

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

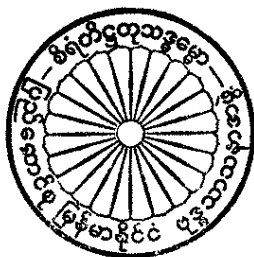
၏

အမှတ် (၃၅) ကျမ်းစာ

သမ္မောဟဝိနောဒနိဘာသာဠိကာ

ဒု တိ ယ အုပ်

[နောက်ပိုင်း၌ မူလဋီကာနှင့် ပါဠိတော်နိဿယပါသည်။]



ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဦးစီးဌာန

ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၁

ကောဇာ ၁၃၃၉

မေလ-၁၉၇၇

သမ္မောဟဝိနောဒဓိအဋ္ဌကထာဘာသာဓိကာ

ဒုတိယတွဲ

အသေးစိတ်မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဣန္ဒြိယဝိဘင်း

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၁

ဣန္ဒြိယ အဓိပ္ပါယ်		၁
ဣန္ဒြိယဝိဇ္ဇာစသည့် ပုဒ်အနက်အဓိပ္ပါယ်		၄
ပရမိသာရဘာဝ	...	၅-၅၁၉
စက္ခာဒိတို့က အစိုးရပုံ	...	၆
စက္ခုမြေ့စသည်တို့၏အစဉ်	..	၇
ပညိန္ဒြေနှင့် ဘုံ ၄-ပါး		၁၁

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ ဥဗ္ဗေသဝါရအဖွင့်

၁၅

အနုလောမေဇ္ဇေနဏ်အနက်		..	၁၅
ပစ္စယာကာရဏ် အနက်			၁၆
အမရတပေါ			၁၆, ၅၀၈
အဋ္ဌိကတွာ ရုပ်ပြီးပုံ ..			၁၇, ၅၁၇
စာသင်စာချ အကျိုးရလက်ာ	..		၁၈
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဒေသနာ ၄-မျိုး	.		၁၉
ပုရိမာကောဋီ၏ အနက်	...		၂၅
အဝိဇ္ဇာကို စ၍ ဟောတော်မူပုံ			၂၅, ၁၈၉
အဝိဇ္ဇာ၏ အဝိနိယစသော အနက်	..		၂၉
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဝစနတ္ထ	..		၃၁
ပစ္စယောဏ် သဒ္ဓတ္ထ-လက္ခဏတ္ထ	..	..	၃၁
ဥပကာရကဏ် အနက်			၃၂

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဂေါဗလီဗဒ္ဓနည်း	၃၃
ဝေမေတဿ ကေဝလဿ	၃၇
အဝိဇ္ဇာဒီနံ လက္ခဏာစသည်	၃၈
သောကစသည်ကို ဟောတော်မူရကျိုး	၄၂
အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၄၇
ဇရာမရဏကို အင်္ဂါတပါးသာ ပြုပုံ	၄၇
အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးရံဌာန ရှစ်ပါး	၄၄
ယာထာဝ သရသ လက္ခဏံ	၄၄-၅၆
အသံဂါဟနာဉ်း ဂါဟူဇာတ်	၄၉
အပဇ္ဇက္ခကမ္ပံ	၅၀
သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၅၄
ပုည-အပုညဇာတ်စနတ္ထ	၅၄
အာနန္ဒဇာတ် စနတ္ထ	၅၅
ကာယဿ သင်္ခါရော	၅၆
အဘိဓမ္မာ၏ ဗုဒ္ဓဘာသိတဖြစ်ကြောင်း	၅၇
ဒါနဝတ္ထု အမျိုးမျိုး	၅၉
သီလမဃ ၄-မျိုး	၅၉
ဒွါရ ၆-ဖုံ အာရုံ ၆-တန် စသည်	၆၀
အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရပြု	၆၅
အပ္ပသာဒဉ်း အပ္ပအနက်	၆၇
မရူပပါတံ	၆၇
အဝိဇ္ဇာက ပြုအပ်သောပစ္စည်းများ	၆၉
အကြောင်းအကျိုး တပါးစီပြရကျိုး	၇၂
ပဓာန, ပါကဋ, အသာဓာရဏအကြောင်း	၇၃
ဆန့်ကျင်-မဆန့်ကျင်သော အကြောင်း	၇၆
သဒ္ဓိသ အသဒ္ဓိသ အကြောင်း	၇၇
စုတူပပါတ စသည်၌ တွေ့ဝေ	၇၈
သူကားလား လမ်းသွားသလို	၈၀
အပရိဏာယကော	၈၁, ၅၉၉
ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၈၂
ကတိနိမိတ် (ရူပါရုံထင်ပုံ)	၉၄

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ယောနိဝသေန	၁၀၂
နိဇ္ဈာမတက္ကိကပေတ	၁၀၄
ယထာယောဂံ	၁၀၇
နဝ သတ္တ ပါတဘာဝဒိဋ္ဌိ	၁၀၈
သဟဇာတသင်္ခါရာ သိပဋ္ဌိ	၁၁၀
စုတိပဋိသန္ဓေနှင့် ရေမြောင်းကူး	၁၁၀
တဏှာ နာမေတိ	၁၁၀, ၆၃၅
ပဋိဇာသ စသည်	၁၁၂
ကံပြုသူသာ ကံအကျိုးခံစားရ	၁၁၃
မျိုးစေ့ကို ပြုပြင်ပုံ	၁၁၆
အကျိုးရဘို့အာမခံ	၁၁၉
အကျိုးပေးပြီးနောက် တာဝန်မခံတော့	၁၂၀
ငရဲ၌ဣဋ္ဌာရုံ(မဟာမောဂ္ဂလ္လင်္ဂအတွက်)	၁၂၄
နတ်ပြည်၌ အနိဋ္ဌာရုံ	၁၂၄
ဗြဟ္မာဘုံ၌ အနိဋ္ဌာရုံ	၁၂၄
ဝိညာဏ်တို့ ၇-ပါး	၁၂၆
သတ္တဝါသ ဘုံကိုးဝ	၁၂၈
နာမရူပပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၁၃၀
သန္တတိသီသဒ္ဓနိ	၁၃၁
နဋ္ဌကလာပိယောဓိယ	၁၃၇
ဘိန္နဝါဟနိကာ	၁၃၇
ကေဒေသ သရူပေကသေသ	၁၃၉
သုတ္တန် ပကတပနိဿယ	၁၄၁
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ	၁၄၃
သဠာယတနပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၁၄၇
သဠာယတန၌ အာဇ္ဇကေသသံ	၁၄၇
ဓဿပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၁၅၁
သဠာယတနအယူ ၂-မျိုး	၁၅၂
တဏှာပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၁၅၈
ဘဝ,ဝိဘဝဓာတု	၁၅၉

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မမတ္တေန	၁၆၀
စိတ္တကာရ, ဂန္ဓဗ္ဗ, ဂန္ဓိက	၁၆၁
သုဒ္ဓ, တန္တဝါယ, ဝဇ္ဇ	၁၆၁
ဥပေက္ခာကို သုခဟုဆို	၁၆၂
ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၁၆၃
အတ္တဝါဒပါဒါန	၁၆၅
ကမ္မဘဝကို ကတ္တုသာဓိပြု	၁၇၀, ၆၇၁
ကာမဘဝ စသည်	၁၇၁
သညာဘဝ၏ ဝိဂ္ဂဟ ၂-မျိုး	၁၇၂
ကေဝေါကာရ၌ ဝေါကာရအနက်	၁၇၄
ဇာတိဇရာမရုကာဒိပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်	၁၈၁
အမ္ဘာမေးတို့၏ ကံချင်းမတူပုံ	၁၈၂
ဝေမေတဿ စသော နိဂုံးအဖွင့်	၁၈၃
သတတံ သမိတံ	၁၈၄
သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ	၁၈၄, ၁၈၅
ပရိယုဋ္ဌ(ဌာန)ဌာယိနော	၁၈၆
ဝဒေါ ဝေဒေယျော	၁၉၁, ၆၈၁
ကာရကဝေဒကရဟိတံ	၁၉၁
ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတော	၁၉၂
အပရန္တသန္တာနတော	၁၉၂
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဂါတာယ	၁၉၃
သဿတဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဂါတာယ	၁၉၃
ကမေနပါဋိသာ ကောင်း	၁၉၄
တိဝန့်	၁၉၅
ဝဋ်လည်ပုံ	၁၉၅
တိသန္တိ	၁၉၆
စတုဘေဒသင်္ဂဟ	၁၉၆
သင်္ခေပနှင့် သင်္ဂဟ	၁၉၆
ဝိသတိအာကာရာရုံ	၁၉၇
ဘဝစက် လှည်းဘီး	၁၉၇
ကောဝဇ္ဇနေသု	၁၉၈

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သင်္ခါရနှင့် ဘဝ ၂-ပါးအထူး	၁၉၉, ၁၇၅
ဣန္ဒြေနှင့်မှ ကံအထမြောက်	၂၀၂
ကမ္မသမ္ဘာရာ	၂၀၃, ၆၉၂
အဝိဇ္ဇာစသည်ကို ကံခေါ်ပုံ	၂၀၃
ဣတ္ထရံ	၂၀၅
သစ္စပ္ပဘဝတော	၂၀၆
ကာရကဒဿန နိဝါရဏံ	၂၀၉
အတ္တသင်္ကန္တိ နိဝါရဏံ	၂၁၀
ဃနသညာ နိဝါရဏံ	၂၁၀
ဘဝစက်၏ ဥပမာတမျိုး	၂၁၁
ဘဝစက်၏ ဥပမာအမျိုးမျိုး	၂၁၄
ဂမ္ဘီရဝဘာသော	၂၁၇, ၇၀၀
အနုလောမ ပဋိလောမ	၂၂၁
ဝိနိဗ္ဗောဂါ ဝိနိဗ္ဗောဂ	၂၂၁
အဘိနန္ဒိတ အဇ္ဈောသာန	၂၂၃
တဏှာနဒီ	၂၂၃
တဏှာလတာ	၂၂၃
အတ္တနယာ	၂၂၄
ကေတ္တနယ	၂၂၅
သဘာဝနိယာမ	၂၂၇
အင်္ဂါရိယဒိဋ္ဌိ(တမျိုး)	၂၂၇
နိယတဝါဒ	၂၂၈
အနုဗောဓ-သိ	၂၂၉
ပဋိဝေဓ-သိ	၂၂၉
တန္တကုလကဇာတာ	၂၃၀
ကုလကဏ္ဍိကဇာတာ	၂၃၀
မုဉ္ဇပဗ္ဗဇာတာ	၂၃၀
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်	၂၃၁
၁-ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်	၂၃၃
သင်္ခတလက္ခဏံ	၂၄၂
အဆိပ်ပင်မှ အချိုသီး	၂၆၉

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့်			၂၇၃
ဩက္ကန္တိ(မိ)တော			၂၇၅
ဝိပလ္လာသ			၂၇၈
ကောယာနုပဿနာဥဒ္ဓေသအဖွင့်			၂၈၂
ကောယဇာနက်			၂၈၂
ဝဝတ္ထာနုဗ္ဗနိဝိနိဗ္ဗောဂါဒိ			၂၈၄
ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌိ			၂၈၆, ၂၆၇
အာတာပီ			၂၉၀
ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဓေသအဖွင့်			၂၉၄
ကောယာနုပဿနာဒိဥဒ္ဓေသအဖွင့်			၂၉၇
ဣဇေဝ သမဏော			၂၉၈
အသုစိသဉ္ဇယတော(ဏယ)			၃၀၀
ဌာနံ တံ သံဝတ္ထေယျ			၃၁၅
သီတိဘာဝံ			၃၁၈
တာဠုဂုဠပဋ္ဌလသဏ္ဌာနံ			၃၂၉
ကဏ္ဍုလမကုဠသဏ္ဌာနာ			၃၃၁
သီသကပဋ္ဌဝေဠက			၃၃၄
သင်္ကဋ္ဌိတ ဗညုပုဏ္ဏ ပဋ္ဌလခဏ္ဍ			၃၃၆
အန္တဂုဏတည်နေပုံ			၃၄၁
ဝါယာပေသီ			၃၄၈
တေံ သရိက္ခကော			၃၅၈
စူဠသောတာပန်			၃၆၈
သတ္တဝါ ဟု မထင်တော့			၃၇၈
အယံ ဧတ္ထကော			၃၇၁
ဥဂ္ဂဟသန္နိနာမ			၃၇၁
ကေသာစသည့် သုဘနိမိတ်			၃၇၁
သွာဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထပေတိ			၃၇၂
ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဓေသအဖွင့်....			၃၈၉
ဝေဒနာကို သည်းခံပုံ			၃၉၁

အသေးစိတ်မာတိကာ

[ဆ]

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သမထဝိပဿနာ ၂-မျိုးရ	၃၉၈
စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအပွင့်	၃၉၉
ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ (နိဝရဏပဗ္ဗအပွင့်)	၄၀၁
သုဒ္ဓိဿက အနောဒိဿက	၄၀၆
သုဓိဿော အနောမိဿော	၄၀၇
လေးလုပ်ငါးလုပ်စာ ချန်၍စား	၄၀၉
ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗအပွင့်	၄၁၂
ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ	၄၁၄
မုဒ္ဒပ္ပသန္တ (သဒ္ဓါလွန်သူ)	၄၁၆
ကေရာဋ္ဌိကပက္ခ (ပညာလွန်သူ)	၄၁၇
ကာလကဉ္စိကအသုရာ	၄၂၀
ဆုမ်းတုံပူဇော်သောထေရ် ဝတ္ထု	၄၂၂
ဒါယဇ္ဇဇာ မဟတ္တဖြစ်ပုံ	၄၂၅
အဗျဂ္ဂနိမိတ္တံ	၄၃၀
သံဝေဂဝတ္ထု ရှစ်ပါး	၄၃၂
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအပွင့်	၄၃၈
၃-ပဉ္စပုစ္ဆကအပွင့်	၄၄၀

သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယအပွင့်	၄၄၁
ဥပါယပ္ပဓာနာ	၄၄၁
အသမ္ပောသာယ	၄၄၄
ဓမ္မစန္ဒ	၄၄၅
ဈာန်ကစားသောသာမဏေ	၄၅၂
ဈာန်လျှောသောလူထွက်ကြီး	၄၅၇
ကာယဒဠိဗဟုလဏာ	၄၆၃
ကိလေသာပယ်ပုံ ဥပမာများ	၄၆၈
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအပွင့်	၄၇၂
၃-ပဉ္စပုစ္ဆကအပွင့်	၄၇၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ		
လူဒွိပါဒဝိဘင်း			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်			၄၇၅
လူဒွိပါဒ			၄၇၅
သန္တ သမာဓိ	..		၄၇၆
ပဓာနသင်္ခါရ	..		၄၇၇
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်	.	...	၄၈၈
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်	.	...	၄၈၈
ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်			၄၉၀
ဗောဇ္ဈင်္ဂဏိလက္ခဏာ	...	...	၄၉၀
ကေဝလဉ္စေတ္တ	...	...	၅၀၄
ဝေါသဂ္ဂပရိကာမိ			၅၀၅
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်	..	...	၅၀၆
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်	...	...	၅၀၈
မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်း			
၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်			၅၀၉
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်	..	...	၅၀၉
၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်	.		၅၁၆

ဝိဘင်္ဂမူလဋီကာနိဿယ

ဒုတိယပိုင်း

မာ တိ ကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဣန္ဒြိယဝိဘင်း

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်		..	၅၁၉
စက္ခုဒွါရဘာဝေ	...		၅၁၉
လိင်္ဂ			၅၂၂
ဘာဝဓုပ်တို့ ဣန္ဒြိယမည်ပုံ		...	၅၂၈
သုခ စသည်တို့ ဣန္ဒြိယဖြစ်ပုံ		..	၅၂၉
၂-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်			၅၃၂

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဥဓ္ဌေသဝါရအဖွင့်		..	၅၃၄
ဝိဘဠဝါဒီ			၅၃၄
မဟာပဒေသ ၄-ပါး		...	၅၃၆
နွယ်နှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်			၅၃၉
ဝဠာဂါဝိဇီ ခေသောကံခြင်း		..	၅၄၉
အာယုဟနရသ	...		၅၅၉
ရာသိကရဏ			၅၅၉
အဝိဇ္ဇာပဒနိဓ္ဌေသအဖွင့်			၅၆၆
သံဃိက နေဝဒေဝ....နဂ်လာဒီနိ			၅၆၈
သင်္ခါရပဒနိဓ္ဌေသအဖွင့်			၅၇၁
ပုနာတိတိ ပုညံ စသည်....	..		၅၇၁
သဗ္ဗညုဘာသိတ			၅၇၂
ပထဝီ-ပထဝီတိအာဒိဘာဝနာ			၅၇၃
ယဒုရိယော			၅၇၄

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အဘိညာဓကောနာအကျိုး	၅၇၆
ဥဒ္ဓစ္စ၏အကျိုး	၅၇၇
တာဝန်အနက်များ	၅၉၀
ကေကာရုဏဝါဒေါ	၅၉၂
ရောဂါရခြင်း၏ အကြောင်းများ	၅၉၄
ဂေါလောမာဝိလောမာနိ	၅၉၇
နိယတိ၊ သင်္ဂတိဘာဝပရိဏတ	၅၉၈
ဝိညာဏပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၀၀
သင်္ကံဝါ (တဒါရမ္မဏံ)....	၆၀၁
လုနြီယ ပဝတ္တိ အာနုဘာဝတော	၆၀၃
ဇနကံ တံ သမာနံ ဝါ ..	၆၀၄
အကုသိုလ်ဘာဝနာ	၆၀၅
ကြိတ်ချေအပ်သော ယင်ငယ်၏ ဝီထိ	၆၀၇
သန္တာနေ ဝိနာမိတေ စိတ္တဉ္စ	၆၁၀
ဒိန္နံ ဂတိနံ အညတရံ	၆၁၁
မရဏာသန္တံဝီထိ၏အာရုံ	၆၁၃
ပဉ္စဒ္ဓါရဝီထိ၏ ညံပုံ	၆၁၆
အဝရုဒ္ဓါ	၆၁၉
ယထာသမ္ပဝယောဇနာ	၆၂၀
စက္ခုသတ္တက ။ပေ။ ဇီဝိတဆက္က	၆၂၄
စက္ခုဒေသက စသည် အနုဋ္ဌိကာ	၆၂၈
စက္ခုသောတ၊ သာန ဘာဝါ	၆၃၁
ပဋိသောသ၊ ပဒီပ၊ မုဒ္ဓါ	၆၃၇
စတုမဂ္ဂရည် စသည်ဖြင့် ထုံစေခြင်း	၆၄၀
ကလေးတုန်းက ပြုအပ်သော အတတ်သင်မှု	
ဆေးကျွေးမှု အကျိုးရပုံ	၆၄၀
နာမရူပပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၄၅
သဠာယတနပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၅၃
ပဿပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၆၀
ဝေဒနာပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၆၃
တဏှာပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၆၃

အသေးစိတ်မာတိကာ

[၈]

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဝုသိမတော	၆၆၆
ဥပါဒါနပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၆၇
ဘဝနိကန္တိနှင့် ကာမုပါဒါန်	၆၇၀
ဘဝပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၇၁
သညာဘဝ	၆၇၂
ပုရာဏ်ကျမ်း	၆၇၆
ပသုဗန္ဓဝိမိ	၆၇၆
ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၆၇၈
ဥပနိဿယကောဋိ	၆၇၉
ဘဝစက္ကကထာအဖွင့်	၆၇၉
ကာမယာန, ကာမယမာန	၆၇၉
အဝိဇ္ဇာကို ပဓာနဓမ္မဟု ဆို	၆၈၁
ကိလေသာစသည်တို့ ဝဋ်အမည်ရပ်	၆၈၈
သင်္ခေပဘာဂါဝိဝစန	၆၉၃
ဟောဘုသမ္ဘာရာ	၆၉၄
အတ္တစုံမှ သဿဘုဇ္ဈေဒြေစ	၆၉၅
ဂဏ္ဍဘေဒ ပိဋက	၆၉၈
၁၇၀၀ အန္တေဝယေဝ	၆၉၉
၃ ကိပစ္စယ သမ္ဘူတ သမုဒါဇာ	၇၀၀
အတ္တနယာ နိယန္တိ	၇၀၆
သန္တာနာနုပစ္စေဒေါ	၇၀၈
ဂုဏာဂုဏိက ဇာတာ	၇၁၀
၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်	၇၁၁
၁-ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်	၇၁၃
ပဓာနယောနိ(သြပ်ပါတိက)	၇၂၂
၂-ရဟတုစတုက္ကအဖွင့်	၇၂၄
၄-အညပညစတုက္ကအဖွင့်	၇၃၀
သင်္ခါရာဒိ မူလကနယ မာတိကာအဖွင့်	၇၃၃
အကုသလနိဋ္ဌေသ, ပစ္စယစတုက္ကအဖွင့်	၇၃၈

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ကုသလာ ဗျာကတနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၇၄၃
အဝိဇ္ဇာမူလက ကုသလနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၇၄၄
ကုသလမူလက ဝိပါကနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၇၄၆
ဘဝဂ် ၁၀ နှုတ်	၇၄၈
အစဉ်အတိုင်းသင်၍ ကျင့်မှ	၇၅၁
သတိပဋ္ဌာနဝိသင်း	
၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယ (ဥဋ္ဌေသဝါရအဖွင့်)	၇၅၂
ပရလောက နိရုပေက္ခာ	၇၅၉
ပကရဏ နယော	၇၆၀
ကာယာနုပဿနာ ဥဋ္ဌေသအဖွင့်	၇၆၅
အဝယဝိဂါဟ	၇၆၅
သမညာတိဓာဝန	၇၆၅
သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိ	၇၆၉
သဗ္ဗတ္ထိက (စတုရာရက္ခ) ကမ္မဋ္ဌာန်း	၇၇၀
ဝေဒနာနုပဿနာဒိ ဥဋ္ဌေသအဖွင့်	၇၇၁
ဌိတိသုခ ဝိပရိကာမဒုက္ခ	၇၇၁
ကာယာနုပဿနာနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၇၇၃
နိသဇ္ဇဝါရ တကြိမ်	၇၇၆
ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လံ	၇၇၆
အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တေန	၇၇၉
အာလိမ္ပေတိ, အာဒိပေတိ, ဇာလေတိ...	၇၈၀
ဝေမတ္တသဒ္ဓေဟိ	၇၈၃
အာတပပစ္စယ, ဆာယုပ္ပါဒက	၇၈၆
ကမ္မဋ္ဌာနံ	၇၈၉
ဝေဒနာနုပဿနာနိဋ္ဌေသအဖွင့်....	၇၉၃
သမသိသီ ရဟန္တာ	၇၉၄
စိတ္တာနုပဿနာနိဋ္ဌေသအဖွင့်	၇၉၇
ဓမ္မာနုပဿနာနိဋ္ဌေသ နိဝရဏပဗ္ဗအဖွင့်	၇၉၇

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗအဖွင့်

၈၀၅

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၀၈

သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၈၀၉

ဘူမိလဒ္ဓစသော ဥပ္ပန္နအမျိုးမျိုး

၈၁၀

အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္န ...

၈၁၁

အဝိက္ခုတ္တိတုပ္ပန္န

၈၁၀

အသမုဂ္ဂါတိတုပ္ပန္န

၈၁၀

ကိလေသာပယ်ရာ၌ အစေးရှိသော သစ်ပင်ဥပမာ

၈၁၁

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၈၁၈

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၂၉

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၁၃၀

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနိယအဖွင့်

၈၃၁

ကာမာမိသ

၇၃၃

လောကာမိသ

၇၃၄

ဝဇ္ဇာမိသ

၇၁၆

ရုတိယနည်းအဖွင့်

၇၃၆

ဓာတိယနည်းအဖွင့်

၈၃၈

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၃၉

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်း

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနိယအဖွင့်

၈၄၀

သမ္မောဟဝိနောဒနိ

အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ

ဒုတိယတွဲ

၅-ကုန္ဒိယဝိဘင်း

၁-အဘိဓမ္မဘာဇနိယ အဖွင့်

၂၁၉။ ကုဒါနိ-သစ္စဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တဒန္တရေ-
ထိုသစ္စဝိဘင်း၏အခြားမဲ့၌၊ (ပုတ္တေ-ဟောတော်မူအပ်သော) ကုန္ဒိယဝိဘင်္ဂ-၌၊
ဟဝိသတိတိ-တိဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ-အရေအတွက်ဖြင့် ကုန္ဒိ
တို့ကို ပိုင်းခြားကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ ကုန္ဒိယာနိတိ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ပရိစ္ဆိန္ဒဓမ္မ-
နိဒဿန-ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ ကုဒါနိ-
ပရိစ္ဆိန္ဒဓမ္မတို့ကိုပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တာနိ-ထိုပရိစ္ဆိန္ဒဓမ္မဖြစ်သော ကုန္ဒိတို့ကို၊
သရူပတော-သရုပ်အားဖြင့်၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ-၍) စက္ခုန္ဒိ-
ယန္တိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုစက္ခုန္ဒိယံအစရှိသောစကားရပ်၌၊ (အတ္ထော-
ကို၊ ဧဝံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ယံ ဓမ္မဇာတံ-အကြင်တရားသဘောသည်၊) စက္ခုဒွါရေ-
စက္ခုဒွါရ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (စက္ခုဒွါရ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရူပါရုံကိုယူခြင်းကိစ္စ
ကြောင့်၊ ဤသို့ ဟိတ်အနက်ပေးရပုံကို ဋီကာအဓိပ္ပာယ် ကြည့်ပါ။) ကုန္ဒဌ-ကုန္ဒ
သဒ္ဒါ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ်အနက်ကို၊ ဝါ-မိမိ၏ အစိုးရသည်၏
အဖြစ်ဟူသော ရာထူးဌာနန္တရကို၊ (တံဒွါရိကေဟိ-ထိုစက္ခုဒွါရ၌ဖြစ်သောတရား
တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊) ကာရေတိ-ပြုစေတတ်၏၊ ကုတိ-ကြောင့်၊ (တံ ဓမ္မဇာတံ)
စက္ခုန္ဒိယံ-မည်၏။

[သောတဒွါရေ ကုန္ဒဌ ကာရေတိတိ သောတိန္ဒိယံစသည်ကို ပေယျာလမြှုပ်
ထားသည်။ ဖော်အနက်ပေးမည်။] ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သောတဒွါရေ-ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-
ကို၊ (တံဒွါရိကေဟိ-ထိုသောတဒွါရ၌ဖြစ်သော တရားတို့ကို၊) ကာရေတိ၊ ကုတိ-

ကုန္ဒဌ။ ။ ကုန္ဒဌကို “ကုန္ဒဘာဝံ”ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ထိုသို့ဖွင့်ခြင်း၌ “ကုန္ဒ+အတ္ထ”ဟု
ပုဒ်ခွဲ၍ “အတ္ထ”အရ “သဒ္ဒပဝတ္တိအနက်ကို ယူပါ”ဟု သိစေသည်။ (တ္ထကိဌပြု။) ထိုသဒ္ဒပဝတ္တိ
နိမိတ်အနက်ဟူသည် ရူပါရုံကိုသိစေခြင်းကိစ္စ၌ အလွန်အစိုးရသောတရား၏ဖြစ်ကြောင်း
ဖြစ်ရာအစိုးရမှုဟူသောရာထူးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကုန္ဒဘာဝံကို “ပရမိဿရဘာဝံ”ဟု ဋီကာ
ဖွင့်သည်။ “ပရမံ၊ အလွန်+ကုဿရဘာဝံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်”ဟူသည် ရာထူးဌာနန္တရ
တည်း၊ ကြွင်းသောအဓိပါယ်အကျယ်ကို အဋ္ဌသာလိနိဘာသာဋီကာ ဓမ္မဒွေသအဖွင့်၌ ရှုပါ။

(တံ ဓမ္မဇာတံ-သည်။) သောတိန္ဒြိယံ-ယမည်၏။ (ယံ ဓမ္မဇာတံ) ဃာနဒွါရေ-
 ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကို၊ (တံဒွါရိကေဟိ-ထိုဃာနဒွါရ၌ဖြစ်သောတရားတို့ကို) ကာရေတိ၊
 ကုတိ၊ (တံ ဓမ္မဇာတံ) ဃာနိန္ဒြိယံ၊ (ယံ ဓမ္မဇာတံ) ဇိဝှိဒွါရေ-ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကို၊
 (တံဒွါရိကေဟိ-ထိုဇိဝှိဒွါရ၌ဖြစ်သောတရားတို့ကို) ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ (တံ ဓမ္မဇာတံ)
 ဇိဝှိန္ဒြိယံ၊ (ယံ ဓမ္မဇာတံ) ကာယဒွါရေ-ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကို၊ (တံဒွါရိကေဟိ-ထို
 ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သောတရားတို့ကို) ကာရေတိ၊ ကုတိ (တံ ဓမ္မဇာတံ) ကာယိန္ဒြိယံ၊
 ဝိဇာနနလက္ခဏေ-သညာ ပညာတို့သိပုံမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံသိခြင်းလက္ခဏာကြောင့်၊
 ကုန္ဒဌ-ကို၊ (တံ ဒွါရိကေဟိ-တို့ကို) ကာရေတိ-ပြုစေတတ်၏။ ကုတိ၊ မနိန္ဒြိယံ။

ကုတ္တိဘာဝေ-ကုတ္တိဘော၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-မိမိ၏အစိုးရ၏ ဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်ရာ ရာထူးဌာနန္တရကို၊ ကာရေတိ-သဟဇာတဓမ္မတို့ကို ပြုစေတတ်၏။
 ကုတ္တိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသဘာဝေ-ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကို၊ ကာရေတိ-၏။ ကုတိ၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊
 အနုပါလနလက္ခဏေ-စောင့်ရှောက်ခြင်းလက္ခဏာကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကို၊ ကာရေတိ-
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ သဟဇာတဓမ္မတို့ကို ပြုစေတတ်၏။ ကုတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကလာပ်တူ
 ရုပ်တို့ကို “သဟဇာတဓမ္မ”ဟု ခေါ်သည်။ နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြိယလည်းပါသောကြောင့်
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မကိုလည်း ထည့်ရသည်။ သုခလက္ခဏေ-ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကို၊
 ကာရေတိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို ပြုစေတတ်၏။ ကုတိ သုခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏေ-
 ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကို၊ ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သောမနဿလက္ခဏေ-ကြောင့်၊
 ကုန္ဒဌ-ကို၊ ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ ဒေါမနဿလက္ခဏေ-ကြောင့်၊
 ကုန္ဒဌ-ကို၊ ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ ဥပေက္ခာလက္ခဏေ-ကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-
 ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ။

အဓိမောက္ခလက္ခဏေ-ယုံကြည်ဖွယ်ဝတ္ထုကို ယုံကြည်သောအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း
 လက္ခဏာကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ပဂ္ဂဟလက္ခဏေ-သမ္ပယုတ်
 တရားတို့ကိုချီးမြှောက်ခြင်းလက္ခဏာကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊
 ဥပဌာနလက္ခဏေ-အာရုံသို့ ကပ်၍တည်ခြင်းလက္ခဏာကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကာရေတိ၊
 ကုတိ၊ သတိန္ဒြိယံ၊ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ-ဝိက္ခေပ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် လက္ခဏာကြောင့်၊
 ကုန္ဒဌ-ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ဒဿနလက္ခဏေ-ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည်ကို
 မြင်ခြင်းလက္ခဏာကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ ပညိန္ဒြိယံ၊ အနညာတံ-အန-
 မတဂ္ဂသံသရာဝယ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မသိအပ်သေးသော သစ္စာလေးပါးကို၊
 ဉဿာမိ-သိအံ့၊ ကုတိ-ဤသို့၊ ပဝတ္ထေ-ဖြစ်သော၊ ဇာနနလက္ခဏေ-သိခြင်း
 လက္ခဏာကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ-ကာရေတိ၊ ကုတိ၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ၊
 ဉာတာနံယေဝ-အောက်မဂ်တို့ သိအပ်ပြီးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-
 သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အာဇာနနေ-သိခြင်းကိစ္စကြောင့်၊ ကုန္ဒဌ

ကာရေတိ၊ ဣတိ၊ အညိန္နိယံ၊ အညာတာဝိဘာဝေ-သိပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြီးပြီးသော သိခြင်းကိစ္စကြောင့်၊ ဝါ-သိပြီးသောသမ္ပယုတ်တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြီးပြီးသော သိခြင်းကိစ္စကြောင့်၊ ဣန္ဒြိယ ကာရေတိ၊ ဣတိ၊ အညာတာဝိန္နိယံ၊

ဣဓ-ဤဣန္ဒြိယဝိဘင်း၌၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယံ နာမ-သုတ္တန္တဘာဇနိယမည်သည်ကို၊ (ဘဂဝတာ)န ဂဟိတံ-ယူတော်မမူအပ်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဣဓ သုတ္တန္တဘာဇနိယံ နာမဝ၊ န ဂဟိတံ၊ သနည်း၊) သုတ္တန္တေ-သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ ဣမာယ ပဋိပါဋိယာ-ဤအစဉ်အားဖြင့်၊ ဗာဝိသတိယာ-နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော၊ ဣန္ဒြိယာနံ-တို့၏၊ အနာဂတတ္တာ-မလာကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဣဓ သုတ္တန္တဘာဇနိယံ နာမ၊ န ဂဟိတံ-အပ်၊) ဟိ-ချဲ့၊ သုတ္တန္တသ္မိ-သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ (သာမညာဓာရ) ကတ္တစိ-အချို့သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ (ဝိသေသာဓာရ) ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ-တို့ကို၊ ကထိတာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ကတ္တစိ-၌၊ တိဏိ-ကုန်သော၊ (ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ၊) ကတ္တစိ-၌၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ (ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ၊) ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ နိရန္တရံ-အကြားမရှိအောင်၊ ဝါ-အဆက်မပြတ်၊ ဒွါဝိသတိ-နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော၊ အာဂတာနိ နာမ-လာသောဣန္ဒြေတို့မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ တာဝ-အပရနယမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဧတ္ထ-ဤစက္ခုန္ဒြိယံအစရှိသောပါဌ်၌၊ အဋ္ဌကထာနယော-ရှေးအဋ္ဌကထာနည်းတည်း။ [“ဤပြအပ်ခဲ့သော စက္ခုဒွါရေ ဣန္ဒြိယ ကာရေတိစသောနည်းသည် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌လာသော နည်းဖြစ်သည်”ဟုလျှို့၊ ဧတ္ထာတိ စက္ခုန္ဒြိယန္တိ အာဒိဝစနေ၊ ယောဇနာ၊ ရှေးနိဿယ၌“ဧတ္ထ-ဤဣန္ဒြိယဝိဘင်း၌”ဟု အနက်ပေး သည်ကား ယောဇနာနှင့်မညီ။]

ပန-ကား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အပရော-ရှေးအဋ္ဌကထာနည်းမှ တစ်ပါးသော၊ နယော-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတေသု-ဤဣန္ဒြိယတို့၌၊ (ဝိဇာနိယာ၌ စပ်) အတ္တတော-အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက္ခဏာဒီဟိ-လက္ခဏာအစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကမတောစ-အစဉ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘေဒါဘေဒါ-ကွဲပြားခြင်း မကွဲပြားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တထာ-ထိုမြို့၊ ကိစ္စာ စ-ကိစ္စအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘူမိတော စ-ဘုံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနိစ္ဆယံ-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝိဇာနိယာ-သိရာ၏၊ တတ္ထ-ထိုအတ္ထ၊ လက္ခဏာအစရှိသည်တို့တွင်၊ (အတ္ထော ပကာသိတော၌စပ်) တစ်နည်း-တတ္ထ-ထိုဂါထာ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) စက္ခာဒီနံ-စက္ခုအစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ (အတ္ထော၌စပ်) တာဝ-ဣန္ဒြိယ၌ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ စက္ခုတိတိ စက္ခုတိ အာဒိနာအစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-ကို၊ ပကာသိတော-ပြအပ်ပြီ။ (အာယတနဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။)

ပန-ကား၊ ပစ္စိမေသု-နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ တီသု-၃-ပါးကုန်သော ကုန္ဒိယတို့တွင်၊ ပဌမံ-ပဌမကုန္ဒိယကို၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်) ပုဗ္ဗဘာဂေ-မဂ်မရမိရှေးအဖို့၌၊ (ဥပ္ပဇ္ဇန-တော၌စပ်၊ အဟံ-သည်၊) အနညာတံ-အနမတဂ္ဂသံသရာဝယ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မသိအပ်သေးသော၊ အမတံ-မအို မသေ အမြဲတေဖြစ်သော၊ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်ကို၊ (ဇာနိဿာမိ-သိအံ့၊ ဝါ-သိအောင်အားထုတ်အံ့၊) ဝါတစ်နည်း-စတုသစ္စဓမ္မ-လေးပါးသော သစ္စာတရားကို၊ ဇာနိဿာမိ-အံ့၊ ကုတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဋိပန္နဿ-ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ဤစကားဖြင့် အနညာတညဿာမိတိ ဝစနတ္ထကိုပြသည်၊] ကုန္ဒိယဌသမ္ဘဝတော စ-ကုန္ဒိယအနက်၏ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဒုတိယံ-နှစ်ပါးမြောက် ကုန္ဒိယကို၊ အာဇာနနတော စ-သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါး အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုန္ဒိယဌသမ္ဘဝတော စ-လည်းကောင်း၊ အညိန္ဒိယန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ) တတိယံ-၃-ပါးမြောက်ကုန္ဒိယကို၊ အညာတာဝိနော-သစ္စာ ၄-ပါးကို သိပြီးသော၊ စတုသု-ကုန်သော၊ သစ္စေသု-တို့၌၊ နိဋ္ဌိတညာဏကိစ္စဿ-ပြီးပြီးသောဉာဏ်၏ကိစ္စရှိသော၊ (အညာတာဝိနောကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ခိဏာသဝဿေဝ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌သာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော စ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုန္ဒိယဌသမ္ဘဝတော စ-လည်းကောင်း၊ အညာတာဝိန္ဒိယန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ)၊ [ဤပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထကို အဌသာလိနီဘာသာဋီကာ လောကုတ္တရာကုသိုလ်အဖွင့်၌လည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရာဝိပါက် အဖွင့်၌လည်းကောင်း ပြခဲ့ပြီ၊]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧသ (ဧသော) ကုန္ဒိယဌော နာမ-ဤ ကုန္ဒိယဌမည်သည်၊ ကော-အဘယ်နည်း၊ ကုတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကုန္ဒလိင်္ဂဌော-ကုန္ဒမည်သောကံကို သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်၊ ကုန္ဒိယဌော-ကုန္ဒိယသဒ္ဒါ၏အနက်တည်း၊ ကုန္ဒဒေသိတဌော-ကုန္ဒမည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်၊ ကုန္ဒယဌော-တည်း၊ ကုန္ဒဒိဌဌော-ကုန္ဒမည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် သိမြင်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်၊ ကုန္ဒိယဌော၊ ကုန္ဒသိဌဌော-ကုန္ဒမည်သော ကံသည်ပြုစီမံအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်၊ ကုန္ဒိယဌော၊ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ သော-ထိုကုန္ဒိယဌကို၊ ကုဓ-ဤ ကုန္ဒိယသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ပြရာ၌၊ [ယောဇနာဝယ် “ကုဓာတိ ကုမေသု ကုန္ဒိယေသု”ဟု ဖွင့်၏၊] ယထာယောဂံ-ယှဉ်ထိုက်သည်အားလျော်စွာ၊ ယုဇ္ဇတိ-ယှဉ်စေအပ်၏၊ ဝါ-သုံးစွဲအပ်၏။

ဟိ-ချေ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-မဖောက်မပြန်အမှန်ကိုယ်တိုင် သိတော်မူပြီးသော၊
ဘဂဝါ-သည်၊ ပရမိဿရဘာဝတော-အလွန်အစိုးရတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ဣန္ဒော-ဣန္ဒမည်တော်မူ၏၊ ကုသလာကုသလ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ကမ္မ
စ-ကံသည်လည်း၊ ဣန္ဒော-ဣန္ဒမည်၏၊ (ကသွာ-နည်း)ကမ္မေသု-ကံတို့၌၊ (ကံတို့
အပေါ်၌) ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်၏၊ ဝါ-က၊ ဣဿရိယာဘာဝတော-အစိုးရ
သည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ တေနေဝ-ထိုကြောင့်ပင်၊ (ထိုသို့ ကုသိုလ်
အကုသိုလ်ကံ၏ ဣန္ဒမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်) ဧတ္ထ-ဣန္ဒေတို့တွင်၊ ကမ္မသဉ္စနိ-
တာနိ-ကံသည်ကောင်းစွာဖြစ်စေအပ်ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ-စက္ခုန္ဓေ-အစရှိသော
ဣန္ဒေတို့သည်၊ ကုသလာကုသလကမ္မ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော ရှေးကံကို၊
(မိမိတို့ကို ပြုစီမံလိုက်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်သောရှေးကံကို) ဥလ္လိင်္ဂေန္တိ၊
ထင်ရှားပြတက်ကုန်၏၊ တေန စ-ထိုရှေးကံသည်လည်း၊ (ကမ္မသဉ္စနိတာနိ၊
ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ-တို့ကို) သိဋ္ဌာနိ-စီမံအပ် ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊
ဝါ-ဤနည်းဖြင့်၊ ဣန္ဒလိဝိဋ္ဌေန-ဣန္ဒမည်သော ရှေးကံကို သိစေတက်သည်၏
အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒဋ္ဌဋ္ဌေန စ-ဣန္ဒမည်သော
ရှေးကံသည် စီမံအပ် ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့် လည်း
ကောင်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ-တို့မည်၏။

ပရမိဿရဘာဝတော။ ။ စာအုပ်တို့၌ “ပရမိဿရိယဘာဝတော”ဟု ရှိသော်
လည်း “ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတိ”ဟူသော ဝစနတ္ထကို ဖွင့်သောကြောင့် “ပရမိဿရ-
ဘာဝတော”ဟုသာ ရှိသင့်၏၊ ပရမိဿရ၌ “ပရမ+ ဣဿရ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ “ပရံ+ဣဿရ”ဟု
ပုဒ်မဖြတ်နှင့်၊ ပရမိဿရိယ၌ ဣယလည်း ဘာဝအနက်ဟောတည်း၊ ဘာဝသဒ္ဓါ တိုက်ရိုက်
ပါရာ၌ ထိုဣယသဒ္ဓါမလို၊ ဣယ၌ ဘာဝတ္ထ ဣ-ပစ္စည်း၊ ဣဿရမ္ပ အ-ကို ဣ-ပြု၊
ဣန္ဒော၌လည်း “ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတိတိ ဣန္ဒော”ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ ဘုရားရှင်ကို
အရကောက်ပါ။

ကုသလာကုသလဉ္စ ကမ္မ။ ။ ကမ္မကို ဣန္ဒောဟူသော ထည့်ပါ၌စပ်၊ “ကုသိုလ်
ကံ အကုသိုလ်ကံသည် ဣန္ဒမည်၏”ဟူလို၊ အဘယ်ကြောင့် ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည်
ဣန္ဒမည်သနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ကမ္မေသု၊ ပေ၊ အဘာဝတော”ဟု မိန့်သည်၊
“ကံတို့၏အပေါ်၌ မည်သူကမ္မ အစိုးရခြင်းမရှိသောကြောင့်”-ဟူလို၊ “ဣဿရ၏ယှဉ်ရာ၌
ယှဉ်ရာ၌ ဆဋ္ဌိ သတ္တမိ သက်ရသည်”ဟု သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့်”၍၌ “ကမ္မေသု”ဟု
သတ္တမိသက်ထားသည်၊ ကဿစိကား ဣဿရိယဝယ် ဣ-ပစ္စည်း၏ သမ္ပန်တည်း။

ဣန္ဒြိယာနိ ဥလ္လိင်္ဂေန္တိ။ ။ စက္ခုက ကြည်ကြည်လင်လင်ဖြစ်လျှင် ထိုကံသည်
ကောင်းသော ကုသိုလ်ကံတည်း၊ စက္ခုကချိုတဲ့နေလျှင် ထိုကံသည် မကောင်းသော အကုသိုလ်
ကံတည်း၊ ဤသို့စသည်အားဖြင့် စက္ခုစသော ဣန္ဒေတို့က ရှေးဘဝကံကို ထင်ရှားပြကြသည်။

ပန-ကား၊ (ကုန္ဒလိင်္ဂဌ ကုန္ဒသိဌ အနက်မှတစ်ပါး ကုန္ဒဒေသိတဌ ကုန္ဒဒိဌဌ ကုန္ဒဇဌဌအနက်၏ အကျယ်ကား၊) သဗ္ဗာနေဝ-ကုန်သော၊ ဧတာနိ-ဤ နှစ်ဆယ့် နှစ်ပါးသော ကုန္ဒေတို့ကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ယထာဘူတတော-အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိတိုင်းအားဖြင့်၊ ဝါ-မဖောက်မပြန် အမှန်အားဖြင့်၊ ပကာသိတာနိ စ- ထင်ရှားလည်း ဟောပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ အဘိသမ္ပဒ္ဓါနိ စ-ထိုးထွင်း၍လည်း သိတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ကုတိ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ကုန္ဒဒေသိတဌေန-ကုန္ဒ မည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောပြတတ်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုန္ဒဒိဌဌေန-ကုန္ဒမည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည် သိမြင်တော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုန္ဒိယာနိ-တို့မည်၏၊ မုနိန္ဒေန-မုနိတို့၏ကုန္ဒဖြစ်တော်မူသော၊ တေနေဝ ဘဂဝတာ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်ပင်၊ ကာနိ စိ-အချို့သောကုန္ဒေတို့ကို၊ ဂေါစရာသေဝနာယ- ကျက်စားရာအာရုံဟူသော မှီဝဲခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာနိစိ-တို့ကို၊ ဘာဝနာသေဝနာယ-ကိုယ်တော်သန္တန်၌ ဖြစ်စေခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ (သဒ္ဓိန္ဒေစသည်တို့ကိုရည်ရွယ်သည်) သေဝိတာနိ-မှီဝဲအပ်ကုန်ပြီး၊ ကုတိ-သို့၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ကုန္ဒဇဌဌေနပိ-ကုန္ဒမည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် မှီဝဲတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း၊ ကုန္ဒိယာနိ- တို့မည်၏၊ [ဇဌဌ သေဝနအနက်ဟော ဇုသိ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း၊]

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ (ကုန္ဒလိင်္ဂဌ စသောအနက်သာ မကသေး၊) အာဓိပစ္စသင်္ခါတေန-အဓိပတိ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ကုဿရိယဌေနာပိ- အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်လည်း၊ ဧတာနိ-ဤစက္ခုစသော ကုန္ဒေတို့သည်၊ ကုန္ဒိယာနိ-ကုန္ဒေယတို့မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိပွဝတ္တိယံ- စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌၊ စက္ခာဒိနံ-စက္ခုအစရှိသောကုန္ဒေတို့၏ အာဓိပစ္စံ-အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်၊ သိဒ္ဓံ-ပြီးစီး၏၊ ဝါ-ထင်ရှား၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိပွဝတ္တိယံ-၌၊ စက္ခာဒိနံ-တို့၏၊ အာဓိပစ္စံ-သည်၊ သိဒ္ဓံ)၊ ကုတိ-သို့၊ ဝိညာယတိ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တသ္မာ-ထိုစက္ခုအစရှိသော ကုန္ဒေသည်၊ တိက္ခေ-ထက်မြက်လသော်၊ (စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ-တို့၏)၊ တိက္ခတ္တာ- ထက်မြက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (တသ္မာ-သည်)၊ မန္တေ-နဲ့ လသော်၊ ဝါ-ညံ့လသော်၊ (စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ-တို့၏)၊ မန္တတ္တာ စ-နဲ့ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ညံ့ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိပွဝတ္တိယံ-၌၊ စက္ခာနံ-တို့၏၊ အာဓိပစ္စံ-သည်၊ သိဒ္ဓံ-၏၊ ဝါ-၏၊ (ကုတိ၊ ဝိညာယတိ-၏)၊ ကုတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-လက္ခဏစသည် တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဧတ္ထ-ဤစက္ခုအစရှိသော ကုန္ဒေတို့၌၊ အတ္ထတော-အနက်အားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

လက္ခဏာဒီဟိတိ (ပဒဿ)-၏ ၊ (အတ္ထော ဌှပ်) လက္ခဏာရသပစ္စုပ္ပန် ပဒဌာနေဟိပိ-လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပ္ပန် ပဒဌာန်တို့ဖြင့်လည်း စက္ခာဒိနံ-စက္ခ အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိနိစ္ဆယံ-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝိဇာနိယာ-သိရာ၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ နေသံ-ထို စက္ခအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့၏၊ တာနိ လက္ခဏာဒိနံ-ထို လက္ခဏ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဟေဌာ-အောက် အဌသာလိနိဌ၊ ဝုတ္တာနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးကုန် သည်သာ၊ ဟံ-မှန်၊ ပညိန္ဒြိယာဒိနံ-ပညိန္ဒြိယအစရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ-လေးပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်၊ အတ္တတော-တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်၊ အမောဟောယေဝ- အမောဟချည်းသာတည်း၊ သေသာနိ-ပညိန္ဒြိယအစရှိသည်မှ ကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့ သည်၊ တတ္ထ-ထိုအဌသာလိနိဌ၊ သရူပေနေဝ-သရုပ်သကောင်းအားဖြင့်သာ၊ အာ-ဂတာနိ-လာကုန်ပြီ။

ကမတောတိ(ပဒဿ)-ဟူသောမာတိကပုဒ်၏၊ (ဝိတ္တာရော၊ ဧဝံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) အယဓိ-ဤ ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါးအစဉ်သည်လည်း၊ ဒေသနာက္ခမာဝ- ဒေသနာက္ခမပင်တည်း၊ တတ္ထ-ထို ၂၂-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်၊ အဇ္ဈတ္တဓမ္မ-အဇ္ဈတ္တ တရားကို၊ (စက္ခ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယ၊ မနဟူသော ဣန္ဒြေ ၆-ပါးကို) ပရိညာယ-ပိုင်းခြားကာသိ၍၊ ဝါ-ပိုင်းခြားကာသိခြင်းကြောင့်၊ အရိယဘူမိ- ပဋိလာဘော-အရိယဘုံကိုရခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ထိုကြောင့်၊ အတ္တဘာဝ- ပရိယာပန္နာနိ-အတ္တဘော၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ စက္ခုန္ဒြိယာနိ-စက္ခုန္ဒြိယအစရှိ သော ၆-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဒေသိတာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ သော အတ္တဘာဝေါ-ထိုအတ္တဘောသည်၊ ယံ ဓမ္မံ-အကြင်တရားကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ယူ၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ဣတ္ထိတိဝါ-ဣတ္ထိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုရိသောတိ ဝါ-ပုရိသောဟူ၍လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ သော-ထိုဣတ္ထိ ပုရိသဟု ကွဲပြားကြောင်းတရားသည်၊ အယံ- ဤ ဣန္ဒြေ ၂-ပါးတည်း၊ ဣတိ (ဣမဿ အတ္တဿ)-ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ နိဒဿနတ္ထံ-ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ တတော-ထို အဇ္ဈတ္တိက ဣန္ဒြေ ၆-ပါးမှနောက်၌၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ-ဣတ္ထိန္ဒြေကိုလည်းကောင်း၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ စ-ပုရိသိန္ဒြေကိုလည်း ကောင်း၊ (ဒေသိတံ) ဒုဝိဇာပိ-၂-ပါးအပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သော-ထိုဣတ္ထိ ပုရိသ အားဖြင့် ကွဲပြားသော အတ္တဘောသည်၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယပဋိ-ဗဒ္ဓုဝုတ္တိ-ဇိဝိတိန္ဒြေ ဌှပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ) ဣတိ (ဣမဿ အတ္တဿ)-ကို၊ ဉာပနတ္ထံ- သိစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ တတေ-ထိုဣတ္ထိ နှစ် ပုရိသိန္ဒြေမှနောက်၌၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ- ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ (ဒေသိတံ)။

ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ တဿ-ထိုဇိဝိတိန္ဒြေ၏၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ) တာဝ-ထိုဇိဝိတိန္ဒြေဖြစ်တည်သမျှကာလပတ်လုံး၊ ဧတေဝံ ဝေဒယိတာနံ- ဤဝေဒနိန္ဒြေတို့၏၊ အနိဝတ္တိ-မဆုတ်နစ်သည်၊ (ဟောတိ) စ-ဆက်၊ ယံကိစ္ဆိ-

အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော၊ ဝေဒယိတံ-ဝေဒနာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ သဗ္ဗ-
သော၊ တံ-(ဝေဒယိတံ)-ထိုဝေဒနာသည်၊ သုခဒုက္ခံ-သုခဒုက္ခနှစ်မျိုးသာတည်း၊
ဣတိ (ဣမဿ အတ္တဿ)၊ ဉပနတ္တံ-ငှာ၊ တတော-ထိုဇီဝိတိန္ဒြေမှနောက်၌၊ သုခိန္ဒြေ-
ယာဒီနိ-သုခိန္ဒြေအစရှိသည်တို့ကို၊ (ဒေသိတာနိ)-[ဥပေက္ခိန္ဒြေလည်း သန္တ
ဖြစ်သော သုခ၌ပပါဝင်၏၊] ပန-ဆက်၊ [“အဖို့တစ်ပါးကား”ဟု အချို့ဆရာတို့
အလိုအနက်ပေးပါ၊] တံနိရောဓတ္ထံ-ထိုသုခိန္ဒြေအစရှိသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊
ဧတေ ဓမ္မာ-ဤသဒ္ဓိန္ဒြေအရှိသောတရားတို့ကို၊ ဘာဝေတဗ္ဗာ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ
ထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ-ပဋိပတ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ တတော-
ထိုဝေဒနိန္ဒြေတို့မှ နောက်၌၊ သဒ္ဓါဒီနိ-သဒ္ဓါအစရှိသောဣန္ဒြေတို့ကို၊ (ဒေသိတာနိ)၊

ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ-ဤအကျင့်ကြောင့်၊ ဧသ ဓမ္မာ-ဤအနညာတညဿာ-
မိတိန္ဒြေဟူသောတရာသည်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ ပါတုဘဝတိ-ထင်ရှား
ဖြစ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိပတ္တိယာ-အကျင့်၏၊ အမောယဘာဝဒဿနတ္ထံ-အချည်းနှီး
မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ တတော-ထိုဣန္ဒြေ အစရှိသော ၅-
ပါး သော ဣန္ဒြေတို့မှ နောက်၌၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေယံ -
အနညာတညဿန္ဒြေကို၊ (ဒေသိတံ)၊ တသေဝ-

ထို အနညာတညဿမိတိန္ဒြေ၏ပင်၊ ဖလတ္တာ စ-အကျိုး၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တတော-ထိုအနညာတညဿာမိတိန္ဒြေမှ၊ အနန္တရံ-
အခြားမဲ့၌၊ ဘာဝေတဗ္ဗတ္တာ စ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း၊ တတော-ထိုအနညာတညဿာမိတိန္ဒြေမှ နောက်၌၊ အညိန္ဒြေယံ-
အညိန္ဒြေကို၊ (ဒေသိတံ)၊ ဣတော-ဤပညိန္ဒြေမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ဘာဝနာယ-
ဘာဝနာအားဖြင့်၊ ဣမဿ-ဤအညာတာဝိန္ဒြေကို၊ အဓိဂမော-ရခြင်းသည်၊
(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိ-ဤအညာတာဝိန္ဒြေကို၊ အဓိဂတေ စ-ရအပ်ပြီး
သော်ကား၊ ကိပ္ပိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ ကရဏီယံ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊
နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ(ဣမဿ အတ္တဿ) ဉပနတ္တံ၊ အန္တေ-အဆုံး၌၊ ပရမဿာသ-
ဘူတံ-အလွန်သက်သာရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အညာတာဝိန္ဒြေယံ-ကို၊ ဒေသိတံ၊ ဣတိ
အယံ-ဤသည်ကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂၂-ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌၊ ကမော-ဟောစဉ်တည်း၊

ဘေဒါဘေဒါတိ (ပဒဿ)-ဘေဒါဘေဒါဟူသော မာတိကာပုဒ်၏၊ (ဝိတ္တာရော
ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂၂-ပါးသောဣန္ဒြေတို့တွင်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေယသေဝ-
ဇီဝိတိန္ဒြေ၏သာ၊ ဘေဒါ-ကွဲပြားခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-ရှိ၏) ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုဇီဝိ-
တိန္ဒြေသည်၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြေယံ-ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေလည်းကောင်း၊ အရူပဇီဝိတိန္ဒြေယံ-
နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒုဝိမံ-၂ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊

သေသာနံ-ဇိဝိတိန္ဒြေမုကြွင်းသောက္ကန္တေတို့၏။ အဘေဒေါ-မကွဲပြားခြင်းသည်။ (ဟောတိ-၏) ကုတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤ၊ ပါးသောက္ကန္တေတို့၌၊ ဘေဒါဘေဒတော-အားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယံ-ကို၊ ဝိဇာနိယာ-၏။

ကိစ္စာတိပဒဿ-ကိစ္စဟူသောမာတိကာပုဒ်၏။ (ဝိတ္ထာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ကုန္တိယာနံ-တို့၏။ ကိစ္စံ-ကိစ္စဟူသည်။ ကိ-အဘယ်နည်း၊ ကုတိ စေ-ဤသို့မေးအံ့၊ တာဝ-သောတိန္ဒြေစသည်တို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ-သော) စက္ခုန္တိ-ယဿ-စက္ခုန္တေ၏။ (ကိစ္စံ၌စပ်) စက္ခုယတနံ၊ ပေ၊ ပစ္စယောတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ကြောင့်၊ ကုန္တိယပစ္စယဘာဝေန-ကုန္တိယပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သာဓေတဗ္ဗံ-ပြီးစေထိုက်သော၊ အတ္တဇနော-မိမိဟူသောစက္ခုပဿာဒ၏။ တိက္ခမန္တာဒိဘာဝေန-တိက္ခမန္တအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိဓမ္မာနံ-စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသော ပစ္စယပုဂ္ဂိုလ်တရားတို့၏။ တိကမန္တာဒိသင်္ခါတံ-တိက္ခမန္တအစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော၊ ယံ တံ အတ္တာကာရာနုတ္တာပနံ-အကြင်မိမိ၏အခြင်းအရာသို့၊ အစဉ်လိုက်စေခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ) ကုဒံ-ဤမိမိ၏အခြင်းအရာသို့ အစဉ်လိုက်စေခြင်းသည်။ ကိစ္စံ-ကိစ္စတည်း၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ သောတယာနဇိဝိကာယာနံ-သောတိန္ဒြေ၊ ယာနိန္ဒြေ၊ ဇိဝိန္ဒြေ၊ ကာယိန္ဒြေတို့၏။ (အတ္တာကာရာနုတ္တာပနံ-သည်။ ကိစ္စံ-တည်း)၊ ပန-ကား၊ မနိန္ဒြေယဿ-၏။ (ကုန္တိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ) သဟဇာတဓမ္မာနံ-တကွဖြစ်ဘက်တရားတို့ကို၊ အတ္တဇနော-မိမိ၏၊ ဝသဝတ္တာပနံ-အလိုသို့လိုက်စေခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ)။

ဇိဝိတိန္ဒြေယဿ-ဇိဝိတိန္ဒြေ၏။ (ကုန္တိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ)၊ သဟဇာတဓမ္မာနုပါလနံ-တကွဖြစ်ဘက်တရားတို့ကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် (ကိစ္စံ)၊ ကုတ္တိန္ဒြေယ ပုရိသိန္ဒြေယာနံ-ကုတ္တိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့၏။ ကုတ္တိပုရိသနိမိတ္တ-ကုတ္တကပ္ပါကာရာနုဓာနံ-ကုတ္တိနိမိတ္တကုတ္တိကုတ္တကုတ္တကပ္ပဟူသော အခြင်းအရာ၊ ပုရိသနိမိတ္တ ပုရိသကုတ္တ ပုရိသကပ္ပဟူသောအခြင်းအရာကို လျော်စွာစီမံခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ)၊ ကုန္တိယပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် “ကုန္တိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ”ဟု မထည့်ရ၊ သုခဒုက္ခသောမနဿ ဒေါမနဿိန္ဒြေယာနံ-တို့၏။ (ကုန္တိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ)၊ သဟဇာတဓမ္မေ-တို့ကို၊ အဘိဘဝိတ္တာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ယထာသကံ-အကြင်အကြင်မိမိဥစ္စာအတိုင်း၊ ဩဠာရိကာကာရာနုပါပနံ-ပေါလွင်ထင်ရှားသောအခြင်းအရာသို့ အစဉ်ရောစေခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ)၊ ဥပေက္ခန္တေ၏ အခြင်းအရာက မထင်ရှားသောကြောင့် သုခိန္ဒြေအစရှိသည်တို့၏ အခြင်းအရာကို

တိက္ခမန္တာဒိ။

။ မှီရာဖြစ်သော စက္ခုပဿာဒက ကြည်ကြည်လင်လင် ဖြစ်၍

ထင်လျှင် စက္ခုဝိညာဉ်စသော အမှီတရားတို့သည် အမြင်အားကောင်းသော အားဖြင့် ထက်ကုန်၏။ စက္ခုပဿာဒက ညွှလျှင်အမှီအရားတို့လည်း ညွှကုန်၏။ မှီရာပဿာဒက အလယ်အလတ်

အားရှိလျှင် အမှီတရားတို့လည်း အလယ်အလတ်သာ ဖြစ်ကုန်၏။

“ဩဠာရိကာ ကာရ”ဟု ဆိုသည်။ ဥပေက္ခိန္ဒိယဿ-၏။ (ကုန္ဒိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ) (သဟဇာတဓမ္မေ အဘိဘဝိတွာ) သန္တပဏိတမဇ္ဈတ္တာကာရာနုပါပနံ- ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာ၊ မွန်မြတ်သော အခြင်းအရာ၊ မဇ္ဈတ္တအခြင်းအရာသို့ အစဉ်ရောက်စေခြင်းသည်။ (ကိစ္စံ) သဒ္ဓါဒီနံ-သဒ္ဓါအစရှိသော ကုန္ဒေတို့၏။ (ကုန္ဒိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ) ပဋိပက္ခဘိဘဝနံ-ဆန့်ကျင်ဘက်တရား တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ-သမ္ပယုတ်တရား တို့၏။ ပသန္နကာရာဒိဘာဝသမ္ပာပနံ-ကြည်လင်သော အခြင်းအရာအစရှိသည် w t jpb h&mu fpci fo n v n fau ni f?(u plht en nw n ó nr D တိန္ဒိယဿ-၏။ (ကုန္ဒိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ) သံယောဇနတ္ထယပဟာန- ဉ္ဇေ-ဒိဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသဟူသော သံယောဇဉ်သုံးပါး အပေါင်းကို ပယ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သမ္ပယုတ္တကာနံ-တို့၏။ တပ္ပဟာနာ-ဘိမုခဘာဝ- ကရဏံ စ-ထိုသံယောဇဉ်သုံးပါးအပေါင်းကို ပယ်ခြင်းသို့ ရှေးရှုကုန် သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ကိစ္စံ)-တည်း။

အညိန္ဒိယဿ-၏။ (ကုန္ဒိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ) ကာမရာဂဗျာပါဒါ- ဒိတနုကရဏပဟာနဉ္ဇေ-ကာမရာဂ ဗျာပါဒအစရှိသော သံယောဇဉ်တို့ကို နည်း ပါးအောင်ပြခြင်း၊ ပယ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (သကဒါဂါမိမဂ်က နည်းပါး အောင်ပြခြင်း၊ အနာဂါမိမဂ်က ပယ်ခြင်းတည်း) သဟဇာတာနံ-တကွဖြစ်ဘက် တရားတို့ကို၊ အတ္တနော-မိမိ၏။ ဝသာနုဝတ္တာပနံ စ-အလိုသို့လိုက်စေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ (ကိစ္စံ)၊ အညာတာဝိန္ဒိယဿ-၏။ (ကုန္ဒိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေ- တဗ္ဗံ)၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု-အလုံးစုံသောပယ်ခြင်းကိစ္စတို့၌၊ ဥဿုတ္တပဟာနဉ္ဇေ- အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပယ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (အားထုတ်မှုကို ပယ်ခြင်းဟူ သည်အားမထုတ်ခြင်းတည်း)၊ သမ္ပယုတ္တာနံ-တို့၏။ အမတာဘိမုခ- ဘာဝပစ္စတာ စ-အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ရှေ့ရှုကုန်သည်၏အဖြစ်၏ အကြောင်း၏အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ (ကိစ္စံ)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂၂-ပါးသောကုန္ဒေတို့၌၊ ကိစ္စတော-ကိစ္စအားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယံ-ကို၊ ဝိဇာနိယာ-၏။

အမတာဘိမုခ၊ ပေ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ။ ။ အမတာဘိမုခဘာဝသည် အညာတာဝိန္ဒေ၏ မူလကိစ္စတည်း။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေ့ရှုသည်၏အဖြစ်၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကား သမ္ပယုတ် တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုရသောကိစ္စတည်း။ ထို့ကြောင့် “အမတာဘိမုခဘာဝေါ စ တဗ္ဗာဝ- ပစ္စယတာ စ သမ္ပယုတ္တာနံ”ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းမည် ထင်သည်။ ဋီကာအဖွင့်ကို ကြည့်ပါ။ အမတာဘိမုခဘာဝေါ စ-သည် အညာတာဝိန္ဒိယဿ၏ စပ်ပုဒ်၊ တဗ္ဗာဝပစ္စယသည် သမ္ပ-

ယုတ္တာနံ၏ စပ်ပုဒ်၊ တာ-ပစ္စည်းသည် အညာတာဝိန္ဒိယသမ္ဘိဇာတပုဒ်တည်း။

ဘူမိတောတိ(ပဒဿ)-၏။ (ဝိတ္ထာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော)၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-
ဤ ၂၂-ပါးသောက္ကန္တတို့တွင်၊ စက္ခု၊ ဩ၊ ဒေါမနသိန္ဒိယာနိ-စက္ခုန္တေ သောတိန္တေ
ယာနိန္တေ ဇိဝိန္တေ ကာယိန္တေ ဣတ္ထိန္တေ ပရိသိန္တေ သုခိန္တေ ဒုက္ခိန္တေ ဒေါမနသိန္တေ
တို့သည်၊ ကာမာဝစရာနေဝ-ကာမာဝစရတို့သာတည်း၊ မနိန္ဒိယဇိဝိတိန္ဒိယ-
ဥပေက္ခိန္ဒိယာနိ-မနိန္တေ ဇိဝိတိန္တေ ဥပေက္ခိန္တေတို့သည်လည်းကောင်း သဒ္ဓါ၊ ဩ၊
ပညိန္ဒိယာနိ စ-သဒ္ဓိန္တေ ဝိရိယိန္တေ သတိန္တေ သမာဓိန္တေ ပညိန္တေတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ စတုဘူမိပရိယာပနွာနိ-၄-ပါးသောဘုံတို့၌အကျုံးဝင်ကုန်၏၊
သောမနသိန္ဒိယံ-သည်၊ ကာမာဝစရ ရူပါဝစရ လောကုတ္တရာဝသေန-ကာမာဝစရ
ရူပါဝစရလောကုတ္တရာတို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဘူမိတ္တယပရိယာပနွံ-ဘုံ ၃-ပါးအပေါင်း၌
အကျုံးဝင်၏၊ အဝသာနေ-အဆုံး၌၊ တိဏိ-၃-ပါးသောက္ကန္တတို့သည်၊ လော-
ကုတ္တရာနေဝ-လောကုတ္တရာတို့သာတည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဘူမိတောပိ-ဘုံအားဖြင့်
လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယံ ဝိဇာနိယာ၊ ဟိ-အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤ အတ္တစသော
ဝိနိစ္ဆယအားဖြင့်၊ ဝိဇာနန္တော-အထူးသိသော၊ သံဝေဂဗဟုလော-များသောသံဝေဂ
ရှိသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရေ-ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၌၊ ဌိတော-တည်လျက်၊
ဣန္ဒြိယာနိ-စက္ခုစသောက္ကန္တတို့ကို၊ ပရိညာယ-ပိုင်းခြားကာ သိ၍၊ ဒုက္ခဿ-
တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ အန္တ-အဆုံးဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့၊ နိဂစ္ဆတိ-ရောက်နိုင်၏၊
ဣတိ-ဤကားအကျိုးတည်း။

၂၂။ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ ယံ စက္ခု စတုန္ဒ မဟာဘူတာနန္တိ အာဒိ-အစရှိသော၊
သဗ္ဗ-အလုံးစုံသောစကားရပ်ကို၊ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ-၌၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-
ဆိုအပ်ပြီသောနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-၏၊ စ-ဆက်၊ ဝိရိယိန္ဒိယသမာဓိန္ဒိယ-
နိဒ္ဒေသာဒိသု-ဝိရိယိန္ဒိယနိဒ္ဒေသ သမာဓိန္ဒိယနိဒ္ဒေသအစရှိသည်တို့၌၊ သမ္မာဝါယာမော
၊ဩ၊ မိစ္ဆာသမာဓိတိ အာဒိနိ-သမ္မာဝါယာမော မိစ္ဆာဝါယာမော သမ္မာသမာဓိ မိစ္ဆာ-
သမာဓိအစရှိသောစကားတို့ကို၊ န ဝုတ္တာနိ-ဟောတော်မမူအပ်ကုန်၊ [မဟောပုံကို
ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။] ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တာ-အလုံး
စုံသောဝိရိယ အလုံးစုံသောသမာဓိတို့ကို သိမ်းယူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊

ပညိန္ဒိယာနိ စတုဘူမိပရိယာပနွာနိ။ ။ ဤ၌ပညိန္ဒိယကို “စတုဘူမိပရိ-
ယာပနွံ”ဟုဆိုထား၏၊ ရှေးကအဘိဓမ္မာ ညဝါအကောက်တို့၌ “ပညိန္ဒိယ”အရ လောကီပညာ
ကိုသာ ကောက်ကြ၏၊ ဤအဆိုနှင့်မညီပါ။

သဗ္ဗသင်္ဂါဟကတ္တာ။ ။ ဝိရိယဟုဆိုလျှင် သမ္မာဝိရိယဖြစ်စေ မိစ္ဆာဝိရိယဖြစ်စေ
သမ္မာ မိစ္ဆာတွင် မပါဝင်သော အဗျာကတဝိရိယဖြစ်စေ ဝိရိယအားလုံးကို သိမ်းယူနှိုင်းခြင်းကို
“သဗ္ဗသင်္ဂါဟက”ဟု ဆိုသည်၊ သမာဓိန္ဒိယ၌လည်း နည်းတူ၊ “ဤသို့ ဝိရိယအားလုံးကို သိမ်းယူ

နိုင်သောကြောင့် သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသမာဓိ စသည်ဖြင့် ခွဲခြား၍ ဟောတော်မမူတော့”ဟူလို။
 ဟိ-မှန်၊ ကုဓ-ဤကုဏ္ဍိယဝိဘင်း၌၊ သဗ္ဗသင်္ခါဟကနိ-သဗ္ဗသင်္ခါဟကဖြစ်ကုန်သော၊
 ကုဏ္ဍိယနိ-တို့ကို၊ ကထိကနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဧဝံ သန္တေပိ-ဤသို့ပင်ဖြစ်
 ပါသော်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤကုဏ္ဍိယတို့တွင်၊ ဒသကုဏ္ဍိယနိ-၁၀ပါးသော စက္ခုစသော
 ကုဏ္ဍိယတို့သည်၊ လောကီယာနိ-လောကီတို့သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာမာဝစရာနေဝ-
 ကာမာဝစရတို့သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ တိဏိ-၃ပါးသောကုဏ္ဍိယတို့သည်၊ လောကုတ္တ-
 ရာနိ-လောကုတ္တရာတို့တည်း၊ နဝ-၉ပါးသော မနိန္ဒေအစရှိသော ကုဏ္ဍိယတို့သည်၊
 လောကီယလောကုတ္တရမိဿသကနိ-ကုန်၏၊ ကုတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အဘိဓမ္မာဘာဇနိယအဖွင့် ပြီး၏။

၂-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၂၂၁-၃။ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-၌၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ-ကုန်သော၊ ကုဏ္ဍိယာနံ-တို့၏၊ ကုသလာ-
 ဒိဝိဘာဂေါ-ကုသလအစရှိသော ဝေဘန်အပ်သောအထူးကို၊ ပါဠိနယာနုသာရေ-
 နေဝ-ပါဠိတော်နည်းကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပန-ဆက်၊
 အာရမ္မဏတ္ထိကေသု-အာရမ္မဏတိက်တို့၌၊ သတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏာတိ-
 သတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏတာဟူသောစကားကို၊ စက္ခု၊ ပေ၊ ပုရိသိန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုန္တေ
 သောတိန္တေ၊ ယာနိန္တေ ဇိဝိန္တေ ကာယိန္တေ ကုတ္တိန္တေ ပုရိသိန္တေတို့ကို၊ (ရုပ်
 သက်သက်ကုဏ္ဍိယတို့ကို) သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပန-
 ဇီဝိတိန္တေကိုကား၊ အရူပမိဿကတ္တာ-နာမ်ဇီဝိတိန္တေနှင့်ရောနေသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ကုဓ-ဤသတ္တိန္ဒြိယာ အနာရမ္မဏတာဟူသောစကားရပ်၌၊ အနာဘဌံ-ဟော
 တော်မမူအပ်၊ ဒွိန္ဒြိယာတိ-ဟူသည်ကား၊ ဒွေ-၂ပါးကုန်သော၊ ကုဏ္ဍိယာ-တို့သည်၊
 (“ပရိတ္တာရမ္မဏာ”၌စပ်)၊ ဧတံ-ဤဒွိန္ဒြိယာ ပရိတ္တာရမ္မဏတာဟူသောစကားကို၊ သုခ-
 ဒုက္ခဒွယံ-သုခိန္တေဒုက္ခိန္တေ ၂-ပါးအပေါင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊
 ဟိ-မှန်၊ တံ-သုခိန္တေဒုက္ခိန္တေသည်၊ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္မဏံ-ဧကန် ကာမတရားဟူ
 သော အာရုံရှိ၏။

ဧဝံသန္တေပိ။ ။ ဤသို့ ကုဏ္ဍိယအားလုံးကို သိမ်းယူနိုင်လျှင် ထိုထိုဘုံ၌ မရှိသောကုဏ္ဍိ
 တို့ကိုလည်း ထိုထိုဘုံဖြင့် သိမ်းယူနိုင်ပါသလော-ဟုမေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဧဝံသန္တေပိ
 စသည်ကို မိန့်သည်၊ သဗ္ဗသင်္ခါဟတ္ထဖြစ်သော်လည်းထိုထိုဘုံ၌မရှိသော ကုဏ္ဍိတို့ကိုသိမ်း
 ယူသော သဗ္ဗသင်္ခါဟကတ္ထမဟုတ်၊ ဝိရိယိန္တေဟုဆိုလျှင် သမ္မာမိစ္ဆာဟုတ်/မဟုတ် ဝိရိယအားလုံးကို
 သိမ်းယူနိုင်သောသဗ္ဗသင်္ခါဟကတ္ထဖြစ်သည်-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ဘုံအားဖြင့် သဗ္ဗသင်္ခါဟကတ္ထ

မဟုတ်ကြောင်း ကို သိစေလို၍ “ဧဝံ သန္တေပေတ္ထံ၊ ဖေ၊ ကာမာဝဟရာနေဝ” စသည် ကိုမိန့်သည်။

ဒေါမနသိန္နိယံ၊ ဖေ၊ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာန္တိ-ကား၊ ကာမာဝစရဓမ္မေ-ကာမာဝစရတရားတို့ကို၊ အာရဗ္ဗ-အာရုံပြု၍၊ ပဝတ္တိကာလေ-ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ပရိတ္တာရမ္မဏ-ကာမတရားဟူသောအာရုံရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ရူပါဝစရ-ရူပါဝစရ-ရူပါဝစရအရူပါဝစရတရားတို့ကို၊ အာရဗ္ဗ-၍၊ ပဝတ္တိကာလေ-၌၊ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ-မဟဂ္ဂုတ်တရားဟူသောအာရုံရှိသည်၊ (ဟောတိ) ပဏ္ဏတ္တိ-ပညတ်ကို၊ အာရဗ္ဗ-၍၊ ပဝတ္တိကာလေ-၌၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏ-ကာမမဟဂ္ဂုတ်ဝိမုတ်ဟုမဆိုထိုက်သော အာရုံရှိသည်၊ (ဟောတိ) နဝိန္ဒိယာ သိယာ ပရိတ္တာရမဏာတိ-ကား၊ မနိန္ဒိယ၊ ဖေ၊ ဥပေက္ခိန္ဒိယာနိ စေဝ၊ မနိန္ဒေ ဇီဝိတိန္ဒေသောမနသိန္ဒေ ဥပေက္ခိန္ဒေတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါဒိပဉ္စကဉ္စ-သဒ္ဓါအစရှိသောငါးပါးသောက္ခန္ဓာအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဣဒံ-ဤနဝိန္ဒိယာသိယာပရိတ္တာရမ္မဏာဟူသောစကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဇီဝိတိန္ဒိယံ-ကို၊ ရူပမိဿကတ္တာ-ရုပ်နှင့်ရောနှောနေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာရမ္မဏေသု-အာရုံမရှိကုန်သော၊ ဝါ-အာရုံမယူတတ်ကုန်သော၊ ရူပဓမ္မေသု-ရုပ်တရားတို့၌၊ သင်္ဂီဟိတံ-သိမ်းယူအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ) ပိလည်း၊ အရူပကောဌာသေန-နာမ်ဇီဝိတိန္ဒေဟူသောအဖို့အစုဖြင့်၊ သိယာပက္ခေ-သိရာအဖို့၌၊ သင်္ဂီဟိတံ-သိမ်းယူအပ်ပြီ။

စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိတိ-ကား၊ သုခ၊ ဖေ၊ အညာတာဝိန္ဒိယာနိ-သုခိန္ဒေဒုက္ခိန္ဒေ ဒေါမနသိန္ဒေ အညာတာဝိန္ဒေတို့ကို၊ (န ဝတ္ထဗ္ဗာ၌စပ်၊) ပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ “စတ္တာရိန္ဒိယာ န ဝတ္ထဗ္ဗာ” ဟုရှိ၏၊ ဟိ-မှန်၊ တာနိ-ထိုသုခိန္ဒေ ဒုက္ခိန္ဒေ ဒေါမနသိန္ဒေ အညာတာဝိန္ဒေတို့သည်၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတ္ထိကေ-၌၊ န ဘန္တိ-မကပ်ဝင်ကုန်၊ မဂ္ဂဟေတုကန္တိ-ဟူသောစကားကို၊ သဟဇာတာဟေတု-သဟဇာတာဟိတံကို၊ သန္ဓာယ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဝိရိယဝိမံသဇေဋ္ဌကကာလေ-ဝိရိယဝိမံသတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်ရာကာလ၌၊ သိယာ-ရံခါ၊ မဂ္ဂါဓိပတိ-မဂ္ဂါဓိပတိဟူသောသဟဇာတပစ္စည်းသည်၊ (ဟောတိ) ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌကကာလေ-ဆန္ဒစိတ္တတို့၏အကြီးအကဲဖြစ်ရာအခါ၌၊ သိယာ-ရံခါ၊ န ဝတ္ထဗ္ဗံ-မဂ္ဂဟေတုကမဂ္ဂါဓိပတိဟု မဆိုထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [အနညာတညာဿာမိတိန္ဒိယံ ဟုကတ္တားရှိသောကြောင့် “နဝတ္ထဗ္ဗံ” ပါဠိတော် အတိုင်း၊ ရှိပါစေ၊ အညိန္ဒိယံဟုကတ္တားရှိရာ၌လည်း “နဝတ္ထဗ္ဗံ” ပင်တည်း၊]

ဒသိန္ဒိယာ၊ ဖေ၊ ဥပါဒိနောတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ သတ္တ-ကုန်သော၊ ရူပိန္ဒိယာနိ စ-ရုပ်က္ခန္ဓာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တိဏိ-ကုန်သော၊ ဝိပါကိန္ဒိယာနိ စ-ဝိပါကိက္ခန္ဓာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သန္ဓာယ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဒသိန္ဒိယာနိ-ဒသိ-

နိဗ္ဗိယတို့ဟူသည်။ ဒေါမနဿေန-ဒေါမနဿိန္ဒြေနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝုတ္တာ
 နေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနဝိန္ဒြိယတို့ပင်တည်း။ တတ္ထ-ထိုဆယ်ပါးသောက္ကန္တတို့တွင်၊
 ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ-သည်။ ပဏ္ဏတ္တိ-ကို၊ အာရဗ္ဗ-၍၊ ပဝတ္တိကာလေ-၌၊ န ဝတ္တဗ္ဗာ-
 ရမ္မဏ-ဥပုန္န ဥပ္ပါဒိဟု မဆိုထိုက်သောအာရုံရှိသည်။ (ဟောတိ)၊ သေသာနိ-
 ဒေါမနဿိန္ဒြေမှ ကြွင်းသော ၉-ပါးသော က္ကန္တတို့သည်။ (မနိန္ဒြေ ဇီဝိတိန္ဒြေ
 သောမနဿိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေ သဒ္ဓါဒိပဉ္စကိန္ဒြေတို့သည်။) နိဗ္ဗာနပေစ္စဝေက္ခ-
 ကာလေပိ-နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်ရာအခါ၌လည်း၊ (နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ) [ပိဖြင့်
 ပဏ္ဏတ္တိအရကိုပေါင်း၊] တိဏိန္ဒြိယာနိ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိတိ-ကား၊ တိဏိ-ကုန်သော၊
 လောကုတ္တရိန္ဒြိယာနိ-လောကုတ္တရာက္ကန္တတို့သည်။ (ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိ-ဗဟိဒ္ဓ
 ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံရှိကုန်၏။) စတ္တာရိတိ-ကား၊ သုခ ဒုက္ခသောမနဿ-
 ဒေါမနဿာနိ-သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေ သောမနဿိန္ဒြေ ဒေါမနဿန္တတို့ သည်။ (သိယာ
 အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ-စသောပါဠိတော်၌စပ်) ဟိ-မှန်၊ တာနိ-ထို သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေ
 သောမနဿိန္ဒြေ ဒေါမနဿိန္ဒြေတို့သည်။ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေပိ-အဇ္ဈတ္တတရားတို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မေပိ-ဗဟိဒ္ဓတရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာရဗ္ဗ-၍၊
 ပဝတ္တန္တိ-ကုန်၏။ အဋ္ဌိန္ဒြိယာတိ-ကား၊ မနိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယဥပေက္ခိန္ဒြိယာနိ စေဝ-
 မနိန္ဒြေ ဇီဝိတိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါဒိပဉ္စကဉ္စ-သဒ္ဓါအစရှိ
 သော ၅-ပါးသောက္ကန္တအပေါင်းသည်လည်းကောင်း၊ (သိယာ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ-
 စသောပါဠိတော်၌စပ်။) တတ္ထ-ထို ၈-ပါးသောက္ကန္တတို့၌၊ အာကိဉ္စညာယတန-
 ကာလေ-အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ဖြစ်ရာအခါ၌၊ န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏတာ-န ဝတ္တဗ္ဗ
 တရားဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဣမသ္မိမ္မိ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-၌လည်း၊ ဒသ-ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိ-
 ယာနိ-တို့ကို၊ ကာမာဝစရာနိ-ကာမာဝစရက္ကန္တတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တိဏိ-
 ၃-ပါးသောက္ကန္တတို့ကို၊ လောကုတ္တရာနိ-လောကုတ္တရာက္ကန္တတို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ နဝ-၉-ပါးသောက္ကန္တတို့ကို၊ လောကီယလောကုတ္တရဓိဿကာနေဝ-
 လောကီ လောကုတ္တရာရောသော က္ကန္တတို့ကိုပင်လည်းကောင်း၊ ကထိတာနိ-
 ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ အယမ္မိ-ဤပဉ္စာပုစ္ဆာနည်းသည်လည်း၊ အဘိဓမ္မာဘာဇနီ-
 ယေန-အဘိဓမ္မာဘာဇနီယနည်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ကေပရိစ္ဆေဒေါဝ-တူသောအပိုင်းအခြား
 ရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ အယံ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေါ-ဤဣန္ဒြိယဝိဘင်းကို၊
 ဒွိပရိဝဋ္ဌ-၂-ပါးသောပြောင်းလွှဲကြောင်းနည်းရှိအောင်၊ နိဟရိတွာ-၍၊ ဘာဇေတွာ-
 ၍၊ ဒသိတော-ပြီ၊ ဣတိ-အပြီတည်း၊ “ဒွေပရိဝဋ္ဌ”ဟု စာအုပ်တို့၌ရှိ၏။ သမာသ်
 ပြီးသောအခါ “ဒွိပရိဝဋ္ဌ”ရှိမှ ကောင်းသည်၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း မပါသော
 ကြောင့် “ဒွိပရိဝဋ္ဌ”ဟု ဆိုသည်။]

သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ ဝိဘင်္ဂဌကထာယ ကုန္တိယဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုန္တိယဝိဘင်းအဖွင့် ပြီး၏။

၆-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ

ဥဒ္ဒေသဝါရအဖွင့်.

၂၂၅။ ကုဒါနိ-ကုန္တိယဝိဘင်းကိုဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ (“အတ္တသံဝဏ္ဏနာ ကာတဗ္ဗာ ဟောတိ”၌စပ်။) တဒနန္တရေ-ထို ကုန္တိယဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌(ပုတ္တေ-သော) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၌၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ယာ အယံ တန္တိ-အကြင်ပါဠိတော်ကို၊ (ဘဂဝ-တော)နိက္ခိတ္တာ-ချထားတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿာ(တန္တိယာ)-ထိုပါဠိတော်၏၊ အတ္တ-သံဝဏ္ဏနံ-အနက်အဖွင့်ကို၊ ဝါ-အနက်ကိုဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာအဌကထာကို၊ ကရောဇ္ဇေန-ပြုသောသံဝဏ္ဏနာဆရာသည်၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ-ခွဲခြားဝေဘန်၍ ပြောဟောလေ့ရှိသောသာဝကတို့၏ အပေါင်းသို့၊ ဝါ-ခွဲခြားဝေဘန်၍ဟောတော်မူ လေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိသတ်သို့၊ ဩတရိတ္တာ-ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍၊ အာစရိယေ-ရှေးဆရာတို့ကို၊ (မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သောအနက်ကိုဖွင့်ပြကြသော ရှေးဆရာတို့ကို) အနဗ္ဗာစိက္ခန္တေန-မစွပ်စွဲသည်၊ (ဟုတွာ)စ-ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ (ထိုအဆိုအတိုင်း မဖောက်မပြန်ဖွင့်ဆိုလျှင်စွဲရာမရောက်၊) သကသမယံ-မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအယူကို၊ အဝေါက္ကမန္တေန-မမဲမရှောင်သည်၊ (ဟုတွာ စ-လည်း ကောင်း၊) ပရသမယံ-သူတစ်ပါးတို့၏အယူကို၊ အနာယူဟန္တေန-အားမထုတ်သည်၊ ဝါ-ပေါင်း၍မယူသည်၊ (ဟုတွာ)စ-လည်းကောင်း၊ [ဝေါက္ကမနဖြစ်ပုံ၊ အနာယူဟန ဖြစ်ပုံကိုဋီကာ၌ ကြည့်ပါ]

သုတ္တံ-ပါဠိတော်ကို၊ အပ္ပဋိဗာဟန္တေန-မတားမြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)စ၊ ဝိနယံ-ဝိနည်းကို၊ အနုလောမေန္တေန-လျော်စွာပြုသည်၊ (ဟုတွာ)စ၊ မဟာပဒေသ-မဟာ ပဒေသ ၄-ပါးတို့ကို၊ ဩလောကေန္တေန-ကြည့်ရှုသည်၊ (သုတ္တန်၌လာသော မဟာ ပဒေသ ၄-ပါးတို့ကိုကြည့်ရှုသည်၊) ဓမ္မံ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်ကို၊ ဒီပေန္တေန- ထင်ရှားပြသည်၊ (ဟုတွာ)စ-လည်းကောင်း၊ အတ္ထံ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်၏ အနက်ကို၊ သင်္ဂဟန္တေန-သိမ်းယူသည်၊ ဟုတွာ စ-လည်းကောင်း၊ [တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခေ အညာဏံ-စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်ကို ပါဠိတော်ချင်းဖွင့်သောအနက် ရှိ၏၊ ထိုအနက်အဖွင့်ကို သိမ်းယူလျက်-ဟူလို၊] တမေဝတ္ထံ-ထိုအနက်ကိုပင်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အာဝတ္တေတွာ-လည်စေ၍၊ အပရေဟိပိ-အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊

အနုလောမေန္တေန။ ။ အနုမေလောမေန္တပုဒ်ကို “လျော်စေသည်”ဟု လည်း

ကောင်း၊ “မဆန့်စေသည်”ဟု လည်းကောင်း ကာရိတ်အနက်ပေးကြ၏။ အနုလောမပုဒ်က ဓာတ်မဟုတ်သောကြောင့် ကာရိတ်ဇော-ပစ္စည်း မသက်နိုင် ကရ-ဓာတ်၏အနက်၌ ဣပစ္စည်း သက်၍ ပြေ၊ အန္တပစ္စည်းမှ(အ)ကို ချေ။

ပရိယာယေဟိ-ပရိယာယအနက်တို့ဖြင့် နိဒ္ဒိသန္တေန-အကျယ်ညွှန်ပြသည်။ (ဟုတွာ) စ-လည်းကောင်း၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ အတ္တသံဝဏ္ဏနာ-အနက်ကိုဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်။ ဝါ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်သည်။ ဟောတိ-၏။ (ဤ“ယသွာ”စသောဝါကျကို “တသွာ အညတြ”စသောဝါကျနှင့် တွဲပါ။)

စ-ဆက်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ အတ္တသံဝဏ္ဏနာ-အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို၊ ပကတိယာပိ-ပင်ကိုအားဖြင့်လည်း၊ ဒုက္ခရာဝ-ခဲယဉ်းသဖြင့်ပြုအပ်သည်သာ၊ ဝါ-ပြုနိုင်ခဲ့သည်သာ၊ ယထာ(ယေနကာရ ဇောန)-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ-၏။ အတ္တသံဝဏ္ဏနာ-ကို၊ ပကတိ-ယာပိ-လည်း၊ ဒုက္ခရာဝ-သည်သာ၊ တထာ တေန ကာရဇောန-ကြောင့်) ပေါရာဏာ-ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်၊ အာဟု-ဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း) သစ္စံ-သစ္စာ တရားလည်းကောင်း၊ သတ္တော-သတ္တဝါဟူသောအမည်ပညတ်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိ-ပဋိသန္ဓေလည်းကောင်း၊ ပစ္စယာကာရမေဝ စ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပင်လျှင်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-ဤသို့) စတုရော-၄-ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဒုဒ္ဓသာ-ခဲယဉ်းသဖြင့်သိမြင်အပ်ကုန်၏။ ဝါ-သိမြင်နိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဒေသေတုံ စ-ဟောခြင်းငှာလည်း၊ သုဒုက္ခရာ-အလွန်ခဲယဉ်း သဖြင့်ပြုအပ်ကုန်၏။ ဝါ-အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ (အာဟု)။

တသွာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၏ အာစရိယေအနတ္တာ စိက္ခန္ဓေနစသော အစီအရင်ဖြင့် ဖွင့်ပြထိုက်သည်၏ အဖြစ်၊ ပင်ကိုယ်အားဖြင့်လည်း အတ္တသံဝဏ္ဏနာ၏ ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) အာဂမာဓိဂမပ္ပတ္တေဟိ-အာဂမ ဟူသော ပရိယတ်၊ အဓိဂမဟူသော ပဋိဝေဓသို့ရောက်ကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို၊ အညတြ-ကြင်၍၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၏၊ အတ္တသံ-

ပကတိယာပိ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကိုဖွင့်ရာ၌ အဋ္ဌကထာသည် အဝိဇ္ဇာ ကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ပုံ၊ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ပုံကို ဖွင့်ရလိမ့်မည်-ဤသို့၊ ပင်ကိုပါဠိရှိ အတိုင်းပင် ခဲယဉ်းလှလေပြီ-“အဝိဇ္ဇာသည် သင်္ခါရအား မည်သည့် ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြု၏”စသောအား ချဲ့ထွင်၍ ဖွင့်ဆိုရေးသားရာ၌ ခဲယဉ်းကြောင်းမှာ ဆိုဖွယ်မလိုတော့ဟူလို အပ်သဒ္ဒါကို သမ္ဘာဝနာဇောတက-ဟု ရှေးနိဿယ၌ဆို၏။

ပစ္စယာကာရ။ ။ အဝိဇ္ဇာဒိက္ခဿ-သော၊ ပစ္စယဓမ္မဿ-၏။ သင်္ခါရာဒိ- ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မပတိ-သင်္ခါရ အစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုစွဲ၍၊ ဟေတုအာဒိနာပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယဘာဝေါ-ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ပစ္စယာကာရော-မည်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ

အတ္ထော။-အနု။ “ပစ္စယဿ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်းတရား၏ +အာကာရော-ဟေတု စသောသတ္တိဖြင့် သင်္ခါရအစရှိသည်တို့အား ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာတည်း။ ပစ္စယာကာရော။ ရာ။

သံဝဏ္ဏနာ-အနက်အဖွင့်ကို၊ ဝါ-အနက်ကိုဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို၊ န သုကရာ-လွယ်ကူစွာ မပြုအပ် မပြုနိုင်ပါတကား၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိတုလယိတွာ-အဖန်ဖန် နှိုင်းချိန်၍၊ (တသွာ အာရဘိဿာမိ-၌စပ်)

ဂါထာ။ ။ အဟံ-ငါသည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ပစ္စယာကာရဝဏ္ဏနံ-ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာကို၊ ဝတ္ထုကာမော-ဆိုခြင်းငှာ အလို ရှိသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လသော်၊) သာဂရံ-သမုဒ္ဒရာသို့၊ အဇ္ဈောဂါဠော-သက်ဝင် သောယောက်ျားသည်၊ ပတိဋ္ဌ-ထောက်တည်ရာကို၊ (နာမိဂစ္ဆတိ)ဣဝ-မရသကဲ့သို့၊ (တထာ၊ အတ္တနောယေဝ-မိမိ၏သာ၊ ဉာဏဗလေန-ဉာဏ်အစွမ်းဖြင့်၊) ပတိဋ္ဌ-ထောက်တည်ရာနည်းလမ်းကို၊ နာမိဂစ္ဆာမိ-မရပါတကား၊ ပန-ထိုသို့ပင် မိမိ၏ ဉာဏ်ဖြင့် ထောက်တည်ရာနည်းလမ်းကို မရပါသော်လည်း၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ သာသနံ-ဤပါဠိတော်ဟူသော ပရိယတ်သာသနာတော်ကို၊ ဝါ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်ဟူသောသာသနာတော်ကို၊ နာနာဒေသနာနယမဏ္ဍိတံ-အမျိုးမျိုးသော ဒေသနာနည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်၏၊ ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ စ-ရှေးဆရာတို့၏ လမ်းစဉ်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာသည်လည်း၊ အဗ္ဗောဓိန္ဒော-မပြတ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) ပဝတ္ထတိ-ဖြစ်တည်၏၊ တသွာ-ကြောင့်၊ တဒုတယံ-ထို နာနာဒေသနာနယ-မဏ္ဍိတံ၊ ပုဗ္ဗစရိယမဂ္ဂဟူသောနှစ်ပါးစုံကို၊ သန္နိဿာယ-ကောင်းစွာမှီ၍၊ ဧတဿ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၏၊ အတ္ထဝဏ္ဏနံ-အနက်အဖွင့်ကို၊ ဝါ-အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို၊ အာရဘိဿာမိ-အားထုတ်ပါအံ့၊ တံ-ထို အဋ္ဌကထာကို၊ (တုမေ-အသင်သောတုတို့သည်၊) သမာဟိတာ-ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သောစိတ်ရှိ ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) သုဏာထ-နာယူလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်ကြကုန်လော့။

ဟိ-သာဓကကား၊ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ-ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်၊ ယော ကောစိမံ အဋ္ဌိ ကတွာ သုဏေယျ၊ ပေ၊ အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)-ဤဂါထာစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ |ယောကောစိ-အမှတ် မထား တစ်ပါးပါးသောအကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမံ-ဤတရားကို၊ အဋ္ဌိ-မိမိ၏ စီးပွားကို၊ ဝါ-မိမိမှာ စီးပွားရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ (တစ်နည်း) အဋ္ဌိကတွာ-မမေ့ စေဘဲ အရိုးစွဲအောင်ပြု၍၊ သုဏေယျ-နာယူလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်ရာ၏၊ (သော-

အငြိ ကတွာ။ ။ ဋီကာ၌ “အတ္တံ ကတွာ”ဟု ဖွင့်၏။တ္ထ-ကို ဌ-ပြု၍ သုတ္တံ၌ စိ-ပစ္စည်း၊ တစ်နည်း ဤ-ပစ္စည်းဟု ကြံပါ။ [မရ၌ကား က္က-အာဂုံဟုဆို၏။] အတ္တံကို “ဟိတံ”ဟု အနုဖွင့်၏။ “အတ္ထသဒ္ဓါဟိတအနက်ဟော”ဟူလို၊ “တရားတော်သည် ငါ၏စီးပွားဖြစ်၏”ဟု သဘောထား၍ နာယူခြင်းကို “အငြိ ကတွာသုဏေယျ”ဟု ဆိုသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပုဗ္ဗာပရိယံ-ရှေးကာလ နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော၊ ဝါ-စ၍ နာယူရာရှေးကာလမှစ၍ နောက်ကာလ၌ ဖြစ်သော၊ ဝိသေသံ-သုတမယဉာဏ် စိန္တာမယဉာဏ် အစရှိသောဉာဏ်အထူးကို၊ ဝါ-တဒဂံ ဝိက္ခမ္ဘနအစရှိသည်ဖြင့် ကိလေသာကုန်ခြင်းအထူးကို၊ လဘေထ-မချွတ်ဧကန် အမှန်ရနိုင်၏၊ ပုဗ္ဗာပရိယံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိသေသံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ လဒ္ဓါန-မချွတ်ဧကန် အမှန်ရ၍၊ ဝါ-ရခြင်းကြောင့်၊ မစ္စုရာဇဿ-သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ အလုံးစုံကို အကုန်မွှေးနှင်း ရှင်သေမင်း၏၊ ဝါ-သည်၊ အဒဿနံ-မမြင်အပ် မမြင်နိုင်သော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂစ္ဆေ-ဧကန်ထုတ်ချောက် ရောက်နိုင်ပေသတည်း။]

အနုဋီကာ။ ။ “အငြိ ကတွာ”ဟူသော ဤအဋ္ဌကထာကိုပင် အနုဋီကာ၌ “အတ္တာနံ အတ္တိကံ ကတွာ”ဟု ဋီကာနည်းမှ တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ တရားနာသောအခါ “မိမိမှာ စီးပွားရှိသည်ကို ပြု၍- တရားကိုသိရခြင်းမှာ မိမိမှာ စီးပွားတိုးတက်လာသည်ဟု သဘောထား၍ နာပါ”ဟူလို၊ ဤနည်း၌ “အတ္ထော ယဿ အတ္တိတိ အငြိ”ဟု အဿတ္တိအနက်၌ ဤ-ပစ္စည်းဟု ကြံပါ။

တစ်နည်း။ ။ ဋီကာ၌ “ယထာ ဝါ နနဿတိ ၊ပေ၊ အငြိ ကတွာ”ဟု အဋ္ဌကထာကို တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ ဤနည်း၌ကား အဋ္ဌိသဒ္ဓါသည် “အရိုး”အနက်ဟောတည်း။ တရားနာသောအခါ ထိုတရားကိုနောက်နောက်ကာလ၌ ပျောက်ပျက်၍ မသွားဖို့ရာ “အရိုးစွဲအောင် မှတ်မှတ်သားသားနာယူပါ”ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤနည်း၌ “အဋ္ဌိဂတံ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဂတပုဒ် အကြေကြံပါ။

ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ။ ။ ပုဗ္ဗော စ-စ၍နာယူရာ ရှေးကာလလည်း၊ အပရော စ-နောက်ကာလလည်း၊ ပုဗ္ဗာပရံ-ရှေးကာလ နောက်ကာလ (သမာဟာရဒ္ဒန်) ၊ ပုဗ္ဗာပရေ+ဘဝံ ပုဗ္ဗာပရိယံ-ဝိသေသံကို “ဉာဏဝိသေသံ၊ ကိလေသက္ခယဝိသေသံ”ဟု ဋီကာ၌ လည်းကောင်း၊ “သုတစိန္တာမယာဒိ ဉာဏဝိသေသံ၊ တဒဂံဝိက္ခမ္ဘနာဒိနာ ကိလေသက္ခယဝိသေသံ စ”ဟု အနုဋီကာ၌လည်းကောင်း ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်အတိုင်းပင် ပိဋကတ်ကျမ်းစာများကို လိုလိုချင်ချင် သင်ယူပို့ချသူသည် သင်ရင်းချရင်းပင် (လိုလိုချင်ချင် မနာယူသူတို့ မရနိုင်သော) သုတမယဉာဏ်အထူးကိုလည်း ကောင်း၊ ကျမ်းစာကို အခြေခံ၍ ကြံစည်စဉ်းစာတတ်သော စိန္တာမယဉာဏ်အထူးကို လည်းကောင်း ရပါသည်။ ကျမ်းစာကို ကြည့်ရှုပို့ချသင်ယူရသောအခါ ရာဂ ဒေါသ က္လဿာ မစ္ဆရိယစသောအကုသိုလ်များကို တဒဂံပဟာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတော်ကြာအောင် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း ပယ်နိုင်ပါသည်။

[ဆောင်] စာချ-စာသင်၊ အလုပ်ခွင်ဝယ်၊ နေ့စဉ်မွေ့လျော်၊ များသူတော်တို့၊ ရှင်ပျော်လုံ့လ၊ သဒ္ဓါကြွ၍၊ ဉာဏစင်ဖြူ ၊ သင်ချမှုကား . . ထိုသူစီးပွား၊ သုတများ သဖြင့်၊

စဉ်းစားဉာဏ်ကြွယ်၊ အမြင်ကျယ်၏။

မကွယ်စေကာ၊ ကိလေသာလည်း၊ သူငါ ရုန့်ကြမ်း၊ ဖြစ်စတမ်းသို့၊ ဗရမ်းဗတာ၊
မဖြစ်လာဘဲ၊ ဣဿာ မစ္ဆရ၊ မထကြွား။

ရာဂ ဒေါသော၊ မာန မောတို့၊ အပြောမကျယ်၊ သေးငယ်ငယ်မှ၊ စ၍ပဟာန်၊
တဒင်္ဂန်နှင့်၊ ဝိက္ခမ္ဘန၊ ပယ်နိုင်ကြသည်၊ . . . သင်-ချအကျိုး၊ စာတန်ခိုး။

ဟိ-ချေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ အာဒိသု-အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊
အာဒိတောယေဝ-အစမှစ၍သာလျှင်၊ တာဝ-အစဉ်အတိုင်း၊ [ယောဇနာ၌
တာဝကို “ပဌမံ”ဟု ဖွင့်၏၊] ဒေသနာဘေဒတော-ဒေသနာ အပြားအားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ အတ္ထလက္ခဏေကဝိဓာဒိတော-အတ္ထ၊ လက္ခဏ၊ ဧကဝိဓအစရှိသော
အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါနံ-အင်္ဂါတို့ကို၊ ဝဝတ္ထာနာ စ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်း
အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဝိညာတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။

တတ္ထ-ထိုဂါထာ၌၊ (တစ်နည်း) တတ္ထ-ထိုဒေသနာဘေဒတောအစရှိသော
ပုဒ်တို့တွင်၊ ဒေသနာဘေဒတောတိ-ဟူသောမာတိကာပုဒ်၏၊ (ဝိတ္ထာရံ-ကို) ဟိ
(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒေသမိ)-အံ၊ ဝလ္လိဟာရကာနံ-နွယ်ကိုပယ်ရှားကုန်သော၊ စတုနွ-
လေးယောက်ကုန်သော၊ ပရိသာနံ-တို့၏၊ ဝလ္လိဂ္ဂဏံ ဝိယ-နွယ်ကိုဆွဲယူခြင်းကဲ့သို့၊
(တထာ) ဘဂဝတော-၏၊ အာဒိတော ဝါ-အစမှသော်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈတောဝ-
အလယ်မှသော်လည်းကောင်း၊ ပဌာယ-စ၍၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ပရိယော-
သာနံ-အဆုံးသည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထိုအဆုံးတိုင်အောင်လည်းကောင်း၊) (ဤ
စကားဖြင့် ဟောတော်မူနည်း ၂-နည်းကိုပြ၏၊) တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ပရိယော-
သာနတော ဝါ-အဆုံးမှသော်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈတောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊
ပဌာယ-၍၊ ယာဝ-လောက်၊ အာဒိ-အစသည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထိုအစတိုင်အောင်၊
လည်းကောင်း၊) (ဤလည်း ၂-နည်း၊) ဣတိ-ဤသို့၊ စတုဗ္ဗိဓာ-လေးပါးအပြား
ရှိသော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာတော်သည်၊ (ဟောတိ။)

ဟိ-ချေ၊ [ဥပမာအကျဉ်းပါပြီးဖြစ်၍ ဟိကိုဝိတ္ထာရဟုဆိုသည်၊ ယောဇနာ၌
တပွဲကဋီကရုဏဟုဖွင့်၏၊] ဝလ္လိဟာရကေသု-ကုန်သော၊ စတုသု-ကုန်သော၊
ပရိသေသု-တို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ယောက်သောယောက်ျားသည်၊ ဝလ္လိယာ-နွယ်၏၊
မူလမေဝ-အရင်းအစကိုသာ၊ ပဌမံ-စွာ၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ သော-ထိုယောက်ျား
သည်၊ တံ-ထိုနွယ်ကို၊ မူလေ-အရင်း၌၊ ဆေတွာ-ဖြတ်၍၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊
အာကမ္မိတွာ-ဆွဲငင်၍၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ကမ္မေ-ဆိုင်ရာအလုပ်၌၊ (နွယ်ဖြင့်
ချည်တုပ်၍ ပြုဖွယ်အလုပ်၌၊) ဥပနေတိ ယထာ-ကပ်ဆောင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊
ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣတိ ခေါ်-ဤသို့လျှင်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသော
အကြောင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊)၊ ပေ၊ ဇာတိပစ္စယာ-
ကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ-သည်၊ (သမ္ဘဝတိ-၏၊) ဣတိ-သို့၊ အာဒိတော-အစဖြစ်သော
အဝိဇ္ဇာမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယာဝ ပရိယောသာနာပိ-အဆုံးဖြစ်သော ဇရာမရဏတိုင်
အောင်လည်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-ကို၊ ဒေသေတိ။

သံဃော (၅) ၁-၂၉၀

ပန-ကား၊ တေသု ပုရိသေသု-ထိုယောက်ျား ၄ယောက်တို့တွင်၊ ဧကော-
သည်၊ ဝလ္လိယာ-၏၊ မဇ္ဈ-အလယ်ကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ ပဿတိ-၏၊ သော-သည်၊ မဇ္ဈေ-
အလယ်၌၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဥပရိဘာဂံယေဝ-အထက်အဖို့ကိုသာ၊ အာကမ္မိတွာ-၍၊
အာဒါယ-၍၊ ကမ္မေ-၌၊ ဥပနေတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တံ
ဝေဒနံ-ထိုဝေဒနာကို၊ အဘိနန္ဒတော-အလွန်နှစ်သက်သော၊ အဘိဝေဒတော-
ကောင်းလေစွဟု အားရနှစ်လိုပြောဆိုသော၊ အဇ္ဈောသာယ-စားမျိုးသည့်အနေ
ပြီးဆုံးစေ၍၊ တိဌတော-တည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တဿ-ထို၊ ယောက်ျား၏၊
နန္ဒိ-နှစ်သက်တတ်သောတဏှာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ဝေဒနာသု-တို့၌၊ ယာ နန္ဒိ-
အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်၊ ဝါ-အကြင်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာသည်၊ (အတ္ထိ)
တံ-ထိုတဏှာသည်၊ ဥပါဒါနံ-ဥပါဒါန်တည်း၊ တဿ-ထိုယောက်ျား၏၊ ဥပါဒါန-
ပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဘဝေါ-သည်၊ (သမ္ဘဝတိ) ဘဝပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဇာတိ-သည်၊
(သမ္ဘဝတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ မဇ္ဈတော-အလယ်ဖြစ်သော ဝေဒနာမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယာဝ
ပရိယောသာနာပိ-အဆုံးဖြစ်သော ဇရာမရဏတိုင်အောင်လည်း၊ ဒေသေတိ။

စ-သည်သာမကသေး၊ တေသု ပုရိသေသု-တို့ တွင်၊ ဧကော-သည်၊ ဝလ္လိယာ-
၏၊ အဂ္ဂံ-အဖျားကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ ပဿတိ-၏၊ သော-သည်၊ အဂ္ဂေ-၌၊ ဂဟေတွာ-
ကိုင်၍၊ အဂ္ဂါနုသာရေန-အဖျားကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်၊ ယာဝမူလာ-အရင်း
တိုင်အောင်၊ သဗ္ဗံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ကမ္မေ-၌၊ ဥပနေတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊
ဘဂဝါ-သည်၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဣတိ ဧတံ-ဤစကားကို၊ (မယာ-
ငါဘုရားသည်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဇာတိပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ-
သည်၊ (ဟောတိ)နု ခေါ်-ဖြစ်သလော၊ ဝါ-သို့မဟုတ်၊ နော(ဟောတိ)-မဖြစ်
သလော၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤပြဿနာ၌၊ ဝေါ-တို့၏၊ (မတိ-အလို
သည်၊) ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ [“ကထံ ဝါ”ဟုရှိ
သော်လည်း “ကထံ ဝေါ”ဟုရှိမှကောင်းမည်ထင်သည်၊] ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊
ဇာတိပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ-သည်၊ (သမ္ဘဝတိ-ဖြစ်၏) ဧဝံ-ဤအတိုင်းသာ၊
ဧတ္ထ-ဤပြဿနာ၌၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဇာတိကြောင့် ဇရာ
မရဏဖြစ်၏ဟူ၍၊ နော-တပည့်တော်တို့၏၊ (မတိ-အလိုသည်၊) ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊
(ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ) ဘဝပစ္စယာတိ ၊ပေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ-ဟူ၍၊
ဣတိ ဧတံ-ဤစကားကို၊ (မယာ) ဝုတ္တံ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ကြောင့်၊
သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) နုခေါ်-ဖြစ်ကုန်သလော၊ ဝါ-သို့မဟုတ်၊ နော (ဟောန္တိ)
မဖြစ်ကုန်သလော၊ ကထံ-လျှင်၊ ဧတ္ထ-၌၊ ဝေါ-သင်တို့၏၊ (မတိ-အလိုသည်၊)
ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ကြောင့်၊
သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ (သမ္ဘဝန္တိ)၊ ဧဝံ-သာ၊ ဧတ္ထ-ဤပြဿနာ၌၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ

သင်္ခါရာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတို့ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍၊ နော-တို့၏၊ (မတိ-သည်) ဟောတိ၊ (ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊) (ဣတိ-သို့၊) ပရိယောသာနတော-အဆုံးဖြစ်သော ဇရာမရဏမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယာဝ အာဒိတောပိ-အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင်လည်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-ကို၊ ဒေသေတိ-၏။

ပန-ကား၊ တေသု ပုရိသေသု-တို့တွင်၊ ဧကော-သည်၊ ဝလ္လိယာ-၏၊ မဇ္ဈမေဝ-အလယ်ကိုသာ၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ပဿတိ-၏၊ သော-သည်၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဆိန္ဒိတွာ-၍၊ ဟေဌာ-အောက်သို့၊ ဩတရန္တော-သက်ဆင်းလျက်၊ ယာဝမူလာ-တိုင်အောင်၊ အာဒါယ-၍၊ ကမ္မေ-၌၊ ဥပနေတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ စတ္တာရော-၄ပါးကုန်သော၊ ဣမေ အာဟာရာ-ဤအာဟာရတို့သည်၊ ကိ နိဒါနာ-အဘယ်အကြောင်း နိဒါန်းရှိကုန်သနည်း၊ ကိ သမုဒယာ-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ ကိ ဇာတိကာ-အဘယ်ဇာတ်ဖြစ် ရှိကုန်သနည်း၊ (အဘယ်ဖြစ်ကြောင်း ဇာတိရှိကုန် သနည်း)၊ ကိ ပဘဝါ-အဘယ် အစအမွန်ရှိကုန်သနည်း၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ အာဟာရာ-တို့သည်၊ တဏှာနိဒါနာ-တဏှာ ဟူသော အကြောင်းရှိကုန်၏၊ တဏှာ-သမုဒယာ-ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် တဏှာဟူသောဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ တဏှာ ဇာတိကာ-တဏှာဟူသော ဇာတ်ဖြစ်ရှိကုန်၏၊ တဏှာ ပဘဝါ-တဏှာဟူသော အစအမွန်ရှိကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အယံ စ တဏှာ-ဤ တဏှာသည်လည်း၊ ကိ နိဒါနာ-အဘယ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ [ကိ သမုဒယာ စသည်ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်၊ ထို့နောက် “တဏှာ ဝေဒနာနိဒါနာ”စသော အဖြေဝါကျကိုလည်းမြှုပ်ထားသည်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေယျာလမြှုပ်ထားပုံကို သိပါ၊] သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊ ကိနိဒါနာ-ကုန်သနည်း၊ ပေ၊ သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊ အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ-အဝိဇ္ဇာ ဟူသောအကြောင်း ရှိကုန်သည်၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ-ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် အဝိဇ္ဇာဟူသော အစအမွန်ရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မဇ္ဈတော-အလယ်ဖြစ်သောတဏှာမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယာဝ အာဒိတော-အစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ တိုင်အောင်၊ ဒေသေတိ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤ ၄-မျိုး အပြားအားဖြင့်၊ ဒေသေတိ-ဟောတော်မူသနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ပဋိသမုပ္ပါဒဿ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော်မြတ်၏၊ သမန္တ-ဘဒ္ဒကတ္တာ-ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သယံ-ကိုယ်တော်တိုင်၊ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တတ္တာ စ-ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ်

စမ္ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရောက်တော်မူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ-သို့၊ ဒေသေတိ-၏။) ဟိ-ချဲ့၊ သမန္တဘဒ္ဒကော-သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်၊ (အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားသည်။) တတော တတော-ထိုထို ဒေသနာအားဖြင့်၊ ဉာယပုဋိဝေဓာယ-သိသင့်သိထိုက်သောမဂ်တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-သိသင့်သိထိုက်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ သံဝတ္ထတိယေဝ-ဖြစ်နိုင်သည်သာ၊ စ-သည်သာ မကသေး၊ (သမန္တဘဒ္ဒကမ္ပ တပါး ဒေသနာဝိလာသဖြစ်ပုံကား၊) ဘဂဝါ-သည်၊ စတုဝေသာရဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒါယောဂေန- ၄-ပါးသောဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၊ ၄-ပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့နှင့် ယှဉ်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ စတုပ္ပါဒ်ဓမ္မိရ-ဘာဝပုတ္တိယာ စ-ဓမ္မ၊ အတ္တ၊ ဒေသနာ၊ ပဋိဝေဓအားဖြင့် ၄ပါးအပြားရှိသော နက်နဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေသနာဝိလာသပုတ္တတ္တာ-ဒေသနာ-ဝိလာသသို့ ရောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နာနာ-နယေဟေဝ-အမျိုးမျိုးသောနည်းတို့ဖြင့်သာ၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတိ။

ပန-အထူး၍ကား၊ ဝိသေသတော-အထူးအားဖြင့်၊ အဿ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ (ပဝတ္တိကာ ဌံ ပဓာနစပ်။) ဝါ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ (ဒေသနာ ဌံ အပဓာနစပ်။) (တစ်နည်း) အဿ-ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ (ဒေသနာ ဌံ စပ်သည်။) အာဒိတော-မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယာ အနုလောမဒေသနာ-အကြင်အနုလောမဒေသနာသည်၊ (ပဝတ္တာ-ပြီ) [နောက်၌ “ယာဝ ပရိယောသနာပဝတ္တာ”ဟု လာလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် “ပဝတ္တာ”ဟု ထည့်သည်။] သာ-ထိုအနုလောမဒေသနာကို၊ (ပဝတ္တိတာဌံ စပ်။) ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂသမ္ပုဉ်-ခွဲခြားဝေဘန်အပ်သောဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၌ ပြင်းစွာတွေဝေသော၊ ဝိနေယျဇန-ဆုံးမထိုက်သောသတ္တဝါအပေါင်းကို၊ သမနု-ပဿတော-ကောင်းစွာအဖန်ဖန် မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ (တစ်နည်း) သမနုပဿတော-ကောင်းစွာအဖန်ဖန် မြင်တော်မူသော၊ အဿ-ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယထာသကေဟိ-အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-အဝိဇ္ဇာ

ဝိသေသတော ပနဿ။ ။ သမန္တဘဒ္ဒက၏ အဖြစ်၊ ဒေသနာဝိလာသပတ္တ၏ အဖြစ်သည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သေနာတော်ကို ၄-မျိုး ၄-စား ဟောတော်မူခြင်း၌ တူမျှသော အကြောင်း ဖြစ်၏။ ယခုအခါ၌ အနုလောမ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်း၊ ပဋိလောမဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်း၊ အလယ်မှစ၍ အဆုံးတိုင်အောင် ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်း၊ အဆုံးမှစ၍ အစတိုင်အောင်ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းအသီးသီးကို ခွဲ၍ ပြလိုသောကြောင့် “ဝိသေသတော ပနဿ”စသည်ကို မိန့်သည်။

အစရှိသောအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဝတ္တိသန္ဓဿနတ္ထံ-ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္ဓဿနတ္ထု-ဖြစ်ပုံအစဉ်ကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုး ငှာလည်းကောင်း၊ ပဝတ္တိတာ-ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဉာတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

ပရိယောသာနတော-အဆုံးဖြစ်သော၊ ဇရာမရဏ-မှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ယာ ပဋိလောမဒေသနာ-အကြင်ပဋိလောမဒေသနာတော်သည်၊ (ပဝတ္တာ)၊ သာ-ထို ပဋိလောမဒေသနာတော်ကို၊ (ပဝတ္တိတာ-ထည့်ပါ၌၌စပ်၊) အယံ လောကော- ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊ ကိစ္ဆံ-ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းသို့၊ အာပန္နော ဝတ-ရောက်ရှာ လေစွတကား၊ ဇာယတိ စ-ဖြစ်လည်း ဖြစ်ရ၏၊ ဝါ-ပဋိသန္ဓေလည်းနေရ၏၊ ဇီယတိ စ-အိုလည်းအိုရ၏၊ မိယတိ စ-သေလည်းသေရ၏၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ [သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပဒါနသုတ်၊] နယေန-ဖြင့်၊ ကိစ္ဆံ-သို့၊ အာပန္န- ရောက်သော၊ လောကံ-ကို၊ အနုဝိလောကယတော-အဖန်ဖန်ကြည့်ရှုတော်မူ လသော်၊ ဝါ-အဖန်ဖန်ကြည့်ရှုတော်မူသော၊ (အဿ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊) ပုဗ္ဗဘာဂပုဋိဝေဓာနုသာရေန-ရှေးအဖို့၌ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကို အစဉ်လျှောက် သဖြင့်၊ ဇရာမရဏာဒိကဿ-ဇရာမရဏအစရှိသော၊ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ- ထိုထိုဒုက္ခ၏၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဓိဂတကာရဏသန္ဓဿနတ္ထံ-သိတော်မူ အပ်သောအကြောင်းကို ကောင်းစွာ ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ပဝတ္တိတာ-ဖြစ်တော်မူ အပ်ပြီ၊) [ပဝတ္တိတာတိ ဉာတဗ္ဗာ-မှ ပဝတ္တိတာကိုလိုက်စေသည်၊]

ပန-ကား၊ မဇ္ဈတော-အလယ်ဖြစ်သောတဏှာမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ယာဝ-အကြင် မျှလောက်၊ အာဒိ-အစဖြစ်သောအဝိဇ္ဇာသည်၊ (အတ္ထိ) တာဝ-ထိုအစဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင်၊ ယာ (ဒေသနာ)-သည်၊ (ပဝတ္တာ-၏) သာ-ထိုဒေသနာကို၊ အာဟာရနိဒါနဝပတ္တာပနာနုသာရေန-အာဟာရတို့၏အကြောင်းကို အသီးသီး ပိုင်းခြား၍ တည်စေခြင်းကိုအစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ အတိတံ- အတိတ်ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနံ-အခွန်သည်၊ (အတ္ထိ) တာဝ-ထိုအခွန်တိုင်အောင်၊ [“အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာ အတိတော အဒ္ဓါ”အရ အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင်ကိုဆိုသည်၊] အတိ- ဟရိတွာ-ရှေးရှုဆောင်ပြီး၍၊ ပန-တစ်ဖန်၊ အတိတဒ္ဓတော-အတိတ်အခွန်မှ၊ (အဝိဇ္ဇာ-မှ) ပဘုတိ-စ၍၊ ဟေတုဖလပဋိပါဋိသန္ဓဿနတ္ထံ-အကြောင်းအကျိုးတို့၏

ယာ ပန မဇ္ဈတော၊ ပေ၊ အာဒိ။ ။ တဏှာဟူသောအလယ်မှစ၍ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသောအစတိုင်အောင်ကို “ယာ ပန၊ ပေ၊ အာဒိ”ဟုဆိုသည်၊ ဣမေ ဘိက္ခဝေ စတ္တာ- ရော အာဟာရာ ကိနိဒါနာနိ စသည်ဖြင့်ဟောတော်မူပုံကိုပြန်၍ကြည့်ပါ။ “သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာ နိဒါနာ”စသည်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ဟောတော်မူထားသည်။

အစဉ်ကိုကောင်းစွာ ပြခြင်းငှာ၊ (ပဝတ္တိတာ-ပြီ) ပန-ကား၊ မဇ္ဈတော-အလယ် ဖြစ်သောတဏှာမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယာဝပရိယောသနာ-အဆုံးဇရာမရဏတိုင် အောင်၊ ယာ(ဒေသနာ)-အကြင်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော်သည်၊ ပဝတ္ထာ-ပြီ၊ သာ-ကို၊ ပစ္စုပ္ပန္န-ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနေ-ကာလ၌၊ ဝါ-ကာလဝယ်ပါဝင်သော တရားအပေါင်း၌၊ (ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် အစရှိသောတရား ၈-ပါး၌) အနာဂတဒ္ဓ-ဟေတု သမုဋ္ဌာနတော-အနာဂတ်အခွန်၏ အကြောင်း၏ဖြစ်ကြောင်းမှ၊ ပဘုတိ-၍-အနာဂတဒ္ဓသန္တဿ နတ္ထံ-အနာဂတ်အခွန်ကို ကောင်းစွာပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ပဝတ္တိတာ-ပြီ)

တာသု-ထို၎-မျိုးသော ဒေသနာတို့တွင်၊ (ယာ သာ အနုလောမဒေသနာ၌ စပ်)၊ ပဝတ္တိကာရဏသမ္ပူ ဌဿ-သံသရာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၌ပြင်းစွာတွေဝေ သော၊ ဝိနေယျဇနဿ-ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းအား၊ ယထာသကေဟိ-အကြင် အကြင်မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ ပဝတ္တိသန္တဿနတ္ထံ-သံသရာဖြစ်ပုံကို ကောင်းစွာပြခြင်းအကျိုးငှာလည်း ကောင်း၊ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္တဿနတ္ထံ-ဖြစ်ခြင်း၏အစဉ်ကို ကောင်းစွာပြခြင်း အကျိုးငှာ လည်းကောင်း၊ အာဒိတော-မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယာ သာ အနုလောမဒေသနာ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ သာ-ထိုအနုလောမဒေသနာ-ကို၊ ဣမ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ နိက္ခိတ္တာ-ချထား တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏံ”စသည်ဖြင့် အနုလောမဒေသနာတော်ကို ဟောထားတော် မူသည်-ဟူလို။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအနုလောမဒေသနာတော်၌၊ (တစ်နည်း) ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့ တွင်၊ အဝိဇ္ဇာ-ကို၊ အာဒိတော-အစ၌၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သနည်း။

သာ ၊ပေ၊ ပဋိပါဠိဒဿနတ္ထံ။ ။ ထိုအလယ်မှစ၍ အစတိုင်အောင် ဟော တော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကိုကြည့်လျှင် “ဣမေ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာဟာရာ ၊ပေ၊ ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ တဏှာနိဒါနာ”စသည်ဖြင့် အာဟာရတို့၏အကြောင်းကို ပိုင်းခြား၍ တည်စေတော်မူပြီးလျှင် “တဏှာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ကိနိဒါနာ ၊ပေ၊ ဝေ ဒနာနိဒါနာ။ ဝေဒနာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ကိနိဒါနာ ၊ပေ၊ ဖဿနိဒါနာ”စသည်ဖြင့် တဏှာ နိဒါနာ စသည်ကိုပိုင်းခြား တော်မူသည်-ထိုပိုင်းခြားပုံကို အစဉ်လျှောက်သောအခါ “သင်္ခါရ အဝိဇ္ဇာ နိဒါနာ”စသည်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ရောက်သွားသည်-ထို့ကြောင့် “ယာဝ အတိတံ အဒ္ဓါနံအတိဟရိတွာ”ဟု ဆိုသည်-ထို အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ရောက်ပြီးနောက် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ”စသည်ဖြင့် အကြောင်းအကျိုး အစဉ်အဆက်ကို ပြတော်မူသည်၊ ပါဠိတော်ရင်း ကြည့်ပါ။

ပကတိဝါဒိနံ-ပကတိကိုပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သော ကာပိလဆရာတို့၏။ ပကတိ-ပကတိသည် (အကာရဏံ-သူအတွက် အကြောင်းမရှိသော၊ လောကဿ-သတ္တလောက၏၊ မူလကာရဏံ-မူလအကြောင်းသည်၊ ဟောတိ)ဝိယ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ထို့အတူ) အဝိဇ္ဇာပိ-သည်လည်း၊ အကာရဏံ-သူအတွက် အကြောင်းမရှိသော၊ လောကဿ-၏၊ မူလကာရဏံ-သည်၊(ဟောတိ)ကို-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ (အဝိဇ္ဇာ-သည်)အကာရဏံ-သော၊ (မူလကာရဏံ-သည်) န-မဟုတ်၊ (ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း)ဟိ-မှန်၏၊ အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယောတိ-ဟူ၍၊ (မူလပဏ္ဏာသ၊ မူလပရိယာယဝဂ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်) အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းရှိပါသော်လည်း၊ ယေန(ပရိယာယေန)-အကြင်ပရိယာယ်ကြောင့်၊ ဝါ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ (အဝိဇ္ဇာ-သည်)မူလကာရဏံ-မူလအကြောင်းသည်၊ သိယာ-ဖြစ်၏၊ (သော)ပရိယာယော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အတ္ထိ-၏။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါးစောဒနာပက္ခကိုဆိုဦးအံ့၊ သော-ထိုအကြောင်းဟူသည်၊ ကော-အဘယ်နည်း၊ ဣတိ-ဤ ကားအမေးတည်း၊ (သောပရိယာယော-ထိုအကြောင်းဟူသည်)၊ ဝဇ္ဇကထာယ-ဝဇ္ဇကထာ၏၊ ဝါ-ဝဋ်ကိုဟောကြောင်းတရားစကား၏၊ သီသဘာဝေါ-အဦးပဓာန၏အဖြစ်တည်း၊ [ဝဋ်တရားတွင် အဝိဇ္ဇာတဏှာဟူသောဝဋ်မြစ် ၂-ပါးရှိ၏၊ ထိုဝဋ်မြစ် ၂-ပါးတွင် လည်း အဝိဇ္ဇာသည်တဏှာ၏လည်းအကြောင်းဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် “ဝဇ္ဇကထာယ သီသဘာဝေါ”ဟုဆိုသည်၊ တဏှာ၏အကြောင်းဖြစ်ပုံကို ဋီကာ၌ပြထားသည်၊] ဟိ-ချဲ့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝဇ္ဇကထံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ကထေန္တော-ဟောတော်မူလသော်၊ အဝိဇ္ဇာ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တရားတို့ကို၊ သီသံ-အဦးပဓာနကို၊ ကတွာ-၍၊ ကထေသိ-ပြီ၊ ယထာဟ-အဘယ်သို့ဟောတော်မူသနည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣတော-ဤအခါမှ၊ ဝါ-ဤမည်သောမင်း၊ ဤမည်သောဘုရားလက်ထက်မှ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ နာဟောသိ-မဖြစ်သေး၊ အထ ပစ္ဆာ-ထိုမှနောက်၌၊ ဝါ-ထိုမည်သောမင်း ထိုမည်သော ဘုရားလက်ထက်မှ နောက်၌၊ သမဘဝိ-စ၍ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ ပုရိမာ-ရှေး၌ဖြစ်သော၊ ကောဋီ-အစွန်းအစအပိုင်းအခြားသည်၊ န ပညာယတိ-မထင်ရှား၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝံ စ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းရာအားဖြင့်၊ ဧတံ-ဤအဝိဇ္ဇာ၏ ပုရိမကောဋီ၏ မထင်ရှားခြင်းကို၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ အထ စ

ပုရိမာ ကောဋီ န ပညာယတိ။ ။ ပုရိမမရိယာဒါ န ဒိဿတိ။ -နိဒါနဝဂ္ဂ၊ အနမတဂ္ဂသံယုတ်-၄၊ ဤ၌ကောဋီသဒ္ဒါ၏ မရိယာဒအနက်ကိုဖွင့်သည်၊ ထိုအပိုင်းအခြားဟူသည်လည်း ပုရိမသဒ္ဒါကိုထောက်၍ ရှေးအစွန်း-အစွန်း(အစ)ဟုသိရ၏

ပန-ထိုသို့ဆိုအပ်ပါသော်လည်း ကုဒပ္ပစ္စယာ-အာသဝေါတရားဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ ကုတိ-ဤသို့ဟောတော်မူပြီ။

ဘဝတဏှံ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ (သိသံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ကထေသိ-ပြီ၊) ယထာဟ-နည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကုတော-မှ၊ ဝါ-မှ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဘဝတဏှာ-သည်၊ နာဟောသိ-သေး၊ အထ ပစ္ဆာ-၌၊ ဝါ-၌၊ သမဘဝိ-ပြီ၊ ကုတိ-ဤသို့၊ ဘဝတဏှာယ-၏၊ ပုရိမာ-သော၊ ကောဋီ-သည်၊ နပညာယတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝံ စ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းရာအားဖြင့်၊ ဧတံ-ဤဘဝတဏှာ၏ ပုရိမကောဋီ၏ မထင်ရှားခြင်းကို၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ အထ စ ပန-ထိုသို့ဘဝတဏှာ၏ ပုရိမကောဋီ၏ မထင်ရှားခြင်းကို ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ ကုဒပ္ပစ္စယာ-ဤဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဝတဏှာ-သည်၊ ပညာယတိ-၏၊ ကုတိ-ဤသို့ဟောတော်မူပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝဇ္ဇကထံ-ဝဇ္ဇကထာကို၊ ဝါ-ဝဋ်ကိုဟောကြောင်းတရားစကားကို၊ ကထေန္တော-သော်၊ ဒွေဝ-၂-ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုမေ ဓမ္မေ-အဝိဇ္ဇာတဏှာဟူသောဤတရားတို့ကို၊ သိသံ-အဦးပဓာနကို၊ ကတွာ-၍၊ ကထေသိ-နည်း၊ ကုတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဂါမိနော-သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မဿ-ကံ၏၊ ဝိသေသဟေတုဘူတတ္တာ-ထူးသောအကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဒွေဝ-ကုန်သော၊ ကုမေ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ သိသံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ကထေသိ-ပြီ၊ ကုတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊) ဟိ-ချဲ့၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနော-ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မဿ-၏၊ ဝိသေသဟေတု-ထူးသောအကြောင်းတည်း၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနော-သော၊ ကမ္မဿ-၏၊ ဝိသေသဟေတု-သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတော-အဝိဇ္ဇာသည်လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော၊ ပုထုဇ္ဇနော-သည်၊ အဂ္ဂိသန္တာပလဂုဠာဘိဃာတပရိသမာဘိဘူတာ-မီးဖြင့် ပြင်းစွာမြိုက်ခြင်း၊ လက်ရိုက်ဖြင့်ပြင်းစွာရိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော၊ ဝဇ္ဇဂါဝိ-သတ်ထိုက်သောနွားမသည်၊ တာယ ပရိဿမာတုရတာယ-ထိုပင်ပန်းခြင်းဖြင့် လွန်စွာနာကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဿာရဒမ္ပိမသာယာထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ အနတ္တာဝဟမ္ပိ စ-စီးပွားမဲ့ကိုဆောင်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော၊ [ပိ-သဒ္ဓါသည် ဂရဟာဇောတက၊ စသဒ္ဓါသည် သမုစ္စည်း၊] ဥဏှောဒကပါနံ-ရေပူကိုသောက်ခြင်းကို၊ (အာရဘတိ)ဝိယ-အားထုတ်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ ကိလေသသန္တာပတော-ကိလေသာ၏ပြင်း စွာပူလောင်ခြင်း

ကြောင့်၊ နိရဿာဒမ္ပိ-မသာယာအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတတော-
ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ကျရောက်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ အနတ္တာဝဟမ္ပိ စ-
စီးပွားမဲ့ကိုဆောင်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပါဏာတိပါတာဒိ-ပါဏာတိပါတအစရှိ
သော၊ အနေကပ္ပကာရ-တစ်ပါးမကများသောအပြားရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္ပ-
ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ရောက်ကြောင်းကံကို၊ အာရဘတိ-အားထုတ်မိ၏။

ပန-ကား၊ ဘဝတဏှာ-ဘဝကိုတောင့်တတ်သော တဏှာသည်၊ သုဂတိ-
ဂါမိနော-သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မဿ-၏၊ ဝိသေသဟေတု-
တည်း၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဘဝတဏှာ-သည်၊ သုဂတိဂါမိနော-သော၊ ကမ္မဿ-၏၊
ဝိသေသဟေတု-သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဝတဏှာဘိဘူတော-
ဘဝတဏှာသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော၊ ပုထုဇ္ဇနော-သည်၊ ယထာဝုတ္တပ္ပ-
ကာရာ-အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော၊ ဂါဝိ-နွားမသည်၊ သီတုဒက-
တဏှာယ-ရေအေး၌ တပ်မက်သောတဏှာဖြင့်၊ သအဿာဒံ စ-သာယာဖွယ်
နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ အတ္တနော-၏၊ ပရိဿမဝိနောဒနဉ္စ-ပင်ပန်းခြင်းကို
ပယ်ဖျောက်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သီတုဒကပါနံ-ရေအေးကို သောက်ခြင်းကို၊
(အာရဘတိ)ဝိယ-ကဲ့သို့ (တထာ-တူ) ကိလေသသန္တာပဝိရဟိနော-ကိလေသာ၏
ပြင်းစွာပူလောင်ခြင်းမှ ကင်းခြင်းကြောင့်၊ သအဿာဒံ စ-သာယာဖွယ်နှင့်လည်း
တကွဖြစ်သော၊ သုဂတိသမ္မာပနေန-သုဂတိဘဝသို့ ကောင်းစွာရောက်စေနိုင်ခြင်း
ကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ ဒုဂ္ဂတိဒုက္ခပရဿမဝိနောဒနဉ္စ-ဒုဂ္ဂတိဒုက္ခဟူသော
ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ-
အာဒိ-ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအစရှိသော၊ အနေကပ္ပကာရ-သော၊ သုဂတိဂါမိ-
ကမ္ပ-ကို၊ အာရဘတိ-၏။

ပန-ဆက်၊ ဝဋ္ဋကထာယ-၏၊ ဝါ-၏၊ သီသဘူတေသု-အဦးပခာန ဖြစ်၍ဖြစ်
ကုန်သော၊ ဧတေသု ဓမ္မေသု-အဝိဇ္ဇာတဏှာဟူသောဤတရားတို့တွင်၊ ကတ္တစိ-
အချို့သုတ်၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဧကဓမ္မမူလိကံ-တစ်ပါးသောတရားဟူသော မူလ
ရှိသော၊ ဒေသနံ-ကို၊ ဒေသေတိ-၏၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်ဒေသနာနည်း၊
ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣတိ ခေါ-ဤသို့လျှင်၊ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ အဝိဇ္ဇူပနိသာ-အဝိဇ္ဇာ
ဟူသော မှီရာအကြောင်း ရှိကုန်၏၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ သင်္ခါရူပနိသံ-သင်္ခါရဟူသော
မှီရာအကြောင်းရှိ၏၊ ဣတိ အာဒိ-ဤသို့ အစရှိသောဒေသနာတော်တည်း၊
[အာဒိနေရာ၌ “အာဒိ”ဟုရှိလျှင်ကောင်း၏ “ဣတိအာဒိ-ဤသို့အစရှိသော၊
ဒေသနံ-ကို၊ ဒေသေတိ-၏၊ ”ဟု ပေးပါ၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ။ နိဒါနသံယုတ်၊
ဒသဗလဝဂ်၊ ဥပနိသသုတ်]

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ (အဝိဇ္ဇာကိုမူထားပုံတပါး တဏှာကိုမူထားပုံကား၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဥပါဒါနိယေသု-ဥပါဒါနိ၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တို့၌၊ အဿာဒါနုပဿိနော-သာယာဖွယ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟာရတော-နေသောပုဂ္ဂိုလ်၏၏၊ တဏှာ-သည်၊ ပဝဗ္ဗတိ-တိုးပွား၏၊ တဏှာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဥပါဒါနိ-သည်၊ (သမ္ဘဝတိ-၏)၊ ဣတိ အာဒိ-တည်း၊ [နိဒါနသံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ ဥပါဒါနသုတ်၊] ကတ္တစိ-အချို့သတ္တန်၌၊ ဥဘယမူလိကမ္ပိ-၂ပါးစုံသော မူလရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ (ဒေသနံ-ကို၊ ဒေသေတိ-၏) သေယျထိဒံ-အဘယ်ဒေသနာနည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏဿ-အဝိဇ္ဇာနီဝရဏရှိသော၊ တဏှာယ-နှင့်၊ သံယုတ္တဿ-စပ်ယှဉ်သော၊ [ဋီကာ၌ “သမ္ပယုတ္တ”ဟုရှိ၏၊ “တဏှာပဋိပဒ္ဓဿ”ဟု ဖွင့်သော ယောဇနာအလိုကားသံယုတ္တဿဟုရှိမှသင့်သည်၊ သို့သော် အင်္ဂုတ္တိရ်ပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း “သမ္ပယုတ္တ”ဟု ရှိလေ၏၊] ဗာလဿ-မိုက်သော သတ္တဝါ၏၊ [ယောဇနာ၌ သမ္ပဒါနိဟု ဖွင့်၏၊ မကောင်း၊] ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်၊ အယံ ကာယော-ဤ သဝိညာဏက ခန္ဓာပစ္စကဟူသော ကိုယ်သည်၊ ဝါ-ဤအာယတနဆက္ကဟူသော ကိုယ်သည်၊ သမုဒါဂတော-ဖြစ်ပြီ၊ [သမုဒါဂတောတိ ဥပ္ပန္နော၊ ဋီကာ။]

ဣတိ-ဤသို့၊ အယဉ္ဇေဝ ကာယော-ဤ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ကိုယ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗဟုဒ္ဓါ-အပ၌၊ နာမရူပံ စ-နာမ်ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထံ-ဤသို့ အပြားရှိသော၊ ဧတံ ဒွယံ-ဤတရား၂ပါးအပေါင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒွယံ-တရား၂ပါးအပေါင်းကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ဖဿော-သည်လည်းကောင်း၊ သဠေဝ-၆-ပါး သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အာယတနာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ)၊ ယေဟိ-ယင်း၆ပါးသောအာယတနတို့ကြောင့်၊ (ဥပ္ပန္နေန-ဖြစ်သော၊ ဖဿေန-သည်၊) [ဤသို့ထည်ရပ်ကို ဋီကာ၌ဖွင့်ထားသည်၊] ဖုဋ္ဌော-တွေ့ထိအပ်သော၊ ဗာလော-သည်၊ သုခဒုက္ခံ-သုခဒုက္ခကို၊ ပဋိဝေဒေတိ-ခံစားရ၏၊ ဣတိအာဒိ-တည်း၊ [နိဒါနသံယုတ်၊ အာဟာရဝဂ်၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ဋီကာ၌ အာဒိသဒ္ဓေန “ဧတေသံ ဝါ အညတရေန၊ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏဿ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ

ဝေမယံ ကာယော။ ။ “ဧဝန္တိ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတတ္တာ တဏှာယ သံယုတ္တတ္တာစ”ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ “ဧဝံ-ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသည်ပိတ်ဆို့အပ်သည်၏အဖြစ်၊ တဏှာနှင့် စပ်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်”ဟုလို၊ “အဝိဇ္ဇာနီဝရဏဿ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ တဏှာယ သံယုတ္တဿ”ကိုပင် ဟေတုမန္တဝိသေသနဟုယူဆ၍ ဤသို့အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့်ဖွင့်သည်၊ “အယံ ကာယောတိ သဝိညာဏကကာယော ခန္ဓပစ္စကံ”ဟု ပဌမနည်း ဖွင့်၏၊ နောက်၌ “ဒွယံ ပဋိစ္စ ဖဿောသဠေဝါယတနာနိ”ကိုကြည့်၍ “အာယတနဆက္ကံ ဝါ”ဟု ဋီကာ၌ တစ်နည်းဖွင့်သည်။

တဏှာယသံယုတ္တဿာ”တိအာဒိ ယောဇေတဗ္ဗံဟု ဆို၏။ ဗာလဿနေရာ၌ ပဏ္ဍိတဿကိုထည့်၍ဆိုရုံသာတည်း။ ပါဠိတော်၌လည်း ထိုအတိုင်းပင်ရှိသည်။ တာသု တာသု ဒေသနာသု-သုတ္တန်၌လာသော ထိုထိုဒေသနာတို့တွင်၊ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ-ဟူသော၊ အယံ-ဤဒေသနာတော်သည်၊ ဣမ-ဤပရိစ္ဆသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ အဝိဇ္ဇာဝသေန-အဝိဇ္ဇာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ [အဝိဇ္ဇာသီသေန ဟုဆိုလျှင်ကောင်းမည်ထင်သည်။] ဧကမ္မမူလိကာ-သော၊ ဒေသနာ-တည်း၊ ဣတိ ဝေဒိတဗျာ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ တာဝ-ထိုအတ္တစသည်တို့မှရှေ့ဦးစွာ၊ ဧတ္ထ-ဤ ဥဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ဒေသနာဘေဒတော-အားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဝိညာတဗျော-၏။

အတ္တတောတိ(ပဒဿ)-အတ္တတောဟူသော မာတိကာပုဒ်၏၊ (ဝိတ္ထာရော၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) အဝိဇ္ဇာဒိနံ-အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော၊ ပဒါနံ-တို့၏၊ အတ္တတော-အနက်အားဖြင့်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗျော) သေယျထိဒံ-ထိုအနက်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပူရေတုံ-ပြည့်စေခြင်းငှာ၊ ဝါ-ဖြည့်ကျင့်ခြင်းငှာ၊ အယုတ္တဌေန-မသင့်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်သဘောကြောင့်၊ (ပြည့်လေမကောင်း လေဖြစ်သောကြောင့်) ကာယဒုစ္စရိတာဒိ-ကာယဒုစ္စရိက်အစရှိသောမကောင်း မှုသည်၊ အဝိနိဗ္ဗယ နာမ-အဝိနိဗ္ဗယမည်၏၊ အလဒ္ဓပ္ပံ-မရထိုက်သော၊ တရားမည် ၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ (ယာ-အကြင်သဘောတရားသည်)၊ တံအဝိနိဗ္ဗယံ-ထိုမရ ထိုက်သော ကာယဒုစ္စရိက် အစရှိသော မကောင်းမှုကို ၊ ဝိနန္ဒတိ-ရတက်၏၊ ဣ တိ-ထို့ကြောင့်၊ ဝါ ၊ ထိုသို့မရထိုက်သော ကာယဒုစ္စရိက် အစရှိသောမကောင်း မှုကို ရတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (သာ-သည်)၊ အဝိဇ္ဇာ-မည်၏၊ တဗ္ဗိပရိတ တော-ထို အဝိနိဗ္ဗယ၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ ကာယသုစ္စရိတာဒိ-ကာယသုစ္စ ရိက်အစရှိသောကောင်းမှုသည်၊ ဝိနိဗ္ဗယံနာမ-ဝိနိဗ္ဗယမည်၏၊ (ယာအကြင်သ ဘောတရားသည်)၊ တံဝိနိဗ္ဗယံ-ထိုရထိုက်သောကာယသုစ္စရိက်အစရှိသော ကောင်းမှုကို၊ န ဝိနန္ဒတိ-မရတတ်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ရထိုက်သောကာ ယသုစ္စရိက် အစရှိသောကောင်းမှုကို မရတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်(သာ- သည်) အဝိဇ္ဇာ-မည်၏။ (ယာ-အကြင်သဘောတရားသည်)၊ ခန္ဓာနံ-တို့၏။

တံအဝိနိဗ္ဗယံ ၊ပေ၊ န ဝိနန္ဒတိ။ ။ ဤ ၂-ဝါကျသည် လဟုကနည်းအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ ဝိပြိုဟ်ကိုပြသောဝါကျတည်း-ဝိနန္ဒတိတိ ဝိဇ္ဇာ- မရထိုက်သောဒုစ္စရိက်ကိုမရဘဲ၊ ရထိုက်သော သုစ္စရိက်ကို ရထိုက်သောကြောင့်ဉာဏ်သည် ဝိဇ္ဇာမည်၏ ရုဓာဒိ-ဓာတ်သည် လာဘအနက်ကိုဟော၏-ဏှ-ပစ္စည်း၊ ဒျကိုဇျေ၊၍ဇေဒ္ဒေဘော်လာ၊ဣတ္ထိဇောတက အာ-ပစ္စည်း သက်-“န+ဝိဇ္ဇာ”ဟုပြု၍ဝိဇ္ဇာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟကိုအရကောက်ရသည်။

ရာသဌ်-အစုဟူသောအနက်လည်းကောင်း၊ အာယတနာနံ-စက္ခုစသော အာယတနတို့၏၊ အာယတနဌ်-မိမိ၌မှီသောစက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသောတရားတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာတူနံ-တို့၏၊ သုညဌ်-သတ္တ၊ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်လည်းကောင်း၊ သစ္စာနံ-တို့၏၊ တထဌ်-ထိုပိဋနစသည် အတိုင်းဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကိုလည်းကောင်း၊ [“ဒုက္ခဿပိဋနဌော”စသည်ကိုသတိပြုပါ။] ဣန္ဒြိယာနံ-တို့၏၊ အဓိပတေယျဌ်-အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကိုလည်းကောင်း၊ အဝိဒိတံ-မသိအပ်သည်ကို၊ ဝါ-မသိအောင်၊ ကရောတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်၊) အဝိဇ္ဇာ-မည်၏၊ (ယာ-သည်၊) ဒုက္ခာဒိနံ-ဒုက္ခာဒိသစ္စာအစရှိသည်တို့၏၊ ပိဋနာဒိဝသေန-ပိဋန အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သော၊ စတုပ္ပိဓံ စတုပ္ပိဓံ-၄-ပါးအပြားရှိသော ၄-ပါးအပြားရှိသော၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ အဝိဒိတံ-ကို၊ ဝါ-အောင်၊ ကရောတိ-၏၊ ဣတိပိ-ထို့ကြောင့်လည်း၊ (သာ-သည်၊) အဝိဇ္ဇာ-မည်၏။

(ယာ-သည်၊) အန္တဝိရဟိတေ-အဆုံးမှကင်းသော၊ သံသာရေ-သံသရာ၌ (အဝိဇ္ဇာအားကြီးသောလူမိုက်များအတွက်သံသရာသည်အဆုံးမရှိ) သဗ္ဗယောနိ-ဂတိဘဝဝိညာဏဌိတိသတ္တာဝါသေသု-အလုံးစုံသောယောနိ၊ အလုံးစုံသောဂတိ၊ အလုံးစုံသောဘဝ၊ အလုံးစုံသောဝိညာဏဌိတိ၊ အလုံးစုံသောသတ္တာဝါသတို့၌၊ သတ္တေ-တို့ကို၊ ဇဝါပေတိ-သွားစေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်၊)အဝိဇ္ဇာ-မည်၏၊ (ယာ-သည်၊)ပရမတ္ထတော-ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇမာနေသု-ထင်ရှား မရှိကုန်သော၊ ဣတ္ထိပုရိသာဒိသု-ဣတ္ထိပုရိသအစရှိသောပညတ်တို့၌၊ ဇေတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ-ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာဒိသု-ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၌၊ နဇေတိ-မဖြစ်တတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်၊)အဝိဇ္ဇာ-မည်၏။ [“အဝိဇ္ဇမာနဇဝါ”ဟု ဆိုလိုလျက်“အဝိ+ဇာ”ကိုယူ၊ကျန်သမျှကိုချေ၊ ဒွေဘော်လာ။]

အဝိဒိတံ ကရောတိ။ ။ ဤစကားလည်းဝိဂြိုဟ်ပြပင်၊ ဝိဂြိုဟ်စစ်မှာ “ဝိဒ-တိတိ ဝိဇ္ဇာ”ဟုပြု၊ ဤ၌ဝိဒ-ဓာတ်သည်ဉာဏအနက်ဟောတည်း၊ ထို့နောက် “န+ဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဆက်၊ မှန်၏-“မသိအပ်သည်ကိုပြုတတ်”နှင့်“မသိတတ်”မှာ သဘောတူပင်တည်း။

အန္တဝိရဟိတေ ၊ပေ၊ ဇဝါပေတိ။ ။ အန္တမှ (အ)ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိရဟိတမှ (ဝိ)ကိုလည်းကောင်း၊ ဇေမှ (ဇ)ကိုလည်းကောင်း၊ယူ၍န္တ၊ ရဟိတ၊ ဝတို့ကိုဝဏ္ဏနာသနီရတ္ထိ နည်းအားဖြင့်ချေ၍လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဇအက္ခရာကို ဝဏ္ဏာဂမနီရတ္ထိနည်းအားဖြင့် လာစေ၍လည်းကောင်း၊ ရိုးရာအတိုင်းအာ-ပစ္စည်းသက်၍လည်းကောင်း၊ “အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဖြစ်ရ သည်။

[ဝိပြိုဟ်ဝါကျအနက်ဖြစ်သော သဒ္ဓတ္ထမှ တစ်ပါး အဝိဇ္ဇာ၏သဘာဝတ္ထ
 လက္ခဏတ္ထကို ပြလိုသောကြောင့်“အဝိစ”စသည်ကိုမိန့်။] အဝိ စ-သည်သာမက
 သေး၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိန္န-စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသည်တို့၏၊ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ-ဝတ္ထု
 အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ (ဓမ္မာနံ စ-တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပန္နာနံ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်းပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုး
 ပဋိစ္စသမုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာဒနတောပိ-ဖုံးလွှမ်း
 တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ အဝိဇ္ဇာ-အဝိဇ္ဇာမည်၏။

ယံ-အကြင်အကြောင်းကို၊ ပဋိစ္စ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ဖလံ-အကျိုးသည်၊
 ဧတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ သော-ထိုအကြောင်းသည်၊ (အကျိုးတရား၏ စွဲ၍ဖြစ်ကြောင်း
 သည်၊) ပစ္စယော-ပစ္စယမည်၏၊ ပဋိစ္စာတိ (ပဒဿ)-ပဋိစ္စဟူသောပုဒ်၏၊ တေန-
 ထိုအကြောင်းနှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ န (ဧတိ)-မဖြစ်တတ်၊ တံ-ထိုအကြောင်းကို၊
 အပ္ပစ္စက္ခိတ္တာ-မစွန့်မူ၍၊ (ဧတိ-ဖြစ်တတ်၏) ဣတိ အတ္ထော၊ ဧတိတိ-ကား၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 စေတ-စ၍လည်းဖြစ်တတ်၏၊ ဝါ-ဥပါဒ်လည်းဥပါဒ်တတ်၏၊ ပဝတ္တတိ စ-ဥပါဒ်
 ပြီးနောက် ဖြစ်တည်လည်းဖြစ်တည်တတ်၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ပဝတ္တတိ၌
 ပ-သည် ပစ္ဆာ-အနက်ဟော]

အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ ဥပကာရကဋ္ဌော-လျော်သောအကျိုးကို ပြုတတ်
 သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်၊ ဝါ-လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်၊ ပစ္စယဋ္ဌော-ပစ္စယသဒ္ဓါ၏အနက်တည်း၊ အဝိဇ္ဇာ စ-

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ “ပဋိစ္စ+သံ+ဥပ္ပါဒ်”ဟု ၃-ပုဒ်ခွဲ၊ ပဋိစ္စ၌ ပတိ
 ရှေးရှိသော ကု-ဓာတ်၊ တွာ-ပစ္စည်းတည်း၊ “ရှေးရှုရောက်”ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “စွဲ၍”ဟူသော
 အနက်ကား ဝေါဟာရတ္ထတည်း၊ ပဋိစ္စ၏ကံကို“ပစ္စယသာမဓိ”ဟုအခြားနေရာ၌ ထည့်သည်၊
 သံသည် “သင်္ကတိ”အနက်ဟောတည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတသ္မာတိ ဥပ္ပါဒေါ၊ သင်္ကမ္မ+ဥပ္ပါဒေါ
 သမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စ+သမုပ္ပါဒေါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။

ပစ္စယော။ ။ “ပတိ+ကု-ဓာတ်”ဟုခွဲ၍ ကု-ကို ဧပြေ၊ ဧ-ကို အယ-ပြု၍ “ပစ္စယ”
 ဟု ဖြစ်၏၊ ပတိကို “ပဋိစ္စ”ဟုဖွင့်၏၊ “ယံ ပဋိစ္စ-အကြင်အကြောင်းကိုစွဲ၍”ဟူသောစကားကို
 ကောက်ချက်ချလျှင် “အကြင်အကြောင်းကြောင့်”ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ပဋ္ဌာန်း
 အဋ္ဌကထာ၌ “ပဋိစ္စ ဧတသ္မာ ဧတိတိ ပစ္စယော”ဟု ဝစနတ္ထပြုသည်၊ “ဧတသ္မာ-ဤအကြောင်း
 ကြောင့်”ဟု ကာရကအနက် ပေးပါ၊ “အကျိုးတရား၏ စွဲမှီ၍ဖြစ်ကြောင်းတရား”ဟုလို၊ ဤကား
 ပစ္စယသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထတည်း။

အဝိစ။ ။ သဒ္ဓတ္ထကိုပြပြီး၍ လက္ခဏတ္ထကို ပြလိုသောကြောင့် “အဝိ စ ဥပ-
 ကာရကဋ္ဌော ပစ္စယဋ္ဌော”ဟုမိန့်သည်၊ မှန်၏-ပစ္စည်းတရားဟူသမျှသည် ဥပကာရကလက္ခဏာ
 ရှိသည်ချည်းတည်း၊ လက္ခဏတော ပန ဥပကာရကလက္ခဏော ပစ္စယော။-ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။
 အဝိဇ္ဇာလည်းဟုတ်၏၊ သာ-ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသည်၊ ပစ္စယော စ-အကျိုးတရား၏ စွဲ၍

ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဟုတ်၏။ ဝါ-လျော်သောအကျိုးကိုပြုတတ်သော အကြောင်းလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-၏။ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (အဝိဇ္ဇာဟူသော လျော်သောအကျိုးကို ပြုတတ်၊ လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်သောအကြောင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိ၌ စပ်၊)

(ယေ ဓမ္မာ-တို့သည်။)သင်္ခတံ-ပြုစီမံအပ်သောအကျိုးကို၊ အဘိသင်္ခရောန္တိ-ပြုစီမံတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တေ ဓမ္မာ-တို့သည်။) သင်္ခါရာ-တို့မည်၏။ အဝိစ-သည်သာ မကသေး၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတို့လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရသဒ္ဓေန-သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်၊ အာဂတသင်္ခါရာ စ-လာသော သင်္ခါရတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ ဒုဝိဓာ၊ တတ္ထ-ထို ၂-ပါးတို့တွင်၊ ပုညာပုညာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရာ-ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရဟူကုန်သော၊ တယော-၃-ပါးသော သင်္ခါရတို့လည်းကောင်း၊ ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရာ-ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရဟူကုန်သော၊ တယော-၃-ပါးသောသင်္ခါရတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမေ ဆ-ဤ ၆-ပါး

ဥပကာရက။

။ ထောမနိဓိဝယ် ဥပကာရက၏အနက်ကိုပြရာ၌ “ပဓာနဿ အနုဂဏဿ သမ္မာဒနေ-ပဓာနအား+လျော်သောဂုဏ်ကို+ပြီးစေခြင်း”ဟုပြ၏။ ထို၌ “အနု-အလျော်”ဟူသော အနက်ကိုထောက်၍ ပစ္စယောနှင့် တွဲရာဝယ် ရှေ့ပုဒ်၌ စတုတ္ထဝိဘတ်ဖြင့် “ဓမ္မာနံ+ ပစ္စယော”ဟု သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ အနုသဒ္ဓါ၏အနက်မပါဘဲ “ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြု”ဟု အများပေးရိုးအနက်၌ ရိုးရာဖြစ်သောကြောင့် “နားအကြား”ခံသောသော်လည်း “တရားတို့အား+ ကျေးဇူးပြု”ဟု စာစပ်၍ မရသောကြောင့် သဒ္ဓါနည်းမမှန်ပါ။ “အနုဂဏ”အရဝယ် ဂုဏ်ဟူရာ၌လည်း အဘိဓာန်လာ ဂုဏသဒ္ဓါ၏အနက်တို့တွင် အာနိသံသ(အကျိုး)ဟူသော အနက်နှင့်သာ လျော်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥပကာရက-လျော်သောအကျိုးကိုပြုတတ်”ဟု အနက်မှတ်ပါ။

ဒုဝိဓာ သင်္ခါရာ။

။ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရကိုပြရာ နောက်နား၌ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါ ပါ၏။ ထိုအဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် တေဘူမကကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စေတနာများဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာနှင့် အရတူဖြစ်နေ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် သင်္ခါရ ၂-ပါးမျိုး မပြားနိုင်၊ သင်္ခါရသဒ္ဓါတစ်မျိုးထည်း၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတို့လည်း ပါဝင်နိုင်ရကား “ဒုဝိဓာ သင်္ခါရာ”အရ အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။

အဖြေကား။

။ သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်လာသော သင်္ခါရအရ၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာနှင့် အရတူဟုဆိုအပ်သော အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရတို့လည်း ပါဝင်နေသည်ကားမှန်၏။ သို့သော် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို ပြရာဖြစ်သောဤနေရာ၌ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”အရ ယူရသော သင်္ခါရက လိုရင်းပဓာနဖြစ်သောကြောင့် သင်္ခါရသဒ္ဓေနအာဂတသင်္ခါရာ၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာနှင့်အရတူသော အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရကို မသွင်းဘဲ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ

သော သင်္ခါရတို့သည်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရတို့ တည်း၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ-ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့သည်၊ လောကီယကုသလာကုသလစေတနာမတ္ထမေဝ- လောကီဖြစ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်စေတနာမျှသည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ [ဧဝံဖြင့် လောကုတ္တရာကို ကန့်။]

ပန-ကား၊ သင်္ခတသင်္ခါရော-သင်္ခတသင်္ခါရလည်းကောင်း၊ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရော-အဘိသင်္ခတသင်္ခါရလည်းကောင်း၊ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရော-အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရလည်းကောင်း၊ ပယောဂါဘိသင်္ခါရော-ပယောဂါဘိသင်္ခါရလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမေ စတ္တာရော-ဤ ၄-ပါးတို့သည်၊ သင်္ခါရသဒ္ဓေန-သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်၊ အာဂတသင်္ခါရာ-လာသောသင်္ခါရတို့တည်း၊ တတ္ထ-ထို ၄-ပါးသော သင်္ခါရတို့တွင်၊ သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊ ဝါ-ကံစသောအကြောင်းတရားတို့ ကပ်ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သောတရားတို့သည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ အနိစ္စာ-မမြဲကုန်၊ ဣတိ အာဒိသု-ဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ (မဟာဝဂ္ဂ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌) ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ သပ္ပစ္စယာ-ကံစသောအကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ သင်္ခတသင်္ခါရာ နာမ-သင်္ခတသင်္ခါရတို့မည်၏၊ ဝါ-ကံစသောအကြောင်းတို့ ကောင်းစွာကပ်ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သော သင်္ခါရတို့မည်၏၊ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ-ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဘူမကာ-ဘုံ ၃-ပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါရူပဓမ္မာ-ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့သည်၊ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရာ-အဘိသင်္ခတသင်္ခါရတို့တည်း၊ ဝါ-ကံသည် ရှေးရှုပြုစီမံအပ်သော သင်္ခါရတို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ကုန်ပြီ၊ တေပိ-ထိုအဘိသင်္ခတသင်္ခါရတို့သည်လည်း၊ အနိစ္စာဝတ သင်္ခါရာတိ ဧတ္ထေဝ-အနိစ္စာ-

သင်္ခါရာ ဟူသော နာမည်ဖြင့်သီးခြားယူရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဒုဝိဓာ သင်္ခါရာ၌ သင်္ခါရ ၂-မျိုး ရနိုင်ပါသည်-ဟူလို၊ [ယဒိပိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာပိ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတာ၊ တေ ပန ဣမိဿာ ဒေသနာယ ပဓာနာတိ ဝိသု ဝုတ္တာ။-ဋီကာ။]

ဂေါဗလီဗဒ္ဓနည်း။ ။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”အရယူအပ်သော သင်္ခါရတို့ကို သီးခြားယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတာ သင်္ခါရာ-အရ ၌သွင်း၍ မယူရခြင်းကို ဂေါဗလီဗဒ္ဓနည်းဟု အနုဋီကာ၌ဆိုသည်၊ “ဂေါ”အရ၌ နွားအားလုံး (ဝစ္ဆ၊ ဒမ္မ၊ ဗလီဗဒ္ဓ၊ ဇရဂ္ဂဝ) တို့ကို ယူနိုင်သော်လည်း ဗလီဗဒ္ဓကို သီးခြားယူပြီးဖြစ်၍ “ဂေါ”အရ၌ မယူရသကဲ့သို့တည်း၊ [ဒုဝိဓာပီတိ ဧတ္ထ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရံ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတံ သန္ဓာယ တတ္ထ ဝုတ္တမ္ပိ ဝဇ္ဇေတွာ သင်္ခါရသဒ္ဓေန အာဂတသင်္ခါရာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ -ဋီကာ၊] ဋီကာ၌ နောက်တစ်နည်း ပြသေး၏။

ဝတ သင်္ခါရာဟူသောဤပါဠိ၌ပင်၊ သင်္ဂဟံ-သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏၊ ဝိသု ပန-အသီးအခြားကား၊ နေသံ-ထိုအဘိသင်္ခတသင်္ခါရတို့၏၊ အာဂတဋ္ဌာနံ-လာရာပါဠိရပ်သည်၊ န ပညာယတိ-မထင်ရှား၊ [ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ သုံးစွဲအပ်သောနေရာကို မတွေ့ရ၊ ထို့ကြောင့် “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”ဟူသော ပါဠိအတွင်း သွင်းယူပါ-ဟူလို၊]

ပန-ကား၊ တေဘူမကကုသလာကုသလစေတနာ-ဘုံ ၃-ပါး၌ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာကို၊ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရောတိ-အဘိသင်္ခါရဏကသင်္ခါရ ဟူ၍၊ ဝါ-ပြုစီမံတတ်သောသင်္ခါရဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တဿ-ထိုအဘိသင်္ခရဏက သင်္ခါရ၏၊ (အာဂတဋ္ဌာနံ၌ စပ်)၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဝိဇ္ဇာဂတော-ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ ရှိသော၊ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော-သည်၊ ပုညံ-ပုညဖြစ်သော၊ သင်္ခါရံ-ကို၊ စေ အဘိသင်္ခရောတိ-အကယ်၍ပြုစီမံအံ့၊ ဣတိ အာဒိသု-ဤသို့၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (နိဒါနသံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ ပရိဝိမံသနသုတ်၌) အာဂတဋ္ဌာနံ-သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ [အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာနှင့် သဘောတူပင်တည်း။]

ပန-ကား၊ ကာယိကစေတသိကံ-ကိုယ်၌လည်းဖြစ်၊ စိတ်၌လည်းဖြစ်သော၊ ဝီရိယ-ကို၊ ပယောဂါဘိသင်္ခါရောတိ-ပယောဂါဘိသင်္ခါရဟူ၍၊ ဝါ-လုံလပယောဂ ဖြစ်သော ပြုစီမံတတ်သောသင်္ခါရဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သော-ထိုပယောဂါဘိ သင်္ခါရသည်၊ (အာဂတော ၌စပ်)၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ အဘိသင်္ခါယ-စက်ဘီးကို လည်အောင် ပြုစီမံတတ်သော လုံလပယောဂ၏၊ ဂတိ- အဟုန်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝတိကံ-ထို အဟုန်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း တိုင်အောင်၊ ဂန္ဓာ-လိမ့်ကာ လိမ့်ကားသွားပြီး၍၊ အက္ခာဟတံ မညေ (အက္ခေ+ အာဟတံ မညေ)-ဝင်ရိုး၌ ထည့်သွင်းအပ်သော စက်ဘီးကဲ့သို့၊ အဋ္ဌာသိ- မတ်မတ်ရပ်တည်ပြီ၊ ဣတိ အာဒိသု-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အင်္ဂုတ္တိရံ၊ တိကနိပါတ်၊ ရထ- ကာရဝဂ်၊ သစေတနသုတ်၌) အာဂတော-ပြီ။

အဘိသင်္ခါရဿ ၊ပေ၊ အဋ္ဌာသိ။

။ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ-ပယောဂဿ ဂမနံ၊

အက္ခာဟတံ မညေ-အက္ခေ ပဝေသေတွာ ဌပိတမိဝ-(စက်ဘီးသည် လိမ့်၍ လိမ့်၍သွားပြီး နောက် အဟုန်ကုန်သောအခါ ဝင်ရိုး၌တပ်အပ်သော စက်ဘီးသည် မြေကြီးပေါ်၌ လဲ၍မသွား ဘဲ မတ်မတ်ရပ်တည်သကဲ့သို့ မတ်မတ်ရပ်တည်နေသည်-ဟူလို၊) [အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ ပဝတ္ထ-နတ္ထံ-(လည်စေခြင်းအကျိုးငှာ)၊ အဘိသင်္ခရဏံ အဘိသင်္ခါရော၊ တဿ ဂတိ ဝေဂဿ ပဝတ္ထံ- (အဟုန်အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း)၊ တံ သန္ဓာယာဟ ပယောဂဿ ဂမနံ။ -သစေတနသုတ် ဋီကာ။]

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-ဆိုအပ်လတ္တံသော သင်္ခါရမဖက်သက်သက်၊ ဧတေ ယေဝ-
 ဤသင်္ခတသင်္ခါရစသော ၄-မျိုးတို့သည်သာ၊ (သင်္ခါရသဒ္ဓေန-သင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်၊
 အာဂတာ-လာသောသင်္ခါရတို့သည်၊) န-မဟုတ်သေး၊ အညေပိ-သင်္ခတသင်္ခါရ
 စသော ၄-မျိုးတို့မှ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အနေကသင်္ခါရ၌ စပ်၊)
 အာဝုသော ဝိသာခ-ဒါယကာဝိသာခ၊ [ဓမ္မဒိန္နာဘိက္ခုနီက ခင်ပွန်းဟောင်းကိုခေါ်
 သော အာလုပ်၊] သညာဝေဒယိတနိရောဓံ-သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာနိရောဓ
 သမာပတ်သို့၊ သမာပဇ္ဇန္တဿ-ကောင်းစွာရောက်သော၊ ဝါ-ဝင်စားသော၊ ဘိက္ခု-
 နော-၏၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဝစီသင်္ခါရော-ဝစီသင်္ခါရသည်၊ (စကားလုံးကို ပြုစီမံတတ်သော
 ဝိတက်၊ ဝိစာရသည်၊) နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်၏၊ တတော-ထိုဝစီသင်္ခါရ ချုပ်ရာကာလမှ
 နောက်၌၊ ကာယသင်္ခါရော-ကာယသင်္ခါရသည်၊ (ကာယကို ပြုစီမံတတ်သော
 အဿာသပဿာသသည်၊) (နိရုဇ္ဈတိ-၏၊) တတော-ထိုကာယသင်္ခါရ ချုပ်ရာ
 ကာလမှ နောက်၌၊ စိတ္တသင်္ခါရော-စိတ္တသင်္ခါရသည်၊ (စိတ်သည်ပြုစီမံအပ်သော
 ဝေဒနာသညာစသောစေတသိက်သည်၊) (နိရုဇ္ဈတိ-၏၊) ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့
 အစရှိသော၊ (မူလပဏ္ဏာသ၊ စူဠယမကဝက်၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်အစရှိသော၊)
 နယေန-နည်းဖြင့်၊ သင်္ခါရသဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ အာဂတာ-လာကုန်သော၊ အနေက-
 သင်္ခါရ-တစ်ပါးမကများစွာကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ (သန္တိ) တေသု-ထိုသင်္ခါရ
 တို့တွင်၊ ယော-အကြင်သင်္ခါရသည်၊ သင်္ခတသင်္ခါရေ-သင်္ခတသင်္ခါရ၌၊ သင်္ဂဟံ-
 သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ န ဂစ္ဆေယျ-မရောက်ရာ၊ သောသင်္ခါရော-သည်၊
 နတ္ထိ။

ဣတော-ဤ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသောပုဒ်မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ သင်္ခါရ-
 ပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ အာဒိသု-သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ ယံ-
 အကြင်ပုဒ်ကို၊ (ပစ္စယာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်တွဲပုံကိုလည်းကောင်း၊)
 ဝုတ္တံ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောပုဒ်ကို၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ပြီး
 သောနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ပန-ကား၊ အဝုတ္တေ-မဖွင့်ဆိုအပ်သေးသော
 ပုဒ်၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) (ယံ-အကြင်သဘောတရားသည်၊) ဝိဇ္ဇာနာတိ-
 သညာ ပညာတို့သိပုံမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံသိတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ-ထိုသဘော
 တရားသည်၊) ဝိညာဏံ-မည်၏၊ (ယံ-သည်၊) နမတိ-အာရုံသို့ ညွှတ်တတ်၏၊
 ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်၊) နာမံ-မည်၏၊ (ယံ-သည်၊) ရူပတိ-ဖောက်ပြန်တတ်၏၊
 ဝါ-ဖောက်ပြန်စေအပ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်၊) ရူပံ-ရူပမည်၏၊ (ယံ-
 သည်၊) အာယေ-ထိုထိုဒွါရအာရုံတို့၌ ဖြစ်တတ်သော စိတ်စေတသိက်တရားတို့ကို၊
 [အာယေပုဒ်၏ အနက်ကို အာယတနဝိဘင်း အဋ္ဌကထာဋီကာကို ကြည့်၍
 ပေးသည်၊ ယောဇနာ၌ကား “အာယေ သံသာရဒုက္ခေ”ဟု ဖွင့်၏။] တနောတိ-

ချဲ့ထွင်တတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်) အာယတနံ-အာယတနမည်၏။ (ယံ-သည်) အာယတံ စ-ရှည်လျားလှစွာသော သံသာရဒုက္ခကိုလည်း၊ နယတိ-ဆောင်တတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်) အာယတနံ-အာယတနမည်၏။ (ယော-သည်) ဖူသတိ-တွေ့ထိတတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်) ဖဿော-ဖဿမည်၏။ (ယာ-သည်) ဝေဒယတိ-ခံစားတတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်) ဝေဒနာ-ဝေဒနာ မည်၏။

(ယာ-သည်) ပရိတဿတိ-ထက်ဝန်းကျင် မွတ်သိပ်တတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်) တဏှာ-တဏှာမည်၏။ [တသ-ဓာတ်၊ ဣ-ပစ္စည်း၊ က္ကတ္ထိဇောတက အာ-ပစ္စည်းဖြင့် “တဏှာ”ဟုပြီး၏။] (ယံ-သည်) ဥပါဒိယတိ-ကပ်၍ယူတတ်၏။ ဝါ-စွဲလမ်းတတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်) ဥပါဒါနံ-ဥပါဒါနမည်၏။ (ယော-သည်) ဘဝတိ စ-ကံကြောင့်လည်းဖြစ်တတ်၏။ ဘာဝယတိစ-ဥပပတ္တိဘဝကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (သော) ဘဝေါ-ဘဝမည်၏။ ဇနနံ-ဖြစ်ခြင်း၊ ဇာတိ-ဖြစ်ခြင်း၊ ဇိရဏံ-ဆွေးမြည့်ယိုယွင်း အိုမင်းခြင်း၊ ဇရာ-ဆွေးမြည့်ယိုယွင်း အိုမင်းခြင်း၊ ဇတေန-ဤသဘောတရားဖြင့်၊ (ခန္ဓာ-ခန္ဓာတို့သည်) မရန္တိ-အသက်ကို စွန့်ကြဲရကုန်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်) မရဏံ-မရဏမည်၏။ သောစနံ-ဝမ်းနည်းခြင်း၊ သောကော-ဝမ်းနည်းခြင်း၊ [“စိုးရိမ်ခြင်း”ဟုမပေးနှင့်၊] ပရိဒေဝနံ-ငိုကြွေးခြင်း၊ ပရိဒေဝေါ-ငိုကြွေးခြင်း၊ (ယံ-သည်) ဒုက္ခယတိ-ဆင်းရဲစေတတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်) ဒုက္ခံ-ဒုက္ခမည်၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ (ယံ-သည်) ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဝသေန-ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေဝာ-၂-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ခဏတိ-တူးဖျိုတတ်၏။ က္ကတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်) ဒုက္ခံ-ဒုက္ခမည်၏။ ဒုမ္မနဿ-မကောင်းသောစိတ်၏၊ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ ဒေါမနဿံ-မကောင်းသောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ၊ ဘုသော-ပြင်းပြသော၊ အာယာသော-ပင်ပန်းခြင်းတည်း၊ ဥပါယာသော-ပြင်းပြသော ပင်ပန်းခြင်း၊ [ဥပသဒ္ဓါ ဘုသနက်ဟော။]

သမ္ဘဝန္တိတိ-ကား၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ စသည်တို့ မဖက်သက်သက်၊ သောကာဒိဟေဝ-သောကအစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့်သာ၊ (သမ္ဘဝန္တိသဒ္ဓဿ-သမ္ဘဝန္တိသဒ္ဓါကို၊ ယောဇနာ ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်သည်ကား၊) န-မဟုတ်သေး၊ အထ ခေါ-အဟုတ်ကား၊ သဗ္ဗ-ပဒေဟိ (ဝိ)-အလုံးစုံသော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ အစရှိသောပုဒ်တို့နှင့်လည်း၊ သမ္ဘဝန္တိသဒ္ဓဿ-ကို၊ ယောဇနာ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-၏၊ (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ သမ္ဘဝတိစသည်ဖြင့် ပုဒ်တိုင်းနှင့်ယှဉ်ပါစေ-ဟူလို) ဟိ-လဒ္ဓဒေါသထင်ရှားပြအံ့၊ က္ကတရထာ-တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ

အားဖြင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိသဒ္ဓါကို အလုံးစုံသောပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်စေခြင်းဟူသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါး သောကစသောပုဒ်တို့နှင့်သာ ယှဉ်စေခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သော်၊ [လက္ခဏာပုဒ်တိုက်ရိုက်ပါသောကြောင့် ကုတရထာနောက်၌ “အတ္ထေ ဂယုမာနေ”ဟု မထည့်ရတော့၊] (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊) သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ ကိ-မည်သည့်အရာကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်၏၊ ကုတိ-ဤသို့၊ န ပညာယေယျ-မထင်ရှားကုန်ရာ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ သမ္ဘဝန္တိတိ-ဟူ၍၊ (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာသမ္ဘဝန္တိ-ဟူ၍) ယောဇနာယ-ပုဒ်ကိုယှဉ်စေခြင်းသည်၊ သတိ-ဖြစ်လသော်၊ အဝိဇ္ဇာ စ-အဝိဇ္ဇာလည်းဟုတ်၏၊ သာ-ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသည်၊ ပစ္စယောစ-အကြောင်းလည်းဟုတ်၏။ ကုတိ-ဤ ၂-ပါးသောသတ္တိကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော-အဝိဇ္ဇာပစ္စယမည်၏၊ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရာ-အကျိုးဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုတိ-ဤသို့၊ ပစ္စယ-ပစ္စယုပ္ပန္နဝဝတ္ထာနံ-အဝိဇ္ဇာဟူသော ပစ္စည်း၊ သင်္ခါရဟူသောပစ္စယုပ္ပန်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သင်္ခါရဝိညာဏံ အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ ဧသ (ဧသော)-ဤအစီအရင်သည်၊ နယော-အနက်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

ဇေဝန္တိ-ဇေဝဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌနယနိဒဿနံ-ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော နည်းကို ညွှန်ပြကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ [“အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတို့ဖြစ်ကြ၏၊ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်ရ၏”စသည်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောနည်းကို နိဒ္ဒိဋ္ဌနယသောဟု ဆိုသည်] တေန-ထိုဇေဝဟူသောပါဠိဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ-အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ ဇေဝ-အကြောင်းတို့ကြောင့်သာ၊ (သင်္ခါရာဒယော-သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့သည်၊ သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊) ကုဿရနိမ္မာနာဒီဟိ-ဗြဟ္မာ ဗိဿဏိး အစိုးရသူတို့၏ ဖန်ဆင်းခြင်းအစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ န-ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်၊ ကုတိ-ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြ၏၊ [“သဗ္ဗပဒံ သာဝဓာရဏံ”နှင့် အညီ “အဝိဇ္ဇာဒီဟေဝ ကာရဏေဟိ”ဟု ဇေဝသဒ္ဓါတည့်နိုင်၏၊ ထိုဇေဝသဒ္ဓါရှိလျှင် နိဝတ္တေတဗ္ဗလည်း ရနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် “န ကုဿရနိမ္မာနာဒီဟိ”ဟု နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကိုပြသည်၊] ဧတဿာတိ-ကား၊ ယထာ ဝုတ္တဿ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ (ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ ၌ စပ်၊) ကေဝလဿာတိ-ကား၊ အသမ္ပိဿဿ-သုခနှင့်မရောသော၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ သကလဿ-အလုံးစုံသော၊ (ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၌ စပ်၊) ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ-ကား၊ ဒုက္ခသမူဟဿ-ဒုက္ခအပေါင်း၏၊ (သမုဒယော ဟောတိ၌ စပ်၊ ခန္ဓသဒ္ဓါ သမူဟ (ရာသိ)အနက်ဟော၊) သတ္တဿ-သတ္တဝါ၏၊ (သမုဒယော-သည်၊) န-မဟုတ်၊ သုခသုဘာဒီနံ-သုခသုဘ

အစရှိသည်တို့၏၊ (သမုဒယော-သည်) န-မဟုတ်၊ သမုဒယောတိ-ကား၊ နိဗ္ဗတ္တိ-
 ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိတိ-ကား၊ သမ္ဘဝတိ-ကောင်းစွာထင်ရှား၏၊ [“သမုဒယော-
 ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏”ဟု အနက်မပေးဘဲ ပရိယာယ်ကွဲအောင် “ဟောတိ-
 ထင်ရှား၏”ဟုအနက်ပေးပါ၊ “ဘူဟူ-သတ္တာယံ”ဟူသောဓာတ်နက်နှင့် အညီတည်း၊
 ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧတ္ထ-အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသောဤပါဌ်၌၊ ဝါ-ဤ
 ဥဒ္ဓေသဝါရ၌၊ အတ္ထတော-အနက် အားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဝိညာတဗ္ဗော-၏။

လက္ခဏာဒိတောတိ (ပဒဿ)-လက္ခဏာဒိတောဟူသော မာတိကာပုဒ်၏၊
 (ဝိတ္ထာဓရာ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) အဝိဇ္ဇာဒိန္နံ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသောတရားတို့၏၊
 လက္ခဏာဒိတော-လက္ခဏာအစရှိသောအားဖြင့်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော)
 သေယျထိဒံ-အဘယ်လက္ခဏာအစရှိသည်နည်း၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ အညာဏ-
 လက္ခဏာ-ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏၊ သမ္မောဟန-
 ရသာ-တံသမဓီပုဂ္ဂလ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို လွန်စွာတွေဝေစေခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဆာဒန-
 ပစ္စုပဋ္ဌာနာ-အာရုံ၏သဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ ဉာဏ်အား
 ရှေးရှုထင်လာ၏၊ အာသဝပဒဋ္ဌာနာ-အာသဝေါတရား ဟူသော နီးစွာသော
 အကြောင်းရှိ၏၊ [“အာသဝသမုဒယော အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”ဟူသော မိန့်တော်မူ
 သောကြောင့် “အာသဝပဒဋ္ဌာနာ”ဟု ဆိုသည်၊] သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊
 အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏာ-ပြုစီမံခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်၏၊ အာယူဟနရသာ-
 ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ အားထုတ်ခြင်းကိစ္စရှိကုန်၏၊
 (တစ်နည်း) အာယူဟနရသာ-ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ်ဟူသော အကျိုးတရား အစုကို
 ပေါင်းယူခြင်းကိစ္စရှိကုန်၏၊ [ဋီကာကြည့်ပါ၊] စေတနာပစ္စုပဋ္ဌာနာ-စေတနာ
 ပဓာနဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာပဒဋ္ဌာနာ-အဝိဇ္ဇာ
 ဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိကုန်၏၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဏ်သည်၊ ဝိဇာနန-
 လက္ခဏံ-သညာ ပညာတို့သိပုံမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ သိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ-
 နာမ်ရုပ်တို့၏ ရှေ့သွားခေါင်ဆောင်၏ အဖြစ်ဟူသောကိစ္စရှိ၏၊ (“ဝိညာဏပစ္စယာ
 နာမရူပ”ကို ရည်ရွယ်သည်၊) ပဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ-ရှေးဘဝနှင့် တကွ ဆက်စပ်တတ်
 သော တရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏၊ [ပဋိသန္ဓေဟူသည်
 ရှေးဘဝ စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သောကြောင့် ရှေးဘဝအပြတ်၌ ဆက်စပ်သော
 တရား တည်း၊] သင်္ခါရပဒဋ္ဌာနံ-သင်္ခါရဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဝါ-
 တစ်နည်း၊ ဝတ္ထာရမ္မဏပဒဋ္ဌာနံ-ဝတ္ထုအာရုံဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။

နာမံ-နာမ်သည်၊ နမနလက္ခဏံ-အာရုံသို့ညွတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ သမ္ပ-
 ယောဂရသံ-ဝိညာဏ်နှင့်တကွ ယှဉ်စပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ [ယှဉ်စပ်ခြင်းကိစ္စရှိလျှင်
 ယှဉ်စပ်တတ်၏-ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဝိညာဏေန သဟ

သမ္ပယုဇ္ဇတိ”ဟု ဖွင့်သည်။ အဝိနိဗ္ဗောဂပစ္စုပ္ပန်-အသီးအသီး ခွဲခြား၍ မရသော စေတသိက်တရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [စိတ်တစ်ခုဝယ် စေတသိက်များယှဉ်ရာ၌ ထိုစေတသိက်များအချင်းချင်း ခွဲခြား၍ မရ] ဝိညာဏ-ပဒဋ္ဌာန်-ဝိညာဉ်ဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဝိကိရဏရသံ-ရုပ်အချင်းချင်း မတွဲ၊ ကျဲခြင်းကိစ္စရှိ၏။ [ဋီကာကြည့်ပါ] အဗျာကတပစ္စုပ္ပန်-အဗျာကတတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာန်-ဝိညာဏ်ဟူသော နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ [ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပနှင့်အညီ နာမ်၏ ပဒဋ္ဌာန်လည်း ဝိညာဏ်၊ ရုပ်၏ ပဒဋ္ဌာန်လည်း ဝိညာဏ်ဖြစ်သည်] သဠာယတနံ-သဠာယတနသည်။ အာယတနလက္ခဏံ-အားထုတ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ-အာယမည်သော စိတ် စေတသိက်တရားတို့ကို ချဲ့ထွင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဒဿနာ-ဒိရသံ-မြင်ခြင်းအစရှိသော ကိစ္စရှိ၏။ [အာဒိဖြင့် သဝနစသည်ကို ယူ၊] ဝတ္ထုဒွါရဘာဝပစ္စုပ္ပန်-ဝတ္ထု၏အဖြစ် ဒွါရ၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ နာမရူပပဒဋ္ဌာန်-နာမ်ရုပ်ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။

ဖဿော-ဖဿသည်။ ဖုသနလက္ခဏော-အာရုံကိုထိခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ သဃိဋ္ဌနရသော-အာရုံ၌ ထိခတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သင်္ဂတိပစ္စုပ္ပန်နော-ဝတ္ထု၊ အာရုံ၊ ဝိညာဏ် ၃-ပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောတရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [“တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော”အရဆိုသည်] သဠာယတနပဒဋ္ဌာနော-သဠာယတနဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဝေဒနာ-ဝေဒနာသည်။ အနာဘဝနလက္ခဏာ-အာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝိသယရသသမ္ဘောဂရသာ-အာရုံ၏ အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သုခဒုက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ-သုခဒုက္ခတရား၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ ဖဿပဒဋ္ဌာနာ-ဖဿဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ တဏှာ-တဏှာသည်။ ဟေတုလက္ခဏာ-ဒုက္ခ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ အဘိနန္ဒနရသာ-ရူပစသော အာရုံတို့ကို အလွန်နှစ်သက်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ အတိတ္ထိဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ-တင်းတိမ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [အားရုံများလေ တဏှာပွားလေ ဖြစ်သောကြောင့် “ရူပစသော အာရုံကိုယူရာ၌ တဏှာသည် တင်းတိမ်မှု မရှိ”ဟု ရှေးရှုထင်လာ၏။] ဝေဒနာပဒဋ္ဌာနာ-ဝေဒနာဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။

ဥပါဒါနံ-ဥပါဒါနံသည်။ ဂဟဏလက္ခဏံ-စွဲမြဲစွာယူခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အမုဉ္ဇနရသံ-အာရုံကို မလွှတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တဏှာဒဠတ္တဒိဋ္ဌိပစ္စုပ္ပန်-တဏှာ၏ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ဟုလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိဟုလည်းကောင်း၊ ယောဂီတို့ ဉာဏ်

အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [ကမုပါဒါန်အတွက် တဏှာဒဋ္ဌတ္တပစ္စုပ္ပန်၊ ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်တို့အတွက် ဒိဋ္ဌိပစ္စုပ္ပန်တည်း။] တဏှာပဒဋ္ဌာန်-တဏှာဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဘဝေါ-ဘဝဟူသည်။ ကမ္မကမ္မဖလ-လက္ခဏော-ကံဟူသောလက္ခဏာ၊ ကမ္မဖလဟူသောလက္ခဏာရှိ၏။ [ကမ္မဘဝအတွက် ကမ္မလက္ခဏာဟုလည်းကောင်း၊ ဥပပတ္တိဘဝအတွက် ကမ္မဖလလက္ခဏာဟု လည်းကောင်းဆိုသည်။] ဘာဝနဘဝနရသော-ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ [ဥပပတ္တိဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ကမ္မဘဝကို ဘာဝနရသဟုလည်းကောင်း၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ရသောကြောင့် ဥပပတ္တိဘဝကို ဘာဝနရသဟုလည်းကောင်းဆိုသည်။] ကုသလာကုသလာဗျာကတပစ္စုပ္ပန်နော-ကုသိုလ်အကုသိုလ် အဗျာကတဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်လာ၏။ [ကမ္မဘဝအတွက် ကုသလာကုသလပစ္စုပ္ပန်ဟုလည်းကောင်း၊ ဥပပတ္တိဘဝအတွက် အဗျာကတပစ္စုပ္ပန်ဟုလည်းကောင်းဆိုသည်။] ဥပါဒါနပဒဋ္ဌာနော-ဥပါဒါန်ဟူသော နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဇာတိအာဒိနံ-ဇာတိအစရှိသောတရားတို့၏။ လက္ခဏာဒီနီ-လက္ခဏာအစရှိသည်တို့ကို။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၌၊ ဝါ-ဤဥဒ္ဓေသဝါရ၌၊ လက္ခဏာဒိတောပိ-အားဖြင့်လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ဧကဝိဇာဒိတောတိ ဧတ္ထ-ဤဧကဝိဇာဒိတောဟူသော မာတိကာပုဒ်၌၊ (ဝိတ္ထာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) အဝိဇ္ဇာ-သည်။ အညာဏာဒဿနမောဟာဒိ-ဘာဝတော-မသိခြင်း၊ မမြင်ခြင်း၊ တွေဝေခြင်းအစရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဧကဝိဇာ-တစ်ပါးသော အဖို့ရှိ၏။ အပ္ပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိတော-လုံးလုံးမကျင့်ခြင်း၊ မှားမှားယွင်းယွင်း ကျင့်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဒုဝိဇာ-၏။ တထာ-တူ၊ သင်္ခါရာသင်္ခါရတော-သင်္ခါရရှိသော မောဟ၊ သင်္ခါရမရှိသော မောဟအားဖြင့်၊ (ဒုဝိဇာ) ဝေဒနာတ္ထယ သမ္ပယောဂတော-ဝေဒနာ ၃-ပါးအပေါင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်၊ တိဝိဇာ-၏။ စတုသစ္စအပ္ပဋိဝေဓတော-သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းအားဖြင့်၊ စတုပ္ပိဇာ-၏။ ဂတိပဉ္စကာဒီနဝတ္ထာဒနတော-ဂတိ ၅-ပါး အပေါင်း၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအားဖြင့်၊ ပဉ္စဝိဇာ-၏။ ပန-ကား၊ ဒွါရာရမ္မဏတော-၆-ပါးသောဒွါရ၊ ၆-ပါးသော အာရုံ အားဖြင့်၊ သဗ္ဗေသုပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော(အဝိဇ္ဇာသာမက အားလုံးလည်း ဖြစ်ကုန်သော) အရူပဓမ္မေသု-နာမ်တရားတို့၌၊ ဆဗ္ဗိတော-၆-ပါးအပြား ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်။ သာသဝဝိပါကဓမ္မဓမ္မာဒိဘာဝတော-အာသဝေါတရားနှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ် ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဧကဝိဇာ-တစ်ပါးသာအဖို့ရှိ၏။ [သာသဝ အနာသဝဟု ၂-ဖုံမရှိ၊

ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ၊ ဝိပါကဓမ္မဟု၂-ဖို့မရှိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ၁-ဖို့စီသာရှိသည်။ ကုသလာကုသလတော-ကုသိုလ် သင်္ခါရ အကုသိုလ်သင်္ခါရအားဖြင့်၊ ဒုဝိဇာ-၏၊ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဟိနမဇ္ဈိမမိစ္ဆတ္တ-နိယတာနိယတတော-ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတအပြား ဟိနမဇ္ဈိမအပြား မိစ္ဆတ္တနိယတ အနိယတအပြားအားဖြင့်၊ တထာ-ထို့အတူ ၂-ပါး အပြားရှိ၏၊ ပုညာဘိသင်္ခါရာ- ဒိဘာဝတော-ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ တိဝိဇာ-၏၊ စတုယောနိသံဝတ္တနတော-၄-ပါးသောယောနိကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်၊ စတုပ္ပိဇာ-၏၊ ပဉ္စဂတိဂါမိတော-၅-ပါးသော ဂတိသို့ ရောက်ကြောင်းအားဖြင့်၊ ပဉ္စဝိဇာ-၏။

ဝိညာဏ်-ဝိညာဏ်သည်၊ လောကီယဝိပါကာဒိဘာဝတော-လောကီဝိပါက ဝိညာဏ်အစရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဧကဝိဇာ-၁-ပါးသာ အဖို့ရှိ၏၊ သဟေတု-ကာဟေတုကာဒိတော-သဟေတုကဝိညာဏ် အဟေတုကဝိညာဏ် အစရှိသော အပြားအားဖြင့်၊ ဒုဝိဇာ-၏၊ ဘဝတ္တယပရိယာပန္နတော-ဘဝ ၃-ပါးအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာတ္တယသမ္ပယောဂတော-ဝေဒနာ ၃-ပါး အပေါင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဟေတုကဒုဟေတုက-တိဟေတုကတော စ-အဟေတုကဝိပါကဝိညာဏ်၊ ဒုဟေတုကဝိပါကဝိညာဏ်၊ တိဟေတုကဝိပါကဝိညာဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိဝိဇာ-၏၊ ယောနိဂတိ-ဝသေန-၄-ပါးသောယောနိ၊ ၅-ပါးသောဂတိတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ စတုပ္ပိဇာ စ-၄-ပါးအပြားရှိသည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝိဇာ စ-၅-ပါးအပြားရှိသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ-၏) နာမရူပ-နာမ်ရုပ်သည်၊ ဝိညာဏသန္တိဿယတော-ဝိညာဏ်ဟူသော မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္မပစ္စယတော စ-ကံဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကဝိဇာ-၏၊ သာရမ္ပဏာနာ-ရမ္ပဏတော-သာရမ္ပဏ အနာရမ္ပဏအားဖြင့်၊ (နာမ်က သာရမ္ပဏ၊ ရုပ်က အနာ-ရမ္ပဏအားဖြင့်) ဒုဝိဇာ-၏၊ အတိတာဒိတော-အတိတ် အစရှိသောအားဖြင့်၊ တိဝိဇာ-၏၊ ယောနိဂတိဝသေန-အားဖြင့်၊ စတုပ္ပိဇာ စ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝိဇာ စ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ-၏)။

သဠာယတနံ - သဠာယတနသည်၊ သဠာတိသမောသရဏဌနတော-ကောင်းစွာပေါက်ဖွားဌာန၊ ပေါင်းဆုံရာဌာနအားဖြင့်၊ ဧကဝိဇာ-၏၊ ဘူတပ္ပဿာဒ-ဝိညာဏာဒိတော-ဘူတရုပ်၌မှီသော ပဿာဒရုပ်၊ ဝိညာဏ် အစရှိသောအားဖြင့်၊ ဒုဝိဇာ-၏၊ [စက္ခာယတနစသည်ကို ဘူတပဿာဒဟုလည်းကောင်း၊ မနာယတနကို ဝိညာဏဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်၊ အာဒိဖြင့် ဝတ္ထုဝိညာဏ်ဟူသော ဒုက၊ ရုပ်နာမ်-ဟူသော ဒုကစသည်ကိုယူ၊] သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တနောဘယဂေါစရတော-ရောက်သော အာရုံဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်၏အဖြစ်၊ မရောက်သောအာရုံဟူသော ကျက်စားရာရှိသည်၏အဖြစ်၊ ၂-ပါးစုံမဟုတ်သော ကျက်စားရာရှိသည်၏အဖြစ် အားဖြင့်၊ တိဝိဇာ-၏၊ [စက္ခုသောတကိုရည်ရွယ်၍ သမ္ပတ္တဂေါစရ၊ ယာနာဒိတ္တယကို

ရည်ရွယ်၍ အသမ္ပတ္တဂေါစရ၊ မနာယတနရည်ရွယ်၍ နောဘယဂေါစရ-
ဟုဆိုသည်။] ယောနိဂတိပရိယာပန္နတော-ယောနိဂတိ၌ အကျုံးဝင်သောအားဖြင့်၊
စတုပ္ပါဒ် စ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝိမံ စ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ ကုတိ-
ဤသို့၊ ကုမိနာ နယေန-အားဖြင့်၊ ဖဿာဒိနမ္ပိ-ဖဿအစရှိသည်တို့၏လည်း၊
ဧကဝိဓာဒိဘာဝေါ-ဧကဝိအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ကုတိ
ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤဥဒ္ဓေသဝါရ၌၊ ဝါ-ဤအဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၌၊ ဧကဝိဓာ-
ဒိတောပိ-ဧကဝိအစရှိသောအားဖြင့်လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိညာတဗ္ဗော။

အင်္ဂါနဉ္စ ဝဝတ္ထာနာတိ-ဟူသောမာတိကာပုဒ်၏၊ (ဝိတ္ထာရော ဧဝံ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော)၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့၌၊ သောကာဒယော-
သောကအစရှိသည်တို့ကို၊ ဘဝစက္ကဿ-ဘဝစက်ဝိုင်း၏၊ အဝိဇ္ဈေဒဒဿနတ္ထံ-
မပြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဇရာ-
မရဏဗ္ဗာဟတဿ-ဇရာမရဏသည် နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဗာလဿ-မိုက်သော
သတ္တဝါ၏(သန္တာန်၌)၊ တေ-ထိုသောကအစရှိသောတရားတို့သည်၊ သမ္ဘဝန္တိ-
ကုန်၏၊ ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ အဿုတဝါ ဘိက္ခုဝေ
ပုထုဇ္ဇနော၊ ပေ၊ သမ္မောဟမာပဇ္ဇတိတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ)၊ [ဘိက္ခုဝေ-တို့၊
အဿုတဝါ-ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ အဓိဂမမရှိသော၊ ပုထုဇ္ဇနော-သည်၊
သာရီရိကာယ-ကိုယ်၌ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခာယ-ဒုက္ခဖြစ်သော၊ ဝေဒနာယ-သည်၊
ဖုဋ္ဌော-တွေထိအပ်သည်၊ သမာနော-သော်၊ သောစတိ-ဝမ်းနည်း၏၊ ကိလမတိ-
ပင်ပန်း၏၊ ပရိဒေဝတိ-ငိုကြွေး၏၊ ဥရုတ္တာဋ္ဌိ-ရင်ကို ထု၍ထု၍၊ (ကြိယာဝိသေသန)၊
ကန္တတိ-မြည်တမ်း၏၊ သမ္မောဟံ-ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏။]

စ-ဆက်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ တေသံ-ထိုသောကအစရှိသော
တရားတို့၏၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္တိ)၊ တာဝ-ထိုသောကစသည်တို့ ဖြစ်ခြင်း
ရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ (ပဝတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ-၏)၊ ကုတိ-
ထို့ကြောင့်၊ ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊
(သမ္ဘဝန္တိ) ကုတိ-ဤသို့၊ ဘဝစက္ကံ-ဘဝစက်ဝိုင်းသည်၊ သမ္ပန္နမေဝ-ဆက်စပ်သည်
သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသမ္ပိ-ထိုသောကအစရှိသည် တို့ကို
လည်း၊ (ဧကသင်္ခေပံ ကတွာ၌ စပ်)၊ ဇရာမရဏေနေဝ-ဇရာမရဏဖြင့်သာ၊
ဧကသင်္ခေပံ-တစ်ပေါင်းတည်းချုံးချည်းမှုကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဒွါဒေသေဝ-၁၂-တို့သည်
သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်င်္ဂါနိ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-
ကုန်၏၊ ကုတိ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဥဒ္ဓေသဝါရ၌၊ ဝါ-ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိတို့၌၊
အင်္ဂါနိ-အင်္ဂါတို့ကို၊ ဝဝတ္ထာနတောပိ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊
ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ တာဝ-နိဒ္ဓေသဝါရမှ

ရှေးဦးစွာ၊ ဧတ္ထ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၌၊ ဥဒ္ဒေသဝါရဝသေန-ဥဒ္ဒေသဝါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သင်္ခေပကထာ-အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသ အဖွင့်

၂၂၆။ ဣဒါနိ-ဥဒ္ဒေသဝါရကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ နိဒ္ဒေသဝါရဝသေန-နိဒ္ဒေသဝါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရကထာ-အကျယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူကြောင်း စကားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဝါ-ဖြစ်တော့လတ္တံ့၊ ဟိ-ချဲ့၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-တိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယေသု-အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သော၊ သင်္ခါရေသု-သင်္ခါရ အကျိုးတရားတို့ကို၊ ဒဿေတဗ္ဗေသု-ပြထိုက်ကုန်လ-သော်၊ [အဝိဇ္ဇာဒဿေတံ၌ စပ်] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုတ္တေ-အကျိုးဖြစ်သောသားကို၊ ကထေတဗ္ဗေ-ပြောပြထိုက်သော်၊ (တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူက ပြောပြထိုက်သော်၊ ဝါ-ပြောပြထိုက်ရာအခါ၌၊) ပဌမံ-သားကိုမပြောပြမီ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိတာ-အဖကို၊ ကထိယတိ-ပြောပြအပ်၏၊ ဟိ-လဒ္ဒဂုဏ်ကိုဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့အဖကို ရှေးဦးစွာ ပြောပြခြင်းသည်၊ သတိ-ဖြစ်လသော်၊ မိတ္တဿ-မိတ္တမည်သောအဖ၏၊ ပုတ္တော-သားတည်း၊ ဒတ္တဿ-ဒတ္တမည်သောအဖ၏၊ ပုတ္တော-သားတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုတ္တော-သားသည်၊ ဝါ-ကို၊ သုကထိတော-လွယ်ကူစွာ ပြောပြအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ဇရာမရဏကို အင်္ဂါတစ်ပါးသာပြုပုံ။ ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါကိုပြရာ၌ ဇရာမရဏ ၂-ပါးကို အဘယ့်ကြောင့်အင်္ဂါတစ်ပါးတည်း ပြုထားပါသနည်း-ဟုမေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-ထို ၂-ပါးလုံးသည် ဇာတိကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းအားဖြင့်တူမျှ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ရာဝယ် မအိုဘဲသေသူ မရှိ၊ အနည်းဆုံး ဌိခဏ၌ ရင့်ရ အိုရသေး၏။ အိုခြင်းဟူသမျှလည်း မသေသော အိုခြင်းမရှိ၊ ဌိအိုခိုက်ရောက်၍ အိုလျှင် ဘင်အိုခိုက်၌ ဧကန်ပျက်ရမည်သာ၊ ထို ၂-ပါးတွင်လည်း မရဏသည် ဇရာကြောင့် ဖြစ်ရမည်မဟုတ်၊ ဇာတိကြောင့်သာဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထို ၂-ပါးကို အင်္ဂါတစ်ပါးတည်းအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

အနုဋီကာ။ ။ ယသ္မာ ပန န အမရဏာ ဇရာ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗေသံ ဥပ္ပတ္တိမန္တာနံ (ဖြစ်ခြင်းရှိသော တရားအားလုံးတို့၏) ပါကာနန္တရဘေဒတော (ဌိအိုခိုက်၌ ရင့်၍ ရင့်ခြင်း၏-အခြားမဲ့၌ ပျက်ရခြင်းကြောင့်တည်း၊) န စာဇရ မရဏံ (မအိုသော သေခြင်းလည်း မရှိ) အပါကဘေဒါဘာဝါ (ဌိအိုခိုက်၌ မရင့် မအိုဘဲ ပျက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊) တသ္မာ တဒုဘယမေကမင်္ဂီ ကတံ။

တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အဖကိုရှေးဦးစွာ ပြောပြအပ်ပြီးမှ သားကိုပြောပြလျှင် လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-သူတစ်ပါး သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဒေသနာကုသလော-တရားဟောပြတော်မူခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူသော၊ သတ္တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သင်္ခါရာန-အကျိုးဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကို၊ ဇနကတ္ထေန-ဖြစ်စေ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပိတုသဒိသံ၌ တိတ်အဖြစ်ဖြင့်စပ်၊ ယောဇနာ၌ တတိယာဝိသေသနဟုဖွင့်လေ၏၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဇနကတ္ထေန-ဖြစ်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်”ဟု ပေးလေ၏။ ပိတုသဒိသံ-အဖနှင့်တူသော၊ အဝိဇ္ဇာ-အကြောင်း ဖြစ်သောအဝိဇ္ဇာကို၊ တာဝ-သင်္ခါရတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဒေသေတုံ-ပြတော်မူခြင်းငှာ၊ တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခေ အညာဏံတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုဒုက္ခေ အညာဏံ အစရှိသောပါဌ်၌၊ [ဒုက္ခေ အညာဏံတိ ဝုစ္စတိ ၌စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဒုက္ခသစ္စဿ-၏၊ ယာထာဝသရ-သလက္ခဏံ-မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောမိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို၊ ဇာနိတုံ-သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-သိခွင့်ကို၊ ပဿိတုံ-မြင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-မြင်ခွင့်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ-ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-ထိုးထွင်း၍သိခွင့်ကို၊ န ဒေတိ-မပေး၊ ဆာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ ပရိ-ယောနန္ဒိတွာ-မြွေးယှက်၍၊ ဂန္ဓေတွာ-ထုံးဖွဲ၍၊ တိဌတိ-တည်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ခေ အညာဏံတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တထာ-တူ၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ (အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊) ဒုက္ခသမုဒယဿ-ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းသမုဒယသစ္စာ၏၊ (ယာထာဝသရသလက္ခဏံ၊ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ ပဋိ-ဝိဇ္ဈိတုံ န ဒေတိ၊ ဆာဒေတွာ ပရိယောနန္ဒိတွာ ဂန္ဓေတွာ တိဌတိ၊ တသ္မာ ဒုက္ခသမု-ဒယေ အညာဏံတိ ဝုစ္စတိ၊) [ဤပုဒ်များကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်၊] (အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊) ဒုက္ခနိရောဓဿ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာ၏၊ (ယာထာ-ဝသရသလက္ခဏံ၊ ပေ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ အညာဏံတိ ဝုစ္စတိ၊) (အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊) ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်

ယာထာဝသရသလက္ခဏံ။ ။ အဝတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ အဝေါ-ဖြစ်သော တရား၊ ယော ယော+အဝေါ ယထာဝံ-ဖြစ်တိုင်းသောတရား၊ ယထာဝဿ+ဘာဝေါ ယာထာဝေါ-ဖြစ်သောတရားတိုင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဖုသနစသော မှန်ကန်သောသဘော၊ ရသိတဗ္ဗော (ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော)တိ ရသော၊ သဿ+ရသော သရသော-(ဗဿစသောမိမိ၏ ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သော ဖုသနစသော လက္ခဏာ)၊ သရသော စ+သော+လက္ခဏံ စာတိ သရသလက္ခဏံ၊ ယာထာဝေါ စ+သော+သရသလက္ခဏာဉာတိ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ။

သော၊ ပဋိပဒါယ-အကျင့်ဖြစ်သောမဂ္ဂသစ္စာ၏၊ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ-ကို၊ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န ဒေတိ၊ ဆာဒေတွာ ပရိယောနန္ဒိတွာ ဂန္တေတွာ တိဌတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ စတူသု-၄-ပါးကုန်သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု-(ဒုက္ခေ အညာဏံ အစရှိသော)ဤပါဠိရပ်တို့၌၊ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန-သုတ္တန်၌လာသော ဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်၊ အညာဏံ-ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်မောဟကို၊ အဝိဇ္ဇာတိ-ဟူ၍၊ ကထိတံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ နိက္ခေပကဏ္ဍေ-နိက္ခေပကဏ္ဍ၌၊ (ဓမ္မသင်္ဂဏီ နိက္ခေပ-ကဏ္ဍ၌) အဘိဓမ္မပရိယာယေန-အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံတိ-ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံအစရှိသည်ဟူ၍၊ အပရေသုပိ-ဒုက္ခေ အညာဏံ အစရှိသည်တို့မှ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတူသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု- ဌာန တို့၌၊ အညာဏံ-ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟကို၊ ဂဟိတံ-ယူတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ပုဗ္ဗန္တေတိ-ကား၊ အတီတော- အတိတ်ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါ-ကာလတည်း၊ အတီတာနိ-ကုန်သော၊ ခန္ဓဓာတုအာယတ နာနိ-ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတနတို့တည်း၊ [များသောအားဖြင့် “သရသင်္ချာ နည်းရာ ရှေ့ကျ”ဟု ဒွန်ပုဒ်စည်းကမ်းရှိသောကြောင့် သရနည်းသော ဓာတုကို အာယတန၏ ရှေ့၌ထားသည်၊] အပရန္တေတိ-ကား၊ အနာဂတော-အနာဂတ်ဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါ-တည်း၊ အနာဂတာနိ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓဓာတုအာယတနာနိ-တို့တည်း၊ ပုဗ္ဗန္တာ-ပရန္တေတိ-ကား၊ တဒုဘယံ-ထိုနှစ်ပါးစုံသောအတိတ် အနာဂတ်ကာလတည်း၊ ဝါ- ထိုနှစ်ပါးစုံသော ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတနတည်း၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ-ကား၊ သင်္ခါရာ- ဒီနံ-သင်္ခါရအစရှိသောအကျိုးတရားတို့၏၊ ကာရဏာနိ-အကြောင်းဖြစ် ကုန်သော၊ အဝိဇ္ဇာဒီနိ-အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော၊ အင်္ဂါနိ-အင်္ဂါတို့တည်း၊ [ဣမေသံ+ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊] ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မာတိ-ကား၊ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တာ-ဖြစ် ကုန်သော၊ သင်္ခါရာဒယော-သင်္ခါရအစရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ-အကျိုးတရားတို့တည်း၊ [ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နပုဒ်၏အဖွင့်ကိုရှေ့၌ရေးခဲ့ပြီ။]

တတြ-ထိုပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံအစရှိသောစကားရပ်၌၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-ကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အတီတာနံ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာဒီနံ-တို့၏၊ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ- အကြင်အကြင်ဖြစ်တိုင်း၏ အဖြစ်ဟူသော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို၊ ဝါ- မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို၊ ဇနိတုံ ပဿိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န ဒေတိ၊ ဆာဒေတွာ ပရိယောနန္ဒိတွာ ဂန္တေတွာ တိဌတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗန္တေ အညာ-ဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တထာ-တူ၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အနာဂတာနံ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာဒီနံ-တို့၏၊ (ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ၊ပေ၊ တသ္မာ-

ကြောင့်၊ အပရန္တေ အညာ-ဏန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ၊) (ယသ္မာ-ကြောင့်၊) အတိတာ-
နာဂတာနံ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာဒီနံ-တို့၏၊ (ယာထာဝသရလက္ခဏံ၊ ပေ၊ တသ္မာ-
ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗန္တပရန္တေအညာဏံတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊) (ယသ္မာ-ကြောင့်၊)
ဣဒပ္ပတ္တယတာယ စေဝ-ဤသင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်
သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရား၏ လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-
ဓမ္မာနဉ္စ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားကို စွဲ၍ဖြစ်သော သင်္ခါရအစရှိသော
အကျိုးတရားတို့၏လည်းကောင်း၊ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န ဒေတိ၊ ဆာဒေတွာ ပရိယောနန္တိတွာ ဂန္တေတွာ တိဌတိ၊ တသ္မာ-
ကြောင့်၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု-ဤသင်္ခါရအစရှိ သော
အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားကို
စွဲ၍ဖြစ်သော သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၌၊ အညာဏံတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-
၏၊ အဌသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု-ဤပုဗ္ဗန္တေအစရှိသောဌာနတို့၌၊
အဘိဓမ္မပရိယာ-ယေန-အဘိဓမ္မာဒေသနာနည်းအားဖြင့်၊ အညာဏံ-ကို၊
အဝိဇ္ဇာတိ-ဟူ၍၊ ကထိတံ-ပြီ။

ဧဝံ-ဤသို့ အဘိဓမ္မဒေသနာနည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊
ကိ-အဘယ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကထိတံ-ဟောတော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊
ကိစ္စတော စေဝ-ကိစ္စအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇာတိတော စ-ဖြစ်ရာအားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကထိတော နာမ-ဟောတော်မူအပ်သည်
မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊ (တစ်
နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဌ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဌာနာနိ-
ဤ ပုဗ္ဗန္တေအစရှိသောဌာနတို့ကို၊ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ကိစ္စတော-အဝိဇ္ဇာ၏ ဖူးလွှမ်းခြင်းကိစ္စအားဖြင့်၊ ကထိတာ-ပြီ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ-
ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဌသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု-ဤပုဗ္ဗန္တေအစရှိသော
ဌာနတို့၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာတိတောပိ-ဖြစ်ရာဌာနအားဖြင့်လည်း၊
ကထိတာ-ပြီ။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကထေတွာ-ဟောတော်မူပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ယံ ဧဝဇ္ဈပံ
အညာဏံ အဒဿနံတိ အာဒီနိ-အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စဝိသတိ-၂၅-ပါးသော၊ ပဒါနိ-
ပုဒ်တို့ကို၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ လက္ခဏံ-မှတ်သားထိုက်သောလက္ခဏာကို၊ ဒဿေတုံ-
ဌာ၊ ဂဟိတာနိ-ယူတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

တတ္ထ-ထို အညာဏံ အဒဿနံအစရှိသော ဓမ္မသင်္ဂဏီ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌၊
[ပဉ္စဝိသတိ ပဒါနိ ကထိတာနိ၌ စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဝါ-
ကို၊ [သုကထိတာ နာမ န ဟောတိ၊ သုကထိတာ နာမ ဟောတိ-တို့၌စပ်၊] အဌဟိ-

ကုန်သော၊ ကုမေဟိ ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ (ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံအစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊) ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်သည်။ (သမာနာ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဉ္စဝိသတိယာ-သော၊ ပဒေဟိ-အညာဏံ အဒဿနံအစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ လက္ခဏေ-မှတ်သားထိုက်သောသဘောကို၊ အကထိတေ-မဟောအပ်သော်၊ သုကထိတာ နာမ-ကောင်းစွာဟောအပ်သည်မည်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ ပန-အန္တယကား၊ လက္ခဏေ-မှတ်သားထိုက်သောသဘောကို၊ ကထိတေယေဝ-ဟောအပ်သော်သာ၊ သုကထိတာ နာမ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပုရိသော-သည်၊ နဋ္ဌ-ပျောက်သော၊ ဂေါဏံ-နွားကို၊ ပရိယေသမာနော-ရှာလသော်၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆေယျ-မေးရာ၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့မေးရာသနည်း၊) အယျာ-အရှင်တို့၊ သေတံ-ဖြူသော၊ ဂေါဏံ-နွားကို၊ ပဿထ အပိ-မြင်လိုက်ကြပါကုန်၏လော၊ ရတ္တံ-နီသော၊ ဂေါဏံ-နွားကို၊ ပဿထ (အပိ)-လော၊ ကုတိ-သို့၊ (ပုစ္ဆေယျ-မေးရာ၏) တေ-ထိုလူတို့သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောဆိုကုန်ရာသနည်း)။

ကုမသ္မိ ရဋ္ဌေ-ဤနိုင်ငံ၌၊ သေတရတ္တာနံ-ဖြူကုန် နီကုန်သော၊ ဂေါဏာနံ-တို့၏၊ အန္တော-အဆုံးအပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တေ-အသင်၏၊ ဂေါဏဿ-၏၊ လက္ခဏံ-အမှတ်အသားသည်၊ ကိ-အဘယ်နည်း၊ ကုတိ-သို့၊ (ဝဒေယျ-ကုန်ရာ၏၊) အထ-ပြောဆိုရာထိုအခါ၌၊ တေန-ထိုနွားရှင်ယောက်ျားသည်၊ (ဂေါဏဿ-၏၊ လက္ခဏံ-အမှတ်အသားသည်) သဃံာဋိ-ဆက်စပ်နေသောဦးချီတည်း၊ (ကုတိ) ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ နင်္ဂလံ-ထွန်တုံးနှင့်တူသော ဦးချီတည်း၊ ကုတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တေ-အပ်သော်၊ ဂေါဏော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ သုကထိတော နာမ-မည်သည်၊ ဘဝေယျ ယထာ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဋ္ဌဟိ-ကုန်သော၊ ပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကထိတာ၊ (သမာနာ)ပိ ပုန ပဉ္စဝိသတိယာ ပဒေဟိ လက္ခဏေ အကထိတေ သုကထိတာ နာမ န ဟောတိ၊ လက္ခဏေ ပန ကထိတေယေဝ သုကထိတာ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿာ-ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ လက္ခဏဒဿနတ္ထံ-လက္ခဏာကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပဉ္စဝိသတိ-သော၊ ယာနိ ပဒါနိ-တို့ကို၊ ကထိတာနိ-ကုန်၏၊ (ရှေ့က “တတ္ထ”နှင့် ဤ“ကထိတာနိ”ကိုပေါင်း၍ “ထိုနီကွေပကဏ္ဍ၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ”ဟူလို၊) တေသမ္ပိ-ထို၂၅ ပါးသောပုဒ်တို့၏လည်း၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သေယျထိဒံ-၂၅-ပုဒ်တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဉာဏံ နာမ-ဉာဏ်မည်သည်၊ ပညာ-အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောသဘောတည်း၊ သာ-ဉာဏမည်သော ထိုပညာဟူသည်၊ အတ္တတ္ထံ-အကျိုးအကျိုးကိုလည်ကောင်း၊ ဝါ-အကျိုးတိုင်းကို

လည်ကောင်း၊ (တစ်နည်း)-အတ္တတ္ထံ-အကျိုးဖြစ်သောအကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-မှန်ကန်သော အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကာရဏကာရဏံ-အကြောင်း အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အကြောင်းတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း)-ကာရဏကာရဏံ-အကြောင်းဖြစ်သော အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-မှန်ကန်သော အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ စတုသစ္စဓမ္မံ-၄-ပါးသောသစ္စာတရားကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဒိတံ ပါကဋ်-ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရောတိ-၏၊ [“ဝိဒိတံ”ကို “ပါကဋ်”ဟု ထပ်ဖွင့်သည်] ပန-ကား၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ-ဖြစ်လသော်၊ တံ-ထို အတ္တအတ္တ၊ ကာရဏကာရဏ၊ စတုသစ္စဓမ္မကို၊ ဝိဒိတံ ပါကဋ်-ကို၊ ကာတု-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပြုခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ ဉာဏပစ္စနိကတော-ဤသို့ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အညာဏံ-အညာဏမည်၏၊ [“အ”သဒ္ဒါ ဝိရုဒ္ဓ-အနက်ဟော-ဟူလို၊] ဒဿနန္တိပိ-မြင်တတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-ပညာပင်တည်း၊ သာပိ-ထိုဒဿနမည်သောပညာသည်လည်း၊ တံ အာကာရံ-ထိုအတ္တအတ္တ၊ ကာရဏကာရဏ၊ စတုသစ္စဓမ္မဟူသောအခြင်းအရာကို၊ ပဿတိ-မြင်တတ်၏၊ ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ တံ-ထိုအတ္တအတ္တ စသောအခြင်းအရာကို၊ ပဿိတု-မြင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-မြင်ခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဒဿနံ-အဒဿနမည်၏၊ အဘိသမယောတိပိ-ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောသဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-တည်း၊ သာ-ထိုအဘိသမယမည်သော ပညာသည်၊ တံ အာကာရံ-ကို၊ အဘိသမေတိ-ထိုးထွင်း၍သိတတ်၏။

ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ တံ-အတ္တအတ္တ-စသော အခြင်းအရာကို၊ အဘိသမေတု-ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-ထိုးထွင်း၍သိခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနဘိသမယော-မည်၏၊ အနုဗောဓော(တိပိ)-လျော်စွာသိတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း၊ (ပညာ-တည်း၊) သမ္မောဓော(တိပိ)-မဖောက်မပြန်အမှန်အတိုင်းသိတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း၊ (ပညာ-တည်း၊) ပဋိဝေဓော(တိပိ)-ထိုးထွင်း၍သိတတ်သောသဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-တည်း၊ သာ-ထိုအနုဗောဓ၊ သမ္မောဓ၊ ပဋိဝေဓမည်သော ပညာသည်၊ တံ အာကာရံ-ကို၊ အနုဗုဒ္ဓိတု-လျော်စွာသိတတ်၏၊ သမ္မုဇ္ဈိတု-မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်းသိတတ်၏၊ ပဋိဝိဇ္ဇိတု-ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏၊ ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ တံ-ထိုအတ္တအတ္တစသော အခြင်းအရာကို၊ အနုဗုဒ္ဓိတု-လျော်စွာ သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-လျော်စွာသိခွင့်ကို၊ သမ္မုဇ္ဈိတု-မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်းသိခွင့်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဇိတု-ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-ထိုးထွင်း၍ သိခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနုဗောဓော-မည်၏၊ အသမ္မောဓော-မည်၏၊ အပဋိဝေဓော-မည်၏။

သင်္ဂါဟနာတိပိ-သက်ဝင်တတ်သောသဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-တည်း၊ သာ-ထိုသင်္ဂါဟနာမည်သောပညာသည်၊ တံအာကာရံ-သို့၊ ဂါဟေတွာ-သက်ဝင်၍၊ ယံသိတွာ-ပွတ်တိုက်၍၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ညှစ်၍”ဟုပေး၏၊] ဂဏှာတိ-၏၊ ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ တံ-သို့၊ ဂါဟေတွာ-၍၊ ယံသိတွာ-၍၊ ဂဏှိတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အသင်္ဂါဟနာ-မည်၏၊ ပရိယောဂါဟနာတိပိ-ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်တတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-တည်း၊ သာ-ထိုပရိယောဂါဟနာမည်သော ပညာသည်၊ တံ အာကာရံ-သို့၊ ဩဂါဟိတွာ-သက်ဝင်၍၊ အနုပဝိသိတွာ-အစဉ်အတိုင်းဝင်၍၊ ဂဏှာတိ၊ [“ဩဂါဟိတွာ”ကို “အနုပဝိသိတွာ”ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊] ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ ဩဂါဟိတွာ၊ အနုပဝိသိတွာ၊ ဂဏှိတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အပရိယောဂါဟနာ-မည်၏၊ သမပေက္ခနာတိပိ-အညီအမျှ ရှုတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-တည်း၊ သာ-ထိုသမပေက္ခနာမည်သောပညာသည်၊ တံ အာကာရံ-ကို၊ သမံ-အညီအမျှလည်းကောင်း၊ သမ္မာစ-ကောင်းစွာလည်းကောင်း၊ ပေက္ခတိ-ရှုတတ်၏၊ ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ သမံ သမ္မာ စ ပေက္ခိတုံ-ရှုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ရှုခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အသမပေက္ခနာ-မည်၏၊ [“သမံ+ပေက္ခနာ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “သမံ ပေက္ခတိ”ဟုလည်းကောင်း၊ “သံ+အပေက္ခနာ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “သံကိုသမ္မာ”ဟုလည်းကောင်းဖွင့်သည်၊] ပစ္စဝေက္ခဏာတိပိ-တစ်ဖန်ရှုတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-တည်း၊ သာ-ထိုပစ္စဝေက္ခဏာမည်သော ပညာသည်၊ တံ အာကာရံ-ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတိ-တစ်ဖန်ရှုတတ်၏။

ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ တံ-ထိုအတ္ထတ္ထစသောအခြင်းအရာကို၊ ပစ္စဝေက္ခိတုံ-တစ်ဖန်ရှုခြင်းငှာ၊ ဝါ-တစ်ဖန်ရှုခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အပစ္စဝေက္ခဏာ-မည်၏၊ အဿာ-ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ ပစ္စက္ခံ-မျက်မှောက်ပြုအပ်သော၊ ကပ္ပိ

အသံဂါဟနာ။ ။ ဂဟဓာတ်သည် ယူခြင်းအနက်ကိုဟော၏၊ ဂါဟူ-ဓာတ်ကား သက်ဝင်ခြင်း အနက်ကိုဟော၏၊ အတွင်းသို့ သက်ဝင်ဟူသည် သမုဒ္ဒရာထဲသို့ သက်ဆင်းသကဲ့သို့ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “တံ အာကာရံ ဂဟေတွာ” နေရာ၌ “ဂါဟေတွာ”ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊ “သက်ဝင်၍” ဟု ပေးပါ၊ ထို ဂါဟေတွာကိုပင် “ယံသိတွာ ပွတ်တိုက်၍”ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ ဂဏှာတိကား ထိုဂါဟူ၍ ဓာတ်နက်ကို ဖွင့်ခြင်းမဟုတ်၊ အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ခြင်းတည်း၊ ထိုအတိုင်းမှန်လျှင် “အဝိဇ္ဇာ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ ဂဟေတွာ”၌လည်း “ဂါဟေတွာ”ဟု ရှိရပေလိမ့်မည်၊ “ပရိယောဂါဟနာ”၌လည်း ပရိ+အဝ+ဂါဟူဓာတ်ယု-ပစ္စည်းပင်တည်း၊ ဤသို့ ဂါဟူ-ဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့် န-ကို က-မပြန်ဘဲ ရှိရပေသည်။

ကမ္မ-တစ်စုံတစ်ခုသော အမှုသည်။ န အတ္တိ၊ သယဉ္ဇ-အဝိဇ္ဇာဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်လည်း၊ အပစ္စဝေက္ခိတွာ-မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ၊ ကမ္မ-အလုပ်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အပစ္စက္ခကမ္မ(မ္မာ)-မည်၏၊ ဒုဗ္ဗေဘောဝတာယ-ပညာမရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုဗ္ဗေန္တ-မည်၏၊ ဗာလတာယ-မလိမ္မာသူ၏ အဖြစ်ကြောင်း၊ ဗာလျ-ဗာလျ မည်၏၊ (ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ အကုသလပဒဘာဇနီအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ “ဘာဝတာယဒ”ဟု ရှေးပါဌ်ရှိရာ၌ကား ဘောအနက် ၂-ချက်မဖြစ်နိုင်။)

သမ္မုဇဉ်တိပိ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော သဘောတရားဟူသည်လည်း၊ ပညာ-တည်း၊ သာ-ထိုသမ္မုဇဉ်မည်သော ပညာသည်၊ အတ္တတ္ထ-အကျိုး အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အကျိုးတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) အတ္တတ္ထ-အကျိုးဖြစ်သော အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-မှန်ကန်သောအကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကာရဏကာရဏံ-အကြောင်းအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အကြောင်းတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) ကာရဏကာရဏံ-အကြောင်းဖြစ်သော အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-မှန်ကန်သောအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ စတုသစ္စဓမ္မ-ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏၊ ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ တံအာကာရံ-ထိုအတ္တတ္ထ စသောအခြင်းအရာကို၊ ပဇာနိတုံ-အပြားအားဖြင့်သိခြင်းငှာ၊ ဝါ-အပြားအားဖြင့် သိခွင့်ကို၊ န ဒေတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အသမ္မုဇဉ်-မည်၏၊ မောဟနဝသေန-တွေဝေ ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ မောဟော-မည်၏၊ ပမောဟနဝသေန-အားကြီးသော တွေဝေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပမောဟော-မည်၏၊ သမ္မောဟနဝသေန-ထက်ဝန်းကျင် တွေဝေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သမ္မောဟော-မည်၏၊ အဝိနိယံ-မရထိုက်သော ကာယ ဒုစရိုက်စသည်ကို၊ ဝိန္နတိ-ရတတ်၏၊ ဣတိ အာဒိဝသေန-ဤသို့အစရှိသော အနက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-မည်၏၊ ဝဋ္ဋသ္မိ-ဝဋ်ဆင်းရဲ၌၊ ဩဟနတိ-နှစ်သတ်တတ်၏၊ ဩသိဒါပေတိ-နှစ်မြုပ်စေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာယော-မည်၏၊ ဝဋ္ဋသ္မိ-၌၊ ယောဇေတိ-ယှဉ်စေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ-မည်၏၊ အပ္ပဟိနဝသေန-မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေသည်၏

အပစ္စက္ခကမ္မ။ ။ “ပစ္စက္ခံ+ကမ္မံ ပစ္စက္ခကမ္မံ၊ နတ္ထိ+ပစ္စက္ခကမ္မံ ဧတိဿာတိ အပစ္စက္ခကမ္မံ”ဟု ဝစနတ္ထပြုစေလို၍ “နာဿာ ကိစ္ဆိ ကမ္မံ အတ္တိ”ဟု ပဌမဖွင့်သည်။ “သယဉ္ဇ”၌ သယံသည် တတိယန္တန်ပါတ်ပုဒ်ဆိုလျှင် “ကတံ ကမ္မံ”ဟု ရှိသင့်၏၊ ပဌမန္တန်ပါတ်ပုဒ်ဆိုလျှင် “ကတကမ္မံ”ဟု ရှိမှသင့်မည်။ “အပစ္စက္ခံ+ကမ္မံ ယေန အဝိဇ္ဇာသညောဇနေနာတိ အပစ္စက္ခကမ္မံ”ဟု ပြုစေလိုသည်။ ပါဠိတော်၌ “အဝိဇ္ဇာသညောဇနံ”ဟု ရှိသောကြောင့် “အပစ္စက္ခကမ္မံ”ဟု ထားသည်။ အဝိဇ္ဇာကိုးလျှင် “အပစ္စက္ခကမ္မာ”ဟု ရှိရမည်။

အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပုနပွန်-အဖန်ဖန်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော စ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာနုသယော-မည်၏၊ [အနုသယသဒ္ဓါသည် အပ္ပဟိန အနက်ကိုလည်းဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “အပ္ပဟိနဝသေန”သည် အနုသယ၏ အနက်တစ်မျိုးတည်း၊ “ပုနပွန်ဥပ္ပဇ္ဇနတော”ဖြင့် အနုသယ၏ အနက်တစ်မျိုးကို ပြပြန်သည်၊ ထို့ကြောင့် စ-သဒ္ဓါဖြင့်ဆိုသည်၊ ပုနပွန်သည်အနု၏အနက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနသည်သယ၏အနက်တည်း၊]

မဂ္ဂေ-လမ်းခရီး၌၊ ပရိယုဋ္ဌိတစောရာ-ထကြွသောသူပုန်တို့သည်၊ အဒ္ဓိကေ-ခရီးသွားသူတို့ကို၊ (ပရိယုဋ္ဌန္တိ) ဝိယ-လုယူကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ) ကုသလစိတ္တကုသိုလ်စိတ်ကို၊ ပရိယုဋ္ဌာတိ-လုယူတက်၏၊ ဂဏှာတိ-ယူတက်၏၊ ဝိလုမ္မတိ-လုယူတက်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနံ-မည်၏၊ နဂရဒွါရေ-မြို့တံခါးပေါက်၌၊ ပလိဃသဒ္ဓါတာယ-တံခါးကျည်ဟုဆိုအပ်သော၊ လဃီယာ-တံခါးကျည်သည်၊ ပတိတာယ-ကျပြီးလသော်၊ (တစ်နည်း) လဃီယာ-ကို၊ ပါတိတာယ-ချအပ်ပြီးလသော်၊ အန္တောနဂရေ-မြို့တွင်း၌၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဗဟိနဂရဂမနဗ္ဗိ-မြို့ပြင်သို့သွားရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဗဟိနဂရေ-၌၊ မနုဿာနံ၊ အန္တောနဂရပဝေသနဗ္ဗိ-မြို့တွင်းသို့ဝင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမ္ဇတိယထာ-ပြတ်စဲသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သက္ကာယနဂရေ-ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာ ၅-ပါး အပေါင်းဟူသော မြို့၌၊ [“သန္တော+ ကာယော သက္ကာယော”ကို ရည်ရွယ်သည်၊] အယံ-ဤအဝိဇ္ဇာသည်၊ ပတိတာ-ကျရောက်ပြီ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ နိဗ္ဗာနသမ္ပာပကံ-နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေနိုင်သော၊ ဉာဏဂမနံ-ဉာဏ်၏သွားခြင်းသည်၊ ပစ္ဆိမ္ဇတိ-ပြတ်စဲ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ လဃီ နာမ-လဃီမည်သည်၊ ဟောတိ။

အကုသလဉ္စ-အကုသိုလ်လည်း ဟုတ်၏၊ တံ-ထိုအကုသိုလ်ဟူသည်၊ မူလဉ္စ-မူလလည်းဟုတ်၏၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ အကုသလမူလံ-မည်၏၊) [ဤအလို ကမ္မဓာရည်းတွဲ၊] ဝါ-တစ်နည်း၊ အကုသလာနံ-အကုသိုလ်ဖြစ်သော စိတ် စေတသိက်တို့၏၊ မူလံ-အရင်းအမြစ်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အကုသလမူလံ-မည်၏၊ [ဤအလို ဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ်တွဲ၊] ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုအကုသလမူလသည်၊ အညံ-မောဟမှ အခြားသောတရားသည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣ-ဤအဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသ၌၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်သော၊ မောဟော-မောဟပင်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ မောဟော-သည်၊ အကုသလမူလံ-အကုသိုလ်ဖြစ်သောမူလတည်း၊ ဝါ-အကုသိုလ်တို့၏ အရင်းအမြစ်တည်း၊ အယံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာတိ-ကား၊ ဧဝံ လက္ခဏာ-ဤလက္ခဏာရှိသော၊ အယံ-ဤသဘောတရားကို၊ အဝိဇ္ဇာနာမာတိ-အဝိဇ္ဇာမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပဉ္စဝိသတိပဒဝသေန-၂၅-ပါးသောပုဒ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ လက္ခဏံ-မှတ်သားထိုက်သော သဘောကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ လက္ခဏာ-ဤသို့သောလက္ခဏာရှိသော၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-
သည်၊ ဒုက္ခဒီသု-ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည်တို့၌၊ အညာဏံ-ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်
ဘက်မောဟတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနာ) ဝိ-ဖြစ်ပါ
သော်လည်း၊ ဒုက္ခသစ္စာ-၏၊ ဧကဒေသော-တစ်စိတ်တစ်ဖို့သည်၊ ဟောတိ-၏၊
[တရားကိုယ်အားဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာတွင် ပါဝင်သော မောဟဖြစ်သောကြောင့် “ဒုက္ခ-
သစ္စာ ဧကဒေသော” ဟုဆိုသည်။] သဟဇာတာ-တကွဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊
တံ-ထိုဒုက္ခသစ္စာကို၊ အာရမ္မဏံ-အာရုံကို၊ ကရောတိ-ပြုနိုင်၏၊ ဆာဒေတိ-ဖုံးလွှမ်း
နိုင်၏၊ သမုဒယသစ္စာ-၏၊ ဧကဒေသော-သည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ သဟ-
ဇာတာ-သည်၊ ဟောတိ။ [လောဘမူစိတ်ဖြစ်ခိုက် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတို့ သဟဇာတ
ဖြစ်ကြသည်။] တံ-ထိုသမုဒယသစ္စာကို၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ ဆာဒေတိ-
၏။

နိရောဓသစ္စာ-၏၊ ဧကဒေသော-သည်၊ နေဝ ဟောတိ၊ သဟဇာတာ-
သည်၊ န (ဟောတိ) တံ-ထို နိရောဓသစ္စာကို၊ အာရမ္မဏံ-အာရုံကို၊ န ကရောတိ၊
ကေဝလံ-အာရုံပြုခြင်းမဖက် သက်သက်၊ ဝါ-ဧကဒေသစသည်မဖက် သက်သက်၊
ဆာဒေတိ-၏၊ မဂ္ဂသစ္စာသာပိ-၏လည်း၊ ဧကဒေသော-သည်၊ န (ဟောတိ)
သဟဇာတာ၊ န(ဟောတိ) တံ-ထိုမဂ္ဂသစ္စာကို၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ န ကရောတိ၊
ကေဝလံ-အာရုံပြုခြင်းမဖက် သက်သက်၊ ဝါ-ဧကဒေသ စသည်မဖက် သက်သက်၊
ဆာဒေတိ-၏၊ ဒုက္ခာရမ္မဏတာ-ဒုက္ခသစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊
အဝိဇ္ဇာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [“ဒုက္ခာရမ္မဏတာယ” ဟု ဆိုလိုလျက် “ယ” ကြေသည်၊ ဋီကာ၌
အခြားနည်းကိုလည်း ပြသေး၏။] တဉ္စ-ထိုဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း၊ ဆာဒေတိ-၏၊
သမုဒယာရမ္မဏတာ-သမုဒယသစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ၊
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဉ္စ-ထို သမုဒယသစ္စာကိုလည်း၊ ဆာဒေတိ-၏၊ နိရောဓာရမ္မဏတာ-
နိရောဓသစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ-ထို
နိရောဓသစ္စာကိုလည်း၊ ဆာဒေတိ-၏၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတာ-မဂ္ဂသစ္စာဟူသော အာရုံရှိ
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ-ထိုမဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း၊ ဆာဒေတိ-၏။

ဒွေ-၂-ပါးကုန်သော၊ သစ္စာ-ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့သည်၊ ဒုဒ္ဒသတ္တာ-
ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မြင်နိုင်ခဲ့ကုန်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂမ္ဘီရာ-နက်နဲကုန်၏၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ သစ္စာ-နိရောဓသစ္စာ၊
မဂ္ဂသစ္စာတို့သည်၊ ဂမ္ဘီရတ္တာ-သဘောအားဖြင့် နက်နဲကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
ဒုဒ္ဒသာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-မြင်နိုင်ခဲ့ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ အပိစ-
သည်သာမကသေး၊ ဒုက္ခနိရောဓံ-ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ-

အရိယသစ္စာသည်၊ ဂမ္ဘီရဥစ္စေဝ-နက်နဲသည် လည်းကောင်း၊ ဒုဒ္ဒသဉ္စ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြင်နိုင်ခဲ သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) တတ္ထ-ထိုသစ္စာတို့တွင်၊ ဒုက္ခံ နာမ-ဒုက္ခမည်သည်၊ ပါကဋ်-ထင်ရှား၏၊ [ထင်ရှားသည့် အတွက်ကြောင့် အိုရ၊ နာရလျှင် “ဒုက္ခ-ဒုက္ခ” ဟု ပြောကြသည်။] ပန-ထိုသို့ပင် ထင်ရှားပါသော်လည်း၊ လက္ခဏာသ-မှတ်သားအပ်သောသဘော၏၊ ဝါ-ကို၊ ဒုဒ္ဒသတ္ထာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဂမ္ဘီရံ နာမ-နက်နဲ မည်သည်၊ ဇာတံ-ဖြစ်ပြီ၊ သမုဒယေဝိ-သမုဒယသစ္စာ၌လည်း၊ ဧသေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည် ပင်၊ နယော-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

ပန-ကား၊ မဟာသမုဒ္ဒံ-ကို၊ မန္တေတွာ-မွေ့တဖြင့်မွေ့၍၊ [နို့ခမ်းကိုမွေ့၍အဆီ ထုတ်ရသကဲ့သို့ ဤ၌လည်းအဆီထုတ်ဖို့ရန်မွေ့၍-ဟူလို၊ ရှေးနိဿယ၌ “မဒ္ဒေတွာ-နယ်၍၊ ညှစ်၍”ဟုရှိ၏၊] ဩဇာယ-အဆီဩဇာကို၊ နိဟရဏံနာမ-ထုတ်ဆောင်ရ ခြင်းမည်သည်၊ ဘာရော ယထာ-ဝန်လေးသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သိနေရပါဒ-တော-မြင်းမိုရ်တောင်ခြေမှ၊ ဝါလိကာယ-သဲကို၊ ဥဒ္ဓရဏံနာမ-ထုတ်ဆောင်ရခြင်း မည်သည်၊ ဘာရော (ယထာ)-ဝန်လေးသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတံ-မြင်းမိုရ် တောင်ကို၊ ပိဋေတွာ-ညှစ်၍၊ ရသဿ-အရည်ကို၊ နိဟရဏံနာမ-မည်သည်၊ ဘာရော (ယထာ)-လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ သစ္စာနိ- နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့သည်၊ ဂမ္ဘီရတာယ ဧဝ-နက်နဲကုန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ပင်၊ ဒုဒ္ဒသာနိ-ကုန်သည်၊ ဝါ-ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊) နိရောဓသစ္စံ ပန- သည်ကား၊ အတိဂမ္ဘီရဉ္စ-မဂ္ဂသစ္စာထက်သာလွန်၍နက်နဲသည်လည်းကောင်း၊ အတိဒုဒ္ဒသဉ္စ-မဂ္ဂသစ္စာထက် သာလွန်၍မြင်နိုင်ခဲသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-ဧဝံ-သို့၊ ဒုဒ္ဒသတ္ထာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဂမ္ဘီရာနံ-ကုန်သော၊ [ရှေးသစ္စာ ၂- ပါးကိုဆိုသည်၊] ဂမ္ဘီရတ္ထာ-ကြောင့်၊ ဒုဒ္ဒသာနံ စ-ခဲယဉ်းသဖြင့်မြင်အပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ [နောက် သစ္စာ ၂-ပါးကိုဆိုသည်၊] စတုန္တံ-ကုန်သော၊ အရိယာသစ္စာနံ-တို့ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒကံ-ဖုံးလွှမ်းတက်သော၊ မောဟန္တကာရံ- မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်ဖြစ်သော၊ အယံ-ဤသဘောတရားကို၊ အဝိဇ္ဇာတိ-အဝိဇ္ဇာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [အဘိဓာန်၌ “အန္တကာ ရော”ဟု ပုလ္လင် ရှိသောကြောင့် “ပဋိစ္ဆာဒကော မောဟန္တကာရော”ဟုရှိမှ အယံနှင့် လိုက်လျှော၍ ကောင်းမည်ထင်သည်၊] (ဣတိ-အပြီးတည်း။)

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသော-သည်၊ (နိဋ္ဌိတော-ပြီ။)

အဝိဇ္ဇာပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့် ပြီး၏။

သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

သင်္ခါရပဒေ-သင်္ခါရပုဒ်၌၊ [အနာမသိတ္တာ သင်္ခါရေယေဝ ဒဿေန္တော၌ စပ်၊] ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ (အောက်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသော ဥဒ္ဓေသ အဖွင့်၌) ပုတ္တသင်္ခါရေသု-ဆိုအပ်ပြီးသောသင်္ခါရတို့တွင်၊ သင်္ခါရသဒ္ဓေန-ကြောင့်၊ အာဂတသင်္ခါရေ-လာသောသင်္ခါရတို့ကို၊ အနာမသိတ္တာ-မသုံးသပ်မူ၍၊ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရေယေဝ-အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို သာ၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (တစ်နည်း) ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသော၊ (ဘဂဝါ-သည်) တတ္ထကတမေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ ပုညာဘိသင်္ခါ-ရောတိ အာဒိ-အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုတတ္ထ ကတမေ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ (ယော-အကြင်တရားသဘောသည်) အတ္တနော - မိမိကို၊ ကာရကံ-ပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပုနာတိ-ဖြူစင်စေတတ်၏၊ ဝါ-ဖြူစင် အောင် သုတ်သင်တတ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မိမိကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြူစင်အောင် သုတ်သင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ (သော-ထိုသဘောတရား သည်) ပုညော-ပုညမည်၏၊ (ယော-သည်) အဿ-ထိုမိမိကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဇ္ဈာသယံစ-အလိုဆန္ဒကိုလည်း၊ ပူရေတိ-ပြည့်စေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့မိမိကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုဆန္ဒကိုလည်း ပြည့်စေတတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်)၊ သော-သည်၊ ပုညော-မည်၏၊ (ယော-သည်) ပုဇ္ဇ-ပူဇော်ထိုက်သော၊ ဘဝံ စ-သုဂတိဘဝကိုလည်း၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ-ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပူဇော်ထိုက်သော သုဂတိ ဘဝကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ (သော-သည်) ပုညော-မည်၏။

ပုနာတိ အတ္တနော ကာရကံ။ ။ ဤနည်း၌ “ပု-သောဓေ”ဟူသော ဘူဝါဒိ ကိယာဒိဓာတ်တည်း၊ ကိယာဒိဖြစ်သောကြောင့် နာ-ပစ္စည်းဖြင့်“ပုနာတိ”ဟု ဆိုသည်၊ “ပုနာ- တိတိ ပုညော”ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုပါ၊ ပု-ဓာတ်၊ ယ-ပစ္စည်း၊ န-လာ ချ-ကို ဥ-ပြု၊ ဒွေဘော်လာ၊ မိမိကိုပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြူစင်စေပုံကို ဋီကာကြည့်ပါ။

ပူရေတိ စဿ။ ။ ဤနည်း၌ “ပူရေတိတိ ပူရကော”ဟု ဆိုလိုလျက် နိရုတ္တိ နည်းအားဖြင့် ပု-၌ ဥ-ကို ရဿ၊ ရ-နှင့်က-ကို ဥ-ပြု၍“ပုည” ဟုပြီးရသည်၊ ကောင်းမှု ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဇ္ဈာသယကို ပြည့်ဝစေပုံကိုလည်း ဋီကာ၌ ရှုပါ။

ပုဇ္ဇေ ဘဝံ။ ။ ဤနည်း၌ကား“ပုဇ္ဇ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ ပုဇ္ဇနိဗ္ဗတ္တကော”ဟု ဆိုလိုလျက် ဇူကို ည-ပြု၊ နိဗ္ဗတ္တက-ပုဒ်ကိုလည်းချေ၍ “ပုည” ဟု ပြီးရသည်၊ ပုဇ္ဇ-၌ ပူဇ-ဓာတ်၊ ထောမနိမိ-၌“ယတ်-ပစ္စည်း” ဟု ဆို၏၊ ပူဇီယတေတိ ပုဇ္ဇော(ဘဝေါ)၊ [ပူရကော ပုဇ္ဇနိဗ္ဗတ္တကော စ နိရုတ္တိလက္ခဏေန “ပုညော”တိ ဝေဒိတဗျော။-ဋီကာ။]

(ယော-သည်) ဝိပါက-နာမ်ဝိပါကအကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌတ္တာရူပဉ္စ-ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ အဘိသင်္ခရောတိ-ပြုစီမံတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့နာမ်ဝိပါကအကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မဇရုပ်အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပြုစီမံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) (ယော-သည်) အဘိသင်္ခါရောမည်၏။ ပုညောဝ-မိမိကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြူစင်စေတတ်သော သဘောတရားသည်ပင်၊ ဝါ-မိမိကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုဆန္ဒကိုလည်း ပြည့်စေတတ်သော သဘောတရားသည်ပင်၊ ဝါ-ပူဇော်ထိုက်သော သုဂတိဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောတရားသည်ပင်၊ အဘိသင်္ခါရော-အဘိသင်္ခါရတည်း၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော-ပုညသည်ပင် အဘိသင်္ခါရ။

ပုညပဋိပက္ခတော-ပုည၏ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အပုညော-အပုညမည်၏။ [အ-သဒ္ဓါ ဝိရုဒ္ဓအနက်ဟော၊] အပုညောဝ-ပုည၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ပင်၊ အဘိသင်္ခါရော-တည်း၊ အပုညာဘိသင်္ခါရော-ပုည၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ပင် အဘိသင်္ခါရ၊ န ကုဉ္စတိ-မတုန်လှုပ်တတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အာနေဉ္စ-မည်၏။ အာနေဉ္စမေဝ-မတုန်လှုပ်တတ်သောတရားသည်ပင်၊ အဘိသင်္ခါရော-အကျိုးဝိပါကကို ပြုစီမံတတ်သောတရားတည်း၊ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရ-ရား၊ (ယော-သည်) အာနေဉ္စ-မတုန်လှုပ်တတ်သော၊ ဘဝံ စ-ဘဝကိုလည်း၊ အဘိသင်္ခါရောတိ-ပြုစီမံတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ယော-သည်) အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော-မည်၏။

ကာယေန-ဖြင့်၊ ပဝတ္တိတော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဖြစ်စေအပ်သော၊ သင်္ခါရော-သင်္ခါရတည်း၊ ကာယသင်္ခါရော-ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သောသင်္ခါရ၊ [ယောဇနာ၌ ကာယေနကိုကတ္တားအနက်ဖွင့်၏။ ထိုအလို “ကိုယ်သည်”ဟု ပေးရလိမ့်မည်။ စဉ်စားပါ။] ဝါ-တစ်နည်း၊ ကာယတော-ကိုယ်ကြောင့်၊ ပဝတ္တော-ဖြစ်သော၊ (သင်္ခါရော-တည်း) ကာယသင်္ခါရော-ကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သောသင်္ခါရ ဝါ-တစ်နည်း၊

အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော။ ။ “နက္ကဉ္စတိတိ အာနေဉ္စ”သည် လဟုကနည်းအားဖြင့် ပြုအပ်သောဝစနတ္ထတည်း။ “နက္ကဉ္စတိတိ အနိဉ္စ”သုတ္တံ၌ ဣ-ပစ္စည်းသက်၍ “အနိဉ္စယေဝ အာနေဉ္စ”ဟုပြုပါ။ ဣ-အနုပဏ္ဍိတောင့် အာပုဋ္ဌိ၊ နိဉ္စိကား ဣကို သုတ်ကြီးဖြင့် ဧပြုပါ။ သမာဓိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကာမတ္တန္တသောနီဝရဏတို့၏ အလွန်ဝေးကွာကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မတုန်မလှုပ်တတ်သော အရူပဈာန်ကို “အာနေဉ္စ”ဟုခေါ်သည်။ ထိုအရူပဈာန်သည်ပင် အကျိုးဝိပါကကို ပြုစီမံတတ်သောကြောင့် အဘိသင်္ခါရလည်း မည်၏။ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်ကိုကား မပြု မစီမံတတ်၊ နောက်နည်း၌ကား “အာနေဉ္စ”အရ အရူပဈာန်ကိုမယူဘဲ ထိုဈာန်ကြောင့်ဖြစ်သော အရူပဘဝကိုယူရသည်။ ထို့ကြောင့် “အဘိသင်္ခါရောတိတိ အဘိသင်္ခါရော၊ အာနေဉ္စ အဘိသင်္ခါ ရော အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော”ဟုဒုတိယတကပ္ပရိသ်ပြုပါ။

ကာယဿ-ကာယဒွါရ၏။ သင်္ခါရော-သင်္ခါရတည်း။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကာယသင်္ခါရော-မည်၏။ ဝစီသင်္ခါရစိတ္တသင်္ခါရေသုပိ-ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရတို့၌လည်း၊ ဒေသဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်၊ နယော-အနက်ကိုဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

တတ္ထ-ထိုနှစ်ပါးသောတိက်တို့တွင်၊ ပဌမတ္ထိကော-ပဌမတိက်ကို၊ (ပုညာဘိ-သင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဇ္ဈာဘိသင်္ခါရတိက်ကို) ပရိဝိမံသနသုတ္တဝသေန-ပရိဝိမံသနသုတ်နှင့်စပ်သဖြင့်၊ ဂဟိတော-ယူတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထိုပရိဝိမံသနသုတ်၌၊ ပုညဇ္ဇေ သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရောတိ၊ ပေ၊ အာနေဇ္ဈပင် ဟောတိ ဝိညာဏံတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ပုည-ပုညဖြစ်သော၊ (ရှေ့အတိုင်းအနက်အကျယ်ပေးပါ။) သင်္ခါရံ-အကျိုးတရားကိုပြုစီမံတတ်သောကံကို၊ စေအဘိသင်္ခါရောတိ-အကယ်၍ပြုစီမံအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ပုညသင်္ခါရကိုပြုစီမံလသော်၊) ပုညပု-ပုည၏ အကျိုးဖြစ်သော ဘဝသမ္ပတ္တိသို့ကပ်ရောက်တတ်သော၊ ဝိညာဏံ-ဝိပါကံ ဝိညာဏံသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အပုည-ပုည၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ သင်္ခါရံ-ကို၊ စေ အဘိသင်္ခါရောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့အပုညသင်္ခါရကိုပြုစီမံလသော်၊) အပုညပု-အပုည၏အကျိုးဖြစ်သော ဘဝသမ္ပတ္တိသို့ကပ်ရောက်တတ်သော၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ဟောတိ၊ အာနေဇ္ဇံ-မတုန်လှုပ်တတ်သော၊ (သမာဓိ၏ဆန့်ကျင်ဘက် နီဝရဏတို့ ဝေးကွာသည့်အတွက်မတုန်လှုပ်တတ်သော၊) သင်္ခါရံ-အကျိုးတရားကို ပြုစီမံတတ်သော အရူပကံကို၊ စေ အဘိသင်္ခါရောတိ၊ ပေ၊ အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ အာနေဇ္ဈသင်္ခါရကိုပြုစီမံလသော်၊) အာနေဇ္ဈပင်-အာနေဇ္ဈကံ၏အကျိုးဖြစ်သောအရူပဘဝသို့ ကပ်ရောက်တတ်သော၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ဟောတိ။ -နိဒါန ဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်။]

ဒုတိယတ္ထိကော-ကာယသင်္ခါရအစရှိသော ဒုတိယတိက်ကို၊ တဒနန္တရဿ-ထိုပရိဝိမံသနသုတ်၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော၊ ဝိဘင်္ဂံသုတ္တဿ-ဝိဘင်္ဂံသုတ်၏၊ ဝါ-ဝိဘင်္ဂံသုတ်နှင့်၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တ-ပရိယာယေန-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ် ဒေသနာတော်အားဖြင့်၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝတ္ထု-ဆိုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ ယေဝ-သင့်သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထိုဝိဘင်္ဂံသုတ်၌၊ တယော မေ၊ ပေ၊ စိတ္တသင်္ခါရောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တယော-သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေ သင်္ခါရ-တို့သည်၊ (သန္တိ) ကတမေ တယော၊

ကာယဿ သင်္ခါရော။ ။ ရှေးနိဿယ၌ “ကာယဿ-ကာယဒွါရသည်”ဟု ကတ္တားအနက်ပေးလေ၏။ ယောဇနာ၌ကား “ကာယဿာတိ ပဒံ သင်္ခါရာတိပဒေသာမိ”ဟု ဖွင့်သည်။ “ကာယ၏သင်္ခါရ၊ ဝါ-ကာယနှင့်ဆိုင်သောသင်္ခါရ”ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ယောဇနာ ဖွင့်ပုံကောင်းသည်။ ကောင်းရုံသာမက “ကာယဿာတိ ဒွါရဿ၊ သာမိဘာဝေန နိဒ္ဒေသော ကတော”ဟူသော ဋီကာနှင့်လည်းညီသည်။

ကာယသင်္ခါရော-ကာယသင်္ခါရလည်းကောင်း၊ ဝစီသင်္ခါရော-ဝစီသင်္ခါရလည်းကောင်း၊ စိတ္တသင်္ခါရော-စိတ္တသင်္ခါရလည်းကောင်းတည်း၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တစ်ပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတေသံသုတ္တာနံ-ဤပရိဝိမံသနသုတ်၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ တေ-ထိုပုညာဘိသင်္ခါရအစရှိသော သင်္ခါရတို့ကို၊ ဂဟိတာ-ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ အယံ အဘိဓမ္မောနာမ-ဤအဘိဓမ္မတရားမည်သည်ကို၊ အဓနာ-ယခုမှ၊ န ကတော-ပြုအပ်သည်မဟုတ်၊ ဗာဟိရကဏ္ဍသီဟိဝါ-သာသနာပဖြစ်သောရသေ့တို့သည် သော်လည်းကောင်း၊ သာဝကေဟိ ဝါ-သာဝကတို့သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဒေဝတာဟိ ဝါ-နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ နာပိ ဘာသိတော-ဟောအပ်သည်လည်းမဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ အယံ-ဤအဘိဓမ္မတရားတော်ကို၊ သဗ္ဗညုဇိနဘာသိတော-သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည် ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဟိ-မှန်၊ အဘိဓမ္မေပိ-အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ သုတ္တေပိ-ဘုရားဟောအပ်သော သုတ္တန်ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ ဧကသဒိသာဝ-တထပ်တည်းတူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တန္တိ-ပါဠိတော်ကို၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဣမဿ အတ္ထဿ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပနတ္ထံ-ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝါ-ပြလိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဧတေသံ သုတ္တာနံ ဝသေန တေ ဂဟိတာ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။)

ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ တေ သင်္ခါရေ-တို့ကို၊ ပဘောဒတော-အပြားအားဖြင့်၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ တတ္ထ ကတမော ပုညာဘိသင်္ခါရောတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို တတ္ထ ကတမော ပုညာဘိသင်္ခါရောအစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကုသလာ စေတနာတိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ အနိယမတော-မည်သည့် ကုသိုလ်စေတနာဟု သတ်မှတ်ခြင်းမရှိသောအားဖြင့်၊ စတုဘူမိကစေတနာပိ-ဘုံ ၄-ပါး၌ဖြစ်သော စေတနာကိုလည်း၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ကုသလာ စေတနာဟူသောပါဌ်ဖြင့် စတုဘူမိကစေတနာကို ဟောတော်မူအပ်ပါ သော်လည်း၊ ကာမာဝစရာ ရူပါဝစရာတိ-ဟူ၍၊ နိယမိတတ္ထာ-မှတ်သားအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ-တို့လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ရူပါဝစရကုသလစေတနာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊

အယံ အဘိဓမ္မော နာမ။ ။ အဋ္ဌသာလိနီ နိဒါနကထာ၌ ပြအပ်သည့်အတိုင်း ဝိတက္ကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က အဘိဓမ္မာကို ဇိနဘာသိတဟု မယူလိုကြ၊ ထိုဝါဒကို ပယ်ပြီးဖြစ်အောင် ပရိဝိမံသနသုတ်၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်တို့၌လာသော ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့ကို ဤ၌ ထုတ်ပြရသည်၊ မှန်၏-ထိုသုတ်တို့ကိုကား ဇိနဘာသိတမဟုတ်ဟု မပယ်ကြ၊ ဇိနဘာသိတဟု အားလုံး လက်ခံထားအပ်သော ထိုသုတ်များနှင့် ဤအဘိဓမ္မာ၏ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သောကြောင့် ဤအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၏ ဇိနဘာသိတ ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားသည်-ဟူလို။

တေရသ-ကုန်သော၊ စေတနာ-တို့သည်၊ ပုညာဘိသင်္ခါရောနာမ-မည်၏၊ ဒါန-မယာတိအာဒိဟိ-အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်၊ တာသံ ယေဝ စေတနာနံ-ထိုစေတနာတို့၏ပင်၊ ပုညကြိယ ဝတ္ထုဝသေန-ပုညကြိယဝတ္ထု၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဖြစ်ပုံကို၊ ဒဿိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ။

တတ္ထ-ထိုဒါနမယအစရှိသောစေတနာတို့တွင်၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ကာမာ-ဝစရာဝ-ကာမာဝစရကုသိုလ်စေတနာတို့သည်သာ၊ ဒါနသီလမယာ-ဒါနမယသီလမယတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘာဝနာမယာ ပန-ဘာဝနာမယ စေတနာတို့သည် ကား၊ တေရသပိ-တို့သည်လည်း၊ (ဟောန္တိ) ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ ပဂုဏ်-အဝါးဝစ္စာလေ့လာအပ်ပြီးသော၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ ဝါ-ပါဠိကို၊ သဇ္ဈာယမာနော-သရဇ္ဈာယ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧကံ အနုသန္ဓိဂတပိ-တစ်ခုသောအနုသန္ဓေကို လွန်သွားပြီးသောတရားကိုလည်းကောင်း၊ ဒွေအနုသန္ဓိဂတေပိ-နှစ်ခုသော အနုသန္ဓေတို့ကို လွန်သွားပြီးသော တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ န ဇာနာတိ-မသိလိုက်၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ဝါ-နောက်မှ၊ အာဝဇ္ဇန္တော-ဆင်ခြင်လသော်၊ ဇာနာတိ ယထာ-သိသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ကသိဏပရိကမ္မံ-ကသိုဏ်း ပရိကမ်ကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ပဂုဏဇ္ဈာနံ-အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်ပြီးသောစာရန်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ-ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း၊ ပဂုဏကမ္မဋ္ဌာနံ-အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မနသိ ကရောန္တဿ စ-နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဣဏဝိပ္ပယုတ္တာပိ-ဣဏဝိပ္ပယုတ်လည်းဖြစ်သော၊ ဘာဝနာ-သည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဘာဝနာမယာ ပန တေရသပိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။

တတ္ထ ဒါနမယာဒိသု-ထို ဒါနမယအစရှိသည်တို့တွင်၊ [“တတ္ထ ဒါနမယာ-ဒိသုတိ နိဒ္ဒါရဏံ”ဟု ယောဇနာရှိသောကြောင့် တတ္ထနှင့် ဒါနမယာဒိသုကို အရတူ စွဲလိုက်ရသည်၊ ရှေးစာအုပ်တို့၌ “ဒါနမယာဒိသု” ပါဟန်မတူ၊ ဒါနံ-ဒါနကို၊ အာရဗ္ဗ-အကြောင်းပြု၍၊ ဒါနံ-ကို၊ အဓိကိစ္စ-စွဲ၍၊ ယာ စေတနာ-အကြင်စေ့ဆော်ခြင်း သည်၊ ယာ သဗ္ဗေတနာ-အကြင်ကောင်းစွာစေ့ဆော်ခြင်းသည်၊ ယံ စေတယိတတ္ထံ-အကြင်စေ့ဆော်တတ်သောစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ အယံ-ဤစေတနာကို၊ ဒါနမယော ပုညာဘိသင်္ခါရောတိ-ဒါနမယ ပုညာဘိသင်္ခါရဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သီလံ-ကို၊ အာရဗ္ဗ-၍၊ [“သီလံ အဓိကိစ္စ ယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတနာ သဗ္ဗေတနာ စေတယိတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ သီလမယော ပုညာဘိသင်္ခါရောတိ”ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်၊] ဘာဝနံ-ကို၊ အာရဗ္ဗ-၍၊ ဘာဝနံ အဓိကိစ္စ ယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတနာ သဗ္ဗေတနာ စေတယိတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘာဝနာမယော ပုညာဘိ-သင်္ခါရောတိ၊ အယံ-ဤ ဒေသနာတော်သည်၊ သင်္ခေပဒေသနာ-အကျဉ်းဖြစ်သော

ဒေသနာတော်တည်း၊ [ဉာဏဝိဘင်း၊ တိကနိဒ္ဒေသ၌ကား စေတနာဟု မလာ၊ ပညာဟုသာ လာသည်။]

ပန-ဆက်၊ စီဝရာဒိသု-သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော၊ စတူသု-ကုန်သော၊ ပစ္စယေသု-ပစ္စည်းတို့တွင်၊ [ဝိနည်း၌လာသော ဒါနပစ္စည်းကို ပြသည်၊] (တံ တံ-ထိုထိုပစ္စည်းကို၊ ဒေန္တဿ-ပေးလှူသောပုဂ္ဂိုလ်၏) ဝါ-တစ်နည်း၊ ရူပါဒိသု-ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ ဆသု-ကုန်သော၊ အာရမ္မဏေသု-အာရုံတို့တွင်၊ [အဘိဓမ္မာ၌လာသော ဒါနအာရုံကိုပြသည်၊] (တံ တံ-ထိုထိုအာရုံကို၊ ဒေန္တဿ-၏) ဝါ-တစ်နည်း၊ အန္ဓာဒိသု-အန္ဓာအစရှိကုန်သော၊ ဒသသု-ကုန်သော၊ ဒါနဝတ္ထုသု-ဒါနဝတ္ထုတို့တွင်၊ [သုတ္တန်၌လာသော ဒါနဝတ္ထုတို့ကိုပြသည်၊] တံ တံ-ထိုထိုဒါနဝတ္ထုကို၊ ဒေန္တဿ-၏၊ တေသံ-ထိုပစ္စည်းတို့ကို၊ ဝါ-ထိုအာရုံတို့ကို၊ ဝါ-ထို အန္ဓာအစရှိသောဒါနဝတ္ထုတို့ကို၊ ဥပ္ပါဒနတော-ဖြစ်စေရာအခါမှ၊ (ဖြစ်အောင် စုဆောင်းရာအခါမှ) ပဌာယ-စ၍၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-မစွန့်ကြဲမိရှေ့အဖို့ကာလလည်းကောင်း၊ [ဣတိ၌ စပ်၊ ပုဗ္ဗစေတနာဖြစ်ရာကာလကိုပြသည်၊] ပရိစ္စာဂကာလေ-စွန့်ကြဲရာကာလလည်းကောင်း၊ [မုဉ္ဇစေတနာ ဖြစ်ရာကာလကိုပြသည်၊] ပစ္စာ-စွန့်ကြဲရာကာလမှ နောက်၌၊ သောမနဿစိတ္တေန-သောမနဿနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်၊ အနုဿရဏေန စ-အောက်မေ့ရာကာလလည်းကောင်း၊ [အပရစေတနာဖြစ်ရာကာလကို ပြသည်၊] ဣတိ-ဤသို့၊ တီသု-ကုန်သော၊ ကာလေသု-ကာလတို့၌၊ ပဝတ္တာ-ဖြစ်သော၊ စေတနာ-သည်၊ ဒါနမယာ နာမ-ဒါနမယာမည်၏၊ ဝါ-ဒါနဖြစ်သောစေတနာမည်၏၊ [မယအနက်မရှိ၊] (တစ်နည်း) ဒါနမယာ နာမ-ရှေးရှေးဒါနသည် ဖြစ်စေအပ်သော နောက်နောက်ဒါနမည်၏၊ [ဤအလို နိဗ္ဗတ္တနအနက်၌ မယ-ပစ္စည်းသက်။]

ပန-ကား၊ သီလံ-သီလကို၊ ပရိပူရဏတ္ထာယ-ပြည့်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝါ-ဖြည့်ကျင့်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ [ကာရိတပစ္စည်း အကြေကြဲ၊] ပဗ္ဗဇိဿာမိ-ရှင်ရဟန်းပြုအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ-သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ [ပဝတ္တာ စေတနာ၌ စပ်၊] ပဗ္ဗဇန္တဿ-ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ မနောရထံ-စိတ်၏အလိုကို၊ မတ္တကံ-အထွတ်အထိပ်သို့၊ ဝါ-အပြီးအဆုံးသို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ (အဟံ-သည်၊) ပဗ္ဗဇိတော-ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ပြီးသည်၊ အမှီ ဝတ-ဖြစ်ပေပေါ့တကား၊ သာဓု-ကောင်းလေစွ၊ သုဋ္ဌု-ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇန္တဿ-ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ သံဝရန္တဿ-စောင့်စည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ [ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ပြသည်၊] စီဝရာဒယော-သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော၊ ပစ္စယေ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ-ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ [ပစ္စယ-

သန္နိဿိသီလကို ပြသည်။ ရူပါဒီသု-ရူပအစရှိသောအာရုံတို့သည်၊ အာပါတဂတေ-သု-ရှေးရှုကျခြင်းသို့ ရောက်ကုန် လသော်၊ စက္ခုဒွါရဒီနိ-စက္ခုဒွါရ အစရှိသော ဒွါရတို့ကို၊ သံဝရန္တဿ-၌လည်းကောင်း၊ ကုန္ဒြိယသံဝရသီလကို ပြသည်။ အာဇီဝ-အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို၊ သောဓေန္တဿ စ-သုတ်သင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ လည်းကောင်း၊ [အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကိုပြသည်။] ပဝတ္တာ-ဖြစ်သော၊ စေတနာ-သည်၊ သီလမယာ နာမ-သီလမယာမည်၏၊ ဝါ-သီလဖြစ်သောစေတနာမည်၏၊ (တစ်နည်း) သီလမယာ နာမ-ရှေးရှေးသီလသည် ဖြစ်စေအပ်သော နောက်နောက် သီလမည်၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါယံ-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌၊ ဂုတ္တေန-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဝိပ-ဿနာမဂ္ဂေန-ဝိပဿနာအစဉ်ဖြင့်၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒကို၊ အနိစ္စတော-အနိစ္စ အားဖြင့်လည်ကောင်း၊ ဒုက္ခတော-ဒုက္ခအားဖြင့်လည်ကောင်း၊ အနတ္တတော-အနတ္တအားဖြင့်လည်ကောင်း၊ ဘာဝေန္တဿ- ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်း ကောင်း၊ ဝါ- တိုးပွားစေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်ကောင်း၊ [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ လာသောနည်းတို့တွင် ဒွါရ ၆-ဖုကိုပြပြီး အာရုံ ၆-တန်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ရူပေ” စသည်ကိုမိန့်၊ ရူပေ- ရူပါရုံတို့ကို၊ ဝေ၊ ဓမ္မေ- ဓမ္မာရုံတို့ကို၊ (အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဘာဝေန္တဿ၊) [အာရုံ ၆-တန်ကို ပြပြီး၍ ဝိညာဏ်ခြောက်ကို ပြလိုသောကြောင့် “စက္ခုဝိညာဏ်”စသည်ကို မိန့်၊ စက္ခုဝိညာဏ်-စက္ခုဝိညာဏ်ကို၊ ဝေ၊ မနောဝိညာဏ်-ကို၊ (အနိစ္စတော ဝေ၊ ဘာဝေန္တဿ၊) [ဝိညာဏ်ခြောက်ကိုပြပြီး၍ ဖဿ ၆-ထွေကို ပြလိုသောကြောင့် “စက္ခုသမ္မဿ”စသည်ကို မိန့်၊ စက္ခုသမ္မဿ-စက္ခုသမ္မဿကို၊ ဝါ-စက္ခုဒွါရ၌ ဖြစ်သောသမ္မဿကို၊ ဝေ၊ မနောသမ္မဿ-ကို၊ (အနိစ္စတော ဝေ၊ ဘာဝေန္တဿ၊) [ဖဿ ၆-ထွေကိုပြပြီး၍ ဝေဒနာ ၆-ကို ပြလိုသောကြောင့် “စက္ခုသမ္မဿဇံ ဝေဒနံ”စသည်ကို မိန့်၊ စက္ခုသမ္မဿဇံ-စက္ခုသမ္မဿကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝေဒနံ-ဝေဒနာကို၊ ဝေ၊ မနောသမ္မဿဇံ-မနောသမ္မဿကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝေဒနံ-ဝေဒနာကို၊ (အနိစ္စတော ဝေ၊ ဘာဝေန္တဿ၊) [ဝေဒနာ ၆-ကိုပြပြီး၍ သညာ ၆-ကိုပြလိုသောကြောင့် “ရူပ-သည်” စသည်ကို မိန့်၊ ရူပသည်-ရူပါရုံ၌ဖြစ်သောသညာကို၊ ဝေ၊ ဓမ္မသည်-ဓမ္မာရုံ၌ ဖြစ်သောသညာကို၊ (အနိစ္စတော ဝေ၊ ဘာဝေန္တဿ၊) [သညာ ၆-ကိုပြပြီး၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အမြတ်မျှပြလိုသောကြောင့် “ဇရာမရ-ဏ်”စသည်ကို မိန့်၊ ဇရာမရဏ်-ကို၊ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဘာဝေန္တဿ ပဝတ္တာ စေတနာ ဘာဝနာမယာ နာမ-ဘာဝနာမယမည်၏၊ ဝါ-ဘာဝနာဖြစ်သော စေတနာမည်၏၊ (တစ်နည်း) ဘာဝနာမယာ နာမ-ရှေးရှေးဘာဝနာသည်ဖြစ်စေအပ်သော နောက် နောက် ဘာဝနာမည်၏၊ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဝိတ္ထာရကထာ-အကျယ်ကို ဆိုကြောင်းစကားတည်း။

အပုညဘိသင်္ခါရနိဒ္ဒေသေ-အပုညဘိသင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၌၊ အကုသလာစေတနာတိ-ကား၊ ဒွါဒသအကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ-တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသောအကုသိုလ်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော၊ စေတနာ-တည်း၊ ကာမာဝစရာတိ-ကာမာဝစရာဟူသောပါဠိဖြင့်၊ (ဝုတ္တာ-၌စပ်၊) တတ္ထ-ထို ၁၂-ပါးသောအကုသိုလ်စေတနာတို့တွင်၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဒေါမနဿသဟဂတစေတနာ-ဒေါမနဿသဟဂုတ်စေတနာတို့ကို၊ ဌပေတွာ-ထား၍၊ သေသာ-ဒေါမနဿသဟဂုတ်စေတနာမှ ကြွင်းကုန်သော-၁၀-ပါးသောအကုသိုလ်စေတနာတို့သည်၊ ရူပါရူပဘဝေပိ-ရူပဘဝ အရူပဘဝ၌လည်း၊ ကိဉ္ဇာပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-အကယ်၍ ကားဖြစ်နိုင်ပါပေကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်နိုင်ပါကုန်သော်လည်း၊ တတ္ထ-ထိုရူပဘဝ အရူပဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိ-ကို၊ န အာကမ္မန္တိ-မငင်နိုင်ကုန်၊ ကာမာဝစရေယေဝ-ကာမာဝစရဘဝ၌သာ၊ ပဋိသန္ဓိဝသေန-ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိပါကံ-အကျိုးကို၊ အဝစာရေန္တိ-ဖြစ်စေကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကာမာဝစရာတွေဝ-ကာမာဝစရတို့ဟူ၍သာ၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ။

အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ကုသလာစေတနာအရူပါဝစရာတိ-ကား၊ စတဿော-ကုန်သော၊ အရူပါဝစရကုသလစေတနာ-အရူပါဝစရကုသိုလ် စေတနာတို့သည်၊ (အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော-မည်၏၊) ဟိ-မှန်၏၊ စတဿော-ကုန်သော၊ ဧတာ-ဤအရူပါဝစရကုသိုလ်စေတနာတို့ကို၊ အနိဉ္ဇနဌေန-မတုန်လှုပ်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနိဉ္ဇဿ-မတုန်လှုပ်သောအကျိုး ဝိပါကံကို အဘိသင်္ခါရဏဌေန စ-ပြုစီမံတတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ကုန်၏၊ ဟိ-ချေ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနတော-ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်မှ၊ တိဿော-ကုန်သော၊ ကုသလဝိပါကကြိယစေတနာ-ကုသိုလ်၊ ဝိပါကံ၊ ကြိယာစေတနာတို့လည်းကောင်း၊ ဒွါဒသ-ကုန်သော၊ အရူပါဝစရစေတနာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဉ္စဒသ-တစ်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ နိစ္စလဌေန-မတုန်လှုပ်တတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဖန္နနဌေန-မတုန်လှုပ်တတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာနေဉ္ဇာ နာမ-အာနေဉ္ဇတို့ မည်၏၊ တတ္ထ-ထိုစေတနာတို့တွင်၊ ရူပါဝစရာ-သော၊ ကုသလာ-သော၊ စေတနာ-သည်၊ အနိဉ္ဇာ-မတုန်လှုပ်သည်၊ သမာနာပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အတ္တနာ-မိမိနှင့်၊ သရိက္ခကမ္မိ-တူသည်လည်းဖြစ်သော၊ အသရိက္ခကမ္မိ-မတူသည်လည်းဖြစ်သော၊ သက္ကဉ္စနမ္မိ-တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့် တကွလည်းဖြစ်သော၊ အနိဉ္ဇမ္မိ-တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ရူပါရူပ-ရုပ်ဝိပါကံ နာမ်ဝိပါကံကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော နာမ-အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမည်သည်၊ န ဟောတိ-ရုပ်ဝိပါကံကို “အသရိက္ခက၊ သက္ကဉ္စန”ဟု ဆိုသည်။

ပန-ကား၊ ဝိပါကကြိယစေတနာ-ရူပါဝစရဝိပါကစေတနာ၊ ရူပါဝစရကြိယာစေတနာတို့သည်၊ အဝိပါကတ္တာ-အကျိုးမရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိပါကကို၊ န အဘိသင်္ခရောန္တိ-မပြုစီမံနိုင်ကုန်၊ တထာ-တူ၊ အရူပါဝစရ-ကုန်သော၊ ဝိပါကကြိယာစေတနာပိ-ဝိပါကစေတနာ၊ ကြိယာစေတနာတို့သည်လည်း၊ (အဝိပါကတ္တာ၊ ဝိပါကံ န အဘိသင်္ခရောန္တိ) က္ကတိ-သို့၊ ဧကဒသပိ-၁၁-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာစေတနာ-တို့သည်၊ အာနေဇ္ဇာဝ-အာနဇ္ဇတို့သာမည်၏။ န အဘိသင်္ခါ-အဘိသင်္ခါရတို့မမည်၊ ပန-ကား၊ စတုပ္ပိဓာ-၄-ပါးအပြားရှိသော၊ အရူပါဝစရကုသလစေတနာ-အရူပါဝစရကုသိုလ်စေတနာကို၊ ဝါ-သည်၊ [“ဇနေတိ၊ ဝုစ္စတိ”တို့၌ စပ်၊] ဟတ္ထိအဿာဒိနံ-ဆင်၊ မြင်းအစရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့၏၊ သဒိသာဝ-တူသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆာယာ-အရိပ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အတ္တနာ-နှင့်၊ သဒိသံ-တူသော၊ နိစ္စလံ-မတုန်လှုပ်သော၊ အရူပမေဝ-အရူပဝိပါကကိုသာ၊ ဇနေတိ-၏၊ က္ကတိ-ကြောင့်၊ အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါ-ရောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ က္ကတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဧဝံ-တူ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရဝသေန-ပုညာဘိသင်္ခါရ၏အစွမ်းဖြင့်၊ တေရသ-၁၃-ပါးကုန်သောစေတနာတို့လည်းကောင်း၊ အပုညာဘိသင်္ခါရဝသေန-ဖြင့်၊ ဒွါဒသ-၁၂-ပါးကုန်သောစေတနာတို့လည်းကောင်း၊ အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရဝသေန-ဖြင့်၊ စတသော-၄-ပါးကုန်သောစေတနာတို့လည်းကောင်း၊ က္ကတိ-သို့၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတာ-ဤစေတနာတို့သည်၊ ပရိပိက္ခိတာ-ထက်ဝန်းကျင်ပေါင်းအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ) ဧကူနတိသ-တစ်ခုယုတ်သုံးဆယ်သော၊ စေတနာတို့သည်၊ ဟောန္တိ က္ကတိ-သို့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အပရိမာဏေသု-အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု-စကြာဝဠာတို့၌၊ အပရိမာဏာနံ-ကုန်သော၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇနကကုသလကုသလစေတနာ-ဖြစ်ကုန်သောကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာတို့ကို၊ [“ဓာရယမာနော”စသည်၌ စပ်၊] မဟာတုလာယ-ကြီးစွာသောချိန်ခွင်ဖြင့်၊ [ရှေးက“ရာဇူ”ဟု ခေါ်အပ်သော ချိန်ခွင်ကြီးတည်း၊ ယခုအခါ “ကတ္တာ”ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။] ဓာရယမာနော ဝိယ-ဆောင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချိန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နာဠိယံ-ကွမ်းစားခွက်၌၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ မိနမာနော ဝိယ-ချင့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗညုတညာဏေန-တော်ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆန္ဒိတွာ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ ဧကူနတိသ မေဝ-တစ်ခုယုတ်သုံးဆယ်သော စေတနာကိုသာ၊ ဒသေသိ-ပြတော်မူပြီ။

ဣဒါနိ-ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အပရိမာဏေသု-ကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု-တို့၌၊ အပရိမာဏာ-ကုန်သော၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ကုသလကုသလကမ္မံ-ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို၊ အာယူဟမာနာ-အားထုတ်

ကုန်လသော်၊ ယေဟိ ဒွါရေဟိ-အကြင်ဒွါရတို့ဖြင့်၊ အာယူဟန္တိ-အားထုတ်ကြကုန်၏။ တိဏိ-ကုန်သော၊ တာနိ ကမ္မဒွါရာနိ-ထိုကံကို အားထုတ်ကြောင်းဒွါရတို့ကို၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ) တတ္ထ၊ ဝေ၊ ကာယသဉ္ဇေတနာတိ အာဒိ-အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝါ) အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုတတ္ထ ကတမော ကာယ-သင်္ခါရော ကာယသဉ္ဇေတနာအစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကာယသဉ္ဇေတနာတိ-ကား၊ ကာယဝိညတ္တိ-ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ကာယဒွါရတော-ကာယဒွါရကြောင့်၊ ပဝတ္ထာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဒွါဒသ-ကုန်သော၊ အကုသလစေတနာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သမဝီသတိ-အတိကျနှစ်ဆယ်သော၊ စေတနာ-တို့သည်၊ (ကာယသင်္ခါရော-မည်၏။) [ကာယတော-ကာယဒွါရကြောင့်၊ ပဝတ္ထော-ဖြစ်သော၊ သင်္ခါရော-တည်း၊ ကာယသင်္ခါရော-ရ၊ ကာယသင်္ခါရေ-၌၊ အာဒါနဂ္ဂဟဏစောပန-ဆွဲငင်၍ယူခြင်း၊ အဆင်သင့် ယှဉ်လာသည်ကိုယူခြင်း၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းသို့၊ ပါပယမာနာ-ရောက်စေကုန်လျက်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝီသတိ-သော၊ ကုသလာကုသလစေတနာ-တို့သည်၊ (ကာယသင်္ခါရော-မည်၏။) ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝတ္ထု-ဆိုခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏။

ဝစီသဉ္ဇေတနာတိ-ကား၊ ဝစီဝိညတ္တိ-ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ-၍၊ ဝစီဒွါရတော-ကြောင့်၊ ပဝတ္ထာ-ကုန်သော၊ ဝီသတိ-သော၊ တာယေဝ-ထိုစေတနာတို့သည်ပင် (ဝစီသင်္ခါရော-မည်၏။) ဝစီဒွါရေ-၌၊ ဟနသဉ္ဇောပန-မေး၏လှုပ်ရှားခြင်းသို့၊ ဝါကျဘေဒံ-စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းသို့၊ ပါပယမာနာ-ရောက်စေကုန်လျက်၊ ဥပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ ဝီသတိ-သော၊ စေတနာ-တို့သည်၊ (ဝစီသင်္ခါရော-မည်၏။) ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝတ္ထု၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရကို ယူခြင်း၌၊ ဝါ-ဤကာယသဉ္ဇေတနာ၊ ဝစီသဉ္ဇေတနာကို ယူခြင်း၌၊ အဘိညာစေတနာ-အဘိညာဉ်စေတနာကို၊ [န ဂဟိတာ၌ စပ်၊] ဝါ-သည်၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဝိညာဏဿ-ဝိပါက်ဝိညာဏ်အား၊ ပစ္စယော-သည်၊ န ဟောတိ၊ [သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ်အရ အဘိညာဉ်စေတနာက ဝိညာဏ်အကျိုးကို မပေးနိုင်-ဟူလို၊] ဣတိ-ကြောင့်၊ နဂဟိတာ-မယူအပ်၊ စ-ဆက်၊ အဘိညာ စေတနာ-သည်၊ (ဝိညာဏဿ ပစ္စယော န ဟောတိ) ယထာ ဧဝံ-တူ၊ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ-ဥဒ္ဓစ္စ စေတနာသည်လည်း၊ (ဝိညာဏဿ ပစ္စယော) န ဟောတိ-တသွာ-ကြောင့်၊ သာပိ-ထိုဥဒ္ဓစ္စစေတနာကိုလည်း၊ ဝိညာဏဿ-ဝိပါက်ဝိညာဏ်၏၊ ပစ္စယဘာဝေ-အကြောင်း၏အဖြစ်၌၊ အပနေတဗ္ဗာ-ပယ်ရှားထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗာပိ-လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အဘိညာဉ်စေတနာ၊ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာလည်း ပါကုန်သော)

စော-ဤနှစ်ဆယ်သောစေတနာတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ မနောသဉ္ဇေတနာတိ-ကား၊ ဥဘောပိ-နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိညတ္တိယော-ဝိညတ်တို့ကို၊ အသမုဋ္ဌာပေတွာ-မဖြစ်စေမူ၍၊ မနောဒွါရေ-၌၊ ဥပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကူနတိသ-တစ်ခုယုတ်သုံးဆယ်သော၊ စေတနာ-တို့သည်၊ (စိတ္တသင်္ခါရော-မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဂဝါ၊ အပရိမာဏေသု-ကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု-တို့၌၊ အပရိမာဏာ-ကုန်သော၊ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ ကုသလာကုသလကမ္မ-ကို၊ အာယူဟမာနာ-အားထုတ်ကုန်လသော်၊ တိဟိ-၃-ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဒွါရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာယူဟန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ အာယူဟနကမ္မဒွါရ်-အားထုတ်ကြောင်း ကမ္မဒွါရကို၊ (ဘဂဝါ၊) ဒဿေတိ-ပြတော်မူပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဒွိန္ဒဝိ-၂-ပါးလည်းဖြစ် ကုန်သော၊ ဣမေသံ တိကာနံ-ဤတိက်တို့၏၊ (ပုညာဘိသင်္ခါရစသောတိက်၊ ကာယသဉ္ဇေတနာစသောတိက်တို့၏၊) အညမည-အချင်းချင်း၊ သမ္ပယောဂေါ-ယှဉ်တွဲပုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့သိထိုက်သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ-အဖြေကား၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ကာယဒုစ္စရိတာ-ကာယ ဒုစရိုက်မှ၊ ဝိရမန္တဿ-ရှောင်ကြဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သိယာ၊ ဝစီသင်္ခါရော-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဧဝံ-ဤသို့၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ကုသလစေတနာ-ကုသိုလ်စေတနာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာဝစရာ-ကာမာဝစရစေတနာတို့သည်၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော စ-သည်လည်းကောင်း၊ ကာယသင်္ခါရော စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝစီသင်္ခါရော စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏။

ပန-ကား၊ မနောဒွါရေ-၌၊ ဥပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ တေရသ-ကုန်သော၊ [မဟာ ကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်ကိုဆိုသည်၊] စေတနာ-တို့သည်၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော စ စိတ္တသင်္ခါရော စ ဟောတိ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရောပိ-သည်လည်း၊ ကာယဒုစ္စရိတဝသေန-ကာယဒုစရိုက်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တိယံ-ဖြစ်ရာအခါ၌၊ သိယာ-ရံခါ၊ ဝါ-အချို့သော အပုညာဘိသင်္ခါရသည်၊ ကာယသင်္ခါရော-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဝစီဒုစ္စရိတဝသေန-ဝစီဒုစရိုက်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တိယံ-၌၊ သိယာ၊ ဝစီသင်္ခါရော (ဟောတိ၊) ဒွေ-ကုန်သော၊ ဒွါရာနိ-တို့ကို၊ (ကာယဒွါရဝစီဒွါရတို့ကို) မုဉ္ဇိတွာ-လွှတ်၍၊ မနောဒွါရေ-၌၊ ပဝတ္တိယံ သိယာ၊ စိတ္တသင်္ခါရော၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အပုညာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ကာယသင်္ခါရောပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝစီသင်္ခါရောပိ၊ စိတ္တသင်္ခါရောပိ၊ ဟောတိ။ [ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရတို့၏ ကာယသင်္ခါရ စသည်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲပုံကိုပြသော်လည်း အာနေဇ္ဈာဘိသင်္ခါရမှ စိတ္တသင်္ခါရတစ်မျိုးသာရှိ၍ ထင်ရှားသောကြောင့် ယှဉ်တွဲပုံကို အထူးမပြတော့။- ဋီကာ။]

[ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်ကို မူတည်၍ ကာယသင်္ခါရစသည်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲပုံကို ပြပြီးလျှင် ကာယသင်္ခါရ-စသည်ကိုမူတည်၍ ပုညာဘိသင်္ခါရ-စသည်တို့နှင့် ယှဉ်တွဲပုံကိုပြလိုသောကြောင့် “ကာယသင်္ခါရော ပန” စသည်ကို မိန့်၊ ပန-ကား၊ ကာယသင်္ခါရော-သည်၊ သိယာ-ရံခါ၊ ဝါ-အချို့သောကာယသင်္ခါရသည်၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ (ဟောတိ) သိယာ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ (ဟောတိ) အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ န (ဟောတိ) ဝစီသင်္ခါရော-သည်၊ တထာ-ထို့အတူတည်း၊ ပန-ကား၊ စိတ္တသင်္ခါရော-သည်၊ သိယာ-ရံခါ၊ ဝါ-အချို့သော စိတ္တသင်္ခါရသည်၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော (ဟောတိ) သိယာ အပုညာဘိသင်္ခါရော (ဟောတိ) သိယာ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော (ဟောတိ) ဣတိ-သို့၊ ဣမေ-ဤသင်္ခါရတို့သည်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ နာမ-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရတို့မည်၏။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တစ်ပါးစောဒကပက္ခကိုဦးအံ့၊ ကထံ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဣမေ သင်္ခါရ-တို့သည်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ ဧတံ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိနိုင်သနည်း၊ (ဣတိ-ဤကားစောဒနာတည်း) အဝိဇ္ဇာဘာဝေ-အဝိဇ္ဇာ၏ရှိခြင်းသည်၊ (သတိ-ဖြစ်လသော်၊ ဣမေသံ သင်္ခါရနံ-တို့၏) ဘာဝတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ (ဇာနိတဗ္ဗံ သိနိုင်၏) ဟိ-ချဲ့၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ဒုက္ခာဒိသု-ဒုက္ခအစရှိသော သစ္စာ ၄-ပါးတို့၌၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ-အဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်သော၊ အညာဏံ-ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်မောဟသည်၊ ဝါ-ကို၊ အပ္ပဟိနံ-မပယ်အပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တာဝ-သမုဒယသစ္စာ စသည်တို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) ဒုက္ခေ-ဒုက္ခသစ္စာ၌လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗန္တာဒိသု စ-ပုဗ္ဗန္တအစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ အညာဏေန-မသိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မောဟကြောင့်၊ သံသာရဒုက္ခံ-သံသာရာ၌ဖြစ်သော ဒုက္ခကို သုခသညာယ-သုခဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (စွဲလမ်းမှတ်ထင်၍) တဿ-ထိုသံသာရဒုက္ခ၏၊ ဟေတုဘူတေ-အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဝိဓေပိ-လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရေ-သင်္ခါရတို့ကို၊ အာရဘတိ-အားထုတ်၏။

သမုဒယေ-သမုဒယသစ္စာ၌၊ အညာဏေန-ကြောင့်၊ ဒုက္ခဟေတုဘူတေပိ-ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တဏှာပရိက္ခာရေ-တဏှာ၏အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တဏှာသည်ပြင်ဆင်အပ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရေ-တို့ကို၊ သုခဟေတုတော-သုခ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာရဘတိ၊ ပန-ကား၊ နိရောဓေ-နိရောဓသစ္စာ၌လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂေ စ-မဂ္ဂသစ္စာ၌လည်းကောင်း၊ အညာဏေန-ကြောင့်၊ ဒုက္ခဿ-၏၊ အနိရောဓဘူတေပိ-နိရောဓမဟုတ်သည်ဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဂတိဝိသေသေ-ဂတိ

အထူးတို့ကို၊ (လောကထုပ်ကာဟုမှတ်ထင်အပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန စသောဂတိအထူးကို၊) ဒုက္ခနိရောဓသညီ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဟုမှတ်ထင်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ စ-ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ နိရောဓသ-နိရောဓသစ္စာ၏၊ အမဂ္ဂဘူတေသုပိ-လမ်းကြောင်းမဟုတ်သည့်ဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ယညာမရတပါဒီသု-ယစ်ပူဇော်ခြင်း၊ မအိုမသေဖို့ရန်ကျင့်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ [“အမရတပေါ”၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ၂-နည်းဖွင့်သေး၏၊ ထိုအတိုင်းလည်းပေးပါ။] နိရောဓမဂ္ဂသညီ-နိရောဓ၏လမ်းကြောင်းဟု မှတ်ထင်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ-၍လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ-နိရောဓ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ခြင်းကို၊ ပတ္တယမာနော-တောင့်တသည်၊ (ဟုတွာ-လည်းကောင်း၊) ယညမရတပါဒီမုခေန-ယညအမရတပအစရှိသည်ကိုအဦးပြုသဖြင့်၊ တိဝိဓေဝိ-ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရေ-ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရတို့ကို၊ အာရဘတံ။

အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ သော-ထိုသတ္တဝါသည်၊ (“ယဿ ဟိဒုက္ခာဒီသု” စသည်ဖြင့်ပြအပ်ခဲ့သောသတ္တဝါသည်၊) စတူသု- ၄-ပါးကုန်သော၊ သစ္စေသု-တို့၌၊ တာယ အပ္ပဟိနာဝိဇ္ဇတာယ-ထိုမပယ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ထိုအဝိဇ္ဇာကိုမပယ်ရသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဝိသေသတော-အထူးအာဖြင့်၊ ဇာတိဇရာရောဂမရဏာဒိ အနေကာဒိနဝေါကိဏ္ဏံ-ဇာတိဒုက္ခ၊ ဇရာဒုက္ခ၊ ရောဂဒုက္ခ၊ မရဏဒုက္ခအစရှိသော တစ်ပါးမကများသောအပြစ်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော၊ ပုညဖလသင်္ခါတ-ကောင်းမှု၏အကျိုးဟုဆိုအပ်သော၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခကို၊

အမရတပေါ။ ။ အမရဏတ္ထာတိ ဂဟိတာ ဒုက္ကရကိရိယာ အမရတပေါ။ အမဖြင့်အမရအကျိုးကို ယူပါ။ အမရောတိ ဂဟိတော တပေါ မရတပေါ။ မအိုမသေ အမြဲနေရခြင်းသည် (နိဗ္ဗာန်)ဟူသော အကျိုးရှိ၏ဟု မှတ်ယူအပ်သော ဒုက္ကရအကျင့်၊ [နွေအခါဝယ် နေပူသောအရပ်၌ မီး ၄-ဖိုပတ်ပတ်လည် ဖို၍ထို ၅-မျိုးသော အပူကို ခံခြင်းဟူသော အကျင့်ကို “ပဉ္စာတပတပ္ပန”ဟုခေါ်၏၊ ထိုသို့ အပူခံခြင်းစသော အကျင့်ကို “ဒုက္ကရအကျင့်ဟု”ဆိုသည်။] (တစ်နည်း) အမရသဒ္ဒါသည် လူတို့ကဲ့သို့ မြန်မြန် မသေသောနတ် ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ အမရတ္ထံ+တပေါ အမရတပေါ-နတ်ဖြစ်ဖို့ရန်ကျင့်ခြင်း။

တနည်း။ ။ မာရေတီတိ မရော၊ မရ-ဓာတ်၊ ကာရိတိပစ္စည်းကို ချေ၊ အ-ပစ္စည်း၊ ဆင်းရဲလွန်းသည့်အတွက် မိမိကိုယ်ကို မိမိသတ်သေသောအကျင့်ကို “အမရတပ”ဟုခေါ်၏၊ ဤ၌ မရကိုပင်“အမရ”ဟု ဆိုထားသည်။ ဥပမာ-လိမ်၍ပြောရာ၌ “မြင်အပ်သော ဒိဋ္ဌကိုပင် အဒိဋ္ဌဟု”ဟု ပြောရာဝယ် ဒိဋ္ဌသဒ္ဒါသည် အဒိဋ္ဌနှင့် အနက်တူသကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ဤ “အမရ”လည်း “မရ”နှင့် အနက်တူဟု မှတ်ပါ။ [ဒုက္ခတ္ထာ ဝါ မရော မာရတော တပေါ အမရတပေါ၊ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌသဒ္ဒေါ ဝိယ မရေသု (သေတတ်သော သတ္တဝါတို့၌) အမရသဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။]

ဒုက္ခတော-ဒုက္ခအားဖြင့်၊ ဝါ-ဒုက္ခဟူ၍၊ အဇာနန္တော-မသိသည်၊ (ဟုတွာ) တဿ-ထိုကောင်းမှု၏အကျိုးကို၊ အဓိဂမာယ-ရခြင်းငှာ၊ ကာယဝစီ စိတ္တသင်္ခါရ-ဘေဒံ-ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ စိတ္တသင်္ခါရအပြားရှိသော၊ ပညာဘိသင်္ခါရံ-ကို၊ အာရဘတိ-၏၊ (ကော ဝိယ-အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း၊) ဒေဝစ္ဆရကာမကော-နတ်သမီးကို အလိုရှိသောယောက်ျားသည်၊ မရူပပါတံ-သိကြားသစ်ပင်၊ ဗြဟ္မာ၏ တောင်ထွတ်ဟုသမုတ်အပ်သော အရပ်မှခုန်ချခြင်းကို၊ (အာရဘတိ) ဝိယ-အားထုတ်သကဲ့သို့တည်း။

စ-သည်သာမကသေး၊ သုခသမ္မတဿာပိ-သုခဟု သမုတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တဿ ပုညဖလဿ-ထိုကောင်းမှုအကျိုး၏၊ အန္တေ-အဆုံး၌၊ မဟာပရိလာဟဇနကံ စ-ကြီးစွာသောပူလောင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ [ဘာဝပဓာန ဘာဝလောပကြံ] ဝိပရိဏာမဒုက္ခတံ စ-ဝိပရိဏာမဒုက္ခ၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (အဆုံးမရောက်ခင် မသေမီ အကြား၌ သုခ၏ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းဟူသော ဝိပရိဏာမဒုက္ခကိုလည်းကောင်း၊) အပဿာဒတဉ္စ-အနည်းငယ်သာ သာယာဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပဿန္တော-မမြင်နိုင်သည်၊ (ဟုတွာ) ပိ-၍လည်း၊ တပ္ပစ္စယံ-ထိုဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ [ယောဇနာ၌ “ကောင်းမှုအကျိုး၏ အကြောင်းဖြစ်သော”ဟု ပေးလေ၏၊] ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပညာဘိသင်္ခါရံ-ကို၊ အာရဘတိ-

မရူပပါတံ။ ။ ဇာတိအစရှိသောဒုက္ခသို့ ကျရောက်ခြင်းသည် မရူပပါတသို့ ကျရောက်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣန္ဒဒုမ ဗြဟ္မကုဋသညိတ ပဗ္ဗတသိခရပ္ပပါတော မရူပပါတော၊ အနု။ မရူသဒ္ဓါသည် နတ်ဗြဟ္မာဟူသောအနက်ကိုဟော၏။ ဤနေရာ၌ “ဣန္ဒဒုမ-သိကြား၏ သစ်ပင်”ဟု သမုတ်အပ်သော အလွန်မြင့်သော သစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မကုဋ-ဗြဟ္မာ၏ အထွတ်”ဟု သမုတ်အပ်သော တောင်ထွတ်ကိုလည်းကောင်း “မရူ”ဟုယူပါ။ မရူတော-သကြားသစ်ပင်၊ ဗြဟ္မာ၏တောင်ထွတ်ဟု သမုတ်အပ်သောအရပ်မှ၊ ပပါတော-ခုန်ချခြင်းတည်း။ မရူပပါတော-ခြင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ခုန်ချလျှင် နတ်သမီးကိုရသည်”ဟု ပြောဆိုကြသောကြောင့် ထိုနေရာမှ ခုန်ချခြင်းနှင့် ဇာတိဒုက္ခအစရှိသော ဒုက္ခသို့ကျရောက်ခြင်းသည် တူ၏။ (စာအုပ်တို့၌ “ဣန္ဒဒုဒ္ဓ”ဟုရှိ၏။)

အပ္ပဿာဒတံ စ။ ။ ဧကောဒကနိပါတ် ပါနီယဇာတ်၌ “မဟဿာဒါ သုခါ ကာမာ”၏ပြောင်းပြန် “အပ္ပဿာဒါ ဒုခါကာမာ”ဟုရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “အပ္ပဿာဒံ” ၌ အပ္ပ+အဿာဒဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ။ အပ္ပေါ+အဿာဒေါ ယဿာတိ အပ္ပဿာဒံ(ပုညဖလံ) အပ္ပဿာဒဿ ဘာဝေါ အပ္ပဿာဒတာ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “အပ္ပဿာဒတဉ္စ-ချမ်းသာခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း ဟုပေး၏၊ အချို့ဆရာများလည်း “အပ္ပဟရိတေ”ပုဒ်၌ ကဲ့သို့ အပ္ပသဒ္ဓါ၏ အဘာဝအနက်ကိုယူ၍ “သာယာဖွယ် မရှိသည်၏အဖြစ်”ဟုပေးကြ၏။ စဉ်စားပါလေ။

၏။ (ကော ဝိယ-အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း။) သလဘော-ပိုးဖလံသည်။ ဒီပသိခါဘိ-နိပါတ်-မီးလျှံသို့ရှေးရှုကျရောက်ခြင်းကို၊ (မီးလျှံသို့အတင်းတိုးခြင်းကို)၊ (အာရဘတိ) ဝိယ-အားထုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဓုဗိန္ဒုဂိဇ္ဈေါ-ပျားရည်ပေါက်၌ မက်မောသောယောက်ျားသည်၊ မဓုလိတ္တသတ္တဓာရာလေဟနံ-ပျားရည်ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ဓားသွားကို လျက်ခြင်းကို၊ (အာရဘတိ)ဝိယ စ-အားထုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်းတည်း။

စ-အဖို့တစ်ပါးကား၊ (ပုညာဘိသင်္ခါရကို အားထုတ်ပုံမှတစ်ပါး အပုညာဘိသင်္ခါရကို အားထုတ်ပုံကား) သဝိပါကေသု-မကောင်းသောအကျိုးနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမုပဝေသနာဒိသု-ကာမကို မှီဝဲခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ အာဒိနဝံ-အပြစ်ကို၊ အပဿန္တော-မမြင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ [“ဒု-သ-န-သော”ဟုအော်ကြသော သူဌေးသားတို့၏ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြင့် ကာမကိုမှီဝဲခြင်းသည် လောဟကုမ္ဘီငရဲ၌ ဖြစ်ရခြင်းဟူသော အကျိုးဝိပါက်နှင့်တစ်ကွဖြစ်၏။ ဤသို့ကာမမှီဝဲမှုသည်တို့၌ အပြစ်ကို မမြင်သည် ဖြစ်၍၊ သုခသညာယ စေတ-သုခဟူသော သညာကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကိလေသာဘိဘူတတာယ စ-ကိလေသာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒွါရတ္တယပွဝတ္တမ္ပိ-ကာယ၊ ဝစီ၊ မနောသုံးပါးသော ဒွါရအပေါင်း၌ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အပုညာဘိသင်္ခါရံ-ကို၊ အာရဘတိ-၏။ (ကော ဝိယ-အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း။) ဗာလော-ကလေးသည်၊ ဂူထကီဠနံ-ကျင်းကြီးကို ကစားခြင်းကို၊ (အာရဘတိ) ဝိယ-အားထုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မရိတကာမော-သေခြင်းငှာအလိုရှိသောယောက်ျားသည်၊ ဝိသခါဒနံ- အဆိပ်ကို စားခြင်းကို၊ (အာရဘတိ) ဝိယ စ-အားထုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်းတည်း။ စ-ကား၊ အာရုပ္ပဝိပါကေသု အဝိ-အရူပဝိပါက်တို့၌သော်မှလည်း၊ [အလွန်အထက်တန်းကျသောဝိပါက်ဖြစ်သောကြောင့် သမ္ဘာဝနာအပီဖြင့်ဆိုသည်။] သင်္ခါရဝိပရိဏာမ-ဒုက္ခတံ-သင်္ခါရဒုက္ခ၏အဖြစ်၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ၏အဖြစ်ကို၊ အနဝဗုဇ္ဈမာနော-ထိုးထွင်း၍မသိနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သဿတာဒိဝိပလ္လာသေန-သဿတအစရှိသော ဖောက်ပြန်ခြင်းဖြင့်၊ စိတ္တသင်္ခါရဘူတံ-စိတ္တသင်္ခါရဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အာနေဇ္ဇာဘိ-သင်္ခါရံ-ကို၊ အာရဘတိ-၏။ (ကော ဝိယ-အဘယ်သူကဲ့သို့နည်း။) ဒိသာမူဠော-အရပ်မျက်နှာ၌ တွေဝေသောယောက်ျားသည်၊ (မျက်စိလည် လမ်းမှားသောယောက်ျားသည်)၊ ဝိသာစနဂရာဘိမုခမဂ္ဂမနံ-ဘီးလူးမြို့သို့ ရှေးရှုနေသောလမ်းကို သွားခြင်းကို၊ (အာရဘတိ) ဝိယ-အားထုတ်သကဲ့သို့တည်း။

[နိဂုံးကိုပြလို၍ “ဧဝံ”စသည်ကို မိန့်၊] ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ [“ဇာနိတဗ္ဗမေတံ”စသည်၌ စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာဘာဝတောဝ-အဝိဇ္ဇာ၏ ရှိခြင်းကြောင့်သာ၊ [“အဝိဇ္ဇာယ ဘာဝတောဝ”ဟုရှိလျှင်ကောင်း၏။] သင်္ခါရဘာဝေါ-

သင်္ခါရတို့၏ရှိခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏၊) (အဝိဇ္ဇာယ-၏၊) အဘာဝတော-
မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-မရှိလျှင်၊ (သင်္ခါရဘာဝေါ-သင်္ခါရတို့၏ရှိခြင်းသည်၊) န (ဟောတိ-
မဖြစ်၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အဝိဇ္ဇာရှိခြင်းကြောင့်သာ သင်္ခါရတို့၏ ရှိကုန်သည်၏
အဖြစ် အဝိဇ္ဇာမရှိလျှင် သင်္ခါရတို့၏ မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣမေ
သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသောကြောင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-
ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဇာနိတဗွဲ-သိထိုက်၏၊ ဝါ-သိနိုင်၏၊
စ-သာဓကကား၊ အဝိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ အဘိသင်္ခရောတီတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-
ဤပါဠိတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ)-မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော် မူအပ်ပြီ၊
(ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဝိဒ္ဓါ-ဉာဏ်ပညာမရှိသောသတ္တဝါသည်၊ (ဝိဒေ၊ ယဿ အတ္တိတိ
ဝိဒ္ဓါ၊ န ဝိဒ္ဓါ အဝိဒ္ဓါ၊) အဝိဇ္ဇာဂတော-ဖြစ်သောအဝိဇ္ဇာရှိသည်၊ ဝါ-အဝိဇ္ဇာနှင့်
ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတွာ) ပုညဘိသင်္ခါရမ္ပိ-ကိုလည်း၊ အဘိသင်္ခရောတိ-စိမ့်ပြုလုပ်
အားထုတ်၏၊ အပုညဘိသင်္ခါရမ္ပိ၊ အဘိသင်္ခရောတိ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမ္ပိ၊
အဘိသင်္ခါရောတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယတော-အကြင်အခါ၌၊ ဝါ-အကြင် အကြောင်း
ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏သန္တာန်၌၊ ဝါ-ရဟန်းသည်၊ အဝိဇ္ဇာ-ကို၊ ပဟိနာ-
ပယ်အပ်ပြီ၊ ဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ပြီ၊ (တတော-ထိုအကြောင်းကြောင့်၊) သော-
ရဟန်းသည်၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ-အဝိဇ္ဇာကိုပယ်ပြီးခြင်းကြောင့်၊ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ-ဝိဇ္ဇာ၏
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပုညဘိသင်္ခါရံ-ကို၊ နေဝ အဘိသင်္ခါရောတိ-မစိမ့် မပြုလုပ်
အားမထုတ်တော့။]

ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ပုံကိုပြရာ၌၊ (ဌတွာ-ရပ်တန့်၍၊
စောဒကော-စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) အာဟ-ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ဆိုသနည်း၊)
အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ဣတိ
ဧဝံ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ တာဝ ဂဏှာမ-မှတ်ယူနှင့်ပါကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်
မှတ်ယူနှင့်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဣဒံ-ဤပြဿနာကို၊ ဝတ္ထဗွဲ-ဆိုထိုက်သေး၏၊ (ကိ-
အဘယ်သို့ဆိုထိုက်သေးသနည်း၊) ကတမေသံ သင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ ကထံ-အဘယ်
အပြားအားဖြင့်၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိ(ဣဒံ)-ဤ
ပြဿနာကို၊ (ဝတ္ထဗွဲ-ဆိုထိုက်သေး၏၊ ဣတိ-ဤသို့ အာဟ-ပြီ၊) တဩ-ထိုစောဒနာ
စကားရပ်၌၊ ဣဒံ-ဤအဖြေကို၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ဆိုအပ်သနည်း၊)
(အဝိဇ္ဇာ-သည်၊) ပုညာနံ-ပုညတို့အား၊ ဝါ-ပုညဘိသင်္ခါရတို့အား၊ ဒုဝိဇာ- ၂-ပါး
အပြားအားဖြင့်၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဟောတိ၊ ပရေသံ ပန-ပုညမှ တစ်ပါး
သော အပုညတို့အားကား၊ ဝါ-ပုညဘိသင်္ခါရမှ တစ်ပါးသောအပုညဘိသင်္ခါရတို့

အားကား၊ အနေကဓာ-တစ်ပါးမကများသောအပြားအားဖြင့်၊ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ) သာ-ထိုအဝိဇ္ဇာကို၊ ပစ္စိမာနံ-နောက်၌ဖြစ်ကုန်သောအာနေဉ္စာဘိသင်္ခါတို့အား၊ ဧကဓာ-တစ်ပါးသောအဖို့အားဖြင့်၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြု၏ဟူ၍၊ မတာ-၏။

တတ္ထ-ထိုဂါထာ၌၊ ပုညာနံဒုဝိဓာတိ-ကား၊ အာရမ္မဏပစ္စယေန စ-အာရမ္မဏ ပစ္စည်းလည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ-ပကတူပနိဿယပစ္စည်းလည်း ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေဓာ-အားဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ သာ-ထိုအဝိဇ္ဇာသည်၊ [“ပစ္စယောဟောတိ”၌ စပ်၊] အဝိဇ္ဇ-ကို၊ ခယတော- ကုန်ခြင်းသဘောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝယတော-ပျက်ခြင်းသဘောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သမ္ပသနကာလေ-သုံးသပ်ရာအခါ၌၊ ကာမာဝစရာနံ-ကုန်သော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ အာရမ္မဏပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ၊ အဘိညာ- စိတ္တေန-အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့် (စေတောပရိယဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ အနာ- ဂတသဉာဏ်ဖြင့်) သမောဟစိတ္တဇာနနကာလေ-မောဟနှင့် တကွဖြစ်သောစိတ်ကို သိရာအခါ၌၊ ရူပါဝစရာနံ-ကုန်သော၊ (ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ၊ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ) ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာသမတိတ္ထမနတ္ထယ-အဝိဇ္ဇာကို လွန်မြောက် ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒါနာဒိနိ-ဒါနအစရှိကုန်သော၊ ကာမာဝစရပုညကိရိယဝတ္ထုနိ- ကာမာဝစရပုညကိရိယဝတ္ထုတို့ကို၊ ပူရေန္တဿ စေဝ-ဖြည့်ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဒွန္နမ္ပိ-၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုကာမာဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ ရူပါဝစရပုညယာဘိသင်္ခါရတို့အား၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာသမ္ပုဉ္ဇတ္တာ-အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာမဘဝရူပဘဝသမ္ပတ္တိယော-ကာမဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ရူပဘဝသမ္ပတ္တိတို့ကို၊ ပတ္တေတွာ-၍၊ တာနေဝ ပုညာနိ-ထိုပုညတို့ကိုပင်၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ တထာ-တူ၊ (ဒွန္နမ္ပိ-၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-တို့အား၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။)

အနေကဓာ ပန ပရေသန္တိ-ကား၊ အပုညာဘိသင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ အနေကဓာ- တစ်ပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ (အပုညာဘိသင်္ခါရာနံ အနေကဓာ ပစ္စယော ဟောတိ-နည်း၊) ဟိ-အဖြေကား၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ သော-ဤအဝိဇ္ဇာသည်၊ အဝိဇ္ဇ-ကို၊ အာရဗ္ဗ-အာရုံပြု၍၊ ရာဂါ- ဒိနံ-ရာဂအစရှိကုန်သောအကုသိုလ်တို့၏၊ ဥပဇ္ဇနကာလေ-ဖြစ်ရာအခါ၌၊ အာရမ္မဏပစ္စယေန-အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) (အဝိဇ္ဇ- ကို)၊ ဂရုံကတွာ-အလေးဂရုပြု၍၊ အဿာဒနကာလေ-သာယာရာအခါ၌၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယေဟိ-တို့ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) အဝိဇ္ဇာ-

သမ္မုဋ္ဌဿ-အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေသော၊ ဝါ-အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [ဟေတုမန္တဝိသေသန၊] အနာဒိနဝဒဿာဝိနော- (ပါဏာတိပါတစသည်တို့၏) အပြစ်ကိုရှုလေ့မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပါဏာတိပါတာဒိနိ- ပါဏာတိပါတ အစရှိသောအမှုတို့ကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန-ပကတူပနိဿပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) ဒုတိယ-ဇဝနာဒိနိ-ဒုတိယဇောအစရှိသည်တို့အား၊ အနန္တရ၊ ၊ပေ၊ ဝိဂတပစ္စယေဟိ- အနန္တရပစ္စယသတ္တိ၊ သမနန္တရပစ္စယသတ္တိ၊ အနန္တရူပနိဿယပစ္စယသတ္တိ၊ အာသေဝနပစ္စယသတ္တိ၊ နတ္ထိပစ္စယသတ္တိ၊ ဝိဂတပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) ယံ ကိစ္ဆိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အကုသလံ-ကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုဆဲပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ ဟေတုသဟဇာတ၊ ၊ပေ၊ အဝိဂတပစ္စယေဟိ-ဟေတုပစ္စယသတ္တိ၊ ၊ပေ၊ တို့ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) ဣတိ-ဤသို့၊ အနေကဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပစ္စိမာနံ သာ ဧကဓာ ပစ္စယော မတာတိ-ကား။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန-ပကတူပနိဿပစ္စယသတ္တိဖြင့် သာလျှင်၊ ဧကဓာ-တစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့်၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြု၏ဟူ၍၊ မတာ-သိအပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ အဿာ-ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ သော ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝေါ-ထိုဥပနိဿယပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို၊ (အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို) ပုညာဘိသင်္ခါရေ-၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဣတိ-ဤကားအကျယ်တည်း၊ (“ပစ္စယော ဟောတိ ပုညာနံ” ဂါထာ၏အကျယ်တည်း။)

ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာ၏သင်္ခါရတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြရာ၌၊ (ဌတွာ-တန်ရပ်၍၊ စောဒကော-သည်၊) အာဟ-ဆိုပြီ၊ (ကိံ) ကိံ ပန-အသို့ပါနည်း၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဧကာ-တစ်ပါးတည်းသည်၊ (ဟုတွာ) ဝ-ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ ပစ္စယော (ဟောတိ-ဖြစ်သလော၊) ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ အညေဝိ-အဝိဇ္ဇာမှတစ်ပါး အခြားသော တရားတို့သည်လည်း၊ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟ၊) ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ပုံကို စောဒနာရာ၌၊ (တယာ-သင်စောဒက သည်၊) ကိစ္ဆိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အပြစ်တင်စကားကို၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗ-ဆိုထိုက်သေး၏၊ တဝ-သင်၏၊ စောဒနာ-စောဒနာသည်၊ အသမတ္တာ-အပြီးသို့မရောက်သေး၊ (မပြည့်စုံသေး၊) အဝသိဋ္ဌ-ကြွင်းကျန်သော အပြစ်တင်စကားကို၊ တာဝ ဗြဟ္မိ-ဆိုပါဦးလော့၊) [ဤ “ကိဉ္ဇေတ္ထ”ပုဒ်၏အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ မာတိကာ အဖွင့်၌ပြခဲ့ပြီ၊] တာဝ-အခြားတရားတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဧကာဝ-တစ်ပါးတည်း သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော) ယဒိ (ဟောတိ)

အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော) ဧကကာရဏဝါဒေါ-တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်းဝါဒသည်၊ အာပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ အညေပိ-အဝိဇ္ဇာမှ တစ်ပါး အခြားတရားတို့သည်လည်း၊ (ယဒိ)သန္တိ-အကယ်၍ ရှိကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာတိ-ဟူ၍၊ ဧကကာရဏနိဒ္ဒေသော-တစ်ပါးသောအကြောင်းကိုညွှန်ပြခြင်းသည်၊ နုပပဇ္ဇတိ-မသင့်၊ ကူတိ-ဤသို့၊ တာဝ ပြုဟိ-ဆိုပါဦးလော့၊ (ဧကကာရဏနိဒ္ဒေသော-အဝိဇ္ဇာဟူသော တစ်ပါးသော အကြောင်းကိုညွှန်ပြတော်မူခြင်းသည်)၊ နုပပဇ္ဇတိ-မသင့်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ဥပပဇ္ဇတိယေဝ-သင့်သည်သာ) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဥပပဇ္ဇတိ-သင့်သနည်း)၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ကုမ-ဤလောက၌၊ ဧကတော-တစ်ခုသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဧကံ-တစ်ခုသောကျိုးသည်၊ န (အတ္ထိ)-မရှိနိုင်၊ ဧကတော-ကြောင့်၊ အနေကံ-တစ်ပါးမက များသောအကျိုးသည်၊ န (အတ္ထိ)-မရှိနိုင်၊ အနေကတောပိ-တစ်ပါး မက များသောအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ ဖလံ-အကျိုးသည်၊ နော အတ္ထိ-မရှိနိုင်၊ ပန-ထိုသို့ မရှိနိုင်ပါသော်လည်း၊ ဧကဟေတု- ဖလဒီပနေ-တစ်ခုသောအကြောင်း၊ တစ်ခုသောအကျိုးကိုပြခြင်း၌၊ အတ္ထော-အကျိုး ပယောဇဉ်သည်၊ အတ္ထိ-၏။

ဟိ-ချဲ့၊ ကုမ-ဤလောက၌၊ ဧကတော-တစ်ခုသော၊ ကာရဏတော-အကြောင်း ကြောင့်၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဧကံ ဖလံ-တစ်ခုသောအကျိုးသည်၊ န အတ္ထိ၊ (ဧကတော-သော၊ ကာရဏတော-ကြောင့်)၊ အနေကံ-တစ်ပါးမက များသော အကျိုးသည်၊ န (အတ္ထိ)၊ အနေကေဟိ-ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိအပိ-တို့ကြောင့် လည်း၊ ဧကံ-သော၊ (ဖလံ-သည်)၊ န (အတ္ထိ)၊ ပန-အန္တယကား၊ အနေကေဟိ- ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ အနေကမေဝ-တစ်ပါးမက များစွာသာလျှင် ဖြစ်သော၊ (ဖလံ-သည်)၊ ဟောတိ-၏၊ တထာဟိ-ထိုစကားမှန်၏၊ အနေကေဟိ- ကုန်သော၊ ဥတုပထဝီဗီဇသလိလသင်္ခါတေဟိ-ဥတုမြေ၊ မျိုးစေ့၊ ရေဟုဆိုအပ် ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ အနေကမေဝ-သော၊ ရူပဂန္ထရသာဒိအင်္ဂုရ- သင်္ခါတံ-ရူပ၊ ဂန္ဓ၊ ရသအစရှိသော အညွန့်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဖလံ-အကျိုးကို၊ ဥပ္ပဇ္ဇ- မာနံ-ဖြစ်သည်ကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်များစွာသော အကြောင်း တို့ကြောင့် များစွာသောအကျိုးကို တွေ့မြင်အပ်ပါသော်လည်း၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ-အစရှိသည်ဟူ၍၊ ယံ ဧကံ ဧကေက- ဟေတုဖလဒီပနံ-အကြင်တစ်ခုတစ်ခုသောအကြောင်း၊ တစ်ခုတစ်ခုသောအကျိုးကို ပြခြင်းကို၊ ကတံ-ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုတစ်ခုတစ်ခုသောအကြောင်း၊ တစ်ခု တစ်ခုသောအကျိုးကိုပြရာ၌၊ အတ္ထော-အကျိုးပယောဇဉ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ပယောဇနံ-ပယောဇဉ်သည်၊ ဝိဇ္ဇတိ-ရှိ၏၊ (အတ္ထောကို ပယောဇနံ ဟုလည်း ကောင်း၊ အတ္ထိကို ဝိဇ္ဇတိဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။)

ဟိ-ချဲ့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ကတ္တစိ-အချို့ပါငြိရပ်၌၊ ပဓာနတ္တာ-ပဓာန၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကတ္တစိ-၌၊ ပါကဋ္ဌတ္တာ-ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကတ္တစိ-၌၊ အသာဓာရဏတ္တာ-မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေသနာဝိလာသဿ စ-ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ်စမွှာယံကြောင်းဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အားလည်းကောင်း၊ ဝိနေယျာနဉ္စ-ဆုံးမထိုက်သူ နတ်လူမြဟ္တာ သတ္တဝါတို့အားလည်းကောင်း၊ အနုရူပတော-လျော်သောအားဖြင့်၊ ဧကမေဝ-တစ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဟေတု ဝါ-အကြောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖလံ ဝါ-အကျိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒီပေတိ-ပြတော်မူ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ (နိဒ္ဒေသမှတစ်ပါး ပဋိနိဒ္ဒေသကိုပြဦးအံ့) ဖဿ-ပစ္စယာ ဝေဒနာတိ-ဟူ၍၊ ဧကမေဝ-သော၊ ဟေတု-ဖဿဟူသော အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဖလဉ္စ-ဝေဒနာဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ အာဟ-ပြတော်မူ၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဖဿော-ဖဿသည်၊ ဝေဒနာယ-ဝေဒနာ၏၊ ပဓာနဟေတု-ပဓာနအကြောင်းတည်း၊ (ကသွာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း)၊ ယထာဖဿံ-ဖဿအားလျော်စွာ၊ ဝေဒနာဝဝတ္ထာနတော-ဝေဒနာ၏အသီးသီး ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝေဒနာ စ-သည်လည်း၊ ဖဿဿ-၏၊ ပဓာနဖလံ-ပဓာနအကျိုးတည်း၊ (ကသွာ-နည်း)၊ ယထာဝေဒနံ-ဝေဒနာအားလျော်စွာ၊ ဖဿဝဝတ္ထာနတော-ဖဿ၏ အသီးသီးပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းကြောင်းတည်း၊ [“ဝဝတ္ထာန”ကို ဝိအဝ+ထာနဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဝိ-ဝိသုံ ဝိသုံ+အဝ=အဝစ္ဆန္တိတွာ+ထာနံ-ဤသို့ အသီးသီးပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းကို “ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း”ဟု ဆိုကြသည်။]

[ပဓာနတ္တာ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး ပါကဋ္ဌတ္တာ၏ အကျယ်ကို ပြလို၍ “သေမှသမုဋ္ဌာနာ”စသည်မိန့်၊ သေမှသမုဋ္ဌာနာ-သလိပ်ဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ အာဗာဓာ-အနာရောဂါကို၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပါကဋ္ဌတ္တာ-ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကံ ဟေတု-တစ်ခုသောအကြောင်းကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤအနာရောဂါ၏ဖြစ်ကြောင်းတို့တွင်၊ [ယောဇနာ၌ “ဧတ္ထ အာဗာဓေသု”ဟုစွဲလေ၏၊] သေမှော-သလိပ်သည်၊ ပါကဋ္ဌော-ထင်ရှား၏၊ ကမ္မာဒယော-ကံအစရှိသောအကြောင်းတို့သည်၊ န (ပါကဋ္ဌာ)-မထင်ရှားကုန်၊ [ပါကဋ္ဌတ္တာ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး အသာဓာရဏတ္တာ၏ အကျယ်ကိုပြလို၍ “ယေကေစိ”စသည်မိန့်၊] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ အကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ (သန္တိ) သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤအကုသိုလ် တရားတို့သည်၊ အယောနိသော မနသိကာရမူလကာ-အယောနိသောမနသိကာရ ဟူသောအကြောင်းရင်းရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အသာဓာရဏတ္တာ-မဆက်ဆံ သောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကံ၊ ဟေတု-ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၏၊ အယောနိသောမနသိကာရော-သည်၊ အကုသလာနံ-တို့၏၊

အသာဓာရဏော-မဆက်ဆံသောအကြောင်းတည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒီနိ-ဝတ္ထုအာရုံ အစရှိသော အကြောင်းတို့သည်။ သာဓာရဏာနိ-အခြားသောကုသိုလ် အဗျာကတ တရားတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအကြောင့်တို့တည်း။ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ပဓာန၊ ပါကဋ၊ အသာဓာရဏစသောအကြောင်းကြောင့် တစ်ခုတည်းသော ဟေတုဖလကိုပြတော်မူခြင်းဟူသော ထိုအကြောင်းကြောင့်) ဣတိ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်မြတ်၌၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-ကို၊ “ဒီပိတာတိ ဝေဒိ-တဗ္ဗော”တို့၌ စပ်၊ ဝါ-သည်။ “ဟေတု”၌ စပ်၊ အညေသု-အဝိဇ္ဇာမှ အခြား ကုန်သော၊ ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတဓမ္မာဒီသု-ဝတ္ထု၊ အာရုံ၊ တကွဖြစ်ဘက် တရား အစရှိကုန်သော၊ သင်္ခါရကာရဏေသု-စေတနာဟူသောသင်္ခါရ၏ အကြောင်း တို့သည်။ [သဟဇာတဓမ္မအရ၌ ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာစသည်တို့လည်းပါ၏။] ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ-ထင်ရှားရှိပါကုန်သောလည်း။ အဿာဒါနုပဿိနော-သာယာဖွယ်-ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ တဏှာ-သည်။ ပဝဗ္ဗတိ-တိုးပွား၏။ ဣတိ စ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ-အဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင်း၊ အာသဝသမုဒယော-အာသဝေါတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)

အယောနိ |ပေ၊ အသာဓာရဏော။ ။ “အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ-ကရောတော အနုပုန္နာ စေဝ အကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် “အယောနိသော မနသိကာရသည် အကုသိုလ်တို့၏ အသာဓာရဏ အကြောင်းတည်း”ဟု သိရ၏။ ထိုအယောနိသောမနသိကာရဟူသည်လည်း အကုသိုလ်လော ဝီထိတွင်ပါဝင်သော အာဝဇ္ဇန်းပင်တည်း။ ဝတ္ထုအာရုံတို့ကား စက္ခုဝတ္ထုသည် ကုသိုလ်၏အကြောင်းလည်းဖြစ်နိုင်၏။ အဗျာကတ၏ အကြောင်းလည်းဖြစ်နိုင်၏။ ရူပါရုံတစ်ခုတည်းသည်ပင် ကုသိုလ်၏အကြောင်းဖြစ် နိုင်၏။ အဗျာကတ အကြောင်းလည်းဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် သာဓာရဏ အကြောင်းများတည်း။

အဿာဒါနုပဿိနော။ ။ ပါဠိတော်ရင်းဖြစ်သော နိဒါနဝဂ္ဂသယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ ဥပါဒါနသုတ်၌ “ဥပါဒါနယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော”ဟုရှိ၏။ (ဋီကာ ၌ကား-အခြားတစ်သုတ်ကို ပြထားသည်။) ထို၌ “အဿာဒ-သာယာဘွယ်ဟူ၍ +အနုပဿ- အဖန်ဖန်ရှုတတ်သောတရားဟူသည် (မသာယာထိုက်သည်ကို သာယာဖွယ်ဟု အမှားရှုနေ သော မိစ္ဆာဉာဏ်) အဝိဇ္ဇာတည်း။ ထိုအဝိဇ္ဇာကြောင့် တဏှာတိုးပွားရကား အဝိဇ္ဇာသည် တဏှာ ၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ်၏။ [ဋီကာ၌ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို “တဏှာ ဝါ”စသောနောက်နည်း၌သာ ပြသည်။]

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ။ ။ ဤပါဠိတော်ကား မူလပဏ္ဏာသ၊ မူလပရိယာဝဂ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်တည်း။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ကာမာသဝ(တဏှာ)، ဘဝိသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ နောက်နောက် အဝိဇ္ဇာသဝကို ဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် တဏှာဒိဋ္ဌိအကြောင်းလည်း ဖြစ်ရ၏ဟု သိရ၏။

ဣတိ စ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ အညေ-
သံပိ-အဝိဇ္ဇာ-မှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရဟေတုနံ-သင်္ခါရ၏အကြောင်း
ဖြစ်ကုန်သော၊ တဏှာဒိနံ-တဏှာအစရှိသည်တို့၏၊ ဟေတု-အကြောင်းတည်း၊
ဣတိ(တသ္မာ)ပဓာနတ္တာ-ဤသို့ပဓာနအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဝိဒ္ဓါ-သည်၊ အဝိဇ္ဇာဂတော-သည်၊ (ဟုတွာ) ပုညာဘိသင်္ခါရဓိ-
ကိုလည်း၊ အဘိသင်္ခရောတိ-၏၊ [ဤပုဒ်များ၏အနက်ကို ရှေ့၌ ပေးခဲ့ပြီ၊] ဣတိ
(တသ္မာ) ပါကဋတ္တာ-ဤသို့ထင်ရှားသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
ကောင်း၊ သင်္ခါရာနံ-တို့၏၊ အသာဓာရဏတ္တာ စ-မဆက်ဆံသောအကြောင်း၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (သင်္ခါရာနံ-တို့၏) ဟေတုဘာဝေန-အကြောင်း၏
အဖြစ်ဖြင့်၊ ဒီပိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စ-ဆက်၊ ဧတေနေဝ
ဧကေကဟေတုဖလဒီပနပရိဟာရဝစနေန-ဤတစ်ခုတစ်ခုသောအကြောင်း
အကျိုးကို ပြခြင်း၌ဖြေရှင်းကြောင်းစကားဖြင့်ပင်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သင်္ခါရ
ကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနေ-တစ်ခု
တစ်ခုသော အကြောင်းအကျိုးကိုပြခြင်း၌၊ ပယောဇနံ-အကျိုးကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊
ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာကြောင့်သင်္ခါရဖြစ်ရာ၌၊ (ဌပေတွာ-၍၊ စောဒကော-သည်၊)
အာဟ၊ (ကိ-နည်း၊) ဧဝံ သန္တေပိ-ဤသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ (အကြောင်းတစ်ပါး၊
အကျိုးတစ်ပါးကိုပြခြင်း၌ အကျိုးပယောဇနိရုံပါသော်လည်း၊) ဧကန္တာနိဌဖလာယ-
ဧကန် အနိဌဖလရှိသော၊ သာဝဇ္ဇာယ-အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊
ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္ထံ-ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနဉ္ဇာ-
ဘိသင်္ခါရတို့၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်၊ (အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကဖြစ်သော ပုညာဘိ-
သင်္ခါရ၊ အာနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်၊) ယုဇ္ဇတိ-သင့်ပါအံ့နည်း၊
ဟိ-စောဒနာသင့်၏၊ နိဗ္ဗုဇိတော-ခါးသော တမာမျိုးစေ့မှ၊ ဥစ္ဆ-ချိုသောကြံပင်
သည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ၊) ကထံ-အဘယ်ကြောင့်၊ န
ယုဇ္ဇိဿတိ-မသင့်လတ္တံ့နည်း၊ (ယုဇ္ဇိဿတိ ဧဝံ-သင့်လတ္တံ့သည်သာ၊) ဟိ-မှန်၊
လောကသ္မိ-လောက၌၊ ဓမ္မာနံ-အကျိုးတရားတို့၏၊ ဝိရုဒ္ဓေါ စ- ဆန့်ကျင်သည်
လည်းဖြစ်သော၊ အဝိရုဒ္ဓေါ စ-မဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တထာ-ထိုမှတစ်ပါး

အညေသံပိ တဏှာဒိနံ။ ။ တဏှာဒိနံနှင့် သင်္ခါရဟေတုနံသည် အရတူ၏၊
အညေသံ၌ အည၏အပါဒါန်ကို အဝိဇ္ဇာခံ၍သင်္ခါရဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်းတို့တွင် အဝိဇ္ဇာမှ
တစ်ပါးသော တဏှာစသောအခြားအကြောင်းများလည်းရှိသေး၏၊ သို့သော် ထိုတဏှာ
စသောအကြောင်းတို့ထက် အဝိဇ္ဇာသည်သာ ပဓာနအကြောင်းဖြစ်သည်ဟုမှတ်ပါ၊ ဘာကြောင့်
နည်း-အဝိဇ္ဇာကသင်္ခါရ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာစသည်တို့၏ အကြောင်းလည်းဖြစ်သော
ကြောင့်တည်း။

သဒိသော-တူသည်လည်းဖြစ်သော၊ အသဒိသော-မတူသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ သိဒ္ဓေါ-ထင်ရှား၏၊ တေ စ-ထိုအကျိုးတရားတို့သည်လည်း၊ ဝိပါကာ ဧဝ-ဝိပါကတို့ချည်းသာ၊ န-မဟုတ်ကုန်။

ဟိ-ချဲ့၊ လောကေ-လောက၌၊ ဓမ္မာနံ-အကျိုးတရားတို့၏၊ ဌာနသဘာဝကိစ္စာ-ဒိဝိရုဒ္ဓေါ-ဌာန၊ သဘာဝ၊ ကိစ္စအစရှိသောအားဖြင့်ဆန့်ကျင်သော၊ ပစ္စယော စ-အကြောင်းသည်လည်းကောင်း၊ အဝိရုဒ္ဓေါ-ဌာန၊ သဘာဝ၊ ကိစ္စအစရှိသောအားဖြင့်မဆန့်ကျင်သော၊ (ပစ္စယော) စ-လည်းကောင်း၊ သိဒ္ဓေါ-ထင်ရှား၏၊ ဟိ-ထပ်၍ချဲ့ဦးအံ့၊ ပုရိမစိတ္တံ-ရှေး၌ဖြစ်သောစိတ်သည်၊ အပရိမစိတ္တဿ-နောက်၌ဖြစ်သောစိတ်၏၊ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ-ထင်ရှားတည်ရှိခြင်းအားဖြင့်ဆန့်ကျင်သော၊ (တစ်နည်း) ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ-တည်ရာဌာနအားဖြင့်ဆန့်ကျင်သော၊ ပစ္စယော-အကြောင်းတည်း၊ [သာသနာတော် ၏အကြောင်းကိုပြုပြီး၍လောကီအကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် “ပုရိမသိပ္ပာဒိသိက္ခာ”စသည်မိန့်၊ နောက်၌လည်းနည်းတူ၊ ပုရိမသိပ္ပာဒိသိက္ခာ စ-ရှေး၌ဖြစ်သောအတတ်စသည်ကို သင်ယူခြင်းသည်လည်း၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ပဝတ္ထု-မာနာနံ-ဖြစ်ကုန်သော၊ သိပ္ပာဒိကိရိယာနံ-အတတ်ကိုသင်ယူခြင်းအစရှိသောအလုပ်တို့၏၊ (ပစ္စယော) ကမ္မံ-ကံသည်၊ ရူပဿ-ရုပ်၏၊ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါသဘောအားဖြင့်ဆန့်ကျင်သော၊ ပစ္စယော-တည်း၊ ဒီရာဒီနိ စ-နိရည်အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ဒဓိအာဒီနံ-နို့ဓမ်းအစရှိသည်တို့၏၊ (ပစ္စယော) အာလောကော-အရောင်အလင်းသည်၊ စက္ခုဝိညာဏဿ-စက္ခုဝိညာဏ်၏၊ ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ-ကိစ္စအားဖြင့်ဆန့်ကျင်သော၊ (ပစ္စယော) ဂုဋ္ဌာဒယော စ-တင်းလဲအစရှိသောအဆောက်အဦးတို့သည်လည်း၊ အာသဝါဒီနံ-အရက်အစရှိသည်တို့၏၊ (ပစ္စယော) ပန-ကား၊ စက္ခုရူပါဒယော-စက္ခုပသာဒရူပါရုံအစရှိသည်တို့သည်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ-တို့အား၊ ဌာနာဝိရုဒ္ဓေါ-ထင်ရှားတည်ရှိခြင်းအားဖြင့်မဆန့်ကျင်ကုန်သော၊ (တစ်နည်း) ဌာနာဝိရုဒ္ဓေါ-တည်ရာဌာနအားဖြင့်မဆန့်ကျင်ကုန်သော၊ ပစ္စယော-တို့သည်၊ ပုရိမဇေဝနာဒယော-ရှေး၌ဖြစ်သောဇောအစရှိသည်တို့သည်၊ ပစ္ဆိမဇေဝနာဒီနံ-နောက်၌ဖြစ်သော ဇောအစရှိသည်တို့အား၊ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ-သဘောအားဖြင့်မဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကိစ္စာဝိရုဒ္ဓေါ စ-ကိစ္စအားဖြင့် မဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (ပစ္စယော-အကြောင်းတို့တည်း။)

စ-သည်သာမကသေး၊ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါ-ဆန့်ကျင်မဆန့်ကျင်ကုန်သော၊ ပစ္စယော-တို့သည်၊ သိဒ္ဓါ ယထာ-ထင်ရှားကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သဒိသာသဒိသာပိ-တူကုန်မတူကုန်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (ပစ္စယော သိဒ္ဓါ) ဟိ-ချဲ့၊ သဒိသမေဝ-တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဥတုအာဟာရသင်္ခါတံ-ဥတုအာဟာရဟုဆိုအပ်သော၊ ရူပံ-

ရုပ်တရားသည်၊ ရူပဿ-ဥတုဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၏၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ စ-
ကား၊ (တစ်နည်း)စ-ဓမ္မတို့၏တူပုံမှ တစ်ပါးလောကပစ္စည်းတို့၏တူပုံကား၊ သာလိ-
ဝီဇာဒီနိ-သလေးမျိုးစေ့အစရှိသောအကြောင်းတို့သည်၊ သာလိဖလာဒီနိ-
သလေးသီးအစရှိသောအကျိုးတို့၏၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) အသဒိသမ္ပိ-မတူသည်မှု
လည်းဖြစ်သော၊ ရူပ-ရုပ်တရားသည်၊ အရူပဿ-နာမ်တရား၏လည်းကောင်း၊
အရူပ စ-နာမ်တရားသည်လည်း၊ ရူပဿ-ရုပ်တရား၏လည်းကောင်း၊ ပစ္စယော
ဟောတိ၊ ဂေါလောမာဝိလောမဝိသာဏသဒဓိသိလပဌာဒီနိ စ-နွားမွေး၊ ဆိတ်မွေး၊
ဦးချို၊ နို့ဓမ်း၊ နှမ်း၊ မုံညက်အစရှိသော အကြောင်းတို့သည်လည်း၊ ဒဗ္ဗဘူတနကာ-
ဒီနိ-နေဇာမြက်၊ ရုံးပင်အစရှိသောအကျိုးတို့၏၊ (ပစ္စယော-မတူသောအကြောင်း
သည်၊ ဟောတိ) [ယောဇနာ၌ အဝိကို “ရတ္တဇဠက”ဟုဖွင့်၏၊ (သိုး)ဟု အနက်
ဆိုကြ၏၊ “ဘူတန-ရုံးပင်”ဟု ဦးဟုတ် စိန်အဘိဓာန်၌ဆို၏၊ ယောဇနာ၌
“ဩသမိဝိသေသ-ဆေးပင်အထူး”ဖွင့်သည်၊]

[“ဝိပါကာ ဧဝ တေစန”ကိုဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ”စသည်မိန့်၊
စ-ဆက်၊ ယေ-အကြင်အကြောင်းတရားတို့သည်၊ ယေသံဓမ္မာနံ-အကြင်အကျိုး
တရားတို့၏၊ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါ-ဆန့်ကျင်ကုန်၊ မဆန့်ကျင်ကုန်သော၊ သဒိသာသဒိသာ-
တူကုန်၊ မတူကုန်သော၊ ပစ္စယာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) တေ ဓမ္မာ-ထိုအကျိုးတရားတို့
သည်၊ တေသံဓမ္မာနံ-ထိုအကြောင်းတရားတို့၏၊ ဝိပါကာယေဝ-ဝိပါကတို့ချည်းသာ၊
န-မဟုတ်ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ အယံ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဝိပါကဝသေန-ဝိပါက၏
အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဝိပါကနှင့်စပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကန္တာနိဌာဖလ-
သဘာဝဝသေန စ-ဧကန်အနိဌာဖလသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ သာဝဇ္ဇာ-အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သမာနာပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သဗ္ဗေ-
သမ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေသံ ပညာဘိသင်္ခါရာဒီနိ-ဤပညာဘိ
သင်္ခါရအစရှိသည်တို့၏၊ (“ပစ္စယော”၌ စပ်) ယထာနုရူပ-အကြင်အကြင် အလျော်
အတိုင်း၊ ဝါ-အကြင်အကြင်အားလျော်စွာ၊ ဌာနကိစ္စာသဘာဝဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါပစ္စယ
ဝသေန-ဌာန၊ ကိစ္စ၊ သဘာဝအားဖြင့်ဆန့်ကျင်၊ မဆန့်ကျင်သောအကြောင်း၏
အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဒိသာသဒိသပစ္စယဝသေန စ-တူ၊ မတူသော
အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-
၏။

စ-ဆက်၊ အဿာ-ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ သော ပစ္စယဘာဝေါ-ထိုအကြောင်း၏အဖြစ်
ကို၊ [ဝုတ္တော ဧဝံ၌ စပ်] ယဿဟိ၊ ပေ၊ သင်္ခါရေအာရဘတိတိအာဒိနာ-အစရှိ
သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တောဧဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ [“ကထံပနေတံဇာနိတဗ္ဗံ”
စသောပုစ္ဆာ၏ အဖြေ၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ-ဟူလို၊] အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ အယံ-

ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အညောပိ-ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းမှ အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ပရိယာယော-အကြောင်းတည်း၊ [ပရိယာယောတိကာရဏံ၊ ယောဇနာ၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စုတူပပါတေ-စုတေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သံသာဇေ-သံသာရာ၌လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရာနံ-တို့၏၊ လက္ခဏေ စ-လက္ခဏာ၌လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နမဓ္မေသု စ-ပဋိစ္စသမုပ္ပန်တရားတို့၌လည်းကောင်း၊ ဝိမုယုတိ-တွေဝေ၏၊ သော-ထိုစုတူပပါတစသည်၌ တွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ တိဝိဓေ-၃-ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုသင်္ခါရတို့၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိညာယတိ-သိအပ်၏၊] [“တတော ပစ္စယော”သည် ဉာဏဟိတိဖြစ်သောကြောင့် “ဣတိ ဝိညာယတိ”ဟု ထည့်၍စပ်သည်၊ တိဝိဓာနမ္ပိယံကို “တိဝိဓာနမ္ပိ အယံ”ပုဒ်ဖြတ်။]

ပန-ပရိဟာရ၊ ပေ၊ အံ၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကထံ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဧတေသု-ဤစုတူပပါတစသည်တို့၌၊ ဝိမုယုတိ-တွေဝေ၏၊ သော-ထိုတွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တိဝိဓေပိ-ကုန်သော၊ ဧတေသင်္ခါရေ-တို့ကို၊ ကရောတိ-ပြုသနည်း၊ ဣတိစေ-ဤသို့မေးအံ့၊ တာဝ-ပဋိသန္ဓေစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ စုတိယာ-စုတေခြင်း၌၊ ဝိမုဠော-တွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသောဘဝတို့၌၊ [“စုတူပပါတာဒီသု”ဟု ယောဇနာဖွင့်လေ၏၊] ခန္ဓာနံ-ခန္ဓာတို့၏၊ ဘေဒေါ-ပျက်စီးခြင်းသည်၊ မရဏံ-မရဏတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စုတိ-ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသောစုတိကို၊ အဂ္ဂဏှန္တော-ဉာဏ်ဖြင့်မယူနိုင်သည်၊ (မသိသည်၊) (ဟုတွာ၊) သတ္တော-သည်၊ မရတိ-သေ၏၊ သတ္တဿ-၏၊ ဒေသန္တရသင်္ကမနံ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ အာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသောအကြံတို့ကို၊ ဝိကပ္ပေတိ-အထူးထူးကြံစည်၏၊ ဥပပါတေ-ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၌၊ ဝိမုဠော-သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသောဘဝတို့၌၊ ခန္ဓာနံ-ခန္ဓာတို့၏၊ ပါတုဘာဝေါ-ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဇာတိ-ဇာတိတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဥပပါတံ-ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းကို၊ အဂ္ဂဏှန္တော-ဉာဏ်ဖြင့်မယူနိုင်သည်၊ (မသိသည်၊) (ဟုတွာ၊) သတ္တော-သည်၊ ဥပပဇ္ဇတိ-ပဋိသန္ဓေနေရ၏၊ သတ္တဿ-၏၊ နဝသရီရပါတုဘာဝေါ-အသစ်ဖြစ်သောကိုယ်၏ ထင်ရှားခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ အာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသောအကြံတို့ကို၊ ဝိကပ္ပေတိ-၏။

[“စုတူပပါတေ”ကို အကျယ်ပြုပြီး၍ “သံသာဇေ”ကို အကျယ်ပြုလိုသောကြောင့် “သံသာဇေ ဝိမုဠော”စသည်ကို မိန့်၊] သံသာဇေ-၌၊ ဝိမုဠော-သည်၊ ခန္ဓာနဉ္စပဋိပါဋိ၊ ပေ၊ သံသာဇောတိ ပဝစ္စတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဏ္ဏိတော-ဖွင့်ဆိုအပ်သော၊ ယော ဧသ သံသာဇော-အကြင်သံသာရာသည်၊ (အတ္ထိ၊) [ဤခန္ဓာနဉ္စ

ပဋိပါဠိစသောဂါထာ၏အနက်ကို အဋ္ဌသာလိနိဘာသာဋီကာ နိဒါနကထာ၊ သံသာရစိန္တာအဖွင့်၌ ရေးခဲ့ပြီ။ တံ-ထိုသံသရာကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့၏ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သောအစဉ်ဟူ၍) အဂ္ဂဏှန္ဓော-ဉာဏ်ဖြင့် မယူနိုင် သည်။ (မသိသည်။) (ဟုတွာ) အယံ သတ္တော-သည်။ အသွာ လောကာ-ဤ လောကမှ၊ ပရ်လောကံ-နောက်လောကသို့၊ ဂစ္ဆတိ-သွား၏။ ပရသွာ လောကာ- တစ်ပါးသောရှေ့လောကမှ၊ ဣမံ လောကံ-သို့၊ အာဂစ္ဆတိ-လာခဲ့၏။ ဣတိ အာဒိနိ- ဤသို့အစရှိသော အကြံတို့ကို၊ ဝိကပ္ပေတိ-၏။ [သံသာရေကို အကျယ်ပြုပြီး၍ “သင်္ခါရာနဉ္စ လက္ခဏေ”ကို အကျယ်ပြုလိုသောကြောင့် “သင်္ခါရာနံ လက္ခဏေ” စသည်မိန့်။] သင်္ခါရာနံ-တို့၏၊ လက္ခဏေ-၌၊ ဝိမူဠော-သည်။ သင်္ခါရာနံ- ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့၏၊ သဘာဝလက္ခဏံ-သဘောလက္ခဏာကိုလည်းကောင်း၊ [သ-မိမိ၏၊ ဘာဝ-အမှတ်အသား၊ ပထဝီဓာတ်၏ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ၊ ဖဿ၏ ဖုဿနလက္ခဏာ စသည်ကို ဆိုသည်။] သာမညလက္ခဏဉ္စ-သာမညလက္ခဏာကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ- တူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာကိုလည်းကောင်း၊ [ရုပ်အားလုံး၏ ရူပန- လက္ခဏာ၊ နာမ်အားလုံး၏ နမနလက္ခဏာကို ဆိုသည်။] အဂ္ဂဏှန္ဓော-သည်။ (ဟုတွာ) သင်္ခါရေ-တို့ကို၊ အတ္တတော-အတ္တအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ- အတ္တ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အတ္တနိယတော-အတ္တ၏ဥစ္စာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဓုဝတော-ခိုင်မြဲသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ခိုင်မြဲ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သုဘတော-တင့်တယ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သုခတော-သုခအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိကပ္ပေတိ-၏။

[“သင်္ခါရာနဉ္စ လက္ခဏေ”ကို အကျယ်ပြုပြီး၍ “ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု”ကို အကျယ်ပြုလိုသောကြောင့် “ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု ဝိမူဠော”စသည်မိန့်။] ပဋိစ္စ- သမုပ္ပန္နဓမ္မေသု-အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းကိုစွဲ၍ ကောင်းစွာဖြစ်သော အကျိုး တရားတို့၌၊ ဝိမူဠော-သည်။ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ သင်္ခါရာဒီနံ-သင်္ခါရအစရှိသောအကျိုးတရားတို့၏၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ပုံကို၊ အဂ္ဂဏှန္ဓော- သည်။ (ဟုတွာ) အတ္တာ-အတ္တသည်။ ဇာနာတိ ဝါ-သိလည်းသိ၏၊ န ဇာနာတိ ဝါ-မသိလည်းမသိ၊ သော ဧဝံ-ထိုအတ္တသည်သာ၊ ကရောတိ စ-ကိုယ်တိုင်လည်း ပြု၏၊ ကာရေတိ စ-သူတစ်ပါးကိုလည်းပြုစေ၏၊ သော-ထိုအတ္တသည်၊ ပဋိသန္ဓိယံ- ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တဿ-ထို အတ္တ၏၊ အဏုက္ကဿရာဒယော- အဏုမြူ အစိုးရသူအစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကလလာဒိဘာဝေန-ကလလ ရေကြည်အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ သဏ္ဌာပေတွာ-ကောင်းစွာ တည်စေ၍၊ ဣန္ဒြိယာနိ-စက္ခုစသောဣန္ဒြေတို့ကို၊ သမ္မာဒေန္တိ-ပြီးစီးစေကုန်၏။

သော-ထိုအတ္တသည်။ ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နော-စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့နှင့်ပြည့်စုံသည်။ (ဟုတွာ) ဖုသတိ-တွေ့ထိ၏။ ဝေဒယတိ-ခံစား၏။ တဏှိယတိ-မှတ်သိပ် ဆာလောင်မှု တဏှာကို ပြု၏။ [“တဏှာ”နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်းသက်၊] ဥပါဒိယတိ-စွဲလမ်း၏။ ဃဋိယတိ-ရှေးဘဝနှင့် နောက်ဘဝ၏ ဆက်စပ်မှုကိုပြု၏။ [ဤ၌လည်း ကရဓာတ်၏အနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊ စုရာဒိဖြစ်၍ ဃဋိယတိ ရှိလျှင်ကောင်း၏။ “ရှေးဘဝနှင့် နောက်ဘဝကို ဆက်စပ်၏”ဟု ပေးပါ။

သော-ထို အတ္တသည်။ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဘဝန္တရေ-ဘဝတစ်ပါး၌၊ ဘဝတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ နိယတိ သင်္ဂတိ ဘာဝပရိဏတာ-မြဲသောအားဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဒေဝ၊ မနုဿ စသော ထိုထိုအဖြစ်တို့၌ ကိုင်းညွတ်ကြကုန်၏။ ဝါ-မြဲသောပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဒေဝ၊ မနုဿစသော ထိုထိုအဖြစ်တို့၌ ကိုင်းညွတ်ကြကုန်၏။ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝိကပ္ပေတိ-၏။

သော-ထိုသတ္တဝါသည်။ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာယ-သည်၊ အန္တိကတော-မကန်းသော်လည်း ကန်းသကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်။ (ဟုတွာ) ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝိကပ္ပေန္တော-ကြံစည်လျက်၊ [အဘိသင်္ခ-ရောတိ၌ စပ်၊] ယထာ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ အန္တော-မျက်စိ ၂-ဖက်လုံး ပျက်သူသည်၊ ပထဝီယံ-မြေပေါ်၌၊ ဝိစရန္တော-လှည့်လည်လသော်၊ မဂ္ဂမ္ပိ-လမ်းမှန်ကိုလည်း၊ (ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ-သွားမိသကဲ့သို့) အမဂ္ဂမ္ပိ-လမ်းမှားကိုလည်း၊ (ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ) ထလမ္ပိ-ကြည်းကုန်းအရပ်ကိုလည်း၊ (ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ) နိန္ဒမ္ပိ-ချိုင်ဝှမ်း အရပ်ကိုလည်း၊ (ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ) ဝိသမ္ပိ-မညီညွတ်သော အရပ်ကိုလည်း၊ ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ-သွားမိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ ပုည-ပုညဖြစ်သော၊ (သင်္ခါရမ္ပိ-သင်္ခါရကိုလည်း၊ အဘိသင်္ခရောတိ-ပြုမိ၏၊) အပုည-အပုညဖြစ်သော၊ (သင်္ခါရမ္ပိ၊ အဘိသင်္ခရောတိ) အာနဉ္စ-အာနဉ္စဖြစ်သော၊ သင်္ခါရမ္ပိ-ကိုလည်း၊ အဘိသင်္ခရောတိ-ပြုမိ၏။ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း။

သော ဧဝံ ၊ပေ၊ အဘိသင်္ခရောတိ ။ ။ “ဧဝံ အဝိဇ္ဇာယ အန္တိကတော”ဖြင့် စုတူပပါတစသည်၌ ဝိမုဋ်ဖြစ်ခဲ့ပုံကို ညွှန်ပြသည်။ “ဧဝံ ဝိကပ္ပေန္တော”ဖြင့် “သတ္တာ မရတိ ၊ပေ၊ ဝိကပ္ပေတိ”စသည်ဖြင့် ဝိကပ္ပေတိ ကြိယာပါသော ဝါကျများကိုညွှန်ပြသည်။ “ဤဆို အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် အဝိဇ္ဇာက ကန်းသကဲ့သို့ဖြစ်အောင် ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍ ဤဆိုအပ်ပြီး သောနည်းဖြင့် အမျိုးမျိုးကြသည်”ဟူလို၊ ထိုသို့အဝိဇ္ဇာက ကန်းအောင်ပြုအပ်သည်ကိုပင် ဋီကာ၌ “အဝိဇ္ဇာ အကုသလံ စိတ္တံ ကတွာ”ဟု ဆိုသည်။ အဝိဇ္ဇာက စိတ်ကို အကုသလ ဖြစ်အောင်(အပြစ်မကင်းအောင်) ပြုအပ်သည်ကို “အကုသလံ စိတ္တံ ကတွာ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုအကုသလသဒ္ဒါသည် သာဝဇ္ဇအနက်ဟောတည်း။

တေန-ထို့ကြောင့်၊ ယထာပိ နာမ ဇစ္စန္ဓော၊ ပေ၊ ဥပသန္တော စရိသတိတိ-ဟူသော၊ ဇေတံ(ဂါထာဝစနံ)-ဤဂါထာစကားကို၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [ယထာပိနာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဇစ္စန္ဓော-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကာဏ်းသော၊ နရော-သတ္တဝါသည်၊ အပရိဏာယကော-ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ မရှိသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လသော်၊)ဧကဒါ-တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ မဂ္ဂေန-မှန်သောလမ်းဖြင့်လည်း၊ ယာတိ-သွားမိ၏၊ တထာ-တူ၊ သံသာရေ-သံသရာ၌၊ သံသရံ(သံသရန္တော)-ကျင်လည်ရသော၊ ဗာလော-အဝိဇ္ဇာဖုံးလွှမ်းသဖြင့် မိုက်ကာဏ်းနေသော သတ္တဝါသည်၊ အပရိဏာယကော-ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ကလျာဏမိတ္တ မရှိသည်၊ (သမာနော-သော်၊) ဧကဒါ-၌၊ ပုည-ကောင်းမှုကို၊ ကရောတိ-ပြုမိ၏၊ ဧကဒါ-၌၊ အပုည အပိ-မကောင်းမှုကိုလည်း၊ ကရောတိ-ပြုမိ၏။

ယဒါစ-အကြင်အခါ၌ကား၊ သော-ထိုသတ္တဝါသည်၊ ဓမ္မ-သစ္စာငှ-ပါး ဟောညွှန်းထားသည့် တရားတော်မြတ်ကို၊ ဥ-တွာ-သိရ၍၊ သစ္စာနိ-သစ္စာတို့ကို၊ အဘိ-သမေဿတိ-ထိုးထွင်း၍ သိလတ္တံ့၊ တဒါ-သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိရာထိုအခါ၌၊ အဝိဇ္ဇုပသမာ-အဝိဇ္ဇာ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်၊ ဥပသန္တော-ငြိမ်းအေးလျက်၊ စရိသတိ-လှည့်လည်ရလတ္တံ့၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရတိ ပဒသိ-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရဟူသောပုဒ်၌၊ ဝိတ္ထာရကထာ-အကျယ်ဖြစ်သော စကားတည်း။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသ အဖွင့် ပြီး၏။

အပရိဏာယကော။ ။ပရိ+နိ-ဓာတ်၊ ကျ-ပစ္စည်း၊ ရ-ကြောင့် န-ကို ကာ-ပြန်၊ ပရိဏေတိတိ ပရိဏာယကော-ထက်ဝန်းကျင်ပို့ဆောင်တတ်သော ကလျာဏမိတ္တ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တ မရှိသူသည်“နတ္ထိ ပရိဏာယကော ယဿာတိ”ဟူသော ဝစနတ္ထအရ အပရိဏာယကမည်၏၊ “အပရိဏာယက”အရ အရဟတ္တမဂ်ကို ပြီးစေတတ်သော ကလျာဏမိတ္တကိုလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ် အဆုံးရှိသော ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း ဋီကာ၌ ၂-နည်းပြ၏၊ ထိုတွင် ပဌမနည်းအလို “ရှေ့ဆောင်လမ်းပြအရဟတ္တမဂ်ကို ပြီးစေတတ်သော ကလျာဏမိတ္တ မရှိသော”ဟု ပေး၊ ဒုတိယနည်းအလို “နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်သော ဉာဏ်မရှိသော”ဟု ပေးပါ။

ဋီကာ။ ။အပရိဏာယကော ဗာလောတိ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ပုဋိပါဒကကလျာဏမိတ္တရဟိတောတိ အတ္ထော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိသနံ ဝါ ဉာဏံ၊ ပေ၊ ပရိဏာယကန္တိ ဝုတ္တံ။

ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသ အဖွင့်

၂၂၇။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသေ-၌၊ စက္ခုဝိညာဏံတိ အာဒိသု-
 အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) စက္ခုဝိညာဏံ-စက္ခု
 ဝိညာဉ်သည်၊ ကုသလဝိပါကံ-ကုသလဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ အကုသ
 လဝိပါကံ-အကုသလဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒုဝိဓံ-၂-
 ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သောတ ဃာန ဇိဝှိ ကာယဝိညာဏာနိ-သောတ
 ဝိညာဉ်၊ ဃာနဝိညာဉ်၊ ဇိဝှိဝိညာဉ်၊ ကာယဝိညာဉ်တို့သည်၊ တထာ-ထိုအတူ ၂-
 ပါးတို့တည်း၊ ပန-ကား၊ မနောဝိညာဏံ-သည်၊ [“ဗာဝိသတိဝိဓံ ဟောတိ”၌ စပ်၊]
 ကုသလာ ကုသလဝိပါကာ-ကုသလဝိပါကံ၊ အကုသလဝိပါကံဖြစ်ကုန် သော၊ ဒွေ-
 နှစ်ပါးကုန်သော၊ မနောဓာတုယော-မနောဓာတ်တို့လည်းကောင်း၊ တိဿော-၃-
 ပါးကုန်သော၊ အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုယော-အဟိတ်မနောဝိညာဏ
 ဓာတ်တို့လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ သဟေတုကာနိ-သဟိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊
 ကာမာဝစရ ဝိကပါကစိတ္တာနိ-ကာမာဝစရဝိပါကံစိတ်တို့ လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ-
 ကုန်သော၊ ရူပါဝစရာနိ-ရူပါဝစရဝိပါကံစိတ်တို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊
 အရူပါဝစရာနိ-အရူပါဝစရဝိပါကံစိတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဗာဝိသ
 တိဝိဓံ-၂၂-ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆဟိ-၆-ပါးကုန်သော၊
 ဣမေဟိ ဝိညာဏေဟိ-ဤဝိညာဉ်တို့ဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 ဗာတ္ထိသ-၃၂-ပါးသော၊ လောကီယဝိပါကဝိညာဏာနိ-လောကီဝိပါကံဝိညာဉ်
 တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သင်္ဂဟိတာနိ-သိမ်းယူအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ [ဤစကားဖြင့်
 ဝိညာဏံအရ လောကီဝိပါကံဝိညာဉ်ကိုရယူပုံကို သိပါ၊] လောကုတ္တရဝိပါကာနိ
 ပန-လောကုတ္တရာဝိပါကံတို့ကိုကား၊ ဝဋ္ဋကထာယံ-ဝဋ်ကို ဆိုရာဆိုကြောင်း
 စကားရပ်၌၊ န ယုဇ္ဈန္တိ-မယှဉ်စပ်အပ်ကုန်၊ ဝါ-မသုံးစွဲအပ်ကုန်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊
 န ဂဟိတာနိ-မယူအပ်ကုန်။

တတ္ထ-ထိုဝိပါကံဝိညာဉ်ကိုသာ ယူရာ၌၊ [ယောဇနာ၌ “တသ္မိ သင်္ခါရပစ္စယာ
 ဝိညာဏံတိဝစနေ”ဟု ဖွင့်လေ၏၊](စောဒကဿ-၏၊ ဤဒိသီ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊
 စောဒနာ-စောဒနာသည်၊) သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊(ကိဒိသီ-အဘယ်ကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊
 စောဒနာ-စောဒနာသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာသည်နည်း၊) ပန-စောဒနာပါဦးအံ့၊
 ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ဣဒံ ဝိညာဏံ-ဤဝိပါကံဝိညာဉ်သည်၊
 သင်္ခါရပစ္စယာ-သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ ဧတံ
 (အတ္ထဇာတံ)-ဤအနက်ကို၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်ပါသနည်း၊
 သိနိုင်ပါသနည်း၊(ဣတိ ဤဒိသီ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ စောဒနာ-စောဒနာသည်၊
 သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊) ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ-ဆည်းပူးအပ်သောကံ၏ မရှိခြင်းသည်၊

(သတိ-ဖြစ်လသော်) ဝိပါကာဘာဝတော-အကျိုး၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ (ဝုတ္တပ္ပကာရံ-သော၊ က္ကဒံဝိညာဏံ-သည်၊ သင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဟောတိ-၏၊ ကုတအတ္ထဇာတံ-ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-၏၊)ဟိ-ချဲ့၊ ဧတံ-ဤသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်သည်၊ ဝိပါကံ-ဝိပါကံဝိညာဉ်တည်း၊ ဝိပါကဉ္စ-ဝိပါကံဝိညာဉ်သည်လည်း၊ ဥပစိတကမ္မဘာဝေ-ဆည်းပူးအပ်ပြီးသောကံ၏ မရှိခြင်းသည်၊ (သတိ)၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ-မဖြစ်၊ (ဝိပါကဉ္စ-သည်လည်း၊ ဥပစိတကမ္မဘာဝေ-သည်၊ သတိ-သော်)၊ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇယျ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်)၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌၊ သဗ္ဗဝိပါကာနိ-အလုံးစုံသော ဝိပါကံတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇယျ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ စ-စင်စစ်ကား၊ (သဗ္ဗေသံသဗ္ဗဝိပါကာနိ) နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ ကုတိ-ထို့ကြောင့်၊ သင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ က္ကဒံ ဝိညာဏံ-ဤဝိပါကံဝိညာဉ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကုတိ ဧတံ(အတ္ထဇာတံ)-ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဝါ-သိနိုင်၏၊

ကတရသင်္ခါရပစ္စယာ-အဘယ်သင်္ခါရဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ကတရဝိညာဏံ-သည်၊ (ဟောတိ-နည်း၊) ကုတိစေ-ဤသို့မေးအံ့၊ တာဝ-ရူပါဝစရပုညာဘိသင်္ခါရစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော) ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ကုသလဝိပါကာနိ-ကုန်သော၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ-စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသောစိတ်တို့လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏေ-မနောဝိညာဉ်၌၊ (မနောဝိညာဉ်ထဲက)၊ ဧကာ-တစ်ပါးသော၊ မနောဓာတု-မနောဓာတ်လည်းကောင်း၊ [ပါဠိတော်၌ ဝိညာဉ်၆-ပါးသာပြသောကြောင့် မနောဝိညာဉ်ထဲကုသလဝိပါကံ သမ္ပင်္ဂိစ္ဆိန်းတည်းဟူသော မနောဓာတ်ကို “မနောဝိညာဏေဧကာမနောဓာတု”ဟု ဆိုသည်၊] ဒွေ-ကုန်သော၊ မနောဝိညာဏဓာတုယော-တို့လည်းကောင်း၊ [ကုသလဝိပါကံ သန္တိရဏ ၂-ပါးကို ဆိုသည်၊] အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ကာမာဝစရမဟာဝိပါကာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ကုတိ-ဤသို့၊ သောဋ္ဌသ-၁၆-ပါးသော ဝိပါကံဝိညာဉ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်၏) ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်း၊ ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ၊ ပေ၊ သသင်္ခါရေနာတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ဟောတော်မူပြီ) [ပါဠိများ၏အနက်ကိုဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊အဗျကတာ ဓမ္မာ၏ ပဒဘာဇနိ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊]

ပန-ကား၊ ရူပါဝစရပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ရူပါဝစရဝိပါကာနိ-ရူပါဝစရ ဝိပါကံစိတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ယထာဟ-နည်း၊ တဿေဝ ရူပါဝစရဿ၊ ပေ၊ ဝိဟရတိတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ဟောတော်မူပြီ)၊ [ဤပါဠိတို့၏အနက်ကိုလည်း ထိုနေရာ၌ပင်ရေးခဲ့ပြီ]ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ-ပုညာဘိသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဧကဝိသတိဝိဇ္ဇာ-၂၁-ပါး အပြားရှိသော ဝိညာဏံ-ဝိပါကံဝိညာဉ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ကား၊ “အပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ-

ကြောင့်၊ အကုသလဝိပါကာနိ-ကုန်သော၊ ပဉ္စ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ ဧကော မနောဓာတု၊ ဧကော မနောဝိညာဏဓာတု-မနောဝိညာဏဓာတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိဇေ-ဤသို့၊ သတ္တဝိဓံ-၇-ပါး အပြားရှိသော၊ ဝိညာဏံ-ဝိပါကံ ဝိညာဉ်သည်၊ ဟောတိ၊ ယထာဟ-နည်း၊ အကုသလသမ္ပယုတ္တံ၊ ပေ၊ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ၊) [ဤပါဠိတို့၏ အနက်များကိုလည်း ထို၌ပင် ရေးခဲ့ပြီ၊] ပန-ကား၊ အာနေဉ္စာဘာသဒီရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ အရူပဝိပါကာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဣတိဇေ-သို့၊ စတုပ္ပဓံ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ယထာဟ-နည်း၊ တဿေဝ အရူပါဝစရဿ၊ ပေ၊ ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ၊) [ဤပါဠိတို့၏ အနက်များကို ထိုနေရာ၌ပင် ရေးခဲ့ပြီ။]

[ထိုဝိညာဉ်တို့၏ဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “ဇေ” စသည်မိန့်၊] ဇေ-ဤသို့လျှင်၊ သဒီရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ယံ ဝိညာဏံ-ဟောတိ၊ တံ(ဝိညာဏံ)-ထိုဝိညာဉ်ကို၊ ဥ တွာ-သိပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ အဿ-ထိုဝိညာဉ်၏၊ ဇေ-သို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ပုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သဗ္ဗမေဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဣဒံ-ဤဝိညာဉ်သည်၊ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန-ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေတို့၏အပြားအားဖြင့်၊ ဒွိဓာ-ဖြင့်၊ ပဝတ္တတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေတို့တွင်၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ပဉ္စဝိညာဏာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ (ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ပါးတို့လည်းကောင်း၊) ဒွေ မနောဓာတုယော-တို့လည်းကောင်း၊ [သမ္ပုဋ္ဌိစွဲနိဒ္ဒေကိုဆိုသည်။] သောမနဿ-သဟဂတာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု-လည်းကောင်း၊ [သောမနဿသန္တိရဏကိုဆိုသည်။] ဣတိ-သို့၊ တေရသ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ-ဤဝိညာဉ်တို့သည်၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ-ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌၊ ပဝတ္တိယံယေဝ-ပဝတ္တိအခါ၌သာ၊ ပဝတ္တန္တိ၊ သေသာနိ-ကြွင်းကုန်သော၊ ဧကူနဝိသတိ-သော၊ (ဝိညာဏာနိ-တို့သည်၊) [ပဋိသန္ဓေစိတ်တစ်ခုယုတ် ၂၀-ကိုဆိုသည်] တီသု-ကုန်သော၊ ဘဝေသု-တို့၌၊ ယထာနုရူပံ-အကြင်ကြင်လျော်သည့်အတိုင်း၊ ပဝတ္တိယံပိ-ပဝတ္တိအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိယံပိ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တန္တိ-ကုန်၏။

ကထံ-အဘယ်သို့၊ (ပဝတ္တန္တိ-ကုန်သနည်း၊) တာဝ-မနောဓာတ်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒိဋ္ဌာနိ)၊ ကုသလဝိပါကာနိ-ကုန်သော၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ-ပဉ္စ-၅-ပါးသောဝိညာဉ်တို့သည်၊ ကုသလဝိပါကေနေဝ-ကုသလဝိပါကံအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အကုသလဝိပါကေနေဝ-အကုသလဝိပါကံအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တဿ-ဖြစ်ရသော၊ ယထာက္ကမံ-အကြင်အကြင်အစဉ်အတိုင်း၊ ဝါ-အစဉ်အားလျော်စွာ၊ ပရိပါကံ-ရင့်ကျက်ခြင်းသို့၊ ဥပဂတိန္ဒြိယဿ-ကပ်ရောက်သော ဣန္ဒြေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ စက္ခာဒီနံ-စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့၏၊ အာပါတဂတံ-ရှေးရှုကျရောက်သော၊ ဣဒံ ဝါ-ဣဒ္ဌမူလည်းဖြစ်သော၊ ဣဒ္ဌမဇ္ဈတ္တံ

ဝါ-ကုဋ္ဌမဇ္ဈဗူလည်းဖြစ်သော၊ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ-ရူပါရုံအစရှိသောအာရုံကို၊ အာရပ္ပ-
 ၍၊ စက္ခုဒိပဿာဒံ-စက္ခုအစရှိသောပဿာဒကို၊ နိဿာယ-မိ၍၊ ဒဿနံ၊ ပေ၊ ကိစ္စံ-
 မြင်ခြင်းကိစ္စ၊ ကြားခြင်းကိစ္စ၊ နံခြင်းကိစ္စ၊ သာယာခြင်းကိစ္စ၊ တွေ့ထိခြင်းကိစ္စတို့ကို၊
 သာယေမာနာနိ-ပြီးစေကုန်လျက်၊ ပဝတ္တန္တိ၊ မကုသလဝိပါကာနိ-ကုန်သော၊
 (စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ-ကုန်သော) ပဉ္စ-၅-ပါးသော ဝိပါက်တို့သည်၊ တထာ-တူ၊
 (ပဝတ္တန္တိ)၊ [အလုံးစုံတူသည်ဟု ထင်မည်စိုး၍ “ကေဝလံ တိ”စသည်မိန့်၊] ဟိ-
 စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ကေဝလံ-ကုဋ္ဌ၊ ကုဋ္ဌမဇ္ဈတ္တမဇာန် သက်သက်၊
 တေသံ-ထိုအကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့သည်၊ အနိဋ္ဌံ-အနိဋ္ဌမူလည်းဖြစ်သော၊
 အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တံ ဝါ-မူလည်းဖြစ်သော၊ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ-သည်၊ ဟောတိ၊ အယမေဝ-
 ဤအနိဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တအာရုံ ရှိသည်အဖြစ်သည်သာ၊ ဝိသေသော-အကုသလ
 ဝိပါက် စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့မှ ထူး၏၊ စ-ဆက်၊ ဒဿပိ-ကုန်သော၊ ဧတာနိ-
 ဤဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တို့သည်၊ နိယတဒွါရာရမ္မဏဝတ္ထုဌာနာနိ-မြသောဒွါရ၊ မြသော
 အာရုံ၊ မြသောဝတ္ထု၊ မြသောဌာနရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ နိယတကိစ္စာနေဝ
 စ-မြသောကိစ္စရှိကုန်သည်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ ဘဝန္တိ၊ [စက္ခုဝိညာဉ်တို့သည်
 စက္ခုဒွါရ၌သာ ရူပါရုံကို အာရုံပြု၍သာ စက္ခုဝတ္ထုကိုမိ၍သာ ပဉ္စဝိညာဉ်ဌာန၌သာ
 ဒဿနကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍ အမြဲဖြစ်ကြ၏၊ သောတဝိညာဉ် စသည်တို့၌လည်း
 နည်းတူ အဘိဓမ္မတ္တသင်္ဂဟ ပကိဏ်းပိုင်းက ဒွါရသင်္ဂဟစသည်ကို သတိပြုပါ။]

တတော-ထို ၁၀-ပါးသောဝိညာဉ်တို့တွင်၊ [ယောဇနာ၌ “ဒဿသု ဝိညာဏေသု”
 ဟု ရှိ၏၊ အနန္တရံဟု လာလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် “တတော-ထိုမှနောက်၌”ဟု
 မပေးထိုက်၊] ကုသလဝိပါကာနိ-ကုန်သော၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ-တို့၏၊ အနန္တရံ-
 အခြားမဲ့၌၊ ကုသလဝိပါကမနောဓာတု-သည်၊ တေသညေဝ-ထိုစက္ခုဝိညာဉ်
 အစရှိသည်တို့၏ပင်၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ အာရပ္ပ-၍၊ ဟဒယဝတ္ထု-ကို၊ နိဿာယ-၍၊
 သမ္ပဋ္ဌိနကိစ္စံ-အာရုံကိုခံယူခြင်းကိစ္စကို၊ သာယေမာနာ-လျက်၊ ပဝတ္တိ၊ တထာ-
 တူ၊ အကုသလဝိပါကာနိ-ကုန်သော၊ (စက္ခုဝိညာဉ်ဒိနိ-တို့၏)၊ အနန္တရာ-၌၊
 အကုသလဝိပါကာ-သော၊ (မနောဓာတု တေသညေဝ အာရမ္မဏံ အရပ္ပ
 ဟဒယဝတ္ထု၊ နိဿာယ သမ္ပဋ္ဌိနကိစ္စံ သာယေမာနာ ပဝတ္တတိ)၊ စ ပန-ထပ်၍
 ဆက်ဦးအံ့၊ ဣဒံ ဒွယံ-ဤသမ္ပဋ္ဌိစုံနှစ် ၂-ပါးအပေါင်းသည်၊ အနိယတဒွါရာရမ္မဏံ-
 မမြသောဒွါရ၊ မမြသောအာရုံရှိသည်လည်းကောင်း၊ နိယတဝတ္ထုဌာနံ-မြသောဝတ္ထု၊
 မြသောဌာနရှိသည်လည်းကောင်း၊ နိယတကိစ္စဉ္စ-မြသောကိစ္စရှိသည်လည်းကောင်း၊
 ဟောတိ၊ [အနိယတဒွါရာရမ္မဏ စသည်ဖြစ်ပုံကို ဝီထိဆိုရိုး နားလည်မှ
 သိနိုင်မည်၊]

ပန-ကား၊ သောမနဿသဟဂတာ-သော၊ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု-
 အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်သည်။ [သောမနဿ သန္တီရဏကို ဆိုသည်။]
 ကုသလဝိပါကမနောဓာတုယာ-၏။ အနန္တရံ-၌၊ တဿာ ဧဝ-ထို ကုသလဝိပါက
 မနောဓာတ်၏ပင်။ အာရမ္မဏံ-ကို၊ အာရမ္မ-၍၊ ဟဒယဝတ္ထု-၊ နိဿာယ-
 ၍လည်းကောင်း၊ သန္တီရဏကိစ္စံ သာယေမာနာ-သည်။ (ဟုတ္တာ)စ-လည်းကောင်း၊
 ဆသု-ကုန်သော၊ ဒွါရေသု-တို့၌၊ ဗလဝါရမ္မဏေ-အားရှိသော အာရုံ၌၊ [တဒါရုံ
 ကျမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ဗလဝါရမ္မဏေ” ဟု ဆိုသည်။] ကာမာဝစရသတ္တာနံ-
 တို့၏ သန္တာန်၌၊ [ရူပါရူပသတ္တဝါတို့မှာ တဒါရုံ မကျသောကြောင့် “ကာမာဝစရ
 သတ္တာနံ”ဟုဆိုသည်။] ယေဘုယျေန-အားဖြင့်၊ လောဘသမ္ပယုတ္တဇနာဝသာနေ-
 လောဘသမ္ပယုတ်ဇော၏အဆုံး၌၊ ဘဝင်္ဂီထိ-ဘဝင်အစဉ်ကို၊ ပစ္စိန္နိတွာ-ဖြတ်၍၊
 (ဘဝင် မကျစေသေးဘဲ ဖြတ်၍) ဇေနေန-ဇောသည်။ ဂဟိတာရမ္မဏေ-
 ယူအပ်ပြီးသော အာရုံ၌၊ တဒါရမ္မဏဝသေန စ-တဒါရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ သင်္က
 ဝါ-တစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွိက္ခတ္ထံ၊ ဝါ-သော်လည်း ကောင်း၊ ပဝတ္တတိ-
 ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ၁-ကြိမ်၊ သို့မဟုတ် ၂-ကြိမ် ဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း၊
 စိတ္တပဝတ္တိဂဏနာယံ-စိတ်ဖြစ်ပုံကို ရေတွက်ရာအခန်း၌၊ သဗ္ဗဒွါရေသု-တို့၌၊
 တဒါရမ္မဏေ-တဒါရုံဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဒွေ ဧဝ-၂-ကြိမ်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊
 စိတ္တဝါရာ-စိတ်အကြိမ်တို့သည်၊ အာဂတာ-လာကုန်၏။ ပန-ဆက်၊ ဣဒံ စိတ္တံ-ဤ
 တဒါရုံကိစ္စတပ်သော စိတ်သည်၊ တဒါရမ္မဏံတိ စ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပိဋိဘဝင်
 တိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ နာမာနိ-တို့ကို၊ လဘတိ၊
 [ပိဋိဘဝင် အမည်ရပ်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ အဗျာကတဝိပါကုဒ္ဒါရကထာ
 အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အနိယတ ဒွါရာရမ္မဏံ-မမြသော ဒွါရ၊ မမြသောအာရုံ ရှိသည်လည်းကောင်း၊
 နိယတဝတ္ထုကံ-မြသောဟဒယဝတ္ထုရှိသည်လည်းကောင်း၊ အနိယတဌာနကိစ္စဉ္စ-
 မမြသောဌာန၊ မမြသောကိစ္စရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ တာဝ-
 ပဋိသန္ဓေစိတ် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဌာနိ) တေရသ-၁၃-ပါးသောစိတ်တို့သည်၊
 ပဉ္စဝေါကာရဘေဝ ပဝတ္တိယံယေဝ ပဝတ္တန္တိ၊ ဣတိဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သေသေသု-
 ကုန်သော၊ ဧကူနဝိသတိယာ-သော၊ စိတ္တေသု-တို့တွင်၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော
 စိတ်သည်၊ အတ္တနော-မိမိအား၊ အနုရူပါယ-လျော်သော၊ ပဋိသန္ဓိယာ-အားဖြင့်၊
 န ပဝတ္တတိ-မဖြစ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ပဝတ္တတိဧဝ-ဖြစ်သည်သာ။)

ပန-ကား၊ ပဝတ္တိယံ-၌၊ တာဝ-သဟိတ် ကာမာဝစရစိတ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊
 (နိဒ္ဒိဌာ) ကုသလာကုသလဝိပါကာ-ကုသလဝိပါတ်၊ အကုသလဝိပါတ် ဖြစ်ကုန်
 သော၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယော-အဟိတ်
 မနောဝိညာဏဓာတ် တို့သည်၊ [အဟိပဋိသန္ဓေ-၂-ခုကိုဆိုသည်။] ပဉ္စဒွါရေ-၌၊

ကုသလာကုသလဝိပါက မနောဓာတုနံ-ကုသလဝိပါတ်၊ အကုသလဝိပါတ် ဖြစ်သော မနောဓာတ်တို့၏၊ [သမ္ပဋိမျိုး စိတ်ကိုဆိုသည်၊] အနန္တရံ-အခြားမဲ့၌၊ သန္တီရဏကိစ္စံ-သန္တီရဏကိစ္စလည်းကောင်း၊ [ဣတိ ဌ်စပ်] ဆသု-ကုန်သော၊ ဒွါရေသု-တို့၌၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ (“ဗလဝါရမ္မဏေ ကာမာဝစရသတ္တာနံ ယေဘုယေန” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်၊) တဒါရမ္မဏကိစ္စံ-လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-မိမိသည်၊ ဒိန္နပဋိသန္ဓတော-ပေးအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေမှ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌၊ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒကေ-ဘဝင်ကိုဖြတ်တတ်သော၊ စိတ္တုပ္ပါဒေ-စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊ အသတိ-မရှိလသော်၊ ဘဝဂံကိစ္စံ-လည်းကောင်း၊ အန္တေ-ဘဝ၏အဆုံး၌၊ စုတိကိစ္စဉ္စ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ကိစ္စာနိ-တို့ကို၊ သာယေမာနာ-ပြီးစေကုန်လျက်၊ နိယတဝတ္ထုကာ-မြဲသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟဒယ ဝတ္ထုကိုသာ မှီကုန်သည်လည်းကောင်း၊) အနိယတဒွါရာရမ္မဏဌာနကိစ္စာ-မမြဲသောဒွါရ၊ မမြဲသောအာရုံ၊ မမြဲသောဌာန၊ မမြဲသောကိစ္စ ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။

အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ကာမာဝစရသဟေတုကစိတ္တာနိ-သဟိတ် ကာမာဝစရ ဝိပါတ်စိတ်တို့သည်၊ ပဝတ္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်၊ (ဗလဝါရမ္မဏေ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊) ဆသု ဒွါရေသု-တို့၌၊ တဒါရမ္မဏကိစ္စံ-လည်းကောင်း၊ အတ္တနာ ဒိန္နပဋိသန္ဓတော ဥဒ္ဓံ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒကေ စိတ္တုပ္ပါဒေ အသတိ၊ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ အန္တေ စုတိကိစ္စံ စ ဣတိ တိဏိ ကိစ္စာနိ၊ သာယေမာနာနိ-ပြီးစေကုန်လျက်၊ နိယတဝတ္ထုကာနိ-မြဲသော မှီရာဝတ္ထု ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ အနိယတဒွါရရမ္မဏဌာနကိစ္စာနိ-မမြဲသောဒွါရ၊ မမြဲသော အာရုံ၊ မမြဲသောဌာန၊ မမြဲသောကိစ္စရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။

ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ရူပါဝစရာနိ-ရူပါဝစရဝိပါတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ အရူပါဝစရာနိ-အရူပါဝစရဝိပါတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အတ္တနာ ဒိန္နပဋိသန္ဓတော ဥဒ္ဓံ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒကေ စိတ္တုပ္ပါဒေ အသတိ၊ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ အန္တေ စုတိကိစ္စံ စ၊ ဣတိ-သို့၊ ကိစ္စဒွယံ-ကိစ္စ-၂-ပါးအပေါင်းကို၊ သာယေမာနာနိ-ကုန်လျက်၊ ပဝတ္တန္တိ၊ တေသု-ထိုရူပါဝစရဝိပါတ်၊ အရူပါဝစရဝိပါတ်တို့တွင်၊ ရူပါဝစရာနိ-ရူပါဝစရဝိပါတ်တို့သည်၊ နိယတဝတ္ထုရမ္မဏာနိ-မြဲသောဝတ္ထု၊ မြဲသော အာရုံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ အနိယတဌာနကိစ္စာနိ-မမြဲသောဌာန၊ မမြဲသော ကိစ္စ ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ) ဣတရာနိ-ရူပါဝစရဝိပါတ်မှ အခြားသော အရူပါဝစရဝိပါတ်တို့သည်၊ အဝတ္ထုကာနိ-မှီရာဝတ္ထုမရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ နိယတာရမ္မဏာနိ-မြဲသောအာရုံရှိကုန်သည် လည်းကောင်း၊ အနိယတဌာနကိစ္စာနိ-မမြဲသောဌာန၊ မမြဲသော ကိစ္စရှိကုန်သည် လည်းကောင်း၊

ဟုတ္တာ ပဝတ္တန္တိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ တာဝ-ဧကာဒသ တဒါရမ္မဏစိတ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ)၊ ဗာတ္ထိသဝိဓံ၊ ၃၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝိညာဏံ- ဝိညာဉ်သည်၊ ပဝတ္တိယံ-၌၊ သင်္ခါရပစ္စယာ-ရှေးဘဝက သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပဝတ္တိတိ-၏၊ တတြ-ထိုပဝတ္တိအခါ၌၊ အဿ-ထိုဗာတ္ထိ သဝိဓဝိညာဉ်အား၊ တေ တေသင်္ခါရာ-ထိုထို သင်္ခါရတို့သည်၊ ကမ္မပစ္စယေန စ-ကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ-ပကတူပနိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယာ-ကျေးဇူးပြု ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

တတ္ထ- ထို၃၂-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့၌၊ [အပေါင်းအာဓာရ အစိတ်အာဓေယံစပ်] ဝါ-တို့တွင်၊ ဧကာဒသ-ကုန်သော၊ ယာနိဧတာနိ တဒါရမ္မဏစိတ္တာနိ-အကြင် တဒါရုံစိတ်တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ဆိုအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသု-ထိုတဒါရုံစိတ်တို့တွင်၊ ဧကံပိ-တစ်ခုသောစိတ်သည်လည်း၊ ရူပါရူပဘဝေ-ရူပဘဝ အရူပဘဝ၌၊ တဒါရမ္မဏံ-တဒါရုံသည်၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊ (တစ်နည်း) တဒါရမ္မဏံ ဟုတ္တာ-တဒါရုံအဖြစ်ဖြင့်၊ န ပဝတ္တိတိ-မဖြစ်၊ ကဿ-အဘယ်ကြောင့်၊ (တေသု-ထိုစိတ်တို့တွင်၊ ဧကံပိ၊ ရူပါရူပဘဝေ၊ တဒါရမ္မဏံ ဟုတ္တာ၊ နပဝတ္တိတိ-မဖြစ်သနည်း၊) ဗီဇာဘာဝါ-မျိုးစေ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ (တေသု၊ ဧကံပိ ရူပါရူပဘဝေ တဒါရမ္မဏံ ဟုတ္တာ န ပဝတ္တိတိ-မဖြစ်) ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ- ချဲ့၊ ယံ-အကြင် ပဋိသန္ဓေ မျိုးစေသည်၊ ရူပါဒိသု-ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော၊ အာရမ္မဏေ သု-တို့၌၊ ပဝတ္တိယံ-ပဝတ္တိအခါ၌၊ တဿ-ထိုတဒါရုံကို၊ ဇနကံ-ဖြစ်စေတတ်သည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ တတ္ထ-ထိုရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ၌၊ ကာမာဝစရဝိပါကသင်္ခါတံ-ကာမာဝစရဝိပါကဟုဆိုအပ်သော၊ (တံ) ပဋိသန္ဓိဗီဇံ- ထိုပဋိသန္ဓေမျိုးစေသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ [ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုယူ၍ အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီ၌ “ဗီဇဿာဘာဝတော နတ္ထိ၊ ပြဟ္မာနမ္ပိ ဣမဿ ဟိ ပဋိသန္ဓိမနောဗီဇံ၊ ကာမာဝစရသညိတံ” ဟု ဆိုသည်။]

(ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊) (ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ၏မရှိခြင်းကြောင့် တဒါရုံ မဖြစ်လသော်၊) စက္ခုဝိညာဏာဒိနိပိ-စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော စိတ်တို့၏လည်း၊ (ဝိပါကံချင်းတူသော စိတ်တို့၏လည်း၊) ရူပဘဝေ-၌၊ အဘာဝေါ-မဖြစ်ခြင်းသည်၊ အာပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ စေ-ဤသို့ မေးအံ့၊ (စက္ခုဝိညာဏာဒိနိပိ ရူပဘဝေ အဘာဝေါ) န (အာပဇ္ဇတိ)-မဖြစ်၊ (ကဿ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊) ဣန္ဒြိယပဝတ္တိအာနုဘာဝတော-စက္ခုန္ဓေ၊ သောတိန္ဓေတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အာနုဘော်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒွါရဝိသိဘေဒေ-ဒွါရအထူးအပြား၊ ဝီထိ အထူးအပြား၌၊ စိတ္တနိယမတော စ-စိတ်၏ မြဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း၊ [ဤ အဓိပ္ပါယ်များကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ဝီထိပိုင်း တဒါရမ္မဏနိယမအခဏ်၌ ဤ ဟိတ်တို့အတိုင်း ပြခဲ့ပါပြီ။]

စ-ဆက်၊ ဧတံ တဒါရမ္မဏံ-သည်၊ ဧကန္တေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ ရူပရူပဘဝေ-
 ဌံ၊ န ပဝတ္ထတိယထာ-မဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ အကာမာ-
 ဝစရေ-ကာမာဝစရမဟုတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တရားတို့သို့၊ နာနုဗန္ဓတိ-အစဉ်မလိုက်၊
 ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ (အကာမာဝစရဓမ္မာနံ-တို့၏) အဇနကတ္တာစေ-
 မိမိကို မဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဇနကဿ-မိမိကို
 ဖြစ်စေတတ်သောတရား၏ (သဘောနှင့်)၊ အသဒိသတ္တာ စ-မတူကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယထာနာမ-မည်သည်ကား၊ ဂေဟာ-
 မှ၊ နိက္ခမိတွာ-၍၊ ဗဟိ-အိမ်အပြင်သို့၊ ဂန္တုကာမော-သွားလိုသော၊ တရုဏဒါရကော-
 နနယ်သောကလေးသည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဇနကံ-သော၊ ပိတရံ ဝါ-ကိုသော်
 လည်းကောင်း၊ အညံ-အဖမ္မအခြားသော၊ ပိတုသဒိသံ-သော၊ ဟိတကာမံ-စီးပွားကို
 လိုလားသော၊ ဉာတိ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုလိယံ-လက်ချောင်း၌၊
 ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ အနုဗန္ဓတိ ယထာ-အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့၊ အညံ-အဖ၊
 အဖနှင့်တူသော ဆွေမျိုးမှ အခြားသော၊ ရာဇပရိသာဒိ-မင်းခစား ယောက်ျား
 အစရှိသူကို (အင်္ဂုလိယံ၊ ဂဟေတွာ) န (အနုဗန္ဓတိ) ယထာ-အစဉ်မလိုက်သကဲ့သို့၊
 တထာ-တူ၊ ဧတံပိ-ဤ တဒါရံသည်လည်း၊ ဘဝင်္ဂီရမ္မဏတော-ဘဝင်၏အာရုံမှ၊
 ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမိတု-ထွက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (သမာနံ-ဖြစ်လသော်၊)
 သဘာဂတာယ-သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဇနကံ-
 သော၊ ပိတရံ-အဖမူလည်းဖြစ်သော၊ ပိတုသဒိတံဝါ-အဖနှင့်တူသူမူလည်း ဖြစ်သော၊
 ကာမာဝစရဇနာမေဝ-ကာမာဝစရဇောသို့သာ၊ အနုဗန္ဓတိ-အစဉ်လိုက်၏၊ အညံ-
 ကာမာဝစရဇောမှ အခြားသော၊ မဟဂ္ဂတံဝါ-မဟဂ္ဂုတ်ဇောသို့သော်လည်းကောင်း၊
 အနုတ္တရံ ဝါ-လောကုတ္တရာဇောသို့သော်လည်းကောင်း၊ န (အနုဗန္ဓတိ)-
 အစဉ်မလိုက်၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုယူ၍ “ဇနကံ တံ သမာနံ ဝါ၊ ဇနနံ အနုဗန္ဓတိ၊ န
 တု အညံ တဒါလမ္ပံ၊ ဗာလဒါရကလိလယာ”ဟု အဘိဓမ္မတ္ထဘာဝနီ၌ ဆိုထားပြီ။]

စ-ဆက်၊ ဧတံ-ဤ တဒါရံသည်၊ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရေ-မဟဂ္ဂုတ်
 လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တရားတို့သို့၊ နာနုဗန္ဓတိယထာ-အစဉ်မလိုက်
 သကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ ယဒါ-၌၊ ဧတေကာမာဝစရဓမ္မာပိ-ဤ ကာမာဝစရ
 တရားတို့သည်လည်း၊ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ-မဟဂ္ဂုတ်ဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်၊
 ဟုတွာ ပဝတ္ထန္တိ၊ တဒါ-မဟဂ္ဂုတ်ကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်ရာထိုအခါ၌၊ တေပိ-
 ထိုကာမာဝစရတို့သို့လည်း၊ နာနုဗန္ဓတိ-အစဉ်မလိုက်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ အပရိစိတ-
 ဒေသတ္တာ-မလေ့ကျက်အပ်သောအရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
 (တဒါရမ္မဏဿ-၏) အစွန္တပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ စ-စင်စစ် ကာမတရားဟူသော
 အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

ဟိ-ချဲ့၊ တံ-ထိုတဒါရုံသည်။ [“ဓမ္မေ အနုပန္နတိ”၌ လှမ်းစပ်၊] ပိတရံ ဝါ၊ အဖသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပိတုသဒိသံ-အဘနှင့်တူသော၊ ဉာတိ ဝါ-ဆွေမျိုးသို့ သော်လည်းကောင်း၊ အနုပန္နောပိ-အစဉ်လိုက်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-အစဉ်လိုက်သည် လည်းဖြစ်သော၊ တရုဏဒါယကော-နုနယ်သောကလေးသည်၊ ယရဒ္ဒါရအန္တရဝီထိ- စတုက္ကာဒိမှ-အိမ်တံခါးပေါက်၊ လမ်းအကြား၊ လမ်း ၄-ခွ အဆုံရှိသော၊ ပရိစိတေ ယေဝ-လေ့ကျက်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒေသေ-အရပ်၌၊ အနုပန္နတိယထာ- အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့၊ အရညံ ဝါ-တောသို့သော်လည်းကောင်း၊ ယုဒ္ဓဘူမိ ဝါ- စစ်မြေပြင်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တံ-သွားသော အဖနောက်သို့၊ န (အနုပန္နတိ ယထာ)-အစဉ်မလိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ကာမာဝါစာရဓမ္မေ-တို့သို့၊ အနုပန္နန္တမ္ပိ- အစဉ်လိုက်ပါသော်လည်း၊ ဝါ အစဉ်လိုက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ (တံ-ထိုတဒါရုံ သည်)၊ [“ တဉ္စိ”မှ တံကိုပြန်စွဲသည်၊] အမဟဂ္ဂတာဒိမှ-မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ကာမာဝစရအစရှိသော၊ ပရိစိတေယေဝ-လေ့ကျက်အပ်သည်သာဖြစ်သော၊ ဒေသေ-အရပ်နှင့်တူသော အာရုံ၌၊ ပဝတ္ထမာနေ-ကုန်သော၊ (ဓမ္မေ-ကာမာဝစရ တရားတို့သို့၊ အနုပန္နတိ၊ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရဓမ္မေ ကာမာဝါစာရတရားတို့သို့) န (အနုပန္နတိ)၊ အစဉ်မလိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ် ၏၊ [ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုယူ၍ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ၌ “ ဌာနေ ပရိစိတေ ယေဝ၊ တံ ဣဒံ ဗာလကော ဝိယ၊ အနုယာတိတိ နာညတ္ထ၊ ဟောတိ” ဟု ဆိုထားသည်၊]

စ-သည်သာမကသေး၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ အဿ ထို တဒါရုံ၏၊ သဗ္ဗော-သော၊ ကာမာဝစရဝိပါကော-သည်လည်းကောင်း၊ ကိရိယမနောဓာတု-သည်လည်း ကောင်း၊ [ပဉ္စ-ဒွါရာဝဇ္ဇန်းကို ဆိုသည်၊] သောမနဿသဟဂတာ-သော၊ ကိရိယ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု-အဟိကြိယာဖြစ်သော မနောဝိညာဏဓာတ် သည်လည်းကောင်း၊ [ယသိတုပ္ပါဒ်ကို ဆိုသည်၊] ဣမေ ဓမ္မာ-ဤ ၂၅-ပါးသော တရားတို့သည်၊ ပရိတ္တာရမ္မဏာ-ကာ မတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်၏၊ ဣတိဧဝံ- သို့၊ အစွန္တပရိတ္တမေဝ-စင်စစ် ကာမတရားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ ဝုတ္တံ ပြီ၊ တသွာပိ-ထို့ကြောင့်လည်း၊ ဧတံ-ဤတဒါရုံသည်၊ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရာ- ရမ္မဏေ-မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာဟူသော အာရုံရှိကုန်သော၊ ကာမဝစရဓမ္မေပိ- ကာမာဝစရတရားတို့သော်လည်း၊ နာနုပန္နတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝါ-တနည်း၊ ဣမာယ ယုတ္တိကထာယ-ဤ အသင့်ယုတ္တိကို ဆိုကြောင်းစကား ဖြင့်၊ ကိ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ အဋ္ဌကထာယံ-ရှေး အဋ္ဌကထာ၌၊ ဧကန္တေနဝ-စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သနည်း၊)ဧကာဒသ-ကုန်သော၊ တဒါရမ္မဏစိတ္တာနိ-တဒါရုံ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ စိတ်တို့သည်၊ [တကယ် တဒါရုံ မဟုတ်၊ တဒါရုံကိစ္စတက်နိုင်သော စိတ်သာ

ဖြစ်သည်။ နာမဂေါတ္တံ-နာမည်၊ အနွယ်ကို၊ အာရဟ္မ-အာရုံပြု၍၊ ဇေတု-ဇေတုသည်၊ ဇေတု-စောလသော၊ တဒါရမ္မဏံ-တဒါရုံ၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ထိုဇေတု၏အာရုံကို၊ န ဂဏန္တိ-မယူနိုင်ကုန်၊ ဤသို့ ၂-နက်ပေးရပုံကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ ပဏ္ဏတ္တိ-ပညတ်ကို၊ (နာမဂေါတ္တံပညတ်မှတစ်ပါးသော ပညတ်ကို)၊ အာရဟ္မ-၍၊ ဇေတု ဇေတု၊ တဒါရမ္မဏံ-ကို၊ န လတ္တတိ-မရအပ်၊ တိလက္ခဏာရမ္မဏံကဝိပဿနာယ- ၃-ပါး သော လက္ခဏာဟူသော အာရုံရှိသော ဝိပဿနာဖြစ်ရာ အခါ၌၊ တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ-သင်္ခါရပဝတ္တတို့မှ ထမြောက်သော မဂ်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဗလဝိပဿနာယ- အားကြီးသော ဝိပဿနာဖြစ်ရာ အခါ၌၊ တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ။

ရူပါရူပဓမ္မေ-ရူပါဝစရတရားတို့ကို၊ [“ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ကို” ဟု မပေး နှင့်၊] အာရဟ္မ ဇေတု ဇေတု တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတဓမ္မေသု-မိစ္ဆတ္တ နိယတ တရားတို့၌၊ တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ သမ္မတ္တနိယတဓမ္မေသု-သမ္မတ္တနိယတ တရားတို့၌၊ တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ လောကုတ္တရဓမ္မေ အာရဟ္မ ဇေတု ဇေတု တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ အဘိညာဉာဏံ-အဘိညာဉ်ဉာဏ်ကို၊ အာရဟ္မ ဇေတု တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏံ-ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်ကို၊ အာရဟ္မ ဇေတု တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ ကာမာဝါစရေ-ကာမာဝါစရဖြစ်သော၊ ဒုဗ္ဗလာရမ္မဏေ- အားမရှိသော အာရုံ၌၊ (တဒါရုံဖြစ်လောက်အောင် အသက်မရှည်သောအာရုံ၌) တဒါရမ္မဏံ န လတ္တတိ၊ ဆသု ဒွါရေသု၊ ဗလဝါရမ္မဏေ-အာကြီးသော အာရုံသည်၊ အာပါတဂတေယေဝ-ရှေးရှု ကျရောက်သော်သာ၊ (တဒါရမ္မဏံ) လတ္တတိ၊ လတ္တမာနဉ္စ-ရအပ်ပြန်သော်လည်း၊ ကာမာဝါစရေယေဝ-ကာမာဝါစရ အာရုံ၌သာ၊ လတ္တတိ၊ ရူပါရူပဘဝ-၌၊ တဒါရမ္မဏံနာမ-တဒါရုံမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ကုတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္တံ-ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။)

ပန-ဆက်၊ သေသေသု၊ ပေ၊ န ပဝတ္တတိတိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ (“ပဝတ္တယံ ပန ကုသလာ ကုသလဝိပါကာ”၏ အထက်နား ၌ ဆိုခဲ့ပြီ ၊) တံ-ထိုစကားကို၊ (တဿ-ထိုစကား၏၊) အတိသဒ္ဓိတ္တတ္တာ-အလွန် ချုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုဗ္ဗဇာနံ-မသိအပ် မသိနိုင်၊ ဝါ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်၏၊ တေန ထိုသို့ အလွန်ချုံးအပ်သည့်အတွက် မသိအပ် , မသိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အလွန်ချုံးအပ်သည့်အတွက် ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿထိုစကား၏၊ ဝိတ္တာရနယဒဿနတ္ထံ-အကျယ်ဖြစ်သော နည်း ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပဋိသန္ဓိယော-ပဋိသန္ဓေတို့သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက် တို့နည်း၊ ပဋိသန္ဓိဝိတ္တာနိ-ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့သည်၊ ကတိ-တို့နည်း၊ ကေန-အဘယ် စိတ်ဖြင့်၊ ကတ္ထ-အဘယ်ဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ပဋိသန္ဓိယာ-

၏။ အာရမ္မဏံ - အာရုံသည်။ ကိ-အဘယ်-နည်း။ ဣတိ-ဤ ပြဿနာကို၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

[ကတိ ပဋိသန္ဓိယော၊ ကတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ စသော ပြဿနာ၏ အဖြေကို ပြလို၍ အသညပဋိသန္ဓိယာ စသည်မိန့်။] အသညပဋိသန္ဓိယာ-သညာမရှိသော ရုပ်ပဋိသန္ဓေနှင့်၊ (အသညဘုံ၌ဖြစ်သောရုပ်ပဋိသန္ဓေနှင့်၊) သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဝိသတိ-သော၊ ပဋိသန္ဓိယာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ၊ [ကတိ ပဋိသန္ဓိယော၏အဖြေတည်း၊] ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (“သေသေသု ဧကူနဝိသတိယာ စိတ္တေသု ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊) ဧကူနဝိသတိ -တစ်ခုယုတ် ၂၀-သော၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ၊ [ကတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ၏အဖြေတည်း၊] တတ္ထ-ထိုတစ်ခုယုတ် ၂၀-သော ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့တွင်၊ အကုသလဝိပါကာယ-အကုသလဝိပါကဖြစ်သော၊ အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုယာ-အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်ဖြင့်၊ [အကုသလဝိပါတ် ဥပေက္ခာ သန္တိရဏကို ဆိုသည်၊] အပါယေသု-အပါယ်ဘုံတို့၌၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ကုသလဝိပါကာယ-ကုသလဝိပါက ဖြစ်သော၊ (အဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတုယာ-ဖြင့်၊) မနုဿလောကေ-လူ့ပြည်၌၊ ဇစ္စန္ဒဇာတိ-ဗမိရဇာတိဥမ္မတ္တကဇဠမူလနပုံသကာဒိနံ-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကာဏ်းသူ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားထိုင်းသူ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ရူးသူ၊ အရည်ယိုသော ခံတွင်းရှိသူ၊ နပုံးပဏ္ဍုက် အစရှိသူတို့၏၊ (ပဋိသန္ဓိဟောတိ၊) [ဤစကားကို ယူ၍ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ “ကုသလဝိပါကောပေက္ခာ သဟဂတသန္တိရဏံ ပန ကာမသုဂတိယံ မနုဿာနဉ္စေဝ ဇစ္စန္ဒာဒိနံ” စသော စကားကို ဆိုသည်၊ အဓိပါယ်ကိုလည်း ထို၏ အခြေပြု၍ ရေးခဲ့ပြီ။]

အဋ္ဌဟိ-ကုန်သော၊ သဟေတုကမဟာဝိပါကေဟိ-သဟိတ် မဟာဝိပါကတို့ဖြင့်၊ ကာမာဝစရဒေဝေသု စေဝ-ကာမာဝစရနတ်တို့၌လည်းကောင်း၊ မနုဿေသု စ-တို့၌လည်းကောင်း၊ ပုညဝန္တာနံ-ဘုန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊ ပဉ္စဟိ-ကုန်သော၊ ရူပါဝစရ ဝိပါကေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ရူပိဗြဟ္မလောကေ-ရုပ်ရှိသော ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌၊ (ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊) စတူဟိ-ကုန်သော၊ အရူပါဝစရ ဝိပါကေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အရူပလောကေ-၌၊ (ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊) ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ယေန စ-အကြင် စိတ်ဖြင့်လည်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊ သာ ဧဝ-ထိုပဋိသန္ဓေသည်ပင်၊ တဿ-ထိုစိတ်၏၊ ဝါ-အား၊ အနုရူပပဋိသန္ဓိ နာမ-လျော်သော ပဋိသန္ဓေ မည်၏၊ [“န ကိဉ္စိ အတ္တနော အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာ န ပဝတ္တိ”ဟု ဆိုခဲ့သော စကားနှင့်လျော်အောင် “တဿ အနုရူပ ပဋိသန္ဓိ နာမ” ဟု ဆိုသည်၊ တတ္ထ-အကုသလဝိပါကာယမှစ၍ ဤတိုင်အောင်သော စကားဖြင့် “ကေန ကတ္ထ

ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ” ဟူသော ပြဿနာ၏ အဖြေကို ပြပြီးပြီ၊ ယခုအခါ ကိပ်ပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏ်၏ အဖြေကို ပြလိုသောကြောင့် “ သင်္ခေပတော ပဋိသန္ဓိယာ ” စသည်မိန့်၊ သင်္ခေပတော-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ တိဏိ-ကုန်သော၊ အာရမ္မဏာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကမ္မ-ကံအာရုံလည်းကောင်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံ-ဂတိနိမိတ် အာရုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသည်တို့တည်း၊ (တနည်း) သင်္ခေပတော-အားဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ ကမ္မ-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂတိနိမိတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိဏိ အာရမ္မဏ် ဟောန္တိ၊ (ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏)၊ တတ္ထ-ထို ၃-ပါးသော အာရုံတို့တွင်၊ ကမ္မနာမ-ကံမည်သည်၊ အာယူဟိတာ-အားထုတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ကုသလာကုသလစေတနာ-ကုသိုလ်စေတနာ အကုသိုလ်စေတနာတို့သည်၊ ယံ ဝတ္ထု-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ (ဒါနဝတ္ထုစသည် ကို)၊ အာရမ္မဏ် ကတွာ-အာရုံပြု၍၊ ကမ္မ-ကို၊ အာယူဟတိ-အားထုတ်၏၊ (တံဝတ္ထု-သည်)၊ ကမ္မနိမိတ္တံနာမ-မည်၏၊ (ကံ၏ အကြောင်းမည်၏)၊ တတ္ထ-ထိုကံ ကမ္မနိမိတ်တို့တွင်၊ အတိတေ-သော၊ ကပ္ပကောဋိ-သတသဟဿမတ္ထကသို့ ပိ-ကမ္ဘာကုဋေတသိန်းတို့၏ အထက်၌သော်မှလည်း၊ (ပိသဒ္ဓါ သမ္ဘာဝနဇောတက)၊ ကမ္မေ-ကံကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ တသ္မိ ခဏေ-ထို မရဏာသန္ဓခဏ၌၊ [တသ္မိ ခဏေတိ တသ္မိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟု ယောဇနာ၌ စွဲလေ၏၊] ကမ္မံ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ အာဂန္နာ-လာသကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ ဥပဋ္ဌာတိ-၏၊ [အာဂန္နာတိ အာဂတံ ဝိယဟုတွာ-ဋီကာ၊ တကယ်မလာနိုင်သောကြောင့် အာဂတံ ဝိယ ဟု ဆိုသည်။]

တတြ-ထို ကံ ကမ္မနိမိတ်တို့တွင်၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ကမ္မနိမိတ္တဿ-၏၊ ဥပဋ္ဌာနေ-ထင်ခြင်း၌၊ ဝတ္ထု-တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဂေါပကသီဝလီနာမ-ဂေါပကသီဝလီမည်သူသည်၊ (မင်း၏စည်းပွားဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်တပ်သော ဂေါပကအမျိုး ဖြစ်သော သီဝလီမည်သူသည်)၊ တာလပိဋ္ဌိကဝိဟာရေ-တာလပိဋ္ဌိကကျောင်းတိုက်၌၊ စေတီယံ-စေတီကို၊ ကာရေတိ-ပြုစေပြီ၊ တဿ-ထိုဘုရားဒကာဖြစ်သော ဂေါပကသီဝလီအား၊ [ဥပဋ္ဌာတိ ၌စပ်] ဝါ-သည်၊ မရဏပဉ္စေ-သေရာညောင်စောင်း၌၊ နိပန္နဿ-လျောင်းစဉ်၊ စေတီယံ-စေတီတော်သည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ထင်လာပြီ၊ သော-ထိုဘုရားဒကာဖြစ်သော ဂေါပကသီဝလီသည်၊ တဒေဝနိမိတ္တံ-ထိုစေတီတော် ဟူသောအာရုံကိုပင်၊ ဂဏှိတွာ-ယူ၍၊ ကာလံ-ကွယ်လွန်ချိန်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဒေဝလောကေ-နတ်ပြည်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ဖြစ်ရပြီ၊ (ဣတိ-ဤကား ဝတ္ထုသည်။)

အညာ-အခြားသော၊ သမ္မုဋ္ဌကာလကရိယာနာမ-ပြင်းစွာတွေဝေသော သေခြင်းကိုပြုခြင်း မည်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပရမ္ပုခံ-မျက်ကွယ်ရာအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ-သွားနေသူ၏၊ ပစ္ဆတော-နောက်မှ၊ တိခိဏေန-ထက်စွာသော၊ အသိနာ-သန်လျက်ဖြင့်၊ သီသံ-ဥခေါင်းကို၊ ဆိန္နန္တိ-ဖြတ်ကုန်၏၊ နိပ္ပဇ္ဇိတွာ-လျောင်း၍၊ နိဒ္ဒါယန္တ

သာပိ-အိပ်ပျော်နေသူ၏လည်း၊ တိခိဏေန အသိနာသိသံ ဆိန္တန္တိ ဥဒကေ-ရေ၌
 ဩသီဒါပေတွာ-နှစ်မြုပ်စေ၍၊ ဝါ-နှစ်၍၊ မာရေန္တိ-သေစေကြကုန်၏၊ ဝါ-သတ်ကြ
 ကုန်၏၊ ဧဝရူပေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကာလေပိ-အခါ၌သော်မှလည်း၊
 အညတရံ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော၊ ကမ္မံ ဝါ-ကံအာရုံသည်သော်လည်း
 ကောင်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ-ကမ္မနိမိတ်အာရုံသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာတိ-
 ထင်လာ၏။

အည-သမ္မုဋ္ဌာကာလကိရိယာမှ အခြားသော၊ လဟကမရဏံ နာမ-လျင်မြန်
 သော သေခြင်းမည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ နိခါဒနဒဏ္ဍကမတ္ထကသ္မိ-
 ဆောက်ရိုး၏ထိပ်၌၊ နိလိနမက္ခိကံ-နားနေသောယင်ကောင်ငယ်ကို၊ မုဂ္ဂရေန-လက်
 ရိုက်ဖြင့်၊ ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်၍၊ ပိသန္တိ-ကြိတ်ချေကြကုန်၏၊ ဧဝရူပေ ကာလေပိ
 ကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိတ္တံ ဝါ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပိသိယမာနာယ-ကြိတ်ချေ
 အပ်သော၊ အက္ခိကာယ-၏၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ကာယဒွါရာဝဇ္ဇနံ-ကာယဒွါ၌ဖြစ်သော
 အာဝဇ္ဇနန်းစိတ်သည်၊ ဘဝဂီ-ကို၊ နာဝဇ္ဇေတိ-မလည်စေနိုင်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနမေဝ-
 မနောဒွါ၌ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနန်းစိတ်သည်သာ၊ (ဘဝဂီ-ကို) အာဝဇ္ဇေတိ-လည်စေနိုင်
 ၏၊ အထ-ထိုနောက်၌၊ ဇေနံ-ဇောသည်၊ ဇေတိတွာ-စောပြီး၍၊ ဝါ-စောပြီးခြင်းကြောင့်၊
 ဘဝဂီ-သည်၊ ဩတရတိ-သက်ရောက်၏၊ ဒုတိယဝါရေ-ဒုတိယဝီထိအကြိမ်၌၊
 ကာယဒွါရာဝဇ္ဇနံ-သည်၊ [ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနံကိုဆိုသည်]၊ ဘဝဂီ-ကို၊ အာဝဇ္ဇေတိ-၏၊
 တတော-ထိုနောက်၌၊ ကာယဝိညာဏံ-လည်းကောင်း၊ သမ္မုဋ္ဌိစ္ဆနံ-လည်းကောင်း၊
 သန္တိရဏံ-လည်းကောင်း၊ ဝေါဌပနံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝီထိစိတ္တာနိ-တို့သည်၊
 ပတ္တန္တိ၊ ဇေနံ ဇေတိတွာ ဘဝဂီ ဩတရတိ၊ တတိယဝါရေ-တတိယဝီထိအကြိမ်၌၊
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ-သည်၊ ဘဝဂီ အာဝဇ္ဇေတိ-လည်စေနိုင်၏၊ အထ-ထို မှနောက်၌၊
 ဇေနံ ဇေတိတွာ ဘဝဂီ ဩတရတိ၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ-ဤတတိယဝီထိ၏ ဘဝင်
 ကျရာဌာန၌၊ ကာလကိရိယံ-သေချိန်ကို ပြခြင်းကို၊ ဝါ-ပြုအပ်သော သေခြင်းကို၊
 ကရောတိ-၏၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ ကိမတ္ထံ-အဘယ်အကျိုးငှာ၊ အာဘတံ-ဆောင်ပြု
 အပ်သနည်း၊ အရူပဓမ္မာနံ-နာမ်တရားတို့၏၊ ဝိသယောနာမ-အာရုံမည်သည်၊ ဧဝံ
 လဟကော-ဤသို့လျင်မြန်စွာထင်၏၊ ဝါ-သို့ကလောက် လျင်မြန်စွာထင်၏၊ ဣတိ-
 ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပနတ္ထံ-ပြခြင်း၏အကျိုးငှာ၊ (အာဘတံ-ပြီ။)

ဂတိနိမိတ္တံနာမ-ဂတိနိမိတ်မည်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တနကဩကာသေ-ဖြစ်လတ္တံသော
 အရပ်၌၊ ဧကော-တစ်မျိုးသော၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းသည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တတ္ထ-
 ထိုနိဗ္ဗတ္တနကဩကာသတို့တွင်၊ နိရယေ-ငဲ့၌၊ (နိမိတ္တေ-သည်၊) ဥပဌဟန္တေ-
 ထင်လာလသော်၊ လောဟကုမ္ဘိသဒိသာ-သံအိုးကြီးနှင့်တူသည်၊ ဟုတွာ၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊
 မနုဿလောကေ-၌၊ (နိမိတ္တေ) ဥပဌဟန္တေ-လသော်၊ မာတုကုမ္ဘိ-အမိဝမ်းရေသည်။

ကမ္မလယာနသဒိသာ-ကမ္မလာယာဉ်နှင့်တူသည်။ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဒေဝ-
လောကေ-ဌ၊ (နိမိတ္တေ) ဥပဋ္ဌဟန္တေ-လသော်၊ ကပ္ပရုက္ခဝိမာနသယနာဒိနိ-
ပဒေသာပင်၊ ဗိမာန်၊ အိပ်ရာအစရှိတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဧဝံ-သို့၊ ကမ္မ-လည်းကောင်း၊
ကမ္မနိမိတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သင်္ခေပတော-အကျဉ်းအားဖြင့်၊
ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ တိဏိဝ-ကုန်သော၊ အာရမ္မဏာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ။

အပရောနယော-အခြားတစ်နည်းကား၊ ပဋိသန္ဓိယာ-ပဋိသန္ဓေစိတ်၏၊
အတိတ်-အတိတ်ဖြစ်သော အာရုံလည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်-ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အာရုံ
လည်းကောင်း၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗဉ္စ-အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုလိုက်သော ပညတ်အာရုံ
လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) တိဏိ အာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ၊ အသညိပဋိသန္ဓိ-
သညာမရှိသော ရုပ်ပဋိသန္ဓေသည်၊ (အသညသတ်ပဋိသန္ဓေသည်) အနာရမ္မဏာ-
အာရုံမရှိသည်၊ (ဟောတိ) ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ (ဣတိ ပိုဟန်တူသည်၊
ရှေးနိဿိလည်း မပါ) တတ္ထ-ထိုအတိတ်စသော အာရုံတို့တွင်၊ ဝိညာဏဉ္စ၊ ပေ၊
ပဋိသန္ဓိနံ-ဝိညာဏဉ္စာယတနပဋိသန္ဓေ၊ နေဝသညာနာသညာယတနပဋိသန္ဓေ
တို့၏၊ အတိတမေဝ-အတိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏံ (ဟောတိ)၊ [ဤ
အဓိပ္ပါယ်ယူ၍ “အတိတ်တွက်၊ မဟဂ္ဂုတ်မျိုး၊ ဟုလည်းကောင်း၊ မဟဂ္ဂုတ်မှာ၊
မြဲပြုလာ၊ ဝိညာ နေဝါခြောက်”ဟု လည်းကောင်း စသည်ဖြင့် အခြေပြု
အာရမ္မဏသင်္ဂဟ၌ပင် အကျယ်ပြခဲ့ပြီ၊ ဒသန္တံ-ကုန်သော၊ ကာမာဝစရာနံ-
ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေတို့၏၊ အတိတ် ဝါ- အတိတ်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပစ္စုပ္ပန် ဝါ-
ပစ္စုပ္ပန်မူလည်းဖြစ်သော၊ (အာရမ္မဏံ ဟောတိ)၊ သေသာနံ-ကြွင်းကုန်သော
ပဋိသန္ဓေတို့၏၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗ-အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုလိုက်သော ပညတ်ဖြစ်သော၊
(အာရမ္မဏံ ဟောတိ) ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ တီသု-ကုန်သော၊ အာရမ္မဏေသု-
တို့၌၊ ပဝတ္ထမာနာ-သော၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ [ဟောတိ၊ နတ္ထိတိ၌စပ်] ယသ္မာ-ကြောင့်၊
အတိတာရမ္မဏဿ ဝါ-အတိတ် ဟူသော အာရုံရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ န
ဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏဿ ဝါ-အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုလိုက်သော ပညတ်ဟူသော အာရုံရှိ
သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ စုတိစိတ္တဿ-၏၊ အနန္တရမေဝ-အခြားမဲ့၌သာ၊ ဟောတိ၊
ပန-ကား၊ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ-ပစ္စုပ္ပန်ဟူသော အာရုံရှိသော၊ စုတိစိတ္တနာမ-စုတိစိတ်
မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ အာရမ္မဏေသု-တို့ တွင်၊
အညတရာရမ္မဏာယ-အမှတ်မမထား တစ်ပါးပါးသော အာရုံရှိသော၊ စုတိယာ-
၏၊ အနန္တရံ-၌၊ တီသု အာရမ္မဏေသု-တို့တွင်၊ အညတရာရမ္မဏာယ-ရှိသော၊
ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိဝသေန-သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထနာ
ကာရော-ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေယျထိဒံ-အဘယ်ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာနည်း၊ တာဝ-ဒုဂ္ဂတိမှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ-သော) ကာမာစဝရသုဂတိယံ-ကာမာစဝသုဂတိဘုံ၌၊ ဌိတဿ-တည်သော၊ ပါပကမ္မိနော-မကောင်းမှုကံရှိသော၊ ပုဂ္ဂလဿ-ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ တာနိဿ၊ ပေ၊ ဩလမ္ပန္နိတိ အာဒိဝစနတော-တာနိဿ၊ ပေ၊ ဩလမ္ပန္နိအစရှိသည် တို့ကိုဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ (“ထိုသေခါနီးအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအာရုံတို့သည် တွဲရုံဆွဲသကဲ့သို့ ထင်လာကုန်၏၊ ဤသို့အစရှိသည်ကိုဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊) မရဏမဉ္ဇေ-သေရာညောင်စောင်း၌၊ နိပန္နဿ-လျောင်းစဉ်၊ ယထူပစိတံ-အကြင်အကြင်ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော၊ ပါပကမ္မံ ဝါ-မကောင်းမှုကံသည် သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ-ကမ္မနိမိတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မနောဒွါရေ-၌၊ အာပါတံ-ရှေးရှုကျခြင်းသို့၊ အာဂစ္ဆတိ-၏၊ တံ-ထိုအာရုံကို၊ အာရပ္ပ-၍၊ ဥပ္ပန္နာယ-ဖြစ်သော၊ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာယ-တဒါရုံအဆုံးရှိသော၊ (ဇေနဝိထိယာ ဝါ-ဇေဝိထိ၏သော်လည်းကောင်း၊) သုဒ္ဓါယ-တဒါရုံမဖက် သက်သက်သော၊ ဇေနဝိထိယာ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အနန္တရံ-၌၊ ဘဝင်္ဂဝိသယံ-ဘဝင်၏အာရုံကို၊ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ-၍၊ စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [တစ်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိတို့ မှာ အာရုံတူမြဲ ဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝင်္ဂဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ စုတိစိတ္တံ” ဟုဆိုသည်၊] တသ္မိ-ထိုစုတိစိတ်သည်၊ နိရုဒ္ဓေ-ချုပ်ပြီးလသော်၊ အာပါတကံ-ရှေးရှုကျခြင်း သို့ရောက်သော၊ တဒေဝ ကမ္မံ-ထိုကံအာရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ တဒေဝ ကမ္မနိမိတ္တံ-ထိုကမ္မနိမိတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာရပ္ပ-၍၊ အနုပစ္စိန္န ကိလေသဗလဝိနာမိတံ-မဂ်ဖြင့်မပယ်ဖြတ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ စသော ကိလေသာတို့၏အစွမ်းသည် ညွတ်စေအပ်သော၊ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ-ဒုဂ္ဂတိ၌ အကျုံးဝင်သော၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတိတာရမ္မဏာယ-အတိတ်ဟူသောအာရုံရှိသော၊ စုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-ဖြစ်သော၊ အတိတာရမ္မဏာ-ရှိသော၊ ပဋိသန္ဓိ-ပဋိသန္ဓေတည်း။

အပရဿ-အခြားသောသတ္တဝါ၏၊ မရဏသမယေ-၌၊ ဝုတ္တပကာရကမ္မ ဝသေန-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ကံ၏ အစွမ်းကြောင့်၊ နရကာဒိ သု-ငရဲ အစရှိသည်တို့၌၊ အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကံ-မီးတောက် မီးလျှံ အဆင်း အစရှိ သော၊ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တံ-သည်၊ မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ-ထိုသတ္တဝါ၏၊ ဒွိက္ခတ္တံ-၂-ကြိမ်၊ ဘဝင်္ဂေ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-ဖြစ်၍၊ နိရုဒ္ဓေ-ချုပ်ပြီးလသော်၊ တံ အာရမ္မဏံ-ထိုထင်လာသော အာရုံကို၊ အာရပ္ပ-အာရုံပြု၍၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော၊ အာဝဇ္ဇနံ-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းလည်းကောင်း၊ မရဏဿ-သေခြင်း၏၊ အာသန္နဘာဝေ န-နီးကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-နီးကပ်သည်အတွက်၊ မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ-နဲ့ သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အဟုန်ရှိကုန်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဉ္စ ဇေနာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဏိ ဝိထိစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊

တတော- ထိုမှနောက်၌၊ ဘဝင်္ဂဝိသယံ-ဘဝင်၏ အာရုံကို၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ဧကံ၊ စုတိစိတ္တံ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဧတ္ထာဝတာ-ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော စိတ်အစဉ်ဖြင့်၊ ဧကာဒသ-တစ်ဆယ့်တစ်ချက်ကုန်သော၊ စိတ္တက္ခဏာ-စိတ္တက္ခဏာတို့သည်၊ အတိတာ-ကုန်လွန်ပြီးသည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အဝသေသပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ-ကြွင်းကျန်သော ၅-ချက်သော စိတ္တက္ခဏ အသက်ရှိသော၊ တသ္မိံ ယေဝ အာရမ္မဏေ-၌ပင်၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- [ဤအဓိပ္ပါယ်များကို အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ မရဏုပ္ပတ္တိအခန်း၌ ပြပြီးသည်၊ အာရုံ၏ အသက်ကို ၁၆-ချက်ဖြင့် ပိုင်းခြားထားသည်၊] အယံ-ဤသည်ကား၊ အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ။ ပဋိသန္ဓိ-တည်း။

အပရဿ-အခြားသောသတ္တဝါ၏၊ မရဏသမယေ-၌၊ ပဉ္စန္ဒ ခွါရာနံ-တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ ခွါရေ-၌၊ ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ-ရာဂ အစရှိသောတို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဟိနံ-ယုတ်ညံ့သော၊ အာရမ္မဏံ-သည်၊ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ ထိုသတ္တဝါ၏၊ ယထာတ္တမေန-အကြင်အကြင်အစဉ်အားဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နဂေါဋ္ဌပနာဝသာနေ-ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌောစိတ်၏အဆုံး၌ မရဏဿ အာသန္နဘာဝေန မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ ပဉ္စ ဇေနာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတော-၌ ဘဝင်္ဂဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဧကံ စုတိစိတ္တံ၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဧတ္ထာဝတာ-ဖြင့်၊ ဒွေဘဝင်္ဂါနိ-လည်းကောင်း၊ အာဝဇ္ဇနံ-လည်းကောင်း၊ ဒဿနံ-မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆန္နံ၊ သန္တီရဏံ၊ ဝေါဋ္ဌပနံ၊ ပဉ္စ ဇေနာနိ၊ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ၊ ဧကံ စုတိစိတ္တံ၊ ဣတိ ပဉ္စဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတိတာ ဟောန္တိ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အဝသေသ ဧကစိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ တသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံပိ-ဤပဋိသန္ဓေသည်လည်း၊ အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ-သော၊ ပဋိသန္ဓိ-တည်း၊ ဧသ-ဤသည်ကား၊ တာဝ-ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ)၊ အတိတာရမ္မဏာယ သုဂတိ စုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-၌၊ အတိတာပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ-ရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ ပဝတ္တနာကာရော-တည်း။

ပန-ကား၊ ဒုဂ္ဂတိယံ-၌၊ ဌိတဿ-သော၊ ဥပစိတာနဝဇ္ဇကမ္မဿ-ဆည်းပူးအပ်သော အပြစ်မရှိသော ကံရှိသောသတ္တဝါ၏၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ တံ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ-ထိုအပြစ်မရှိသော ကံသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ကဏ္ဍပက္ခေ-၌၊ သုတ္တပက္ခံ-ကို၊ ဌပေက္ခာ-၍၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောအစီအရင်ကို၊ ပုရိမနယေနေဝ ဒေဝဒိတဗ္ဗံ၊ အယံ-ဤအဆိုအပ်ပြီးသော၊ အတိတာရမ္မဏာယ၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ အနန္တရာ အတိတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ သုဂတိပဋိသန္ဓိယာ ပဝတ္တနာကာရော။

ပန-ကား၊ သုဂတိယံ-၌၊ ဌိတဿ-တည်သော၊ ဥပစိတာနဝဇ္ဇနကမ္မဿ-ဆည်းပူးအပ်သော အပြစ်မရှိသော ကံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ တာနိဿ တမှိ သမယေ ဩလမ္ပန္တိတိ အာဒိဝစနတော-တာနိ၊ ပေ၊ ဩလမ္ပန္တိ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ မရဏမဉ္ဇေ-၌၊ နိပန္နဿ-လျောင်းစဉ်၊ ယထူပစိတံ-အကြင်အကြင်ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော၊ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ-အပြစ်မရှိသော ကံသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ-ကမ္မနိမိတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မနောဒွါရေ-၌၊ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဉ္စ-ထိုကံ၊ ကမ္မနိမိတ်အာရုံသည်လည်း၊ ဥပစိတကာမာဝစရာနဝဇ္ဇကမ္မဿေဝ-ဆည်းပူးအပ်သော ကာမာဝစရဖြစ်သော အပြစ်မရှိသောကံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာ၊ (မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊) ပန-ကား၊ ဥပစိတမဟဂ္ဂတကမ္မဿ-ဆည်းပူးအပ်သောမဟဂ္ဂုတ်ကံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကမ္မနိမိတ္တမေဝ-သည်သာ၊ [“ဧဝံ”ဖြင့် ကံကို ကန့်] အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ-ထိုအာရုံကို၊ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နာယ-သော၊ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာယ-တဒါရုံအဆုံးရှိသော၊ (ဇေနဝိထိယာဝါ-ဇေဝိထိ၏သော်လည်းကောင်း၊) သုဒ္ဓါယ-တဒါရုံမဖက် သက်သက်သော၊ ဇေနဝိထိယာဝါ-ဇေဝိထိ၏သော်လည်းကောင်း၊ အနန္တရံ-၌၊ ဘဝဂံဝိသယံ-ဘဝင်၏အာရုံကို၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိ-ထိုစုတိစိတ်သည်၊ နိရုဒ္ဓေ-ချုပ်ပြီးလသော်၊ တဒေဝကမ္မံ ဝါ-ထိုကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တဒေဝ) ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာရဗ္ဗ၊ အနုပစ္ဆိန္နကိလေသဗလဝိနာမိတ်-မဂ်ဖြင့် မပယ်ဖြတ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာတဏှာစသော ကိလေသာတို့၏အစွမ်းသည် ညွတ်စေအပ်သော၊ သုဂတိပရိယာပန္တံ-သုဂတိ၌အကျုံးဝင်သော၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အတိတာရမ္မဏာယ-ရှိသော၊ စုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-၌၊ အတိတာရမ္မဏာဝါ-ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗာရမ္မဏာ ဝါ-အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်ဟု မဆိုထိုက်သော ပညတ်အာရုံရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဋိသန္ဓိ-တည်း။

အပရဿ-အခြားသောသတ္တဝါ၏၊ မရဏသမယေ-၌၊ ကာမာဝစရာနဝဇ္ဇကမ္မဿေဝ-ကာမာဝစရဖြစ်သော အပြစ်မရှိသောကံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ မနုဿလောကေ-၌၊ မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသင်္ခါတံဝါ-အမိ၏ ဝမ်းရေအဆင်းဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဒေဝလောကေ-၌၊ ဥယျာနကပ္ပရုက္ခာဒိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ-ဥယျာဉ်၊ ပဒေသာပင် အစရှိသည်တို့၏ အဆင်းဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ သုဂတိနိမိတ္တံ-သုဂတိနိမိတ်ဖြစ်သော ရူပါရုံသည်၊ မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ-ထိုသတ္တဝါ၏၊ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တေ-ဒုဂ္ဂတိနိမိတ်၌၊ ဒဿိတာနုတ္တမေနေဝ-သာလျှင်၊ စုတိစိတ္တာနန္တရံ-၌၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတိတာရမ္မဏာယ-ရှိသော၊ စုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-သော၊ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ-သော၊ ပဋိသန္ဓိ-တည်း။

အပရဿ၊ မရဏသမယေ၊ ညာတကာ-တို့သည်။ တာတ-အမောင်၊ တဝတ္ထာယ-သင်၏အကျိုးငှါ၊ (သင့်အတွက်)၊ အယံ ဗုဒ္ဓပူဇာ-ဤဘုရားကို ပူဇော်ခြင်းကို၊ ကရိယတိ-ပြုအပ်၏၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ပဿာဒေတိ-ကြည်လင်စေပါလော့၊ ကူတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ ပုပ္ဖဒါမဇေပဋ္ဌာကာဒိဝသေန-ပန်းကုံး၊ တံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ရူပါရမ္မဏံ-ရူပါရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ [ဥပသံဟရန္တိ ဌိစပ်] ဓမ္မဿဝနတူရိယာပူဇာဒိဝသေန-တရားနာခြင်း၊ တူရိယာဖြင့် ပူဇော်ခြင်း အစရှိတို့၏အပြားအားဖြင့်၊ သဒ္ဓါရမ္မဏံ-သဒ္ဓါရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဓူမဝါသဂန္ဓာဒိဝသေန-အခိုး၊ အထုံ၊ အနံအစရှိသည်တို့၏အပြားအားဖြင့်၊ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဝါ-ဂန္ဓာရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ တာတ-အမောင်၊ ကူဒံ-ဤလျက်ဖွယ်ကို၊ သာယဿု-သာယာစမ်းပါလော့၊ တဝတ္ထာယ-သင်၏အကျိုးငှါ၊ (သင့်အတွက်)ဒါတဗ္ဗံ-ပေးလှူထိုက်သော၊ ဒေယျဓမ္မံ-ဒေယျဓမ္မတည်း၊ ဝါ-လှူဘွယ်ဝတ္ထုတည်း၊ ကူတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ မဓုဖာဏိတာဒိဝသေန-ပျားရည်၊ တင်လဲ အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ရသာရမ္မဏံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တာတ-အမောင်၊ ကူဒံ-ဤဝတ္ထုကို၊ ဖုဿဿု-တွေ့ထိစမ်းပါလော့၊ တဝတ္ထာယ၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကူတိ ဝတ္တာ စိနပဋ္ဌသောမာရပဋ္ဌာဒိဝသေန-စိန်တိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်၊ သောမာရတိုင်း၌ဖြစ်သောအဝတ်အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဒွါရေ- ပဉ္စဒွါရ၌၊ ဥပသံဟရန္တိ-ကပ်၍ဆောင်ကြကုန်၏။

တဿ-ထိုသတ္တဝါ၏၊ ဝါ-သည်၊ အာပါတဂတေ-ရှေ့ရှုကြခြင်းသို့ ရောက်သော၊ တသ္မိ ရူပါဒိအာရမ္မဏေ-ထိုရူပါရုံအစရှိသော အာရုံ၌၊ ယထာက္ကမေန-ဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နဝေါဋ္ဌပနာဝသာနေ-ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌော၏ အဆုံး၌၊ မရဏဿ-သေခြင်း၏၊ အာသန္နဘာဝေန-နီးကပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အတွက်၊ မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ-နံသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော အဟုန် ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဉ္စ-ငါးကြိမ်ကုန်သော၊ ဇေနာနိ-ဇောတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ တဒါရမ္မဏာနိ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ ဘဝင်္ဂဝိသယံ-ဘဝင်၏ အာရုံကို၊ (ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အာရုံကို၊) အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ဧကံ စုတိစိတ္တံ၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ တဒဝသာနေ-ထိုစုတိစိတ်၏အဆုံး၌၊ ဧကစိတ္တက္ခဏ ဌိတိကေ-စိတ္တက္ခဏတစ်ချက်မျှသာတည်ခြင်းရှိသော၊ တသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ-ထို အာရုံ၌ပင်၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံပိ-ဤသည်လည်း၊ အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ-တည်း၊

ပန-ကား၊ အပရဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ပထဝိကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန-ပထဝိကသိဏဈာန် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတဿ-ရအပ်ပြီးသော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သုဂတိယံ-သုဂတိဘဝ၌၊ ဌိတဿ-တည်စဉ်၊ မရဏ

သမယေ-၌၊ ကာမာဝစရကုသလကမ္မကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တာနံ-ကာမာဝစရဖြစ်
ကုသိုလ်ကံ၊ ကုသိုလ်ကံ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့တွင်၊ အညတရံ-
သော၊ ပထဝီကသိကာဒိကံ-ပထဝီကသိုဏ်းအစရှိသော၊ နိမိတ္တံ ဝါ-ကမ္မနိမိတ် သည်
သော်လည်းကောင်း၊ မဟဂ္ဂတစိတ္တံ ဝါ-မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ဟူသော ကံသည်သော်လည်း
ကောင်း၊ မနောဒွါရေ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ စက္ခုသောတာနံ-စက္ခုဒွါရ၊ သောတဒွါရ
တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ ဝါ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ဒွါရ၌မူလည်း၊ ကုသလပ္ပတ္တိ-
ဟေတုဘူတံ-ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပဏီတံ-မွန်မြတ်သော၊
အာရမ္မဏံ-သည်၊ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ-ထိုသတ္တဝါ၏၊ ယထာက္ကမေန ဥပ္ပန္န
ဝေါဌပနာဝသာနေ-၌၊ မရဏဿ အာသန္နဘာဝေန မန္တုဘူတဝေဂတ္တာ ပဉ္စ ဇေနာနံ
ဥပ္ပန္နန္တိ။

ပန-ဆက်၊ မဟဂ္ဂတဂတိကာနံ-မဟဂ္ဂုတ်ဂတိ ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ (ရူပဘုံ
သို့ သွားမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏) တဒါရမ္မဏံ နတ္ထိ၊ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ ဇေနာနန္တရံယေဝ-
ဇော၏အဆုံး၌သာ၊ ဘဝင်္ဂဝိသယံ-ဘဝင်၏အာရုံကို၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဧကံ
စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ-ထိုစုတိစိတ်၏၊ အဝသာနေ-၌၊ ကာမာဝစရမဟဂ္ဂတ-
သုဂတိနံ-ကာမာဝစရသုဂတိ၊ မဟဂ္ဂတသုဂတိတို့တွင်၊ အညတရသုဂတိ
ပရိယာပန္နံ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သုဂတိ၌ အကျုံးဝင်သော၊ [ပဋိသန္ဓိ
စိတ္တံ၌] ယထူပဋိတေသု-အကြာအကြင် ရှေ့ရှုထင်လာပြီး ကုန်သော၊ အာရမ္မဏေသု-
တို့တွင်၊ အညတရာရမ္မဏံ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အာရုံရှိသော၊ ပဋိသန္ဓိ
စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာယ-အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်
မဆိုထိုက်သော ပညတ်အာရုံရှိသော၊ သုဂတိစုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-သော၊
အတိတပစ္စုပ္ပန် န ဝတ္ထဗ္ဗာနံ-အတိတ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံတို့တွင်၊
အညတရာရမ္မဏာ-ရှိသော၊ ပဋိသန္ဓိ-တည်း၊ ဧတေန အနုသာရေန-ဤ အစဉ်လိုက်
အပ်သော ရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနည်းဖြင့်၊ အာရပ္ပစုတိယာ
ပိ-အာရပ္ပစုတိ၏လည်း၊ ပိဖြင့် ရူပါဝစရစုတိကိုပေါင်း၊ အနန္တရာ-အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊
ပဋိသန္ဓိ-ကို ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အတိတ နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာယ-
အတိတ်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံရှိသော၊ သုဂတိ စုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-၌၊ အတိတ
န ဝတ္ထဗ္ဗာ ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏာယ-အတိတ်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော၊
ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ ပဝတ္ထနာကာရော-ဖြစ်ပုံအခြင်းရာတည်း။

ပန-ကား၊ ဒုဂ္ဂတိယံ-၌၊ ဌိတဿ-သော၊ ပါပကမ္မိနော-၏၊ ဂုတ္တနယေနေဝ-
ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ (သုဂတိယံ ဌိတဿ ပန စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီး
သော နည်းဖြင့်သာလျှင်) တံ ကမ္မံ ဝါ-ထိုကံသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မနိမိတ္တံ
ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ဂတိနိမိတ္တံ ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ မနောဒွါရေ-၌၊

(အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ) ပဉ္စဒွါရေ ပန-ပဉ္စဒွါရ၌ကား၊ အကုသလုပ္ပတ္တိ ဟေတုဘူတံ-အကုသိုလ် ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏံ-သည်၊ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုသတ္တဝါ၏၊ ယထာက္ကမေန-အကြင်အကြင် အစဉ်အားဖြင့်၊ စုတိ စိတ္တဝသာနေ-စုတိစိတ်၏အဆုံး၌၊ ဒုဂ္ဂတိ ပရိယာပန္နံ-ဒုဂ္ဂတိ ဘုံ၌ အကျုံးဝင်သော၊ တေသု အာရမ္မဏေသု-ထို ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် အာရုံတို့တွင်၊ အညတရာရမ္မဏံ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အာရုံရှိသော၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အတိတာရမ္မဏာယ-သော၊ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-၌၊ အတိတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ-သော၊ ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ ပဝတ္တနာကာရော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ဧကူနဝိသတိဝိဿောပိ-တစ်ခုယုတ် နှစ်ဆယ် အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝိညာဏဿ-၏ (ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိ ကိစ္စတပ်သောဝိညာဉ်၏)၊ ပဋိသန္ဓိဝသေန-ပဋိသန္ဓေ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ပုံသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒီပိတာ-ပြအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ။

သဗ္ဗမ္မိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ တယိဒံ-ထို ဝိညာဉ်သည်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်)၊ သန္ဓိမ္မိ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ ပဝတ္တ-မာနံ-ဖြစ်လသော်၊ ဒွိဓာ- ၂-ပါးအပြားရှိသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ကမ္မေန-ကံကြောင့်၊ ဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ စ-ဆက်၊ အဿ-ထိုဝိပါက်ဝိညာဉ်၏၊ မိဿာဒီဟိ-ရောနှောခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဘေဒေဟိ-အပြားတို့ဖြင့်၊ ဒုဝိဓာဒိကော-ဒုဝိဓ အစရှိသော၊ ဘေဒေါ-အပြားကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၏)၊ [ဘေဒဿ ဘေဒေါ+အဿ-ယောဇနာ၊] ဟိ-ချဲ့၊ ဧကူနဝိသတိ ဝိဓမ္မိ-သော၊ ဣဒံ ဝိပါကဝိညာဏံ-ဤ ဝိပါကဝိညာဉ်သည်၊ [“တယိဒံ သဗ္ဗမ္မိ ဧဝံ”ကို အကျယ်ချဲ့သော စကားတည်း၊] ပဋိသန္ဓိမ္မိ-၌၊ ပဝတ္တမာနံ-ဖြစ်လသော်၊ ဒွိဓာ- ၂-ပါး အပြားရှိသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ကမ္မေန-ကံကြောင့်၊ ဝတ္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ယထာသကံ-အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဧတဿ-ဤ ဝိပါကဝိညာဉ်ကို၊ ဇနကံ-ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကမ္မံ-ကံသည်၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ပစ္စယေန စေဝ-နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန စ-ပကတူပနိဿယပစ္စည်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဟိ-သာဓကား၊ ကုသလာ ကုသလံ၊ ပေ၊ ပစ္စယောတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝတ္တမာနဿ-ဖြစ်သော၊ အဿ-ထိုဝိပါက ဝိညာဉ်၏၊ မိဿာဒီဟိ-ရောနှောခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဘေဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဒုဝိဓာဒိကော-ဒုဝိဓ အစရှိသော၊ ဘေဒေါပိ-ကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ သေယျထိဒံ-ဒုဝိဓ အစရှိသော အပြားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣဒံ-ဤ ဝိပါကဝိညာဉ်သည်၊ ပဋိသန္ဓိဝသေန-ပဋိသန္ဓေ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော

အဖို့အားဖြင့်၊ ဝတ္ထုမာနမို့-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရူပေန-ရုပ်နှင့်၊ သဟ၊ မိဿာ မိဿ ဘေဒတော-ရောနှောခြင်း၊ မရောနှောခြင်းတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ရောနှောအပ်သော ဝိညာဉ် မရောနှောအပ်သော ဝိညာဉ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓံ-သည်လည်းကောင်း၊ ကာမရူပါရူပဘဝဘေဒတော-ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ တိဝိဓံ-သည်လည်းကောင်း၊ အက္ခာဇ ပေ၊ ယောနိဝသေန-အက္ခာဇယောနိ၊ ဇလာဗုဇယောနိ၊ သံသေဒဇယောနိ၊ ဩပပါတိကယောနိတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ စတုပ္ပိဓံ-သည်လည်းကောင်း၊ ဂတိဝသေန-သွားရောက်အပ်သော ဂတိ၏အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-လားရာဂတိ၏ အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စဝိဓံ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏဌာတိဝသေန-ဝိညာဉ်တည်ရာတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ သတ္တဝိဓံ-သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တာဝါသဝသေန-သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ အဋ္ဌဝိဓံ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထိုမိဿာမိဿစသော အပြားတို့တွင်၊ မိဿ-ရုပ်နှင့် ရောနှောအပ်သော ဝိပါကိဝိညာဉ်သည်၊ ဘာဝဘေဒေါ-ဘာဝရုပ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒွိဓာ-သဘာဝ၊ အဘာဝဟူသော ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ (ဟောတိ)၊ တတ္ထ စ-ထို သဘာဝ၊ အဘာဝ ၂-ပါးအပြားတွင်လည်း၊ သဘာဝ-ဘာဝရုပ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဝိပါကိဝိညာဉ်သည်၊

ယောနိဝသေန။ ။ ယောနိသဒ္ဓါသည်၊ အဘိဓာန်(၈၄၈) ၌လာသော အနက်တို့တွင် ခန္ဓကောဌာသ (ခန္ဓာတို့၏ အဖို့အစု) အနက်ဟောတည်း။ “ခန္ဓာတို့၏ အစု” ဟူရာ၌ အစုသာမည မဟုတ်၊ ခန္ဓာတို့၏ အစုအားဖြင့် (တစ်စုနှင့်တစ်စု မတူသော) ဖြစ်နေပုံ အထူးတည်း။ အက္ခာဇ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာအစု ဖြစ်နေပုံသည် ပဋိသန္ဓေ တည်စကပင် ဇလာဗုဇ၊ သံသေဒဇ၊ ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့၏ စုဝေးတည်နေပုံနှင့်မတူ၊ အက္ခာဇ သတ္တဝါ အချင်းချင်းလည်း ခန္ဓာအစုဖြစ်ပုံ မတူသေး၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ကြက်မျိုး၊ ငှက်မျိုး စသည်ဖြင့် ခွဲနိုင်သေး၏။

မူလပံ ဋီကာ။ ။ယုဝန္တိ တာယ သတ္တာ အမိဿိတာပိ သမာနဇာတိတာယ မိဿိတာ ဟောန္တိတိ ယောနိ-(သတ္တဝါတို့သည် ပင်ကိုယ်က အချင်းချင်းမရောကြသော်လည်း အကြင် ခန္ဓကောဌာသဖြစ်ပုံ အထူးကြောင့် တူသော ဇာတ်ရှိသည့်အတွက် ရောနှောလျက် ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ယောနိ အမည်ရသည်။) [“ယု-မိဿနေ” ဟူသော ဓာတ်နက်၊ နိ ပစ္စည်း၊ သာပန အတ္ထတော (တရားကိုယ် အနက်အားဖြင့်) အက္ခာဒိဉ္စပ္ပတ္တိဌာနဝိသိဋ္ဌော ခန္ဓာနံ ဘာဂသော (အဖို့အစုအားဖြင့်) ပဝတ္တိဝိသေသောတိ အာဟ- ခန္ဓကောဌာသော ယောနိ နာမာတိ-မဟာသီဟနာဒသုတ်အဖွင့်။

မှတ်ချက်။ ။ဤဋီကာစကားအရ အခွဲစသော ဖြစ်ရာဌာနအားဖြင့် အထူးပြုအပ်ခဲ့ခြား-အပ်သော ခန္ဓာတို့၏ ကိုယ်အုပ်စုနှင့်ကိုယ် ဖြစ်နေပုံအထူးကို “ယောနိ”ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ “သမာနဇာတိတာယ”ဟု ဆိုသောကြောင့် ထိုယောနိကိုပင် “ဇာတ်တူအမျိုး” ဟုလည်းခေါ်နိုင်သည်။ ဝိဂြိုဟ်ပြရာ၌ “ယုဝန္တိ မိဿိ ဘဝန္တိ သတ္တာ ဧတာယာတိ ယောနိ”ဟုအတိုချုပ်ပြပါ။

ဖြစ်သော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဒွိဓာ-ဣတ္ထိဘာဝ၊ ပုရိသဘာဝဟူသော ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ (ဟောတိ)။ အာဒိနာ-အစဖြစ်သော ရူပမိဿ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ ဩမတော-ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ (ဩမက ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့်) ဒွေ ဝါ-၂-ပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တယော ဝါ-၃-ပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒသကာ-ဒသကတို့သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)။ မိဿ ဒွိဓာ ဘာဝဘေဒါတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသောဤပါဌ်၌၊ (ဂုဇ္ဇတ္တံ-ကို)၊ ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)။ ဧတ္ထ-ဤမိဿ အမိဿ ၂-ပါးအပြားတွင်၊ အရူပဘဝါ-ကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ ရူပမိဿ-ရုပ်နှင့်ရောနှောသော၊ ယံ ဧတံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ်-အကြင်ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ-ထိုရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေဝိ-ညာဉ်သည်၊ ရူပဘဝေ-၌၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယ သင်္ခါတေန-ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယဟုဆိုအပ်သော၊ ဘာဝေန-ဘာဝရုပ်နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဥပ္ပတ္တိတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကာမဘဝေ-၌၊ ဇာတိပဏ္ဏက ပဋိသန္ဓိ ယာ-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်၊ ပဏ္ဍုက်ဖြစ်သူ၏ ပဋိသန္ဓေကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ ဘာဝေန၊ သဟ၊ ဥပ္ပတ္တိတော-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဘာဝံ-ဘာဝရုပ်နှင့် တကွဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ အဘာဝံ-ဘာဝရုပ်မရှိသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိမံ ဟောတိ၊ သဘာဝံ တတ္ထ စ ဒွိဓာတိ-ကား၊ တတ္ထိပိ-ထိုသဘာဝ၊ အဘာဝပဋိသန္ဓေ ၂-ပါးမျိုးတွင်လည်း၊ ယံ-အကြင်ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်၊ သဘာဝံ-ဘာဝရုပ်နှင့်တကွဖြစ်၏၊ တံ စ-ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်လည်း၊ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝါနံ-ဣတ္ထိဘာဝ၊ ပုရိသဘာဝတို့တွင်၊ အညတရေန-အမှတ်မထား တစ်ပါးတစ်ပါးသော ဘာဝနှင့်၊ သဟ ဥပ္ပတ္တိတော-ကြောင့်၊ ဒုဝိမေဝေ၊ ဟောတိ-၏။

ဒွေဝါ ၊ပေ၊ သဟာတိ(ဧတ္ထ)-ဟူသောဤပါဌ်၌၊ (ဂုဇ္ဇတ္တံ) ဟိ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ) မိဿ-ရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ အမိဿ-ရုပ်နှင့် မရောသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတ္ထ ဒွယေ-ဤနှစ်ပါး အပေါင်းတွင်၊ အာဒိဘူတံ-အစဖြစ်၍သော၊ ရူပမိဿ-သော၊ ယံ ဧတံ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်-သည်၊ (အတ္ထိ) တေန-ထိုရူပမိဿ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့်၊ သဟ၊ “အာဒိနာ သဟ”၏အကျယ်၊ ၊ ဝတ္ထုကာယဒကဝသေန-ဝတ္ထုဒသက၊ ကာယဒသက တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒွေဝါ ၂-ပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထုကာယဘာဝဒသက ဝသေန-အားဖြင့်၊ တယော ဝါ-ကုန်သော၊ ဒသကာ-တို့သည်၊ ဩမတော-အားဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဣတော-ဤ ၂-ပါး ၃-ပါးထက်၊ ပရံ-အလွန်၊ ရူပပရိဟာနိ-ရုပ်တို့၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤကား ဂါထာအကျယ်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဧ-ဤဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ တံ ဧတံ-ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့် ရော၍ဖြစ်သော ရုပ်သည်၊ ဩမကပရိမာဏံ-ယုတ်လျော့သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ-ဖြစ်လသော်၊ [ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌စပ်] အဏ္ဏဇလောဗုဒ္ဓနာမိကာသု-

အဏ္ဏဇအမည်ရှိကုန်၊ ဇလာဗုဇ အမည်ရှိကုန်သော၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ယောနိသု-ယောနိတို့၌၊ ဇာတိဥက္ကာယ-မွေးဖွားကာခါစ ကာလ၌ဖြစ်သော သိုးငယ်၏ အမွေး၏၊ ဝါ-အမိဝမ်းဝယ်ပဋိသန္ဓေနေစဉ် ခွဲထုတ်၍ ယူအပ်သော သိုးငယ်၏ အမွေး၏၊ ဧကေန-တစ်မျှင်သော၊ အံသုနာ-အမွေးမျှင်ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓတတေလသပ္ပိ မဏ္ဍပုမာဏံ-အတွင်းသို့နှစ်၍ ထုတ်ဆယ်အပ်သောဆီကြည်၊ ထောပတ်ကြည် ပမာဏရှိသည်လည်းကောင်း၊ ကလလန္တိ-ကလလရေကြည်ဟူ၍၊ လဒ္ဓသဒ္ဓိ-ရအပ်သော အခေါ်အဝေါ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟုတ္တာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ [အကျယ်ကို ခန္ဓဝိဘင်္ဂ ပကိဏ္ဏကကထာ၌ပြခဲ့ပြီ။]

တတ္ထ-ထိုရူပမိဿ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အရာ၌၊ ယောနိနံ-၄-ပါးသော ယောနိတို့၏၊ ဂတိဝသေန-၅-ပါးသော ဂတိ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-၅-ပါးသော ဂတိနှင့်စပ်သဖြင့်၊ သမ္ပဝ ဘေဒေါ-ထင်ရှားရှိခြင်း၏အပြားကို၊ ဝါ-ဖြစ်သင့်ခြင်း၏အပြားကို၊ ဝေဒိတဗျော၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတာသု-ဤဂတိတို့တွင်၊ နိရယေ-ငရဲ၌လည်းကောင်း၊ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု-ဘုမ္မဒိုင်း သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော၊ ဒေဝေသု စ-နတ်တို့၌လည်းကောင်း၊ ပုရိမိကာ-ရှေ့၌ဖြစ် ကုန်သော၊ တိဿော-၃ပါးကုန်သော၊ ယောနိယော-ယောနိတို့သည်၊ (အဏ္ဏဇ၊ ဇလာဗုဇ၊ သံသေဒဇတို့သည်) န (သန္တိ)-မရှိကုန်၊ ဂတိတ္တယေ-ကြွင်းသောဂတိ ၃-ပါးအပေါင်း၌၊ စတဿောပိ-၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (ယောနိယော-တို့သည်) ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ နိရယေ စ-၌လည်းကောင်း၊ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု-ကုန်သော၊ ဒေဝေသု စ-တို့၌လည်းကောင်း၊ (ပုရိမိကာ တိဿော ယောနိယော နသန္တိ) ယထာ-မရှိကုန် သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတေသု စ-နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာတို့၌လည်း၊ ပုရိမိကာ တိဿော ယောနိယော န သန္တိ ဣတိဝေဒိတဗျာ-ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တေ-ထို ငရဲသား၊ ဘုမ္မဝဇ္ဇနတ်၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကပြိတ္တာတို့သည်၊ ဩပပါတိကာဧဝ-ဩပပါတိ ကာ တို့ချည်းသာ၊ ဟောန္တိ၊ [“နိရယေ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု”စသည်ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ “စတဿောပိ ဂတိတ္တယေ”ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “သေသေ ပန” စသည် မိန့်၊ ပန-ကား၊

နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတ။ ။ နိဿေသံ ဈမိယတေတိ နိဇ္ဈာမာ (တဏှာ) ၊ “ဈမ-ဒါဟေ”ဟူသော ဓာတ်နောင် က-ပစ္စည်းဖြင့် “နိဇ္ဈာမာ”ဟု ကမ္မသာဓန ပြီးပါစေ၊ ယောဇနာ၌ “နိဇ္ဈာမေတိ ဒဟတိတိ နိဇ္ဈာမာ”ဟု ကတ္တုသာဓနတွေ့ရ၏၊ ပါဌ်ပျက်ဟန်တူသည်၊ “နိဇ္ဈာမိယတေ ဒယုတေတိ နိဇ္ဈာမာ”ဟုသာဖြစ်သင့်သည်၊ နိဇ္ဈာမာ စ+သာ+တဏှာ စာတိ နိဇ္ဈာမတဏှာ၊ နိဇ္ဈာမတဏှာ ယေသံ အတ္တိတိ နိဇ္ဈာမတဏှိကာ၊ ပေတနှင့် ကမ္မဓာရည်းတွဲ၊ တကိုယ်လုံး အမြဲမီးလောင်နေသောကြောင့် ကာမတဏှာကိုလည်းအကြွင်းမဲ့ မီးလောင် အပ်သကဲ့သို့ဖြစ်ရကား ကာမကိုလည်း မခံစားနိုင်၊ သံသေဒဇလည်း မဖြစ်နိုင်၊ ဩပပါတိကယောနိ တစ်မျိုးသာ ဖြစ်နိုင်တော့သည်၊ [ဋီကာကျော်နိဿယ၌ကား မဏိမဉ္ဇူသာကိုမှီ၍ဝိပြုလ်ပြခဲ့၏၊ မကောင်းပါ။]

သေသေ-နိရယစသည်တို့မှ ကြွင်းသော၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပေ၊ သင်္ခါတေ-တိရစ္ဆာန်ဂတိ၊ ပြိတ္တာတို့၏အထူးဖြစ်ရာဂတိ၊ မနုဿဂတိဟုဆိုအပ်သော၊ ဂတိတ္တယေ-၌လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေ့၌၊ ဝဇ္ဇိတဘုမ္မဒေဝေသု-ကြင်အပ်ခဲ့သော ဘုမ္မဇိုင်းတို့၌လည်းကောင်း၊ စတသော၊ ယောနိယော ဟောန္တိ။

တတ္ထ-ထိုသတ္တဝါတို့တွင်၊ ရူပီသု-ရုပ်ရှိသော ဗြဟ္မာတို့၌၊ ဝါ-ရူပဗြဟ္မာတို့၌၊ တိသ-သုံးဆယ်သော၊ ရူပါနိစေတ-ရုပ်တို့သည်လည်ကောင်း၊ နဝ- ၉-ပါးကုန်သော၊ ရူပါနိစေတ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)၊ သံသေဒဇောပပါတီသု-သံသေဒဇသတ္တဝါ၊ ရူပဗြဟ္မာမှ ကြွင်းသော ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၌၊ ဥက္ကံသတောဝ-အလွန်အားဖြင့်သာ၊ သတ္တတိ-ခုနစ်ဆယ်သော၊ (ရူပါနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) အထဝါ-ကား၊ အဝကံသတော-ယုတ်လျော့သော အားဖြင့်၊ တိသ-သော၊ (ရူပါနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) တာဝ-သံသေဒဇ၊ ဩပပါတိက သတ္တဝါတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု)၊ ဩပပါတိကယောနိကေသု-ဩပပါတိကယောနိရှိသောသတ္တဝါတို့တွင်၊ ရူပိဗြဟ္မေသု-တို့၌၊ စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသကာနံ-စက္ခုဒသက၊ သောတဒသက၊ ဝတ္ထုဒသကတို့လည်ကောင်း၊ ဇီဝိတနဝကဿ စ-ဇီဝိတနဝကလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ ကလာပါနံ-တို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ တိသ-သော၊ ရူပါနိ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝ-ကုန်သော၊ ရူပါနိ စ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန-နှင့်၊ သဟ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပန-ကား၊ ရူပိဗြဟ္မေ-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အညေသု-ကုန်သော၊ သံသေဒဇ ဩပပါတိကေသု-သံသေဒဇသတ္တဝါ၊ ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၌၊ ဥက္ကံသတော-အားဖြင့်၊ စက္ခု၊ ပေ၊ ဒသကာနံ-စက္ခုဒသက၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဒသကတို့၏၊ ဝသေန-အားဖြင့်၊ သတ္တတိ-သော၊ (ရူပါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ) စ-ဆက်၊ တာနိ-ထို ခုနစ်ဆယ်သောရုပ်တို့သည်၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ဒေဝေသု-တို့၌ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ)။

တတ္ထ-ထိုဒသကတို့တွင်၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းလည်းကောင်း၊ ဂန္ဓော-လည်ကောင်း၊ ရသော-လည်ကောင်း၊ ဩဇာ-လည်းကောင်း၊ စတသော-ကုန်သော၊ ဓာတုယော စာပိ-ဓာတ်ကြီးတို့လည်ကောင်း၊ စက္ခုပသာဒေါ-လည်းကောင်း၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒသရူပပရိမာဏော-၁၀-ပါးသော ရုပ်အတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ အယံ ရူပပုညော-ဤရုပ်အစုသည်၊ စက္ခုဒသကောနာမ-မည်၏၊ ဧဝံ-တူ၊ သေသာ-ကြွင်းကုန်သော ဒသကတို့ကို၊ ဝေဒိတဗွာ-ကုန်၏၊ ပန-ကား၊ အဝကံသတော-အားဖြင့်၊ ဇစ္စန္ဒပဓိရ အယာနာကနပုံသကဿ-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကာဏ်းသော သတ္တဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားထိုင်းသောသတ္တဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ယာနမရှိ သောသတ္တဝါ၊ နပုံးပဏ္ဍုက်၏(သန္တာန်၌)၊ ဇိဝှိကာယ ဝတ္ထုဒသကာနံ-တို့ ၏၊ ဝသေန-အားဖြင့်၊ တိသ၊ ရူပါနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပန-ဆက်၊ ဥက္ကံသာဝကံသာနံ-အလွန် ဖြစ်သောရုပ်၊ အလျော့ဖြစ်သောရုပ်တို့၏၊ အန္တရေ-အကြား၌၊ အနုရူပတော-အလျော်အားဖြင့်၊ ဝိကပ္ပေါ-အထူးပြုအပ်သော အစီအရင်ကို၊ ဝေဒိတဗွာ။

စေ-ဤသို့၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ စုတိသန္နိနံ-တို့၏၊ ခန္ဓာရမ္မဏာ၊ ပေ၊ ဝိစာရေဟိ-ခန္ဓာ၊ အာရုံ၊ ဂတိ၊ ဟိတ်၊ ဝေဒနာ၊ ပီတိ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့ဖြင့်၊ ဘေဒါဘေဒဝိသေသတော-ကွဲပြားခြင်း၊ မကွဲပြားခြင်း အထူးကို၊ ပရိညေယျော-ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်သေး၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ မိဿာမိဿတော-ရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေ၊ ရုပ်နှင့်မရောသော ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓာ-၂-ပါးအပြားရှိသော၊ ယာဇောပဋိသန္ဓိ-အကြင်ပဋိသန္ဓေသည်လည်းကောင်း၊ အဿာ-ထိုပဋိသန္ဓေ၏၊ အတိတာနန္တရာ- အတိတ်အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ (လွန်ခဲ့ရာဘဝ၌ဖြစ်သော)၊ ယာ စုတိ-အကြင်စုတိသည် လည်းကောင်း၊ (အတ္တိ)၊ တာသံ-ထိုစုတိပဋိသန္ဓေတို့၏၊ ဣမေဟိ ခန္ဓာဒီဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဘေဒါဘေဒဝိသေသတော-ကွဲပြားခြင်း မကွဲပြားခြင်း အထူးကို၊ ဉာတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဣတိ အတ္ထော။

ကထံ-အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ ကဒါစိ-တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ စတုက္ခန္ဓာယ-၄-ပါးသော ခန္ဓာရှိသော၊ အရူပစုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-အခြားမဲ့ ဖြစ်သော၊ စတုက္ခန္ဓာဝ- ၄-ပါးသောခန္ဓာ ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏတောပိ-အာရုံအားဖြင့်လည်း၊ အဘိန္နာ-မကွဲပြားသော၊ ပဋိသန္ဓိ-သည်၊ ဟောတိ၊ ကဒါစိ-၌၊ အမဟဂ္ဂတ ဗဟိဒ္ဓါ ရမ္မဏာယ-မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓပညတ်အာရုံရှိသော၊ (အရူပစုတိယာ-၏ အနန္တရာ-သော)၊ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ-မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တတရားဟူ သော အာရုံရှိသော၊ (ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ)၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-အရူပါ ဝစရစုတိ၊ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓေတို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော) အရူပဘူမိသု ယေဝ-အရူပဘုံ အချင်းချင်းတို့၌သာ၊ နယော-သိကြောင်းနည်းတည်း။

အာရမ္မဏတောပိ အဘိန္နာ။ ။ပိဖြင့် စတုက္ခန္ဓာဝကိုပေါင်း၊ ခန္ဓာအားဖြင့်သာ (၄-ပါး ချင်းတူသောကြောင့်)အဘေဒဖြစ်သည်မဟုတ်သေး၊ အာရုံအားဖြင့်လည်း၊ (ထိုဘုံ၌ပြန်၍ဖြစ်သောကြောင့်) အဘေဒဖြစ်သည်-ဟူလို၊

အဟဂ္ဂတ၊ ပေ၊ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ။ ။ပဌမအရူပဘုံမှ စုတေ၍ ဒုတိယ အရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေရာဝယ် စုတိသည် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြု၍၊ ပဋိသန္ဓေက အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်ကို အာရုံပြုသည်၊ တတိယာရူပမှ စတုတ္ထာရူပသို့ ပြောင်း၍ ပဋိသန္ဓေနေရာ၌လည်း နည်းတူ၊

အရူပဘူမိသုယေဝ။ ။ဤ ပြခဲ့သောနည်းသည် အရူပဘုံ အချင်းချင်း၌ဖြစ်သော စုတိပဋိသန္ဓေသာတည်း၊ ဤနည်းလည်း အပြည့်အစုံမဟုတ်သေး၊ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ စုတိနောင် ထိုဘုံ၌ ပြန်၍ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏပဋိသန္ဓေလည်းကောင်း၊ မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ စုတိနောင် အထက်တတိယာရူပဘုံ၌ မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓ အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေလည်းကောင်း၊ ထိုဘုံမှစုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ပြန်၍ဖြစ်သော တတိယာရူပပဋိသန္ဓေလည်းကောင်း ကျန်သေး၏၊ ထို့ကြောင့် “နယော”ဟု ဆိုသည်။

ပန-ကား၊ ကဒါစိ-၌၊ စတုက္ခန္ဓာယ-သော၊ အာရူပပုတိယာ-၏၊ အနန္တရာ-
သော၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-သော၊ ကာမာဝစရပဋိသန္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကဒါစိ-၌၊
ပဉ္စက္ခန္ဓာယ-သော၊ ကာမာဝစရပုတိယာ ဝါ-ကာမာဝစရပုတိယာ-၏သော်လည်း
ကောင်း၊ ရူပါဝစရပုတိယာ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ အနန္တရာ၊ စတုက္ခန္ဓာ၊
အာရူပပဋိသန္တိ (ဟောတိ) ဧဝံ-ဤတူ၊ အတိတာရမ္မဏပုတိယာ-အတိတ်ဟူသော
အာရုံရှိသောပုတိယာ၊ (အနန္တရာ) အတိတာနဝတ္ထဗ္ဗ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ-အတိတ်အာရုံ၊
ပညတ်အာရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော၊ ပဋိသန္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧကစ္စသုဂတိ
ပုတိယာ-အချို့သော သုဂတိပုတိယာ၊ (အနန္တရာ) ဧကစ္စဒုဂတိ ပဋိသန္တိ-အချို့သော
ဒုဂတိပဋိသန္တိသည်၊ (ဟောတိ)၊ အဟေတုကပုတိယာ-၏၊ (အနန္တရာ)၊
သဟေတုကပဋိသန္တိ (ဟောတိ)၊ ဒုဟေတုကပုတိယာ(အနန္တရာ)၊ တိဟေတုက
ပဋိသန္တိ (ဟောတိ-၏) ဥပေက္ခာသဟဂတပုတိယာ(အနန္တရာ) သောမနဿ
သဟဂတပဋိသန္တိ (ဟောတိ) အပ္ပိတိကပုတိယာ-အပ္ပိတိကပုတိယာ၊ (အနန္တရာ)
သပ္ပိတိကပဋိသန္တိ(ဟောတိ)၊ အဝိတက္ကပုတိယာ (အနန္တရာ) သဝိတက္ကပဋိသန္တိ
(ဟောတိ) အဝိစာရပုတိယာ (အနန္တရာ) သဝိစာရပဋိသန္တိ (ဟောတိ)၊ အဝိတက္က
အဝိစာရပုတိယာ (အနန္တရာ) သဝိတက္ကသဝိစာရပဋိသန္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့၊
တဿ တဿ-ထိုထို ယှဉ်အပ်ပြီးသောနည်း၏၊ ဝိပရိတတော စ-ပြောင်းပြန်
ယှဉ်ထိုက်သောအနက်ကို၊ ယောဇေ တဗ္ဗ-ယှဉ်စေထိုက်၏၊ ဝါ-ယှဉ်စေရာ၏၊
[ဤဝါကျ အရပြောင်းပြန် ယှဉ်စေပုံကို နိကာ၌ပြထား၏]

ဧကစ္စ သုဂတိ ပုတိယာ။ ။ရူပ အရူပ ပုတိနောင် ဒုဂတိပဋိသန္တေ မဖြစ်နိုင်၊
ဘာကြောင့်နည်း- ထို ဈာန်များ၏ရှေ့ဖြစ်သော ဥပစာရ ကာမာဝစရဈာန်သည်သာ
သုဂတိဘုံ၌ အကျိုးပေးခွင့်ရှိသောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဒုဂတိဘုံ၌ ပဋိသန္တေနေရမည်
“ဧကစ္စ သုဂတိပုတိ”၏ အရ ရူပ အရူပပုတိကို ကြဉ်ပါ၊ [ဧကစ္စ သုဂတိတိ မဟဂ္ဂတဝဇ္ဇသုဂတိ
အဓိပ္ပေတတိ အာဟ -ရူပါရူပါဝစရာနန္တိ အာဒိ-အနု။]

ဧကစ္စ ဒုဂတိ ပဋိသန္တိ။ ။ဤ၌ ဧကစ္စသဒ္ဓါ ဆိုရခြင်းအကျိုးကို နိကာ၌ ပြထား၏၊
“နာနတ္ထ ကာယ နာနတ္ထသညီ” ဟူသည် လူနှင့် နတ်များတည်း၊ ထိုနတ်တို့တွင် ဝိနိပါတိက
အသုရာနတ်တို့ကို ဒုဂတိပဋိသန္တေရှိသူတို့ဟု ယူ၍ ထိုနတ်တို့ကို ကြဉ်လိုသောကြောင့်
“ဧကစ္စဒုဂတိ” ဆိုသည် ဟု ပဌမဖွင့်၏၊ အထဝါတက်နည်းမှာ ထင်ရှားပြီ။

ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗ။ ။ “ဧကစ္စဒုဂတိပုတိယာ ဧကစ္စသုဂတိ
ပဋိသန္တိတိ အာဒိနာ ယံ ယံ (အတ္ထဇာတံ) ယုဇ္ဇတိ၊ တံ တံ ယောဇေတဗ္ဗဟိ အတ္ထော-နိကာ၊
ဤနိကာအဖွင့်ကို ကြည့်၍ “ယံယံ+ယောဂံ ယထာယောဂံ”ဟု ပြပါ။ “ယှဉ်စေထိုက်သော
အရာသည် ပဋိသန္တေတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဣတ္ထိလိင်ဖြင့်“ယောဇေတဗ္ဗာ”ဟု ဆိုသင့်သည်
မဟုတ်ပါလော”ဟု မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် “ယုဇ္ဇမာနမတ္တာပေက္ခနဝသေန၊ ပေ၊ ကတော”ဟု
နိကာမိန့်သည်။

ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ လဒ္ဓပစ္စယံ-ရအပ်သော အကြောင်း ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧတံ ဓမ္မမတ္တံ-ဤရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသည်၊ ဘဝန္တရံ-ဘဝတစ် ပါးသို့ ဥပေတိ-ကပ်ရောက်၏၊ ဝါ-ကပ်ရောက်သည်ဟု ဆိုရ၏၊ အဿ-ထိုရုပ်တရား၊ နာမ်တရား၏၊ တတော-ထိုဘဝဟောင်းမှ၊ သင်္ကန္တိ-ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်၊ န (ဟောတိ)-မဟုတ်၊ တတော-ထိုဘဝဟောင်း၌၊ ဝါ-ထိုဘဝဟောင်းက၊ ဟေတု- အကြောင်းကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍လည်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်။

ဟိ-ချဲ့၊ ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ လဒ္ဓပစ္စယံ-ရအပ်သောအကြောင်း ရှိသည် ဖြစ်၍၊ (ပဋိသန္ဓေကျိုးပေးဖို့ရန် ကံ စသော ရအပ်သောအကြောင်း ရှိသည် ဖြစ်၍)၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ-ဖြစ်သော၊ ဧတံ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ-ဤရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသည်၊ (ပဋိသန္ဓေအခါ၌ဖြစ်သော ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသည်)၊ ဘဝန္တရံ-သို့၊ ဥပေတိ- ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ သတ္တော-သတ္တဝါသည်၊ န(ဥပေတိ)-ကပ်ရောက် သည်မဟုတ်၊ ဇီဝေါ-အသက်ကောင်သည်၊ န (ဥပေတိ)၊ တဿ-ထိုရုပ်တရား၊ နာမ်တရား၏၊ အတိတဘဝတော-အတိတ်ဘဝမှ၊ ဣမ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့၊ သင်္ကန္တိ အပိ-ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်လည်း၊ န အတ္ထိ-မရှိ၊ တတော-ထိုအတိတ်ဘဝ၌၊ ဝါ- ထိုအတိတ်ဘဝက၊ ဟေတု-ကံစသော အကြောင်းကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍လည်း၊ ဣမ- ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ပါတုဘာဝေါ-ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်၊ န အတ္ထိ၊ တယိဒံ(တံကုဒံ)- ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို၊ (လဒ္ဓပစ္စယ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားမျှသည် ဘဝတစ်ပါးသို့ ကပ်ရောက်၏ဟူသောအနက်ကို)၊ ပါကဋေ-ထင်ရှားသော၊ မနုဿစုတိပဋိသန္ဓိက္ကမေန-လူတို့၏စုတိ ပဋိသန္ဓေအစဉ်ဖြင့်၊ ပကာသယိဿာမ- ထင်ရှားပြကုန်အံ့။

ဟိ-ချဲ့၊ အတိတဘဝသို့-လွန်ခဲ့ပြီးသောဘဝ၌၊ သရသေန-မိမိ၏သဘောအား ဖြင့်၊ သမာသန္ဓမရဏဿ ဝါ-အလွန်နီးသော သေခြင်းရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဥပက္ကမေန-မိမိလုံ့လ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ လုံ့လကြောင့်၊ (မိမိဘာသာ အဆိပ်သောက် ခြင်းစသော လုံ့လ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ သတ်ခြင်းစသော လုံ့လ၊ ကြောင့်) သမာသန္ဓ-

လဒ္ဓပစ္စယ၊ပေ၊ဝိနာ ဟောတိ။

။ဤဂါထာ လဒ္ဓပစ္စယ၊ပေ၊ ဘဝန္တရမုပေတိ

ဟူသော ပါဠိဖြင့် “ရှေးရှေးဘဝက ကံစသောအကြောင်းကို ရသည်ဖြစ်၍ ရုပ်တရား နာမ်တရားများသည် ဘဝအသစ်သို့ ပဋိသန္ဓေအဖြစ်ဖြင့် ကပ်ရောက်၏”ဟု ဆိုသောကြောင့် “သတ္တဝါသည် (အတ္တ သည်) သေလျှင် ပြတ်၏”ဟု ယူဆသော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏ နာဿ တတော သင်္ကန္တိ ပါဠိဖြင့် “ရှေးဘဝက ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားသည် (အတ္တသည်) ပြောင်းရွှေ့၍လာ၏” ဟူသော သဿတဒိဋ္ဌိကိုလည်း တားမြစ်ပြီးဖြစ်၏၊ န တတော ဟေတု ဝိနာ ဟောတိ ပါဠိဖြင့် “သတ္တဝါ သည် (အတ္တသည်) တစ်စုံတစ်ယောက်ဖန်ဆင်းမှုကြောင့် ယခုအသစ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏” ဟူသော နဝသတ္တပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်၏။

မရဏဿ ဝါ-အလွန်နီးကပ်သော သေခြင်းရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ [အသဟန္တဿ ဌှိ စပ်၊] အသယှာနံ-သည်းမခံအပ်၊ သည်းမခံနိုင်ကုန်သော၊ သဗ္ဗင်္ဂ ပစ္စင်္ဂသန္တိ ဗန္ဓနစ္ဆေဒကာနံ-အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အဆက်စပ်တို့ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သော အကြောတို့ကို ဖြတ်တတ်ကုန်သော၊ မရဏန္တိကဝေဒနာသတ္တာနံ-သေခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော ဝေဒနာတည်းဟူသော လက်နက်တို့၏၊ [“သတ္တာနံ” ဟု ရှိသည်ကား ပါဌ်ပျက်၊] သန္နိပါတ်-ပြင်းစွာ ကျရောက်ခြင်းကို၊ အသဟန္တဿ-သည်းမခံနိုင်သော သတ္တဝါ၏၊ [“ဝိညာဏံ”၌ ပဓာနစပ်၊] အာတပေ-နေပူ၌၊ ပက္ခိတ္တဟရိတတာလပဏ္ဏိက္ကဝ-ပစ်ချအပ်သော စိမ်းစိုသော ထန်းရွက်သည်ကဲ့သို့၊ ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ သရီရေ-ကိုယ်သည်၊ ဥပသုဿမာနေ-ခြောက်ကပ်လသော်၊ စက္ကာဒိသု-စက္ခု အစရှိကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယေသု-တို့သည်၊ နိရုဒ္ဓေသု-ချုပ်ပြီးကုန်လသော်၊ [ဤစကားအရ သေခါနီးအခါ၌ မျက်စိမမြင်မှု၊ နားမကြားမှု၊ နှာခေါင်းအနံ့မရမှု၊ လျှာ၏အရသာမတွေ့မှု စသည်တို့ဖြစ်တတ်ကြသည်၊ ချုပ်ဟူရာ၌ လုံးဝချုပ်သွားသည်မဟုတ်၊ စက္ခု စသည်တို့ အားနည်းနေကြသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊] ဟဒယဝတ္ထုမတ္တေ-ဟဒယဝတ္ထုမျှသည်လည်းကောင်း၊ ကာယိန္ဒြိယ မနိန္ဒြိယ ဇီဝိတိန္ဒြိယေသု-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပတိဌိတေသု-တည်ကုန်လသော်၊ တခံဏာဝသေသံ-ထိုသေခါနီးအခါ၌ကြွင်းသောကျန်သော၊ ဟဒယဝတ္ထု သန္နိဿိတံ-ဟဒယဝတ္ထုကို ကောင်းစွာမှီသော၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ [“အာရဗ္ဗ ပဝတ္တတိ”၌ စပ်၊] ဂရုသမာသေဝိတာသန္နပုဗ္ဗကတာနံ-ဂရုကံ၊ သို့မဟုတ် အမြဲမှီဝဲအပ်သော အာစိဏ္ဏကံ၊ သေခါနီးအခါ၌ ပြုအပ်သော အာသန္နကံ၊ ရှေးရှေးဘဝ ရှေးကာလ၌ ပြုအပ်သော ကမ္မတ္တာကံတို့တွင်၊ အညတရံ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ [“ကမ္မဝါ”၌စပ်၊] လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယသင်္ခါရသင်္ခါတံ-ရအပ်ပြီးသော ကြွင်းသော အဝိဇ္ဇာတဏှာစသော အကြောင်းရှိသောသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော၊ (သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံအရ သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော၊) ကမ္မဝါ-ကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ တဒုပဋ္ဌာပိတံ-ထိုကံသည် ထင်စေသော၊ ကမ္မနိတ္တဂတိနိမိတ္တသင်္ခါတံ-သော၊ ဝိသယံ ဝါ-အာရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တတိ။

ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ (ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးကို အာရုံပြု၍ဟု ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊) ပဝတ္တမာနံ-ဖြစ်လသော်၊ ဝါ-ဖြစ်သော၊ တံ-ထိုဝိညာဉ်ကို၊ (ဝိညာဏံ ဝိသယမာရဗ္ဗ ပဝတ္တတိဟု ဆိုအပ်ခဲ့သော ထိုဝိညာဉ်ကို၊) [နာမေတိ ဌှိစပ်၊] တဏှာအဝိဇ္ဇာနံ-တဏှာ အဝိဇ္ဇာတို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ အပ္ပဟိနတ္တာ-အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်ကုန်သေးသသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-ပဋိစ္စာဒိတာဒိနဝေ-အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သောအပြစ်ရှိသော၊ (အပြစ်ကို အဝိဇ္ဇာက ဖုံးလွှမ်းထားအပ်သော၊) တသ္မိံ ဝိသယေ-ထိုကံ အစရှိသော အာရုံတစ်ပါးပါး၌၊ တဏှာ-သည်၊ နာမေတိ-ညွှတ်စေ၏၊ သဟဇာတသင်္ခါရ-ဝိညာဉ်နှင့်

တကွဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ ခိပန္နိ-ပစ်ချကုန်၏။ ဝါ-ပစ်ချသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ-ထိုဝိညာဉ်သည်၊ သန္တတိဝသေန-အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့် (တစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲ ဝိညာဉ်အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်) တဏှာယ-သည်၊ နာမိယမာန-ကံစသော အာရုံ တစ်ခုခုသို့ ညွှတ်စေအပ်သည်လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရေဟိ-တကွဖြစ်သော သင်္ခါရ တို့သည်၊ ခိပ္ပမာန-ပစ်ချအပ်သကဲ့သို့ဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတွာ)ဩရိမတီရ ရုက္ခဝိနိဗန္ဓရဇ္ဇ-ဤဘက်၌ဖြစ်သော ကမ်းပေါ်ဝယ် ပေါက်နေသော သစ်ပင်၌

တဏှာယ နာမေတိ။ ။ “စုတေခါနီး၌ တဏှာက ကံစသော အာရုံကို အာရုံ ပြုနေသော စိတ်ဝိညာဉ်ကို ညွှတ်စေသည်။”ဟု ဆိုရာ၌ တဏှာသည် ထိုအချိန်၌ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်ပါဘဲလျက် အဘယ်နည်းဖြင့် ညွှတ်စေသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ တဏှာသည် မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စုတေခါနီး စိတ် အစဉ်ကလည်း ပရိဏတရင့်ကျက် ၍ အဆုံးသို့ ရောက်နေသောကြောင့်လည်း ကောင်း၊ စိတ်ဝိညာဉ်အစဉ်သည် ပဋိသန္ဓေ၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ကံစသော အာရုံသို့ ညွှတ်ယိမ်း ကိုင်းနှိုင်းနေ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကို တဏှာက ညွှတ်စေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မှန်၏-တဏှာကို ပယ်ပြီးဖြစ်လျှင် ရဟန္တာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး စိတ်အစဉ်သည် ကံစသော အာရုံကို အာရုံပြုမည် မဟုတ်။

သဟဇာတသင်္ခါရာ ခိပန္နိ။ ။ “သင်္ခါရာ” အရ စုတေခါနီး ဇောစိတ်အစဉ်၌ ပါဝင်သော စေတနာကို ယူပါ။ (တစ်နည်း) စေတနာနှင့် တကွဖြစ်သော ဖဿစသော ယှဉ်ဖက် စေတသိက်များကို ယူပါ။ ထိုသင်္ခါရတို့က ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်စသော အာရုံတစ်ခုခုသို့ ရောက်အောင် ပစ်ချကြသည်-ဟူလို။ [“ပစ်ချ”ဟုဆိုသော်လည်း တစ်ကယ် ပစ်ချသည် မဟုတ်၊ ထို ကံစသော အာရုံ၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်တည်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်လောက်အောင် သဟဇာတသင်္ခါရတို့က ဖြစ်နေကြသည်ကို ပစ်ချသကဲ့သို့ ဖြစ်နေရကား “ခိပန္နာ ဝိယ”ဟု ဋီကာ ဆိုသည်။ ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ မရဏုပ္ပတ္တိကထာ၌လည်း ပြထားပါသည်။

တံ သန္တတိဝသေန။ ။ “တံ”အရ ဝိညာဉ်ကို ယူရ၏။ ထိုဝိညာဉ်ဟူသည် စုတိဝိညာဉ် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့် ထိုထိုဝိညာဉ်တို့၏အနီး ရှေ့ကဖြစ်သော ဝိညာဉ်တည်း။ ထိုအားလုံးကိုပင် တစ်စဉ်တစ်တန်းတည်း ဖြစ်သောကြောင့်“ကံ”ဟု ဧကဝုစ်ထားသည်။ ထိုသို့ တစ်သန္တာန်တည်း ဖြစ်ကြသော ဝိညာဉ်အများတွင် တဏှာက ညွှတ်စေအပ်သော ဝိညာဉ်ဟူသည် စုတိအနီး ရှေ့ကဖြစ်သော ဝိညာဉ်တည်း။ သင်္ခါရတို့က ပစ်ချအပ်သော ဝိညာဉ်ဟူသည် နောက်ဘဝ ပဋိ သန္ဓေဝိညာဉ်တည်း။

ဩရိမတီရ ပေ။ အတိက္ကမကော ဝိယ။ ။ ရေမြောင်းအနီးအပါး၌ ပေါက်သော သစ်ပင်ဝယ် ချည်ထားအပ်သောကြိုးကို ဆွဲကိုင်၍ မြောင်း၏ ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ခုန်၍ ကျော်လွန်သော ယောက်ျားသည် ဤဘက်ကမ်း၌ ကြိုးကိုလွှတ်၍ ဟိုဘက်ကမ်းမြေ၌ ရပ်တည်ရ သကဲ့သို့ ရှေးဘဝ၌ ထင်လာသော ကံ အစရှိသော အာရုံကို ကြိုးနှင့်တူ၏ ဟုလည်းကောင်း၊ တဏှာကို ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ကူးလိုသော ဆန္ဒနှင့် တူ၏ ဟုလည်းကောင်း၊ ပစ်ချသောသင်္ခါရတို့ကို ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ခုန်လိုက်သော ပယောဂနှင့်တူ၏ဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။

ဖွဲ့ချည်အပ်သောကြိုးကို၊ အာလမ္ပိတွာ-ဆွဲကိုင်၍၊ မာတိကာတိက္ကမကော-မြောင်းကို ကျော်လွှားသော-၏။ (ပုရိသော)ဝိယ-ယောက်ျားသည်ကဲ့သို့၊ ပုရိမံ-ရှေ့၌ဖြစ်သော၊ နိဿယံစ-မှီရာအာရုံကိုလည်း၊ ဇဟတိ-စွန့်၏။ အပရံ-နောက်ဖြစ်သော၊ ကမ္မ သမုဋ္ဌာပိတံ-ကံသည်ဖြစ်စေအပ်သော၊ နိဿယံ စ-ကိုလည်း၊ အဿာဒယမာနံ ဝါ-သာယာလျက်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရလျက်သော်လည်းကောင်း၊ အနဿာဒယမာနံဝါ-မသာယာလျက်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မရလျက် သော်လည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏာဒိဟိယေဝ-အာရုံအစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စယေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဝတ္တတိ။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤရှေ့စိတ်၊ နောက်စိတ်တို့တွင်၊ ဝါ-ဤစုတိပဋိသန္ဓေတို့တွင်၊ ပုရိမံ-ရှေ့ဖြစ်သောစိတ်ကို၊ (ဝုစ္စတိစပ်)၊ စဝနတော-ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ ရွှေ့လျော့တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စုတိတိ-စုတိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ပစ္ဆိမံ-နောက်၌ဖြစ်သော စိတ်ကို၊ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော-ဘဝဟောင်းအပြတ်တွင် တစ်ပါးသော ဘဝ အသစ်ကို အစစွာ ဆက်စပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိသန္ဓိတိ-ပဋိသန္ဓိ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တဒေတံ (တံ ဇေတံ)-ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဤဝိညာဉ်ကို၊ ဝါ-သည်၊ (“တံသန္တတိ

ပုရိမဉ္စ အပရဉ္စ နိဿယံ။ ။ဟိုဘက်ကမ်းသို့ခွန်၍ ကျော်လွန်သော ယောက်ျားသည် ဤဘက်ကမ်းကကြိုးကို လွှတ်လိုက်သကဲ့သို့၊ စုတိအခိုက်၌ ဤဘက်က ကံစသော အာရုံကို မယူဘဲ လွှတ်၍ စုတိကို ကျော်လွန်ပြီးမှ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေသည် ကံစသော အာရုံချည်း မဟုတ်တော့ဘဲ ကံစသော အာရုံလည်းပါသော သမ္ပယုတ္တ စေတသိက်တို့လည်း ပါသောကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၊ ရှေးကဟူသော ကမ္မပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်ရသည်။

ကမ္မသမုဋ္ဌာပိတံ နိဿယံ။ ။ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သော ယောက်ျားသည် (ဟိုဘက်ကမ်း၌ သစ်ပင်ကိုချည်ထားအပ်သော ကြိုးကဲ့သို့) ဆွဲကိုင်စရာရှိလျှင် ဆွဲကိုင်၍ မြေ၌ ရပ်တည်၏။ ဆွဲကိုင်စရာမရှိလျှင် မိမိအားအစွမ်း၊ မိမိပယောဂဖြင့် မြေ၌ ရပ်တည်၏။ ထို့အတူ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် ဘဝသစ်၌ မှီစရာ ဟဒယဝတ္ထုရှိလျှင် ထိုဝတ္ထုကိုမှီသောအားဖြင့် ရောက်လျှင်လည်းကောင်း၊ စတုပေါကာရဘုံဖြစ်၍ မှီစရာမရှိလျှင် မမှီဘဲလည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ကမ္မပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းသက်သက်ကြောင့်သာ တည်သည်။ [အဿာဒယမာနံပုဒ်၏ အနက်ကို နိကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။]

စုတိပဋိသန္ဓိ။ ။စုတိပဋိသန္ဓေ အမည်ရခြင်း၏ သဒ္ဒပ္ပဝတ္ထိနိမိတ်ကို ပြလို၍ “စဝနတော ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော” ဟုမိန့်သည်။ စဝတိတိ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓဟတိတိ ပဋိသန္ဓိ” ဟုပြုပါ။ ထို ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတောပုဒ်ကို “ဘဝန္တရဿ အာဒိ သမ္ပန္နနတော” ဟု နိကာ၌ ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် “ပဋိသန္ဓဟတိ-ဘဝဟောင်းအပြတ်တွင် ဘဝအသစ်ကို အစစွာ ဆက်စပ်တတ်၏။ ဣတိ ပဋိသန္ဓိ”ဟု အနက်ပေးပါ။ တစ်နည်း ဘဝန္တရာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အသစ်ဖြစ်သော တစ်ပါးသော ယောနိဂတိ ဝိညာဏဌိတိ သတ္တာဝါသတို့ကိုယူ-ဟု နိကာ၌ဖွင့်၏။

ဝသေန၊ ပေ၊ ပစ္စယေဟိ ပဝတ္တိ”ဟု ထိုဆိုအပ်ခဲ့သော ဤဝိညာဉ်ကို၊ ဝါ-သည်) ပုရိမဘဝါပိ-ရှေးအတိတ်ဘဝမှလည်း၊ ဣဓ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့၊ န အာဂတိ-ရောက်လာသည် မဟုတ်၊ တတောပိ-ထိုရှေးဘဝ၌လည်း၊ ဝါ-ကလည်း၊ ကမ္မသင်္ခါရနာမိတဝိသယာဒိဟေတု-ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၊ စုတိအာသန္နဇောဝိညာဉ်နှင့် တကွဖြစ်သော သင်္ခါရ၊ ညွှတ်စေတတ်သော တဏှာ၊ ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်အာရုံအစရှိသော အကြောင်းကို၊ ဝိနာပိ-ကြဉ်၍လည်း၊ န ပါတုဘူတံ-ထင်ရှားဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗျံ။

ဧတ္ထ-ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ ဘဝဟောင်းမှ မလာခြင်း၊ ဘဝဟောင်းက အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ရခြင်း၌၊ [နောက်အကျယ်ကို ကြည့်၍ပေးသည်။] ပဋိယောသာဒိကာ-ပဲ့တင်သံအစရှိသော အကြောင်းအရာတို့သည်၊ နိဒဿနာနိ-ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာတို့သည်၊ သိယုံ-ဖြစ်ကုန်၏၊ အထ-ထိုမှတစ်ပါး၊ (ဧတဿ-ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏) သန္တာနဗန္ဓတော-အစဉ်သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဧကတာပိ-တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ နာနတာပိ-တစ်သီးတစ်ခြား ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ။

ကမ္မ၊ ပေ၊ ဟေတု။ ။ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ရှေးကံကို “ကမ္မ”ဟု လည်းကောင်း၊ စုတေခါနီးဖြစ်သော ဇောဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော စေတနာ (တစ်နည်း) အလုံးစုံသော ဖဿစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို “သင်္ခါရ”ဟုလည်းကောင်း ညွှတ်စေတတ်သော တဏှာကို “နာမိတ” ဟုလည်းကောင်း၊ ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် တစ်ပါးပါးကို “ဝိသယ”ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။ “ထိုအားလုံးကို ကြဉ်၍လည်း ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် မဖြစ်နိုင်” ဟူလို၊ ဝိသယာဒိဋ္ဌိ အာဒိဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးလွှမ်းခြင်း စသည်ကို ယူပါ။

ပဋိယောသာဒိကာ။ ။ပတိ-တစ်ဖန် ပြန်၍+ယောသ-ကျယ်စွာသော အသံ၊ တောင်၏ အနီး၌ ဟစ်အော်လိုက်သောအခါ အသံသည် တောင်နံရံ၌ ထိခိုက်၍ ထိုတောင်နံရံမှ ပြန်သောအသံဖြစ်၏။ ထိုအသံကို “ပဲ့တင်သံ”ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုပဲ့တင်သံသည် မူလ ဟစ်အော်သောလူ၏ အသံလည်း မဟုတ်၊ ထိုမူလဟစ်အော်သောလူ၏ အသံနှင့်လည်း ကင်း၍ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်လည်း မူလကံစသော ရှေးဘဝက အကြောင်းများလည်း မဟုတ်၊ ထိုအကြောင်းများနှင့်လည်းကင်း၍မဖြစ်နိုင်-ဟူလို။

ဒာဒိဖြင့်ယူဖွယ်။ ။ပဋိယောသာဒိဋ္ဌိ အာဒိဖြင့် ပဒိပ (မူလဆီမီးမှ ကူးယူအပ်သော နောက်ဆီမီး) ကိုလည်းကောင်း၊ မုဒ္ဒါ (တံဆိပ်တုံးကို စက္ကူ၌ နှိပ်လိုက်သောအခါ ထင်လာသော တံဆိပ်ရာ) ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာယာ(မှန်ကြည့်သောအခါ ထင်လာသော မျက်နှာရိပ်) ကို လည်းကောင်း ယူရသည်။ [ဆာယာကိုပင် “ပဋိဝိမ္ဗ-အတူရုပ်” ဟုလည်း သုံးစွဲသည်။]

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-ချဲ့၊ ဧတဿ ဝိညာဏဿ-ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ ပုရိမဘဝတော-ရှေး၌ဖြစ်သော ဘဝဟောင်းမှ၊ ဣဓ-ဤဘဝသစ်၌၊ ဧတ္ထ အနာဂမနေ-ဤသို့ မလာခြင်း၌လည်းကောင်း၊ အတိတဘဝပရိယာပန္နဟေတုဟိ-အတိတ်ဘဝဟောင်း၌ အကျုံးဝင်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ ဥပ္ပါဒေ စ-ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပဋိယောသပဒီပမုဒ္ဒါပဋိဗိမ္ဗပ္ပကာရော-ပဲ့တင်သံ၊ ဆီမီး၊ တံဆိပ်ရာ၊ အတုအရုပ် အပြားရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ-အကြောင်းအရာတို့သည်၊ နိဒဿနာနိ-ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာတို့သည်၊ သိယံ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဋိယောသပဒီပမုဒ္ဒတ္ထာယာ-ပဲ့တင်သံ၊ ဆီမီး၊ တံဆိပ်ရာ၊ အရိပ်တို့သည်၊ သဒ္ဓါဒိဟေတုကာမူလအသံအစရှိသော အကြောင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညတြ-အကျိုးက အကြောင်းရှိရာ အခြားအရပ်သို့၊ အဂန္တာ-မသွားမူ၍၊ ဟောန္တိ ယထာ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ [အဂန္တာဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ “အဂန္တာ-မသွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ” ဟု ပေးပါ၊] ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဣဒံ စိတ္တံ-ဤ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ် စိတ်သည်၊ (အညတြ-မူလကံစသော အခြားသော အကြောင်းရှိရာသို့၊ (တစ်နည်း) အညတြ-အကြောင်းကံ စသည်နှင့်အတူ တည်ပြီး နောက်မှ ခွဲခွာ၍ အခြားသော အကျိုးဖြစ်ရာအရပ်သို့၊ အာဂန္တာ၊ ဟောတိ။)

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဘဝဟောင်းက အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် ဖြစ်ရာ၌၊ သန္တာနဗန္ဓတော-အစဉ်သန္တာနအားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဧကတာပိ-တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ နာနတာပိ-တစ်သီးတစ်ခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ သန္တာနဗန္ဓ-အစဉ်သန္တာန်အားဖြင့် ဖွဲ့စပ်ခြင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ ဧကန္တံ-စင်စစ်၊ ဧကတာ-သည်၊ ယဒိ ဘဝေယျ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒီရတော-ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော နို့ရည်မှ၊ ဒဓိ-နောက်အဖို့၌ဖြစ်သော နို့ဓမ္မသည်၊ ဝါ-နို့ချဉ်သည်၊ သမ္ဘူတံ-ကောင်းစွာဖြစ်သည်၊ န သိယာ-မဖြစ်ရာ၊ [“တစ်ခုတည်းဖြစ်သောကြောင့်

အညတရ အဂန္တာ။ ။ဋီကာ၌ ၂-နည်း ဖွင့်၏၊ ပဲ့တင်သံ၏ မူလအသံ ဖြစ်ရာအရပ်သို့ မသွားခြင်း၊ ကူးယူအပ်သော ဆီမီးစသည်၏ မူလဆီမီးစသည် ရှိရာသို့ မသွားခြင်းကို “အညတြ အဂန္တာ”ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ မူလကံစသော အကြောင်းရှိရာသို့ (အကျိုးက အကြောင်းရှိရာသို့) မသွားခြင်းကို “အညတြ အဂန္တာ”ဟု ဆိုရသည်၊ ဋီကာ၌ အထဝါ စသည်ဖြင့် တစ်နည်းဖွင့်သေး၏၊ ထိုနည်းအလို အကြောင်းဖြစ်ရာအရပ်၌ အကြောင်းနှင့်အတူ စုဝေးတည်နေပြီးနောက် အကြောင်းမှထွက်ခွာ၍ အကျိုးဖြစ်ရာအရပ်သို့ မသွားခြင်းကို “အညတြ အဂန္တာ”ဟု ဆိုသည်၊ ထို ဆိုသည်အတိုင်း ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် အကြောင်းကံ စသည်နှင့် အတူတည်ပြီး၍ ထို့ နောက်မှခွာ၍ အကျိုးဖြစ်ရာအရပ်သို့ မသွားပါ-ဟူလို။

နို့ရည်၊ နို့ဓမ္မံ ၂-မျိုး မဖြစ်နိုင်ရာ-ဟူလို၊ ကေန္တနာနတာ-ကေနံတစ်သီးတစ်ခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သည်။ အထာပိ ဘဝေယျ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒဓိ-သည်၊ ခိရဿ-နို့ရည်၏။ ဝါ-နှင့်၊ အဓိနော-ဆက်စပ်သည်၊ န သိယာ၊ [ဒဓိကနပုံလိင်ဖြစ်သောကြောင့် “အဓိနံ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] သဗ္ဗဟေတု ဟေတုသမုပ္ပန္နေသု-အလုံးစုံသောအကြောင်း၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အကျိုးတို့၌၊ ဧသ(ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်၊ နယော-တည်း။

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ကေန္တ ကေတာ၊ ကေန္တနာနတာသည်။ သတိ-လသော်၊ သဗ္ဗလောကဝေါဟာရလောပေါ-အလုံးစုံသော လောကအသုံးနှုန်း၏ကျေပျောက် ပျက်စီးခြင်းသည်။ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏။ သောစ-ထိုသဗ္ဗလောက ဝေါဟာရလောပ ကိုလည်း၊ အနိဋ္ဌော-အလိုမရှိထိုက်၊ တဿ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့သဗ္ဗလောက ဝေါဟာရ လောပကို အလိုမရှိထိုက်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဧတ္ထ-ဤ တစ်ခုတည်းသော အစဉ် သန္တာန်၌၊ ကေန္တ-စင်စစ်၊ ကေတာ ဝါ-သို့လည်းကောင်း၊ နာနတာ ဝါ-သို့လည်း ကောင်း၊ န ဥပဂန္တဗ္ဗာ-ဉာဏ်ဖြင့် မကပ်ရောက်ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဧတ္ထ-ဤ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ဧတ္ထ-ဤ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဖြစ်ရာ၌” ဟု စွဲ၏။] ဌတ္တာ-၍၊ (စောဒကော-သည်)၊ အာဟ-ဆိုပြီ၊ (ကိ-နည်း)၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အသံကန္တိ ပါတုဘာဝေ-ရှေးဘဝမှ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ဘဝသစ်ဝယ် ဝိညာဉ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ-သော်၊ ဣမသို့ မနုဿတ္တဘာဝေ-ဤ လူ့အတ္တဘော၌၊ ယေ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ (သန္တိ)

သဗ္ဗပေ၊လောပေါ။

။“လောပ”ဟူသည် ထိုဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်း၏ ပျောက်ခြင်းတည်း၊ အကြောင်း အကျိုးသည် ကေတာ ဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း၊ နာနတာ ဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း၊ “ငါသည် ရှေးတုန်းက ရောဟိတဿ မည်သောရသေ့ ဖြစ်ခဲ့ပြီ” စသော အသုံးအနှုန်းမျိုး မဖြစ်နိုင်တော့-ဟူလို၊ ဘာကြောင့်နည်း-တစ်ခုတည်းဖြစ်လျှင် “ရှေးတုန်း က+ငါ”ဟုပင် မရှိနိုင်၊ အသီးအသီး ဖြစ်လျှင်လည်း ရောဟိတဿ ရသေ့လည်း တစ်ခြား၊ ယခု ငါလည်း တစ်ခြားပင် ဖြစ်ရကား “ရှေးတုန်းက+ငါ”ဟု မရှိနိုင်၊ ထို့ကြောင့် လောက အသုံးနှုန်းတွေ ပျောက်ကွယ်စရာရှိတော့သည်-ဟူလို။

ဧတ္တာဟ။

။“န ကေန္တ ကေတာဝါ၊ နာနတာဝါ ဥပဂန္တဗ္ဗာ” ဟူသော စကားနှင့်စပ်၍ စောဒနာကို ကိုယ်တိုင် ထုတ်ပြလိုသောကြောင့် “ဧတ္တာဟ”စသည်မိန့်၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်၏ ဘဝဟောင်းမှ မပြောင်းခဲ့ဘဲ ဘဝသစ်၌ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ရှိခဲ့လျှင် “ဤဘဝ၌ ခန္ဓာတွေက ချုပ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ နောက်ဘဝအကျိုးပေးမည့်ကံကလည်း ထို နောက်ဘဝသို့ မသွားခြင်းကြောင့်” စောဒနာစရာ ရှိနေသည်--ဟူလို။

ခန္ဓာ-တို့သည်၊ (သန္တိ)။ တေသံ-ထိုခန္ဓာတို့၏။ နိရုဒ္ဓတ္တာ-ချုပ်ပြီးကုန်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း ၊ ဖလပစ္စယဿ-အကျိုးဝိညာဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊
 ကမ္မဿ-ကံ၏။ တတ္ထ-ထိုဘဝသစ်သို့၊ အဂမနတော စ-မသွားခြင်းကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ အညဿ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ အညတော စ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်
 ပြုအပ်သောကံကြောင့်လည်းကောင်း၊ တံ ဖလံ-ထိုအကျိုးသည်၊ သိယာ နန-ဖြစ်ရာ
 သည်မဟုတ်ပါလော၊ စ-ဆက်၊ ဥပဘုဉ္ဇကေ-ခံစားတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
 အသတိ-သော်၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏အပေါ်၌၊ တံဖလံ-သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ
 တော့အံ့နည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ ဝိဓာနံ-ဧကန္တဧကတာ နာနတာသို့
 မကပ်ရောက်ထိုက်ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော ဤအစီအရင်သည်၊ န သုန္နရံ-မကောင်း၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟ-ပြီ။)

တတြ-ထိုစောဒနာစကားရပ်၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုလတ္တံ့သော အဖြေစကားကို၊
 (ပဏ္ဍိတေန-သည်၊) ဝုစ္စတိ-၏၊ သန္တာနေ-တစ်ခုတည်းသောခန္ဓာအစဉ်၌၊ ယံ ဖလံ-
 သည်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဧတံ-ဤအကျိုးသည်၊ အညဿ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ န
 (ဟောတိ)-ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ [ကံပြုသူ၏သန္တာန်၌သာဖြစ်သည်-ဟူလို၊]
 အညတောစ-အခြားသူပြုအပ်သော ကံကြောင့်လည်း၊ န (ဟောတိ)၊ [မိမိပြု
 အပ်သော ကံကြောင့်သာဖြစ်သည်-ဟူလို၊] ဝိဇာနံ- မျိုးစေတို့ကို၊ အဘိသင်္ခါရော-
 ပြုပြင်စီရင်ခြင်းသည်၊ ဧတဿ အတ္ထဿ-ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ သာဓကော-
 ပြီးစေတတ်၏။

ဟိ-ချဲ့၊ ဧကသန္တာနသ္မိ-တစ်ခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌၊ ဖလံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ-
 သော်၊ တတ္ထ-ထို တစ်ခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌၊ (န ဟောတိ ၌စပ်) ဧကန္တ-
 စင်စစ်၊ ဧကတ္တနာနတ္တာနံ-တစ်ခုတည်း၏အဖြစ်၊ တသီးတခြား ကွဲပြားကုန်
 သည်၏အဖြစ်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ-တားမြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 (“န ဧကန္တမေကတာဝါ နာနတာဝါ ဥပဂန္တဗ္ဗာ” ဟု တားမြစ်အပ်ကုန်ပြီ၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊) အညဿ-အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဣတိဝါ-

အညဿ အညတောစ ။ ။ အညဿ ပုဂ္ဂလဿ အညတောစ ပုဂ္ဂလတော
 တံ ဖလံ နန သိယာ ၊ --ယောဇနာ ၊ ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌
 ထိုသူပြုအပ်သော ကံမှတစ်ပါး အခြားသူ ပြုအပ်သောကံကြောင့် အကျိုးဖြစ်စရာ ရှိသည်
 မဟုတ်ပါလော -ဟူလို။

ဥပဘုဉ္ဇကေစ ပေ၊ ဝိဓာနံ ။ ။ ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားမည့်သူ မရှိလျှင်
 လည်း အဘယ်သူ့သန္တာန်မှာ ထို အကျိုးဖြစ်စရာ ရှိရာတော့အံ့နည်း ၊ ထိုကြောင့် “ဧကန်
 ဧကတာ အဖြစ်၊ နာနတာအဖြစ်သို့မရောက်ထိုက်” ဟူသော ဤစကားသည် မကောင်းပါဟု
 စောဒနာသည်။

ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ အညကော-အခြားသူပြုအပ်သော် ကံကြောင့်၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ) ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗ-ဆိုထိုက်သည်) န ဟောတိ၊ စပန-ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့၊ ဗီဇာနံ-မျိုးစေ့တို့ကို၊ အဘိသင်္ခါရောတိ-ပြုပြင်စီမံခြင်းသည်၊ ဧတဿ အတ္တဿ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ သာဓကော-ပြီးစေတတ်၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အဗ္ဗဗီဇာဒီနံ-သရက်မျိုးစေ့အစရှိသည်တို့ကို၊ အဘိသင်္ခါရေသု-ပြုပြင်စီမံမှုတို့ကို၊ ကတေသု-ပြုအပ်ပြီးကုန်သော်၊ တဿ ဗီဇဿ-၏၊ သန္တာနေ-၌၊ လဒ္ဓပစ္စယော-ရအပ်သော ပြုပြင်မှုအကြောင်းရှိသော၊ ကာလန္တရေ-ပြုပြင်ရာ ကာလမှ အခြားသောကာလ၌၊ ဖလဝိသေသော-အကျိုးအထူးသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော-ဖြစ်လသော်၊ အညဗီဇာနံ-အခြားမျိုးစေ့တို့၏အတွက်၊ န (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)-ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ အညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာပိ-အခြားပြုပြင်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ တာနိ ဗီဇာနိ-ထိုမျိုးစေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ တေ အဘိသင်္ခါရာ ဝါ-ထိုပြုပြင်စီမံခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖလဌာနံ စ-အသီးဖြစ်ရာအရပ်သို့လည်း၊ န ပါပုဏန္တိ (ယထာ)-မရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣဒံ သမ္ပဒံ-ဤမဇ္ဈတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိသော ဥပမာနကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-၏။

ဗာလသရီရေ-ကလေး၏ကိုယ်၌၊ (ကလေးအရွယ်တုန်းက ကိုယ်၌) ဥပယုတ္တေဟိ-ယှဉ်စေအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-အသုံးပြုအပ်ကုန်သော၊ ကာလန္တရေ-အခြားသောကြီးရာအခါ၌၊ ဝုဗ္ဗသရီရာဒီသု-ကြီးရင့်သောကိုယ် အစရှိသည်တို့၌၊ ဖလဒေဟိ-အကျိုးကိုပေးတတ်ကုန်သော၊ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေါသဓာဒိဟိ စာပိ-စိတ်မှု နှုတ်မှု ပညာ၊ စိတ်မှု လက်မှုအတတ်၊ ကျန်းမာရေး ဆေးကျွေးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြစ်လည်း၊ အယံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်တို့ကို ဋီကာ၌ပြထားပြီ။]

ဥပဘုဉ္ဇကေ ၊ပေ၊ သိယာတိ-ဟူသော၊ ယမ္ပိ-အကြင်စကားကိုလည်း၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ (ရှေ့နား၌ ဆိုခဲ့ပြီ) တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ (ဝဒါမ-ဆိုကုန်ဦးအံ့) ဖလဿ-အကျိုး၏၊ ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝံ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ဘုဉ္ဇကသမ္မုတိ-ခံစားတတ်သူဟူ၍-

ဗီဇာနံ အဘိသင်္ခါရော။ ။သရက်စေ့မှ သာ၍ချိုသော အသီးရှိသော သစ်ပင်ပေါက်ဖို့ရန် သရက်စေ့ကို စတုမဓုရည်ထဲ၌ စိမ်သောအားဖြင့် ဓာတ်ခိုး ဓာတ်ငွေ့ တွေကို ထုံစေရ၏၊ ရှောက်စေ့ကို ချိပ်ရည်ဖြင့် သွန်လောင်းသောအားဖြင့် ထုံစေရ၏၊ ဤသို့ ထုံစေခြင်းကို “မျိုးစေ့တို့ကို ပြုပြင်ခြင်း”ဟုဆိုသည်၊-ဋီကာ၊ မှန်၏-မကောင်းအောင် ထုံစေခြင်းလည်း ရှိသေး၏၊ သရက်ပင်၏ အနီးအပါး၌ ခါးတောက်မြစ်(ခွေးတောက်မြစ်)ကို စိုက်လျှင် ထိုသရက်ပင်၏ အချိုအရသာ ပျက်နိုင်၏ဟု ဒုကနိပါတ်၊ ဒမိဝါနဇာတ်တော်၌ ဆိုသည်၊ [“ခါးတောက်မြစ်ယှက်၊ စိုက်ရောဖက်သား၊ သရက်ပင်မင်း၊ သီးချိုကင်းသို့”-စတုဓမ္မသာရ ,ကိုးခန်းပျို့၊] ၊

သမ္မုတိ-ခံစားတတ်သူဟူ၍ သမုတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ခံစားတတ်သူဟူ၍ သမုတ်အပ်သော နာမပညတ်သည်၊ သိဒ္ဓါ-ပြီးစီး၏၊ ရုက္ခဿ-သစ်ပင်၏၊ ဖလပ္ပိဒေန-အသီး၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဖလတိ သမ္မုတိ-သီး၏ဟူ၍သမုတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-သီး၏ဟူ၍သမုတ်အပ်သော နာမပညတ်သည်၊ သိဒ္ဓါယထာ-ပြီးစီးသကဲ့သို့တည်း။

ဟိ-ချဲ့၊ ရုက္ခသင်္ခါတာနံ-သစ်ပင်ဟုခေါ်ဝေါ်ပညတ်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-ရုပ်တရား အဆက်ဆက်တို့၏၊ ဧကဒေသ ဘူတဿ-တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ရုက္ခဖလဿ-သစ်သီး၏၊ ဥပ္ပတ္တိယာ ဧဝ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ရုက္ခော-သစ်ပင်ကို၊ ဖလတိတိ ဝါ-သီး၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖလိတောတိ ဝါ-ဖြစ်သော အသီး ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ ယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ တထာ-ထိုအတူ၊ ဒေဝမနုဿသင်္ခါတာနံ-နတ်လူဟုခေါ်ဝေါ်ပညတ်အပ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ-တို့၏၊ ဧကဒေသဘူတဿ-တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဥပဘောဂသင်္ခါတဿ-သုံးဆောင်ခံစားဖွယ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ သုခဒုက္ခဖလဿ-ချမ်းသာဆင်းရဲဟူသော အသီး၏၊ ဥပ္ပိဒေနဝ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ဒေဝေါ ဝါ-နတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မနုဿော ဝါ-လူကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဝုစ္စတိ၌စပ်) ဥပဘုဠတိတိ ဝါ-သုံးဆောင် ခံစားတတ်၏ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ သုခိတောတိ ဝါ-ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း ရှိ၏ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခိတောတိ ဝါ-ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိ၏ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤတစ်ခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌၊ အညေန-အကျိုးဖြစ်ခြင်းမှ အခြားသော၊ ဥပဘုဠကေန နာမ-သုံးဆောင်ခံစားတတ်သူ မည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့်၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အတ္ထော-အကျိုးသည်၊ န အတ္ထိ-အရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ယောပိ-အကြင် ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဝဒေယျ-ဆိုရာ၏၊ (ကိ-နည်း) ဧဝံ သန္ဓေပိ-ဤသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ (အကျိုးတရားဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ဘုဉ္ဇက ဟူသော သမ္မုတိပညတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း) ဧတေ သင်္ခါရာ-ဤသင်္ခါရတို့သည်၊

တတ္ထ |ပေ၊ သိဒ္ဓါ။ ။တတ္ထ၏စပ်ရာမပါသောကြောင့်“ဝဒါမာတိ ဝစန သေသော” ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ (တစ်နည်း)တတ္ထကို သိဒ္ဓါ၌ စပ်စေလိုသောကြောင့်“တတ္ထဝိ |ပေ၊ သိဒ္ဓါ ဘုဉ္ဇကသမ္မုတိတိ သမ္ပန္နော”ဟု တစ်နည်းဖွင့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းကား- “ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မရှိ”ဟု တရားတော်အရ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ “ထိုသို့မရှိလျှင် ကံစသောအကျိုးသည် အဘယ်အပေါ်၌ ဖြစ်မည်နည်းဟု”မေး၏၊ ထိုအမေးကို “ဖလဿုပ္ပတ္တိယာ”စသည်ဖြင့် ဖြေသည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မရှိပါ၊ ရုပ်နာမ်သာ (အစဉ်သန္တာန် တစ်ခု၌) ကံစသော အကြောင်း၊ ထိုကံ၏ အကျိုးဖြစ်ဖြင့် ရှိ၏၊ ထိုသို့အကျိုးဖြစ်လာသောအခါ “ခံစားတတ်သူ” ဟူသော နာမပညတ်သည် အလိုလို ပြီးစီးတော့သည်- ဟူလို၊ [ဥပမာကား ထင်ရှားပြီ]

(သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အရ သင်္ခါရတို့သည်။) ဝိဇ္ဇမာနာ-ထင်ရှားရှိကုန် သည်။ (ဟုတွာ)ဝါ-ဖြစ်၍မူလည်း၊ ဖလဿ-အကျိုး၏၊ ပစ္စယာ-အကြောင်းတို့သည်။ သိယုံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ အဝိဇ္ဇမာနာ-ထင်ရှားမရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ-ဖြစ်၍မူလည်း၊ (ဖလဿ၊ ပစ္စယာ၊ သိယုံ) စ-ဆက်၊ (သင်္ခါရ-တို့သည်။) ဝိဇ္ဇမာနာ-ကုန်သည်။ (ဟုတွာ-၍၊ ဖလဿ၊ ပစ္စယာ၊ ယဒိ သိယုံ-အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့) (ဧဝံ သန္တေသု) ပဝတ္တိက္ခဏေယေဝ-သင်္ခါတို့၏ ဖြစ်ဆဲခဏ၌သာ၊ နေသံ-ထိုသင်္ခါရတို့၏၊ ဝိပါကေန-အကျိုးသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ (သင်္ခါရ) အဝိဇ္ဇမာနာ-ကုန်သည်။ (ဟုတွာ၊ ဖလဿ၊ ပစ္စယာ၊ သိယုံ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဧဝံ သန္တေသု) ပဝတ္တိတော-အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းမှ၊ ဝါ-အကျိုး၏ဖြစ်ရာအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ စ-ရှေး၌ လည်းကောင်း၊ ပစ္စာ စ-နောက်၌လည်းကောင်း၊ သိယုံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒေယျ-ဆိုငြားအံ့)။

သော-ထိုပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိ-နည်း) ဧတေ-ဤသင်္ခါရတို့သည်၊ ကတတ္တာဧဝ-ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊ (ပြုပြီးမှသာ) ပစ္စယာ-အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်နိုင်ကုန်၏) စ-ထိုသို့ပင် အကြောင်းဖြစ်နိုင်ပါကုန်သော်လည်း၊ နိစ္စံ၊ ဖလဝဟာ-ကုန်သည်၊ န (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထိုပြုပြီးမှ အကြောင်းဖြစ်ရာ၌၊ ဝါ- အမြဲအကျိုးကို မဆောင်နိုင်ရာ၌၊ ပါဠိဘောဂါဒိကံ-အာမခံခြင်း အစရှိသည်ကို၊ နိဒဿနံ-ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သင်္ခါရ-တို့သည်၊ ကတတ္တာဧဝ- ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊ အတ္တနော-၏၊ ဖလဿ-၏၊ ပစ္စယာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်နိုင်ကုန်၏၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါ-လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါ-လည်းကောင်း၊ (အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယာ)၊ န (ဟောန္တိ)-မဟုတ်ကုန်၊ ယထာဟ-ဘယ်ကဲ့သို့၊ ဟောတော်မူသနည်း၊ ကာမာဝစရဿ၊ ပေ၊ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိတိ အာဒိ-အစရှိသော၊ ယံ-အကြင် စကားရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊ တံ-ထိုစကားရပ်ကို၊ ဘဂဝါ၊ အာဟ)၊ [ကာမာဝစရဿ-သော၊ ကုသလဿ-သော၊ ကမ္မဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ကတတ္တာ- ပြုအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊ ဥပစိတတ္တာ-ဆည်းပူးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်သာ၊ ဝိပါကံ-အကျိုးဖြစ်သော၊ စက္ခုဝိညာဏံ-သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ- ခဏတ္တယသို့ ရောက်သည်၊ ဟောတိ-၏] ယထာရဟဿ-ထိုက်တန်သည့် အားလျော်သော၊ အတ္တနော-၏၊ ဖလဿ-၏၊ ပစ္စယာစ-အကြောင်းတို့သည်လည်း၊ ဟုတွာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဖလဝဟာ-အကျိုးကို ဆောင်နိုင်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ၊ (ကသ္မာ-နည်း) ဝိပက္ကဝိပါကတ္တာ-ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (အကျိုးပေးပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။)

စ-ဆက်၊ ဧတဿအတ္တဿ-ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ (အကျိုးပေးပြီးလျှင် နောက်ထပ်အကျိုးကို မဆောင်နိုင်ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို) ဝိဘာဝနေ- ထင်စွာပြခြင်း၌၊ ကုဒံ ပါဠိဘောဂါဒိကံ- ဤအာမခံခြင်း အစရှိသည်ကို၊ နိဒဿနံ- ညွှန်ပြကြောင်းဥပမာဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ [ပါဠိဘောဂါဒိကံ စသောဥပမာ အကျဉ်းသည် ဂါထာ၌ပါပြီးဖြစ်၏၊ ထိုဥပမာကိုချဲ့ပြလိုသောကြောင့် “ယထာဟံ” စသည်မိန့်၊] ဟိ-ချဲ့၊ လောကေ-လောက၌၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကဿစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အတ္တဿ-အစီးအပွားကို၊ [ယောဇနာ၌ အတ္တဿကို “ပယောဇနဿ-အကျိုးကို” ဟုဖွင့်၏၊] နိယျာတနတ္ထံ-အပ်နှင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ပြန်၍ဆပ်ခြင်း အကျိုးငှာ) ပါဠိဘောဂေါ-ပြန်၍ဆပ်ခြင်း၌ စောင့်ရှောက်သူသည်၊ ဝါ-အာမခံသူသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဘဏ္ဍာဝါ-ဘဏ္ဍာကိုမူလည်း၊ ကိဏာတိ-ဝယ်အံ့၊ ကုဏာဝါ-ကြွေးမြှိုကိုမူလည်း၊ ဂဏာတိ-ယူအံ့၊ (တတ္ထ-ထိုဘဏ္ဍာကိုယူခြင်း၊ ကြွေးမြှိုကို ယူခြင်း၌) တဿ-ထိုအာမခံပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တံကိရိယာကရဏမတ္ထမေဝ-ထို အာမခံမှု ကြိယာကို ပြခြင်းမျှသည်သာ၊ ဝါ-ထိုဘဏ္ဍာဝယ်မှုကြိယာကို ပြခြင်းမျှသည်သာ၊ ဝါ-ထိုကြွေးယူမှု အစရှိသော ကြိယာကို ပြခြင်းမျှသည်သာ၊ တဒတ္တနိယျာတနာဒိမ္ပိ- ထိုစီးပွားကိုပြန်၍ ဆပ်ခြင်းအစရှိသည်၌၊ ပစ္စယော-အကြောင်းအထောက်အပံ့ သည်၊ ဟောတိ ယထာ၊ ကိရိယာယ-ဝယ်ခြင်း ကြွေးယူခြင်း ကြိယာ၏၊ ဝိဇ္ဇမာနတာ ဝါ-ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇမာနတာ ဝါ-ထင်ရှားမရှိသည်၏

ပါဠိဘောဂေါ။ ။ဘောဂေါ၌ ပါလန အနက်ဟော ဘုဇ-ဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ပတိဒါနေ-ဘဏ္ဍာဖိုးကို ပေးခြင်း၊ ကြွေးကိုဆပ်ခြင်း၌+ဘောဂေါ-စောင့်ရှောက်သူတည်း၊ ပဋိဘာဂေါ-သူ၊ ပဋိဘာ ဧဝ+ (သွတ္တ၌ ဣ-ပစ္စည်းသက်၍) ပါဠိဘာဂေါ- “အစားပေးခြင်း၊ အကြွေးပေးခြင်း၌ စောင့်ရှောက်သူ”ကိုပင် “အာမခံသူ- တာဝန်ခံသူ” ဟု ဆိုသည်၊ လောင်းကစား ရာ၌ ခိုင်လုံသူကိုလည်း “ပါဠိဘောဂ” ဟုခေါ်၏။

ဘဏ္ဍာဝါ၊ ပေ၊ ဂဏာတိ။ ။ဤစကားဖြင့် ပါဠိဘောဂေါ ဟောတိကိုပင် ထပ်၍ သရုပ်ဖော်သည်၊ ဘဏ္ဍာကို ဝယ်လျှင် ဘဏ္ဍာအဖိုးကို ပြန်၍ပေးရ၏၊ ကြွေးကို ယူလျှင် အတိုးနှင့်တကွ ပြန်၍ဆပ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဘဏ္ဍာကိုဝယ်ခြင်းသည်ပင် “အဖိုးပေးပါမည်” ဟု အာမခံရာရောက်၏၊ အကြွေးယူခြင်းသည်ပင် “ပြန်၍ဆပ်ပါမည်” ဟု အာမခံရာရောက်၏။

တံကိရိယာကရဏမတ္ထမေဝ။ ။သာဓဝ-ထိုအာမခံခြင်းသည်ပင်+ကိရိယာ- ပြုခြင်းအမှု အရာတည်း၊ တံကိရိယာ-တံကိရိယာယ-ကို+ကရဏံ၊ တံကိရိယာကရဏံ၊ တံကိရိယာကရဏံ+မတ္တံ တံကိရိယာကရဏမတ္တံ၊ ဧဝ-သည်၊ သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ-ထိုသူ၏ အာမခံမှုကို ပြုရုံသာလျှင် (ကြွေးဆပ်ဖို့ အတွက်) အကြောင်းဖြစ်သည်၊ ထိုအာမခံခြင်းကြိယာ၏ ထိုအခိုက်၌ ထင်ရှားခြင်း မရှိခြင်းမှာ လိုရင်းမဟုတ်ပါ- ဟူလို။

အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ (ပစ္စယော၊ န ဟောတိ- မဟုတ်၊) စ-သည်သာ မကသေး၊ တဒတ္ထနိယျာတနာဒိတော-ထိုစီးပွားကို ပြန်၍ ဆပ်ရာအခါ အစရှိသည် မှ၊ ပရံပိ-နောက်၌လည်း၊ ဓာရကောဝ-ဆောင်ရွက်နေသည်သာ၊ န ဟောတိ ယထာ-မဖြစ်တော့သကဲ့သို့၊ ကသ္မာ-နည်း၊ နိယျာတနာဒိနံ-အပ်နှင်းခြင်းအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝါ-ပြန်၍ဆပ်ခြင်း အရှိသည်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ကတတ္တာ-ပြုအပ်ပြီး ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [အာဒိဖြင့် အတိုးပေးခြင်းတို့ကို ယူပါ။]

ဧဝံ-တူ၊ ကတတ္တာဝ-ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊ သင်္ခါရာပိ-ကံဟူသောသင်္ခါရတို့သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဖလဿ-၏၊ ပစ္စယာ၊ ဟောန္တိ၊ စ-သည် သာမကသေး၊ ယထာရဟံ-ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ၊ ဖလဒါနတော-အကျိုးပေးပြီး ရာအခါမှ၊ ပရမ္ပိ-နောက်၌လည်း၊ ဖလာဝဟာ န ဟောန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [“တယံဒံ သဗ္ဗမ္ပိ ဧဝံ ပဝတ္တမာနံ သန္ဓိမ္ပိ” မှစ၍ “ဖလာဝဟာ ဟောန္တိ” တိုင်အောင် မိဿာမိဿအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၏ သင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်ပုံကို ပြပြီးရကား နိဂုံးကို ပြလိုသောကြောင့် ဧတ္တာဝတာစသည်ကိုမိန့်။] ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ မိဿာမိဿဝသေန-မိဿ အမိဿအပြား အားဖြင့်၊ ဒွိဓာပိ-နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်လည်း၊ ပဝတ္တမာနဿ-သော၊ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏဿ-၏၊ သင်္ခါရပစ္စယာ-သင်္ခါရဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်ပုံ သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒီပိတာ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။

နစ ပေ၊ ဓာရကောဝ။ ။ မိမိတာဝန်ခံထားသောငွေ (ကြွေး) ကို ပြန်၍ ပေးဆပ်ထားသောအခါ ထိုတာဝန်ကို အာမခံသူက ဆက်၍ဆောင်နေတော့သည် မဟုတ်၊ ဆောင်နေဖွယ်လည်း မလိုသကဲ့သို့ ထို့အတူ ကံပြုလိုက်ခြင်းသည် အကျိုးပေးဘို့ရန် တာဝန် ခံခြင်း (အာမခံခြင်း) ဖြစ်၏၊ အကျိုးပေးပြီးသောအခါ၌ကား ကံ၏သတ္တိအရှိန်ကုန်ပြီး သောကြောင့် ခန္ဓာအစဉ်၌ ထိုကံသည် (ကံ၏သတ္တိသည်) တည်ရှိနေတော့သည် မဟုတ်ပါ-ဟူလို။

ဖလဒါနတော ပရမ္ပိ။ ။ကံဟူသောသင်္ခါရတို့သည် ထိုက်တန်သော အကျိုးကို ပေးပြီးရာကာလမှ နောက်၌ ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ကံအဖြစ်ဖြင့် ဆက်၍ တာဝန်ကိုမဆောင်တော့ သကဲ့သို့ အကျိုးပေးဖို့ရန် ထပ်မံ၍ တာဝန်ကို မဆောင်ကြတော့၊ ထို့ကြောင့် “အပရာပရိယ ဝေဒနီယကံသည် တတိယဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်မရမီ အကျိုးပေးသည်”ဟု ဆိုသော်လည်း ဆိုင်ရာ အကျိုးမပေးရသေးလျှင်ကား နိဗ္ဗာန်ရသည်ဘဝတိုင်အောင် လိုက်သည်၊ ဆိုင်ရာအကျိုးကို ပေးပြီးဖြစ်လျှင်ကား နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် မလိုက်နိုင်၊-ဟုမှတ်ပါ။

ဣဒါနိ-ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ သင်္ခါရကြောင့် ဖြစ်ပုံကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ သဗ္ဗေသု-ကုန်သော၊ ဧတေသု ဗာတ္တိ သ ဝိညာဏေသု-ဤ ၃၂-ပါးသောဝိညာဉ်တို့၌၊ (လောကီဝိပါကဝိညာဉ်တို့၌) သမ္မောဟဝိယာသတ္ထံ-ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ [ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၌စပ်] ဘဝါဒီသု-ဘဝအစရှိသည်တို့၌၊ (ဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဌိတိ သတ္တာဝါသတို့၌) ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ-ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိ အခါတို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဧတေသင်္ခါရာ-တို့ကို၊ [ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၌ စပ်] ဝါ-တို့သည်၊ [ပစ္စယာ(ဟောန္တိ)၌ စပ်] ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ယေသံ စ-အကြင်ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ပစ္စယာ-ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန် သည်၊ (ဟောန္တိ၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေသံ-ထိုဝိပါကဝိညာဉ်တို့ အတွက်)၊ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ-သိထိုက်ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုဂါထာ၌၊ [အတ္ထော ဌ်စပ်] တယော- ၃-ပါးကုန်သော၊ ဘဝါ-ဘဝတို့လည်းကောင်း၊ စတသော ယောနိယော-တို့လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ ဂတိယော-တို့လည်းကောင်း၊ သတ္ထ- ၇-ပါး ကုန်သော၊ ဝိညာဏဌိတိယော-တို့လည်းကောင်း၊ နဝ သတ္တာဝါသာ-တို့လည်း ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတေ-ဤအားလုံးတို့သည်၊ ဘဝါဒယောနာမ-ဘဝါဒီတို့မည်၏၊ (ဘဝါဒီသုအရ ဘဝဒီတို့ မည်၏)၊ ဧတေသု ဘဝါဒီသု-တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌လည်း ကောင်း၊ ပဝေတ္ထ စ-၌လည် ကောင်း၊ ဧတေ-ဤသင်္ခါရတို့ကို၊ ဝါ-တို့သည်၊ ယေသံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-တို့အား၊ ပစ္စယာ (ဟောန္တိ) ယထာ စ-အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ (တေသံ-ထိုဝိပါကဝိညာဉ်တို့အတွက်) တထာ- အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ-၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်။

တတ္ထ-ထိုသင်္ခါရတို့တွင်၊ တာဝ-အပုညဘိသင်္ခါရစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော) ပုညဘိသင်္ခါရေ-၌၊ ဝါ-တွင်၊ ကာမာဝစရ အဋ္ဌ စေတနာဘေဒေါ- ကာမာဝစရဖြစ်သော ၈-ပါးသော စေတနာအပြားရှိသော၊ ပုညဘိသင်္ခါရော-သည်၊ [မဟာကုသိုလ် ၈-ပါး၌ရှိသော စေတနာကို ဆိုသည်] အဝိသေသေန-အထူးမဟုတ် သောအားဖြင့်၊ ဝါ-အထူးမမ၊ သာမညအားဖြင့်၊ ကာမဘဝေ-ကာမဘဝ၌၊ သုဂတိယံ-သုဂတိဘုံ၌၊ နဝန္တံ-ကုန်သော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား၊ (အဟိတံ ကုသလဝိပါကံ ဥပေက္ခာ သန္တိရဏတို့နှင့်တကွ မဟာဝိပါက ဝိညာဉ်တို့ အား)၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ နာနက္ခိဏိကကမ္မပစ္စယေနစေဝ-နာနက္ခိဏိက ကမ္မပစ္စယ

အဝိသေသေန ကာမဘဝေ။ ။တိဟိတံ ပုညဘိသင်္ခါရသည် တိဟိတံ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အား ၂-ပါးသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ “မဟာကုသိုလ်စေတနာ ပုညဘိသင်္ခါရ ၈-ပါးလုံး၏ ကာမသုဂတိဘဝ၌ မဟာဝိပါက ၈-ပါးနှင့် အဟိတံကုသလဝိပါကံ ဥပေက္ခာသန္တိရဏ ဤ ၉-ပါးသော ဝိညာဉ်အားကျေးဇူးပြု၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် တစ်လုံးတည်းပေါင်း၍ ပြသောကြောင့် “အဝိသေသေန” ဟု ဆိုသည်၊ [အဝိသေသေနာတိ၊ ပေ၊ သာမညတော၊ ပိဏ္ဍဝသေနာတိ အတ္ထော-ဋီ၊]

သတ္တိလည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ-ပကတူပနိဿယပစ္စယသတ္တိလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဒွိဓာ-၂-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပစ္စယော(ဟောတိ)။ ရူပါဝစရပဉ္စကုသလစေတနာဘေဒေါ-ရူပါဝစရဖြစ်သော ၅-ပါးသော ကုသိုလ်စေတနာအပြားရှိသော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ရူပဘဝေ-၌၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ ပဉ္စန္ဒ-၅-ပါးကုန်သောဝိပါက် ဝိညာဉ်တို့အားသာ၊ (တစ်နည်း၊) ပဋိသန္ဓိယံ ဧဝ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌စ၍ပင်၊ ပဉ္စန္ဒ-၅-ပါး ကုန်သောဝိပါက်ညာဉ်တို့အား၊ (နာနာကွဏိကကမ္မပစ္စယေနစေဝ၊ ဥပနိဿပစ္စယေန စ၊ ဣတိ ဒွိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။)

ပန-ကား၊ ဝုတ္တပ္ပဘေဒကာမာဝစရော-ဆိုအပ်ပြီးသော ၈-ပါး အပြားရှိသော ကာမာဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရသည်၊ ကာမဘဝေ-၌၊ သုဂတိယံ-၌၊ ဥပေက္ခာ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇာနံ-ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော၊ (ဥပေက္ခာသန္တိရဏသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော၊) [ပဋိသန္ဓေအခါ မဟုတ်သောကြောင့် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်ကို ကြဉ်ထားသည်၊] သတ္တန္တံ-ကုန်သော၊ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ-အဟိတ်ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား၊ [အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ဝိညာဉ်ကို ဆိုသည်၊ အဟိတ် ကုသလဝိပါက်ကို မဟာဝိပါက်လောက် အကျိုးမကြီးသောကြောင့် “ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏံ”ဟု ဆိုထားသည်၊] ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဒွိဓာ-အားဖြင့်၊ ပဝတ္တေ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)၊ သွေဝ-ထို ဝုတ္တပ္ပဘေဒ ကာမာဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရသည်ပင်၊ ရူပဘဝေ-၌၊ ပဉ္စန္ဒံ၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-ဝိပါက်ဝိညာဉ် တို့အား၊ (စက္ခုဝိညာဉ်၊ သောတဝိညာဉ်၊ သမ္ပဋိဗျဉ်း သန္တိရဏတို့အား၊) တထေဝ-ထို့အတူ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်ပင်၊ ပဝတ္တေ၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ကာမဘဝေ-၌၊ ဒုဂ္ဂတိယံ-၌၊ အဋ္ဌန္တံ-၈-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဥပေက္ခာသန္တိရဏနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊) ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ-အဟိတ်ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား၊ [အဟိတ်ကုသလဝိပါက်ကို ဆိုသည်၊] တထေဝ-ထို့အတူ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်ပင်၊ ပဝတ္တေ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ။)

ပဋိသန္ဓိယံ ဧဝ ပဉ္စန္ဒံ။ ။ရူပါဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရကုသိုလ်စေတနာ ၅-ပါးသည် ရူပဘုံဝယ် ပဝတ္တိအခါ၌လည်း ဘဝင်ကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စတပ်၍ ဖြစ်သေး၏။ ထို့ကြောင့် “ပဋိသန္ဓိယံ ဧဝ”၌ “ဧဝ”ဖြင့် ပဝတ္တိအခါကို မကန့်နိုင်ရကား ဧဝကို “အဋ္ဌာနပယုဂ်”ဟု ကြ၍ “ပဉ္စန္ဒံ ဧဝတိ ယောဇေတဗ္ဗော”ဟု ယောဇနာဖွင့်သည်၊ (တစ်နည်း) ဧဝကို နိယမတ္ထကြ၍ “ပဋိသန္ဓေအခါကို ဥပလက္ခဏ နိယမတ္ထအားဖြင့် မှတ်၍ ဆိုသည်၊ ပဋိသန္ဓေအခါမှစ၍ ပဝတ္တိအခါ၌လည်း ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်” ဟူလို။ -ယောဇနာ။

တတ္ထ-ထိုဒုဂ္ဂတိဘုံ၌၊ ဝါတွင်၊ နိရယေ-၌၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ-၏၊ နရကစာရိကာဒိသု-ငရဲဝယ် ဒေသစာရိလည့်လည်တော်မူရာအခါ အစရှိသည်တို့၌၊ ကုဋ္ဌာရမ္မဏသမာယောဂေ-ကုဋ္ဌာရုံနှင့်ပေါင်းဆုံခြင်းသည်၊ (သတိ)၊ (အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏ ရူပသဒ္ဓစသော ကုဋ္ဌာရုံနှင့်ပေါင်းမိသော်၊) သော-ထိုကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရသည်၊ ပစ္စယော-ပရိတ္တဝိပါကိဝိညာဉ်တို့အား ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ တိရစ္ဆာနေသု-ကုန်သော၊ နာဂသုပဏ္ဏပေတမဟိဒ္ဓိကေသု စ-တန်ခိုးကြီးသောနဂါး၊ ဂဠုန်၊ ပြိတ္တာတို့၌လည်း၊ ကုဋ္ဌာရမ္မဏ-ကို၊ လတ္တတိယေဝ-ရအပ်သည်သာ၊ သွေဝ-ထိုကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရသည်ပင်၊ ကာမဘဝေ-၌၊ သုဂတိယံ-၌၊ သောဠသန္နံပိ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလဝိပါကဝိညာဏာနံ-ကုသလဝိပါကဝိညာဏ်တို့အား၊ [အဟိတ်ကုသလဝိပါက ၈-ပါး မဟာဝိပါက ၈-ပါးတို့အား၊] တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ ပဝတ္ထေ စ၊ ပဋိသန္ဓိယံ စ ပစ္စယော (ဟောတိ) အဝိသေသေန-အားဖြင့်၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ရူပဘဝေ-၌၊ ဒသန္နံဝိပါက ဝိညာဏာနံ တထေဝ ပဝတ္ထေ စ ပဋိသန္ဓိယံ စ ပစ္စယော (ဟောတိ)။

[ပုညာဘိသင်္ခါရ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြပြီး၍ အပုညာဘိသင်္ခါရ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြလိုသောကြောင့် “ဒွါဒသာကုသလစေတနာ” စသည်မိန့်၊] ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါ- ၁၂-ပါးသောအကုသိုလ်စေတနာ အပြားရှိသော၊ အပုညာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ကာမဘဝေ-၌၊ ဒုဂ္ဂတိယံ-၌၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသော၊ ဝိညာဏဿ-ဝိညာဏ်အားသာ၊ (ပဋိသန္ဓိကိစ္စတပ်သော အကုသလဝိပါကဥပေက္ခာသန္နိရဏအားသာ၊) [ဧဝသဒ္ဓါ လုတ္တနိဒ္ဓိဌ၊] တထေဝ ပဋိသန္ဓိယံ ပစ္စယော (ဟောတိ)။

အဝိသေသေန ၊ပေ၊ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ။ ။“မည်သည့်ပုညာဘိသင်္ခါရ” ဟု မခွဲခြားဘဲ ပုညာဘိသင်္ခါရ ကာမရူပအားလုံးကို တစ်ပေါင်းတည်း ယူသောကြောင့် “အဝိသေသေန” ဟု ဆိုသည်၊ ရူပဘဝ၌ မဟာဝိပါကများ မဖြစ်နိုင်၊ ရူပဝိပါက ၅-ပါးနှင့် အဟိတ်ကုသလဝိပါက (စက္ခု၊ သောတဝိညာဉ်၊ သမ္ပဋိမျှိန်း သန္တိရဏ ၂-ပါး)တို့သာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ဒသန္နံဝိပါကဝိညာဏာနံ” ဟုဆိုသည်၊ ထို ၁၀-ပါးတွင် ရူပဝိပါကတို့သာ ရူပပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဖြစ်နိုင်ကြသည်။

ဒွါဒသာကုသလ ၊ပေ၊ ပဋိသန္ဓိယံ။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာသည် ကျေးဇူးမပြုနိုင်သောကြောင့် ဤ၌ အပုညာဘိသင်္ခါရ ၁၂-ပါးလုံး ယူထားခြင်းကို စိစစ်ထိုက်၏ ဟု ဋီကာဆို၏၊ အနုဋီကာ၌ကား “ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါ” ပုဒ်ကို သမာသ်ဟု မယူဘဲ “ဒွါဒသတစ်ပုဒ်၊ အကုသလစေတနာဘေဒါတစ်ပုဒ်” ဟုယူ၍ ဒွါဒသ၌ ပဌမာကိုလည်း ဘုမ္မတ္တ (နိဒ္ဓါရဏတ္ထ) ဟု ယူလျှင် စိစစ်ဆရာမလိုပါ၊ ဒွါဒသ-တို့တွင်၊ အကုသလစေတနာဘေဒေါ- ၁၁-ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာ အပြားသည်၊ (ပဋိသန္ဓေအခါကိုရည်ရွယ်သည်၊) ၁၂-ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာ အပြားသည်၊ (ပဝတ္တိအခါကို ရည်ရွယ်သည်) ဤသို့ပေးလျှင် အဓိပ္ပါယ်မှန် ရနိုင်ပါသည်-ဟူလို။

ပဝတ္ထေ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ ဆန္ဒ-၆-ပါးကုန်သော ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား၊ [သန္တိရဏမှ ကြွင်းသော အကုသလဝိပါကဝိညာဉ်များကို ဆိုသည်။] ပဝတ္ထေ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ သတ္တန္တု-ကုန်သော၊ အကုသလဝိပါကဝိညာဉ်အား-တို့အား၊ ပဝတ္ထေ စ ပဋိသန္ဓိယံ စ (ပစ္စယော ဟောတိ)။ ပန-ကား၊ ကာမဘဝေ-၌၊ သုဂတိယံ-၌၊ သတ္တန္တု-ကုန်သော၊ တေသံယေဝ-ထို အကုသလဝိပါက ဝိညာဉ်တို့အားပင်၊ တထေဝ ပဝတ္ထေ ပစ္စယော၊ (ဟောတိ)။ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။ ရူပဘဝေ-၌၊ စတုန္တု-ကုန်သော၊ ဝိပါကဝိညာဉ်အား-အကုသလဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား၊ (စက္ခုဝိညာဉ်၊ သောတ ဝိညာဉ်၊ သမ္ပဋိစ္စိန္ဒ၊ သန္တိရဏတို့အား) တထေဝ ပဝတ္ထေ ပေ၊ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)။

စ-ဆက်၊ သော-ထို အပုညဘိသင်္ခါရသည်၊ ကာမာဝစရေ-ကာမာဝစရဘုံ၌၊ ဝါ-ကာမာဝစရဘုံက၊ အနိဋ္ဌရူပဒဿနသဒ္ဓသဝနဝသေန-အနိဋ္ဌရူပါရုံကို မြင်ရခြင်း၊ အနိဋ္ဌသဒ္ဓါရုံကို ကြားရခြင်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။ ပန-ကား၊ ဗြဟ္မလောကေ-၌၊ အနိဋ္ဌာ-အနိဋ္ဌဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါဒယော နာမ-ရူပါရုံအစရှိသည် တို့မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ ကာမာဝစရဒေဝလောကေပိ-၌လည်း၊ တထာ-ထိုအတူ မရှိကုန်၊ [ရူပဗြဟ္မဘုံ၌ အနိဋ္ဌာရုံမရှိသောကြောင့် ကာမဘုံက အနိဋ္ဌရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ ကို မြင်ရ ကြားရမှ ဗြဟ္မာတို့သန္တာန်ဝယ် အကုသလဝိပါက စက္ခုဝိညာဉ်စသည် ဖြစ်ကြသည်--ဟူလို၊] အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ အရူပဘဝေ-၌၊ စတုန္တု-ကုန် သော၊ ဝိပါကဝိညာဉ်အား-အရူပဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား၊ တထေဝ ပဝတ္ထေ စ ပဋိသန္ဓိယံ စ ပစ္စယော (ဟောတိ)။

[ပုညဘိသင်္ခါရ စသည်ကို ပြပြီး၍ ကာယသင်္ခါရ စသည်ကို ပြလိုသော ကြောင့် “ကာမာဝစရ”စသည် မိန့်၊] ပန-ကား၊ ကာမာဝစရကုသလာကုသလတော- ကာမာဝစရကုသိုလ် အကုသိုလ်အားဖြင့်၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကနယေန-အလုံးစုံကို

တထာ ကာမာဝစရ ပေ၊ ဝိ။ ။ဤစကားကို ဋီကာဆရာ မနှစ်သက်၊ ထို့ကြောင့် “ဒေဝါနံ ပန ပေ၊ ကထံ န သိယာ”ဟု မိန့်သည်။ နတ်တို့၏ စုတေခါနီး၌ “ဆင်နား ပန်းညှိုး၊ ပုဆိုးနွမ်းပါး၊ ဂျိုင်းကြား ချွေးယို၊ ကိုယ်ရောင် ဆင်းပျက်၊ နန်းထက်မမွေ့၊ နတ်ဘုံဟေ့၊ စုတေ နိမိတ်ငါး”ဟု အနိဋ္ဌာရုံနိမိတ်များ ထင်လာတတ်၏ဟု သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာပဒါနသုတ်၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။ ထိုအခါ ညှိုးနွမ်းသောပန်း စသည်တို့သည် အဘယ်မှာ အနိဋ္ဌာရုံမဟုတ် ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ အနိဋ္ဌာရုံ အစစ်ပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “တထာ ကာမာဝစရ ဒေဝလောကေပိ” စသောစကားကို ဋီကာဆရာ ပယ်လိုသည်။ အနုဋီကာ၌ “ထို အနိဋ္ဌာရုံများသည် တစ်ချို့နတ် များ၌သာ တစ်ဘဝ တစ်ခါလောက်သာ ဖြစ်လေ့ရှိ၍ မများသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ မသုံး သပ်ဘဲ ကြဉ်ထားလိုက်ပါသည်”ဟု ဖာထေးသွားသည်။

သိမ်းယူကြောင်းနည်းဖြင့်၊ ဝိသတိစေတနာဘေဒေါပိ-၂၀-သော စေတနာ အပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကာယသင်္ခါရော-သည်၊ ကာမဘဝေ-၌၊ ဒေသန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-တို့အား၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ နာနာကိစ္ဆာက ကမ္မပစ္စယေန စေတ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန စ ကုတိ ဒွိဓာ ပစ္စယော(ဟောတိ)၊ သွေဝ-ထို ၂၀-သော စေတနာအပြား ရှိသော ကာယသင်္ခါရသည်ပင်၊ ကာမဘဝေ-၌၊ တေရသန္တံ-ကုန်သော၊ (ဝိပါက ဝိညာဏာနံ-တို့အား၊) ရူပဘဝေ-၌၊ နဝန္တံ-ကုန်သော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-တို့အား လည်းကောင်း၊ တထေဝ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)၊ သွေဝ-ထို ၂၀-သောစေတနာအပြားရှိသော ကာယသင်္ခါရသည်ပင်၊ ကာမဘဝေ-၌၊ တေဝိသတိယာ-၂၃-ပါးသော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပဝတ္တေ စ ပဋိသန္ဓိယံ စ ပစ္စယော(ဟောတိ)၊ ဝစီသင်္ခါရေပိ-၌လည်း၊ ဒေသေဝ နယော-တည်း။

ပန-ကား၊ အဋ္ဌဝိသတိဧကူနတိသစေတနာဘေဒေါပိ-၂၈-ပါးသော စေတနာအပြား၊ တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ်သော စေတနာအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ စိတ္တသင်္ခါရော-သည်၊ တီသု-ကုန်သော၊ ဘဝေသု-ကာမ ရူပ အရူပ တူ၌၊ ဧကူနဝိသတိယာ-သော၊ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ တထေဝ ပစ္စယော ပဋိသန္ဓိယံ၊ နော ပဝတ္တေ၊ သွေဝ-အဋ္ဌဝိသတိ ဧကူနတိသ စေတနာအပြားရှိသော ထို စိတ္တသင်္ခါရသည်ပင်၊ ဒွီသု ဘဝေသု-ကာမ ရူပဘဝတို့၌၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊

သွေဝ ကာမဘဝေ ၊ပေ၊ ရူပဘဝေ။ ။ပဋိသန္ဓေ ကိစ္စတပ်သော သန္တိရဏ ၂-ပါးမှကြွင်းသော အဟိတ်ကုသလဝိပါက်၊ အကုသလဝိပါက်ကို “တေရသန္တံ” ဟု လည်းကောင်း၊ ရူပဘုံ၌ ယာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယဝိညာဏ်ဒွေးတို့ကို ကြည့်၍ သန္တိရဏ ၂-ပါးကို ထည့်ပြီးလျှင် “နဝန္တံ” ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။

ဧကူနတိသ ၊ပေ၊ ဘေဒေါပိ။ ။ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ ၂၀၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ၉-ပါးကို “ဧကူနတိသ” ဟု ဆိုသည်။ ယောဇနာ၌ အဋ္ဌဝိသတိကို မဖွင့်၊ ယောဇနာလက်ထက်၌ ပါဟန်မတူ၊ ယခုစာအုပ်များ၌ “အဋ္ဌဝိသတိ၊ ဧကူနတိသ” ဟုရှိ၏။ စတုတ္ထနည်းအားဖြင့် မဟဂ္ဂုတ်စာအုပ်ကိုယူလျှင် ၈-ပါးသာ ရသောကြောင့် “အဋ္ဌဝိသတိ စေတနာ” ဖြစ်၏။ မဟဂ္ဂုတ်စေတနာများကို ကာယ ဝစီသင်္ခါရ၌ မသွင်းဘဲ စိတ္တသင်္ခါရ၌ သွင်းခြင်းမှာ မဟဂ္ဂုတ်ဇောတို့က ကာယဝိညာဏ်၊ ဝစီဝိညာဏ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် တည်း။

သွေဝ ဒွီသု ဘဝေသု။ ။စိတ္တသင်္ခါရသည် တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ် ရှိသော် လည်း စိတ္တသင်္ခါရအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် “သွေဝ” ဟု ဧကဝုစ် ဆိုသည်။ ထို တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ်တွင် ကာမ ရူပ နှစ်ဘဝ၌ ပဝတ္တိအခါ သက်သက် ကျေးဇူးပြုသော စိတ္တသင်္ခါရမှာ ကာမာဝစရ စိတ္တသင်္ခါရ တစ်စိတ်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် သွေဝကို အပေါင်း၏ အမည်ကို တစ်စိတ်၌ တင်စားသော ဧကဒေသျှပစာရစကား-ဟု မှတ်ပါ။ [တဒေကဒေသော ပန ၊ပေ၊ သမုဒါယော ဝုတ္တော။-ဋီကာ]

ဝုတ္တာနံ-ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊ (“ကာမဘဝေ တေရသန္ဓံ၊ ရူပဘဝေ နဝန္ဓံ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊) တေရသန္ဓု-တစ်ဆယ့်သုံးပါးသော ဝိညာဉ်တို့လည်းကောင်း၊ နဝန္ဓု- ၉-ပါးသောဝိညာဉ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒွါရိသတိယာ- ၂၂-ပါးသော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပန- ကား၊ တီသုဘဝေသု-ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပတို့၌၊ ဒွတ္တိသာယဝိ- ၂၃-ပါးလုံးလည်း ဖြစ်သော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ စေဝ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ ဧဝံ-ဤသို့ တာဝ-ယောနိဂတိစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဘဝေသု-တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ- တို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ တေသင်္ခါရာ-တို့ကို၊ (ဝိဇာနိတဗျာဉ်စပ်)၊ ယေသံ- အကြင်ဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား၊ ပစ္စယာ (ဟောန္တိ)၊ ယထာ စ-အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်း၊ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တထာ-ထိုဝိပါကဝိညာဉ်တို့အား ကျေးဇူးပြုခြင်း ဟူသော ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝိဇာနိတဗျာ-ကုန်၏၊ ဧတေနေဝ၊ နယေန- ဖြင့်၊ ယောနိ အာဒိသုဝိ-ယောနိအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဝေဒိတဗျာ။

တဩ-ထို သင်္ခါရတို့တွင်၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ အာဒိတော-အ ကျယ်ပြအပ်ပြီးသော ဘဝတည်းဟူသော အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ မုခမတ္ထပ္ပကာသနံ- အကျဉ်းအမြွက်မျှကို ပြခြင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣမေသု သင်္ခါရေသု-တို့တွင်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တာဝ-အပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော) ပုညာ ဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ဒွိသု၊ ဘဝေသု-ကာမ ရူပဘဝတို့၌၊ ပဋိသန္ဓိ-ပဋိသန္ဓေကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ အတ္တနော-၏၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဝိပါကံ-အကျိုးဝိပါကံကို၊ ဇနေတိ- ဖြစ်စေ၏၊ အဏ္ဏဇာဒိသု-အဏ္ဏဇာအစရှိကုန်သော၊ စတူသု-ကုန်သော၊ ယောနိသု- ယောနိတို့၌၊ တထာ-ထိုအတူ၊ (ဇနေတိ)၊ ဒေဝမနုဿသင်္ခါတာသု-နတ်လူဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဒွိသု ဂတိသု (တထာ ဇနေတိ)၊ နာနတ္တကာယ၊ ပေ၊ သင်္ခါတာသု၊ နာနတ္တကာယနာနတ္တသညိ ဝိညာဏဌိတိ၊ နာနတ္တကာယဇကတ္တသညိ ဝိညာဏဌိတိ၊

အာဒိတော ပဋ္ဌာယ။ ။ဘဝ အစရှိသည်တို့၌ ဝိပါကံဝိညာဏ် ဖြစ်ပုံကို အကျယ်အားဖြင့် ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့သော် နည်းအမြွက်ကိုပြရာ၌ ဘဝကို အစပြု၍ ပြလိုသောကြောင့် “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ”ဟု မိန့်သည်။ [ယတ္ထ စ ဝိတ္ထာရပ္ပကာသနံ ကတံ၊ တတော ဘဝတော ပဋ္ဌာယ မုခမတ္ထပ္ပကာသနံ ကာတုကာမော အာဟ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယာ”တိ-မိကာ]

နာနတ္တကာယနာနတ္တသညိ။ ။[ကာယ-ဟူသည် ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်တည်း၊ သညာဟူသည် ပဋိသန္ဓေသညာတည်း၊] လူတို့၌ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်သည် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်မတူကြ၊ ပဋိသန္ဓေသညာလည်း သူဂတိ အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်အားဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိသောကြောင့် မတူကြ၊ ထို့ကြောင့် လူတို့ကို “နာနတ္တကာယ နာနတ္တသညိ ဝိညာဏဌိတိ” ဟုဆိုသည်။

ဧကတ္တကာယ နာနတ္တသညီ ဝိညာဏဌိတိ၊ ဧကတ္တကာယ ဧကတ္တသညီ ဝိညာဏဌိတိ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ [ဝိညာဏဌိတိသု၌ စပ်] မနုဿာနဉ္စေဝ-လူတို့၏ လည်းကောင်း၊ ပဌမဒုတိယတတိယဇ္ဈာနဘူမိနဉ္စ-ပဌမဈာန်ဘုံ၊ ဒုတိယဈာန်ဘုံ၊ တတိယဈာန်ဘုံတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ စတူသု၊ ဝိညာဏဌိတိသု-တို့၌၊ (တထာ ဇနေတိ)၊ ပန-အထူးကား၊ ဧသ(ဧသော)-ဤပုညာဘိသင်္ခါရသည်၊ အသညသတ္တာဝါသေ-အသညသတ္တာဝါသ၌၊ ရူပမတ္တမေဝ-ရုပ်မျှကိုသာ၊ အဘိသင်္ခါရောတိ-ပြုစီမံ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ စတူသုယေဝ-သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တာဝါသေသု စ-တို့၌လည်း၊ ပဋိသန္ဓိ၊ ဒေတွာ-ပေးပြီး၍၊ အတ္တနောသဗ္ဗံ ဝိပါကံ ဇနေတိ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ ဧသ (ဧသော) -ဤ ပုညာဘိသင်္ခါရသည်၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဧတေသု ဘဝေသုစ-ဤကာမဘဝ၊ ရူပဘဝတို့၌လည်းကောင်း၊ စတူသု (ဧတာသု) ဝိညာဏဌိတိသုစ-တို့၌လည်းကောင်း၊ စတူသု၊ (ဧတာသု) ယောနိသုစ-တို့၌လည်းကောင်း၊ ဒွိသု၊ (ဧတာသု) ဂတိသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ စတူသု၊ (ဧတာသု) ဝိညာဏဌိတိသုစ-တို့၌လည်းကောင်း၊ စတူသု (ဧတေသု) သတ္တာဝါသေသု စ-သတ္တဝါတို့၏တည်နေရာ ဘုံဌာနတို့၌လည်း ကောင်း၊ ဧကဝိသတိယာ-သော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-တို့အား၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာလျှင်၊ ယထာသမ္ဘဝံ-ဖြစ်ထိုက်သည် အားလျော်စွာ၊ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဝတ္တေ စ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန-ကား၊ အပုညာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧကသ္မိ ယေဝ-သော၊ ကာမဘဝေ-၌လည်းကောင်း၊ စတူသု-ကုန်သော၊ ယောနိသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ အဝသေသာသု-ဒေဝဂတိ၊ မနုဿဂတိမှ ကြွင်းကုန်သော၊ တိသု ဂတိသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ နာနတ္တကာယဧကတ္တသညီသင်္ခါတာယ-သော၊ ဧကိဿာ၊ ဝိညာဏ

ဗြဟ္မာများ။ ။ပဌမဈာန်ဗြဟ္မာတို့သည် ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ခြင်းမတူဘဲ ပဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေချင်းတူသောကြောင့် နာနာတ္တကာယ ဧကတ္တသညီဝိညာဏဌိတိ တို့တည်း။ ဒုတိယဈာန်ဗြဟ္မာတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်အားဖြင့်တူကြ၍ ပဋိသန္ဓေသညာအားဖြင့် တူသောကြောင့် အချို့က ဒုတိယဈာန်ဝိပါကံ၊ အချို့က တတိယဈာန်ဝိပါကံ ဖြစ်သောကြောင့်မတူကြ။ ထို့ကြောင့် ဧကတ္တသညီကာယနာနာတ္တသညီဝိညာဏဌိတိတို့တည်း။ တတိယဈာန်ဗြဟ္မာတို့သည် ရုပ်ခန္ဓာခြင်းလည်းတူ၊ စတုတ္ထဈာန် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ချင်းလည်း တူသောကြောင့် ဧကတ္တကာယ ဧကတ္တသညီဝိညာဏဌိတိတို့တည်း။

ဂတိ ဝိညာဏဌိတိ ။ ။အပုညာဘိသင်္ခါရ ဟူသော အကုသိုလ် စေတနာသည် ရှေ့ပါကျ၍ “ဒွိသု ဂတိသု” ဟု ပြအပ်ခဲ့သော မနုဿဂတိ၊ ဒေဝဂတိမှ ကြွင်းသော နိရယ၊ ပေတ၊ တိရိစ္ဆာနဂတ ၃-ပါးတို့၌လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏဌိတိ ၇-ပါးတွင် နာနာတ္တကာယ ဧကတ္တသညီ ဟူသော ဝိညာဏဌိတိ တစ်ပါး၌လည်းကောင်း၊ သတ္တာဝါသ ၉-ပါးတွင် နာနာတ္တကာယဧကတ္တသညီဟူသော သတ္တာဝါသ၌ လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓေကျိုးကို ပေး၏။

ဌိတိယာ-၌လည်းကောင်း၊ တာဒိသေယေဝ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊
ဧကသ္မိံ၊ သတ္တာဝါသေ-၌လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိပဇ္ဇတိ-ရင့်ကျက်
စေ၏။ ဝါ-အကျိုးပေး၏။ [ဘဝဂတိ ၊ ပေ၊ သတ္တာဝါသတို့သည် အရမကွဲ
သောကြောင့် “တာဒိသေယေဝစ” ဟု စသဒ္ဓါမပါလျှင်ကောင်း၏။ ဘာကြောင့်နည်း
အချင်းချင်း အနက်အရ မတူမှသာ ဆည်းဖို့ရာ အနက်ရှိသောကြောင့်တည်း။
သို့သော် ယောနောဌ်ကား “ကာမဘဝေ စ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်ထားသောကြောင့်
ရှေးကပင် ထိုစသဒ္ဓါ ပါနေဟန်တူသည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧသ(ဧသော)-ဤ
အပ္ပညာဘိသင်္ခါရသည်၊ ဧကသ္မိံ-သော၊ ဘဝေ စ၊ စတူသု ယောနီသု စ၊ တိသု
ဂတိသု စ၊ ဧကိဿာ ဝိညာဏဌိတိယာ စ၊ ဧကမ္ပိ၊ သတ္တာဝါသေ စ၊ [ဤ၌လည်း
စသဒ္ဓါ အပိုပင်၊] သတ္တန္တ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော
နည်းဖြင့်သာ၊ [နာနာကွဏိကမ္မပစ္စည်း၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းကို ညွှန်းသည်။]
ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဝတ္တေ စ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန-ကား၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော-သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကသ္မိံ-သော၊
အရူပဘဝေစ-၌လည်းကောင်း၊ ဧကိဿာ၊ ဩပပါတိကယောနိယာစ-၌လည်း
ကောင်း၊ ဧကိဿာ၊ ဒေဝဂတိယာ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနာဒိသု-ကုန်သော၊ တိသု၊
ဝိညာဏဌိတိသုစ-ဝိညာဏဌိတိတို့၌လည်းကောင်း၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနာဒိသု-
ကုန်သော၊ စတူသု၊ သတ္တာဝါသေသုစ-သတ္တာဝါသတို့၌လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိ
ဝသေန၊ ဝိပစ္စတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧသ(ဧသော)-ဤအာကာသာနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ
သည်၊ ဧတသ္မိံယေဝ ဘဝေ၊ ဧကိဿာ ယောနိသော၊ ဧကိဿာ ဒေဝဂတိယာ၊ တိသု
ဝိညာဏဌိတိသု စတူသု သတ္တာဝါသေသု၊ စတူန္တ ဝိညာဏာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ
ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ ပစ္စယော ဟောတိ။

သတ္တာဝါသ။ ။ သတ္တဝါတို့၏ တည်နေရာဌာနကို “သတ္တာဝါသ” ဟု ခေါ်၏။
ဝိညာဏဌိတိ ၇-ပါး၌ အသညသတ်တည်းဟူသော သတ္တာဝါသကိုထည့်သော် ၈-ပါးဖြစ်၏။
နေဝသညီနာသညီသတ္တာဝါသကိုထည့်သော် ၉-ပါးဖြစ်၏။ [ဤဝိညာဏဌိတိ၊ သတ္တာဝါသတို့ကို
သဠိဟ်ဘာသာဋီကာ ပဋိသန္ဓိစတုတ္ထ အဆုံး၌ ဂါထာနှင့် တကွပြထားသည်။ အသညသတ်ဘုံ၌
ဝိညာဉ် မရှိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌လည်း နေဝဝိညာဏနာဝိညာဏဖြစ်၍ ထင်ရှား
သော ဝိညာဉ်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထို ၂-ဘုံသည် ဝိညာဏဌိတိ ၇-ပါး၌ မပါဝင်ကြ၊ သတ္တဝါတို့၏
တည်နေရာဖြစ်သောကြောင့် “သတ္တာဝါသ ဘုံကိုးဝ” ၌ကား ပါဝင်ကြသည်။]

စတူန္တ ဝိညာဏာနံ။ ။ ဘဝယောနီ ဂတိ သတ္တာဝါသအားဖြင့် ခွဲလျှင်
အာရူပဝိပါကံ ဝိညာဉ် ၄-ပါးလုံးရသောကြောင့် “စတူန္တ ဝိညာဏာနံ” ဟု ဆိုထားသော်လည်း
ဝိညာဏဌိတိအားဖြင့် ခွဲလျှင် စတုတ္ထာရူပသည် ဝိညာဏဌိတိ ၇-ပါးတွင် မပါဝင်၊ ထို့ကြောင့်
ဝိညာဏဌိတိကို ဝေလျှင် “တိဏ္ဍံ ဝိညာဏာနံ၊ တိသု ဝိညာဏဌိတိသု စ ပစ္စယော ဟောတိ” ဟု
ယှဉ်စေသင့်ကြောင်းကို ဋီကာ၌ ဆိုထားသည်။

[ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်ကို ပြပြီး၍ ကာယသင်္ခါရ စသည်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ကာယသင်္ခါရောပိ” စသည်မိန့်။ ကာယသင်္ခါရောပိ-သည်လည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကသ္မိ-သော၊ ကာမဘဝေ-၌၊ စတူသု ယောနီသု၊ ပဉ္စသု ဂတီသု၊ ဒွိသု ဝိညာဏ-ဌိတီသု၊ ဒွိသု သတ္တာဝါသေသု-တို့၌၊ [ဤ၌ အရတူနေသောကြောင့် စသဒ္ဓါ မပါခြင်းသည် ကောင်း၏။] ပဋိသန္ဓိ ဒတွာ၊ အတ္တနော သဗ္ဗံ ဝိပါကံ ဇနေတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧသ(ဧသော)-ဤကာယသင်္ခါရသည်၊ ဧကသ္မိ ဘဝေ၊ စတူသု ယောနီသု ပဉ္စသု ဂတီသု၊ ဒွိသု ဝိညာဏဌိတီသု၊ ဒွိသု သတ္တာဝါသေသု စ-တို့၌ လည်းကောင်း၊ [ဤ၌ စသဒ္ဓါ ပါပြန်သည်။ ရှေ့နောက်မညီ။] တေ ဝိသတိယာ-သော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-တို့အား၊ [ကာမဝိပါကံ တေဝိသကိုဆိုသည်။] တထေဝ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ပဝတ္တေ စ၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဝစီသင်္ခါရေပိ ဧသေဝ နယော။

ပန-ကား၊ စိတ္တသင်္ခါရော-သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကံ-သော၊ သတ္တာဝါသံ-ကို၊ [အသညသတ် သတ္တာဝါသကို ဆိုလိုသည်။] ဌပေတွာ-၍၊ ကတ္ထစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ဘဝ၊ ယောနိ၊ ဂတိ၊ ဝိညာဏဌိတိ၊ သတ္တာဝါသ၌၊ န ဝိပဇ္ဇတိ-မရင့်ကျက်သည်ကား၊ ဝါ-အကျိုးမပေးသည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ဝိပဇ္ဇတိယေဝ-ရင့်ကျက်သည်သာ၊ ဝါ-အကျိုးပေးသည်သာ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧသ(ဧသော)-ဤစိတ္တသင်္ခါရသည်၊ တီသု ဘဝေသု၊ စတူသု ယောနီသု၊ ပဉ္စသု ဂတီသု၊ သတ္တသု ဝိညာဏဌိတီသု၊ အဋ္ဌသု သတ္တာဝါသေသု-တို့၌၊ [ဤ၌စသဒ္ဓါမပါ။] ယထာယောဝံ-ယှဉ်ထိုက်သည့် အား လျော်စွာ၊ ဒွတ္တိသာယ-သော၊ ဝိပါကဝိညာဏာနံ-တို့အား၊ တထေဝ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ ပစ္စယော (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ အဝိညာဏကေ-ဝိညာဉ်မရှိသော၊ သတ္တာဝါသေ-အသညသတ် ဟူသော သတ္တာဝါသ၌၊ သင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ အပိစ-ထိုသို့ပင်မရှိပါသော်လည်း၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော အသညသတ္တေသု-တို့၌၊ ကဋ္ဌတ္တာ ရူပါနံ-ကဋ္ဌတ္တာရုပ် တို့အား၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန-နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယ သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)။ ဣတိ (ဣဒံ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (အာဒိတော-အကျယ်ပြအပ်ပြီးသော ဘဝတည်းဟူသော အစမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ မုခမတ္တပကာ သနံ-အကျဉ်းအမြတ်မျှကို ပြခြင်းတည်း။) [နိဂုံးကိုပြလို၍ “ဧဝံစသည်မိန့်။] ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဘဝါဒီသု-ဘဝအစရှိသည်တို့၌၊ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ-ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိ

အပိစ ၊ပေ၊ ပစ္စယောတိ။ ။“အဝိညာဏကေ ပန သတ္တာဝါသေ သင်္ခါရ ပစ္စယာ ဝိညာဏံ နတ္ထိ” ဟုဆိုခဲ့ပြီးနောက် အသညသတ် သတ္တဝါတို့၌ ဝိညာဉ်မရှိစေကာမူ (ဝိညာဉ်မရှိ သည့်အတွက် သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ အရတွင် မပါစေကာမူ) ပုညာဘိသင်္ခါရက ကျေးဇူးပြုနိုင် ပုံကို ပြလို၍ “အပိစ”စသည်ကို မိန့်သည်။ ပစ္စယောတိ၌ ဣတိကို “အာဒိတော ပဌာယ မုခမတ္တပကာသနံ”ပြန်လှည့်။

အခါတို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဧတေ သင်္ခါရာ-တို့ကို၊ ဝါ-တို့သည်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ယေသံစ-အကြင် ဝိပါက်ဝိညာဏ်တို့အား လည်းကောင်း၊ ပစ္စယာ-ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တထာ-ထိုအခြင်း အရာအားဖြင့်၊ တေသံ-ထို ဝိပါက်ဝိညာဏ်တို့အတွက်၊) ဝိဇာနိတဗ္ဗာ-သိထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ဝိညာဏပဒနိဒ္ဒေသော-သည်။

နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၂၈။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပနိဒ္ဒေသေ-၌၊ [ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော၌စပ်၊] ဒေသနာဘေဒတော-ဒေသနာတို့၏ အထူးအပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗ-ဘဝါဒီသု-အလုံးစုံသောဘဝအစရှိသည်တို့၌၊ ပဝတ္တိတော-ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သင်္ခါယာ-သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယနယာ-ကျေးဇူး ပြုပုံနည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော-၏၊ [ယောဇနာ၌ “ဝိညာတဗ္ဗော” နေရာဝယ် “ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟု ရှိ၏၊] ဒေသနာဘေဒတောတိ- ဟူသော စကားရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ဧဝံ-ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ ဝိညာတဗ္ဗော) တတ္ထ၊ ပေ၊ ဥပါဒါယရူပံတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ တာဝ-နာမပဒရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ- သော) သုတ္တန္တေ စ-သုတ္တန်ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ ဣစေ-ဤအဘိဓမ္မာပါဠိ တော်၌ လည်းကောင်း၊ ရူပပဒဿ-ရူပပုဒ်၏၊ အဘေဒတော-မကွဲပြားသော အားဖြင့်၊ ဧကသဒိဿာ-တစ်ထပ်တည်းတူသော၊ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြုတော်မူ အပ်ပြီ၊ ပန-ကား၊ နာမပဒဿ-နာမပုဒ်၏၊ ဘေဒတော-ကွဲပြားသောအားဖြင့်၊ (ဒေသနာ ကတာ)။

ဟိ-မှန်၊ သုတ္တန္တသို့-၌၊ တတ္ထ၊ ပေ၊ မနသိကာရောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣစေ- ဤအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ ဝေဒနက္ခန္ဓော၊ ပေ၊ သင်္ခါရခန္ဓောတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ)၊ ဟိ- ချဲ့၊ တတ္ထ-ထိုသုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ စက္ခုဝိညာဏပစ္စယာ-စက္ခုဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ယမ္ပိ နာမံ-အကြင်နာမ်တရားသည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီးသော၊ (တံစ-ထိုနာမ်တရားသည်လည်း၊) [ပါကဋ် ၌စပ်ပါ၊] စိတ္တဿ- ၏၊ ဌိတိ-တည်ကြောင်းတည်း၊ အရူပိနံ-နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တို့၏၊ အာယု-

ဒေသနာဘေဒတော။ ။ နာမ်ရုပ်တို့ကို ဟောတော်မူရာဝယ် သုတ္တန် ပါဠိတော်၌ ဟောပုံတစ်မျိုး၊ ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌ ဟောပုံတစ်မျိုး၊ ဤသို့ ဟောတော်မူပုံ ကွဲပြားခြင်း ကို “ဒေသနာဘေဒ” ဟု ဆိုသည်-ဋီကာ။

အသက်တည်း၊ ကူတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အညဓမ္မသန္နိဿယေန-အခြားတရားဟူသော မှီရာအားဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေတုဗ္ဗတော-မယူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါကဋ်-ထင်ရှား၏၊ တံ-ထိုနာမ်တရားကို၊ ဒသေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စေတနာဗဿမနသိကာရဝသေန-စေတနာဗဿ မနသိကာရတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓ-ကို၊ တိဓာ-၃-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဘိန္ဒိတွာ-ခွဲခြား၍၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဒေသေသိ-ပြီ၊ ပန-ကား၊ ကုဓ-ဤ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌၊ (သင်္ဂဏှန္တော အာဟ၌စပ်၊) တတ္ထ-ထို သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တဉ္စ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော နာမ်တရားကိုလည်းကောင်း၊ အဝုတ္တဉ္စ-မဟောအပ်သော နာမ်တရားကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ-သော၊ နာမံ-နာမ်တရားကို၊ သင်္ဂဏှန္တော-သိမ်းယူတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တယော၊ ဟေ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ တယော-ကုန်သော၊ ကုမေ ခန္ဓာဝ-ဤ ခန္ဓာတို့သည်သာ၊ နာမံ-နာမ်သည်၊ (ဟောတိ) ကိ-ဖြစ်သလော၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ နာမံနာမ-နာမ်မည်သည်၊ န ဟောတိ(ကိ)-မဖြစ်သလော၊ ကူတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (ဝိညာဏံ-သည်၊ နာမံ-နာမ်သည်၊) န ဟောတိ-မဖြစ်သည်ကား၊ နော-မဟုတ်၊ (ဟောတိ ဧဝံ-ဖြစ်သည်သာ၊) |ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အဘယံကြောင့်-

အညဓမ္မသန္နိဿယေန။ ။စိတ္တဿ ဌိတိဟူသော ပုဒ်၌ “ဌိတိ-တည်ကြောင်းဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဓြေနာမ်သည် စိတ်ဟူသော အခြားတရားကို မှီ၍ဟောမှ ထင်ရှား၏၊ “အရူပိနံဓမ္မာနံ အာယု”၌ အာယုဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဓြေနာမ်သည် အခြား အရူပိတရားတို့ကို မှီ၍ဟောမှ ထင်ရှား၏၊ “မှီ”ဟု ဆိုရာ၌ အခြားတရားတို့နှင့် ဆက်သွယ်၍ ဟောတော်မူခြင်းတည်း။

ဧဝံ အဂ္ဂဟေတုဗ္ဗတော ပါကဋ်။ ။စက္ခုဝိညာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်တရားသည် ဤသို့ အခြားတရားကိုမမှီပဲ ညာဏ်ဖြင့်ယူအပ်သောကြောင့် (ယူနိုင်သောကြောင့်) ဝေဒနာ သညာ စေတနာ ဗဿ မနသိကာရအားဖြင့် ထင်ရှား၏၊ ထို ထင်ရှားသော တရားတို့ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် သုတ္တန်ပါဠိတော်ကို စေတနာ ဗဿ မနသိကာရအားဖြင့် သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ၃-ပါးခွဲခြား၍ ဝေဒနာ သညာဟူသော ခန္ဓာ ၂-ပါးနှင့်တကွဟောတော်မူသည်။

တယော ခန္ဓာ။ ။အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ကို ဟောတော်မူရာ၌ “တယော ခန္ဓာ”ဟု သင်္ချာ မပါ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စသည်ဖြင့် သရုပ်သာပါ၏၊ ထို သရုပ်က ခန္ဓာ ၃-ပါးရှိသောကြောင့် “တယောခန္ဓာ”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ထည့်၍ပြထားသည်၊ “ဝေဒနက္ခန္ဓော၊ သညာက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော”ဟု တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူလိုက်လျှင် ထိုပါဠိရပ်က ခန္ဓာ ၃-ပါးရှိကြောင်းကိုပြစွမ်းနိုင်၏၊ ထိုသို့ပြစွမ်းနိုင်သည်ကိုပင် ဋီကာ၌ “အတ္ထတောပန”ဟု ဆိုသည်။

“ဝိညာဏံ”ဟုမထည့်ပါသနည်း။ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “တသ္မိံ ပန” စသည် မိန့်၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဝိညာဉ်သည် နာမ်တရားဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တသ္မိံဝိညာဏေ- ထိုအကျိုးဖြစ်သောဝိညာဉ်ကို၊ ဂယုမာနေ-ယူအပ်သော်၊ (နာမရူပအရ၌ သွင်း၍ယူအပ်သော်၊) နာမဝိညာဏဿစ-နာမ်တရားဖြစ်သော ဝိညာဉ်လည်း ကောင်း၊ (နာမရူပဝယ် နာမအရ၌ ပါသောအကျိုးဝိညာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊) ပစ္စယဝိညာဏဿစ-ပစ္စည်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ (ဝိညာဏပစ္စယော၌ အကြောင်းဖြစ် သောဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဒိန္နံ-ကုန်သော၊ ဝိညာဏာ နံ-တို့၏၊ သဟဘာဝေါ-တကွဖြစ်ခြင်းသည်၊ အာပဇ္ဇတိ-ဖြစ်နေ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိညာဏံ-ကို၊ ပစ္စယဌာနေ-အကြောင်းနေရာ၌ဌပေတွာ-ထားပြီး၍၊ ပစ္စယနိဗ္ဗနတ္ထံ- ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ နာမံ-စေတသိက်နာမ်ကို၊ ဒသေတု- ငှာ၊ တယောဝ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့ကို၊ ဧဝံဖြင့်ဝိညာဏကွန္ဓာကိုကန့်၊ ဝုတ္တာ- ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ- သဗ္ဗဘဝါဒီသု ပဝတ္တိတော စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဒေသနာဘေဒတော-အားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ သဗ္ဗဘဝါဒီသု ပဝတ္တိတောတိ ဧတ္ထ-ဟူသောဤပါဌ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော) နာမံ-သည်၊ ဧကံ-သော၊ သတ္တာဝါသံ-အသညသတ် သတ္တာဝါသ ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ သဗ္ဗံ |ပေ၊ သတ္တာဝါသေသု-အလုံးစုံသောဘဝ၊ အလုံးစုံသော ယောနိ၊ အလုံးစုံသောဂတိ၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဌိတိ အသညသတ်မှကြွင်းသော အလုံးစုံသောသတ္တာဝါသတို့၌၊ ပဝတ္တတိ-၏၊ ရူပံ-သည်၊ ဒီသု-ကုန်သော၊ ဘဝေသု- ကာမ၊ ရူပဘဝတို့၌လည်းကောင်း၊ စတူသု ယောနီသု၊ ပစ္စသု ဂတိသု၊ ပုရိမာသု- ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ (အာကာသာနဉ္စာယတနဘူမိံ စသော ၃ပါး၏အရှေ့၌ ဖြစကုန်သော၊) စတူသု ဝိညာဏဌိတိသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ (နာနတ္ထကာယ နာနတ္ထာသညီစသော ဝိညာဏဌိတိ ၄-ပါးကိုဆိုသည်၊ ပစ္စသု၊သတ္တာဝါသေသုစ- သတ္တာဝါသတို့၌ လည်းကောင်း၊ ရှေ့ ၄-ပါး၌ အသညသတ်သတ္တာဝါသကိုသွင်းပါ၊ ပဝတ္တတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဝတ္တမာနေ-ဖြစ်သော၊ ဧတသ္မိံ နာမရူပေ- ဤနာမ်ရုပ်တွင်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဘာဝက ဂဗ္ဘသေယျကာနံ-ဘာဝရုပ်မရှိသော ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ အဏ္ဏဇာနဉ္စ-အဘာဝက အဏ္ဏဇ သတ္တဝါတို့၏ လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္နိက္ခဏေ-၌၊ ဝတ္ထုကာယဝသေန-ဝတ္ထုဒသက၊ ကာယဒသကတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ရူပတော-အားဖြင့်၊ ဒွေ-ကုန်သော၊

အဘာဝက |ပေ၊ အဏ္ဏဇာနဉ္စ။ ။အဘာဝက(ဘာဝရုပ်မရှိသော) ဂဗ္ဘသေယျကတို့ အတွက် ဘာဝမပါဘဲ ဝတ္ထုဒသက၊ ကာယဒသက ၂-ပါးသာ ရထိုက်သကဲ့သို့ အဏ္ဏဇတို့ အတွက်လည်း ထို ၂-ပါးသာရထိုက်ပုံကို ပြသောကြောင့် “အဘာဝပုဒ်ကို အဏ္ဏဇာနံ၌လည်း ယှဉ်စေပါ” ဟုဋီကာဆိုသည်။

သန္တတိသီသာနိ-ရုပ်အစဉ်၏အစအဦးတို့သည်လည်းကောင်း၊ တယော၊ အရူပနော-
 နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါတုဘဝန္တိ၊ တသွာ-ကြောင့်၊
 တေသံ-ထိုရုပ်နာမ်တို့၏၊ ဝိတ္ထာရေန-အကျယ်အားဖြင့်၊ ရူပရူပတော-ရူပရုပ်အားဖြင့်၊
 ဝိသတိ-သော၊ ဓမ္မာ-တရားတို့လည်းကောင်း၊ [ဝတ္ထုဒသက၊ ကာယ ဒသကကလာပ်၌
 ပါဝင်သောရုပ် ၂၀-ကိုဆိုသည်၊] တယော၊ အရူပနော-နာမ်ဖြစ် ကုန်သော၊ ခန္ဓာစ-
 တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တေဝိသတိ-သော၊ ဧတေဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝိညာဏပစ္စယာ
 နာမရူပန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

ပန-ကား၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဏေန-မယူအပ်သေးသော တရားတို့ကိုယူခြင်း
 အားဖြင့်၊ ဝါ-ယူအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို မယူခြင်းအားဖြင့်၊ ဧကသန္တတိသီသတော-
 တစ်ခုသော သန္တတိသီသဖြစ်သော ဒသကမှ၊ နဝ-ကုန်သော၊ ရူပဓမ္မေ-ရုပ်တရား
 တို့ကို၊ (မဟာဘုတ် ၄-ပါး ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာ၊ ဒီဝိတဟူသော ရုပ်တရားတို့ကို၊)
 အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ (ရုပ်ကလာပ် ၂-ခုတွင် တစ်ခုသော ရုပ်ကလာပ်မှ ရုပ် ၉-
 ခုတို့ကိုဖယ်၍) စုဒ္ဓသ-ကုန်သော၊ [ရုပ်ဆယ်ပါးနှင့် နာမ်ခန္ဓာ၃-ပါးတို့ကိုဆိုသည်၊]
 (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ) သဘာဝကာနံ-ဘာဝရုပ်နှင့်
 တကွဖြစ်သောသတ္တဝါတို့၏၊ ဘာဝဒသကံ-ဘာဝဒသကကို၊ ပက္ခပိတွာ-ထည့်၍၊
 တေတ္တိသ-သော၊ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမ ရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ) တေသံပိ-ထို
 ရုပ်နာမ်တရားတို့၏လည်း၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန-အားဖြင့်၊ သန္တတိသီသဒ္ဓယတော-
 သန္တတိသီသ ၂-ပါးအပေါင်းမှ၊ အဌာရသ-ကုန်သော၊ ရူပဓမ္မေ-တို့ကို၊ အပနေတွာ-
 ၍၊ ပန္နရသ-ကုန်သော၊ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ)

စ-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဩပပါတိကသတ္တေသု-တို့တွင်၊ ဗြဟ္မကာယိကာ
 ဒီနံ-ပဌမဈာန်ဗြဟ္မာစသည်တို့၏၊ ပဋိသန္ဓက္ခဏေ-၌၊ စက္ခုသောတဝတ္ထု ဒသကာနံ-
 တို့၏လည်းကောင်း၊ ဒီဝိတိန္ဒြိယနဝကဿစ-၏လည်းကောင်း၊ ဝသေန-အပြားအား
 ဖြင့်၊ ရူပရူပတော-ရူပရုပ်အားဖြင့်၊ စတ္တာရိ၊သန္တတိသီသာနိ-ရုပ်ကလာပ်အစဉ်၏-

သန္တတိသီသာနိ။ ။ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ဝတ္ထုဒသက ကာယဒသကတို့သည်
 အစပဌမဖြစ်ရကား ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ဖြစ်ကြသော ထိုဝတ္ထု၊ ကာယဒသကတို့ကို “သန္တတိသီသ”
 ဟု ခေါ်သည်။ [သန္တတိယာ-တစ်ဘဝလုံးဖြစ်နေသော ရုပ်ကလာပ်အစဉ်၏+သီသာနိ-ဦးခေါင်း
 ပမာ အရင်းမူလ အစဖြစ်သော ရုပ်တို့တည်း၊ သန္တတိသီသာနိ-တို့။-ဋီကာ]

ရူပရူပတော။ ။ [ရူပ+ရူပ-ရုပ်ဟု နာမည်ရသည့်အတိုင်း တကယ်ဖောက်ပြန်တတ်
 သော နိပ္ပန္နရုပ်၊] အာကာသဓာတ် စသော အနိပ္ပန္နရုပ်တို့သည် ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်
 ထင်ရှားမရှိသောကြောင့် “ရုပ်” ဟုသမုတ်ထားအပ်သော သမ္မုတိရုပ်များသာတည်း၊ ထိုအနိပ္ပန္န
 ရုပ်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်လိုသောကြောင့် “ရူပရူပတော” ဟုအဘိန္နဝိသေသနပုဒ်ကို မိန့်သည်၊
 ဤ ရူပရူပတောကို ဝိသတိဓမ္မာ၌ အဘိန္နဝိသေသန စပ်ပါ၊ ယောဇနာ၌ကား အပါဒိန်ဟု
 ယူ၍ “ဂယုမာနာ” ဟု ထည့်၍ စပ်လေ၏၊ မကောင်း။

အဦးအစ ပဓာနရုပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တယော အရူပိနော၊ ခန္ဓာစ-
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါတုဘဝန္တိ၊ [ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကနှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်ကို
သင်္ဂြိုဟ် ဘာသာဋီကာ ရုပ်ပိုင်းရူပပဝတ္တိက္ကမအခန်း၌ ရှုပါ။]

တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသံ-ထိုရုပ်နာမ်တို့၏၊ ဝိတ္တာရေန-အကျယ်အားဖြင့်၊ ရူပ
ရူပတော-အားဖြင့်၊ ဧကူနစတ္တာလီသ-တစ်ခုယုတ်လေးဆယ်သော၊ ဓမ္မာ-တို့လည်း
ကောင်း၊ တယော အရူပိနော ခန္ဓာစ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွါစတ္တာလီသ-
၄၂-ပါးသော၊ ဧတေဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-
ကား၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန-အားဖြင့်၊ သန္တတိသီသတ္တယတော-သန္တတိသီသ ၃-
ပါးအပေါင်းမှ၊ သတ္တဝီသတိ-သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ အပနေတွာ-၍၊ ပန္နရသ-ကုန်
သော၊ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ)

ပန-ကား၊ ကာမဘဝေ-၌၊ [ပါတုဘဝန္တိ ၌ စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သဘာဝက
ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ-ဘာဝရုပ်နှင့် တကွဖြစ်သော ပြည့်စုံသော အာယတနရှိကုန်
သော၊ သေသဩပပါတိကာနံ-ကြွင်းကုန်သော ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၏လည်း
ကောင်း၊ သံသေဒဇာနိဝါ-သံသေဒဇ သတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္တိက္ခဏေ-
၌၊ ရူပရူပတော၊ သတ္တသန္တတိသီသာနိ၊ တယော အရူပိနော ခန္ဓာ စ ပါတုဘဝန္တိ၊
တသ္မာ၊ တေသံ-ထိုရုပ်နာမ်တို့၏၊ ဝိတ္တာရေန ရူပရူပတော၊ သတ္တတိ-၇၀-သော၊
ဓမ္မာ-တို့လည်းကောင်း၊ တယော အရူပိနော ခန္ဓာစ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ တေသတ္တတိ-၇၃-ပါးသော၊ ဧတေဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ-
ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန-အားဖြင့်ကား၊ သန္တတိသီသ
ဆက္ကတော-သန္တတိသီသဆက္ကမှ၊ စတုပညာသ-သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ အပနေတွာ၊
ဧကူနဝီသတိ-တစ်ခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော၊ (ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဝေ
ဒိတဗ္ဗာ) ဧသ(ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဥက္ကံသတော-အလွန်အားဖြင့်၊ (နယော-
သိကြောင်းနည်းတည်း)။

သေသဩပပါတိကာနံ။ ။ဆိုအပ်ပြီးမှ ကျန်သမျှ “သေသ”ဟု ဆိုရိုးတည်း၊
ဤ၌ကာမဘဝ အတွက်ဆိုအပ်ပြီး ဩပပါတိက မရှိသေး၊ ထို့ကြောင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဂစ္ဆသေယျက
သံသေဒဇတို့ကို သေသ၏အပါဒါနိ-ဟု ယူ။ [အဏ္ဏဇဂစ္ဆသေယျကေဟိ ပန၊ ပေ၊
ကတန္တိဝေဒိတဗ္ဗံ-ဋီကာ။]

တနည်း။ ။ဩပပါတိကသတ္တေသု ဗြဟ္မကာယိကာနံ စသည်ဖြင့်ဆိုခဲ့ပြီ၊
ထိုဗြဟ္မကာယိကာဒိဩပပါတိကတို့ကို သေသ၏အပါဒါနိ ခံပါ၊ ထိုသေသ ဩပပါတိက
တို့လည်း ကာမဘုံသား အရူပဘုံသားအားဖြင့် ၂-မျိုးရှိသောကြောင့် အရူပ ဩပပါတိကတို့ကို
တားမြစ်လို၍ “ကာမဘဝေ”ဟုအထူးပြုသည်။ [အထဝါ၊ ပေ၊ ကာမဘဝေတိ ဝုတ္တံ-ဋီကာ]

ပန-ကား၊ အဝကံသေန-အယုတ်အားဖြင့်၊ တံတံရူပသန္တတိသီသဝိကလာနံ-
 ချို့တဲ့သောထိုထိုရူကသန္တတိသီသရှိသောသတ္တဝါတို့၏၊ တဿတဿ-ထိုထိုချို့တဲ့
 သောရုပ်ကလာပ်၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဟာပေတွာဟပေတွာ-
 ယုတ်လျော့စေ၍ယုတ်လျော့စေ၍၊ သင်္ခေပတောစ-အကျဉ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ပဋိဝိညာဏပစ္စယာ-ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ နာမရူပသင်္ခါ
 တာနာမ်ရုပ်ဟုဆိုအပ်သောတရားတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-ကား၊ အရူပိနံ-အရူပဗြဟ္မာ
 တို့၏၊ တယောဝ-ကုန်သော၊ အရူပိနော ခန္ဓာ-တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ အသညိနံ-
 သညာမရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏၊ (အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏) ရူပကော-ရုပ်အားဖြင့်၊
 ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကမေဝ-ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကသာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ ဧသ
 (ဧသော)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပဝတ္တိအခါမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ-သော)
 ပဋိသန္ဓိယံ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ နယော-တည်း။

ပန-ကား၊ ပဝတ္တေ-ပဝတ္တိအခါ၌၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော၊ ရူပပဝတ္တိဒေသေ-
 ရုပ်၏ဖြစ်ရာ အရပ်၌၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ-၏၊ ဌိတိက္ခဏေ-၌၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန-နှင့်၊
 သဟ၊ ပဝတ္တဉ္စတုတော-ဖြစ်သောဉ္စတုကြောင့်၊ ဉ္စတုသမုဋ္ဌာနံ-ဉ္စတုဟူသော ဖြစ်ကြောင်း
 ရှိသော၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ-သုဒ္ဓဋ္ဌက ကလာပ်သည်၊ ပါတုဘဝတိ၊ [အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊
 ရူပပဝတ္တိတ္ထမ အခန်းက “ဌိတိကာလ မုပါဒါယ ဉ္စတုသမုဋ္ဌာန”နှင့် သဘောတူပင်
 တည်း၊] ပန-ကား၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ-သည်၊ ရူပံ-ကို၊ န သမုဋ္ဌာပေတိ-မဖြစ်စေနိုင်၊
 ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း)ဟိ-ချဲ့၊ တံ-ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၊ ပပါတေ-ကမ်းပါးပြတ်၌၊
 ပတိတပုရိသော-ကျသော ယောက်ျားသည်၊ ပရဿ-၏၊ ပစ္စယော-အထောက်အပံ့
 သည်၊ ဟောတုံ-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိယထာ-သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ ဝတ္ထု
 ဒုဗ္ဗလတာယ-မှီရာဝတ္ထု၏ အားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မှီရာဝတ္ထု၏ အားမရှိ
 သည့်အတွက်၊ ဒုဗ္ဗလတ္တာ-မိမိဟူသော ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အားမရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတုံ နသက္ကောတိ၊ ပန-ကား၊ ပဋိသန္ဓိစိတ္တတော-မှ၊ ဉဒ္ဓံ-
 အထက် ဖြစ်သောနောက်ကာလ၌၊ ပဌမဘဝဂံတော-ပဌမဘဝင်မှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊
 စိတ္တ သမုဋ္ဌာနကံ-စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ-သည်၊ (ပါတုဘဝတိ)၊
 သဒ္ဓပါတု ဘာဝကာလေ-သဒ္ဓရုပ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ရာအခါ၌၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏတော-
 မှ၊ ဉဒ္ဓံ-၌၊ ပဝတ္တဉ္စတုတောစေဝ-ဖြစ်သောဉ္စတုကြောင့်လည်း ကောင်း၊ စိတ္တတောစ-
 စိတ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓနဝကံ-သဒ္ဓနဝက ကလာပ်သည်၊ (ပါတုဘဝတိ)။

ပန-ကား၊ ကဗဠိကာရာဟာရူပဇီဝိနော-ကဗဠိကာရအာဟာရကိုမှီ၍အသက်
 ရှင်ကြရကုန်သော၊ ယေ ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တာ-အကြင်ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့
 သည်၊ (သန္တိ)၊ တေသံ-ထို ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တတို့၏၊ [အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ-

သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၌စပ်၊ အဿ-ထို အမိဝမ်း၌ ကိန်းအောင်းသော သတ္တဝါ၏၊ မာတာ-သည်၊ အန္တံစ-စားဖွယ်လည်းဖြစ်သော၊ ပါနဉ္စ-သောက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော၊ ယံဘောဇနံ-အကြင်အစာကို၊ ဘုဉ္စတိ-စား၏၊ မာတုကုစ္ဆိဂတော-အမိဝမ်း၌ရောက်နေသော၊ သော နရော-ထို သတ္တဝါသည်၊ တေန-ထိုအမိစားအပ်သောအစာဖြင့်၊ တတ္ထ-ထို အမိဝမ်း၌၊ ယာပေတိ-ရည်သောကာလသို့ရောက်စေရ၏၊ ဝါ-မျှတရ၏၊ ဣတိ-သို့ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ (သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ဣန္ဒကသုတ်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်) မာတရာ-သည်၊ အဇ္ဈောဟရိတာဟာရေန-စားမျိုးအပ်သောအာဟာရသည်၊ အနုဂတေ-အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ သရီရေ-ကိုယ်၌လည်းကောင်း၊ ဩပပါတိကာနံ-တို့၏၊ သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသော အစာတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ မုခဂတံ-ခံတွင်း၌ ရောက်သော၊ ခေဠ-တံထွေးကို၊ အဇ္ဈောဟရဏကာလေ-စားမျိုးရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ-အာဟာရဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ-သည်၊ (ပါတုဘဝတိ)၊

ဣတိ-သို့ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ-အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကဿ-သုဒ္ဓဋ္ဌကလာပ်၏လည်းကောင်း၊ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ-ဥတုသမုဋ္ဌာန်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥက္ကံသတော-အားဖြင့်၊ ဒွိန္ဒ-ကုန်သော၊ နဝကာနံစ-နဝကကလာပ်တို့၏လည်းကောင်း၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဆဗ္ဗိသတိဝိဓံ-၂၆-ပါးအပြားရှိသောရုပ်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးခန္ဓဝိဘင်း၌၊ ဧကေကစိတ္တက္ခဏေ-တစ်ခုတစ်ခုသော စိတ္တက္ခဏ၌၊ တိက္ခတ္ထိ-၃-ကြိမ်၊ (ဥပါဒိ၊ ဌီ၊ ဘင် ခဏအားဖြင့် ၃-ကြိမ်) ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ-ဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ခဲ့သော၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ-ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဖြစ်သော၊ သတ္တတိဝိဓံပိ-၇၀-အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆန္ဒဝုတိဝိဓံ-၉၆-ပါးအပြားရှိသော၊ ဣဒံ ရူပံ-ဤရုပ်လည်းကောင်း၊ တယောအရူပိနော၊ ခန္ဓာ စ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သမာသတော-အားဖြင့်၊ နဝနဝုတိ-၉၉-ပါးသော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ)

ဝါ-တစ်နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သဒ္ဓေါ-သဒ္ဓရုပ်သည်၊ အနိယတော-မမြဲ (ကသ္မာ-နည်း၊) ကဒါစိဒေဝ-တစ်ရံတစ်ခါ၌သာ၊ ပါတုဘာဝတော-ထင်းရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒုဝိဓံပိ-၂-ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ (စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော) တံ-ထို သဒ္ဓရုပ်ကို၊ အပနေတွာ၊ သတ္တနဝုတိ-၉၇-ပါးသော၊ ဣမေ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ ယထာသမ္ဘဝံ-ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟိ-မှန်၊ သုတ္တာနံ ပိ-အိပ်ပျော်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပမတ္တာနံပိ-အမှတ်တမဲ့လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စရန္တာနံပိ-လှည့်လည်သွားလာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ခါဒန္တာနမ္ပိ-ခဲစားသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပိဝန္တာနံပိ-

သောက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထို အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏၊ ဒိဝါ စ-၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တိစ-၌လည်းကောင်း၊ ဧတေ-ဤ နာမ်ရုပ်တို့သည်၊ ဝိညာဏ ပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ပဝတ္တန္တိ၊ စ-ဆက်၊ နေသံ-ထို နာမ်ရုပ်တို့၏၊ တံဝိညာဏ ပစ္စယ ဘာဝံ-ထို ဝိညာဏဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ-ဖွင့်ကုန်အံ့။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့တွင်၊ [ကမ္မဇရုပ် တိသမုဋ္ဌာနိကံ၌စပ်] ယံ ဧတံ ကမ္မဇရုပ်-အကြင် ကမ္မဇရုပ်သည်၊ (အတ္တိ)၊ တံ-ထို ကမ္မဇရုပ်သည်၊ [နသက္ကောတိ၌စပ်] ဘဝ၊ ပေ၊ သတ္တာဝါသေသု-ဘဝ၊ ယောနိ ဂတိ၊ ဝိညာဏဌိတိ၊ သတ္တာဝါသတို့၌၊ သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသောရုပ်တို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ပတိဋ္ဌဟန္တံပိ-တည်ရပါသော်လည်း၊ တိသမုဋ္ဌာနိကရူပေ-စိတ္တဇ၊ ဥတုဇ၊ အာဟာ ရဇဟူသော တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်၊ အနုပတ္ထဒ္ဓိ-မထောက်ပံ့အပ်သည်၊ (သမာနံ- ဖြစ်လသော်၊) သက္ကာတု-ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ တိ သမုဋ္ဌာနိကံပိ-တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်လည်း၊ တေန-ထို ကမ္မဇရုပ်သည်၊ အနုပတ္ထံ- သည်၊ (သမာနံသက္ကာတု) န (သက္ကောတိ)၊ အထ ခေါ-စင်စစ်ကား၊ ဝါတဗ္ဗာဟတာ- လေသည် တိုက်ခိုက်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ)ပိ-ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည် လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုဒ္ဓိသဝဝတ္ထာပိတာ-၄-ပါးသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ အသီး သီး ပိုင်းခြား၍ တည်စေအပ်ကုန်သော၊ နဠကလာပိယောဝိယ-ကျူအစည်းသည် ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဦမိဝေဂဗ္ဗာဟတာ-လှိုင်းအဟုန်သည် ပုတ်ခတ်အပ် ကုန်သည်၊ (သမာနာ)ပိ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာသမုဒ္ဒေ- ၌၊ ကတ္ထစိ-တစုံတခုသောအရပ်၌၊ (ကျွန်းငယ်စသည်၌) လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ-ရအပ်သော တည်ရာရှိကုန်သော၊ ဘိန္နဝါဟနိကာ ဝိယ စ-အချင်းချင်း မတူ ကွဲပြား ခြားနားသော

စတုဒ္ဓိသဝဝတ္ထာပိတာ။ ။ [ရုပ်၄ မျိုးရှိသောကြောင့်ကျူ ၄-စည်းဖြင့် ဥပမာပြသည်။] ကျူ စည်း ၄-စည်းရှိ၏။ အရိုးဘက်(ခြေဘက်)၌ တစ်စည်းနှင့် တစ်စည်း မထိဘဲခွဲ၍ တည်စေ အပ်သည်ကို ဝဝတ္ထပိတာဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ခြေဘက်က ခွဲထားအပ်သော်လည်း အထက် (ဦးခေါင်း)ဘက်၌ အချင်းချင်းမှီ၍ တည်နေသောကြောင့် လေတိုက်သော်လည်း မလဲဘဲ တည်နေနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ဘိန္နဝါဟနိကာ။ ။ တစ်စင်းနှင့် တစ်စင်းကွဲပြားနေသည်ကို “ဘိန္န” ဟုဆို၏။ ထိုသို့ ဘိန္နဖြစ်သော်လည်း အချင်းချင်းတွဲဖက်၍တည်သော လှေတို့ကို “ဘိန္နဝါဟနိကာ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုလှေတို့သည် တစ်စင်းနှင့် တစ်စင်း (လည်ဖက်သကဲ့သို့) တွဲဖက်၍တည်နေရကား အောက် ကလည်း ထောက်တည်ရာရနေသောကြောင့် လှိုင်းပုတ်စေကာမူ ကွဲကွာ၍ မသွားသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုအတူ ကမ္မဇရုပ်နှင့် တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်များသည် ခန္ဓာတစ်ကိုယ်တည်းဝယ် အချင်းချင်းထောက်မှီ၍ တစ်သက်လုံး တည်ကြ၏။

လေ့တို့သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အညမည၊ ပတ္တဒွါနေဝ-အချင်းချင်းထောက်ပံ့ အပ်ကုန်သည်သာ၊ (ဟုတွာ)၊ ဇောနိ-ဤစတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့သည်၊ အပတမာနာနိ-မလဲမပြိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သဏ္ဌဟိတွာ-ကောင်းစွာတည်၍၊ ဧကံပိ ဝဿ-တစ်နှစ်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေပိ ဝဿာနိ-၂-နှစ်တို့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊၊ ပေ၊ ဝဿသကံပိ-အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ တေသံ သတ္တာနံ-တို့၏၊ အာယုက္ခယောဝါ-အသက်၏ကုန်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုညက္ခယောဝါ-ကောင်းမှု၏ ကုန်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ ပဝတ္တန္တိ-ဖြစ်တည်ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သဗ္ဗဘဝါဒီသု-တို့၌၊ ပဝတ္တိတောပိ-ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့၌၊ [“ဧတ္ထ-ဤ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပနိဒ္ဒေသ၌”ဟု ရှေးနိဿယစွဲ၏၊] ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

စ-ဆက်၊ သင်္ဂဟာတိ ဧတ္ထ-သင်္ဂဟာဟူသော ဤပါး၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော) အာရုပ္ပေ-အရူပဘုံ၌၊ ပဝတ္တိပဋိသန္နိသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ-၌၊ ပဝတ္တိယံစ-၌လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ယံ နာမမေဝ-အကြင်နာမ်သည်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ အသညီသု-သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့၌၊ (အသညသတ် သတ္တဝါတို့၌) သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ-၌၊ ပဝတ္တိယံစ-၌လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ယံ ရူပမေဝ စ-အကြင်ရုပ်သည်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝေါကာရ

ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ စ ပဝတ္တိယံ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-၏ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပုံကို အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ-ရူပပဝတ္တိတ္ထမအတိုင်း သိပါ။ ရှေးဘဝ ကမ္မဝိညာဉ်ကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သော ပဉ္စဝိညာဉ်ဖြစ်ရာအခါ၌ နာမ်သာဖြစ်၏၊ ရုပ်မဖြစ်၊ ဤ ဘဝ၌ ထိုပဉ္စဝိညာဉ်နှင့် စေတသိက်တို့ဖြစ်ရာဝယ် သဟဇာတဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စေတသိက်နာမ်သာဖြစ်၏၊ ရုပ်မဖြစ်၊ ဤကို ရည်ရွယ်၍ “ပဉ္စဝေါကာရဘဝေစ ပဝတ္တိယံ၊ ပေ၊ နာမမေဝ”ဟု ဆိုသည်၊ ထို အခါ၌ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမ်”ဟူသော ရနိုင်သည်၊ [ရှေးဘဝက ဝိညာဉ်ကြောင့် ပဉ္စဝိညာဉ်မှ တစ်ပါး အခြားဝိညာဉ်တို့ဖြစ်ပုံကို ရည်ရွယ်လျှင်ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”ဟု ဖြစ်နိုင်သည်။--ဋီကာ]

အသညီသု၊ ပေ၊ ရူပမေဝ။ ။အသညသတ်တို့၌ သဟဇာတဝိညာဉ်အတွက် ယုံမှားဘွယ် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့သော ကမ္မဝိညာဉ်ကိုသာ ရည်ရွယ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ “ပဉ္စဝေါ ကာရဘဝေစ ပဝတ္တိယံ”၌လည်း ဘဝင်အစရှိသော နာမ်ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ရှေးကံ မှ တစ်ပါးသော အခြား ရှေးကံကြောင့် ရုပ်ကိုသာ ဖြစ်စေရာအခါကို ရည်ရွယ်၍ “ရူပမေဝ” ဟု ဆိုသည်၊ ထို့ပြင်--နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားရာအခါ၌ ရှေးကမ္မဝိညာဉ်ကြောင့် ရုပ်သာဖြစ်၏၊ ဘဝင်စသော ဝိပါက်စိတ်ဖြစ်ရာအခါမှ တစ်ပါးသော စိတ်ဖြစ်ရာ၌လည်း ရှေးကမ္မဝိညာဉ်ကြောင့် ရုပ်သာဖြစ်နိုင်သည်။

ဘဝေ-၌၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိအခါ၌၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ ဝိညာဏပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ယံနာမရူပံစ-အကြင်နာမ်ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ (သမ္ဘဝတိ) တံသဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော နာမ်၊ ရုပ်၊ နာမ်ရုပ်ကို၊ နာမဉ္စ-နာမ်လည်း၊ ရူပဉ္စ-ရုပ်လည်း၊ နာမရူပဉ္စ-ရုပ်နာမ်လည်း၊ နာမရူပံ-နာမ်၊ ရုပ်၊ နာမ်ရုပ်၊ ကုတိဇေဝံ-သို့၊ ဧကဒေသသရူပေကသေသ နယေန-တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့်တူသော ရုပ်တွင်ရှိသော ပုဒ်တို့၏ တစ်ပုဒ်တည်း ကြွင်းကျန် သော နည်းအားဖြင့်၊ သင်္ဂဟေတွာ-သိမ်းယူ၍၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အသညီသု-အသညသတ်တို့၌၊ ဝိညာဏာဘာဝေါ-ဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝစနံ-ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံဟူသော စကားသည်။) အယုတ္တံ-မသင့်၊ ကုတိဇေ-ဤသို့ စောဒနာအံ၊ ကုဒံပိ-ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံဟူသော စကားသည်လည်း၊ အယုတ္တံ-အသညသတ် အတွက် မသင့်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ယုတ္တမေဝ-သင့်သည်သာ)။

နာမရူပဿ-နာမ်ရုပ်၏၊ ဟေတု-အကြောင်းဖြစ်သော၊ ယံဝိညာဏံ-သည်၊ (အတ္တိ) တံ-ထိုဝိညာဉ်ကို၊ ဝိပါကံစ-ဝိပါကံဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ အဝိပါကံစ-ဝိပါကံဝိညာဉ်မှတစ်ပါးသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ (ကုတိ-ဤသို့) ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ ဒွိဓာ-၂-ပါအားဖြင့်၊ မတံ-သိအပ်၏၊ (တတော-ထို့ကြောင့်) ကုဒံ-အသညသတ်တို့၌ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ ဟူသော ဤစကားသည်၊ ယုတ္တမေဝ-သင့်သည်သာ၊ ဟိ-ချဲ့၊ နာမရူပဿ-၏၊ ဟေတု-သော၊

ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ သဗ္ဗတ္ထ။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ပဝတ္တိအခါကို “သဗ္ဗတ္ထ”ဟုဆိုသည်။ ဤဘဝ၌ သဟဇာတဝိညာဉ်ကြောင့် စေတသိက်နာမ်လည်း ဖြစ်နိုင်၊ စိတ္တဇ ရုပ်လည်းဖြစ်နိုင်၏။ ရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော ကမ္မဝိညာဉ်ကြောင့် (ပဉ္စဝိညာဉ်မှတစ်ပါးသော ဝိပါကံနာမ်ဖြစ်ရာ အခါ၌)ဝိပါကံနာမ်ဖြစ်နိုင်၊ ကမ္မဇရုပ်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ”ဟုဆိုသည်။

ဧကဒေသရူပေကသေသ။ ။ဤစကားအရ “နာမဉ္စ+ရူပဉ္စ+နာမရူပဉ္စ”ဟုသုံးမျိုးထွက်၏။ ထို ၃-မျိုးတွင် တတိယဖြစ်သော နာမရူပံ၏ မိမိနှင့် တစ်စိတ်တူသော ၁-နံပါတ် နာမံသို့လည်းကောင်း၊ ၂-နံပါတ်ရူပံသို့လည်းကောင်း ပေါင်း၍ မိမိဟူသော နာမရူပံပုဒ်က ကျေခြင်းကို “ဧကဒေသ သရူပေကသေသ”ဟုဆိုသည်။

အသညီသု ၊ပေ၊ ကုဒံပိ။ ။အသညီသုတျာဒိ စောဒနာ၊ နာယုတ္တံ ကုဒံပိတျာဒိ ပရိဟာရော-ဤသို့ ယောဇနာရှိသောကြောင့် နာယုတ္တံနောက်၌ ပိုဒ်မရှိစေဘဲ “နာယုတ္တံ ကုဒံပိ”ဟု တဝါကျတည်းရှိပါစေ၊ ဤသို့ရှိမှသာ ကုဒံအတွက် နာယုတ္တံ လှည့်၍ စပ်ရသောကြောင့် စပ်ပုဒ်ရှိသည်။ ယခုစာအုပ်တို့၌ နာယုတ္တံနောက်၌ ပိုဒ်ခတ်၍ “ကုဒံပိ”ဟုရှိသည်ကား မမှန်ပါ။

ယံဝိညာဏံ-သည်။ (အတ္တိ)၊ တံ-ထိုဝိညာဉ်ကို၊ ဝိပါကာဝိပါကဘေဒတော-
 ဝိပါကံဝိညာဉ်မှ တစ်ပါးသော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာဝိညာဉ်တို့၏ အပြား
 အားဖြင့်၊ ဒွိဓာ-ဖြင့်၊ မတံ-သိအပ်၏၊ ဣဒံ-အသညသတ်ဘုံ၌ ဤရုပ်သည်လည်း၊
 အသညသတ္တေသု-တို့၌၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနတ္တာ-ရှေးကံ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ-ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝ၌၊ (အသညသတ်ဘုံ
 မရောက်မီ ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝတုန်းက) ပဝတ္တ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ ပစ္စယာ-
 ဖြစ်သောအဘိသင်္ခါရဝိညာဉ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်သော၊)
 ရူပံ-ရုပ်တည်း၊ ပဉ္စဝေါကာရေ-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌၊ ပဝတ္တိယံ-ပဝတ္တိအခါ၌၊ ကုသလာဒိ
 စိတ္တက္ခဏေ-ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏ စိတ္တက္ခဏာ၌၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ-ကံဟူသော
 ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ (ရူပံ-ရုပ်သည်၊ တထာ-ထို့အတူတည်း၊ “အတိတ်ဘဝကဖြစ်
 ခဲ့သော အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်-ဟူလိ၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ ဣဒံ-
 အသညသတ်တို့၌ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ ဟူသောဤစကားသည်၊ ယုတ္တမေဝ-
 သင့်သည်သာ၊ ဧဝံ-သို့၊ သင်္ဂဟတောပိ-ရထိုက်သမျှကို သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်လည်း၊
 ဧတ္ထ-ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံဟူသောပုဒ်၌၊ ဝိနိစ္စယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ပစ္စယနယာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ (ဝိတ္တာရံ-ကို) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတ္တာဒယေမိ)-
 ထုတ်၍ပြဦးအံ့၊ ဝိပါကဝိညာဏံ-သည်၊ နာမဿ-အား၊ နဝဓာ-၉-ပါးအပြားအား
 ဖြင့်၊ ပစ္စယော-လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဝတ္ထုရူပဿ-
 ဟဒယဝတ္ထုရုပ်အား၊ နဝဓာ-၉-ပါးအပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သေသရူပဿ-
 ဟဒယဝတ္ထုရုပ်မှကြွင်းသော ရုပ်အား၊ အဋ္ဌဓာ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ပစ္စယော
 ဟောတိ) အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ-ရှေးရှေးဘဝက ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အဘိသင်္ခါရ
 ဝိညာဉ်သည်၊ ရူပဿ-ရုပ်အား၊ ဧကဓာ-တစ်ပါးသောအဘို့အားဖြင့်၊ (ပစ္စယော)
 ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ တဒညံ-ထိုဝိပါကံဝိညာဉ်၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်တို့မှ တစ်ပါး
 သောဝိညာဉ်သည်၊ တဿ တဿ-ထိုထိုနာမ်ရုပ်အား၊ ယထာရဟံ-ထိုက်သည်
 အားသည်လျော်စွာ၊ (ပစ္စယော ဟောတိ)။

ကုသလာဒိ စိတ္တက္ခဏေ။ ။ အာဒိဖြင့် အကုသလ ကြိယာစိတ္တက္ခဏသာ မက
 ဝိပါကံ စိတ္တက္ခဏကိုလည်း ယူပါ၊ မှန်၏-အချို့သော ရှေးကံသည် ဝိပါကံစိတ်ကိုလည်းကောင်း၊
 ကမ္မဇရုပ်ကိုလည်းကောင်း ဖြစ်စေတတ်သော်လည်း အချို့ကား ဝိပါကံအကျိုးရင်းကို မဖြစ်စေ
 တတ်၊ ကမ္မဇရုပ်တို့ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သည်-မီကာ၊ [ဝိပါကံစိတ်သည် ရှေးကံ၏ မုချအကျိုးတည်း၊
 ကမ္မဇရုပ်ကား ရှေးကံ၏ နိဿန္နဖလ (အကျိုးဆက်)တည်း၊]

ဟိ-ချဲ့၊ ပဋိသန္ဓိယံ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တိယံ-ပဝတ္တိအခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝိပါကသင်္ခါတံ-ဝိပါကဟု ဆိုအပ်သော၊ ယံ ဧတံ နာမံ-အကြင်နာမံသည်၊ (အတ္တိ)၊ ရူပမိဿဿ-ရုပ်နှင့်ရောသော၊ တဿ ဝါ-ထို ဝိပါက ဝိညာဏ်အားသော်လည်းကောင်း၊ ရူပအမိဿဿ-ရုပ်နှင့်မရောသော၊ (တဿ ဝါ-ထိုဝိညာဏ်အားသော်လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိကံ ဝါ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဖြစ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အညံ ဝါ-အခြားအခါ၌ ဖြစ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝိပါက ဝိညာဏံ-သည်၊ သဟဇာတံ၊ ပေ၊ ပစ္စယေတိ-သဟဇာတပစ္စည်း၊ ပေ၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ နဝဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဝတ္ထုရူပဿ-ဟဒယဝတ္ထုရုပ်အား၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ဝတ္ထုရူပံ-ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ သေသရူပဿ-ကြွင်းသော ရုပ်အပေါင်းအား၊ နဝသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု-ဤပစ္စည်းတို့တွင်၊ အညမညပစ္စယံ-ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ သေသေဟိ-ကြွင်းကုန်သော၊ အဌဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန-ကား၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ-အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်သည်၊ ဝါ-အကျိုးတရားကို ပြုစီမံတတ်သော ကမ္မဝိညာဏ်သည်၊ အသညသတ္တ ရူပဿ ဝါ-အသညသတ်သတ္တဝါတို့၏ ရုပ်အားသော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝေါကာရေ-၌၊ ကမ္မဇဿ ဝါ-ကမ္မဇရုပ်အားသော်လည်းကောင်း၊ သုတ္တန္တိက ပရိယာယေန-သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ ဥပနိဿယ ဝသေန-ဥပနိဿယ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧကဓာဝ-တစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့်သာ၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အဝသေသံ-အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်မှကြွင်းသော၊ ပဌမဘဝင်္ဂတော-ပဋိသန္ဓေနှောင် ပဌမဘဝင်မှ၊ ပဘတိ-စ၍၊ သဗ္ဗမ္ပိ-သော၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဉ်သည်၊ တဿ တဿ နာမရူပဿ-အား၊ ယထာရဟံ-စွာ၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ တဿ- ထိုနာမ်ရုပ်အား၊ ပစ္စယနယေ-ကျေးဇူးပြုပုံနည်းကို၊ ဒသိယမာနေ-ပြအပ်သော်၊ သဗ္ဗာပိ-သော၊ ပဌာနကထာ-ပဌာနကထာသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ-အကျယ် ချဲ့ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုကျေးဇူးပြုပုံနည်းကို၊ နအာရဘာမ-အားမထုတ်ကုန်တော့အံ့။

တတ္ထ-ထိုဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပံဟူသောစကားရပ်၌၊ (ဌပေတွာ-၍၊ စောဒကဿ-၏၊ ဤဒိသီ-သော၊ စောဒနာ-သည်၊)သိယာဝ-၏၊ (ကိဒိသိ-ဘယ်ကဲ့သို့ရှိအပ်သော၊ စောဒနာ-သည်၊ သိယာ-နည်း)၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး

သုတ္တန္တိကပရိယာယေန။ ။အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ဝယ်ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၌ရုပ်တရားအားကျေးဇူးပြုပုံကိုဟောတော် မမူ၊ သုတ္တန်ပါဠိတော်၌ကား“ယသ္မိံ သတိ ယံ ဟောတိ-အကြင်အကြောင်းရှိလျှင်အကြင်အကျိုး၏ ထိုအကြောင်းသည်ထိုအကျိုး၏ ဥပနိဿယတည်း ဟုဟောတော်မူသည်။

စောဒပက္ခကိုဆိုဦးအံ့၊ ပဋိသန္ဓိနာမရူပ-ပဋိသန္ဓေနာမ်ရူပသည်။ ဝါ-က၊ဝိညာဏပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဟောတိ-၏။ ဧတံ-အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်သနည်း၊ (ဣတိ-သို့၊ ဤဒိသီ-သော၊ စောဒနာသိယာ-၏) (ပဋိသန္ဓိနာမရူပ-သည်၊ ဝိညာဏပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဧတံ-ကို) သုတ္တတောစ-ပါဠိတော်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယုတ္တိတောစ-အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဇာနိတဗ္ဗံ-၏) ဟိ-ချဲ့၊ သုတ္တေ-ပါဠိတော်၌၊ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဗဟုဓာ-များသောအားဖြင့်၊ ဝေဒနာဒိနံ-ဝေဒနာအစရှိသည်တို့၏၊ ဝိညာဏပစ္စယတာ-ဝိညာဉ်ဟူသောအကြောင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ သိဒ္ဓါ-ပြီးစီး၏၊ [စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတရားဟူသည် စေတသိက် နာမ်တရားတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာဒိနံ ဟုဆိုသည်။]

ပန-ကား၊ ယုတ္တိတော-အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်၊ [သိဇ္ဈတိ၌စပ်] ဣဓ-ဤလောက၌၊ ဒိဋ္ဌေန-တိုက်ရိုက်မြင်အပ်သော၊ စိတ္တဇေန-စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ ရူပေန-ရုပ်ကြောင့်၊ (စိတ်ကြည်လင်သော် ရုပ်ကြည်လင်ခြင်း စိတ်မကြည်လင်သော် ရုပ်မကြည်လင်ခြင်းကြောင့်)၊ အဒိဋ္ဌဿာပိ-တိုက်ရိုက်မမြင်အပ်သည် လည်းဖြစ်သော၊ ရူပဿ-ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်၊ သိဇ္ဈတိ-ပြီးစီး၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ စိတ္တေ-သည်၊ ပသန္ဓေဝါ-ကြည်လင်သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပသန္ဓေဝါ-သော် လည်းကောင်း၊ တဒနုရူပါနိ-ထိုစိတ်အားလျော်ကုန်သော၊ ရူပါနိ-ရုပ်တို့ကို၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ-ဖြစ်သည်တို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာနိ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ ဒိဋ္ဌေနစ-မြင်အပ်သော စိတ္တဇရုပ်ဖြင့်လည်း၊ အဒိဋ္ဌဿ-တိုက်ရိုက်မမြင်အပ်သောရုပ်ကို၊ အနုမာနံ-လျော်စွာ သိတတ်သောဉာဏ်သည်၊ ဝါ-မှန်းဆနိုင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဣဓ-ဤလောက၌၊ ဒိဋ္ဌေန-တိုက်မြင်အပ်သော၊ ဣမိနာ စိတ္တဇရူပေန-ဤစိတ္တဇရုပ်ကြောင့်၊ အဒိဋ္ဌဿာပိ-တိုက်ရိုက်မမြင်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပဋိသန္ဓိ ရူပဿ-အား၊ ဝိညာဏံ-ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ ဧတံ-ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံသိနိုင်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿာပိ-ကံဟူသောအကြောင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ တဿ-ထိုရုပ်၏၊ [ဝိညာဏပစ္စယာ ကတာ ၌စပ်] စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿေဝ-စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်၏ကဲ့သို့၊ ဝိညာဏပစ္စယကတာ-ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းရှိ၏ အဖြစ်သည်၊ ပဋ္ဌာနေ-ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌၊ အာဂတာ-လာပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မှတ်အပ်၏၊ . . . ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ပစ္စယနယတောပိ-ကျေးဇူးပြုပုံနည်းအားဖြင့်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပပုဒ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝိညာတဗ္ဗော-၏။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း၌၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိတိ-ဟူ၍၊ ဘာသမာနေန-ဟောတော်မူသော၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ [ပဝတ္တိတံ ဟောတိ ၌စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥပပရိက္ခမာနာနံ-စူးစမ်း ဆင်ခြင်တတ်ကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာနံ-ပညာရှိတို့၏ ဉာဏ်၌၊ ပရမတ္ထတော-အားဖြင့်၊ နာမရူပမတ္ထမေဝ-နာမ်ရုပ်ကိုသာ၊ ပဝတ္တမာနံ-ဖြစ်သည်ကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ သတ္တော-သတ္တဝါကို၊ န (ဒိဿတိ)-မတွေ့မြင်အပ်၊ ပေါသော-ယောက်ျားကို၊ န (ဒိဿတိ)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမဏေနဝါ-သမဏအမည်ရသူသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဏေနဝါ- ဗြဟ္မဏအမည်ရသူသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒေဝေန ဝါ -နတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မာရေနဝါ-မာရ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မနာ ဝါ-ဗြဟ္မာသည်သော်လည်းကောင်း၊ လောကသ္မိံ-၌၊ ဧကေနစိဝါ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပဗ္ဗိဝတ္တိယံ-ဆန့်ကျင်ဘက် မလည်စေအပ် မလည်စေနိုင်သော၊ ဝါ-မတွန်းလှန်အပ် မတွန်းလှန်နိုင်သော၊ အနုတ္တရံ-အတူမရှိ မြတ်သော၊ ဓမ္မစက္ကံ-တရားတည်းဟူသောစက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဝတ္တိတံ-ဖြစ်စေတော်မူအပ်သည်၊ ဝါ- လည်စေတော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပပဒနိဒ္ဒေသော သည်။

နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ။ ။“ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”ဟု ဟောတော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်နှင့်ရုပ်မျှသာဖြစ်၏။ “ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါမရှိ”ဟု ဟောတော်မူရာရောက်၏။ ထိုဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို မည်သူမျှမတွန်းလှန်၊ မပယ်ဖျက်နိုင်-ထိုကြောင့် “တရားတည်းဟူသော အာဏာစက်ကို ဖြစ်စေတော်မူအပ်ရာ(လည်စေတော်မူအပ်ရာ) ရောက်သည်”-ဤအလို “ဓမ္မစက္ကံ”အရ ဘုရားရှင်၏ အာဏာစက်ဟုယူပါ ။

ဋီကာ။ ။(တစ်နည်း)“နာမ်ရုပ်သာရှိ၏”ဟု ပြကြောင်းဖြစ်သော “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”ဟူသော တရားတော်ဖြင့် အဆက်မပြတ်ဖြစ်၍ နေသော နာမ်ရုပ်၏ ဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်ကြောင်းကို ပြတော်မူ၏။ [သဗ္ဗေသင်္ခါရာဒုက္ခာ၊] ဒုက္ခသစ္စာကို တိုက်ရိုက်ပြတော်မူသဖြင့် ထို၏အကြောင်းဖြစ်သော တဏှာသမုဒယသစ္စာကိုလည်း ဖလူပစာရအားဖြင့် ပြတော်မူ၏-ထိုဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်းနိရောဓကိုလည်းကောင်း၊ ထိုနိရောဓ၏အကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂကို လည်းကောင်း အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် ပြတော်မူ၏။ ဤသို့ သစ္စာလေးပါးကို ပြတော်မူသော တရားတော်သည် ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနုသုတ်တော်ပင်တည်း။ မှန်၏-ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနုသုတ်၌ “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ” စသည် ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို ထင်ရှားပြခြင်းကိုပင် “အနုတ္တရံဓမ္မစက္ကံပဝတ္တိတံ”ဟု ဟောတော် မူသည်။

သဠာယတနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၂၉။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနနိဒ္ဒေသ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ခန္ဓတ္ထယံ-နာမ်ခန္ဓာ၃-ပါးအပေါင်းကို၊ နာမ်-နာမ်ဟူ၍၊ မတံ-သိအပ်၏။ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ-ဘူတရုပ်၊ ဝတ္ထုရုပ်အစရှိသောရုပ်ကို၊ ရူပံ-ရုပ်ဟူ၍၊ (မတံ)၊ ကတေကသေသံ-ပြုအပ်ပြီးသော ဧကသေသံအဖြစ်ရှိသော၊ တံ-ထို နာမ်ရုပ်သည်၊ တာဒိသသေဝ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တဿ-ထိုသဠာယတနအား၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)၊ “ကတေကသေသံ တံ၊ တဿ”တို့ အရ သဒ္ဓါ ရသော်လည်း “ပစ္စယော”အရ ကျေးဇူးပြုသောတရားမှာ သဒ္ဓါမဟုတ်၊ နာမ်ရုပ်သဠာယတနတရားတည်း၊ ထို့ကြောင့် အနက်ပါ ယူရသော ဥပစာစကားဟု မှတ်ပါ။ | ဟိ-ချဲ့၊ သဠာယတနဿ-၏။ ပစ္စယဘူတံ-အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ယံ ဧတံ နာမရူပံ-အကြင်နာမ်ရုပ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထို နာမ်ရုပ်တွင်၊ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္ထယံ-ဝေဒနာအစရှိသောခန္ဓာ ၃-ပါးအပေါင်းကို၊ နာမန္တိ-ဟူ၍၊ (မတံ)၊ ပန-ကား၊ ရူပံ-ရုပ်ကို၊ [မတံ၌ စပ်၊] သကသန္တတိ ပရိယာပန္နံ-မိမိခန္ဓာအစ၌ အကျုံးဝင်သော၊ [ဘူတဝတ္ထာဒိကံ ၌ စပ်၊] နိယမတော-အမြဲအားဖြင့်၊ ဝါ-ဧကန်အားဖြင့်၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဘူတာနိ-ဘူတရုပ်တို့လည်းကောင်း၊ ဆ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ-ဝတ္ထုရုပ်တို့လည်းကောင်း၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ-ဇီဝိတိန္ဒြေလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ-ဘူတရုပ်၊စက္ခုဝတ္ထု အစရှိသော ရုပ်ဟူ၍၊ မတံ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ နာမဗ္ဗ-နာမ်လည်း၊ ရူပဗ္ဗ-ရုပ်လည်း၊ နာမရူပဗ္ဗ-နာမ်ရုပ်လည်း၊ နာမရူပံ-နာမ်၊ရုပ်၊နာမ်ရုပ်၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကတေကသေသံ-ပြုအပ်ပြီးသော ဧကသေသံ အဖြစ်ရှိသော၊ တံ-ထို နာမ်ရုပ်ကို၊ [ဝေဒိတဗ္ဗံ ၌ စပ်၊] ဝါ-သည်၊ [ပစ္စယော ၌ စပ်၊] ဆဠာယတနဗ္ဗ-၆-ခုမြောက် မနာယတနလည်း၊ သဠာယတနံ-၆-ပါးသောအာယတနလည်း၊ သဠာယတနံ-၆-ခုမြောက် မနာယတန-၆-ပါးသော အာယတန၊ဣတိဧဝံ-သို့၊ ကတေကသေသသေဝ-ပြုအပ်ပြီးသောဧကသေသံ

နိယမတော။ ။ဤ နိယမတောဖြင့် မမြဲသော (တစ်ခါတစ်ရံသာ) ကျေးဇူးပြုခြင်းကို ကန့်သတ် မဟုတ်၊ ဧကန်ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြလို၍ ဆိုအပ်သော ဝိသေသနတည်း။ [နိယမတောတိ စ ဣဒံ၊ ပေ၊ ဧကန္တေန သဠာယတနဿ ပဝတ္ထမာနဿ ပစ္စယဘာဝံ သန္ဓာယဝုတ္တံ။-ဋီကာ၊] ဤဋီကာ၌ ဧကန္တေနသည် နိယမတော၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း။

ဆဠာယတနဗ္ဗ ပေ၊ သဠာယတနံ။ ။ဤ ဧကသေသံပြုရာ၌ ဆဠာယတနဟူသော ပုဒ်သည် ကြွင်းကျန်သော သဠာယတနပုဒ်နှင့် သုတိ မတူသောကြောင့် သဒ္ဓသရူပေကသေသံ မဟုတ်၊ အနက်အားဖြင့်ကား ဆဠာယတန ဟူသည် သဠာယတန၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း မနာယတနတည်း၊ ထို့ကြောင့် အတ္ထဧကဒေသ သရူပေကသေသံ-ဟုဋီကာဖွင့်သည်၊ အတဝါ စသော ဋီကာနည်းကို ဋီကာအဓိပ္ပာယ်၌ ကြည့်ပါ။

အဖြစ်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သဠာယတနဿ-အား၊ ပစ္စယော-
ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗ-ဇာ၊ [“ကတေကသေသ”၌
ဘာဝပ္ပဓာနကြံမှ ဗဟုဗ္ဗိသမာသံပြီးသောအခါ “သဠာယတနဿ”နှင့် အရတူမည်၊
ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ကတေကသေသံ-သော၊ တံ-ထိုနာမ်ရုပ်ကို၊ ဝါ-သည်၊ ကတေက
သေသသေဝ-သော၊ သဠာယတနဿ-အား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗ-
နည်း၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အာရုပ္ပေ-အရူပဘုံ၌၊ နာမမေဝ-နာမ်သည်သာ၊ ပစ္စယော-
ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)တဉ္စ-ထိုနာမ်သည်လည်း၊ ဆဠာယတ နသေဝ-၆-
ခုမြောက် မနာယတနအားသာ၊ (ပစ္စယော ဟောတိ)၊ အညဿ-မနာယတနမှ
အခြားသော ၅-ပါးသောမနာယတနအား၊ (ပစ္စယော) န (ဟောတိ)၊ တသ္မာကြောင့်၊
(ကတေကသေသံ-သော၊ တံ-ထိုနာမ်ရုပ်ကို၊ ဝါ-သည်၊ ကတေက သေသသေဝ-
သော၊ သဠာယတနဿ-အား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗ-ဇာ၊) ဟိ-မှန်၊
နာမပစ္စယာ ဆဠာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ အဗျာကတဝါရေ-၌၊ ဝက္ခတိ-ဟောတော်မ
လတ္တံ့၊ (ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းဝယ် အဘိဓမ္မာယောဇနိယနည်း၊ အဗျာကတဝါရ၌
ဟောတော်မူလတ္တံ့၊) ဟိ-မှန်၊ ဣဓ-ဤ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံဟူသော
စကားရပ်၌၊ သင်္ဂဟိတမေဝ-သိမ်းယူအပ်သောနာမ်ရုပ်ကိုသာ၊ တတ္ထ-ထိုအဗျာကတ
ဝါရ၌၊ ဝိဘတ္တံ-ဝေဘန်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗ-ဇာ၊

တတ္ထ-ထိုနာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ (ဌတွာ-၍၊
စောဒကဿ-ဇာ၊ ဤဒိသီ-သော၊ စောဒနာ-သည်၊) သိယာ-ဇာ၊ (ကိဒိသီ-သော၊
စောဒနာ-သည်၊ သိယာ-နည်း၊) ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို
ဆိုဦးအံ့၊ နာမရူပံ-သည်၊ သဠာယတနဿ-အား၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ-ဇာ၊ ဣတိ
ဧတံ-ဤအကြောင်းကို၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗ္ဗ-
သိထိုက်ပါသနည်း၊ ဝါ-သိနိုင်ပါသနည်း၊ (ဣတိ ဤဒိသီ-သော၊ စောဒနာသိယာ-
ဇာ၊) နာမရူပဘဝေ-နာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (သတိ-ရှိလသော်၊) ဘာဝတော-
သဠာယတန၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ (နာမရူပံ-သည်၊ သဠာယတနဿ-အား၊ ပစ္စယော
ဟောတိ၊ ဣတိ ဧတံ-ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗ-သိထိုက်ဇာ၊ ဝါ-သိနိုင်ဇာ၊)

ဟိ-ချဲ့၊ တဿ တဿ နာမဿ-ထိုထိုနာမ်၏လည်းကောင်း၊ တဿ တဿ
ရူပဿ စ-ထိုထိုရုပ်၏လည်းကောင်း၊ ဘာဝေ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (သတိ-ရှိလသော်၊)
တံတံ အာယတနံ-သည်၊ ဟောတိ၊ အညထာ-ထိုထိုနာမ်ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော
အကြောင်းမှ တစ်ပါးသောအကြောင်းကြောင့်၊ (တံတံ အာယတနံ-သည်၊)
န(ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုသဠာယတန၏၊
[ယောဇနာ၌အဿကို “နာမရူပဿ” ဟုစွဲလေ၏၊ ဘာဝိတာ၌စပ်ရမည် ဖြစ်သော
ကြောင့် မကောင်း၊]

သာတဗ္ဗာဝဘာဝိတာ-ထိုနာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသော ထိုသဘောသည်၊ ပစ္စယနယသို့ညောင်-ကျေးဇူးပြုပုံနည်းကို ပြရာ၌ပင်၊ အာဝိ-စွာ၊ ဘာဝိသတိ-ဖြစ်လတ္တံ့။

တသ္မာ-ထိုကြောင့်၊ [နေယျံ ဌာဝပံ။] ပဋိသန္ဓိယံဝါ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထေဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင်နာမ်ရုပ်သည်၊ ယဿ-အကြင် သဠာယတနအား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ယထာစ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ-ထိုနာမ်ရုပ်၏ ထိုသဠာယတနအား ထိုပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာကို၊ ဝိဘာဝိနာ-ပညာရှိသည်၊ နေယျံ-ဆောင်ယူထိုက်၏၊ ဝါ-သိထိုက်၏၊ တဏှ-ထိုဂါထာ၌၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အတ္တဒီပနာ-အနက် ကို ထင်းရှူးပြခြင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ အာရုပ္ပေ-အရူပဘုံ၌၊ ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္တိသု-တို့၌၊ နာမမေဝ-နာမ်သည်သာ၊ ဆဋ္ဌာ-၆-ခုမြောက် မနာယတနအား၊ သတ္တဓာ- ၇-ပါး အပြားအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ တံ-ထို ၇-ပါးအပြား အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်၊ အဝကံသတော-အယုတ်အလျော့အားဖြင့်၊ ဟောတိ၊ ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ တာဝ-ပဝတ္တိအခါမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ-သော) ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ အဝကံသတော-အားဖြင့်၊ သဟဇာတ၊ ပေ၊ ပစ္စယေဟိ-သဟဇာတ ပစ္စည်း၊ အညမညပစ္စည်း၊ ပေ၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ သတ္တဓာ-အားဖြင့်၊ နာမံ- သည်၊ ဆဋ္ဌာယတနဿ-၆-ခုမြောက် မနာယနအား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပဋိသန္ဓေနာမ်တို့တွင်၊ ကိဉ္စိ-အချို့နာမ်သည်၊ ဟေတုပစ္စယေန- ဟေတုပစ္စယသတ္တိလည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိ-အချို့နာမ်သည်၊ အာဟာရပစ္စယေန- အာဟာရပစ္စယသတ္တိလည်းကောင်း၊ ဣတိဧဝံ-ဤသို့၊ အညထာပိ-အခြားသော

တဗ္ဗာဝဘာဝိတာ။ ။တဿ-ထိုနာမ်ရုပ်၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ တဗ္ဗာဝေါ၊ ဘဝတိ သီလေနာတိ ဘာဝိ-ဖြစ်လေ့ရှိသော သဠာယတန၊ တဗ္ဗာဝေ+ဘာဝိ တဗ္ဗာဝဘာဝိ- ထိုနာမ်ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိသော သဠာယတန၊ တဗ္ဗာဝဘာဝိနော+ဘာဝေါ တဗ္ဗာဝဘာဝိတာ၊ ဤသို့သာ သဒ္ဓါအနက်ဖြစ်သင့်၏၊ စာအုပ်တို့၌ “တဗ္ဗာဝဘာဝိဘာဝတာ”ဟု ဘာဝတစ်ပုဒ် ပိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ “တဗ္ဗာဝ ဘာဝိဘာဝိကာရ” ကိုပင် “တဗ္ဗာဝ ဘာဝိတာ”ဟု ဆိုထားသည်။

ကိဉ္စိ ပနေတ္ထ။ ။ဝိပါကနာမ်တို့တွင် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟဟိတ် များသည် ပဋိသန္ဓေအခါ၌လည်းကောင်း၊ နောက်၌လာမည့် ပဝတ္တိအခါ၌လည်းကောင်း ဟေတု သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သေး၏၊ ဖဿ ဓေတနာဟူသော အာဟာရတို့သည် အာဟာရ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်လည်း ကျေးဇူးပြုနိုင်သေး၏၊ ထို့ကြောင့် ဟေတုသတ္တိဖြင့် ပို၍ ကျေးဇူးပြုသော အခါ အဋ္ဌဓာပစ္စယော ဖြစ်၏၊ အာဟာရသတ္တိဖြင့် ပို၍ ကျေးဇူးပြုသောအခါ နဝဓာပစ္စယော ဖြစ်၏၊ ဋီကာ၌ နာမ်ဣန္ဒြေတို့က ဣန္ဒြိယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောအခါကို ရည်ရွယ်၍ ဒသဓာ ပစ္စယောကို လည်း ပြသေး၏။

ပစ္စယသတ္တိအားဖြင့်လည်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ-ထိုအခြားသော ပစ္စယသတ္တိ၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဥက္ကံသာဝကံသော-အတိုးအလျော့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္ထေပိ-ပဝတ္တိအခါ၌လည်း၊ ဝိပါကံ-ဝိပါကံနာမ်သည်၊ ဝုတ္တနယေနေ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ (သတ္တဓာဟုလည်းကောင်း၊ အညထာပိဟုလည်းကောင်းဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊) ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ဣတရံ ဝိပါကံနာမ်မှအခြားသောကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာနာမ်သည်၊ အဝကံသတော-အားဖြင့်၊ ဝုတ္တပကာရေသု-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ပစ္စယေသု-ပစ္စည်းတို့တွင်၊ ဝိပါကပစ္စယဝဇ္ဇေဟိ-ဝိပါကပစ္စည်းသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော၊ ဆဟိ-၆-ပါးကုန်သောပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤနာမ်တို့တွင်၊ ကိဉ္စိ-အချို့နာမ်သည်၊ ဟေတုပစ္စယေန-လည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိ-သည်၊ အာဟာရပစ္စယေန-လည်းကောင်း၊ ဣတိဇေဝံ-သို့၊ အညထာပိ-အခြားသောပစ္စယ သတ္တိအားဖြင့်လည်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ-ထိုအခြားသောပစ္စယသတ္တိ၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်-ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဥက္ကံသာဝကံသော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညသ္မိ-အရူပဘဝမှ အခြားသော၊ ဘဝေပိ-ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌လည်း၊ နာမံ-နာမ်သည်၊ တထေဝ-ထိုအတူသာလျှင်၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ ဆဋ္ဌဿ-၆-ခုမြောက် မနာယတနအား၊ (ပစ္စယော ဟောတိ)၊ တံ-ထိုနာမ်သည်၊ ဣတရေသံ-မနာယတနမှ အခြားကုန်သောအာယတနတို့အား၊ တိဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ ဟိ-ချဲ့၊ အာရူပတော-အရူပဘဝမှ၊ အညသ္မိ-သော၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေပိ-ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌လည်း၊ တံ ဝိပါကနာမံ-ထို ဝိပါကံနာမ်သည်၊ ဟဒယဝတ္ထုနော-ဟဒယဝတ္ထု၏၊ သဟာယံ-အဖော်သဟဲသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဆဋ္ဌဿ-မြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ မနာယတနဿ-အား၊ အာရူပေ-အရူပဘုံ၌၊ ဝုတ္တံ ယထာ-ဆိုအပ်ပြီးကဲ့သို့၊ တထေဝ-သာလျှင်၊ အဝကံသတော-အားဖြင့်၊ သတ္တဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ဧတံ-ဤဝိပါကနာမ်သည်၊ ဣတရေသံ-မနာယတနမှ အခြားကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒ-ကုန်သော၊ စက္ခာယတနာဒိနံ-စက္ခာယတနအစရှိသော အာယတနတို့အား၊ စတုမဟာဘူတသဟာယံ-၄ပါးသောမဟာဘူတ်ဟူသော အဖော်သဟဲရှိသည်။

ဥကံသာဝသော။ ။၇-ပစ္စည်းသည် အယုတ်ဆုံး အနည်းဆုံး ဖြစ်၏၊ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယောသည် သတ္တဓာ ပစ္စယောထက် ဥက္ကံသဖြစ်၏၊ နဝဓာ ပစ္စယောသည် အဋ္ဌဓာ ပစ္စယောထက် ဥက္ကံသဖြစ်၏၊ ဋီကာအလို ဒသဓာ ပစ္စယောသည် နဝဓာ ပစ္စယောထက် ဥက္ကံသဖြစ်၏၊ ဒသဓာ ပစ္စယောအောက် နဝဓာ ပစ္စယောသည် အဝကံသ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်အဋ္ဌဓာ သတ္တဓာ ပစ္စယောတို့၏ အဝကံသဖြစ်ပုံကို သိပါ။

ဟုတွာ-၍၊ သဟဇာတ ၊ပေ၊ အဝိဂတဝသေန-သဟဇာတပစ္စည်း ၊ပေ၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဆဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပစ္စယောဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤနာမ်တို့တွင်၊ ကိဉ္စိ-အချို့နာမ်သည်၊ ဟေတု ပစ္စယေန-လည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိ-သည်၊ အာဟာရပစ္စယေန-လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့အညထာပိ-အခြားသော ပစ္စယသတ္တိအားဖြင့်လည်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ-ထိုအခြားသော ပစ္စယသတ္တိ၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဥက္ကံသဝကံသော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္တေပိ-ပဝတ္တိအခါ၌လည်း၊ တထာ-တူ၊ ပါကံ-ဝိပါတ်နာမ်သည်၊ ပါကဿ-ဝိပါတ်နာမ်အား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အပါကံ-ဝိပါတ်နာမ်မှ တစ်ပါးသောကုသိုလ်အကုသိုလ်ကြိယာနာမ်သည်၊ အဝိပါကဿ-ဝိပါနာမ်မှတစ်ပါးသော ကုသိုလ်အကုသိုလ် ကြိယာဖြစ်သော၊ ဆဋ္ဌဿ-၆-ခုမြောက်မနာယတအား၊ ဆဓာပစ္စယော ဟောတိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပဝတ္တေပိ-ပဝတ္တိအခါ၌လည်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေ-၌၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ ပစ္စယော-သည်၊ (ဟောတိ)ယထာ-ကဲ့သို့၊ တထေဝ-ထိုအတူသာလျှင်၊ ဝိပါကနာမံ-ဝိပါကံနာမ်သည်၊ ဝိပါကဿ-ဝိပါကံနာမ်ဖြစ်သော၊ ဆဋ္ဌာယတနဿ-၆-ခုမြောက်မနာယတနအား၊ အဝကံသတော-အားဖြင့်၊ သတ္တဓာပစ္စယော-ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ အဝိပါကံ-ဝိပါကံနာမ်မှတစ်ပါးသော ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကြိယာနာမ်ဖြစ်သော၊ ဆဋ္ဌဿ-၆-ခုမြောက်မနာယတနအား၊ အဝကံသတောဝ-အားဖြင့်သာ၊ တတော-ထို-၇-ပစ္စည်းမှ၊ ဝိပါကပစ္စယံ-ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ ဆဓာဝ-အားဖြင့်သာ၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာလျှင်၊ (နာမမေဝဟိ အာရုပ္ပေသောဂါထာ၏ အဖွင့်၌ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊) ဧတ္ထ-ဤပဝတ္တေပိ တထာ ဟောတိစသော ဂါထာ၌၊ ဥက္ကံသဝကံသော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထေဝ-ထို ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌ပင်၊ ဝိပါကံ-ဝိပါကံနာမ်သည်၊ သေသပဉ္စန္ဒ-ဆဋ္ဌာယတနမှကြွင်းသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား၊ စတုဓာ-အားဖြင့်၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဘဝေ-ဖြစ်၏၊ အဝိပါကံပိ-ဝိပါကံနာမ်မှတစ်ပါးသော ကုသိုလ်အကုသိုလ် ကြိယာနာမ်ကိုလည်း၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ပကာသိတံ-ထင်ရှားပြအပ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ တတ္ထေဝ-ထို ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌ပင်၊ ပဝတ္တေ-ပဝတ္တိအခါ၌၊ သေသာနံ-ဆဋ္ဌာယတနမှ ကြွင်းကုန်သော၊ စက္ခုယတနာဒီနံ-စက္ခုယတန အစရှိကုန်သော၊ ပ မိ-၅-ပါးသော အာယတနတို့အား၊ စက္ခုဿာ ၂၀ တက မိပံ စက္ခုပသာဒအစရှိသော မှီရာဝတ္ထု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဣတရမ္ပိ-စက္ခုပသာဒအစရှိသော မှီရာဝတ္ထုမှ တစ်ပါးသောဟဒယဝတ္ထုဟူသော မှီရာဝတ္ထုရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝိပါကနာမံ-သည်၊ ပစ္ဆာဇာတ ၊ပေ၊ ပစ္စယေဟိ-ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊

ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၊ အတ္ထိပစ္စည်း၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ စတုဓာ-အားဖြင့်၊ ပစ္စယောဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ဝိပါကံ-ဝိပါကံနာမ်ကို၊ ပကာသိတံ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကုသလာဒိဘေဒံ-ကုသိုလ်အစရှိသော အပြားရှိသော နာမ်သည်လည်း၊ တေသံ-ထိုစက္ခာယတနအစရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား၊ စတုဓာ ပစ္စယောဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ တာဝ- ရုပ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ) နာမမေဝ-သာ၊ ပဋိသန္ဓိယံ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ယဿ ယဿ အာယတနဿ-အကြင် အကြင်စက္ခုအစ ရှိသော အာယတနအား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ယထာ စ-အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်း၊ (ပစ္စယော) ဟောတိ၊ တထာ-ထိုထို အာယတနအား ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ဧတ္ထ- ဤနာမ်ရုပ်တွင်၊ ရူပံ-သည်၊ အာရုပ္ပဘဝေ-၌၊ ဧကာယတနဿာပိ- တစ်ခုသော အာယတနအားလည်း၊ ပစ္စယော နဘဝတိ-ပန-ကား၊ ပဉ္စက္ခန္ဓဘဝေ- ၅ ပါးသော ခန္ဓာရှိသော ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌၊ ရူပတော-ရုပ်တွင်၊ [နိဒ္ဒါရဏေ တောပစ္စယော၊-ယောဇနာ၊] သန္ဓိယံ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ ဝတ္ထု-ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်၊ ဆဋ္ဌဿ- ၆-ခုမြောက် မနာယတနအား၊ ဆဓာ-အားဖြင့်၊ ပစ္စယော- (ဟောတိ)၊ ဘူတာနိ- ဘူတရုပ်တို့သည်၊ ပဉ္စန္ဒ- ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား၊ အဝိသေသတော-အထူးမဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ-အထူး မမ၊သာမညအားဖြင့်၊ စတုဓာ- အားဖြင့်၊ (ပစ္စယာ)ဟောန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ရူပတော-ရုပ်တွင်၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌၊ ဝတ္ထုရူပံ- ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်၊ ဆဋ္ဌဿ-သော၊ မနာယတနဿ-အား၊ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိတပစ္စယေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဆဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဘူတာနိ ပန-ဘူတရုပ်တို့သည်ကား၊ အဝိသေသတော-အားဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓိယံ-၌လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထေစ-၌ လည်းကောင်း[အဝိသေသတောကို ထပ်ဖွင့်] ယံယံ အာယတနံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿတဿ- ထိုထိုအာယတန၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ပဉ္စန္ဒပိ-ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ခာယတနာဒိနံ- စက္ခုအစရှိသော အာယတနတို့အား၊ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ- တို့ဖြင့်၊ စတုဓာ ပစ္စယာ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ကုန်၏။

ဧတေသံ-ဤစက္ခုအစရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့အား၊ ပဝတ္ထိယံ-၌၊ ဇီဝိတံ-ဇီဝိတရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ အာဟာရောစ-ကဗဠိကာရရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ တိဓာ-အားဖြင့်၊ (ပစ္စယာ ဟောန္တိ)၊ တာနေဝ- ထို စက္ခာယတန

အစရှိသော၅-ပါးသော အာယတနတို့သည်ပင်၊ ဆဌဿ- ဖေဒုမြောက် မနာယတန အား၊ (စက္ခုဝိညာဉ်စသော မနာယတနအား) ဆရာ(ပစ္စယော ဟောတိ)၊ ဝတ္ထု- ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်၊ တဿေဝ-ထို ဖေဒုမြောက် မနာယတနအားပင်၊ ပဉ္စဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ) ပန-ချဲ့၊ [ဧတေသံ ပနာတိ အာဒိ ဝိတ္တာရော၊ ယောဇနာ] စက္ခာဒိနံ- ကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒ-ကုန်သော၊ ဧတေသံ-ဤအာယတနတို့အား၊ ပဋိသန္ဓိယံ- ဌ်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တေစ- ဌ်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ အဝိဂတက္ကန္တိယဝသေန- ဖြင့်၊ ရူပဇီဝိတံ- ရုပ်ဇီဝိတသည်၊ တိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။

အာဟာရောစာတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသော၊ ဤပါဌ်၌၊ (ဝိတ္တာရောပိ ဧဝံဝေဒိတဗ္ဗော) အာဟာရောစ- အာဟာရရုပ်သည်လည်း၊ အတ္ထိ အဝိဂတ အာဟာဝသေန တိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ သော-ထိုအာဟာရသည်၊ ယေသတ္တာ-တို့သည်၊ အာဟာရူပဇီဝိနော-အာဟာရကိုမှီ၍ အသက်ရှင်လေ့ရှိကုန်၏၊ တေသံ-ထိုသတ္တဝါ တို့၏၊ အာဟာရာနုဂတေ-အာဟာရသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ ကာယေ-ကိုယ်၌၊ ပဝတ္တိယံယေဝ- ပဝတ္တိအခါ၌သာ၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) ပဋိသန္ဓိယံ- ၌၊ (ပစ္စယော) နော(ဟောတိ)။

[တာနေဝ ဆရာ စသည်ကို ဖွင့်ပြလို၍“တာနိ ပန”စသည်မိန့်၊] ပန-ကား၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ တာနိ စက္ခာယတနာဒိနိ-ထိုစက္ခာယတနအစရှိသည်တို့သည်၊ ဆဌဿ-သော၊ စက္ခု၊ ဗေ၊ သင်္ခါတဿ- စက္ခုဝိညာဉ်၊ သောတဝိညာဉ်၊ ယာနဝိညာဉ် ဇီဝိဝိညာဉ်၊ ကာယဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော၊ မနာယတနဿ-အား၊ နိဿယ ဗေ၊ ဝသေန-နိဿယပစ္စည်း၊ ဗေ၊ အဝိဂတပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဆဟိ အာကာရေဟိ- ပဝတ္တေ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယာ) နော (ဟောန္တိ) ပန-ကား၊ ပဉ္စ-ကုန် သော၊ ဝိညာဏာနိ-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ တဿေဝ အဝသေသ မနာယတနဿ- ထိုကြွင်းသော မနာယတနအားပင်၊ ဝတ္ထုရူပံ-ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်၊ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စဓာ ပဝတ္တေ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပဋိသန္ဓိယံ (ပစ္စယော) နော (ဟောတိ)၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ရူပမေဝ- ရုပ်သည်သာလျှင်၊ ပဋိသန္ဓိယံ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တေဝါ-၌သော် လည်း ကောင်း၊ ယဿယဿ အာယတနဿ-အား၊ ပစ္စယော ဟောတိ- ယထာစ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (ပစ္စယော) ဟောတိ၊ တထာ-ထိုထို အာယတန အား ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ဥဘယံ- ၂-ပါးစုံသော၊ ယံ နာမရူပံ- အကြင် နာမ်ရုပ်သည်၊ ယဿ- အကြင်သဠာယတနအား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ယထာစ-အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) တမ္ပိ-ထို၂-ပါးစုံသော နာမ်ရုပ်၏ ထိုပစ္စုပ္ပန်တရားအား ကျေးဇူးပြုပုံကိုလည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောပဋိသန္ဓေအခါ၊ ပဝတ္တိအခါ၌၊

ဝိဘာဝိနာ-ပညာရှိသည်။ ဝိညာတဗ္ဗ- သိထိုက်၏။ သေယျထိဒံ- အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း။ တာဝ- ပဝတ္တိအခါမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ)၊ ပဋိသန္ဓိယံ- ဌ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ-ဌ၊ ခန္ဓတ္ထယဝတ္ထုရူပသင်္ခါတံ-နာမ်ခန္ဓာ ၃ ပါးအပေါင်းဟဒယဝတ္ထုရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ နာမရူပံ-သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဿ-၆-ခုမြောက် မနာယတနအား၊ သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ ဝိပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ပစ္စယာဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤနာမ်ရုပ် ၂-ပါးကသဋ္ဌာယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ၌၊ မုခမတ္ထံ-အမြွက်မျှတည်း၊ (အကျဉ်းမျှတည်း) ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တနယာနုသာရေန-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ ယောဇေတု-ယှဉ်စေခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-တက်ကောင်း၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤနာမ်ရုပ် ၂ ပါးက သဋ္ဌာယတနအား ကျေးဇူးပြုရာ၌၊ ဝိတ္ထာရော-ကို၊ န ဒဿိတော-မပြီအပ်တော့၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

နာမရူပပစ္စယာ၊ သဋ္ဌာယတနနိဒ္ဒေသော-သည်။

နိဋ္ဌိတော-ပြီ

ဖဿပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၀။ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿနိဒ္ဒေသေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဖဿာ-ဖဿတို့သည်။ သင်္ခေပါ-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ စက္ခုသမ္ပဿအာဒယော-စက္ခုသမ္ပဿ အစရှိကုန်သော၊ ဆဋ္ဌေဝ-၆-ပါးတို့သာတည်း၊ ဝိတ္ထာရေန-အကျယ်အားဖြင့်၊ တေ-ထိုဖဿ ၆-ပါးတို့သည်၊ ဝိညာဏမိဝ-ဝိညာဉ်သည်ကဲ့သို့၊ (သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံကုန်းက ဝိညာဉ်သည်ကဲ့သို့) ဗာတ္ထိသ-၃၂-ပါးသည်၊ ဘဝန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ သင်္ခေပတော-အားဖြင့်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ စက္ခုသမ္ပဿောတိ အာဒယော-စက္ခုသမ္ပဿ အစရှိကုန်သော၊ ဆဋ္ဌေဝ-သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖဿာ-တို့သည်၊ အာဂတာ-လာကုန်ပြီ၊ ဝိတ္ထာရေန ပန-အားဖြင့်ကား၊ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော-ကုန်သော၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ကုသလ ဝိပါကာ-ကုသလဝိပါကံ ဖဿတို့လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ အကုသလဝိပါကာ-အကုသလဝိပါကံ ဖဿတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒသ-၁၀-ပါးတို့လည်းကောင်း၊ သေသာ-စက္ခုသမ္ပဿ အစရှိကုန်သော ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကံ ၁၀-ပါးတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ ဗာဝိသတိလောကီယဝိပါက ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ-၂၂-ပါးသော လောကီဝိပါကံဝိညာဉ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗာဝိသတိ-သော၊ (ဖဿာ) စ-ဖဿတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ဖဿတို့သည်၊ သင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဝုတ္တဝိညာဏမိဝ-ဟောတော်မူအပ်သော

ဝိညာဉ်သည်ကဲ့သို့၊ ဗာတ္တိသ-သည်၊ ပန-ဆက်၊ ဗာတ္တိသဝိသောပိ-၃၂-ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဧတဿ ဖဿဿ-အား၊ ယံ သဠာယတနံ-အကြင် ၆-ပါးသောအာယတနသည်၊ ပစ္စယော(ဟောတိ)။

တတ္ထ-ထို ၆-ပါးသောအာယတန၌၊ ဆဋ္ဌေန-၆-ခုမြောက် မနာယတနနှင့်၊ သဟ-တကွ၊ အဇ္ဈတ္တံ-အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော၊ စက္ခာဒိ-စက္ခု အစရှိသော အာယတနကို၊ သဠာယတနံ-သဠာယတနဟူ၍၊ ဝိစက္ခဏာ-ပညာရှိတို့သည်၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ ဗာဟိရေဟိ-ရူပါရုံ အစရှိသော ဗာဟိရာယတနဖြစ်ကုန်သော၊ ဆဟိပိ-၆-ပါးတို့နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိံ ဝိစက္ခဏာ-တို့သည်၊ သဠာယတနံ-သဠာယတနကို၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ [ဗာဟိရေဟိပိ၌ “ပိ”ဖြင့် အဇ္ဈတ္တိကာယတနကို ပေါင်းပါ၊ ထို့ကြောင့် “သဠာယတန ပစ္စယော ဖဿော” ၌ “သဠာယတန” အရ စက္ခုစသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနကိုသာ ယူသောနည်း၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတနနှင့် ဗာဟိရာယတန ၂-ပါးစုံကို ယူသောနည်း အားဖြင့် ၂ -နည်းရှိသည်-ဟုမှတ်ပါ။] တတ္ထ-ထို ဝိစက္ခဏ ၂ -ပါးမျိုးတို့တွင်၊ တာဝ-ဒုတိယ ဝိစက္ခဏမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဌာ-ကုန်သော၊) ယေ-အကြင် ဝိစက္ခဏတို့သည်၊ အယံ-ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကတည်း၊ ဥပါဒိန္နက ပဝတ္တိကထာ-သက်ရှိခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ဖြစ်သောရုပ်နာမ်အပေါင်း၏ဖြစ်ပုံကို ဆိုကြောင်း စကားတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဧကသန္တတိ ပရိယာပန္နမေဝ-တစ်ခုသောအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်သာ လျှင်ဖြစ်သော၊ ပစ္စယံ-ပစ္စည်းတရားကိုလည်းကောင်း၊ (သဠာယတနပစ္စယော ဖဿောဝယ်သဠာယတနကို လည်းကောင်း၊) ပစ္စယုပ္ပန္နဉ္စ-ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုလည်းကောင်း၊ ဒီပေန္တိ-ကုန်၏။

တေ-ထိုဝိစက္ခဏတို့သည်၊ သဠာယတနပစ္စယော ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ ပါဠိအနုသာရတော-ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်၊ အာရုပ္ပေ-အရူပဘုံ၌၊ သဠာယတနဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ အညတ္ထ-အရူပဘုံမှတစ်ပါးသော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌၊ သဗ္ဗသင်္ဂဟတော-အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကို သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်၊ သဠာယတနဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဖဿဿ-အား၊ ပစ္စယော(ဟောတိ) ဣတိ-ဤသို့၊ ဧကဒေသသရူပေကသေသံ-ဧကဒေသ သရူပေကသေသံကို၊ (“သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနံ”ဟူသော ဧကဒေသ သရူပေကသေသံကို) ကတွာ-၍၊ ဆဋ္ဌေန- ၆-ခုမြောက် မနာယတနနှင့်၊ သဟ၊ အဇ္ဈတ္တံ-သော၊ စက္ခာဒိ-စက္ခုအစရှိသောအာယတနကို၊ သဠာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ [ဤစကားဖြင့် “ပဌမ ဝိစက္ခဏတို့က သဠာယတန အရ အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆ပါးကိုသာ ယူလိုသည်” ဟုမှတ်ပါ။] ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုအဇ္ဈတ္တိကာယတနသည်၊ သဠာယတနဉ္စ- ၆-ခုမြောက် မနာယတနတည်း၊ သဠာယတနဉ္စ- ၆ပါးသောအာယတနလည်း၊ သဠာယတန သဠာယတန၊ ဣတွေဝ- သို့သာ၊ သဒ္ဓိံ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏။

ပန-ကား၊ ယေ-အကြင်ဝိစက္ခဏတို့သည်၊ ပစ္စယုပ္ပန္နမေဝ-ပစ္စယုပ္ပန်ကိုသာ၊ (ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဖဿကိုသာ၊) ဧကသန္တတိ ပရိယာပန္နံ-တစ်ခုသောခန္ဓာအစဉ်၌ အကျိုးဝင်သော ဖဿကို၊ ဒီပေန္တိ၊ ပစ္စယံ ပန-ပစ္စည်းကိုကား၊ (ပစ္စည်းဖြစ်သော သဠာယတနကိုကား၊) ဘိန္နသန္တာနမ္ပိ-ကွဲပြားသော သန္တာန် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော သဠာယတနကို၊ (ဒီပေန္တိ) တေ-ထိုဝိစက္ခဏတို့သည်၊ ယံယံ အာယတနာနံ-သည်၊ ဖဿဿ-အား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော အာယတနကို၊ ဒီပေန္တော-ပြလိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဗာဟိရမ္ပိ-ရူပါရုံ အစရှိသော ဗာဟိရာယတန ကိုလည်း၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-သိမ်းယူ၍၊ ဆဠေန-နှင့်၊ သဟ၊ အဇ္ဈတ္တံ-သော၊ တဒေဝ- ထိုအာယတနကိုပင်၊ ဗာဟိရေဟိ-ကုန်သော၊ ရူပါရတနာဒီဟိပိ- တို့နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိ၊ သဠာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ တမ္ပိ-ထိုဗာဟိရာယတနသည်လည်း၊ [သဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ၌စပ်] ဆဠာယတနဉ္စ- ၆-ခုမြောက် မဇ္ဈာယတနလည်း၊ သဠာယတနဉ္စ- ရူပါယတနစသော ၆-ပါးသောအာယတန သည်လည်း၊ သဠာယတနံ-ဆဠာယတန သဠာယတန၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတေသံ-ဤဆဠာယတန၊ သဠာယတနတို့၏၊ ဧကသေ- သေ-ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ သဠာယတနန္နေဝ-ဟူ၍သာ၊ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ၊ [ဤစကားဖြင့် “ဒုတိယ ဝိစက္ခဏတို့က သဠာယတနအရ အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆- ပါးနှင့် ရူပါရုံအစရှိသော ဗာဟိရာယတနကို ယူလိုသည်” ဟုမှတ်ပါ။]

ဧတ္ထ-သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော ဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ (ဌတွာ စောဒကော-သည်၊) အာဟ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) သဗ္ဗာယတနေဟိ-အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့်၊ ဧကော-သော၊ ဖဿော-ဖဿသည်၊ နသမ္ဘောတိ-မဖြစ်နိုင်၊ ဧကမ္မာ-သော၊ အာယတနာပိ-ကြောင့်လည်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဖဿာ-တို့သည်၊ န (သမ္ဘောန္တိ) -မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ အယံ စ-ဤဖဿကိုလည်း၊ သဠာယတနပစ္စယာ

န သဗ္ဗာ၊ ပေ၊ သမ္ဘောတိ။

“သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော”ဟုဖဿကို ဧကဝစနန္တအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူရာ၌ အာယတနအားလုံးကြောင့် ဖဿ တစ်ပါးသာ ဖြစ်လျှင် ထိုဖဿော ဟူသော ဧကဝစနန္တ သဒ္ဓါသည် သင့်စရာရှိ၏။ [“ယဒိ သဗ္ဗာယတနေဟိ ဧကော ဖဿော၊ ပေ၊ ယုဇ္ဇေယျ”ဋီကာ၊] စင်စစ်မှာကား “အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့် ဖဿ တစ်ပါးသာ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ စက္ခုကမ္မဿ စသောအားဖြင့် ဖဿအများ ဖြစ်ကြသည်” ဟူလို။

နာပိ ဧကမ္မာ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေ ဖဿာ။

“စက္ခာယတန စသော အာယတန တစ်ပါးတစ်ပါးကြောင့် စက္ခု သမ္မဿ စသော အလုံးစုံသော ဖဿအများ ဖြစ်နိုင်လျှင် ထိုဖဿအားလုံးကိုပင် သာမည နိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် “ဖဿော”ဟု ဧကဝစနန္တ ဟောတော်မူ သင့်ရာ၏။ [အထာပိ ဧကာယတနာ၊ ပေ၊ တဒေဝေဒဝသေန ဧကဿ ဝစနံ ယုဇ္ဇေယျ၊- ဋီကာ၊ . . . တဒေဝေဒ ဝသေနာတိ တဿ ဖဿဿ အဘေဒဝသေန၊ ဖဿသာမညတောတိ အတ္ထော၊ အနု။]

ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ ဧကောဝ-တစ်ပါးတည်းသော ဖဿကိုသာ၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်
မူအပ်ပြီ၊ သော-ထိုတစ်ပါးတည်းသော ဖဿကို၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဝုတ္တော-နည်း၊)
ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟ-ပြီ၊) တဩ-ထိုစောဒနာစကားရပ်၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့
ကား၊ ဝိသဇ္ဇနံ-အဖြေတည်း၊ ဧဝံ-ဤစကားသည်၊ (အလုံးစုံသော အာယတနတို့
ကြောင့် တစ်ပါးသောဖဿ မဖြစ်နိုင်၊ တစ်ပါးသော အာယတနတို့ကြောင့်လည်း
အလုံးစုံသော ဖဿတို့မဖြစ်နိုင်ကုန်ဟူသော ဤစကားသည်၊) သစ္စံ-မှန်ပါပေ၏၊
သဗ္ဗေဟိ-အလုံးစုံသော အာယတနတို့ကြောင့်၊ ဧကော-တစ်ခုသော ဖဿသည်၊
(န သမ္မောတိ-မဖြစ်နိုင်၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧကမ္မာ-တစ်ပါးသော အာယတနကြောင့်၊
သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော ဖဿတို့သည်၊ န သမ္မောန္တိ။

ပန-အနွယ်ကား၊ အနေကေဟိ-တစ်ပါးမက များစွာကုန်သော အာယတနတို့
ကြောင့်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော ဖဿသည်၊ သမ္မောတိ၊ ယထာ-ဥဒါဟရုဏ်ကား၊
စက္ခုသမ္ပဿော-စက္ခုသမ္ပဿတစ်ပါးတည်းသည်၊ [သမ္မောတိ ဟု ထည့်၍စပ်၊]
စက္ခာယတနာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရူပါယတနာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စက္ခု
ဝိညာဏသင်္ခါတာ-သော၊ မနာယတနာ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဝသေသာ-မိမိ
ဟူသော ဖဿမှကြွင်းသော၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာယတနာ စ-သမ္ပယုတ်တရားဟူသော
ဓမ္မာယတနကြောင့်လည်းကောင်း၊ (သမ္မောတိ)၊ ဣတိ(ဣဒံ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊
(ဝိသဇ္ဇနံ-တည်း၊) ဧဝံ-ဤအတူ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သမ္ပဿတို့၌၊ ယထာနုရူ
ပံ-အကြင် အကြင် လျော်သည့်အတိုင်း၊ ယောဇေတဗ္ဗ-ယှဉ်စေထိုက်၏၊ [“သောတ
သမ္ပဿော သောတာယတနာ သဒ္ဓါယတနာ သောတဝိညာဏသင်္ခါတာ မနာ-
ယတနာ အဝသေသာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာယတနာ စ” ဤသို့ စသည်ဖြင့် ယှဉ်စေပါ။]

ဟိ-မှန်၊ တသ္မာဇေ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ (ထိုသို့ များစွာသော အာယတနတို့ကြောင့်
ဖဿတစ်ပါး၏ ဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်ပင်၊) [ဒီပိတော ၌စပ်၊] တာဒိနာ-တာဒိဂုဏ်နှင့်
ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣဓ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း၌၊ (တ
နည်း) ဣဓ-ဤသဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ ဧကဝစနနိဒ္ဒေ
သေန-ဧကဝစကို ညွှန်ပြခြင်းအားဖြင့်၊ ဧကောပိ-တစ်ပါးတည်းသာ ဖြစ်သော၊
အယံ ဖဿော-ကို၊ အနေကာယတနပ္ပဘဝေါဣတိဝ-တစ်ပါးမက များစွာသော
အာယတနဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏ ဟူ၍၊ ဒီပိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊

ဧကောပုနေကာ ၊ပေ၊ ပွဘဝေါ။

။“ဧကောပိ+အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ” ဟု

ပုဒ်ခွဲဖို့ရန် ဋီကာ ဖွင့်သည်၊ “ဖဿတစ်ပါးတည်းသည် များစွာသော အာယတနဟူသော
ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏” ဟူရာ၌ “ယထာ စက္ခုသမ္ပဿော” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော စကားကိုပင်
ပြန်၍ ကြည့်ပါ။

ဧကဝစနနိဒ္ဒေသေနာတိ-ကား၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူသော၊ ဣမိနာ ဧကဝစနနိဒ္ဒေသေန-တို့-ကြောင့်၊ အနေကေဟိ-ကုန်သော၊ အာယတနေဟိ-တို့-ကြောင့်၊ ဧကော ဖဿော ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ တာဒိနာ-တာဒိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒီပိတော-ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ပန-ကား၊ အာယတနေသု-တို့တွင်၊ [ပဉ္စ စသည်၌ စပ်၊] ဆဓာ-၆-ပါးအပြား အားဖြင့်၊ ပစ္စယတ္ထေ-ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၌၊ ပဉ္စ-စက္ခာယတန အစရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့ကို၊ ဝိဘာဝယေ-ထင်စွာပြုရာ၏၊ တတော-ထို-၅-ပါးသော အာယတနတို့မှ၊ (ပရံ-နောက်ဖြစ်သော) ဧကံ-တစ်ပါးသောမနာယတနကို၊ နဝဓာ-အားဖြင့်၊ ပစ္စယတ္ထေ-၌၊ ဝိဘာဝယေ၊ ဗာဟိရာနိ-အပ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆ-၆-ပါး သော အာယတနတို့ကို၊ ယထာသမ္ဘဝံ-စွာ၊ ဧတဿ-ဤ မနောသမ္ပဿအား၊ ပစ္စယတ္ထေ-၌၊ ဝိဘာဝယေ-၏။

တတြ-ထို ဂါထာ၌၊ အယံ-ဤဆိုလတ္တံ့ကား၊ ဝိဘာဝနာ-ထင်စွာဖြစ်စေခြင်း တည်း၊ တာဝ-မနာယတနမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ)၊ စက္ခာယတနာဒိနိ-စက္ခာယတန အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ-၅-ပါးသောအာယတနတို့သည်၊ စက္ခုသမ္ပဿာဒိဘေဒတော-စက္ခုသမ္ပဿအစရှိသော အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စဝိဿေ-သော၊ ဖဿဿ-အား၊ နိဿယ၊ ပေ၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဆဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တတော-ထို ၅-ပါးသော အာယတနတို့မှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သော၊ ဧကံ-သော၊ ဝိပါကမနာယတနံ-ဝိ ပါက်ဖြစ်သော မနာယတနသည်၊ အနေကဘေဒဿ-တစ်ပါးမက များသော အပြားရှိသော၊ ဝိပါကမနောသမ္ပဿဿ-ဝိပါက်ဖြစ်သောမနောသမ္ပဿအား၊ သဟဇာတ၊ ပေ၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ နဝဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပန-ကား၊ ဗာဟိရေသု-ဗာဟိရာယတနတို့တွင်၊ ရူပါယတနံ-သည်၊ စက္ခုသမ္ပဿဿ-အား၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဝသေန-အပြားအား ဖြင့်၊ စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သဒ္ဓါယတနာဒိနိ-တို့သည်၊ သောတသမ္ပဿာဒိနံ-တို့အား၊ တထာ-တူ၊ (စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ မနောသမ္ပဿဿ-အား၊ တာနိ-ထို ရူပါယတန အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာယတနဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ တထာ စ-ထို ဆိုအပ်ပြီးသော ၄-ပစ္စယသတ္တိအားဖြင့်လည်း

တထာ စ။ ။ “တာနိ” အရ ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံစသည်ကိုလည်းကောင်း၊ “ဓမ္မာယတနံ” အရ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပရုပ်(နိပ္ပန္နရုပ်) ကိုလည်းကောင်း ရည်ရွယ်၍ ထို အာယတနတို့က မနောသမ္ပဿအား အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ စသော ၄-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ဆိုသည်။

ကောင်း၊ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနဝစ-အာရမ္မဏပစ္စည်းမျှဖြင့်သာလျှင်လည်း
ကောင်း၊ (ပစ္စယာ ဟောန္တိ) ကုတိဇဝံ-သို့၊ ဗာဟိရာနိ-အပ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆ-
၆-ပါးသော အာယတနတို့ကို၊ ယထာသမ္ဘဝံ-စွာ၊ ဧတဿ-ဤမနောသမ္ပဿအား၊
ပစ္စယတ္ထေ-ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌၊ ဝိဘာဝယေ-၏၊ ကုတိ-အပြီးတည်း။

သဠာယတနပစ္စယာ၊ ဖဿပဒနိဒ္ဒေသော-သည်။

နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၁။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာနိဒ္ဒေသေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)
ဒွါရတော-ဒွါရ ၆-ပါးအားဖြင့်၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိကာ-စက္ခုသမ္ပဿဇာ အစရှိကုန်
သော၊ ဆဠေဝ-၆-ပါးပင်လျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်
မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တာ-ထို-၆-ပါးသော ဝေဒနာတို့ကို၊ ပဘောဒေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဧကူန
နဝုတိ-တစ်ပါးဖြင့် ယုတ်လျော့သော ကိုးဆယ်ဟူ၍၊ မတာ-သိအပ်ကုန်၏၊ ဟိ-
ချဲ့၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာတိ အာဒိနာ-စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာ အစရှိသော၊
နယေန-ဖြင့်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိကာ-ကုန်သော၊ ဒွါရတော-
အားဖြင့်၊ ဆဠေဝ-ကုန်သော၊ ကုမာ ဝေဒနာ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊
တာ-ထိုဝေဒနာတို့ကို၊ ပဘောဒေန-အားဖြင့်၊ ဧကူနနဝုတိယာ-သော၊ စိတ္တေဟိ-တို့နှင့်၊
သမ္ပယုတ္တတ္တာ-အညီအမျှ ဧကုပ္ပါဒတာ အရှိသောအပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကူနနဝုတိတိ-တစ်ပါးဖြင့်ယုတ်လျော့သော ကိုးဆယ်ဟူ၍၊ မတာ-
ကုန်၏။

ပန-ဆက်၊ ဧတာသု ဝေဒနာသု-တစ်ပါးဖြင့် ယုတ်လျော့သော ကိုးဆယ်သော
ဤဝေဒနာတို့တွင်၊ ကုမ-ဤ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာဟူသောပါဌ်၌၊ ဝိပါက
စိတ္တယုတ္တာဝ-ဝိပါကစိတ်နှင့်သာ ယှဉ်ကုန်သော၊ ဗာတ္ထိသ- ၃၂-ပါးသော၊ ဝေဒနာ-
တို့ကို၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ကုတိ-သို့၊ ဘာသိတာ-ရှေးဆရာတို့
ဆိုအပ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ၃၂-ပါးသော ဝေဒနာတို့တွင်၊ ပဉ္စဒွါရမှ-ပဉ္စဒွါရ၌၊

အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနဝ။

။ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သော(အတိတ် အနာဂါတ်

ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သော) ရူပါယတနစသော အာယတန ၆-ပါးလုံးနှင့် ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သော
ရူပရုပ်မှတစ်ပါးသော အခြား ဓမ္မာယတနကို ရည်ရွယ်၍ ထို အာယတနတို့က မနောသမ္ပဿ
အား ပုရေဇာတစသည်မဖက် အာရမ္မဏသက်သက်မျှဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ဆိုသည်၊ [တထာ
စာတိ၊ ပေ၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနာတိ၊ ပေ၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ -ဋီကာ။]

ဖဿော-ဖဿသည်။ ပဉ္စန္ဒ-၅-ပါးသော ဝေဒနာတို့အား၊ (စက္ခုသမ္ပဿဇာ စသော ၅-ပါးသော ဝေဒနာတို့အား) အဋ္ဌဓာ-အာဖြင့်၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ (ပဉ္စဒွါရမှိ-ပဉ္စဒွါရ၍) ဖဿော-သည်။ သေသာနံ-ကြွင်းသောကာမဝိပါက် ဝေဒနာတို့အား၊ ဧကဓာ-အာဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) မနောဒွါရေပိ-မနောဒွါရ ဌ်လည်း၊ သော-ထို ဖဿသည်။ တထာ-ထို ၈-ပါးအပြားတစ်ပါးသောအဖို့အာဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ။)

ဟိ-ချဲ့၊ တတ္ထ-ထို ၃၂-ပါးသော ဝေဒနာတို့တွင်၊ ပဉ္စဒွါရေ-ပဉ္စဒွါရ၍၊ စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထုကာနံ-စက္ခုပသာဒ အစရှိသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒ-ကုန်သော၊ ဝေဒနာနံ-စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာတို့အား၊ စက္ခုသမ္ပဿာဒိကော-စက္ခုသမ္ပဿ အစရှိသော၊ ဖဿော-သည်။ သဟဇာတ၊ ပေ၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ သေသာနံ-စက္ခုပသာဒါဒိ-ဝတ္ထု ပဉ္စဝေဒနာမှ ကြွင်းကုန်သော၊ [ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ၌စပ်။] ဧကေကသ္မိဒွါရေ-တစ်ပါး တစ်ပါးသော ဒွါရ၍၊ (ပဉ္စဒွါရတွင် တစ်ပါး တစ်ပါးသော ဒွါရ၍) သမ္ပဋိဉ္စနသန္တိရဏတဒါရမ္ပဏ ဝသေန-သမ္ပဋိဉ္စိန်း၊ သန္တိရဏ၊ တဒါရုံတို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တာနံ- ကုန်သော၊ ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ-တို့အား၊ စက္ခုသမ္ပဿာ-ဒိကော-သော၊ ဖဿော-သည်။ ဥပနိဿယဝသေန-ဥပနိဿယ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧကဓာဝ ပစ္စယော ဟောတိ။

မနောဒွါရေပိ သော တထာတိ-ဟူသောပါဌ်၌၊ (ဝိတ္ထာရံ-ကို) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ-ဒဿေမိ-အံ)၊ မနောဒွါရေပိ-၌လည်း၊ တဒါရမ္ပဏဝသေန-တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တာနံ-ကုန်သော၊ ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ-တို့အား၊ သဟဇာတမနောသမ္ပဿ သင်္ခါတော-တကွဖြစ်သော မနောသမ္ပဿဟု ဆိုအပ်သော၊ သော ဖဿော- သည်၊ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်၊ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ စ-သည်သာ မကသေး၊ ပဋိသန္တိဘဝဂ်စုတိဝသေန-ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ စုတိတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တာနံ-ကုန်သော၊ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနံပိ-ဘုံ ၃-ပါး၌ဖြစ်သော ဝိပါတ်-ဝေဒနာတို့အားလည်း၊ (သဟဇာတ မနောသမ္ပဿ သင်္ခါတော-သော၊ သော ဖဿော-သည်၊ တထေဝ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊) [ဤသို့ ရှေ့ပုဒ်တို့ကို လိုက်စေ၍ စပ်ရပုံကို ဋီကာ၌ ပြထားသည်။] ပန-ဆက်၊ မနောဒွါရေ-၌၊ တဒါရမ္ပဏဝသေန-

မနောဒွါရေနပိ သော တထာ။ ။တထာဖြင့် ပဉ္စဒွါရ၌ ပြအပ်ပြီးသော အဋ္ဌဓာကိုလည်းကောင်း၊ ဧကဓာကိုလည်းကောင်း ပြန်၍ညွှန်းသည်။ မှန်၏-အကျယ်၌ “မနောဒွါရေပိ ဟိ” စသည်ဖြင့် “အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဧကဓာ ပစ္စယော ဟောတိ”ဟုလည်းကောင်း ပြလိမ့်မည်။ [ယောဇနာ၌ကား “တထေဝ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိတိ သမ္ပန္နော”ဟု ဆို၏၊ ဧကဓာ ပစ္စယော မပါ။]

တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္ထာ-ကုန်သော၊ ယာ ဧတာ ကာမာ ဝစရဝေဒနာ-တို့သည်၊
(သန္တိ)၊ တာသံ-ထို ကာမာဝစရဝေဒနာတို့အား၊ မနောဒွါရေ-၌၊ အာဝဇ္ဇန
သမ္ပယုတ္တော-အာဝဇ္ဇန်းနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော၊ မနောသမ္ပယော-သည်၊ ဥပနိဿယ
ဝသေန-ဖြင့်၊ ဧကော ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဖဿပစ္စယာ၊ ဝေဒနာပဒနိဒ္ဒေသော-သည်။

နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

တဏှာပဒနိဒ္ဒေသ အဖွင့်

၂၃၂။ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာနိဒ္ဒေသေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဣဓ-
ဤဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ရူပတဏှာဒိဘေဒေန-ရူပတဏှာအစရှိသည်
တို့၏အပြားအားဖြင့်၊ ဆ-ကုန်သော၊ တဏှာ-တို့ကို၊ ဒီပိတာ-ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊
တတ္ထ-ထို ၆-ပါးသော တဏှာတို့တွင်၊ ပဝတ္ထာကာရတော-ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာအား
ဖြင့်၊ ဧကေကာ-တစ်ပါးတစ်ပါးသောတဏှာကို၊ တိဝိဓာ-၃-ပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍၊
မတာ-သိအပ်၏၊ ဟိ-ချဲ့ဦးအံ့၊ ဣမသ္မိံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာနိဒ္ဒေသေ-၌၊ [ဒီပိတာ
စသည်၌စပ်၊] သေဋ္ဌိပုတ္တော-သေဋ္ဌေး၏သား၊ ပြာဟ္တာဏပုတ္တော-ပုတ္တာ၏သား၊
ဣတိ-သို့၊ ပိတိတော-အဖမှ၊ နာမဝသေန-လာသောနာမည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-
လာသောနာမည်နှင့် စပ်သဖြင့်၊ ပုတ္တော-ကို၊ (ဒီပိတော)ဝိယ-ထင်ရှားအောင်
ပြအပ်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ဟူ၊) ရူပတဏှာ-ရူပါရုံ၌ တပ်မက်တတ်သောတဏှာ၊ ပေ၊
ဓမ္မတဏှာ-ဓမ္မာရုံ၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာ၊ ဣတိ-သို့၊ အာရမ္မဏတော-

ယာ ပနေတာ၊ ပေ၊ ဧကော။

“မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော ဝေဒနာ” ဟူရာ၌

“ စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ” စသည် ကဲ့သို့ ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော ဝိပါက်ဝေဒနာသာ မက
အနုပါဒိန္နကဖြစ်သော (ဝိပါက် မဟုတ်သော) ကုသိုလ်စသည်၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာများလည်း
ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ပစ္စယံ (ဖဿ ဟူသော ပစ္စည်းကို) အနုပါဒိန္နံ (ဥပါဒိန္နမဟုတ်
သော ဝေဒနာကိုလည်း) ကေမိ ဣစ္ဆန္တိ”ဟု ဖွင့်သည်။

ဥပနိဿယဝသေန။

။စက္ခုသမ္ပဿစသော ဖဿသည် သမ္ပဋိစိုက်နှင်း

ယှဉ်သောဝေဒနာအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ အနန္တရစသော (အနန္တရမျိုးဆိုင်ရာ) ပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူး
ပြုနိုင်၏၊ သို့သော် ဥပနိဿယဟူရာ၌ အနန္တရရူပနိဿယလည်း ရနိုင်သောကြောင့် လည်း
ကောင်း၊ ပကတူပနိဿယက သန္တီရဏ တဒါရုံ ဝေဒနာတို့အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ သမ္ပဋိစိုက်နှင်းနှင့်
သဘောတူ (ဆက်ဆံ) သောကြောင့်လည်းကောင်း အနန္တရာဒိပစ္စည်းများကို မပြတော်ဘဲ
“ဥပနိဿယဝသေန”ဟု ပစ္စည်းတစ်ပါးတည်းကိုသာ ပြသည်၊ [သေသာနံတိ ဧတ္ထ၊ ပေ၊
ဧကောတိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ၊]

အာရုံမှ၊ နာမဝသေန-လာသောနာမည်၏အစွမ်း ဖြင့်၊ ဝါ-လာသောနာမည်နှင့် စပ်သဖြင့်၊ ဆ-ကုန်သော၊ ကုမာတဏှာ-တို့ကို၊ ဒီပိတာ-ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပကာသိတာ-ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ကုတိအတ္ထော၊ တတ္ထ-ထို ရူပတဏှာအစရှိသည်တို့တွင်၊ ရူပေ-ရူပါရုံ၌၊ (ရူပါရုံ အပေါ်၌) တဏှာ-တပ်မက်တတ်သော တဏှာတည်း၊ ရူပတဏှာ-ရူပါရုံ၌ တပ်မက် တတ်သော တဏှာ၊ ကုတိကုမိနာ နယေန-ဖြင့်၊ ပဒတ္ထော-ပုဒ်တို့၏အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗျော။

စ ပန-ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့၊ တာသု တဏှာသု-တို့တွင်၊ ဧကေကာ-သော၊ တဏှာ-ကို၊ [မတာ ဌှပ်] ပဝတ္တိအာကာရတော-ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကာမတဏှာ-လည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှာ-လည်းကောင်း၊ ဝိဘဝတဏှာ-လည်းကောင်း၊ ကုတိဇဝံ-သို့၊ တိဝိဓာ- ၃-ပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍၊ မတာ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ (ပဝတ္တိအာကာရအားဖြင့် ၃ပါးအပြားရှိ၏ဟူသော စကားသည် မှန်၏။) (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ ရူပတဏှာဇဝ-သည်ပင်၊ [ဟောတိ ဌှပ်] ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ စက္ခုပသာဒ-၏၊ အာပါတဂတံ-သော၊ ရူပါရမ္မဏံ-ကို၊ ကာမဿာဒဝသေန-ဝတ္ထုကာမကို လွန်စွာသာယာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဿာဒယမာနာ-လွန်စွာသာယာ လျှက်၊ ပဝတ္တတိ-၏၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ကာမတဏှာနာမ-ကာမတဏှာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ယဒါ-၌၊ တဒေဝါရမ္မဏံ-ထို ရူပါရုံသည်ပင်၊ ဓုဝံ-မြ၏၊ သဿတံ-အခါခပ် သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏၊ ကုတိ-သို့၊ ပဝတ္တာယ-သော၊ သဿတဒိဋ္ဌိယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ ပဝတ္တတိ၊ တဒါ-၌၊ ဘဝတဏှာနာမ-ဘဝတဏှာမည်သည်၊ ဝါ-သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော-သော၊ ရာဂေါ-ကို၊ ဘဝတဏှာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပန-ကား၊ ယဒါ-၌၊ တဒေဝါရမ္မဏံ-ထိုရူပါရုံ သည်ပင်၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ-ပြတ်၏၊ ဝိနဿတိ-ပျက်စီး၏၊ ကုတိ-သို့၊ ပဝတ္တာယ-သော၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ ပဝတ္တတိ၊ တဒါ-၌၊ ဝိဘဝတဏှာနာမ-ဝိဘဝတဏှာ မည်၏၊ ဝါ-ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊

ယဒါ ပေ၊ ဘဝတဏှာနာမ။ ။ရူပါရုံကိုဖြစ်စေ၊ သဒ္ဓစသော အာရုံကိုဖြစ်စေ၊ အတ္တဟုယူ၍ ထိုအတ္တသည် “မြ၏”ဟု ယူတတ်သော ဒိဋ္ဌိကို (သဿတဒိဋ္ဌိကို) “ဘဝ”ဟုခေါ် ၏။ ထိုဘဝနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာသည် ဘဝတဏှာမည်၏။ [ဘဝတိ-အတ္တသည် မပြတ်မစဲ အမြဲဖြစ်နေ၏၊ ကုတိ ဘဝေါ၊ ဤစကားဖြင့် “ဘဝ”အရ ဒိဋ္ဌိမရသေး၊ “ဘဝေါ ကုတိ (အမြဲ ဖြစ်၏)ဟူ၍ + ပဝတ္တာ+ဒိဋ္ဌိ ဘဝဒိဋ္ဌိ”ဟု ပြုမှ အယူ(ဒိဋ္ဌိ)ရသည်၊ ဤနေရာ၌ကား ဒိဋ္ဌိသဒ္ဓါ မပါသောကြောင့် အာရုံ၏ ဘဝအမည်ကို အာရမ္မဏိကဒိဋ္ဌိ၌ တင်စား၍ ဒိဋ္ဌိကို (ကာရဏူပစာရ အားဖြင့်) ဘဝ-ဟု ခေါ်ပါ၊ ဘဝေန-ဘဝဒိဋ္ဌိနှင့်၊ ဝါ-သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်+သဟဂတာ (တကွဖြစ် သော)+တဏှာ-တဏှာတည်း၊ ဘဝတဏှာ၊ တဏှာ။]

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော-သော၊ ရာဂေါ-ကို၊ ဝိဘဝတဏှာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သဒ္ဓတဏှာဒိသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဒေသေ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်၊ နယော-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဋ္ဌာရသ-ကုန်သော၊ ဧတာတဏှာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

တာ-ထိုတဏှာတို့သည်၊ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိသု-အဇ္ဈတ္တရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၌၊ အဋ္ဌာရသ-၁၈-ပါးသော တဏှာတို့လည်းကောင်း၊ ဗဟဒ္ဒါ-ဗဟိဒ္ဓရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၌၊ အဋ္ဌာရသ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆတ္တိသ-၃၆-ပါးသော တဏှာသည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ အတိတာ-အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆတ္တိသ-၃၆-ပါးသော တဏှာလည်းကောင်း၊ အနာဂတာ-ကုန်သော၊ ဆတ္တိ သ-လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ ဆတ္တိ သ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဋ္ဌသတံ-၁၀၈-ပါးသော တဏှာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [တဏှာ ၃-တန်ကို အရင်းခံ၍ အာရုံ-၆-ပါးဖြင့်လည်းကောင်း၊ သန္တာန် ၂-ပါးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာလ ၃-ပါးဖြင့်လည်းကောင်း ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ မြှောက်၍ တဏှာ ၁၀၈-ပါး ဖြစ်သည်-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ တာ-ထို ၁၀၈-ပါးသော တဏှာတို့ကို၊ ဝါ-တို့သည်၊ သဒ္ဓိပ္ပမာနာ-ချိုးအပ်ကုန်လသော်၊ ရူပါဒိ အာရမ္မဏဝသေန-ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဆဓာ- ၆-ပါးသော တဏှာတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ကာမတဏှာဒိဝသေန-ကာမတဏှာအစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ တိဿောဝ-ကုန်သော၊ တဏှာ ဟောန္တိတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣမေသတ္တာ-တို့သည်၊ ပုတ္တံ-ကို၊ အဿာဒေတွာ-လွန်စွာသာယာ၍၊ ဝါ-လွန်စွာသာယာခြင်းကြောင့်၊ ပုတ္တေ-၌၊ မမတ္တေန-ငါ့ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မြတ်နိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဓာတိယာ-နို့ချိုတိုက်ကျွေး မွေးပေးသော အထိန်းအား၊ မဟာသက္ကာရ်-များစွာသောသက္ကာရကို၊ (များစွာသော လခပေးမှုကို)၊ ကရောန္တိ ဝိယ-ပြုရကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ ရူပါဒိ အာရမ္မဏဝသေန-အားဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ (သားနှင့်တူသော ဝေဒနာကို)

ဝိဘဝတဏှာ။ ။ဝိ သဒ္ဓါသည် ပဋိသေခ အနက်ဟော၊ န+ဘဝတိ-အတ္တသည် အမြဲ မဖြစ်၊ သေလျှင် ပြတ်၏၊ ဣတိ ဝိဘဝေါ-မည်၏၊ ဤ၌လည်း ဝိဘဝ၏(ဥစ္ဆေဒ အမည်ကို ဒိဋ္ဌိ၌တင်စား၍ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိကိုပင် “ဝိဘဝ”ဟု ခေါ်ထားသည်၊ ဝိဘဝေန+သဟဂတာ+တဏှာ ဝိဘဝတဏှာ၊ [ဝိဘဝေါ ဣတိ+သေလျှင် အတ္တသည် မဖြစ်တော့၊ ပြတ်၏ဟူ၍+ပဝတ္ထာ+ဒိဋ္ဌိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။]

မမတ္တေန။ ။မမ+ဣဒံ မမံ [ဤပုဒ်ပြီးပုံကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်၊ ဒုတိယပါရာဇိကအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။] မမဿ-ငါ့ဥစ္စာ၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မြတ်နိုးသောတဏှာတည်း၊ မမတ္တံ-ဏှာ၊ “ငါ့ဥစ္စာ၏အဖြစ်”-သဒ္ဓတ္ထ၊ “မြတ်နိုးသည်၏အဖြစ်”-ဝေါဟာရတ္ထ။ “ငါ့ဥစ္စာဟု မြတ်နိုးတတ်သောတဏှာ၊ (သဘာဝတ္ထ)။

အဿာဒေတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဝေဒနာယ-၌၊ မမတ္တေန-ကြောင့်၊ ရူပါဒိအာရမ္မဏာ
ဒါယကာနံ-ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သော၊ (ဓာတိနှင့်တူစွာ ရူပါရုံ
အစရှိသော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သော) စိတ္တကာရ၊ ပေ၊ ဝေဇ္ဇာဒီနံ-ဆန်းကြယ်
သော ပန်းချီ၊ ပန်းပုရုပ်တို့ကိုပြုလုပ်တတ်သော ပန်းချီ၊ ပန်းပုဆရာ၊ တီးတတ်သော
စောင်းသွား၊ နံ့သာသည်၊ စဖိုသည်၊ ရက်ကန်းသည်၊ ရသာယတနဆေးကို
စီမံတတ်သော သမားတော် အစရှိသူတို့အား၊ မဟာသက္ကာရံ-များစွာသော
သက္ကာရကို၊ (များစွာသော အခပေးမှုကို) ကရောန္တိ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗာပိ-
သော၊ ဧသော တဏှာ-သည်၊ ဝေဒနာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

စ-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဝေဒနာတို့တွင်၊ ဝိပါကသုခဝေဒနာ-
ဝိပါကဖြစ်သော သုခဝေဒနာကို၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်၏၊ (တဏှာအား
ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဝိပါကသုခဝေဒနာကို အလိုရှိအပ်၏) တသွာ-ကြောင့်၊ ဧကော-
တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဧသ-ဤဝိပါကဝေဒနာသည်၊ ဧကဓာဝ-တစ်ပါးသော
အဖို့အားဖြင့်သာ၊ တဏှာယ-အား၊ ပစ္စယော(ဟောတိ) ဧကဓာတိ-ကား၊
ဥပနိဿယပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ။

ဝါ-တစ်နည်း၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ [ပတ္တယတိ၊ ဣစ္ဆတိ၊ ဘာသိတာတိ၌စပ်] ဒုက္ခိ-
ဆင်းရဲခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုခံ-ချမ်းသာကို၊ ပတ္တယတိ-တောင့်တ၏၊ သုခိပိ-
ချမ်းသာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဘိယျော-အလွန်၊ ဣစ္ဆတိ-လိုလားတောင့်တ

စိတ္တ၊ ပေ၊ ဝေဇ္ဇာဒီနံ။ ။စိတ္တကာရသည် ရူပါရုံလှလှကို ရေးဆွဲတတ်၊ ထုလုပ်
တတ်သော ပန်းချီဆရာ၊ ပန်းပုဆရာတည်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗသည် အသံကောင်းကောင်း တီးတတ်သော
စောင်းသမားတည်း၊ ဂန္ဓကသည် အနံ့ကောင်းကောင်း ပြုတတ်သော နံ့သာသည်တည်း၊ သူဒ
သည် အရသာ ကောင်းကောင်း ချက်တတ်သော စဖိုသည်တည်း၊ တန္တဝါယသည် အတွေ့ကောင်း
သော အဝတ်တို့ကို ရက်လုပ်ပေးတတ်သော ရက်ကန်းသည်တည်း၊ ဝေဇ္ဇာသည် ဩဇာရုပ်
ကောင်းကောင်းပါသော ရသာယနဆေးကို စီရင်တတ်သော သမားတော်တည်း၊ ထို ရသာယန
ဆေးကို စားရလျှင် အသက်ဇီဝိတရုပ်ကို ကြာရှည်အောင်ထောက်ပံ့နိုင်၏။

ယသွာ ဝါ။ ။ရှေ့နည်း၌ ဝိပါကသုခဝေဒနာသည်သာ တဏှာအား ကျေးဇူးပြုပုံကို
ပြခဲ့၏၊ ယသွာဝါ တက်သော ဤနည်း၌ကား သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဟူသော ဝိပါကဝေဒနာ ၃-
မျိုးလုံးက အထူးအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပါကမဟုတ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်
ဝေဒနာကလည်း သာမညအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကိုလည်းကောင်း ပြသည်။

ဒုက္ခိ၊ ပေ၊ ဣစ္ဆတိ။ ။“ဒုက္ခိ သုခံ ပတ္တယတိ”ဖြင့် ဒုက္ခဝေဒနာက သုခကို
တောင့်တ သော တဏှာအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြ၏၊ “သုခိ ဘိယျောပိ ဣစ္ဆတိ”ဖြင့်
သုခဝေဒနာက နဂိုရ် ရအပ်ပြီးသော သုခထက် တိုး၍ တောင့်တသော တဏှာအား
ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြသည်။

ပြန်၏။ ပန-ကား၊ ဥပေက္ခာ-ဥပေက္ခာဝေဒနာကို၊ သန္တတ္တာ-ငြိမ်သက် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုခမိစ္စေဝ-သုခဟူ၍ပင်၊ ဘာသိတာ-ဆိုအပ် ဆိုနိုင်၏။ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာဣတိ-ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ ဟူ၍၊ မဟေသိနာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ တိဿောပိ-၃- ပါးလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာ-တို့သည်၊ တဏှာယ-၏၊ ပစ္စယာ- အကြောင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ။ [တသ္မာ တိဿောပိ ဝေဒနာတဏှာယ ပစ္စယာ ဟောန္တိ (တသ္မာ)ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ ဣတိ-ဟူ၍၊ မဟေသိနာ ဝုတ္တာ- ကုန်ပြီ၊ ဤသို့လည်းပေးနိုင်၏။

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝေဒနာပစ္စယာ-ဝေဒနာဟူသောအကြောင်းရှိသည်၊ (သမာနာ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အနုသယံ-အနုသယဝေဒနာကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ (တဏှာ-သည်၊) နဟောတိ-မဖြစ်နိုင်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝုသီမတော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီး သော မဂ္ဂုပ္ပဟ္မစရိယရှိသော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ သာ-ထိုတဏှာသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်တော့၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။

ဝေဒနာပစ္စယာ၊ တဏှာပဒနိဒ္ဒေသော-သည်။

နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဥပေက္ခာ ပန ၊ပေ၊ ဘာသိတာ။ ။ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ဖြစ်ပုံ ငြိမ်သက်ရကား သုခဟုပင် ဆိုရ၏။ ထို့ကြောင့် “ဥပေက္ခာဝေဒနာလည်း သုခကဲ့သို့ သာလွန်၍ လိုလားတောင့်တ သော တဏှာအား ကျေးဇူးပြုသည်”ဟုဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဥပေက္ခာဟူရာ၌ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာမှတစ်ပါး အခြားသော ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာနှင့် လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်၌ယှဉ်သော ဥပေက္ခာကိုသာယူပါ။ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာကား အနိဋ္ဌဖြစ်သော ဒုက္ခ၌ သွင်းယူရသည်။ ထိုသို့သွင်းယူရသော ကြောင့် “ဒုက္ခကဲ့သို့ သုခကို တောင့်တသော တဏှာအား ကျေးဇူးပြုသည်” ဟု မှတ်ပါ။

ဝေဒနာပစ္စယာ စာပိ။ ။“ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းရှိတိုင်း တဏှာဖြစ်တမ်း” ဆိုလျှင် “ရဟန္တာတို့ သန္တာန်၌လည်း တဏှာဖြစ်သည်” ဟု မှတ်ရမည်လောဟု စောဒနာဘွယ်ရှိ သောကြောင့် “ဝေဒနာပစ္စယာ စာပိ” စသော ဂါထာကို မိန့်သည်။ ဝေဒနာကြောင့် တဏှာ ဖြစ်ရာ၌ ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် အနုသယအဖြစ်ဖြင့် ကိန်းဝပ်နေသော တဏှာရှိသည့်သာ ပရိယုဋ္ဌာန တဏှာ ဖြစ်နိုင်၏။ နဂိုရ်က အနုသယတဏှာကုန်ပြီးသော ရဟန္တာတို့ သန္တာန်၌ကား ဝေဒနာ ကြောင့် တဏှာမဖြစ်နိုင်ပါ-ဟူလို၊ [ဝေဒနာ+ပစ္စယာ ယဿာတိ ဝေဒနာပစ္စယာ(တဏှာ)၊ “အပိ”သဒ္ဒါသည် သမ္ဘာဝနာဇောတက၊ “စ”သည် ဝါကျရမ္မဇောတက၊ ဝုသီမတော၏ သဒ္ဒတ္ထ ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၃။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနနိဒ္ဒေသေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဥပါဒါနာနိ-ဥပါဒါနိတို့သည်၊ စတ္တာရိ- ၄-ပါးတို့တည်း၊ တာနိ-ထို ၄-ပါးသော ဥပါဒါနိတို့ကို၊ အတ္ထဝိဘာဂတော-အနက်၏ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြား အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မသင်္ခေပဝတ္ထာရာ-တရားတို့ကိုအကျဉ်းချုံးခြင်း၊ အကျယ် ချဲ့ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကမတောစ-အစဉ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝိဘာဂယေ-ထင်စွာပြရာ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ (ဤ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌) ဥပါဒါနန္တိ ကာမုပါဒါနံ၊ ပေ၊ အတ္ထဝါဒုပါဒါနန္တိ-ဟူ၍၊ စတ္တာရိ- ၄-ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ ဥပါဒါနာနိ-ဤ ဥပါဒါနိတို့သည်၊ အာဂတာနိ-လာကုန်၏၊ တေသံ-ထို ၄-ပါးသော ဥပါဒါနိတို့၏၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အတ္ထဝိဘာဂေါ-အနက်၏ ဝေဘန်အပ်သော အထူးအပြားတည်း၊ (ယံ-အကြင်သဘောတရားသည်၊) ဝတ္ထု သင်္ခါတံ-ဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော၊ ကာမံ-ကာမကို၊ ဥပါဒိယတိ-စွဲမြဲစွာယူတတ်၏၊ ဝါ-စွဲလမ်းတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ-ထို သဘောတရားသည်) ကာမုပါဒါနံ-ကာမုပါဒါနမည်၏၊ ကာမောစ-ဝတ္ထုကာမကို လိုလားတတ်သော ကိလေသာကာမ လည်းဟုတ်၏၊ သော-ထို ကိလေသာကာမဟူသည်၊ ဥပါဒါနဉ္စ-စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရားလည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိပိ-ဤ အနက်ကြောင့်လည်း၊ ကာမုပါဒါနံ-မည်၏၊ ဥပါဒါနန္တိ-ကား၊ ဒဠ္ဋဂ္ဂဟဏံ-စွဲမြဲစွာယူခြင်းတည်း၊ ဝါ-စွဲမြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရားတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဥပါဒါနိဟူသော ပါဠိ၌၊ ဥပသဒ္ဒေါ-သည်၊ ဒဠ္ဋတ္ထော-ဒဠ္ဋအနက်ရှိ၏၊ ဝါ-စွဲမြဲဟူသောအနက်ရှိ၏၊ (ကေသုဝိယ-အဘယ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်း၊) ဥပါယာသ ဥပကဋ္ဌာဒိသုဝိယ-ဥပါယာသ၊ ဥပကဋ္ဌာ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း၊ [ဥပါယာသ-ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း၊ ဥပကဋ္ဌာ-အလွန်နီးကပ်၏၊ နီးကပ်အနက်ကို ဟောရာ၌ ထောမနိဓိဝယ် “ဥပကဏ္ဍာ”ဟုရှိ၏၊]

ဥပါဒါနံ။ ။“ဥပသဒ္ဒါသည် ဒဠ္ဋ အနက်ဟော”ဟု ဆိုရာ၌၊ ဥပ-အလွန်+ အာယာသော= ပင်ပန်းခြင်း”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဥပကဋ္ဌာ (ဥပကဏ္ဍာ)-အလွန်+နီးကပ်”ဟု လည်းကောင်း ပုံစံထုတ်၏၊ ထို၌ “အလွန်” ဟူသည် “ဒဠ္ဋ-စွဲစွဲမြဲမြဲ”နှင့် သဘောတူပင်တည်း၊ အာဒိယတိ၌ ဒိဝါဒိ ယ-ပစ္စည်း၊ ဥပါဒိယတိ-စွဲစွဲမြဲမြဲ ယူတတ်၏၊ ဣတိ-ဥပါဒါနံ။

ကာမုပါဒါနံ။ ။“ကာမံ (-ဝတ္ထုကာမကို) +ဥပါဒါနံ-(စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သော တရား တည်း)၊ ကာမုပါဒါနံ” ဟု ဒုတိယာတပျရိသ်လည်းကောင်း၊ “ကာမောစ-ကိလေသာကာမလည်း ဟုတ်၏+သော+ဥပါဒါနဉ္စာတိ ကာမုပါဒါနံ” ဟု ကမ္မဓာရည်းလည်းကောင်း အဋ္ဌကထာ အတိုင်း ၂-မျိုးတွဲပါ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံပုဒ်တို့၌လည်းနည်းတူ။ [သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ ဖြစ်ပုံကို သဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ သမုစ္စည်းပိုင်း အကုသလသင်္ကဟ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဒိဋ္ဌိစ-ဒိဋ္ဌိလည်းဟုတ်၏။ သာ-ထိုဒိဋ္ဌိဟူသည်၊ ဥပါဒါနဉ္စ မြဲစွာယူတတ်သော သဘောတရားလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ-ဒိဋ္ဌပါဒါနမည်၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဒိဋ္ဌိ-ရှေး၌ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို၊ ဥပါဒိယတိ-စွဲမြဲစွာယူတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ-မည်၏။ ဟိ-မှန်၊ အတ္တာစ-အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကောစ-လောကသည်လည်းကောင်း၊ သဿတော-အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား၏။ ဝါ-မြဲ၏။ ဣတိ အာဒိသု-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ပုရိမဒိဋ္ဌိ-ရှေး၌ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို၊ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ-နောက်၌ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်၊ ဥပါဒိယတိ-၏။ တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ သီလဗ္ဗတံ-နွားတို့၏အလေ့အကျင့်ကို၊ ဥပါဒိယတိ-၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ-မည်၏။ သီလဗ္ဗတဉ္စ-နွားတို့၏အလေ့အကျင့်လည်းဟုတ်၏။ တံ-ထိုနွားတို့၏ အလေ့အကျင့်ဟူသည်၊ ဥပါဒါနဉ္စ-စွဲမြဲစွာယူတတ်သော တရားလည်းဟုတ်၏။ ဣတိဝိ-ကြောင့်လည်း၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ-မည်၏။ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ သီလဗ္ဗတဉ္စ တံ ဥပါဒါနဉ္စာတိဝိ-ဟူသောဝစနတ္ထကြောင့်လည်း၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ-မည်၏။ ဣတိ ဝိညာယတိ-နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဂေါသီလဂေါတမာဒိနိ-နွားတို့၏အလေ့၊ နွားတို့၏အကျင့် အစရှိသည်တို့သည်၊ [ဥပါဒါနာနိ၌ စပ်၊ အာဒိဖြင့် ခွေးတို့၏အလေ့၊ ခွေးတို့၏အကျင့် စသည်ကိုယူ၊ ဧဝံ-ဤသို့နွားတို့၏အလေ့၊ နွားတို့၏အကျင့် စသည်ဖြင့်၊ သုဒ္ဓိ-ကိလေသာမှ စင်ကြယ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) ဣတိ-သို့၊ အဘိနိဝေသတော-စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ သယမေဝ-ဂေါသီလ ဂေါတမဟူသောမိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်၊ ဥပါဒါနာနိ-ဥပါဒါနံတို့မည်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (သီလဗ္ဗတဉ္စ တံ ဥပါဒါနဉ္စာတိဝိ-ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့်လည်း၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ-မည်၏။ ဣတိ ဝိညာယတိ-၏) [အာရမ္မဏိကဒိဋ္ဌိ၏ ဥပါဒါနံအမည်ကို ဂေါသီလ ဂေါတမဟူသောအာရုံ၌ တင်စား၍ ဂေါသီလဂေါတမကိုလည်း ဥပါဒါနံဟု ခေါ်နိုင်သောကြောင့် “သီလဉ္စ+တံ+ ဥပါဒါနဉ္စ” ဟုအရတူ ကမ္မဓာရည်း ပြုနိုင်ပါသည်-ဟူလို။]

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဧတေန-ဤသဘောတရားဖြင့်၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထိုသဘောတရားသည်၊) ဝါဒေါ-ဝါဒမည်၏။ ဧတေန-ဖြင့်၊ ဥပါဒိယန္တိ-စွဲမြဲစွာယူတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ စွဲမြဲစွာယူကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-သည်၊) ဥပါဒါနံ-မည်၏။ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဝဒန္တိ ဝါ-ပြောဆိုမှုလည်း၊ ပြောဆိုတတ်ကုန်သနည်း၊ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ-စွဲမြဲစွာယူမှုလည်း ယူတတ်ကုန်သနည်း၊ (ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊) အတ္တာနံ-အတ္တကို၊ (ဝဒန္တိ ဝါ-ကုန်၏၊ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ-ကုန်၏။ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊) အတ္တနော-အတ္တကို၊ ဝါဒုပါဒါနံ-ပြောဆိုကြောင်း၊ စွဲမြဲစွာယူကြောင်း သဘောတရားတည်း။

အတ္တဝါဒုပါဒါနံ-အတ္တကို ပြောဆိုကြောင်း၊ စွဲမြဲစွာယူကြောင်း သဘောတရား၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ-အတ္တဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူမျှသည်ပင်၊ [အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဌာပနံ] ဧတေန-ဖြင့်၊ အတ္တာတိ-အတ္တဟူ၍၊ ဥပါဒိယန္တိ-ကုန်၏၊ က္ကတိ-ဤသို့ အတ္တဟုစွဲမြဲစွာယူကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-ထို သဘောတရား သည်) အတ္တဝါဒုပါဒါနံ-မည်၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ဓမ္မသင်္ခေပ ဝိတ္ထာရမ္ပ ရှေးဦးစွာ၊ တေသံ-ထို ကာမုပါဒါနံ အစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ အတ္တဝိဘာဂေါ-အနက်၏ ဝေဘန်အပ်သော အထူးအပြားတည်း။

ပန-ကား၊ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရေ-တရားတို့ကို အကျဉ်းချုံးခြင်း၊ အကျယ်ချဲ့ခြင်း တွင်၊ [သင်္ခေပတော ဝိတ္ထာရတောတို့ဌာပနံ] တာဝ-ဝိတ္ထာရမ္ပ ရှေးဦးစွာ၊ ကာမုပါ ဒါနံ-ကို၊ [ဥတ္တံဌာပနံ] တတ္ထ ကတမံ၊ ပေ၊ ကာမုပါဒါနန္တိ-ဟူ၍၊ အာဂတတ္တာ-လာ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သင်္ခေပတော-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ တဏှာဒဠတ္ထံ-တဏှာ၏ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတ္တံ၊ [ဤ ကာမတ္ထန္တောစသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မ သင်္ဂဏီပါဠိတော် နိဿယ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ အာသဝဂေါဓကအခဏ်း၌ ရေးခဲ့ပြီ] တဏှာဒဠတ္ထံနာမ-တဏှာဒဠတ္ထမည်သည်၊ ပုရိမတဏှာဥပနိဿယပစ္စယေန-ရှေး ၌ဖြစ်သောတဏှာ၏ ဥပနိဿယပစ္စည်းကြောင့်၊ ဒဠသမ္ဘူတာ-ခိုင်မြဲသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ဥတ္တရတဏှာဧဝ-နောက်၌ဖြစ်သောတဏှာပင်တည်း၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-အချို့ဆရာတို့သည်၊ အာဟု-ကုန်ပြီ၊ (ကိ) အပ္ပတ္တဝိသယပတ္တနာ- မရောက်အပ်၊ မရအပ်သေးသော အာရုံကို တောင့်တခြင်းသည်၊ တဏှာ-တဏှာ တည်း၊ (ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း)၊ အန္တကာရေ-အမိုက်မှောင်၌၊ စောရဿ-ခိုး သူ၏၊ ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယ-ဘဏ္ဍာဘက်သို့ လက်ကို ဆန့်တန်းခြင်းကဲ့သို့တည်း၊ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏံ-ရောက်အပ်၊ ရအပ်သော အာရုံကို ယူခြင်းသည်၊ ဥပါဒါနံ- ဥပါဒါနံတည်း၊ (ကိမိဝ-နည်း)၊ တဿေဝ-ထို ခိုးယူသူ၏ပင်၊ ဘဏ္ဍာဂ္ဂဟဏံ ဝိယ- ဘဏ္ဍာကိုယူခြင်းကဲ့သို့တည်း။

အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ ။[အတ္တစွဲလမ်းပုံကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာမီကာ သမုစ္စည်းပိုင်း အကုသလသင်္ဂဟ ဥပါဒါနအဖွင့်၌ ရှုပါ။] ဝါဒေါကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဒါနံကိုလည်းကောင်း အဋ္ဌကထာအတိုင်း ကရဏသင်္ခပြု၍ ထို ၂-ပုဒ်ကို ကမ္မဓာရည်း တွဲပြီးနောက် အဋ္ဌကထာ အတိုင်း “အတ္တနော+ဝါဒုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ”ဟု ဆဋ္ဌိတပျူရိသ် တွဲပါ။

အတ္တဝါဒမတ္တမေဝါ။ ။ဤနည်း၌ကား အတ္တနှင့် ဝါဒကို ရှေးဦးစွာတွဲ၍၊ ဥပါဒါနံကို“အတ္တာတိ ဥပါဒိယန္တိ ဧတေန”ဟု ကရဏသင်္ခပြုပြီးလျှင် “အတ္တဝါဒမေဝ+ဥပါဒါနံ အတ္တ ဝါဒုပါဒါနံ”ဟု တွဲ၊ အတ္တဟုပြောဆိုကြောင်းအယူသည်ပင်+အတ္တဟု စွဲမြဲစွာယူကြောင်း လည်း ဖြစ်သောကြောင့် အတ္တဝါဒုပါဒါနံ”ဟု အမည်ရ၏။

စ-တစ်နည်းကား၊ တေ ဓမ္မာ-ထို တဏှာဥပါဒါန်တရားတို့သည်၊ အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာပဋိပက္ခာ-ပစ္စည်း ၄-ပါးတို့၌ အလိုမရှိသူ၏အဖြစ်၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့တည်း၊ [တဏှာသည် အပ္ပိစ္ဆတာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ ဥပါဒါန်သည် သန္တုဋ္ဌိတာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း၊] တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ (တေဓမ္မာ-ထို တဏှာ ဥပါဒါန်တရားတို့သည်၊) ပရိယေသနာရက္ခဒုက္ခမူလာ-ရှာရခြင်းဖြစ်သော ဒုက္ခ၏ အရင်းခံတို့တည်း၊ ဣတိ (အာဟု)၊ [တဏှာသည် ပရိယေသနဒုက္ခ၏ မူလတည်း၊ ဥပါဒါန်သည် အာရက္ခဒုက္ခ၏ မူလတည်း၊] ပန-ကား၊ သေသုပါဒါနတ္ထယ-ကြွင်းသော ဥပါဒါန် ၃-ပါးအပေါင်းသည်၊ သင်္ခေပတော-အားဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌိမတ္တမေဝ-ဒိဋ္ဌိမျှသာတည်း၊ [နောက် ၃-ပါးတို့၏ တရားကိုယ်ကို အကျဉ်းချုံးလျှင် ဒိဋ္ဌိသာ ရသည်-ဟူလို။]

ပန-ကား၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေ့တဏှာနိဒ္ဒေသ၌၊ ရူပါဒီသု-ရူပါရုံအစရှိသည်တို့၌၊ ဝုတ္တာယ-ဆိုအပ်ပြီးသော၊ အဋ္ဌသတပုဘေဒါယ-တစ်ရားစွပ်ပါးအပြားရှိသော၊ တဏှာယဝိ-၏လည်း၊ ဒဠဘာဝေါ-ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သည်၊ ကာမုပါဒါန-ကာမုပါဒါန်တည်း၊ [ဤစကားအရ “ကာမုပါဒါန်သည် အကျယ်အားဖြင့် ၁၀၈-ပါး ပြားသည်-ဟူလို၊] ဒသဝတ္ထုကာ-၁၀-ပါးသော တည်ရာအာရုံရှိသော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန-တည်း၊ ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်း၊ တတ္ထ ကတမံ၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါနန္တိ-ဟူ၍၊ (အာဟု-ပြီ၊) [ဤစကားအရ “ဒိဋ္ဌုပါဒါန်သည် အကျယ်အားဖြင့် ၁၀-ပါးပြားသည်” ဟူလို၊ ဤ နတ္ထိ ဒိန္နံ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နိဿယ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပန-ကား၊ သီလဝတေဟိ-နွားတို့၏အလေ့အကျင့် ခွေးတို့၏ အလေ့အကျင့်တို့ဖြင့်၊ သုဒ္ဓိပရာမသနံ-စင်ကြယ်ခြင်းဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်ကြောင်းအယူသည်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ-တည်း၊ ယထာဟ-နည်း၊ တတ္ထ ကတမံ၊ ပေ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနန္တိ-ဟူ၍၊ (အာဟု-ပြီ၊) [ဤစကားအရ သီလဗ္ဗတုပါဒါန် ယူပုံအကျယ်ကို ပြသည်၊ ဤပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက၌ပင် ရေးခဲ့ပြီ၊] ဝိသတိဝတ္ထုကာ-၂၀-သော တည်ရာအာရုံရှိသော၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ-တည်း၊ ယထာဟ-နည်း၊ တတ္ထ ကတမံ၊ ပေ၊ အတ္တဝါဒု ပါဒါနန္တိ-ဟူ၍၊ (အာဟု-ပြီ၊) [ဤစကားအရ “အတ္တဝါဒုပါဒါန်သည် အကျယ်အားဖြင့် ၂၀-ပြားသည်” ဟူလို၊ ဤပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုလည်း ရေးခဲ့ပြီ၊] သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၂၀-ဟူသည်လည်း ဤ-၂၀-ပင်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကာ၊ ဧတ္ထ-ဤ ဥပါဒါနနိဒ္ဒေသ၌၊ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္တာရော-တရားတို့၏ အကျဉ်း အကျယ်တည်း။

ပန-ကား၊ ကမတောတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ (လဗ္ဘမာနော-ရထိုက်သော) ကမော-ကမသည်၊ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော-လည်းကောင်း၊ ပဟာနက္ကမော-လည်းကောင်း၊ ဒေသနာက္ကမောစ-လည်းကောင်း၊ (ဣတိ) တိဝိမော-၃-ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ-ထို ၃-ပါးတို့တွင်၊ အနမတဂ္ဂေ-မသိအပ်သော အစရှိသော၊ ဝါ-သိအပ်သော အစ မရှိသော၊ [မတော ယေဝ အမတော၊ နတ္ထိ အမတော ယဿာတိ အနမတော၊ အနမတော အဂ္ဂေါ ယဿာတိ အနမတဂ္ဂေါ (သံသာရော)၊ (တနည်း) အနမတဂ္ဂေ-နှစ်ရာထောင်လျှောက်၊ ညာဏ်ဖြင့်လျှောက်လည်း၊ မဖောက်မပြန်၊ ဧကန်မသိအပ်သော အစရှိသော၊ ဝါ-သိအပ်သော အစမရှိသော၊ [အနု အမတဂ္ဂ ဟုပုဒ်ဖြတ်၊ အနု-အစဉ်လျောက်၍၊ အနမတဂ္ဂ-မသိအပ်သော အစရှိသော သံသရာ၊ သံသာရေ-၌၊ ဣမဿ-ဤ ကိလေသာ၏၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဥပ္ပတ္တိ-ဖြစ်ခြင်း သည်၊ (ဟောတိ-ထင်ရှား၏)၊ ဣတိ-ဤ ဆိုဖွယ်၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်း ကြောင့်၊ ကိလေသာနံ-အဝိဇ္ဇာ တဏှာ အစရှိသော ကိလေသာတို့၏၊ နိပ္ပရိယေန-ပရိယာယ် မဟုတ် မုချအားဖြင့်၊ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော-ဖြစ်ခြင်း၏ အစဉ်ကို၊ ဝါ-ဖြစ်စဉ်ကို၊ န ဝုစ္စတိ- မဆိုအပ် မဆိုနိုင်။

ပန-ကား၊ ပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ ယေဘုယျေန-အားဖြင့်၊ ဧကသ္မိဘဝေ-၌၊ အတ္တဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော-အတ္တဟုယူခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော၊ သဿတုစ္ဆေဒါဘိနိ ဝေသော-သဿတ ဥစ္ဆေဒဟု မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ အယံ အတ္ထော-သည်၊ သဿတော-အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိ၏၊ ဝါ-မြဲ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဂဏှတော-ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ အတ္တဝိသုဒ္ဓတ္ထံ-အတ္တ၏ စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ (အယံ အတ္ထာ-သည်)၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ-ပြတ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဂဏှတော-ယူသော၊ ပရလောက နိရပေက္ခဿ-ပရလောကကိုင့်ခြင်းမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ (ဥစ္ဆေဒအယူရှိ သောကြောင့် ပရလောက မရှိဟု ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌)၊ ကာမုပါဒါနံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ပဌမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ (ဟောတိ)၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဒိဋ္ဌိသီလဗ္ဗတုကာမုပါဒါနိ-ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗ တုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါနံတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတေသံ-ဤဥပါဒါနံတို့၏၊ ဧကသ္မိ ဘဝေ-၌၊ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော-တည်း။

ယေဘုယျေန။ ။ဤပုဒ်၏ စပ်ရာသည် “သဿတုစ္ဆေဒါဘိနိဝေသာ”တည်း၊ ဤစကားအရ “များသောအားဖြင့် သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဟူသော ဒိဋ္ဌပါဒါနံသည် အတ္တဂ္ဂါဟ (အတ္တဝါဒုပါဒါနံ) ရှေးသွားရှိ၏။ “အတ္တဝါဒုပါဒါနံက အလျင်ဖြစ်၏” ဟုလို့၊ [“ယေဘုယျေန” နှင့်စပ်၍ တရံတခါ၌ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတို့က အတ္တဒိဋ္ဌိ (အတ္တဝါဒုပါဒါနံ) ၏အလျင်ဖြစ် ပုံကိုဋီကာပြသည်။]

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-ဥပ္ပတ္တိက္ကမမှ တစ်ပါး ပဟာနက္ကမကား၊ ဧတ္ထ-
ဤဥပါဒါန်တို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌပါဒါဒိနိ-ဒိဋ္ဌပါဒါန် အစရှိသော ၃-ပါးသော ဥပါဒါန်တို့ကို၊
ပဌမ-စွာ၊ ပဟိယန္တိ-ပယ်အပ်ကုန်၏၊ (ကသ္မာ-နည်း၊ ဒိဋ္ဌပါဒါဒိနိ-တို့၏၊ သောတာ-
ပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဇတ္တာ-သောတာပတ္တိမဂ်သည် သတ်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ကာမုပါဒါန်-ကို၊ ပဟိယတိ-၏၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ကာမုပါဒါနဿ-
၏၊) အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇတ္တာ-အရဟတ္တမဂ်သည် သတ်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း၊ ဣတိအယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတေသံ-ဤဥပါဒါန်တို့၏၊
ပဟာနက္ကမော-တည်း။

ပန-ကား၊ (ပဟာနက္ကမမှတစ်ပါး ဒေသနာက္ကမကား၊) မဟာဝိသယတ္တာ-
ကာမုပါဒါန်က ကျယ်သောအရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧတေသု-
ဤဥပါဒါန်တို့တွင်၊ ကာမုပါဒါန်-ကို၊ ပဌမံ ဒေသိတံ၊ ဟိ-ချဲ့၊ တံ-ထို ကာမုပါဒါန်
သည်၊ အဋ္ဌစိတ္တသမ္ပယောဂါ-ရှစ်ပါးသော လောဘမူလနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်၊ မဟာဝိသယံ-ကျယ်သောအရာရှိ၏၊ ဣတရာနိ-ကာမုပါဒါန်မှတစ်ပါးသော
ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်တို့သည်၊ စတုစိတ္တသမ္ပယောဂါ-၄
ပါးသော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပဝိသယာနိ-
ကျဉ်းသောအရာရှိကုန်၏၊ စ-မဟာဝိသယတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဌ်၏ အကျယ်မှ
တစ်ပါး ပါကဋ္ဌတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဌ်၏ အကျယ်ကား၊ ယေဘုယျေန-အားဖြင့်၊
အာလယာရာမာယ-ကပ်ငြိတွယ်တာရာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါး၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိ
သော၊ [အချို့နေရာ၌ “ကပ်ငြိတွယ်တာရာ ၅-ဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ဟူသော
မွေ့လျော်ရာရှိသော” ဟု ပေးရသည်၊] ပဇာယ-သတ္တဝါအပေါင်း၌၊ ကာမုပါဒါန်-
သည်၊ ပါကဋ္ဌံ-ထင်ရှား၏၊ ဣတရာနိ-ကာမုပါဒါန်မှတစ်ပါးသော ဥပါဒါန်တို့သည်၊
န(ပါကဋ္ဌာနိ)-ကုန်။

ကာမုပါဒါန ဝါ-ကာမုပါဒါန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝတ္ထုကာမာနံ-ဝတ္ထုအာရုံ
ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ သမဓိဂမတ္ထံ-ရခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိဗဟုလော-
များသော ကောတူဟလမင်္ဂလာ အစရှိသော မိစ္ဆာအယူရှိသည်၊ ဟောတိ၊
သဿတဒိဋ္ဌိ-သည်၊ န ဟောတိ၊ [အချို့စာအုပ်တို့၌ သာဿဒိဋ္ဌိဟု ရှိ၏၊] သာ-
ထိုကောတူဟလမင်္ဂလာ အစရှိသော အယူသည်၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒိဋ္ဌိ-သည်၊
(ဟောတိ)ဟုပေးပါ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တဒနန္တရံ-ထိုကာမုပါဒါန်၏ အခြားမဲ့၌၊
ဒိဋ္ဌပါဒါန်-ကို၊ (ဒေသိတံ)၊ တံ-ထိုဒိဋ္ဌပါဒါန်သည်၊ ပဘိဇ္ဇမာနံ-ကွဲပြားလသော်၊
သီလဗ္ဗတအတ္တဝါဒုပါဒါနဝသေန-သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်တို့၏
အပြားအားဖြင့်၊ ဒုဝိဇ္ဇံ-နှစ်ပါးအပြားသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိ ဒုယေ-ထို ၂-ပါး
အပေါင်းတွင်၊ ဂေါကိရိယံ ဝါ-နွားတို့၏ အမူအရာကိုသော်လည်းကောင်း၊

ကုက္ကုရကိရိယံ ဝါ-ခွေးတို့၏အမူအရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒိသ္မာပိ-မြင်၍လည်း၊ (မြင်ရုံဖြင့်လည်း) ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သြဠာရိကံ-ပေါ်လွင်ထင်ရှား၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ-ကို၊ ပဌမံ ဒေသိတံ၊ သုဗ္ဗမတ္တာ-သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တေ-အဆုံး၌၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ-ကို၊ (ဒေသိတံ)၊ ဣတိအယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတေသံ-ဤဥပါဒါနံတို့၏၊ ဒေသနာ-က္ကမော-တည်း။

စ-ဆက်၊ တဏှာ-သည်၊ ဧတ္ထ-ဤဥပါဒါနံ ၄-ပါးအပေါင်းတွင်၊ ပုရိမဿ-ရှေ့၌ဖြစ်သော ကာမုပါဒါနံအား၊ ဧကော-အားဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သာ-ထိုတဏှာသည်၊ သေသတ္တယဿ-ကြွင်းသော ဥပါဒါနံ ၃-ပါးအပေါင်းအား၊ သတ္တဓာ-အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဓာဝါပိ-အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ပစ္စယော) ဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဒေသိတေ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊ ဧတ္ထ ဥပါဒါနံစတုက္ကေ-ဤဥပါဒါနံ ၄-ပါးအပေါင်းတွင်၊ ပုရိမဿ-သော၊ ကာမု-ပါဒါနဿ-အား၊ ကာမတဏှာ-သည်၊ ဥပနိဿယဝသေန-ဖြင့်၊ ဧကောပစ္စယော ဟောတိ၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) တဏှာဘိနန္ဒိတေသု-တဏှာဖြင့် လွန်စွာနှစ်သက်အပ်ကုန်သော၊ ဝိသယေသု-အာရုံတို့၌၊ ဥပ္ပတ္တိတော-ကာမုပါဒါနံ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ပန-ကား၊ သေသတ္တယဿ-ကြွင်းသောဥပါဒါနံ၃-ပါးအပေါင်းအား၊ သဟဇာတံ၊ ပေါ၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ သတ္တဓာဝါ-အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယေန-နှင့်၊ သဟ၊ အဋ္ဌဓာဝါပိ-အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ သာ-ထိုတဏှာသည်၊ ဥပနိဿယဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဒါ-၌၊ အသဟဇာတာဝ-သဟဇာတမဟုတ်သော တဏှာသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

တဏှာပစ္စယာ၊ ဥပါဒါနပဒနိဒ္ဒေသော-သည်၊

နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဘဝပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၄။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝနိဒ္ဒေသေ-၌၊ [ဂါထာတွင်းက ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော၌ စပ်၊] အတ္ထတောစေဝ-ဝစနတ္ထအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မတောစေဝ-တရားကိုယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သာတ္ထတော စ-အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘေဒသင်္ဂဟာစ-ဘဝတို့၏အပြား၊ ဘဝတို့ကို သိမ်းယူကြောင်းအကျဉ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင်ဥပါဒါနံသည်၊ ယဿ-အကြင်ဘဝအား၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)၊ တတောစေဝ-ထိုပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊ ကျေးဇူးပြုဟန်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထိုဂါထာ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော) (ယော-အကြင်သဘော တရားသည်) ဘဝတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်) ဘဝေါ-ဘဝ မည်၏၊ ဒုဝိဓေနာတိ(ပဒဿ)-ဟူသောပုဒ်၏၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ- အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပဝတ္တိတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ [အတ္တိ ကမ္မဘဝေါ အတ္တိ ဥပပတ္တိဘဝေါတို့ ၌စပ်] ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ အထဝါ-ထို့ပြင်တစ်နည်းကား၊ ဒုဝိဓေနာတိ-ဒုဝိဓေနဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ပစ္စတ္တတ္ထေ-ပထမာဝိဘတ်၏အနက်၌၊ ကရုဏာဝစနံ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါသည်၊ (ဘဝေါ-သည်) ဒုဝိဓော-၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အတ္တိတိ-ကား၊ သံဝိဇ္ဇတိ-၏။

ကမ္မမေဝ-ကံသည်ပင်၊ ဘဝေါ-ဘဝတည်း၊ ကမ္မဘဝေါ-ကံသည်ပင်ဘဝ၊ [ကံ၏ ဘဝမည်ပုံကို နောက်၌ပြုလိမ့်မည်]၊ ဥပပတ္တိယေဝ-ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော အကျိုးတရားသည်ပင်၊ ဘဝေါ-ဘဝတည်း၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ-ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော အကျိုးတရားသည်ပင် ဘဝ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤကမ္မ၊ ဥပပတ္တိ-၂-ပါးတို့တွင်၊ ဥပပတ္တိ-ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော အကျိုးတရားသည်၊ [ဘဝေါ၌စပ်] ဘဝတိတိ- ဘဝတိဟူသော ကတုဿိဝစနတကြောင့်၊ ဘဝေါ-ဘဝမည်၏၊ ပန-ကား၊ ကမံ- ကံကို၊ [ဘဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၌စပ်] သုခကာရဏတ္တာ-သုခ၏အကြောင်း၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ပွင့်တော်မူခြင်းကို၊ သုခေါတိ-သုခဟူ၍၊ ဝုတ္ထော ယထာ-ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဘဝကာရဏတ္တာ-ဥပပတ္တိ ဘဝ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဖလဝေါဟာရေန-အကျိုး ဥပပတ္တိ ဘဝအမည်ကို အကြောင်းကမ္မဘဝ၌ တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအားဖြင့်၊ (ဖလုပစာ ရအားဖြင့်)၊ ဘဝေါတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဝတ္တိတော။ ။ပါဠိတော်၌ “ဘဝေါ ဒုဝိဓေန အတ္တိ ကမ္မဘဝေါ အတ္တိ ဥပပတ္တိဘဝေါ”ဟူသော ရှိ၏၊ ထို့တွင် ဒုဝိဓေနကို “ဒွိဟိ အာကာရေဟိ”ဟု ဖွင့်၏၊ ဝိဓကို အာကာရဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ ထို ဒုဝိဓေန၏စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် “ပဝတ္တိတော”ဟု စပ်ပုဒ်ထည့်သည်၊ အထဝါတက်သောနည်း၌ “ဒုဝိဓေန-၂-ပါး အပြားရှိ၏” ဟုပေး၊ ထို-၂-ပါး၏ သရုပ်ကို “အတ္တိ ကမ္မဘဝေါ”စသည်ဖြင့် ဖော်သည်။

ကမ္မံ ပန ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော ဝိပါကံ နာမက္ခန္ဓာနှင့် ကမ္မဇရုပ်များ ဖြစ်သောကြောင့် ဥပပတ္တိဘဝကို အရကောက်ရာ၌ “ဘဝတိတိ”ဟု ကတ္ထုသုခံ ပြုနိုင်ပါပေ၏၊ ကမ္မဘဝကို အရကောက်ရာ၌ကား အဘယ်နည်းဖြင့် “ဘဝတိတိ”ဟု ကတ္ထု သုခံပြုနိုင်ပါသနည်း”ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ကမ္မံ ပန” စသည်မိန့်၊ အကျိုးသုခရဖို့ အကြောင်း ဖြစ်သော ကြောင့် ဗုဒ္ဓါပုဒ် (နဝမဏေ)ကို ဖလုပစာရအကျိုးအားဖြင့် “သုခေါ”ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ ကံကိုလည်း ဥပပတ္တိဘဝ၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝတိတိ” ဟူသော ကတ္ထုသုခံဝစနတကြောင့်ပင် ဘဝအမည်ကိုရနိုင်ပါသည်-ဟူလို၊ ဤစကားအရ “ဘဝတိတိ”ဟူသော ကတ္ထုသုခံသည် ဘဝ ၂-မျိုးလုံးနှင့် ဆက်ဆံ၏ဟုမှတ်ပါ။ [ဖလ ဝေါဟာရ-အကျိုး၏အမည်၊ ဝါ-ဖလုပစာရ။]

တတ္ထ ကတမော ကမ္မဘဝေါတိ-ဟူသည်ကား၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ တေသုဘဝေ သု-တို့တွင်၊ ယော-အကြင်ဘဝကို၊ ကမ္မဘဝေါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူ အပ်ပြီ၊ (အတ္ထိ ကမ္မဘဝေါ အတ္ထိ ဥပပတ္ထိဘဝေါ ဟု ဟောတော်မူအပ်ပြီ) သော- ထိုကမ္မဘဝသည်၊ ကတမော-နည်း၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပုညာဘိသင်္ခါ ရာဒယော- ပုညာဘိသင်္ခါရအစရှိသော သဒ္ဓါတို့သည်၊ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိ ကုန်သည်သာ၊ သဗ္ဗန္တိ-ကား၊ အနဝသေသံ-အကြွင်းအကျန်မရှိသော၊ [သာဝသေသ သဗ္ဗ၊ အနဝသေသသဗ္ဗ ၂-မျိုးတွင် အနဝသေသသဗ္ဗ ဟုသိစေသည်၊] ဘဝံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ စ-ရောက်လည်းရောက်တတ်၏၊ ဂမေတိ စ-ရောက်စေလည်း ရောက်စေ တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဘဝဂါမိ-မည်၏၊ [ဂါမိ၌ ဣ ပစ္စည်းဖြစ်သော်လည်း ကမ္မကဲ့သို့ ဂါမိဟု ရသဖြင့်ရှိစေရမည်၊] ဣမိနာ-ဤ ဘဝဂါမိ ကမ္မဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ လောကုတ္တရ-လောကုတ္တရာကို၊ ပဋိက္ခိပတိ-ပယ်တော်မူ၏၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ- ဤကထာသည်၊ ဝဋ္ဋကထာ-ဝဋ်ကိုဆိုကြောင်း ကထာတည်း၊ တဉ္စ-ထို လောကု- တ္တရာကံသည်လည်း၊ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတံ-ဝဋ်မှကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကိုမှီ၏၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ကရိယတိ-သတ္တဝါတို့သည် ပြုအပ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ကမ္မ- ကမ္မမည်၏၊ ကာမဘဝါဒီသု-ကာမဘဝအစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော) ကာမသင်္ခါတော-ကာမဟုဆိုအပ်သော၊ ဘဝေါ-ဘဝတည်း၊ ကာမ ဘဝေါ-ကာမဟုဆိုအပ်သောဘဝ၊ ရူပါရူပဘဝေသု-ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝတို့၌၊ ဧသ (ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီရင်သည်၊ နယော-တည်း။

ကာမဘဝေါ။ ။အဝီစိနှင့် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိ နတ်ပြည်အတွင်း၌ ဖြစ်သော ကာမဝိပါက်စိတ် စေတသိက်နှင့် ကမ္မဇရုပ်ဟူသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့ကို “ကာမ” ဟု ခေါ်၏၊ ထိုတရားတို့သည်၊ ကာမိယတေ-ကာမတဏှာသည် အလိုရှိအပ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ “ကာမော”ဟု ဝစနတ်ပြု၍ “ကာမ” အမည်ရကြ၏၊ ကိလေသာ ကာမ၏ အာရုံဖြစ်သည့် အတွက် ကာမတဏှာနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့်လည်း သဟစရဏနည်းအားဖြင့် “ကာမ” အမည်ရနိုင်၏၊ [အခြားနည်းများလည်း ရှိသေး၏၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ ပညာဘူမိ နိဒ္ဒေသ၌ရူပါ။] ထို ကာမဝိပါက် ကမ္မဇ ရုပ်သည်ပင် ကံကြောင့် ဖြစ်ရသောကြောင့် “ဘဝတီတိ ဘဝေါ”အရ ဘဝလည်း မည်၏၊ ထို ၂-ပါးပေါင်းစပ်၍ “ကာမသင်္ခါတော+ဘဝေါ ကာမ ဘဝေါ”ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

ဧသ ၊ပေ၊ ဘဝေသု။ ။ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာဘုံနှင့် အကနိဌဗြဟ္မာဘုံ အတွင်း၌ ဖြစ်သော ရူပဝိပါက် စိတ် စေတသိက်နှင့် ထိုဘုံတို့၌ ရထိုက်သော ကမ္မဇရုပ်ဟူသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာကို “ရူပ” ဟုခေါ်၏၊ ထို ခန္ဓာတို့သည် (ရုပ်ကို မစက်ဆုပ်နိုင်သော ရူပတဏှာ၏ ရူပအမည်ကို ထိုခန္ဓာတို့၌ တင်စားသောအားဖြင့် “ရူပ”အမည်ရကြ၏၊ ထို့နောက် “ရူပမေဝ ဘဝေါ” ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ ရူပဘဝ အမည်ရသည်။

သညာဝတံ-သညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဘဝေါ-တည်း၊ သညာဘဝေါ-သညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဘဝ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧတ္ထ ဘဝေ-ဤဘဝ၌၊ သညာ-သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သညာဘဝေါ-မည်၏၊ ဝိပရိယယေန-သညာ ဘဝ၏ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ အသညာဘဝေါ-မည်၏၊ ဩဠာရိကသညာယ-ထင်ရှားသောသညာ၏၊ အဘာဝါ-မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သုခုမာယ-သိမ်မွေ့သော၊ (သညာယ-၏)၊ ဘာဝါ စ-ရှိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အသ္မိ ဘဝေ-ဤဘဝ၌၊ နေဝသညာနာသညာ-သညာလည်းမဟုတ်၊ သညာမဟုတ်သည်လည်း မဟုတ်သောသညာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ-မည်၏၊ ဧကေန-

အရူပဘဝ။ ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံနှင့် ဘဝ် ဟု ခေါ်အပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၏ အတွင်း၌ဖြစ်သော အရူပဝိပါက်ကို “အရူပ”ဟု ခေါ်၏။ ထိုအရူပဝိပါက်ဟူသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့ကို အရူပတဏှာသည် အာရုံပြုရကား ဖလုပစာရအားဖြင့် “အရူပ”အမည်ရကြ၏။ ထို့နောက် “အရူပမေဝ+ဘဝေါ အရူပဘဝေါ”ဟု ပြုပါ။ [ဧသနယောဖြင့် အရတူ ကမ္မဓာရုံကိုသာ ညွှန်းသောကြောင့် “သင်္ခါတော”မထည့်ဘဲ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ ဝိဂြိုဟ်ပြုသည်။]

သညာဘဝ။ ။ “သညာဝတံ (သညာဝန္တာနံ)+ဘဝေါ”ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုရာ၌ တပျရိသ်သမာသ်ပြီးသောအခါ “သညာဝန္တာဘဝ”ဟု ပြီး၏။ ထိုသို့ ပြီးပြီးမှ ဝန္တာကို ချေ၍ “သညာဘဝ”ဟု ပြီးရသည်။ [ယောဇနာ၌ကား “သညာ ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတိ သညာ၊ သညာဝန္တောတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝန္တာသဒ္ဓဿ လောပံ ကတွာ သညာတိ ဝုတ္တံ” ဟု ဆို၏။ ထိုနောက်မှ “သညာနံ+ဘဝေါ သညာဘဝေါ” ဟု ပြုစေလိုသတဲ့။ ထိုအဆိုကို “ဝန္တာသဒ္ဓဿ လောပေါ ဒဌဗ္ဗော” ဟူသော ဋီကာ နှင့် မညီဟု မှတ်ပါ။ သို့မဟုတ် ပါဠိပျက်နေဟန် တူသည်။ အနုဋီကာ၌ “ဘဂဝံမူလက”ကဲ့သို့ “သညာဝံ ဘဝေါ-သညာရှိသောဘဝ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဝံသဒ္ဓါကို ချေထားသည်ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။ ထိုနည်းကို အနုဋီကာ၏ သီးခြား တစ်နည်းဟု မှတ်ပါ။]

သညာဝါ၊ ပေ၊ အတ္ထိ။ ။ ဤဒုတိယနည်း၌ကား သညာ၏အမည်ကို ဘဝ၌ တင်စား၍ဘဝကို သညာဟု ခေါ်၏။ ဌာနီသညာ၏အမည်ကို ဌာနဘဝ၌ တင်စားသော ဌာနပစာရတည်း။ ထို့နောက် သညာနှင့်ဘဝကို “သညာသင်္ခါရတော+ဘဝေါ သညာဘဝေါ”ဟု ကမ္မဓာရုံတွဲပါ။ [ဥပစာရတင်ရာ၌ မူလ လိနံ၊ ဝုဇ်အတိုင်း ရှိရ၏။ ထို့ကြောင့် သညာကို ဥပစာရတင်ထားသည် ဟု ကြံသည်။ အသညာဘဝ၌လည်း “သညာဘဝေါ” ဟုပြီးမှ “န+သညာဘဝေါ အသညာဘဝေါ” ဟု ပြုပါ။ နေဝသညာနာသညာ၌လည်း နေဝသညာနာသညာ၏ အမည်ကို ဘဝ၌တင် စားပြီးမှ ဘဝနှင့် တွဲပါ။]

မဟာဋီကာ။ ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ကား “သညာဘဝေါ” စသောနည်း၌ “သညာ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ သညော” ဟု ပြု၍ သညာနောင် အဿတ္ထိအနက်၌ အ-ပစ္စည်း သက်ပြီးလျှင် “သညာဘဝေါတိပိ ပါဌော”ဟူသောဋီကာသည် “သညာဝါ ဧတ္ထ ဘဝေ အတ္ထိ” ကိုရည်ရွယ်၍ ပြအပ်သော ပါဠိဟု ယူလေ၏။ [တဿ ဝါ အတ္ထေ အကာရံ ကတွာ သညာဘဝေါတိပိပါဌော၊ တေနာဟ-သညာဝါတိအာဒိ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။]

တစ်ပါးသော၊ ရူပက္ခန္ဓေန-သည်၊ ဝေါကိဏ္ဏော-ရောပြွန်းအပ်သော၊ ဘဝေါ-ဘဝတည်း၊ ဧကဝေါကာရဘဝေါ-တစ်ပါးသောရူပါက္ခန္ဓာသည်ရောပြွန်း အပ်သောဘဝ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အဿ ဘဝဿ-ဤဘဝ၏၊ ဧကော-သော၊ ဝေါကာရော-ဖြန့်ချဲ့အပ်သောခန္ဓာသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဧကဝေါကာရဘဝေါ-မည်၏၊ (တစ်နည်း) အဿ ဘဝဿ-၏၊ ဧကော-သော၊ ဝေါကာရော-ဖြန့်ချဲ့ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဧကဝေါကာရဘဝေါ-မည်၏၊ စတုဝေါကာရ ပေါဘဝေသု-စတုဝေါကာဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝတို့၌၊ ဧသ(ဧသော)-သည်၊ နယော-တည်း၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပပတ္တိဘဝေါတိ-ကား၊ နဝိဇ္ဇာပိ-သော၊ ဧသ(ဧသော)-ဤဘဝကို၊ ဥပပတ္တိဘဝေါနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-ဓမ္မစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဧတ္ထ-ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ (အတ္ထတော၏ အကျယ်မှတ်တစ်ပါး ဓမ္မတော၏ အကျယ်ကား) ဓမ္မတော-ဓမ္မအားဖြင့်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော) ဟိ-ချဲ့၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော-ဟူသည်၊ ဓမ္မတော-ဓမ္မအားဖြင့်၊ ဝါ-တရားကိုယ်အားဖြင့်၊ တေရသ-ကုန်သော၊ စေတနာ-တို့သည်၊ (မဟာကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်တို့၌ယှဉ်သော စေတနာတို့တည်း၊) အပုညာဘိသင်္ခါရော-ဟူသည်၊ ဒွါဒသ-ကုန်သော၊ (စေတနာ-တို့သည်၊) အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော-ဟူသည်၊ စတဿော-ကုန်သော၊ (စေတနာ-တို့သည်၊) သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္ပန္နိ-ဟူသော၊ ဧတေန-

ဧကဝေါကာရဘဝေါ။ ။ဧကဝေါကာရ၌ ဧကကို “ဧကေန ခန္ဓေန” ဟု လည်းကောင်း၊ ဝေါကာရကို “ဝေါကိဏ္ဏော” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၏၊ “ဝေါကိဏ္ဏော”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “ဝိ+အဝ+ကိရဓာတ်၊ဏ ပစ္စည်း” ဟု ကြံပါ၊ ကိ၏ ဣကို အ၊အ-ကို အာဝုဒ္ဓိပြု၊ ဝိ+အဝ ကိရိယတိ-ရောပြွန်းအပ်၏၊ ဣတိ ဝေါကာရော၊ ဧကေန-တစ်ပါးသော ရူပက္ခန္ဓာသည်+ဝေါကာရော- ရောပြွန်းအပ်သော ဘဝတည်း၊ ဧကဝေါကာရော-ဝ၊ ထို့နောက် ဘဝနှင့် ကမ္မဓာရဲတွဲပါ၊ [ဝေါကိဏ္ဏောတိ ဧတေန ဝေါကာရသဒ္ဓဿ ကမ္မဿာနေတမာဟ- မဟာဋီကာ]

ဧကောဝါ ဝေါကာရော။ ။ဤနည်း၌ကား ဝေါကာရသဒ္ဓါသည် “ခန္ဓာ” ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ [ဝေါကာရော လာမကေ ခန္ဓေ-အဘိဓာန် ၁၁၂၇၊ ဝေါကိရိယတိ ပဿာရိယတိ ဝိတ္တာရိယတိ-ဖြန့်ချဲ့အပ်၏၊ ဣတိ ဝေါကာရော၊ ဝိ+အဝ+ကိရဓာတ်၊ဏ ပစ္စည်း၊ ကိ၏ ဣကို အ၊ အ-ကို အာဝုဒ္ဓိပြု၊ ဋီကာ၌ “ဝေါကိရဏံ ဝါ ဝေါကာရော” ဟု တစ်နည်းပြုသေး၏၊ ထိုအလို ခန္ဓာကို အရမကောက်နိုင်၊ “ပြန့်နှံ့ခြင်း ကိရိယာကိုသာ အရကောက်နိုင်၏၊ အဿ ဘဝဿ-၏၊ ဧကော-တစ်ပါးသော+ဝေါကာရော-ဖြန့်ချဲ့အပ်သောခန္ဓာသည်၊ ဝါ-ဖြန့်ချဲ့ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ ဧကဝေါကာရော-ထို့နောက် ဘဝပုဒ်နှင့် ကမ္မဓာရဲ တွဲပါ။

ဤပါဠိဖြင့်၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ ဧတေဓမ္မာ-ဤစေတနာတရားတို့ကို၊ (သင်္ဂဟိတာ-သိမ်းယူအပ်ကုန်ပြီ) ဝါ-တနည်း၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ-စေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကမ္မသင်္ခါတာ-ကံဟုခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အာစယဂါမိနော-ကံကိလေသာတို့သည် စီရင်အပ်သော စုတိ၊ ဂတိ၊ ပဋိသန္ဓေသို့ရောက်တတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ သင်္ဂဟိတာ၊ ကာမဘဝေါ-ဟူသည်၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ-ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့တည်း၊ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ သည်ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော လောကီဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊ ကမ္မဇရုပ်ခန္ဓာတို့တည်း၊) ရူပဘဝေါ-ဟူသည်၊ တထာ-ထိုအတူ ၅-ပါးသော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့တည်း၊ အရူပဘဝေါ၊ စတ္တာရော (ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ)၊ သညာဘဝေါ၊ စတုပဉ္စ-၄-ပါး၊ ၅-ပါးကုန်သော၊ (ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ)၊ အသညာဘဝေါ ဧကော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓော၊ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ စတ္တာရော (ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ)၊ ဧကဝေါကာရဘဝါ ဒယော-ဧကဝေါကာရဘဝအစရှိသည်တို့သည်၊ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓာ-တစ်ပါးသောခန္ဓာ၊ ၄-ပါးသော ခန္ဓာ၊ ၅-ပါးသောခန္ဓာတို့တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌၊ ဓမ္မတောပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

သာတ္ထတောတိ-ဟူသောပုဒ်၏၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော) စ-ဆက်၊ ဘဝနိဒ္ဒေသေ-၌၊ (ပုညာဘိသင်္ခါဒယော-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ) ယထာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ တထေဝ-သာလျှင်၊ သင်္ခါရနိဒ္ဒေသေပိ-၌လည်း၊ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယောဝ-တို့ကိုသာ၊ ကာမဉ္စဝုတ္တာ-အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေကုန်ပြီ၊ ဧဝံ သန္ဓေပိ-သော်လည်း၊ ပုရိမာ-ရှေး၌ဖြစ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့ကို၊ [သင်္ခါရပဒနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သော ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့ကို “ပုရိမာ” ဟုဆိုသည်၊] အတိတကမ္မဝသေန-အတိတ်ကံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဣမ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ ပစ္စယတ္တာ-အကြောင်းတို့၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တာ၊ [“အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ” အရကောက်ကို သတိပြု၊] ဣမေ-ဤပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့ကို၊ [ဘဝနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်တို့ကို၊] ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝသေန-ဖြင့်၊ အာယတီ-၌၊ ပဋိသန္ဓိ ပစ္စယတ္တာ (ဝုတ္တာ)၊ [“ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ” အရကောက်ကို သတိပြုပါ၊] ဣတိ-ကြောင့်၊

စေတနာ သမ္ပယုတ္တာဝါ။ ။အာစယဂါမိနော ဓမ္မာအရ၌ လောကီကုသိုလ်အကုသိုလ်ရ၏၊ ထို တရားတို့သည် အကျိုးပေးသောအားဖြင့် စုတိ ပဋိသန္ဓေသို့လည်းကောင်း၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်တို့သို့လည်းကောင်း ရောက်တတ်ကြသောကြောင့် အာစယဂါမိအမည်ရ၏၊ ထိုသို့ ဝိပါက်အကျိုးကို ပေးနိုင်လျှင် ကံနှင့်သဘောတူ၍ “ကံ”ဟု ခေါ်နိုင်သောကြောင့် ကမ္မဘဝ၌ ပရိယာယ် (သဒိဿူပစာရ) အားဖြင့် သွင်းယူနိုင်သည်။ [အာစယဂါမိတာယ၊ ၁၀၊ ပရိယာယေန ဝဒတိ။-ဋီကာ။]

ပုနဝစနံ-ထပ်၍ဟောတော်မူခြင်းသည်၊ (ဘဝအရ၌ ပုညာဘိသင်္ခရ စသည်ကို ထပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းသည်၊) သာတ္ထကမေဝ-အကျိုးရှိသည်သာ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးသင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၌၊ တတ္ထံ၊ ပေ၊ ကာမာဝစရာတိ ဧဝမာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ စေတနာဝ-စေတနာတို့ကိုသာ၊ (သမ္ပယုတ္တဓမ္မ မဖက် သက်သက်သော စေတနာတို့ကိုသာ၊) သင်္ခါရာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ကုပေန-ဤဘဝ နိဒ္ဒေသ၌ကား၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိ ကမ္မန္တိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တာပိ-တို့ကိုလည်း၊ (ဝုတ္တာ)၊ [အပိဖြင့် စေတနာကိုပေါင်း။]

စ-သည်သာမကသေး၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးသင်္ခါရနိဒ္ဒေသသည်၊ ဝိညာဏပစ္စယမေဝ- ဝိညာဏ်၏ အကြောင်းသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-ကို၊ သင်္ခါရာတိ ဝုတ္တံ၊ ကုဒါ နိ-ဘဝကိုဟောရာ ယခုအခါ၌၊ အသညာဘဝနိဗ္ဗတ္တကမ္မိ-အသညာဘဝကိုဖြစ်စေ တတ်သောက်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဘဝေါတိ ဝုတ္တံ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဗဟုနာ-များစွာ သော စကားဖြင့်၊ ကိ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဧတ္ထ- ဤပါ၌၌၊ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော-ကုန်သော၊ ကုသလာကုသလဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ ပန-ကား၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ကုဓ-ဤပါ၌၌၊ ဥပပတ္တိဘဝဿာပိ-ဥပပတ္တိ ဘဝ၏လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သင်္ဂဟိတတ္တာ-သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုသလကုသလဗျာကတာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ [အဗျာကတ အရ၌ ဝိပါက် အဗျာကတ၊ ကမ္မဇရုပ် အဗျာကတတို့ကိုယူ၊] တသ္မာ-ထို့ ကြောင့်၊ သဗ္ဗထာပိ- အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း၊ ကုဒိ ပနဝစနံ-ဤတစ်ဖန်ဟောတော်မူအပ် သော စကားသည်၊ သာတ္ထကမေဝ-အကျိုးရှိသည်သာ၊ ကုတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတ္ထ- ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌၊ သာတ္ထတောပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော-၏။

သာတ္ထကမေဝိံ ပုနဝစနံ။ ။သင်္ခါရအရတုန်းက ပုညာဘိသင်္ခါရ စသော တရားတို့ကိုပင် ကမ္မဘဝအရ၌ ထပ်၍ဟောတော်မူ၏။ ထိုသို့ ထပ်၍ဟောတော်မူခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ “စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က ထပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းသည် နိရတ္တက(အနက်အထူး မရှိသောကြောင့် အကျိုးမရှိသည်၊) မဟုတ်ပါလော”ဟု စောဒနာမဉ္ဇရ်အရေးကို မြှော်တွေး၍ “သာတ္ထကမေဝ ပုနဝစနံ-ထပ်၍ ဟောတော်မူခြင်းသည် အကျိုးရှိသည်သာ”ဟု ဧကဝစန သဒ္ဓါနှင့် တကွ မိန့် ရသည်။ [ဧဝံ သန္တေပိ စသော ဝါကျတို့ကိုကြည့်၍ သင်္ခါရအရနှင့် ဘဝ အရတို့၏ ဓမ္မခြင်းကွဲ ပြားပုံကို သိပါ။]

မှတ်ချက်။ ။အဘိဓမ္မာသင်္ဂဟအဖွင့် ကျမ်းတို့၌ကား သင်္ခါရနှင့် ဘဝအထူးကို ပြရာဝယ် ဥပပတ္တိဘဝကို လုံးလုံးမထည့်ပဲ သင်္ခါရနှင့် ကမ္မဘဝအထူးကိုသာ ပြကြ၏။ ဤ၌ကား “ဘဝ”အရ ဥပပတ္တိ ဘဝကို ယူသောနည်းကိုပါ ထည့်၍ “ကုဓ ပန ဥပပတ္တိဘဝဿာပိ သင်္ဂဟိတတ္တာ”စသည်ဖြင့် မိန့်သည်။

ဘေဒသင်္ဂဟာတိ-ဟူသော ပုဒ်၏။ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော။) ဥပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တဿ-သော) ဘဝဿ-ကို၊ ဝါ-၏။ ဘေဒတောစေဝ-အပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဟတောစေဝ-သိမ်းယူအပ်သောအကျဉ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော) ဟိ-ချဲ့၊ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ကာမဘဝနိဗ္ဗတ္တကံ-ကာမဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ယံကမ္မံ-ကို၊ ကရိယတိ-၏။ သော-ထိုက်သည်၊ ကမ္မဘဝေါ-မည်၏။ [ဝါကျတို့၌ နောက်ပုဒ်တို့၏လိင်၌ လိုက်ရသောကြောင့် “သော” ဟု ထားသော်လည်း ယံကမ္မံကို ပြန်၍ စွဲရလေသည်။] တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ-ထို ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ-မည်၏။ ရူပါရူပဘဝေသု-တို့၌၊ ဧသ နယော၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ကာမ ဘဝါ-တို့သည်၊ (ကမ္မဘဝနှင့် ဥပပတ္တိဘဝဟူသော ကာမဘဝတို့သည်၊) (ဟောန္တိ) သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ-တို့သည်၊ တဒန္တောဂဓာဝ-ထိုကာမဘဝ ၂-ပါး၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာ၊ (ကာမုပါဒါနပစ္စယာ) ဒွေ၊ ရူပဘဝါ-ရူပဘဝတို့သည်၊ (ကမ္မရူပဘဝ ဥပပတ္တိရူပဘဝတို့သည်၊) (ဟောန္တိ) သညာဘဝ၊ ပေါ ဘဝါ-တို့သည်၊ တဒန္တောဂဓာဝ-ထို ရူပဘဝ ၂-ပါး၌ အကျုံးဝင် ကုန်သည်သာ၊ (ကာမုပါဒါနပစ္စယာ) ဒွေ၊ အရူပဘဝါ-တို့သည်၊ (ကမ္မအရူပဘဝ၊ ဥပပတ္တိအရူပဘဝတို့သည်၊) (ဟောန္တိ) သညာ၊ ပေါ ဘဝါ-တို့သည်၊ တဒန္တောဂဓာဝ-ထို အရူပဘဝ ၂-ပါး၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ-သို့၊ အန္တောဂဓေဟိ-အတွင်းဝင်သော သညာဘဝ စသည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဆ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ)၊ စ-ဆက်၊ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ အန္တောဂဓေဟိ သဒ္ဓိံ ဆ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ သေသုပါဒါနပစ္စယာပိ-ကြွင်းသော ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ (ဆ ဆ-၆-ပါးကုန် ၆-ပါးကုန် သော၊ ဘဝါ ဟောန္တိ) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ အန္တောဂဓေဟိ -အတွင်းဝင်သော သညာဘဝ စသည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဘေဒတော စတုဝီသတိ ဘဝါ (ဟောန္တိ)။

ပန-ကာ၊ သင်္ဂဟတော-သိမ်းယူအပ်သော အကျဉ်းအားဖြင့်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝိညာတဗ္ဗော) ကမ္မဘဝံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပပတ္တိဘဝံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ (ပေါင်း၍)၊ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ အန္တောဂဓေဟိ-အတွင်းဝင်သော သညာဘဝ စသည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဧကော-သော၊ ကာမဘဝေါ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ရူပါရူပဘဝါ-တို့သည်၊ တထာ-ထိုအတူ တစ်ပါးစီတို့သည်၊ ဣတိ-သို့၊ တယော၊ ဘဝါ၊ (ဟောန္တိ)၊ သေသုပါဒါနပစ္စယာပိ-ကာမုပါဒါန်မှ ကြွင်းသော ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ တထာ-ထိုအတူ ၃-ပါးသော ဘဝတို့ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်

သင်္ဂဟတော-သိမ်းယူအပ်သော အကျဉ်းအားဖြင့်၊ အန္တောဂဓေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဒွါဒသ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ) ၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ အဝိသေသေန-ဥပါဒါန် ၄-ပါးကို အထူးမပြ သာမညအားဖြင့်၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ကာမဘဝူပဂံ- ကာမဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မကံသည်၊ ကမ္မဘဝေါ-တည်း၊ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ-ထိုကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ-တည်း၊ ရူပါရူပဘဝေသု-တို့၌၊ ဧသ၊ နယော၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ အန္တောဂဓေဟိ၊ သဒ္ဓိ၊ ဒွေ၊ ကာမဘဝါ-တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ ရူပဘဝါ-တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ အရူပဘဝါ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အပရေနပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ သင်္ဂဟတော-အားဖြင့်၊ ဆ၊ ဘဝါ (ဟောန္တိ) ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝဘေဒံ-ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ အပြားသို့၊ အနုပဂမ္မ-မကပ် ရောက်မူ၍၊ အန္တောဂဓေဟိ၊ သဒ္ဓိ၊ ကာမဘဝါဒိဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ တယော၊ ဘဝါ၊ ဟောန္တိ၊ ကာမဘဝါဒိဘေဒံစာပိ-ကာမဘဝ အစရှိသောအပြားသို့လည်း၊ အနုပဂမ္မ-မကပ်ရောက်မူ၍၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဒွေ၊ ဘဝါ၊ ဟောန္တိ၊ ကမ္မပပတ္တိဘေဒံ စ-သို့လည်း၊ အနုပဂမ္မ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ- ဟူ၍၊ ဘဝဝသေန-ဘဝ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဧကော၊ ဘဝေါ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌၊ ဥပါဒါနပစ္စယဿ- ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ဘဝဿ-၏၊ ဘေဒသင်္ဂဟာပိ-အထူးအပြား၊ သိမ်းယူအပ်သော အကျဉ်းအားဖြင့်လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိညာတဗ္ဗော။

ယံ ယဿ ပစ္စယောစေဝါတိ-ဟူသော မာတိကာပုဒ်၏၊ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ဧဝံ၊ ဝိညာတဗ္ဗော) စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဥပါဒါန်တို့တွင်၊ ယံဥပါဒါန်-သည်၊ ယဿ- အကြင်ဘဝအား၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ၊ တတောပိ-ထိုပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန် အားဖြင့် လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ပရိဟာရ ပက္ခမုတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ-ဤဥပါဒါန်တို့တွင်၊ ကိ-အဘယ်ဥပါဒါန်သည်၊ ကဿ-အဘယ်ဘဝအား၊ ပစ္စယော ဟောတိ-နည်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်သည်၊ ယဿ ကဿစိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသောဘဝအား၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ ယေဝ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပုထုဇ္ဇနော-သည်၊ ဥမ္မတ္တကောဝိယ-အရူးနှင့်တူ၏၊ သော-ထိုအရူးနှင့်တူသော ပုထုဇဉ်သည်၊ ဣဒံ- ဤအရာသည်၊ ယုတ္တံ-သင့်၏၊ ဣဒံ-သည်၊ အယုတ္တံ-မသင့်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝိစာရေတွာ-မစိစစ်မူ၍၊ ယဿ ကဿစိ-သော၊ ဥပါဒါနဿ-ဥပါဒါန်၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ယံ ကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးသော၊ ဘဝံ-ဘဝကို၊ ပတ္ထေတွာ-တောင့်တ၍၊ ယံ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကရောတိယေဝ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (မည်သည့်ဥပါဒါန်၏ အစွမ်းကြောင့် မည်သည့်ဘဝကို တောင့်တ၍ မည်သည့်

ကံမဆို ပြုနိုင်သောကြောင့်) [န ဂဟေတဗ္ဗံ ဌိစပ်] ဧကစ္စေ-အချို့သော ဆရာတို့သည်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနေန-ကြောင့်၊ ရူပါရူပဘဝါ- တို့သည်၊ န ဟောန္တိ၊ ကုတိ၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝဒန္တိ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ သဗ္ဗေန-အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်ကြောင့်၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော ဘဝသည်၊ ဟောတိ၊ ကုတိ (ကုဒံ အတ္ထဇာတံ)-ဤအနက်ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊ ဝါ-ယူပါလေ။

သေယျထိဒံ-အဘယ်သို့ ယူထိုက်သနည်း၊ ကုမ-ဤလောက၌၊ ဧကစ္စော-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနုဿဝဝသေန ဝါ-အဆင့်ဆင့် ကြားနာရခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌာနုသာရေနဝါ-မြင်အပ်သောအမှုကို အတုလိုက်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဧတေ ကာမ နာမ-ဤဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့မည်သည်၊ မနုဿလောကေ-၌၊ ခတ္တိယမဟာသာလာဒီသုစေဝ-များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ခတ္တိယအစရှိသူတို့၌လည်းကောင်း၊ ဆ ကာမာဝစရဒေဝလောကေ စ-ခြောက်ထပ်သောကာမာဝစရနတ်ပြည်၌လည်းကောင်း၊ သမိဒ္ဓါ-ကြွယ်ဝကုန်၏၊ ဝါ-ပြည့်စုံကုန်၏၊ ကုတိ-ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-တွေး၍၊ တေသံ-ထိုဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ အဓိဂမတ္ထံ-ရခြင်းအကျိုးငှါ၊ အသဒ္ဓမ္မဿဝနာဒီဟံ- မသူတော်တို့၏ တရားကိုကြားနာရခြင်းအစရှိသည်တို့သည်၊ ဝဉ္စိတော-လှည့်ပတ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) [မညမာနော ဌိစပ်] ကုမိနာ ကမ္မေန-ဤကံကြောင့်၊ ကာမာ-တို့သည်၊ သမဇ္ဇန္တိ-ပြီးစီးနိုင်ကုန်၏၊ ကုတိ-ဤသို့၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာမုပါဒါနဝသေန-အစွမ်းကြောင့်၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိပိ-ကာယဒုစရိုက် အစရှိသည်တို့ကိုသော်မှလည်း၊ (သားကောင်ကို သတ်၍ ယဇ်နတ်ပူဇော်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုသော်မှလည်း၊) ကရောတိ-ပြုရ၏၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒုစ္စရိတ ပါရိပူရိယာ-ကြောင့်၊ အပါယေ-၌၊ ဥပပဇ္ဇ တိ-ဖြစ်ရ၏။

ဝါပန-သည်သာမကသေး၊ သန္နိဋ္ဌိကေ-မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမေ-တို့ကို၊ ပတ္တယမာနော-သည်၊ (ဟုတွာ ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊) ပဋိလဒ္ဓေ-ရအပ်ပြီးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ဂေါပယမာနော-လုံခြုံစေရသည်၊ ဝါ-စောင့်ရှောက်ရသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-ကာမုပါဒါနဝသေန-အစွမ်းကြောင့်၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိပိ-တို့ကိုသော်မှလည်း၊ ကရောတိ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒုစ္စရိတ ပါရိပူရိယာ၊ အပါယေ၊ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဩ-ထိုအပါယ်၌၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥပပတ္တိ ဟေတုဘူတံ-ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-သည်၊ ကမ္မဘဝေါ-မည်၏၊ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ-မည်၏၊ ပန-ကား၊ သညာဘဝပဉ္စဝေါကရဘဝေါ-တို့သည်၊ တဒန္တောဂဓာဇေ-ထိုဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာမဘဝ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်သာ။

ပန-ကား၊ အပရော-အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနာဒီဟိ-သူတော်ကောင်းတို့တရားကိုကြားနာရခြင်းအစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ ဥပဗြူဟိတညာဏော-တိုးပွားစေအပ်သောညာဏ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဣမိနာ ကမ္မေန-ဤကုသိုလ်ကံကြောင့်၊ ကာမာ၊ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဣတိ မညမာနော (ဟုတ္တာ)၊ ကာမုပါဒါနဝသေန၊ ကာယသုစရိတာဒီနိ၊ ကရောတိ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုစရိတပါရိပူရိယာ-ကြောင့်၊ ဒေဝေသုဝါ-တို့၌လည်းကောင်း၊ မနုဿေသုဝါ-တို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တတြ-ထို နတ်၊ လူတို့၌၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥပပတ္တိဟေတု ဘူတံ၊ ကမ္မံ၊ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ခန္ဓာ၊ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ပန-ကား၊ သညာဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝါ-တို့သည်၊ တဒန္တောဂဓာဇဝ-ထိုသုစရိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာမဘဝ၌အကျိုးဝင်ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ကာမုပါဒါနံ-သည်၊ သပ္ပဘေဒဿ-သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိမနုဿအစရှိသောအပြားနှင့်တကွဖြစ်သော၊ [သပ္ပဘေဒဿာတိ သုဂတိဒုဂ္ဂတိမနုဿာဒိပ္ပဘေဒဝတော၊-ဋီကာ၊] သာန္တောဂဓဿ-အတွင်းဝင်သော သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ကာမဘဝဿ-၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ ဟောတိ။

အပရော-အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တတော-ထိုကာမဘဝ၌ရှိသောစည်းစိမ်ထက်၊ ရူပါရူပဘဝေသု-တို့၌၊ ကာမာ-တို့သည်၊ သမိဒ္ဓတရာ-သာ၍ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သုတ္တာဝါ-ကြားရ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပရိကပ္ပေတွာဝါ-ကြံဆ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကာမုပါဒါနဝသေန-အစွမ်းကြောင့်သာလျှင်၊ ရူပါရူပသမာပတ္တာယော-ရူပသမာတ်၊ အရူပသမာတ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-၍၊ သမာပတ္တိဗလေန-သမာပတ်၏အစွမ်းကြောင့်၊ ရူပါရူပဗြဟ္မလောကေ-၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ-၏၊ တတြ-ထိုရူပဗြဟ္မာ အရူပဗြဟ္မာလောက၌၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ-သော၊ ကမ္မံ၊ ကမ္မဘဝေါ-ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ပန-ကား၊ သညာ၊ ပေ၊ ဘဝါ-တို့သည်၊ တဒန္တောဂဓာဇဝ-ထိုကာမဘဝ၌ အကျိုးဝင်ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ကာမုပါဒါနံ-သည်၊ သပ္ပဘေဒါနံ-ကုန်သော၊ သာန္တောဂဓာနံ-ကုန်သော၊ ရူပါရူပဘဝါနံပိ-တို့၏လည်း၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။

[ကာမုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြပြီး၍ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကိုပြလိုသောကြောင့် “အပရော” စသည်မိန့်၊] အပရော-သည်၊ အယံအတ္တာနာမ-ဤအတ္တမည်သည်၊ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ရူပါရူပဘဝါနံ-တို့တွင်၊ အညတရသို့ ဝါ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ဘဝ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်သည်၊ (သမာနော)၊ သုဥစ္ဆိန္နော-ကောင်းစွာပြတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ-ကို၊ ဥပါဒါယ-ကပ်၍၊ ဝါ-အကြောင်းပြ၍၊ တဒုပဝံ-

ထို ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝ၊ ရူပါရူပဘဝတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ တံကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ပန-ကား၊ သညာဘဝါ ဒယော-သညာဘဝ အစရှိသည်တို့သည်၊ တဒန္တောဂဓာဇေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဒိဌပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ တိဏ္ဍံပိ ကာမရူပရူပဘဝါနံ၊ ပစ္စယော ဟောတိ။

[ဒိဌပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြုပြီး၍ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “အပရော”စသည်မိန့်၊] အပရော-သည်၊ အယံ အတ္တာနာမ၊ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ၊ ရူပါရူပဘဝါနံ-တို့တွင်၊ အညတရသို့ ဝါ၊ သုခိ-ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဝိဂတပရိဋ္ဌာဟော-ကင်းသော ပူလောင်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနေန-ကြောင့်၊ တဒုပဝံ-ထို ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝ၊ ရူပါရူပဘဝတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ တံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ၊ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သညာဘဝါဒယော ပန တဒန္တောဂဓာဇေ၊ ဣတိ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ၊ တိဏ္ဍံ ဘဝါနံပစ္စယော ဟောတိ။

[အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြုပြီး၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၏ ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “အပရော”စသည်မိန့်၊ ဤ၌ အတ္တဝါဒုပါဒါနံကို ရှေ့ထား၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံကို နောက်ထား၍ ပြရပုံကို ဋီကာ၌ ရှင်းပြထားသည်၊] အပရော-သည်၊ ဣဒံ သီလဗ္ဗတံနာမ-မည်သည်၊ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ၊ ရူပါရူပဘဝါနံ အညတရသို့ ဝါ၊ ပူရေန္တဿ-ဖြည့်ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သုခံ-သည်၊ ပါရိပူရိ-ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတိ-သို့ (ဟုတွာ ဝါ၊ ပရိကပ္ပေတွာ ဝါ) သီလဗ္ဗတုပါဒါနဝသေန-ကြောင့်၊ တဒုပဝံ ကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ တံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ၊ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သညာဘဝါဒယော ပန တဒန္တောဂဓာဇေ၊ ဣတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ တိဏ္ဍံ ဘဝါနံ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိဇေ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤ ဘဝနိဒ္ဒေသ၌၊ ယံ-အကြင်ဥပါဒါနံသည်၊ ယဿ-အကြင်ဘဝအား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တတောပိ-ထိုပစ္စည်း၊ ပစ္စယုနအား ဖြင့်လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ-ဤဥပါဒါနံ ဘဝတို့တွင်၊ [ယောဇနာ၌ “ဧတ္ထ ဘဝေသု” ဟု စွဲလေ၏၊] ကိ-အဘယ် ဥပါဒါနံသည်၊ ကဿ ဘဝဿ-အား၊ ကထံ-အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိစေ-ဤသို့မေးအံ့၊ ဥပါဒါနံ-၄-ပါးလုံးသော ဥပါဒါနံသည်၊ ရူပါရူပဘဝါနံ-တို့အား၊ ဥပနိဿယပစ္စယော-ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)။

တံ-ထို ၄-ပါသောဥပါဒါနိသည့်၊ ကာမဘဝဿ-အား၊ သဟဇာတာဒိဟိပိ-
သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စယသတ္တိတို့ဖြင့်လည်း၊ ပြီဖြင့် “ဥပနိဿယသတ္တိကို”
ပေါင်း၊ (ပစ္စယော ဟောတိ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိညေယျ-သိထိုက်၏။

ဟိ-ချဲ့၊ ရူပါရူပဘဝါနံ-တို့အားလည်းကောင်း၊ ကာမဘဝပရိယာပနဿ-သော၊
ကမ္မဘဝေ-ကမ္မဘဝ၌၊ ဝါ-တွင်၊ ကုသလကမ္မဿေဝ-အားသာလျှင်၊ ဥပပတ္တိဘဝဿ-
အားလည်းကောင်း၊ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ-သော၊ ဧတံ ဥပါဒါနံ-သည်၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊
ဧကဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမဘဝေ-၌၊ အတ္တနာ-မိမိဟူသော ဥပါဒါနိ
ကိုယ်တိုင်၊ သမ္ပယုတ္တအကုသလကမ္မဘဝဿ-သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်
ကမ္မဘဝအား၊ သဟဇာတ၊ ပ၊ ပွဘေဒေဟိ-ကုန်သော၊ သဟဇာတာ ဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊
ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ (ကာမဘဝေ အတ္တနာ) ဝိပယုတ္တဿ-ဝိပယုတ်ဖြစ်
သော အကုသိုလ်ကမ္မဘဝအား၊ ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ (ပစ္စယော ဟောတိ၊)
ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဘဝပဒနိဒ္ဒေသော-သည်၊ နိဌိတော-ပြီ။

ဇာတိဇရာမရဏာဒိပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၃၅။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိနိဒ္ဒေသာဒိသု-အစရှိသည်တို့၌၊ ဇာတိအာဒိနံ-ဇာတိ
အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ သစ္စဝိဘဏံ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ဘဝေါတိ ဧတ္ထ-ဘဝေါဟူသော ဤပါ၌၌၊ ကမ္မဘဝေါ-
ကိုသာ၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထို ကမ္မဘဝသည်၊ ဇာတိ
ယာ-၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဥပပတ္တိဘဝေါ-သည်၊ (ဇာတိယာ
ပစ္စယော၊) န (ဟောတိ)-မဟုတ်၊ (စ) ပန-ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့၊ [ယောဇနာ၌ “စ
ပန”ဟု ရှိ၏၊] သော-ထို ကမ္မဘဝသည်၊ ကမ္မပစ္စယဥပနိဿယပစ္စယဝသေန-
နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒွိဓာဝ-
ဖြင့်သာ၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [ရှေးနိဿယတို့၌ ဣတိ
မပါ၊ဤ၌ဣတိပါ၏။]

တတ္ထ-ထို ဘဝပစ္စယာ ဇာတိအစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဌတွာ ကဿစိ
စောဒကဿ ဤဒိသီ စောဒနာ) သိယာ၊ (ကိဒိသီ စောဒနာ သိယာ-နည်း၊) ပန-
ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ဘဝေါ-သည်၊ ဇာတိယာ-၏၊
ပစ္စယော-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဧတံ (အတ္ထဇာတံ)-ကို၊ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊

ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗွဲ-သိထိုက်ပါသနည်း၊ ဣတိ (ဤဒိသိ)-ဤကဲ့ သို့၍ အပ်သော စောဒနာသည်၊ စေ သိယာ-အံ့၊ [“စေ”ပါ၍ စေ“သိယာ”ဟု ပေးလိုက်ရသည်၊ ထုံးစံအားဖြင့် စေသဒ္ဓါ ပါရိုးမဟုတ်ပါ၊] ဗာဟိရပစ္စယသမတ္ထေ-အပ်ဖြစ်သော အကြောင်းတို့၏ တူကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ (သတိ)ပိ၊ (သတ္တာနံ-တို့၏)၊ ဟိနပဏိတတာဒိဝိသေသဒဿနတော-ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်၊ မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အထူးကို မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ (ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ ဧတံ (အတ္တဇာတံ) ဇာနိတဗွဲ-သိထိုက်၏)၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဗာဟိရာနံ-အပဉ္စဖြစ်ကုန်သော၊ (အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှ အပ်ဖြစ်ကုန်သော)၊ ဇနက ဇနေတ္ထိသုက္ကသောဏိတာဟာရာဒိနံ-ဖြစ်စေတတ်သောအဖ၊ ဖြစ်စေတတ်သော အမိတို့၏ သုတ်သွေး၊ အစာအာဟာရအစရှိကုန်သော၊ ပစ္စယာနံ-အကြောင်းတို့၏၊ သမတ္ထေ-တူမျှကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ (သတိ)ပိ၊ [“ဗာဟိရပစ္စယသမတ္ထေ”၏အကျယ်တည်း၊] သတ္တာနံ- တို့၏၊ ယမကာနံ-အစုံမွေး ဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-အမွှာမွေးဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သတံပိ-ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဟိနပဏိတတာဒိဝိသေသော-ဟိနပဏိတာ အစရှိသော အထူးကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ သော-ထို ဟိန ပဏိတတာ အစရှိသော အထူးသည်၊ အဟေတု-ကော-အကြောင်းမရှိသည်၊ န-မဟုတ်၊ (ကဿ-နည်း၊ တဿ-ထို ဟိန ပဏိတတာ အစရှိသောအထူး၏)၊ သဗ္ဗဒါစ-အခါခပ်သိမ်းလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေသံ စ-အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ကမ္မဘဝတော-တမ္မဘဝမှ၊ အညဟေတုကော-အခြားသောအကြောင်းရှိသည်၊ န (ဟောတိ)၊ (ကဿ-နည်း၊) တဒဘိနိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ-ထို ကမ္မဘဝကြောင့်ဖြစ်ရသော သတ္တဝါတို့၏၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ-၌၊ အညဿ-သော၊ ကရုဏဿ-၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုဟိန ပဏိတတာ အစရှိသော အထူးသည်)၊ ကမ္မဘဝဟေတုကောဝ-ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်းရှိသည်သာ၊ (ဟောတိ) ဟိ-မှန်၊ ကမ္မ-သည်၊ သတ္တာနံ-တို့၏၊ ဟိန ပဏိတတာဒိဝိသေသဟေတု-ဟိန၏အဖြစ် ပဏိတ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ ထူးသောအကြောင်းသည်၊ [အာဒိဖြင့် သုဝဏ္ဏ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ စသည်ကိုယူပါ၊] (ဟောတိ)၊ တေန-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ကမ္မံ၊ ပေ၊ ဟိနပဏိတတာယာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ [ယဒိဒံ (ယာ အယံ ဟိန ပဏိတတာ)-အကြင်ဟိန၏အဖြစ် ပဏိတ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကမ္မံ-သည်၊ သတ္တေ-တို့ကို၊ ဝိဘဇတိ-ခွဲခြားဝေခွဲ၏၊] တဿ-ကြောင့်၊ ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယော (ဟောတိ) ဣတိ ဧတံ (အတ္တဇာတံ) ဇာနိတဗွဲ။

စ-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဇာတိယာ-သည်၊ အသတိ-သော်၊ ဇရာ မရဏံ နာမ-မည်သည်လည်း၊ န ဟောန္တိ၊ သောကာဒယော-ကုန်သော၊ ဓမ္မာစ-တို့သည်လည်း၊ န ဟောန္တိ၊ ပန-အနွယ်ကာ၊ ဇာတိယာ-သည်၊ သတိ-သော်၊ ဇရာ မရဏဉ္စေ-သည်လည်းကောင်း၊ ဇရာမရဏသင်္ခါတဒုက္ခဓမ္မဖုဋ္ဌဿ -ဇရာမရဏဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခတရားသည် ကွေ့ထိအပ်သော၊ ဗာလဿ-မိုက်သော သတ္တဝါ၏သန္တာန်၌၊ ဇရာမရဏာဘိသမ္ပန္နာ ဝါ-ဇရာမရဏနှင့် စပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ “သောကာဒယော ဓမ္မာ”၌စပ်၊ တေန တေန ဒုက္ခဓမ္မေန-ထိုထို ဉာတိဗျသနအစရှိသော ဒုက္ခတရားသည်၊ ဖုဋ္ဌဿ-သော၊ (ဗာလဿ-၏သန္တာန်၌) အနဘိသမ္ပန္နာ ဝါ-ဇရာမရဏနှင့်စပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သောကာဒယော- ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ အယံ ဇာတိ- ကို၊ ဝါ-သည်၊ ဇရာမရဏဿစေဝ-၏လည်းကောင်း၊ သောကာဒိနဉ္စ-တို့၏ လည်း ကောင်း၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ထို့ကြောင့် “ဇာတိပစ္စယော ဇရာ မရဏံ”ဟု ဝိဘာတုန္တတစ်ပုဒ် လည်းကောင်း၊ “သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿပါ ယာသာ”ဟု ဝိဘာတုန္တ တစ်ပုဒ်လည်းကောင်း-ဤသို့ ဇာတိကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုး ဘက်၌ ၂-ပုဒ်ခွဲ၍ ဟောတော်မူသည်၊] ပန-ဆက်၊ သာ-ထိုဇာတိသည်၊ ဥပနိဿယ ကောဋိယာ-ဥပနိဿယအဖို့အစုအားဖြင့်၊ ဝါ-ဥပနိဿယ အမြွက်အားဖြင့်၊ ဧကဓာဝ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဘဝပစ္စယာ၊ ဇာတိအာဒိပဒနိဒ္ဒေသော-သည်၊

နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဧဝမေတဿ စသော နိဂုံးအဖွင့်

၂၄၂။ ဧဝ မေ တဿာတိ အာဒိနံ- ဧဝမေတဿ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထော-ကို၊ ဥဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သင်္ဂတိအာဒိနိ- သင်္ဂတိ အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်၊ သမုဒယဝေဝစနာနေဝ-သမုဒယသဒ္ဒါ၏ ဝေဝုဏ် ပရိယာယ် စကားလှယ်တို့သာတည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယသွာ၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝစက်၌၊ [ယောဇနာ၌“ဧတ္ထာတိ ဇာတိအာဒိနိဒ္ဒေသေ”ဟုစွဲလေ၏၊] သောကာဒယော- သောကအစရှိသည်တို့ကို၊ အဝသာနေ-အဆုံး၌၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တသွာ၊ ယာသာ အဝိဇ္ဇာ-အကြင်အဝိဇ္ဇာကို၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတဿ ဘဝစက္ကဿ-ဤဘဝစက်၏၊ အာဒိမှိ-၌၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော် မူအပ်ပြီ၊ သာ အဝိဇ္ဇာ-ထို အဝိဇ္ဇာသည်၊ သောကာဒိဟိ-သောကအစရှိသည် တို့ကြောင့်၊ သိဒ္ဓါ-ပြီးစီး၏၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသော ဘဝစက်သည်၊ အဝိဒိတာဒိ-မသိအပ်သော အစရှိသည်လည်းကောင်း၊ ကာရကဝေဒကရဟိတံ-

ပြုစီမံတတ်သော ဗြဟ္မာမင်းစသည်၊ ခံစားတတ်သော အတ္တမှကင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဒွါဒသဝိသေညတာသည်-တစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိသောကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ကင်းဆိတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ-လည်းကောင်း) သတတ်-အကြားမထင်အောင် အစဉ်အတိုင်း ကျယ်ပြန့်သည်၊ သမိတ်-အကြားမလပ်အောင် ဆက်စပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ-လည်းကောင်း)၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကိုဆိုညီအံ့၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝစက်၌၊ [ယောဇနာ၌ “ဧတ္ထာတိ ဇရာမရဏာဒိသု၊ နိဒ္ဒါရဏံ”ဟု စွဲလေ၏၊] သောကာဒိဟိ-သောက အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သိဒ္ဓါ-ပြီးစီးသနည်း၊ ကထံ-လျှင်၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-သည်၊ အဝိဒိတာဒိ-မသိအပ်သော အစရှိသနည်း၊ ကထံ-လျှင်၊ ဒွါဒသဝိသေညတာသည်-နည်း၊ ဣတိ စေ-ဤသို့ စောဒနာအံ့၊ ဟိ-အဖြေကား၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝစက်၌၊ သောက ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ-သောက ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့သည်၊ အဝိဇ္ဇာယ-နှင့်၊ အဝိယောဂိနော-မကွေမကွာ ယှဉ်ခြင်းရှိကုန်၏၊ ပရိဒေဝေါ စ နာမ-မည်သည်လည်း၊ (ပရိဒေဝဆိုတာလဲ)၊ မူဠဿ-မောဟဖြင့် တွေဝေသူ၏ သန္တာန်၌၊

သတတ် သမိတ်။ ။သံပုဗ္ဗ တနဓာတ်၊ ဣ (တ) ပစ္စည်းဖြင့် “သတတ်”ဟု နပုလ္လိန် ဖြစ်၏၊ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်ဟု ထောမနိဓိဆို၏၊ ထို့ကြောင့် သံ၌ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့် ဓာတွန် (နံ)ကို ချေ၊ နိရုဇ္ဈရ (အကြားမရှိ၊ အဆက်မပြတ်) အနက်ဟောတည်း၊ ဥပစယ သန္တတိ၌ သန္တတိပုဒ်နှင့် ဥပသာရချင်း၊ ဓာတ်ချင်းတူ၏၊ သမိတ်၌ “သံ+ဣတ”ဟု ခွဲ၍ သံ ဥပသာရသည် သမ္ပန္နအနက်ဟော၊ ဣဓာတ်သည် ဂတိအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “သင်္ဂတံ”ဟု မှီကာဖွင့်၍၊ “သမ္ပန္နံ+ဣတံ ဂတံတိ သင်္ဂတံ”ဟု အနု--ဖွင့်သည်၊ အဓိပ္ပါယ်နက်မှာ “အဗ္ဗောဓိန္တံ (မပြတ်)ဣတံ အတ္ထော”ဟု ဖြစ်၏။

သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ။ ။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဟောတော်မူရာ၌ အဝိဇ္ဇာကို အစထား၍ သောက စသည်ကို အဆုံးသတ် ထား၏၊ ထို့ကြောင့် ဘဝစက်သည် ဥပါယာသတွင် ပြတ်ပါသလော-ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား-သောကဟူသည် ဒေါမနဿ ဝေဒနာတည်း၊ ထိုဒေါမဿ၌ အဝိဇ္ဇာယှဉ်လျက်ပါ၏၊ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့၌လည်း နည်းတူ၊ ဒုက္ခကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ယှဉ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာနှင့် တိုက်ရိုက် မယှဉ်၊ ဒေါမနဿနှင့် အနိဋ္ဌာရုံတည်းဟူသော အာရုံရှိချင်း တူသောကြောင့် ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့တို့၌ အဝိဇ္ဇာယှဉ်လျက်ပါ၏၊ ပရိဒေဝ ဟူသော ငိုကြွေးသံ (သဒ္ဓရုပ်) သည်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြင့် တွေဝေသူ၏ သန္တာန်၌သာ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် သောကစသည်ဖြစ်တိုင်း အဝိဇ္ဇာပါဝင်နေ၏၊ အဝိဇ္ဇာဖြစ်လျှင် သင်္ခါရ စသည်တို့လည်း ဖြစ်ကြ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဘဝစက်သည် ပြတ်၍ မသွားဘဲ အဝိဇ္ဇာထပ်လျက် လည်ပတ်နေသည်-ဟု မှတ်ပါ။

(ဟောတိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တာဝ-ကထမိဒံ ဘဝစက္ကံ အဝိဒိတာဒိ စသော ပြဿနာ မှ ရှေးဦးစွာ၊ တေသု-ထို သောကစသည်တို့သည်၊ သိဒ္ဓေသု-ပြီးစီးကုန်လသော်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သိဒ္ဓါဝ-ပြီးစီးတော့သည်သာ၊ ဟောတိ၊ (ဣတိ-ဤအဖြေသည်၊ ဟောတိ)၊ [တာဝ၏ စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် “ဣတိ ဟောတိ” ဟု ထည့်၍ စပ်သည်။]

အဝိစ-ရှေးနည်းသာမကသေး၊ ဟိ-ချဲ့၊ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာ သမုဒယော”တိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ အာသဝသမုဒယာ- အာသဝ ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတေ သောကာဒယော-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကထ-လျှင်၊ (အာသဝသမုဒယာ-ကြောင့်၊ ဧတေ သောကာဒယော-တို့သည်၊ ဟောန္တိ- နည်း၊) တာဝ-ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (ပရိဟာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝတ္ထု[ကာမဝိယောဂေ-ဝတ္ထု]အာရုံ ကာမဂုဏ်နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းကြောင့်၊ သောကော-သည်၊ ကာမာသဝသမုဒယော-ကာမာသဝဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိ သည်၊ ဟောတိ။

သောက စသည်ဖြစ်ကြောင်း။ ။ “သောကစသည် ဖြစ်လျှင် အဝိဇ္ဇာ ပါဝင်နေ၏” ဟု ဆိုလျှင် “ထိုသောကစသည်တို့ကား အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်း”ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ မှန်၏-“ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောက၊ ပေ၊ ပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ”ဟု ဟောတော်မူသော်လည်း သောကစသည်တို့သည် ဇာတိ၏ အကျိုးရင်း မဟုတ်၊ အဆက်ဆက် ဖြစ်တတ်သော အကျိုးဆက်မျှသာ ဖြစ်ရကား ထိုသောက စသည်တို့၏ အကြောင်းကိုလည်း မေးသင့်၏၊ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း- ဟူလို။

အဖြေကား။ ။ ရှေ့၌ပြအပ်ခဲ့သော “ဇရာ မရဏ သင်္ခါတ ဒုက္ခဓမ္မဖုဋ္ဌဿ၊ ပေ၊ သောကာဒယော စ ဓမ္မာ ဟောန္တိ”နှင့် အညီ ဇရာ မရဏ ဟူသော ဒုက္ခတရားတို့သည် တွေ့ထိနှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ဉာတိဗျသန၊ ဘောဂ၊ ရောဂ၊ သီလ၊ ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ဗျသနတစ်ပါးပါး တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့်ဖြစ်စေ သောက စသည်တို့ဖြစ်တတ်ရကား ဇရာ မရဏဟူသော ဒုက္ခဓမ္မနှင့်တွေ့ထိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဉာတိဗျသန စသော ဗျသန တစ်မျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ထိခြင်းသည် လည်းကောင်း သောကစသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သည်။

အဝိ စ ။ ။ သောကစသည်ဖြစ်သောအခါ အဝိဇ္ဇာလည်း ပြီးစီးပုံကို တစ်နည်း ပြလို၍ “အဝိစ” စသည်မိန့်၊ ဤနည်း၌ “အာသဝသမုဒယာ စေတေ သောကာဒယော ဟောန္တိ”နှင့် အညီ အာသဝေါတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် သောကစသည်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်း တည်း၊ အကျယ်ကို “ဝတ္ထု[ကာမဝိယောဂေ တာဝ သောကော ကာမာသဝ သမုဒယော ဟောတိ” စသည်ကို ကြည့်၍ သိပါ၊ ထိုသို့ သောကစသည် ဖြစ်သောအခါ အဝိဇ္ဇာလည်း ပါဝင်လာ၏၊ ထို့ ကြောင့်အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းလည်း အာသဝေါတရားများပင် ဖြစ်ရကား “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”ဟု ဟောတော်မူသည်၊ [အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟ၌လည်း ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ အဝိဇ္ဇာ စ ပဝတ္ထတိ” ဟု မိန့်သည်၊ ဆောင်ပုဒ်ကို အခြေပြုသဖြင့်ဟ်၌ ပြထားပြီ၊]

ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်း။ “တဿ စေ ကာမယာနဿ
 |ပေ၊ သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ ရူပတီ”တိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ၊) (ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကဝဂ်၊
 ကာမသုတ်၌ဟောတော်မူပြီ၊) |ကာမယာနဿ-ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို
 လိုလားသော၊ (တစ်နည်း၊) ကာမယာနဿ-ကိလေသာကာမဟူသော သွား
 ကြောင်း ယာဉ်ရှိသော၊ ဆန္ဒဇာတဿ-ဖြစ်သောဆန္ဒရှိသော၊ တဿ ဇန္တုနော-
 ထိုသတ္တဝါ၏၊ တေကာမာ-ထိုဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်တို့သည်၊ စေ ပရိဟာယန္တိ-
 အကယ်၍ ဆုတ်ယုတ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ ပရိဟာယန္တေသု-ဤသို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်လ
 သော်၊) သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ-မြားဖြင့် ပစ်ခွင်းအပ်သောသားကောင်သည်ကဲ့သို့၊ (သော
 ဇန္တု-ထိုသတ္တဝါသည်၊) ရူပတိ-သောကနောက်ဝေ ဖောက်ပြန်လေ၏၊ |ယထာဟ-
 အဘယ်ကဲ့သို့ တစ်နည်းဟောတော်မူသနည်း။ ကာမတော-ကိလေသာကာမ
 ကြောင့်၊ သောကော-ဝမ်းနည်းခြင်းသည်၊ ဇာယတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟ-
 ပြီ၊) |ပထျာဝတ္ထ ပဌမပါဒဖြစ်၍ ယဂိုဏ်းလိုသောကြောင့် “ဇာယတိ”ဟု ဒီဃပြု
 ထားသည်၊]

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-ကာမာသဝကြောင့် သောကဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး ဒိဋ္ဌာသဝ
 ကြောင့် သောက စသောအလုံးစုံ ဖြစ်ပုံကား၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ် ကုန်သော၊
 ဧတေ-ဤသောကအစရှိသောတရားတို့သည်၊ ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယာ-ဒိဋ္ဌာသဝဟူ
 သော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ယထာဟ-နည်း၊ တဿ အဟံ
 |ပေ၊ ဥပါယာသာတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ၊) (ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ နကုလပိတုဝဂ်၊
 နကုလပိတုသုတ်၌ ဟောတော်မူပြီ၊) |ရူပံ-ရုပ်သည်၊ အဟံ-ငါတည်း၊ ရူပံ-ရုပ်သည်၊
 မမံ-ငါ၏၊ ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပရိယုဋ္ဌဌာယိနော-ထက်ဝန်းကျင် ထကြွ
 ခြင်းဖြင့် တည်လေ့ရှိသော၊ တဿ-ထိုသတ္တဝါ၏၊ တံ ရူပံ-ထိုရုပ်သည်၊ ဝိပရိဏမတိ-
 -ဖောက်ပြန်၏၊ အညထာ-ဖြစ်မြဲတိုင်းသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဿ-ထိုသတ္တဝါ၏၊ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝိ-

ပရိယုဋ္ဌဌာယိနော။ ။ဤ ပါဠိကို ဋီကာ၌ မူကွဲအဖြစ်ဖြင့် ပြ၍ နောက်မှ ဖွင့်၏၊
 ပရိယုဋ္ဌာတိ-ထက်ဝန်းကျင် ထကြွ၏၊ ဣတိ ပရိယုဋ္ဌ-ထကြွသောဒိဋ္ဌိ၊ [အနုသယအဖြစ်ဖြင့်
 ငြိမ်ဝပ်နေပုံ ထကြွသောဒိဋ္ဌိ၊] တိဋ္ဌတိတိ ဌာယိ၊ (တဿိလတ္ထ မဟုတ်သော ဣပစ္စည်း၊)
 ပရိယုဋ္ဌေန+ဌာယိ ပရိယုဋ္ဌဌာယိ။

ပရိယုဋ္ဌာနဌာယိနော။ ။တိဋ္ဌတိ သီလေနာတိ ဌာယိ၊ ပရိယုဋ္ဌာနတာယ-
 ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော ဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အထက်ဝန်းကျင် ထကြွ
 ခြင်းဖြင့်+ဌာယိ-တည်လေ့ရှိသူတည်း၊ ပရိယုဋ္ဌာနဌာယိ-သူ၊ [ပရိယုဋ္ဌာနကို “ပရိယုဋ္ဌာန
 တာယ” ဟု ဋီကာဖွင့်သောကြောင့် “ပရိယုဋ္ဌာန” အရ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွတတ်သော ဒိဋ္ဌိ
 ကိလေသာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ထကြွခြင်းကြိယာကို ကောက်ပါ၊ ပရိယုဋ္ဌာနေန+ဌာယိ
 ပရိယုဋ္ဌာနဌာယိ။]

ရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သောက ၊ပေ၊ ဥပါယာသာ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

စ-ကား၊ (တစ်နည်း) စ-ဒိဌာသဝကြောင့် သောကစသည်တို့ဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး ဘဝါသဝကြောင့် သောကစသည်တို့ဖြစ်ပုံကား၊ ဒိဌာသဝသမုဒယာ-ဒိဌာသဝ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ) ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ ဘဝါသဝသမုဒယာပိ- ကြောင့်လည်း၊ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ) ယထာဟ-နည်း၊ ယေပိ တေ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇန္တိတိ- ဟူ၍ (အာဟ-ပြီ၊) (ခန္ဓဝဂ္ဂသယုတ်၊ ခဇ္ဇနိယဝဂ်၊ သီဟသုတ်၌ ဟောတော်မူပြီ၊) [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒီဃာယုကာ-ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သော၊ ဝဏ္ဏဝန္ဓော-လှပသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ သုဗေဗဟုလာ-များသောချမ်းသာခြင်းရှိသော၊ ဥစ္စေသု-မြင့်ကုန် သော၊ ဝိမာနေသု-ဗိမာန်တို့၌၊ စိရဋ္ဌိတိကာ-ကြာမြင့်စွာ တည်ရခြင်းရှိကုန်သော၊ ယေပိ တေ ဒေဝါ-အကြင်ဗြဟ္မာတို့သည် လည်း၊ (သန္တိ) တေပိ-ထိုဗြဟ္မာတို့သည် လည်း၊ တထာဂတဿ-၏၊ ဓမ္မဒေသနံ-ကို၊ သုတ္တာ-ကြားနာရ၍၊ ဝါ-ကြားနာရခြင်း ကြောင့်၊ ယေဘုယျေန-များသောအား ဖြင့်၊ (အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာတို့ကို ကြဉ်ထား၍ များသောအားဖြင့်) ဘယံ-ကြောက်ရွံ့ ခြင်းသို့၊ သံဝေဂံ-ထိတ်လန့်ခြင်းသို့၊ သန္တာသ- ပြင်းစွာထိတ်လန့်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊ (ကေသံဝိယ-အဘယ်သူတို့ကဲ့သို့နည်း၊) ပဉ္စ- ကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ-ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍၊ မရဏဘယေန- သေခြင်းဘေးသည်၊ သန္တဇ္ဇိတာနံ-လွန်စွာခြိမ်းချောက်အပ်ကုန်သော၊ ဒေဝါနံဝိယ- နတ်တို့ကဲ့သို့တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စ-ကား၊ (တစ်နည်း) စ-ဘဝါသဝကြောင့် သောကစသည်တို့ ဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး အဝိဇ္ဇာသဝကြောင့် သောကစသည်ဖြစ်ပုံကား၊ ဘဝါသဝသမုဒယာ-ကြောင့်၊ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ) ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ အဝိဇ္ဇာသဝသမုဒယာပိ-ကြောင့်လည်း၊ (ဧတေ၊ ဟောန္တိ) ယထာဟ-နည်း၊ သ ခေါ သော ၊ပေ၊ ပဋိသံဝေဒေတိတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ- ပြီ၊) (ဥပရိပဏ္ဏာသ၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်၌ ဟောတော်မူပြီ၊) [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သ ခေါ သော ဗာလော-ထို ဉာဏ်ပညာကင်း၍ ညံ့ဖျင်းသော လူမိုက်သည်၊ ဒိဌေဝ ဓမ္မေ-၌ပင်၊ တိဝိဓံ-သော၊ ဒုက္ခဒေါမနဿံ-ကို၊ ပဋိသံဝေဒေတိ-ခံစားရ၏။]

တိဝိဓံ။ ။ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ယှဉ်သော ကာယိကဒုက္ခနှင့် ဒေါသမူ ဌေး၌ ယှဉ်သော ဒေါမနဿဝေဒနာ ၂-ပါး၊ ဤ ၃-ပါးကို “တိဝိဓံ ဒုက္ခဒေါမနဿံ” ဟုဆိုသည်။ ထို ၃-ပါး၏ အရင်းခံ နိဒါန်းကိုကား ဋီကာ၌ “တဿာရုပ္ပကထာသဝန၊ ကမ္မကာရဏာဒဿန၊ မရဏကာလကမ္မောပဋ္ဌာန” ဟု ၃-မျိုးပင်ပြ၏။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အာသဝ သမုဒယာ-ကြောင့်၊ ဧတေ-ဤ သောက အစရှိသော တရားတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတေ-တို့သည်၊ သိဇ္ဈမာနာ-ပြီးစီးကုန်လသော်၊ [အာသဝေ သာဓေန္တိ၌စပ်] အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ ဟေတုဘူတေ-အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ အာသဝေ-တို့ကို၊ သာဓေန္တိ-ပြီးစီးစေနိုင်ကုန်၏၊ ဝါ-သိစေနိုင်ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ အာသဝေသု-တို့သည်၊ သိဒ္ဓေသု-ကုန်လသော်၊ ပစ္စယဘာဝေ-အာသဝေါတည်းဟူသော အကြောင်း၏ ရှိခြင်းသည်၊ (သတိ-သော်) ဘာဝတော-သောကစသော တရားတို့၏ ရှိခြင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာပိ-အာသဝတို့၏ အကျိုးဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာသည်လည်း၊ သိဒ္ဓါဝ-ပြီးစီးတော့သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ တာဝ-ဘဝစက္ကံ အဝိဒိတာဒိ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဧတ္ထ-ဤ ဘဝစက်၌၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သောကာဒိဟိ-တို့ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သိဒ္ဓါ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗော။

ပန-ကား၊ (သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရမုတစ်ပါး ဘဝစက္ကံ အဝိဒိတာဒိ ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပစ္စယဘာဝေ-အာသဝေါတရားတည်းဟူသော အကြောင်း၏ရှိခြင်းသည်၊ (သတိ-သော်) ဘာဝတော-သောကစသော အကျိုးတရားတို့၏ ရှိခြင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာယ-သည်၊ သိဒ္ဓါယ-လသော်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ (သမ္ဘဝန္တိ) သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ဝိညာဏံ (သမ္ဘဝတိ)၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဟေတုဖလပရမုရာယ-အကြောင်းအကျိုးတို့၏ အဆက်ဆက်အားဖြင့်၊ ပရိယောသာနံ-အဆုံးသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဟေတုဖလသမ္ပန္နဝသေန-အကြောင်း အကျိုးတို့၏ ဆက်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တံ-သော၊ ဒွါဒသဂီ-၁၂-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ တံဘဝစက္ကံ-သည်၊ အဝိဒိတာဒိ-မသိအပ်သော အစရှိ၏၊ ဝါ-သိအပ်သော အစမရှိ၊ ဣတိ-ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်၊ သိဒ္ဓံ-ပြီးစီးသည်၊ ဟောတိ-၏။

ဧဝံ-ဤ အဝိဇ္ဇာ၏ အစမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ သတိ-သော်၊ [“ဝိရုဇ္ဈတိ” ၌စပ်] “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ-ဟူသော၊ ဣဒံ အာဒိမတ္တကထနံ-ဤ အစရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်၊ ဝါ-ဆိုကြောင်းစကားသည်၊ (တစ်နည်း)

အာသဝေ သာဓေန္တိ ။ ။ “သာဓေန္တိ-ပြီးစီးနိုင်ကုန်၏” ဟူရာ၌ သောက စသည်တို့ဖြစ်သောအခါ အာသဝေါတရားများ ပါဝင်သည်ဟု သိစေခြင်းကိုပင် သာဓေန္တိဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် “အာသဝေ သာဓေန္တိတိ အာသဝေ ဂမေန္တိ ဗောဓေန္တိတိ အတ္ထော” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ ဥပမာ-“အောက်အကြော၌ ရေတိုးလာသည်ကိုမြင်လျှင် အထက်အညာ၌ မိုယံး ရွာပြီ” ဟု သိရသကဲ့သို့၊ သောကတည်းဟူသော အကျိုးကို မြင်ရသဖြင့် အကြောင်း အာသဝေါတရားတို့ကိုလည်း ထိုအကျိုးက သိစေနိုင်သည်-ဟူလို။

ဣဒံ အာဒိမတ္တကထနံ-ဤ အစမျှကို ဆိုခြင်းသည်။ ဝါ-ဆိုကြောင်းစကားသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ-ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ စေ-ဤသို့ စောဒနာအံ၊ ဣဒံ-ဤ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”ဟူသော စကားသည်။ အာဒိမတ္တကထနံ-သည်။ န-မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဇေတံ-ဤ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသောစကားသည်။ ပဓာနဓမ္မ ကထနံ-ပဓာနတရားကို ဆိုကြောင်းစကားတည်း။ [ထို့ကြောင့် မဆန့်ကျင် ပါ ဟူလို၊ ဟိ-ချဲ့၊ တိဏ္ဏံ-သုံးပါးကုန်သော၊ ဝဋ္ဋာနံ-ဝဋ်တို့တွင်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်။ (ကိလေသဝဋ်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာသည်။) ပဓာနာ-ပြဋ္ဌာန်း၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ-ဂ္ဂဟဏေန-အဝိဇ္ဇာကိုယူခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-အဝိဇ္ဇာကိုဖြစ်စေခြင်း အဝိဇ္ဇာကို မပယ်ရ သေးခြင်းဟူသော ယူခြင်းဖြင့်၊ အဝသေသံ-အဝိဇ္ဇာမှ ကြွင်းသော၊ ကိလေသဝဋ္ဋန္တံ-ကိလေသဝဋ်သည်လည်းကောင်း၊ ကမ္မာဒိနိစ-ကမ္မဝဋ် အစရှိသည် တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ [အာဒိဖြင့် “ဝိပါကဝဋ်”ကို ယူပါ၊] ဗာလံ-အဝိဇ္ဇာမကင်းသဖြင့် ညံ့ဖျင်း သော သတ္တဝါကို၊ ပလိဝေဠေန္တိ-ရစ်ပတ်ကုန်၏၊ (ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊) သပ္ပသိရဂ္ဂဟဏေန-မြွေဦးခေါင်းကို ကိုင်ယူခြင်းဖြင့်၊ သေသံ-ဦးခေါင်းမှ ကြွင်း သော၊ သပ္ပသရိရံ-မြွေ၏ တစ်ကိုယ်လုံးသည်၊ ဗာဟံ-လက်မောင်းကို၊ (ပလိဝေဠေတိ) ဝိယ-ရစ်ပတ်သကဲ့သို့တည်း။

ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာသမုဇ္ဈေဒေ-အဝိဇ္ဇာကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းကို၊ ကတေ-အပ်ပြီးသော်၊ တေဟိ-ထို ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်တို့မှ၊ ဝိမောက္ခော-လွတ်မြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (ကောဝိယ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊) သပ္ပသိရဇ္ဈေဒေ-မြွေဦးခေါင်းကို ဖြတ်ခြင်းကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ပလိဝေဠိတဗာဟာ

ဇေံ သတိ၊ပေ၊ အာဒိမတ္တကထနံ။ ။ ရှေ့ဝါကျ၌ “ဘဝစက္ကံအဝိဒိတာဒိ” ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထိုသို့ အစမရှိလျှင် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” စသည်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာဟူသော အစရှိသည်၏အဖြစ်(အစရှိပုံ)ကို ဆိုခြင်းသည် ထိုစကားနှင့် ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပါလော-ဟူလို၊ [အာဒိမတ္တ၏ ဝစနတ္ထကို နိကာ၌ ကြည့်ပါ]

တစ်နည်း ။ ။ အာဒိမတ္တ၌ မတ္တသဒ္ဓါသည် ဝိသေသနိဝတ္ထိ (အထူးကို တားမြစ် သော) သာမည အနက်ဟောတည်း။ ဘဝစက်သည် အစမရှိလျှင် အဝိဇ္ဇာသည် အစ၌ လည်းဖြစ်နိုင်၊ အလယ်၌လည်းဖြစ်နိုင်၊ အဆုံး၌လည်းဖြစ်နိုင်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်နိုင်ပါလျက် အစ၌ သာ ဆိုခြင်းသည် အလယ်၊ အဆုံး၌ ဖြစ်နိုင်သော အဝိဇ္ဇာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ် ပါလော-ဟူလို။

အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန ။ ။ “ဂဟဏံ-ယူ” ဟူသည် အဝိဇ္ဇာကို သတ္တဝါက ဖြစ်စေ ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒနေန” ဟုနိကာယတွင်သည်။ [ဤနိကာ၌ “ကထနေန” ဟု ပါသေး၏၊ မဟာနိကာ၌မပါ။] ဤ ဥပ္ပါဒနေနဖြင့် (ပရိယုဋ္ဌာန) အဝိဇ္ဇာကို ပြ၏။ ကုသိုလ်ဖြစ်ရာ၌ အဝိဇ္ဇာ မဖြစ်သောကြောင့် “အပ္ပဟာနေနဝါ” ဟု တစ်နည်းပြ၏။ ဤ အပ္ပဟာနေနဖြင့် အနုသယအဝိဇ္ဇာကို ပြသည်။ [ကိလေသာဟူသမျှသည် အနုသယ၊ ပရိယုဋ္ဌာန၊ ဝိတိက္ကမအားဖြင့် ၃-မျိုးရှိ၏]

ဝိမောက္ခော ဝိယ-ရစ်ပတ်အပ်သော လက်မောင်းမှ လွတ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း၊ ယထာဟ-နည်း၊ “အဝိဇ္ဇာယ၊ ပေ၊ သင်္ခါရနိရောဓော”တိ အာဒိ-အစရှိသော၊ (ယံ ဝစနံ အတ္ထိ၊ တံ ဝစနံ၊ ဘဂဝါ အာဟ၊) (ဝိနယ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်၊ မဟာခန္ဓက၊ ဗောဓိကထာ၌ ဟောတော်မူပြီ၊) [အဝိဇ္ဇာယတွေဝ-အဝိဇ္ဇာ၏ပင်၊ အသေသ ဝိရာဂနိရောဓာ-အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရနိရောဓာ-သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊)] ကုတိ-ဤသို့လျှင်၊ ယံ-အကြင်အဝိဇ္ဇာကို၊ ဂဏှတော-ယူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝါ-ဖြစ်စေသောအားဖြင့် ယူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝါ-မပယ်ရသေးသောအားဖြင့် ယူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဗန္ဓော-ဝဋ်သုံးပါးဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ မုဉ္ဇတော-လွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မောက္ခော စ-ဝဋ်သုံးပါးမှ လွတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ကုဒ်-ဤ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟူသော စကားသည်၊ တဿ ပဓာနဿ-ထို ပဓာနဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာဟူသော တရားကို၊ ကထနံ-ဆိုကြောင်းစကားတည်း၊ အာဒိမတ္တကထနံ-သည်၊ န-မဟုတ်၊ ကုတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကုဒ် ဘဝစက္ကံ-ဤဘဝစက်သည်၊ အဝိဒိတာဒိ-မသိအပ် သောအစရှိ၏၊ ကုတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တယံဒ်-(တံ ကုဒ်)-ထို ဘဝစက်သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ-ကုန် သော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ သင်္ခါရာဒိနံ-သင်္ခါရ အစရှိသော အကျိုးတရား တို့၏၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတော- ထိုအဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတို့မှ၊ အညေန-အခြားသော၊ [ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါ၊ အတ္တနာ ဝါ]တို့၌ စပ်၊ ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာတည်း၊ မဟာဗြဟ္မာ-မဟာဗြဟ္မာတည်း၊ သေဋ္ဌော- အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ထက်မြတ်၏၊ သဇိတာ-စီမံတတ်၏၊ ကုတိဧဝံ-သို့၊ ပရိကပ္ပိတေန-ကြံဆအပ်သော၊ သံသာရဿ-ကို၊ ကာရကေန-ပြုတတ်သော၊ ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါ-ဗြဟ္မာ အစရှိသူမှလည်းကောင်း၊ မေ-ငါ၏၊ သော (ခေါ) အယံ

တယံဒ် ပေ၊ ရဟိတံ။ ။ယသ္မာ၏ အပြင်ဘက် (ရှေ့)၌ နေသော ဤ တယံဒ်ပုဒ်ကို တသ္မာဝါကျ၏ အဆုံးဝယ် “ရဟိတံ” ပုဒ်၌ စပ်၊ ဗြဟ္မာဒိနာသည် ကာရကေန၏ သရုပ်ပြ၊ အတ္တနာသည် ဝေဒကေန၏ သရုပ်ပြတည်း၊ ဤသို့ အရကွေသောကြောင့် ဝါသဒ္ဓါ ၂-ပုဒ်ကို စသဒ္ဓါ၏ အနက်ဟောဟု နိကာယတွင်သည်၊ ကာရကေန ဝေဒကကိုလည်း ဒွန်သမာသံ တွဲစေလို၍ “ကာရကဝေဒကရဟိတံတိ စသဒ္ဓတ္ထသမာသံ”ဟု နိကာ၌လည်းကောင်း၊ “ဒွန္နသမာသမာဟ”ဟု အနု၌လည်းကောင်း မိန့်သည်၊ [“ကာရကော စ+ဝေဒကော စ ကာရကဝေဒကံ”ဟု တွဲပြီးမှ ရဟိတနှင့်တပျူရိတ်တွဲပါ။

ဗြဟ္မာဒိနာ။ ။“အာဒိသဒ္ဓေန ပဇာပတိဿရ ပုရိသာဒိကေ (ပဇာပတိနတ်၊ ပရမိဿရ ဟူသော ပရမိသ္မာနတ်၊ ပုရိသ အစရှိသည်တို့ကို) သင်္ဂဏှာတိ”-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ မဟာဋီကာအတိုင်း အာဒိ၏အနက်ကို ယူပါ၊ ပကတိနှင့် ပုရိသတို့ ပေါင်းမိမှ သတ္တဝါတွေဖြစ်သည်-ဟု မိစ္ဆာအယူ ရှိသောကြောင့် ပုရိသကိုလည်း ယူရသည်။

အတ္တာ-ထိုကဲ့သို့သော ဤအတ္တသည်။ ဝဒေါ-ဟိတ၊ အဟိတကို ပြောပြတတ်၏။ ဝေဒေယျော-သုခအစရှိသည်ကို ခံစားတတ်၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့ကို သိတတ်၏။ (တစ်နည်း) ဝေဒေယျော-မိမိကိုယ်တိုင် သိတတ်၊ သူတစ်ပါးတို့သည် သိအပ်၏။ ဣတိ ဇေဝံ-သို့၊ ပရိကပ္ပိတေန-သော၊ သုခဒုက္ခာနံ-တို့ကို၊ ဝေဒကေန-ခံစားတတ်သော၊ အတ္တနာဝါ-အတ္တမှလည်းကောင်း၊ ရဟိတံ-ကင်း၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကာရကဝေဒကရဟိတန္တိ-ကာရက၊ ဝေဒကမှ ကင်း၏ဟူ၍၊ ဝေဒတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-ကာရကဝေဒက ရဟိတံဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္တာရမှတစ်ပါး၊ ဒွါရသဝိဓသုညတာသုညဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္တာရကား၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝစက်၌၊ [ယောဇနာ၌ “ဧတ္ထ-ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့တွင်” ဟု နိဒ္ဒါရဏ ဖွင့်လေ၏။] အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ [“သုညာ” ၌စပ်၊] ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မကတ္တာ (ဓမ္မကတ္တာ)-ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဓုဝဘာဝေန-ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ-ပူပန်စေတတ်၊ နိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သံကိလေသိကတ္တာ စ-ပူပန်စေတတ်၊ နိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒယဗ္ဗယဝိဋ္ဌိကတ္တာ-ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသည် နိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုခဘာဝေန-သုခ၏ အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတ္တာ-အကြောင်းတရား၌စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝသဝတ္တနဘူတေန-အလိုသို့ လိုက်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အတ္တဘာဝေန စ-အတ္တ၏အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ သုညာ-ကင်းဆိတ်၏၊ သင်္ခါရာဒီနိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂါနိပိ-တို့သည်လည်း၊ တထာ-ထိုအတူ၊ (သုညာနိ-ဓုဝ၊ သုဘ၊ သုခ၊ အတ္တတို့၏ အဖြစ်မှ ကင်းဆိတ်၏။) ဝါ-တစ်နည်း၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ န အတ္တာ-အတ္တမဟုတ်၊ န အတ္တနော-အတ္တ၏ဥစ္စာလည်းမဟုတ်၊ န အတ္တနိ-အတ္တ၌လည်း မရှိ၊ န အတ္တဝတိ-အတ္တလည်းမရှိ၊ [ရူပံ အတ္တနော သမနုပဿတိစသော ၄-ပါး အတိုင်း ဆိုသည်။] သင်္ခါရာဒီနိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂါနိပိ-တို့သည်လည်း၊ တထာ-ထိုအတူတည်း၊ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-သည်၊ ဒွါဒသဝိဓသုညတာသုည-၁၂-ပါး အပြားရှိသော အင်္ဂါတို့၏ ဓုဝ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်မှ ကင်းဆိတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် ကင်းဆိတ်၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝဒေါ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ “ဝဒတိတိ ဝဒေါ” ကို “တံတံ ဟိတာဟိတံ၊ ထိုထို စီးပွား၊ စီးပွားမဲ့ကို၊ ပဝတ္တာ-အပြားအားဖြင့် ပြောပြတတ်၏၊ ဣတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုအဖွင့်နှင့် အညီ “ဝဒေါ” သာ ပါဠိမှန်တည်း။ ရှေးစာအုပ်များ၌ “ဝေဒေါ” ဟု ရှိသည်မှာ ပါဠိပျက်။ [ဝေဒေယျော အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝိဒိတွာ-သိပြီး၍၊ ပုန-တဖန်၊ [“ဝေဒိတဗ္ဗာ”၌စပ်၊] တဿ-ထိုဘဝဆက်၏၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်လည်းကောင်း၊ တဏှာ-သည်လည်းကောင်း၊ မူလံ-အရင်းမူလ ပဓာနတည်း၊ အတိတာဒယော-အတိတ်အစရှိကုန်သော၊ တယော-တို့သည်၊ ကာလာ-ကာလတို့တည်း၊ တေသု-ထိုကာလ ၃-ပါးတို့တွင်၊ ဝါ-ထို ၁၂-ပါးသောအင်္ဂါတို့တွင်၊ သဇ္ဈပတော-သဇ္ဈပ်အားဖြင့်၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ (အင်္ဂါနိ-အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဟူသော အင်္ဂါတို့သည်၊ အတိတကာလာနိ-အတိတ်ကာလရှိသော အင်္ဂါတို့တည်း၊) အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ (အင်္ဂါနိ-ဝိညာဉ်အစ၊ ဘဝအဆုံးရှိသော အင်္ဂါတို့သည်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလာနိ-ပစ္စုပ္ပန်ကာလရှိသော အင်္ဂါတို့တည်း၊) ဒွေ ဧဝံ-၂-ပါးပင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အင်္ဂါနိစ-ဇာတိနှင့် ဇရာမရဏဟူသော အင်္ဂါတို့သည်လည်း၊ (အနာဂတကာလာနိ-အနာဂတ်ကာလရှိသော အင်္ဂါတို့တည်း။)

ပန-ဆက်၊ တဿ ဧတဿ ဘဝစက္ကဿ-၏၊ [ဂါထာ၌ တဿကို “ဧတဿ” ဟုဖွင့်သည်၊] အဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ တဏှာ စ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ မူလန္တိ-အရင်းမူလ ပဓာနဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ တဒေတံ(တံဧတံ)-ထို ဘဝစက်သည်၊ ပုဗ္ဗန္တဟရဏတော-အတိတ်ဖြစ်သော အကြောင်းအဖို့မှစ၍ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးဝိပါက်ကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာမူလံ-အဝိဇ္ဇာဟူသော အရင်းမူလရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝေဒနာဝသာနံ-ဝေဒနာဟူသော အဆုံးရှိသော ဘဝစက်လည်းကောင်း၊ အပရန္တသန္တာနတော-အနာဂတ်အဖို့ကိုဆက်စပ်လျက် ချဲ့ဖြန့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဏှာမူလံ-တဏှာဟူသော အရင်းမူလရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဇရာမရဏဝသာနံ-ဇရာမရဏဟူသော အဆုံးရှိသော ဘဝစက်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။

ပုဗ္ဗန္တဟရဏတော။ ။ “အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန ဒွေ မူလာနိ”နှင့် အညီ ဘဝစက်၏ မူလ(အခြေအမြစ်)သည် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာအားဖြင့် ၂-ပါးရှိ၏၊ ထို့တွင် အဝိဇ္ဇာဟူသော မူလသည် “အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ”ဟု ရှေးအတိတ်အကြောင်း ၂-ပါးကို အစပြု၍ “ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ”ဟု ဝေဒနာတွင်ဆုံး၏၊ ထို့ကြောင့် “ပုဗ္ဗန္တဟရဏတော”ကို “ပုဗ္ဗန္တတော(အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဟူသော အတိတ်အကြောင်းအဖို့မှ) ပစ္စုပ္ပန်ဝိပါကဿ (ဝိညာဉ်စသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးကို) အာဟရဏတော”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

အပရန္တသန္တာနတော။ ။ ဝေဒနာ၏နောက်၌ “ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ”ဟု တဏှာကို တွေ့ရ၏၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့ဟု ၂-ဖို့ရှိသည်တွင် ထိုတဏှာသည် နောက်အဖို့အတွက် အစဖြစ်၏၊ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ ဟူသော အကြောင်း၊ ဥပပတ္တိဘဝဟု ခေါ်အပ်သော ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုးတို့ကို ဆက်သွယ်လျက် ချဲ့တတ် ဖြန့်တတ်သောကြောင့် “အပရန္တသန္တာန”ဖြစ်၏။ [သံ-ဆက်စပ်လျက်+ တာန-ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာ။]

တတ္ထ-ထိုပုရိမဘဝစက်၊ ပစ္ဆိမဘဝစက်တို့တွင်၊ ပုရိမ-ရှေး၌ဖြစ်သော ဘဝစက်ကို၊ ဒိဋ္ဌိစရိတဝသေန-ဒိဋ္ဌိစရိတ်ရှိသူတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပစ္ဆိမ-နောက်၌ဖြစ်သော ဘဝစက်ကို၊ တဏှာစရိတဝသေန-တဏှာစရိတ်ရှိသူတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ) ဟိ-မှန်၊ ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ-ဒိဋ္ဌိစရိတ်ရှိသူတို့ကို၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ (သံသာရနာယိကာ-သံသရာထဲ၌ ဆွဲဆောင်တတ်၏) (တစ်နည်း) ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ-တို့၏၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သံသာရနာယိကာ-သံသရာကိုဆောင်တတ်၊ ဖြစ်စေတတ်၏၊ [အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာနိဿယ၌ ကြည့်ပါ။]

ဝါ-တစ်နည်း၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဏ္ဍိတာယ-ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပဌမံ-ပဌမစက်ကို၊ (ဝုတ္တံ၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိညာယတိ-နည်း၊ ပဌမဿ-၏)၊ ဖလုပ္ပတ္တိယာ-သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းက၊ [“ပကာသန”၌စပ်] အနုပစ္ဆေဒပကာသနတော-မပြတ်မစဲခြင်းကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ သမုဏ္ဍိတာယ ပဌမံ ဝုတ္တံ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ-၏)၊ [ပြခြင်းကြောင့် ဟောတော်မူသည်မဟုတ်၊ ပြခြင်းကြောင့်ဟောတော်မူ၏ဟု သိရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ပကာသနတော”ကို ဥပကဟိတိကြံသည်။] သဿတဒိဋ္ဌိသမုဏ္ဍိတာယ-သဿတဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့သတ်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဒုတိယံ-ဒုတိယဘဝစက်ကို၊ (ဝုတ္တံ၊ ကသ္မာ၊ ဝိညာယတိ၊ ဒုတိယဿ-၏)၊ ဥပ္ပန္နာနံ-ဖြစ်ကုန်သော အကြောင်းတရားတို့၏၊ ဇရာမရဏပကာသနတော-ဇရာမရဏကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်၊ (ဝိညာယတိ။)

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဏ္ဍိတာယ။ ။သတ္တဝါဟူသည် အတ္တတည်း၊ “ထို အတ္တသည် သေလျှင် ပြတ်၏”ဟူသော အယူသည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတည်း၊ ထိုဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ဖြတ်တောက်ပယ်စွန့်ဖို့ရာ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ပေ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိုင်အောင်သော ပဌမဘဝစက်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ပေ၊ အနုပစ္ဆေဒပကာသနတော။ ။ဖလုပ္ပတ္တိယာ၌ တတိယာဝိဘတ်သည် ကတ္တာအနက်ဟောတည်း၊ ပကာသန၌ ကတ္တာအဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ၊ သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် (ဖြစ်ခြင်းက) အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ အဆက်မပြတ်ခြင်းကို ထင်ရှားပြ၏၊ “အကျိုးမရှိဘဲ အကြောင်းတရားမျှတွင် ရပ်နေလျှင်ကား အဆက်ပြတ်၏၊ ထိုသို့ အဆက်ပြတ်ပုံကို အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ခြင်းက ထင်ရှားပြ၏။

သဿတဒိဋ္ဌိသမုဏ္ဍိတာယ။ ။တဏှာမှစ၍ ဇရာမရဏတိုင်အောင် ဒုတိယဘဝစက်ကို သဿတဒိဋ္ဌိပယ်ဖို့ရန် ဟောတော်မူ၏၊ ဘာကြောင့် သိနိုင်သနည်း... ဖြစ်သမျှ အကြောင်း အကျိုးတရားတို့မှာ တစ်ဘဝအတွက် ဇရာမရဏဟူသော အဆုံးတရား ရှိနေသည့်အတွက် သဿတဟု မရှိနိုင်ကြောင်းကို ဒုတိယဘဝစက်က ထင်ရှားပြသောကြောင့် သိနိုင်သည်။

ဝါ-တစ်နည်း၊ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန-ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ပုရိမံ-ပုရိမဘဝစက်ကို၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ကသ္မာ၊ ဝိညာယတိ-နည်း) ပုရိမဿ-၏၊ အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိ ဒီပနတော-အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းကြောင့်၊ (ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန ပုရိမံ ဝုတ္တံ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ-၏)၊ ဩပပါတိကဝသေန-ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ပစ္ဆိမံ-ပစ္ဆိမဘဝစက်ကို၊ (ဝုတ္တံ၊ ကသ္မာ၊ ဝိညာယတိ-နည်း၊ ပစ္ဆိမဿ-၏)၊ သဟုပ္ပတ္တိဒီပနတော-တကွဖြစ်ပုံကို ပြခြင်းကြောင့်၊ (ဩပပါတိကဝသေန၊ ပစ္ဆိမံ ဝုတ္တံ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ။)

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-“တဿ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ မူလံ”ဟူသော အကျဉ်း သင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရမှတစ်ပါး “အတိတာဒယော တယော ကာလာ” ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား၊ အဿ-ထိုဘဝစက်၏၊ တယော-ကုန်သော၊ ကာလာ-ကာလတို့ဟူသည်၊ အတိတပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတာ-အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်တို့တည်း၊ တေသု-ထို ၃-ပါးသော ကာလတို့တွင်၊ ဝါ-ထို ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ သရူပတော-သရုပ်အားဖြင့်၊ အာဂတဝသေန-လာသောအင်္ဂါတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရာ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ အင်္ဂါနိ-တို့သည်၊ အတိတ ကာလာနိ-အတိတ်ကာလရှိကုန်၏၊ [“အာဂတဝသေန”ဖြင့် တိုက်ရိုက် မလာဘဲ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရကို တိုက်ရိုက်ယူသဖြင့် ဆက်သွယ်၍ ယူအပ်သော တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝတို့ကို ပယ်သည်၊] ဝိညာဏာဒီနိ-ဝိညာဉ်အစရှိ ကုန်သော၊ ဘဝါဝ-သာနာနိ-ဘဝအဆုံးရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌ-၈-ပါးသောအင်္ဂါတို့သည်၊ ပစ္စုပ္ပန္န ကာလာနိ-ကုန်၏၊ ဇာတိစေတ-သည်လည်းကောင်း၊ ဇရာမရဏဉ္စ-သည်လည်း

ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန။ ။ ပဌမဘဝစက်၌ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ”ဝယ် စက္ခု စသော အာယတနများ မပြည့်စုံသေးသော ကလလရုပ်ကလေးကိုပြ၏၊ ထို့နောက်မှ “နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ”ဟု စက္ခုစသော အာယတနတို့ဖြစ်ပုံကို ပြ၏၊ ထို့ကြောင့် ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ပုံနှင့် ကိုက်ညီသော အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိ (အာယတနတို့၏ အစဉ် အတိုင်းဖြစ်ပုံ)ကို ပြသောကြောင့် ပုရိမဘဝစက်ကို ဂဗ္ဘသေယျကအတွက် ဟောတော်မူ အပ်၏ဟု သိနိုင်သည်။

သဟုပ္ပတ္တိဒီပနတော။ ။ ပစ္ဆိမဘဝစက်၌ကား “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”ဟု ဟော တော်မူလိုက်လျှင် စက္ခုစသော အာယတနများလည်း ဥပပတ္တိဘဝ ဇာတိတို့အရတွင် ပါဝင်၏၊ ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၌လည်း စက္ခုစသော အာယတနများသည် ပဋိသန္ဓေအခါ၌ တစ်ပြိုင် နက်ဖြစ်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ဒုတိယဘဝစက်ကို ဩပပါတိကတို့အတွက် ဟောတော် မူသည်ဟု သိနိုင်ပါသည်၊ [ဋီကာ၌ “ကမေန ဥပ္ပတ္တိ”ဟူသော စကားကို ထောက်၍ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ရူပပဝတ္တိတ္ထမ၌ “ကမေန”ပါဌ်သာမှန်ကြောင်းကို သတိပြုပါ။]

ကောင်း၊ ဒွေ-၂-ပါးသောအင်္ဂါတို့သည်၊ အနာဂတကာလာနိ-ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပုန-တစ်ဖန်၊ “ဝေဒိတဗ္ဗ” ဌိစပ်၊ ဧတံ-ဤဘဝစက်သည်၊ ဟေတုဖလ ဟေတု ပုဗ္ဗကတိသန္တိ(စ)-အကြောင်းရှေးရှိသော ဟေတုဖလအစပ်၊ အကျိုး ရှေးရှိသော ဖလဟေတုအစပ်၊ တစ်ဖန် အကြောင်းရှေးရှိသော ဟေတုဖလအစပ် ဟူသော ၃-ပါးသောအစပ် ရှိသည်လည်းကောင်း၊ စတုဘေဒသင်္ဂဟံ စ-၄-ပါးအပြားရှိသော သိမ်းယူကြောင်း အဖို့အစရှိသည်လည်းကောင်း၊ [စတုဗ္ဘေဒဟု ဆိုလိုလျက် ပထျာဝတ္ထ အရိယာ ဂါထာပါဒပျက်မည်ကိုစိုး၍ “စတုဘေဒ”ဟု ဒွေဘော်မလာဘဲ ထားသည်၊] ဝိသတိအာကာရံ(စ)-၂၀-အပြားဟူသော အကန့် ဒေါက်ဆန်ရှိ သည်လည်းကောင်း၊ တိဝဋ်(စ)-၃-ပါးသောဝဋ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတွာ-၍) အနဝဋ္ဌိတံ-မရပ်မတည်ဘဲ၊ ဘမတိ-ပတ်ပတ်လည်၏၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-၏။

တတ္ထ-ထိုဟေတုဖလ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (ဝိတ္ထာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) သင်္ခါရာနဉ္စ-တို့၏လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္တိဝိညာဏဿစ-၏လည်းကောင်း၊ အန္တရာ-အကြားသည်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ဟေတုဖလသန္တိနာမ-ဟေတုဖလအစပ် မည် ၏၊ ဝါ-သင်္ခါရတည်းဟူသော အကြောင်းတို့နှင့် ပဋိသန္တိဝိညာဉ်တည်းဟူသော အကျိုး၏ စပ်ခြင်းမည်၏၊ “အန္တရာ-အကြား”ဟူသည် ဆက်စပ်ခြင်း မဟုတ်သေး၊ ထိုအကြား၌သာ ဟေတုဖလတို့၏ဆက်စပ်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် အန္တရာ ဟူသော ဌာနဖြင့် ဌာနီ ဆက်စပ်ခြင်းတိုင်အောင်ယူပါ၊] ဝေဒနာယ စ-ဝေဒနာဟူ သော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၏လည်းကောင်း၊ တဏှာယ စ-တဏှာဟူသော အနာဂတ်

တိဝဋ်။ ။ဝဋ်ဓာတ်သည် အာဝတ္တန (လည်ခြင်း) အနက်ကိုဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “ပုနပျုနံ ပရိဝတ္တန္တိ”ဟုဖွင့်သည်၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း နောက်အကျယ်ပြရာ၌ “ပုနပျုနံ ပရိဝတ္တနတော”ဟု ဖွင့်လိမ့်မည်၊ ထိုဝဋ် ၃-ပါး၏သရုပ်ကိုထိုအကျယ်၌ပြလတ္တံ့၊ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟ၌လည်း “အဝိဇ္ဇာတဏှာပါဒါနာ စ ကိလေသဝဋ်”စသည်ဖြင့်ပြထားသည်။

ဝဋ်လည်ပုံ။ ။“အတီတေ ဟေတဝေါပဉ္စ”အရ၌အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မ ဘဝတို့ကိုရ၏၊ ထိုတွင်အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် ၃-ပါးသည်ကိလေသာတည်း၊ သင်္ခါရနှင့် ကမ္မဘဝသည်ကံတည်း၊ ထိုကိလေသကံတို့ကြောင့် ဤဘဝ၌ “ဣဒါနိဖလပဉ္စကံ” အရပဋိသန္တိဝိညာဉ်မှစ၍အကျိုး ၅-ပါးဖြစ်ရကား ကိလေသာနှင့် ကမ္မသည် ဝိပါကနှင့် ဆက်စပ်လျက် လည်ပတ်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သောကြောင့်ဝဋ်မည်၏၊ “ဣဒါနိဖလပဉ္စကံ”အရ ဝိညာဉ်စသော ၅-ပါးတည်း၊ “ဣဒါနိဟေတဝေါပဉ္စ”အရတဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဟူသော ကိလေသာနှင့်ကံတို့တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်စသော ဝိပါကသည်လည်း ကိလေသကမ္မနှင့် ဆက်စပ်လျက်လည်ပတ်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဝဋ်အမည်ရ၏၊ [ကိလေသကမ္မဝိပါက၊ ပေ၊ တိဝဋ်န္တိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ၊] ဋီကာ၌အခြားတစ်နည်းလည်းပါသေး၏။

အကြောင်း၏လည်းကောင်း၊ အန္တရာ-သည်၊ ဧကော-သော၊ ဖလဟေတုသန္တိ နာမ-ဖလဟေတုအစပ်မည်၏။ ဝါ-ဝေဒနာတည်းဟူသောအကျိုးနှင့်တဏှာတည်း ဟူသောအကြောင်း၏စပ်ခြင်းမည်၏။ ဘဝဿစ-ကမ္မဘဝဟူသောအကြောင်း၏ လည်းကောင်း၊ ဇာတိယာစ-ဇာတိဟူသောအကျိုး၏လည်းကောင်း၊ အန္တရာ-သည်၊ ဧကော-သော၊ ဟေတုဖလသန္တိ (နာမ)-ဟေတုဖလအစပ်မည်၏။ ဝါ-ကမ္မဘဝ တည်းဟူသောအကြောင်းနှင့်၊ ဇာတိတည်းဟူသောအကျိုးနှင့်စပ်ခြင်းမည်၏။ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဣဒံ-ဤဘဝစက်သည်၊ ဟေတုဖလ ဟေတုပုဗ္ဗကတိသန္တိ-၏။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗွံ။

ပန-ကား၊ အဿ-ထိုဘဝစက်၏၊ သန္တိနံ-အစပ်တို့၏၊ အာဒိပရိယောသာန ဝဝတ္ထိတာ-အစအဆုံးတို့ဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သောတရားအစုတို့သည်၊ စတ္တာရော- ကုန်သော၊ သင်္ဂဟာ-သိမ်းယူကြောင်းအဖို့အစုတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ သေယျထိဒံ- အဘယ်သို့ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သနည်း၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ-တို့သည်၊ ဧကော-တစ်ပါး သော၊ သင်္ဂဟောသိမ်းယူကြောင်းအဖို့အစုတည်း၊ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌယတန ဖဿ ဝေဒနာ-တို့သည်၊ ဒုတိယော- ၂-ခုမြောက်သော၊ (သင်္ဂဟော-သိမ်းယူ ကြောင်းအဖို့အစုတည်း) တဏှာဥပါဒါန ဘဝါ-တဏှာ၊ ဥပါဒါနံ၊ ကမ္မဘဝတို့သည်၊ တတိယော- ၃-ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ (သင်္ဂဟော-သိမ်းယူကြောင်းအဖို့အစုတည်း) ဇာတိ ဇရာ မရဏံ-သည်၊ စတုတ္ထော- ၄-ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ (သင်္ဂဟော-တည်း) ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဣဒံ-ဤဘဝစက်သည်၊ စတုဘေဒသင်္ဂဟံ-၏၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗွံ။

ဟေတု ၊ပေ၊ တိသန္တိ။ ။ပုဗ္ဗကဟူသောနောက်ပုဒ်ကို“ဟေတု၊ ဖလ၊ ဟေတု” ဟူသောရှေ့ ပုဒ် ၃-ပုဒ်နှင့်တွဲ၍ဟေတုရှေ့ရှိသောဟေတုဖလသန္တိ၊ ဖလရှေ့ရှိသော ဖလဟေတု သန္တိ၊ တစ်ဖန် ဟေတုရှေ့ရှိသော ဟေတုဖလသန္တိ-ဤသို့အားဖြင့် တိသန္တိကို သိပါ။ တယော+ သန္တယောတိ သန္တိ၊ (သမာဟာရဒိဂုံ) ဟေတုဖလဟေတု+ပုဗ္ဗကာ ယဿာတိ ဟေတုဖလဟေတု ပုဗ္ဗကံ (တိသန္တိ)၊ ဟေတု ဖလဟေတု ပုဗ္ဗကံ+တိသန္တိ ယဿာတိ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗက တိသန္တိ (ဘဝစက္ကံ)၊ [ဋီကာ၌လဟုကနည်းအားဖြင့်ဝိဂ္ဂဟပြုထားသည်။]

စတုဘေဒသင်္ဂဟံ။ ။အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ စတုသင်္ခေပကိုပင် ဤ၌ “စတုဘေဒသင်္ဂဟ” ဟုဆိုသည်။ သင်္ဂယန္တိ ဧတ္တာတိသင်္ဂဟော-အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ (တဏှာ ဥပါဒါနံ ကမ္မဘဝ)ဟု အင်္ဂါတို့ကိုသိမ်းယူရာအဖို့အစုကို“သင်္ဂဟ”ဟု ခေါ်သည်၏။ ထို သင်္ဂဟသည် ဝိဇ္ဇာ အစ သင်္ခါရ အဆုံးရှိသော ဟေတုသင်္ဂဟ၊ ဝိညာဏအစ ဝေရနာအဆုံးရှိသော ဖလ သင်္ဂဟ၊ တဏှာအစ ကမ္မဘဝသင်္ဂဟအဆုံးရှိသော ဟေတုသင်္ဂဟ၊ ဇာတိအစ ဇရာ မရဏ အဆုံးရှိသော ဖလသင်္ဂဟ၊ ဤသို့ ၄-ပါးပြား၏။ စတုဘေဒေါ+သင်္ဂဟော ယဿာတိ စတုဘေဒသင်္ဂဟံ (ဘဝစက္ကံ)

ပန-ကား၊ (စတုတေဒသင်္ဂဟဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏အကျယ်ဝိတ္ထာရမူ တစ်ပါး ဝိသတိ အာကာရာရုံဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား၊) အတိတေ-အတိတ်ဘဝ၌၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဟေတဝေါ-အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝဟူသော အကြောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ဣဒါနိ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖလပဉ္စကံ-ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာဟူသောအကျိုး ၅-ပါး အပေါင်းလည်းကောင်း၊ ဣဒါနိ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဟေတဝေါ-တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းတို့လည်းကောင်း၊ အာယတိ-နောင် အနာဂတ်ဘဝ၌၊ ဖလပဉ္စကံ-ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုး ၅-ပါးအပေါင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိသတိယာ-သော၊ အာကာရေဟိ-ထိုထိုသင်္ဂဟ၌ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်သော၊ ဧတေဟိ အရေဟိ-ဤအကန့် ဧကိန်ဆန်တို့ဖြင့်၊ ဝိသတိအာကာရာရုံ-၂၀-အပြားဟူသော အကန့်ဧကိန်ဆန်ရှိ၏၊ ဝါ-အကန့်ဧကိန်ဆန် ၂၀-ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗျံ။

ဝိသတိ အာကာရာရုံ။ ။တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ အာကိရိယန္တိ ပကာသိယန္တိတိ အာကာရာ၊ ပဌမသင်္ဂဟ၌ အဝိဇ္ဇာနှင့် သင်္ခါရတို့သာ သရုပ်အားဖြင့် တိုက်ရိုက်လာ၏။ ထိုသို့ သရုပ်သကောင်အားဖြင့် ဆိုအပ်သော အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ကို ယူခြင်းဖြင့် တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝတို့ကိုလည်း ထင်ရှားပြအပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ တို့ကို “အာကာရ” ဟု ခေါ်ရ၏။ တတိယသင်္ဂဟ၌ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝတို့ကို ယူခြင်းဖြင့် အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတို့၏လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထသင်္ဂဟ၌ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို ယူခြင်းဖြင့် ဝိညာဉ် စသည်တို့၏လည်းကောင်း အာကာရမည်ပုံကို သိပါ။

တစ်နည်း။ ။အာကာရ သဒ္ဓါသည် ပကာရအနက်ကို ဟော၏။ [အတိတ ဟေတု အာဒိနံ ဝါ အာကာရာ။-ဋီကာ၊] ဤအလို အတိတ်အကြောင်း ၅-ပါးစသောအပြားကို “အာကာရ” ဟုခေါ်သည်။ ဝိသတိ+အာကာရာ ဝိသတိအာကာရုံ၊ ဝိသတိအာကာရ သင်္ခါတာ+အရာ ယဿာတိ ဝိသတိအာကာရာရုံ (ဘဝစက္ကံ)။

အချုပ်မှတ်ဖွယ်။ ။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသော ဘဝစက်ဘီးကြီးသည် မျက်မြင်လှည်းဘီး ကြီး နှင့်တူ၏။ ထိုလှည်းဘီး၌ အကွပ်တကူဝယ် အဆက်အစပ် ၃-ခုရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဆက် ၃-ခုအတွင်း၌ သစ်သားအပြတ် ၄-ခုရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အကန့်ဧကိန်ဆန် ၂၀- ရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဤဘဝစက်၌ သင်္ခါရနှင့် ဝိညာဉ် ဟူသော ဟေတု ဖလ တစ်စပ်၊ ဝေဒနာနှင့် တဏှာဟူသော ဖလဟေတု တစ်စပ်၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝနှင့် ဥပပတ္တိဘဝဟူသော ဟေတုဖလ တစ်စပ်အားဖြင့် ၃-စပ် (၃-ဆက်)ရှိ၏။ အတိတဟေတု၊ ဣဒါနိဖလ၊ ဣဒါနိဟေတု၊ အာယတိဖလအားဖြင့် စတုသင်္ဂဟ (၄-ဖို့ ၄-စု) ရှိ၏။ ထို ၄-စု၌ တစ်စုလျှင် ၅-ပါးစီ အင်္ဂါ (အကန့်ဧကိန်ဆန်) ရှိရကား အကန့်ဧကိန်ဆန်ဟူသော အင်္ဂါ ၂၀-ရှိသည်။ ထိုသို့ရှိသော ဘဝစက်၌ဘီး၌ လည်ပုံလည်ဟန် ဝဋ်သုံးတန်ရှိ၍ အဆက် မမျက် လည်နေသည်ဟုလည်း မှတ်ပါ။

တတ္ထ-ထိုဂါထာ၌၊ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ အတိတေ ဟေတဝေါပဉ္စာတိ အာဒိပဒေသု” ဟု စွဲလေ၏။] အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စာတိ-ကား၊ အဝိဇ္ဇာ-လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရာစ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တာဝ-တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဣမေ-ဤတရားတို့ကို၊ ဝုတ္တာ ဇေ-တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်သာ၊ [သွင်းယူအပ်သောတရား မဟုတ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ ဇေသဒ္ဓါဖြင့်ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝိဒ္ဓါ-အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဥာဏ်ပညာမရှိသောလူပြုန်းသည်၊ ပရိတဿတိ-ထက်ဝန်း ကျင်တပ်မက်၏၊ ပရိတဿိတော-ထက်ဝန်းကျင် တပ်မက်သော လူပြုန်းသည်၊ ဥပါဒိယတိ-စွဲလမ်း၏၊ တဿ-ထိုလူပြုန်း၏၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဘဝေါ-ကမ္မဘဝသည်၊ (သမ္ဘဝတိ)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဏှာပွါဒါနဘဝါပိ-တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝတို့သည်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်း၊ ဂဟိတာ-ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ပုရိမကမ္မဘဝသို့၊ ပေ၊ ပဋိသန္နိယာ ပစ္စယာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-အရှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူပြီ၊ (ပဋိသန္နိဒါမဂံ ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ္ဂ ဉာဏကထာ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူပြီ)၊ [ပုရိမကမ္မဘဝသို့-ရှေးအတိတ်ဘဝဝယ် ကံဟူသောဘဝကို၊ (ကရိယမာနေ-ပြုအပ်သော်၊ ဝါ-ပြုအပ်စဉ်)၊ မောဟော-သည်၊ အဝိဇ္ဇာ-တည်း၊ အာယူဟနာ-အားထုတ်ခြင်းတို့သည်၊ ဝါ-အားထုတ်ကြောင်းတရားတို့သည်၊ သင်္ခါရာ-တို့တည်း၊ နိကန္တိ-ဘဝ၌လိုလားတောင့်တခြင်းသည်၊ တဏှာ-တည်း၊ ဥပဂမနံ-ကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ ဥပါဒါနံ-တည်း၊ စေတနာ-သည်၊ ဘဝေါ-ကမ္မဘဝတည်း၊ ပုရိမကမ္မဘဝသို့-ကို၊ (ကရိယမာနေ)၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဣမေ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ပဋိသန္နိယာ-ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏၊ ပစ္စယာ၊ ဟောန္တိ။]

တတ္ထ-ထိုပါဠိတော်၌၊ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ အတိတကမ္မဘဝသ္မိတိ အာဒိဝစနေ” ဟု စွဲလေ၏။] ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိတိ-ကား၊ ပုရိမေ-ရှေးဖြစ်သော အတိတ်ဘဝ၌၊ ကမ္မဘဝေ-ကံဟူသောဘဝကို၊ အတိတဇာတိယံ-အတိတ်ဘဝ၌၊ ကမ္မဘဝေ-ကို၊ ကရိယမာနေ-ပြုအပ်စဉ်၊ (ပြုတုန်းက) ဣတိ၊ အတ္ထော၊ မောဟော အဝိဇ္ဇာတိ-ကား၊ တဒါ-ထိုအတိတ်ဘဝ၌၊ ဝါ-ထိုကံဟူသောဘဝကို ပြုရာအခါ၌၊ ဒုက္ခာဒိသု-ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည်တို့၌၊ ယောမောဟော-အကြင်တွေဝေတတ်သော မောဟသည်၊ (အတ္ထိ)ယေန-ယင်းမောဟဖြင့်၊ မူဠော-တွေဝေသောသတ္တဝါသည်၊ ကမ္မံ၊ ကရောတိ၊ သာ-ထိုမောဟသည်၊ အဝိဇ္ဇာ-တည်း၊ အာယူဟနာ သင်္ခါရာတိ-ကား၊ တံ ကမ္မံ-ကို၊ ကရောတော-ပြုသောသတ္တဝါ၏၊ ပုရိမစေတနာယော-ရှေး၌ ဖြစ်သော စေတနာတို့သည်၊ (သင်္ခါရာ-တို့တည်း၊)၊ [ပုရိမစေတနာတို့ကို ဥဒါဟရုဏ်ပြလို၍ “ယထာ”စသည်မိန့်၊ ယထာ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊ ဒါနံ-

ပေးလှူထိုက်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဒဿာမိ-ပေးလှူအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ မာသံပိ-တစ်လပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ သံဝစ္ဆရံပိ-တစ်နှစ်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဒါနပကရဏာနိ-ဒါန၏ အဆောက်အဦတို့ကို၊ သဇ္ဇေန္တဿ-ပြုစီရင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ပုရိမ စေတနာယော ယထာ-မလှူမီ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော စေတနာ တို့ကဲ့သို့တည်း။

ပန-ကား၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ-အလှူကိုခံယူသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဟတ္ထေ-လက်၌၊ ဒက္ခိဏံ-အလှူကို၊ ပတိဋ္ဌာပယတော-တည်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ (ဥပ္ပန္နာ-သော) စေတနာ-ကို၊ ဘဝေါတိ၊ ဝုစ္စတိ၊ “ဒက္ခန္တိ ဝဗ္ဘန္တိ သတ္တာ ဧတာယာတိ ဒက္ခိဏာ” နှင့်အညီ “သတ္တဝါတို့၏ နောက်ဘဝ၌ ကြီးပွားကြောင်းအလှူကို ဒက္ခိဏာ” ဟု ခေါ်သည်။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧကာဝဇ္ဇနေသု-တစ်ပါးသောအာဇ္ဇန်းရှိ ကုန်သော၊ ဆသု-ကုန်သော၊ ဇေနေသု-တို့၌၊ စေတနာ-တို့သည်၊ အာယူဟန သင်္ခါရာနာမ-တို့မည်၏၊ သတ္တမာ-၇-ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ စေတနာ-သည်၊ ဘဝေါ(နာမ)-မည်၏၊ ဝါပန-သည်သာ မကသေး၊ [အခြားတစ်နည်းလည်း ရှိသေး ၏]-ဟူလို၊ ယာကာစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ စေတနာ-စေတနာသည်၊ (ပုဗ္ဗစေတနာ၊ မုဗ္ဗစေတနာသည်) ဘဝေါ-မည်၏၊ တံသမ္ပယုတ္တာ-ထိုစေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်တို့သည်၊ အာယူဟနသင်္ခါရာနာမ-အားထုတ်ကြောင်း သင်္ခါရတို့မည်၏။

ဧကာဝဇ္ဇနေသု။ ။ပစ္ဆိမာရိသိ၌ ပစ္ဆိမာရာဇ္ဇန်းနှင့် ဝုဋ္ဌောဟူသော မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း အားဖြင့် အာဇ္ဇန်း ၂-ပါး ပါ၏၊ မနောဒွါရာ ဝိသိ၌ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း တစ်ပါးသာပါ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဧကာဝဇ္ဇနေသု အရ မနောဒွါရာဝိသိ၌ပါသော ဇောတို့ကိုသာ ယူရသည်၊ ပစ္ဆိမာရိသိ၌ပါသော ဇောတို့ကိုကား ကမ္မပထ မမြောက်သောကြောင့် ဤသင်္ခါရ၊ ဘဝတို့ အရ၌ မယူရ၊ မှန်၏-ပစ္ဆိမာရိကဇောတို့သည် ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညဉ်ကို မဖြစ်စေနိုင် ရကား ကာယကံ၊ ဝစီကံကိုမျှ အထမမြောက်စေနိုင်၊ ထို့ထက်ထက်သန်သော မနောကံကို အထ မမြောက်စေမှု၌ကား အထူး ဆိုဖွယ် မလို၊ [သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ရူပဝတ္ထိက္ကမ အခန်း၌ ပြထားပြီ။]

သင်္ခါရနှင့် ဘဝ အထူး။ ။ပဌမနည်းအလို ကုသိုလ်ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်စေ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ပုဗ္ဗစေတနာတို့သည် သင်္ခါရတို့မည်၏၊ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို စွန့်လှူဆဲ ခဏ၌ ဖြစ်သော မုဗ္ဗစေတနာ၊ စွန့်လှူမှုမပါသော်လည်း အလားတူဖြစ်သော အလယ်စေတနာသည် ဘဝမည်၏၊ ဒုတိယနည်း အလို မနောဒွါရာဇောဝီထိ တစ်ခုတွင် ရှေ့ဇောစေတနာသည် ၆- ကြိမ်သည် သင်္ခါရမည်၏၊ သတ္တမဇောစေတနာသည် ဘဝမည်၏၊ တတိယနည်းအလို စေတနာဟူသမျှသည် ဘဝမည်၏၊ ထိုစေတနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက် အားလုံးသည် သင်္ခါရ မည်၏၊ [သင်္ခါရ ပုရစေတနာ၊ ဘဝေါတု မုဗ္ဗသတ္တမာ၊ သဗ္ဗာ ဝါ စေတနာ ဘဝေါ၊ သင်္ခါရာ သမ္ပယုတ္တကာ။]

[ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌လာသော အာယူဟနသင်္ခါရာကို ဖွင့်ပြပြီး၍ နိကန္တိ တဏှာကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “နိကန္တိ တဏှာတိ” စသည်ကိုမိန့်၊ နိကန္တိ တဏှာတိ-ကား၊ ကမ္မ-ကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ [“နိကာမနာ” ၌စပ်၊] တဿ-ထိုကံ၏၊ ဖလေ-အကျိုးဖြစ်သော၊ ဥပပတ္တိဘဝေ-၌၊ ယာနိကာမနာ-အကြင် လိုလားခြင်းသည်၊ (ယာ)ပတ္တနာ-အကြင် တောင့်တခြင်းသည်၊ (အတ္တိ)၊ သာ-ထိုလိုလားခြင်း၊ တောင့်တခြင်းသည်၊ တဏှာနာမ-မည်၏။

ဥပဂမနံ ဥပါဒါနန္တိ-ကား၊ ကမ္မသည်၊ ဘဝဿ-ဥပပတ္တိဘဝ၏၊ ပစ္စယဘူတံ-အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ ကမ္မဘဝဿ-၏၊ ပစ္စယဘူတံ-အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော”ဟု ပေး၏၊] ဣဒံ-ဤကံကို၊ ကတ္တာ-၍၊ အသုကသ္မိနာမဌာနေ-ထိုမည်သော ဘဝဌာန၌၊ ကာမေ-ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ သေဝိဿာမိ-မှီဝဲအံ့၊ [ကာမုပါဒါနံကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဥစ္ဆိဋ္ဌိဿာမိ-ပြတ်အံ့၊ [ဒိဌုပါဒါနံကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပဝတ္တိ-သော၊ ယံ ဥပဂမနံ-အကြင် ကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ (ယံ)ဂဟဏံ-အကြင် ကာမုပါဒါနံဖြင့် ယူခြင်းသည်၊ (ယံ)ပရာမသနံ-အကြင် ကျန်သော ဥပါဒါနံ ၃-ပါးဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ် ခြင်းသည်(အတ္တိ)ဣဒံ-ဤကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ဤယူခြင်း၊ မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်သည်၊ ဥပါဒါနံ နာမ-မည်၏၊ စေတနာ ဘဝေါတိ-ကား၊ အာယူဟနာ ဝသာနေ-အားထုတ်ကြောင်း သင်္ခါရ၏ အဆုံး၌၊ ဝုတ္တစေတနာ-ဆိုအပ်ပြီးသော စေတနာသည်၊ (သင်္ခါရနှင့် ဘဝအထူးဝယ် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောစေတနာသည်) ဘဝေါ-မည်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံတိ-ကား၊ ဝိညာဏာဒိ ဝေဒနာဝသာနံ-ဝိညာဉ် အစရှိသည် ဖြစ်၍ ဝေဒနာ အဆုံးရှိသော ဖလပဉ္စကသည်၊ ပါဠိယံ-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌၊ အာဂတမဝ-တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊ ယထာဟ-နည်း၊ ဣဒေ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိ-ရှေးဘဝအပြတ်တွင် နောက်ဘဝကို စပ်ခြင်းသည်၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဉ် တည်း၊ ဩက္ကန္တိ-အမိဝမ်း၌သက်ရောက်ခြင်းသည်၊ နာမရူပံ-တည်း၊ ပသာဒေါ-စက္ခုအစရှိသော ပသာဒသည်၊ အာယတနံ-အာယတနတည်း၊ ဖုဋ္ဌော- တွေ့ထိ တတ်သောသဘောသည်၊ ဖဿော-တည်း၊ ဝေဒယိတံ-ခံစားတတ်သော သဘော သည်၊ ဝေဒနာ-တည်း၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဣဒ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိ-ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော ဤဘဝ၌၊ ပုရေ-ရှေးဘဝ၌၊ ကတဿ-သော၊ ကမ္မဿ-၏၊ ပစ္စယာ-အကြောင်းကြောင့်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ)၊ (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ်၊ ဉာဏကထာဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော် မူပြီ။)

တတ္ထ-ထိုပဋိသန္ဓိဒါမဂ် ပါဠိတော်၌၊ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏန္တိ-ကား၊ ယံ-အကြင် စိတ်ကို၊ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနဝသေန-ဘဝတစ်ပါးကို ဆက်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဘဝဟောင်းအပြတ်တွင် ဘဝသစ်ကို ဆက်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊) ဥပ္ပန္နတ္တာ-ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိသန္ဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တံ-ထိုစိတ်သည်၊ ဝိညာဏံ-တည်း၊ ဩက္ကန္တိ နာမရူပန္တိ-ကား၊ ဂဗ္ဘေ-အမိဝမ်း၌၊ ရူပါရူပဓမ္မာနံ-ရုပ် တရား၊ နာမ်တရားတို့၏၊ ယာ ဩက္ကန္တိ-အကြင် သက်ဝင်ခြင်းသည်၊ အာဂန္တာ-လာ၍၊ (ယံ) ပဝိသနံဝိယ-အကြင်သက်ဝင်ခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ) က္ကုဒံ-ဤ ရုပ်တရားနာမ်တရားတို့၏ သက်ဝင်ခြင်းသည်၊ နာမရူပံ-နာမ်ရုပ်တည်း၊ ပသာဒေါ အာယတနန္တိ က္ကုဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ စက္ခာဒိပဉ္စာယတနဝသေန-စက္ခု အစရှိသော ၅-ပါးသော အာယတနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဖုဋ္ဌော ဖဿော တိ-ကား၊ ယော-အကြင်တရားသဘောသည်၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ ဖုဋ္ဌော ဖုသန္တော-ထိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်၏၊ အယံ-ဤသဘောတရားသည်၊ ဖဿော-တည်း၊ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာတိ-ကား၊ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေနဝါ-နှင့်သော်လည်း ကောင်း၊ သဠာယတန ပစ္စယေန-သဠာယတနဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ဖဿေန ဝါ-နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ သဟုပ္ပန္နံ-တကွဖြစ်သော၊ ယံ ဝိပါကဝေဒယိ တံ-အကြင် ဝိပါကဝေဒနာသည်၊ (အတ္ထိ) သာ-ထိုဝိပါကဝေဒနာသည်၊ ဝေဒနာ-တည်း၊ ကုတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

က္ကဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စာတိ-ကား၊ တဏှာဒယော-တဏှာ အစရှိကုန်သော၊ ပါဠိယံ-ပါဠိ၌၊ အာဂတာဝ-တိုက်ရိုက်လာကုန်သော၊ တဏှာပါဒါနဘဝါ-တဏှာ၊ ဥပါဒါနံ၊ ကမ္မဘဝတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဘဝေ-ကို၊ ဂဟိတေ-ယူအပ် သော်၊ တဿ-ထိုဘဝ၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂါ-ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဂဟိတာဝ-ယူအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ) ဝါ-တစ်နည်း၊ တံ သမ္ပယုတ္တာ-ထိုဘဝနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရာ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ စ-သည်သာမကသေး၊ တဏှာပါဒါနဂ္ဂဟဏေန-တဏှာ ဥပါဒါနိတို့ကို ယူခြင်းဖြင့်၊ တံ သမ္ပယုတ္တာ- ထိုတဏှာ၊ ဥပါဒါနိတို့နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော၊ (အဝိဇ္ဇာ-သည်၊

တဏှာဒယော ၊ပေ၊ ဘဝါ။ ။စာအုပ်တို့၌ “အာဂတာဝ” ဟု ဧဝံကိုတွေ့ရ၏။ ထို ဧဝံမျိုးကို ရှေ့ပါကျတို့ဝယ် ဝါကျအဆုံး၌သာ သုံးစွဲခဲ့၏။ အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ အဖွင့်၊ က္ကဒါနိ ဖလပဉ္စကံ အဖွင့်တို့ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ “အာဂတာဝ” ဟု ဧဝံမပါသင့်၊ ဤယောဇနာ၌လည်း မဖွင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း မပါ။ ဆိုလိုရင်းမှာ-ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်၌ လာကုန်သော တဏှာ၊ ဥပါဒါနံ၊ ဘဝတို့ကို “တဏှာဒယော” ဟု ဆိုလိုသည်။ [တဏှာဒယော ကုတိ ပါဠိယံ အာဂတာ တဏှာပါဒါနဘဝါတိ သမ္ပန္နော-ယောဇနာ၊ ဤသို့ ယောဇနာ ဆိုသော်လည်း “တဏှာဒယော” ဟု ပါဠိတော်၌ မလာသောကြောင့် မိမိသဘော အတိုင်း အနက်ပေးလိုက်သည်။]

ဝါ-ကို၊ ဂဟိတာဝ-ယူအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ယာယ-အကြင်အဝိဇ္ဇာဖြင့်၊ မူဠော-တွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကမ္မ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ သာ အဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာဝ ဟောတိ၊ ဣတိဇေဝ-သို့၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ (ဟေတဝေါ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ)။

တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဣမပရိပက္ကတ္တာ၊ ပေ၊ ပဋိသန္ဓိယာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-အရှင် သာရိပုတြာ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (ပဋိသန္ဓိဒါမင် ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ်၊ ဉာဏကထာ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏနိဒ္ဒေသ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊) ဣမ-ဤဘဝ၌၊ အာယတနာန-စက္ခုစသော အာယတနတို့၏၊ ပရိပက္ကတ္တာ-ရင့်ကျက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [ကမ္မကရဏကာလေ” ၌စပ်] မောဟော-သည်၊ အဝိဇ္ဇာ-တည်း၊ [“အာယူဟနာ” စသောပုဒ်တို့၏အနက်ကို ရှေ့၌ရေးခဲ့ပြီ၊] ဣမ ကမ္မဘဝသို့-ဤကံ၏ဖြစ်ရာဘဝ၌၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ-တို့သည်၊ အာယတိ-၌၊ ပဋိသန္ဓိယာ-၏၊ ပစ္စယာ (ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထိုပဋိသန္ဓိဒါမင် ပါဠိတော်၌၊ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ ဣမ ပရိပက္ကတ္တာတိ အာဒိပဒေသ” ဟုစွဲလေ၏၊] ဣမ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနန္တိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ပရိပက္ကယတနဿ-ရင့်ကျက်သောအာယတနရှိသော သတ္တဝါ၏၊ ကမ္မကရဏကာလေ-ကံကိုပြုရာအခါ၌၊ သမ္မောဟော-ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းကို၊ ဒသိတော-ပြအပ်ပြီ၊ သေသ-ကြွင်းသောမောဟ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ပုဒ်အပေါင်း သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ “ဥတ္တာနတ္ထမေဝ” ဟုရှိ၏။]

အာယတိ ဖလပဉ္စကန္တိ-ကား၊ ဝိညာဏာဒီနိ-ဝိညာဉ်အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ-ငါးပါးသောအကျိုးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တာနိ-ထိုဝိညာဉ်အစရှိသောအကျိုးတို့ကို၊ ဇာတိဂူဟဏေန-ဇာတိကိုယူခြင်းဖြင့်၊ ဥတ္တာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဇရာမရဏံ-သည်၊ တေသံယေဝ-ထိုဝိညာဉ်အစရှိသော အကျိုးတို့၏ပင်၊ ဇရာမရဏံ-တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ အာယတိ၊ ပေ၊ ကမ္မဿ ပစ္စယာတိ-ဟူ၍၊

ဣမ ပရိပက္ကတ္တာ။ ။ သတ္တဝါတို့၏ မွေးဖွားပြီးစ ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလ၌ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေများ မရင့်ကျက်ကြသေး၊ စိတ်အစဉ်ဝယ် ဘဝင်စိတ်တွေသာ များစွာဖြစ်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ကမ္မပထမြောက်သောကံကို မပြုနိုင်စွမ်းရကား ကံအထမြောက်အောင် ပြုနိုင် လောက်သော အရွယ်ကိုမှန်း၍ “ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာန” ဟု ဟောတော်မူသည်၊ [ဤကား အများအတွက်ဖြစ်ရိုးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ယေဘုယျေန” ဟု ဝိသေသန ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ ဘုရားအလောင်းတော်ကား ဝေဿန္တရာမင်း ဘဝ၌ ဖွားပြီးလျှင် ပြီးခြင်း ဒါနပြုဖို့ရန် မယ်တော်အထံ၌ တောင်းခံ၍ ဒါနပြုတော်မူပါသည်။]

ဇာတိဂူဟဏေန။ ။ ဘဝသစ်၌ ဇာတိဟူသည် “ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၊ နာမ်၊ ရုပ် သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ” တို့၏ အစဆုံးဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဇာတိကို ယူလိုက်လျှင် ဇာတိ၏တည်ရာ ဝိညာဉ်စသော အကျိုး ၅-ပါးကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်တော့၏။

အာဟ-အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောတော်မူပြီ။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ်စသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ရှေး၌ ပေးခဲ့ပြီ။ အာယတိ-၌၊ ဥပပတ္တိဘဝသို့-၌၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ကုမေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ကုမ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ကတဿ-သော၊ ကမ္မဿ-၏။ ပစ္စယာ- အကြောင်းကြောင့်၊ (ဟောန္တိ) ဧဝ-ဤသို့လျှင်၊ ကုဒ်-ဤဘဝစက်သည်၊ ဝိသတိ အာကာရာရံ-၂၀-အပြားဟူသော အကန့်ဒေါက်ဆန်ရှိသည်၊ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထိုဘဝစက်၌၊ [“တတ္ထာတိ တေသု ဝိသတိယာ အာကာရေသု” ဟု ယောဇနာစွဲ၏။] ပုရိမဘဝသို့-ရှေးဘဝ၌၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ကမ္မသမ္ဘာရာ-အကျိုး တရားကို တိုးပွားစေတတ်ကုန်သော ကံတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧတရဟိ-ယခုပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌၊ ပဉ္စ၊ ဝိပါကဓမ္မာ-အကျိုးတရားတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧတရဟိ-၌၊ ပဉ္စ- ကုန်သော၊ ကမ္မသမ္ဘာရာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ အနာဂတေ-အနာဂတ်ဘဝ၌၊ ပဉ္စ- ကုန်သော၊ ဝိပါကဓမ္မာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကုတိ-သို့၊ ဒသ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ ကမ္မ-ကံတည်း၊ ဒသ-ကုန်သော၊ (ဓမ္မာ-တို့သည်)၊ ဝိပါကော-တည်း၊ ကုတိ-သို့၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-ပုရိမဘဝ၊ ဧတရဟိဟူသော ဌာနတို့၌၊ ကမ္မ-သည်၊ ကမ္မနာမ-မည်၏၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု၊ ဧတရဟိ၊ အနာဂတေ ဟူသော ဌာနတို့၌၊ ဝိပါကော-သည်၊ ဝိပါကောနာမ-၏၊ ကုတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္မိ-သော၊ ဘဝစက္ကံ-ဘဝစက်ဟူသော၊ ဧတံ ပစ္စယာကာရဝဋ်-ဤပစ္စည်းတို့၏ သတ္တိအခြင်း အရာရှိသော ဝဋ်တရားသည်၊ ကမ္မဉ္စေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဝိပါကော စ- ကံ၏ အကျိုးသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-ပုရိမဘဝသို့ ဧတရဟိ ဟူ သော ဌာနတို့၌၊ ကမ္မ-သည်၊ ကမ္မသင်္ခေပေါ-ကမ္မသင်္ခေပတည်း၊ ဝါ-အဝိဇ္ဇာ တဏှာ စသော အကြောင်းတို့ကို ချဉ်းအပ်ရာဖြစ်သောကံတည်း၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-ဧတရဟိ အနာဂတေဟူသော ဌာနတို့၌၊ ဝိပါကော-သည်၊ ဝိပါက သင်္ခေပေါ-ဝိပါကသင်္ခေပတည်း၊ ဝါ-ဝိညာဉ်စသည်တို့ကို ချဉ်းအပ်ရာဖြစ်သော

ကမ္မသမ္ဘာရာ။ ။ “ဝိပါကံ သမ္ဘရန္တိ ဝဇေန္တိတိ သမ္ဘာရာ” ဟုပြု၍ ကံကို အရကောက်ပြီးလျှင် “ကမ္မာနေဝ+သမ္ဘာရာ ကမ္မသမ္ဘာရာ” ဟု ကမ္မဓာရဲတွဲဖို့ရန် ဋီကာ၌ ပဌမ ပြ၏။ [အခြားနည်းများကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။]

ဒသ ဓမ္မာ ကမ္မ။ ။ အကြောင်း ၅-ပါးတွင်ပါဝင်သော အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့သည် ကံ၏ အဖော်သဟာယ် ဖြစ်၍ ကံနှင့် သဘောတူသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကံအား ကျေးဇူးများသောကြောင့်လည်းကောင်း ကံဟုဆိုနိုင်၏။ [အဝိဇ္ဇာဒယောပိ ကမ္မ သဟာယတာယ ကမ္မသရိက္ခကာ တဒုပကာရကာ စာတိ ကမ္မန္တိ ဝုတ္တာ--ဋီကာ] ထို၅-ပါးသည် အတိတ်အကြောင်း ၅-ပါး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ၅-ပါးအားဖြင့် ၁၀-ပါးဖြစ်၏။ ဝိပါကဓမ္မ၏ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၊ အနာဂတ်အကျိုးအားဖြင့် ၁၀-ပါးဖြစ်ပုံကိုလည်းသိပါ။]

ဝိပါက်တည်း။ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ဗိ-သော၊ ဧတံ-ဤဘဝစက်သည်။ ကမ္မသင်္ခေပေါ
စေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပါကသင်္ခေပေါစ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊)
ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-ပုရိမဘဝသို့ ဧတရဟိဟူသော ဘဝတို့၌၊ ကမ္မံ-သည်၊
ကမ္မဝဋ်-ကမ္မဝဋ်တည်း၊ ဝါ-လည်တတ်သောက်တည်း၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-
ဧတရဟိ အနာဂတေဟူသော ဌာနတို့၌၊ ဝိပါကော-သည်၊ ဝိပါကဝဋ်-ဝိပါက
ဝဋ်တည်း၊ ဝါ-လည်တတ်သောဝိပါက်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ဗိ-သော၊ ဧတံ-
ဤဘဝစက်သည်၊ ကမ္မဝဋ္ဋေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပါကဝဋ္ဋေဝ-သည်လည်း
ကောင်း၊ ဟောတိ။

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-ပုရိမဘဝသို့၊ဧတရဟိ
ဟူသော ဌာနတို့၌၊ ကမ္မံ-သည်၊ ကမ္မဘဝေါ-ကမ္မဘဝတည်း၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊
ဌာနေသု-ဧတရဟိ၊ အနာဂတေဟူသော ဌာနတို့၌၊ ဝိပါကော-သည်၊ ဝိပါကဘဝေါ-
ဝိပါကဘဝတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ဗိ-သော၊ ဧတံ-ဤ ဘဝစက်သည်၊ ကမ္မ
ဘဝေါစေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပါကဘဝေါ စ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)
ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ ကမ္မံ-သည်၊ ကမ္မပဝတ္တံ-ကမ္မပဝတ္တတည်း၊ ဝါ-
အဆက်မပြတ်ဖြစ်သောက်တည်း၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ (ဌာနေသု-တို့၌)၊ ဝိပါကော-
သည်၊ ဝိပါကပဝတ္တံ-ဝိပါကပဝတ္တတည်း၊ ဝါ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော အကျိုးတည်း၊
ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ဗိ-သော၊ ဧတံ-ဤဘဝစက်သည်၊ ကမ္မပဝတ္တေဝ-သည်လည်း
ကောင်း၊ ဝိပါကပဝတ္တေဝ-သည်လည်းကောင်း၊(ဟောတိ)၊ တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဒွိသု-
ကုန်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ ကမ္မံ-သည်၊ ကမ္မသန္တတိ-ကံအစဉ်တည်း၊ ဒွိသု-ကုန်
သော၊ (ဌာနေသု-တို့၌)၊ ဝိပါကော-သည်၊ ဝိပါကသန္တတိ-ဝိပါကအစဉ်တည်း၊
ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ဗိ-သော၊ ဧတံ-ဤဘဝစက်သည်၊ ကမ္မသန္တတိစေဝ-ကံအစဉ်သည်
လည်းကောင်း၊ ဝိပါကသန္တတိစ-ဝိပါကအစဉ်သည်လည်းကောင်း၊(ဟောတိ)၊ ဒွိသု-
ကုန်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ ကမ္မံ-သည်၊ ကိရိယာနာမ-ပြုအပ်သောက်မည်၏၊ ဒွိသု-
ကုန်သော၊(ဌာနေသု-တို့၌)၊ ဝိပါကော-သည်၊ ကိရိယာဖလံနာမ-ပြုအပ်သောက်၏
အကျိုး မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ဗိ-သော၊ ဧတံ-ဤဘဝစက်သည်၊ ကိရိယာစေဝ-
သည်လည်းကောင်း၊ ကိရိယာဖလံ-ကိရိယာ၏အကျိုးသည်လည်းကောင်း၊
(ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သင်္ခေပေါ။ ။[ရှေ့၌ပြခဲ့သော သင်္ဂဟကိုပင် ဤ၌ “သင်္ခေပ”ဟု သုံးစွဲသည်၊
သံခိပ္ပန္နိ ဧတ္ထာတိ သင်္ခေပေါ-အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတို့ကို ကံဟူသော နာမည်ဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ ဝိညာဉ်စသော အကျိုးတို့ကို ဝိပါကဟူသော နာမည်ဖြင့်လည်းကောင်း တစ်ပေါင်း
တည်း ချုံးအပ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကံကိုလည်းကောင်း၊ဝိပါကကိုလည်းကောင်း “သင်္ခေပ”ဟု
ခေါ်၏၊ “ကမ္မမေဝ+သင်္ခေပေါ ကမ္မသင်္ခေပေါ၊ ဝိပါကောယေဝ+သင်္ခေပေါ-ဝိပါကသင်္ခေပေါ”ဟု
တွဲပါ၊ [အခြားနည်းများကို ဋီကာ၌ ပြသေး၏။

ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်၊ သမုပ္ပန္နံ-ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ (တစ်နည်း)၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော သန္တိစသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သမုပ္ပန္နံ-တကွဖြစ်သော၊ ဣဒံ-ဤဘဝစက်သည်၊ ဒုက္ခံ-အဖြစ်အပျက်ဒဏ်ကို ခံရသည့်အတွက် ဒုက္ခတည်း၊ အနိစ္စံ-ဖြစ်ပြီး၍ ပျက်စီးရသောကြောင့် အနိစ္စတည်း၊ စလံ-ဝိကာရသို့ ကပ်ရောက်သောအားဖြင့် လှုပ်ရှားတတ်၏၊ ဣတ္ထရံ-ဖြစ်ပြီးလျှင်ပြီးခြင်း ဘင်သို့ ကပ်ရောက်ရသောကြောင့် နည်းငယ်တိုလျှ၊ တစ်ခဏသာတည်း၊ အဓုဝံ-မြဲမြံခိုင်ခံ့၊ တည်တံ့သော သဘောမရှိ၊ ဓမ္မေဟိ-အကြောင်းတရားတို့ကြောင့်၊ ဓမ္မာ-အကျိုးတရားတို့သည်၊ ဟေတုသော-သင့်သော အကြောင့်အားဖြင့်၊ ပဘဝန္တိ-စ၍ဖြစ်ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤအကြောင်းတရားတို့၌၊ ဝါ-ဤဘဝစက်၌၊ အတ္ထာဝ(ဝါ) မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ပရောဝ (ဝါ) သူတစ်ပါးသည်လည်းကောင်း၊ န ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ “ဝါ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဆန္ဒာနုရက္ခဏအကျိုးငှာ ရသယပြုထားသည်။

ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ-အကျိုးတရားတို့ကို တိုးပွားစေတတ်သောအကြောင်းဟူသော အထောက်အပံ့ကြောင့်၊ ဝါ-အကြောင်းတရား၊ အကြောင်းအဆောက်အဦဖြစ်သော တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဓမ္မာ-အကြောင်းတရားတို့သည်၊ ဓမ္မေ-အကျိုးတရားတို့ကို၊ သဗ္ဗနေန္တိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်စေကုန်၏၊ ဟေတူနဉ္စ-အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏လည်း၊ နိရောဓာယ-ချုပ်ခြင်းငှာ၊ ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ဓမ္မော-ကို၊ ဒေသိတော-မူအပ်ပြီ၊ ဟေတူသု-အဝိဇ္ဇာ စသော

ဧဝံ သမုပ္ပန္နံ။ ။ကမ္မတော ဝိပါကော-ကံကြောင့် ဝိပါက်ဖြစ်၊ ထိုကမ္မသမ္ဘာရတွင် လည်း အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကြ၏၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကို “ဧဝံ”ဟု ပြန်၍ညွှန်းသည်၊ (တစ်နည်း) ဂါထာ၌ ပြခဲ့သော “တိသန္တိ စတုပဘောဒသင်္ဂဟံ” စသည်ကို ဧဝံဖြင့် ပြန်ညွှန်းသည်၊ [ဧဝံ သမုပ္ပန္နန္တိ ကမ္မတော၊ ပေ၊ သင်္ခါရတိ ဧဝံ သမုပ္ပန္နံ-တိသန္တိအာဒိဝေသန ဝါ သမုပ္ပန္နံ-ဋီကာ]။

သဟေတုကံ။ ။“ဧဝံ သမုပ္ပန္နံ”အရ၌ ဝိပါကဟူသော အကျိုး၊ သင်္ခါရဟူသော အကျိုးတရားတို့ကို ယူရသောကြောင့် “သဟေတုကံ-ကံဟူသော အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော”ဟု ဆိုသည်။

ဣတ္ထရံ။ ။သတ္တတ၌ ဣဏိဓာတ်+တွရပ် ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဣတ္တရသဒ္ဓါသည် ပါဠိ၌ “ဣတ္ထရ”ဟု ဖြစ်၏၊ နိစ စသော အနက်ကိုဟော၏၊ [အများထောက်လျှင် အနည်းသည် နိစ၊ အရှည်ထောက်လျှင် အတိုသည် နိစ]၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိ၌ အနည်းငယ်အနက်၊ တိုလျှအနက်များကိုဟော၏၊ ဋီကာ၌ “ဂမနဓမ္မံ”ဟုလည်းကောင်း၊ ထိုပုဒ်ကို အနုဋီကာ၌ “ဘဂုံပဂမနဓမ္မံ-ဘင်သို့ကပ်ရောက်ခြင်း သဘောရှိ၏”ဟု လည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းမှာ-“ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်ရသောကြောင့် ကြာရှည်စွာ မတည်၊ တစ်ခဏမျှသာတည်၏”ဟု ဆိုလိုသည်။

အကြောင်း တရားတို့သည်၊ ဥပရုဒ္ဓေသု-ချုပ်ပြီးကုန်လသော်၊ ဆိန့်-ပြတ်သော၊ ဝဋ်-ဝဋ်တရားသည်၊ နဝဋ္ဌတိ-မလည်တော့၊ ဧဝံ-သို့၊ ဒုက္ခန္တကိရိယာယ-ဝဋ်ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြခြင်းငှာ၊ ဣမ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဗြဟ္မစရိယံစ-မြတ်သောအကျင့်သည်လည်း၊ ဝိဇ္ဇတိ-ရှိ၏၊ သတ္တေစ-သတ္တကိုလည်း၊ ဝါ-အတ္တကိုလည်း၊ အနုပလဗ္ဗန္တေ-မရအပ်သော်၊ ဝါ-မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥစ္ဆေဒေါ-အတ္တသည်သေလျှင်ပြတ်၏ဟူသော ဥစ္ဆေဒအယူသည်၊ နေဝ (ဟောတိ)-မဖြစ်တော့၊ သဿတံ-အတ္တသည် မြဲ၏ဟူသော သဿတအယူသည်၊ န (ဟောတိ)-မရှိတော့။

“ဝိသတိအာကာရာနံ”၏ အကျယ်ကို ပြပြီး၍ “တိဝဋ္ဌမနဝဋ္ဌိတံ”၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “တိဝဋ္ဌမနဝဋ္ဌိတံ ဘမတိ” စသည်ကို မိန့်၊ ပန-ကား၊ (တစ်နည်း)၊ ပန-ဆက်၊ တိဝဋ္ဌမနဝဋ္ဌိတံ ဘမတိတိ ဧတ္ထ-၌၊ သင်္ခါရဘဝါ- သင်္ခါရဘဝတို့သည်၊ ကမ္မဝဋ်-ကမ္မဝဋ်တည်း၊ ဝါ-အဆက်မပြတ် လည်တတ်သော ကံတည်း၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာပါဒါနာနိ- အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့သည်၊ ကိလေသဝဋ်-ကိလေသဝဋ်တည်း၊ ဝါ-အဆက်မပြတ် လည်တတ်သော ကိလေသာတည်း၊ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတန ဖဿဝေဒနာ-ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဋ္ဌာယတန ဖဿ ဝေဒနာတို့သည်၊ ဝိပါကဝဋ်-ဝိပါကဝဋ်တည်း၊ ဝါ-အဆက်မပြတ် လည်တတ်သော အကျိုးတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဝဋ္ဌေဟိ-တို့ဖြင့်၊ (တိဝဋ်-၌ အဘိန္နဝိသေသနစပ်)၊ တိဝဋ်-အဘိန္နဝိသေသနစပ်)၊ ဝိဝဋ်-သုံးပါသော လည်းခြင်းရှိသော၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ- သည်၊ ယာဝ-လောက်၊ ကိလေသဝဋ်-သည်၊ န ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ-မပြတ်သေး၊ တာဝ-ထိုကိလေသာဝဋ် မပြတ်သေးသမျှ ကာလ ပတ်လုံး၊ အနုပစ္ဆိန္နပစ္စယတ္တာ-မပြတ်သေးသော ကိလေသာအကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနဝဋ္ဌိတံ-မရပ်မတည်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုနပျုနံ-အဖန်ဖန်၊ ပရိဝဋ္ဌနတော-လည်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဘမတိယေဝ-ချာချာ လည်သည်သာ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ-သို့၊ ဘမမာနံ-ချာချာလည်သော၊ တယံဒံ(တံ+ဣဒံ)-ထိုဘဝစက်ကို၊ သစ္စပ္ပဘဝတော-စ၍ဖြစ်ရာ သစ္စာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အကျိုးသစ္စာတို့၏ စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိစ္စာ-ကိစ္စာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါရဏာ-တားမြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပမာဟိ စ-ဥပမာတို့ဖြင့်

သစ္စပ္ပဘဝတော။ ။ဋီကာ၌ “သစ္စတော”ဟု ပဌမဖွင့်၏၊ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် “သစ္စာနိ ဧဝံပဘဝါ-သစ္စပ္ပဘဝါ”ဟု အရတူ ကမ္မဓာရဲ ပြစေလိုသည်၊ “စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်”ဟု အနက်ပေးပါ၊ [ကမ္မဓာရယဒဿနဥတေ သမုဒယသစ္စန္တိ ဝုတ္တံ-မရ၊ ဤ၌ သမုဒယသစ္စာကို စဉ်းစားပါ၊ နောက်၌ ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း ပြလိမ့်မည်၊] “သစ္စာနံ ဝါ ပဘဝတော-အကျိုးသစ္စာတို့၏+စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်း သစ္စာအားဖြင့်”ဟု တစ်နည်းဖွင့်၏။

လည်းကောင်း၊ ဂမ္ဘီရနယဘေဒါစ-ဂမ္ဘီရနယတို့၏အပြားအားဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဂမ္ဘီရနယဘေဒါ-ဂမ္ဘီရဘေဒနယဘေဒအားဖြင့်၊ ယထာရဟံ-စွာ၊ ဝိညာတဗ္ဗ-သိထိုက်၏။

တတ္ထ-ထိုဂါထာ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ-ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို၊ (ဝုတ္တံ-၌စပ်)၊ အဝိသေသေန-စေတနာ၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မ ဟု အထူး မမ၊ သာမညအားဖြင့်၊ သမုဒယသစ္စန္တိ-ဟူ၍၊ သစ္စဝိဘင်္ဂေ-သစ္စ ဝိဘင်း ပါဠိတော်၌၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ-အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ အဝိဇ္ဇာယ-အဝိဇ္ဇာကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာ-ဖြစ်ကုန် သော) သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ-သော၊ ဒုတိယသစ္စံ-ဒုတိယ သမုဒယသစ္စာတည်း၊ သင်္ခါရေဟိ-တို့ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာ-သော) ဝိညာဏံ-သည်၊ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ-သော၊ ပဌမသစ္စံ- ပဌမ ဒုက္ခသစ္စာတည်း၊ ဝိညာဉ်က အကျိုး တရားဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်ကို ပဌမသစ္စာဟု ဆိုသည်။ ဝိညာဏာဒိဟိ-တို့ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာနိ-ကုန်သော) နာမရူပါဒိနိ- နာမ်ရုပ် အစရှိကုန်သော၊ ဝိပါကဝေဒနာပရိ ယောသနာနိ-ဝိပါက ဝေဒနာဟူသော အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့သည်၊ ပဌမသစ္စပ္ပဘဝံ-သော၊ ပဌမသစ္စံ-တည်း၊ ဝေဒနာယ-ဝိပါကံဝေဒနာကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာ-သော) တဏှာ-သည်၊ ပဌမ သစ္စပ္ပဘဝံ-သော၊ ဒုတိယသစ္စံ-တည်း၊ တဏှာယ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာ-သော) ဥပါဒါနိ- သည်၊ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ-သော၊ ဒုတိယသစ္စံ-တည်း၊ ဥပါဒါနိတော-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာ-သော) ဘဝေါ-ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝသည်၊ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ-သော၊ ဒုတိယသစ္စဒယံ-ပဌမသစ္စာ ဒုတိယသစ္စာ နှစ်ပါးအပေါင်း တည်း၊ [ကမ္မဘဝအတွက် ဒုတိယသမုဒယသစ္စာ၊ ဥပပတ္တိဘဝအတွက် ပဌမဒုက္ခသစ္စာ ဟုဆိုသည်။] ဘဝတော-

ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ။ ။ “ကုသလာကုသလံ” ဟု ကုသလာသာမည ဆိုသော် လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်က ဝဋ်ကိုပြသော ဝဋ်ကထာ ဖြစ်သောကြောင့် သာသဝ ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်ကိုသာ ယူရသည်။ [ဝဋ်ကထာယ ဝတ္ထမာနတ္ထာယ သာသဝန္တိ ဝိညာယတိ။ ဋီကာ။]

ဒုတိယသစ္စံ ပေ၊ သစ္စံ။ ။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟူရာ၌ ကုသလာကုသ လံ ကမ္မံ သမုဒယသစ္စံနှင့်အညီ အဝိဇ္ဇာဟူသော စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မသည် သမုဒယသစ္စာ၌ ပါဝင် ၏။ သင်္ခါရာဟူသော စေတနာလည်း သမုဒယသစ္စာ၌ပင် ပါဝင်၏။ ထို သမုဒယသစ္စာ သည် ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂ-ဟု ရေတွက်ရာဝယ် နှစ်ပါးမြောက်လည်းဖြစ်၏။ “ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို ရည်ရွယ်၍ “ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ” ဟုလည်းကောင်း၊ သင်္ခါရကို ရည်ရွယ် ၍ “ဒုတိယသစ္စံ” ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်၊ နောက်၌လည်းနည်းတူ။

ဥပပတ္တိဘဝကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-သော၊) ဇာတိ-ဇာတိသည်၊ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝ-
သော၊ ပဌမသစ္စ-တည်း၊ ဇာတိယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-သော၊) ဇရာမရဏံ-သည်၊
ပဌမသစ္စပ္ပဘဝ-သော၊ ပဌမသစ္စ-တည်း၊ ဣတိဇေ-သို့၊ တာဝ-ကိစ္စသည်တို့မှ
ရှေးဦးစွာ၊ ဣဒံ-ဤဘဝစက်ကို၊ သစ္စပ္ပဘဝတော-စ၍ဖြစ်ရာ သစ္စာအားဖြင့်၊ ဝါ-
အကျိုးသစ္စာတို့၏ စ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းသစ္စာအားဖြင့်၊ ယထာရဟံ-စွာ၊
ဝိညာတဗ္ဗံ-၏၊ [အကြောင်းဖြစ်ထိုက်လျှင် အကြောင်းဒုတိယသစ္စာ၊ အကျိုးဖြစ်
ထိုက်လျှင် အကျိုးပဌမသစ္စာအားဖြင့် သိရသောကြောင့် “ယထာရဟံ” ဟု ဆိုသည်]

ပန-ကား၊ (တစ်နည်း) ပန-သစ္စပ္ပဘဝတော ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏
အကျယ် ဝိတ္ထာရမုတစ်ပါး ကိစ္စတော ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်
ဝိတ္ထာရကား၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ အဝိဇ္ဇာအစရှိသောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတို့
တွင်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ဝတ္ထုသုစ-အဝိဇ္ဇာ၏တည်ရာ အာရုံတို့၌လည်း၊ ဝါ-အဝိဇ္ဇာ
သည် ဖုံထားထိုက်သော စက္ခုအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌လည်း၊ သတ္တေ-တို့ကို၊ သမ္မော
ဟေတိ-ပြင်းစွာတွေဝေစေ၏၊ သင်္ခါရာနံ-တို့၏၊ ပါတုဘာဝါယ-ထင်စွာဖြစ်ခြင်း
အကျိုးငှာ၊ ပစ္စယော စ-သည်လည်း၊ ဟောတိ-၏၊ [ဝတ္ထုသုစ ပစ္စယောစ၌ စသဒ္ဒါ
တို့သည် အပြန်အလှန်ဆည်းသော အညမညဝါကျသမုစ္စည်းတို့တည်း၊] တထာ-
ထို့အတူ၊ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ သင်္ခိတဉ္စ-ပြုစီမံအပ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်
ကိုလည်း၊ ဝါ-ပြုစီမံအပ်သော ကာယ သင်္ခါရ စသည်ကိုလည်း၊ အဘိသင်္ခရေန္တိ-
ပြုစီမံတတ်ကုန်၏၊ ဝိညာဏဿ-ဝိညာဉ်၏၊ (ပါတုဘာဝါယ-ငှာ) ပစ္စယာစ၊
ဟောန္တိ၊ ဝိညာဏမ္ပိ-သည်လည်း၊ ဝတ္ထုစ-တည်ရာအာရုံကိုလည်း၊ ပဋိဇာနာတိ-
သညာ ဝိညာဉ်တို့မှ ထူးသောအားဖြင့် သိ၏၊ နာမရူပဿ-၏၊ (ပါတုဘာဝါယ)
ပစ္စယောစ ဟောတိ၊ နာမရူပမ္ပိ-လည်း၊ အညမညဉ္စ-အချင်းချင်းကိုလည်း၊
ဥပထမ္ဘေတိ-ထောက်ပံ့၏၊ သဠာယတနဿ-စက္ခုစသော ၆-ပါးသော
အာယတန၏၊ (ပါတု ဘာဝါယ) ပစ္စယော ဟောတိ။

သဠာယတနမ္ပိ-သည်၊ သဝိသယေ စ-စက္ခုစသော မိမိ၏ ရူပစသော အာရုံ၌
လည်း၊ ဝတ္ထတိ-၏၊ ဖဿဿ-၏၊ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယောစ ဟောတိ၊
ဖဿောပိ-လည်း၊ အာရမ္မဏဉ္စ-ကိုလည်း၊ ဖုသတိ-ထိ၏၊ ဝေဒနာယ-၏၊
(ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယောစ ဟောတိ၊ ဝေဒနာပိ-လည်း၊ အာရမ္မဏရသဉ္စ-အာရုံ၏
အရသာကိုလည်း၊ အနဘဝတိ-ခံစားရ၏၊ တဏှာယ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယောစ
ဟောတိ၊ တဏှာပိ-သည်လည်း၊ ရုဇ္ဈနီယေ-တပ်မက်ထိုက်သော၊ ဓမ္မေ စ-၌လည်း၊
ရုဇ္ဈတိ-တပ်မက်၏၊ ဥပါဒါနဿ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဥပါဒါနမ္ပိ-
သည်လည်း၊ ဥပါဒါနီယေ-ဥပါဒါနီ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ စ-တို့ကိုလည်း၊
ဥပါဒိယတိ-စွဲလမ်း၏၊ ဘဝဿ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယော စ ဟောတိ၊ ဘဝေါပိ-

လည်း၊ နာနာဂတိသု စ-အမျိုးမျိုးသော ဂတိတို့၌လည်း၊ ဝိက္ခိပတိ-အထူးထူး ပစ်ချ၏။ ဇာတိယာ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယော စ ဟောတိ၊ ဇာတိပိ-သည်လည်း၊ ခန္ဓေစ-တို့ကိုလည်း၊ ဇနေတိ၊ တေသံ-ထိုခန္ဓာတို့၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဘာဝေန- ရှေးရှုဖြစ်ခြင်းသဘော၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပဝတ္တတ္တာ-ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇရာမရဏဿ-၏၊ (ပါတုဘာဝါယ) ပစ္စယော စ ဟောတိ၊ ဇရာမရဏဉ္စ- သည်လည်း၊ ခန္ဓာနံ-တို့၏၊ ပါကဘေဒဘာဝဉ္စ-ရင့်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို လည်း၊ အဓိဋ္ဌတိ-စွဲမှီ၍ တည်၏၊ ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယ-ဘဝတစ်ပါး၌ ထင်စွာ ဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ၊ (ကသွာ-နည်း၊) သောကာဒိနံ- တို့၏၊ အဓိဋ္ဌာနတ္တာ-တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တသွာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗ ပဒေသု- အလုံးစုံသော အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ ဒွိဓာ-နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပဝတ္တ ကိစ္စတောပိ-ဖြစ်သောကိစ္စအားဖြင့်လည်း၊ ဣဒံ-ဤဘဝစက်ကို၊ ယထာရဟံ ဝိညာတဗ္ဗံ။

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-ကိစ္စဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရမှ တစ်ပါး ဝါရဏာဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား၊ ယသွာ- ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ အစရှိသော စကားရပ်တို့တွင်၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” တိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားသည်၊ ကာရကဒဿနနိဝါ ရဏံ-ဗြဟ္မာ ဗိဿဏိုး အစရှိသော အစိုးရသူသည် ပြုစီမံ၏ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း

သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာ။ ။ ဇရာမရဏဖြစ်လျှင် သောကစသည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာ” ဟု ဆိုသည်။ သောကစသည်ဖြစ်လျှင် အဝိဇ္ဇာ လည်း ပါဝင်တော့၏။ အဝိဇ္ဇာပါဝင်လျှင် အဝိဇ္ဇာနှင့်အဖော်သဟာယ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့လည်း ဖြစ်တော့၏။ ထို သင်္ခါရတို့ကြောင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ဖို့ရန် ဇရာမရဏက ပကတူပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် “ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယ” ဟု ဆိုသည်။

ဒွိဓာ ပဝတ္တကိစ္စတောပိ။ ။ မောဟသည် အာရုံတို့၌ တွေဝေစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဤကိစ္စသည် မိမိသဘောအတိုင်းဖြစ်သော သရသကိစ္စတည်း၊ သင်္ခါရတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ဖို့ ရန်လည်း ကျေးဇူးပြု၏။ ထိုကျေးဇူးပြုခြင်းသည် ဓမ္မန္တရ၏ အကြောင်းဖြစ်ခြင်း ကိစ္စတည်း၊ ဤသို့ နှစ်ကိစ္စစီရှိသောကြောင့် “ဒွိဓာ ပဝတ္တကိစ္စတောပိ” ဟု ချီကာဆိုသည်။ အပိဖြင့် ရှေ့နောက်နှစ်ဌာန၌ ပြအပ်သော ဝိညာတဗ္ဗတို့ကို ပေါင်းပါ။

ကာရကဒဿန နိဝါရဏံ။ ။ “ကာရကဝေဒကရဟိတံ” တုန်းက “ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါ သံသာရဿ ကာရဏေန” ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤ၌လည်း “သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့ကို ပြုလုပ်သူသည် ဗြဟ္မာ ဗိဿဏိုး အစိုးရသူတို့တည်း” ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူကို “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဟူသောပါဌ်ဖြင့် တားမြစ်၏။ “သင်္ခါရတို့ဖြစ်ဖို့ရန် ဗြဟ္မာ၊ ဗိဿဏိုး၊ အစိုးရသူတို့ ပြုလုပ်ကြသည်မဟုတ်၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်သာ ဖြစ်ကြရသည်”- ဟူလို။

သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ကြောင်းစကားတည်း။ “သင်္ခါရ ပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ (ဣဒံ)-သည်။ အတ္တသင်္ကန္တဒဿနနိဝါရဏံ-အတ္တ၏ ဘဝ တစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားခြင်း ဟူသောမိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ကြောင်းစကားတည်း။ ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပန္တိ (ဣဒံ)-သည်။ အတ္တာတိ ပရိကပ္ပိတဝတ္ထုဘေဒဒဿနတော- အတ္တဟူ၍ ကြံစည်အပ်သော နာမ်နှင့်ရုပ်ဟူသော ဝတ္ထု၏ကွဲပြားခြင်းကို ပြခြင်း ကြောင့်၊ ယနသညာနိဝါရဏံ-နာမ်နှင့်ရုပ်မကွဲ၊ တစ်ခဲနက်ဟူသော အမှတ်သညာ ကို တားမြစ်ကြောင်းစကားတည်း။

နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ အာဒိ-စကားသည်။ [“နိဝါရဏံ၌ တုလျတ် လိင်္ဂံတံ စပ်ပါ”ဟု ရှေးနိဿယ၌ မှာ၏။ ကောင်းပါပေသည်။ အာဒိသုရှိသောပါဌ် ကား စပ်ပုဒ်လည်း တိုက်ရိုက်မရှိ၊ ရှေးဝါကျစာသွားနှင့်လည်းမညီ၊ ရှေးဝါကျ၌ “ဣဒံ နိဝါရဏံ”ဟု ရှိခဲ့သည်။] အတ္တာ-အတ္တသည်။ ပဿတိ-မြင်၏။ (စက္ခာယတန အတွက်တည်း။ သောတာယတန စသည်တို့အတွက် သုဏ္ဏာတိ စသည်ကို ပေယျာ လမြှုပ်သည်။) (အတ္တာ) ဝိဇာနာတိ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံအားဖြင့် သိ၏။ (မနာယတန အတွက်တည်း။ ဖဿစသည်အတွက် လာလိမ့်မည်။) (အတ္တာ) ဖုသတိ-ထိ၏။ (အတ္တာ) ဝေဒိယတိ-ခံစား၏။ (အတ္တာ) တဏှိယတိ-တဏှာကို ပြု၏။ ဝါ-တပ် မက်၏။ (အတ္တာ) ဇာယတိ-ဇာတိအနေအားဖြင့် သိ၏။ (အတ္တာ) ဇီယတိ-ဆွေးမြည်၏။ (အတ္တာ) မိယတိ-သေ၏။ ဣတိ ဝေမာဒိ ဒဿန နိဝါရဏံ-ဤသို့

အတ္တသင်္ကန္တိ ပေ။ ဏံ။ ။ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကို နားမလည်သူတို့သည် “ခန္ဓာ ကိုယ်၌ အတ္တကောင်ကလေးရှိ၏”ဟု ယူဆ၍ တစ်ဘဝဆုံးသောအခါ “ထိုအတ္တကောင်ကလေး သည်ပင် ဘဝသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့၏”ဟု ယူဆကြ၏။ ထိုအယူကို တားမြစ်သောအားဖြင့် “နောက်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် အသစ်သည် မိမိပြုအပ်သော ကံ(သင်္ခါရ) ကြောင့်သာ ဖြစ်၏။” ဟု ဟောတော်မူသဖြင့် “ဤဘဝမှ အတ္တကပြောင်းသည် မဟုတ်ပါ”ဟု အတ္တသင်္ကန္တိ အယူကို တားမြစ်ရာရောက်သည်။ [မြန်မာလူမျိုးတို့က “သေတဲ့အခါ အသက်ထွက်သွားပြီ”ဟု ယူကြ၏။ ထိုအသက်ဟူသည် ဤအတ္တပင်တည်း။ တစ်ချို့ကား အသက်ကိုပင် “လိပ်ပြာ”ဟု ယူဆကြ၍ လိပ်ပြာ၏ နေဖို့ရာအိမ်ကိုပင် ပြုလုပ်ကြသည်။]

ယနသညာ နိဝါရဏံ။ ။ရုပ်နာမ်(ခန္ဓာငါးပါး)ကို မခွဲခြားဘဲ အတ္တတစ်ခုဟု မှတ်ယူခြင်းကို “ယနသညာ”ဟု ခေါ်၏။ ထန်းသီးစေ့အကွဲ ၂-ခုကို ခွဲလိုက်သကဲ့သို့ ရုပ်နှင့် နာမ်ကို ခွဲ၍ “ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်နှင့်ရုပ်ဖြစ်၏”ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် ထိုယနသညာကို တားမြစ်တော်မူရာရောက်၏။ [ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ အဘေဒတော ဧကော အတ္တာတိ ဂဟဏံ ယန သညာ။ တံ ယမကတာလ ကန္တံ ဆိန္တန္ဓန ဝိယ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပမတ္တမေတံတိ ဝစနေန နိဝါရိတံ ဟောတိ။-ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။ “တာလကန္ဒ-ထန်းအု ထန်းမြစ်”ဟုလည်းပေးကြ၏။]

အစရှိသော မိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ကြောင်း စကားတည်း၊ တသွာ-ကြောင့်၊ မိစ္ဆာဒဿန နိဝါရဏတောဝိ-မိစ္ဆာအယူကို တားမြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-ကို၊ ယထာရဟံ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ [ဝိညာတဗ္ဗံ စပ်ဖို့ရန် “မိစ္ဆာဒဿန နိဝါရဏတောဝိ” ဟု ဝိသေသန ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝစက္ကံ” ခေါ်နောက်၌ “နိဝါရဏတော” ဟု ပါဖွယ်မလို၊ ရှေးနိဿယ၌လည်း မရှိပါ၊ ဧဝမာဒိ၌ အာဒိအတွက် အဓိပ္ပါယ်၌ ပြထားပြီ။]

ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-ဝါရဏာဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ် ဝိတ္ထာရဗုတစ်ပါး ဥပမာဟံ ဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ (ဤယသွာ၏ တွဲဘက် တသွာကို “တသွာ ဧဝံ ဥပမာဟံပေတံ” ကျမှ တွေ့လိမ့်မည်၊) ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အင်္ဂါတို့တွင်၊ သလက္ခဏ သာမညလက္ခဏဝသေန-မိမိတစ်ပါးတည်း၏ လက္ခဏာ၊ အများနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသောလက္ခဏာတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဓမ္မာနံ-ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို၊ အဒဿနတော-မမြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မမြင်အောင် ဖုံးထားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ အန္ဓောဝိယ-သူကန်းနှင့်တူ၏၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာ)သင်္ခါရာ-တို့သည်၊ အန္ဓဿ-၏၊ ဥပလက္ခနံ ဝိယ-ချော်ခြင်းနှင့်တူ၏၊ သင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တာ) ဝိညာဏံ-သည်။

ဧဝမာဒိ |ပေ၊ နိဝါရဏံ။ ။အာဒိဖြင့် “အတ္တာ သောစတိ-အတ္တသည် ဝမ်းနဲ့၏၊ ပရိဒေဝတိ-ငိုကြွေး၏၊ ဒုက္ခိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ဒုက္ခရှိ၏၊ ဒေါမနဿိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ဒေါမနဿ ရှိ၏၊ ဥပါယာသိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ဥပါယာသ ရှိ၏”တို့ကို ယူပါ၊ မှန်၏- ထိုတရားများလည်း ဇာတိရှိသောကြောင့်သာ ဖြစ်ရကား ဇာတိကြောင့် ဝမ်းနဲ့မှု (ဒေါမနဿ) စသည် ဖြစ်ရ၏၊ “အတ္တက ဝမ်းနဲ့အောင်ပြု၍ ဝမ်းနဲ့မှုစသည် ဖြစ်ရသည် မဟုတ်” ဟု တားမြစ်ရာရောက်သည်။

သလက္ခဏ |ပေ၊ ဝသေန။ ။ဗဿ၏ ဖုသနလက္ခဏာသည် မိမိ တစ်ပါးတည်း၏ လက္ခဏာဖြစ်သောကြောင့် သ+လက္ခဏတည်း၊ နမနလက္ခဏာသည် နာမ်အားလုံးနှင့် ဆိုင်သော၊ ရူပနလက္ခဏာသည် ရုပ်အားလုံးနှင့် ဆိုင်သော သာမညလက္ခဏာတည်း၊ အနိစ္စတာ စသော လက္ခဏာသည် ရုပ်၊နာမ်အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော သာမညလက္ခဏာပင် တည်း၊ ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့၌ ထိုလက္ခဏာတို့ကို ရှုခြင်း၊ မြင်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြား ရှုစရာ၊ မြင်စရာ မရှိသောကြောင့် ထိုလက္ခဏာတို့ကို မမြင်နိုင်ခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးမှုကြောင့်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် သူကန်းနှင့်တူ၏။

ဥပက္ခလန။ ။သူကန်းလမ်းသွားရာ၌ ခြေနင်းပုံမမြဲဘဲ ချော်၍ချော်၍ နေတတ်၏၊ ထိုချော်ခြင်းသည် လဲခြင်းစသော ဒုက္ခ၏အကြောင်း ဖြစ်၏၊ ထို့အတူ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည် သံသရာခရီးသွားရာ၌ ချော်ခြင်းနှင့်တူ၏၊ ထိုချော်မှု (သင်္ခါရ) ကြောင့် ဝိညာဉ်စသော ဝဋ်ဒုက္ခများ ဖြစ်ကြရသည်။

ဥပက္ခလိတဿ-ချော်သောသူကန်း၏။ ပတနံဝိယ-လဲကျခြင်းနှင့် တူ၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ) နာမရူပံ-သည်၊ ပတိတဿ-လဲကျသော သူကန်း၏။ ဂဏ္ဍပါတုဘာပေါဝိယ-အနာ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ နာမရူပပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ) သဠာယတနံ-သည်၊ ဂဏ္ဍဘေဒပိဋကဝိယ-အနာ၏ ပေါက်ကွဲဖို့ရန် ဖြစ်ပေါ်လာသော အဖုကလေးနှင့်တူ၏။ သဠာယတနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တော) ဖဿော-သည်၊ ဂဏ္ဍပိဋကာယဋ္ဌနံဝိယ-အနာ၏-အဖုကလေးကို ထိခိုက်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဖဿပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ) ဝေဒနာ-သည်၊ ယဋ္ဌနဒုက္ခံ ဝိယ-ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောဆင်းရဲနှင့်တူ၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ) တဏှာ-သည်၊ ဒုက္ခဿ-ကို၊ ပဋိကာရာဘိလာသော ဝိယ-ကုစားခြင်းကို လိုလားခြင်းနှင့် တူ၏။ တဏှာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ) ဥပါဒါနံ-ဥပါဒါန်လေးမျိုးသည်၊ ပဋိကာရာဘိလာသေန-ကုစားခြင်း လိုလားခြင်းကြောင့်၊ အသပ္ပါယဂ္ဂဟဏံ ဝိယ-မသင့်မတော်သော ဆေးဝါးဓာတ်စာကိုယူခြင်းနှင့်တူ၏။

ပတနံ စသည်။ ။လမ်းသွားသောသူကန်းသည် ချော်လျှင်လဲကျတတ်၏။ သင်္ခါရကြောင့် ဘဝအသစ်၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်းလည်း ဘဝသစ်၌ ကျသွားခြင်းပင်တည်း။ လဲကျသောသူကန်း၌ အနာဖြစ်တတ်၏။ ဝိညာဉ်ကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်သည် ထိုအနာဖြစ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ဘာကြောင့်နည်း- အနာသည် ဆင်းရဲနာကျင်ခြင်းနှင့်ယှဉ်၍ မစင်မကြယ် ရွံစက္ကယ် သန့်ရည်တို့ကို ယိုထွက်စေသကဲ့သို့ နာမ်ရုပ်တို့လည်း ကိလေသာတည်းဟူသော မစင်မကြယ်တို့ကို ယိုထွက်စေတတ်သောကြောင့်တည်း။

ဂဏ္ဍဘေဒပိဋကာ။ ။အနာဖြစ်လျှင် အနာမှည့်ရင့်သောအခါ ပေါက်ကွဲဖို့ရန် အနာ၏ ထိပ်ဖျား၌ အဖုကလေးပေါ်လာတတ်၏။ နာမ်ရုပ်ကြောင့် စက္ခုစသော သဠာယတနဖြစ်ခြင်းသည် ထို အဖုကလေးပေါ်လာခြင်းနှင့် တူ၏။ (တစ်နည်း) အနာသည် ဘေးပတ်လည်၌ ကျယ်ပြန့်များသောအခါ အဖုကလေးတွေဖြစ်နေ၏။ စက္ခုစသော အာယတန ၆-ပါးသည် ထိုအနာစက် အဖုကလေးများနှင့် တူ၏။

ယဋ္ဌနံဝိယ စသည်။ ။အနာ၏ အဖုကလေး၌ အထိအခိုက်များတတ်၏။ ဝတ်ထားအပ်သော အဝတ်နှင့်သော်လည်း ထိခိုက်တတ်သေး၏။ ထိခိုက်လျှင် ဒုက္ခဖြစ်၏။ စက္ခုစသော အာယတနတို့၌ စက္ခုသမ္ပဿစသည်၏ဖြစ်ခြင်းသည် အနာ၏ အဖုကလေးများကို ထိခိုက်ခံရခြင်းနှင့် တူ၏။ ဖဿကြောင့် စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာစသော သုခ၊ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာဟူသော ဝေဒနာ ၃-မျိုးဖြစ်ခြင်းသည် အနာ၏ ထိခိုက်မှုကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ [ဤနေရာ၌ ဝေဒနာ ၃-မျိုးလုံးကိုပင် ဒုက္ခဟုဟောတော်မူသည်။]

ပဋိကာရာဘိလာသော စသည်။ ။အနာကြောင့် နာကျင်မှုစသော ဒုက္ခဖြစ်လျှင် ထိုဒုက္ခကို ကုစားလိုသော ဆန္ဒဖြစ်၏။ ဝေဒနာကြောင့် တဏှာဖြစ်ခြင်းသည် ထိုကုစားလိုခြင်းနှင့် တူ၏။ ကုစားသောအခါ မသင့်သောဆေး၊ အစာကို စားသုံးမိတတ်၏။ တဏှာကြောင့် ဥပါဒါန်ဖြစ်ခြင်းသည် မသင့်သောဆေး၊ အစာကို စားမိခြင်းနှင့် တူ၏။

ဥပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့် (သမ္ဘဝန္တော)ဘဝေါ-ကမ္မဘဝသည်၊ ဥပါဒိန္နအသပ္ပိယ လေပနံ ဝိယ-ဥပါဒိန္နဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ဝယ် မလျှောက်ပတ်သောလိမ်းဆေးကို လိမ်းခြင်းနှင့်တူ၏။ ဘဝပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ) ဇာတိ-သည်၊ ဂဏ္ဍဝိကာရ ပါတုဘာဝေါ ဝိယ-အနာဖောက်ပြန်ခြင်း၏ ထင်ရှားခြင်းနှင့် တူ၏။ ဇာတိပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ)ဇာရာမရဏံ-သည်၊ ကဏ္ဍဝိကာရတော-အနာ၏ဖောက် ပြန်ခြင်းကြောင့်၊ ဂဏ္ဍဘေဒေါဝိယ-အနာ၏ရင့်ခြင်း၊ ပေါက်ကွဲခြင်းနှင့် တူ၏။ ဝါ-အနာ၏ ပင်ကိုယ်သဘောမှ မတူသောဖြစ်ခြင်း၊ ပေါက်ကွဲခြင်းနှင့် တူ၏။

ဥပါဒိန္နလေပနံ ဝိယ။ ။အနာကုစားသောအခါ ကိုယ်၌မသင့်သော လိမ်းဆေး ကိုလည်း လိမ်းမိတတ်၏။ ဥပါဒါန်ကြောင့် ကမ္မဘဝဖြစ်ခြင်းသည် ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် မသင့် သော လိမ်းဆေးကို လိမ်းမိခြင်းနှင့် တူ၏။ ဘာကြောင့်နည်း--ကမ္မဘဝသည် နောင်အခါ၌ ဇာတိစသော ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ်ရကား ထိုဒုက္ခ၏အကြောင်းကို ခန္ဓာအစဉ်၌ ကောင်းစွာ တည်နေခြင်းကြောင့်တည်း။ [အသပ္ပိယလေပနံ ဝိယ ဒုက္ခဟေတုနော သန္တာနေ သန္နိဓာပန တော-ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၊ ဥပါဒိန္နသဒ္ဓါသည် ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာနှင့် ကမ္မဇရုပ်အစဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် “ငါ ငါ့ဥစ္စာ”ဟုစွဲလမ်းအပ်သော ခန္ဓာတစ်ကိုယ်လုံးကိုလည်းကောင်း ဟော၏။ ဤနေရာ၌ နောက်အနက်သာလျော်သည်။]

ဂဏ္ဍဝိကာရပါတုဘာဝေါ။ ။ဂဏ္ဍဝိကာရ (အနာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်း) ဟူသည် ဖောရောင်ခြင်း၊ သွေးပြည်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းတည်း။ မသင့်သောလိမ်းဆေးကို လိမ်းခြင်းသည် ထိုဝိကာရကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဘဝကြောင့် ဇာတိဖြစ်ခြင်းလည်း ထိုအနာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဘာကြောင့်နည်း-ဇာတိသည် နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းအား ရှေ့ဘဝအတ္တဘော အနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထိုဇာတိကြောင့်ဖူးရောင်ခြင်းစသည်နှင့် တူသော ဒုက္ခမျိုးမျိုးဖြစ်လေ့ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ [ဂဏ္ဍဝိကာရပါ ဝိယ အတ္တဘာဝဂဏ္ဍဿ နိဗ္ဗတ္တိ ဝိကာရဘာဝတော၊ တန္နိမိတ္တဉ္ဇဿသုနဘာဝါဒိသမ္ဘဝတော။- မဟာဋီကာ။]

ဂဏ္ဍဘေဒေါ ၊ပေါ၊ မရဏံ။ ။အနာသည် ညှစ်မထုတ်ရဘဲအလိုလို ပေါက် ကွဲလျှင် ရင့်ပြီးမှည့်ပြီးမှသာ ပေါက်ကွဲနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ပေါက်ကွဲခြင်းဘေဒကို ယူလျှင် မှည့် ရင့်ခြင်း ပါကကိုလည်း အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် ယူပြီးဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် ဇရာမရဏ (ရင့်ခြင်း သေခြင်း) ၂-မျိုးကို ဂဏ္ဍဘေဒနှင့်တူ၏ဟု ဆိုသည်။-မဟာဋီကာ။

တစ်နည်း။ ။“ဘေဒ” ဟု ဆိုလျှင် အနာ၏ နဂိုရ်အနေမှ ထူးခြားခြင်းဟူသော ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိနှင့်လည်း ဆိုင်၏။ ပျက်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိဟူသော ဘေဒသည် မရဏ၏ ဥပမာဖြစ်သည်။ [ဂဏ္ဍဿ ဝါ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိဘိဇ္ဇနဉ္စ ဂဏ္ဍဘေဒေါ၊ တတ္ထ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိပါကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။-မဟာဋီကာ။]

ဝါပန-တစ်နည်းကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-တို့တွင်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ အပဋိပတ္တိ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိဘာဝေန-လုံးလုံးသိမြင်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်၊ မှားမှားယွင်းယွင်း သိမြင်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ သတ္တေ-တို့ကို၊ အဘိဘဝတိ-လွှမ်းမိုးတတ်၏၊ (ကိမိဝ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊) ပဋုလံ-တိမ်လွှာသည်၊ ဝါ-တိမ်တလားသည်၊ အက္ခိနိ-မျက်စိတို့ကို၊ အဘိဘဝတိဝိယ-တည်း၊ စ-ဆက်၊ တဒဘိဘူတော-ထိုအဝိဇ္ဇာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သော၊ ဗာလော-လူပြိုနိုး၊ လူအ၊ လူန၊ လူပျင်း၊ လူဖျင်း၊ လူမိုက်သည်၊ ပေါနောဘဝိကေဟိ-ဘဝသစ် ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဝေဌေတိ-ရစ်ပတ်စေ၏၊ (ကိမိဝ-နည်း၊) ကောသကာရ ကိမိ-ပိုးအိမ်ကိုပြုသော ပိုးကောင်သည်၊ ကောသပ္ပဒေသေဟိ-ပိုးအိမ်၏အစိတ်အပိုင်း တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အတ္တာနံ-ကို၊ ဝေဌေတိဝိယ-တည်း၊ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟိတံ-သင်္ခါရ တို့သည် သိမ်းပိုက်အပ်သော၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ဂတိသု-တို့၌၊ ပတိဌ-ထောက်တည်ခြင်း ကို၊ လဘတိ-ရ၏၊ (ကောဝိယ-နည်း၊) ပရိဏာယကပရိဂဟိတော-ရှေ့သွားခေါင်း

ယသ္မာဝါ။ ။ဘဝစက်ကို ဥပမာဖြင့် နားလည်အောင်ပြရာ၌ ပြအပ်ပြီးသော နည်း သည် ဧကာမိဋ္ဌာန (ကန်းသူတစ်ယောက်ဟူသော တည်ရာရှိသော) ဥပမာအမျိုးဖြင့် သိစေ သောနည်းတည်း၊ ယဒုပြအပ်လတ်သော နည်းကား နာနာမိဋ္ဌာန (တိမ်သလား၊ ကောသ၊ ကိမိ စသော အမျိုးမျိုးသော တည်ရာရှိသော) ဥပမာတို့ဖြင့် သိစေသောနည်းတည်း၊ [ဥပမာဟိ ဘဝစက္ကံ ဝိညာပေဇ္ဇေန ဧကာမိဋ္ဌာနေဟိ ဥပမာဝိသေသေဟိ တံ ဝိညာပေတ္တာ ဣဒါနိ နာနာမိဋ္ဌာနေဟိ ဝိညာပေတုံ ယသ္မာဝါတိ အာဒိ ဝုတ္တံ။-မဟာဋီကာ။]

ပဋုလံဝိယ အက္ခိနိ။ ။တိမ်သလား၏ အလွှမ်းမိုးခံရသော မျက်စိသည် လုံးလုံး မမြင်ဘဲလည်း ဖြစ်တတ်၏၊ နဲနဲပါးပါး မြင်သော်လည်း အမှားအယွင်းကို မြင်တတ်၏၊ ထို့အတူ အဝိဇ္ဇာလွှမ်းမိုးအပ်သူသည် ဒုက္ခသစ္စာစသည်တို့ကို အပဋိပတ္တိ (လုံးလုံးမသိခြင်းလည်း ဖြစ်တတ်၏၊ နဲနဲပါးပါး သိပြန်လျှင်လည်း မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ (အမှား) ကိုသိတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် တိမ်သလားနှင့်တူ၏၊ [ပဋိ+ပဒဓာတ်ဖြင့် ပြီးသော ပဋိပတ္တိ ပတိပဇ္ဇတိပုဒ် တို့သည် “ပဒ-ဂတိမှ” နှင့် အညီ၊ ဂတိ (ဉာဏဂတိ) အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “န ပတိပဇ္ဇတိ န ပဿတိ- ဉာဏ်ဖြင့်မမြင်” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။]

ကောသပ္ပဒေသ။ ။ပိုးအိမ်ကို ပြုလုပ်သော ပိုးကောင်သည် မိမိပြုလုပ်အပ် သော ပိုးအိမ်၏ အစိတ်အပိုင်းတို့က မိမိကို ရစ်ပတ်စေသကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဗာလသည်လည်း မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်အပ်သော ပေါနောဘဝိကသင်္ခါရတို့က ဝဋ်၏အတွင်း၌ လည်နေအောင် ရစ်ပတ်စေ၏၊ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် ကောသပ္ပဒေသ-ပိုးအိမ်၏ အ စိတ်အပိုင်းတို့နှင့် တူကုန်၏၊ [ဝေဌေတိ၌ ဝေဌဓာတ်သည် ဘူဝါဒိတည်း၊ ကာရိတ် ဧက ပစ္စည်း၊ သင်္ခါရေဟိ ကောသပ္ပဒေသေဟိတို့ကား ကာရိတ်ကံ၊ ဓာတ်ကတ္တားတို့တည်း။]

ဆောင်အမတ်ကြီးသည် သိမ်းပိုက်အပ်သော၊ ရာဇကုမာရော-မင်းသားသည်၊ ရဇေ-တိုင်းပြည်၌၊ ပတိဋ္ဌ-ကို၊ (လဘတိ)ဝိယ-တည်း၊ ဥပပတ္တိနိမိတ္တ-ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ကို၊ ပရိကပ္ပနတော-ပြုလုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (အာရုံပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) ဝိညာဏ်-သည်၊ ပဋိသန္ဓိယံ-ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ အနေကပ္ပကာရံ-တစ်ပါးမက၊ များသော အပြားရှိ သော၊ နာမရူပံ-ကို၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ-ဖြစ်စေတတ်၏၊ (ကောဝိယ-နည်း) မာယာကာရော-မျက်လှည့်ရုပ်ကို ပြုလုပ်တတ်သော မျက်လှည့်ဆရာသည်၊ မာယံ-အမျိုးမျိုးသော မျက်လှည့်ရုပ်ကို၊ (အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ)ဝိယ-တည်း။

နာမရူပေ-၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ-သော၊ သဠာယတနံ-သည်၊ ဝုဇ္ဈိ-ကြီးပွားခြင်းသို့၊ ဝိရုဠိ-စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဝေပုလ္လံ-ပြန့်ပြောများပြားသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ (ကောဝိယ-နည်း) သုဘူမိယံ-ကောင်းသောမြေ၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်သော၊ ဝနဂုမ္မော-တောအုပ်သစ်ပင်အပေါင်းသည်၊ (ဝုဇ္ဈိ-သို့၊ ဝိရုဠိ-သို့၊ ဝေပုလ္လံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ) ဝိယ-တည်း၊ အာယတနယဉ္စနတော-အာယတနတို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်၊

ရာဇကုမာရော ဝိယ။ ။ရှေ့သွား ခေါင်ဆောင်ဖြစ်သော အမတ်ကြီး တစ်ယောက်က နည်းပေးလမ်းပြပြခြင်း၊ ပညာသင်ပေးခြင်း စသောအားဖြင့် သိမ်းပိုက်အပ်မှသာ မင်းသားသည် မင်းအဖြစ်၌ တည်နိုင်သကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့က ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို (အကျိုးဖြစ်ဖို့ရန်) သိမ်းပိုက်အပ်၊ ကျေးဇူးပြုအပ်မှသာ ဝိညာဉ်သည် နောက်ဘဝဟူသော ဂတိတို့၌ တည်နိုင်၏။ ရှေ့သွားခေါင်ဆောင် အမတ်ကြီးနှင့် ကင်း၍ မင်းသားသည် မင်းအဖြစ်၌ မတည်နိုင်သကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့၏ သိမ်းပိုက်အပ်သော ဝိညာဉ်သည် အမတ်ကြီး စသူတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သော မင်းသားနှင့်တူ၏။ ဤဥပမာ၌ သိမ်းပိုက်မှုနှင့်ကင်း၍ တည်တံ့မှုကို မရခြင်းသည် ဥပမာနှင့် ဥပမေယျတို့၏ တူသည်၏ အဖြစ်တည်း။ [ပရိဂ္ဂဟေန ဝိနာ ပတိဋ္ဌာလာဘော (ပတိဋ္ဌာ+အလာဘော) ဧတ္ထ သာမညံ၊-ဋီကာ]

မာယာကာရော ဝိယ။ ။မျက်လှည့်ဆရာသည် အမျိုးမျိုးသော မျက်လှည့်အရုပ်ကို ပြုလုပ်၍ ပြသကဲ့သို့ ဝိညာဉ်သည်လည်း ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ကို ပြုလုပ်တတ် (အာရုံပြုတတ်) ၏။ နတ်အရုပ်၊ လူအရုပ်၊ သားကောင်အရုပ်၊ ငှက်အရုပ်စသောအားဖြင့် အမျိုး မျိုးသော နာမ်ရုပ်ကိုလည်း ဖြစ်စေ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်သည် မျက်လှည့်ဆရာနှင့်တူ၏။

ဝနပ္ပဂုမ္မော ဝိယ။ ။မြေကောင်း၌ ပေါက်ရသော တောသစ်ပင်အပေါင်းသည် စည်စည်ကားကား ကြီးပွားသကဲ့သို့ သဠာယတနတွင် မနာယနသည် စေတသိက်ဟူသော နာမ်၌ တည်ရာမှ၊ စက္ခာယတနစသော ရုပ် အာယတနသည် ကလာပ်တူရုပ်အများ၌ တည်ရမှ အထပ်ထပ်ဖြစ်သောအားဖြင့် ကြီးပွား စည်ပင်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် သဠာယတနသည် တောအုပ်ကြီးနှင့် တူ၏။

ဖဿော-သည်။ ဇာယတိ-၏။ (ကိမိဝ-နည်း။) အရဏီသဟိတာဘိမဒ္ဒနတော-
တက္ခဖြစ်သာ ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်တို့ကို အလွန်ပွတ်တိုက်ခြင်းကြောင့်၊ အဂ္ဂိ-သည်။
(ဇာယတိ)ဝိယ-တည်း။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ “အဘိမဒ္ဒနတော-မေတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်”ဟု ရှိ၏။ ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်သည် မွေစရာမဟုတ်။ ဖိနှိပ်၍ ပွတ်စရာ
သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အဘိမဒ္ဒနတော”ပါဌ်သာကောင်းသည်။] ဖဿေန-သည်။
ဖဋ္ဌဿ-တွေ့ထိအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ ဝေဒနာ-သည်။ ပါတုဘဝတိ-၏။
(ကိမိဝ)အဂ္ဂိနာ-သည်။ ဖဋ္ဌဿ-တွေ့ထိအပ်သော ဝတ္ထု၏။ ချာဟောဝိယ-ပူလောင်
ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဝေဒယမာနဿ-ခံစားသောပုဂ္ဂိုလ်၏(သန္တာန်)၌၊ တဏှာ-သည်။
ဝဗ္ဗတိ-တိုးပွား၏။ (ကာဝိယ)လောဏူဒကံ-ဆားငန်ရေကို၊ ပိဝတော-သောက်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပိပါသာ-ရေသောက်လိုခြင်းသည်။ ဝါ- ရေမွတ်သိပ်ခြင်းသည်။
(ဝဗ္ဗတိ)ဝိယ-တည်း။

တသိတော-တဏှာဖြင့် ငတ်မွတ်သူသည်။ ဝါ-တဏှာဖြင့် တပ်မက်သူသည်။
ဘဝေသု-တို့၌၊ အဘိလာသံ-တောင့်တခြင်းကို၊ ကရောတိ-၏။ (ကောဝိယ) ပိပါသိ-
ကော-လွန်စွာ မွတ်သိပ်ခြင်းရှိသူသည်။ ပါနီယေ-သောက်ရေ၌၊ (အဘိလာသံ၊
ကရောတိ)ဝိယ-တည်း။ တံ-ထိုတောင့်တခြင်းသည်။ အဿ-ထိုလူပြိုန်း၏။ ဥပါ
ဒါနံ-တည်း။ ဥပါဒါနေန-ကြောင့်၊ ဘဝံ-ကို၊ ဥပါဒိယတိ-၏။ (ကောဝိယ)၊ အာမိသ

အဂ္ဂိ ဝိယ။ ။ရှေးခေတ်၌ ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်တို့ကို နာနာပွတ်မှ မီးထွက်သကဲ့သို့၊
စက္ခုစသော အဇ္ဈတ္တိကာယတနနှင့် ရူပါယတန စသော ဗာဟိရာယတနတို့ ပွတ်တိုက်ထိ
ခိုက်မှ ဖဿဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖဿသည် ထွက်ပေါ်လာသော မီးနှင့်တူ၏။

ချာဟော ဝိယ စသည်။ ။မီးဖြင့်တွေ့ထိအပ်သော အရာဝတ္ထု၌ ပူလောင်
သကဲ့သို့ ဖဿဖြင့် ထိအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ဝေဒနာအပူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
ဝေဒနာသည် ပူလောင်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ရေငတ်၍ ဆားငန်ရေကို သောက်သူသည်သောက်လေ
သောက်လေ အငတ်မပြေသကဲ့သို့ ခံစားမှုဝေဒနာ ဖြစ်သူလည်း တဏှာမပြေဘဲ တိုးပွားလေ
တော့၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာသည် ရေငတ်ခြင်းနှင့်တူ၏။

ပိပါသိတော ဝိယ ပါနီယေ။ ။ရေငတ်သူသည် ရေ၌ တောင့်တမှုကို ပြုသ
ကဲ့သို့ တဏှာဖြင့် ငတ်နေသူသည် ဘဝတို့၌ တောင့်တမှုကို ပြု၏။ ထိုတောင့်တမှုကို ပြုခြင်း
သည် ထိုသူ၏ ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနိပင်တည်း။ [ဥပါဒါနေန ဘဝံ ဥပါဒိယတိ စသည်တို့
ထင်ရှားပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ဤ ဥပမာစကားရပ်၌ သင်္ခါရတို့အတွက် “ကောသပ္ပဒေသ ဥပမာ၊
ပရိကာယက ဥပမာ”ဟု ဥပမာ ၂-မျိုးပြသကဲ့သို့ ဝိညာဉ်စသည်တို့အတွက်လည်း ရာဇဏုမာရ
ဥပမာ၊ မာယာကာရ ဥပမာ စသောအားဖြင့် (ရှေ့အတွက်တစ်မျိုး၊ နောက်အတွက် တစ်ဖုံ
အားဖြင့်) ဥပမာ ၂-မျိုးစီ ပြထားပုံကို သတိပြုပါ။ [ဧတ္ထ စ သင်္ခါရာဒီနံ၊ ဝေ၊ ဒွေဒွေ ဥပမာ
ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဋီကာ။]

လောဘေန-အာမိသကိုလိုချင်ခြင်းကြောင့်၊ (ငါးမျှားချိတ်၌ တပ်ထားအပ်သော အစာကိုလိုချင်ခြင်းကြောင့်၊) မစ္ဆော-ငါးသည်၊ ဗဠိသံ-ငါးမျှားချိတ်ကို၊ (ဥပါဒိ ယတိ)ဝိယ-တည်း၊ ဘဝေ-သည်၊ သတိ-သော်၊ ဇာတိ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကော ဝိယ) ဗီဇေ-မျိုးစေ့သည်၊ သတိ-သော်၊ အင်္ဂုရော-အညွန့် အညောက်သည်၊ (ဟောတိ)ဝိယ-တည်း၊ ဇာတဿ-ဖြစ်သောလူပြိုန်း၏၊ အဝဿံ-မချွတ်ဧကန်၊ ဇရာမရဏံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ (ကိမိဝ)၊ ဥပ္ပန္နဿ-ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ရုက္ခဿ- ၏၊ ပတနံ-လဲကျရခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)ဝိယ-တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ- ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဥပမာဟိပိ-ဥပမာတို့ဖြင့်လည်း၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ယထာရဟံ ဝိညာတဗ္ဗံ။

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-ဥပမာဟိဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ် ဝိတ္ထာရမ္ပတပါး ဂမ္ဘီရဘေဒါဟူသော အကျဉ်းသင်္ခေပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အတ္တတောပိ-အကျိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မတောပိ-အကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒေသနာတောပိ-ဒေသနာအား ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိဝေဓတောပိ-ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဂမ္ဘီရဘာဝံ-နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ “ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စာ”တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သည်၊ ဂမ္ဘီရောစ-နက်နဲလည်းနက်နဲ၏၊ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ-နက်နဲသည်၏ အဖြစ် ဖြင့်လည်း ထင်ရှား၏၊--နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ နိဒါနသုတ်၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂမ္ဘီရဘေဒတောပိ-အားဖြင့်လည်း၊ ဧတံ ဘဝစက္ကံ၊ ယထာရဟံ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ။

တတ္ထ-ထို အတ္ထဂမ္ဘီရစသော လေးမျိုးသော ဂမ္ဘီရတို့တွင်၊ (အတ္ထဂမ္ဘီရ၌သပ်၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဇာတိတော-ကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ-သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်သည် ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ဟောတိဧဝ-သာ၊) ဇာတိ-ကို၊ ဝိနာ စ-ကြဉ်ဖယ်၍လည်း၊

ဂမ္ဘီရာဝဘာသော။ ။တစ်ချို့ရေအိုင်သည် မနက်သော်လည်း မြက် သစ်ရွက် ဟောင်းတို့ဖြင့် ပြည့်နေသောကြောင့် နက်သည်ဟုထင်ရ၏၊ ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် ထို ရေ အိုင်ကဲ့သို့ မနက်ဘဲနှင့် နက်သည်ဟု ထင်ရသောတရား မဟုတ်၊ အမှန်ပင် နက်နဲ ခက်ခဲသည် ဖြစ်၍ နက်နဲခက်ခဲသည်၏ဖြစ်ဖြင့် ထင်ရသောတရားဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် “ဂမ္ဘီရော စ+ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ”ဟု ဟောတော်မူသည်၊ [အဝဘာသတိ-ထင်ရှား၏၊ ဣတိ အဝဘာသော၊ ဂမ္ဘီရော ဧဝံဟုတွာ+အဝဘာသော ဂမ္ဘီရာဝဘာသော၊]

န ဇာတိတော ၊ပေ၊ န ဟောတိ။ ။“ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ မဖြစ် မဟုတ်” ဟုဆိုသဖြင့် “ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်သည်သာ”ဟု အဝဓာရဏအနက် ရနိုင်၏၊ ဘာကြောင့်နည်း--ဇာတိရှိလျှင် ဧကန်အိုရ၊ သေရခြင်းကြောင့်တည်း၊ [ဤစကားသည် ဇာတိ ကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်ခြင်းကိုပြသော အနွယ် စကားတည်း၊]

အညတော-အခြားသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဇရာမရဏ-သည်) န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ကုတ္တဉ္စ-ဤအပြားအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဇာတိတော-ကြောင့်၊ (ဇရာမရဏ-သည်) သမုဒါဂစ္ဆတိ-တကမပြတ်ပေါင်းစပ်လျက်အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ကုတိ ဧဝံ-သို့၊ ဇာတိပစ္စယာ သမုဒါဂတဌဿ-ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်တကမပြတ်ပေါင်းစပ်လျက် အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘော၏။ ဒုရဝဗောဓနိယတော-ခဲယဉ်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇရာမရဏဿ-၏၊ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဌော-ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍ တကမပြတ်ပေါင်းစပ်မိလျက် အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်၊ ဂမ္ဘီရော-နက်နဲ၏။

တထာ-ထို့အတူ၊ ဇာတိယာ-၏၊ ဘဝပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဌော-ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည်ဖြစ်၍ တကမပြတ် ပေါင်းစပ်လျက် အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၏ဟူသော သဘောသည်၊ ဂမ္ဘီရော-၏၊ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဖော်၍ပေးပါ။] သင်္ခါရာနံ-တို့၏၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဌော-သည်၊ ဂမ္ဘီရော-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကုဒံဘဝစက္ကံ-သည်၊ အတ္တဂမ္ဘီရံ-အကျိုးအားဖြင့် နက်နဲ၏၊ ကုတိ အယံ-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ၄-မျိုးသော ဂမ္ဘီရတို့တွင်၊ တာဝ-ဓမ္မဂမ္ဘီရစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဌာ-ညွှန်ပြအပ်သော) အတ္တဂမ္ဘီရတာ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဟေတုဖလံ-အကြောင်း၏ အကျိုးကို၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ယထာဟ-နည်း၊ ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ)-ဟေတုဖလေ-အကြောင်း၏ အကျိုး၌၊ ဉာဏံ-သည်၊ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါ-မည်၏။

နစ ဇာတိ ဝိနာ၊ ပေ၊ ဟောတိ။

။ “ဇာတိကြောင့်သာ”ဟု ဧဝသဒ္ဓါဖြင့်

မဆိုသောကြောင့် “အခြားအကြောင်းကြောင့်လည်း ဇရာမရဏ ဖြစ်လေသလား”ဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့်၊ “နစ ပေ၊ ဟောတိ” ဟုမိန့်ရပြန်သည်၊ ဇာတိမှတစ်ပါးသော အခြားအကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏ မဖြစ်” ဟူလို၊ [ဤစကားသည် နဖြင့် တားမြစ်အပ်သောကြောင့် ဗျတိရေက စကားတည်း၊] “ဤသို့ အနွယ်၊ ဗျတိရေကအားဖြင့် ပြအပ်သောစကားနှစ်ရပ်ဖြင့် ဇရာမရဏ၏ ဇာတိဟူသော အကြောင်းရှိပုံကို ထင်ရှားစေသည်”ဟု အနုဋီကာ၌ ကောက်ချက်ချသည်။

ကုတ္တဉ္စ ပေ၊ သမုဒါ ဂစ္ဆတိ။

။ ကုတ္တံဖြင့် ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့်

ဇရာမရဏဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်၊ [ကုတ္တံတိ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏဿ နိဗ္ဗတ္တာကာရံ ဝဒတိ၊-အနု၊ . . ကုတ္တံတိ ကုဒံ ပကာရံ၊ ကုမိနာ ပကာရေနာတိ အတ္ထော-မဟာမိကာ။]

ပန-ကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ယေန အာကာရေန-အကြင်ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယဒဝတ္ထာစ-အကြင်အခိုက်အတန့်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ တေသံ တေသံ သင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ၊ တဿ (အာကာရဿ)-ထို ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏၊ (တဿာ အဝတ္ထာယ-ထို အခိုက်အတန့် ၏)၊ ဒုရဝဗောဓနီယတော-ခဲယဉ်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ သင်္ခါရာနံ-တို့အား၊ ပစ္စယဌော-ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဂမ္ဘီရော-၏။

တထာ-တူ၊ သင်္ခါရာနံ-တို့၏၊ (ဝိညာဏဿ-အား၊ ပစ္စယဌော-ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဂမ္ဘီရော)၊ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဖော်ပေးပါ။] ဇာတိယာ- ၏၊ ဇရာမရဏဿ၊ ပစ္စယဌော၊ ဂမ္ဘီရော၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-သည်၊ ဓမ္မဂမ္ဘီရံ-အကြောင်းအားဖြင့် နက်နဲ၏၊ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ- ဤ ၄-မျိုးသော ဂမ္ဘီရတို့တွင်၊ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဟေတုနော- အကြောင်း၏၊ ဓမ္မောတိနာမံ-ဓမ္မဟူသောအမည်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ယထာဟ- နည်း၊ ဟေတုမိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ)၊ [ဟေတုမိ-အဝိဇ္ဇာ စသောအကြောင်း၌၊ ဉာဏံ-သည်၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ-မည်၏။]

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-ဓမ္မဂမ္ဘီရ၏အကျယ်မှတစ်ပါး ဒေသနာဂမ္ဘီရ၏ အ ကျယ်ကား၊ အဿ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏၊ ဝါ-ကို၊ (“ဒေသနာပိ”၌ စပ်)၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တေန တေန ကာရဏေန-ထိုထိုအကြောင်းကြောင့်၊ (ဝေနယျ အား လျှော်စွာ သိစေနိုင်သော ဂုဏ်သတ္တိရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်)၊ တထာ တထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (အနုလောမ ပဋိလောမ စသော အခြင်းအရာ

တဿ ဒုရဝဗောဓနီယတော။ ။တဿဖြင့် ရွေ့ဝါကျ၌ပြအပ်သော “ယေနာကာရေန၊ ယဒဝတ္ထာစ” ဟူသော ၂-နက်လုံးကိုစွဲပါ။ ယေနာကာရေနာတိ ယေန ပဝတ္ထိ အာကာရေန၊ သဘာဝဓမ္မာ ဟိ ပစ္စယဝိဘာဝသိဒ္ဓေန (အကြောင်းအထူးကြောင့် ပြီးစီးသော) ပဝတ္ထိအာကာရေန (ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်) ဝိသိဋ္ဌာကာရာ ဟောန္တိ ၊ဝ၊ ယဒတ္ထာတိ ယာယ အဝတ္ထာယ အဝတ္ထိတာ-အကြင်အခိုက်အတန့်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏၊ ထို့နောက် တဿကို “တဿ အာကာရဿ၊ အဝတ္ထာယ စ” ဟု မဟာဋီကာစွဲ၏၊ ထိုတွင် အဝတ္ထာယကိုစွဲခိုက် “တဿာ” ဟု ဣတ္ထိလိင်ပြန်သင့်၏။

အဿ တေန တေန ကာရဏေန။ ။[အဿာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊] “အဿာတိ ဘဝစက္ကဿ” ဟု ယောဇနာစွဲလေ၏၊ သို့သော် ဘဝစက်၏ ဒေသနာဂမ္ဘီရမဟုတ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဒေသနာဂမ္ဘီရဖြစ်သောကြောင့် ဤမဟာဋီကာစွဲပုံက ကောင်းသည်၊ [တေန တေန ကာရဏေနာတိ တေန တေန ဝိနေယျာနံ ဗုဒ္ဓနာနုဂုဏတာသင်္ခါတေန (သိခြင်း အားလျှော်သော ဂုဏ်သတ္တိရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော) ကာရဏေန၊ တထာတိ တသ္မိံ ဒေသနာပ္ပကာရေ-မဟာဋီကာ၊]

အားဖြင့်) ပဝတ္ထေတဗ္ဗတ္တာ-ဖြစ်စေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေသနာပိ-ဟောကြောင်းတရားတော်သည်လည်း၊ ဂမ္ဘီရာ-၏၊ တတ္ထ-ထို အနုလောမစသော အမျိုးမျိုးသော ဒေသနာအပြား၌၊ သဗ္ဗညုတဉာဏတော-မှ၊ အည-သော၊ ဉာဏ်-သည်၊ ပတိဋ္ဌ-ထောက်တည်ခြင်းကို၊ န လဘတိ-မရနိုင်၊ တထာဟိ-ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအံ့၊ ဧတံ-ဤဘဝစက်ကို၊ ကတ္ထစိ သုတ္တေ-အချို့သောသုတ်၌၊ အနုလောမတော-အနုလုံအားဖြင့်၊ (ဒေသိတံ)၊ ကတ္ထစိ သုတ္တေ-၌၊ ပဋိလောမတော-အားဖြင့်၊ (ဒေသိတံ)၊ ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)-၌၊ အနုလောမ ပဋိလောမတော-အားဖြင့်၊ (ဒေသိတံ)၊ ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)၊ ဝေမဇ္ဈတော-အလယ်မှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ အနုလောမတောဝါ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိလောမတောဝါ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဒေသိတံ)၊ ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)-၌၊ တိသန္နိ စတုသင်္ခေပံ-သုံးစပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လေးစုလေးဖို့ရှိအောင်၊ (ဒေသိတံ)၊ ကတ္ထစိ (သုတ္တေ)-၌၊ ဒွိသန္နိတိသင်္ခေပံ-နှစ်စပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သုံးစုသုံးဖို့ရှိအောင်၊ (ဒေသိတံ)၊ ကတ္ထစိ(သုတ္တေ)- ၌၊ ဧကသန္နိဒွိသင်္ခေပံ-

အနုလောမတော ပဋိလောမတော။ ။ဝိနည်း-မဟာဝါပါဠိတော် ဗောဓိကထာ၌ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလောမ ပဋိလောမံ မနသာကာသိ” ဟုလာရာဝယ် “မနသာကာသိ”ဟု နှလုံးသွင်းပုံကိုပြရာဌာနဖြစ်သောကြောင့် “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ” စသည်ဖြင့် အကြောင်းတရား၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးတရား၏ဖြစ်ခြင်းကို “အနုလောမ”ဟု ခေါ်၏။ “အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓော” စသည်ဖြင့် အကြောင်းတရား၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးတရား၏ချုပ်ခြင်းကို “ပဋိလောမ”ဟု ခေါ်၏။ ဤနေရာ၌ကား တရားဟောတော်မူပုံကို ပြရာဌာနဖြစ်သောကြောင့် အစမှစ၍ အဆုံးတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို “အနုလောမ ဒေသနာတော်” ဟု လည်းကောင်း၊ အဆုံးမှပြန်၍ အစတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို “ပဋိလောမ ဒေသနာတော်” ဟု လည်းကောင်း ဆိုသည်။

ကတ္ထစိ ဝေမဇ္ဈတော။ ။“စတ္တာရောမေ အာဟာရာ ကိ နိဒါနာ၊ ပေ၊ တဏှာ နိဒါနာ” ဟု အလယ်၌ စတော်မူပြီးလျှင် “တဏှာ ကိ နိဒါနာ၊ ပေ၊ ဖဿနိဒါနာ”စသည်ဖြင့် ရှေ့သို့ အစဉ်အတိုင်းလှည့်၍ “အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ”တိုင်အောင် ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒေသနာတော်ကို အလယ်မှစ၍ ပဋိလောမအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာတိုင်အောင် ပြန်၍ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာဟု ဆိုသည်။ “စက္ခုစ ပဋိစ္စ၊ ပေ၊ တိဏှံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ” စသည်ဖြင့် အလယ်ဖဿမှစ၍ အနုလောမအားဖြင့် “ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ” တိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို အလယ်မှစ၍ အဆုံးတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော “အနုလောမဒေသနာ”ဟု ဆိုသည်။

ဒွိသန္နိ တိသင်္ခေပံ။ ။အလယ်ဖဿမှစ၍ အနုလောမအားဖြင့် ဟောတော်မူရာ၌ ဝေဒနာနှင့် တဏှာအကြားဝယ် အကျိုးအကြောင်းတစ်စပ်၊ ကမ္မဘဝနှင့် ဇာတိအကြားဝယ် အကြောင်းအကျိုးတစ်စပ်” ဤသို့ ၂-စပ်ရှိ၏။ အဖို့အစုအားဖြင့်ကား ၃-ဖို့ ၃-စု ရှိသည်။ တဏှာမှစ၍ ဟောတော်မူရာ၌ကား တစ်စပ်နှင့် ၂-ဖို့ ၂-စုသာရှိသည်။

တစ်စပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နှစ်စုနှစ်ဘို့ရှိအောင်၊ ဒေသိတံ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-သည်၊ ဒေသနာဂမ္ဘီရံ-ဒေသနာအားဖြင့် နက်နဲ၏၊ ဣတိ အယံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဒေသနာဂမ္ဘီရတာ-ဟောကြောင်း၊ ဒေသနာတော်အားဖြင့် နက်နဲသည်၏ အဖြစ်တည်း။

ပန-ကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝစက်၌၊ ဝါ-ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည် တို့တွင်၊ အဝိဇ္ဇာဒိန္နံ-တို့၏၊ ယော သဘာဝေါ-အကြင်သဘောတရားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပဋိဝိဒ္ဓေန-ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော၊ ယေန-အကြင်သဘောအားဖြင့်၊ [ပဋိဝိဒ္ဓါ၌ ကြိယာဝိသေသနစပ်၊] အဝိဇ္ဇာဒယော-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သလက္ခဏာတော-မိမိ၏လက္ခဏာအားဖြင့်၊ ပဋိဝိဒ္ဓါ-ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ သော-ထို အဝိဇ္ဇာအစရှိသော သဘောသည်၊ ဒုပ္ပရိယောဂါဟတ္တာ-ခဲယဉ်း သဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်သက်ဝင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂမ္ဘီရော-၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-သည်၊ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရံ-ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သောသဘော အားဖြင့် နက်နဲ၏၊ တထာဟိ-ထိုစကားကို ချဉ်းအံ့၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝစက်၌၊ အဝိဇ္ဇာ ယ-၏၊ အညာဏဒဿနသစ္စာသမ္ပဋိဝေဓဌော-သိတတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင် ဘက်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ မြင်တတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းဟူသော သဘောသည်၊ ဂမ္ဘီရော-၏။

သင်္ခါရာနံ-တို့၏၊ အဘိသင်္ခရဏာယူဟန သရာဂ ဝိရာဂဌော-ပြုစီမံတတ် သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ အကြောင်းတရားတို့ကို ပေါင်းစုသိမ်းယူတတ် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ရာဂမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်၊ (ဂမ္ဘီရော)၊ ဝိညာ ဏဿ-၏၊ သုညတအဗျာပါရသင်္ကန္တိ ပဋိသန္တိပါတုဘာဝဌော-အတ္တမှကင်းဆိတ် သည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ ဗျာပါရ မရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြောင်းသွားခြင်း မရှိဘဲ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ထင်ရှားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်၊ (ဂမ္ဘီရော)၊ [ဋီကာ၌“ဘာဝဌာ”ဟု ဗဟုဝစ်ရှိ၏၊] နာမရူပဿ-၏၊ ဧကုပ္ပါဒဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂနမနရူပနဌော-အတူတကွဖြစ်ခြင်း သဘော၊ အသီးသီး ခွဲခြား၍ဖြစ်ခြင်း သဘော၊ အသီးအသီးမခွဲခြားဘဲဖြစ်ခြင်း သဘော၊ အာရုံသို့ညွတ်ခြင်းသဘော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောသည်၊ (ဂမ္ဘီရော)။

ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂ။ ။[ဝိ+နိ+ဘုဇ] ဝိသည် ဝိသုံ ဝိသုံ အနက်ဟောတည်း၊ နိပုဗ္ဗ ဘုဇဇာတ်သည် ပဝတ္တန အနက်ဟော၊ (တစ်နည်း) ဝဝတ္ထာပန အနက်ဟောတည်း၊ ဝိသုံ ဝိသုံ+နိဘုဇနံ-ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ-မရောရအောင် ပိုင်းခြားထားခြင်း။

သဠာယတနဿ-၏။ အဓိပတိလောကဒွါရခေတ္တဝိသယိဘာဝဋ္ဌော-က္ကန္တိယ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ပျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ဒွါရအဖြစ်ဟူသော သဘော၊ လယ်ယာနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ရူပါရုံစသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော သည်၊ (ဂမ္ဘီရော)။ ဖဿဿ-၏။ ဖုသနသံဃဋ္ဌနသင်္ဂတိ သန္နိပါတဋ္ဌော-တွေထိတတ် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ထိခိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ဝတ္ထု အာရုံ ဝိညာဉ်သုံးပါးစုံတို့၏ ပေါင်းဆုံကျရောက်ခြင်းဟူသော သဘောသည်၊ (ဂမ္ဘီရော)။ ဝေဒနာယ-၏။ အာရမ္မဏရသာနဘဝန သုခဒုက္ခမဇ္ဈတ္တဘာဝနိဇ္ဈိဝ ဝေဒယိတဋ္ဌော-အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ သုခ၏အဖြစ်၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်၊ မဇ္ဈတ္တ၏အဖြစ်၊ ဇီဝမဟုတ်သည်၏အဖြစ်၊ ခံစား တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်၊ (တစ်နည်း) နိဇ္ဈိဝဖြစ်သော ဝေဒနာ ၏ ခံစားတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်၊ (ဂမ္ဘီရော)။

အဓိပတိ ၊ပေ၊ ဘာဝဋ္ဌော။ ။အဋ္ဌပုဒ်ကို ရှေ့ပုဒ်တိုင်းသို့ လိုက်စေ၍ “အဓိပတိယဋ္ဌ”စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။ [ယဋ္ဌ၌ ယသည် အာရုံ၊] “စက္ခုန္တေ ၊ပေ၊ မနိန္တေ” ဖြစ်သောကြောင့် “အဓိပတိ”အရ “က္ကန္တိယပစ္စယ”ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ “လောက၊ ဒွါရစသည် ကား ဓမ္မသင်္ဂဏီ- ရူပကဏ္ဍာ၊ ဒုကနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌ လာသောပုဒ်တည်း။ ထိုပုဒ်များကို “လုဇနပလုဇနဋ္ဌေန လောကောပေသော”စသည်ဖြင့် ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။

ဝိသယိဘာဝ။ ။[စာအုပ်တို့၌ “ဝိသယဝိသယိဘာဝ”ဟုတွေ့ရ၏။ ဝိသယ သည် ဝိသုဒ္ဓိ မဂ် အဋ္ဌကထာ၌မပါ၊ မဟာဋီကာလည်းမဖွင့်၊ ဝိသယိနှင့် ပြောင်းပြန်လည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဝိသယ”ဟု မပါသင့်၊] ရူပါရုံ၏ထင်ဖို့ရာ လျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ ရှိသောကြောင့် ရူပါရုံဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည် စက္ခု၏ ဝိသယိဘာဝ တည်း။ သောတစသည်တို့၌ ဤနည်းမူပါ။

သံဃဋ္ဌန ၊ပေ၊ သန္နိပါတဋ္ဌော။ ။သံဃဋ္ဌန(ထိခိုက်ခြင်း) သဘောသည် စက္ခုသမ္ပဿ စသော ၅-ပါးအတွက်ဖြစ်၏။ ဖုသန၊ သင်္ဂတိ၊ သန္နိပါတဋ္ဌ-ဟူသော ၃-ပါးတို့ကား သဠာယတန ၆-ပါးလုံးအတွက်ဖြစ်၏။ ထိုတွင် ဖုသနသည် ဖဿ၏သဘောတည်း။ သံဃဋ္ဌန ကား ဖဿ၏ကိစ္စတည်း။ သင်္ဂတိသန္နိပါတတို့မှာ ဥပဋ္ဌာနာကာရ(ယောဂီတို့ ဉာဏ်အား ထင်လာ သောအခြင်းအရာ)တို့တည်း။

အာရမ္မဏ ၊ပေ၊ ဝေဒယိတဋ္ဌော။ ။အာရမ္မဏရသာနဘဝနဋ္ဌသည် ဝေဒနာ၏ ကိစ္စ ရသတည်း။ ဝေဒယိတသည် ဝေဒနာ၏ လက္ခဏာတည်း။ ဤသို့ လက္ခဏာအားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ကိစ္စအားဖြင့်လည်းကောင်း ကွဲပြားသောကြောင့် ဝေဒနာ၏သဘောကို အနုဘဝနဋ္ဌ၊ ဝေဒယိတဋ္ဌ-ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ၂-မျိုးခွဲထားသည်။ သုခ၊ဒုက္ခ၊မဇ္ဈတ္တဘာဝသည် အစဉ် အတိုင်း သုခဝေဒနာစသော ၃-မျိုးအတွက် သဘောတည်း။

တဏှာယ-၏။ အဘိနန္ဒိတဇ္ဈောသာနသရိတာလတာနဒိတဏှာသမုဒ္ဒဒုပ္ပူရဏဌော-အလွန်နှစ်သက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ သက်ဝင်မျိုးသိပ်ပြီးဆုံးခြင်းဟူသောသဘော၊ စိုစွတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ မာလော နွယ်စသော နွယ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ မြစ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ တဏှာသမုဒ္ဒါ၏ ပြည့်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော)။ ဥပါဒါနဿ-၏။ အာဒါနဂ္ဂဟဏာဘိနိဝေသပရာမာသဒုရတိက္ကမနက္ကော-လေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့ဖြင့် စွဲမြဲစွာ ယူတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ ကာမုပါဒါန်ဖြင့် ယူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ မှားမှားယွင်းယွင်း သုံးသပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ဟူသော

အဘိနန္ဒိတဇ္ဈောသာန။ ။[နောက်မှ အတ္ထကို လိုက်စေ။] သပ္ပိတိကတဏှာယ အဘိနန္ဒိတဌော-ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာ၏ အလွန်နှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၊ ဗလဝတရတဏှာယ ဝိလိတွာ ပရိနိဌာပနံ (သာ၍ အားရှိသောတဏှာ၏ မျိုးချ၍ ပြီးဆုံးစေခြင်းသည်) အဇ္ဈောသာနဌော။--မဟာမူကာ။

သရိတာ နဒိ။ ။အဘိဓာန်(၆၈၁)၌ သရိတာနှင့် နဒိကို ပရိယာယ်ဟုဆို၏။ ဤ၌ ကား ထိုသို့ ပရိယာယ်မဖြစ်သင့်၊ ဘာကြောင့်နည်း။ . . . တဏှာ၏ သဘောအမျိုးမျိုးကို ပြရာဌာနဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် “အလ္လဌေန ဝါ သရိတာ”ဟူသော အဌသာလိနိ နိက္ခေပကဏ္ဍာအဌကထာအဖွင့်အတိုင်း “သရိတဌ-စိုစွတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော” ဟု အနက်ပေးလိုက်သည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား “အာရုံ၌ငြိခြင်းဟူသောအနက်”ဟုပေးလေ၏။

တစ်နည်း။ ။ထို နိက္ခေပကဏ္ဍ၌ပင် “သီယသောတာ သရိတာ ဝိယ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် တောင်ပေါ်မှ အဟုန်ပြင်းပြင်း စီဆင်းလာသည့်အတွက် လျင်မြန်သောအဟုန်ရှိသော မြစ်ကို “သရိတာ”ဟုခေါ်၏။ သရတိ-အဟုန်ပြင်းပြင်းစီးဆင်းတတ်၏။ ဣတိ သရိတာ၊ တဏှာသည် မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာ အာရုံသို့ “နွားရူးရှူးထိုး၊ နွားသိုးကြိုးပြက်၊ နွားငတ်ရေကျကဲ့သို့”အဟုန် ပြင်းပြင်း အတင်းသွားတတ်သောကြောင့် ထိုမြစ်နှင့်တူ၏။ သဗ္ဗာနဒိ ဝက်နဒိ”နှင့် အညီ မာယာသာဌေယျဟူသော အက္ခေအကောက် အလှည့်အပတ်များသော တဏှာကို နဒိဟု မှတ်ပါ။

လတာ။ ။မာလော နွယ်နှင့်တကွ နွယ်ဟူသမျှသည် နီးရာသစ်ပင်ကို နွယ်၍ တက်တတ်သကဲ့သို့ တဏှာလည်း နီးရာအာရုံကို နွယ်၍တက်တတ် (နှစ်သက်တတ်-ကြိုက်တတ်) ၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာသည် နွယ်နှင့်လည်းတူသည်။

အာဒါနဂ္ဂဟဏ ပေ၊ ဌော။ ။ဥပ ဥပသာရ မပါသော်လည်း အာဒါနသဒ္ဓါသည် ဒဋ္ဌဂ္ဂဟအနက်ကို ဟောနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အာဒါနဌကို “စတုန္ဒပိ ဥပါဒါနာနံ သမာနော” ဟု မူကာဖွင့်၏။ ဂဟဏဌသည် ကာမုပါဒါန်၏သဘော၊ အဘိနိဝေသစသော အဌတို့သည် ဒိဌပါဒါန်စသော ၃-ပါးတို့၏ သဘောဟု မူကာဖွင့်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာမူကာ၌ကား တစ်မျိုး ဖွင့်ထားသေး၏။

သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော)၊ ဘဝဿ-ကမ္မဘဝ၏။ အာယူဟနာဘိသင်္ခရဏ ယောနိ ဂတိဌိတိနိဝါသေသု ခိပနဋ္ဌော-ပေါင်းစု၍ ယူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ပြုစီမံတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ ယောနိ ဂတိ ဌိတိ သတ္တ နိဝါသတို့၌ ပစ်ချတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော)၊ ဇာတိ ယာ-၏။ ဇာတိသဉ္ဇာတိဩက္ကန္တိနိဗ္ဗတ္တိပါတုဘာဝဋ္ဌော-ခန္ဓာတို့၏တစ်ဘဝ၌ အစဖြစ်ခြင်းဟူသော သဘော၊ အာယတနတို့၏ပေါက်ဖွားရာဟူသောသဘော၊ အမိဝမ်း၌ သက်ရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းဟူသောသဘော၊ ခန္ဓာတို့၏ အသစ် ဖြစ်ခြင်းဟူသောသဘော၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းဟူသောသဘောသည်။ (ဂမ္ဘီရော)၊ ဇရာမရဏဿ-၏။ ခယဝယဘေဒဝိပရိဏာမဋ္ဌော-ကုန်ခန်းပျက်စီးခြင်းသဘော၊ ပျက်ပြားတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော၊ မရဏအားဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ် သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော-၏။ ဣတိအယံ-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့၌၊ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာ-ပဋိဝေဓအားဖြင့် နက်နဲသည်၏ အဖြစ်တည်း။

ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-ဂမ္ဘီရဘေဒါ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး နယဘေဒါ၏ အကျယ်ကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဘဝစက်၌၊ (တစ်နည်း) ဧတ္ထ-ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဧကတ္တနယော-ဧကတ္တနည်းလည်းကောင်း၊ နာနတ္တနယော- နာနတ္တနည်းလည်းကောင်း၊ အဗျာပါရနယော-အဗျာပါရနည်းလည်းကောင်း၊ ဧဝံ ဓမ္မတာနယော-ဧဝံဓမ္မတာနည်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ အတ္တနယာ-အနက်သဘောတို့၏ နည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို

အာယူဟနာ ၊ပေ၊ ခိပနဋ္ဌော။ ။နိဝါသေသု ခိပနဝယံ “နိဝါသခိပနံ”ဟု ဆိုလိုလျှက် သုဝိဘတ်ကို မချေသော အလုတ္တသမာသ်ဟု မှတ်ပါ။ ဤသို့ အလုတ္တသမာသ်ကြံမှ အာယူဟနာ အဘိသင်္ခရဏ ပုဒ်တို့လည်း ယောနိ ၊ပေ၊ ခိပန ပုဒ်တို့နှင့် ဒွန်တွဲနိုင်မည်၊ ဒွန်တွဲမှလည်း ဒွန်၏ နောက်၌ရှိသော အဋ္ဌပုဒ်ကို ရှေ့ပုဒ်တို့၌ တွဲစပ်နိုင်မည်။

ခယ ဝယ ဘေဒ ဝိပရိဏာမ။ ။ဤသဘော ၄-မျိုးလုံးသည် ဇရာ၏ သဘောမဟုတ်၊ မရဏ၏ သဘောသာတည်း၊ ဇရာမရဏ ၂-မျိုးတွင် မရဏသည် ပဓာန ဖြစ်သောကြောင့် မရဏသဘောကိုသာ ပြထားသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ အခြားနည်းများကို လည်း ဋီကာ၌ ပြထားသေး၏။

အတ္တနယာ။ ။အတ္တာနံ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏ သဘောတို့၏+နယာ- ဧကတ္တအစရှိသောနည်းတို့တည်း၊ အတ္တနယာ-တို့၊ (တစ်နည်း) “အတ္တာဇဝ+နယာ အတ္တနယာ” ဟုဋီကာ၌ ဒုတိယတစ်နည်းပြု၏၊ အတ္တာဇဝ-တို့သည်ပင်+နယာ-ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်၊ သိအပ်သော သဘောတို့တည်း၊ အတ္တနယာ-တို့၊ (တစ်နည်း) အတ္တာနံ-တို့ကို၊ နယော-ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူကြောင်း၊ သိကြောင်းဖြစ်သော ဧကတ္တ အစရှိသော နည်းတို့တည်း၊ အတ္တနယာ- တို့၊ ဤသို့လည်း ဋီကာ၌ တတိယတစ်နည်းပြုသေး၏။

လေးပါးသောနည်းတို့တွင်(“ဧကတ္တနယော” စသည်၌ စပ်၊ ရှေးနိဿယ၌၊ “တတ္ထ-
ထိုဘဝစက်၌” ဟုပေးလေ၏။) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သင်္ခါရာ-တို့သည်၊
(သမ္ဘဝန္တိ) သင်္ခါရပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဝိညာဏ်-(သမ္ဘဝတိ) ကွတိဧဝံ-ဤသို့၊ ဗိဇ္ဇာ-
မျိုးစေ၏။ အင်္ဂုရာဒိဘာဝေန-အညွန့်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ရုက္ခဘာဝပ္ပတ္တိ-
သစ်ပင်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ) သန္တာနာနု
ပစ္ဆေဒေါ-ရုပ်နာမ် အစဉ်တို့၏ မပြတ်ခြင်းသည်၊ ဧကတ္တနယောနာမ-မည်၏။ ယံ-
ယင်းဧကတ္တနည်းကို၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝါ-မဖောက်မပြန်၊ ပဿန္တော-ဉာဏ်ဖြင့်
ထင်ထင် သိမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန-အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော
အကြောင်းတရား၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ ဆက်စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊
ပဝတ္တမာနဿ-ဖြစ်သော၊ သန္တာနဿ-သန္တာန်၏။ အနုပစ္ဆေဒါဝဗောဓေတော-မပြတ်
စဲခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်၊ ဥစ္ဆေဒဒိဌိ-ဥစ္ဆေဒဒိဌိကို၊ (သေလျှင် ပြတ်၏ဟု
မှားမှားယွင်းယွင်း သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူကို) ပဟေတိ-ပယ်စွန့်နိုင်၏။ မိစ္ဆာ-
မှားမှားယွင်းယွင်း၊ ပဿန္တော-မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန-
အားဖြင့်၊ ပဝတ္တမာနဿ-သော၊ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒဿ-ရုပ်နာမ်အစဉ်၏ မပြတ်စဲ
ခြင်းကို၊ ဧကတ္တဂ္ဂဟဏေတော-တစ်ခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် ယူခြင်းကြောင့်၊ သဿတဒိဌိ-

သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ ၊ပေ၊ နယော။ ။မျိုးစေ့မှအညွန့်ဖြစ်လာ၏။ ထိုအညွန့်မှ
အရွက်ဖြစ်လာ၏။ ထိုမျိုးစေ့မှပင် ရိုးတံ၊ ပင်လုံး၊ အခက်၊ ရွက်နု၊ ရွက်ကြမ်းစသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေရကား မျိုးစေ့သည် သစ်ပင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ (သစ်ပင်အဖြစ်ဖြင့်
ဖြစ်၏။) ထို့ကြောင့် မျိုးစေ့နှင့် သစ်ပင်သည် တစ်စဉ်တစ်တန်းတည်းဖြစ်ရကား သန္တာန (အစဉ်
အတန်း) မပြတ်ချေ၊ အစဉ်အတန်းမပြတ်လျှင် “တစ်ခုတည်းပင်ဖြစ်၏” ဟု ယူရသကဲ့သို့
ထို့အတူ အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်၊ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်-ဤသို့စသည်ဖြင့် ဖြစ်ရာ၌
အကြောင်းအကျိုးအားဖြင့် တစ်စဉ်တည်း၊ တစ်သန္တာန်တည်းဖြစ်၍ အဆက်မပြတ်ရကား
“တစ်ခုတည်းဖြစ်သည်” ဟု သိအပ်သောနည်းသည် ဧကတ္တနည်း မည်၏။

ဧကတ္တနယော။ ။ ဋီကာ၌ နယကို ၃-နည်းဖွင့်ပြသည့်အတိုင်း ဤ၌လည်း ၃-
နည်း ဝိဂ္ဂဟပြုနိုင်သည်။ ထိုသို့ပြုရာ၌ “ဧကဿ-တစ်ခုတည်း၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ
(သန္တာန် အစဉ်အပြတ်ခြင်း)တည်း၊ ဧကတ္တံ-ခြင်း” ဟု ရှေးဦးစွာပြုပါ။ ဧကတ္တံ-တစ်ခုတည်း၏
ဟူသော+ နယော-နည်း၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ်၊ သိအပ်သောနည်းတည်း၊ ဧကတ္တနယော-
နည်း၊ (တစ်နည်း)ဧကတ္တေန-တစ်ခုတည်း၏အဖြစ်ဖြင့်+နယော-ဉာဏ်ဖြင့်ဆောင်ယူအပ်၊
သိအပ်သောနည်းတည်း၊ ဧကတ္တနယော-နည်း၊ (တစ်နည်း)ဧကတ္တေ-ဖြင့်+နယော-အဝိဇ္ဇာ
စသော သဘောတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ယူကြောင်း၊ သိကြောင်းနည်းတည်း၊ ဧကတ္တနယော-
ကြောင်းနည်း၊ ဤသို့ ၃-နည်း ဝစနတ္ထပြုပါ။ နာနတ္ထနယ စသည်၌လည်း နည်းတူ။

သဿတဒိဋ္ဌိကို၊ (မြီ၏ဟု မှားမှားယွင်းယွင်း သိမြင်တတ်သော မိစ္ဆာအယူကို) ဥပါဒိယတိ-၏။ ပန-ကား၊ အဝိဇ္ဇာဒီနံ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရား၊ အကျိုးတရားတို့ကို၊ ယထာသကလက္ခဏာဝဝတ္ထာနံ-အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော လက္ခဏာဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။ နာနတ္ထနယောနာမ-မည်၏။ ယံ-ယင်း နာနတ္ထ နည်းကို၊ သမ္မာ-မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ၊ ပဿန္တော-ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဝနဝါနံ-အသစ် အသစ်ဖြစ်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒေဿနတော-ဖြစ်ခြင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်၊ သဿတဒိဋ္ဌိ-သဿတအယူကို၊ ဝါ-မြီ၏ဟု ဖြစ်သော အယူကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်နိုင်၏။ မိစ္ဆာ-မှားမှားယွင်းယွင်း၊ ပဿန္တော-သည်။ ဧကသန္တာနပတိတဿ-တစ်ခုတည်းသောသန္တာန်၌ ကျရောက်သော အဝိဇ္ဇာစသော တရားအပေါင်း၏။ (နာနတ္ထ၌စပ်)၊ ဘိန္ဒသန္တာနဿေဝ-ကွဲပြားသော သန္တာန်ရှိသော တရားအပေါင်း၏ကဲ့သို့၊ နာနတ္ထဂ္ဂဟဏတော-အသီးအသီး၏ အဖြစ်ကိုယူခြင်းကြောင့်၊ ဥစ္ဆေဒဒိ ဌိ-ကို၊ ဥပါဒိယတိ-စွဲမြဲစွာယူ၏။

အဝိဇ္ဇာယ-၏။ (ဗျာပါရာဘာဝ ၌စပ်)၊ သင်္ခါရာ-တို့ကို၊ မယာ-ငါအဝိဇ္ဇာသည်။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ-ဖြစ်စေထိုက်ကုန်၏။ ဝါ-ဖြစ်စေရဦးမည်။ သင်္ခါရာနဝါ-တို့၏မူလည်း၊ အမေဟိ-ငါသင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏံ-ကို၊ (ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ-၏။ ဝါ-ဦးမည်။) ဣတိ ဧဝမာဒိဗျာပါရာဘာဝေါ-ဤသို့ အစရှိသော ဗျာပါရ၏ မရှိခြင်းသည်။ အဗျာပါရနယောနာမ-မည်၏။ ယံ-ယင်း အဗျာပါရနည်းကို၊ သမ္မာ-စွာ၊ ပဿန္တော-သည်။ ကာရကဿ-ပြုလုပ်တတ်သော ပရမအတ္တ၏။ အဘာဝါဝဗောဓတော-မရှိခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ-အတ္တဒိဋ္ဌိကို၊ ပဇဟတိ-၏။ မိစ္ဆာ-ယွင်း၊ ပဿန္တော-သည်။ ဗျာပါရေ-ဗျာပါရသည်။ အသတိပိ-မရှိပါသော်လည်း၊ အဝိဇ္ဇာဒီနံ-အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏။ သဘာဝနိယမ သိဒ္ဓေါ-မြီသော

ဘိန္ဒသန္တာနဿေဝ။ ။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်သည် (ဘဝခြားသော်လည်း) တစ်စဉ်တစ်တန်းတည်းဖြစ်၏။ သုမေဓာဘဝမှစ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ဘဝတိုင်အောင် တစ်စဉ် တစ်တန်းတည်း ဖြစ်၏။ သို့ပါလျက် “တစ်သန္တာန်တည်း”ဟု မယူဆနိုင်ဘဲ၊ ယခုဘဝ၌ သေသော သတ္တဝါက တစ်ယောက်၊ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါက တစ်ယောက်ဟု ကွဲပြားသော သန္တာန်ရှိသကဲ့သို့ ယူဆသောကြောင့် “သတ္တဝါသည် သေလျှင် ပြတ်၏”ဟု ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို စွဲမြဲစွာ ယူမိလေတော့သည်။

သမ္မာ ပဿန္တော။ ။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရစသော ဤတရားတို့သည် “နိရိဟာ-အကျိုးတရား ဖြစ်ဖို့ရန် အားထုတ်ခြင်း မရှိကြ၊ နိဇ္ဇိဝါ-ထိုသို့အားထုတ်နိုင်အောင် အသက်ကောင်လည်း မဟုတ်ကြ၊ ဓမ္မမတ္တာ-ဆိုင်ရာ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်စေနိုင်သော သဘာဝဓမ္မမျှတို့သာတည်း၊ ဤသို့ သိမြင်သူကို “သမ္မာ ပဿန္တော”ဟု ဆိုသည်။

သဘောအားဖြင့် ပြီးသော၊ ယော ဟေတုဘာဝေါ-အကြင် အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တဿ-ထို အကြောင်း၏အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကို၊ အဂ္ဂဟဏတော-မယူနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ (မယူတတ်ခြင်းကြောင့်)၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိကို၊ ဝါ-အကျိုးဖြစ်ဖို့ရာ အကြောင်းအမှုအရာ ကြိယာမရှိဟု ဖြစ်သောအယူကို၊ ဥပါဒိယတိ-၏။

ပန-ကား၊ ခီရာဒီဟိ-နို့ရည်အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ ဒဓိအာဒိနံ-နို့ခမ်း အစရှိသည်တို့၏၊ (သမ္ဘဝေါ) ဝိယ-ဖြစ်သင့်ခြင်းကဲ့သို့၊ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ-ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ကြောင့်၊ သင်္ခါရာဒိနံယေဝ-တို့၏သာ၊ သမ္ဘဝေါ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အညေသံ-သင်္ခါမှတစ်ပါး အခြားသော တရားတို့၏၊ (သမ္ဘဝေါ-သည်၊) န (ဟောတိ)၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဧဝံ ဓမ္မတာနယောနာမ-မည်၏၊ ယံ-ယင်း ဧဝံဓမ္မတာနည်းကို၊ သမ္မာ-စွာ၊ ပဿန္တော-သည်၊ ပစ္စယာနုရူပတော-အကြောင်းအားလျော် သော အားဖြင့်၊ ဖလာဝဗောဓတော-အကျိုးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ စ-အဟေတုကဒိဋ္ဌိကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အကြောင်းမရှိဟူသော အယူကိုလည်းကောင်း၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အကျိုးနှင့် စပ်သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမှုအရာ မရှိဟူသောအယူကိုလည်းကောင်း၊ ပဇာတိ-၏၊ မိစ္ဆာပဿန္တော-သည်၊ ပစ္စယာနုရူပံ-အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ ဖလပ္ပဝတ္တိ-အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူနိုင်မူ၍၊ ဝါ-မယူနိုင်သည့်အတွက်၊ ယတော

သဘာဝံ ပေ၊ ဟေတုဘာဝေါ။ ။သဘာဝေါ ဧဝံ+နိယမော သဘာဝနိယမော-မြဲသော သဘော၊ သသမ္ဘာရ အဂ္ဂိနော-တွဲဖက် ကလာပ်တူ ရုပ်အပေါင်း ဟူသော အဆောက်အဦးနှင့်တကွဖြစ်သော တေဇောဟူသောမီးဓာတ်၏၊ ဥဒ္ဓံမုခတာ-အထက်သို့ မျက်နှာရှိသည်၏အဖြစ် (မီးညွန့်၏ အထက်သို့ တက်ခြင်း)လည်းကောင်း၊ သသမ္ဘာရ ဝါယုနော-(အဆောက်အဦးနှင့် တကွဖြစ်သော လေ၏) တိရိယဂမနံ-ဖိလာသွားခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ- ဤသို့ အစရှိသောဖြစ်ပုံသည်၊ သဘာဝနိယမော ဝိယ-မြဲသောသဘော (ထုံးစံဓမ္မတာ) ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း၊ တေန သိဒ္ဓေါ-ထို ထုံးစံအားဖြင့် ပြီးစီးသော၊ ယထာသကံ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ယော ဟေတုဘာဝေါ-မိမိအကြောင်း ပစ္စည်းအားလျော်သော အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်၏ အကြောင်း အကြောင်း၏အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။

အကိရိယဒိဋ္ဌိ။ ။ကဿစိ ကတ္တုနော အဘာဝါ(ပြုလုပ်တတ်သော တစ်စုံတစ်ယောက်၏၊ တစ်စုံတစ်ခုသော တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်)၊ န ကာစိ ကိရိယာ ဖလပဗန္ဓိနိ(တစ်စုံတစ်ခုသော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမှုအရာသည် အကျိုးနှင့် ဆက်စပ်ခြင်းမရှိ၊ ဝါ-အကျိုးမပေး၊) ဣတိ အကိရိယဒိဋ္ဌိ ဥပါဒိယတိ။-မဟာဋီကာ၊ [ဤဋီကာအဖွင့်ကိုထောက်၍ “အကိရိယဣတိ-အကျိုးနှင့်စပ်သော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမှုအရာ မရှိဟူသော+ဒိဋ္ဌိ-အယူတည်း။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ-ယူ”ဟု ဝစနတ္ထ ပြုရလိမ့်မည်၊ သာမညဖလသုတ်(၃၅၃) ဘာသာဋီကာ၌ကား ဝစနတ္ထတစ်မျိုး ပြုခဲ့သည်။]

ကုတောစိ-သင့်လျော်သော တစ်စုံတစ်ခုသောအကြောင်းကြောင့်၊ ယဿကဿစိ-သင့်လျော်သော တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုး၏။ အသမ္ဘဝဂ္ဂဟဏတော-မဖြစ်သင့်ခြင်းကိုယူခြင်းကြောင့်၊ အဟေတုတုကဒိဋ္ဌိ စေဝ-ကိုလည်းကောင်း၊ နိယတဝါဒဉ္စ-နိယတဝါဒကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဒိယတိ-၏။ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဣဒံ-ဘဝစက္ကံ-ကို၊ သစ္စပ္ပဘဝတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပပ၊ ယထာရဟံ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ။

(ကသွာ-ကြောင့်)၊ သစ္စပ္ပဘဝတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပပ၊ ယထာရဟံ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဟိ(ယသွာ)-ကြောင့်၊ ဂမ္ဘီရတော-နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဂါမံ-ထောက်တည်ရာမရှိသော၊ နာနာနယဂ္ဂဟဏတော-ဧကတ္ထံ စသော အမျိုးမျိုးသော နည်းတို့ဖြင့် ယူရခြင်းကြောင့်၊ ဒုရတိယာနံ (ဒုရတိယာနံ)-ခဲယဉ်းသဖြင့် လွန်မြောက်အပ်သော၊ ဝါ-လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့သော၊ အသနိဝိစက္ကမိဝ-မိုးကြိုးစက်ဝန်းကဲ့သို့၊ နိစ္စနိမ္မထနံ-အမြဲမပြတ်၊ လုံးထွေး မွေ့နှောက်တတ်သော၊ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ-အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ၊ စသည်လည်ဆက်၊ ဤ ဘဝစက်ကို၊ သမာဓိပဝရသိလာယံ-သမာဓိတည်းဟူသော မြတ်သော ဓားသွေးကျောက်၌၊ သုနိသိတေန-ကောင်းစွာ သွေးအပ်ပြီးသော၊ ဉာဏာသိနာ-ဉာဏ်တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့်၊ အပဒါလေတွာ-မဖောက်မခွဲနိုင်မှု၍၊ ဝါ-နိုင်ဘဲ၊ သံသာရဘယံ-သံသရာဘေးကြီးကို၊ အတိတော-လွန်မြောက်နိုင်သော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ သုပိနန္တရေပိ-အိပ်မက်အတွင်း၌သော်မှလည်း၊ န အတ္ထိ-မရှိစဘူးချေ။

ယတော ကုတောစိ ပပ၊ ဂဟဏတော။ ။ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် အမှတ်မရှိသောအကျိုး ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုလျှင် သံမု ဆီ၊ ကြံမှ နို့ရည် မဖြစ်နိုင်စရာမရှိ၊ ဖြစ်နိုင်စရာရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ မည်သည့် အကျိုး မဖြစ်နိုင်ပါဟု အဟေတုအယူကို စွဲစွဲလမ်းလမ်း ယူလေသည်။

နိယတဝါဒဉ္စ။ ။ “ထိုသို့ အကြောင်းမရှိလျှင် အဘယ်နည်းဖြင့် ယခု မျက်မြင် ဖြစ်သော သတ္တဝါ-အရာဝတ္ထုများ ဖြစ်ရသနည်း” ဟု ထိုအဟေတုက အယူရှိသူကို ပြန်၍မေးလျှင် “နိယတ-မည်သည့်အချိန်အခါ၌ လူ၊ သို့မဟုတ် နတ်၊ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန် အမျိုးမျိုး ဖြစ်ရမည်” ဟု အမြဲသတ်မှတ်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို၏။ ထိုအယူကို “နိယတဝါဒ”ဟု ခေါ်၏။ အကျယ်ကို သာမညာဗလသုတ်-မက္ခလိဝါဒ၌ ကြည့်ပါ။

ဥပါဒိယတိတိ။ ။ ဤ ဣတိသဒ္ဒါသည် “သစ္စပ္ပဘဝတော ကိစ္စာ” စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ ဂါထာကို ပြပြီးလျှင် “တတ္ထ ယသွာ ကုသလာ ကုသလကမ္မံ” စသည်ဖြင့် ထိုဂါထာကို အကျယ် ပြလာခဲ့၏။ “ယခုအခါ ထိုဂါထာ၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ပြီး၏”ဟု ပြသော ပရိသမာပနတ္ထနိပါတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဥပါဒိယတိတိနောက်၌ ပိုဒ်ရှိပါစေ၊ စာအုပ်တို့၌ ပိုဒ်မပါဘဲ “ဧဝမိဒံ ဘဝစက္ကံ” နှင့် ဆက်နေသည်မှာ မကောင်းပါ။ ဧဝမိဒံ ဘဝစက္ကံမှစ၍ ဂါထာတစ်ရပ်လုံးကား ဆိုအပ်ပြီးကို ပြန်၍ဖုံးသော နိဂုံးဝါကျတည်း။

စ-သာဓကကား၊ “ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ၊ ပေ၊ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ”
 တိ-ဟူ၍၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ ဘဂဝတာပိ-သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [အာနန္ဒ-
 အာနန္ဒ၊ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-သည်၊ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ-နက်နဲသည်၏ အဖြစ်
 ဖြင့် ထင်ရှားသော အရောင်လည်းရှိ၏၊ အာနန္ဒ၊ ဧတဿ ဓမ္မဿ-ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
 အကြောင်း အရပ်ရပ်ကို၊ အနန္တဗောဓာ-ဉာတပရိညာဖြင့် အဖန်ဖန် မသိခြင်း
 ကြောင့်၊ အပ္ပဋိဝေဓာ-တိရဏပရိညာ၊ ပဟာနပရိညာတို့ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်း
 ကြောင့်၊ အယံ ပဇာ-ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-သို့ကလောက်၊

ဧတဿ ဓမ္မဿ။ ။ဧတဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်တဿ ဓမ္မဿ၊ သော
 ပန အတ္တတော ဟေတုပ္ပဘဝါနံ (အကြောင်းဟူသော အစအမွန်ရှိသော အကျိုးတရားတို့၏)
 ဟေတု(အကြောင်းတည်း၊) ထို့ကြောင့်“ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသည် မိမိကိုစွဲ၍ အကျိုးတရားတို့၏
 ဖြစ်ခဲ့ရာ အကြောင်းတရားတည်း” ဟုမှတ်ပါ။

အနန္တဗောဓော။ ။ “ဉာတပရိညာဝသေန အနန္တဗုဒ္ဓနာ” ဟု သုတ်မဟာဝဂ္ဂ၊
 မဟာနိဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၊ သံယုတ်အဋ္ဌကထာတို့ ဖွင့်ကြ၏၊ ထို၏ ဋီကာတို့၌ ဉာတ
 ပရိညာကို “နာမရူပပရိဂ္ဂဟော တဿစ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော”ဟုဖွင့်ပြီးလျှင် “န ပဌမာဘိနိဝေသ
 မထွေ့န ဟောတိ၊ အထခေါ တတ္ထ အပရာပရံ ဉာဏပ္ပတ္တိသည်တေန အနုအနု ဗုဒ္ဓဇနေန”
 ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုဉာဏ် ၂-ပါးကို ပဌမ နှလုံးသွင်းရုံမျှ မကဘဲ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေသောအားဖြင့်
 သိခြင်းကို “အနုဗောဓ” ခေါ်သည်-ဟူလို။

အပ္ပဋိဝေဓော။ ။ “တိရဏပဟာန ပရိညာဝသေန အပ္ပဋိဝိဇ္ဇနာ”ဟု
 ထိုအဋ္ဌကထာဖွင့်၏၊ ထို၏ ဋီကာ၌လည်း “နိစ္စသညာဒီနံ ပဇာနဝသေန ပတ္တမာနာ
 ဝိပဿနာဓမ္မေ (ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို) ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ ဧဝ နာမ ဟောတိ”ဟုဖွင့်၏၊ ဤအဖွင့်အရ
 နိစ္စသညာစသည်ကို ပယ်တတ်သော အနိစ္စာနုပဿနာစသော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို “ပဟာန
 ပရိညာ” ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ ထိုပဟာနပရိညာသည် နာမရူပပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ
 ဉာဏ်တို့မှ တိုးတက်၍ ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ထိုးထိုးထွင်းထွင်း သိမြင်လာသောကြောင့် ပဋိဝေဓ
 ဉာဏ်လည်းမည်၏၊ “တဒဓိဋ္ဌာနဘူတာ စ တိရဏပရိညာ-ရုပ်နာမ်တို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
 အနတ္တ”ဟု ဆုံးဖြတ်တတ်သောဉာဏ်သည် တိရဏပရိညာမည်၏၊ ထိုတိရဏပရိညာသည်
 ပြုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝိပဿနာဉာဏ်လျှင် အရင်းခံရှိ၏၊ ဘာကြောင့်နည်း-ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်
 “အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ”ဟု ရှုပြီးမှသာ ရုပ် နာမ်တို့ကို အနိစ္စ စသည်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သော
 ကြောင့်တည်း။

မဂ်ဉာဏ်။ ။ထိုတိရဏပရိညာဖြင့် ပဋိဝေဓ အသိ ဖြစ်ပြီးမှသာ မဂ်ဉာဏ်
 ပေါ်လာနိုင်၏၊ ထို မဂ်ဉာဏ်သည် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်းဟူသော ပရိညာ၊ သမုဒယ
 သစ္စာကို ပယ်ခြင်းဟူသော ပဟာနအားဖြင့် သိနိုင်ခြင်းကြောင့် ထို တိရဏ၊ ပဟာန ၂-
 ပါးတွင် ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် “အရိယမဂ္ဂေါ စ ပရိညာပဟာနာဘိသမယဝသေန ပဝတ္တိယာ
 တိရဏပဟာနပရိညာသင်္ဂဟော စ”ဟု ဋီကာ၌ ဖွင့်သည်။

တန္တာကုလကဇာတာ-ချည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ကုလကဏ္ဍိကဇာတာ-ကစီရည်တင်အပ်သော ချည်ထွေး၏ ရှုပ်ထွေးခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။(တစ်နည်း) ကုလကဏ္ဍိကဇာတာ-စာမကလေး၏ ရှုပ်ထွေးသောအသိုက် ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ဝါ-စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ မုဉ္ဇပဗ္ဗဘူတာ-ရှုပ်ထွေးသော ဖြူဆံမြက်၊ ပြိတ်မြက်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ-၍) အပါယ်-ကြီးပွား ခြင်းမှကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ-ဒုက္ခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာဖြစ်သော၊ ဝိနိပါတ်- သုခအပေါင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော အပါယ်၄-ဘုံကို လည်းကောင်း၊ သံသာရုံ-ကြွင်း သောသံသရာကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) အပါယ်- သော၊ ဒုဂ္ဂတိ-သော၊ ဝိနိပါတ်-သော၊ သံသာရုံ-အလုံးစုံသော သံသရာကို၊ နာတိ ဝတ္ထိ-မလွန်မြောက်နိုင်၊ (ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သစ္စပ္ပဘဝတော၊ ပေ၊ ယထာရဟံ

တန္တာကုလကဇာတာ။ ။ [သုတ္တံ တန္တု ပုမေ တန္တံ--အဘိဓာန် (၅၂၃)၊] အာကုလသဒ္ဓါသည် ရှုပ်ထွေးခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ အာကုလနံ-ပေါင်းစပ်ခြင်း၊ အာကုလ- ခြင်း၊ အာကုလ မေဝ အာကုလကံ-သုတ္တု၌ ကပစ္စည်း(တစ်နည်း)အာကုလန္တံ-ပေါင်းစပ် ရှုပ်ထွေး တတ်ကုန်၏။ ဣတိ အာကုလကာနိ-အာကုလကာနံ ဘာဝေါ အာကုလကံ-ရှုပ်ထွေးကုန် သည်၏အဖြစ် (ရှုပ်ထွေးခြင်း)၊ တန္တာနံ-ချည်တို့၏+အာကုလပံ တန္တာကုလပံ၊ ဤနည်း၌ ထိုထိုနေရာဝယ် ရှိသော ချည်တို့၏ ရှုပ်ထွေးခြင်းကို “တန္တာကုလကံ”ဟု ခေါ်၏။ တန္တာ ကုလကမိဝ+ဇာတာ တန္တာကုလကဇာတာ(ပဇာ)၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဉာတပရိညာ၊ တိရဏ ပရိညာတို့ဖြင့် မသိသော သတ္တဝါအပေါင်းသည် အမြတ်အဆာချည်တွေ ပေါင်းစုရှုပ်ထွေးခြင်း ကဲ့သို့ ဖြစ်နေရကား အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်မှန်း၊သင်္ခါရကြောင့်ဝိညာဉ်ဖြစ်မှန်းကို မသိနိုင်ဘဲ အမျိုးမျိုးသော မိစ္ဆာ အယူကို ယူမိလေသည်။

ကုလကဏ္ဍိကဇာတာ။ ။ ကုလကဏ္ဍိကဇာတာတိ ကုလကဏ္ဍိကံ ဝုစ္စတိ ပေသကာရကဋ္ဌိယသုတ္တံ၊ ရက်ကန်းသည်တို့၏ ချည်ခင်ကို ကစီရည်ဆွတ်ဖြန်း၍ ဘီးဖြင့် ဖြီးသောအခါ ချည်အထွေးတွေပါလာ၏။ ထိုချည်ထွေးကို“ကုလကဏ္ဍိကံ”ဟု ခေါ်၏။ (တစ် နည်း) ကုလက နာမ သာကုဏီကာ၊ တဿာ ကုလကဏ္ဍိကတိပိ ဧကေ-တစ်ချို့က စာအသိုက် ကို“ကုလကဏ္ဍိကံ”ဟု ခေါ်ကြ၏။--နိဒါနဝဂ္ဂသံယုဂ်၊ ၆ ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ် အဋ္ဌကထာ၊ဋီကာ၌ “သာကုဏီကာတိ ဝဇ္ဇစာတကသာကုဏီကာ”ဟု တွေ့ရ၏။ ဝဋ္ဋသည် ပါဠိပျက်ဟန် တူသည်။ “ဝန”ဟု ထင်သည်။ တောစာမကလေးတို့သည် သစ်ပင်၏ အခက်တို့၌ တွဲလျားဆွဲနေ၍သော စာပေါင်းသိုက်ကို ပြုလေ့ရှိကြ၏။ ထိုစာသိုက်ကို“ကုလကဏ္ဍိကံ”ဟု ခေါ်သည်။ ကုလကဏ္ဍိက မိဝ+ဇာတာ ကုလကဏ္ဍိကဇာတာ၊[ဤပုဒ်၌ မူကွဲ အမျိုးမျိုးရှိ၏။]

မုဉ္ဇပဗ္ဗဘူတာ။ ။ ဖြူဆံမြက် ပြိတ်မြက်တို့သည် ကြီးလသော် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်လျက် ကြီးပွားတတ်ကုန်၏။ [တဒုဘယံ ကိရတိဏံ အာကုလံ ဇဇိတံ (ဖြစ်သော ရှုပ်ထွေး ခြင်းရှိသည်)ဟုတွာ ဝဇ္ဇတိ--မဟာဋီကာ၊]ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို မသိသော သတ္တဝါ အပေါင်း လည်း ရှေး၌ ပြအပ်ခဲ့သောနည်းအတိုင်းပင် ရှုပ်ထွေး၍ နေလေသည်။ [အပါယ် စသည်တို့ ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

ဝိညာတဗွဲ-၏။) ရှေ့က ကသွာအမေးကို ပြန်၍ဖြေဖို့ရာ ကုတိပုဒ်အကြေကြံ၍ ရှေ့စကားကို ပြန်လှည့်ပါ။]

တသွာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဤဘဝစက်ကို သစ္စပဉာဝ စသောအားဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ သိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အတ္တနော ဝါ-မိမိ၏ လည်းကောင်း၊ ပရေသံ ဝါ-သူတစ်ပါးတို့၏လည်းကောင်း၊ ဟိတာယ-စီးပွါအလို့ငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာအလို့ငှာ၊ ပဋိပန္နော-ကျင့်သော၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသည်၊ (အတ္တ ဟိတပရဟိတပဋိပန္နဖြစ်သော ပညာရှိသည်၊) အဝသေသကိစ္စာနိ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိအောင်ပြုခြင်းမှ ကြွင်းသောကိစ္စတို့ကို၊ ပဟာယ-၍၊ ဂမ္ဘီရေ-နက်နဲလှစွာသော၊ ပစ္စယာကာရပုဒေဒေ-အကြောင်းတရားတို့၏ ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာဟူသော သတ္တိအပြားရှိသော၊ ဣဓ-ဤ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့် အားထုတ်လသော်၊ ဂါဓံ-ဉာဏ်ဖြင့်ထောက်တည်ခြင်းကို၊ လဘေထ-ရနိုင်ရာ၏၊ ဧဝံ-ဤထောက်တည်ရာ ရနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သတော-သတိမပြတ်အမှတ်ရသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) အနုယုဉ္ဇေ-ဖန်ဖန်ကြိုးကုတ် အားထုတ်ရာသတည်း၊--ကုတိ-အပြီးတည်း။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယ အဖွင့်

၂၄၃။ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ မဟာပထဝီ-မြေကြီးကို၊ ပတ္တရန္တော ဝိယ-ဖြန့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အာကာသံ-ကောင်းကင်ကို၊ ဝိတ္တာရေန္တောဝိယစ- ကျယ်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချဲ့သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဓမ္မေသု-တို့၌၊ အပ္ပဋိဟတညာဏော-မပိတ်ပင်အပ်သော ဉာဏ်ရှိတော်မူသော၊ သတ္တာ-မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယေ-သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌၊ နိဂုဏ္ဏိ-အထုံးအဖွဲ့ မရှိအောင်၊ နိဇ္ဇဋ်-အရှုပ်အထွေး မရှိအောင်၊ ပစ္စယာကာရံ-အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ အခြင်းအရာသတ္တိကို၊ နာနာစိတ္တ ဝသေန-အထူးထူးသော စိတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-တို့နှင့်စပ်သဖြင့်၊ ဒေသေတွာ-ပြတော်မူ ပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧကဝလံ-ဧကစိတ္တ မဖက်သက်သက်၊ အယံ ပစ္စယာကာရော- ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်၊ ဝါ-အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့၏ အခြင်းအရာ သတ္တိသည်၊ နာနာစိတ္တေသုယေဝ-အထူးထူးသော စိတ်တို့၌သာ၊ န ဟောတိ- ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး၊ ဧကစိတ္တေဝိ-တစ်ခုသော စိတ်၌လည်း၊ ဟောတိ ယေဝ- ဖြစ်သည်သာ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝသေန-ဖြင့်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏိကံ-

တစ်ခုသောစိတ္တက္ခဏာရှိသော၊ ပစ္စယာကာရံ-ကို၊ နာနပ္ပကာရတော-အထူးထူးသော အပြားအားဖြင့်၊ ဒဿေတုံ-ပြတော်မူခြင်းငှာ၊ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရောတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ တာဝ-ထိုနိဒ္ဒေသမှ ရှေးဦးစွာ၊ မာတိကံ-ကို၊ ဌပေသိ-ထားတော်မူပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဌပိတာယ-ထားတော်မူအပ်သော၊ မာတိကာယ-၌၊ [“ဒီပယေ”၌စပ်၊] အဝိဇ္ဇာဒီဟိ-ကုန်သော၊ မူလေဟိ-မူလတို့ဖြင့်၊ [“နဝမူလပါဒ” ဝယ် “နဝမူလ၌ အဘိန္နဝိသေသန” ၌စပ်၊] နဝမူလပါဒါ- ၉ ပါးသောမူလပုဒ်ရှိကုန်သော၊ နဝ-ကုန်သော၊ နယာ-နည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) တတ္ထ-ထို ၉-ပါးသောနည်းတို့၌၊ စတုက္ကာနိ-စတုက္ကတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါရဘေဒဗ္ဗ-ဝါရအပြားကိုလည်းကောင်း၊ ဒီပယေ-ပြရာ၏၊ တဩ-ထိုဂါထာ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဒီပနာ-ပြခြင်းတည်း၊ (ဒီပယေ အရပြခြင်း-ဟူလို၊) ဟိ-ချဲ့၊ ဧတ္ထ-ဤမာတိကာ၌၊ [ရှေးနိဿယဝယ် “ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မာဘာဇနီယ၌” စွဲလေ၏၊] အဝိဇ္ဇာ၊ ပေ၊ ပွဘေဒေဟိ-အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်၊ ဆဌာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် အပြားရှိကုန်သော၊ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ-ကုန်သော၊ နဝဟိ-ကုန်သော၊ မူလပဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာဒီကော-အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော နည်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-အစ၌ အဝိဇ္ဇာရှိသောနည်းလည်းကောင်း၊ [သင်္ခါရာဒီကော-စသည်တို့ကိုလည်း ဤနည်းမှီ၍ပေးပါ၊] ဣတိ-သို့၊ နဝမူလပါဒါ- ၉ ပါးသောမူလရှိကုန်သော၊ နဝ-ကုန်သော၊ ဣမေ နယာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ။

တေသု-ထို၉ပါးသောနည်းတို့၌၊ [ဂါထာ၌လာသော “တတ္ထ”ကို ဖွင့်သောကြောင့် “တို့၌”ဟု ပေးလိုက်သည်၊ “ဆတ္ထိသစတုက္ကာနိ၊ ဝါရသတံ ဟောတိ”တို့၌ စပ်၊ ယောဇနာ၌ကား နိဒ္ဒါရဏဖွင့်လေ၏၊ “အဝိဇ္ဇာဒီကော နယော”၌ စပ်လိုဟန်တူသည်၊ စာသွားထုံးစံ မကျပါ၊] တာဝ-သင်္ခါရာဒီကနယ အစရှိသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ အဝိဇ္ဇာဒီကော-သော၊ ယော အယံနယော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထိုနည်း၌၊ ပစ္စယစတုက္ကံ-လည်းကောင်း၊ ဟေတုစတုက္ကံ-လည်းကောင်း၊ သမ္ပတ္တိစတုက္ကံ-လည်းကောင်း၊ အညမညစတုက္ကံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ၊ စတုက္ကာနိ၊ ဟောန္တိ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာဒီကနယ၌၊ (စတ္တာရိ၊ စတုက္ကာနိ၊ ဟောန္တိ) ယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သေသေသုပိ-အဝိဇ္ဇာဒီကနယမှ ကြွင်းကုန်သော သင်္ခါရာဒီကနယ အစရှိသော ၈-ပါးတို့၌လည်း၊ (စတ္တာရိ၊ စတုက္ကာနိ၊ ဟောန္တိ)ဣတိ-ဤသို့၊ ဧကေကသ္မိ- တစ်ပါး တစ်ပါးသော၊ နယေ-၌၊ စတုန္တံ စတုန္တံ- ၄-ပါးကုန်သော ၄ပါးကုန်သော၊ စတုက္ကာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဆတ္ထိသ၊ စတုက္ကာနိ၊ (ဟောန္တိ) တတ္ထ-ထို ၆-ပါးသော စတုက္ကတို့တွင်၊ ဧကေကေန-တစ်ပါးသော တစ်ပါးသော၊ စတုက္ကေန-ဖြင့်၊ စတုန္တံ စတုန္တံ-ကုန်သော၊ ဝါရာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ [“စတုန္တံ စတုန္တံ ဝါရာနံ” အရကို နောက်၌ “ပဌမော နာမရူပဌာနေ

နာမဿ” စသည်ဖြင့် အကျယ်ပြလိမ့်မည်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ-သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စတုန္နံပိ-ကုန်သော၊ စတုက္ကာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဧကေကသ္မိ နယေ၊ သောဠသ သောဠသ-၁၆-ပါးကုန် ၁၆-ပါးကုန်သော၊ ဝါရာ(ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝါ-ဤအပြားအားဖြင့်၊ စတုစတ္တာလီသာဓိကံ-၄၄ပါးအလွန်ရှိသော၊ ဝါရသတံ-ဝါရတစ်ရာသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ပစ္စယစတုက္က အဖွင့်

တတ္ထ-ထို ၄-ပါးသော စတုက္ကတို့တွင်၊ သဗ္ဗပဌမေ-အလုံးစုံသော နည်းတို့၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော၊ အဝိဇ္ဇာမူလကေ-အဝိဇ္ဇာမူလရှိသော၊ နယေ-၌၊ ယံ ဧတံ ပစ္စယစတုက္ကံ-သည်၊ (အတ္ထိ) တသို့-ထိုပစ္စယစတုက္က၌၊ ပဌမော-ပဌမဝါရသည်၊ [“ဒွါဒသဂီကဝါရော နာမ” ၌စပ်၊] နာမရူပဌာနေ-နာမရူပ၏အရာ၌၊ နာမဿ-နာမ်၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ သဠာယတနဌာနေ-သဠာယတန၏အရာ၌၊ ဆဌာယတနဿစ-ဆဌာယတန၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အပရိပုဏ္ဏကေ-အပရိပုဏ္ဏကေ-မပြည့်စုံသော အင်္ဂါ ၂-ပါးနှင့် ယှဉ်သော၊ ဒွါဒသဂီကဝါရောနာမ-၁၂-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဝါရမည်၏၊ [အင်္ဂါအားဖြင့်ကား ၁၂-ပါးပြည့်၏၊ ရူပ မပါ၊ ပဉ္စာယတန မပါသောကြောင့် “မပြည့်စုံသော အင်္ဂုလ” ဟုဆိုသည်။]

ဒုတိယော-ဒုတိယဝါရသည်၊ နာမရူပဌာနေ-၌၊ နာမဿေဝ-နာမ်၏ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ (ဝုတ္တတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊) [အထက်ကနာမနှင့် တူသောကြောင့် “ဧဝ” သဒ္ဓါထည့်သည်၊] သဠာယတနဌာနေ-၌၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အာယတန၏၊ ဝါ-ကို၊ န ဝုတ္တတ္တာစ-ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အပရိပုဏ္ဏကေ-အပရိပုဏ္ဏကေ-မပြည့်စုံသော တစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သော၊ ဧကဒသဂီကဝါရောနာမ-၁၁-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဝါရမည်၏၊ [နာမရူပအင်္ဂါ၌ ရူပမပါသောကြောင့် “အပရိပုဏ္ဏကေ-မပြည့်စုံသော” ဟုလည်းကောင်း၊ သဠာယတနအားလုံးမပါသောကြောင့် “ဧကဒသဂီကဝါရော နာမ” ဟုလည်းကောင်းဆိုသည်။]

တတိယော-တတိယဝါရသည်၊ သဠာယတနဌာနေ-၌၊ ဆဌာယတနဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ အပရိပုဏ္ဏကေ-အပရိပုဏ္ဏကေ-မပြည့်စုံသော တစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သော၊ ဒွါဒသဂီကဝါရောနာမ-၁၂-ပါးသော အင်္ဂါရှိသောဝါရမည်၏၊ [သဠာယတန အရာ၌ ပဉ္စာယတန မပါသောကြောင့် “အပရိပုဏ္ဏကေ-မပြည့်စုံသော” ဟု ဆိုသည်၊ စာအုပ်တို့၌၊ “ပရိပုဏ္ဏ” ဟုရှိ၏၊ ရှေးနိဿယ၌ “အပရိပုဏ္ဏ” ဟုရှိသည်၊ ရှေးနိဿယအတိုင်းသာ မှန်သည်၊] စတုတ္ထော ပန-စတုတ္ထဝါရသည်ကား၊

ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဂီကောယေဝ-ပြည့်စုံသော ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်သာ၊ နာမရူပ သဠာယတန နေရာဝယ် နာမရူပ အပြည့်အစုံ၊ သဠာယတန အပြည့်အစုံပါသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါ ၁၂-ပါးရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း “ပရိပုဏ္ဏ ဒွါဒသဂီကောယေဝ”ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ-ထိုစတုတ္ထဝါရ၌၊ (တစ်နည်း) တတ္ထ-ထို စတုတ္ထော ပန ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဂီ ကောယေဝ-ဟူသောစကားရပ်၌၊ (ဌတွာ ကဿစိ စောဒကဿ ဤဒိသီစောဒနာ) သိယာ-၏၊ (ကိဒိသီ စောဒနာ သိယာ-နည်း၊) အယံပိ-ဤ စတုတ္ထဝါရသည်လည်း၊ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (“သဠာယတနပစ္စယာ”ဟုမဟောဘဲ “ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ”ဟု ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အပရိပုဏ္ဏေကင်္ဂယုတ္တောယေဝ-မပြည့် စုံသော ၁-ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ က္ကတိ ဤဒိသီ-သော၊ စောဒနာ-သည်၊ သိယာ-၏၊ အပရိပုဏ္ဏေကင်္ဂယုတ္တော- သည်၊) န (ဟောတိ)-မဟုတ်၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) တဿ-ထို ဆဋ္ဌာယတန၏၊ (ဆဋ္ဌာ ယတနပစ္စယာဝယ် ပါဝင်သော အကြောင်းဆဋ္ဌာယတန၏၊) အနင်္ဂတ္တာ-အင်္ဂါ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောဟူသော စကားရပ်၌၊ ဖဿောယေဝ-သည်သာ၊ အင်္ဂီ-အင်္ဂါတည်း၊ ဆဋ္ဌာ- ယတနံ-သည်၊ (အင်္ဂံ)-အင်္ဂါသည်၊ န-မဟုတ်၊ တဿ-ထိုဆဋ္ဌာယတန၏၊ တသ္မာ အနင်္ဂတ္တာ-ထိုသို့အင်္ဂါမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အယံ-ဤ စတုတ္ထဝါရသည်၊ အပရိပုဏ္ဏေကင်္ဂယုတ္တော-သည်၊ န (ဟောတိ)၊ က္ကတိ-ဤကား အဖြေတည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အဋ္ဌကထာယံ-ရှေးအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ပဌမော-ပဌမဝါရကို၊ (ဂဟိတော၌စပ်၊) သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဋ္ဌေန-အလုံးစုံသော တရားတို့ကိုသိမ်းယူနိုင်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ (ဂဟိတော-ယူတော်မူအပ်ပြီ၊) ဒုတိယော-ကို၊ ပစ္စယဝိသေသဋ္ဌေန-ပစ္စည်း၏ထူးသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ (ဂဟိတော)၊ တတိယော-ကို၊ ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ- စပ်သဖြင့်၊ (ဂဟိတော)၊ စတုတ္ထော-ကို၊ ဩပပါတိကသတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဂဟိတော၊ [ဤလည်း ပကာရတစ်ခု၊]

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ပဌမော-ကို၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဋ္ဌေန-အားဖြင့်၊ (ဂဟိတော)၊ ဒုတိယော-ကို၊ ပစ္စယဝိသေသဋ္ဌေန-အားဖြင့်၊ (ဂဟိတော)၊ တတိယော-ကို၊ အပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန-မပြည့်စုံသော အာယတနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဂဟိတော)၊ [ပဉ္စာယတနမပါသောကြောင့်“အပရိပုဏ္ဏာယတန”ဟု ဆိုသည်၊] စတုတ္ထော-ကို၊ ပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတော၊ [ဤလည်းပကာရတစ်ခု၊]

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ပဌမော-ကိုသဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဋ္ဌေနေဝ-အားဖြင့်ပင်၊ (ဂဟိတော)၊ ဒုတိယော-ကို၊ မဟာနိဒါနသုတ္တန္တဝသေန-မဟာနိဒါနသုတ်နှင့်စပ်သဖြင့်၊ (ဂဟိတော)၊ တတိယော-ကို၊ ရူပဘဝဝသေန-ဖြင့်၊ (ဂဟိတော)၊ စတုတ္ထော-ကို၊ ကာမဘဝဝသေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတော၊ [ဤလည်းပကာရတစ်ခု၊] ဣတိ-ဤသို့၊ (အာစရိယေဟိ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊ ဝုတ္တံ)။

တတ္ထ-ထိုလေးပါးသောဝါရတို့တွင်၊ ပဌမော-ကို၊ [ဝုတ္တော ဌှပ်စပ်၊] ဝါ-သည်၊ [ပဝိသတိ ဌှပ်စပ်၊] ဒုတိယာဒီသု-ကုန်သော၊ တိသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု ဝါရေသု-တို့တွင်၊ ကတ္ထစိ-တစ်စုံတစ်ခုသောဝါရ၌၊ န ပဝိသတိ-မဝင်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ပဝိသတိယေဝ-ဝင်သည်သာ၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ သေသာနံ-ပဌမဝါရမှ ကြွင်းသော ဝါရတို့၏၊ ဝိသေသော-အထူးသည်၊ ပရတော- နောက်၌၊ အာဝိ-ထင်ရှားစွာ၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့။

တဿ-ထိုအထူးကို၊ အာဝိဘာဝတ္ထံ-ထင်စွာဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ [“ဥပ-လက္ခယေ ”ဌှပ်စပ်၊] ယတ္ထ-အကြင် ဝါရစတုက္ကနှင့် တစ်ပါးစီ တစ်ပါးစီသောဝါရ၌၊ ယံ အကြင်စကားကို၊ အညထာ-သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌ ဟောတော်မူအပ်သော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ယဟိ-အကြင်ဝါရ၌၊ ယံစာပိ-အကြင်စကားကိုလည်း၊ အဝုတ္တံ-ဟောတော်မူမူအပ်၊ ယံ-အကြင်အကြောင်းတရားသည်၊ ယဿ-အကြင်အကျိုးတရားအား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ) တံ သဗ္ဗ-ထို အလုံးစုံကို၊ ဥပလက္ခယေ-မှတ်သားရာ၏။

တတြ-ထိုဂါထာ၌၊ [“တတြာတိ ဥပလက္ခဏာကာရေ ”ဟု ယောဇနာ၌ စွဲလေ၏၊] အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ နယော-တည်း၊ တာဝ-ဝိသေသမှ ရှေးဦးစွာ၊ (ပဌမဝါရ ၌ မည်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူ၏စသော အထူးမှ ရှေးဦးစွာ)

ယံ ယတ္ထ အညထာ ဝုတ္တံ။ ။ “တတြာယံ နယော”စသော အကျယ် စကား၌ “ဧတေသုပိ ဝါရေသု”သည်လည်းကောင်း၊ နောက်၌လာမည့် ပဌမဝါရ စသည်သည်လည်း ကောင်း ယတ္ထ၏အနက်ပြတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဝါရစတုက္ကေ ဧကေကဝါရေ စ”ဟု ၂-မျိုးဖွင့်သည်၊ အကျယ်စကား၌ “သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ဝိယ သင်္ခါရာတိ အဝတ္တာ သင်္ခါရောတိ ဝုတ္တံ”သည် “ယံ အညထာ ဝုတ္တံ”၏ အနက်ပြတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “သုတ္တန္တဘာဇနီ ယတော အညထာ သင်္ခါရောတိ ဝုတ္တံ”ဟုဖွင့်သည်။

တံ သဗ္ဗ။ ။ ရှေ့ ၃-ပါဒ၌ရှိသော ယံသဒ္ဓါ၏ အနက်အားလုံးကို “တံ သဗ္ဗ”ဟု ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် “ထိုဝါရ၌ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ထိုစကားကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဝါရ၌ မဟောအပ်သော ထိုစကားကိုလည်းကောင်း ထို အကြောင်းတရား၏ ထိုအကျိုးတရားအား ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို လည်းကောင်း၊ ဥပလက္ခယေ-မှတ်သားရာ၏”ဟု အကျယ်စွဲပါ။

(နိဒ္ဒိဋ္ဌေန-သော) အဝိသေသေန-အထူး မမ သာမညအားဖြင့်၊ [သင်္ခါရောတိ
 ဝုတ္တံ ဌ်စပ်၊] စတုသုပ္ပါ- ၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေသု-ဤဝါရတို့၌၊ [သင်္ခါ
 ရောတိ ဝုတ္တံ ဌ်စပ်၊] သုတ္တန္တဘာဇနီယေ ဝိယ-သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌ကဲ့သို့၊ သင်္ခါ
 ရာတိ-သင်္ခါရာဟူ၍၊ အဝတ္တာ-(ဗဟုဝုဋ်ဖြင့်)ဟောတော်မမူပဲ၊ သင်္ခါရောတိ-ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ-(ဧကဝုဋ်ဖြင့်) ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ-ထို သင်္ခါရောဟူသော ဧကဝုဋ်
 စကားကို၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဝုတ္တံ-နည်း၊) ဣတိ(စေ)-ဤသို့မေးအံ့၊ (သင်္ခါရဿ-
 ဇာ၊) ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ-တစ်ခုသောစိတ္တက္ခဏ၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 (တံ-ထို သင်္ခါရောဟူသော ဧကဝုဋ်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊)
 ဟိ-ချဲ့၊ တဩ-ထို သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌၊ နာနာစိတ္တက္ခဏိကော-အထူးထူးသော
 စိတ္တက္ခဏ၌ဖြစ်သော၊ ပစ္စယာကာရော-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ ဝိဘတ္တော-ဝေဘန်
 တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣမ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ ဧကစိတ္တက္ခဏိကော-တစ်ခု
 သော စိတ္တက္ခဏ၌ဖြစ်သော၊ (ပစ္စယာကာရော-ကို၊) အာရဒ္ဓေါ-အားထုတ်
 တော်မူအပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-၌၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ စေတနာ-
 တို့သည်၊ န သန္တိ-မရှိကုန်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သင်္ခါရာတိ အဝတ္တာ သင်္ခါရောတိ
 ဝုတ္တံ။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဝါရတို့တွင်၊ ပဌမဝါရေ-၌၊ ဧကစိတ္တက္ခဏပရိယာပနန္တဓမ္မ
 သင်္ဂဟဏတော-တစ်ခုသောစိတ္တက္ခဏ၌အကျုံးဝင်သောတရားတို့ကို သိမ်းယူနိုင်
 ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဌာနသာဓာရဏတော စ-အလုံးစုံသော ဝါရ
 ဟူသော ဌာနနှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရူပ-ရူပကို၊
 ဆဋ္ဌေတွာ-ပယ်စွန့်၍၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမံတွေဝ-ဟူ၍သာ၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်
 မူအပ်ပြီ၊ [ဤစကားလည်း အညထာ ဝုတ္တံ၏ အကျယ်ပင်တည်း၊] ဟိ-ချဲ့၊ တံ-ထို
 နာမံသည်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏပရိယာပနန္တ-သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဌာနသာဓာရဏဉ္စ-
 သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ ကတ္တစိ-အချို့သော၊ ဝိညာဏပဝတ္ထိဌာနေ-
 ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ရာဌာန၌၊ န ပဝတ္တတိ-မဖြစ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ပဝတ္တတိ ဧဝ-
 ဖြစ်သည်သာ။)

ပဌမဝါရေ ပနေတ္ထ။ ။ “သင်္ခါရော”ဟု ဟောတော်မူပုံသည်ဝါရ၄-ပါးလုံးနှင့်
 ဆက်ဆံ၏၊ ထို့ကြောင့်“သင်္ခါရော”ဟုဟောတော်မူပုံကိုပြရာ၌“အဝိသေသေန စတုသု”ဟု
 စ၍“သင်္ခါရောတိ ဝုတ္တံ”တိုင်အောင်ပြပြီးလျှင် ပဌမဝါရ၌ဟောတော်မူပုံကိုသာ သီးခြားပြလို
 သောကြောင့် “ပဌမဝါရေ ပနေတ္ထ”စသည်ကို မိန့်သည်။

ဧကစိတ္တံ၊ ပ၊ သာဓာရဏတော စ။ ။ ဤဟိတ်တို့၏ သမ္မာန်သည်
 ‘ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမန္တေဝ’၌ ဝိညာဉ်နှင့် နာမံတည်း“နာမန္တေဝ ဝုတ္တံ”၌ ဧဝဖြင့် ရူပကို
 ဟောတော် မမူဟု ကန့်၏ ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌“အဝုတ္တဉ္စာပိ”အရ“ရူပံကို ဟောတော်မမူ”ဟု
 ပဌမသိခဲ့ပါ။

စ-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤပဌမဝါရ၌၊ ဧကစိတ္တက္ခဏပရိယာပနော-
 သော၊ ဧကောဝ-တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဖဿော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ တသွာ-
 ကြောင့်၊ တဿ-ထိုတစ်ပါးသော ဖဿအား၊ အနုရူပံ-လျော်သော၊ ပစ္စယဘူတံ-
 အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ အာယတနံ-ကို၊ ဂဏှန္တော-ယူတော်မူလိုသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ သဠာယတနဌာနေ-၌၊ နာမပစ္စယော ဆဌာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ ဧကံ-
 သော၊ မနာယတနံယေဝ-ကိုသာ၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုမနာ
 ယတနသည်၊ ဧကဿ-သော၊ အကုသလဖဿဿ-အကုသိုလ်ဖဿအား၊ အနု
 ရူပံ-သော၊ ပစ္စယဘူတံ-အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ရှေးနိဿယ၌
 အနုရူပပစ္စယဘူတံဟု သမာသ်ရှိ၏၊ ကောင်းပါသည်၊ အကျယ်နိဒ္ဒေသ၌
 အကုသိုလ်ဖဿကို စ၍ဟောတော်မူသောကြောင့် “အကုသလဖဿဿ”ဟု
 အကုသလကို ထည့်၍ ဆိုသည်။]

စ-ဆက်၊ ဧတံ-ဤမနာယတနဟူသောနာမ်ကို၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ
 ဧတ္တာပိ-သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ်ဟူသော ဤအင်္ဂါ၌လည်း၊ ဝါ-ဤအင်္ဂါတုန်းက
 လည်း၊ ကာမံ ဝုတ္တံ-အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ (“ဝိညာဏံ” ဟူသော
 နာမည်ဖြင့် အကယ်၍ကားဟောတော်မူအပ်ပါပေပြီ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူ
 အပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ ဟေတုဖလဝိသေသဒဿနတ္ထံ-အကြောင်း အထူး၊ အကျိုး
 အထူးကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ အင်္ဂုပုဏ္ဏတ္ထံစ-အင်္ဂါပြည့်ခြင်း
 အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဝါ-ထပ်၍၊ ဣဓ-ဤနာမ ပစ္စယာ
 ဆဌာယတနံဟူသော ပါဌ်၌၊ ဂဟိတံ-ယူတော်မူအပ်ပြီ။

ယသွာ စ ।ပေ၊ မနာယတနံယေဝ အာဟ။ ။ “မနာယတနံယေဝ”၌ ဧဝံဖြင့်
 စက္ကာယတနစသော ရှေ့ ၅-ပါးကို ဟောတော်မူဟု ကန့်၏၊ ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌ “အဝုတ္တဉ္စာပိ”
 အရ ရုပ်အာယတနတို့ကို ဟောတော်မူမဟုလည်း ဒုတိယသိပါ၊ ရုပ်အာယတနကို ဟောတော်
 မမူလျှင် သုတ္တန္တဘာဇနိယအတိုင်း “သဠာယတနံ”ဟုဟောတော်မူပုံကို “အဝုတ္တံ”အရ သိ၍
 “အညထာ အဝုတ္တံ”အရ “ဆဌာယတနံ”ဟုဟောတော်မူပုံကိုလည်း သိပါ၊ ဋီကာ၌ ဤအတိုင်း
 ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့ရုပ်ကို ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်းကို “ယသွာ ।ပေ၊ ဖဿော တသွာ”ဟု
 အဌကထာအတိုင်းသိပါ၊ “တံ ဟိ ।ပေ၊ ပစ္စယဘူတံ”ကား မနာယတနကို ဟောတော်မူရခြင်း၏
 အကျိုးပြတည်း။

ကာမဉ္စေတံ ।ပေ၊ ဂဟိတံ။ ။ဤအဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်းသည် စိတ္တက္ခဏ
 တစ်ချက်၌ အတူဖြစ်သော တရားတို့ကိုသာ ပြရာနည်းဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရပစ္စယာတုန်းက
 ဝိညာဉ် ဟူသောနာမည်ဖြင့် ယူအပ်ပြီးသော စိတ်ကို “နာမပစ္စယာ ဆဌာယတနံ”ဟူသောပါဌ်၌
 ဆဌာယတန(မနာယတန)ဟူသော နာမည်ဖြင့် ထပ်၍မယူသင့်၊ သို့ပါလျက် အဘယ်အကျိုး
 ငှါ ထပ်၍ ယူအပ်ပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ကာမဉ္စေတံ”စသည်ကို မိန့်သည်၊
 ဟေတုဖလဝိသေသဒဿနအကျိုး၊အင်္ဂုပုဏ္ဏအကျိုးငှါ ထပ်၍ယူအပ်ပါသည်-ဟူလို။

ဟိ-ချဲ့၊ တကြ-ထိုသင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ ဟူသောပါဌ်၌၊ စေတသ-ဤဝိညာဉ်၏။ ဝိသေသေန-အထူးအားဖြင့်၊ သင်္ခါရော-သည်၊ ဟေတု-အကြောင်းတည်း၊ အဝိသေသေန-အထူးမမ၊ သာမညအားဖြင့်၊ နာမံ-နာမ်သည်၊ (ဝိညာဉ်ဟူသော နာမ်သည်)၊ ဖလံ-အကျိုးတည်း၊ ပန-ကား၊ ဣမ-ဤနာမပစ္စယာ ဆဌာယတနံ ဟူသော ပါဌ်၌၊ အသ-ထို ဆဌာယတန ဟူသော ဝိညာဉ်၏၊ အဝိသေသေန-အားဖြင့်၊ နာမံ-သည်၊ ဟေတု-တည်း၊ ဝိသေသေန-အားဖြင့်၊ ဖဿော-သည်၊ ဖလံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သောကာ ဒယော-တို့ကို၊ [န ဂဟိတာ-၌ ပဓာနအဖြစ်ဖြင့်စပ်]ဝါ-တို့သည်၊ [န သမ္ဘဝန္တိ၊ န ပဝတ္တန္တိ-၌ အပဓာနအဖြစ်စပ်] သဗ္ဗေ-အလုံးစုံတို့သည်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-၌၊ န သမ္ဘဝန္တိ-မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ စ-သည်သာမကသေး၊ သဗ္ဗသ္မိ-သော၊ စိတ္တပဝတ္တိဌာနေ စေတ-စိတ်ဖြစ်ရာဌာနဟူသော ဘဝ၌လည်းကောင်း၊ စိတ္တေစ-စိတ်၌လည်းကောင်း၊ န ပဝတ္တန္တိ-မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ န ဂဟိတာ-မယူအပ်ကုန်၊ [အဘိဓမ္မ ဘာဇနီယနည်း၌ ဟောတော်မမူအပ်ကုန်-ဟူလို]

ပန-ဆက်၊ ဇာတိဇရာမရဏာနိ-တို့ကို၊ [ဂဟိတာနိ ၌စပ်] အစိတ္တက္ခဏ မတ္တာနိ-စိတ္တက္ခဏတစ်ချက် အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သည်၊ သမာနာနိဝိ-ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ စိတ္တက္ခဏေ-၌၊ အန္တောဂဓတ္တာ-အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အတွက်၊ အင်္ဂုလဏတ္ထံ- ၁၂-ပါးသော အင်္ဂါ၏ပြည့်စုံခြင်း

တကြ ဟိ၊ ပေ၊ ဖလံတိ ။ ။ ထိုအကျိုး ၂-ပါးတွင် အင်္ဂုပုဏ္ဏအကျိုးမှာ ထင်ရှားသောကြောင့် မချဲ့တော့ဘဲ ဟေတုဖလဝိသေသနဒဿန အကျိုးကိုသာ ချဲ့ပြလို သောကြောင့် “တကြ ဟိ” စသည်မိန့်၊ “နာမံ” အရ၌ ဝိညာဉ်ဟူသောနာမ်၊ စေတသိက် ခန္ဓာ ၃-ပါးဟူသောနာမ် ၂-မျိုးလုံးကို ရနိုင်၏၊ မှန်၏၊-ဝိညာဉ်နှင့် စေတသိက်ခန္ဓာ ၃-ပါးသည် ခွဲ၍ မဖြစ်ကြ၊ ထို့ကြောင့် “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ” တုန်းက အကျိုးဝိညာဉ်ဟူသည် ဤစိတ် စေတသိက် နာမ်ပင်ဖြစ်၍ “သဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော” ၌အကြောင်းမနာယတန ဟူသည် လည်း ဤစိတ် စေတသိက် နာမ်ပင်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် “အဝိသေသေန-ဝိညာဉ်နာမ်၊ စေတသိက်နာမ်ဟု မခွဲခြားဘဲ သာမည” ဟုဆိုသည်။

ဇာတိဇရာမရဏာနိ ပန ။ ။ သောစသည်တို့သည် စိတ္တက္ခဏတစ်ခု၌ လည်း အတူမဖြစ်နိုင်ကြ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ သောကစသည် မဖြစ်ရကား စိတ်ဖြစ်ရာ ဘုံဌာန တိုင်း၌လည်း မဖြစ်ကြ၊ ထို့ကြောင့် ဧကစိတ္တက္ခဏိက တရားစုတို့ကိုသာ ဟောပြောရာဖြစ်သော ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌ ဟောတော်မမူလျှင် ရှိပါစေတော့၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို ဇာတိ၊ ရင့်ခြင်းကို ဇရာ၊ ပျက်ခြင်းကို မရဏဟုဆိုရကား စိတ္တက္ခဏတစ်ချက်(ခဏငယ် ၃-ချက်)ခန့်မျှ မတည်နိုင်သော ဇာတိဇရာမရဏတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ် ရှိရကား “ဇာတိဇရာမရဏာနိ ပန” စသည်ကို မိန့်သည်၊ ပါဌ်လျှောက်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ် သိလောက်ပြီ။

အကျိုးငှာ၊ ဂဟိတာနိ-ယူတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-ယံ ယထာ ပစ္စယော ယဿဟူသော အကျဉ်းပါငြ်၏ အကျယ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ [“ဝေဒိတဗ္ဗံ”၌စပ်၊] ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ [ဧတ္ထ-ဤပဌမဝါရ၌” ဟု ရှေးနိဿယ၌ စွဲ၏၊] ယံ-အကြင်တရားကို၊ အညထာ-တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ယဉ္စ-အကြင်တရားကိုလည်း၊ အဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်၊ တံ-ထို ဟောအပ်၊ မဟောအပ်သော တရားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ပစ္စယစတုတ္ထ၌၊ [“ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီ၌” ဟု ရှေးနိဿယ စွဲ၏၊] ဣတော-ဤ ပဌမဝါရမှ၊ ပရေသု-ကုန်သော၊ ဝါရေသု-၃-ဝါရတို့၌၊ ယံ-အကြင် အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တဿ-ထို အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်၏၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဝုတ္တနယေနော-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဝါရေ-၌၊ ယော ယော ဝိသေသော-သည်၊ အာဂတော-လာ၏၊ တံ တံ-ထိုထို အထူးကို၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ-ထိုထို လာရာ ဝါရ၌သာ၊ ပကာသယိဿာမ-အံ။

ပန-ကား၊ ယံ ယထာ ပစ္စယော ယဿာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါငြ်၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) သင်္ခါရဿ-အား၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မသာဓာရဏေဟိ- သမ္ပယုတ်တရား၏အဖြစ်ဖြင့် ဆက်ဆံကုန်သော၊ သဟဇာတ၊ ပေ၊ ပစ္စယေဟိ- ကုန်သော၊ ဆဟိ-၆-ပစ္စည်းတို့လည်းကောင်း၊ ဟေတုပစ္စယေနစ-ဟေတုပစ္စည်း လည်းကောင်း၊ [သမ္ပယုတ္တဓမ္မသာဓာရဏ မဟုတ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းကို သီးခြားခွဲ၍ ဆိုသည်၊] ဣတိ-သို့၊ သတ္တဓာ၊ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ တတ္ထ-ထို ၇-ပစ္စည်းတို့တွင်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဟေတုစတုတ္တာဒိနိ-ကုန်သော၊ [ဋီကာ၌ “ဟေတုကာဒိနိ”ဟု ဆိုသည်၊] တိဏိ-ကုန်သော၊ စတုတ္တာဒိနိ-တို့ကို၊ အဝိဂတသမ္ပယုတ္တအညမညပစ္စယဝသေန-ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဓ-ဤအဝိဇ္ဇာက သင်္ခါရအား

ဝေဒိတဗ္ဗံ ။ ။ “တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ရောက်မှ ဂါထာ၌ “ယံ အညထာ ဝုတ္တံ၊ ယဉ္စ အဝုတ္တံ” ဟူသော ရှေ့ ၂-ပါး၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ပြီးသည်၊ ထို့ကြောင့် ရှုပုံကိုလည်း ကောင်း၊ သဠာတနံကိုလည်းကောင်း၊ သောကစသည်ကိုလည်းကောင်း မဟောခြင်းကို “ယဉ္စ အဝုတ္တံ”ဟု မှတ်ပါ၊ “သင်္ခါရော” ကိုလည်းကောင်း၊ “နာမရူပ” အရာ၌ “နာမ” ကိုလည်းကောင်း၊ “ဆဋ္ဌာယတနံ” ကို လည်းကောင်း၊ “ယံ အညထာ ဝုတ္တံ” ဟု မှတ်ပါ။

တိဏိ စတုတ္တာနိ၊ ပေ၊ ဝုတ္တာနိ ။ ။ “အဝိဂတ သမ္ပယုတ္တ အညမညပစ္စယ ဝသေန”ကို တိဏိ စတုတ္တာနိနှင့် အစဉ်အတိုင်းတွဲ၍ “ဟေတုစတုတ္ထကို အဝိဂတပစ္စည်းနှင့် စပ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ သမ္ပယုတ္တစတုတ္ထကို သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းနှင့်စပ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ အညမညစတုတ္ထကို အညမညပစ္စည်းနှင့်စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း ဟောတော်မူအပ်ပြီ” ဟု အဓိပ္ပါယ် မှတ်ပါ။

ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၌၊ တာနီ-ထို ၃-ပစ္စည်းတို့ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ အဝသေသာနံ-ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သင်္ခါရဿ-အား၊ စတုဓာ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ ဣတိ- ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။

သင်္ခါရော-သည်၊ ဝိညာဏဿ-အား၊ သာဓာရဏေဟိ-သမ္ပယုတ်တရား၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆက်ဆံကုန်သော၊ ဆဟိ-၆ ပစ္စည်းတို့လည်းကောင်း၊ [သဟဇာတ စသော ပစ္စည်းတို့ကို ဆိုသည်၊] ကမ္မာဟာရပစ္စယေဟိ၊ တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ- သို့၊ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော (ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရှစ်ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါ သော်လည်း၊ ဣဓ-ဤသင်္ခါရက ဝိညာဉ်အားကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ပြရာ၌၊ တယော-ကုန်သော၊ တေယေဝ-ထိုအဝိဂတသမ္ပယုတ္တအညမညပစ္စည်းတို့ကိုပင်၊ အပနေတွာ-၍၊ ပဉ္စဓာ (ပစ္စယော၊ဟောတိ)၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ နာမဿ-အား၊ သာဓာရဏေဟိ-ကုန်သော၊ ဆဟိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိယာဟာရာဓိပတိဟိ စ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ နဝဓာ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင် ကိုးပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း၊ ဣဓ-ဤဝိညာဉ်က နာမ်အား ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကိုပြရာ၌၊ တယော-အဝိဂတ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အညမည ပစ္စည်း ၃-ပါးတို့ကို၊ အပနေတွာ၊ ဆဓာ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။

နာမံ-စေတသိတ်ခန္ဓာဟူသော နာမ်သည်၊ ဆဋ္ဌာယတနဿ-၆ ခုမြောက် မနာယတနအား၊ သာဓာရဏေဟိ-ကုန်သော၊ ဆဟိ-တို့လည်းကောင်း၊ [ဣတိ ၌စပ်၊] ပန-အထူးကား၊ ဧတ္ထ-ဤ စေတသိက်နာမ်အပေါင်းတွင်၊ ကိဉ္စိ-အချို့သော နာမ်သည်၊ (ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ ပညာသည်၊) အဓိပတိပစ္စယေန-လည်းကောင်း၊ (ဆန္ဒဓိပတိ စသည်ကိုဆိုသည်၊) ကိဉ္စိ-အချို့သောနာမ်သည်၊ (ဖဿ၊ စေတနာ၊ ဝိညာဏာဟာရသည်၊) အာဟာရပစ္စယာဒီဟိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ အနေကဓာ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင်များသောအပြားအားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပါသော်လည်း၊ ဣဓ-ဤ စေတသိက်ခန္ဓာဟူသောနာမ်က ဆဋ္ဌာယတနအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၌၊ တယော-ကုန်သော၊ တေယေဝ-တို့ကိုပင်၊ အပနေတွာ- ၍၊ တိဓာဝါ-၃ ပါး အပြားအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စတုဓာဝါ-အားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဓာဝါ- အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)။

တိဓာ စတုဓာ ပဉ္စဓာ ဝါ။ ။သညာ၊ မနသိကာရ စသော တရားတို့ကို ရည် ချယ်၍ “တိဓာ” ဟု ဆိုသည်။ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္တိ ပစ္စည်း ၃-ပါးတည်း၊ ဖဿ၊ စေတနာ စသည်တို့ကား ထို ၃-ပါး၌ အာဟာရစသည်ထည့်၍ စတုဓာဖြစ်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝိတက် စသည်တို့မှာ ထို ၃-ပါး၌ ဈာန၊ ဣန္ဒြိယ စသည်ထည့်၍ ပဉ္စဓာ ဖြစ်၏။ [ဋီကာ၌ “ဆဓာ ဝါ” ဟုလည်း ဝိကပ်ပြု၍ သမာဓိ အတွက် ရိုးရာ ၃-ပါးတွင် ဈာန၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ ပစ္စည်းထည့်၍ ၆-ပါးသရုပ်ကို ထုတ်ပြထားသည်။]

ဝိညာဏ်-သည်၊ နာမဿ-အား၊ (ပစ္စယော)ယထာ-ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-
 တူ၊ ဆဋ္ဌာယတနံ-သည်၊ ဖဿဿ-အား၊ (ပစ္စယော ဟောတိ)၊ ဖဿော-သည်၊
 ဝေဒနာယ-အား၊ သာဓာရဏေဟိ-ကုန်သော၊ ဆဟိ-တို့လည်းကောင်း၊ အာဟာရ
 ပစ္စယေန စ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ သတ္တဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ပင်
 ၇-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း၊ ဣဓ-ဤ ဖဿက ဝေဒနာအား
 ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ပြရာ၌၊ တယော တေယေဝ အပနေတွာ၊ စတုဓာ
 (ပစ္စယော ဟောတိ)။

ဝေဒနာ-သည်၊ တဏှာယ-အား၊ သာဓာရဏေဟိ၊ ဆဟိ-တို့လည်းကောင်း၊
 ဈာနိန္ဒြိယ ပစ္စယေဟိ စ-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ အဋ္ဌဓာ၊ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)
 ပန-ထိုသို့ပင် ရှစ်ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း၊ ဣဓ- ဤ ဝေဒနာက
 တဏှာအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကိုပြရာ၌၊ တယော-ကုန်သော၊ တေယေဝ-
 တို့ကိုပင်၊ အပနေတွာ၊ ပဉ္စဓာ (ပစ္စယော၊ ဟောတိ)၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သင်္ခါရဿ-
 အား၊ (ပစ္စယော) ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ တဏှာ-သည်၊ ဥပါဒါနဿ-အား၊ (ပစ္စယော၊
 ဟောတိ)၊ [ဤ၌လည်း “ ဧဝံ ” ကို တဏှာ ဥပါဒါနဿ သို့လှည့်စပ်ဖို့ရန် “ယထာ
 အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဿ ပစ္စယော၊ ဧဝံ တဏှာ ဥပါဒါနဿ ပစ္စယောတိ ယောဇနာ ”
 ဟု ယောဇနာဖွင့်၏၊ အဓိပ္ပါယ်လည်း ထင်ရှားပြီ၊ ဥပါဒါနံ-သည်၊ ဘဝဿ-အား၊
 သာဓာရဏေဟိ ဆဟိ၊ မဂ္ဂပစ္စယေနစ၊ ဣတိ သတ္တဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)၊ ပန-
 ထိုသို့ ၇-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသော်လည်း၊ ဣဓ-ဤဥပါဒါနံက ဘဝအား
 ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကိုပြရာ၌၊ တယော တေယေဝ-တို့ကိုပင်၊ အပနေတွာ
 စတုဓာ (ပစ္စယော ဟောတိ)၊ ဘဝေါ-သည်၊ ဇာတိယာ-အား၊ [ပစ္စယော၌စပ်၊]

ဆဋ္ဌာယတနံ ၊ပေ၊ ဧဝံ။ ။ ဝိညာဏ်သည် နာမ်အား ၉-ပစ္စယသတ္တိဖြင့်
 ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြခဲ့ပြီ၊ ထိုအတူ ဆဋ္ဌာယတနဟူသော ဝိညာဏ်သည် ဖဿအား ထို ၉-
 ပစ္စယသတ္တိဖြင့်ပင် ကျေးဇူးပြုနိုင်၏၊ ရိုးရာ ၃-ပါးကိုပယ်၍ ၆-ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုပုံ
 ကိုသိပါ၊ ထို့ကြောင့် ဧဝံကို “ဆဋ္ဌာယတနံ ဖဿဿ”ဟုရှေ့လှည့်စပ်ရသည်၊ ဧဝံနောက်၌
 ပိုဒ်ခတ်ပါ၊ [ယထာဝိညာဏ်နာမဿ ပစ္စယော၊ ဧဝံ ဆဋ္ဌာယတနံ ဖဿဿ ပစ္စယောတိ
 ယောဇနာ၊-ယောဇနာ။]

ဥပါဒါနံ ၊ပေ၊ သတ္တဓာ။ ။ ဤ၌ ဥပါဒါနံဟုဆိုသော်လည်း ကာမုပါဒါနံမှ
 တစ်ပါးကြွင်း ၃-ပါးကိုယူပါ၊ “ကာမုပါဒါနံက ဘဝအားကျေးဇူးပြုပုံမှာ တဏှာတုန်းက ဆိုခဲ့ပြီး
 ဖြစ်သောကြောင့် အထူးမဆိုတော့”ဟု ငြိမာမိန့်သည်။ ထို့ကြောင့် တဏှာ ဥပါဒါနဿ ယထာ
 အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဿ၊ ဧဝံ”ဟု ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း “သတ္တဓာ ပစ္စယော”ဟု ကာမုပါဒါနံက
 ကမ္မဘဝအား ကျေးဇူးပြုပုံကို သိပါ။ [“သင်္ခါရဿ ဧဝံ”၌ ပိုဒ်ခတ်၍ နိဿယအတိုင်း
 ရှေ့လှည့်စပ်ပါ။]

ယသွာ-ကြောင့်၊ ဣမ-ဤဘဝကဇာတိအားကျေးဇူးပြုသည်၏ဇာတိအား
ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို ပြရာ၌၊ သင်္ခတလက္ခဏံ-သင်္ခတတရားတို့၏
အမှတ်အသားဖြစ်သော ဥပါဒ်ကို၊ ဇာတိတိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊
တသွာ-ကြောင့်၊ ပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန-ဥပနိဿယ
ပစ္စည်းဖြင့်သာ၊ ပစ္စယော (ဟောတိ) တထာ-တူ၊ (ပရိယာယ် ဥပနိဿယ
ပစ္စည်းဖြင့်သာ) ဇာတိ-သည်၊ ဇရာမရဏဿ၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) ဣတိ-
ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ယေ-အကြင်ဆရာတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏၊
(ကိ-နည်း)၊ ဣမသို့ စတုက္ကေ-ဤပဌမ စတုက္ကံ၌၊ သဗ္ဗေသမ္ဗိ-အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရာဒိနံ-တို့အား၊ အဝိဇ္ဇာဒယော-တို့သည်၊ သဟဇာတပစ္စယေန-
သဟဇာတပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) (ကသွာ)-ကြောင့်၊
(ဣမသို့ စတုက္ကေ-၌၊ ပေ၊ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိညာယတိ-နည်း)၊ ဟိ
(ယသွာ)-ကြောင့်၊ သဟဇာတပစ္စယဝသေန-သဟဇာပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊
ပဌမဝါရော-ပဌမဝါရကို၊ (တစ်နည်း) ပဌမစတုက္ကော-ကို၊ အာရဒ္ဓေါ-အားထုတ်
တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ဣမသို့ စတုက္ကေ-၌၊ ပေ၊ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ
ဝိညာယတိ) ဣတိ ဝဒန္တိ၊ [ပဌမဝါရောကို “ပဌမစတုက္ကော”ဟု ဋီကာပြင်သည်၊]
တေ-ထိုဆရာတို့ကို၊ ဘဝါဒိနံ-ဘဝအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ-တို့အတွက်၊ တထာ-
ထိုသဟဇာတပစ္စယသတ္တိ၏၊ အဘာဝံစ-မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အဝိဇ္ဇာဒိနံ-

သင်္ခတလက္ခဏံ။ ။ သင်္ခတဿ-ကံစသောအကြောင်းတို့သည် ပြုစီမံအပ်သော
ရုပ်နာမ်တရား၏+လက္ခဏံ၊ (သင်္ခတတရားဟု သိကြောင်း အမှတ်အသားတည်း)၊ သင်္ခတ
လက္ခဏံ-သား၊ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ၊ ကတမာနိ တိဏိ၊
ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ၊ ဌိတဿ အညတ္တံ ပညာယတိ”ဟု ဟောတော်မူသော
ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ဥပါဒ်၊ ရင့်ခြင်း ဌိ၊ ပျက်ခြင်း ဘင်ကို “သင်္ခတလက္ခဏာ”ဟုဆိုသည် ဖြစ်ခြင်း
ဇာတိ၏ သင်္ခတလက္ခဏာဟူသည် ဥပါဒ်၊ ရင့်ခြင်း ဇရာ၏ သင်္ခတလက္ခဏာဟူသည် ဌိ၊
ပျက်ခြင်း မရဏ၏ သင်္ခတလက္ခဏာဟူသည် ဘင်တည်း။

ဘဝါဒိနံ တထာ အဘာဝံ။ ။ ဤပဌမစတုက္ကကို သဟဇာတပစ္စည်း၏
အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူလျှင် “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”၌လည်းကောင်း၊ “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ
မရဏံ” ၌လည်းကောင်း ဘဝစသည်တို့က ဇာတိစသည်တို့အား သဟဇာတသတ္တိဖြင့်
ကျေးဇူးပြုရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ကား ကျေးဇူးမပြုနိုင်၊ ကျေးဇူးမပြုနိုင်လျှင် ဟေတုစတုက္က
(အဝိဂတစတုက္က) စသည်တို့၌ ဇာတိ ဇရာမရဏတို့ကို မဟောဘဲ ချန်ထားသကဲ့သို့ ဤပဌမ
စတုက္က၌လည်း မဟောဘဲ ချန်ထားရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့လည်း ချန်၍မထား၊ ထိုကြောင့် ပဌမ
စတုက္ကကို သဟဇာတပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ဟောတော်မူအပ်၏ဟူသော ဝဒန္တိဆရာတို့၏ စကားကို
ပယ်ရှားပါလေ-ဟူလို။

တို့၏၊ ဝါ-တို့အတွက်၊) သေသပစ္စယာနံ-သဟဇာတပစ္စည်းမှ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၏၊ သမ္ဘဝံစ-ဖြစ်သင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒဿေတွာ-ပြု၍၊ ပဋိပက္ခိတဗ္ဗာ-ပယ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တေ-ထိုဆရာတို့ကို၊ ပေ၊ ဒဿေတွာ-၍၊ ပဋိပက္ခိတဗ္ဗာ-ကုန်သနည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဘဝေါ-သည်၊ ဇာတိယာ-အား၊ သဟဇာတပစ္စယော-သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဇာတိ-သည်၊ ဇရာမရဏဿ-အား၊ (သဟဇာတပစ္စယော) န (ဟောတိ၊) ဤကား “ဘဝါဒီနံ တထာအဘာဝံ ဒဿေတွာ”၏ ဒဠိတည်း၊ ၈-သည်သာမကသေး၊ ဧတေသံ သင်္ခါရာဒီနံ-တို့၏၊ အဝသေသာ-သဟဇာတပစ္စည်းတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ ယေ ပစ္စယာ-တို့ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ (ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူ အပ်ကုန်ပြီ၊) တေပိ-ထိုသဟဇာတပစ္စည်းမှ ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့သည်လည်း၊ သမ္ဘဝံန္တိယေဝ-ဖြစ်သင့်ကုန်သည်သာ၊ ဤကား “သေသပစ္စယာနဉ္စ သမ္ဘဝံ ဒဿေတွာ”၏ ဒဠိတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (တေ-ထိုသဟဇာတပစ္စည်းမှ ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့ကို ဆဉ္စေတု-စွန့်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တေ-တို့ကို၊ ပေ၊ (ဒဿေတွာ ပဋိပက္ခိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။)

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-ဒုတိယဝါရစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) ပဌမဝါရေ-၌၊ ယံ-အကြင်စကားရပ်ကို၊ ယတ္ထ-အကြင်ဝါရ၌၊ အညထာ-တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ယံ စာပိ-ကိုလည်း၊ ယဟိ-အကြင်ဝါရ၌၊ အဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်၊ ယဉ္စ-အကြင်အကြောင်းသည်လည်း၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ယဿ-အကြင်အကျိုးအား၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဒုတိယဝါရာဒီသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

[ဒုတိယဝါရ စသည်တို့၌ အားလုံးတူသည်ဟု မှတ်ရမည်လောဟု မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် “အယံ ပန ဝိသေသော”စသည်ကိုမိန့်၊ ပန-ကား၊ (တစ်နည်း) ပန-အထူးကား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ဒုတိယဝါရေ-၌၊ နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူပြီး၍၊ သဠာယတနဌာနေ-သဠာယတန၏အရာ၌၊ (သဠာယတနံဟု ဟောရမည့်ဌာန၌) ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခွန်း

သေသပစ္စယာနဉ္စ သမ္ဘဝံ။ ။ ဤပုဒ်ကို “ဘဝါဒီနံ”ဟူသော ရှေ့စကားနှင့် မတွဲဘဲ “အဝိဇ္ဇာဒီနံ”ဟု ထည့်ပါငြိထည့်၍ တွဲပါ။ “သေသ”၏အပါဒါန်ကို သဟဇာတပစ္စည်း ခံ၍ ဤစတုက္က၌ ဟောတော်မူအပ်သော အဝိဇ္ဇာစသည်တို့မှာ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့် တကွ ကြွင်းသောပစ္စည်းများလည်း ရထိုက်၏။ ထိုသို့အခြားသော ပစ္စည်းများရထိုက်ပုံကို ပြ၍လည်း ထိုဝဒန္တိဆရာတို့၏ စကားကို ပယ်ရှားပါလေ-ဟူလို၊ [“နဟိ ဘဝေါ”စသည်ကား ရှေ့စကားကို ထောက်ခံသော ဒဠိကရဏတည်း။ (တစ်နည်း) ဟေတုဝါကျတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကသ္မာထည့်၍ “ဟိ ယသ္မာ”ဟု ပေးရသည်။]

သောစကားကို၊ န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်၊ တံ-ထိုတစ်စုံ တစ်ခွန်းသောစကားကို၊ ကိမတ္ထံ-ငှာ၊ (န ဝုတ္တံ-နည်း၊) ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ပစ္စယဝိသေသဒဿနတ္ထုပ္ပေ-ဖဿ၏ပစ္စည်းအထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ မဟာနိဒါနဒေသနာသင်္ဂဟတ္ထုပ္ပေ-မဟာနိဒါနသုတ်ဒေသနာတော်ကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ (ကိဗ္ဗိ-ကို၊ န ဝုတ္တံ-အပ်၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။)

ဟိ-ချဲ့၊ ဖဿဿ-၏၊ ကေဝလံ-နာမမဗေဒ သက်သက်၊ [စ အနက်မရှိ၊] ဆဋ္ဌာယတနမေဝ-သည်သာ၊ ပစ္စယော-ပစ္စည်းသည်၊ န (ဟောတိ)-မဟုတ်သေး၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော-ဝေဒနာက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော၊ တယော-ကုန်သော၊ ခန္ဓာပိ-နာမ်ခန္ဓာတို့သည်လည်း၊ ပစ္စယာယေဝ-တို့သာတည်း၊ [ဤ ကား ပစ္စယဝိသေသဒဿနတ္ထု၏ အကျယ်တည်း၊] စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-ပစ္စယဝိသေသဒဿနတ္ထု၏ အကျယ်မှတစ်ပါး မဟာနိဒါနဒေသနာသင်္ဂဟတ္ထု၏ အကျယ်ကား၊ မဟာနိဒါနသုတ္တန္တေ-၌၊ အဿ-ထိုအရှင်အာနန္ဒာအား၊ [“ဝုတ္တော”၌ စပ်၊] အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ အတ္ထိ ဣဒပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ (ဤအကြောင်း တရားကြောင့် ဖြစ်သောဖဿသည် ရှိသလောဟူ၍)၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပုဋ္ဌေန-မေးအပ်သည်၊ သတာ-ဖြစ်လသော်၊ ဝါ-ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတ္ထိတိ-ဟူ၍၊ (ဤအကြောင်းတရားကြောင့် ဖြစ်သောဖဿသည် ရှိ၏ဟူ၍)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝစနိယံ-ဖြေဆိုထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ ကိပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ (အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဖဿသည် ရှိသနည်း ဟူ၍)၊ ဣတိ-သို့၊ စေ ဝဒေယျ-အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်) နာမရူပပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ (နာမ်ရုပ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဖဿ ရှိ၏ဟူ၍)၊ [ပါဠိတော်၌ “ရူပ”ပါသည်၊] ဣတိ ဝစနိယံ အဿ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သဋ္ဌာယတနံ-ကို၊ ဆဋ္ဌေတွာ-စွန့်၍၊ ဧကာဒသဂီကော-၁၁-ပါးသောအင်္ဂါရှိသော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ကို၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ [ဤတိုင်အောင် မဟာနိဒါနဒေသနာသင်္ဂဟတ္ထု၏အကျယ်တည်း၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣမဿ ပစ္စယဝိသေသဿ-ဤဖဿ၏ ပစ္စည်းအထူးကို၊ ဒဿနတ္ထံ-ငှါလည်းကောင်း၊ ဣမိဿာ မဟာနိဒါနသုတ္တန္တဒေသနာယ-ကို၊ ပရိဂ္ဂဟတ္ထံ စ-သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ ဒုတိယဝါရေ-၌၊ နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူ၍၊ သဋ္ဌာယတနဋ္ဌာနေ-၌၊ ကိဗ္ဗိ-ကို၊ န ဝုတ္တံ၊ ဣတိ-ဤကား အကျယ်အဖြေတည်း၊ ဧသ (ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-တတိယဝါရမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) ဒုတိယဝါရေ-၌၊ ဝိသေသော-တည်း။

ပန-ကား၊ တတိယဝါရေ-၌၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ-ဟူ၍၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ-၌၊ အာဂတမေဝ-လာပြီးသော အင်္ဂါကိုပင်၊ စတုတ္ထံ-၄-ခုမြောက်သော၊ အင်္ဂါကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ-ထို စတုတ္ထအင်္ဂါသည်၊ ပစ္စယာကာရဿ-

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏၊ ကေစိတ္တက္ခန္ဓာကတ္တာ-တစ်ခုသောစိတ္တက္ခန္ဓာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ-ဤ အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ အယုတ္တံ-မသင့်၊ ဣတိစေ-ဤသို့စောဒနာအံ၊ တံ-ထိုစတုက္ကအင်္ဂါသည်၊ အယုတ္တံ-မသင့်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ယုတ္တံဇေ-သင့်သည်သာ၊) [ရှေးနိဿယ၌“တံ”မပါ၊ စာသွားကောင်း၏၊] ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (န အယုတ္တံ-မသင့်မဟုတ်သင့်သနည်း၊) သကက္ခဏေ-မိမိရှိဆဲ ခဏ၌၊ ပစ္စယဘာဝတော-ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ န ယုတ္တံ-သည် သာ၊) ဟိ-ချဲ့၊ တတ္ထ-ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါးအပေါင်းတွင်၊ ရူပံ-သည်၊ စိတ္တက္ခန္ဓာတော-မှ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်၌၊ သစေပိ တိဋ္ဌတိ-အကယ်၍မူလည်းတည်စေဦးလော့၊ တထာပိ-ထိုသို့ပင် တည်ပါသော်လည်း၊ အဿ-ထိုရုပ်အား၊ တံ ဝိညာဏံ-သည်၊ သကက္ခဏေ-၌၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း၊ တာဝ-သဟဇာတစိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ ပုရေဇာတဿ-ရှေး၌ဖြစ်သော၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ-စိတ္တသမုဋ္ဌာန်အားလည်းကောင်း၊ အညဿ ဝါ-စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်မှ တစ်ပါးသော ရုပ်အားလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန-ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ၊) ဟိ-သာကေကား၊ ပစ္ဆာဇာတာ၊ ပေ၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ-ဟူသော၊ ဧတံ(ယုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပန-ကား၊ သဟဇာတဿ-တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ-အား၊ နိဿယပစ္စယယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယော (ဟောတိ၊) ယထာဟ-နည်း၊ စိတ္တစေတသိကာ၊ ပေ၊ ပစ္စယောတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ၊) [ဤစကားအရ တစ်ခုသော စိတ္တက္ခန္ဓာခန့် ကာလ၌ ဝိညာဉ်က ရုပ်အား ကျေးဇူးပြုပုံကို သိပါ။

ယဒိ ဧဝံ-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ ပုရိမဝါရေသု-ရှေ့ဝါရတို့၌၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (“ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ” ဟူ၍၊) န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (ဣမဿ ဝါရဿ-၏၊ ဝါ-ဤတတိယဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏၊ ဝါ-ကို၊) ရူပပဝတ္ထိဒေသံ-ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ရာ အရပ်ကို၊ (ဘုံကို၊) သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဒေသိတတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (န ဝုတ္တံ၊) ဟိ-ချဲ့၊ အယံ ပစ္စယာကာရော-ကို၊ ရူပပဝတ္ထိဒေသေ-ရုပ်၏ဖြစ်ရာအရပ်ဟူသော၊ ကာမဘဝေ-၌၊ ဂပ္ပသေယျကာနဉ္စေဝ-ဂပ္ပသေယျက သတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ အပရိပုဏ္ဏာယတနုဩပပါတိကာနဉ္စေ-မပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ ရူပါဝစရဒေဝါနဉ္စေ-ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါစပ်သဖြင့်၊ ဒေသိတော-အပ်ပြီ၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဧတ္ထ-ဤတတိယဝါရ၌၊ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ အဝတ္တာ-ဟောတော်မမူဘဲ၊ ဆဋ္ဌာယတနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-အပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုနာမ်ရုပ်နှစ်ပါး အပေါင်းတွင်၊ နာမံ-သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊

ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊ ပန-ကား၊ ရှုပ်-ကို၊ ဟဒယရှုပ်-ဟဒယရှုပ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုဟဒယရှုပ်သည်၊ ဧတဿဆဋ္ဌာယတနဿ-အား၊ နိဿယပစ္စယေနစေဝ-လည်းကောင်း၊ ပုရေဇာတပစ္စယေနစ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွိဓာ- ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤကား အကျယ်အဖြေတည်း၊ ဧသ(ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီကား၊ တတိယဝါရေ-၌၊ ဝိသေသော-တည်း။

ပန-ကား၊ စတုတ္ထဝါရော-ကို၊ ယောနိဝသေန-ယောနိနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ဩပပါတိ ကာနံ-ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော သတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ အာယတနဝသေန-အာယတနနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ-ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော သတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ ဘဝဝသေန-ဘဝနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ကာမာဝစရသတ္တာနံ-ကာမာဝစရသတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဧတ္ထ-ဤစတုတ္ထဝါရ၌၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုရုပ်နာမ် ၂-ပါးတို့တွင်၊ နာမံ-သည်၊ ဆဋ္ဌာယတနဿ-အား၊ သဟဇာတဒိတိ-သဟဇာတသတ္တိ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) စက္ခာယတနာဒိနံ-စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့အား၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန-ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) ရူပေ-ရုပ်၌၊ ဝါ-ရုပ်တွင်၊ ဟဒယရှုပ်-သည်၊ ဆဋ္ဌာယတနဿ-အား၊ နိဿယ၊ ပေ၊ ပစ္စယေဟိ-နိဿယပစ္စည်း၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ မဟာဘူတာနိ-မဟာဘူတ်တို့သည်၊ စက္ခာယတနာဒိနံ-တို့အား၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန-တို့ဖြင့်၊ (ပစ္စယော ဟောတိ) ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧသ(ဧသော)-ဤစတုတ္ထဝါရဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏိကော-တစ်ခုသော စိတ္တက္ခဏ၌ဖြစ်သော၊ ပစ္စယာကာရော-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤစတုတ္ထဝါရ၌၊ သဠာယတနပစ္စယာတိ-ဟူ၍၊ အဝတ္တာ-ဟောတော်မူမူ၌၊ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္ထော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီကား၊ စတုတ္ထဝါရေ-၌၊ ဝိသေသော-တည်း။

ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတေသံ-ဤဝါရတို့၏၊ နာနာကရဏံ-အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးကို၊ ဥ တွာ-သိပြီး၍၊ ပန-တစ်ဖန်၊ သဗ္ဗေသွေဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသု-ထိုဝါရတို့တွင်၊ ဝိသေသေန-တတိယဝါရ၊ စတုတ္ထဝါရတို့မှ ထူးသော အားဖြင့်၊ ပဌမကာ-ပဌမဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ- ၂-ပါးကုန်သော၊ ဝါရာ-တို့ကို၊ အရူပဘဝေ-အရူပဘုံ၌၊ ပစ္စယာကာရဒဿနတ္ထံ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၊ အရူပဘဝ သို့-၌၊ ရူပေ-ရုပ်နှင့်၊ အသမိဿာနိ-မရောနှောကုန်သော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါ တို့သည်၊ ပဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တတိယော-တတိယဝါရကို၊ ရူပဘဝေ-၌၊ ပစ္စယာကာရ

ဒဿနတ္ထံ-အကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ရူပဘဝသို့-၌၊ ရူပသမ္ပိဿတ္ထေ-ရုပ်နှင့်ရောနှောသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သဠာယတနံ-သည်။ န ပဝတ္တတိ-မဖြစ်၊ “နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ” ဟုသာ ဟောတော်မူသည်။ စတုတ္ထော-စတုတ္ထဝါရကို၊ ကာမဘဝေ-၌၊ ပစ္စယာ ကာရဒဿနတ္ထံ-ငှာ၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ကာမဘဝသို့-၌၊ သကလံ-အလုံးစုံသော၊ သဠာယတနံ-သည်။ ပဝတ္တတိ-၏၊ (ထို့ကြောင့် “နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ” ဟုဟောတော်မူသည်-ဟူလို။)

ဝါ-တစ်နည်း၊ တတိယော-တတိယဝါရကို၊ ရူပဘဝေ စေတ-ရူပဘုံ၌လည်းကောင်း၊ ကာမဘဝေ စ-ကာမဘုံ၌လည်းကောင်း၊ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ-မပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ အကုသလပ္ပဝတ္တိက္ခဏံ-အကုသိုလ်၏ ဖြစ်ရာဇာကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဝတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ စတုတ္ထော-ကို၊ ကာမဘဝေ-၌၊ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ-ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ (အကုသလပ္ပဝတ္တိက္ခဏံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဌမော-ကို၊ သဗ္ဗတ္ထဂါမိတံ-အလုံးစုံသော စိတ်ဖြစ်ရာ ဒေသ၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ (သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တော၊) (ထို့ကြောင့် “နာမရူပပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနံ၊ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော” ဟု သဠာယတန မပါဘဲ ဆဋ္ဌာယတနကိုသာ ဟောတော်မူသည်-ဟူလို၊) ဟိ-မှန်၊ သော-ထို ပဌမဝါရသည်၊ (ထိုပဌမဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။) ကတ္တစိ-အချို့သော၊ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဒေသေ-စိတ်ဖြစ်ရာအရပ်၌၊ ဝါ-စိတ်ဖြစ်ရာဘုံ၌၊ န ပဝတ္တတိ-မဖြစ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ပဝတ္တတိ ဧဝ-ဖြစ်သည်သာ။)

ဒုတိယော-ကို၊ ပစ္စယဝိသေသံ-ပစ္စည်းအထူးကို၊ သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တော၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤဒုတိယဝါရ၌၊ ဧကာဒသဂီကတ္ထံ-၁၁-ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဖဿဿ-၏၊ နာမပစ္စယတ္ထံ-နာမ်ဟူသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယဝိသေသော-ပစ္စည်းအထူးတည်း၊ တတိယော-ကို၊ ပုရိမယောနိဒ္ဒယံ-ရှေ့၌ဖြစ်သော ယောနိ ၂-ပါးအပေါင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တော၊ ဟိ-မှန်၊ ပုရိမာသု-ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ယောနိသု-အဏ္ဏဇယောနိ၊ ဇလာဗုဇယောနိတို့၌၊ သော-ထိုတတိယဝါရသည်၊ (ထိုတတိယဝါရ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။) သမ္ဘဝတိ-ဖြစ်သင့်၏၊ (ကသွာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊) တတ္ထ-ထို ၂-ပါးသော ယောနိတို့၌၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ သဠာယတနဿ-၏၊ အသမ္ဘဝတော-မဖြစ်သင့်ကြောင့်တည်း၊ [ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့၏ ကလလရေကြည်တည်ရာကာလ၌ စက္ခာယတနစသည်တို့၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် “သဒါ အသမ္ဘဝတော” ဟု ဆိုသည်၊] စတုတ္ထော-ကို၊ ပစ္ဆိမယောနိဒ္ဒယံ-နောက်၌ဖြစ်သော

ယောနိ ၂-ပါးအပေါင်းကို သန္ဓာယ၊ ဝုတ္တော၊ ဟိ-မှန်၊ ပစ္စိမာသု-နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ယောနိသု-သံသေဒဇယောနိ၊ ဩပပါတိကယောနိတို့၌၊ သော-ထိုစတုတ္ထဝါရသည်၊ (ထိုစတုတ္ထဝါရ၌ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်) သမ္ဘဝတိ-၏၊ (ကသ္မာ-နည်း)၊ တတ္ထ-ထို ၂-ပါးသောယောနိတို့၌၊ သဒါ-သိမ်း၊ (ပဋိသန္ဓေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌)၊ သဠာယတနဿ-၏၊ သမ္ဘဝတော-တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

စ-နိဂုံးကို ဆိုဦးအံ့၊ စတူသုပိ-၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါရေသု-တို့၌၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ (မယာ-သည်)၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤအတိုင်းအရည်ရှိသော သဒ္ဓါအစဉ်၊ အနက်အစဉ်ဖြင့်၊ [“ကတာ ဟောတိ”၌ စပ်] ယံ ယတ္ထ အညဏာ ဝုတ္တံ၊ ပေ၊ တံ သဗ္ဗမုပလက္ခယေတိ-ဟူသော၊ ဂါထာယ-၏၊ အတ္ထဒီပနာ-အနက်ကိုပြခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဧတေနောနုသာရေန-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အတ္ထဒီပနကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဣတော-ဤစတုတ္ထမှ၊ ဝါ-ဤနည်းမှ၊ ပရေသု-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုက္ကေသုပိ-တို့၌လည်း၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ ဧတံ နယံ-ဤနည်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣတော-ဤနည်းထက်၊ ယော ဝိသေသော-အကြင်အထူးဖြစ်သောနည်းသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏)တံ (ဝိသေသံစ)-ထိုအထူးဖြစ်သောနည်းကိုလည်းကောင်း၊ ဇညာ-သိရာ၏၊ ဝါ-သိပါလေ။

တတ္ထ-ထိုနောက်ဖြစ်သော စတုတ္ထတို့၌၊ [“ပါကဋ္ဌောယေဝ”၌ စပ်]၊ တာဝ-နောက်စတုတ္ထတို့မှရှေးဦးစွာ၊ ဣဓ-ဤပစ္စယစတုတ္ထ၌၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ယော နယော-အကြင်နည်းသည်၊ (အတ္ထိ) သော(နယော)-သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသောဌာနတို့၌၊ ပါကဋ္ဌောယေဝ-သာ၊ [“သဗ္ဗတ္ထ ဌာနေ” ယောဇနာ။]

ပစ္စယစတုတ္ထ အဖွင့် ပြီး၏။

ဧတ္တာဝတာစ ယံ ဝုတ္တံ။ ။ယောဇနာ၌ “စတူသုပိ ဝါရေသု ယံ ဝစနံ မယာ ဝုတ္တံ၊ ဧတ္တာဝတာစ ဧတ္တကေန ဝစနက္ကမေန အတ္ထဒီပနာ မယာ ကတာ ဟောတိတိ ယောဇနာ” ဟု တွေ့ရ၏။ ထိုအတိုင်းမှန်လျှင် “ယံ ဝုတ္တံ စတူသုပိ ဝါရေသု”သည် “ဧတ္တာဝတာ”၏ နောက်၌ မနေထိုက်၊ ရှေ့၌သာနေထိုက်သည်။ ဘာကြောင့်နည်း-“ယံ ဝုတ္တံ စတူသုပိ ဝါရေသု”သည် အနိယမဝါကျ တစ်ဝါကျဖြစ်၍ “ဧတ္တာဝတာစ” စသည်က နိယမဝါကျ ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။ ထို့ကြောင့် နိဿယ၌ ယောဇနာအတိုင်းပင် ပေးထားသည်။

တတ္ထ၊ ပေ၊ ပါကဋ္ဌောယေဝ။ ။တတ္ထမှစ၍ ပါကဋ္ဌောယေဝတိုင်အောင် ပစ္စယ စတုတ္ထဘက်က အဖွင့်တည်း။ ဘာကြောင့် ဤသို့ဆိုနိုင်သနည်း--တတ္ထဖြင့် ရှေ့ဂါထာ၌ လာသော “စတုက္ကေသု ပရေသု”ကို ညွှန်ပြသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ “ဣဓ”ဖြင့် ဆိုဆဲဖြစ်သော ပစ္စယစတုတ္ထကို စွဲရမည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဤသို့ ဆိုနိုင်ပါသည်။

၂-ဟေတုစတုက္က အဖွင့်

၂၄၄။ ပန-ကား၊ ဝိသေသော-နောက်စတုက္ကတို့၌ ထူးသောနည်းကို၊ ဧဝံ-
 ဤဆိုအပ်လတ္တံသော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တာဝ-သမ္ပယုတ္တစတုက္ကစသည်မှ
 ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊ ဟေတုစတုက္ကေ-၌၊ အတ္ထော-ကို၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊)
 အဿ-ထိုသင်္ခါရ၏၊ အဝိဇ္ဇာ-အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော၊ ဟေတု-အကြောင်း၊ (အတ္ထိ၊)
 ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုသင်္ခါရသည်၊) အဝိဇ္ဇာဟေတုကော-မည်၏၊ အဿ-
 ထို သင်္ခါရ၏၊ သဟဝတ္တနတော-တကွဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ယာဝဘင်္ဂါ-ဘင်တိုင်
 အောင်၊ ပဝတ္ထိကာ-ဖြစ်တတ်သော၊ ဂမိကာ-လိုက်နိုင်သော၊ အဝိဇ္ဇာ၊ (အတ္ထိ၊)
 ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [အကုသိုလ်သင်္ခါရကို ပြရာဖြစ်သောကြောင့် “သဟဝတ္တန
 တော” ဟု ဆိုသည်၊] စ-ဆက်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ-ဟူသော၊ ဧတ္တာဝတာ-
 ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိရပ်ဖြင့်၊ [“ဒဿေတွာ” ၌စပ်]သဟဇာတာဒိပစ္စယ
 ဝသေန-သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ သာဓာရဏတော-
 ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ သင်္ခါရဿ-၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊
 (ဟောတိ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ ပန-တစ်ဖန်၊ အဝိဇ္ဇာဟေတု
 ကောတိ ဧတေနေဝ-ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်ပင်၊ ဝိသေသတော-ထူးသော
 အားဖြင့်၊ (သင်္ခါရဿ-၏၊ ဝါ-မှ၊) အဝိဂတပစ္စယတာ-အဝိဂတပစ္စည်းရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို၊ ဒဿိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ သင်္ခါရပေ၊ ဟေတုကန္တိအာဒိသုပ္ပိ-အစရှိ
 သော ပါဠိတို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ ဘဝါ
 ဒီသု-ဘဝအစရှိသော အင်္ဂါတို့၌၊ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ-ဟေတုကသဒ္ဓါကို၊ န ကတံ-
 ပြုတော်မမူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ အဝိဂတပစ္စယနိယမာ

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိစ |ပေ၊ ဒဿိတာ။ ။ပါဠိတော်၌ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယသင်္ခါရော
 အဝိဇ္ဇာ ဟေတုကော” ဟုဟောတော်မူ၏၊ ထို တွင်အဝိဇ္ဇာပစ္စယဟူသောစကားတော်မူဖြင့်
 အဝိဇ္ဇာက သင်္ခါရအား အများကျေးဇူးပြုရိုးဖြစ်သော သဟဇာတစသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြုပုံကို ပြတော်မူပြီး ဖြစ်၏၊ ထို့နောက် “အဝိဇ္ဇာဟေတုကော” ဟူသော စကားတော်ဖြင့်ကား
 သင်္ခါရမှာ အဝိဇ္ဇာဟူသော အဝိဂတပစ္စည်းရှိကြောင်းကိုပြတော်မူ၏၊ [ဟေတုသဒ္ဓါနှင့် အဝိဂတ
 သဒ္ဓါတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တူပုံကို “ဟေတုသဒ္ဓေါ ဂတိသုစကော” စသည်ဖြင့် ရှေးနား၌
 နိကာပြခဲ့ပြီ။]

ကသွာ |ပေ၊ န ကတံ။ ။ ဤ ဟေတုစတုက္က ပါဠိတော် ကြည့်ပါ၊ “ဥပါဒါန
 ပစ္စယာ ဘဝေါ”ဟုသာ ဟောတော်မူ၍ “ဥပါဒါနဟေတုကော”ဟု ဟောတော်မမူပုံကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ စသည်၌လည်း “ဘဝဟေတုက” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မမူပုံကို
 လည်း ကောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် “ကသွာ ပန ”ဟု ပုစ္ဆာထုတ်သည်။

ဘာဝတော-ဘဝအတွက် အဝိဂတပစ္စည်း၏ အမြဲမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ အဝိဂတပစ္စယဿ-၏၊ အဘာဝတောစ-ဇာတိစသည်တို့အတွက် လုံးဝမရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ဘဝါဒီသု-တို့၌၊ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ-ကို၊ နကတံ-မမူအပ်၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။)

တတ္ထ ကတမော၊ ပေ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဣဓ-ဤ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါဟူသောပါဌ်၌၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ-တို့၏၊ ဘဝေါတိနာမံ-ဘဝဟူသော အမည်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ယောဇနာ၌“ဣဓ ဟေတု စတုက္ကေ”ဟု စွဲလေ၏။] စ-ဆက်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓေ-၌၊ ဇာတိ၊ ပေ၊ သင်္ဂဟိတာတိ အာဒိဝစနတော-ဤသို့ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ (ဓာတုကထာ ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်) ဇာတိဇရာမရဏာနိ-တို့သည်၊ အန္တောဂဓာနိ-အတွင်း ဝင်ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို ဘဝ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့တွင်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ဥပါဒါနံ-သည်၊ (အတ္ထိ)တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ (ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်အားဖြင့် ဥပါဒါနံ ဖြစ်သမျှကာလပတ်လုံး)၊ ဇာတိဇရာမရဏာနံ-တို့ကို၊ အနုပလဘနတော-မရနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပါဒါနံ-သည်၊ ဘဝဿ-အား၊ နိယမတော-အမြဲအားဖြင့်၊ အဝိဂတပစ္စယော-အဝိဂတပစ္စည်းသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်နိုင်။

အဝိဂတ၊ ပေ၊ ပစ္စယဿ။ ။ဤကား အကျဉ်းအဖြေတည်း။ ထိုတွင် “အဝိဂတပစ္စယ-နိယမာဘာဝတော”သည် ဘဝအတွက် ဟေတုကသဒ္ဓါ မပါရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ “ဥပါဒါနံက ဘဝအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဘဝအမည်ရသော တရားတိုင်းအား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် အမြဲ ကျေးဇူးပြုမှု မရှိသောကြောင့် “ဥပါဒါနဟေတုကော”ဟု ဟေတုကသဒ္ဓါမပြုပါ-ဟူလို။ “အဘာဝတော စ အဝိဂတပစ္စယဿ”သည် ဇာတိ ဇရာ မရဏ တို့အတွက် ဟေတုကသဒ္ဓါ မပါပုံ အဖြေတည်း။ “ဘဝက ဇာတိအား၊ ဇာတိက ဇရာမရဏအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ လုံးလုံး အဝိဂတပစ္စည်း မရသောကြောင့် ဟေတုကသဒ္ဓါကို မပြုပါ”ဟူလို။

တတ္ထ ကတမော။ ။ဤစကားတို့ကား ထို အကျဉ်းအဖြေကို အကျယ်ပြသော စကား တို့တည်း။ ထိုတွင် “တတ္ထ ကတမော”မှစ၍ “န နိယမတော အဝိဂတပစ္စယော ဟောတိ”တိုင်အောင်သော စကားသည် အဝိဂတပစ္စယ နိယမာဘာဝတော၏ အကျယ်တည်း။

န နိယမတော၏ ဆိုလိုရင်းမှာ-- ဤဘဝအရ၌ နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးသက်သက်သည် ဥပါဒါနံကဲ့သို့ ဥပါဒ်၊ဌိ၊ဘင်အားဖြင့် တည်နိုင်သောကြောင့် ဥပါဒါနံက အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်၏။ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကား ဥပါဒါနံတည်သလောက် မတည်နိုင်သောကြောင့် ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့အား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်၊ ဤသို့ ဘဝအမည်ရသော တရားတိုင်းအား အဝိဂတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်သောကြောင့် “န နိယမတော အဝိဂတ ပစ္စယော ဟောတိ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုအဆိုကို ချဲ့၍ “အဝိဂတပစ္စယ နိယမာဘာဝတော”ဟုအကျဉ်းဖြေခဲ့သည်-ဟူလို။

ယာ တေသံ၊ ပေ၊ ဇာတိတိအာဒိဝစနတော-ကြောင့်၊ သင်္ခတလက္ခဏေသု-
 သင်္ခတ၏ အမှတ်အသားဖြစ်သော ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့တွင်၊ ဇာတိယာ-၏၊
 [“အဝိဂတပစ္စယ ဘာဝေါ”၌စပ်၊] ဇရာမရဏသင်္ခတဿ-ဇရာမရဏဟု ဆိုအပ်
 သော၊ ဘဝဿ-ဘဝတစ်စိတ်၏၊ [“သဘာဝတော”၌စပ်၊] ဇာတိက္ခဏမတ္တေယေဝ-
 ဇာတိ၏ဖြစ်ရာခဏ၌ပင်၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ [ဇရာမရဏဟူသော
 ဘဝတစ်စိတ်က ဇာတိ၏ ခဏ၌ မရှိဘဲ၊ ထို၏ အထက်၌ ဖြစ်သော နောက်
 ကာလ၌သာ ရှိခြင်းကြောင့်၊] အဝိဂတပစ္စယဘာဝေါ-အဝိဂတပစ္စည်း၏ အဖြစ်
 သည်၊ န သမ္ဘဝတိ-မဖြစ်သင့်၊ ဇာတိယာ-၏၊ ဇရာမရဏက္ခဏေ-၌၊ အဘာဝတော-
 ကြောင့်၊ (ဇရာမရဏခဏ၌ ဇာတိမရှိ၊ ဇရာမရဏ၏ အလျင် ရှေ့က ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်၊)
 တထာ-ထိုအတူ၊ (အဝိဂတပစ္စယ ဘာဝေါ-သည်၊ န သမ္ဘဝတိ၊) ပန-စင်စစ်ကား၊
 ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ-သတ္တိဖြင့်သာလျှင်၊ ဘဝေါ-သည်၊ ဇာတိယာ-အားလည်း
 ကောင်း၊ ဇာတိ-သည်၊ ဇရာမရဏဿ-အားလည်းကောင်း၊ ပစ္စယော(ဟောတိ)၊
 ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သဗ္ဗထာပိ-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ အဝိဂတ
 ပစ္စယ နိယမာဘာဝတောစ-အဝိဂတပစ္စည်း၏ အမြဲမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ အဝိဂတပစ္စယဿ-၏၊ အဘာဝတောစ-လုံးလုံးမရှိခြင်းကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ ဘဝါဒီသု-ဘဝအစရှိသည်တို့၌၊ ဟေတုကဂ္ဂဟဏံ-ကို၊ န ကတံ၊
 ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-အချို့သော ရေဝတထေရ်တို့သည်၊ အာဟု-ဆိုကြ
 ကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘဝေါဒုဝိဓေနာတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်း
 ကြောင့်၊ (သုတ္တန္တဘာဇနိယနည်း၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊) ဘဝေါ-ကမ္မဘဝ
 သည်၊ ဥပပတ္တိမိဿကော-ဥပပတ္တိဘဝနှင့်ရောနှောသည်၊ (ဟောတိ)၊ [ကမ္မဘဝ၊
 ဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့် ၂ပါးရှိသည်-ဟူလို။] စ-ဆက်၊ ဥပါဒါနံ-သည်၊ ဥပပတ္တိ
 ဘဝဿ-၏၊ အဝိဂတပစ္စယော-အဝိဂတပစ္စည်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-
 ကြောင့်၊ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါ ဥပါဒါနဟေတုကောတိ-ဟူ၍၊ အဝတ္တာ-
 ဟောတော်မမူဘဲ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ယာ တေသံ၊ ပေ၊ အဘာဝတော။ ။ဤကား အဘာဝတောစ အဝိဂတပစ္စယ
 ဿ၏ အကျယ်တည်း၊ ထိုတွင် သင်္ခတလက္ခဏေသုကို ဇာတိယာ ဇရာမရဏတို့၌ နိဒ္ဒါရဏ
 စပ်ပါ၊ [ယောဇနာ၌ကား နသမ္ဘဝတိ၌အာဓာရစပ်လေ၏၊ထိုတွင် ဇာတိယာကို “အဝိဂတပစ္စယာ
 ဘာဝေါ နသမ္ဘဝတိ”၌စပ်ပါ၊ ဇာတိကဇရာမရဏဟူသောဘဝ၏ အဝိဂတပစ္စည်းမဖြစ်၊
 ဘာကြောင့်နည်း-ဇာတိဟုမှတ်သားရာ ဥပါဒိခဏမျှ၌ ထိုဇရာမရဏတို့က မရှိကြသောကြောင့်
 တည်း၊ တထာဇာတိယာစသည်၌ တထာဖြင့် “အဝိဂတပစ္စယဘာဝေါ န သမ္ဘဝတိကို ဆွဲဝင်
 သည်”ဟု ယောဇနာ ဖွင့်၏၊ တထာ၏ အနုကမုနအနက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။

ဣဒ-ဤ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ ဟူသောပါဌ်၌၊ ပစ္ဆိန္နတ္တာ-ပြတ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဟေတုကသဒ္ဓါကပြတ်ပြီး၏အဖြစ် ကြောင့်၊) ပရတောပိ-နောက်၌လည်း၊ န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟု-ကုန်ပြီ၊) တံ-ထို ကေစိဓာရာတို့၏ စကားသည်၊ [“အယုတ္တံ”၌စပ်၊] ဣဒ-ဤဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါဟူသောပါဌ်၌၊ ဥပပတ္တိ မိဿကဿ-သော၊ ဘဝဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ အနဓိပ္ပေတတ္တာ-အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အယုတ္တံ-မသင်၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ အရူပက္ခန္ဓာ-နာမ်ခန္ဓာတို့သည်၊ ဘဝေါတိ-ဟူ၍၊ အာဂတာ-လာကုန်ပြီ။

စ-ဆက်၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိဇတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ဇာတိဇရာမရဏာနိ-တို့ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသော-ကြွင်းသော၊ ဘဝေါ-သည်၊ ဇာတိယာ-၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ (ဟောတိ)ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဇာတိဇရာမရဏာနိ ဌပေတွာ၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော-နည်း၊) ဇာတိ အာဒိနံ-ဘဝအရတွင် ပါဝင်သော ဇာတိအစရှိသည်တို့၏၊ ဇာတိယာ-နောက် ဇာတိ၏၊ အပစ္စယတ္တာ-အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဇာတိဇရာ မရဏာနိ၊ ပေ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊) ယဒိဇဝံ-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ဇာတိဇရာ မရဏတို့ကို ချန်၍ ကျန်သော ဘဝက ဇာတိအား ကျေးဇူးပြု၏ဟု သိထိုက်လျှင်၊) ဌပေတွာ၊ ပေ၊ ပစ္စယောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော-ဟောတော်မူထိုက်သည် မဟုတ်ပါ လော၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ အာမ-အိမ်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော-ဟောတော်မူထိုက်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူထိုက်ပါသော်လည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသာဘာဝတော-ဟောတော်မူထိုက်သောပါဌ်၏ နေရာအရပ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ န ဝုတ္တေ-ဟောတော် မမူအပ်။

ဟိ-ချဲ့၊ ဒသမင်္ဂနိဒ္ဒေသေ-၁၀-ပါးမြောက်အင်္ဂါ၏နိဒ္ဒေသ၌၊ ဥပါဒါနပစ္စယ သမ္ဘူတော-ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ [“ဥပါဒါန ပစ္စယဘာဝေန သမ္ဘူ”ဟု ယောဇနာဖွင့်ထား၏၊ “ဥပါဒါန်ဟူသောအကြောင်းရှိ သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော”ဟု ပေးပါ၊] ဘဝေါ-ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော-အကျယ် ဟောထိုက်၏၊ ဧကာဒသမင်္ဂနိဒ္ဒေသေ-တစ်ဆယ့်တစ်ပါးမြောက် အင်္ဂါ၏နိဒ္ဒေသ၌၊ ဇာတိ-ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော-ဟောတော်မူထိုက်၏၊ (ဟောကားမဟောပါ၊) ပန-ဆက်၊ ယော

ဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသာ ဘာဝတော။ ။ထိုပါဌ်ကို ဟောဘို့ရန်နေရာကို “ဝတ္ထုဗ္ဗ ပဒေသ”ဟုဆို၏၊ ထိုဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသမရှိပုံကို ချဲ့လိုသောကြောင့် “ဒသမင်္ဂနိဒ္ဒေသေ ဟိ” စသည် ကိုမိန့်၊ ဒသမအင်္ဂါ၏နိဒ္ဒေသ၌ ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်သော ဘဝကို ဟောတော်မူထိုက်၏၊ ဧကာဒသမအင်္ဂါ၏နိဒ္ဒေသ၌ ဘဝကြောင့်ဖြစ်သော ဇာတိကို အကျယ် ဟောတော်မူထိုက်၏၊ သို့သော်ဟောတော်မမူတော့၊ ထိုသို့ ဟောတော်မမူသည့်အတွက် “ဌပေတွာ ဇာတိဇရာ မရဏာနိ”ဟူသော ပါဌ်၏ နေရာအရပ်လည်း မရှိတော့-ဟူလို။

ဘဝေါ-သည်။ ဇာတိယာ-၏ပစ္စယော-သည်။ (ဟောတိ)၊ တဿ-ထိုဘဝ၏၊ ဝတ္ထုဗ္ဗပဒေသော-ဟောတော်မူထိုက်သောပါဠိ၏ နေရာအရပ်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ၊ က္ကတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗ ပဒေသာဘာဝတော-ကြောင့်၊ န ဝုတ္တော၊ ပန-ဆက်၊ အဝုတ္တော-ဟောတော်မမူအပ်သည်။ (သမာနော)ဝိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယုတ္တိတော-အသင့် ယုတ္တိအားဖြင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်၏၊ က္ကတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဝိညာဏာဒိနံ-ဝိညာဉ်အစရှိသည်တို့၏၊ အဝိဂတပစ္စယဘာဝသဗ္ဗာဝတော-အဝိဂတပစ္စည်း၏အဖြစ် ထင်ရှားရရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [ရှေ့၌ ဋီကာတွင်“သဗ္ဗာ” ဟု မူကွဲရှိခဲ့သည်။] ဝိညာဏဟေတုကောဒိဝစနံ-အစရှိသောစကားကို၊ ကတံ-ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ က္ကတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဧသ(ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဟေတုစတုက္ကေ-၌၊ ဝိသေသော-တည်း။

ဟေတုစတုက္ကအဖွင့် ပြီး၏။

၃-သမ္ပယုတ္တစတုက္ကအဖွင့်

၂၅၄။ သမ္ပယုတ္တစတုက္ကေဝိ-၌လည်း၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ-ဟူသော၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောစကားဖြင့်၊ [“ဒဿေတွာ”၌စပ်၊] သဟဇာတဒိပစ္စယဝသေန-သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သင်္ခါရဿ-၏၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယတံ-အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တောတိ-ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ-သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒသိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ သေသပဒေသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ အရူပိနံ-နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တရားတို့၏၊ ရူပဓမ္မေဟိ-တို့နှင့်၊ သမ္ပယောဂေါ-သမ္ပယုတ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ အာဒိသု-အစရှိကုန်သော၊ တတိယ စတုတ္ထဝါရပဒေသု-တို့၌၊ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ နာမန္တိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ယံ-အကြင်နာမ်ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ (သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏။) တဒေဝ-ထိုနာမ်ကိုသာ၊ [ဧဝဖြင့် ရုပ်ကိုကန့်သည်။] ဂဟိတံ-ယူအပ်၏၊ က္ကတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ဧသ(ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ သမ္ပယုတ္တစတုက္ကေ-၌၊ ဝိသေသော-တည်း။

သမ္ပယုတ္တစတုက္ကအဖွင့် ပြီး၏။

၄-အညမညစတုက္က အဖွင့်

၂၄၆။ အညမညစတုက္ကေဝိ-၌လည်း၊ [“ဝိ”ဖြင့် ဟေတုစတုက္ကကို ပေါင်း၊] အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန-သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သင်္ခါရဿ-၏၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ-အဝိဇ္ဇာဟူသော ပစ္စည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ သင်္ခါရပစ္စယာပိ အဝိဇ္ဇာတိ-ပါဌ်ဖြင့်၊ အညမညပစ္စယတာ-အညမညပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို၊ ဒသိတာ-ပြီ၊ [ပါဠိတော်၌ “အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်၊ သင်္ခါရကြောင့်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူသည်၊] သေသပဒေသုပိ-ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဝေါ-သည်၊ နိပ္ပဒေသော-ညွှန်ပြအပ်သော အစိတ်အပိုင်းမရှိ၊ ဝါ-အကြွင်းအကျန်မရှိ၊ ဥပါဒါနံ-သည်၊ သပ္ပဒေသံ-ညွှန်ပြအပ်သော အစိတ်ပိုင်းနှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဝါ-အကြွင်းအကျန်ရှိ၏၊ သပ္ပဒေသမေမ္မော စ-သပ္ပဒေသတရားသည်လည်း၊ နိပ္ပဒေသမေဿ-နိပ္ပဒေသတရား၏၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ နိပ္ပဒေသမေမ္မော-သည်၊ သပ္ပဒေသမေဿ-၏၊ (ပစ္စယော-သည်၊) န (ဟောတိ)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဥပါဒါနံက ဘဝအား ကျေးဇူးပြုရာ၌၊ ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနန္တိ-ဟူ၍၊ န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက် ဟေတုစတုက္က စသည်တို့၌၊ ဒေသနာယ-ဒေသနာတော်၏၊ ပစ္ဆိန္နတ္တာ-ပြတ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ ဟူ၍၊) န ဝုတ္တံ။

ဘဝေါ ၊ပေ၊ သပ္ပဒေသံ။ ။“ဘဝ”အရ ကမ္မဘဝအတွက် နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးလုံး ပါသောကြောင့်နာမ်ခန္ဓာ အကြွင်းအကျန်မရှိရကား“ဘဝေါ နိပ္ပဒေသော”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဥပါဒါနံ”အရ လောဘ ဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တစ်ပါးသာ ရသောကြောင့်“သပ္ပဒေသံ”ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။

သပ္ပဒေသ ၊ပေ၊ ဓမ္မဿ။ ။သပ္ပဒေသဖြစ်သော ဥပါဒါနံက နိပ္ပဒေသဖြစ်သော ဘဝ အား အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်၏။ နိပ္ပဒေသဖြစ်သော ဘဝကမူ သပ္ပဒေသဖြစ်သော ဥပါဒါနံအား အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ”ဟုသာ ဟောတော်မူ၍ “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ” ဟု ပြန်၍ ဟောတော်မူ မူ။

ဟေဋ္ဌာ ဝါ ၊ပေ၊ ဧဝံ နဝုတ္တံ။ ။“အောက်”ဟူရာ၌ ဟေတုစတုက္က၊ သမ္ပယုတ္တ စတုက္ကတို့ကို ဆိုလိုဟန်တူ၏။ ထိုစတုက္ကတို့၌ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ တဏှာဟေတုကံ” ဟုသာ ဟောတော်မူ၍ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ ဥပါဒါနဟေတုကော”ဟု ဟောတော်မူ၊ သမ္ပယုတ္တ စတုက္က၌လည်း ထိုအတူ ဟောတော်မူ၊ ဤသို့အောက်၌ ပြတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤစတုက္က၌လည်း “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ”ဟုသာ ဟောတော်မူ၍ “ဘဝပစ္စယာပိ ဥပါဒါနံ”ဟု အပြန်အလှန် ဟောတော်မူတော့-ဟူလို။

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ နာမရူပပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သဠာယတနံ-သည်၊ အတ္ထိ၊ သဠာယတနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-တစ်ခုသောစိတ္တက္ခဏ၌၊ ယဿ-အကြင်နာမ်ရပ်၏၊ သဠာယတနံ-သည်၊ အညမညပစ္စယော-အညမညပစ္စည်းသည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ (တံ)နာမရူပံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ စတုတ္ထဝါရေ-၌၊ ဆဠာယတနပစ္စယာပိ နာမရူပန္တိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ ယံ-အကြင်နာမ်၊ အကြင်ရုပ်ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ တဒေဝ-ထိုနာမ်၊ ထို ရုပ်ကိုသာ၊ ဂဟိတံ-ယူတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဧသ(ဧသော)-ဤဆိုအပ်ပြီး ကား၊ အညမညစတုက္ကေ-၌၊ ဝိသေသော-တည်း။

အဝိဇ္ဇာမူလကနယမာတိကာ-အဝိဇ္ဇာမူလရှိသော နယမာတိကာသည်၊

(သမတ္တာ-ပြည့်စုံပြီ၊ ဝါ-ပြီးပြီ၊)

သင်္ခါရာဒိမူလကနယမာတိကာအဖွင့်

၂၄၇။ ဣဒါနိ-အဝိဇ္ဇာမူလကနယကိုပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ-အစရှိသော၊ သင်္ခါရမူလကနယော-သင်္ခါရမူလရှိသောနည်းကို၊ အာရဒ္ဓေါ-၏၊ တတ္ထာပိ-ထိုသင်္ခါရမူလကနယ၌လည်း၊ အဝိဇ္ဇာမူလကေ-အဝိဇ္ဇာမူလကနည်း၌၊ (စတ္တာရိ စတုက္ကာနိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သောဠသဝါရာ စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဒိတာ)ယထာ-သိအပ်ပြီးတုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ စတ္တာရိ စတုက္ကာနိ၊ သောဠသဝါရာစ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ [ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ပါဠိတော်

ယသ္မာစ ၊ပေ၊ ဂဟိတံ။ ။“နာမ်ရုပ်ကြောင့် သဠာယတနဖြစ်၏”ဟူရာ၌ အညမညသတ္တိဖြင့် သဠာယတန၏ ကျေးဇူးပြုကို ခံရသော နာမ်ရုပ် ၂-ပါးလုံးကား မရှိနိုင်ပါ။ ထို့ ကြောင့် စတုတ္ထဝါရ၌ ဆဠာယတနပစ္စယာပိ နာမရူပံ၏ နိဒ္ဒေသဝယ် “အတ္ထိ နာမံ အတ္ထိ ရူပံ”ဟု ခွဲပြီးလျှင် “နာမံ”အရ စေတသိက်ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုယူ၍၊ “ရူပံ”အရ၌ကား “စက္ခာယတနဿ ဥပစယော ၊ပေ၊ ကာယာယတနဿ ဥပစယော”ဟုလည်းကောင်း၊ “ယံ ဝါ ပနညပိ အတ္ထိ ရူပံ စိတ္တံ” စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ရထိုက်သောရုပ်ကို ခွဲထုတ်၍ ဟောတော်မူသည်။

ပါဠိတော်နိဿယ။ ။“စက္ခာယတနဿ-၏၊ ဥပစယော-နောက်နောက် တိုးပွားခြင်း စက္ခာယတနအများသည်လည်းကောင်း။ (တစ်နည်း) စက္ခာယတနဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဥပစယော-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ ပန-သည်သာမကသေး၊ အညပိ-အခြားလည်းဖြစ် သော၊ စိတ္တံ-စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ စိတ္တဟေတုကံ-စိတ်ဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနံ-စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ ယံ ရူပံ-အကြင်ရုပ်သည်၊ အတ္ထိ၊ (တံ ရူပံ-ထိုရုပ်သည်လည်းကောင်းတည်း) ဣဒံ-ကို၊ ရူပံ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-ဆိုအပ်၏။-ဤသို့ ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။

“သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ၊ ပေ၊ ဟု ပေယျာလမြှုပ်ရာ၌ ၄-စတုက္ကတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တစ်စတုက္ကလျှင် ၄-ဝါရစီရှိသောကြောင့် ၁၆-ဝါရတို့ကိုလည်းကောင်း မြှုပ်ထားသည်”ဟု မှတ်ပါ။ ထိုပေယျာလ အကျယ်ပါဠိကို အဝိဇ္ဇာမူလကနည်းကို မိုး၍ သိပါ။] ပန-ထိုသို့ပင် ၄-ပါးသော စတုက္က၊ ၁၆-ပါးသော ဝါရတို့ကို သိထိုက် ပါကုန်သော်လည်း၊ ပဌမစတုက္က-ပဌမပစ္စယ စတုက္ကဝါရ၌၊ ပဌမဝါရမေဝ-ကို သာ၊ ဒဿေတွာ-ပြု၍၊ ဒေသနာ-ဒေသနာတော်ကို၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ-တို့သည်) သံခိတ္တာ-ချိုးအပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤသင်္ခါရမူလကနည်း၊ (သံခိတ္တာ)ယထာ-အပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဝိညာဏမူလကာဒီသုပ-ဝိညာဏမူလကနယ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ (ဒေသနာ-ကို၊ သံခိတ္တာ-ပြီ) [ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။ “ဝိညာဏပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ၊ ပေ၊ နာမပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ၊ ပေ” စသည်ဖြင့် ချိုးထားပုံကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။]

တတ္ထ-ထိုနည်းတို့၌၊ [သာမညာဓာရ၊ ယောဇနာ၌ကား “တတ္ထာတိ တေသု နယေသု နိဒ္ဒါရဏံ”ဟု ဆို၏၊ ရှေးနိဿယ၌ကား တစ်မျိုးစွဲလေသည်၊] သဗ္ဗေသွေဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရမူလကာဒီသု-အစရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌသု - ကုန်သော၊ တေသု နယေသု-တို့၌၊ [ဝိသေသာဓာရ၊] သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန-အစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ သင်္ခါရာဒိပစ္စယတံ-သင်္ခါရအစရှိသောပစ္စည်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူ၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရောတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-တစ်ခုသော စိတ္တက္ခဏ၌၊ ပစ္စယာကာရစက္ကဿ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ရဟတ်၏၊ ပဝတ္တိပိ-ဖြစ်ပုံကိုလည်း၊ ဝါ-လည်ပုံကိုလည်း၊ ဒဿိတာ-ပြီ၊ [ဧကစိတ္တက္ခဏေပိဋ္ဌ “ပိ”ကို ပဝတ္တိနောက် ရွှေ၍ ယှဉ်စေပါ။]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဝ မူလကာ ဝါ-ဇာတိဟူသောမူလ ဇရာမရဏဟူသော မူလရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ နယာ-နည်းတို့ကို၊ န ဝုတ္တာ-ဟောတော်မမူအပ်ကုန်သနည်း၊ ဘဝပစ္စယာ-ဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ န ဟောတိ ကိ-မဖြစ်နိုင်သလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (ဘဝပစ္စယာ-ဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်) န ဟောတိ-မဖြစ်နိုင်သည်ကား၊ နော-မဟုတ်၊ (ဟောတိဧဝ-ဖြစ်နိုင်သည်သာ) ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း၊ သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိ ဧဝမာဒီသု-ဤသို့အစရှိသောနည်းတို့ကို၊ ဝုစ္စမာနေသု-ဟောတော်မူအပ်ကုန်လသော်၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ ပစ္စယော-အကြောင်းဖြစ်သော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဘဝ ပရိယောပနော-ဘဝ၌အကျိုးဝင်သော၊ ဓမ္မော-ကို၊ န ဝုတ္တာ-ဟောတော်မမူအပ်

သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ဝုတ္တောဇေဝ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်သာ၊) ဝတ္ထုဗ္ဗဿ-ဟောတော်မူထိုက်သော၊ အပုဗ္ဗဿ-ရှေးမဟုတ်သော၊ ဝါ-အသစ်ဖြစ်သော၊ အညဿ-သင်္ခါရစသည်တို့မှတစ်ပါးသော၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယဿ-အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်း၏၊ တသ္မာ အဘာဝတော-ထိုသို့ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဘဝမူလကော-သော၊ နယော-ကို၊ နဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်။

စ-ဆက်၊ ဘဝဂ္ဂဟဏေန-ဘဝသဒ္ဓါဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာပိ-သည်လည်း၊ သင်္ခါရ-သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိပိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တမာနေ-ဟောတော်မူအပ်သော်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ဟောတော်မူအပ်ရာရောက်၏၊) စ-စင်စစ်ကား၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-တစ်ခုသော စိတ္တက္ခဏာ၌၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ ပစ္စယောနာမ-အကြောင်းမည်သည်၊ နဟောတိ-မဖြစ် နိုင်။

တသ္မာ အပုဗ္ဗဿ ၊ပေ၊ န ဝုတ္တော။ ။ပါဠိတော်၌ သင်္ခါရာဒိ မူလကနယ မာတိကာဝယ် “သင်္ခါရပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”မှစ၍ “ဥပါဒါနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”တိုင်အောင်သာ ဟောတော်မူ၏။ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဘဝမူတည်သော နည်းကိုလည်းကောင်း၊ “ဇာတိ ပစ္စယာ ၊ပေ၊ ဇရာမရဏပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဇာတိဇရာမရဏမူတည်သော နည်းကို လည်းကောင်း ဟောတော်မူမူ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြရာ၌ “သင်္ခါရ ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”မှစ၍ “ဥပါဒါနပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”တိုင်အောင် ဟောတော်မူလိုက်လျှင် အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဘဝပရိယာပန္န တရားဟူသမျှကို အားလုံးဟောအပ်ပြီးဖြစ်၏။ အသစ်ဟောစရာမလိုတော့၊ ဤသို့ အသစ်ဟောစရာတရား မရှိသည့်အတွက် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဟောတော်မူမူဟု အကြောင်းပြသည်။

ဘဝဂ္ဂဟဏေန စ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ သိယာ။ ။“ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဘဝ မူလကနည်းကိုသာ ဟောတော်မူလျှင်ရနိုင်သော အခြားအပြစ်တစ်မျိုးကို ပြလိုသော ကြောင့် “ဘဝဂ္ဂဟဏေန”စသည်ကို မိန့်သည်။ “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဘဝကို ယူလျှင် အကုသိုလ် ကမ္မဘဝနှင့် အဝိဇ္ဇာသည် မကွေမကွာယှဉ်သောကြောင့် အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာကို လည်း ယူပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟု ဟောတော်မူရာ၌ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟုလည်း ဟောတော်မူရာ ရောက်နေ၏။

န စဧကစိတ္တက္ခဏေ ၊ပေ၊ ဟောတိ။ ။ထိုသို့ဟောတော်မူလျှင် “ရွှေစိတ် အဝိဇ္ဇာနှင့် နောက်စိတ် အဝိဇ္ဇာ”ဟု ကွဲပြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ရွှေအဝိဇ္ဇာက နောက်အဝိဇ္ဇာ အား ကျေးဇူးပြုနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော”ဟု မေးဖွယ်ရှိပြန်၏။ ထို့ကြောင့် “န စ ဧကစိတ္တက္ခဏေ”စသည်ကို မိန့်သည်။ ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယ ဒေသနာတော်သည် စိတ္တက္ခဏာ တစ်ခု တည်း၌ ပစ္စည်းပစ္စယပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟောတော်မူသော ဒေသနာတော်ဖြစ်၏။ စိတ္တက္ခဏာတစ် တည်း၌လည်း ထိုကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာ ၂-ပါး မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ”ဟုဟော တော်မူသော ထားပါသည်-ဟူလိ။

တတ္ထ-ထိုဘဝပုဒ်၌၊ ပစ္ဆိန္နတ္တာဝ-ပြတ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ဇာတိဇရာ မရဏမူလကာ-ဇာတိမူလ၊ ဇရာမရဏမူလ ရှိကုန်သော၊ နယာပိ-တို့ကိုလည်း၊ န ဂဟိတာ-မယူအပ်ကုန်၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ (ပဋိစ္စန္ဒတ္တာဟူသော အကြောင်းသာမကသေး၊) ဘဝေ-ဘဝ၌၊ ဇာတိဇရာ မရဏာနိပိ-တို့သည်လည်း၊ အန္တောဂဓာနိ-အတွင်ဝင်ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ တောနိ-ဤဇာတိဇရာ မရဏတို့သည်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-၌၊ အဝိဇ္ဇာယ-၏၊ ပစ္စယာ-တို့သည်၊ န ဟောန္တိ၊ ကုတိ-ကြောင့်၊ ဘဝမူလကာ ဝါ-ဘဝဟူသော မူလရှိသည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာတိဇရာမရဏ မူလကာ ဝါ-ဇာတိမူလ၊ ဇရာမရဏမူလရှိသည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ နယာ-တို့ကို၊ န ဝုတ္တာ-ဟောတော်မမူအပ်ကုန်၊ ကုတိ-ဤကားအဖြေတည်း။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ-မာတိကာ၏အဖွင့်သည်၊

သမတ္တာ-ပြည့်စုံပြီ၊ ဝါ-ပြီးပြီ။

အကုသလနိဒ္ဒေသ ပစ္စယစတုက္က အဖွင့်

၂၄၈-၂၄၉။ ကုဒါနိ-မာတိကာကိုဖွင့်ပြပြီးရာယခုအခါ၌၊ [ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ အာဒိမာဟ ဌာဝပ်၊] ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ တော်၌၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ-၌၊ ကုသလတ္တိကံ-ကုသလတိက်ကို၊ အာဒိ ကတွာ-အစပြု၍၊ နိက္ခိတ္တမာတိကာယ-ချထားအပ်သော မာတိကာ၏၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ် အားဖြင့်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ကုသလံ-ကို၊ (ဘာဇိတံ)ယထာ-အကျယ်ဝေဘန်အပ်သကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ ကုဓ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ မာတိကာယ-၏၊ ဝါ-ကို၊

တတ္ထ ပစ္ဆိန္နတ္တာဝ ။ ။ “ဘဝမူလနည်း၌ ပြအပ်ခဲ့သော အကြောင်းများ ကြောင့် ဟောတော်မမူလျှင် ရှိပါစေတော့၊ ဇာတိမူလကနည်း၊ ဇရာမရဏမူလကနည်းတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မမူပါသနည်း” ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “တတ္ထ ပစ္ဆိန္နတ္တာဝ” စသည်ကိုမိန့်၊ ဘဝမူတုန်းကပင် “ဘဝပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော်မမူဘဲ ဒေသနာတော်ကို ဖြတ်အပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဇာတိမူလကနည်း၊ ဇရာမရဏမူလကနည်း တို့ကိုလည်း ဟောတော်မမူတော့-ဟူလို။

အပိ စ ဘဝေ ။ ။ “ဇာတိ၊ ပေ၊ ဇရာမရဏပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ” ဟု ဟောတော် မမူရာ၌ ပစ္ဆိန္နတ္တာဟူသော အကြောင်းမှ တစ်ပါးသောအကြောင်းကို ပြလို၍ “အပိ စ” စသည် ကိုမိန့်၊ ဘဝ၌ ဇာတိဇရာမရဏတို့လည်း ပါဝင်ကုန်၏၊ ပါဝင်ဆိုသည်ကား ဘဝအမည်ရသော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါး၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဇာတိတည်း၊ ရင့်ခြင်းသည်၊ ဇရာတည်း၊ ပျက်ခြင်းသည် မရဏတည်း၊ ဤနည်းအားဖြင့် ဘဝ၌ ဇာတိဇရာမရဏစတို့ ပါဝင်ကြသည်၊ ဤနည်းကိုပင် ဋီကာ၌ “ဇာယမာနာနံ ပန ဇာတိ” စသည်ဖြင့် ဆိုထားသည်။

အနိက္ခိတတ္တာ-မချထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ကုသလံ-ကို၊ အနာမသိတွာ-မသုံးသပ်မှု၍၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရောတိ-ဟူ၍၊ အကုသလ ဓမ္မဝသေန-အကုသလဓမ္မ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-နှင့်စပ်သဖြင့်၊ မာတိကာယ-၏၊ ဝါ-ကို၊ နိက္ခိတ္တာ-ကြောင့်၊ နိက္ခေပပဋိပါဋိယာဝ-ချထားအပ်သော မာတိကာ၏ အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ အဝိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိ-အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဂီနိ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့ကို၊ ဘာဇေတွာ-အကျယ်ဝေဘန်တော်မူ၍၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားတော်ကို၊ အာဟ-ပြီ။

တဿ-ထို ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အစရှိသော စကားရပ်၏၊ အတ္ထော-ကို၊ ဟေဌာ-အောက်ဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍော-၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏော-၌၊ တဏှာယ စ-၏လည်းကောင်း၊ ကာမု-ပါဒနဿ စ-၏လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝေါ-ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌၊ တဏှာပစ္စယာ-တဏှာဟူသော အကြောင်း ကြောင့်၊ ယံ ဥပါဒါနံ-အကြင်ဥပါဒါန်ကို၊ (အကြင် ဒိဋ္ဌုပါဒါန်၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်ကို) လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ တဒေဝ-ထို ရအပ်သော ဥပါဒါန်ကိုသာ၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ အာဒိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားတော်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

စ-ဆက်၊ ဘဝနိဒ္ဒေသေ-၌၊ [“ဝုတ္တံ”၌စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥပါဒါနံ-သည်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓေ-၌၊ သင်္ဂဟံ-သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဌပေတွာ၊ ပေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [“ဌပေတွာ ဥပါဒါနံ” ဟူသော စကားကို သင်္ခါရက္ခန္ဓောအတွက် ခြွင်းချက်အဖြစ်ဖြင့် ဟော တော်မူသည်-ဟူလို၊] ဟိ-လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဌပေတွာ ဥပါဒါနံ ဟူ၍)၊ အဝုစ္စမာနေ-ဟောတော်မူအပ်သော်၊ [စာအုပ်တို့၌ “ဝုစ္စမာနေ” ဟု ပါဠိပျက်၏၊] ဥပါဒါနဿ-၏၊ ဥပါဒါနပစ္စယတ္ထံ-ဥပါဒါန်ဟူသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ အာပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ စ-စင်စစ်ကား၊ တဒေဝ-ထို ဥပါဒါန်တရား သည်ပင်၊ တဿ-ထို ဥပါဒါန်တရား၏၊ ပစ္စယော-ပစ္စည်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဇာတိအာဒိ နိဒ္ဒေသေသု-ဇာတိအစရှိသည်တို့၏ နိဒ္ဒေသတို့၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊

ဧဝံ ဟိ၊ ပေ၊ ဟောတိ ။ ။ “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ” ဟူသော ပါဠိရပ်၌ “ဘဝ” အရ ဥပါဒါန်ကို မချန်လျှင် ဥပါဒါန်က ဥပါဒါန်အား ကျေးဇူးပြုရာ ရောက်နေလိမ့်မည်၊ ထို ဥပါဒါန်က ဥပါဒါန်၏ ပစ္စည်းလည်း မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် “ဌပေတွာ ဥပါဒါနံ” ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် ဥပါဒါန်က ဥပါဒါန်အား ကျေးဇူးပြုသော အပြစ်၏ မရောက်ခြင်း ဟူသော အကျိုးရှိပါသည်-ဟူလို။

ဧတေ-ဤဇာတိ အစရှိသည်တို့သည်၊ အရူပဓမ္မာနံ-နာမ်တရားတို့၏၊ ဇာတိအာဒယော-ဇာတိအစရှိသည်တို့တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ခဏ္ဍိစ္စံ၊ ခေ၊ စဝနတာတိ-ဟူ၍၊ န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မမူအပ်၊ [ခဏ္ဍိစ္စံစသည်တို့သည် နာမ်တရားအတွက် မဖြစ်နိုင်၊ ရုပ်တရားအတွက်သာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ထည့်၍ ဟောတော်မမူ၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။]

၂၅၀။ ဧဝံ-သို့၊ ပဌမဝါရံ-ပဌမဝါရကို၊ နိဌာပေတွာ-ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီး၍၊ (ပစ္စယစတုက္ကန္တံ ၄-ဝါရရှိသည်တွင် ပဌမဝါရကို ပြီးစေတော်မူပြီး၍၊) ပုန-တစ်ဖန်၊ ဒုတိယဝါရေ-၌၊ ယသ္မိံ သမယေ-အကြင် အခါ၌၊ ပဌမဝါရေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယာကာရော-ပစ္စည်းတရားတို့၏ အခြင်းအရာသတ္တိဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ ဒသိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မိယေဝ သမယေ-ထို အခါ၌ပင်၊ (ထို ပဌမဝါရဖြင့် ပြအပ်သော ပစ္စယာကာရ၏ဖြစ်ရာ ထို အခါ၌ပင်၊) အပရေနပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပစ္စယာကာရံ-ကို၊ ဒဿေတံ-ငှာ၊ ဝိသု-သီးခြား၊ သမယဝဝတ္ထာနဝါရံ-သမယဝဝတ္ထာနဝါရကို၊ [ဤ၌ “ဝါရံ” ဝိဟန်တူသည်၊] အဝတွာ-ဟောတော်မမူဘဲ၊ တသ္မိံ သမယေ၊ ခေ၊ သင်္ခါရောတိ အာဒိနာဝ-အစရှိသည်သာ လျှင်ဖြစ်သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဒေသနာတော်၌၊ ဌပေတွာ ဖဿန္တိ ကုဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဖဿောပိ-သည်လည်း၊ နာမပရိယာပန္နော-နာမ်၌ အကျုံးဝင်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဖဿဿ-ကို၊ နာမတော-မှ၊ နိဟရဏတ္ထံ-ထုတ်ပယ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (နာမပစ္စယာ ဖဿောတိ တတ္ထ ကတမံ ဌပေတွာ ဖဿံ၊ ခေ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ခေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ကုဒံ ဝုစ္စတိ နာမံ” ဟု ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊)

၂၅၂။ [တတိယဝါရဝယ် “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ” ၌ ပုဒ်အထူးကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “တတိယဝါရေ” စသည်ကို မိန့်၊] တတိယဝါရေ-၌၊ [ဝုတ္တံ၌ အပေါင်း အာဓာရ၊ အစိတ်အာယေစပ်၊] ယဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ-အကြင် စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရုပ်အား၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မိံ-ထို စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်၊ ပဝတ္ထမာနေ-ဖြစ်လသော်၊ [“ပညာယတိ”၌စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တေန-ထို စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်၊ ဥပတ္တဒ္ဓါနံ-ထောက်ပံ့အပ်

တသ္မိံ၊ ခေ၊ ပညာယတိ ။ ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တွေ ဖြစ်လျှင် (အဖြစ်များနေလျှင်) ထို စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်က ထောက်ပံ့အပ်သော စက္ခာယတနစသော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ တိုးပွားပုံမှာ အထင်အရှား ဖြစ်၏၊ ထင်ရှားပုံကား စိတ်ကြည်လင်၍ စိတ္တဇရုပ် ကောင်းစွာ ဖြစ်သောအခါ စိတ္တဇကလာပ်တို့၏ အကြားအကြား၌ စက္ခာယတန၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယာယတနတို့ တိုးပွားလာသည်မှာ (ဝဖိုးလာသည်မှာ) အထင်အရှားပင် ဖြစ်သည်။

ကုန်သော၊ စက္ခယတနာဒိနံ-တို့၏၊ ဥပစိတတ္ထံ-တိုးပွားကုန်သည်၏၊ အဖြစ်သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ တသွာ-ကြောင့်၊ စက္ခယတနဿ ဥပစယောတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပါဠိတော်၏ အနက်ပေးပုံကို မာတိကာ၊ အညမည စတုက္က၊ အဝိဇ္ဇာမူလက၌ ပြခဲ့ပြီ။

စ-သည်သာမကသေး၊ ယသွာ-အကြင့်ကြောင့်၊ ကမ္မဇရူပဿဝိ-ကမ္မဇရုပ် အားလည်း၊ ပစ္စယော ဟောတိ၌စပ်၊ ပိဖြင့် စိတ္တဇရုပ်ကိုပေါင်း၊ တသ္မိ သမယေ-၌၊ ဝတ္ထမာနဿ-သော်၊ ဝါ-သော၊ ကမ္မဇရူပဿဝိ-ရုပ်အားလည်း၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ပစ္စာဇာတပစ္စယေန-သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာဝိ-ထို့ကြောင့်လည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (စက္ခယတနဿ ဥပစယော အစရှိသည်ဟူ၍၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုစက္ခယတနဿ ဥပစယော အစရှိသောပါ၌၌၊ ကမ္မဇ-ကမ္မဇရုပ် လည်းကောင်း၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ-စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒွေဝ- ၂-ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ သန္တတိယော-အစဉ်တို့ကို၊ ကိဉ္ဇာပိ ဂဟိတာ-အကယ်၍ကား၊ ယူအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ၂-ပါးသော သန္တတိတို့ကိုသာ ယူအပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဣတရာပိ-ကမ္မဇ၊ စိတ္တဇရုပ်အစဉ်မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ သန္တတိယော-ဥတုဇ၊ အာဟာရဇရုပ် အစဉ်တို့ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗာ-ယူထိုက်ကုန်၏၊ “ဝိညာဉ်တို့က ပစ္စာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ ဌီအခိုက်အတန့်ဝယ် ရှိသမျှ စတုဇသန္တတိရုပ်တို့ကို ကျေးဇူးပြုနိုင်သောကြောင့် ဥတုဇ၊ အာဟာရဇသန္တတိတို့ကိုလည်း ယူထိုက်သည်” ဟု ဆိုသည်။ ဟိ-မှန်၊ တာသမ္ပိ-ထို ဥတုဇ၊ အာဟာရဇ ရုပ်အစဉ်တို့အားလည်း၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ပစ္စယော-သည်၊ ဟောတိယေဝ-ဖြစ်သည်သာ။

၂၅၄။ ပန-ကား၊ စတုတ္ထဝါရေ-၌၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေဝိ-၌လည်း၊ မဟာဘူတ ရူပပစ္စယာ-မဟာဘူတရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ စက္ခယတနာဒိနိ(စ)-အစရှိသည်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဟဒယရူပပစ္စယာ-ဟဒယရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဆဋ္ဌာယတနံ(စ)-လည်းကောင်း၊ နာမပစ္စယာ-နာမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပစ္စာဇာတ သဟဇာတာဒိဝသေန-ပစ္စာဇာတသတ္တိ၊ သဟဇာတသတ္တိအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ယထာနုရူပံ-ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ၊ [ယထာနုရူပံ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] သဗ္ဗာနိပိစ-အလုံးစုံသော ရုပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ [သဗ္ဗာနိပိစ၌ “ဝိ”သည် သမ္ဘာဝနာ၊ “စ”သည် သမုစ္စည်း၊] တသွာ-ကြောင့်၊ တတ္ထကတမံ၊ ပေ၊ စက္ခယတနံတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

၂၅၆။ ဒုတိယစတုက္ကေ-၌၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောအစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာန မေဝ၊ တတိယစတုက္ကေ-၌၊ ယဿ-အကြင် ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော ရုပ်အား၊ (ဝိညာဏဿ-၏၊) သမ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ-သမ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏

အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ယဿစ-အကြင်ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော နာမ်အား ကား၊ (ဝိညာဏဿ-၏၊ သမ္မယုတ္တပစ္စယဘာဝေါ-သမ္မယုတ္တပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။) ဟောတိ-၏၊ တံ-ထိုသမ္မယုတ္တပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခံရ၊ မခံရသော နာမ်ရုပ်ကို၊ ဝိသု ဝိသု-အသီးအသီး၊ ဒဿေတု-ငါ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ၊ ပေ၊ နာမန္တိ အာဒိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-၊ [ဣဒံ-ဤနာမ်ရုပ်ကို၊ ဝိညာဏပစ္စယာ-ကြောင့်၊ နာမရူပံ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏသမ္မယုတ္တံ- ဝိညာဉ်နှင့်သမ္မယုတ်ဖြစ်သော၊ နာမံ-နာမ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏”ဟု ပါဠိတော်ပေးပါ။]

၂၇၂။ စတုတ္ထစတုက္ကေ-၌၊ ဖဿပစ္စယာ နာမနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဌပေတွာ၊ ပေ၊ ဖဿပစ္စယာ နာမန္တိ-ဟူ၍၊ ကိဉ္စာပိ န ဝုတ္တံ-မမူအပ်၊ (“ဌပေတွာ ဖဿ”ဟု ထည့်၍ ဟောတော်မမူအပ်၊) တထာပိ-ထိုသို့ဟောတော်မမူအပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ အနန္တရာတိတပဒနိဒ္ဒေသေ-အခြားမဲ့ လွန်လေပြီးသောပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌၊ (နာမပစ္စယာ ဖဿော ဟူသော ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌)၊ ဌပေတွာ၊ ပေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဟောတော်မမူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝုတ္တမ္ပိ-ဟောတော်မမူအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တံ-ထို ဌပေတွာ ဖဿံ ဟူသော ပုဒ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တမေဝ-ဟောတော်မမူအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝုတ္တမ္ပိ-သော၊ တံ-ထို ဌပေတွာ ဖဿံ ဟူသောပုဒ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တမေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ယဒေဝ (နာမံ)-အကြင်ဖဿမပါသော နာမ်သည်ပင်၊ ဖဿဿ-အား၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဖဿောပိ-သည်လည်း၊ တဿေဝ-ထိုဖဿမပါသောနာမ်အားသာ၊ ပစ္စယော၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (အဝုတ္တမ္ပိ တံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။)

စတုစတုက္ကော- ၄-ပါးသော စတုက္ကရှိသော၊ သောဠသဝါရပုဏ္ဏေဒေါ-၁၆-ပါးဝါရအပြားရှိသော၊ အဝိဇ္ဇာမူလကော-အဝိဇ္ဇာဟူသော မူလရှိသော၊ အယံ ပဌမနယော-ဤပဌမနည်းကို၊ ဧတသ္မိ ပဌမာကုသလစိတ္တေ-ဤပဌမအကုသိုလ်စိတ်၌၊ ပကာသိတော ယထာ-ထင်ရှားပြတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သင်္ခါရမူလကာဒယော-သင်္ခါရမူလက အစရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ နယာဝိ-တို့ကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့သိထိုက်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ကို၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ) သံခိတ္တာ-ချုံးအပ်ပြီ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင် တသ္မိ ပဌမာကုသလစိတ္တေယေဝ-၌ပင်၊ နဝ-ကုန်သော၊ နယာ-နည်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တိသ- ၃၆-ပါးသော၊ စတုက္ကာနိ-စတုက္ကတို့သည်လည်းကောင်း၊ စတုစတုတ္တာလိသာဓိကံ- ၄၄-ပါးအလွန်ရှိသော၊ ဝါရသတံစ-ဝါရတစ်ရာသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [“နှစ်သုံးလေးပါး၊ ကံကတ္တားနှင့်၊

ထားသည့်အရာ၊ ကြိယာမှာ၊ လွန်စွာနောက်ဖျား၊ ကံကတ္တားနှင့်၊ တူငြား လိန်ဝှစ်၊ အညီတည်း” ဟူသည်နှင့်အညီ “ဝါရသတံ ဟောတိ”ဟု ဧကဝုဇ် ထားသည်။

၂၈၀။ ကုဒါနိ-ဤပဌမအကုသိုလ်စိတ်ကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ကုမိနာဝ နယေန-ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သေသာကုသလစိတ္တေသုပိ-ကြွင်းသောအကုသိုလ် စိတ်တို့၌လည်း၊ ပစ္စယာကာရံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ အာဒိ-အစရှိသောစကားတော်ကို၊ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထို ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေသု-ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့၌၊ တဏှာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်သော၊) ဥပါဒါနံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥပါဒါနဌာနေ-ဥပါဒါန၏တည်ရာ ပါဠိရပ်၌၊ [ပူရိတံ ၌စပ်] ဥပါဒါနံ-သည်၊ (ဒဠ္ဇနိပါတိ) ဝိယ-အာရုံ၌ ခိုင်မြဲစွာကျရောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) ဒဠ္ဇနိပါတိနာ-အာရုံ၌ ခိုင်မြဲစွာကျရောက်လေ့ရှိသော၊ အဓိမောက္ခေန-ဖြင့်၊ ပဒံ-ပုဒ်ကို၊ ပူရိတံ-ပြည့်စေတော်မူအပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဒေါမနဿသဟဂတေသု-ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ်တို့၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝေဒနာပစ္စယာ-ကြောင့်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-သော၊) တဏှာပိ-သည်လည်း၊ [“ပိ”ဖြင့် ဥပါဒါနကိုပေါင်း၊] နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဏှာဌာနေ-တဏှာ၏တည်ရာ ပါဠိရပ်၌၊ တဏှာ-သည်၊ (ဗလဝကိလေသာ-အားရှိသောကိလေသာသည်၊ ဟောတိ) ဝိယ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) ဗလဝကိလေသေန-အားရှိသောကိလေသာဖြစ်သော၊ ပဋိယေန-ပဋိယဖြင့်၊ ဝါ-ဒေါသဖြင့်၊ ပဒံ၊ ပူရိတံ၊ ဥပါဒါနဌာနေ-၌၊ အဓိမောက္ခေန-ဖြင့်ပင်၊ (ပဒံ၊ ပူရိတံ၊) [ရှေ့၌ အဓိမောက္ခပါပြီး ဖြစ်သောကြောင့် “အဓိမောက္ခေန”ဟု သန္နိဌာနာဝဓာရဏ “ဧဝ”ဖြင့်ဆိုသည်။]

ပန-ကား၊ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တေ-ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ်စိတ်၌၊ [အဓိမောက္ခောပိ နတ္ထိ ၌စပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သန္နိဌာနာဘာဝတော-ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ (ဝိစိကိစ္ဆာက အဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်) အဓိမောက္ခောပိ-သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဏှာဌာနေ-၌၊ ဗလဝကိလေသဘူတာယ-အားရှိသော ကိလေသာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ-ဖြင့်၊ ပဒံ၊ ပူရိတံ၊ ဥပါဒါနဌာနံ-ဥပါဒါန၏ တည်ရာအရပ်သည်၊ ပရိဟိနမေဝ-ယုတ်လျော့သည်သာ၊ ပန-ကား၊ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တေ-စိတ်၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဓိမောက္ခော-သည်၊ အတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဏှာဌာနေ-၌၊ ဗလဝကိလေသေန-ဖြစ်သော၊ ဥဒ္ဓစ္စေန-ဖြင့်၊ ပဒံ၊ ပူရိတံ၊ ဥပါဒါနဌာနေ-၌၊ အဓိမောက္ခေန-၊ (ပဒံ၊ ပူရိတံ၊) စ-ဆက်၊ သဗ္ဗတ္ထေဝ-အလုံးစုံသော တတိယစိတ် အစရှိသည်တို့၌သာ၊ ဝိသေသမတ္တံ-အထူးမျှကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ ပါဠိ-ကို၊ သံခိတ္တာ-ချိုးအပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ယော အယံ ဝိသေသော-အကြင်အထူး

ကို၊ ဒဿိတော-ပြအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအထူး၌၊ ကေဝလံ-အခြားနိဒ္ဒေသတို့နှင့် မဖက်သက်သက်၊ အဓိမောက္ခနိဒ္ဒေသောဝ-ကြွင်းသောအစီအရင်သည်သာ၊ အပုဗ္ဗော-ရှေးမဟုတ်သော၊ ဝါ-အသစ်ဖြစ်သော၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင် သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အစရှိသည်၌ အာဂတမေဝ- လာသည်သာ။

ပန-ကား၊ အဓိမောက္ခနိဒ္ဒေသေ-၌၊ အဓိမုစ္စနဝသေန-လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိမောက္ခော-မည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တေန-ထိုသဘောတရားဖြင့်၊ အာရမ္မဏေ-၌၊ စိတ္တံ-သည်၊ အဓိမုစ္စတိ- လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်တတ်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်တတ်၏၊ နိဗ္ဗိစိက္ခိ တာယ- ဝိစိက္ခိန္ဒာ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္နိဋ္ဌာနံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဓိမောက္ခော-မည်၏၊ [သန္နိဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိကို ထောက်၍ “အဓိမုစ္စတိ- ဆုံးဖြတ်တတ်၏”ဟု ပေးကြ၏၊ သဒ္ဓတ္တမှာ “လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင် တတ်၏”ဟုဖြစ်သည်၊] အဓိမုစ္စနာကာရော-လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်ခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ အဓိမုစ္စနာ- မည်၏၊ တဿ စိတ္တဿ-၏၊ ဝါ-နည်း၊ တသ္မိ အာရမ္မဏေ-၌၊ အဓိမုတ္တတာ- လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တဒဓိမုတ္တတာ-မည်၏၊ [“တဒဓိမုတ္တတာ-ထိုစိတ်၏ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်၊ ဝါ-ထိုအာရုံ၌ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်သည်၏အဖြစ်”ဟုပေးပါ၊] စ-ဆက်၊ သဗ္ဗစိတ္တေသု-တို့၌၊ ပဌမစိတ္တေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ နယစတုတ္ထဝါရပဘေဒေါ-နယအပြား၊ စတုတ္ထအပြား၊ ဝါရအပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ် အထူးကား၊ ကေဝလံ-အခြားစိတ်တို့နှင့် မဖက်သက်သက်၊ ဝိစိက္ခိန္ဒာ သမ္ပယုတ္တေ- ၌၊ ဥပါဒါနမူလကဿ-ဥပါဒါန်ဟူသော မူလရှိသော၊ နယဿ-၏၊ အဘာဝါ- မရှိခြင်းကြောင့်၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ နယာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒုတ္တိသ- ကုန်သော၊ စတုတ္တာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဝိသာမိကံ-၂၈-ပါး အလွန်ရှိ သော၊ ဝါရသတဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

အကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ-သည်၊

သမတ္တာပြီ။

ကုသလနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၂၉၂။ ဣဒါနိ-အကုသိုလ်စိတ်ဝယ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ဣမိ-နာဝနယေန-သာလျှင်၊ ကုသလစိတ္တာဒိသုပိ-ကုသိုလ်စိတ်အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ပစ္စယာကာရံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိအာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာရဒ္ဓံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ အကုသလေ-အကုသိုလ်စိတ်၌၊ (အကုသိုလ်စိတ်တုန်းက၊) ပဌမံ-စွာ၊ မာတိကံ-ကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ချထားတော်မူပြီး၍၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ဝါ-မှ၊ နိဒ္ဒေသော-ကို၊ ကတော ယထာ-ပြုတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ ဣ- ဤကုသိုလ်စိတ်၌၊ (ပဌမံ-စွာ၊ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ၊ ပစ္ဆာ နိဒ္ဒေသော-ကို၊) န (ကတော)-ပြုတော်မူအပ်၊ ကသ္မာ၊ (ပဌမံ မာတိကံ၊ ပေ၊ န ကတော-နည်း၊) အပ္ပနာဝါရေ-၌၊ နာနတ္ထသမ္ဘဝတော-ထူးသည်၏ အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်၊ (ပဌမံ မာတိကံ၊ ပေ၊ န ကတော-အပ်။)

ဟိ- ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ လောကီယ ကုသလာဒိသု၊ လောကီ ကုသိုလ်စိတ် အစရှိသည်တို့၌၊ တေသံ ဓမ္မာနံ-ထို လောကီ ကုသိုလ်အစရှိသောတရားတို့၏၊ ဒုက္ခသစ္စပရိယာပနန္တတ္တာ-ဒုက္ခသစ္စာ၌အကျုံးဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ-ဟူ၍၊ အပ္ပနာ-သည်၊ ဝါ-နိဂုံးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ လောကုတ္တရ ကုသလာဒိသု-လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်စိတ် အစရှိသည်တို့၌၊ ဧဝ မေတေသံ ဓမ္မာနန္တိ-ဟူ၍၊ (အပ္ပနာ-သည်၊ ဟောတိ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ အပ္ပနာဝါရ၌ ထူးသည်၏ အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့် ခြင်းကြောင့်၊ ဧတ္ထ- ဤကုသိုလ်စိတ်၌၊ သာဓာရဏတော-ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၊ (ကုသိုလ်အားလုံး၊ အဗျာကတအားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်၊) မာတိကံ-ကို၊ ဌပေတုံ-ငှါ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပါဠိယေက္ကံ-အသီးသီး၊ တေသံ တေသံ ကုသလာဒိနံ-တို့၏၊ မာတိကံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိသိတွာဝ-အကျဉ်းပြပြီး၍သာ၊ နိဒ္ဒေသော-ကို၊ ကတော၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ-ထို ကုသလနိဒ္ဒေသ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-တစ်ခုသော စိတ္တက္ခဏာ၌၊ ကုသလသင်္ခါရေန-ကုသိုလ်ဖြစ်သော သင်္ခါရနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုအဝိဇ္ဇာကို၊ အဝတ္တာ-ဟောတော်မူတံ၊ အကုသလာနံ-တို့၏၊ မူလတော-မူလအားဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇာ-ကို၊ (ဝုတ္တာ)ဝိယ-ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) ကုသလာနံ-တို့၏၊ မူလတော-အားဖြင့်၊ ကုသလမူလံ-ကုသိုလ်၏မူလကို၊ (အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ ဟူသော ကုသိုလ်မူလကို၊) (ဝုတ္တံ-ပြီ၊) စ-သည်သာမကသေး၊ တဏှာပါဒါနာနံ၊ တဏှာဝိယ-ကဲ့သို့၊ အာရမ္မဏေ-အာရုံ၌၊ အဇ္ဈောဂါဠော-သက်ဝင်နစ်မြုပ်တတ်သော၊ ပသာဒေါ-ပသာဒကို၊ ဝါ-ကြည်လင်ခြင်းသဘောဟူသော သဒ္ဓါကို၊ (ဝုတ္တာ-

ပြီ) ဥပါဒါနဌာနေ-ဥပါဒါန်၏တည်ရာ ပါဠိရပ်၌၊ (ဒဠ္ဇနိပါတ်-အာရုံ၌ ခိုင်မြဲစွာ ကျရောက်လေ့ရှိသော၊) ဥပါဒါန်ဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဒဠ္ဇနိပါတီနာမ-အာရုံ၌ ခိုင်မြဲစွာ ကျရောက်လေ့ရှိသည်မည်သော၊ အဓိမောက္ခော-ကို၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ ဟေဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ-သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ကုသလနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ-သည်။ (သမတ္တာ- ပြီ။)

အဗျာကတနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၀၆။ အဗျာကတံ-ကို၊ ဟေဌာ-အောက်ဖြစ်သော၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဏော-၌၊ အာဂတပဋိပါဋိယာဝ-လာသောပါဠိအစဉ်အားဖြင့်သာ၊ ဝိဘတ္တံ-ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ သဗ္ဗဝါရေသု-တို့၌၊ အဝိဇ္ဇာမူလကာ-အဝိဇ္ဇာဟူသောမူလ ရှိကုန်သော၊ နယာ-တို့သည်၊ ပရိဟိနာ-ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ (သဗ္ဗဝါရေသု အဝိဇ္ဇာမူလကာ နယာ၊ ပရိဟိနာ-နည်း၊) အဝိဇ္ဇာဌာနေ-အဝိဇ္ဇာ၏ တည်ရာပါဠိရပ်၌၊ ဌပေတဗ္ဗဿ-ထားထိုက်သောတရား၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ (သဗ္ဗဝါရေသု၊ ပေ၊ ပရိဟိနာ-ကုန်၏၊) ဟိ-ချဲ့၊ ကုသလစိတ္တေသု-တို့၌၊ အဝိဇ္ဇာဌာနေ-၌၊ ဌပေတဗ္ဗံ-သော၊ ကုသလမူလံ-ကုသိုလ်မူလသည်၊ အတ္ထိ၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု-စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော အဗျာကတတို့၌၊ (မူလံ-သည်၊) နတ္ထိ၊ [အဟိတံစိတ်ဖြစ်သောကြောင့် မူလနှင့်မယှဉ်] ပန-ကား၊ သဟေတုကေသု-သဟိတံစိတ်တို့၌၊ (မူလံ-သည်၊) ကိဉ္ဇာပိ အတ္ထိ-အကယ်၍ကား ရှိပါပေ၏၊ ဧဝံသန္ဓေပိ-သော်လည်း၊ ဣဓ-ဤစက္ခုဝိညာဏ်အစ ရှိသည်တို့၌၊ ပစ္ဆိန္နတ္တာ-ပြတ်ပြီး၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုသဟိတံအဗျာကတတို့၌၊ (မူလံ-ကို၊) နဂဟိတံ-ယူတော်မမူအပ်၊ ပဉ္စဝိညာဏသောတေ-ပဉ္စဝိညာဏ် ဒေသနာအယဉ်၌၊ သောတပတိတာဝ-ဒေသနာအယဉ်၌ကျသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-အဗျာကတနိဒ္ဒေသ၌၊ ဝိသေသတော-အထူးအားဖြင့်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု-စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသောစိတ်တို့၌၊ တဏှာဌာနံ-တဏှာ၏ တည်ရာ ပါဠိရပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါနဌာနဉ္စ-လည်းကောင်း၊ ပရိဟိနံ-ယုတ်လျော့၏၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ (ပရိဟိနံ-နည်း၊) တဏှာဌာနာရဟဿ-တဏှာ၏ တည်ရာပါဠိရပ်၌ ဟောတော်မူထိုက်သော၊ ဗလဝဓမ္မဿ-အားရှိသောတရား၏၊ အဘာဝါ-မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဓိမောက္ခ ရဟိတတ္တာစ-အဓိမောက္ခမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ပရိဟိနံ-၏၊) သေသာဟေတုကေသု-ပဉ္စဝိညာဏ်မှကြွင်းသောအဟိတံစိတ်တို့၌၊ တဏှာဌာနမေဝ-သည်သာ၊ ပရိဟိနံ-

၏။ သဟေတုကေသု-သဟိတိဝိပါကိစိတ်တို့၌၊ ပသာဒသဗ္ဗာဝတော-ပသာဒဟူသော သဒ္ဓါ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဏှဌာနေ-၌၊ ပသာဒေန-ပသာဒမည်သော သဒ္ဓါဖြင့်၊ ပဒံ ပူရိတံ၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ အဗျာကတနိဒ္ဒေသ၌၊ ကုသလာ ကုသလ ဝိပါကေသု-ကုသလဝိပါတ်၊ အကုသလဝိပါကိ ဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီသု-တို့၌၊ သင်္ခါရ၊ ပေ၊ မူလကာ-သင်္ခါရမူလ၊ ဝိညာဏမူလ၊ ဆဌာယတနမူလ၊ ဖဿမူလ၊ ဝေဒနာမူလရှိကုန်သော၊ ဆ ဆ-၆-ပါး ၆-ပါးကုန်သော၊ (နယာ-တို့ကို လည်းကောင်း၊) သေသာဟေတုကေသု-ပဉ္စဝိညာဉ်မှကြွင်းသော အဟိတိစိတ်တို့၌၊ အဓိမောက္ခမူလကေန-အဓိမောက္ခမူလရှိသောနည်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တက္က၊ သတ္တ-ကုန်သော၊ (နယာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) သဟေတုကေသု-သဟိတိစိတ်တို့၌၊ ပသာဒမူလကေန-ပသာဒမူလရှိသော နည်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ အဌ အဌ-ကုန်သော၊ နယာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်ကုန်၏။

တတ္ထ-ထို အဗျာကတနိဒ္ဒေသ၌၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီသုပိ-အစရှိသောစိတ်တို့၌လည်း၊ စတုန္နံပိ-၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတုတ္တာနံ-တို့၏၊ အာဒိဝါရောဝ-အစဖြစ်သော ဝါရကိုသာ၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဒုတိယဝါရော-ကို၊ ပစ္စယဝိသေသဌေန-ပစ္စည်း၏ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လဗ္ဘမာနော-ရထိုက် သည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ န ဝုတ္တော-မမူအပ်၊ မာတိကာအဖွင့် ပစ္စယစတုတ္ထ ဒုတိယဝါရ၌ “ပစ္စယဝိသေသဌ”ဖြစ်ပုံကို ပြခဲ့ပြီ၊ တတိယ စတုတ္ထဝါရေ-တတိယဝါရ၊ စတုတ္ထဝါရတို့ကို၊ အသမ္ဘဝတောယေဝ-မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်သာ၊ (န ဝုတ္တော-ကုန်) ဟိ-မှန်၊ တေ-ထိုတတိယဝါရ၊ စတုတ္ထဝါရတို့သည်၊ ရူပမိဿကာ-ရုပ်နှင့်ရောနှောကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ-တို့သည်၊ န သမုဋ္ဌာပေန္တိ-မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။

စ-ဆက်၊ ပဌမစတုက္ကေ-၌၊ ဒွေ ဝါရာ- ၂-ပါးသော ဝါရတို့ကို၊ လဗ္ဘန္တိ ယထာ-ရအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သေသစတုက္ကေသုပိ-တို့၌လည်း၊ (ဒွေ ဝါရာ လဗ္ဘန္တိ) တသွာ-ကြောင့်၊ ပဌမစတုက္ကေ-ပဌမဖြစ်သော ပစ္စယစတုက္က၌၊ ဒုတိယဝါရော-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ သေသစတုက္ကေသုပိ-ပစ္စယစတုက္ကမှ ကြွင်းသော ဟေတုစတုက္က၊ သမ္ပယုတ္တစတုက္က၊ အညမညစတုက္က တို့၌လည်း၊ ဒွေ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဝါရာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနော)ပိ-ကုန်သော်လည်း၊ ဝုတ္တာဝ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သေသာဟေတုကာဗျာကတေ-ပဉ္စဝိညာဉ်မှကြွင်းသော အဟိတိအဗျာကတစိတ်၌၊ သဗ္ဗစတုက္ကေသု-တို့၌၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ ဝါရာ-တို့ကို၊ လဗ္ဘန္တိ၊ ပန-ထိုသို့ပင်ရအပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဣ-ဤ ပဉ္စဝိညာဉ်စိတ်တို့၌၊ ပစ္ဆိန္နတ္တာ-ပြတ်ပြီးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊

(ထိုဝါရတို့ကို ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ပရတော-၌၊ န ဂဟိတာ-ယူတော်မမူအပ်ကုန်၊ သောတပတိတာဝ-ပဉ္စဝိညာဉ် ဒေသနာအယဉ်၌ ကျရောက်သည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ အရူပါဝစရဝိပါကာ-ကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ သေသသဟေတုကဝိပါကေသုပိ-အဟိတ်ဝိပါက်မှကြွင်းသော သဟိတ်စိတ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အရူပါဝစရဝိပါကသို့-၌၊ ဝါရဒွယမေဝ-ဝါရ ၂-ပါးအပေါင်းကိုသာ၊ လဗ္ဘတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အဗျာကတနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ-သည်၊ (သမတ္တာ-ပြီ၊)

အဝိဇ္ဇာမူလက ကုသလနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၃၄။ ဣဒါနိ-အဗျာကတနိဒ္ဒေသကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အပရေန-တစ်ပါးသော၊ ပရိယာယေန-အားဖြင့်၊ ဧကစိတ္တက္ခဏေ-တစ်ခုသောစိတ္တက္ခဏ၌၊ ပစ္စယာကာရံ-ကျေးဇူးပြုပုံ အခြင်းအရာသတ္တိဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကတမေ ဓမ္မော ကုသလာတိအာဒိ-ကို၊ အာရဒ္ဓံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုကတမေဓမ္မော ကုသလာအစရှိသော စကားရပ်၌၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဟူသောပုဒ်ကို၊ ဥပနိဿယပစ္စယတံ-ဥပနိဿယသတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ “တတ္ထကတမာ အဝိဇ္ဇာ”တိ-ဟူ၍၊ အဝိဘဇိတွာ-ဝေဘန်တော်မမူဘဲ၊ “တတ္ထကတမာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရော”တိ-ဟူ၍၊ ဝိဘတ္တံ-တော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ကုသလစေတနာသင်္ခါရော-ကုသိုလ်စေတနာဟု ဆိုအပ်သော၊ သင်္ခါရောယေဝ-သည်သာ၊ တသ္မိံ သမယေ-၌၊ စိတ္တေန-ကုသိုလ်စိတ်နှင့်၊ သဟဇာတော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ (စိတ္တေန၊ သဟဇာတော၊) န(ဟောတိ။)

တတ္ထ-ထိုကုသိုလ်စိတ်တို့တွင်၊ လောကီယကုသလဿ-လောကီကုသိုလ်စိတ်အား၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယေ-သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ ပစ္စယာ-ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အပ္ပဟိနာဝိဇ္ဇော-မပယ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဝိဇ္ဇာယ-ကို၊ ပဟာနတ္ထံ-ပယ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ လောကုတ္တရံ-ကို၊ ဘာဝေတိ-မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿာပိ-ထိုအဝိဇ္ဇာကိုလည်း၊ သမတိက္ကမဝသေန-လွန်မြောက် ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း၊) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿာပိ-ကိုလည်း၊ သမတိက္ကမဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာဝတောယေဝ-အဝိဇ္ဇာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာ၊ ကုသလာယူဟန်-ကုသိုလ်ကို အားထုတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတရဿ-

အဝိဇ္ဇာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးသော အဝိဇ္ဇာမရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ကုသလာ ယူဟနံ-သည်။ န (ဟောတိ) (တသ္မာ တဿာပိ သမတိက္ကမဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ) တတ္ထ-ထို ကုသိုလ်စိတ်တို့တွင်၊ တေဘူမကုသလေ-၌၊ သမ္မောဟဝသေနပိ- ပြင်းစွာတွေဝေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမတိက္ကမ ဘာဝနာဝသေနပိ- အဝိဇ္ဇာကို လွန်မြောက်ခြင်းငှာ ဘာဝနာပွားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝါ-တဒဂ်၊ ဝိက္ခမ္ဘနဟူသော လွန်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကာမာဝစရ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာယူဟနံ-ကို၊ လဗ္ဘတိ-၏။ လောကုတ္တရေ-၌၊ သမုဇ္ဈေဒ ဘာဝနာဝသေန-အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (အာယူဟနံ-ကို၊ လဗ္ဘတိ) ဣတိ-ကြောင့်၊ (တဿာပိ-ကိုလည်း၊ သမတိက္ကမ ဝသေန၊ ပစ္စယော ဟောတိ) သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ- သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်ကုသလနိဒ္ဒေသ၌၊ ဧကေကကုသလေ-တစ်ပါးတစ်ပါးသော ကုသိုလ်၌၊ စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ စတုက္ကာနံ-တို့၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ နဝ-ကုန်သော၊ သောဠသကာ- သောဠကတို့ကို၊ လဒ္ဓါ ယထာ-ရအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ ဣဓ-ဤ အဝိဇ္ဇာ

သမ္မောဟဝသေန။ ။ “ကုသိုလ်၏အကျိုး”ဟူသည် ကုသလဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်တည်း၊ ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်သည့်အတွက် သင်္ခါရဒုက္ခနှင့် တကွလည်းကောင်း၊ ဇာတိဘေး၊ ဇရာဘေး၊ ဗျာဓိဘေး၊ မရဏဘေးတို့နှင့် တကွလည်းကောင်း ဖြစ်၏ သုဂတိနတ်ဗြဟ္မာဘဝ၌ ဖြစ်ရစေကာမူ ကောင်းသောအရသာရှိသော အဆိပ်ပင်၏ မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ ဤသို့ ထိုကုသိုလ်၏ အကျိုး၌လည်းကောင်း၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၌လည်းကောင်း အပြစ်ဟု မရှုနိုင်ခြင်းကို “သမ္မောဟ”ဟုဆိုသည်။

ဆက်ဦးအံ့-တစ်သံသရာလုံးဝယ် ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော အဆိပ်ပင်ကြီး၌ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏဒုက္ခ၊ အပ္ပိယသမ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ပိယဝိပ္ပယောဂဒုက္ခ၊ ဣဒ္ဓိတာလာဘဒုက္ခဟူသော အဆိပ် သီးတွေအမြဲသီး၍ နေ၏။ အပြုအပြင် အဆင်ခြင်ဉာဏ်ဓာတ်ပါသော တစ်ချို့ ခန္ဓာသစ်ပင်၌ သာ (သာသနာတော်နှင့် ကြုံကြိုက်သောအခါ) ဂုဏ်နှင့်လာဘ်ကို မမြော်ဘဲ ပိဋကပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများကို သင်ယူပို့ချခြင်း၊ ဝိနည်းစသော ပဋိပတ်ကိုကျင့်ခြင်းဟူသော အချို့သီး ၂-လုံးသာ တစ်ရံတစ်ခါသီးနိုင်သည်။ “ဝက္ခ”သဒ္ဓါ သည် ရုက္ခ၏ပရိယာယ်တည်း။

သံသာရဝိသဝက္ခဿ၊ ဒွေယေဝ မဓရာ ဖလာ။

ပရိယတျာနုယောဂေါ စ၊ ပဋိပတျာနုယုဉ္ဇနာ။

ယထာ ဟေဋ္ဌာ၊ ပေ၊ လဒ္ဓါ။ ။ ရှေ့၌ “ကုသလနိဒ္ဒေသ”ဟုရှိခဲ့၏။ ထိုနိဒ္ဒေသ ကို “ဟေဋ္ဌာ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုနိဒ္ဒေသ၌ “ကုသလမူလပစ္စယာ သင်္ခါရော” မှစ၍ “အဓိမောက္ခ ပစ္စယာ ဘဝေါ (ကမ္မဘဝ)” နိုင်အောင် ကိုးပါးရှိ၏။ ထို၉-ပါးကို စတုတ္ထ ၄-ပါးဖြင့် မြှောက်လျှင် နဝသောဠသကာနယဖြစ်၏။

မူလက ကုသလနိဒ္ဒေသ၌၊ န လဗ္ဘန္တိ။ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (န လဗ္ဘန္တိ-ကုန်သနည်း) အဝိဇ္ဇာယ-၏။ (သင်္ခါရဿ-ကုသိုလ်သင်္ခါရအား) အဝိဂတ၊ ပေ၊ ပစ္စယာဘာဝတော-အဝိဂတသတ္တိ၊ သမ္ပယုတ္တသတ္တိ၊ အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ (န လဗ္ဘန္တိ-ကုန်) ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအဝိဇ္ဇာမူလကကုသလ နိဒ္ဒေသ၌၊ ဥပနိဿယဝသေန-ပကတူပနိဿယသတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဌမစတုက္ကမေဝ-ပဌမဖြစ်သော ပစ္စယစတုက္ကကိုသာ၊ လဗ္ဘတိ-၏၊ တမ္ပိ-ထိုပဌမဖြစ်သော ပစ္စယစတုက္ကကိုလည်း၊ ပဌမဝါရမေဝ-ကိုသာ၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ သံခိတ္တံ-ချုံးအပ်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ချုံးအပ်ပါသော်လည်း၊ နိဟရိတွာ-အကျယ်ထုတ်ဆောင်၍၊ ဒဿေတဗ္ဗ-ပြထိုက်၏၊ ဝါ-ပြကြပါလေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသအဖွင့် ပြီး၏။

ကုသလမူလကဝိပါကနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၄၃။ ဣဒါနိ-အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသကို ဖွင့်ပြပြီးဖြစ်ရာ ယခုအခါ၌၊ အဗျာကတေသုပိ-အဗျာကတစိတ်တို့၌လည်း၊ အပရေနေဝ-တစ်မျိုးတစ်ခြားပင် ဖြစ်သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ [ရှေ့၌ “အပရေ န ပရိယာယေန”ဟု ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် “သန္နိဋ္ဌာန ဧဝသဒ္ဓါ”ဖြင့် ဆိုသည်၊] ပစ္စယာကာရံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-ငါ၊ ကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ အာဒိ-ကို၊ အာရဒ္ဓံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုကတမေ ဓမ္မာ အဗျာကတာ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကုသလမူလပစ္စယာတိ ဣဒမ္ပိ-ဟူသော ဤစကားကိုလည်း၊ [“ဝိ”ဖြင့်ရှေ့၌ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိကို ပေါင်း၊] ဥပနိဿယ ပစ္စယတံ-ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ကုသလမူလံ-သည်၊ ကုသလဝိပါကဿ-အားလည်းကောင်း၊ အကုသလမူလံ-သည်၊ အကုသလဝိပါကဿ စ-အားလည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယ ပစ္စယော-ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သမ္ဘဝနာကား၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေ-နာနာက္ခဏိကကမ္မသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်၌၊ ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ-အထူးဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊

တထာ ဣဓ န လဗ္ဘန္တိ။ ။ဤစကားကို အဝိဇ္ဇာကသာ သင်္ခါရအား ကျေးဇူးပြုရာ၌ အဝိဂတစသော ပစ္စယသတ္တိမရှိခြင်းကို ရည်ရွယ်ဆိုသည်၊ “အဝိဇ္ဇာက ကုသိုလ်သင်္ခါရအား အဝိဂတ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အညမညသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုသောကြောင့် ဟေတုစတုက္က၊ သမ္ပယုတ္တစတုက္က၊ အညမည စတုက္ကတို့ မရနိုင်သည့်အတွက် ထိုရှေးကုသလနိဒ္ဒေသတုန်းက ကဲ့သို့ နဝသောဠသကဝါရ မရနိုင်တော့”ဟူလို။

ဧသ (ဧသော)-ဤကုသလမူလ၊ အကုသလမူလတို့၏ ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်း သည်၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန စေတ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန စ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယော၊ ဟောတိ။ တေနော-ထိုကြောင့်ပင်၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ- ဌံ၊ တတ္ထ ကတမံ ကုသလမူလန္တိ-ဟူ၍၊ အဝိဘဇိတ္တာ-ဘဲ၊ တတ္ထ၊ ပေ၊ သင်္ခါရေတိ- ဟူ၍၊ ဝိဘတ္တံ-ပြီ၊ အကုသလဝိပါကေပိ-၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း။

စ-ဆက်၊ အဝိဇ္ဇာမူလကကုသလနိဒ္ဒေသေ ဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဣမသ္မိပိ ဝိပါက နိဒ္ဒေသေ-၌လည်း၊ ပဌမံ-သော၊ ပစ္စယစတုက္ကမေဝ-ကိုသာ၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ တမ္ပိ-ထိုပဌမ ပစ္စယစတုက္ကကိုလည်း၊ ပဌမဝါရ်-ကို၊ ဒသေတွာ-၍၊ သံခိတ္တံ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကေကသ္မိ-တစ်ပါးတစ်ပါးသော၊ ဝိပါကစိတ္တေ-၌၊ ဧကမေက သေဝ-သော၊ စတုက္ကဿ-၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ကုသလမူလကေ-ကုသိုလ်မူလ ဟုဆိုအပ်သော မူလရှိသော၊ (နယေ စ-၌လည်းကောင်း၊) အကုသလမူလကေ- မူလရှိသော၊ နယေ စ-၌လည်းကောင်း၊ ဝါရပုဗ္ဗေဒေါ-ဝါရအထူးအပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ကိရိယဓမ္မာနံ-ကြိယာတရားတို့၏၊ [“ဥပနိဿယပစ္စယတံ”၌စပ်၊] အဝိဇ္ဇာ-သည်၊ (ဥပနိဿယပစ္စယတံ-ဥပနိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ကို၊) နေဝ(လဘတိ)မရ၊ ကုသလာကုသလ မူလာနိ-ကုသိုလ်မူလ၊ အကုသိုလ်မူလတို့သည်၊ ဥပနိဿယပစ္စယတံ-ကို၊ န လဘန္တိ၊ [အဝိဇ္ဇာသည် လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်မူလ အကုသိုလ်မူလတို့သည်လည်း ကောင်း ကြိယာတရားတို့အား ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုကြ-ဟူလို၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကိရိယဝသေန-ကြိယာနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ပစ္စယာကာရော-ကို၊ န ဝုတ္တော၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဧသပစ္စယာကာရော-ဤကျေးဇူး ပြုပုံ အခြင်းအရာသတ္တိဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ ဝါဒိပွဝရေန-ဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားည်၊ ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ-အဝိဇ္ဇာအစ ရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိ အပြား၌၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ-ဇရာမရဏအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ ဇာတိအစရှိသော အကြောင်းအပြား၌၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မပစ္စယဘေဒေ-ထိုထိုစိတ်၏ ဖြစ်ရာသမယဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဖဿအစရှိသော တရားတို့၏ တစ်ခုတည်း သော ခဏရှိသော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းအပြား၌၊ ဉာဏဿ-သိတတ် သော ဉာဏ်၏၊ ပဘေဒဇနနတ္ထံ-အထူးအပြားကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊ (ဉာဏ် အထူးကို ရစေခြင်းအကျိုးငှာ၊) အကုသလကုသလာဗျာကတဓမ္မေသု-အကုသိုလ် တရား၊ ကုသိုလ်တရား၊ အဗျာကတတရားတို့၌၊ [အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပါဠိတော်ဝယ် အကုသလပုဒ်ကို စ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ဤ၌လည်း အကုသလကို

အစထားသည်။ အနေကပ္ပဘေဒတော-တစ်ပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်၊ ဝတ္ထာ-ဟောတော်မူပြီး၍၊ (ကုသလာကုသလေသု-တို့၌လည်းကောင်း၊) [ဝိပါကေ စ၌ စသဒ္ဓါဖြင့် ဆည်းအပ်သောပုဒ်တည်း၊] ကုသလာကုသလာနံ-တို့၏၊ ဝိပါကေ စ-၌လည်းကောင်း၊ ဥပနိဿယဝသေန-ဥပနိဿယပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဧကဓာဝ-တစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့်သာ၊ ဝုတ္တော-ပြီ။

စ-ဆက်၊ ပရိယတ္တိသဝနစိန္တနပဋိပတ္တိက္ကမဝိဝဇ္ဇိတာနံ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော် မြတ်ကို သင်ယူခြင်း၊ ပါဠိတော်၏အနက်ကို ဆရာထံ၌သင်ယူခြင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ကိုသိ အောင် ကြံစည်စဉ်းစားခြင်း၊ သိသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်အားထုတ်ခြင်း ဟူသော အစဉ်သည် ရှောင်ကြဉ်အပ်ငြား၊ အဖျင်းအပျင်းသတ္တဝါအများတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ ဧတသ္မိ-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဉာဏပွ-ဘေဒေါ-ဉာဏ်အထူးအပြားသည်၊ ကဒါစိပိ-တစ်ရံတစ်ခါ၌လည်း၊ ဝါ-ဘယ်တော့ ကမှလည်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်ခဲ့၊ မဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ တတ္ထ-ထိုပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်မြတ်၌၊ ပရိယတ္တိသဝနစိန္တနပဋိပတ္တိက္ကမတော-ဟူသော အစဉ်အားဖြင့်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဓိရော-ကြောင်းကျိုးမြော်မြင် ပညာရှင်သည်၊ (ဉာဏပဘေဒံ-ကို) ကယိရာ-ပြုကျင့်ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-၌၊ ပရိယတ္တိ၊ ပေ၊ ကမတော-အားဖြင့်၊ ဉာဏပဘေဒံ-ကို၊ ကယိရာ-နည်း၊ ဟိ ယသ္မာ-အကြံကြောင့်၊ တတော-ဉာဏ်အထူးကို ဖြစ်စေတတ်သော ပရိယတ္တိ သဝန အစရှိသော ထိုအစဉ်တိုင်းအားထုတ်ခြင်းမှ၊ အည-အခြားသော၊ ကရဏီယ တရံ-သာသနာတော်ဝယ်အထူးပြုဘွယ် ကိစ္စသည်၊ န အတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ (တတ္ထ-၌၊ ပရိယတ္တိ၊ ပေ၊ ကမတော-အားဖြင့်၊ ဉာဏပဘေဒံ-ကို၊ ကယိရာ-နေ့စဉ်မှန်မှန်၊ အတန်တန်ဖြင့်၊ အဖန်ဖန်ပြုသင့်တော့သတည်း၊) ပန- ဆက်၊ အယံပစ္စယာကာရော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ သုတ္တန္တအဘိဓမ္မဘာဇနီယဝသေန- သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၏အပြားအားဖြင့်၊ ဒွိပရိဝဋ္ဋမေဝ- နှစ်ပါးသော ပြောင်းလဲခြင်းရှိအောင်သာလျှင်၊ နိဟရိတွာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ဘာဇေတွာ-ဝေဘန်တော်မူ၍၊ ဒသိတော-ပြတော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ (သမတ္တာ-ပြီ)

သမ္မောဟဝိနောဒနီယာ-သော၊ ဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာယ-၌၊

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းအဖွင့် ပြီး၏။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယ ဥဒ္ဓေသဝါရ အဖွင့်

၃၅၅။ ဣဒါနိ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တဒနန္တရေ-ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌၊ (ဝုတ္တေ-သော၊) သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂ-၌၊ [စတ္တာရော၌ အပေါင်း အာဓာရ၊ အာဓယေဝံ] စတ္တာရောတိ-စတ္တာရောဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ-ဂဏန်းဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို ပိုင်းခြားကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ တေန-ထို စတ္တာရောဟူသော သဒ္ဓါဖြင့်၊ (ဒီပေတိ၌စပ်) (သတိပဋ္ဌာနာ-သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၊) တတော-ထိုလေးပါးမှ၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ န (ဟောန္တိ)-မရှိကုန်၊ (တတော-မှ၊) ဥဒ္ဓံ-အထက်၌၊ န (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ သတိပဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒံ-သတိပဋ္ဌာန်တို့၏ အပိုင်းအခြားကို၊ ဒီပေတိ-ပြ၏၊ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ (သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဘာဝေန-ဖွင့်သင့်ဖွင့်ထိုက်သော အနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ လဗ္ဘမာနာ-ရထိုက်ကုန်သော၊) သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ သတိဂေါစရောပိ-သတိ၏ ကျက်စားရာ အာရုံသည်လည်း၊ (သတိပဋ္ဌာနံ-မည်၏၊) တိဓာ-သုံးပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပဋိပန္နေသု-ကျင့်ကုန်သော၊ သာဝကေသု-တို့၌၊ သတ္တုနော-ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဋိယာနုနယဝိတိဝတ္တတာပိ-မုန်းခြင်းဒေါသ၊ ချစ်ခြင်း လောဘကို လွန်မြောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း၊ (သတိပဋ္ဌာနံ-၏၊) သတိပိ-သတိသည်လည်း၊ (သတိပဋ္ဌာနံ-၏၊) [ဤကား တယော အရ သုံးပါးသရုပ်တည်း၊ ယောဇနာ၌ ဣတိ ထည့်၍ တယောကို ပြန်လှည့်၏၊ “သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည် ၊ပေ၊ သတိပိ-သတိလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တယော-တို့တည်း”ဟု ပေးပါ၊]

ဟိ-ချဲ့၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ စတုန္တံ-ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ-တို့၏၊ သမုဒယဉ္စ-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အတ္ထင်္ဂမဇ္ဇ-ချုပ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသေဿာမိ-ဟောတော်မူအံ့၊ တံ-ထို ဒေသနာတော်ကို၊ သုဏာထ-နာကြကုန် ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကာယဿ-ကိုယ်၏၊ သမုဒယော-သည်၊ ကောစ-အဘယ်နည်း၊ အာဟာရသမုဒယာ-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် အာဟာရ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ကာယဿ-၏၊ သမုဒယော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိအာဒိသု-ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ သတိဂေါစရော-ကို၊ သတိပဋ္ဌာနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်၊ အမတဝဂ်၊ သမုဒယသုတ်၊] တထာ-တူ၊ ကာယော-ကိုယ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာနံ-သတိ၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနမည်၏၊ နော သတိ-သတိမမည်၊ သတိ-သည်၊ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေဝ-နောက်နောက်သတိ၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဋ္ဌာနလည်း

မည်၏။ သတိစ-လည်းမည်၏။ ဣတိ အာဒိသု-တို့၌၊ (သတိဂေါစရော-ကို၊ သတိပဋ္ဌာနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ)၊ [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်၊ ပညာဝဂ်၊ သတိပဋ္ဌာန ကထာ၊] တဿ-ထို သတိဂေါစရကို အရကောက်ရသော သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော-အနက်ကား၊ အသိ-ဤအာရုံ၌၊ (သတိ-သည်) ပတိဋ္ဌာတိ-တည်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ-ထို အာရုံသည်) ပဋ္ဌာနံ-၏။ ကာ-အဘယ်တရားသည်၊ ပတိဋ္ဌာတိ-တည်သနည်း၊ (ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း) သတိ-သည်၊ ပတိဋ္ဌာတိ-၏။ (ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း) သတိယာ-၏။ ပဋ္ဌာနံ-တည်ရာအာရုံတည်း၊ သတိပဋ္ဌာနံ-သတိ၏တည်ရာအာရုံ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဓာနံ-ပြဓာန်းသော၊ ဌာနံ-တည်ရာတည်း၊ ဣတိ၊ ပဋ္ဌာနံ-၏။ ဟတ္ထိဋ္ဌာန အဿဋ္ဌာနာဒိနိ-ဆင်၏တည်ရာအရပ်၊ မြင်း၏တည်ရာအရပ် အစရှိသည်တို့သည်၊ (ဟတ္ထိအဿာဒိနိ-ဆင်မြင်းအစရှိသည်တို့၏၊ ပဋ္ဌာနံ-ပြဓာန်းသောတည်ရာသည်၊ ဟောတိ-၏) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ) သတိယာ-၏။ ပဋ္ဌာနံ-ပြဓာန်းသောတည်ရာသည်၊ သတိပဋ္ဌာနံ-မည်၏။

[သတိဂေါစရ သတိပဋ္ဌာန၏ ဥဒါဟရဏ်ကို ပြပြီး၍ ပဋိယာနနယ ဝီတိဝတ္တတာ သတိပဋ္ဌာန၏ ဥဒါဟရဏ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “တယော သတိပဋ္ဌာနာ” စသည်ကိုမိန့်၊ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ အရိယော-မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယေ-ယင်း သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ သေဝတိ-မှီဝဲတော်မူ၏။ အရိယော-သည်၊ ယေ-တို့ကို၊ သေဝမာနော-မှီဝဲတော်မူလျက်၊ သတ္တာ-ဆရာသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) ဂဏံ-ဂိုဏ်းကို၊ အနုသာသိတုံ-သွန်သင်ခြင်းငှာ၊ အရဟတိ-ထိုက်တန်တော်မူ၏။ [ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ ဝိဘင်္ဂဝဂ်၊ သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်၊] ဣတိ ဧတ္ထ-ဤသဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ်၌၊ တိဓာ-အားဖြင့်၊ ပဋိပန္နေသု-ကုန်သော၊ သာဝကေသု-တို့၌၊ (သာဝကတို့အပေါ်၌) သတ္တုနော-၏။ ပဋိယာနနယဝီတိဝတ္တတာ-ကို၊ သတိပဋ္ဌာနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ တဿ-ထို ပဋိယာနနယဝီတိဝတ္တတာကို အရကောက်ရသော သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓါ၏။ အတ္ထော-ကား၊ ပဋ္ဌာပေတဗ္ဗတော-ဖြစ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋ္ဌာနံ-မည်၏။ [ပုပ္ဖ၊ ဌာဓာတ်၊ ကာရိတ်ကျေ၊ ယုပစ္စည်း၊] ပဝတ္ထယိတဗ္ဗတော-ဖြစ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပဋ္ဌာနံ-မည်၏) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ကေန-အဘယ်ဖြင့်၊ ပဋ္ဌာပေတဗ္ဗတော-ဆရာသည်ဖြစ်စေထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပဋ္ဌာနံ-မည်သနည်း၊

သတိ စာတိ အာဒိသု ။ ။ “ဤ အာဒိသဒ္ဓါသည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ လာသော ကျန်သော ပါဠိပဒေသကို ညွှန်ပြခြင်းအနက်ရှိ၏”ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ထို ကြွင်းသော ပါဠိရပ်ကား “တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန တံ ကာယံ အနုပဿတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနန္တိ”တည်း။

ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း။) သတိယာ-သတိဖြင့်၊ (ပဌာပေတဗ္ဗတော၊ ပဌာနံ-၏။ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း။) သတိယာ-သတိဖြင့်၊ ပဌာနံ-ဆရာသည် ဖြစ်စေထိုက်သော သဘောတည်း။ သတိပဌာနံ-သဘော။

[ပဋိယာနုနယဝီတိဝတ္တတာ သတိပဌာန၏ ဥဒါဟရုဏ်ကို ပြပြီး၍ သတိ ဟူသော သတိပဌာန၏ ဥဒါဟရုဏ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “စတ္တာရော သတိ ပဌာနာ” စသည်ကိုမိန့်၊] ပန-ကား၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ သတိပဌာနာ-တို့သည်၊ ဘာဝိတာ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်၊ ဗဟုလီကတာ-ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်ကုန်လသော်၊) သတ္တ-ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ-တို့ကို၊ ပရိပူရေန္တိ-ပြည့်စေနိုင်ကုန်၏၊ ဣတိ အာဒိသု-တို့၌၊ (ဥပရိ ပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ အနုပဒဝဂ်၊ အာနာပါနဿတိသုတ်၊) သတိယေဝ-သတိကို သာ၊ သတိပဌာနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တဿ-ထို သတိကို အရကောက်ရသော သတိပဌာနသဒ္ဓါ၏၊ အတ္ထော-ကား၊ ပတိဌာတိ-အာရုံ၌ စွဲမြဲစွာ တည်တတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပဌာနံ-မည်၏၊ ဥပဌာတိ-အာရုံ၌ကပ်၍တည်တတ်၏၊ ဩက္ကန္တိတွာ- (ဩက္ကမိတွာ)-အာရုံသို့ သက်ဝင်၍၊ ပက္ခန္တိတွာ-အာရုံသို့ ပြေးဝင်၍၊ ဝတ္တတိ- ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ သတိယေဝ-သတိသည်ပင်၊ ပဌာနေန-အာရုံ၌ စွဲမြဲစွာ တည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ သတိပဌာနံ-မည်၏။

[ရှေးနည်း၌ ပဌာနသဒ္ဓါသည် ကတ္တားအနက်ကို ဟော၏၊ ယခုအခါ သတိသဒ္ဓါ၊ ပဌာနသဒ္ဓါတို့၏ ပရမတ္ထသဘာဝကို တိုက်ရိုက် အရကောက်ရသော အနက်ကို ပြလိုသောကြောင့် “အထ ဝါ” စသည်ကို မိန့်၊ ပန ဘာဝတ္ထေ သတိသဒ္ဓံ ပဌာနသဒ္ဓဉ္စ ဝဏ္ဏေန္တော အထ ဝါတိ အာဒိမာဟ၊-ဋီကာ၊] သရဏဌေန-အာရုံကို မပြတ်မလပ် အမှတ်ရခြင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်၊ သတိ-မည်၏၊ ဥပဌာနဌေန-အာရုံ၌ စွဲမြဲစွာတည်ခြင်း အနက်သဘောကြောင့်၊ ပဌာနံ-မည်၏၊ ဣတိ-သို့လျှင်၊ သတိစ-အာရုံ၌ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရခြင်းလည်းဟုတ်၏၊ သာ- ထို အာရုံ၌ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရခြင်းဟူသည်၊ ပဌာနဉ္စ-အာရုံ၌ စွဲမြဲစွာတည်ခြင်း လည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိပိ-ကြောင့်လည်း၊ သတိပဌာနံ-မည်၏၊ ဣဒံ-ဤသတိ ဟူသော သတိပဌာနကို၊ ဣဓ-ဤ စတ္တာရော သတိပဌာနာဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊ (ဣဒံ-ကို၊ ဣဓ-၌၊) ယဒိ (အဓိပ္ပေတံ)-အကယ်၍

ဩက္ကန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ ။ ။ ပက္ခန္တိအနက်ကို ဟောရာ၌ ကတိဓာတ်မရှိ ကမု ဓာတ်သာရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် “ဩက္ကန္တိတွာ”၏ နေရာ၌ “ဩက္ကမိတွာ” ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊ “မာတုကုစ္ဆိ ဩက္ကမတိ” စသည်တို့ကဲ့သို့တည်း၊ ဩက္ကန္တိတွာကို ပါဌ်မှန်ဟုဆိုလျှင် အဝပုဗ္ဗ၊ ကမုဓာတ်၊ တပစ္စည်းဖြင့် ဩက္ကန္တဟု ပြီးစေပြီးနောက် ကရဓာတ်၏ အနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၍ နာမဓာတ်ဟု ကြံရလိမ့်မည်၊ “ဩက္ကန္တိတွာ-သက်ဝင်မှုကို ပြ၍”ဟု ပေးပါ။

အလိုရှိအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံသတိ-သော၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ သတိပဋ္ဌာနာတိ-ဟူ၍၊ ဗဟုဝစနံ-ကို၊ ကတံ-ပြုတော်မူအပ်ပါသည်။ သတိယာ-၏၊ ဗဟုတ္တာ-များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဗဟုဝစနံ ကတံ-ပြု) ဟိ-မှန်၊ အာရမ္မဏဘောဒေန- အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ (ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မဟူသော အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်) တာ သတိယော-တို့သည်၊ ဗဟုကာ-များကုန်၏၊ [ယောဇနာ၌ “ဗဟုဓာ”ဟု ရှိ၏ “ဗဟုဓာ-များသော အပြားအားဖြင့်၊ တာ သတိယော-တို့ကို၊ ဘဂဝတာ ကတာ-ကုန်ပြီ”ဟု ပေးပါ]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အနန္တာ- ၄-ပါးအောက်လည်းမယုတ်လျော့ကုန်သော၊ အနဓိကာ ၄-ပါးထက်လည်းမပိုလွန်ကုန်သော၊ စတ္တာရောဝ- ၄-ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ (စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ-တို့၏) ဝိနေယျဟိတတ္တာ-ဝေနေယျတို့၏ စီးပွားတို့၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ (အနန္တာ အနဓိကာ စတ္တာရောဝသတိပဋ္ဌာနာ ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း) ဟိ-ချဲ့၊ မန္တတိက္ခဝသေန-ဉာဏ်ပညာအားဖြင့်နဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ထက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အပြားအားဖြင့်၊ ဒွိဓာ၊ ၂-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပဝတ္ထေသု-ကုန်သော၊ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတသမထယာနိကဝိပဿနာ ယာနိကေ-သု-တဏှာစရိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒိဋ္ဌိစရိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ သမထယဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝိပဿနာ ယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ မန္တဿ-ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် နဲ့သော၊ တဏှာစရိတဿ-တဏှာစရိတ် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဩဠာရိတ်-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ-ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းတည်း၊ ဝါ-ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းတည်း၊ တိက္ခဿ-ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် ထက်သော၊ (တဏှာစရိတဿ-၏) သုခုမံ-သော၊ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ-သည်၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ-တည်း၊ ဝါ-တည်း) မန္တဿ-သော၊ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပိ-ဒိဋ္ဌိစရိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ နာတိပု-ဘောဒဂတံ-အလွန်များပြားခြင်းသို့ မရောက်သော၊ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ တိက္ခဿ-ဉာဏ်ပညာအားဖြင့်ထက်သော၊ (ဒိဋ္ဌိစရိတဿပိ

နာတိပုဘောဒဂတံ။ ။စိတ္တာနုပဿနာကို ဟောတော်မူရာ၌ “သရာဂံ စိတ္တံ ဝိတရာဂံ စိတ္တံ” စသည်ဖြင့် အထူးအပြားကို ဟောတော်မူသော်လည်း ထိုအပြားသည် ဓမ္မာနုပဿနာလောကီ မများသောကြောင့် “နာတိပုဘောဒ”ဟု ဆိုသည်။ [သရာဂ ဝိတရာဂ ဝိဘာဂဒွယဝသေနေဝ စိတ္တာနုပဿနာယ ဝုတ္တတ္တာ တံ နာတိပုဘောဒဂတန္တိ ဝုတ္တံ] (တစ်နည်း) ထိုသို့ နှစ်ပါးစီခွဲခြား၍ ဟောအပ်သော စိတ္တာနုပဿနာသည် အားလုံးပေါင်းလျှင် ၁၆-ပါးသာရှိသောကြောင့် “နာတိပုဘောဒဂတံ”ဟု ဆို၏။-အနု။

သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ တိက္ခဿ-ဉာဏ်ပညာအားဖြင့်ထက်သော၊ (ဒိဋ္ဌိစရိတဿပိ-
၏လည်း၊) အတိပုဘေဒဂတံ-အလွန်များပြားခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဓမ္မာနုပဿနာ
သတိပဋ္ဌာန်-သည်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။)

[တဏှာစရိတ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတ၏အကျယ်ကို ပြုပြီး၍ သမထယာနိက၊ ဝိပဿနာ
ယာနိက၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “သမထယာနိကဿ” စသည်မိန့်၊
စ-သည်သာမကသေး၊ (တစ်နည်း) စ-အဖို့တစ်ပါးကား၊ မန္တဿ-သော၊ သမထ
ယာနိကဿ-ဈာန်မဂ်ဖိုလ်သို့သွားကြောင်း သမထယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊
အကိစ္ဆေန-မငြိငြင်သဖြင့်၊ အဓိဂန္ထဗ္ဗနိမိတ္တံ-သိထိုက်သောနိမိတ်ဖြစ်သော၊ ပဌမံ-
ပဌမဖြစ်သော၊ သတိပဋ္ဌာန်-ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ-
တည်း၊ ဝါ-တည်း၊ တိက္ခဿ-သော၊ သမထယာနိကဿ-၏၊ ဩဠာရိကာရမ္မဏေ-
ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၏ အာရုံ၌၊ အသဏ္ဌဟန-
တော-မရပ်တန့်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုတိယံ-နှစ်ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ (သတိပဋ္ဌာန်-
ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ။) မန္တဿ-သော၊ ဝိပဿနာ
ယာနိကဿပိ-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့သွားကြောင်း ဝိပဿနာယာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
လည်း၊ နာတိပုဘေဒဂတာရမ္မဏံ-အလွန်များပြားခြင်းသို့ မရောက်သော အာရုံရှိ
သော၊ တတိယံ-သုံးပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ (သတိပဋ္ဌာန်-စိတ္တာနုပဿနာ သတိ
ပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ-တည်း၊) တိက္ခဿ-သော၊ (ဝိပဿနာယာနိကဿပိ-
၏လည်း၊) အတိပုဘေဒဂတာရမ္မဏံ-အလွန်များပြားခြင်းသို့ ရောက်သော
အာရုံရှိသော၊ စတုတ္ထံ-၄-ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ (သတိပဋ္ဌာန်-ဓမ္မာနုပဿနာ သတိ
ပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ-တည်း၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ အနုနာအနဓိကာ စတ္တာရောဝ
ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

[“ကသွာ”၏ အမေးကို တစ်နည်းဖြေလို၍ “သုဘ သုခ”စသည်ကိုမိန့်၊ ဝါ-
တစ်နည်း၊ သုဘသုခနိစ္စအတ္တဘာဝဝိပလ္လာသပုဟာနတ္ထံ-သုဘ၏အဖြစ်၊ သုခ၏
အဖြစ်၊ နိစ္စ၏အဖြစ်၊ အတ္တ၏အဖြစ်တို့ဖြင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြောင်းလဲ၍

အတိပုဘေဒဂတံ။ ။ဓမ္မာနုပဿနာဝယ် သညာနှင့် သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ကို
“ဓမ္မာ”ဟုဆိုလိုသည်။ ထိုဓမ္မသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာအတွက် ဖဿ၊ စေတနာစသည်ဖြင့် ၅၀-
တိုင်အောင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အတိပုဘေဒ”ဟု ဆိုသည်။ (တစ်နည်း) သုတ္တန်ပါဠိတော်၌
နီဝရဏ စသော အပြားအားဖြင့် များသောကြောင့် “အတိပုဘေဒဂတာ”ဟု ဆိုသည်။-အနု။

ဩဠာရိကာ ၊ပေ၊ အသဏ္ဌဟနတော။ ။တိက္ခဖြစ်သော သမထယာနိက
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ၊ဩဠာရိကအာရုံဖြစ်သော ကာယကို သိမ်းဆည်းလသော် ထိုအာရုံ၌ မရပ်တန့်ပဲ
ဈာန်မှထသောအခါ သုခဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း “အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ”ဟု ရှု၏
ထို့ကြောင့် “ဩဠာရိကာရမ္မဏေ အသဏ္ဌဟနတော”ဟု ဆိုသည်။

ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ (အနူနာ၊ အနဓိကာ၊ စတ္တာရောဝ၊ သတိပဋ္ဌာနာ၊ ဝုတ္တာ) ဟိ-ချဲ့၊ ကာယော-ကာယသည်၊ အသုဘော-သုဘ မဟုတ်၊ ဝါ-မတင့်တယ်၊ စ-ဆက်၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုမတင့်တယ်သောကာယ၌၊ သုဘဝိပလ္လာသဝိပလ္လတ္တာ-သုဘ၏ အဖြစ်အားဖြင့် ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့ဖြင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြောင်းလွဲ၍ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ တေသံ-ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ တတ္ထ-ထိုကာယ၌၊ အသုဘဘာဝဒဿနေန-အသုဘ၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအားဖြင့်၊ တဿ ဝိပလ္လာသဿ-ထိုသုဘဝိပလ္လာသကို၊ ပဟာနတ္ထံ-ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပဌမံ-သော၊ သတိပဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

စ-ဆက်၊ (တနည်း) စ-အဖို့တစ်ပါးကား၊ သုခံ-သုခ၊ နိစ္စံ-နိစ္စ၊ အတ္တာ-အတ္တ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဂဟိတေသု-သတ္တဝါတို့သည် ယူအပ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာဒီသုပိ-ဝေဒနာ အစရှိသောအာရုံတို့၌လည်း၊ ဝေဒနာ-သည်၊ ဒုက္ခာ-ဒုက္ခာတည်း၊ စိတ္တံ-သည်၊ အနိစ္စံ-တည်း၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ အနတ္တာ-အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ စ-ဆက်၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ဧတေသု-ဤဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့၌၊ သုခနိစ္စအတ္တဘာဝ ဝိပလ္လာသဝိပလ္လတ္တာ-သုခ၏ အဖြစ်၊ နိစ္စ၏ အဖြစ်၊ အတ္တ၏ အဖြစ်တို့ဖြင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြောင်းလွဲ၍ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ တေသံ-ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ တတ္ထ-ထိုဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့၌၊ ဒုက္ခာဒိ ဘာဝဒဿနေန-ဒုက္ခအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းအားဖြင့်၊ တေသံ ဝိပလ္လာသာနံ-ထို သုခ၊ နိစ္စ၊ အတ္တဝိပလ္လာသတို့ကို၊ ပဟာနတ္ထံ-ငှါ၊ သေသာနိ-ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်မှကြွင်းကုန်သော၊ တိဏ္ဏ-ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သုဘ ၊ ပ၊ ပဟာနတ္ထံဝါ-သုဘ၏အဖြစ်၊ သုခ၏အဖြစ်၊ နိစ္စ၏အဖြစ်၊ အတ္တ၏ အဖြစ်အားဖြင့် ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါလည်း၊ အနူနာ အနဓိကာ စတ္တာရောဝ ဝုတ္တာ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

သုဘ ၊ ပ၊ ပဟာနတ္ထံ။ ။သတ္တဝါတို့သည် ကာယ၌ သုဘ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ-သုဘဟူ၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့အတူ ဝေဒနာ၌ သုခ၏အဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စိတ်၌ နိစ္စ၏အဖြစ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဓမ္မတို့၌ အတ္တ၏အဖြစ်ဟုလည်းကောင်း ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိတို့ဖြစ်ကြ၏။ ထိုသညာစိတ္တဒိဋ္ဌိတို့ကိုပင် ဝိပလ္လာသ-ခေါ်၏ (ဝိပရိတံ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ ဝါ-မှားမှားယွင်းယွင်း၊ ပရိဝုတ္တတ္တာ-အသုဘစသည်ဖြင့် ပြောင်းလွဲ၍၊ အသတိ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်တက်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဝိပလ္လာသမည်၏၊ သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိတို့တည်း၊) သုဘသုခနိစ္စ အတ္တာနံ+ဘာဝေါ-သုဘသုခနိစ္စအတ္တဘာဝေါ၊ သုဘ သုခ နိစ္စအတ္တဘာဝေဟိ၊ တို့ဖြင့်+ဝိပလ္လာသော-သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တဘာဝဝိပလ္လာသော၊ တဿ+ပဟာနံ-သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တဘာဝဝိပလ္လာသပ္ပဟာနံ။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-ဩဃပဟာန စသည်မဖက်သက်သက်၊ ဝိပလ္လာသ ပဟာနတ္ထမေဝ-ဝိပလ္လာသတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါသာ၊ (စတ္တာရောဝ-၄-ပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကိုသာ၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်ကား၊) န-မဟုတ်သေး၊ အထခေါ- အဟုတ်ကား၊ စတုရောဃ၊ ပေ၊ ပဟာနတ္ထမ္ပိ-၄-ပါးသော ဩဃ၊ ၄-ပါးသော ယောဂ၊ ၄-ပါးသော အာသဝ၊ ၄-ပါးသော ဂန္ထ၊ ၄-ပါးသော ဥပါဒါန်၊ ၄-ပါးသော အဂတိတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ စတုဗ္ဗိမာဟာရပရိညတ္ထဉ္စ- ၄-ပါးအပြားရှိသော အာဟာရတို့ကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ စတ္တာရောဝ-တို့ကိုသာ၊ ဝုတ္တာ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ- အဋ္ဌကထာနည်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပကရဏနယော-သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ ကျမ်း၌လာသောနည်းတည်း၊ ဝါ-နေတ္ထိကျမ်း၌လာသောနည်းတည်း။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အဋ္ဌကထာယံ-ရှေးအဋ္ဌကထာ၌၊ သရဏဝသေန စ- ဆောင်ရွက်မှတ်သားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကတ္ထသမောသရဏ ဝသေန စ-တစ်မျိုးတည်းသော သဘောရှိသော နိဗ္ဗာန်၌ သက်ရောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်မျိုးတည်းသော သတိပဋ္ဌာန်သဘော၌ ပေါင်းဆုံ သက်ရောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကမေဝ-တစ်ပါးတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ သတိပဋ္ဌာန်-သည်၊ အာရမ္မဏဝသေန-အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ စတ္တာရော-၄-ပါးတို့တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧတဒေဝ-ဤစကားကိုသာ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဟိ- ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ စတုဒ္ဓါရေ-၄-ပေါက်သော တံခါးရှိသော၊ နဂရေ-မြို့၌၊ ပါစီနတော-အရှေ့အရပ်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တာ-လာသောလူတို့သည်၊ ပါစီနဒိသာယ-အရှေ့ အရပ်၌၊ ဥဌာနကံ-ထွက်ပေါ်သော၊ ဝါ-ဖြစ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ပါစီနဒ္ဓါရေန-အရှေ့တံခါးဖြင့်၊ နဂရမေဝ-မြို့ကိုသာ၊ ပဝိသန္တိယထာ- ဝင်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဒက္ခိဏတော-တောင်အရပ်မှ၊ (အာဂစ္ဆန္တာ၊ ဒက္ခိဏဒိသာယ ဥဌာနကံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေန နဂရမေဝ ပဝိသန္တိယထာ) ပစ္ဆိမတော- အနောက်အရပ်မှ၊ (အာဂစ္ဆန္တာ ပစ္ဆိမဒိသာယ ဥဌာနကံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေန နဂရံ ပဝိသန္တိယထာ) ဥတ္တရတော-မြောက်အရပ်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တာ ဥတ္တရဒိသာယ ဥဌာနကံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဥတ္တရဒ္ဓါရေန နဂရမေဝ ပဝိသန္တိ (ယထာ)- ဝင်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣဒံ သမ္ပဒံ-ဤ မဇ္ဈတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိသော ဥပမေယျ စကားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ [“ဣဒံ သမ္ပဒံ”၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရုဉ္စကဏ္ဍ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] ဟိ-ဥပမာန ဥပမေယျ ရောနှော၍ ပြဦးအံ့၊ နဂရံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) နိဗ္ဗာနမဟာနဂရံ-နိဗ္ဗာန် မြို့တော်ကြီးကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏) ဒွါရံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ) အဋ္ဌဂီတော-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါ ရှိသော၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)။

ပါစိနဒိသာဒယော-အရှေ့အရပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)ဝိယ-ကုန်သကဲ့သို့၊
(တထာ)ကာယာဒယော-ကာယအစရှိသည်တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။)

[ပြအပ်ပြီးသော ဥပမာန ဥပမေယျကိုပင် အကျယ်ပြလို၍ “ယထာ”
စသည်ကိုမိန့်၊ ပါစိနတော-မှ၊ ပေ၊ ပဝိသန္တိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ကာယာနုပဿနာ
မုခေန-ကာယနုပဿနာကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တာ-ဉာဏ်စဉ်အားဖြင့်
တတ်လာသော ယောဂီတို့သည်၊ စုဒ္ဒသဝိဓေန-၁၄-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ [စုဒ္ဒသ
ဝိဓေန၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ] ကာယာနုပဿန-ကို၊ ဘာဝေတွာ-
မိမိသနာန်ပြုစေ၊ ဝါ-ပါးစေ ၊ ကာယာနုပဝ နာဘာဝနာနုဘာဝနိဗ္ဗတေဇိ-
ကာယာနုပဿနာဘာဝနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ အရိယမဂ္ဂေန-
အရိယာမဂ်ဖြင့်၊ ဧကံ-တစ်မျိုးတည်းသော၊ နိဗ္ဗာနမေဝ-သို့သာ၊ ဩသရန္တိ-သက်
ရောက်ကြကုန်၏၊ [ဘာဝနာနုဘာဝ (ဘာဝနာ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်) ဟူသည်
အရိယာ မဂ်ကို ယူခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဘာဝနာနုဘာဝေါ၊
အရိယာမဂ္ဂဂဟဏသမတ္တတာ-အနု။]

ဒက္ခိဏတော-မှ၊ ပေ၊ ပဝိသန္တိ ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ ဝေဒနာနုပဿနာမုခေန-ဖြင့်၊
အာဂစ္ဆန္တာ-တို့သည်၊ နဝဝိဓေန- ၉-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ [နဝဝိဓ အရကို ပါဠိတော်၌
ကြည့်ပါ၊ သုခ ဒုက္ခ အဒုက္ခမသုခ ၃-ပါး၊ ထို ၃-ပါးကို အာမိသ နိရာမိသ ၂-
ပါးဖြင့် မြှောက်၍ ၆-ပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ၉-ပါးသော ဝေဒနာနုပဿနာကို
တွေ့ရလိမ့်မည်၊] ဝေဒနာနုပဿန-ကို၊ ဘာဝေတွာ-၍၊ ဝေဒနာနုပဿနာ ဘာဝနာ
နုဘာဝနိဗ္ဗတ္တေန-သော၊ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဧကံ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဩသရန္တိ၊ ပစ္ဆိမတော
၊ ပေ၊ ပဝိသန္တိ ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ စိတ္တာနုပဿနာမုခေန-ဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တာ-တို့သည်၊
သောဠသဝိဓေန- ၁၆-ပါး အပြားအားဖြင့်၊ စိတ္တာနုပဿနံ၊ ဘာဝေတွာ၊ စိတ္တာနု-
ပဿနာ ဘာဝနာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တေန၊ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဧကံ နိဗ္ဗာနမေဝ ဩသရန္တိ။
[သောဠသဝိဓ သရုပ်ကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ၊ သရာဂ၊ ဝိတရာဂ စသောအားဖြင့်
ရှစ်စုံ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

ဥတ္တရတော၊ ပေ၊ ပဝိသန္တိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဓမ္မာနုပဿနာမုခေန-
ဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တာ-တို့သည်၊ ပဉ္စဝိဓေန-၅-ပါး အပြားအားဖြင့်၊ [ပဉ္စဝိဓသရုပ်ကို
ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊] ဓမ္မာနုပဿနံ၊ ဘာဝေတွာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ ဘာဝနာနုဘာဝ
နိဗ္ဗတ္တေန၊ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဧကံ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဩသရန္တိ၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊
သရဏဝသေနစေဝ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကတ္တသမောသရဏဝသေန စ-
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကမေဝ-သော၊ သတိပဋ္ဌာနံ-သည်၊ အာရမ္မဏဝသေန-
အားဖြင့်၊ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-
ကုန်၏။ [ဤ၌ “အဋ္ဌကထာယံ ပန”စသော စကား၏အကျယ် အပြီးတည်း။]

ဣဓ ဘိက္ခုတိဇတ္ထ-၌၊ (စောဒနာသောဓနာနယော-ကို၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ် လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။) ဘဂဝတော-သည်၊ ဒေဝလောကေ-တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌၊ နိဿိဒိတွာ-ထိုင်တော်မူ၍၊ အယံ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေါ-ကို၊ ကထိတော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဧကဘိက္ခုပိ-တစ်ပါးသော ရဟန်းတော်မှ လည်း၊ တတ္ထ-ထိုတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ သန္တိကေ-အထံတော်၌၊ နိဿိန္ဒကော နာမ-ထိုင်နေသူမည်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ-အကယ်၍ကား မရှိပါပေ၊ ဧဝံ သန္တေပိ-ဤသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနေ-တို့ကို၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘာဝေန္တိ-ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတေ-ဤသတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးတို့သည်၊ ဘိက္ခုဂေါစရာ-ရဟန်းတို့၏ ကျက်စားရာ အာရုံတို့တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဓ ဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ အာလပတိ-ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲတော်မူ၏။ [အာလုပ် အဖြစ်ဖြင့် “ဘိက္ခု”ဟုခေါ်သည်မဟုတ်၊ ဤနေရာ၌ ဘိက္ခုသည် အာလုပ်မဟုတ်၊ ကတ္တားသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခြင်းကို “အာလပတိ”ဟု မှတ်ပါ။]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧတေ သတိပဋ္ဌာနေ-တို့ကို၊ ဘိက္ခုယေဝ-တို့သည်သာ၊ ဘာဝေန္တိ ကိ-ကုန်သလော၊ ဘိက္ခုနီအာဒယော-ဘိက္ခုနီ အစရှိသော ပရိသတ်တို့သည်၊ န (ဘာဝေန္တိ ကိ)-မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်စေ နိုင်ကုန်သလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဘိက္ခုနီအာဒယောပိ-တို့သည်လည်း၊ ဘဝေန္တိ၊ [“ပိ”ဖြင့်ဘိက္ခုကိုပေါင်း၊ ဘိက္ခုတို့သာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ပွားစေသည်မဟုတ်၊ ဘိက္ခုနီ စသောပရိသတ်တို့လည်း ပွားစေကြသည်-ဟူလို၊] ပန-ထိုသို့ပင် ဘိက္ခုနီစသော ပရိသတ်တို့လည်း သတိပဋ္ဌာန်ကို ပွားစေကြပါကုန်သော်လည်း၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အဂ္ဂပရိသာ-မြတ်သော ပရိသတ်တို့တည်း၊ ဣတိ(တသ္မာ) အဂ္ဂပရိသတ္တာ-ထိုသို့ ဘိက္ခုတို့၏မြတ်သော ပရိသတ်တို့၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ ဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ အာလပတိ-၏။

ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဋိပတ္တိယာ-ကျင့်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဘိက္ခုဘာဝဒဿနတော-ဘိက္ခုမည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့ “ဣဓ ဘိက္ခု”ဟူ၍၊ အာဟ-ဟော တော်မူပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမံပဋိပတ္တိ-ဤသတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို၊ ပဋိပဇ္ဇတိ-ကျင့်၏၊ သော-ထိုသတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘိက္ခု နာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဋိပန္နကော-သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်ကို ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒေဝေါ ဝါ-နတ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ မနုဿော ဝါ-လူသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိယေဝ-ရောက်သည်သာ၊ ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ အလင်္ကတောစေပိ၊ ပေ၊ သဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ။

(ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အလင်္ကတော-ဆင်ယင်အပ်ပြီးသော အဝတ်တန်ဆာရှိသည်။ (သမာနော)ပိ-သော်လည်း၊ သန္တော-ရာဂအစရှိသည်တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့် ငြိမ်းအေးပြီးသည်။ ဒန္တော-ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမခြင်းအားဖြင့် ဆုံးမအပ်ပြီးသည်။ ဝါ-ယဉ်ကျေးပြီးသည်။ နိယတော-မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသည်။ ဗြဟ္မစာရီ-မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ (ဟုတွာ) သဗ္ဗေသု-ကုန်သော၊ ဘူတေသု-သတ္တဝါတို့အပေါ်၌၊ ဒဏ္ဍိ-ကာယဒဏ္ဍိအစရှိသည်ကို၊ နိဓာယ-ချထား၍၊ သမ-ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ညီမျှသောအကျင့်ကို၊ စေ စရေယျ-အကယ်၍ ကျင့်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သော-ထိုသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗြာဟ္မဏော-မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီး၏၊ အဖြစ်ကြောင့် ဗြာဟ္မဏလည်းမည်၏၊ သော-သည်။ သမဏော-မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီး၏၊ အဖြစ်ကြောင့် သမဏလည်းမည်၏၊ သ(သော)-သည်။ ဘိက္ခု-ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးပြီး၏၊ အဖြစ် ကြောင့် ဘိက္ခုလည်းမည်၏။ [သန္တော စသည်တို့၏ အနက်ကို ဋီကာဖွင့်ကြည့်ပါ။ ဓမ္မပဒ၊ ဒဏ္ဍဝဂ်၊ သန္တတိမဟာမတ္တဝတ္ထ။]

ကာယာနုပဿနာ ဥဒ္ဓေသအဖွင့်

အဇ္ဈတ္တန္တိ (ဧတ္ထ)-၌၊ နိယကဇ္ဈတ္တံ-မိမိကိုမို၍ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တကို၊ အဓိပ္ပေတံ-၏။ [“အဇ္ဈတ္တံ-မိမိသန္တာန်၌”ဟူလို၊ အဇ္ဈတ္တအပြားကို အဋ္ဌသာလိနီ မာတိကာအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။ နိယကဇ္ဈတ္တံဖြင့် ဂေါစရဇ္ဈတ္တံစသည်ကို ကန့်သတ်သည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဇ္ဈတ္တံ ကာယေတိ-အဇ္ဈတ္တံကာယေဟူသောပါဌ်၏၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကာယေ-ရူပကာယ၌၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ တတ္ထ-ထိုအဇ္ဈတ္တံကာယေဟူသောပါဌ်၌၊ ကာယေတိ-ကာ၊ ရူပကာယေ-ရုပ်အပေါင်း၌၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဓ-ဤကာယေ ကာယာနုပဿီဟူသောပါဌ်၌၊ ရူပကာယော-ကို၊ (ရူပကာယဿ-၏) [ဟိတံ၏ သမ္မာန်] အင်္ဂပစ္စင်္ဂီနံ-အင်္ဂါကြီးငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဓမ္မာနံ စ-ရုပ်တရားတို့၏လည်းကောင်း၊) ကေသာဒီနံ-ဆံ အစရှိကုန် သော၊ ဓမ္မာနံ စ-တို့၏လည်းကောင်း၊ သမူဟဋ္ဌေန-အပေါင်း၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဟတ္ထိ၊ ပေ၊ ဒယောဝိယ-ဆင်အပေါင်း၊ မြင်းအပေါင်း၊ ရထားအပေါင်း အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့၊ ကာယောတိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော-၏၊ [ဆရာတို့ကား “သမူဟဋ္ဌေန” ဟူသော အဖြေကိုကြည့်၍ “ဟိ (ကသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပေ၊ အဓိပ္ပေတော-နည်း”ဟု ပေးကြသေး၏။]

ကာယော။ ။ ရူပကာယဟူသည် အင်္ဂါကြီးငယ်ဟူသော ရုပ်တရားတို့၏ အပေါင်းကေသာ လောမာစသော ရုပ်တရားတို့၏ အပေါင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “ရူပကာယော ဟိ” စသည်ကို မိန့်သည်။ ဤနည်း၌ ကာယသဒ္ဓါသည် သမူဟ အနက်ကို ဟောသော အနိပ္ပန္နရူပသဒ္ဓါဖြစ်၍ ဝိပြိုဟ်မပြုရ။

စ-သည်သာမကသေး၊ သမူဟဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ (ကာယောတိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော)ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ကုစ္ဆိတာနံ-စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော အရာဝတ္ထုတို့၏၊ အာယဋ္ဌေန-ဖြစ်ခဲ့ရာ၏၊ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ (ကာယောတိ အဓိပ္ပေတော)ဟိ-မှန်၊ ကုစ္ဆိတာနံ-ကုန်သော၊ ပရမဇေဂုစ္ဆာနံ-အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော အရာဝတ္ထုတို့၏၊ သော-ထိုရှုပကာယသည်၊ အာယော-ဖြစ်ခဲ့ရာတည်း၊ ဣတိပိ-လည်း၊ ကာယော-မည်၏၊ အာယောတိ-ကား၊ ဥပ္ပတ္တိဒေသော-ဖြစ်ရာအရပ်တည်း၊ တတြ-ထိုကုစ္ဆိတာနံ အာယောဟူသောပါ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝစနတ္ထော-တည်း၊ တတော-ထိုကိုယ်မှ၊ အာယန္တိ-ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ဣတိ-ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရာ၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထိုကိုယ်သည်) အာယော-အာယမည်၏၊ ကေ-အဘယ်တို့သည်၊ အာယန္တိ-ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ ကုစ္ဆိတာ-စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော၊ ကေသာဒယော-ဆံ အစရှိသောကောဋ္ဌာသတို့သည်၊ (အာယန္တိ-ကုန်၏)၊ ဣတိ-သို့၊ ကုစ္ဆိတာနံ-ကုန်သော၊ ကေသာဒိနံ-တို့၏၊ အာယော-ဖြစ်ခဲ့ရာတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကာယော-မည်၏။

ကာယာနုပဿိတိ-ကား၊ ကာယာနုပဿနသီလော-ကာယကို အဖန်ဖန်ရှုခြင်းအလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ကာယံ-ကို၊ အနုပဿမာနော-အဖန်ဖန်ရှုတတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ) စ-ဆက်၊ ကာယောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာပိ-ဟောတော်မူပြီး၍လည်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကာယာနုပဿိတိ-ကာယာနုပဿိဟူ၍၊ ဒုတိယံ-နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ကာယဂ္ဂဟဏံ-ကာယသဒ္ဓါကို၊ အသမ္ဘိဿတော-ဝေဒနာစသည်တို့နှင့်

ကုစ္ဆိတာနံ အာယော။ ။ဤ ဒုတိယနည်းကား “ကု+အာယ”ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ ကုသည်ကုစ္ဆိတ အနက်ဟော နိပါတ်တည်း၊ အာယကိုကား အဋ္ဌကထာအတိုင်း အပါဒါနသာနေဝိဂြိုဟ်ပြုပါ၊ ဣဓာတ် (ဧဓာတ်၊ အယဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ကုစ္ဆိတာနံ+အာယော ကာယော၊ ဤအလိုကာယသဒ္ဓါသည် နိပ္ပန္နပါဠိပဒိကပုဒ်တည်း၊ ကေသာ လောမာမှစ၍ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တိုင်အောင် မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်ဟူသမျှ သည် “သုဘ” ဟု ထင်နေရသော ဤကာယမှချည်း ထွက်ပေါ်လာကြသောကြောင့် ဤကာယကြီးသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့၏ ဖြစ်ရာတည်း။

ကာယာနုပဿိ။ ။“အနုပဿနသီလော”ဟူသော ပဌမနည်းဖြင့် ဣပစ္စည်း၏ တဿိလအနက်ကို ပြသည်၊ ထိုသို့ ပြသဖြင့် ကာယာနုပဿနာ၌ အလေ့အလာရနေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟု သိစေသည်၊ “အနုပဿတိ သီလေနာတိ အနုပဿိ၊ ကာယံ အနုပဿိ ကာယာနုပဿိ”ဟု ပြပါ၊ ဒုတိယနည်းဖြင့် ဣပစ္စည်း၏ တဿိလတ္ထမပါသော ကတ္တာအနက်ကို ပြသည်၊ ထိုသို့ ပြသဖြင့် ကာယာနုပဿနာ၌ အလေ့အလာ မရစေကာမူ ထိုကဲ့သို့ ရှုတတ်သူဟု ပြသည်၊ “အနုပဿတိတိ အနုပဿိ၊ ကာယံ အနုပဿိ ကာယာနုပဿိ”ဟု ပြပါ။

မရောသောအားဖြင့်၊ ဝဝတ္ထာနယနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ-ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း၊ တခဲနက်ကို အသီးအသီး ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ကာယေ-ရူပကာယ၌၊ ဝေဒနာနုပဿိ-ဝေဒနာကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ ဝါ-၍သော်လည်းကောင်း) စိတ္တဓမ္မာ နုပဿိ-စိတ္တကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိ၊ ဓမ္မကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ ဝါ-၍သော်လည်းကောင်း) န (ဝိဟရတိ)-နေသည်မဟုတ်၊ အထခေါ-ကား၊ ကာယေ-၌၊ ကာယာနုပဿိယေဝ-ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်သာ လျှင်၊ ဝါ-ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုတတ်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ၊ ဝိဟရတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒဿိတံ ဟောတိ၌ စပ်)၊ ကာယသင်္ခါတေ-ကာယဟုဆိုအပ်သော၊ ဝတ္ထုသ္မိ-စိတ်၏ တည်ရာဖြစ်သော ဝတ္ထု၌၊ (ဝါ-အာရုံဖြစ်သော တည်ရာ၌)၊ ကာယာနုပဿနာ ကာရဿေဝ-ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာကိုသာ၊ ဒဿနေန-ပြခြင်းအားဖြင့်၊ အသမ္ဘိဿတော-အားဖြင့်၊ ဝဝတ္ထာနံ-အသီးသီး ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒဿိတံ-ပြတော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

[ဝဝတ္ထာနဒဿနအကျယ်မှတစ်ပါး ယနဝိနိဗ္ဗောဂဒဿနအကျယ်ကို ပြလို၍ “တထာ”စသည်မိန့်၊] တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ကာယေ-၌၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂဝိနိမုတ္တဧကဓမ္မာနုပဿိ-အင်္ဂါကြီးငယ်တို့မှလွတ်သော တစ်မျိုးသော တရားကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) န(ဝိဟရတိ)၊ ကေသာလောမာဒိဝိနိမုတ္တ ဣတ္ထိပုရိသာနုပဿိ-ဆံပင်မွေးညှင်း အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့မှ လွတ်သော မိန်းမ ယောက်ျားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)ပိ-၍လည်း၊ န (ဝိဟရတိ)၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤရူပကာယ၌၊ ကေသာလောမာဒိကော-ဆံပင်မွေးညှင်း အစရှိသော၊ ဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတော-ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ယောပိ ကာယော-အကြင်အပေါင်းသည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထာပိ-ထိုအပေါင်း၌လည်း၊ ဘူတုပါဒါယဝိနိမုတ္တဧကဓမ္မာနုပဿိ-ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့မှလွတ်သော တစ်မျိုးသောတရားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) န (ဝိဟရတိ)-နေသည်မဟုတ်။

ဝဝတ္ထာန ယနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိ။ ။ကာယနှင့် ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့ကို ဝိ (ဝိသု) အသီးသီး+အဝ-အဝိန္နိတ္တာ-ပိုင်းခြား၍၊ ဌာနံ-တည်ခြင်း၊ ဝဝတ္ထာနဒဿန အသီးသီး မရောယှက်အောင် ပိုင်းခြား၍ တည်ပုံကိုပြခြင်း၊ သမူဟယန စသောအားဖြင့် ကာယနှင့် ဝေဒနာ စသည်တို့ ပေါင်းစည်းလုံးထွေး၍ နေခြင်းကို “ယန”ဟုခေါ်၏၊ ထိုသို့ တခဲနက် တစ်ပေါင်းတည်း တည်ရာမှ ကာယတခြား၊ ဝေဒနာတစ်ခြားစသည်ဖြင့် ခွဲခြားမှုကိုပြခြင်းကို “ယနဝိနိဗ္ဗောဂဒဿန”ဟု ဆိုသည်၊ အာဒိ၏အနက်ကို နောက်၌ ပြလိမ့်မည်။

အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ ရထသမ္ဘရာနုပဿကော ဝိယ-ရထား၏ အဆောက်အဦးကို အဖန်ဖန်ရှုသော ယောက်ျားသည်ကဲ့သို့၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမူဟာနုပဿိ-အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏အပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ) [ရှေ့၌ပြခဲ့သော အင်္ဂပစ္စင်္ဂနိ ဓမ္မာနံ သမူဟဋ္ဌေနကို ရည်ရွယ်သည်။] နဂရာဝယဝါနုပဿကော ဝိယ-မြို့၏အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ပြာသာဒ်စသည်ကို အဖန်ဖန်ရှုသော ယောက်ျားသည်ကဲ့သို့၊ ကေသာလောမာဒိသမူဟာနုပဿိ-ဆံပင် မွေးညှင်းအစရှိသည်တို့၏ အပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ) [ရှေ့၌ပြခဲ့သော “ကေသာဒိနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမူဟဋ္ဌေန”ကို ရည်ရွယ်သည်။] ကဒလိက္ခန္ဓပတ္တဝဋ္ဋိဝိနိဘူဝကော ဝိယ-ငှက်ပျောတုံး၏ ရွက်လုံးတို့ကို အသီးသီး ခွဲခြားသော ယောက်ျားသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရိတ္တမုဋ္ဌိဝိနိဝေဌကောဝိယစ-အချည်းနှီးသော လက်ဆုပ်ကိုဖြေသော ယောက်ျားသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဘူတုပါဒါယသမူဟာနုပဿိယေဝ-ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ၊ ဝိဟရတိ) ဣတိ-သို့၊ နာနပ္ပကာရတော-အမျိုးမျိုး သော အပြားအားဖြင့်၊ သမူဟဝသေန-အပေါင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကာယသင်္ခါတဿ-ကာယဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝတ္ထုနော-တည်ရာကို၊ ဒဿနေန-ပြခြင်းအားဖြင့်၊ ယနဝိနိက္ခောဂေါ-တခဲနက်ကို အသီးသီး ခွဲစိတ်ဝေဖန်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒဿိတော၊ ဟောတိ။

ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤရူပကာယ၌၊ ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တော-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏အပေါင်းမှ လွတ်သော၊ ကာယော ဝါ-ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တော-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ကေသလောမစသည်တို့၏အပေါင်းမှ လွတ်သော) ဣတ္ထိ ဝါ-မိန်းမကိုလည်းကောင်း၊ ပုရိသော ဝါ-ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း၊ (ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တော-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အပေါင်းမှလွတ်သော) အညော-အခြားသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဓမ္မော ဝါ-တရားကိုလည်းကောင်း၊ န ဒိဿတိ-မတွေ့မြင်အပ်၊ ပန-ထိုသို့ပင် မတွေ့မြင်အပ်ပါသော်လည်း၊ ယထာဝုတ္တဓမ္မသမူဟမတ္ထေယေဝ-အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော တရားအပေါင်းမျှ၌သာ၊ (အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏အပေါင်း၊ ကေသလောမ စသည်တို့၏အပေါင်း၊ ဘူတ

ယထာဝုတ္တ သမူဟ ဝိနိမုတ္တာ။ ။န ကာယေ အင်္ဂပစ္စင်္ဂဝိနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿိကိုကြည့်၍ ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တောကို ကာယော ဝါနှင့် တွဲ၍လည်းကောင်း၊ နာပိ ကေသာလောမာဒိဝိနိ မုတ္တော ဣတ္ထိပုရိသနုပဿိကို ကြည့်၍ ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တောကို ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါနှင့် တွဲ၍လည်းကောင်း၊ န ဘူတုပါဒါယဝိနိမုတ္တကေဓမ္မာနုပဿိကို ကြည့်၍ ယထာဝုတ္တသမူဟဝိနိမုတ္တော ကို အညော ဝါ ကောစိ ဓမ္မောနှင့် တွဲ၍လည်းကောင်း အနက်ပေးသည်။

ရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အပေါင်းမျှ၌သာ) တထာ တထာ-ထိုသို့ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ကာယဟူသော အခြင်းအရာ၊ ကုက္ကိ ပုရိသဟူသော အခြင်းအရာ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်မှတစ်ပါး တစ်မျိုးတစ်ခြားသော တရားဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်) သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ-မှားသောအားဖြင့် လွမ်းမိုး၍ စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ဝါ-မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏။

တေန-ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ-ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်၊ အာဟု-မိန့်တော်မူကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-ကုန်သနည်း၊) ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ၊ ပေ၊ ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိတိ-ဟူ၍၊ အာဟု-ကုန်ပြီ၊ [လောကော-လူအပေါင်းသည်၊ ယံ-အကြင် မိန်းမ ယောက်ျားကို၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တံ-ထိုမြင်အပ်သော မိန်းမယောက်ျားသည်၊ ဒိဋ္ဌံ-တကယ်မြင် ထိုက်သော ရူပါရုံသည်၊ န-မဟုတ်၊ (တနည်း) ဒိဋ္ဌံ-တကယ်မြင်ထိုက်သော ရူပါရုံ သည်၊ တံ-ထိုမြင်အပ်သော မိန်းမ ယောက်ျားသည်၊ န-မဟုတ်၊ ယံ-အကြင်ရူပါရုံကို၊ ဒိဋ္ဌံ-တကယ်မြင်အပ်၏၊ တံ-ထိုတကယ်မြင်အပ်သော ရူပါရုံကို၊ (လောကော-သည်) (ပညာစက္ခုနာ-ပညာမျက်စိဖြင့်၊ ဘူတတော-ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်) န ပဿတိ- မမြင်၊ အပဿံ-ပညာစက္ခုဖြင့် ဟုတ်မှန်စွာ မမြင်လှသော်၊ ဝါ-သော၊ မူဠော-တွေဝေသူကို၊ ဗဇ္ဈတေ-ရာဂဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ ဗဇ္ဈမာနော-ရာဂဖြင့်နှောင်ဖွဲ့အပ်သူသည်၊ န မုစ္စတိ-မလွတ်နိုင်၊ (ကုတိ-သို့) ယနာဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ-တစ်ခဲနက်ကို အသီးသီးပိုင်းခြားဝေဘန်ခြင်း

ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံ။ ။ ယံ ပဿတိ ကုက္ကိ ဝါ ပုရိသံ ဝါ၊ န တံ ဒိဋ္ဌံ တံ ရူပါယတနံ န ဟောတိ၊ ရူပါယတနံ ဝါ တံ န ဟောတိတိ အတ္ထော-ဋီကာ၊ ဤဋီကာ အဖွင့် အတိုင်း ယံ ပဿတိ န တံ ဒိဋ္ဌံကို အနက်ပေးသည်၊ [အခြားနည်းများကို ဋီကာနိဿယ၌ ကြည့်ပါ။]

ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိ။ ။ ဤ၌လည်း ပဌမပါဒတုန်းကဲ့သို့ ယံ ဒိဋ္ဌံအတွက် ၂-နည်းဖွင့်၏၊ သို့သော် တစ်နည်းသာ နိဿယအနက် ပေးထားသည်၊ တံ န ပဿတိ အတွက် “တံ ပညာစက္ခုနာ ဘူတတော န ပဿတိ” ဟုဖွင့်သည်။

ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိ။ ။ ထိုကဲ့သို့ အမှန်မမြင်နိုင်သူကို ရာဂဖြင့်သာ နှောင်ဖွဲ့ အပ်သည် မဟုတ်သေး၊ ဒေါသ မောဟဖြင့်လည်း နှောင်ဖွဲ့အပ်သေး၏၊ ထိုသို့ နှောင်ဖွဲ့ထားသော အခါ မကြာမကြာ ထိုအာရုံ၌ စိတ်ရောက်၍ နေသောကြောင့် ထိုအာရုံမှ မလွတ်နိုင်၊ သံသရာမှ မလွတ်နိုင်ခြင်းမှာ ဆိုဘွယ်ရာမရှိ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ ဂါထာကို အကြောင်းပြု၍ ဆရာများလည်း “မြင်သာ မြင်တယ် မမြင်ဘူး၊ ကြားသာ ကြားတယ် မကြားဘူး၊ နံသာ နံတယ် မနံဘူး၊ အရသာကို သာယာသာ သာယာတယ် မသိဘူး” ဟု အာရုံ ၆-ပါးလုံး၌ အမှားတွေ့နေပုံကို မိန့်တော်မူကြသည်။

အစရှိသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ (ဒုတိယံ-သော၊ ကာယဂ္ဂဟဏံ-ကို၊ ကတံ-ပြီ၊) ကတံ-သို့၊ (မယာ-ငါသည်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [“ဒုတိယံ ကာယဂ္ဂဟဏံ အသမ္ဘိဿတော ဝဝတ္ထာနယနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ ကတံ”ဟု ဆိုခဲ့ပြီး- ဟူလို့။]

[ယနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒ္ဓိ အာဒိ၏အရကို ပြလို၍ “အာဒိသဒ္ဓေန”စသည်မိန့်၊] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤယနဝိနိဗ္ဗောဂါဒိဒဿနတ္ထံ ဟူသောပါဌ်၌၊ အာဒိသဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ အယံပိ အတ္ထော-ကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ဧတသ္မိံ ကာယေ-ဤရူပကာယ၌၊ ကာယာနုပဿိယေဝ-ကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ ရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ၊ ဝိဟရတိ၊) အညဓမ္မာနုပဿိ-ကာယမှ တစ်ပါးသော သဘောကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) န (ဝိဟရတိ)-နေသည် မဟုတ်၊ ကိ-အဘယ်အနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အနုဒကဘူတာယဝိ-ရေ မဟုတ်သည် ဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော၊ မရီစိယာ-တံလျှပ်၌၊ ဥဒကာနုပဿိနော-ရေဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိယထာ-ကဲ့သို့၊ [ဝိသဒိသုပမာ၊] ဧဝံ-တူ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခာနတ္ထ အသုဘ ဘူတေယေဝ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အသုဘ ဖြစ်၍သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဣမသ္မိံ ကာယေ-၌၊ နိစ္စသုခအတ္တသုဘဘာဝါနုပဿိ-နိစ္စ၏အဖြစ်၊ သုခ၏အဖြစ်၊ အတ္တ၏အဖြစ်၊ သုဘ၏အဖြစ်ကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ န(ဝိဟရတိ)-နေသည်မဟုတ်၊ အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ ကာယာနုပဿိ-ကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္ထအသုဘကာရ သမူဟာနုပဿိယေဝ-အနိစ္စ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ အနတ္တ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ၊ အသုဘ၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအပေါင်းဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ ဝိဟရတိ၊) ကတံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အထဝါ-ထို့ပြင်တစ်နည်းကား၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ-မဟာသတပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်၌၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အရညဂတော-တော၌ ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-၍လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သတော-ထွက်သက်အာရုံကို မှတ်သားသည်၊ (ဟုတွာ)ဝ-၍သာ၊ အဿသတိ-ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ရှိ၏၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အဿာသပဿာသာဒိစုဏ္ဏကဇာတအဋ္ဌိကပရိယောသာနော-အဿာသ ပဿာသ အစရှိသော ဖြစ်သော မှန်မှန်ညက်ညက်ရှိသော အရိုးအဆုံးရှိသော၊ ယွာယံ (ယော အယံ) ကာယော-အကြင်ကာယကို၊ ဝုတ္ထော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [သုတ်မဟာဝဂ္ဂ ပါဠိတော်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၊] စ-သည်သာမကသေး၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပထဝီကာယံ-ကေသာ လောမာ အစရှိသော သသမ္ဘာရပထဝီဓာတ်အပေါင်းကို၊ ဝါ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော

ပထဝီဓာတ်အပေါင်းကို၊ အနိစ္စတော-အနိစ္စအားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ အနုပဿတိ-အဖန်ဖန်ရှု၏။ တထာ-တူ၊ အာပေါကာယံ-သည်းခြေ အစရှိသော သသမ္ဘာရ အာပေါဓာတ်အပေါင်းကို၊ ဝါ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော အာပေါဓာတ် အပေါင်းကို၊ ပေ၊ တေဇောကာယံ-ဇီရဏတေဇောအစရှိသော သသမ္ဘာရတေဇောဓာတ် အပေါင်းကို၊ ဝါ-အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော တေဇောဓာတ်အပေါင်းကို၊ ပေ၊ ဝါယော ကာယံ-ဥဒ္ဓွန်မဝါတ အစရှိသောဝါယောဓာတ် အပေါင်း ကို၊ ဝါ-အဆက် မပြတ်ဖြစ် သော ဝါယောဓာတ်အပေါင်းကို၊ ပေ၊ ကေသကာယံ-ဆံပင်အပေါင်းကို၊ လောမ ကာယံ-မွေးညှင်းအပေါင်းကို၊ ဆဝိကာယံ-အရေပါးအပေါင်းကို၊ စမ္ပကာယံ-အရေထူအပေါင်းကို၊ မံသကာယံ-အသားအပေါင်းကို၊ ရူမိရကာယံ-အသွေး အပေါင်းကို၊ နှာရူကာယံ-အကြောအပေါင်းကို၊ အဋ္ဌိကာယံ-အရိုးအပေါင်းကို၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇကာယံ-ရိုးတွင်းချဉ်ဆီအပေါင်းကို၊ (အနိစ္စတော၊ အနုပဿတိ၊) ဣတိ-သို့၊ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ-၌၊ ယော ကာယော-ကို၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ပညာဝဂ်၊ သတိပဋ္ဌာန ကထာ၊] သဗ္ဗဿ-သော၊ တဿ (ကာယဿ)-ကို၊ ဣမသ္မိ ယေဝ ကာယေ-ဤ ရူပကာယ၌ပင်၊ အနုပဿနတော-အဖန်ဖန် ရှုခြင်းကြောင့်၊ ကာယေ ကာယာနုပဿီ-မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့လည်း၊ အတ္တော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏။

အထဝါ-ထို့ပြင် တစ်နည်းကား၊ ကာယေ-၌၊ အဟန္တိ ဝါ-ငါဟူ၍လည်းကောင်း၊ မမန္တိ ဝါ-ငါ့ဥစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဂဟေတဗ္ဗဿ-ယူထိုက်သော၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုကို၊ အနုပဿတော-မရှုခြင်းကြောင့်၊ [ပန-အနွယ်ဇောတက၊] ကေသ လောမာဒိကဿ-ကေသ လောမ အစရှိသော၊ တဿ တဿေဝ နာနာဓမ္မသမူဟဿ-ထိုထို အမျိုးမျိုးသော တရားအပေါင်းကိုသာ၊ အနုပဿနတော-ကြောင့်၊ ကေသာဒိဓမ္မသမူဟသင်္ခါတေ-ကေသအစရှိသော တရားတို့၏ အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ကာယေ-၌၊ ကာယာနုပဿီ-ကေသ လောမ အစရှိသော တရားအပေါင်းကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတွာ ဝိဟရတိ၊) ဣတိ ဧဝံ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပိစ-သေး၊ ဣမသ္မိ ကာယေ-၌၊ အနိစ္စတော-အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ အနုပဿတိ-၏၊ နိစ္စတော-အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ နော (အနုပဿတိ၊) ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ အနုက္ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ-၌၊ အာဂတနယဿ-လာသောနည်းဖြစ်သော၊ သဗ္ဗဿေဝ-သော၊ အနိစ္စလက္ခဏာ-ဒိနော-အနိစ္စလက္ခဏာအစရှိသော၊ အာကာရသမူဟသင်္ခါတဿ-အခြင်းအရာ အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ကာယဿ-အခြင်းအရာအပေါင်းကို၊ အနုပဿတောပိ-ကြောင့်လည်း၊ ကာယေကာယာနုပဿီ-မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တထာ ဟိ-ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအံ့၊ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ ပဋိပဒ်-ကာယေ ကာယာနုပဿနာအကျင့်ကို၊ ပဋိပန္နော-ကျင့်သော၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမံ ကာယံ-ဤ ရူပကာယကို၊ အနိစ္စာနုပဿနာဒိနံ-အနိစ္စာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော၊ သတ္တန္တံ-ကုန်သော၊ အနုပဿနာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ အနိစ္စတော အနုပဿတိ၊ နိစ္စတော နော (အနုပဿတိ)၊ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ သုခတော နော (အနုပဿတိ)၊ အနတ္တတော အနုပဿတိ၊ အတ္တတော နော (အနုပဿတိ)၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ-ငြီးငွေ့၏၊ နော နန္ဒတိ-မနှစ်သက်၊ ဝိရုဇ္ဈတိ-စက်ဆုပ်၏၊ နော ရုဇ္ဈတိ-မတပ်မက်၊ နိရောဓေတိ-ချုပ်စေ၏၊ နော သမုဒေတိ-မဖြစ်စေ၊ ပဋိနိသဇ္ဈတိ-တစ်ဖန် စွန့်၏၊ နော အာဒိယတိ-မယူ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုရူပကာယကို၊ အနိစ္စတော-အားဖြင့်၊ အနုပဿန္တော-လသော်၊ နိစ္စသည်-ကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏၊ ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသည် ပဇဟတိ၊ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသည် ပဇဟတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော-ငြီးငွေ့လသော်၊ နန္ဒံ-နှစ်သက်ခြင်းကို၊ ပဇဟတိ၊ ဝိရုဇ္ဈန္တော-စက်ဆုပ်လသော်၊ ရာဂံ-တပ်မက်ခြင်းကို၊ ပဇဟတိ၊ နိရောဓေန္တော-ချုပ်စေလသော်၊ သမုဒယံ-ဖြစ်ခြင်းကို၊ ပဇဟတိ၊ ပဋိနိသဇ္ဈန္တော-တစ်ဖန် စွန့်လသော်၊ အာဒါနံ-ယူခြင်းကို၊ ပဇဟတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိဟရတီတိ ဧတံ-ဝိဟရတိဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ စတုသု-ကုန်သော၊ ဣရိယာပထဝိဟာရေသု-ဣရိယာပုထ်ဟူသောဝိဟာရတို့တွင်၊ ဝါ-နေကြောင်းဖြစ်သော ဣရိယာပုထ်တို့တွင်၊ အညတရဝိဟာရသမာယောဂပရိဒီပနံ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ဝိဟာရနှင့်ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကို ထင်ရှားပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ ဣရိယာပထဗာဓနံ-ဣရိယာပုထ်၏ နှိပ်စက်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဣရိယာပုထ်၏ ညောင်းညာခြင်းကို၊ အပရေန-တစ်ပါးသော၊ ဣရိယာပထေန-ဖြင့်၊ ဝိစ္စိန္တိတွာ-ဖြတ်၍၊ အပတမာနံ-မလဲမကျရအောင်၊ အတ္တဘာဝံ-အတ္တဘောကို၊ ဟရတိ-ဆောင်ထား၏၊ ပဝတ္ထေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [ဤ ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရုဇ္ဈကဏ္ဍ၊ အဋ္ဌကထာအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဗဟိဒ္ဓါကာယေတိ-ကား၊ ပရဿ-သူတစ်ပါး၏၊ ကာယေ-ရူပကာယ၌၊ [ကာယာနုပဿီ ဟုတွာ ဝိဟရတိ ၌စပ်] အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယေတိ-ကား၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝါ-ရံဖန်ရံခါ၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကာယေ-ရူပကာယ၌ လည်းကောင်း၊ ကာလေန-၌၊ ဝါ-ခါ၊ ပရဿ-၏၊ ကာယေ-၌လည်းကောင်း၊ [ကာယာနုပဿီ ဟုတွာ ဝိဟရတိ ၌စပ်] ဟိ-ချဲ့၊ ပဌမနယေန-ပဌမနည်းဖြင့်၊ (အဇ္ဈတ္တ ကာယေ အစရှိသောနည်းဖြင့်) အတ္တနော-၏၊ ကာယေ-၌၊ ကာယ ပရိဂ္ဂဟော-ကာယကို ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းကို၊ ဝါ-ကာယကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို၊

ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဒုတိယနယေန-ဖြင့်၊ (ဗဟိဒ္ဓါကာယေ အစရှိသော နည်းဖြင့်၊) ပရဿ-၏၊ ကာယေ-၌၊ (ကာယပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော၊) တတိယနယေန-ဖြင့်၊ (အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယေ အစရှိသောနည်းဖြင့်၊) ကာလေန-၌၊ ဝါ-ခါ၊ အတ္တနော-၏လည်းကောင်း၊ ကာလေန-၌၊ ဝါ-ခါ၊ ပရဿ-၏လည်းကောင်း၊ ကာယေ-၌၊ (ကာယပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော၊) ပန-ဆက်၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ-အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌၊ ယဋိတာရမ္မဏံ နာမ-တစ်စပ်တည်း ဆက်စပ်သောအာရုံမည် သည်၊ နတ္ထိ-မရှိနိုင်၊ ပန-ထိုသို့မရှိပါသော်လည်း၊ ပဂုဏကမ္မဋ္ဌာနဿ-အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အပရာပရံ-တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး၊ (အဇ္ဈတ္တ ကာယကို အာရုံပြုလိုက်၊ ဗဟိဒ္ဓကာယကို အာရုံပြုလိုက်၊) သဗ္ဗရဏ ကာလော-လှည့်လည်ရာအခါကို၊ ဧတ္ထ-ဤ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါကာယေ အစရှိသော တတိယနည်း ၌၊ ကထိတော-ပြီ။

အာတာပီတိ ဧတံ-အာတာပီဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ ကာယပရိဂ္ဂါဟကဝီရိယ သမာယောဂပရိဒီပနံ-ကာယကိုသိမ်းဆည်းတတ်သော ဝီရိယနှင့် ကောင်းစွာ ယှဉ်ခြင်းကို ထင်ရှားပြကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ [အာတာပီ တိ ဝုစ္စတိ၌ပဓာနစပ်၊] ဝါ-သည်၊ [သမန္နာဂတော ဟောတိ၌ အပဓာနစပ်၊] ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တသ္မိသမယေ-ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာကို အားထုတ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ယံတဝီရိယံ-အကြင်ဝီရိယကို၊ [အာတာပေါတိဝုစ္စတိ၌စပ်၊] တီသု-၃-ပါးကုန်သော၊ ဘဝေသု-ဘဝတို့၌၊ ကိလေသာနံ-တို့ကို၊ အာတာပနတော-လွန်စွာလောင်မြိုက် တတ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာတာပေါတိ-အာတာပဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေန- ထိုကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော ဝီရိယနှင့်၊ သမန္နာဂတော- ပြည့်စုံသည်၊ ဟော တိ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ အာတာပီတိ-အာတာပီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သမ္မဇာနောတိ-ကား၊ ကာယပရိဂ္ဂါဟကေန-ကာယကိုပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော၊ ဝါ-ကာယကိုသိမ်းဆည်းတတ်သော၊ သမ္မဇညသင်္ခါတေန-သမ္မဇညဟု ဆိုအပ် သော၊ ဉာဏေန-ဉာဏ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ [ဟုတွာ ၌စပ်၊]

သတိမာတိ-ကား၊ ကာယပရိဂ္ဂါဟိကာယ-သော၊ သတိယာ-နှင့်၊ သမန္နာ ဂတော-သည်၊ [ဟုတွာ ၌ စပ်၊] ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-ပိုင်းခြားကာယူ၍၊ ဝါ-သိမ်းဆည်း၍၊ ပညာယ-ဖြင့်၊ အနုပဿတိ-အဖန်ဖန်ရှု၏၊ ဟိ-မှန်၊ သတိဝိရဟိတဿ-သတိမှ ကင်းသော ရဟန်း၏၊ အနုပဿနာ နာမ-အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ဉာဏ်မည်သည်၊ န အတ္ထိ-မရှိ၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ သတိဉ္စ၊ ပေ၊ ဝဒါမီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟော တော်မူပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သတိဉ္စ-သတိကိုကား၊ သဗ္ဗတ္ထိကံ-အလုံးစုံ တွန့်ဆုတ် သောစိတ်၊ ပြန့်လွန်သောစိတ်၌ ဖြစ်သောတရား ဟူ၍၊ ဝါ-အလုံးစုံတွန့်ဆုတ်

သော ပြန့်လွင့်သော စိတ်၌ အလိုရှိထိုက်သောတရားဟူ၍၊ (တစ်နည်း) သဗ္ဗတ္ထိယံ-
တွန့်ဆုတ်သောစိတ် ဖြစ်ရာအခါ၊ ပြန့်လွင့်သောစိတ်ဖြစ်ရာအခါဝယ်
ပွားစေထိုက်ကုန်သော အလုံးစုံ ဗောဇ္ဈင်တို့၏ အကျိုးရှိကြောင်းတရားဟူ၍၊
အဟံ - သည်။ ဝဒါမိ - ဟောတော်မူ၏။ --

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဗောဇ္ဈင်သံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိသုတ်၊
နိဿယအနက် ကား ဤဋီကာအဖွင့်အတိုင်း ပေးထားသည်။ တသွာ-ကြောင့်၊
ဧတ္ထ-ဤဥဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတီတိ -
ဟူသော၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ သော ပါဠိရပ်ဖြင့်၊
ကာယနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနကမ္မဋ္ဌာန်-ကာယနုပဿ သတိပဋ္ဌာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊
ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။

အထဝါ-ကား၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ အနာတာပိနော-ကိလေသာတို့ကိုလွန်စွာ
လောင် မြိုက်တတ်သော သမ္ပပဓာန်ဝီရိယ မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အန္တောသင်္ခေပေါ-
စိတ်ကို အတွင်း၌ ချုံ့ ခြင်းသည်၊ ဝါ-စိတ်၏ အတွင်း၌
တွန့်ဆုတ်ခြင်းသည်၊ အန္တရာယရော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အန္တရာယ်ကို ပြုနိုင်သည်။
ဟောတိ-၏၊ အသမ္ပဇာနော-ကောင်းစွာအပြား အားဖြင့် မသိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
ဥပါယပရိဂ္ဂေ-အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌လည်း ကောင်း၊
အနုပါယပရိဂ္ဂဇ္ဇေန-အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို ရှောင်ခြင်း၌လည်းကောင်း
သမ္ပယုတိ-ပြင်းစွာတွေ့ဝေ၏၊ မုဋ္ဌဿတိ - ပျောက်ကင်းသော
သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပါယပရိစ္စာဂေ-အကြောင်းကိုစွန့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊
အနုပါယပရိဂ္ဂဟေ-အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊
အသမတ္ထောဝ-မစွမ်းနိုင်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ [“မုဋ္ဌာ+သတိ+ယဿာတိ
မုဋ္ဌဿတိ” ဟုဗဟုဗ္ဗိတိသ-မာသ်ဖြစ်သောကြောင့် “မုဋ္ဌဿတိ”ဟု
ဣကာရန္တအတိုင်းရှိပါစေ။] တေန-ထိုကြောင့် (ထိုသို့ အနာတာပိဖြစ်၍
အသမ္ပဇာန မုဋ္ဌဿတိ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။) အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တံ ကမ္မဋ္ဌာန်-
သည်၊ နသမ္ပဇတိ-မပြီးစီး၊ တသွာ-ကြောင့်၊ ယေသံဓမ္မာနံ အကြင် ဝီရိယ၊ သမ္ပဇေ၊
သတိတရားတို့၏၊ အာနုဘာဝေန-အစွမ်းသတ္တိကြောင့်၊ တံ -
ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ သမ္ပဇတိ-ပြီးစီး၏၊ တေသံ-ထိုဝီရိယ၊ သမ္ပဇေ၊ သတိတရားတို့ကို
ဒဿနတ္ထံ-ငါ၊ အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာတိ ဣဒံ-ဟူသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ-
ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်-ကိုလည်း
ကောင်း၊ [ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိကို ရည်ရွယ်သည်။] သမ္ပယောဂင်္ဂစ္ဆ-
ယျဉ်ဘက်အင်္ဂါကိုလည်းကောင်း၊ [အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာကိုရည်ရွယ်။]
ဒဿိတွာ-၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ပဟာနဂီ-ပုဏ္ဏထိုက်သောအင်္ဂါကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊
ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနိဿန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဝိနေယျ၊ ပေ၊

ဒေါမနသံဟူသောပါဠိ၌၊ ဝိနယျာတိ-ကား၊ တဒင်္ဂဝိနယေန ဝါ-တဒင်္ဂဝိနယ
 ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ထိုထိုကုသိုလ်အစိတ်အပိုင်းဖြင့် ထိုထိုအဘိဇ္ဈာ
 ဒေါမနသတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းဟူသော ဝိနယဖြင့်လည်းကောင်း၊) ဝိက္ခမ္ဘန-
 ဝိနယေန ဝါ-ဝိက္ခမ္ဘန ဝိနယဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (အဘိဇ္ဈာဒေါမနသတို့ကို
 အလွန်ကြာမြင့်စွာ ပယ်ခွါခြင်းဟူသော ဝိနယဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊) ဝိနယိတွာ-
 ပယ်ဖျောက်၍၊ (ဝိဟရတိ၌ စပ်။) လောကေတိ ဧတ္ထ-၌၊ အဇ္ဈတ္တာဒိဘေဒေါ-
 အဇ္ဈတ္တ အစရှိသောအပြားရှိသော၊ ယွာယံ(ယော အယံ)ကာယော-ကို၊
 ပရိဂ္ဂဟိတော-ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်ပြီ၊ ဝါ-သိမ်းဆည်းအပ်ပြီ၊ သွေဝ-
 ထိုကာယသည်ပင်၊ ဣမ-ဤ ဝိနယျ လောကေ
 အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံဟူသောပါဠိ၌၊ လောကော နာမ-မည်၏၊ တသ္မိ လောကေ-
 ထိုအဇ္ဈတ္တကာယ၊ ဗဟိဒ္ဓကာယ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓကာယဟူသော လောက၌၊
 အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ-ကို၊ ဝိနယိတွာ-၍၊ (ဝိဟရတိ၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊
 ပန-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဝိနယျလောကေ အဘိဇ္ဈာ-
 ဒေါမနသံဟူသောပါဠိ၌၊ (တစ်နည်း) ဧတ္ထ-ဤအဘိဇ္ဈာဒေါမနသသဒ္ဓါတို့တွင်၊
 အဘိဇ္ဈာဂ္ဂဟဏေန-အဘိဇ္ဈာသဒ္ဓါဖြင့်၊ ကာမစ္ဆန္ဒော-သည်၊ (သင်္ဂဟံ-သိမ်းယူအပ်
 သည်၏အဖြစ် သို့၊ ဂစ္ဆတိ။) ဒေါမနသဂ္ဂဟဏေန-ဖြင့်၊ ဗျာပါဒေါ-သည်၊ သင်္ဂဟံ
 ဂစ္ဆတိ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ နိဝရဏပရယာပန္နဗလဝဓမ္မဒယဒဿနေန-နိဝရဏ၌
 အကျုံးဝင်သော အားရှိသောကာမစ္ဆန္ဒ၊ ဗျာပါဒတရား၂-ပါးအပေါင်းကိုပြခြင်းဖြင့်၊
 နိဝရဏပ္ပဟာနံ-နိဝရဏအားလုံးကိုပယ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်
 သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိဝေဒိတဗ္ဗံ။ [ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံအားဖြင့် ဈာန်ကိုရပြီးနောက်မှ
 ဝိပဿနာကိုတက် သောပုဂ္ဂိုလ်အတွက် နိဝရဏ ၅-ပါးလုံး ပယ်ပြီးခြင်းကို ဟော
 တော်မူသည်။]

စ-ဆက်၊ ဝိသေသေန-အထူးအားဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဇ္ဈာဒေါမနသတို့တွင်၊
 အဘိဇ္ဈာဝိနယေန-အဘိဇ္ဈာကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ [ပဟာနံ ဝုတ္တံ၌စပ်၊]
 ကာယသမ္ပတ္တိမူလကဿ-ရူပကာယ၏ပြည့်စုံခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော၊
 အနုရောဓဿ-ချစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါမနသဝိနယေန-ဖြင့်၊ ကာယဝိပတ္တိ-
 မူလကဿ-ရူပကာယ၏ပျက်စီးခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော၊ ဝိရောဓဿ-
 မုန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ပဟာနံဝုတ္တံ) စ-သေး၊ အဘိဇ္ဈာဝိနယေန-ဖြင့်၊
 ကာယေ-ရူပကာယ၌၊ အဘိရတိယာ-အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
 ဒေါမနသဝိနယေန-ဖြင့်၊ ကာယဘာဝနာယ-ကာယဘာဝနာ၌၊ အနဘိရတိယာ-
 မမွေ့လျော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ပဟာနံ ဝုတ္တံ) အဘိဇ္ဈာဝိနယေန-ဖြင့်၊ ကာယေ-
 ၌၊ အဘူတာနံ-ထင်ရှားမရှိကုန်သော၊ သုဘသုခဘာဝါဒိနံ-သုဘ၏အဖြစ်၊ သုခ၏
 အဖြစ်အစရှိသည်တို့ကို၊ ပက္ခေပဿ-ထည့်သွင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါမနသ-
 ဝိနယေန-ဖြင့်၊ ကာယေ-၌၊ ဘူတာနံ-ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ အသုဘာသုခဘာ-

ဝါဒီနံ-အသုဘ၏အဖြစ်၊ အသုခ၏အဖြစ်အစရှိသည်တို့ကို၊ အပနယနဿ စ-
ဖယ်ထုတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဟာနံ ဝုတ္တံ၊ တေန-ထိုအနုရောဓ၊ ဝိရောဓစသည်ကို
ပယ်ခြင်းကို ဆိုကြောင်းစကားဖြင့်၊ [ဒီပိတာ ဟောတိ ဌ်စပ်၊] ယောဂါဝစရဿ-
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယောဂါနုဘာဝေါ-အားထုတ်အပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာနုဘော်
သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ယောဂသမတ္တတာ စ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အားထုတ်ခြင်း၌စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊
ဒီပိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ။

ဟိ-မှန်၊ ယဒိဒံ(ယော အယံ) အနုရောဓဝိရောဓဝိပ္ပမုတ္တော-အကြင်ချစ်
ခြင်း၊ မုန်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်သည်၏အဖြစ်သည်၊ [ဘာဝပဓာ] (အတ္ထိ) ယဒိဒံ
(ယော အယံ) အရတိရတိသဟော-အကြင်အရတိ ရတိကိုသည်းခံနိုင်သည်၏
အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ) ယဒိဒံ(ယောအယံ) အဘူတ၊ ပေ၊ ဝိရဟိတော စ-ထင်ရှားမရှိ
သောသုဘစသည်ကို ရူပကာယ၌ထည့်သွင်းခြင်း၊ ထင်ရှားရှိသောအသုဘ
စသည်ကို ရူပကာယမှ ပယ်ခြင်းမှကင်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧသ
(ဧသော) ဤအနုရောဓ၊ နိရောဓမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအစရှိသည်သည်၊ ယောဂါနု-
ဘာဝေါ-အားထုတ်အပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း၏အာနုဘော်တည်း၊ စ-ဆက်၊ အနုရောဓ-
ဝိရောဓဝိပ္ပမုတ္တော၊ သော၊ အရတိရတိသဟော-သော၊ အဘူတ-ထင်ရှားမရှိသော
သုဘစသည်ကို၊ အပက္ခိပန္နော-ရူပကာယ၌မထည့်သွင်းသည်လည်းဖြစ်သော၊
ဘူတ-ထင်ရှားရှိသော အသုဘစသည်ကို၊ အနုပနေန္တော စ-မပယ်ထုတ်သည်
လည်းဖြစ်သော၊ ဧသ (ဧသော)-သည်၊ ယောဂသမတ္တော-ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအားထုတ်
ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အပရောနယော-တစ်နည်းကား၊ ကာယေကာယာနုပဿီတိ ဧတ္ထ-ဤပါ၌၊
အနုပဿနာယ-ဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဝိဟရတီတိ ဧတ္ထ-ဤပါ၌၊ ဝုတ္တံ-
ဝိဟာရေန-ဟောတော်မူအပ်သောဝိဟာရဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ-အနုပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကာယပရိဂ္ဂဟဏံ-ကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်ခြင်းကို၊
(ဝုတ္တံ) အာတာပီတိ အာဒိသု-ဤသို့အစရှိသောပါ၌တို့၌၊ အာတာပေန-ဖြင့်၊
သမ္ပပ္ပဓာနံ-သမ္ပပ္ပဓာန်ဝီရိယကို၊ (ဝုတ္တံ) သတိသမ္ပဇဉေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထိက-
ကမ္မဋ္ဌာနံ-အလုံးစုံသောအရာ၌ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ (ပုဒ္ဓါနုဿတိ၊ မေတ္တာ၊
အသုဘ၊ မရဏဿတိဟူသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို) (ဝုတ္တံ) ဝါ-တစ်နည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန-
ပရိဟရဏူပါယော-ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောတရားကို၊
(ဝုတ္တော) ဝါ-တစ်နည်း၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ ကာယနုပဿနာဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊
ပဋိလဒ္ဓသမထော-ရအပ်သောသမထကို၊ (ဝုတ္တော) သမ္ပဇဉေန-ဖြင့်၊ (ပဋိလဒ္ဓါ-
သော) ဝိပဿနာ-ကို၊ (ဝုတ္တော) အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဝိနယေန-ဖြင့်၊ ဘာဝနာဖလံ-

ဘာဝနာ၏အကျိုးကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ဝေဒနာနုပဿနာစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ-သော၊) ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေဿ-ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၏ ဥဒ္ဓေသ၏၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာ-အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာတည်း။

ဝေဒနာနုပဿနာဒိဥဒ္ဓေသအဖွင့်

ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေသာဒိသုပိ-ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၏ ဥဒ္ဓေသအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ အဇ္ဈတ္တာဒိနိ-အဇ္ဈတ္တအစရှိသောပုဒ်တို့ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဧတေသုပိ-ဤဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေသအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ [ပရိဂ္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော၌ စပ်]အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝေဒနာဒိသု-ဝေဒနာအစရှိသည်တို့လည်းကောင်း၊ ပရဿ-သူတစ်ပါး၏၊ ဝေဒနာဒိသု-တို့လည်းကောင်း၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝါ-ရံဖန်ရံခါ၊ အတ္တနော-၏လည်းကောင်း၊ ကာလေန-၌၊ ဝါ-ခါ၊ ပရဿ-၏လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာဒိသု-တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓော-၃ပါးအပြားရှိသော၊ ပရိဂ္ဂဟော-ပိုင်းခြား၍ယူခြင်းကို၊ ဝါ-သိမ်းဆည်း ခြင်းကို၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဝေဒနာသု-ဝေဒနာနုပဿတိ အာဒိသုအစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဝေဒနာဒိနံ-တို့ကို၊ ပုနဝစနေ-တစ်ဖန်ဟော တော်မူခြင်း၌၊ ပယောဇနံ-အကျိုးကို၊ ကာယာနုပဿနာယံ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿိ၊ ပေ၊ ဓမ္မာနုပဿတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ဝေဒနာတိ-ကား၊ တိဿော-ကုန်သော၊ ဝေဒနာ-တို့တည်း၊ တာ စ-ထိုဝေဒနာတို့သည်လည်း၊ လောကီယာ ဧဝ-လောကီဝေဒနာတို့သာတည်း၊ စိတ္တံပိ-သည်လည်း၊ လောကီယံ(ဧဝ)-လောကီစိတ်သာတည်း၊ ဓမ္မာ-သညာ သင်္ခါရတရားတို့သည်၊ တထာ-ထိုအတူ လောကီဓမ္မတို့သာတည်း၊ [လောကုတ္တရာ တရားကို အာရုံပြု၍ ဝိပဿနာမရူနိုင်သောကြောင့် လောကီတရားတို့ကိုသာ ယူရသည်]၊ တေသံ-ထို ဝေဒနာအစရှိသော တရားတို့၏၊ ဝိဘာဂေါ-ဝေဘန်အပ်သော အပြားသည်၊ နိဒ္ဓေသဝါရေ-၌၊ ပါကေဇော-သည်၊ ဘဝိဿတိ-တ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ ကေဝလံ-ဝိဘာဂမဖက် သက်သက်၊ ဣဓ-ဤ ဥဒ္ဓေသဝါရ၌၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝေဒနာ-တို့ကို၊ အနုပဿိတဗ္ဗာ-အဖန်ဖန်ရှုထိုက်ကုန်၏၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနုပဿန္တော-အဖန်ဖန်ရှုသောရဟန်းကို၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ စိတ္တဓမ္မေသု-တို့၌၊ ဧသ နယော-တည်း။

စ-ဆက်၊ ကထံ-အဘယ် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝေဒနာ-တို့ကို၊ အနုပဿိ-တဗ္ဗာ-ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-စိတ္တ၊ဓမ္မတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော၊) သုခါဝေဒနာ-သုခဝေဒနာကို၊ ဒုက္ခတော-ဒုက္ခ၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ (အနုပဿိတဗ္ဗာ-အဖန်ဖန်ရှုထိုက်၏) ဒုက္ခာ(ဝေဒနာ)-ကို၊ သလ္လတော-မြှားငြောင့်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ (အနုပဿိတဗ္ဗာ၊) အဒုက္ခမသုခါ (ဝေဒနာ)-ကို၊ အနိစ္စတော-အနိစ္စ၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ (အနုပဿိတဗ္ဗာ၊) ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ဟောတော်မူသနည်း၊ ယော သုခံ-၊ပေ၊ စရိဿတိတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ၊) [ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သုခံ-သုခဝေဒနာကို၊ ဒုက္ခတော-အားဖြင့်၊ အဒ္ဓ-ရှုပြီ၊ ဒုက္ခံ-ကို၊ သလ္လတော-ဖြင့်၊ အဒက္ခိ-ရှုပြီ၊ သန္တံ-ငြိမ်သက်သော၊ အဒုက္ခမသုခံ-ကို၊ အနိစ္စတော-အားဖြင့်၊ အဒက္ခိ-ပြီ၊ (နံကား အနက်မရှိ၊) သမ္ပဒေသော-မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာရှုသော၊ သ(သော)ဘိက္ခု-သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ ဥပသန္တော-ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) စရိဿတိ-လှည့်လည်ရလတ်၊ -သဠာယတနဝဂ်၊ ဝေဒနာသံယုတ်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ်၊ အဒ္ဓရူပပြီးပုံကို မောဂ္ဂလ္လာန် ခါဒိကဏ္ဍ (၁၂၄)သုတ် ရှု။]

စ-သေး၊ သဗ္ဗာ ဧဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတာ-ဤဝေဒနာတို့ကို၊ ဒုက္ခာတိပိ-ဒုက္ခတို့ဟူ၍လည်း၊ အနုပဿိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ဟိ-သာဓကကား၊ ယံကိဉ္စိ-၊ပေ၊ ဝဒါမိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ(သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ယံကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ-အမှတ်မရှိအလုံးစုံသော အကြင်ဝေဒနာသည်၊ (အတ္ထိ၊) တံ-ထို-ဝေဒနာကို၊ ဒုက္ခသ္မိတိ-ဒုက္ခဟူ၍၊ ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏၊ [သဠာယတနဝဂ်၊ ဝေဒနာသံယုတ်၊ ရဟောဂတသုတ်၊] စ-သေး၊ (သဗ္ဗာ ဧဝ-သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတာ-တို့ကို၊) သုခဒုက္ခတောပိ-သုခ၏အဖြစ်၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်း၊ အနုပဿိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ယထာဟ-နည်း၊ သုခါ ခေါ၊ ပေ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာတိ-အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောစကားကို၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ-ချဲ့ထိုက်၏။ [အာဝုသော ဝိသာခ-ဒါယကာ ဝိသာခ၊ သုခါ ဝေဒနာ-သည်၊ ဌိတိသုခါ-တည်ခိုက်၌ချမ်းသာ၏၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာ-ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ၏၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ စူဠယမကဝဂ်၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်၊] အပိ စ-သည်သာမကသေး၊ (သဗ္ဗာ ဧဝ၊ ဧတာ၊) အနိစ္စာဒိသတ္ထအနုပဿနာဝသေနပိ-အနိစ္စအစရှိသော ၇-ပါးသော အနုပဿနာတို့၏ အပြားအားဖြင့်လည်း၊ အနုပဿိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ နိဒ္ဒေသဝါရေယေဝ-၌ပင်၊ ပါကဋ်-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လတ္တံ။

စိတ္တဓမ္မေသုပိ-တို့၌လည်း၊ (အနုပဿိတဗ္ဗာ ၌စပ်၊) ဝါ-တို့တွင်လည်း၊ တာဝ-ဓမ္မတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော၊) စိတ္တံ-ကို၊ အာရမ္မဏ၊ ပေ၊ နာနာတ္ထ ဘေဒါနံ-ရူပါရုံအစရှိသောအာရုံ၊ ဆန္ဒအစရှိသော အဓိပတိ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ် အစရှိသော

သဟဇာတ၊ ကာမာဝစရအစရှိသော ဘုံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ၊ ထိုကံ၏အကျိုး၊ ကြိယာအစရှိသည်၏ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအပြားတို့၏လည်းကောင်း၊ အနိစ္စာဒိနုပဿနာနံ-အနိစ္စအစရှိသော အနုပဿနာတို့၏လည်းကောင်း၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ အာဂတသရာဂါဒိဘေဒါနဉ္စ-လာသောသရာဂစိတ်အစရှိသောအပြားတို့၏-လည်းကောင်း၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ အနုပဿိတဗ္ဗံ-၏၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏာနံ-မိမိတစ်ပါးတည်း၏ သဘောလက္ခဏာ၊ တရားအများနှင့်ဆက်ဆံသော သဘောလက္ခဏာတို့၏လည်းကောင်း၊ သုညတာဓမ္မဿ-အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘော၏လည်းကောင်း၊ အနိစ္စာဒိသတ္တာနုပဿနာနံ-တို့၏လည်းကောင်း၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ-၌၊ အာဂတသန္တာသန္တာဒိဘေဒါနဉ္စ-လာသောသန္တာ အသန္တာ အစရှိသောအပြားတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝသေန၊ အနုပဿိတဗ္ဗာ၊ သေသံ-ကြွင်းသောအစီအရင်သည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊ [သေသံ နိဒ္ဒေသဝါရေယေဝ ပါကဋံ ဘဝိဿတိကို ပြန်ညွှန်းသည်။]

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤကာယအစရှိသည်တို့တွင်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာယသင်္ခါတေ-ကာယဟုဆိုအပ်သော၊ လောကေ-၌၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ-ကို၊ ပဟိနံ-ပယ်အပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝေဒနာဒိလောကေသုပိ-တို့၌လည်း၊ တံ-ထိုအဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ကာမံ ပဟိနမေဝ-အကယ်၍ကား ပယ်အပ်ပြီးသည်သာ၊ ပန-ထိုသို့ ပယ်အပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ နာနာပုဂ္ဂလဝသေန-အမျိုးမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာနာစိတ္တက္ခဏိကသတိပဋ္ဌာနာဘာဝနာဝသေန စ-အမျိုးမျိုးသောစိတ္တက္ခန္ဓာ၌ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသောကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနုဒ္ဓေသတို့၌၊ (တံ-ထိုအဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ခြင်းကို၊ ဝါ-ထိုဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဟူသောစကားကို၊ ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ ဧကတ္ထ-တစ်ပါးတည်းသော ကာယ၌၊ ပဟိနံ-ပယ်အပ်ပြီးသော အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿသည်၊ သေသေသုပိ-ကြွင်းသော ဝေဒနာအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ပဟိနံ-ပယ်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထိုအဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို၊ တတ္ထ-ထိုဝေဒနာအစရှိသည်တို့၌၊ ပဟာနဒဿနတ္ထံ-ပယ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်း၊ ဧဝံ-သို့၊ (တစ်နည်း) တံ-ထိုအဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [“ဧဝံ ဝုတ္တံ”နေရာဝယ် “တံ ဧတံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ”ဟု ယောဇနာ၌ ရှိ၏၊] ဣတိ-ဥဒ္ဓေသဝါရအဖွင့် အပြီးတည်း။

ဥဒ္ဓေသဝါရဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၅၆။ ဣဒါနိ-ဥဒ္ဒေသဝါရကိုဟောတော်မူပြီးရာယခုအခါ၌၊ “ဝိဘဇန္တော၊ ဝတ္ထုမာရဒွေါ”တို့၌စပ်၊ သေယျထာပိနာမ-မည်သည်ကား၊ ဆေကော-ကျွမ်းကျင်သော၊ ဝိလိဝကာရကော(ဝိလိဝကာရော)-နီးရွေးသမားသည်၊ ထူလကိလဉ္စသဏှ-ကိလဉ္စစင်္ကောဋကပေဋ္ဌာပုဋ္ဌာဒီနိ-ကြမ်းသောဖျာ၊ သိမ်မွေ့နုညသောဖျာ၊ ပန်း-တောင်း၊ ပချုပ်ဖုံးအစရှိကုန်သော၊ ဥပကဏာနိ-အဆောက်အဦးတို့ကို၊ ကတ္ထုကာမော-ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍) ဧကံ-တစ်လုံးသော၊ မဟာဝေဠု-ကြီးစွာသောဝါးကို၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ စတုဓာ-လေးပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-လေးပိုင်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ တတော-ထိုလေးပိုင်းမှ၊ ဝါ-ထိုလေးပိုင်းတွင်၊ ဧကေသံ-တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဝေဠုခဏ္ဍ-ဝါးပိုင်းကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဖာလေတွာ-ခွဲ၍၊ တံ-တံ ဥပကရဏံ-ထိုထိုဆောက်အဦးကို၊ ကရေယျ သေယျထာပိ-ပြုရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါ ပန-တစ်နည်းကား၊ ဆေကော-သော၊ သုဝဏ္ဏာကာရော-ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်၊ နာနာဝိဟိတံ-အထူး ထူးသောအပြားရှိသော၊ ပိဋန္တနဝိကတိ-အထူးတလည်ပြုအပ်သောတန်ဆာကို၊ ကတ္ထုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ-၍) သုပရိ-သုဒ္ဓံ-အလွန်ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော၊ သုဝဏ္ဏယဋိကံ-ရွှေတုံးကို၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ စတုဓာ-လေးဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ-လေးစု၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ တတော-မှ၊ ဝါ-တွင်၊ ဧကကံ-သော၊ ကောဋ္ဌာသံ-အဖို့အစုကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ တံ-တံ ပိဋန္တနံ-ထိုထိုတန်ဆာကို၊ ကရေယျ ယထာ-ပြုရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ဧဝမေဝ-ဤ အတူသာလျှင်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သတိပဋ္ဌာနဒေသနာယ-ဖြင့်၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါ တို့၏၊ အနေကပ္ပကာရံ-တစ်ပါးမကများသော အပြားရှိသော၊ ဝိသေသာဓိဂမံ-တရားထူးကို ရခြင်းကို၊ ဝါ-သိအပ်ရအပ်သောတရားထူးကို၊ ကတ္ထုကာမော-ပြုခြင်းငှာအလိုရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ) ဧကမေဝ-တစ်မျိုးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ သမ္မာသတိ-ကို၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဣဓ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတီတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ အာရမ္မဏာဝသေန-အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ-အာရုံနှင့်စပ်သဖြင့်၊ စတုဓာ-လေးဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ-လေးစု၊ ဘိန္ဒိတွာ-ခွဲခြားတော်မူ၍၊ တတော-ထို ၄-ပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့မှ၊ ဝါ-တို့တွင်၊ ဧကကံ-တမျိုးမျိုးသော၊ သတိပဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူတော်မူ၍၊ ဝိဘဇန္တော-ဝေဘန်တော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ) ကထဉ္စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တကာယေတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ နိဒ္ဒေသဝါရံ-ကို၊ ဝတ္ထု-ဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ အာရဒွေါ-အားထုတ်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထို ကထဉ္စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တ ကာယေအစရှိသော နိဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ကထဉ္စာတိအာဒိ-ကထဉ္စအစရှိသောစကားသည်၊ ဝိတ္တာရေတုံ-ချဲ့တော်မူခြင်းငှာ၊ ကထေတုကမုတာပုစ္ဆာ-ဖြေခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မေးကြောင်းစကားတည်း၊ ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ကထဉ္စအစရှိသော အစရှိသောစကားရပ်၌၊ သင်္ခေပတ္ထော။ ကေန အာကာရေန-အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကေန ပကာရေန-အဘယ်အပြား အားဖြင့်၊ ဘိက္ခု-သည် အဇ္ဈတ္တ-၌၊ ကာယေ-ရူပကာယ၌၊ ကာယာနုပဿီ-ရူပကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-ရူပကာယကို အဖန်ဖန်ရှုသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိဟရတိ-နည်း၊ ဣတိအယံ-ကား၊ သင်္ခေပတ္ထော-တည်း၊ သေသပုစ္ဆာဝါရသုပိ-ကြွင်းသော ပုစ္ဆာဝါရ တို့၌လည်း၊ [ကထဉ္စ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ စသော ပုစ္ဆာဝါရ တို့၌လည်း၊] ဧသေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောအစီအရင်ပင်၊ နယော-အနက်ကို ဆောင် ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ ဣဓ ဘိက္ခုတိ-ကား၊ ဣမသ္မိ သာသနေ-၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ (ဝိဟရတိ၌စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဣဓ ဘိက္ခု အစရှိသောပါ၌၊ အယံ ဣဓသဒ္ဓေါ-ဤဣဓသဒ္ဓါသည်၊ အဇ္ဈတ္တာဒိဝသေန-အဇ္ဈတ္တ အစရှိ သည် တို့ ၏ အပြားအားဖြင့်၊

သဗ္ဗပ္ပကာရကာယနုပဿနာနိဗ္ဗတ္တကဿ-အလုံးစုံသော အပြား အားဖြင့် ကာယာနုပဿနာကိုဖြစ်စေတတ်သော၊ ပုဂ္ဂလဿ-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္နိဿယဘူတသာသနပရိဒီပနော-ကောင်းစွာမှီရာဖြစ်၍ဖြစ်သော သာသနာ တော်ကိုထင်ရှားပြကြောင်းသဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း၊ အညသာသနဿ-ဘုရား သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသောသာသနာ၏၊ တထာဘာဝပဋိသေခနော စ-ထို အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့် ကာယာနုပဿနာကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ တားမြစ်ကြောင်း သဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)။

ဟိ-သာဓကကား၊ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော ၊ ပ၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဟိ အညေဟိ”တိဟူသော၊ ဧတံ(သုတ္တံ)-ကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓေဝ-ဤသာသနာတော်၌သာ၊ သမဏော-ပဌမဖြစ်သော သောတာပန် ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏၊ ဝါ-ရနိုင်၏၊ ၊ ပ၊ အညေ-သာသနာတော်၏ ဝါဒမှ

ဣဓေဝ ၊ ပ၊ သမဏော။ ။ ဣဓေဝ၌ ဧဝံဖြင့် အခြားသော တိတ္ထိတို့၏ သာသနာကိုကန်၊ “သမဏော”အရ သောတာပန်ဖြစ်အောင်ကျင့်သော အာရဒ္ဓဝိပဿက ရဟန်း၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဌရဟန်း၊ သောတာပတ္တိဖလတ္ထရဟန်းအားဖြင့် ၃-ပါးရ၏၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်တို့၌လည်း နည်းတူ၊ အားလုံးပေါင်းသော် ဤသာသနာတော်၌သာ တစ်ဆယ့် နှစ်ပါးသော သမဏတို့ကို ရနိုင်သည်၊ [န ကေဝလဉ္စ ဧတေ ဟေဝ (ဤဖလဌပုဂ္ဂိုလ်တို့မှသာ) သုညာ စတုဟိ ပန မဂ္ဂဌသမဏဟိပိ၊ စတုန္နံ မဂ္ဂါနံ အတ္ထာယ အာရဒ္ဓဝိပဿကေဟိပိတိ ဒွါဒသဟိ သမဏေဟိ သုညာဧဝ၊ စတုတ္ထဂ္ဂုတ္တရ၊ ၅-ပံ၊ ၄-ဝဂ်၊ ၁၀-သုတ်။]

တစ်ပါးကုန်သော၊ ပရပွဝါဒါ-တစ်ပါးသောတိတ္ထိတို့သည် အပြားအားဖြင့် ပြောဆိုကြောင်း အယူဝါဒတို့သည်၊ ဝါ-သာသနာတို့သည်၊ သမဏေဟိ-သောတာပန်စသော ရဟန်းတို့မှ၊ သုညာ-ကင်းကုန်၏၊ (တစ်နည်း) ပရပွဝါဒါ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့သည်၊ အညေဟိ-သစ္စာလေးပါးကိုသိကုန်သော၊ သမဏေဟိ-တို့မှ၊ သုညာ-ကုန်၏၊ တေန-ထိုကြောင့်၊ ဣမသ္မိ သာသနေ ဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

အဇ္ဈတ္တ ကာယန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာတိ-ကား၊ ပါဒတလကော-ခြေဖဝါးအပြင်မှ၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အဓောကေသမတ္တကာတိ-ကား၊ ကေသဂ္ဂတော-ဆံပင်အဖျားမှ၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-အောက်ဖြစ်သော၊ [ကာယံ ဌှပ်စပ်] တစပရိယန္တိန္ဒိ-ကား၊ တိရိယံ-ဖီလာပတ်ဝန်းကျင်၌၊ တစပရိစ္ဆိန္ဒိ-အရေဖြင့်ပိုင်ခြားအပ်သော၊ (ကာယံ-ကိုယ်ကို) ပူရံ၊ ပေ၊ ပစ္စဝေက္ခ-တိတိ-ကား၊ အယံ ကာယော-ဤကိုယ်သည်၊ နာနပ္ပကာရကေသာဒိအသုစိဘရိ-တော-အထူးထူးသောအပြားရှိသော ဆံပင်အစရှိသော မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်တို့ဖြင့် ပြည့်နေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဿတိ-ရှု၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊ (ပဿတိ-နည်း) အတ္တိ ဣမသ္မိ ကာယေ ကေသာ၊ ပေ၊ မုတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ (ပဿတိ-ရှု၏) တတ္ထ-ထိုအတ္တိ ဣမသ္မိ ကာယေ-ပေ-မုတ္တံ-ဟူသော စကားရပ်၌၊ အတ္တိတိ-ကား၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ-ထင်းရှားရှိကုန်၏။

သုညာ ပရပွရဝါဒါ။ ။ သုညာတိ အရိတ္တာ တုတ္ထာ-ပရပွဝါဒါတိ စတ္တရော သဿတဝါဒါ၊ ပေ၊ ဗြဟ္မဇလေ အာဂတဒ္ဓါသဌိဒိဌိယော ဣတော ဗာဟိရာနံ ပရေသံ (တစ်ပါး သောတိတ္ထိတို့၏၊) ပဝါဒါ (အမျိုးမျိုးအစားစား အပြားအားဖြင့် ပြောဆိုကြောင်းအယူဝါဒတို့ သည်) ပရပွဝါဒါနာမ။

သမဏေဟိ အညေ။ ။ စာအုပ်တို့၌ “အညေဟိ”ဟုချည်းရှိ၏၊ “အညေဟိတိ သကာယ ပဋိညာယ သစ္စာဘိညေဟိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒီ-၂-၁၂၅၊ မ-၁-၉၂-ပိဋေသုပိဟု အင်္ဂုတ္တိရိပဋိတော်စာအုပ်တို့၌လည်းတွေ့ရ၏၊ သို့သော် ထိုအဖွင့်သည် သမဏေဟိ၌ စပ်ဖို့ရန် ဝိသေသနဖြစ်နိုင်သောလည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ထူးခြားလှသည်မဟုတ်၊ ရှေးနိဿယ၌ကား၊ “အညေ-သာသနာတော်မှ အပဖြစ်ကုန်သော ပရပွဝါဒါ”ဟုပေး၏၊ မိမိလည်း“အညေ”ဟုပင်ထင်၏၊ သို့သော်အနက် ၂ မျိုးပေးထားပါသည်။

အတ္တိ သံဝိဇ္ဇန္တိ။ ။ “သံဝိဇ္ဇန္တိ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် သဒ္ဓါကျမ်း၌ အသဓာတ်၊ တိဝိဘတ်ဖြင့်ပြီးသော ဧကစနန္တ အတ္တိ မဟုတ်ကြောင်းကို သိရ၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် ဗဟုဝစ် အနက်ကိုဟောသော အတ္တိနိပါတ်တမျိုး ရှိကြောင်းကိုလည်း သိရပြန်သည်၊ (တစ်နည်း) သံဝိဇ္ဇန္တိ ဟု ဖွင့်သောကြောင့်၊ အတ္တိ သည် ဗဟုဝစ်မှ ဧကဝစ်ပြန်နေသော ဝစနဝိပလ္လာသဟု သိစေသည်၊ (တတ္ထ အတ္တိတိ ပုထုတ္တဝါစိ ဧကံ နိပါတပါဒံ န ကိရိယာပဒံ-ကိရိယာပဒတ္ထေ ဟိ သန္တိတိ ဝတ္ထဝံ သိယာ-(ကြိယာပုဒ်ဖြစ်လျှင် အသဓာတ် အန္တိဝိဘတ်ဖြင့် သန္တိဟု ဖွင့်သင့် သည်-ဟူလို) ဝစနဝိပလ္လာသေန ဝါ ဝုတ္တန္တိ-အနု။)

ဣမသ္မိန္ဒိ-ကား၊ ပါဒတလာ-ခြေဖဝါးအပြင်မှ၊ ဥဒ္ဒံ-အထက်၌လည်းကောင်း၊
 ကေသမတ္တကာ-အထက်ဆံဖျားမှ၊ အဓော-အောက်၌လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-
 ဖိလာပတ်ဝန်းကျင်၌၊ တစပရိယန္တော-အရေဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော
 ယွာယံ-(ယော အယံ ကာယော)ကို၊ နာနပ္ပကာရဿ-အထူးထူးသောအပြားရှိ
 သော၊ အသုစိနော-မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်ဖြင့်၊ ပူရောတိ-ပြည့်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-
 ၏ တသ္မိ (ကာယေ)-၌၊ ကာယေတိ-ကား၊ သရီရေ-ကိုယ်၌၊ ဟိ-မှန်၊ သရီရံ-
 ကိုယ်ကို၊ အသုစိသဉ္ဇယတော-မစင်မကြယ်ရွံစဖွယ်တို့၏ စုဝေးရာအပေါင်း၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုစ္ဆိတာနံ-စက်ဆုတ်အပ်ကုန်သော၊ ကေသာဒိ-
 နဉ္ဇေဝ-ဆံပင်အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၏လည်းကောင်း၊ စက္ခုရောဂါဒိနံ-မျက်စိနာ
 အစရှိကုန်သော၊ ရောဂါသတာနံ စ-ရောဂါအပေါင်းအရာတို့၏လည်းကောင်း၊
 အာယဘူတတော-ဖြစ်ပေါ်လာရာဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာယေတိ-
 ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ကေသာလောမာတိ-ကောသာလောမာဟူကုန်သော၊ ဝါ-အစရှိကုန်သော၊
 ဧတေ ကေသာဒယော-ဤဆံပင်အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်၊ အာကာရာ
 နာနပ္ပကာရဿ-အရ၌ ပြအပ်သောအပြားတို့တည်း၊ (တစ်နည်း) ဒွတ္တိသာကာရာ-
 နာနပ္ပကာရဿ အရ၌ ပြအပ်သော ၃၂-ပါးသောအပြားတို့တည်း၊ တတ္ထ-ထိုအတ္ထိ
 ဣမသ္မိ ကာယေ ကေသာ လောမာ အစရှိသောပါ၌၌၊ ဣမသ္မိ ကာယေ-ဤကိုယ်
 ၌၊ ကေသာ-ဆံပင်တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ ဣမသ္မိ ကာယေ-၌၊ လောမာ-
 တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သမ္ပန္နော-ပုဒ်တိုင်းပုဒ်တိုင်း အတ္ထိနှင့်
 စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ ပါဒတလတော-မှ၊
 ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဥပရိ-အထက်၌လည်းကောင်း၊ (ဣတိ၌ စပ်) ကေသမတ္တကာ-မှ၊
 ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်လည်းကောင်း၊ တစတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊

အသုစိသဉ္ဇယတော။ ။ ဤပါ၌ဖြင့် ကာယသဒ္ဓါ၏ သမ္မဟဝါစီရဋ္ဌိ
 ဖြစ်ကြောင်းကို ပြ၏၊ ကုစ္ဆိတာနံစသောပါ၌ဖြင့် “ကုစ္ဆိတာနံ အာယော ကာယော”ဟူသော
 ရှေ့၌ ပြအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထကိုပင် ပြ၏။ ကုစ္ဆိတအရ ကေသာ လောမာစသော
 ကောဋ္ဌာသတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စက္ခုရောဂါအစရှိသော ရောဂါများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း
 ယူပါဟု ဟောနက်အဘိဓေယျကို ပြသည်။

ကေသာ လောမာတိ ၊ပေ၊ အာကာရာ။ ။ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ၌
 ပကာရဟူ သည် အဘယ်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ကေသာ လောမာ အစရှိသည်ကို
 ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည်ဟု ပြလိုသောကြောင့် “ကေသာ လောမာတိ ဧတေ
 ကေသာဒယော အာကာရာ”ဟု ဖွင့်သည်။ ဤ၌ အာကာရနှင့် နာနပ္ပကာရဿ၌
 ပကာရသည် အနက်အားဖြင့် တူ၏။ [ကေ ပန တေ ပကာရာ ၊ပေ၊ အာကာရာ ပကာရာတိ
 ဟိ ဧကော အတ္ထော။-ဋီကာ။] ဤအဖွင့်များအလို “ဒွတ္တိသာကာရာ”ဟု ယခုရှိသော
 အဋ္ဌကထာပါ၌ဝယ် ဒွတ္တိသပုဒ်သည် ပင်ကိုယ်က ပါဟန်မတူ၊ ကေသာ လောမာတိ၌
 ဣတိသဒ္ဓါသည် နိဒဿနတ္ထ၊ (တစ်နည်း) အာဒျတ္ထိ။

တိရိယန္တတော-ဖိလာအပိုင်းအခြားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ဣတိ”မပါ။] ဧတ္ထကေ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဗျာမမတ္တေ-တစ်လံမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ-တစ်လံမျှလောက်သော၊ ဣမသ္မိံ ကဋ္ဌေဝရေ-ဤသို့၊ သဗ္ဗာကာရေနပိ-အလုံးစုံသောအပြားအားဖြင့်လည်း၊ ဝိစိနန္တော-စူးစမ်းရှာ ဖွေလသော်၊ ဝါ-သော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ကိပ္ပိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ မုတ္တံ ဝါ-ပုလဲကိုလည်းကောင်း၊ မဏိ ဝါ-ပတ္တမြားကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဠုရိယံ ဝါ-ကြောင်မျက်ရွဲကိုလည်းကောင်း၊ အဂရံ ဝါ-အကြော်ကိုလည်းကောင်း၊ ကုက္ကံမံ ဝါ-ကုက္ကံမံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-မာလာကျိကျူကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပရံ ဝါ-ပရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါသစုဏ္ဏာဒိ ဝါ-အခိုး အထုံဖြစ်သော အမွှေးနံ့သာမှုန့် အစရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အဏုမတ္တံ ဝါ-အဏုမြူလည်းဖြစ်သော၊ သုစိ-ဘာဝံ-စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ န ပဿတိ-မတွေ့ရ၊ အထ ခေါ-စင်စစ်ကား၊ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇေဝတ္ထံ-အလွန်မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်း သော၊ အသိရိကဒဿနံ-အသရေမရှိသော မြင်ရခြင်းရှိသော၊ နာနပ္ပကာရံ-အထူး ထူးသောအပြားရှိသော၊ ကေသာလောမာဒိဘေဒံ-အစရှိသော အပြားရှိသော၊ [နာနပ္ပကာရံကို ထပ်ဖွင့်သည်။] အသုစိ ယေဝ-မစင်မကြယ် ရွံစဖွယ်ကိုသာ၊ ပဿတိ-တွေ့ရ၏။ [ဝိစိနန္တော ပဿတိ၊ စူးစမ်းရှာဖွေသောအခါတွေ့ရသည်- ဟူလို။] တေန-ထို့ကြောင့်၊ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ၊ ပေ၊ မုတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤ အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ အစရှိသောပါဌ်၌၊ ပဒသမ္ပန္နတော-ပုဒ်တို့၏ ဆက်စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝဏ္ဏနာ-ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာတည်း။

ပန-ဆက်၊ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ဤကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဘာဝေတွာ- မိမိသန္တာန်ဝယ် ဖြစ်စေ၍၊ ဝါ-တိုးတက်ပွားများစေ၍၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိတုကာမေန-ရောက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ ကုလပုတ္တေန-အမျိုးကောင်းသား သည်၊ အာဒိတောဝ-အစ၌ပင်၊ စတုဗ္ဗိမံ-လေးပါးအပြားရှိသော၊ သီလံ-ကို၊ (ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ပစ္စယ- သန္နိဿိတသီလကို။) သောဓေတွာ-သုတ်သင်ပြီး၍၊ သုပရိသုဒ္ဓသီလေ-အလွန် ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သောသီလ၌၊ ပတိဋ္ဌိတေန-တည်လျက်၊ ဒသသု- ကုန်သော၊ ပလိဗောဓေသု-တို့တွင်၊ (“အာဝါသော စ ကုလံ လာဘော”စသော ပလိဗောဓ ဝေဝ-ပါးတို့တွင်) ယွာယံ (ယော အယံ) ပလိဗောဓော-သည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ တံ-ထို ပလိဗောဓကို၊ ဥပစ္ဆိန္နိတွာ-ဖြတ်တောက်၍၊ (ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ၌စပ်) ပဋိကူလမနသိ-ကာရကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ-စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို နှလုံးသွင်းတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာဖြင့်၊ ပဌမဇ္ဈာနံ-ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ ဈာနံ- ပဌမဈာန်ကို၊ ပါဒကံ-အခြေခံကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ပဌပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊

အရဟတ္တံ - သို့လည်း ကောင်း၊ အနာဂါမိဖလာဒီသု - အနာဂါမိဖိုလ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ ဝါ-တစ်ပါးပါးသောဖိုလ်သို့လည်းကောင်း၊ ပတ္တဿ- ရောက်ပြီးသော၊ သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံသော ဂုဏ်တို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သာဌကထာယ-အဌကထာနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပါဠိယာ-ပါဠိတော်၌၊ ကတပရိ-စယဿ-ပြုအပ်ပြီးသော အလေ့အကျက်ရှိသော၊ တန္တိအာစရိယဿပိ-ပါဠိတော်ကို ပို့ချသော ဆရာလည်းဖြစ်သော၊ ကလျာဏမိတ္တဿ-ကောင်းသော သီတင်းသုံးဖော်၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗ- သင်ယူထိုက်၏၊ ဝိသုဒ္ဓိ-အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ တထာရူပ-သော၊ ကလျာဏမိတ္တံ-ကို၊ ဧကဝိဟာရေ-တစ်ခုတည်း သော ကျောင်း၌၊ အလဘန္တေန- မရသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တဿ-ထိုကောင်း သော သီတင်းသုံးဖော်၏၊ ဝသနဌာနံ-နေရာအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ ဥဂ္ဂဟေ-တဗ္ဗ-၏၊ တတ္ထ-ထို သီလဝိသောဓန စသည်တို့တွင်၊ စတုပ္ပိဓသီလဝိသောဓနဥေဝ-၄-ပါးအပြားရှိသော သီလကို သုတ်သင်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ပလိဗောဓော စ-ပလိဗောဓ ၁၀- ပါးကိုလည်းကောင်း၊ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေါ စ-ပလိဗောဓ ဖြတ်နည်း ကိုလည်းကောင်း၊ အာစရိယဿ-ကမ္မဌာန်းဆရာ၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမန- ဝိဓာနဉ္စ-ချဉ်းကပ်ပုံ အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗမ္ဘိ-အလုံးစုံကိုလည်း၊ ဝိသုဒ္ဓိ- မဂ္ဂေ-၌၊ ဝိတ္ထာရတော-အားဖြင့်၊ (မယာ) ကထိတံ-ဆိုအပ်ပြီး၊ တသွာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ တတ္ထ-ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ကထိတနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဝါ-သိပါလေ။

ပန-ဆက်၊ အာစရိယေန-ကမ္မဌာန်းဆရာသည်၊ ကမ္မဌာနံ-ကာယာနု- ပဿနာကမ္မဌာန်းကို၊ ကထေန္တေန-ပြောဟောလသော်၊ တိဝိဓေန-သုံးပါးအပြား အားဖြင့်၊ ကထေတဗ္ဗံ-ပြောဟောရာ၏၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပကတိယာ- ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဌာနော-သင်ယူအပ်ပြီးသော ကာယာနုပဿနာ ကမ္မဌာန်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ ဧကံ-(နိသဇ္ဇဝါရံ) တစ်ခု တည်းသော ထိုင်နေရာအကြိမ်ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဒွေ နိသဇ္ဇနဝါရေ-နှစ်ခု ကုန်သော ထိုင်နေရာအကြိမ်တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ သဇ္ဈာယံ-ကာယာနု- ပဿနာကမ္မဌာန်းကို သရဇ္ဈာယံခြင်းကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေ၍၊ ကထေတဗ္ဗံ-၏၊ [ဤကား တိဝိဓေန အရတွင် တစ်နည်းတည်း၊] ဧကော-သော၊ (ဘိက္ခု-သည်။) သန္တိကေ-၌၊ ဝသိတွာ-နေ၍၊ ဥဂ္ဂဟိတာကာမော-သင်ယူခြင်းငှာအလိုရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာဂတာဂတဝေလာယ-လာရာလာရာ အချိန် အခါ၌၊ ကထေတဗ္ဗံ-၏၊ [တိဝိဓေန အရတွင် ဤလည်း တစ်နည်းတည်း၊] ဧကော- သော၊ (ဘိက္ခု-သည်) ဥဂ္ဂဟိတွာ-သင်ယူပြီး၍၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်သို့၊ ဂန္တကာမော-သွားခြင်းငှာအလိုရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊

နာတိပပဉ္စ-အလွန်လည်း မကျယ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ နာတိသင်္ခေပ-အလွန်လည်း မကျဉ်းသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတ္တာ-၍၊ နိဇ္ဇဒ်-အရှုပ်အထွေးမရှိအောင်၊ နိဂ္ဂဏှိကံ-အထုံးအဖွဲ့ အခက်အဆစ် မရှိအောင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ကထေတဗ္ဗံ-၏၊ [တိဝိဓေနအရ ဤလည်း တစ်နည်းတည်း။] ကိ-အဘယ်သို့၊ ဝါ-ဘယ်ပုံဘယ်နည်း၊ ကထေန္တေန-ပြောဟောသောဆရာသည်၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ သတ္တဓာ-၇-ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ-သင်ယူခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဤကံကိုလည်းကောင်း၊ ဒသဓာ-အားဖြင့်၊ မနသိကာရကောသလ္လံ - နှလုံးသွင်းခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အစီအရင်ကို လည်းကောင်း၊ ဝါ-နည်းကိုလည်းကောင်း၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-၏၊ [ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ မနသိကာရ ကောသလ္လတို့ကို နောက်၌ အကျယ်ပြလိမ့်မည်။]

တတ္ထ-ထို ကောသလ္လ ၂-မျိုးတို့တွင်၊ ဝစသာ-နှုတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနသာ-စိတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏတော-အဆင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဏ္ဌာနတော-ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိသတော-အထက်ပိုင်း၊ အောက်ပိုင်း အရပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဩကာသတော-ဖြစ်တည်ရာအရပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆေဒတော-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သတ္တဓာ-အားဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ-ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣမသ္မိ ပဋိကူလမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေ-၌၊ (ဤကာယကို စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။) ယောပိ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ တိပိဋကော-ပိဋကသုံးပုံနှုတ်ငုံဆောင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေနာပိ-ထိုပိဋကသုံးပုံ နှုတ်ငုံဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သော်မှလည်း၊ [အပိသည် သမ္မာဝနာ ဇောတက။] မနသိကာရကာလေကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းရာအခါ၌၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဝါစာယ-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ [“ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော”ဟု ဖြစ်စေ၊ “ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ”စသည် အားဖြင့် ဖြစ်စေ ရွတ်ဆိုနေရမည်ဟူလို။]

ဟိ-တိုက်တွန်းသင့်၏၊ ဧကစ္စဿ-အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ-သည်၊ သဇ္ဈာယံ-ကို၊ ကရောန္တဿေဝ-ပြုစဉ်ပင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ပါကမ္ပံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကေသံ ဝိယ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထင်ရှားသကဲ့သို့နည်း၊) မလယဝါသိ-မဟာဒေဝတ္ထေရဿ-မလယအရပ်၌ နေလေ့ရှိသော မဟာဒေဝထေရ်၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနာနံ-သင်ယူအပ်သော ကာယာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းရှိကုန်သော၊ ဒွိန္ဒု-ကုန်သော၊ ထေရာနံ-တို့အား၊ ဝါ-တို့သည်၊ (သဇ္ဈာယံ ကရောန္တာနံ-ယေဝ-ပြုကုန်စဉ်ပင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ပါကမ္ပံ-သည်၊ ဟောတိ)ဝိယ-ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ-ချဲ့၊ ထေရော-သည်၊ တေဟိ-ထို၂-ပါးသောထေရ်တို့သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ ယာစိတော-တောင်းအပ်သည်၊ (သမာနော-သော်) စတ္တာရော မာသေ-လေးလတို့ ပတ်လုံး၊ ဣမံ-ဤပါဠိကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ သဇ္ဈာယ-ကို၊ ကရောထ-ပြုကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဒုတ္တိ သာကာရပါဠိ-ဒုတ္တိ သကာရပါဠိတော်ကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ တေ-ထို ၂-ပါးသောထေရ်တို့သည်၊ [အဟေသံ ဌှံ စပ်] တေသံ-ထို ၂-ပါးသောထေရ်တို့၏၊ ဒွေ တယော (ဒုတ္တယော) နိကာယာ-နိကာယ် ၂-ရပ် ၃ ရပ်တို့သည်၊ ပဂုဏာ-အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ-(ဟောန္တိ)-အကယ်၍ကားဖြစ်ပါပေကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိကာယ-ဆရာစကားကို အမြတ်တနိုးယူလေ့ရှိကုန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ စတ္တာရော မာသေ-တို့ပတ်လုံး၊ ဒုတ္တိသာကာရံ-ဒုတ္တိသာကာရကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ သဇ္ဈာယန္တာဝ-ကုန်စဉ်ပင်၊ သောတာပန္နာ-တို့သည်၊ အဟေသံ-ဖြစ်ကုန်ပြီး၊

တသ္မာ-ထိုကြောင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ဒုတ္တိသာကာရကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထေန္တေန-သော၊ အာစရိယေန-ဆရာသည်၊ အန္တေဝါသိကော-အနီးနေတပည့်ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-၏၊ (ကိ) ပဌမံ-စွာ၊ ဝါစာယ-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယ-ကို၊ တာဝ ကရောဟိ-ပြုနှင့်ပါဦးလော့၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထဗ္ဗော-၏) စ-ဆက်၊ ကရောန္တေန-သရဇ္ဈာယ်မှုကိုပြုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တစပဉ္စကဒီနိ-တစပဉ္စကအစရှိသည်တို့ကို၊ (အရေအားဖြင့် ၅-ခု အပေါင်းဖြစ်သော ကောဌာသအစရှိသည်တို့ကို) ပရိစ္ဆိန္နိတွာ-ပိုင်းခြား၍၊ အနု-လောမပဋိလောမဝသေန-အနုလုံ ပဋိလုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစောတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေးသည်း၊ လက်သည်း၊ သွား၊ အရေထူ အရေပါး၊ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-အနုလုံအား ဖြင့် ရွတ်ဆိုပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဋိလောမတော-ပဋိလုံအားဖြင့်၊ တစော၊ ဒန္တာ၊ နခါ၊ လောမာ၊ ကေသာတိဟူ၍၊ ဝါ-အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း၊ လက် သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-ရွတ်ဆိုရာ၏။

တဒနန္တရံ-ထိုတစပဉ္စက၏အခြားမဲ့၌၊ ဝက္ကပဉ္စကေ-ဝက္ကပဉ္စက၌၊ မံသံ၊ နာရု၊ အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌိမိဉ္စံ၊ ဝက္ကန္တိဟူ၍ ဝါ-အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညို့၊ ဟူ၍၊ ဝတ္တာ ပုန ပဋိလောမတော၊ ဝက္ကံ၊ အဋ္ဌိမိဉ္စံ၊ အဋ္ဌိ၊ နာရု၊ မံသံ၊ တစော၊ ဒန္တာ၊ နခါ၊ လောမာ၊ ကေသာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အညို့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား၊ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်၊ ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ပပ္ဖါသပဉ္စကေ-ပပ္ဖါသပဉ္စက၌၊ ဟဒယံ၊ ယကနံ၊ ကိလောမကံ၊ ပိဟကံ၊ ပပ္ဖါသန္တိ-ဟူ၍၊ ဝါ-နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြေး၊ အပျဉ်၊ အဆုတ်ဟူ၍၊ ဝတ္တာ ပုန ပဋိလောမတော၊ ပပ္ဖါသံ၊ ပိဟကံ၊ ကိလောမကံ၊ ယကနံ၊ သမ္မော (၅) ၁-၂၉၀

ဟဒယံ၊ ဝတ္ထံ၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ အဋ္ဌိ၊ နှာရု၊ မံသံ၊ တစော၊ ဒန္တာ၊ နခါ၊ လောမာ၊
ကေသာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အဆုတ်၊ အယျဉ်၊ အမြေး၊ အသဲ၊ နှလုံး၊ အညှို့၊
ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား၊ အရေထူ အရေပါး၊ သွား၊
ခြေသည်းလက်သည်း၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်ဟူ၍၊ ဝတ္ထဝံ-၏။

တတော-ထိုပပ္ဖာသပဉ္စကမှနောက်၌၊ ဣမံ တန္တိ-ဤသတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်သို့၊
အနာရုဠိမ္မိ-မတက်ရောက်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-မတက်ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊
(မတ္ထလုဂ္ဂိ ဌိစပ်) ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ-၌၊ အာဂတံ-လာသော၊ မတ္ထလုဂ္ဂိ-မတ္ထလုဂ္ဂိကို၊
ကရိသာဝသာနေ-ကရိသ၏အဆုံး၌၊ တန္တိ-ပါဠိတော်သို့၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊
ဣမသ္မိ မတ္ထလုဂ္ဂိပဉ္စကေ-၌၊ အန္တိ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ မတ္ထလုဂ္ဂိန္တိ-ဟူ၍၊
ဝါ-အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်ဟူ၍၊ ဝတွာ၊ ပုန၊
ပဋိလောမတော မတ္ထလုဂ္ဂိ၊ ကရိသံ၊ ဥဒရိယံ၊ အန္တဂုဏံ၊ အန္တိ၊ ပေ၊ နခါ လောမာ
ကေသာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဦးနှောက်၊ အစာဟောင်း၊ အစာသစ်၊ အူသိမ်၊ အူမ၊ ပေ၊
မွေးညှင်း၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍၊ ဝတ္ထဝံ-၏။

တတော-ထိုမတ္ထလုဂ္ဂိပဉ္စကမှနောက်၌၊ မေဒဆက္ကေ-မေဒဆက္က၌၊ ပိတ္တံ သေမုံ
ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါတိ ဟူ၍၊ ဝါ-သည်းခြေး၊ သလိပ်၊ ပြည်၊
သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ ဟူ၍၊ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော။ မေဒေါ သေဒေါ၊ ပေ၊
လောမာကေသာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အဆီခဲ၊ ချွေး၊ ပေ၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍၊ ဝတ္ထဝံ-
၏၊ တတော-ထိုမေဒဆက္ကမှနောက်၌၊ မုတ္တဆက္ကေ-၌၊ အဿု ဝသာ ခေဋ္ဌော
သိယံဏိကာ လသိကာ မုတ္တန္တိ ဟူ၍၊ ဝါ-မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံထွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊
ကျင်ငယ် ဟူ၍၊ ဝတွာ ပုန ပဋိလောမတော မုတ္တံ လသိကာ၊ ပေ၊ လောမာ ကေ
သာတိ ဟူ၍၊ ဝါ-ကျင်ငယ်၊ အစေး၊ ပေ၊ မွေးညှင်း၊ ဆံပင်တို့ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ကာ
လသတံပိ-အချိန်တရာပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ကာလသဟသံပိ-အချိန်တထောင်
ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ကာလသတသဟသံပိ-အချိန်တစ်သိန်းပတ်လုံးလည်း
ကောင်း၊ ဝါစာယ-နှုတ်ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏။

ဟိ-မှန်၊ ဝစသာ-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယေန-သဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ-
ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိတော်သည်၊ ပဂုဏာ-အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-
၏၊ ဣတော စိတော စ-ဤမှဤမှလည်း၊ ဝါ-ထိုမှဤမှလည်း၊ စိတ္တံ-သည်၊ နဝိဓာ
ဝတိ-အထူးထူးအပြားပြားမပြေးသွားတော့၊ ကောဋ္ဌာသာ-တို့သည်၊ ပါကဋ္ဌာ-ကုန်
သည်၊ ဟောန္တိ။ ဟတ္ထသင်္ခလိကာဝိယ-လက်ချောင်းချင်းယှက်ထားသကဲ့သို့၊
ခါယန္တိ-ထင်ကုန်၏ (ဟတ္ထသင်္ခလိကာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မှီကာ၌ကြည့်ပါ) ဝတိပါဒ
ပန္နိဝိယစ-စည်းစောင်ရမ်း၏ ခြေအစဉ်ကဲ့သို့လည်း၊ ခါယန္တိ-ကုန်၏၊ စပန-ထပ်
၍ဆို၌၊ ဝစသာ-ဖြင့်၊ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) ယထာ-ကဲ့သို့၊ ထထေဝ-

ထို့အတူသာလျှင်၊ မနသာပိ-ဖြင့်လည်း၊ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ဝစသာ-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယော-သည်၊ မနသာ-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယဿ-အား၊ ပစ္စယော-ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဟောတိ-၏၊ မနသာ-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယော-သည်၊ လက္ခဏပုဋိဝေဓဿ-အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အား၊ ဝါ-ဓာတ်လေးပါး၏ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အား၊ ပစ္စယော ဟောတိ၊ လက္ခဏပုဋိဝေဓော-သည်၊ မဂ္ဂဖလပုဋိဝေဓဿ-မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်အား၊ ပစ္စယော ဟောတိ။

“သတ္တဓာ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ” အရ ဝစသာ မနသာ ၏ အကျယ်ကို ပြပြီး၍ ဝဏ္ဏတောစသည်တို့၏ အကျယ်ကိုပြလိုသောကြောင့် ဝဏ္ဏတောတိစသည်ကိုမိန့်၊ ဝဏ္ဏတောတိ-ကား၊ ကေသာဒီနံ-ဆံအစရှိသောကောဌာသတို့၏၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော-ပိုင်းခြားမှတ်သားထိုက်၏၊ သဏ္ဌာနတောတိ-ကား၊ တေသံ-ယေဝ-ထိုဆံအစရှိသည်တို့၏ပင်၊ သဏ္ဌာနံ-ပုံသဏ္ဌာန်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ-၏၊ ဒိသတောတိ-ကား၊ ဣမသ္မိံ သရီရေ-ဤကိုယ်၌၊ နာဘိတော-ချက်မှ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက် အရပ်သည်၊ ဥပရိမာ-အထက်၌ဖြစ်သော၊ ဒိသာ-အရပ်တည်း၊ (နာဘိတော-မှ) အဓော-အောက်အရပ်သည်၊ ဟေဋ္ဌိမာ-အောက်၌ဖြစ်သော၊ ဒိသာ-တည်း၊

တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ချက်မှ အထက်ရပ်၏ ဥပရိမဒိသ၏အဖြစ်၊ ချက်မှအောက်အရပ်၏ ဟေဋ္ဌိမ၏ ဒိသ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အယံ ကောဌာသော-ဤကောဌာသသည်၊ ဣမိဿာ နာမ ဒိသာယ-ဤမည်သောအရပ်၌၊ (ဟောတိ) ဣတိ-သို့၊ ဒိသာ-အရပ်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော-၏၊ ဩကာသတောတိ-ကား၊ အယံ ကောဌာသော-သည်၊ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ-ဤမည်သောအရပ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ တဿတဿ-ထိုထိုကောဌာသ၏၊ ဩကာသော-တည်ရာ အရပ်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော-၏၊ (အဝကသန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထာ ဩကာသော) ပရိစ္ဆေဒတောတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသောဤပါဌ၌၊ (လဗ္ဗမာနာ-ရထိုက်ကုန်သော) ပရိစ္ဆေဒါ-ပရိစ္ဆေဒတို့သည်၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ-လည်းကောင်း၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ပါးတို့တည်း၊ တတ္ထ-ထိုနှစ်ပါသောပရိစ္ဆေဒတို့တွင်၊ အယံ ကောဌာသော-ကို၊ ဟေဋ္ဌာ စ-၌လည်းကောင်း၊ ဥပရိ စ-၌လည်းကောင်း၊ တိရိယဉ္စ-ဖီလာပတ်ဝန်းကျင်၌လည်းကောင်း၊ ဣမိနာ နာမ-ဤမည်သောအရာ ဝတ္ထုဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နော-ပိုင်းခြားအပ်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ-သဘာဂ ပရိစ္ဆေဒကို၊ ဝါ-မိမိ၏အဖို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ကေသာ-တို့သည်၊ နလောမာ-မွေးညှင်းတို့မဟုတ်၊ လောမာပိ-တို့သည်လည်း၊ န ကေသာ-ဆံပင်တို့မဟုတ်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အမိဿိကတဝသေန-ရောနှောခြင်းမရှိအောင်ပြု

ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ-ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒကို၊ ဝါ-သဘောမတူသော အရာဝတ္ထုဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗျော-၏။

ပန-ကား၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သတ္တဓာ-ဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ-ကို၊ အာစိက္ခန္ဓေန-ပြောပြသောဆရာသည်၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ဤကာယနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အသုကသ္မိ သုတ္တေ-ထိုမည်သောသုတ်၌၊ ပဋိကူလဝသေန-စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (ကထိတံ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ဥ တွာ-ကိုယ်တိုင်သိပြီး၍၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤကာယနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ-၌၊ (သုတိမဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌)၊ ပဋိကူလဝသေန-ဖြင့်ပင်၊ ကထိတံ၊ မဟာဟတ္ထိပဒေါပမ မဟာရာဟုလောဝါဒဓာတုဝိဘင်္ဂေသု-မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်၊ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်၊ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်တို့၌၊ ဓာတုဝသေန ကထိတံ၊ ပန-ဆက်၊ ကာယဂတာသတိသုတ္တေ-၌၊ [ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ အနုပဒဝဂ်၊ ကာယဂတာသတိသုတ်။] ယဿ-အကြင်ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝဏ္ဏတော-အဆင်းအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ထင်လာ၏၊ တံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဈာနာနိ-တို့ကို၊ ဝိဘတ္တာနိ-ဝေဘန်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ [ဝဏ္ဏကသိုဏ်းဖြစ်သောကြောင့် ဈာန် ၄-ပါးလုံးရနိုင်ရကား ဈာန် ၄-ပါးလုံး ဝေဘန်တော်မူသည်၊ အကယ်၍ ပဋိကူလဖြစ်လျှင်ကား အသုဘဖြစ်သောကြောင့် ပဌမဈာန်သာ ရနိုင် သည်။]

တတ္ထ-ထိုပဋိကူလ၊ ဓာတုတို့တွင်၊ ဓာတုဝသေန-ဖြင့်၊ ကထိတံ-ဟောအပ်သော ကာယနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဟောတိ-ပဋိကူလဝသေန-ဖြင့်၊ ကထိတံ-သည်၊ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ (ဟောတိ၊) တဒေတိ-ထိုကာယနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဣဓ-ဤသတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၌၊ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ (ဟုတွာ၊) အဝိသေသတော-အားဖြင့်၊ သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန-အလုံးစုံသောသမထကမ္မဋ္ဌာန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကထိတံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ ယေဝ-ဆိုကြကုန်သေးသည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ [ဝဏ္ဏကသိုဏ်းလည်း ရနိုင်၊ ပဋိကူလလည်း ရနိုင်အောင်ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် “သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန ကထိတံ”ဟု ဆိုသည်။]

ဧဝံ-ဖြင့်၊ သတ္တဓာ-ဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ-ကို၊ အာစိက္ခိတွာ-၍၊ အနုပုဗ္ဗတော-အစဉ်အတိုင်းလည်းကောင်း၊ [ဣတိ၌စပ်။] နာတိသီဃတော-အလွန်မမြန်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နာတိသဏကတော-အလွန်မနှေးသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော-ပျံ့လွင့်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတော-ပညတ်ကို ကျော်လွန်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အနုပုဗ္ဗမုဗ္ဗနတော-အစဉ်အတိုင်းလွတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အပ္ပနာတော-အပ္ပနာ

လည်းကောင်း၊ တယော-ကုန်သော၊ သုတ္တန္တာ စ-သုတ္တန်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဒသဓာ-ဖြင့်၊ မနသိကာရကောသလ္လံ-ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-၏၊ တတ္ထ-ထို ၁၀-ပါးတို့တွင်၊ အနုပုဗ္ဗတောတိ (ပဒဿ)-၏၊ (ဂုဠတ္ထံ-လျှိုးဝှက်တိမ်မြုပ် ငုပ်နေသောအနက်ကို)၊ ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)-အံ၊ ဣဒံ-ဤကာယာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ သဇ္ဈာယကရဏတော-သရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြုရာအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ အနုပဋိပါဋိယာ-ကောဌာသအစဉ်အားဖြင့်၊ မနသိကာတဗ္ဗံ-၏၊ ဧကန္တရိကာယ-ကောဌာသ တစ်ပါးခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ကောဌာသတစ်ပါးကျော်အားဖြင့်၊ န (မနသိကာတဗ္ဗံ)။

ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်းရှူးပြအံ၊ ဧကန္တရိကာယ-ဖြင့်၊ မနသိကရောက္ခော-နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယထာ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ အကုသလော-လှေခါးတက်မှု၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ ပုရိသော-သည်၊ ဒွတ္တိသပဒံ-၃၂-ဖို့ရှိသော၊ ဝါ-၃၂-ထစ်ရှိသော၊ နိဿေဏီ-လှေခါးကို၊ ဧကန္တရိကာယ-တစ်ထစ်ခြားဖြင့်၊ ဝါ-တစ်ထစ်ကျော်ဖြင့်၊ အာရောဟန္တော-တက်လသော်၊ ကိလန္တကာယော-ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍)။ ပတတိယထာ-လိမ့်ကျသကဲ့သို့၊ အာရောဟနံ-တက်ခြင်းကိစ္စကို၊ န သမ္မာဒေတိ ယထာ-မပြီးစီးစေနိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘာဝနာသမ္ပတ္တိဝသေန-ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ-ရထိုက်သော၊ အဿာဒဿ-သာယာဖွယ်ကို၊ အနဓိဂမာ-မရခြင်းကြောင့်၊ ကိလန္တစိတ္တော-ပင်ပန်းသောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍)။ ပတတိ-ကျ၏၊ ဘာဝနံ-ကို၊ န သမ္မာဒေတိ-မပြီးစီးစေနိုင်။

စ-ဆက်၊ အနုပုဗ္ဗတော-အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ မနသိကရောက္ခောပိ-နှလုံးသွင်းပါသော်လည်း၊ ဝါ-နှလုံးသွင်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ အတိသီဃတော-အလွန်လျင်မြန်သောအားဖြင့်၊ န မနသိကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-လဒ္ဓဒေါသထင်းရှူးပြအံ၊ အတိသီဃတော-အားဖြင့်၊ မနသိကရောတော-နှလုံးသွင်းသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယထာ နာမ-ကား၊ တိယောဇနမဂ္ဂံ-၃-ယူဇနာရှိသောခရီးကို၊ ပဋိပဇ္ဇိတွာ-သွား၍၊ [“ပဋိပဇ္ဇတော-သွားလသော်”ဟုရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်]၊ ဩက္ကမနဝိသဇ္ဇနံ-သက်ရောက်ထိုင်သောလမ်း၊ စွန့်လွှတ်ထိုက်သောလမ်းကို၊ ဝါ-သွားရမည့်လမ်း၊ မသွားရမည့်လမ်းကို၊ အသလ္လက္ခေတွာ-မမှတ်သားမှု၍၊ သီဃေန-လျင်မြန်သော၊ ဇေဝေန-အဟုန်ဖြင့်၊ သတ္တက္ခတ္တိမ္ဘိ-၇-ကြိမ်လည်း၊ ဝါ-၇-ခေါက်လည်း၊ ဂမနာဂမနံ-သွားခြင်း၊ ပြန်လာခြင်းကို၊ ကရောတော-သော၊ ပုရိသဿ-၏၊ အဒ္ဓါနံ-ခရီးအခွန်သည်၊ ပရိက္ခယံ-ကုန်ခြင်းသို့၊ ကိဉ္စာပိ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ကားရောက်ပါပေ၏၊ အထ ခေါ-ထိုသို့ပင်ရောက်ပါသော်လည်း၊ ပုစ္ဆိတွာ ဧဝ-မေး၍သာလျှင်၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားထိုက်သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့၊ [၇-ခေါက် အသွား၊ အပြန် သွားသော်လည်း လမ်းကို မမှတ်မိ

ဟူလို။] ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ကေဝလံ-ထင်ရှားခြင်းနှင့်မဖက် သက်သက်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ပရိယောသာနံ-အဆုံးသို့၊ ကိဉ္ဇာပိ ပါပုဏာတိ-အကယ်၍ ကား ရောက်ပါပေ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ပါသော်လည်း၊ အဝိဘူတံ-မထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ-ဝိသေသံ-တရားထူးကို၊ န အာဝဟတိ-မဆောင်နိုင်၊ တသ္မာ အတိသီယ-တော န မနသိကာတဗ္ဗံ။

စ-ဆက်၊ အတိသီယတော-အားဖြင့်၊ (မနသိကာတဗ္ဗံ)ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အတိသဏိကတောပိ-အလွန်နွေးသော အားဖြင့်လည်း၊ န (မနသိကာတဗ္ဗံ) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ အတိသဏိကတော-အားဖြင့်၊ မနသိကရောတော-၏၊ ယထာ နာမ-ကား၊ တဒဟေဝ-ထိုနေ့၌ပင်၊ တိယောဇနံ-သုံးယူဇနာရှိသော၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ဂန္တုကာမဿ-သော၊ ပုရိသဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ အန္တရာ-မဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ ရုက္ခပဗ္ဗတဂဟနာဒီသု-သစ်ပင်၊ တောင်၊ တောရှုပ်အစရှိသည် တို့၌၊ ဝိလမ္ပမာနဿ-အာရုံစွဲလျက် လေးတွဲဖင့်နွေးလသော်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ပရိက္ခယံ-ကုန်ခြင်းသို့၊ ဝါ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ န ဂစ္ဆတိ ယထာ-မရောက်သကဲ့သို့၊ ဒွိဟိတိဟေန-နှစ်ရက်သုံးရက်ဖြင့်၊ ဝါ-နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာမှ၊ ပရိယောသာပေ-တဗ္ဗော-ပြီးဆုံးစေထိုက်သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ပရိယောသာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်၊ ဝိသေသာ-ဓိဂမဿ-ဈာန်ဟူသောတရားထူးကို ရခြင်း၏၊ ပစ္စယော-သည်၊ န ဟောတိ။

ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတောတိ-ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-လွှတ်၍၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ အပ၌၊ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ-များသောအာရုံ၌၊ စေတသော-စိတ်ကို၊ ဝါ-စိတ်၏၊ ဝိက္ခေပေါ-အထူးထူးအပြားပြားပစ်ချခြင်းကို၊ ဝါ-ပျံ့လွှင့်ခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော-တားမြစ်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ (ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ စေတသော ဝိက္ခေပံ-ကို) အပုဋိဗာဟ-တော-မတားမြစ်သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ [ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဟာယတိ၌ စပ်] ယထာ နာမ-ကား၊ ဧကပဒိကံ-တစ်ဖဝါးလှမ်းလောက်ရှိသော၊ ပပါတမဂ္ဂံ-ချောက်ကမ်းပါး၏အနီးလမ်းကို၊ ပဋိပန္နဿ-သွားသော၊ ပုရိသဿ-၏၊ အက္ကမနပဒံ-နင်းကြောင်းခြေကို၊ အသလ္လက္ခေတွာ-မမှတ်သားမူ၍၊ ဣတော စိတော စ-သို့လည်း၊ ဝါ-ဟိုဟိုသည်သည်လည်း၊ ဝိလောကယတော-ကြည့်ရှုလသော်၊ ပဒဝါရော-ခြေလှမ်းအကြိမ်သည်၊ ဝိရဇ္ဈတိ-ချွတ်ချော်တတ်၏၊ တတော-ထိုသို့ချွတ်ချော်ခြင်းကြောင့်၊ သတပေါရိသေ-တရားသောယောကျ်ား အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝါ-ယောကျ်ားပေါင်းတစ်ရာ ပမာဏရှိသော၊ (အသူတစ်ရာနက်သော) ပပါတေ-၌၊ ပတိတဗ္ဗံ-ကျရာသည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ဝိက္ခေပ-

စိတ်ကို အထူးထူးအပြားပြား ပစ်ချခြင်းသည်။ သတိ-သော်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်။ ပရိဟာယတိ-လျှော့ကျ၏။ တသ္မာ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊ မနသိကာတဗ္ဗံ။

ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမတောတိ-ကား၊ ကေသာလောမာတိ အာဒိကာ-သော၊ ယာ အယံ ပဏ္ဏတ္တိ-အကြင်နာမည်ပညတ်သည်။ (အတ္ထိ) တံ-ထိုကေသာ လောမာ အစရှိသောနာမည်ပညတ်ကို၊ [ကေသာဟူသောနာမည်၊ လောမာ ဟူသောနာမည် စသည်ကို]၊ အတိက္ကမိတွာ-ကျော်လွန်၍၊ ပဋိကူလံတိ-စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟူ၍၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဌပေတဗ္ဗံ-ထားထိုက်၏။ ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့၊ ဥဒက-ဒုလ္လဘကာလေ-ရေ၏ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ရာအခါ၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ အရညေ၌၊ ဥဒပါနံ-ရေတွင်းကို၊ ဒိသ္မာ-တွေ့၍၊ တတ္ထ-ထိုရေတွင်းအနီး၌၊ တာလ-ပဏ္ဏာဒိကံ-ထန်းရွက်အစရှိသော၊ ကိစ္ဆိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ သညာဏံ-အမှတ်အသားကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ (သစ်ပင်ခေါင်ဖျားစသည်၌ စသည်ဖွဲ့ချည်၍)၊ တေန-သညာနေန-ဖြင့်၊ အာဂန္တာ-၍၊ နှာယန္တိ စေဝ-ရေချိုးလည်းချိုးကြကုန်၏၊ ပိဝန္တိ စ-ရေသောက်လည်း သောက်ကြကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယဒါ-၌၊ တေသံ-ထိုလူတို့၏၊ အဘိဏှသဉ္ဇာရေန-မပြတ်မပြတ် သွားလာခြင်းကြောင့်၊ အာဂတာဂတပဒံ-လာရာလာရာဖြစ်သောခြေရာသည်၊ ပါကဋံ-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဒါ-၌၊ သညာဏေန-ဖြင့်၊ (သစ်ပင်ခေါင်ဖျား၌ ချည်ထားအပ်သော အမှတ်အသားဖြင့်)၊ ကိစ္စံ-ပြုဖွယ်သည်၊ န ဟောတိ ယထာ-မရှိတော့သကဲ့သို့၊ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ-အလိုရှိအပ် အလိုရှိအပ်ရာခဏ၌၊ (ချိုးလိုရာသောက်လိုရာ ခဏ၌)၊ ဂန္ဓာ-၌၊ နှာယန္တိ စေဝ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပိဝန္တိ စ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-ပဋိကူလပညာမထင်ရှားသေးရာ ရှေးအဖို့၌၊ ကေသာ လောမာတိပဏ္ဏတ္တိဝသေန-ကေသာလောမာဟူသော နာမပညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မနသိကရောတော-နှလုံးသွင်းသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပဋိကူလဘာဂေါ-စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၏အဖြစ်သည်၊ ပါကဋေဟောတိ-၏၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ကေသာလောမာတိပဏ္ဏတ္တိ-ကို၊ သမတိက္ကမိတွာ-ကျော်လွန်၍၊ ပဋိကူလဘာဂေယေဝ-ပဋိကူလ၏ အဖြစ်၌သာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဌပေတဗ္ဗံ-၏။

အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတောတိ-ကား၊ ယောယော ကောဋ္ဌာသော-အကြင်အကြင် ကောဋ္ဌာသသည်၊ န ဥပဋ္ဌာတိ-စိတ်၌မထင်ရှား၊ တံ တံ-ထိုထိုကောဋ္ဌာသကို၊ မုဉ္ဇန္တေန-လွှတ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတော-အစဉ်အတိုင်းကို လွှတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ မနသိကာတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ အာဒိကမ္ပိကဿ-အစဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ယှဉ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ကေသာတိ-ကေသာဟူ၍၊ မနသိကရောတော-အနုလုံအားဖြင့် နှလုံးသွင်းလသော်၊ မနသိကာရော-နှလုံးသွင်းမှုသည်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ မုတ္တန္တိ-ဟူသော၊ ဣမံ ပရိယောသာနကောဋ္ဌာသမေဝ-

ဤအဆုံးဖြစ်သောကောဠာသသို့သာ၊ အာဟစ္စ-ထိရောက်၍၊ တိဌတိ-၏၊ မုတ္တန္တိ စ-ဟူ၍လည်း၊ မနသိကရောတော-ပဋိလုံအားဖြင့် နှလုံးသွင်းလသော်၊ မနသိ-ကာရော-သည်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ကေသာတိ-ဟူသော၊ က္ကမံ အာဒိကောဠာသမေဝ-သို့သာ၊ အာဟစ္စ တိဌတိ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ-သည်၊ မနသိကရောတော-သော်၊ ကေစိ-ကုန်သော၊ ကောဠာသာ-တို့သည်၊ ဥပဌဟန္တိ-ကုန်၏၊ ကေစိ ပန-အချို့သောကောဠာသတို့သည်ကား၊ န ဥပဌဟန္တိ-ကုန်၊ တေန-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ [ကာတဗ္ဗံ-၌စပ်] ယေ ယေ-အကြင်အကြင် ကောဠာသတို့သည်၊ ဥပဌဟန္တိ-ကုန်၏၊ တေသု တေသု-ထိုထိုထင်လာသော ကောဠာသတို့၌၊ တာဝ-စွာ၊ ကမ္မံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ယာဝ-လောက်၊ ဒွိသု-၂-ပါးကုန်သောကောဠာသတို့သည်၊ ဥပဌိတေသု-ထင်လာကုန်လသော်၊ တေသံပိ-ထို၂-ပါးသောကောဠာသတို့တွင်လည်း၊ ဧကော-တစ်ပါးသော ကောဠာသသည်၊ သုဌ္ဍတရံ-သာ၍ကောင်းမွန်စွာ၊ ဥပဌဟတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့ သာ၍ကောင်းမွန်စွာ၊ ဥပဌိတံ-သော၊ တမေဝ-ထိုကောဠာသကိုသာ၊ ပုနပျန်-အဖန်ဖန်၊ မနသိ ကရောန္တေန-လျက်၊ အပ္ပနာ-အပ္ပနာဈာန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေ-တဗ္ဗာ-ဖြစ်စေထိုက်၏။

တတြ-ထိုအထပ်ထပ်နှလုံးသွင်းလျက် အပ္ပနာကိုဖြစ်စေခြင်း၌၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဥပမာ-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဒွတ္တိသတာလကေ-၃၂-ပင်သော ထန်းပင်ရှိသော၊ တာလဝနေ-ထန်းတော၌၊ ဝသန္တံ-နေသော၊ မက္ကဋ်-မျောက်ကို၊ ဂဟေတုကာမော-ဖမ်းခြင်းငှာအလိုရှိသော၊ လုဒ္ဓေါ-မဆိုးသည်၊ အာဒိမိ-အစ၌၊ (တော၏ အစ၌)၊ ဌိတတာလဿ-တည်သော ထန်းပင်၏၊ ပဏ္ဏံ-ထန်းရွက်ကို၊ သရေန-မြားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ပစ်ခွင်း၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-ဟစ်အော်ကြွေးကြော်ခြင်းကို၊ ဝါ-ခြောက်ခြင်းကို၊ ကရေယျ-ပြုရာ၏၊ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ သော မက္ကဋော-သည်၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ တသ္မိ တသ္မိ တာလေ-ထိုထိုထန်းပင်း၌၊ ပတိတွာ-ခုန်ချ၍၊ ပရိယန္တတာလမေဝ-အဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့သာ၊ ဂစ္ဆေယျ ယထာ-သွားရာသကဲ့သို့၊ တတ္ထပိ-ထိုအဆုံးဖြစ်သောထန်းပင်သို့လည်း၊ ဂန္ဓာ-လိုက်သွား၍၊ လုဒ္ဓေန-သည်၊ တထေဝ-ထိုအတူသာလျှင်၊ ကတေ-ပြုအပ်သော်၊ (မြားဖြင့်ပစ်ခွင်းမှုကိုပြုအပ်သော်)၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တေနေဝ နယေန-ထိုရှေးနည်းအတိုင်းသာ၊ အာဒိ-တာလံ-အစဖြစ်သောထန်းပင်သို့၊ အာဂစ္ဆေယျ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သော-ထိုမျောက်သည်၊ ပုနပျန် ပဋိပါဋိယာ ဂစ္ဆမာနော-လသော်၊ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌိဌာနေ ယေဝ-ခြောက်လှန့်အပ်ရာ၊ ခြောက်လှန့်အပ်ရာအရပ်၌သာ၊ ဥဌဟိတွာ-ထပြေး ၊ ပုန အနုကမေန ဧကသဏီတာလေ နိပတိတွာ-အတော်ကြာအောင်ဝပ် ၊ တဿ-ထိုထန်းပင်၏၊ ဝေမဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသုစိ-ငုံနေသော

ထန်းရွက်ဖူးတိုင်ကို၊ ဒဋ္ဌ-မြစွာ၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဝိဇ္ဈိယနမာနောပိ-မြားဖြင့်ပစ်ခွင်းအပ်ပါသော်လည်း၊ န ဥဋ္ဌဟေယျ ယထာ-မထတော့ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ သမ္ပဒံ-ဤသို့ မချွတ်မယွင်းပြီးစီးခြင်းရှိသော၊ ဣဒံ-ဤဥပမေယျကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏။

တတြ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဩပမ္မသံသန္တနံ-ဥပမာနကို ဥပမေယျနှင့် နှီးနှောခြင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ တာလဝနေ-၌၊ ဒွတ္တိသ-တာလာ-တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)ယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣမသ္မိံ ကာယေ-၌၊ ဒွတ္တိသ-ကောဋ္ဌာသာ-တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)-ကုန်၏၊ မက္ကဋ္ဌော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ) စိတ္တံ-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏) လုဒ္ဓေါ-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဝိယ-ကဲ့သို့၊ ယော ဂါဝစရော-အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌လှည့်လည်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏) မက္ကဋ္ဌဿ-၏၊ ဒွတ္တိသတာလကေ-သော၊ တာလဝနေ-၌၊ နိဝါသော-နေခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ ယောဂိနော-၏၊ စိတ္တဿ-၏၊ ဒွတ္တိသကောဋ္ဌာသကေ-သော၊ ကာယေ-၌၊ အာရမ္မဏဝသေန-အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် အနုသဉ္စရဏံ-အဖန်ဖန်လှည့်လည်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) လုဒ္ဓေန-သည်၊ အာဒိမ္ပိ-တော၏အစ၌၊ ဌိတတာလဿ-၏၊ ပဏ္ဏံ သရေန ဝိဇ္ဈိတွာ-၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိယာ-ကို၊ ကတာယ-သော်၊ မက္ကဋ္ဌဿ-၏၊ တသ္မိံ တသ္မိံ တာလေ-၌၊ ပတိတွာ-၍၊ ပရိယန္တတာလဂမနံ-အဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်သို့သွားခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)ဝိယ၊ ယောဂိနော-၏၊ ကေသာတိ-ဟူ၍၊ မနသိ ကာရေ-ကို၊ အာရဒ္ဓေ-စတည် အားထုတ်အပ်ပြီးသော်၊ ပဋိပါဋိယာ-ဖြင့်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ပရိယောနကောဋ္ဌာသေ ဧဝံ-၌သာ၊ ဂမနေပိ-ပြန်လာခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း။

ပုနပျုနံ ပဋိပါဋိယာ ဂစ္ဆမာနဿ-သော၊ မက္ကဋ္ဌဿ-၏၊ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌိဋ္ဌာနေ-၌၊ ဥဋ္ဌာနံ-ထပြေးခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ၊ (ဧဝံ-တူ) ပုနပျုနံ၊ မနသိကရောတော-၏၊ ကေသုစိ ကေသုစိ-အချို့ကုန်၊ အချို့ကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌိ-တေသု-ထင်လာကုန်လသော်၊ အနုပဋ္ဌဟန္တေ-မထင်ကုန်သောကောဋ္ဌာသတို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ ဥပဋ္ဌိတေသု-ထင်လာကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့၌၊ ပရိကမ္မကရဏံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးခြင်းမှုကို ပြုခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) အနုက္ကမေန-ဖြင့်၊ ဧကသ္မိံ တာလေ နိပတိတွာ တဿ ဝေမဇ္ဈေ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသ္မိံ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ဝိဇ္ဈိယမာနဿပိ-ပစ်ခွင်းအပ်ပါသော်လည်း၊ အနုဋ္ဌာနံ-မထတော့ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ၊ အဝသာနေ-၌၊ ဒွိသု-၂-ပါးကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌိတေသု-ထင်ကုန်လသော်၊ ယော-အကြင်ကောဋ္ဌာသသည်၊ သုဋ္ဌုတရံ-စွာ၊ ဥပဋ္ဌာတိ-၏၊ တမေဝ-ထိုကောင်း စွာထင်လာသော ကောဋ္ဌာသကိုပင်၊ ပုနပျုနံ မနသိကရိတွာ-၍၊ အပ္ပနာယ-အပ္ပနာ ဈာန်ကို၊ ဥပ္ပါဒနံ-ဖြစ်စေခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။

အပရာပိ-အခြားတစ်မျိုးလည်းဖြစ်သော၊ ဥပမာ-ဥပမာကား၊ ယထာ နာမ-
ကား၊ ပိဏ္ဍပါတိကော-ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဒွတ္တိသကုလံ-၃၂-
အိမ်ရှိသော၊ ဂါမံ-ကို၊ ဥပနိဿာယ-မှီ၍၊ ဝသန္တော-နေလသော်၊ [၃၂-အိမ်မှ ၃၂-
ဇွန်းရလျှင် တစ်ထပ်စာလောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ၃၂-ကောဌာသနှင့်
လျော်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒွတ္တိသကုလဂါမကို ပြသည်၊] ပဌမဂေဟေ-
ယေဝ-ပဌမအိမ်၌ပင်၊ ဒွေ ဘိက္ခာ-နှစ်အိမ်စာဆွမ်းတို့ကို၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ ဝါ-
ရခြင်းကြောင့်၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဧကံ-တစ်အိမ်ဆွမ်းကို၊ ဝိသဇ္ဇေယျ ယထာ-
စွန့်လွှတ်ရာသကဲ့သို့၊ ပုနဒိဝသေ-နောက်တစ်နေ့၌၊ တိဿော-သုံးအိမ်စာဆွမ်းတို့ကို၊
လဘိတွာ-ရ၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပရတော-၌၊ ဒွေ-နှစ်အိမ်၌ဆွမ်းတို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေယျ
ယထာ-ကဲ့သို့၊ တတိယဒိဝသေ-တတိယနေ့၌၊ အာဒိမိယေဝ-အစအိမ်၌ပင်၊
ပတ္တပူရံ-သပိတ်ပြည့်အောင်၊ လဘိတွာ-၍၊ အာသနသာလံ-နေထိုင်ရာ ရွာတွင်း
စရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ ပရိဘုဉ္ဇေယျ ယထာ-သုံးဆောင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ သမ္ပဒံ-
သော၊ ဣဒံ-ဤဥပမေယျကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏၊ [ရှေးတုန်းက သပိတ်သည် ယခုသပိတ်
လောက် မကြီး၊ ပုဂံမထည့်ဘဲ ဆွမ်းထည်း၌ ဟင်းပါလောင်းသောကြောင့် သပိတ်
ပြည့်လျှင် တစ်ထပ်စားလောက်ရုံသာရှိ၏။]

ဟိ-ဥပမာန ဥပမေယျကို ရောနှော၍ ပြဦးအံ့၊ ဒွတ္တိသကုလဂါမော-ကို၊
(ဒဋ္ဌဗ္ဗော)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဒွတ္တိသာကာရော-သုံးဆွဲနှစ်ပါးသော အပြားရှိသော
ကောဌာသကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ပိဏ္ဍပါတိကော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ၊ ယောဂါဝစရော-
ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) တဿ-ထိုဆွမ်းခံလှည့်လည်သော ရဟန်း၏၊ တံ ဂါမံ-ထို ၃၂-
အိမ်ရှိသောရွာကို၊ ဥပနိဿာယ-၍၊ ဝါသော-နေခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-ကဲ့သို့၊
ယောဂိနော-၏၊ ဒွတ္တိ သာကာရေ-၃၂-ပါး အပြားရှိသော ကောဌာသ ကမ္မဌာန်း၌၊
ပရိကမ္မကရဏံ-စီးဖြန်းမှုကို ပြုခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ပဌမဂေဟေ-၌၊ ဒွေဘိက္ခာ-တို့ကို၊
လဘိတွာ-၍၊ ပရတော-၌၊ ဧကိဿာ-တစ်အိမ်၌ ဆွမ်းကို၊ ဝိသဇ္ဇနံ-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)
ဝိယစ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဒိဝသေ-၌၊ တိဿော(ဘိက္ခာ)-တို့ကို၊
လဘိတွာ-၍၊ ပရတော-၌၊ ဒွိန္ဒ-နှစ်အိမ်၌ ဆွမ်းတို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇနံ-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ
စ -ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မနသိကရောတော မနသိကရောတော-နှလုံးသွင်းစဉ်
နှလုံးသွင်းစဉ်၊ အနုပဌဟန္တေ အနုပဌဟန္တေ-မထင်လာကုန် မထင်လာကုန်သော
ကောဌာသတို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇောတွာ-၍၊ ဥပဋ္ဌိတေ ဥပဋ္ဌိတေသု-ထင်လာကုန် ထင်လာ
ကုန်သော ကောဌာသတို့တွင်၊ ယာဝ ကောဌာသ ဒွယေ (တစ်နည်း) ယာဝ
ကောဌာ သဒ္ဓယာ-ကောဌာသနှစ်ပါးအပေါင်းတိုင်အောင်၊ ပရိ ကမ္မကရဏံ-ကို၊
(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ [ယောဇနာ၌ “မနသိကရဏံ”ဟုရှိ၏၊]တတိယဒိဝသေ-၌၊ အာဒိမိ ယေဝ-
၌ပင်၊ ပတ္တပူရံ-အောင်၊ လဘိတွာ-၍ အာသနသာလာယံ-၌၊ နိသီဒိတွာ-၍၊

ပရိဘောဂေါ-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ၊) ဒွိသု-နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသ တို့တွင်၊ ယော-အကြင်ကောဋ္ဌာသသည်၊ သုတ္တုတရံ-စွာ၊ ဥပဋ္ဌဟတိ-၏၊ တမေဝ- ထိုကောင်းစွာထင်လာသော ကောဋ္ဌာသကိုသာ၊ မနသိကရိတွာ-၍၊ အပ္ပနာယ- အပ္ပနာစွာကို၊ ဥပ္ပါဒနံ-ဖြစ်စေခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။

[မနသိကာရကောသလ္လ ၁၀-ပါးတို့တွင် အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတောတိုင်အောင် အကျယ်ပြုပြီး၍ အပ္ပနာတော တယော ၈ သုတ္တန္တာတို့၏အကျယ်ကို ပြလိုသော ကြောင့် အပ္ပနာတောစသည်ကို မိန့်။] အပ္ပနာတောတိ-ကား၊ အပ္ပနာကောဋ္ဌာသ- တော-အပ္ပနာအဖို့အစုလည်းကောင်း၊ [ရှေ့တွင် ဣတိ၌စပ်ဖို့ရန် ပြခဲ့ပြီ၊] ကေသာ- ဒီသု-ဆံပင်အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်၊ ဧကေကသ္မိ ကောဋ္ဌာသေ-၌၊ အပ္ပနာ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ- ဤအပ္ပနာတော ဟူသောပါဌ်၌၊ အဓိပ္ပာယာ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း၊ တယော ၈ သုတ္တန္တာတိ-ကား၊ အဓိစိတ္တသုတ္တံ-အဓိစိတ္တသုတ်လည်းကောင်း၊ သီတိဘာဝေါ-သုတ်လည်းကောင်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ-သုတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တယော-ကုန်သော၊ ဣမေ သုတ္တန္တာ-တို့ကို၊ ဝီရိယသမာဓိယောဇနတ္ထံ- ဝီရိယ၊ သမာဓိကို ယှဉ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဝီရိယသမာဓိနှစ်ပါးကို အချင်းချင်းလွန်မသွားအောင် ယှဉ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊) ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ဣတိအယံ-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤတယော ၈ သုတ္တန္တာဟူသော ပါဌ်၌၊ အဓိပ္ပာယာ- တည်း။

တတ္ထ-ထိုသုံးပါးသော သုတ္တန်တို့တွင်၊ [အဓိစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ စသည်၌စပ်] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဓိစိတ္တံ-လွန်ကဲသော သမထဝိပဿနာစိတ်ကို၊ အနုယုတ္တေန- ဖန်ဖန်ကြိုးကုန်အားထုတ်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ တီဏိ-ကုန်သော၊ နိမိတ္တာနိ- တို့ကို၊ ကာလေန ကာလံ-ရံဖန်ရံခါ၊ ဝါ-မကြာမကြာ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကာတဗ္ဗာနိ- ပြုထိုက်ကုန်၏၊ (တစ်နည်း) မနသိကာတဗ္ဗာနိ-နှလုံးသွင်းထိုက်ကုန်၏၊ ကာလေန ကာလံ-ခါ၊ ဝါ-ကြာ၊ သမာဓိနိမိတ္တံ-သမာဓိဟုဆိုအပ်သော နိမိတ်ကို၊ [“သမာဓိ- သင်္ခါတံ နိမိတ္တံ”ယောဇနာ။] ဝါ-အာရုံကို မှတ်သားတတ်သောသမာဓိကို၊ ဝါ- သမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံတစ်ခုတည်းကို၊ မနသိတာတဗ္ဗံ-၏၊ ကာလေန ကာလံ၊ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ-စိတ်ကို ချီမြှောက်ကြောင်းဖြစ်သောဝီရိယကို၊ ဝါ-စိတ်ကို ချီမြှောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဝီရိယ၏အာရုံကို၊ မနသိကာတဗ္ဗံ-၏၊ ကာလေနကာလံ၊ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ-အာရုံ၌ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ဥပေက္ခာကို၊ ဝါ-ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို၊ မနသိတာတဗ္ဗံ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဓိစိတ္တံ-ကို၊ အနုယုတ္တော-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဧကန္တံ-တစ်ခု တည်းသော အဖို့အားဖြင့်၊ သမာဓိနိမိတ္တံယေဝ-ကိုသာ၊ သစေ မနသိကရေယျ- အကယ်၍ နှလုံးသွင်းငြားအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တံ စိတ္တံ-ထိုဘာဝနာစိတ်သည်၊

ကောသဇ္ဇာယ-ပျင်းရိသည် အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ (ယံ) သံဝတ္ထေယျ-အကြင် ဖြစ်ရာ၏။ (ဧတဿ သံဝတ္တနဿ-ဤပျင်းရိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ ဖြစ်ခြင်း၏) ဌာနံ-အကြောင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) (တစ်နည်း) တံ-ထိုနည်းသွင်းခြင်း သည်၊ [ဌာနံ၌ စပ်၊] စိတ္တံ-သည်၊ ကောသဇ္ဇာယ-ငှါ (ယံ) သံဝတ္ထေယျ-၏၊ (ဧတဿ သံဝတ္တနဿ-၏) ဌာနံ-တည်း။

ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု၊ ဧကန္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံယေဝ-ကိုသာ၊ သစေ မနသိကရေယျ-အံ၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တံ စိတ္တံ-သည်၊ ဥဒ္ဓစ္စာယ-ပျံ့လွင့် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ (ယံ) သံဝတ္ထေယျ-၏၊ (ဧတဿ သံဝတ္တနဿ- ဤပျံ့လွင့်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါဖြစ်ခြင်း၏) ဌာနံ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) (တစ်နည်း) တံ-ထိုနည်းသွင်းခြင်းသည်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဥဒ္ဓစ္စာယ-ငှါ (ယံ) သံဝတ္ထေယျ-၏၊ (ဧတဿ သံဝတ္တနဿ-ဤပျံ့လွင့်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါဖြစ်ခြင်း၏) ဌာနံ-တည်း၊ [ဤပါဠိတော်ကိုထောက်၍ “သမာဓိ လွန်တော့ ကောသဇ္ဇ၊ ဝိရိယလွန်တော့ ဥဒ္ဓစ္စ”ဟု ရှေးပညာရှိတို့ မိန့်တော်မူကြ သည်၊] ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု၊ ဧကန္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ- ကိုသာ၊ သစေ မနသိကရေယျ-အံ၊ (ဧဝံသတိ၊) တံ စိတ္တံ-သည်၊ အာသဝါနံ- အာသဝေါတရားတို့၏၊ ခယာယ-ကုန်ခြင်းငှာ၊ သမ္မာ-စွာ၊ ယံ န သမာဓိယေယျ- အကြင် သမာဓိမဖြစ်ရာ၊ (ဧတဿ-ဤ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းငှာ ကောင်းစွာ သမာဓိမဖြစ်ခြင်း၏) ဌာနံ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) (တစ်နည်း) တံ-ထိုနည်း သွင်းခြင်းသည်၊ အာသဝါနံ ခယာယ စိတ္တံ-သည်၊ သမ္မာ-စွာ၊ (ယံ) န သမာဓိ- ယေယျ-ရာ၊ ဧတဿ-၏၊ ဌာနံ-တည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ စ ခေါ-အန္တယကား၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု၊ ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိကရောတိ၊ (ကာလေန ကာလံ) ပဂ္ဂဟ နိမိတ္တံ (မနသိကရော- တိ၊) (ကာလေန ကာလံ) ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ (မနသိကရောတိ၊) (တတော-ထိုကြောင့်၊) တံ စိတ္တံ-သည်၊ မုဒု စ-နူးညံ့သည်လည်းကောင်း၊ ကမ္မနိယဉ္စ-ကမ္မဌာန်း အားထုတ် မှု၌ ခံသည်လည်းကောင်း၊ ပဘဿရဉ္စ-ပြီးပြီးပြတ်ပြတ် ထွက်သောအရောင်ရှိ သကဲ့သို့ဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ပဘဂုံ စ-ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ သည်လည်း၊ န (ဟောတိ၊) အာသဝါနံ-တို့၏၊ ခယာယ-ငှါ၊ သမ္မာ-စွာ၊ သမာဓိယတိ- သမာဓိဖြစ်၏။

ဌာနံ တံ သံဝတ္ထေယျ။ ။ ဋီကာ၌ “ဌာနံ အတ္ထိတိ ဝစနသေသော၊ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္ထေယျ၊ ဧတဿ သံဝတ္တနဿ ကာရဏံ အတ္ထိတိ အတ္ထော”ဟု ပဌမ ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်အတိုင်း ပဌမအနက် ပေးသည်၊ (တစ်နည်း) တံ ဝါ မနသိကရဏံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္ထေယျ၊ “ဧတဿ ဌာနံ ကာရဏံတိ အတ္ထော”ဟု ဒုတိယတစ်နည်း ဖွင့်၏။ ထိုနည်းအတိုင်း ဒုတိယ တစ်နည်းပေးထားသည်။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ-
 ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ-ရွှေပန်းထိမ်
 သည်၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥက္ကံ-မီးရှူးကို၊ ဝါ-ဖိုကို၊ ဗန္ဓုတိ-ဖွဲ့၏၊
 ဥက္ကံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ဥက္ကာမုခံ-မီးရှူးဝကို၊ ဝါ-ဖိုဝကို၊ အာလိမ္မေတိ-မီး
 တောက်စေ၏၊ ဥက္ကာမုခံ-ကို၊ အာလိမ္မေတွာ-၍၊ သက္ကာသေန-သံညှပ်ဖြင့်၊ ဇာတ-
 ရူပံ-ရွှေကို၊ ဂဟေတွာ-ညှပ်ယူ၍၊ ဥက္ကာမုခေ-၌၊ ဝါ-၌၊ ပက္ခိပေယျ သေယျထာပိ-
 ထည့်ရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဥက္ကာမုခေ-၌၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ ကာလေန ကာလံ-
 ခါ၊ ဝါ-ကြာ၊ အဘိဓမ္မတိ သေယျထာပိ-မှုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (မီးတောက်
 အောင် မှုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကာလေန ကာလံ-ခါ၊ ဝါ-ကြာ၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊
 ပရိပ္ပေါသေတိ သေယျထာပိ-ရွှေကို ဖျန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကာလေန ကာလံ-
 ခါ၊ အဇ္ဈပေက္ခတိ သေယျထာပိ-အသင့်အားဖြင့် ရှုရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 ဝါ-လျစ်လျူရှုရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ-သည်
 လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ တံ ဇာတရူပံ-
 ကို၊ ဧကန္တံ-တစ်ခုသောအဖို့အားဖြင့်၊ သစေ အဘိဓမ္မေယျ-အကယ်၍ တစ်မှုတ်
 ထည်း မှုတ်နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တံ ဇာတရူပံ-ကို၊ (ယံ) ခုဟေယျ-အကြင်
 မီးလောင်ရာ၏၊ (ဧတဿ-ဤရွှေကို မီးလောင်ခြင်း၏၊) ဌာနံ-သည်၊ (အတ္ထိ၊)
 (တစ်နည်း) တံ-ထိုတမှုတ်ထည်း မှုတ်နေခြင်းသည်၊ ဇာတရူပံ-ကို၊ (ယံ) ခုဟေယျ-
 ရာ၏၊ (ဧတဿ-၏၊) ဌာနံ-တည်း၊ [နောက်၌လည်း ဤသို့ ၂-နည်းပေးပါ။]
 ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊
 သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ တံ ဇာတရူပံ-ကို၊ ဧကန္တံ-
 အားဖြင့်၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ သစေ ပရိပ္ပေါသေယျ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တံ ဇာတရူပံ-
 သည်၊ (ယံ) နိဗ္ဗာယေယျ-အကြင် ငြိမ်းရာ၏၊ (ဧတဿ-ဤငြိမ်းခြင်း၏၊) ဌာနံ-
 သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ တံ
 ဇာတရူပံ ဧကန္တံ သစေ အဇ္ဈပေက္ခေယျ-အကယ်၍ လျစ်လျူရှုအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊)
 တံ ဇာတရူပံ-သည်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရိပါကံ-မှည့်ရင့်ခြင်းသို့၊ (ယံ) နဂစ္ဆေယျ-
 အကြင်မရောက်ရာ၊ ဧတဿ-ဤမှည့်ရင့်ခြင်းသို့ မရောက်ခြင်း၏၊ ဌာနံ-သည်၊
 (အတ္ထိ)။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ စ ခေါ-အန္တယကား၊ ယတော-ကြောင့်၊ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊
 သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ တံ ဇာတရူပံ ကာလေန ကာလံ အဘိဓမ္မတိ၊ ကာလေန
 ကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေန ကာလံ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ တံ ဇာတရူပံ-
 သည်၊ မုဒု စ-နူးညံ့သည်လည်းကောင်း၊ ကမ္မနိယဉ္စ-တန်ဆာပြုလုပ်မှု၌ခံသည်
 လည်းကောင်း၊ ပဘဿရဉ္စ-ပြီးပြီးပြန် ထွက်သော အရောင်ရှိသည်လည်းကောင်း၊
 ဟောတိ-၏၊ ပဘင်္ဂံ စ-ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်လည်း၊ န (ဟောတိ၊) (ထိုရွှေကို
 ထုရိုက်သောအခါ ပျက်စီးခြင်းသဘော မရှိ၊) ကမ္မာယ-လက်ဝတ်တန်ဆာကို

ပြခြင်းငှာ၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဥပေတိ-ကပ်ရောက်၏။ စ-သေး၊ ယဿာ ယဿာ ပိဋန္တန-
 ဝိကတိယာ-အကြင်အကြင်တန်ဆာအထူးကို၊ (အနုဘဝိတုံ-ခံစားခြင်းငှာ၊)
 အာကင်္ခတိ-အလိုရှိ၏၊ [ထိုတန်ဆာအထူးကို ပြလို၍ “ယဒိ ပဋိကာယ”စသည်မိန့်]
 ယဒိ ပဋိကာယ-နဖူးသင်းကျစ်ပြား အလိုငှာသော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ
 ကုဏ္ဍလာယ-နားသောင်းအလိုငှာသော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ ဂီဝေယျကာယ-
 လည်ဆွဲတန်ဆာ အလိုငှာသော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ-
 ရွှေပန်းအလိုငှာသော်လည်းကောင်း၊ (အနုဘဝိတုံ-ငှာ၊ အာကင်္ခတိ) (တံ ဇာတရူပ-
 သည်)၊ [ကတ္တားထည်
 သည်] အဿ-ထို ရွှေပန်းထိမ်သည်၏အတွက်၊ တံ စ-ထိုပိဋန္တနဝိကတိဟူသော
 အကျိုးကိုလည်း၊ အနုဘောတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-ပြီးစေ၏၊ [ဤကား ဋီကာ ပဌမနည်း
 တည်း၊] (တစ်နည်း) အဿ-ထိုရွှေ၏၊ တဗ္ဗ-ထိုပိဋန္တနဝိကတိဟူသော အကျိုး
 သို့လည်း၊ (သုဝဏ္ဏကာရော-သည်) အနုဘောတိ-ရောက်၏၊ ဝါ-ရ၏၊ [ဘူ-ပတ္တိယံ
 ဟူသော ဓာတ်နက်နှင့်အညီ ဋီကာ ဒုတိယနည်းတည်း၊] [ယောဇနာ၌ “ပိဋန္တန
 ဝိကတိယာတိ နာနာပိဋန္တနေ”ဟု အာဓာရဖွင့်၏၊ ပဋိကာယစသည်၌လည်း
 အာဓာရပင် ဖွင့်၏၊ သို့သော် ဥပမေယျဝါကျ၌ “အဘိညာ သစ္စိကိရိယာယ”ဟု
 တဒတ္တသမ္ပဒါန်ရှိသောကြောင့် ထိုတဒတ္တသမ္ပဒါန်အနက်ကိုသာ ပေးလိုက်ပါသည်၊
 အာကင်္ခတိကြိယာသည် တပစ္စယန္တကို ငဲ့၏၊ ထို့ကြောင့် နိယမဝါကျ၌ အနု-
 ဘောတိကို “အနုဘဝိတုံ”ဟု ပြင်၍ ပေးပါသည်၊]

ဘိက္ခဝေ-တို့ ဧဝမေဝ ခေါ-သာလျှင်၊ အဓိစိတ္တံ အနုယုတ္တေန ၊။ သမ္မာဓိယတိ-
 ၏၊ စ-သည်သာမကသေး၊ အဘိညာသစ္စိကရဏီယဿ-အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်
 မှောက်ပြုထိုက်သော၊ ယဿ ယဿ ဓမ္မဿ-အကြင်အကြင်ဣဒ္ဓိဝိစေသော
 တရားကို၊ [သစ္စိကိရိယာယ၌စပ်] အဘိညာသစ္စိကိရိယာယ-အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်
 မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနိန္ဒာမေတိ-ရှေ့ရှုညွတ်စေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊)
 အာယတနေ-ပုဗ္ဗဟေတုအစရှိသောအကြောင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ [သတိတစ်ပုဒ်
 ပိုနေကြောင်းကို ဋီကာနိဿယ၌ မှာထားသည်၊] တတြ တကြေဝ-
 ထိုထိုအဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုထိုက်သောတရားအရာ၌ပင်၊ သက္ခိဘဗ္ဗတံ-
 မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိ သူ၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ-ဣဒ္ဓိဝိစေသည်တို့အား
 ထိုက်သူ၏အဖြစ်၌ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှိသူ၏ အဖြစ်(သက်သေ၏အဖြစ်)သို့၊
 ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ-ဤသုတ်ကို၊ အဓိစိတ္တန္တိ-
 အဓိစိတ္တသုတ်ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ [အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ တိက နိပါတ်၊ ဒုတိယပဏ္ဏာသက၊
 လောဏကပ္ပလဝဂ်၊ နိမိတ္တသုတ်၊]

[အဓိစိတ္တသုတ်ကို ပြပြီး၍ သီတိဘာဝသုတ်ကို ပြလိုသောကြောင့် ဆဟိ
 ဘိက္ခဝေစသည်မိန့်၊] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဆဟိ-၆-ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မေဟိ-ဂုဏ်အင်္ဂါ
 တရားတို့နှင့်၊ သမ္ပန္နာဂတော-ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အနုတ္တရံ-မိမိထက်

သာလွန်သော တရားမရှိသော၊ ဝါ-အတုမရှိမြတ်သော၊ သီတိဘာဝ-ငြိမ်းအေးသည်၏အဖြစ်ဟူသော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ-ကိလေသာအပူတို့၏ ငြိမ်းအေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို၊ သစ္စိကာတုံ-မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ ဘဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ဆဟိ-ကုန်သော၊ ကတမေဟိ ဓမ္မေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အနုတ္တရံ-သော၊ ဝါ-သော၊ သီတိဘာဝ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ သစ္စိကာတုံ-ငှာ၊ ဘဗ္ဗော-နည်း၊ ဘိက္ခုဝေ-တို့၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ယသ္မိ သမယေ-အကြင်အခါ၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗ-နှိပ်ထိုက်၏၊ တသ္မိ သမယေ-ထိုအခါ၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ နိဂ္ဂဏှာတိ-နှိပ်၏၊ ယသ္မိ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗ-ချိမြောက်ထိုက်၏၊ တသ္မိ သမယေ-ချိမြောက်ထိုက်ရာထိုအခါ၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပဂ္ဂဏှာတိ-ချိမြောက်၏၊ ယသ္မိ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ သမ္ပဟံသေတဗ္ဗ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းအားတက် ထက်သန်စေထိုက်၏၊ တသ္မိ သမယေ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်း အားတက်စေထိုက်ရာ ထိုအခါ၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ သမ္ပဟံသေတိ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းအားတက်ထက်သန်စေ၏၊ [သမ္ပဟံသေတိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်] ယသ္မိ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဇ္ဈပေက္ခိတဗ္ဗ-အသင့်အား ဖြင့် ရှုထိုက်၏၊ ဝါ-လျစ်လျူရှုထိုက်၏၊ တသ္မိ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဇ္ဈပေက္ခိတိ-၏၊ ပဏီတာဓိမုတ္တိကော စ-မွန်မြတ်သော အဓိမုတ္တိ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာ-နာဘိရတော စ-နိဗ္ဗာန်၌ အလွန်မွေ့လျော်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဘိက္ခုဝေ-တို့၊ ဆဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ-ဤ စိတ္တနိဂ္ဂဟစသော ဂုဏ်အင်္ဂါ တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အနုတ္တရံ-သော၊ သီတိဘာဝ-ကို၊ သစ္စိကာတုံ-ငှာ၊ ဘဗ္ဗော-၏၊ ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ-ကို၊ သီတိဘာဝေါတိ-သီတိ ဘာဝသုတ်ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [အင်္ဂုတ္တိရံ၊ ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက၊ သီတိဝဂ်၊ သီတိ-ဘာဝသုတ်၊]

[သီတိဘာဝသုတ်ကိုပြပြီး၍ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လသုတ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လ ပန”စသည်ကို မိန့်၊] ပန-ကား၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောလ္လ-ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လသုတ်သည်၊ [အာဂတမေဝံ၌စပ်၊] ဧဝ မေဝ ခေါ ဘိက္ခုဝေ၊ ပေ၊ ဘာဝ-နာယာတိ-ဟူ၍၊ သံယုတ္တမဟာဝဂ္ဂေ-မဟာဝဂ္ဂသံ ယုတ်၌၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တေ-၌၊ အာဂတမေဝ-လာသည်သာ၊ [ဘိက္ခုဝေ-တို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ယသ္မိ သမယေ-၌၊]

သီတိဘာဝ။ ။ “သီတလဘာဝ”ဟု ဆက္ကအင်္ဂုတ္တရ၊ သီတိဝဂ္ဂ၊ သီတိဘာဝသုတ်၌ ဖွင့်၏၊ တပ္ပိကဋီကရဏ ပုဒ်ကဲ့သို့ သီတိ၌ အနက်ထူး မရှိဟု သိစေ၏၊ သီတိ ဟုတွာ ဘဝတီတိ သီတိဘာဝေါ-နိဗ္ဗာန် (အေးမြသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၊) (တစ်နည်း) ကိလေသာနံ သီတ-ဘာဝေန ဘာဝေါ သီတိဘာဝေါ-ကိလေသာအပူတို့၏ အေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့် (ကိလေသာ တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း) ယောဇနာ။

စိတ္တံ-သည်၊ လိနံ-တွန့်ဆုတ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သမယေ-စိတ်တွန့်ဆုတ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ-ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၏၊ ဝါ-ကို၊ ဘာဝနာယ-မိမိ သန္တာန်၌ ဖြစ်စေခြင်း၏၊ ဝါ-ငှာ၊ အကာလော-အခါမဟုတ်၊]

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သတ္တဝိဇီ-၇-ပါးအပြားရှိသော၊ ဣဒံ ဥဂ္ဂဟကောသလံ-ဤဥဂ္ဂဟကောသလ အစီအရင်ကို၊ သုဂ္ဂဟိတံ-ကောင်းစွာယူအပ်သည်ကို၊ ဝါ-ကောင်းစွာယူအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ကတွာ စ-ပြုပြီး၍လည်းကောင်း၊ ဒသဝိမံ-သော၊ ဣမံ မနသိကာရကောသလံ-ဤ မနသိကာရကောသလ အစီအရင်ကို၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ ဝဝတ္ထပေတွာ စ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ တေန ယောဂီနာ-သည်၊ ဥဘယကောသလဝသေန-နှစ်ပါးစုံသော ကောသလ တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ သာဓုကံ-ကောင်းစွာ၊ ဥဂ္ဂဟေတပ္ပံ-သင်ယူထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ (ဖာသု၌စပ်၊) အာစရိယေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဧကဝိဟာရေယေဝ-တစ်ခုသောကျောင်း၌သာ၊ ဖာသု-ချမ်းသာသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်) ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်း အတိုင်း၊ ဝိတ္ထာရေန-အားဖြင့်၊ အကထာပေတွာ-မဟောပြစေမှု၍၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ အနုယုဉ္ဇန္တေန-လျက်၊ ဝိသေသံ-ဘာဝနာအထူးကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-မှ၊ ဥပရူပရိ-အထက်အထက်၌၊ ကထာပေတပ္ပံ-အကျယ်အားဖြင့် ဟောပြထိုက်၏၊ အညတ္ထ - ဆရာနေရာကျောင်းတို့ ကံမှ အခြားသောကျောင်းတို့ ကံ၌၊ ဝသိတုကာမေန-နေလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ယထာရုတ္တေန-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ဝိမိနာ-ဥဂ္ဂဟကောသလသော အစီအရင်ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရတော-အားဖြင့်၊ ကထာ-ပေတွာ-၍၊ ပုနပျုနံ-အဖန်ဖန်၊ ပရိဝတ္တေတွာ-စာပြန်သကဲ့သို့ ပြန်၍၊ သပ္ပံ-သော၊ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာန်-ခက်ဆစ်အရပ်ကို၊ ဆိန္နိတွာ-ဖြတ်၍၊ (အခက်ပျောက်အောင် မေးမြန်း၍) ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ-အား၊ အနနုရူပံ-မလျောက်ပတ်သော၊ သေနာသနံ-မဟာ ဝါသ၊ နဝါဝါသစသောကျောင်းကို၊ ပဟာယ-၍၊ မဟာဝါသတာဒိအဋ္ဌာရသဒေါသ-ဝဇ္ဇိတေ-ကျောင်းတိုက်ကြီး၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော ၁၈-ပါးသောအပြစ်တို့သည် ကြဉ်အပ်သော၊ ဝိဟာရေ-၌ ဝိဟရန္တေန-လျက်၊ [မဟာဝါသ၊ အနုရူပဝိဟာရစသည် တို့ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အကျယ်ပြထားသည်၊]

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပဒစ္ဆန္ဒံ-သေးငယ်သော ပလိဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ [ပလိဗောဓကြီး ၁၀-ပါးကို ဖြတ်ဖို့ရန်ကား ရှေးအစ၌ပင် ပြခဲ့ပြီ၊] တာဝ-ဒေါသစရိုက် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဓိဋ္ဌာ-သော) ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ရာဂစရိတော-ရာဂစရိုက်ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေန-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ရာဂေါ-ကို၊ ပဟာတဗ္ဗော-၏၊ (ပယ်ဖို့လိုသည် -ဟူလို၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊

ပဋိကုလမနသိကာရေ-စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၌၊ ပရိကမ္ပ-ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမှုကို၊ ကာတဗ္ဗ-၏၊ [ဆံပင် စသည်တို့၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို ရှုရမည်-ဟူလို] ပန-ဆက်၊ ကရောဇ္ဇေန-ပရိကမ်ကိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တာဝ-လောမာစသည် တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု-ကုန်သော) ကေသေသု-တို့၌၊ နိမိတ္တ-အမှတ်အသားကို၊ ဝါ-အာရုံကို၊ ဂဟေတဗ္ဗ-ယူထိုက်၏၊ ကထံ-အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (နိမိတ္တ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗ-ယူထိုက်သနည်း၊ ဧကံ ဝါ (ကေသံ)-ဆံပင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဝါ ကေသေ-ဆံနှစ်ပင်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လုဒ္ဓိတွာ-နတ်၍၊ ဟတ္ထတလေ-လက်ဝါးအပြင်၌၊ ဌပေတွာ-၍၊ ဝဏ္ဏော-အဆင်းကို၊ တာဝ-သဏ္ဌာန်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော-၏၊ ဆိန္နဌာနေပိ-ဆံပင်တို့ကို ဖြတ်ထားအပ်ရာ အရပ် ၌လည်း၊ ကေသေ-တို့ကို၊ ဩလောကေတု-ငှာ၊ ဝဏ္ဏတိ-သင့်၏၊ ဥဒကပတ္တေ ဝါ-ရေခွက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ယာဂုပတ္တေ ဝါ-ယာဂုခွက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဩလောကေတုပိ-ငှာလည်း၊ ဝဏ္ဏတိယေဝ-သည်သာ၊ [ယာဂုခွက်ထဲ၌ မှန်ကြည့် သလို ကြည့်သောအခါ ဦးခေါင်းပေါ်က ဆံပင်အရိပ်ထင်နေ၏၊ ထိုဆံပင်အရိပ်ကို ကြည့်၍လည်း အဆင်းကို မှတ်သားနိုင်သည်-ဟူလို]

ကာဠကကာလေ-မည်းနက်သောအဆင်း၏ အခါ၌၊ ဝါ-မည်းနက်ရာအခါ၌၊ ဒိသ္မာ-ဆံပင်တို့ကိုကြည့်၍၊ ကာဠကာတိ-မည်းနက်ကုန်၏ဟူ၍၊ မနသိကာတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ သေတကာလေ-အဖြူ၏အခါ၌၊ ဝါ-ဖြူရာအခါ၌၊ သေတာတိ-တို့ဟူ၍၊ (မနသိကာတဗ္ဗာ) ပန-ကား၊ မိဿကကာလေ-အနက်၊ အဖြူရောရာအခါ၌၊ ဥဿဒဝသေန-များသောဆံပင်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (များရာလိုက်၍) မနသိ-ကာတဗ္ဗာ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ကေသေသု-တို့၌၊ (နိမိတ္တ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗ)ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သကလေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ တစ-ပစ္စကေ-အရေဖြင့် မှတ်အပ်သော ကောဌာသ ၅-ခုတို့၏အပေါင်း၌၊ ဒိသ္မာဝ-ကြည့်၍သာ၊ နိမိတ္တ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ နိမိတ္တံ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ သဗ္ဗ-ကောဌာသေသု-တို့၌၊ ဝဏ္ဏံ၊ ပေ၊ ဝသေန-အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အာသယ၊ အထက် ပိုင်း အောက်ပိုင်းအရပ်၊ ဖြစ်တည်ရာအရပ် အပိုင်းအခြားတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဝဝတ္ထပေတွာ-၍၊ ဝဏ္ဏံ၊ ပေ၊ ဝသေန-အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အနံ၊ ကေသာစသည် တို့၏ဖြစ်ခဲ့ရာ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်ဟူသော အာသယ၊ ဖြစ်ရာအရပ် တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စဓာ-အားဖြင့်၊ ပဋိကုလတော-စက်ဆုပ်ဖွယ် အားဖြင့်၊ ဝဝတ္ထ ပေတဗ္ဗာ၊ [အာသယပုဒ် အဖွင့် ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ တတိယ ပါရာဇိက၊ ကာယဝိစ္စိန္နနိယကထာအဖွင့်၌လည်းကောင်း၊ သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ၊ သာမညဖလသုတ်၊ ပဋိကုလဘာဝပစ္စဝေက္ခဏာအဖွင့်၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ]

တကြ-ထိုဝဏ္ဏသဏ္ဌာနစသောအားဖြင့် ပဋိကူလအဖြစ်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရာ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အနုပုဗ္ဗကထာ-အစဉ်အတိုင်းပြောဆိုအပ်သော စကားတည်း၊ တာဝ-လောမစသည်တို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-ကုန်သော) ကေသာ-ဆံပင်တို့ကို၊ [ပရိစ္ဆိန္နာ၌စပ်] ဝါ-တို့သည်၊ [ကာဠကာ၌စပ်] ပကတိ-ဝဏ္ဏေန-ပင်ကိုအဆင်းအားဖြင့်၊ (မဖြူသေးခင် ပင်ကိုအဆင်းအားဖြင့်) ကာဠကာ-မည်းနက်ကုန်သည်၊ အဒ္ဓါရိဌကဝဏ္ဏာ-စိုသောပုတီးနက်စေ့အဆင်းရှိကုန်သည်၊ [ရေဖြင့်စိုနေသော ထန်းသီးရင့် အဆင်းရှိကုန်၏ဟုလည်း ဆိုကြသတတ်၊ အရှေ့တိုင်းသားဖြစ်၍ အရှေ့တိုင်းသားတို့၏ ဆံပင်အဆင်းကို ရည်ရွယ်ဟန်တူသည်၊] သဏ္ဌာနတော-ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊ ဒီဃဝဋ္ဋလိကာ-ရှည်ရှည်လုံးလုံး ပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-၍) တုလာဒဏ္ဌသဏ္ဌာနာ-ချိန်ခွင်၏ အရိုးပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ ဒီသတော-အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်းအရပ်အားဖြင့်၊ ဥပရိမဒိသာယ-ခန္ဓာကိုယ်၏ အထက်ပိုင်းအရပ်၌၊ ဇာတာ-ပေါက်ကုန်၏၊ ဩကာသတော-ဖြစ်ရာအရပ်အားဖြင့်၊ ဥဘောသု-နှစ်ဘက်ကုန်သော၊ ပဿေသု-နံပါးတို့၌၊ ကဏ္ဏစူဠိကာဟိ-နားပန်းဆံ တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ [နား၏ ရှေ့နောက်အောက်နား၌ ကျနေသော ဆံပင်ကို “ကဏ္ဏစူဠိကာ”ဟု ဆိုသည်၊]

ပုရတော-ရှေ့၌၊ နလာဋ္ဌန္တေန-နဖူး၏အထက် အဆုံးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စတော-၌၊ ဂလဝါဋ္ဌကေန-လည်ကုပ်နောက်ဖက်တွင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နာ-ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏၊ သီသကဋ္ဌာဟဝေဌနံ-ဦးခေါင်းခွံကို ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အလ္လစမ္ပံ-စိုသောအရေသည်၊ ကေသာနံ-တို့၏၊ ဩကာသေ-တည်ရာအရပ်တည်း၊ [ခြောက်နေသောဦးခေါင်းရေက ဆံပင်မပေါက်သောကြောင့် “အလ္လစမ္ပံ”ဟု ဆိုသည်၊] ပရိစ္ဆေဒတော-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ကေသာ-တို့ကို၊ သီသဝေဌနစမ္ပေ-ဦးခေါင်းခွံကို ရစ်ပတ်ကြောင်းအရေ၌၊ ဝီဟဂ္ဂမဟတ္ထံ-စပါးလုံး၏အဖျားလောက် အရပ်သို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ ပတိဋ္ဌိတေန-တည်သော၊ ဟေဌာ-အောက်၌၊ အတ္တနော-မိမိဟူသောဆံပင်၏၊ မူလတလေန-အရင်းအမြစ်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ အာကာသေန-လွင်ပြင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-ဖီလာပတ်ဝန်းကျင်၌၊ အညမညေန-ဆံပင်အချင်းချင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နာ-အပ်ကုန်၏၊ ဒွေ-နှစ်ပင်ကုန်သော၊ ကေသာ-တို့သည်၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ ဣတိ အယံ-ဤဆို အပ် ပြီးကား၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ-မိမိ၏ အဖို့အားဖြင့် ပိုင်းခြား ခြင်းတည်း။

ကေသာ-တို့သည်၊ န လောမာ-မွေးညှင်းတို့မဟုတ်၊ လောမာ-တို့သည်၊ နကေသာ-ဆံပင်တို့မဟုတ်၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အဝသေသေဟိ-ဆံပင်မှကြွင်းကုန်သော၊ ဧကတ္တိသကောဌာသေဟိ-၃၁-ပါးသောကောဌာသတို့သည်၊ အမိသိ-

ကတာ-ရောနှောခြင်းမရှိအောင် ပြုအပ်ကုန်၏။ ကေသာ နာမ-တို့မည်သည်၊ ပါဠိယေက္ခော-မွေးညှင်းစသည်တို့မှ အသီးအခြားဖြစ်သော၊ ကောဌာသော-အဖို့အစုတည်း၊ ကုတိအယံ-ကား၊ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ-သဘောမတူသော လောမစသည်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း၊ ကုဒ်-ဤပိုင်းခြားခြင်းသည်၊ ကေသာနံ-တို့ကို၊ ဝဏ္ဏာဒိတော-အဆင်းအစရှိသောအားဖြင့်၊ ဝဝတ္တာပနံ-ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းတည်း။

ပန-ကား၊ ကုဒ်-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ နေသံ-ထိုဆံပင်အစရှိသည်တို့၏၊ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန-အဆင်းအစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စဓာ-အားဖြင့်၊ ပဋိ-ကူလတော-စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝဝတ္တာပနံ-ပိုင်းခြား မှတ်သားပုံတည်း၊ စ-ဆက်၊ ဧတေ ကေသာ နာမ-ဤဆံပင်တို့မည်သည်၊ ဝဏ္ဏတောပိ-အားဖြင့်လည်း၊ (ပဋိကူလာ) ဂန္ဓတောပိ-အနံ့အားဖြင့်လည်း၊ (ပဋိကူလာ) အာသယတောပိ-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ဖြစ်ခဲ့ရာ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်ဟူသော အာသယအားဖြင့်လည်း၊ ပဋိကူလာ၊ ဟိ-ချဲ့၊ မနုဉ္ဇေပိ-စိတ်ကို လွန်စွာနှစ်သက်တက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ (အလွန်ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော) ယာဂုပတ္တေ ဝါ-ယာဂုခွက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တပတ္တေ ဝါ-ထမင်းခွက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ကေသဝဏ္ဏံ-ဆံပင် အဆင်းရှိသော၊ ကိစ္ဆိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ ဝါ-သော်၊ ကုဒ်-ဤဟာသည်၊ ကေသကမိဿကံ-ဆံပင်နှင့်ရောနေ၏၊ နံ-ထိုဟာကို၊ ဟရထ-ဖယ်ဆောင်ကြကုန်လော့၊ ကုတိ-သို့၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိ-စက်ဆုပ်ကြကုန်၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သို့ကလောက်၊ ကေသာ-တို့သည်၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ ပဋိကူလာ-တို့တည်း၊ ရတ္တိ-ည၌ မှောင်မိုက်ထဲ၌၊ ဘုဉ္ဇန္တပိ-ထမင်းစားသူတို့သည်လည်း၊ ကေသသဏ္ဌာနံ-ဆံပင်၏ ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ အတ္တဝါကံဝါ-မရိုးမျှင်ကိုသောလည်းကောင်း၊ မကစိဝါကံ ဝါ-သင်ပန်းမျှင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆုပိတွာပိ-လက်ဖြင့် ထိမိ၍လည်း၊ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိ-ကုန်၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ (ကေသာ-တို့သည်၊) သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ ပဋိကူလာ-တို့သည်။

တေလမက္ခနပုပ္ဖုဓမ္မာဒိသင်္ခါရဝိရဟိတာနံ-ဆီဖြင့်သုတ်လိမ်းခြင်း၊ ပန်း အခိုး အထုံ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုပြင်ခြင်းမှ ကင်းကုန်သော၊ ကေသာနံ-တို့၏၊ ဂန္ဓော စ-အနံ့သည်လည်း၊ ပရမဇေဂုစ္ဆော-အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တတော-ထို့ထက်၊ အဂ္ဂိမ္မိ-မီး၌၊ ပက္ခိတ္တာနံ-ထည့်အပ်ကုန်သော၊ (ကေသာနံ-တို့၏၊ ဂန္ဓော-သည်၊) ဇေဂုစ္ဆတရော-သာ၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ) ဟိ-မှန်၊ ကေသာ-တို့သည်၊ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော-အဆင်းပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊

အပ္ပဋိကူလာပိ-စက်ဆုပ်ဖွယ် မကောင်းကုန်သည်လည်း၊ သိယုံ-
 ဖြစ်ကုန်ရာသေး၏။ ဂန္ဓေန ပန-အနံအားဖြင့်ကား၊ ပဋိကူလာဧဝ-ဧကန်
 စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းကုန်သည်သာ၊ ဟိ-ဥပမာဆောင်ထင်အောင်ပြအံ့၊ ဒဟရဿ-
 ငယ်သော၊ ကုမာရဿ-သတို့သား၏။ ဝစ္စံ-ချေး(ချီးသည်)၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊
 ဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏံ-နန္ဒင်းအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာန-တောပိ-အားဖြင့်လည်း၊
 ဟလိဒ္ဓိပိဏ္ဏသဏ္ဌာနံ-နန္ဒင်းခဲပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ စ-ဆက်၊ သင်္ကာရဌာနေ-
 အမှိုက်စွန့်ရာအရပ်၌၊ ဆဉ္စိတံ-စွန့်ပစ်အပ်သော၊ ဥဒ္ဓါမာတက-ကာဠသုနခသရီရံ-
 ဖူးဖူးရောင်လျက် မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော ခွေး၏ကိုယ် သည်၊ ဝဏ္ဏတော-
 အားဖြင့်၊ တာလပဏ္ဏဝဏ္ဏံ-ထန်းသီးမည့်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာန-တော-အားဖြင့်၊
 ဝဇ္ဇေတွာ-လုံး၍၊ ဝိသဌမုဒိဂံသဏ္ဌာနံ-စွန့်လွှတ်အပ်သော မုရိုးစည် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။

အဿ-ထိုသေနေသော ခွေးနက်ကောင်၏၊ ဒါဌာပိ-အစွယ်တို့သည်လည်း၊
 သုမနမကုဋသဒိသာ-မြတ်လေးပန်းငုံနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဥဘယံပိ-
 ကလေး၏ချေးဖူးရောင်နေသော ခွေးနက်အသေကောင် နှစ်ပါးစုံသည်လည်း၊
 ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ အပ္ပဋိကူလံ-စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ
 သေး၏။ ပန-ထိုသို့ပင် အဆင်း ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်မရှိပါသော်လည်း၊
 ဂန္ဓေန-ဖြင့်၊ ပဋိကူလမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ “ဥဘယံပိတိ
 သရီရံဒါဌာတိ ဥဘယံ-ခွေးကိုယ်နှင့် အစွယ် ၂-ပါးစုံသည်လည်း”ဟု ယောဇနာ
 ဖွင့်၏။ ကလေးချေး၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို မပြရသေးသောကြောင့် “ဥဘယံ”အရ
 ကလေးချေးနှင့် ခွေးနက်အသေ၏ ကိုယ်ကို ပြလိုက်ပါသည်။ ဧဝံ-တူ၊ ကေသာပိ-
 တို့သည်လည်း၊ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ အပ္ပဋိကူလာ-ကုန်သည်၊ သိယုံ-
 ဖြစ်ကုန်သေး၏။ ဂန္ဓေန ပန-ကား၊ ပဋိကူလာ ဧဝ-စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းကုန်
 သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

[ဂန္ဓတောပိ၏အကျယ်ကို ပြပြီး၍ အာသယတော၏ အကျယ်ကို ပြလိုသော
 ကြောင့် “ယထာပန”စသည်မိန့်၊] ပန-ကား၊ အသုစိဌာနေ-မစင်စွန့်ရာအရပ်၌၊
 ဂါမနိဿန္ဓေန-ရွာ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော မစင်ကြောင့်၊ [ဂါမဖြင့် ဂါမိကတိုင်
 အောင်ယူ၊ ဇာတာနိ-ပေါက်ကုန်သော၊ သူပေယျပဏ္ဏာနိ-ဟင်းရည်၏ အစီးအပွား
 ဖြစ်သော ဟင်းရွက်တို့သည်၊ နာဂရိကမနုဿာနံ-မြို့ကြီးသူ မြို့ကြီးသားတို့၏၊
 ဝါ-တို့သည်၊ ဇေဏ္ဍာနိ-စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သည်၊ အပရိဘောဂါနိ-မသုံးဆောင်ကောင်း
 ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ [ဤသို့ဆိုသော်လည်း ယခုအခါ၌
 ချေးရည်တွေလောင်း၍ စိုက်ပျိုးအပ်သော ဟင်းသီးဟင်းရွက် စသည်များကိုကား
 နာဂရိကမနုဿတို့ သုံးဆောင်နေကြ၏၊] ဧဝံ-တူ၊ ကေသာပိ-တို့ကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗ
 ၂၀၆၊ နိဿန္ဓေန-ပြည်၊ သွေး၊ ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီးသည်းခြေ၊
 သလိပ်အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်-ဇာတတ္ထာ။

ဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိဇေဂ္ဂတ္ထာ-အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းကုန်၏။ ကုတိကုဒ်-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ နေသံ-ထိုဆံပင်တို့၏။ အာသယတော-အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ဖြစ်ခဲ့ရာသလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်စသောအာသယအားဖြင့်၊ ပါဠိကူလျံ-စက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်တည်း။

စ-ဆက်၊ ကုမေ-ကေသာ နာမ-တို့မည်သည်၊ ဂူထရာသိမ္ပိ-ကျင်ကြီးပုံ၌၊ ဥဋ္ဌိတကဏ္ဍိကံ ဝိယ-ပေါက်သောမှုကဲ့သို့၊ ဧကတ္တိသကောဋ္ဌာသရာသိမ္ပိ-၃၁-ပါးသော ကောဋ္ဌာသအစဉ်၊ ဇာတာ-ဖြစ်ကုန်၏။ တေ-ထိုဆံပင်တို့သည်၊ [ပရမ-ဇေဂ္ဂတ္ထာ၌စပ်] သုသာနသင်္ကာရဋ္ဌာနာဒိသု-သုသာန်အရပ်၊ အမှိုက်စွန့်ရာအရပ် အစရှိသည်တို့၌၊ ဇာတသကံ ဝိယ-ပေါက်သောဟင်းရွက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပရိခါဒိသု-ကျုံးအစရှိသည်တို့၌၊ (မြို့တွင်းကျုံ့မဟုတ်၊ မြို့၏အပြင်ပတ်ဝန်းကျင်၌ တူးအပ်သောကြောင့်ပရိခါမည်သော မြို့ပြင်ဘက်ကျုံးသည်သန်ရှင်းသောရေ၏ တည်ရာမဟုတ်၊ အညစ်အကြေးစုံသောရေ၏တည်ရာတည်း။) ဇာတကမလ-ကုဝလယာဒိပုပ္ဖံ ဝိယ စ-ပေါက်သောကြာညို၊ ကြာဖြူကြာနီ၊ ကြာပဒုမာအစရှိသော ပန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသုစိဋ္ဌာနေ-မစင်မကြယ်ရွံ့စဖွယ်အရပ်၌၊ ဇာတတ္တာ-ပေါက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရမဇေဂ္ဂတ္ထာ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းကုန်၏။ ကုတိ ကုဒ်-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ နေသံ-ထိုဆံ ပင်တို့၏၊ ဩကာသတော-ဖြစ်ရာအရပ်အားဖြင့်၊ ပါဠိကူလျံ-တည်း။

စ-ဆက်၊ (ကေသာနံ-တို့၏၊ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန-အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အနံ့၊ ဖြစ်ခဲ့ရာသလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်စသော အာသယ ဖြစ်တည်ရာအရပ်၏အခြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စမာ-အားဖြင့်၊ ပဋိကူလတာ-စက်ဆုပ် ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ)ယထာ-သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသာနံ-တို့၏၊ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန-အားဖြင့်၊ ပဉ္စမာ ပဋိကူလတာ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ပန-ဆက်၊ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန-အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အထက်ပိုင်းအောက်ပိုင်းအရပ်၊ ဖြစ်တည်ရာအရပ်အပိုင်းအခြား တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ သဗ္ဗေဝိ-အလုံးစုံသောကောဋ္ဌာသတို့ကိုလည်း၊ ဝိသုံ ဝိသုံ-အသီး အသီး၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

တတ္ထ-ထိုလောမအစရှိသည်တို့တွင်၊ တာဝ-နခါစသည်တို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-ကုန်သော) လောမာ-မွေးညှင်းတို့သည်၊ ပကတိဝဏ္ဏတော-ပင်ကိုယ် အဆင်းအားဖြင့်၊ ကေသာ ဝိယ-တို့ကဲ့သို့၊ အသမ္ဘိန္ဒကာဠာကာ-အခြားသော အဆင်းတို့နှင့် မရောသောမည်းနက်သောအဆင်းရှိကုန်သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ပန-အဟုတ်ကား-ကာဠာပိဂီလာ-မည်းနက်သောကြောင်သောအဆင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ-မည်းကြောင်ကြောင်အဆင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊

ဩနတဂ္ဂတာလမ္မလသဏ္ဌာနာ-အောက်သို့ညွတ်သောအဖျားရှိသောထန်းမြစ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော-အရပ်အားဖြင့်၊ ဒွိသု-အထက်ပိုင်းအောက်ပိုင်း အားဖြင့် ၂-ပါးကုန်သော၊ ဒိသာသု-တို့၌၊ ဇာတာ-ပေါက်ကုန်၏။ ဩကာတော- အားဖြင့်၊ ကေသာနံ-တို့၏၊ ပတိဋ္ဌိတောကာသဉ္စ-ဖြစ်တည်ရာအရပ်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထပါဒတလားနိ ၈-လက်ဖဝါးအပြင်ခြေဖဝါးအပြင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-၍၊ ယေဘုယျေန-များသောအားဖြင့်၊ အဝသေသသရီရဝေဌနစမ္ပေ- ကြွင်းသောကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ကြောင်းအရေ၌၊ ဇာတာ-ကုန်၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော- အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သရီရဝေဌနစမ္ပေ-၌၊ လိက္ခမတ္တံ-လိက္ခာမြူအတိုင်းအရည် ရှိသောအရပ်သို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ ပတိဋ္ဌိတေန-တည်သော၊ [ရထရေဇုမြူ၏ ၃၆-မြူပမာဏကို “လိက္ခာမြူ”ဟုခေါ်သည်]၊ ဟေဌာ-၌၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ မူလ- တလေန-အမြစ်၏အပြင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ အာကာသေန-လွင်ပြင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-၌၊ အညမညေန-အမွေးအချင်းချင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နာ-ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏၊ ခွေ-ကုန်သော၊ လောမာ-တို့သည်၊ ဧကတော- တစ်ပေါင်းတည်း၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ [ထို့ကြောင့် အချင်းချင်းပိုင်းခြားအပ်သည်ဟု ဆိုသည်]၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ နေသံ-ထိုအမွေးတို့၏၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ- မိမိ၏အမွေးအဖို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန- သဘောမတူသောကောဌာသဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်ကား၊ ကေသသဒိသော ယေဝ-ဆံပင်နှင့်တူသည်သာ။

နခါတိ-နခါဟူသော အမည်သည်၊ ဝိသတိယာ-နှစ်ဆယ်သော၊ နခပဋ္ဌာနံ- ခြေသည်အပြား လက်သည်အပြားတို့၏၊ ဝါ-ခြေသည်ခွံ လက်သည်ခွံတို့၏၊ နာမံ-တည်း၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ တေ-ထိုခြေသည် လက်သည်တို့သည်၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ သေတာ-ဖြူကုန်၏၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ မစ္ဆသကလိက-သဏ္ဌာနာ-ငါးအကြေးဖတ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ ဒိသတော-အာဖြင့်၊ ပါဒနခါ-ခြေသည်တို့သည်၊ ဟေဌမဒိသာယ-အောက်အရပ်၌၊ ဇာတာ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဟတ္ထနခါ-လက်သည်တို့သည်၊ ဥပရိမဒိသာယ-အထက်အရပ်၌၊ (ဇာတာ)ကူတိ- သို့၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဒိသာသု-တို့၌၊ ဇာတာ၊ ဩကာသတော-အားဖြင့်၊ အင်္ဂုလိနံ- ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့၏၊ အဂ္ဂပိဋ္ဌေသု-အဖျားဖြစ်သော ကျောက်ကုန်းတို့၌၊ (အဖျားဖြစ်သော ခုန်းနေသောအရပ်တို့၌) ပတိဋ္ဌိတာ-တည်ကုန်၏၊ ပရိစ္ဆေဒ- တော-အားဖြင့်၊ ဒွိသု-အထက်ပိုင်း အောက်ပိုင်းအားဖြင့် ၂-ပါးကုန်သော၊ ဒိသာသု-တို့၌၊ အင်္ဂုလိကောဋိမံသေဟိ-ခြေချောင်း လက်ချောင်းတို့၏ အစွန် အဖျား၏ အသားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ အင်္ဂုလိပိဋ္ဌိမံသေန- ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့၏ ကျောက်ကုန်းသားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟိ ၈၀- အပြင်၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂေ ၈-အဖျား၌လည်း

ကောင်း၊ အာကာသေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-၌၊ အညမညေန-ခြေသည်းလက်သည်း အချင်းချင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္ဒာ-ကုန်၏၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ နခါ-ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်၊ ဧကတော နတ္ထိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီကား၊ နေသံ-ထိုခြေသည်းလက်သည်းတို့၏၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ-မိမိ၏ခြေသည်းလက်သည်းသည် အဖို့အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းတည်း၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန-သဘောမတူသော ကောဌာသဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်ကား၊ ကေသသဒိသောယေဝ-တည်း။

ဒန္တာတိ-ကား၊ ပရိပုဏ္ဏဒန္တဿ-ပြည့်စုံသောသွားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒွတ္တိသ-၃၂-ချောင်းသော၊ ဒန္တဌ်ကာနိ-သွားတည်းဟူသော အရိုးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) တေဝိ-ထိုသွားတည်းဟူသော အရိုးတို့သည်လည်း၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ သေတာ-ကုန်၏၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ အနေကသဏ္ဌာနာ-တစ်ပါးမကများသောပုံသဏ္ဌာန်ရှိ ကုန်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ တေသံ-ထိုသွားတို့၏၊ တာဝ-ဥပရိမဒန္တပါဠိမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဌာယ-သော) ဟေဌိမာယ-သော၊ ဒန္တပါဠိယာ-သွားတို့၏ အစဉ်၏၊ မဇ္ဈေ-၌၊ စတ္တာရော-၄-ချောင်းကုန်သော၊ ဒန္တာ-တို့သည်၊ မတ္တိကဝိဇ္ဇော-မြေညက်စိုင့်၌၊ ပဋိပါဠိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ-စီတန်းလျက်၊ ဌဝိတအလာဗုဗိဇသဏ္ဌာနာ-ထားအပ်သော ဗူးစေသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ တေသံ-ထိုသွားတို့၏၊ ဥဘောသု-ကုန်သော၊ ပသေသု-နံပါးတို့၌၊ ဧကေကော-တစ်ချောင်းစီ တစ်ချောင်းစီသော၊ ဧကမူလကော-တစ်ခု သော အရင်းအမြစ်ရှိသော၊ ဧကကောဋီကော-တစ်ခုသော အဖျားအစွန်းရှိသော၊ (ဒန္တော-သည်)၊ မဏ္ဍိကမကုဋသဏ္ဌာနော-ကြက်ရိုးအင်္ဂုလသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ တတော-ထိုဆိုအပ်ပြီသောသွားမှ၊ (ပရံ-၌)၊ ဧကေကော-သော၊ ဒွိမူလကော-၂-ခုသော အရင်းအမြစ်ရှိသော၊ ဒွိကောဋီကော-၂-ခုသော အဖျားအစွန်းရှိသော၊ (ဒန္တော-သည်)၊ ယာနဥပတ္တမ္ဘနိကသဏ္ဌာနော-ယာဉ်၏ လှည်းထောက်ခွံသဏ္ဌာန် ရှိ၏၊ တတော-ထိုဆိုအပ်ပြီးသောသွားမှ၊ (ပရံ-၌)၊ ဒွေ ဒွေ-၂-ချောင်းစီ ၂-ချောင်းစီ ကုန်သော၊ တိမူလကော-၃-ခုသောအရင်းအမြစ်ရှိကုန်သော၊ တိကောဋီကော-၃-ခုသော အဖျားအစွန်းရှိကုန်သော၊ (ဒန္တာ၊ ဟောန္တိ) တတော-မှ၊ (ပရံ-၌)၊ ဒွေ ဒွေ-ကုန်သော၊ စတုမူလာ-၄-ခုသော အရင်းအမြစ်ရှိကုန်သော၊ စတုကောဋီကော-၄-ခုသော အဖျားအစွန်းရှိကုန်သော၊ (ဒန္တာ၊ ဟောန္တိ) ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဥပရိမပါဠိယာပိ-အထက်သွားအစဉ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ဒိသတော-အားဖြင့်၊ ဥပရိမဒိသာယ-၌၊ ဇာတာ၊ ဩကာသတော-အားဖြင့်၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဟနကဌိကေသု-မေးရိုးတို့၌၊ ပတိဌိတာ-တည်ကုန်၏၊ ပရိစ္ဆေဒ-တော-အားဖြင့်၊ ဟေဌာဟနကဌိကေ-အောက်မေးရိုး၌၊ ပတိဌိတေန-သော၊ အတ္တနော-၏၊ မူလတလေန-အမြစ်အပြင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ အာကာသေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-၌၊ အညမညေန-သွားအချင်းချင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္ဒာ-ကုန်၏၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဒန္တာ-တို့သည်၊ ဧကတော၊ နတ္ထိ၊ အယံ-

ဤဆိုအပ်ပြီကား၊ နေသံ-ထိုသွားတို့၏၊ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ-မိမိ၏ သွားအဖို့ အားဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းတည်း၊ ဝိသဘာပရိစ္ဆေဒေါ ပန-သဘောမတူသော ကောဌာသဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်ကား၊ ကေသသဒိသောယေဝ-တည်း။

တစောတိ-ကား၊ သကလသရီရံ-တစ်ကိုယ်လုံးကို၊ ဝေဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ဌိတစမ္ပ-တည်သောအရေတည်း၊ တဿ-ထိုအရေ၏၊ ဥပရိ-၌၊ ကာဠသာမပီတာဒိ-ဝဏ္ဏာ-မည်းနက်သောအဆင်း၊ ရွှေသောအဆင်း၊ ဝါသောအဆင်း အစရှိသော အဆင်းရှိသော၊ ဆဝိ နာမ-အရေမည်သည်၊ (ဟောတိ-ရှိ၏၊) ယာ-ယင်းအရေ သည်၊ သကလသရီရတောပိ-တစ်ကိုယ်လုံးမှလည်း၊ သင်္ကမိယမာနာ-စုရုံးအပ် သော်၊ ဗဒရဌိမတ္တာ-ဇီးစေ့မျှရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တစော ပန-အတွင်းရေသည် ကား၊ ဝါ-အရေထူသည်ကား၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ သေတောယေဝ-သာ၊ စ-ဆက်၊ အဿ-ထိုအရေထူ၏၊ သော သေတဘာဝေါ-ထိုဖြူသည်၏အဖြစ်သည်၊ အဂ္ဂိဇာလာဘိယာတပဟရဏ-ပဟာရာဒိဟိ-မီးအလျှံတို့၏ ထိခိုက်ခြင်း ပုတ်ခတ် ကြောင်းလက်နက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိဒ္ဓံသိတာယ-ဖျက်ဆီး အပ်သော၊ ဆဝိယာ-အရေ၌၊ ပါကဋေ-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ သရီရသဏ္ဌာနေဝ-ကိုယ်၏ပုံသဏ္ဌာန်သည်ရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤအရေးကို ပြရာ၌၊ သင်္ခေပေါ-အကျဉ်းတည်း။

ဝိတ္တာရတော ပန-အကျယ်အားဖြင့်ကား၊ ပါဒင်္ဂလိတ္တစော-ခြေချောင်း၏ အရေသည်၊ ကောသကာရကကောသသဏ္ဌာနော-ပိုးအိမ်ကို ပြုတက်သော ပိုးကောင်တို့၏ အိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဝိဌိပါဒတ္တစော-ခြေဖမိုးအရေသည်၊ ပုဋ္ဌဗန္ဓဥ ပါဟနသဏ္ဌာနော-ဖွဲ့အပ်သောအပေါ်ဖုံးရှိသော ဖိနပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဇင်္ဂတ္တစော-သလုံးမြင်းခေါင်းအရေသည်၊ ဘတ္တပုဋ္ဌကတာလပဏ္ဏသဏ္ဌာနော-ထမင်းကို ထုပ် ကြောင်းဖြစ်သော ထန်းရွက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ [“ထမင်းကို ထန်းရွက်ဖြင့် ထုပ်ထား သောအခါ ထိုပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်”ဟူလို၊] ဥရုတ္တစော-ပေါင်ရေသည်၊ တဏ္ဌာလ-ဘရိတဒိယတ္တဘရိတသဏ္ဌာနော-ဆန်တို့ဖြင့် ပြည့်သောရှည်သော ဆန်အိတ် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ အာနိသဒတ္တစော-တင်ပါးရေသည်၊ ဥဒကပူရိတပဋ္ဌပရိသာဝန-သဏ္ဌာနော-ရေတို့ဖြင့်ပြည့်သော ရေစစ်ပုဝါသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဝိဌိတ္တစော-ကျောက် ကုန်းအရေသည် ဖလကောနဒ္ဒစမ္ပသဏ္ဌာနော-စောင်းခွက်ကို ဖွဲ့ကျက်ကြောင်း ဖြစ်သော သားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဥရုတ္တစော-ရင်ဘတ်အရေသည်၊ ယေဘုယျေန-အားဖြင့်၊ စတုရသသဏ္ဌာနော-လေးထောင့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥဘယဗာဟုတ္တစော-၂-ဖက်သော လက်မောင်းအရေသည်၊ တူဏီရောနဒ္ဒစမ္ပ သဏ္ဌာနော-မြားထည်ရာ ထောင့်ဟုဆိုအပ်သော မြားပုံကို ဖွဲ့ကျက်ကြောင်းဖြစ်သော သားရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။

ပိဋိဟတ္ထတစော-ကျောက်ကုန်းဖြစ်သော လက်၏အရေသည်၊ ခုရကောသက-
သဏ္ဌာနော-သင်ဓုန်းအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ [ရှေးခေတ် သင်ဓုန်းအိမ်နှင့်ကား တူပေ
လိမ့်မည်၊ ယခုခေတ်သင်ဓုန်းအိမ်နှင့် မတူ။]

ဝါ-တစ်နည်း၊ ဖလကတ္ထဝိကသဏ္ဌာနော-ပျဉ်ချပ်အိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။
ဟတ္ထဂုံလိတ္တစော-လက်ချောင်းအရေသည်၊ ကုဗ္ဗိကာကောသကသဏ္ဌာနော-သံ
ကောက်အိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဂီဝတ္ထစော-လည်ပင်းအရေသည်၊ ဂလကဉ္စက-
ကဏ္ဌာနော-လည်စွပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ-လည်ပတ်အိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ မုခတ္ထစော-
မျက်နှာအရေသည်၊ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓေါ-အပေါက်ကြီး အပေါက်ငယ်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ-
၍) ကိဋကုလကသဏ္ဌာနော-ပိုးကောင်ကလေးတို့၏ အသိုက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။
သီသတ္ထစော-ဦးခေါင်းအရေသည်၊ ပတ္တတ္ထဝိကသဏ္ဌာနော-သပိတ်အိတ်သဏ္ဌာန်
ရှိ၏။ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ တစပရိဂ္ဂဏှကေန-ဉာဏ်ဖြင့်အရေကို သိမ်းဆည်းသော၊ ယောဂါ-
ဝစရေန-ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥတ္တရောဌတော-အထက်နှုတ်ခမ်းမှ၊ ပဌာယ-
၍၊ ဥပရိမုခံ-အထက်သို့ရှေးရှု၊ ဉာဏ်-ဉာဏ်ကို၊ ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ ပဌမံ-
နလာဋစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ တာဝ-အစဉ်အတိုင်း၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ပရိယော-
နန္နိတွာ-မြှေးယှက်၍၊ ဌိတိစမ္ပ-တည်သောအရေကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ-ပိုင်းခြား
မှတ်သားထိုက်၏၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ နလာဋဌိစမ္ပံ-နဖူးအရိုး၏အရေကို၊
(ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ) တတော၊ ထဝိကာယ-အိတ်၌၊ ပက္ခိတပတ္တဿ စ-
ထည့်အပ်သော သပိတ်၏လည်းကောင်း၊ ထဝိကာယ စ-၏လည်းကောင်း၊
အန္တရေန-အကြား၌၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ (ပဝေသေတိ) ဣဝ-သွင်းသကဲ့သို့၊ (တထာ-
တူ) သီသဌိကဿ စ-ဦးခေါင်းအရိုး၏လည်းကောင်း၊ သီသစမ္ပဿ စ-
ဦးခေါင်းအရေ၏လည်းကောင်း၊ အန္တရေန-အကြား၌၊ ဉာဏ်-ဉာဏ်ကို၊
ပေသေတွာ-စေလွှတ်၊ အဌိကေန-အိုးနှင့်၊ သ ဝိတကွ၊ စမ ဝ -၏၊
ဧကာဗဒ္ဓဘာဝံ-တစ်စပ်တည်း စပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝိယောဇေန္တေန-ခွဲလျက်၊
သီသစမ္ပံ-ကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ တတော-၌၊ ခန္ဓစမ္ပံ-ပန်းအရေကို၊ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ)
တတော၊ အနုလောမေန-အနုလုံအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပဋိလောမေနစ-
ပဋိလုံ အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဒက္ခိဏဟတ္ထစမ္ပံ-လက်၍၏အရေကို၊
(ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ) အထ-ထိုမှနောက်၌၊ တေနေဝ နယေန-
ထိုအနုလုံပဋိလုံနည်းဖြင့်ပင်၊ ဝါမဟတ္ထစမ္ပံ-လက်ဝဲလက်၏ အရေကို၊
(ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ)။

တတော၊ ပိဋိစမ္ပံ-ကျောက်ကုန်းရေကို၊ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ) တံ တံ-ထိုထိုအရေကို၊
ဝဝတ္ထပေတွာ-၍၊ အနုလောမေန စ၊ ပဋိလောမေန စ၊ ဒက္ခိဏပါဒစမ္ပံ-
လက်၍၏အရေကို၊ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ) အထ-ထိုမှနောက်၌၊ တေနေဝ နယေန-

ဖြင့်ပင်၊ ဝါမပါဒစမ္ပ-လက်ဝဲခြေ၏အရေကို၊ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ) တတော၊ အနုက္ကမေ-
နေဝ-အစဉ်အားဖြင့်ပင်၊ ဝတ္ထိဥဒရဟဒယဂီဝစမ္မာနိ-သိုအိမ်၏အရေ (လိင်အိတ်၏
အရေ၊) ဝမ်းဗိုက်၏အရေ၊ ရင်၏အရေ၊ လည်းပင်း၏အရေတို့ကို၊ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာနိ၊
အထ၊ ဂီဝါစမ္မာနန္တရံ-လည်ပင်းအရေ၏အခြားမဲ့၌၊ ဟေဋ္ဌိမဟနုစမ္ပံ-အောက်၌
ဖြစ်သောမေးရိုး၏အရေကို၊ ဝဝတ္ထပေတွာ-၍၊ အရောဌပရိယောသာနံ-အောက်
နှုတ်ခမ်း၏ အဆုံးသို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ နိဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ-ပြီးဆုံးစေထိုက်၏
ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဩဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ-ပေါ်လွင်သည်ထက်ပေါ်လွင်အောင်၊ ပရိဂ္ဂ-
ကျန္တဿ-ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သုခုမမ္ပိ-သိမ်မွေ့
သည်လည်းဖြစ်သော အရေသည်၊ပါကဋံ၊ ဟောတိ။

ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတော၊ ဩကာသလောကတော သကလသရီရံ
ပရိယောနန္တိတွာ-မြှေးယှက်၍၊ ဌိတော၊ ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊
ပတိဌိတတလေန-တည်ရာအပြင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ အာကာသေန-ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နော၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဿ-ထိုအရေ၏၊
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ-တည်း၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါပန-ကား၊ ကေသသဒိသောယေဝ၊
မံသန္တိ-ကား၊ နဝမံသပေသိသတာနိ-ကိုးရာသောအသားတစ်တို့သည်၊ (အတ္ထိ-
ကုန်၏၊) တံသဗ္ဗမ္ပိ-ထိုအလုံးစုံသောအသားတစ်သည်လည်း၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊
ရတ္တံ-နီ၏၊ ကိသုကပုပ္ဖသဒိသံ-ပေါက်ပန်ပွင့်နှင့်တူ၏၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊
ဇယံပိဏ္ဏိကမံသံ-သလုံးမြင်းခေါင်းအသားစိုင်၏ အသားသည်၊ တာလပဏ္ဏပုဋ-
ဘတ္တသဏ္ဌာနံ-ထန်းရွက်ဖြင့်ထုပ်အပ်သော ထမင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ [တာလပဏ္ဏေန
+ပုဋံ တာလပဏ္ဏပုဋံ၊ တာလပဏ္ဏပုဋ္ဌ+တံ+ဘတ္တဉ္စာတိ တာလပဏ္ဏပုဋဘတ္တံ၊
တာလပဏ္ဏိ ပုဋဘတ္တသဏ္ဌာနန္တပိ ပါဌော၊ သောယေဝဏ္ဏော၊ ယောဇနာ၊ ဥရိရမံသံ-
ပေါင်သားသည်၊ နိသဒပေါတကသဏ္ဌာနံ-ဆေးကြိတ်ကျောက်လုံးငယ်သဏ္ဌာန်
ရှိ၏၊ အာနိသဒမံသံ-တင်ပါးသားသည်၊ ဥဒ္ဒနကောဋိသဏ္ဌာနံ-ဖိုခနောက် အစွန်း
သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ပိဌိမံသံ-ကျောက်ကုန်းသားသည်၊ တာလဂုဠပဋလသဏ္ဌာနံ-
ထန်းသီးလုံး၏ အဆံအလွှာသဏ္ဌာန်ရှိ၏။

တာလဂုဠပဋလသဏ္ဌာနံ။ ။ မှည့်နေသော ထန်းသီးလုံးကို
“တာလဂုဠ”ဟု ဆို၏၊ ထိုထန်းသီးလုံးကို ခွဲလိုက်သောအခါ အတွင်း၌ ထန်းသီးဆံရှိ၏၊
ထိုထန်းသီးဆံသည် ဟိုဘက်တစ်လွှာ ဒီဘက်တစ်လွှာ ၂-လွှာကွဲ၏၊ ထိုထန်းသီးအဆံသည်
မခြောက်သေးလျှင် ထူ၍နေသောကြောင့်၊ ပိဌိမံသနင့်မတူတတ်သေး၊
ဖျာပေါ်၌အခြောက်လှန်း၍ ခြောက်သွား သောအခါ ကျောပိုင်းအရပ်သည် ပိဌိမံသနင့်
သဏ္ဌာန်တူ၏၊ ထို့ကြောင့် “တာလဂုဠပဋလသဏ္ဌာနံ”ဟု ဆိုသည်၊ မှီကာ၌လည်း
ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ဖွင့်ထားသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “ဂုဠ”အရ တင်လဲ ထန်းလျက်ကို
ယူသွားလေသည်။

ဖာသုကဒ္ဒယမံသံ-နံရိုး-၂-ဖက် အပေါင်း၏အသားသည်၊ ကောဋ္ဌလိကာယ-
 ကျီ၏၊ [ကောဋ္ဌလိကာယာတိ ကုသလဿ၊-ယောဇနာ၊] ကုစ္ဆိယံ-ဝမ်း၌၊ တနုမတ္တိ-
 ကာလေပနသဏ္ဌာနံ-ပါးပါးသုတ်လိမ်းအပ်သော မြေညက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ [စပါး
 ကျီစသည်တို့၏ အတွင်း၌ ပါးပါးသုတ်လိမ်းအပ်သောမြေညက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊]
 ထနမံသံ-သားမြတ်အသားသည်၊ ဝဋ္ဋေတွာ-လုံး၍၊
 အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဍာသဏ္ဌာနံ-အောက်သို့ပစ်ချအပ်သော
 မြေညက်စိုင်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဗာဟုဒ္ဒယမံသံ-လက်ရုံး ၂-ဖက်အပေါင်း၏
 ကြွက်သားသည်၊ ဒီဂုဏံ-၂-ဆတက်၊ ဝါ-၂-ထပ်၊ ကတွာ-၍၊
 ဌပိတနိစ္စမဟာမူသိကသဏ္ဌာနံ-ထားအပ်သော အရေမရှိသောကြွက်ကြီး
 သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဩဠာရိကောဠာရိကံ-
 ပေါ်လာသည်ထက်ပေါ်လွင်သော၊ မံသံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ-
 ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သုခုမမ္ပိ-
 သိမ်မွေ့သောအသားသည်လည်း၊ (တစ်နည်း)သိမ်မွေ့သော အတွင်း ကောဋ္ဌာသ
 အသားသည်လည်း၊ ပါကဋံ ဟောတိ၊ ဒီသတော ဒီသု ဒီသာသု ဇာတံ၊
 ဩကာသတော၊ သာဓိကာနိ-အပိုအလွန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏိ
 အဋ္ဌိသတာနိ-သုံးရာသောအရိုးတို့ကို၊ အနုလိမ္မေတွာ-အစဉ်အတိုင်း လိမ်းကျံ၍၊
 ဝါ-အစဉ်အတိုင်းကပ်ငြိ၍၊ ဌိတံ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အဋ္ဌိသဃံာတေ-
 အရိုးအပေါင်း၌၊ ပတိဋ္ဌိတတလေန-တည်သောအပြင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-
 ၌၊ တစေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-၌၊ အညမညေန-အသားအချင်းချင်းဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဿ-ထိုအသား၏၊ သဘာဂ-
 ပရိစ္ဆေဒေါ-တည်း၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ ကေသသဒိသော။

နှာရူတိ-ကား၊ နဝနာရုသတာနိ-ကိုးရာသောအကြောင်းတို့သည်၊ (အတ္ထိ)
 ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ နှာရူ-အကြောတို့သည်၊ သေတာ-
 ဖြူကုန်၏၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ နှာနသဏ္ဌာနာ-အမျိုးမျိုးသောသဏ္ဌာန်ရှိ
 ကုန်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတေသု-ဤအကြောတို့တွင်၊ ဂီဝါယ-လည်ပင်း၏၊ ဥပရိဘာဂ-
 တော-အထက်အဖို့မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ပဉ္စ-ငါးချောင်းကုန်သော၊ မဟာနှာရူ-အကြော
 ကြီးတို့သည်၊ သရီရံ-ကို၊ ဝိနန္ဒမာနာ-ဖွဲ့ကျက်ကုန်လျက်၊ ဟဒယဿ-ရင်ဘတ်၏၊
 ပုရိမပဿေန-ရှေ့နံပါးဖြင့်၊ ဩတိဏ္ဏာ-အောက်သို့သက်ကုန်၏၊ ပဉ္စ (မဟာနှာရူ၊
 သရီရံ၊ ဝိနန္ဒမာနာ၊ ဟဒယဿ) ဒက္ခိဏပဿေန-လက်ျာနံပါးဖြင့်၊ (ဩတိဏ္ဏာ)
 ပဉ္စ (မဟာနှာရူ သရီရံ ဝိနန္ဒမာနာ ဟဒယဿ) ဝါမပဿေန-လက်ဝဲနံပါးဖြင့်၊
 (ဩတိဏ္ဏာ) ဒက္ခိဏဟတ္ထံ-လက်ျာလက်ကို၊ ဝိနန္ဒမာနာပိ-ဖွဲ့ကျက်သောအကြော
 တို့သည်လည်း၊ ဟတ္ထဿ-၏၊ ပုရိမပဿေန-ဖြင့်၊ ပဉ္စ-ငါးချောင်းသောအကြော
 တို့လည်းကောင်း၊ [“ဣတိ ဧဝံ”၌စပ်၊] ပစ္ဆိမပဿေန-ဖြင့်၊ ပဉ္စ-တို့လည်းကောင်း၊
 ဝါမဟတ္ထံ-လက်ဝဲလက်ကို၊ ဝိနန္ဒမာနာပိ-တို့သည်လည်း၊ တထာ-ထိုအတူ
 သန္ဓော (၅) ၁-၂၉၀

ငါးချောင်းစီတို့လည်းကောင်း၊ ဒက္ခိဏပါဒ်-လင်္ကာခြေကို၊ ဝိနန္ဒမာနာပိ-တို့သည်လည်း၊ ပါဒဿ-၏၊ ပုရိမပဿေန-ဖြင့်၊ ပဉ္စ-တို့လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမပဿေန-ဖြင့်၊ ပဉ္စ-တို့လည်းကောင်း၊ ဝါမပါဒ်-လက်ဝဲခြေကို၊ ဝိနန္ဒမာနာပိ-တို့သည်လည်း၊ တထာ-ထိုအတူ ငါးချောင်းစီတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သရီရဓာရကာနာမ-ကိုယ်ကိုဆောင်တက်ကုန်သည်မည်သော၊ သဌိ-၆၀-သော၊ မဟာနာရူ-တို့သည်၊ ကာယံ-ကို၊ ဝိနန္ဒမာနာ-ကုန်လျက်၊ ဩတိဏ္ဏာ၊ ယေ-အကြင်အကြောတို့ကို၊ ကဏ္ဍရာနိပိ-အကြောမတို့ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စန္တိ၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ တေ-ထို အကြောမတို့သည်၊ ကုဏ္ဍလမကုဋသဏ္ဌာနာ-သင်းခွေငုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ (တစ် နည်း) ကဏ္ဍလမကုဋသဏ္ဌာနာ-ရွှေပန်းငုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

ပန-ဆက်၊ အညေ-ခြောက်ဆယ်သော အကြောမတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ တံ တံ ပဒေသံ-ထိုထိုအရပ်ကို၊ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ-လွမ်းမိုး၍၊ ဌိတာ-ကုန်သော၊ တတော-ထိုခြောက်ဆယ်သောအကြောမတို့ထက်၊ သုခုမတရာ-သာ၍ သိမ်မွေ့သောအကြောတို့သည်၊ သုတ္တရဇ္ဈကသဏ္ဌာနာ-ချည်ဖြင့်ကျစ်အပ်သော ကြိုးငယ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ တတော-ထိုသာ၍သိမ်မွေ့သော အကြောတို့ထက်၊ သုခုမတရာ-သာ၍ သိမ်မွေ့သောအကြောတို့သည်၊ ပူတိလတာ-သဏ္ဌာနာ-နွယ်ပုပ်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏၊ [“တကျစ်နွယ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏”ဟုလည်း ရှေးနိဿယပေး၏] အညေ-ကုန်သော၊ တတော-ထိုအကြောတို့ထက်၊ သုခုမတရာ-တို့သည်၊ မဟာဝိဏာတန္တိ သဏ္ဌာနာ-စောင်းကြိ၏ ညှိသဏ္ဌာန်ရှိ ကုန်၏၊ အညေ-အခြားသောအကြောတို့သည်၊ ထူလသုတ္တကသဏ္ဌာနာ-တုတ် သော ချည်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ ဟတ္ထပါဒ ပိဌိယံ-လက်ဖမိုး ခြေဖမိုး၌၊ နာရူ-တို့သည်၊ သကုဏပါဒသဏ္ဌာနာ-ငှက်ခြေသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏၊ သီသနာရူ-ဦးခေါင်း အကြောတို့သည်၊ ဒါရကာနံ-သူငယ်တို့၏၊ သီသဇာလက သဏ္ဌာနာ-ဦးခေါင်း၌ စွပ်အပ်သော ဇာကွန်ယုက်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ ပိဌိနာရူ-ကျောက်ကုန်း အကြောတို့သည်၊ အာတပေ-နေပု၌၊ ပသာရိတအလ္လ ဇာလသဏ္ဌာနာ-ဖြန်အပ် သောစိုသော ဇာကွန်ယုက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏၊ အဝသေသာ-ကုန်သော၊ တံ တံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂီနုဂတာ-ထိုထိုအင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊ နာရူ-တို့သည်၊ သရီရေ-၌၊ ပဋိမုက္ကဇာလကဉ္စကသဏ္ဌာနာ-စွပ်အပ်သော ဇာသင်တိုင်းသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏၊ [ကိုယ်၌ကျပ်နေသောချပ်ဝတ် (အင်္ကျီရှည်)ကို “ကဉ္စက”ဟု ခေါ်၏]

ကဏ္ဍုလ ၁၆၀၊ သဏ္ဌာနာ။ ။ ကဏ္ဍုလမကုဋနာတိ ကဏ္ဍိယတိ ဆိန္ဒိယတိတိ ကဏ္ဍုလော၊ ရုက္ခော၊ ကဏ္ဍ-ဆေဒနေ၊ စမုကဏ္ဍဝဋ္ဋယာ ကုလောတိမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တေန ကုလပစ္စယော၊ ကဏ္ဍုလရုက္ခဿ ပုပ္ဖဿ မကုဋေန သဒိသာတိ အတ္ထော၊ ကဏ္ဍုလောတိ ဝါ ကနကပုဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊ ကဏ္ဍုလောတိ ဝါ ကနကပုဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊ ကဏ္ဍုလတိပိ အတ္ထိ။ -ယောဇနာ။ သမ္မော (၅) ၁-၂၉၀

ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတာ၊ ဩကာသတော သကလသရီရေ၊ အဋ္ဌိနိ-
 တို့ကို၊ အာဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ ဌိတာ၊ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဋ္ဌာ တိဏ္ဍံ၊ အဋ္ဌိသတာနိ-
 သုံးရာသော အရိုးတို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ပတိဋ္ဌိတတလေဟိ-တည်သောအပြင်တို့ဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ မံသစမ္မာနိ-အသားအရေတို့ကို၊ အာဟစ္စ-တိခိုက်၍၊ ဌိတ-
 ပဒေသေဟိ-တည်သော အရပ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-၌၊ အညမညေန-
 အကြောအချင်း ချင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ အယံ-ကား၊ နေသံ-ထိုအကြော
 တို့၏၊ သဘာဂ-ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ ကေသသဒိသောယေ။

အဋ္ဌိတိ-ကား၊ ဒွတ္တိသ-သော၊ ဒန္တဋ္ဌိနိ-သွားအရိုးတို့ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ [သွား
 အရိုးတို့ကို ဒန္တာအရ၌ ပါပြီးဖြစ်၍ ကြဉ်ရသည်၊] အဝသေသာနိ-ကုန်သော၊
 [“တိမတ္တာနိ အဋ္ဌိသတာနိ”၌စပ်၊] စတုသဋ္ဌိ-၆၄-ချောင်းသော၊ ဟတ္ထဋ္ဌိနိ-
 လက်အရိုး တို့လည်းကောင်း၊ [“ဣတိဇဝံ”၌စပ်၊] စတုသဋ္ဌိ-သော၊ မံသနိသိတာနိ-
 အသား၌ မှီကုန်သော၊ မုဒုအဋ္ဌိနိ-နှူးညှသော အရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ-
 နှစ်ချောင်းကုန် သော၊ ပဏှိကဋ္ဌိနိ-ဖနှောင့်ရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဧကကသ္မိ-သော၊
 ပါဒေ-၌၊ ဒွေ-နှစ်ချောင်းကုန်သော၊ [ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ “ဒွေ ဒွေ”ဟု ရှိ၏၊] ဂေါပကဋ္ဌိနိ-
 ခြေဖမုက်အရိုး တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဇဂ်ဋ္ဌိနိ-
 ခြေသလုံးအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိနိ-
 ပုဆစ်ဦးဝန်းအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ ဌိရုဋ္ဌိနိ-ပေါင်အရိုးတို့လည်း ကောင်း၊
 ဒွေ၊ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနိ-ခါးအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌာရသ-၁၈-ချောင်းကုန်သော၊
 ပိဋ္ဌကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ-ကျောက်ဆူးအရိုးတို့လည်း ကောင်း၊ စတုဝိသတိ-၂၄-ချောင်း
 သော၊ ဖာသုကဋ္ဌိနိ-နံရိုးတို့လည်းကောင်း၊ စုဒ္ဒသ-ကုန်သော၊ ဥရုဋ္ဌိနိ-ရင်ဘတ်အရိုး
 တို့လည်းကောင်း၊ ဧကံ-သော၊ ဟဒယဋ္ဌိ-ရင်ဝအရိုးလည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ အက္ခကဋ္ဌိနိ-
 ညှပ်အရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိ-ပခုံးစွန်းအရိုးတို့လည်းကောင်း၊
 [ယောဇနာ၌ “ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိတိ အက္ခကာနံ ဒွိသု ကောဋ္ဌိသု အဋ္ဌိနိ”ဟု ဖွင့်၏၊
 ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိဟု ရှိလျှင် ကောဋ္ဌိ+အဋ္ဌိနိဟု ပုဒ်ဖြတ်ရသောကြောင့် ကောင်း၏၊
 ကောဋ္ဌိဋ္ဌိနိဟု ရှိလျှင်လည်းကောင်းသည်ပင်။]

ဒွေ၊ ဗာဟုဋ္ဌိနိ-လက်မောင်းအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဒွေ-၂-ချောင်း ၂-
 ချောင်းကုန်သော၊ အဂ္ဂဗာဟုဋ္ဌိနိ-လက်မောင်းအဖျားအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ သတ္တ-
 ၇-ချောင်းကုန်သော၊ ဂီဝဋ္ဌိနိ-လည်ပင်းအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ ဟနုကဋ္ဌိနိ-
 အထက်မေး အောက်မေး အရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဧကံ-သော၊ နာသိကဋ္ဌိ-
 နှာခေါင်းအရိုးလည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ အက္ခိဋ္ဌိနိ-မျက်ကွင်းအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊
 ကဏ္ဍဋ္ဌိနိ-နားအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဧကံ၊ နလာနဋ္ဌိ-နဖူးရိုးလည်းကောင်း၊ ဧကံ၊
 မုဒ္ဒဋ္ဌိ-ဦးထိပ်အရိုးလည်းကောင်း၊ နဝ-၉-ခုကုန်သော၊ သိသကပါလဋ္ဌိနိ-
 ဦးခေါင်းခွံအရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဇဝံ-သို့၊ တိမတ္တာနိ-၃-ခု အတိုင်းအရှည်ရှိ
 ကုန်သော၊ အဋ္ဌိသတာနိ-အရိုးအရာတို့သည်၊ (အရိုးသုံးရာတို့ သည်၊) (အတ္တိ)။

သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ တာနိ-ထိုအရိုးတို့သည်၊ ဝဏ္ဏတော သေတာနိ၊ သဏ္ဌာန-
 တော နာနာသဏ္ဌာနာနိ-အမျိုးမျိုးသောသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟိ-ချဲ့၊ တတ္ထ-ထိုအရိုး
 တို့တွင်၊ အဂ္ဂပါဒဂုံလိဋ္ဌိနိ-ခြေချောင်းအဖျား၏ အရိုးတို့သည်၊ ကတကဗီသဏ္ဌာ-
 နာနိ-ခပေါင်းအစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [ယောဇနာ၌ “ပိပ္ပလိဗီသေဒိသသဏ္ဌာနာနိ-
 ညောင်ကြတ်စေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏” ဟု ဆို၏] တဒနန္တရာနိ-ထိုခြေချောင်းအဖျား
 အရိုးတို့၏ အခြားမဲ့ဖြစ်ကုန်သော၊ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ-အလယ်ဖြစ်သော ခြေဆစ်အရိုး
 တို့သည်၊ ပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ-ပိန္နစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ-အရင်းဖြစ်သော
 ခြေဆစ်အရိုးတို့သည်၊ ပဏဝသဏ္ဌာနာနိ-ထက်စည်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌပါဒဋ္ဌိနိ-
 ခြေဖမိုးအရိုးတို့သည်၊ ကောဋ္ဌိတကဏ္ဍလကန္ဓရာသိသဏ္ဌာနာနိ-နပ်နပ်စင်းအပ်
 သော ကြာစွယ်ကြာရင်းတို့၏အစုသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [ကဏ္ဍလဿ+ကန္ဓာ၊
 ကဏ္ဍလကန္ဓာ၊ ကောဋ္ဌိတောစ+တေ+ကဏ္ဍလကန္ဓာ စာတိ ကောဋ္ဌိတကဏ္ဍလ-
 ကန္ဓာ၊ တေသံ ရာသိ၊ တေန သဏ္ဌာနာနိ-ယောဇနာ] ပဏိကဋ္ဌိ-ဖနောင့်
 အရိုးသည်၊ ဧကဋ္ဌိဖလဗီသဏ္ဌာနံ-တစ်စေ့သာရှိသော ထန်းသီး၏ အစေ့သဏ္ဌာန်
 ရှိ၏။ ဂေါပကဋ္ဌိနိ-ဖမျက်နှစ်ခုအရိုးတို့သည်၊ ဗန္ဓကီဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနာနိ-အစုံ
 ဖွဲ့အပ်သော ဂေါလီလုံးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဇယ်ဋ္ဌိနိ-ခြေသလုံးအရိုးတို့၏။ ဂေါပက-
 ဋ္ဌိသု-ဖမျက်ရိုးတို့၌၊ ပတိဋ္ဌိတဌာနံ-တည်သောအရပ်သည်၊ အပနီတတစသန္ဓိက-
 ဋ္ဌိရသဏ္ဌာနံ-ဖယ်အပ်သော အခွံရှိသော သင်ပေါင်းညောက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ [ရွေး
 နိဿယ၌ “အနုပနီတတစသိန္ဓိကဋ္ဌိရသဏ္ဌာနံ-မပယ်အပ်သော အခွံရှိသောသင်
 ပေါင်း ညောက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏” ဟု ပေး၏။] ခုဒ္ဒကဇယ်ဋ္ဌိကံ-ငယ်သောခြေသလုံး
 အရိုးသည်၊ ဓနုကဒဏ္ဍသဏ္ဌာနံ-လေးငယ်၏ အရိုးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ မဟန္တံ-ကြီးသော
 ခြေသလုံးအရိုးသည်၊ မိလာတသပွပိဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ-ညှိုးနေသောမြွေ၏ကျောက်ကုန်း
 သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိ-ပုဆစ်ဒူးဝန်းအရိုးသည်၊ ဧကတော-တစ်ဖက်၌၊
 ပရိက္ခိဏ-ဖေဏကသဏ္ဌာနံ-ကုန်သော ရေမြှုပ်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ-
 ပဲ့သောရေမြှုပ်ငယ် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။

တတ္ထ-ထိုပုဆစ်ဒူးဝန်းအရိုးတို့တွင်၊ ဇင်္ဂဋ္ဌိကဿ-မြင်းခေါင်းအရိုး၏၊ ပတိဋ္ဌိတ-
 ဌာနံ-အတွင်းသို့ဝင်၍ တည်သောအရပ်သည်၊ အတိမိဏဂ္ဂဂေါသိင်္ဂသဏ္ဌာနံ-
 မထက်သော အဖျားရှိသော နွားဦးချိုသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥရုဋ္ဌိ-ပေါင်အရိုးသည်၊
 ဒုတ္တစ္ဆိတဝါသိပရသုဒဏ္ဍကသဏ္ဌာနံ-မကောင်းသဖြင့် ရွှေအပ်သော ဒါးရိုး၊
 ပုဆိန်ရိုးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တဿ-ထိုပေါင်အရိုး၏၊ ကဋ္ဌိဋ္ဌိမိ-ခါးအရိုး၌၊ ပတိဋ္ဌိတဌာနံ-
 အတွင်းသို့ဝင်၍ တည်သောအရပ်သည်၊ ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနံ-ကစားကြောင်း
 ဂေါလီလုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တေန-ထိုပေါင်အရိုးသည်၊ [“ပတိဋ္ဌိတ”၌စပ်] ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော-
 ခါးအရိုး၏ [“ဌာနံ”၌စပ်] ပတိဋ္ဌိတဌာနံ-စွဲမှီတည်နေအပ်ရာအရပ်သည်၊ အဂ္ဂစ္ဆိန္ဒ-

မဟာပုန္ဏာဂဗလသဏ္ဌာနံ-ဖြတ်အပ်ပြီးသော အဖျားရှိသော ပုန်းညက်သီးသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ [ယောဇနာ၌ “တေနာတိ ဦရဋ္ဌိနာ ပတိဋ္ဌိတဏှတိပဒေ ကရဏံ”ဟု ဖွင့်၏။ မိမိကား ပတိဋ္ဌိတ၏ကရိုဏ်းမဖြစ်သင့်သောကြောင့် တေနကို ကတ္တားအနက် ပေး၍ “ပတိဋ္ဌိတ-စွဲမှီတည်နေအပ်ရာ”ဟုပေးလိုက်ပါသည်။] ကဋကဋ္ဌိနိ-ခါးအရိုး တို့သည်။ ဒွေပိ-၂-ချောင်းတို့သည်လည်း။ ဧကာဗဒ္ဓါနိ-တစ်တည်းစပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ-၍၊ ကုမ္ဘကာရဥဒ္ဓနသဏ္ဌာနာနိ-အိုးထိန်းသည်တို့၏ ဖိုခနောက်သဏ္ဌာန်ရှိ ကုန်၏။ ပါဠိယေက္ကံ-အသီးသီးတစ်ချောင်းစီ၊ ဝါ-တစ်ချောင်းစီ တစ်ချောင်းစီ၊ ကမ္မာရကုဋ္ဌယောတ္တသဏ္ဌာနာနိ-ပန်းဘဲသမားတို့၏ သံတူကိုချည်ကြောင်း ကြိုး သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ကောဋိယံ-အစွန်း၌၊ ဌိတအာနိသဒဌိ-တည်သောတင်ပါးအရိုး သည်။ အဓောမုခံ-အောက်၌မျက်နှာရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဂဟိတသပ္ပဇဏ- သဏ္ဌာနံ-ယူအပ်သော မြွေပါးပျဉ်းသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ) သတ္တေသု-၇-ပါး ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ ဆိဒ္ဓ္ဌါဝဆိဒ္ဓံ-အပေါက်ကြီးအပေါက်ငယ်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိကဏှကဋ္ဌိနိ-ကျောက်ဆူးအရိုးတို့သည်။ အဗ္ဘန္တရတော-အတွင်းမှစ၍၊ ဥပရူပရိ- အဆင့်ဆင့်၊ ဌပိတသီသကပဋ္ဌဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ-ရစ်ပတ်၍ထားအပ်သော သလွဲမည်းအပြားသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဗာဟိရတော-အပြင်အပမှ စ၍၊ (ဥပရူပရိ) ဝဋ္ဌနာဝဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ-ယောက်လုံးတို့၏အစဉ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဝါ-ဗူးတားတို့၏ အစဉ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဝဋ္ဌနာဝဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ-လုံးသောကြာရိုး သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏”ဟု ပေးလေ၏။ ဋီကာနှင့်မညီ။] တေသံ-ထို ကျောက်ဆူးရိုးတို့၏ အန္တရန္တရ-အကြားအကြား၌၊ ကကစဒန္တသဒိသာ-လွှဲသွားနှင့်တူကုန်သော၊ ဒွတ္တယော-၂-ခု ၃-ခုကုန်သော၊ ကဏှကာ-ဆူးတို့သည်။ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

စတုဝိသတိယာ-၂၄-ချောင်းသော၊ ဖာသုကဋ္ဌိသု-နံရိုးတို့တွင်၊ အပရိပုဏ္ဏာနိ- မပြည့်သော အရိုးတို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏာအသိတသဏ္ဌာနာနိ-မပြည့်သော တင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ [အပရိပုဏ္ဏာ+တံ+အသိတဉ္စစာတိ အပရိပုဏ္ဏာအသိတံ၊ အပရိပုဏ္ဏဒတ္တေန သဒိသာနိတိ အတ္ထော။-ယောဇနာ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “အပရိပုဏ္ဏာအသိသဏ္ဌာနာနိ-မပြည့်စုံသောသန်လျက်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏”ဟု

ဥပရူပရိ ၊ပေ၊ ဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ။ ။ ဥပရူပရိကို ဌပိတ၌စပ်၊ သီသကပဋ္ဌ- ဝေဌကကို မူလဋီကာ၌ “ဝေဌေတွာ ဌပိတသီသမယံ”ဟု ဖွင့်၏။ သလွဲမည်းဖြင့် ပြုအပ်သော အပြား၊ ဝါ-သလွဲမည်းအပြားဟု မှတ်ပါ။ ထိုအတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေးထားသည်။ ရှေး အဌကထာနိဿယ၌ကား “သီသကပဋ္ဌနဖူးသင်းကျစ်ပြား”ဟု ပေးလေ။

ပေးလေ၏။ ပရိပုဏ္ဏာနိ-ပြည်သောအရိုးတို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏာသိတသဏ္ဌာနာနိ-
ပြည်သောတဇင်သဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံသော နံရိုးတို့သည်လည်း၊
ဩဒါတကုတ္တဋ္ဌဿ-ကြက်ဖြူ၏။ ပသာရိတပက္ခသဏ္ဌာနာနိ-ဆန့်အပ်သော
အတောင်သဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။

စုဒ္ဒသ-၁၄-ချောင်းကုန်သော၊ ဥရုဠိနိ-ရင်ဘက်အရိုးတို့သည်။ ဇိဏ္ဏသန္ဓ-
မာနိကပဉ္စရသဏ္ဌာနာနိ-အိုသောသန်လျင်း၏ ခရိုင်သဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။ [“ဆွေးမြည်
ပြီးသော ရထားချိုင့်သဏ္ဌာနိရှိကုန်၏”ဟု ရှေးနိဿယပေး၏။] ဟဒယဋ္ဌိ-ရင်ချိုင့်
အရိုးသည်။ ဒဗ္ဗိဖဏသဏ္ဌာနိ-ယောင်းမပါးပျဉ်းသဏ္ဌာနိရှိ၏။ အက္ခကဋ္ဌိနိ-ညက်
အရိုးတို့သည်။ ဒုဒ္ဒကလောဟဝါသိဒဏ္ဌာဏ္ဌာနာနိ-ငယ်သောကြေးဖြင့်ပြအပ်သော
ပဲခွပ်အရိုးသဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။ ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိ-ပခုံးစွန်အရိုးတို့သည်။ ဧကတော-
တစ်ဖက်၌။ ပရိက္ခိဏသီဟဠကုဒါလသဏ္ဌာနာနိ-ကုန်ပြီတော
သီဟိုဠ်ပေါက်တူးသဏ္ဌာနိရှိ ကုန်၏။ ဗာဟုဋ္ဌိနိ-လက်မောင်းအရိုးတို့သည်။
အာဒါသဒဏ္ဌာကသဏ္ဌာနာနိ-ကြေးမုံ အရိုးသဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။ အဂ္ဂဗာဟုဋ္ဌိနိ-
လက်မောင်းဖျားအရိုးတို့သည်။ ယမက-တာလကန္ဓသဏ္ဌာနာနိ-အစုံဖြစ်သော
ထန်းမြစ်သဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။ မဏိဗန္ဓုဋ္ဌိနိ-လက်ကောက်ဝတ် အရိုးတို့သည်။
ဧကတော-၌။ အလ္လိယာပေတွာ-ငြိကပ်စေ၍။ ဌပိတသီသကပဋ္ဌ-
ဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ-ရစ်ပတ်၍ထားအပ်သော သလုံမည်း အပြားသဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။
[ရှေးနိဿယ၌ “သီသကပဋ္ဌ-နဖူးသင်းကျစ်ပြား”ဟုပင် ပေးလေ၏။]

ပိဋ္ဌိဟတ္ထဋ္ဌိနိ-လက်ဖမိုးအရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိတကဏ္ဍလကန္ဓရာသိ-
သဏ္ဌာနာနိ-နှပ်နှပ်စဉ်းအပ်သော ကြာစွယ်ကြာရင်းတို့၏အစုသဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။
[ရှေး၌ ကဏ္ဍလကန္ဓဟု ပြင်ခဲ့သည်။] ဟတ္ထဂုံလီသု-လက်ချောင်းတို့တွင်၊ မူလ-
ပဗ္ဗဋ္ဌိနိ-အရင်းဖြစ်သောလက်ဆစ်အရိုးတို့သည်။ ပဏဝသဏ္ဌာနာနိ-ထက်စည်
သဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ-အလယ်ဖြစ်သော လက်ဆစ်အရိုးတို့သည်။ အပရိ-
ပုဏ္ဏပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ-မပြည့်သော ပိန္နစေ့သဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။ အဂ္ဂပဗ္ဗဋ္ဌိနိ-အဖျား
ဖြစ်သော လက်ဆစ်အရိုးတို့သည်။ ကတကဗီဇသဏ္ဌာနာနိ-ခပေါင်းစေ့သဏ္ဌာနိ
ရှိကုန်၏။ သတ္တ-ခုနှစ်ချောင်းကုန်သော၊ ဂီဝဋ္ဌိနိ-လည်ပင်းအရိုးတို့သည်။ ဒဏ္ဍေန-
ဒုတ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-လျှိုထိုး၍၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဌပိတသီသကဋ္ဌိရ-
စက္ကလိကသဏ္ဌာနာနိ-ထားအပ်သော ဝါးညောင်စက်ဝိုင်းသဏ္ဌာနိရှိကုန်၏။
ဟေဋ္ဌိမဟနကဋ္ဌိ-အောက်မေးရိုးသည်။ ကမ္မာရာနိ-ပန်းဘဲသမားတို့၏၊ အယော-
ကူဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနိ-သံတူကို ချည်ကြောင်းကြိုးသဏ္ဌာနိရှိ၏။ ဥပရိမံ-
အထက် ၌ဖြစ်သော၊ (ဟနကဋ္ဌိ-မေးရိုးသည်။) အဝလေခနသတ္တကသဏ္ဌာနိ-
ကြံအခွံကို ခွါကြောင်းဖြစ်သော ဒါးငယ်သဏ္ဌာနိရှိ၏။

အက္ခိကူပနာသကူပဋိနိ-မျက်တွင်းအရိုး နှာခေါင်းတွင်းအရိုးတို့သည်။ အပနီတမိဉ္စတရူဏတာလဋ္ဌိတဏှာနာနိ-ဖယ်အပ်သောအဆံရှိသော နုသော ထန်းစေ့သဏှာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋ္ဌဋ္ဌိ-နဖူးအရိုးသည်။ အစောမုခဌပိတသင်္ခ-ထာလကကပါလသဏှာနံ-အောက်သို့ အဝမူ၍ထားအပ်သောခရုသင်း ရေသောက် ခွက်သဏှာန်ရှိ၏။ ကဏ္ဍစူဠကဋ္ဌိနိ-နားပန်းဆံစအရိုးတို့သည်။ နှာပိတစ်ခုရ-ကောသကသဏှာနာနိ-ဆတ္တာသည်တို့၏ သင်ဓုန်းအိမ် သဏှာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋ္ဌကဏ္ဍစူဠကဋ္ဌိကဋ္ဌိနိ-နားပန်းဆံစတို့၏။ ဥပရိ-အပေါ်၌၊ ပဋ္ဌဗန္ဓနော-ကာသေ-သင်းကျစ်ပြားဖွဲ့အပ်ရာအရပ်၌။ အဋ္ဌိ-သည်။ သင်္ကဋ္ဌိတယဋ္ဌပုဏ္ဏပဋ္ဌလ-ခဏ္ဍသဏှာနံ-နှစ်ဘက်၌ တွန့်ကျနေသော ရေအိုးပေါ်၌ ပြည့်သောအဝတ်လွှာ၏ တစ်ပိုင်းသဏှာန်ရှိ၏။ မုဒ္ဒဋ္ဌိ-ဦးထိပ်အရိုးသည်။ မုခစ္ဆိန္ဒဝက်-နာဠိကေရသဏှာနံ-ဖြတ်အပ်သော မျက်နှာဝရှိသော ကောက်သောအုန်းသီးသဏှာန်ရှိကုန်၏။ သီသဋ္ဌိနိ-ဦးခေါင်းအရိုးတို့သည်။ သိဗ္ဗေတွာ-ချုပ်၍၊ ဌပိတဇ္ဇေရလာဗုကဋ္ဌာဟ-သဏှာနာနိ-ထားအပ်သော ဆွေးမြည့်သောဗူးအုံသဏှာန်ရှိကုန်၏။

ဒိသတော၊ ဒီသု၊ ဒိသာသု၊ ဇာတာနိ၊ ဩကာသတော၊ အဝိသေသေန၊ အထူး မမ သာမညအားဖြင့်၊ သကလသရီရ၊ ဌိတာနိ၊ ပန-အထူးကား၊ ဝိသေသေန-အားဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအရိုးတို့တွင်၊ သီသဋ္ဌိနိ-တို့သည်၊ ဂီဝဋ္ဌိသု-တို့၌၊ ပတိဋ္ဌိတာနိ-ကုန်၏၊ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိသု (ပတိဋ္ဌိတာနိ) ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ ကဋ္ဌိဋ္ဌိသု (ပဋိဋ္ဌိတာနိ) ပဋိဋ္ဌိနိ၊ ဉိရုဋ္ဌိသု (ပဋိဋ္ဌိတာနိ) ဉိရုဋ္ဌိနိဇ္ဈကဋ္ဌိသု(ပတိဋ္ဌိတာနိ) ဇ္ဈကဋ္ဌိနိ ဇယ်ဋ္ဌိသု (ပတိဋ္ဌိတာနိ) ဇယ်ဋ္ဌိနိ ဇ္ဈကဋ္ဌိသု (ပတိဋ္ဌိတာနိ) ဂေါပကဋ္ဌိနိ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိသု (ပတိဋ္ဌိတာနိ) ပရိစ္ဆေဒတော၊ အန္တော-၌၊ အဋ္ဌိမိဉ္စေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ မံသေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂေ စ-အဖျား၌လည်း ကောင်း၊ မူလေ စ-အရင်း၌လည်းကောင်း၊ အညမညေန-အရိုးအချင်းချင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္ဒာနိ၊ အယံ-ကား၊ တေသံ-ထိုအရိုးတို့၏၊ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန ကေသသဒိသောဝ။

သင်္ကဋ္ဌိတ ပေ၊ သဏှာနံ။ ။ ယဋ္ဌေ ကုမ္ဘေ-အိုး၌၊ ပုဏ္ဏော-ပြည့်သည်တည်း၊ ယဋ္ဌပုဏ္ဏော၊ ပဋ္ဌလော စ+သော+ခဏ္ဏော စာတိ ပဋ္ဌလခဏ္ဏော၊ အဝတ်ပိုင်း၊ အိုး၏ အပြည့် ဖုံးအပ်သောအဝတ်ပိုင်း၊ ထိုအဝတ်ပိုင်းသည် နှစ်ဘက်၌ တွန့်၍ကျနေသောကြောင့် “သင်္ကဋ္ဌိတ-ယဋ္ဌပုဏ္ဏပဋ္ဌလခဏ္ဏ”ဟု ဆိုသည်။ နဖူးသင်းကျစ်ပြားဖွဲ့အပ်ရာ အရိုးသည် ရေအိုးပေါ်၌ တစ်ဝက်တည်ရှိ၍ တပိုင်းက အောက်ကျနေသော အဝတ်ပိုင်းသဏှာန်ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ “ပဋ္ဌလခဏ္ဏ”နေရာ၌ “ပဋ္ဌခဏ္ဏ”ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏။ ရေအိုးပေါ်၌ ဖုံးအပ်သော ဘေးသို့လည်း တွန့်ကျနေသော အဝတ်ပိုင်း၏ တဝက်ပုံသဏှာန်ရှိ၏-ဟူလို။

အဋ္ဌိမိဉ္ဇန္တိ-ကား၊ တေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ-တို့၏ အဗ္ဘန္တရဂတံ-အတွင်း၌ တည်သော၊ မိဉ္ဇ-ခြင်ဆီသည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုရိုးတွင်းခြင်ဆီသည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ သေတံ၊ သဏ္ဌာနတော၊ မဟန္တ မဟန္တာနံ-ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော၊ အဋ္ဌိနံ-အရိုး တို့၏၊ အဗ္ဘန္တရဂတံ-အတွင်း၌တည်သောခြင်ဆီသည်၊ ဝေဠုနာဠိယံ-ဝါးကျည် တောက်၌၊ ပက္ခိတ္တသေဒိတမဟာဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ-ထည့်အပ်သော ပြုတ်ဖြော အပ်သော ကြီးသောကြိမ်ညွန့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနံ-ငယ်ကုန် သာ၍ငယ် ကုန်သော၊ (အဋ္ဌိနံ) အဗ္ဘရဂတံ-သည်၊ ဝေဠုယဋ္ဌိပဗ္ဗေသု-ဝါးအသေး အဆစ်တို့၌၊ ပက္ခိတ္တသေဒိတတနုဝေတ္တဂ္ဂသဏ္ဌာနံ-ထည့်အပ်သော ပြုတ်ဖြောအပ်သော သေးသောကြိမ်ညွန့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဒိသတော၊ ပေါကေသသဒိသော။

ဝက္ကန္တိ-ကား၊ ဧကဗန္ဓနာ-တစ်ခုသော အဖွဲ့အညွှာရှိကုန်သော၊ ဒွေ-၂-ခု ကုန်သော၊ မံသပိဏ္ဍာ-အသားစိုင်တို့သည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုအညို့သည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ မန္တရတ္တံ-စဉ်းငယ်နီသော၊ ပါဠိဘဒ္ဒကဋ္ဌိဝဏ္ဏံ-လယ်ခေါင်ရန်းအစေ့ အဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော၊ ဒါရကာနံ-သူငယ်တို့၏၊ ယမကကီဠာဂေါဠကသဏ္ဌာနံ-အစုံ ဖြစ်သောကစားကြောင်း ဂျင်လုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧကဝဏ္ဏပဋိပဒ္ဓ- အမွှာဖလဒ္ဓယသဏ္ဌာနံ-တစ်ခုသော အညွှာ၌စပ်ဖွဲ့နေသော သရက်သီး၂-လုံး သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဒိသတော၊ ပေါ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ဂလဝါဋက-လည်မျိုမှ၊ နိက္ခန္ဓေန-ထွက်သော၊ ဧကမူလေန-တစ်ခုသောအရင်းဖြင့်၊ ထောက်-အနည်း ငယ်သော အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဒွေဓာ-၂-ဖြာ၊ ဘိန္နေန-ကွဲသော၊ ထူလနာရနာ- တုတ်သော အကြောသည်၊ ဝိနိဗဒ္ဓံ-ဖွဲ့ကျက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဟဒယမံ-နှလုံး အသားကို၊ ပရိက္ခိပိတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ဌိတံ၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဝက္ကံ-အညို့ကို၊ ဝက္က- ဘာဂေန-အညို့၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အယမဿ၊ ပေါ၊ ကေသသဒိသော။

ဟဒယန္တိ-ကား၊ ဟဒယမံသံ-နှလုံးသားသည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုနှလုံး အသား သည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ ရတ္တံ-နီသော၊ ပဒုမပတ္တပိဋ္ဌိဝဏ္ဏံ-ပဒုမ္မာကြာရွက်၏ ကျောဘက် အဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော၊ ဗာဟိရပတ္တာနိ-အပြင်အရွက်တို့ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ အစောမုခဌပိတပဒုမမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနံ-အောက်သို့မျက်နှာမူ၍ ထားအပ် သော ပဒုမ္မာကြာငုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဗဟိ-၌၊ မဌ-ညက်ညော၏၊ အန္တော-၌၊ ကေသာ-တကီဖလဿ-သဗ္ဗတ်သီး၏၊ ဝါ-ခဝဲသီး၏၊ အဗ္ဘန္တရသဒိသံ- အတွင်းအရပ်နှင့် တူ၏၊ ပညဝန္တာနံ-ပညာရှိသူတို့၏၊ (ဟဒယံ-သည်) ထောက်- အနည်းငယ်၊ ဝိကသိတံ-ပွင့်၏၊ မန္တပညာနံ-နဲ့သောပညာရှိသူတို့၏၊ (ဟဒယံ) မကုဋ္ဌိတမေဝ-အငုံပင်တည်း၊ [“မကုဋ္ဌသဏ္ဌာနံ”၌ ဆိုအပ်ခဲ့သောမကုဋ္ဌနှင့် တူသောကြောင့် သန္နိဌာနာဝဓာရဏ ထည့်၍ ဆိုသည်] စ-ဆက်၊ အဿ- ထိုနှလုံးသား၏၊ အန္တော-

အတွင်းအရပ်၌၊ ပုန္နာဂဌိပတိဌာနမတ္ထော-ပုန်းညက်စေ၏ တည်ရာ အတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ အာဝါဋကော-တွင်းငယ်သည်။ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ယတ္ထ-ယင်းတွင်းငယ်၌၊ အမူပသတမတ္တံ-တလက်ဖက်၏တဝက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ လောဟိတံ-သွေး သည်၊ သဏ္ဌာတိ-ကောင်းစွာတည်၏၊ ယံ-ယင်းသွေးကို၊ နိဿာယ-၍၊ မနောဓာတု-သည်လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏဓာတုစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထန္တိ-ဖြစ် ကုန်၏၊ [“မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့က မှီ၍ ဖြစ်သည်”ဟုဆိုသော်လည်း ထိုသွေး၌ မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တွေ ပြန့်ကြဲ၍ တည်နေသည်မဟုတ်၊ ဆရာကို တပည့်တွေက မှီသကဲ့သို့ ထိုသွေးမရှိလျှင် မနောဓာတ် မနောဝိညာဏ ဓာတ်တို့ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်“မှီသည်”ဟုဆိုသည်၊] ပန-ဆက်၊ တံ ဧတံ-ထို နှစ်လုံးသားသည်၊ ရာဂစရိတဿ-ရာဂစရိုက်ရှိသူ၏ နှစ်လုံးသားသည်၊ ရတ္တံ-နီသည်၊ ဟောတိ၊ ဒေါသစရိတဿ-သည်၊ ကာဠကံ-မည်းနက်သည်၊ (ဟောတိ) မောဟစရိတဿ-သည်၊ မံသဓောဝနဒကသဒိသံ-အသားဆေးရေနှင့်တူသည်၊ (ဟောတိ) ဝိတက္ကစရိတဿ-သည်၊ ကုလတ္ထယူသဝဏ္ဏံ-ကုလားပဲပြုတ်ရေအဆင်း ရှိ၏၊ ဝါ-ပဲတိစပ်ပြုတ်ရေအဆင်း ရှိ၏၊ သဒ္ဓါစရိတဿ-သည်၊ ကဏီကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ-မဟာလှေခါးပန်းအဆင်းရှိ၏၊ ပညာစရိတဿ-သည်၊ အစ္ဆန္တံ-ကြည်လင်သည်၊ ဝိပုသန္တံ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်၊ အနာဝိလံ-မနောက်ကျသည်၊ ပဏ္ဍရံ-ဖြူသည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၊ နိဒ္ဒေါတဇာတိမဏိ ဝိယ-အကြွင်းမဲ့ ဆေးကြောပွတ်တိုက်အပ်ပြီးသော ပတ္တမြားစစ်ကဲ့သို့၊ ဇုတိမန္တံ-အရောင် ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ခါယတိ-ထင်ရ၏၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ သရိဗ္ဗန္တရေ-ကိုယ်၏ အတွင်း၌၊ ဒွိန္ဒံ-၂-ဘက်ကုန်သော၊ ထနာနံ-သားမြက်တို့၏၊ မဇ္ဈေ ပတိဌိတံ၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ပေ၊ ကေသသဒိသော။

ယကန္တိ-ကာ၊ ယမကမံသပဋ္ဌလံ-အစုံဖြစ်သော အသားလွှာသည်၊ အတ္ထိတံ-ထိုအသည်းသည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ ရတ္တပဏ္ဍုကဓာတုကံ-အနီအဝါ ရောစပ်သော ဓာတ်သဘောရှိ၏၊ နာတိရတ္တကုမုဒဿ-အလွန်မနီသော ကုမုဒြာကြာ၏၊ ပတ္တပိဌိ-ဝဏ္ဏံ-အခွက်၏ ကျောဘက်အဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော၊ မူလေ-အရင်း၌၊ ဧကံ-တစ်ခုတည်းသည်၊ အဂ္ဂေ-အဖျား၌၊ ယမကံ-အစုံသည်၊ (ဟုတွာ) ကောဝိဋ္ဌာပတ္တ-သဏ္ဌာနံ-ကသစ်ရွက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ စ-ဆက်၊ တံ-ထိုအသည်းလွှာသည်၊ ဒန္တာနံ-ဉာဏ်လေးသူတို့၏၊ မဟန္တံ-သော၊ ဧကမေဝ-တစ်ခုတည်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏၊ ပညဝန္တာနံ-တို့၏၊ ဒွေဝါ-၂-ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏိ ဝါ-၃-ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ခုဒ္ဒကာနိ-ငယ်သော အသည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ-ဩကာသတော၊ ဒွိန္ဒံ-၂-ဘက်ကုန်သော၊ ထနာနံ-တို့၏၊ အဗ္ဘန္တရေ-၌၊ ဒက္ခိဏပဿံ-လက်ျာဘေးကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဌိတံ၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊

ယကနံ-သည်၊ ယကနဘာဂေန-အသည်း၏ အဆုံးတို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆန္တံ၊ အယမဿ
၊ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

ကိလောမကန္တိ-ကား၊ ပဋိစ္စန္ဒာ ပဋိစ္စန္ဒဘေဒတော-ဖုံးတတ်သောအမြွှေး မဖုံး
တတ်သော အမြွှေးတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓံ-၂-ပါးအပြားရှိသည်၊ (ဟုတွာ)
ပရိယောနဟနမံသံ-ထက်ဝန်းကျင်မြွှေးယှက်အပ်သောအသားတစ်မျိုးသည်၊
(အတ္ထိ) ဒုဝိဓိ-သော၊ တံ-ထိုပဋိစ္စန္ဒာပဋိစ္စန္ဒအမြွှေးသည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ သေတံ၊
ဒုကူလ ပိလောတိကဝဏ္ဏံ-ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးအဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော၊ သေတံ၊
အတ္တနော-၏၊ ဩကာသသဏ္ဌာနံ-တည်ရာအရပ်နှင့်တူသော သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊
ဒိသတော , ပဋိစ္စန္ဒ ကိလောမကံ-ဖုံးတတ်သောအမြွှေးသည်၊
(ဝဏ္ဏဟဒယတို့ကိုဖုံးတတ်သော အမြွှေးသည်၊) ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ၊
ဣတရံ၊ ဖုံးတတ်သောအမြွှေးမှတစ်ပါး သော မဖုံးတတ်သောအမြွှေးသည်၊ ဒွိသု၊
ဒိသာသု၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ပဋိစ္စန္ဒ ကိလောမကံ-သည်၊ ဟဒယဉ္စ-
ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စာ ဒေတွာ ဌိတံ-၏၊
အပဋိစ္စန္ဒကိလောမကံ-မဖုံးတတ်သော အမြွှေးသည်၊ သကလ-သရီရေ-၌၊
စမ္ပဿ-၏၊ ဟေဌတော-၌၊ မံသံ ပရိယောနန္တိတွာ-ထက်ဝန်းကျင် မြွှေးယှက်
၍၊ ဌိတံ-၊ ပရိစ္ဆေဒတော ဟေဌာ၊ မံသေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ၊ စမ္ပေန-
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ၊ကိလောမကဘာဂေန-အမြွှေး၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အယမဿ-ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

ပိဟကန္တိ-ကား၊ ဥဒရဇိဝါမံသံ-ဝမ်းလျှာအသားသည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုသရက်
ရွက်သည်၊ ဝါ-ထိုဘေသည်၊ ဝါ-ထိုအပျဉ်သည်၊ နီလံ(ဟုတွာ)၊ နိဂ္ဂုဏ္ဏိကပုပ္ဖဝဏ္ဏံ-
ကြောင်ပန်းပွင့် အဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော၊ သတ္တဝါပုပ္ဖမာဏံ-၇-လက်သစ်
ပမာဏရှိသည်၊ အဗန္ဓနံ-အဖွဲ့အညှာမရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာဠဝဏ္ဏကဇိဝါသဏ္ဌာနံ-
မည်းနက်သောနွားငယ်၏ လျှာသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသ-
တော ဟဒယဿ-၏၊ ဝါမပဿေ-လက်ဝဲနံပါး၌၊ ဥဒရပဋူလဿ-ဝမ်းလွှာ၏၊
(နောက်၌ “ဥဒရံ နာမ အန္တပဋူလံ”ဟုလာလိမ့်မည်၊ ထိုအလို အစာသစ်အိမ်ဟု
ပေးပါ) မတ္တကပဿံ-အထက်ဘေးကို၊ (ယောဇနာ၌ “ဥဒရပဋူလမတ္တကပဿံ”ဟု
သမာသ်ရှိ၏)၊ နိဿာယ၊ ဌိတံ၊ ယသ္မိံ-ယင်းသရက်ရွက်သည်၊ ဝါ-ယင်းဘေသည်၊
ဝါ-ယင်းအပျဉ်သည်၊ (နိက္ခန္ဓေ ၌ စပ်)၊ ပဟရဏပ္ပဟာရေန-လက်နက်ဖြင့်
ပုတ်ခတ်မိခြင်းကြောင့်၊ ဗဟိ-နေရာမှ အပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခန္ဓေ-ထွက်လသော်၊
သဏ္ဌာနံ-တို့၏၊ ဇီဝိတက္ခယော-အသက်၏ကုန်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပရိစ္ဆေဒ-
တောပိဟကဘာဂေန-အပျဉ်၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသ-
သဒိသောဝ။

ပပ္ပါသန္တိ-ကား၊ ဒွတ္တိသမံသခန္ဓပူဘေဒံ-၃၂-ခုသောအသားတစ် အပြား
ရှိသော၊ ပပ္ပါသမံသံ-အဆုတ်မည်သောအသားသည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုအဆုတ်
သမ္ပော (ဒု) ၁-၂၉၀

သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ရတ္တံ-သည်။ (ဟုတွာ) နာတိပတ္တဥဒ္ဓမ္မရမလဝဏ္ဏံ-အလွန်မမည်
 သော ရေသဖန်းသီးအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဝိသမ္ဘိန္ဒုဗဟလပူဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ-
 မည် မညွတ်ဖြတ်အပ်သော ထူသောပုံပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အဗ္ဘန္တရေ-၌၊ အသိတ-
 ပိတာနံ-စားအပ်သောအစာ၊ သောက်အပ်သောအရေတို့၏။ အဘာဝေ-မရှိခြင်း
 သည်။ (သတိ)၊ ဥဂ္ဂတေန-အထက်သို့တက်သော၊ ကမ္မဇတေဇသွာနာ-ကမ္မဇ
 တေဇ၏ အဓဇ္ဇေသည်။ အဗ္ဘာဟတတ္တာ-ထိခိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 သံခါဒိတံ-ကောင်းစွာဝါးအပ်သော၊ ပလာလပိဏ္ဏံ-ကောက်ရိုးအဆုပ်သည်။ နိရသံ-
 အရသာမရှိသည်။ နိရောဇံ-အရောင်မရှိသည်။ ဝါ-ဩဇာမရှိသည်။ (ဟောတိ)၊
 ဣဝ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ နိရသံ-သည်။ နိရောဇံ-သည်။ (ဟောတိ)၊ (စာအုပ်
 တို့၌ “သံခါဒိတပလာလပိဏ္ဏမိဝ” ဟုသမာသ်ရှိ၏။ “သံခါဒိတံ” ဟု ဝါကျရှိမှ
 အဓိပ္ပာယ်ထင်ရှားသည်။ နိရသန္တိနိဟိနရသံ-နိရောဇန္တိ နိပ္ပဘံ၊ ဩဇာရဟိတံ ဝါ၊
 -မဟာဋီကာ) ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ဒိန္နံ
 ထနာနမန္တရေ ဟဒယဗ္ဗ ယကနဗ္ဗ ပဋိစ္စာဒေတွာ၊ ဩလမ္ပန္တံ-တွဲရ၍ဆွဲလျက်၊ ဌိတံ၊
 ပရိစ္ဆေဒတော၊ ပပ္ဖါသဘာဂေန-အဆုတ်၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ
 ပေ၊ ကေသသဒိသော။

အန္တန္တိ-ကာ၊ ပုရိသဿ-၏။ ဒွတ္တိသဟတ္တာ-၃၂-တောင်ရှိသော၊ ဣတ္ထိယာ-
 ၏။ အဌဝိသတိဟတ္တာ-၂၈တောင်ရှိသော၊ ဧကဝိသတိယာ-၂၁-ပါးသော၊ ဌာနေသု-
 တိ၌၊ ဩဘဂ္ဂါ(ဩဘုဂ္ဂါ)-ခွေ၍တည်သော၊ အန္တဝဋ္ဋိ-အူမအလုံးသည်။ (အတ္ထိ)
 (ဩဘဂ္ဂါတိ အာဘုဇိတွာ ဌိတာ-ခွေ၍တည်သော၊ မဟာဋီကာ၊
 ဤအဖွင့်ကိုထောက်လျှင် အဝ+ဘုဇ+တပစ္စည်းဖြင့် “ဩဘဂ္ဂါ” သို့မဟုတ်
 ဣပစ္စည်းဖြင့် “ဩဘာဂေါ” ဟု မူလပါဌ်ရှိဟန်တူ၏။ ရှေးနိဿယ၌ “ဩဘဂ္ဂါ-
 စနောင်းစနင်းရှိသော” ဟု ပေးလေ ၏။) တဒေတံ-ထိုအူမခွေသည်။ ဝဏ္ဏတော၊
 သေတံ-သည်။ (ဟုတွာ)၊ သက္ခရသုဓာ-ဝဏ္ဏံ-ကျောက်စရစ်တို့ဖြင့်
 ပြုအပ်သောအင်္ကျီအဆင်းရှိ၏။ (တစ်နည်း) သေတံ-သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ-
 ဖြူသောကျောက်စရစ်အဆင်း၊ အင်္ကျီအဆင်းရှိ၏။
 သဏ္ဌာနတော၊ လောဟိတဒေါဏိယံ-သွေးစကျင်း၌၊ အာဘုဇိတွာ-ခွေ၍၊ ဌပိတ-
 သီသန္တိန္ဒသပ္ပသဏ္ဌာနံ-ထားအပ်သော ပြတ်သော ဦးခေါင်းရှိသော မြွေနှင့်တူသော
 သဏ္ဌာန်ရှိ၏ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ဥပရိ-အထက်၌၊
 ဂလဝါဋကေ-လည်မျို၍လည်းကောင်း၊ ဟေဌာ-အောက်၌၊ ကရိသမဂ္ဂေ စ-
 ကျင်ကြီးလမ်း၌ လည်းကောင်း၊ ဝိနိဗဒ္ဓတ္တာ-
 တစ်ဆက်တည်းစပ်နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂလဝါဋကကရိသမဂ္ဂပရိယန္တေ-
 လည်မျိုကျင်ကြီးလမ်းအဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော၊ သရီရဗ္ဘန္တရေ-ကိုယ်၏အတွင်း၌၊
 ဌိတံ-၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အန္တဘာဂေန-အူ၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ
 ပေ၊ ကေသသဒိသော။

အန္တဂုဏန္တိ-ကား၊ အန္တဘောဂဌာနေသု-အူမခွေအရပ်တို့၌၊ ဗန္ဓနံ-ဖွဲ့ကြောင်း ဖြစ်သော အူသိမ်သည်၊ (အတ္တိ) တံ-ထိုအူသိမ်သည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ သေတံ၊ (ဟု တွာ)။ ဒကသီတလိကမူလဝဏ္ဏံ - ကြာသိမ်မြစ် အဆင်းရှိ၏။ [ရေထည်း၌နစ်သောမှော်မြစ် အဆင်းရှိ၏၊ ဟုလည်းပေးကြ၏။] သဏ္ဌာနတော၊ ဒကသီတလိကမူလသဏ္ဌာန-မေဝ-ကြာသိမ်မြစ်သဏ္ဌာန်ရှိသည်ပင်၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ကုဒါလဖရသုကမ္မာဒီနိ-ပေါက်တူး၊ ပုဆိန်တိုဖြင့် ပြအပ်သောအလုပ် အစရှိသည် တို့ကို၊ (ပေါက်တူးတူးခြင်း ပုဆိန်ပေါက်ခြင်းအစရှိသော အားတိုက်အင်တိုက်လုပ်ရသော အလုပ်ကြမ်းတို့ကို) ကရောန္တာနံ-ပြုသူတို့၏၊ (အန္တဘောဂေ၌စပ်)၊ ယန္တာ-ကမုနကာလေ-ယန္တရားကိုဆွဲငင်ရာအခါ၌၊ ယန္တသုတ္တံ-ယန္တရား၌ တပ်အပ်သော ကြိုးသည်၊ ယန္တဖလကာနိ-ယန္တရားပျဉ်ချပ်တို့ကို၊ (အာဗန္ဓိတိ) ဣဝ-ဖွဲ့ချည်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ အန္တဘောဂေ-အူမခွေတို့ကို၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ (အာဗန္ဓိတွာ ဌိစပ်) အဂဠန္တေ-မလျှောကျကုန်အောင်၊ အာဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ပါဒပုဉ္ဏနရဇ္ဇ-မဏ္ဍလကဿ-ချေသုတ်ကြိုးဝန်း၏၊ အန္တရာ-အကြား၌၊ တံ-ထို ချေသုတ်ကြိုး ဝန်းကို၊ သိဗ္ဗေတွာ-ချုပ်စပ်၍၊ ဌိတရဇ္ဇကာဝိယ-တည်သောကြိုးငယ်တို့ကဲ့သို့၊ ဧကဝိသတိယာ-၂၁-ပါးသော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ အန္တဘောဂါနံ-အူမခွေတို့၏၊ အန္တရာ-၌၊ ဌိတံ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အန္တဂုဏဘာဂေန-အူသိမ်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

အန္တဘောဂဌာနေသု ဗန္ဓနံ။ ။ အူမကြီး၏ ခွေ၍ ခွေ၍ တည်ရာအရပ်ကို “အန္တဘောဂဌာ”ဟုခေါ်၏။ ထို အူခွေတို့ကို လျှော၍မကျအောင် ဖွဲ့ချည်ကြောင်း အူသေး အူသိမ်ကို “အန္တဂုဏ”ဟု ခေါ်၏။ [အန္တ-အူမခွေကို+ဂုဏ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်းအူ။]

ကုဒါလ၊ ပေ၊ ကရောန္တာနံ။ ။ ဤ ပုဒ်ကို “ဧကတော အဂဠန္တ အာဗန္ဓိတွာ”၌စပ်၊ အလုပ်ကြမ်းလုပ်သူတို့မှာ အားတိုက်အင်တိုက် လုပ်ရသောကြောင့် အူမခွေတို့သည် နီးရာတစ်ဖက်သို့ လျှောသွားတတ်၏။ “ထိုသို့ မလျှောအောင် အူသိမ် အူသေးတို့က ဖွဲ့ချည်ထားသည်”ဟူလို။

ယန္တသုတ္တမိဝ ယန္တဖလကာနိ။ ။ “ထိုသို့ ဖွဲ့ချည်ထားပုံမှာ ဘာနှင့်တူပါသနည်း”ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ယန္တသုတ္တမိဝ”စသည်မိန့်၊ ယန္တရားစက်ကြိုးက ယန္တရားပျဉ်ချပ်ကို ဖွဲ့ချည်ထားပုံနှင့် တူသည်-ဟူလို။

ပါဒပုဉ္ဏ နဿ၊ ပေ၊ ဌိတံ။ ။ ထိုအူမခွေတို့၏အကြား၌ အူသိမ်တို့သည် အဘယ်ပုံတည်ပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ပါဒပုဉ္ဏ နဿ”စသည်မိန့်၊ ရှေးခတ်၌ ကြိုးကို တော်တော်တုတ်အောင်ကျစ်၍ ဝှေ့ဝိုင်း ဝိုင်းပြီးလျှင် ခြေသုတ်စရာ ပြုလုပ်ကြ၏။ ထိုကြိုးခွေတို့၏ အကြားအကြားဝယ် ကြိုးငယ်ကလေးများဖြင့် တုပ်ဖွဲ့ထားရ၏။ အူသိမ်တို့သည် ထိုကြိုးငယ်ကလေးများ တည်ပုံကဲ့သို့ အူမခွေအကြား၌ တည်ကြသည်-ဟူလို။

သမ္မော (၃) ၁-၂၉၀

ဥဒရိယန္တိ-ကား၊ ဥဒရေ-ဝမ်း၌၊ ဝါ-အစာအိမ်၌၊ ဘဝံ-ဖြစ်သော၊ အသိတပီတ-ခါယိတသာယိတံ-စားအပ်ပြီး သောက်အပ်ပြီး ခဲအပ်ပြီး သာယာအပ်ပြီးသော အစာသစ်သည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုအစာသစ်သည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရ-ဝဏ္ဏံ-စားမျိုးအပ်သော အာဟာရအဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော၊ ပရိဿာဝနေ-ပဝါရေစစ်၌၊ သိထိလဗန္ဓတဏ္ဍုလသဏ္ဌာနံ-လျော့လျော့ ဖွဲ့တုပ်အပ်သော ဆန် သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော၊ ဥဒရေ-ဝမ်းဗိုက်၌၊ ဝါ-အစာသစ်အိမ်၌၊ ဌိတံ-၏၊ ဥဒရံ နာမ-ဥဒရမည်သည်၊ ဥဘတော-၂-ဘက်၌၊ နိပ္ပိဋိယမာနဿ-ညှစ်အပ်သော၊ အလ္လသာဋကဿ-စိုသောအဝတ်၏၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ သဉ္စာတဖောဋကသဒိသံ-ကောင်းစွာဖြစ်သော အဖောင်းနှင့်တူသော၊ အန္တပဋလံ-အူမအပျဉ်တည်း၊ [၂-ဘက်၌ ညှစ်ထား၍ အလယ်၌ဖောင်းနေသော အဝတ်နှင့်တူသော အူမအပျဉ်ကို “ဥဒရေ-အစာသစ်အိမ်”ဟု ခေါ်သည်၊] ဗဟိ-အစာအိမ်၏ပြင်ဘက်၌၊ မဋ္ဌံ-ညက်ညော၏၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ မံသကသမ္ပက-ပလိဝေဌန ကိလိဌပါဝါရကပုပ္ဖ-ကသဒိသံ-အပုပ်ရေထွက်နေသောအသားကို ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော ညှစ်နွမ်းသောအပေါ်ရုံတဘက်၏ ပန်းပြောက် အဆာ သဖွယ်ဖြစ်၏၊ ကုထိတပနသတစဿ-ပုပ်သော ပိန္နဲခွံ၏၊ အပ္ပန္တရသဒိသံ-အတွင်း အရပ်နှင့်တူ၏၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝတ္ထု-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ယတ္ထ-ယင်းအစာသစ် အိမ်၌၊ တက္ကောဋက-တက္ကောဋကပိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-အစာသစ်အိမ်ကို ပုတ်ခတ်တတ်သော ပိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏုပ္ပါဒက-ဝဏ္ဏုပ္ပါဒကပိုးတို့လည်း

အသိတ၊ ပေ၊ သာယိတံ။ ။ အသိတံ နာမ ဘုတ္တံ ဩဒနာဒိ၊ ပီတံ နာမ ပိဝန-ဝသေန အဇ္ဈောဟဋ္ဌပါနကာဒိ၊ ခါယိတံ နာမ သံခါဒိတံ ပိဌမူလဖလဇ္ဇောဒိ၊ သာယိတံ နာမ အဿာဒိတံ အဗ္ဗပက္က မဇုဖာဏိတာဒိ။ မဟာဋီကာ။ [ဒိဝါဒိ သာဓာတ်၏ အဿာဒအနက်ကို ရည်ရွယ်၍ “သာယိတံ နာမ အဿာဒိတံ အဗ္ဗပက္ကမဇုဖာဏိတာဒိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ အဗ္ဗပက္ကကို သာယိတအရ၌ သွင်းထားသောကြောင့် “သာယိတ-လျက်အပ်”ဟု အနက်မပေးရဟု မှတ်ပါ။]

အန္တောမံသ၊ ပေ၊ ပုပ္ဖကသဒိသံ။ ။ ယောဇနာ၌ “အန္တော မံသံ ဧတဿ ဥဒရဿာတိ အန္တောမံသံ”ဟု ဗဟုဗ္ဗိတိပြု၍ တစ်ပုဒ်ခွဲထားသည်၊ “ကသမ္ပက”သဒ္ဒါသည် အဘိဓာန်၌ အမှိုက်ဟူသော အနက်ကိုသာ ဟော၏၊ အထ ဝါ ကသမ္ပ၊ ဝုဇ္ဇတိ တိန္တကုဏပဂတံ (စိုသောအပုပ်ကောင်၌ ဖြစ်သော) ကသဋ္ဌဥဒကံ (ပျစ်သောအပုပ်ရေ)။ ပုဂ္ဂလပညတ်တိက-နိဇ္ဈေသကထာ-အင်္ဂုတ္တိရိဋ္ဌိကာ တိကနိပါတ်၊ ရထကာရဝဂ်၊ အာသံသသုတ်၌လည်းဖွင့်၏၊ ထိုအဖွင့်နှင့် ဤနေရာ၌ လိုက်လျောသည်၊ အပုပ်ရည်ထွက်နေသော အသားကို ရစ်ပတ် ကြောင်းဖြစ်သော ညှစ်နွမ်းသော အပေါ်ရုံတဘက်၏ ပန်းပြောက် အဆာနှင့်တူသည်-ဟု မှတ်ပါ၊ ပုပ္ဖသဒ္ဒါသည် ပန်းဟူသောအနက်အပြင် အမြိတ်အဆာပန်းပြောက်ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊

ကောင်း၊ ဝါ-အနာကိုဖြစ်စေတက်သော ပိုးတို့လည်းကောင်း၊ တာလဟီရကာ-တာလဟီရပိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ထန်းပင်၏ အမျှင်သဏ္ဌာန်ရှိသော ပိုးတို့လည်းကောင်း၊ သူစိမုခကာ-သူစိမုခကပိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-အပ်ဖျားနှင့်တူသော ပါးစပ်ရှိသောပိုးတို့လည်းကောင်း၊ ပဋတန္တသုတ္တကာ-ပဋတန္တသုတ္တက ပိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချည်မျှင်သဏ္ဌာန်ရှိသော ပိုးတို့လည်းကောင်း၊ ကုဇ္ဈဝမာဒိ-ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ ဒွတ္တိသကုလပွဘေဒါ-၃၂-မျိုးအပြားရှိကုန်သော၊ ကိမယော-ပိုးတို့သည်၊ အာကုလဗျာကုလာ-ရှုပ်ယှက်ခတ်ကုန်သည်၊ သဏ္ဌာသဏ္ဌာစာရိနော-အစုလိုက် အစုလိုက် လှည့်လည်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ နိဝသန္တိ-နေကြကုန်၏၊ ယေ-အကြင်ပိုးကောင်တို့သည်၊ ပါနဘောဇနာဒိမိ-သောက်ဖွယ် စားဖွယ်အစရှိသော အာဟာရသည်၊ အဝိဇ္ဇမာနေ-မရှိလသော်၊ ဥလ္လယီတွာ-ခုန်၍၊ ဝိရဝန္တာ-မြည်တမ်းကြကုန်လျက်၊ ဟဒယမံသံ-နှလုံးသားကို၊ အဘိဟနန္တိ-တိုးဝှေ့ ကြကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ပါနဘောဇနာဒိ အဇ္ဈောဟရဏ ဝေလာယ-သောက်ဖွယ် စားဖွယ်အစရှိသည်ကို စားမျိုးရာအခါ၌၊ ဥဒ္ဓမ္မုခါ-အထက်၌ပါးစပ်ရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ပဌမအဇ္ဈော-ဟဋေ-ပဌမစားမျိုးအပ်ကုန်သော၊ ဒွတ္တယော-နှစ်လုပ်သုံးလုပ်ကုန်သော၊ အာလောပေ-ထမင်းလုပ်တို့ကို၊ တုရိတ တုရိတာ-အလွန်လျှင်မြန်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဝိလုပ္ပန္တိ-လုယက်စားမျိုးကြကုန်၏၊ ယံ-ယင်းအစာသစ်အိမ်သည်၊ တေသံ ကိမိနံ-ထိုပိုးတို့၏၊ သူတိဃရံ-သားဖွားရုံသည်လည်းကောင်း၊ ဝစ္စကုဋိ-ကျင်ကြီးအိမ် သည်လည်းကောင်း၊ ဝိလာနသာလာ-သူနာစရပ် သည်လည်းကောင်း၊ သုသာနဉ္စ-သင်းချိုင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ယတ္ထ-အကြင်အစာသစ်အိမ်၌၊ [နိပတိတွာ၊ တိဋ္ဌတိတိဋ္ဌစပ်၊] သေယျထာဝိနာမ-ဥပမာ မည်သည်ကား၊ စက္ကာလဂါမဒ္ဒါရေ-ဒွန်းစက္ကာတို့၏ ရွာတံခါး၌၊ စန္ဒနိကာယ-တံစီးပွက်၌၊ နိဒါယသမယေ-နွေအခါ၌၊ ထူလဖုသိတကေ-ကြီးသော မိုးပေါက်ရှိသော၊ ဒေဝေ-မိုင်းသည်၊ ဝဿန္တေ-ရွာလသော်၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ ဝုယုမာနံ-မျောလာသော၊ (စက္ကာလရွာတွင်းက မျောလာသော၊) မုတ္တကရိသစမ္မအဋ္ဌိ-နာရုခဏ္ဍခေဋ္ဌသယံကိကလောဟိတပွဘုတိ-ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၊ သားရေပိုင်း၊ အရိုးပိုင်း၊ အကြောပိုင်း၊ တံထွေး၊ နှပ်၊ သွေးအစရှိသော၊ [ယောဇနာ၌ ခဏ္ဍကို “သားရေပိုင်း”ဟုဖွင့်၏၊] နာနာကုဏပဇာတံ-အမျိုးမျိုးသောအပုပ်အစုသည်၊ နိပတိတွာ-ကျ၍၊ ကဒ္ဒမောဒကာလုဠိတံ-ရွံ့ညွန်ရေတို့ဖြင့် မွေ့နှောက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဒွိဟတိဟစ္စယေန-၂-ရက် ၃-ရက်လွန်ရာအခါ၌၊ သဗ္ဗာတကိမိကုလံ-လွန်စွာဖြစ်သော ပိုးလောက်အပေါင်း ရှိသည်၊ [ကိမိနံ ကုလံ သမ္မဟောတိ ကိမိကုလံ၊ သဗ္ဗာတံ ကိမိကုလံ ဧတဿ ကုဏပဇာတဿာတိ သဗ္ဗာတကိမိကုလံ။ ယောဇနာ၊] သူရိယာတပဝေဂသန္တာပကုထိတံ-နေပူအဟုန်၏ လွန်စွာ ပူလောင်ခြင်းကြောင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဥပရိ-အထက်၌၊ ဖေဏပုဗ္ဗဠကေ-

အမြှုပ်ရေပွက်တို့ကို၊ မုစ္ဆန္တံ-လွှတ်လျက်၊ အဘိနီလဝဏ္ဏံ-အလွန်ညိုသော အဆင်း ရှိသည်။ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂန္တံ-အလွန်မကောင်းသောအနံ့၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ၊) ဥပဂန္တံ-အနီးသို့ကပ်ခြင်းငှာ၊ နေဝအရဟဇ္ဈပတံ-မထိုက်သော သဘောရှိ သည်၏အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ဒဠု-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ နအရဟဇ္ဈပတံ-သို့လည်း ကောင်း၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ရောက်၍၊ တိဌတိ သေယျထာပိ-တည်သကဲ့သို့၊ ဃာယိတုံ ဝါ-နမ်းရှူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သာယိတုံ ဝါ-သာယာခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (အရဟဇ္ဈပတံ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊) ပဂေဝ-အဘယ်မှာ တည်ပါတော့အံ့နည်း။

ဝေမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ နာနပ္ပကာရပါနဘောဇနာဒိ-အထူးထူးသော အပြားရှိသော သောက်ဖွယ် စားဖွယ်အစရှိသော အာဟာရသည်၊ ဒန္တမုသလ- သဗ္ဗုဏ္ဏိတံ-သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေ့ဖြင့် မှန်မှန်ညက်ညက် ကြိတ်ချေအပ် သည်၊ ဇိဝှါဟတ္ထပရိဝတ္တကံ-လျှာတည်းဟူသော လက်ဖြင့် ပြန်လည်စေအပ်သည်။ [ဇိဝှါဟတ္ထပရိဝတ္တိတန္တိ ဇိဝှါသင်္ခါတဟတ္ထေ န ပရိဝတ္တိတံ။-ယောဇနာ၊] ခေဠလာလာ-ပရိဗုဒ္ဓံ - တံထွေးလျှာရည်တို့ဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သည်။ တင်္ခဏဝိဂတဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒိ-သမ္ပန္တံ-တစ်ခဏခြင်းကင်းပြီးသော အဆင်း အနံ့ အရသာ အစရှိသည်တို့၏ ပြည့်စုံ ခြင်းရှိသည်။ ဝါ-အဆင်း အနံ့ အရသာ အစရှိသည်တို့၏ ပြည်စုံခြင်းမှ တစ်ခဏ ခြင်း ကင်းပြီးသည်။ တန္တဝါယခလံ သုဝါနဝမထုသဒိသံ - ရက်ကန်းသည်တို့၏ ကစီရည်၊ ခွေးအန်ဖတ်နှင့်တူသည်။ (ဟုတွာ၊) နိပတိတွာ-ကျ၍၊ (အစာအိမ်၌ ကျရောက်၍) ပိတ္တသေမှဝါတပလိဝေဠိတံ-သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ လေတို့သည် ရစ်ပတ်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဥဒရဂ္ဂိသန္တာပဝေဂကုထိတံ-ဝမ်းမီး၏ အပူအဟုန် ကြောင့် ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ကိမိကုလာကုလံ-ပိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးသည်။ (ဟုတွာ၊) ဥပရူပရိ-အထက်အထက်၌၊ ဖေဏပုဗ္ဗုဋ္ဌကာနိ-အမြှုပ်ပွက်တို့ကို၊ မုစ္ဆန္တံ-လွှတ်သည်။ ပရမကသမ္ပုဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂန္တံ-အလွန်ပုပ်သော အရေရှိသည်၏အဖြစ်၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်၏အဖြစ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ အာပဇ္ဇိတွာ- ရောက်၍၊ တိဌတိ-၏။

ယံ-ယင်းအစာသစ်ကို၊ သုတွာပိ-ကြားရ၍လည်း၊ ပါနဘောဇနာဒိသု- သောက်ရာ စားရာအခါတို့၌၊ အမနုညာတာ-စိတ်ကို လွန်စွာမနှစ်သက်စေ နိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ [စားတုန်း သောက်တုန်း၌ ဤအစာအကြောင်းကို ပြော လာလျှင် အလွန်မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သည်-ဟူလို၊] (ဟုတွာ၊) သဏ္ဌာတိ-၏၊ ပညာစက္ခုနာ-ဝိပဿနာပညာစက္ခုဖြင့်၊ အဝလောကေတွာ-စူးစိုက်စွာကြည့်၍၊ ဝါ-ကြည့်လျှင်၊ (ပဂေဝ-ရှေ့ဦးမစွ အစကပင်၊ အမနုညာတာ-သည်၊ ဟုတွာ၊ သဏ္ဌာတိ၊) စ-ဆက်၊ ယတ္ထ-ယင်းအစာသစ်အိမ်၌၊ ပတိတံ-ကျသော၊ ပါနဘော ဇနာဒိ-သောက်ဖွယ် စားဖွယ်အစရှိသော အာဟာရသည်၊ ပဉ္စဓာ-၅-ပါးအပြား

အားဖြင့်၊ ဝိဘာဂ-ခွဲခြားဝေဘန်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊
ဧကံဘာဂ-တစ်ဖို့ကို၊ ပါဏကာ-ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်၊ ခါဒန္တိ-ခဲစားကြကုန်၏၊
ဧကံဘာဂ-ကို၊ ဥဒရဂ္ဂိ-ဝမ်းမီးသည်၊ ဈာယတိ-လောင်၏၊ [စာအုပ်တို့၌ “ဈာပေတိ-
လောင်စေ၏” ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊] ဧကောဘာဂေါ-သည်၊ (ဟောတိ) ဧကော
(ဘာဂေါ) ရသဘာဝ-ရသဓာတ်၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊ သောဏိတမံသာ-
ဒိနိ-အသွေးအသားအစရှိသည်တို့ကို၊ ဥပဗြူဟယတိ-တိုးပွားစေ၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊
ဥဒရပဋ္ဌလေနစေတ-အစာသစ်အိမ်၏အလွှာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒရိယဘာဂေန
စ-အစာသစ်အိမ်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္န-၏၊ အယမဿ၊ ပေ၊
ကေသသဒိသော။

ကရိသန္တိ-ကား၊ ဝစ္စ-ကျင်ကြီးသည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုကျင်ကြီးသည်၊ ဝဏ္ဏတော-
အားဖြင့်၊ ယေဘုယျေန-အားဖြင့်၊ အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရဝဏ္ဏမေဝ-စားမျိုးအပ်သော
အာဟာရ၏ အဆင်းရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ ဩကာသ-
သဏ္ဌာနံ-တည်ရာအရပ်ဟူသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဒိသတော-အားဖြင့်၊
ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ ဌိတံ၊ ဩကာသတော-အားဖြင့်၊ ပက္ကာသယေ-
အစာကျက်အိမ်၌၊ ဝါ-အစာဟောင်းအိမ်၌၊ ဌိတံ၊ ပက္ကာသယော နာမ-
ကျက်ပြီးသောအစာ၏ တည်ရာ မည်သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ နာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဍကမူလာနံ-
ချက်၊ ကျောက်ဆူးရိုး အရင်းတို့၏၊ အန္တရေ-အတွင်း၌၊ အန္တာဝသာနေ-
အူမ၏အဆုံး၌၊ ဥဗ္ဗေဓေန-အစောက်အားဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလမတ္ထော-
လက်ရစ်သစ်အတိုင်းအရည်ရှိ၏၊ ဝေဠုနာဠိကသဒိသော-ဝါး
ကျည်တောက်နှင့်တူ၏၊ ယတ္ထ-ယင်းအစာကျက်အိမ်၌၊ ဝါ-ယင်း အစာဟောင်း
အိမ်၌၊ [“သန္နိစိတံ တိဋ္ဌတိ”၌စပ်၊] သေယျထာပိနာမ-ကား၊ ဥပရူပရိ-အထက်
အထက်ဖြစ်သော၊ ဘူမိဘာဂေ-မြေအဖို့၌၊ ပတိတံ-ကျသော၊ ဝသောဒကံ-
မိုဃ်းရေသည်၊ ဩဂဠိတွာ-အောက်သို့လျှော၍၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဘူမိဘာဂံ-ကို၊
ပူရေတွာ-၍၊ တိဋ္ဌတိသေယျထာပိ-ကဲ့သို့။

ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသည့် အလုံးစုံသော၊ အာမာ-
သယေ-အစာသစ်အိမ်၌၊ ပတိတံ-ကျသော၊ ပါနဘောဇနာဒိကံ-သောက်ဖွယ်
စားဖွယ် အစရှိသောအာဟာရသည်၊ ဥဒရဂ္ဂိနာ-ဝမ်းမီးကြောင့်၊ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ-
အထက်၌ တိုးပွားသော အမြှုပ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ပက္ကံပက္ကံ-ကျက်တိုင်းကျက်တိုင်း၊
နိသဒါယ-ကျောက်တုန်းဖြင့်၊ ပိသိတမိဝ-ကြိတ်အပ်သကဲ့သို့၊ သဏ္ဌာဘာဂံ-သိမ်မွေ
သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊ အန္တဗိလေန-အူမ၏ အခေါင်းဖြင့်၊ ဩဂဠိတွာ
ဩဂဠိတွာ-သက်လျှောသက်လျှော၍၊ မဒ္ဒိတွာ-နှိပ်၍၊ [“ပက္ခိပမာန”၌စပ်၊]
ဝေဠုပဗ္ဗေ-ဝါးဆစ်၌၊ ပက္ခိပမာနပက္ခာမတ္တိကာဝိယ-ထည့်အပ်သော ဖျော့တော့
သော မြေညက်သည်ကဲ့သို့၊ သန္နိစိတံ-ကောင်းစွာစုမိသည်၊ ဟုတွာ၊ တိဋ္ဌတိ။

ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်၊ ပက္ခာသယပဋ္ဌလေန စေဝ-အစာကျက်အိမ်၏ အပြင် အလွှာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကရိသဘာဂေန စ-ကျင်ကြီး၏အဆုံး အဖို့ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသော။

မတ္တလုင်္ဂန္တိ-ကား၊ သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဘန္တရေ-ဦးခေါင်းခွန်၏ အတွင်း၌၊ ဌိတံ-သော၊ မိဉ္ဇရာသိ-ခြင်စိအစုသည်၊ အတ္ထိ၊ (“ဌိတံ”ဟု ရှေးနိဿယ၌ရှိ၏၊ အဗ္ဘန္တရေသည် ဌိတံ၌သာ စပ်ရသောကြောင့် ကောင်း၏၊ “ဌိတံ”ဟု သမာသိရှိလျှင်ဂမကသမာသိ ကြပါ။) တံ-ထိုဦးနှောက်သည်၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ သေတံ-ဖြူသည်၊ (ဟုတွာ) အဟိစ္ဆတ္တကပိဏ္ဍိကဝဏ္ဏံ-မှီအပေါင်း အဆင်းနှင့်တူ၏၊ (“မှီငုံ၊ မှီခဲ”ဟုလည်း ပေး ကြ၏) ဒမိဘာဝံ-နို့မိမ်း၏အဖြစ်သို့၊ အသမ္ပတ္တဌဌဒိရဝဏ္ဏံ-မရောက်သေးသော ပျက်သောနို့ရေအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝတ္တံ-ငါ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ ဒိသတော ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ၊ ဩကာသတော-အားဖြင့်၊ သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဘန္တရေ-၌၊ စတ္တာရော- လေးခု ကုန်သော၊ သိပ္ပိနိမဂ္ဂေ-ချုပ်စက်လမ်းကြောင်းတို့ကို၊ နိဿာယ-၍၊ သမောဓာ-နေတွာ-ပေါင်းစု၍၊ ဌပိတာ-ထားအပ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ပိဌပိဏ္ဏာ ဝိယ-မဲ့ညက်စိုင့်တို့ကဲ့သို့၊ သမောဟိတံ-ပေါင်းစုလျက်၊ တိဌတိ၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊ သီသကဋ္ဌာဟဿ-ဦးခေါင်းခွံ၏၊ အဗ္ဘန္တရတလေဟိ စေဝ- အတွင်းပြင်တို့ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ မတ္တလုင်္ဂဘာဂေန စ-ဦးနှောက်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပေ၊ သဒိသော။

ပိတ္တန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (လဗ္ဘမာနာနိ) ပိတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဗဒ္ဒပိတ္တံ စ-ဗဒ္ဒသည်းခြေ လည်းကောင်း၊ အဗဒ္ဒပိတ္တံ စ-အဗဒ္ဒသည်းခြေလည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒွေ- ၂-မျိုးတို့တည်း၊ တတ္ထ-ထို ၂-မျိုးသောသည်းခြေတို့သည်၊ ဗဒ္ဒပိတ္တံ-သည်၊ ဝဏ္ဏ- တော-အားဖြင့်၊ ဗဟလမဓုကတေလဝဏ္ဏံ-ပျစ်ချဲ့သော မယ်ဆယ်ဆီအဆင်းရှိ၏၊ အဗဒ္ဒပိတ္တံ-သည်၊ မိလာတအာကုလိတပုပ္ဖဝဏ္ဏံ-ညှိုးနွမ်းသော ရှုပ်ထွေးသော ပန်းပွင့်အဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ ဥဘယမ္ပိ-၂-မျိုးလုံးလည်းဖြစ်သော၊ တံ-ထိုသည်းခြေသည်၊ ဩကာသသဏ္ဌာနံ-တည်ရာအရပ်နှင့်တူသော ပုံသဏ္ဌာန် ရှိ၏၊ ဒိသတော-အားဖြင့်၊ ဗဒ္ဒပိတ္တံ-သည်၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ၊ ဣတရံ- ဗဒ္ဒသည်းခြေမှတစ်ပါးသော အဗဒ္ဒသည်းခြေသည်၊ ဒွိသု-အထက်အောက် ၂- ပါး ကုန်သော၊ ဒိသာသု ဇာတံ၊ ဩကာသတော-အားဖြင့်၊ အဗဒ္ဒပိတ္တံ-သည်၊ [ဌိတံ၌ စပ်၊] ကေသလောမဒန္တ နခါနံ-ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ သွား၊ ခြေသည်း လက်သည်းတို့၏၊ မံသဝိနိမုတ္တဌာနဉ္စေဝ-အသားမှလွတ်သော အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထဒ္ဒသုက္ခ-စမ္ပဉ္စ-ကြမ်းသော ခြောက်သောအရေကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-၍၊ ဥဒကံ-သည်၊ တေလဝိန္နံ- ဆီပေါက်ကို၊ ဗျာပေတွာ-ပျံ့နှံ့၍၊ (ဌိတံ)ဣဝ-တည်သကဲ့သို့၊ (တထာ) အဝသေသသရီရံ-ကြွင်းသောကိုယ်ကို၊ ဗျာပေတွာ ဌိတံ-၏။

ယမိုး-ယင်းအဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ-ပျက်လသော်၊ အက္ခိနိ-မျက်လုံး
တို့သည်၊ ပီတကာနိ-ရွှေကုန်သည်၊ ဝါ-ဝါကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘမန္တိ-လည်ကုန်၏။
ဂတ္တံ-ကိုယ်သည်။ ကမ္မတိ-တုန်လှုပ်၏။ ကဏ္ဍူဟတိ-ယား၏။ ဗဒ္ဒပိတ္တံ-ဗဒ္ဒ
သည်းခြေသည်။ ဟဒယပပ္ပါသာနံ-နှလုံး အဆုပ်တို့၏။ အန္တရေ-အကြား၌၊ ယကန-
မံသံ-အသံဟူသောအသားကို၊ နိဿာယ-၍၊ ပတိဌိတေ-တည်သော၊
မဟာကော-သာတကီကောသကသဒိသေ-ကြီးသော ခဝဲသီးအိမ်နှင့်တူသော၊
ပိတ္တကောသကေ-သည်းခြေအိတ်၌၊ ဌိတံ-တည်၏။ (ဤသို့သည်းခြေအိတ်၌
တည်သောကြောင့်၊ “ဗဒ္ဒ-အိမ်ဖြင့်ဖွဲ့အပ်သော၊ ပိတ္တ-သည်းခြေ”ဟု ခေါ်သည်။)
ယမိုး-ယင်းဗဒ္ဒသည်းခြေ သည်၊ ကုပိတေ-ပျက်လသော်၊ သတ္တာ-တို့သည်၊
ဥမ္မတ္တကာ-ရှူးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာ-ဖောက်ပြန်သောစိတ်ရှိကုန်သည်၊
(ဟုတွာ၊) ဟိရောတ္တပွဲ-အရက် အကြောက်ကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ-၍၊ အကတ္တပွဲ-
မပြုထိုက်သော ကိုယ်မှုကို၊ ကရောန္တိ၊ အဘာသိတပွဲ-မပြောဆိုထိုက်သော
နှုတ်မှုကို၊ ဘာသန္တိ-ပြောဆိုကုန်၏၊ အစိန္တေတပွဲ-မကြံထိုက်သော စိတ်အကြံကို၊
စိန္တေန္တိ-ကြံကုန်၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်၊ ပိတ္တဘာဂေန-သည်းခြေ၏
အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နံ-၏၊ ပေ၊ ကေသသ-ဒိသောဝ။

သေမှန္တိ-ကား၊ သရိဗ္ဗန္တရေ-ကိုယ်၏အတွင်း၌၊ ဧကပတ္တပူရပမာဏံ-
တစ်ကွမ်းစားပြည့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (တစ်နည်း) ဧကပတ္တပူရပမာဏံ-
တစ်သပိတ်အပြည့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သေမှံ-သလိပ်သည်၊ (အတ္ထိ) [ပါဌ
၂-မျိုးရှိ၏၊ ပူရဟူသောပုဒ်ကိုထောက်လျှင် “ပတ္တ”က မူရင်းဖြစ်ဟန်တူသည်၊
ရှေးက ဩမကသပိတ်သည် ယခုသပိတ်များလောက် မကြီး၊
သုံးစလယ်ချက်ထမ်း ဆန့်ရုံသာရှိ၏။] တံ-ထို သပိတ်သည်၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊
သေတံ-ဖြူသည်၊ (ဟုတွာ၊) နာဂဗလပဏ္ဏရသဝဏ္ဏံ-
ဝက် ချေးပနဲ ရွက် ရည် အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိ၏၊
[“ကန့်ကော် ရွက် ကြမ်းရည် အဆင်းရှိ၏”ဟု ရှေးနိဿယပေး၏၊
“ရွှေစဉ်တိုင်းရွက်အဆင်းရှိ၏”ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ တစ်နည်းပေး၏၊] သဏ္ဌာ-
နတော ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ ဒိသတော၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ ဇာတံ၊ ဩကာသတော-
အားဖြင့်၊ ဥဒရပဋ္ဌလေ-ဝမ်းအလွှာ၌၊ ဝါ-အစာသစ်အိမ်၏ အလွှာ၌၊ ဌိတံ-၏၊
ယံ-ယင်းသလိပ်သည်၊ ပါနဘောဇနာဒီနိ-သောက်ဖွယ်စားဖွယ်အစရှိသော
အာဟာရတို့ကို၊ အဇ္ဈောဟရဏကာလေ-စားမျိုးရာအခါ၌၊ [ဒွိဓာ ဟုတွာ တိဌတိ၌
စပ်] သေယျထာပိနာမ-ကား၊ ဥဒကေ-၌၊ သေဝါလပဏကံ-မှော်သေး မှော်ညှင်း
သည်၊ ကဌေ ဝါ-ဒုတ်သည်သော် လည်းကောင်း၊ ကပါလေ ဝါ-အိုးခြမ်းသည်
သော်လည်းကောင်း၊ ပတန္တေ-ကျလသော်၊ ဆိဇ္ဇိတွာ-ပြတ်၍၊ ဒွိဓာ-နှစ်ဖြာ၊
ဟုတွာ-၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ-လွှမ်း၍၊ တိဌတိ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့။

ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ပါနဘောဇနာဒိမ္ပိ-သည်၊ နိပတန္တေ-သော်၊ ဆိဇ္ဇိတွာ ဒွိဓာ
 ဟုတွာ ပုန အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ တိဌတိ။ စ-ဆက်၊ ယမ္ပိ-ယင်းသလိပ်သည်၊ မန္တိဘူတေ-
 နည်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော်၊ ပက္ကဂဏ္ဍော ဝိယ-ကျက်သောအနာသည်ကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း၊ ပူတိ ကုက္ကုဋ္ဌဇ္ဈမိဝ စ-ပုပ်သောကြက်အူသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 (ဟုတွာ) ဥဒရံ-အစာသစ်အိမ်သည်၊ ပရမဇေဂစ္ဆံ-အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်း
 သည်၊ ကုဏပဂန္ဓံ-အကောင်ပုပ်အနံ့ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ တတော-
 ထိုအစာသစ်အိမ်မှ၊ ဥဂ္ဂတေန-တက်သော၊ ဂန္ဓေန-အနံ့ကြောင့်၊ ဥဒ္ဒေကောပိ-
 ကြိုထိုးသော လေသည်လည်းကောင်း၊ မုခမ္ပိ-ခံတွင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ-
 မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၊ ပူတိကုဏပသဒိသံ-ပုပ်သောအကောင်နှင့်တူသည်၊
 ဟောတိ-။ သော စပုရိသော-နည်းသောသလိပ်ရှိသော ထိုယောက်ျားသည်လည်း၊
 အပေဟိ-ဖဲလော့၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ-မကောင်းသောအနံ့ကို၊ ဝါယာပေသိ-လှိုင်စေ၏၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုထိုက်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ (အပြောအဆိုခံရခြင်းသို့) အာပဇ္ဇတိ-
 ရောက်၏၊ စ-ဆက်၊ ယံ-ယင်းသလိပ်သည်၊ ဝမ္ပိတွာ-တိုးပွား၍၊ ဝါ-တိုးပွားလျှင်၊
 ဗဟလတ္တံ-ထူသည်၏အဖြစ်၊ ပျစ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပန္နံ-ရောက်သည်၊
 (သမာနံ-သော်) ဝစ္စကုဋိယာ-၏၊ ပိဓာနဖလကမေဝ-ပိတ်ဖုံးကြောင်းဖြစ်သော
 ပျဉ်ချပ်သည်ကဲ့သို့၊ ဥဒရပဋ္ဌလဿ-ဝမ်းရေ၏၊ ဝါ-အစာသစ်အိမ်၏၊ အဗ္ဘန္တရေ-
 ယေဝ-အတွင်း၌သာ၊ ကုဏပဂန္ဓံ-အကောင်ပုပ်နံ့ကို၊ သန္နိရုဇ္ဈိတွာ၊ (တစ်နည်း)
 သန္နိရုဇ္ဈိတွာ-ပိတ်ချုပ်၍၊ တိဌတိ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်၊ သေမှတာဂေန-
 သလိပ်၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

ပုဗ္ဗောတိ-ကား၊ ပူတိလောဟိတဝသေန-ပုပ်သောသွေး၏အဖြစ်ဖြင့်၊
 ပဝတ္တပုဗ္ဗော-ဖြစ်သောပြည်သည်၊ (အတ္ထိ) သော-ထိုပြည်သည်၊ ဝဏ္ဏတော-
 အားဖြင့်၊ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏော-ဖျော့တော့ဝါဝင်းသော ဖက်ရွက်အဆင်းရှိ၏၊ ပန-
 ဆက်၊ မတသရီရေ-သူသေကောင်၌၊ ပူတိဗဟလာစာမဝဏ္ဏော-ပုပ်သော
 ပျစ်ချွဲသော ထမင်းရည်အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [ပူတိဗဟလာစာမဝဏ္ဏော
 ပူတိဗဟလေန အာစာမေန သဒိသော ဟောတိ၊ ယောဇနာ၊ သဏ္ဌာနတော
 ဩကာသသဏ္ဌာနော-၊ ဒိသတော ဒွိသု ဒိသာသု ဇာတော၊ ပန-ဆက်၊
 ဩကာသသတော-အားဖြင့်၊ ယတ္ထ-အကြင်ကိုယ်အရပ်၌၊ သော-ထိုပြည်သည်၊

ဝါယာပေသိ။ ။ ဝါဓာတ်၊ ဒိဝါဒိ ယပစ္စည်းဖြင့်၊ “ဝါယသိ”ပုဒ်သည်
 ဝါတော ဝါယတိ စသည်၌ကဲ့သို့ အကမ္မကတည်း၊ ဤ၌ ဒုဂ္ဂန္ဓံဟု ကံရှိသောကြောင့်
 ဝါယာပေသိ ဟု ယောဇနာရှိသောပါဌ်သာ ကောင်း၏၊ တုံ အမေဟိ-တို့ကို၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ
 ဝါယာပေသိ။ ယောဇနာ။

သန္နိစိတော-ကောင်းစွာစုဝေးသည်။ (ဟုတွာ) တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာ၏။ ပုဗ္ဗဿ-ပြည်၏။ နိဗ္ဗေဒေါ-မြဲသော။ (သော) ဩကာသော နာမ-ထိုတည်ရာအရပ်မည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ ပန-အနွယ်ကား။ ခါဏုကဏုကပ္ပဟရဏဂိုဏ်းလောဒီဟိ-သစ်ငုတ်၊ ဆူးငြောင့်၊ ပုတ်ခတ်ကြောင်း ဒါးလှံ စသော လက်နက်၊ မီးလျှံအစရှိသည်တို့သည်။ အဘိဟတေ-ထိခိုက်အပ်သော။ ယသ္မိ ယသ္မိ သရီရပုဒေသေ-အကြင်အကြင် ကိုယ်အရပ်၌။ လောဟိတံ-သွေးသည်။ သဏ္ဌာဟိတွာ-ကောင်းစွာတည်၍။ ပစ္စတိ-ကျက်၏။ ဂဏ္ဍဝိဋ္ဌကာယောဝါ-အဖု၊ အနာ အစရှိသည်တို့သည်သော်လည်း ကောင်း။ ဥပ္ပန္နိ-ကုန်၏။ (ဆူးစူးခြင်းစသည်တို့ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ “အနာ၊ အဖု စသည်တို့ ဖြစ်လာကြသည်”ဟူလို) တတြ တတြေဝ-ထိုထို ကိုယ်အရပ်၌ပင်။ (ပုဗ္ဗော)တိဋ္ဌတိ။ ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေန-ပြည်၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော။ အယမဿ၊ပေ၊ ကေသသဒိသော။

လောဟိတန္တိ (ဧတ္ထ)-၌။ (လဗ္ဘမာနာနိ) လောဟိတာနိ-သွေးတို့သည်။ သန္နိစိတလောဟိတဉ္စ-သန္နိစိတသွေးလည်းကောင်း၊ ဝါ-ကောင်းစွာ စုဝေးတည်နေသောသွေးသည်လည်းကောင်း၊ သံသရဏလောဟိတဉ္စ-သံသရဏသွေးလည်းကောင်း၊ ဝါ-အကြောတို့ကိုလျှောက်သွားသောသွေးသည်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-ဤသို့) ဒွေ-၂-မျိုးတို့တည်း။ တတ္ထ-ထိုနှစ်မျိုးသောသွေးတို့တွင်။ သန္နိစိတလောဟိတံ-သည်။ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်။ နိပက္ကဗလလာခါရသဝဏ္ဏံ-ကျက်ပြီးသော ပျစ်ချသော ချိပ်ရည်အဆင်းရှိ၏။ သံသရဏလောဟိတံ-သည်။ အစ္စလာခါရသဝဏ္ဏံ-ကြည်သော ချိပ်ရည်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ-၂-ပါးစုံသောသွေးသည်လည်း။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ-တည်ရာအရပ်နှင့် တူသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော-အားဖြင့်။ သန္နိစိတလောဟိတံ-သည်။ ဥပရိမာယဒိသာယ ဇာတံ၊ ဣတရံ-သန္နိစိတသွေးမှတစ်ပါးသော သံသရဏသွေးသည်။ ဒွိသုဒိသာသု ဇာတံ၊ ဩကာသတော-အားဖြင့်။ သံသရဏလောဟိတံ-သည်။ ကေသလောမဒန္တနခါနံ-တို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဌာနဉ္စေဝ-ကိုလည်းကောင်း၊ ထဒ္ဒသုက္ခမ္ပဉ္စေ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-ထား၍။ မေနိဇာလာနုသာရေန-အကြောတည်းဟူသော ကွန်ယက်ကို အစဉ်လိုက်သော အားဖြင့်။ သဗ္ဗံ-သော။ ဥပါဒိန္နကသရိရံ-ဥပါဒိန္နကကိုယ်ကို၊ (တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ငါ့ကိုယ်ဟုစွဲလမ်း မှတ်ယူအပ်သော တစ်ကိုယ်လုံးကို) ဖရိတွာ-၍၊ ဌိတံ-၏။

သန္နိစိတလောဟိတံ-သည်။ ယကနဌာနဿ-အသည်းဌာန၏။ ဟေဌာဘာဂံ-ကို။ ပူရေတွာ-၍။ ဧကပတ္ထပူရမတ္ထံ-တကွမ်းစားပြည့် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (တစ်နည်း၊) ဧကပတ္ထပူရမတ္ထံ-တသပိတ်ပြည့် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဟဒယဝက္ကပပ္ဖါသာနံ-နှလုံး အညှို့၊ အဆုတ်တို့၏။ ဥပရိ-၌၊ ထောက် ထောက်-အနည်းငယ်၊ အနည်းငယ်၊ ပဏ္ဍရန္တံ-ယိုချလျက်၊ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ဖါသေ-

အညှို့နှလုံးအသည်း အဆုတ်တို့ကို၊ တေမယမာနံ-စိုစေလျက်၊ ဌိတံ၊ ဟိ-မှန်၊ တသ္မိ-ထိုသွေးသည်၊ ဝဏ္ဏဟဒယာဒိနိ-တို့ကို၊ အတေမေန္တေ-မစိုစေလှသော်၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ဝိပါသိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော မွတ်သိပ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ-ရေဆာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-။ ပရိစ္ဆေဒကော-အားဖြင့်၊ လောဟိတဘာဂေန-သွေး၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

သေဒေါတိ-ကား၊ လောမကူပါဒိဟိ-အမွေးတွင်းအစရှိသည်တို့မှ၊ ပဋ္ဌရဏကအာပေါဓာတု-ယိုစီးသော အာပေါဓာတ်သည်၊ (အတ္ထိ) သော-ထိုချွေးသည် ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ ဝိပုသန္နတိလတေလဝဏ္ဏော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော နှမ်းဆီအဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနော၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတော၊ ဩကာသတော-ဖြင့်၊ ယတ္ထ-အကြင်ကိုယ်အရပ်၌၊ လောဟိတံ ဝိယ-သွေးသည်ကဲ့သို့၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာ၏၊ သေဒဿ-၏၊ နိဗဒ္ဓေါ-သော၊ သောဩကာသော နာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ယဒါ-၌၊ အဂ္ဂိသန္တာပသ္မရိယသန္တာပဉ္စတုဝိကာရာဒိဟိ-မီးပူနေပူဉ်တူ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ သရိရံ-သည်၊ သန္တပ္ပတိ-လွန်စွာပူလောင်၏၊ တဒါ-၌၊ ဥဒကတော-မှ၊ အဗ္ဗုဋ္ဌမတ္တဝိသမန္တိန္နဘိသမုဋ္ဌာလကုမုဒနာဠကလာပေါဝိယ-နုတ်အပ်ကာမျှဖြစ်သော မည်မညွတ်ဖြတ်အပ်သော ကြာစွယ်စည်း၊ ကုမုဒြာကြာ အစည်းကဲ့သို့၊ သဗ္ဗကေသလောမကူပဝိဝရေဟိ-အလုံးစုံသော ဆံတွင်းမွေးညှင်း တွင်းပေါက်တို့မှ၊ ပဋ္ဌရတိ-ယိုစီး၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ-ထိုချွေး၏၊ သဏ္ဌာနမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ကေသလောမကူပဝိဝရာနံယေဝ-ဆံတွင်း မွေးညှင်းတွင်း အပေါက်တို့ ၏သာ၊ ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စ-ဆက်၊ သေဒပရိဂ္ဂဏှကေန-ချွေးကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းသော၊ ယောဂိနာ-သည်၊ ကေသလောမကူပဝိဝရေ-တို့ကို၊ ပူရေတွာ-၍၊ ဌိတဝသေနေဝ-တည်သောချွေး၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ၊ သေဒေါ-ကို၊ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်၊ သေဒဘာဂေန-ချွေး၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နော၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

မေဒေါတိ-ကား၊ ထိနသိနေဟော-ထန်သောအစေးသည်၊ ဝါ-အဆီခဲသည်၊ (အတ္ထိ) သော-ထိုအဆီခဲသည်၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ ဖာလိတဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏော-ခွဲအပ်ပြီးသော နန္ဒင်းအဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော-အားဖြင့်၊ တာဝ-ကိသသရိရမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဓိဋ္ဌဿ) ထူလသရိရဿ-ဝဖြိုးသောကိုယ်ရှိသူ၏၊ စမ္ပမံသန္တရေ-အရေနှင့် အသားတို့၏ အကြား၌၊ ဌပိတဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏဒုကူလပိလောတိက-သဏ္ဌာနော-ထားအပ်သောနန္ဒင်းအဆင်းရှိသော ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သိသသရိရဿ-ကြံလိုသော ကိုယ်ရှိသူ၏၊ ဇယံမံသံ-သလုံးသားလည်း ကောင်း၊ ဥရုမံသံ-ပေါင်းသားလည်းကောင်း၊ ပိဌိကဏ္ဍကနိဿိတံ-ကျောက်ဆူး

ရိုး၌ရှိသော၊ ပိဋိမံသံ-ကျောက်ကုန်းသားလည်းကောင်း၊ ဥဒရဝဋ္ဌိမံသံ-ဝမ်းပျဉ်းသားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတာနိ-ဤအသားတို့ကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဒီဂုဏ်-၂-ဆတက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-၂-ထပ်ကိုလည်းကောင်း၊ တိဂုဏ်-၃-ဆတက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-၃-ထပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတွာ-၍၊ ဌပိတဟလိဒ္ဒိဝဏ္ဏ-ဒုက္ကလပိလောတိကသဏ္ဌာနော-၏၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတော၊ ဩကာသတော-အားဖြင့်၊ ထူလဿ-ဝဖြိုးသူ၏၊ သကလသရီရံ-ကို၊ ဖရိတွာ-၍လည်းကောင်း၊ ကိသဿ-ကြံလှီသူ၏၊ ဇယံမံသာဒီနိ-တို့ကို၊ နိဿာယ-၍လည်းကောင်း၊ ဌိတော၊ ယံ-ယင်းအဆီခဲကို၊ သိနေဟသဒီ-အစေးဟူသော အရေအတွက်သို့၊ ဂတမ္ပိ-ရောက်သော်လည်း၊ (တစ်နည်း-ဂတမ္ပိ-ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ယံ-ယင်းအဆီခဲကို)၊ ပရမဇေဂစ္ဆတ္တာ-အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မုဒ္ဒနိ-ဦးထိပ်၌၊ တေလတ္တယ-ဆီအကျိုးငှါ၊ နေဝ(ဂဏန္တိ)-မယူကြကုန်၊ နာသတေလာဒိနံ-နှာခေါင်းဆီ အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္တယ-ငှါ၊ နဂဏန္တိ၊ ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်၊ ဟေဌာ-၌၊ မံသေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-၌၊ စမ္ပေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိရိယံ-၌၊ မေဒဘာဂေန-အဆီခဲ၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နော၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

အသူတိ-ကား၊ အက္ခိဟိ-မျက်လုံးတို့မှ၊ ပဌရဏကအာပေါဓာတု-ယိုစီးသော အာပေါဓာတ်သည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုမျက်ရည်သည်၊ ဝဏ္ဏတော၊ ဝိပုသန္နတိလတေလဝဏ္ဏံ-၏၊ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော-ဖြင့်၊ အက္ခိကူပကေသု-မျက်လုံးတွင်းတို့၌၊ ဌိတံ၊ စ-ဆက်၊ ဧတံ-ဤမျက်ရည်သည်၊ ပိတ္တကောသကေ-သည်းခြေအိမ်၌၊ ပိတ္တမိဝ-သည်းခြေကဲ့သို့၊ အက္ခိကူပကေသု-တို့၌၊ သဒါ-သိမ်း၊ သန္တိစိတံ-သည်၊ (ဟုတွာ) န တိဌတိ-တည်သည်မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ယဒါ-၌၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ သောမနဿဇာတာ-ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) မဟာဟသိတံ-ကျယ်စွာရယ်ခြင်းကို၊ ဟသန္တိ-ရယ်ကုန်၏၊ ဒေါမနဿဇာတာ-ဖြစ်သော နှလုံးမသာယာခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ရောဒန္တိ-ငိုကုန်၏၊ ပရိဒေဝန္တိ-မြည်တမ်းကုန်၏၊ တထာရူပံ-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ (ထိုမျက်ရည် ထွက်လောက်သောသဘောရှိသော) ဝိသဘာဂါ-ဟာရံ-သဘောမတူသော အာဟာရကို၊ အာဟရန္တိ-စားမျိုးကြကုန်၏၊ (ခန္ဓာကိုယ်၌ မူလကရှိနေသော ဓာတ်တို့နှင့် သဘောမတူသောကြောင့် ထိုအာဟာရကို “ဝိသဘာဂါဟာရ”ဟု ခေါ်၏) စ-သည်သာမကသေး၊ ယဒါ-၌၊ နေသံ-ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ အက္ခိနိ-တို့ကို၊ ဓူမရဇေသုကာဒီဟိ-မီးခိုး၊ မြူမှုန်၊ ဖုံအစရှိသည်တို့သည်၊ အဘိဟညန္တိ-ထိခိုက်အပ်ကုန်၏၊ တဒါ-၌၊ ဧတေဟိ သောမနဿဒေါမနဿ-ဝိသဘာဂါဟာရဉာတူဟိ-ဤဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်း၊ သဘောမတူသော အာဟာရ၊ ဥတုတို့ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌဟိတွာ-ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်၍၊ အက္ခိကူပ-

၌၊ ပူရေတွာ-၍၊ တိဋ္ဌတိ ဝါ-တည်သော်လည်း တည်၏၊ ပဉ္စရတိ ဝါ-ယိုစီးသော်လည်း ယိုစီး၏၊ ပန-ဆက်၊ အဿုပရိဂ္ဂဏှကေန-မျက်ရည်ကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းသော၊ ယောဂိနာ-သည်၊ အက္ခိက္ခပေ-၌၊ ပူရေတွာ-၌၊ ဌိတဝသေနော-တည်သော မျက်ရည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊ ပရိဂ္ဂဏှတဗ္ဗ-သိမ်းဆည်းထိုက်၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော-အားဖြင့်၊ အဿုဘာဂေန-မျက်ရည်၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္န၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသော။

ဝသာတိ-ကား၊ ဝိလိနသ္မဟော-ကျသောအစေးသည်၊ (အတ္ထိ၊) [မေဒေါ၏ ပြောင်းပြန် အဖွင့်တည်း၊] သာ-ထိုဆီကြည်သည်၊ ဝဏ္ဏတော-ဖြင့်၊ နာဠိကေရ-တေလဝဏ္ဏာ-အုန်းဆီအဆင်းရှိ၏၊ ဣတိပိ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သဏ္ဌာနတော-ဖြင့်၊ နာနကာလေ-ရေချိုးရာအခါ၌၊ ပသန္နဥဒကဿ-ကြည်လင်သောရေသည်၊ ဥပရိ-၌၊ ပရိတ္တမန္တသိနေဟဗိန္နုဝိသဋ္ဌသဏ္ဌာနာ-ထက်ဝန်းကျင်လည်လျက် ပြန်သော အစေးအပေါက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ [ဗိန္နု၊ စ+သော+ဝိသဋ္ဌော စာတိ ဗိန္နုဝိသဋ္ဌော၊ သိနေဟော ဧဝ ဗိန္နုဝိသဋ္ဌော စာတိ ပရိတ္တမန္တ သိနေဟ ဗိန္နုဝိသဋ္ဌော-ယောဇနာ၊] ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတာ၊ ဩကာသတော-ဖြင့်၊ ယေဘုယျေန-ဖြင့်၊ ဟတ္ထတလ၊ ပေ၊ အံသကူဋေသု-လက်ဖဝါးအပြင်၊ လက်ဖမိုး၊ ခြေဖဝါးအပြင်၊ ခြေဖမိုး၊ နှာခေါင်းဖု၊ နဖူးပြင်၊ ပခုံးစွန်းတို့၌၊ ဌိတာ။

စ-ဆက်၊ ဧသာ-ဤဆီကြည်သည်၊ ဧတေသု၊ ဩကာသေသု-ဤလက်ဖဝါး အပြင် အစရှိသောအရပ်တို့၌၊ သဒါ-သိမ်း၊ ဝိလိနာဝ-ကျသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊ နတိဋ္ဌတိ-တည်သည်မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ယဒါ-၌၊ အဂ္ဂိသန္တာပ၊ ပေ၊ ဓာတုဝိသဘာဂေဟိ-မီးပူ၊ နေပူ၊ သဘောမတူသောဥတု၊ သဘောမတူသော ဓာတ်တို့ကြောင့်၊ တေ ပဒေသာ-ထို လက်ဖဝါးအပြင် အစရှိသောအရပ်တို့သည်၊ ဥသ္မာဇာတာ-ဖြစ်သောအငွေ့ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တဒါ-၌၊ တတ္ထ-ထို လက်ဖဝါးအပြင်အစရှိသောအရပ်တို့၌၊ [သံသရတိ၌ စပ်၊] နာနကာလေ-၌၊ ပသန္န-ဥဒကူပရိ-ကြည်လင်သောရေ၏ အထက်၌၊ သိနေဟဗိန္နုဝိသတော ဝိယ-ပြန်သော အစေးအပေါက်သည်ကဲ့သို့၊ ဣတော စိတော စ-ဤအရပ် ဤအရပ်သို့ လည်း၊ သံသရတိ-ရွေ့ရှား၏၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ “သဉ္စရတိ-စီးကျသွားလာ၏”ဟု ရှိ၏၊) ပရိစ္ဆေဒတော-ဖြင့်၊ ဝသာဘာဂေန-ဆီကြည်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္န၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသော။

ခေဠောတိ-ကား၊ အန္တောမုခေ-ပါးစပ်၏အတွင်း၌၊ ဖေဏမိဿာ-အမြှုပ်နှင့် ရောသော၊ အာပေါဓာတု-သည်၊ (အတ္ထိ၊) သော-ထို တံထွေးသည်၊ ဝဏ္ဏတော-ဖြင့်၊ သေတော-သည်၊ (ဟုတွာ၊) ဖေဏဝဏ္ဏော-ရေမြှုပ်အဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနော၊ ဖေဏသဏ္ဌာနော-ရေမြှုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏၊

ဣတိပိ၊ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတော၊ ဩကာသတော၊ ဥဘောဟိ၊ ကပေါလပဿေဟိ-ပါးစောင် နံပါးတို့မှ၊ ဩရုယျ-သက်ဆင်း၍၊ ဇိဝါယ-၌၊ ဌိတော၊ စ-ဆက်၊ ဧသ (ဧသော)-ဤတံထွေးသည်၊ ဧတ္ထ-ဤလျှာပေါ်၌၊ သဒါ-သိမ်း၊ သန္နိစိတော-သည်၊ ဟုတွာ၊ န တိဌတိ-တည်သည်မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ယဒါ-၌၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ တထာရူပ-သော၊ (ထိုသို့တံထွေးဖြစ်လောက်သော သဘောရှိသော) အာဟာရ-ကို၊ ပဿန္တိ ဝါ-မြင်မူလည်း မြင်ကုန်၏၊ သရန္တိ ဝါ-အမှတ်ရမူလည်း အမှတ်ရကုန်၏၊ ဥဏှတိတ္ထကဋ္ဌကလောဏမ္ဘိလာနံ-ပူသော၊ စပ်သော၊ ခါးသော၊ ငန်သော၊ ချဉ်သောအရသာတို့တွင်၊ ကိဉ္စိ ဝါ-တစ်စုံတစ်ခုသောအရသာကိုမူလည်း၊ မုခေ-ခံတွင်း၌၊ ဌပေန္တိ ယဒါ ဝါ-၌မူလည်း၊ နေသံ-ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ ဟဒယံ-သည်၊ အာဂိလာယတိ-နာကျင်၏၊ [အာပုဗ္ဗ-ဂိလေဓာတ်တည်း၊] ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသောအာရုံ၌ပင်၊ ဇိဂုစ္ဆာ ဝါ-စက်ဆုပ်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ-၌၊ ခေဋ္ဌော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဥဘောဟိ-ကုန်သော၊ ကပေါလပဿေဟိ-တို့မှ၊ ဩရုယျ-၍၊ ဇိဝါယ-၌၊ သဏှာတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧသ(ဧသော)-ဤတံထွေးသည်၊ အဂ္ဂဇိဝါယ-လျှာဖျား၌၊ တနုကော-ကျသည်၊ ဟောတိ၊ မူလဇိဝါယ-လျှာရင်း၌၊ ဗဟလော-ပျစ်ချွေသည်၊ (ဟောတိ) စ-ဆက်၊ မုခေ-၌၊ ပက္ခိတ္ထံ-ထည့် အပ်သော၊ ပုထုကံ ဝါ-မုန့်ဆန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ တဏှာလံ ဝါ-ဆန်လှော်ကိုသော်လည်း ကောင်း၊ အညံ-သော၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ခါဒနီယံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ [တေမေတုံ ၌ စပ်၊] နဒီပုဋ္ဌိနေ-မြစ်သဲသောင်စ၌၊ ခတကူပကသလိလံ-တူးအပ်သောတွင်း ကလေး၏ ရေသည်၊ ပရိက္ခယံ-ကုန်ခြင်းသို့၊ (န ဂစ္ဆတိ)ဝိယ-မရောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊ ခေဋ္ဌော-သည်) ပရိက္ခယံ-သို့၊ အဂစ္ဆန္တော-မရောက်ဘဲသာလျှင်၊ တေမေတုံ-စိုစေခြင်းငှာ၊ သမတ္တာ-စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော-သဖြင့်၊ ခေဋ္ဌဘာဂေန-တံထွေး၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

သိယံဏိကာတိ-ကား၊ မတ္ထလုဂံတော-ဦးနှောက်မှ၊ ပတ္ထရဏကအသုစိ-ယိုစီးသောမစင်ကြယ်သောရေသည်၊ ဝါ-နှပ်သည်၊ (အတ္ထိ) သာ-ထိုနှပ်သည်၊ ဝဏ္ဏတော-ဖြင့်၊ တရုဏတာလဌိမိဉ္စိဝဏ္ဏာ-နုသောထန်းစေ့အဆန်၏အဆင်းရှိ၏၊ သဏှာတော ဩကာသသဏှာနေ၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတော၊ ဩကာသတော-ဖြင့်၊ နာသပုဋ္ဌေ-နှာခေါင်းဖုတို့ကို၊ ပုရေတွာ-၍၊ ဌိတာ၊ စ၊ ဆက်၊ ဧသ-ဤနှပ်သည်၊ ဧတ္ထ-ဤနှာခေါင်းဖု၌၊ သဒါ-သိမ်း၊ သန္နိစိတာ ဟုတွာ န တိဌတိ၊ အထ ခေါ-အဟုတ်ကား၊ ယထာ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ ပဒုမိနိ-ပတ္တေန-ပဒုမာကြာဖတ်ဖြင့်၊ ဒမိ-နို့ခမ်းကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့တုပ်၍၊ ဟေဌာ-၌၊ ကဏှ-ကေန-ဆူးဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇေယျ-ထိုးဖောက်ရာ၏၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ တေန ဆိဒ္ဓေန-ထိုအပေါက်ဖြင့်၊ ဒမိမတ္ထု-နို့ခမ်းအကြည်သည်၊ ဂဋ္ဌိတွာ-လျှော၍၊ ဗဟိ-သို့၊ သမ္မော (၅) ၁-၂၉၀

ပတေယျ ယထာ-ကျရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ယဒါ-၌၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ရောဒန္တိ ဝါ-ငိုမှုလည်းငိုကုန်၏၊ ဝိသဘာဝါဟာရဥတုဝသေန-သဘောမတူသော အာဟာရ၊ သဘောမတူသောဥတု ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သဉ္စာတဓာတုက္ခောဘာ ဝါ-လွန်စွာဖြစ်သောဓာတ်ချောက်ချားခြင်း ရှိကုန်သည်မူလည်း၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တဒါ-၌၊ အန္တောသီသတော-ဦးခေါင်းအတွင်းမှ၊ ပူတိသေမှဘာဝံ-ပုပ်သော သလိပ်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပန္နံ-ရောက်သော၊ မတ္ထလုဂီ-ဦးနှောက်သည်၊ ဂဠိတွာ-လျှောကျ၍၊ တာလုမတ္ထကဝိဝရေန-အာခေါင်ထိပ်၏ အပေါက်ဖြင့်၊ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ နာသပုဋ္ဌေ-တို့ကို၊ ပူရေတွာ-၍၊ တိဋ္ဌတိ ဝါ-တည်မူလည်းတည်၏၊ ပဉ္စရတိ ဝါ-ယိုစီးမူလည်း ယိုစီး၏၊ ပန-ဆက်၊ သိယံဏိကာပရိဂ္ဂဏှကေန-နှပ်ကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းသော၊ ယောဂိနာ-သည်၊ နာသပုဋ္ဌေ-တို့ကို၊ ပူရေတွာ-၍၊ ဌိတဝသေနေဝ-တည်သောနှပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပရိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗာ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော-ဖြင့်၊ သိယံဏိကာဘာဂေန-နှပ်၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ အယမဿ၊ ဟေ၊ ကေသသဒိသောဝ။

လသိကာတိ-ကား၊ သရီရသန္နိနံ-ကိုယ်အဆက်အစပ်တို့၏၊ အပ္ပန္တရေ-အတွင်း၌၊ ပိစ္ဆိလကုဏာပ-ပျစ်ချွေသော အပုပ်သည်၊ ဝါ-အစေးသည်၊ (အတ္ထိ) သာ-ထိုအစေးသည်၊ ဝဏ္ဏတော-ဖြင့်၊ ကဏိကာရနိယျာသဝဏ္ဏာ-မဟာလှေကားပန်း၏ အစေး အဆင်းရှိ၏၊ သဏ္ဌာနတော ဩကာသသဏ္ဌာနာ၊ ဒိသတော၊ ဟေ၊ ဇာတာ၊ ဩကာသတော-ဖြင့်၊ အဋ္ဌိသန္နိနံ-အရိုးအဆက်အစပ်တို့၏၊ အပ္ပန္တနကိစ္စံ-နယ်ဆီ ကိစ္စကို၊ သာယေမာနာ-ပြီးစေလျှက်၊ အသီတိသတသန္နိနံ-တစ်ရာရှစ်ဆယ်သော အဆက်စပ်တို့၏၊ အပ္ပန္တရေ-၌၊ ဌိတာ-၏၊ စ-ဆက်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဧသာ-ဤ အစေးသည်၊ မန္တာ-နည်းသည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ဥဌဟန္တဿ-ထသော်လည်းကောင်း၊ နိသီဒန္တဿ-ထိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အဘိက္ကမန္တဿ-ရှေ့သို့သွားသော်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကမန္တဿ-နောက်သို့ပြန်သော် လည်းကောင်း၊ သမိဂ္ဂန္တဿ-ကွေးသော်လည်းကောင်း၊ ပသာရေန္တဿ-ဆန့်သော် လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိကာနိ-အရိုးတို့သည်၊ ကဋကဋာယန္တိ-ကဋကဋာဟုအသံပြုကုန် ၏၊ ဝါ-ခတ်ခတ်ဟုအသံပြုကုန်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “ချွတ်ချွတ်မြည်ကုန်၏” ဟုပေး ၏၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ၌ “စုတ်စုတ်ဆတ်ဆတ်အသံပြုကုန်၏” ဟုပေး၏၊ အနုကရ ဣသဒ္ဓါဖြစ်သောကြောင့်မိမိတို့နား၌ကြားသလိုအနက်ပေးနိုင်သည်၊ ကဋကဋာဟု သောနာမ်ပုဒ်နောင်အသံပြုခြင်းအနက်၌အာယပစ္စည်းသက်၊]

အစ္ဆရသဒ္ဓံ-လက်ဖျစ်တီးသံကို၊ ကရောန္တော ဝိယ-ပြုသကဲ့သို့၊ ဝိစရတိ-လှည့် လည်၏၊ ဧကယောဇနဒ္ဓိယောဇနမတ္တမ္ပိ-တစ်ယူဇနာနှစ်ယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိ သည်လည်းဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနံ-ခရီးအခွန်ကို၊ ဂတဿ-သွားသောယောက်ျား၏၊

ဝါယောဓာတု-သည်၊ ကုပ္ပတိ-ပျက်၏၊ ဂတ္တာနိ-ကိုယ်တို့သည်၊ ဒုက္ခန္တိ-ဆင်းရဲကုန်၏၊ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ (ဧသာ-ဤစေးသည်၊) ဗဟုကာ-များသည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-ထခြင်း ထိုင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ အဋ္ဌိနိ-တို့သည်၊ နကဋကဋယန္တိ-ကဋကဋအသံမပြုကုန်၊ ဝါ-ခတ်ခတ်ဟုအသံမပြုကုန်၊ ဒီဃံပိ-ရှည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနံ-ကို၊ ကတဿ-သွားသောယျောကျ်ား၏၊ ဝါယောဓာတု-သည်၊ န ကုပ္ပတိ၊ ဂတ္တာနိ န ဒုက္ခန္တိ၊ ပရိစ္ဆေ ဒတော-ဖြင့်၊ လသိကာဘာဂေန-အစေး၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နာ-အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသော။

မုတ္တန္တိ-ကား၊ ဝဏ္ဏတော-ဖြင့်၊ မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ-ပဲကြီး၏ငန်သော ရေ အဆင်းရှိ၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ပဲပြတ်ရည်အဆင်းရှိ၏”ဟုပေး၏၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ “ပဲကြီးပြာရည်အဆင်းရှိ၏”ဟုပေး၏၊] သဏ္ဌာနတော-ဖြင့်၊ အဓောမုခ-ဌဝိတဉဒကကုမ္ဘန္တရဂတဉဒကသဏ္ဌာနံ-အောက်၌အဝရိသည်ဖြစ်၍ ထားအပ် သော ရေအိုးအတွင်း၌ တည်သောရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏၊ ဒိသတော၊ ပေ၊ ဇာတံ၊ ဩကာသတော-ဖြင့်၊ ဝတ္ထိဿ-စည်ပေါင်း၏၊ အပ္ပန္တရေ-၌၊ ဌိတံ၊ ဝတ္ထိပုဋေ- စည်ပေါင်းအထုပ်ကို၊ ဝတ္ထိ နာမ-ဝတ္ထိမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သေယျထာပိ နာမ- ကား၊ ယတ္ထ-အကြင်စည်ပေါင်း၌၊ [ပဝိသတိ၌ စပ်၊] စန္ဒနိကာယ-တံစည်းပွက်၌၊ ပက္ခိတ္တေ-သော၊ အမုခေ-အဝမရှိသော၊ ရဝဏယဋေ-ဆွေးမြေ့သောအိုး၌၊ [“ဇေရယဋေ”ဟု ယောဇနာဖွင့်၏၊] စန္ဒနိကရသော-တံစည်းရေ သည်၊ ပဝိသတိ သေယျထာပိ-ဝင်သကဲ့သို့၊ စ-ဆက်၊ အဿ-ထိုရေ၏၊ ပဝိသနမဂ္ဂေါ-ဝင်ကြောင်း လမ်းသည်၊ န ပညာယတိ သေယျထာပိ-မထင်ရှားသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-တူသာလျှင်၊ သရီရတော-မှ၊ မုတ္တံ-ကျင်ငယ်သည်၊ (ဝတ္ထိ-စည်ပေါင်းအိမ်သို့) ပဝိသတိ၊ စ- ဆက်၊ အဿ-ထိုကျင်ငယ်၏၊ ပဝိသနမဂ္ဂေါ-သည်၊ န ပညာယတိ၊ နိက္ခမနမဂ္ဂေါ ပန-ထွက်ကြောင်းလမ်းသည်ကား၊ ပါကဋေ-ထင်ရှား သည်၊ ဟောတိ-၏၊ စ- ဆက်၊ ယမှိ-ယင်းစည်ပေါင်းအိမ်သည်၊ မုတ္တဿ-ကျင်ငယ်ဖြင့်၊ ဘရိတေ-ပြည့် လသော်၊ ပဿာဝံ-ကျင်ငယ်ကို၊ ကရောမ-ပြုကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သတ္တာနံ- တို့၏၊ အာယူဟနံ-အားထုတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒတော-ဖြင့်၊ ဝတ္ထိအပ္ပန္တရေန စေဝ-စည်ပေါင်းအိမ်၏ အတွင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုတ္တဘာဂေန စ-ကျင်ငယ်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ အယမဿ၊ ပေ၊ ကေသသဒိသော။

“ပဋိကူလ မနသိကာရေ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ”ဟူသောစကားအရ ကေသ အစရှိသည်တို့ဝယ် ပဋိကူလမနသိကာရ၌ ပရိကမ်ပြုပုံကိုပြပြီး၍ ထိုသို့ပြုရခြင်း၏ အကျိုးကိုပြလိုသောကြောင့် “ဧဝံဟိ”စသည်ကိုမိန့်။ ယထာဝုတ္တမနသိကာရံ ကိ

ပယောဇနန္တိ မနသိကတွာ အာဟ ဧဝံ ဟိတိအာဒိ။ -ယောဇနာ) ဟိ-နှလုံးသွင်းရခြင်း၏ အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ကေသာဒိကေ-ကေသာအစရှိကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေ-အဖို့အစုတို့ကို၊ ဝဏ္ဏံ ၊ပေ၊ ဝသေန-အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ ဖြစ်ရာအရပ်၊ တည်ရာအရပ်၊ အပိုင်းအခြားတို့၏အပြားအားဖြင့်၊ ဝဝတ္ထပေတွာ-ပိုင်းခြားမှတ်သားပြီး၍၊ အနုပုဗ္ဗတော-အစဉ်အတိုင်းလည်းကောင်း၊ နာတိသီယတော-အလွန်မမြန်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နာတိသဏိကတော-အလွန်မနှေးသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ (မနသိကာရကောသလ္လ၌ပြခဲ့သောနည်းဖြင့်၊ ကာယံ ဩလောကေန္တဿ-၌၊ ဝိသေသနစပ်) ဝဏ္ဏံ ၊ပေ၊ ဝသေန-အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အနံ၊ သလိပ်သည်းခြေသွေးပြည့်ဟူသော အာသယ၊ အရပ်တို့၏အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စဓာ-ငါးပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပဋိကူလာတိ-စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ဟူ၍၊ မနသိကရောတော-နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနဝသေန-ဆံ အစရှိသောနာမည်ပညတ်ကို လွန်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ ဌ်စပ်)

သေယျထာပိ - ကား၊ စက္ခုမတော-မျက်စိ အမြင် ရှိသော၊ (မျက်စိကောင်းသော) ပုရိသဿ-အား၊ (ပါကဋ္ဌာနိ၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ (ဩလောကေန္တဿ၌ စပ်) ဒွတ္တိသ-ဝဏ္ဏာနံ-၃၂-ပါးသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ကုသုမာနံ-ပန်းပွင့်တို့၏၊ ဧကသုတ္တ-ဂဏ္ဌိတံ-တစ်မျိုးတည်းသောချည်ဖြင့် သီကုံးအပ်သော၊ မာလံ-ပန်းကုံးကို၊ ဩလောကေန္တဿ-ကြည့်ရှုလသော်၊ သဗ္ဗပုပ္ဖာနိ-အလုံးစုံသောပန်းတို့သည်၊ အပုဗ္ဗာ-ပရိယမိဝ-မရှေးမနှောင်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ ပါကဋ္ဌာနိ-ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ သေယျထာပိ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-တူသာလျှင်၊ အတ္ထိ ဣမသ္မိ ကာယေ ကေသာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ကေသာအစရှိသည်တို့ဟူ၍၊ ဣမံ ကာယံ-ကို၊ ဩလော-ကေန္တဿ-ကြည့်ရှုလသော်၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ တေ ဓမ္မာ-ထိုဆံစသောကောဋ္ဌာသတရားတို့သည်၊ အပုဗ္ဗပရိယမိဝ-ကဲ့သို့၊ ပါကဋ္ဌာ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ မနသိကာရကောသလ္လကထာယံ-၌၊ အာဒိကမ္ပိကဿဟိ ၊ပေ၊ အာဟစွ တိဌတိတိ-ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ဆိုခဲ့ပြီ)။

ပန-ဆက်၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ-အပသန္တာန်သို့လည်း၊ (သူတစ်ပါးသန္တာန်သို့လည်း) မနသိကာရံ-ကို၊ သစေ ဥပသံဟရတိ-အကယ်၍ကပ်ဆောင်အံ့၊ အထ-ထိုသို့ကပ်ဆောင်လသော်၊ အဿ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု-တို့သည်၊ ပါကဋ္ဌိဘူတေသု-ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်လသော်၊ အာဟိဏ္ဏန္တာ-လှည့်လည်သွားလာကုန်သော၊ မနဿတိရစ္ဆာနာဒယော-လူ၊ တိရစ္ဆာန်အစရှိသောသတ္တဝါတို့သည်၊ သတ္တာကာရံ-သတ္တဝါဟူသောအခြင်းအရာကို၊ ဝိဇဟိတွာ-စွန့်၍၊ ကောဋ္ဌာသရာသိဝသေနေဝ-ကောဋ္ဌာသအစု၏အဖြစ်ဖြင့်သာ၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ-ထင်လာကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ တေဟိ-ထိုလူတိရစ္ဆာန်စသောသတ္တဝါတို့သည်၊ အဇ္ဈောဟရိယမာနံ-စားမျို

အပ်သော၊ ပါနဘောဇနာဒိ-သောက်ဖွယ်စားဖွယ်အစရှိသောအာဟာရသည်၊ ကောဋ္ဌာသရာသိမိ-၌၊ ပက္ခိပိယမာနမိဝ-ထည့်သွင်းအပ်သကဲ့သို့၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ထင်လာ၏။ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ ဝါ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနုပုဗ္ဗမုဗ္ဗနာဒိဝသေန-အစဉ်အတိုင်းလွှတ်ခြင်းအစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ (မထင်ရှားသောကောဋ္ဌာသတို့ကို လွှတ်ခြင်းအစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊) ပဋိကူလပဋိကူလာတိ-စက်ဆုပ်ဖွယ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ဟူ၍၊ ပုနပျန်-အဖန်ဖန်၊ မနသိကရောတော-လသော်၊ အနုက္ကမေန-အားဖြင့်၊ အပ္ပနာ-အပ္ပနာဈာန်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။

တတ္ထ-ထို ဥပဋ္ဌာနမနသိကာရ၌၊ [ရှေ့၌ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ဥပဋ္ဌာတိ မနသိကရောတောတို့ကို ပြန်၍စွဲသည်။ “တတ္ထာတိ တေသု ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန ပဋိကူလဝသေန စ ဥပဋ္ဌာနေသု”ဟု ယောဇနာ၌ ဥပဋ္ဌာနလောက်သာ စွဲလေသည်။] ကေသာဒိနံ-ဆံအစရှိသောကောဋ္ဌာသတို့၏။ ဝဏ္ဏ၊ ပေ၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ထင်ခြင်းသည်၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ နာမ-ဥဂ္ဂဟနိမိတ်မည်၏။ သဗ္ဗကာရတော-ဝဏ္ဏစသော အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဋိကူလဝသေန-စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာနံ-သည်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ နာမ-ပဋိဘာဂနိမိတ်မည်၏။ တံ-ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို၊ ပုနပျန်-အဖန်ဖန်၊ အာဝဇ္ဇန္တဿ-ဆင်ခြင်လသော်၊ မနသိကရောန္တဿ-နှလုံးသွင်းလသော်၊ တက္ကာဟတံ-ကြံခြင်းဖြင့် တီးခေါက်အပ်သည်ကို၊ ဝိတက္ကာဟတံ-ဝိတက်ဖြင့်တီးခေါက်အပ်သည်ကို၊ ကရောန္တဿ-လသော်၊ ဝါ-ပြုသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ခန္ဓာနာမ်ခန္ဓာ တို့သည်၊ ပဋိကူလာရမ္မဏာ-စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန-ပဌမဈာန်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အပ္ပနာ-သည်၊ ပဝတ္တတိ-၏၊ (ကာယ-ဂတာသတိကို အာရုံပြု၍ ပဌမဈာန်ကိုသာရနိုင်သည်။) ပုဗ္ဗဘာဂ-ပဌမဈာန်၏ ရှေ့အဖို့၌၊ ပရိကမ္မဥပစာရစိတ္တာနိ-ပရိကမ်စိတ်၊ ဥပစာရစိတ်တို့သည်၊ သဝိတက္က သဝိစာရာနိ-တက္ကဖြစ်ကုန်သည်၊ သပ္ပိတိကာနိ-ကုန်သည်၊ သောမနဿ-သဟဂတာနိ-ဖြစ်ကုန်သည်၊ ပဋိကူလနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ-ပဋိကူလနိမိတ်ဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)။ အပ္ပနာပိ-အပ္ပနာဈာန်သည်လည်း၊ သဝိတက္က-သဝိစာရာ-သည်၊ သပ္ပိတိကာ-သည်၊ သောမနဿသဟဂတာဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဘူမန္တရေန-ဘုံအထူးအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ မဟဂ္ဂတာ ရူပါဝစရာ ဟောန္တိ။

[ပဋိကူလအာရုံဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် သောမနဿသဟဂတဖြစ်ရသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ပဋိကူလေပိ စ”စသည်ကိုမိန့်၊] စ-ဆက်၊ ပဋိကူလေပိ-စက်ဆုပ်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော၊ ဧတသ္မိ အာရမ္မဏေ-ဤအာရုံ၌၊ အာနိသံ သဒဿာဝိတာယ-အကျိုးကို ရှုလေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

သောမနဿံ-သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧကတ္တာရမ္မဏဗလေနဝ-
တစ်ခုတည်းသော သဘောရှိသော အာရုံ၏အစွမ်းကြောင့်ပင်၊ တံ-
ထိုသောမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပဋိကူလအာရုံ၌၊
(ကာယဂတာသတိ၏ အာရုံ၌) ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနိ-ဒုတိယဈာန်အစရှိသော
ဈာန်တို့သည်၊ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ (ဧတ္ထ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနိ၊
န နိဗ္ဗတ္တန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ (အာရမ္မဏဿ-၏)၊ ဩဠာရိကတ္တာ-ကြမ်းသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ အာရမ္မဏံ-သည်၊ ဩဠာရိကံ-၏၊ ဧတ္ထ-ဤ
ဩဠာရိက အာရုံ၌၊ ဝိတက္ကဗလေနဝ-ဝိတက်၏ အစွမ်းကြောင့်သာ၊
စိတ္တေကဂ္ဂတာ-သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိတက္ကသမတိက္ကမေန-ဝိတက်ကို
လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (စိတ္တေကဂ္ဂတာ) န (ဥပ္ပဇ္ဇတိ) ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊
အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနကထာမှ
ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော) သမထဝသေန-သမထ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနကထာ-
ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆိုကြောင်း စကားတည်း။

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊ အဝိသေသတော-အထူး မမ
သာမညအားဖြင့်၊ (ပဋိကူလဟုလည်းကောင်း၊ ဓာတုဟုလည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဟု
လည်းကောင်း အထူးမမသာမညအားဖြင့်) သာဓာရဏဝသေန-ဆက်ဆံသည်၏
အစွမ်းဖြင့်၊ (သမထဝိပဿနာတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-
ချဲ့၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဘာဝေတုကာမေန-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေလိုသော၊ ဝါ-
ပွားစေလိုသော၊ (ယောဂီနာ-သည်) ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-သင်ယူပြီး၍၊ (ဆရာ
အထံ၌ သင်ယူပြီး၍) သဇ္ဈာယကာလေ ဧဝံ-သရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြုရာအခါ၌သာ၊
ကေသာဒိနံ-တို့၏၊ ဝဏ္ဏနိမိတ္တံ၊ ပေ၊ နိမိတ္တာနိ-ဝဏ္ဏနိမိတ်၊ သဏ္ဌာနနိမိတ်၊ ဒိသာ
နိမိတ်၊ ဩကာသနိမိတ်၊ ပရိစ္ဆေဒနိမိတ်တို့ကို၊ ဝါစာယ-နှုတ်ဖြင့်၊ ပေါထေတွာ
ပေါထေတွာ-ဌာန်ကရုဏ်းတို့ကို ပုတ်ခတ်၍ ပုတ်ခတ်၍၊ (ရှေးနိဿယ၌
“ပါဌေတွာ-ရွတ်၍”ဟု တစ်ပုဒ်တည်းရှိသည်) ဧကေကကောဌာသေ-တစ်ခုတစ်ခု
သော ကောဌာသဉ္စ၊ အယံ-ဤကောဌာသသည်၊ ဧတံသရိက္ခကော-ဤအရာ
ဝတ္ထုနှင့်တူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ တိဝိဓေန-အနုလောမစသော သုံးပါး
သောအပြားအားဖြင့်၊ သဇ္ဈာယော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော။

အယံ ဧတံ သရိက္ခကော။ ။ ရှေ့၌ “ကေသာ အဒ္ဓါရိဌကဝဏ္ဏာ၊ ဒီယဝဏ္ဏလိကာ
တုလားဏ္ဏသဏ္ဌာနာ”ဟုလည်းကောင်း၊ “လောမာ ဩနတဂ္ဂတလမူလသဏ္ဌာနာ”ဟု လည်း
ကောင်း၊ “နခါ မစ္ဆသကလိကသဏ္ဌာနာ”ဟုလည်းကောင်း ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဥပမာကို
ပြခဲ့၏၊ ထိုဥပမာတို့ကို ရည်ရွယ်၍ “အယံ-ဤကောဌာသသည်၊ ဧတံသရိက္ခကော-
ဤမည်သော အရာဝတ္ထုနှင့် တူ၏”ဟု ဆိုသည်၊ ဤဥပမာတို့ကား ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသာ
ဩကာသပရိစ္ဆေဒ-နိမိတ္တတို့တွင် မပါဝင်သောကြောင့် ဤဥပမာတို့ကိုလည်း နှလုံးသွင်း၍
သရဇ္ဈာယ်ရမည်ဟု ဆိုသည်၊ [ဧတေန+သရိက္ခကော ဧတံသရိက္ခကော။]

ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ (သဇ္ဈာယော၊ ကာတဗ္ဗော) တာဝ-ဝတ္ထပဉ္စကစသည်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော) တစပဉ္စကေ-၌၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေ-ဖြင့်သာ လျှင်၊ အနုလောမတော-အားဖြင့်၊ ပဉ္စာဟံ-ငါးရက်လည်းကောင်း၊ ပဋိလောမ-တော-အားဖြင့်၊ ပဉ္စာဟံ-လည်းကောင်း၊ အနုလောမပဋိလောမတော-အားဖြင့်၊ ပဉ္စာဟံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အမုမာသံ-တစ်လထက်ဝက် ဆယ်ငါးရက် ပတ်လုံး၊ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ အာစရိယဿ-ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဝတ္ထပဉ္စကံ-ကို၊ ဥဂ္ဂက္ခိတွာ-နှုတ်တက် သင်ယူပြီး၍၊ တထေဝ-ထိုရှေးနည်းအတူသာလျှင်၊ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ တတော-၌၊ ဒသပိ-ဆယ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ကောဋ္ဌာသေ-တို့ကို၊ ဧက-တော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ကတွာ-၍၊ အမုမာသံ-လုံး၊ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) ပုန-တစ်ဖန်၊ ပပ္ပါသပဉ္စကာဒိသုပိ-ပပ္ပါသပဉ္စကအစရှိသည်တို့တွင်လည်း၊ ဧကေကံ-တစ်ခုတစ်ခုသော ပဉ္စကကို၊ ဥဂ္ဂက္ခိတွာ-၍၊ အမုမာသံ-လုံး၊ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) တတော-၌၊ ပဉ္စဒသပိ-ကုန်သော၊ တေ ကောဋ္ဌာသေ-တို့ကို၊ အမုမာသံ(သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) မတ္ထလုဂ်ပဉ္စကံ-ကို၊ အမုမာသံ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) တတော-၌၊ ဝိသတိ-သော၊ တေ ကောဋ္ဌာသေ-တို့ကို၊ အမုမာသံ- (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) မေဒဆက္ကံ-ကို၊ အမုမာသံ(သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) တတော-၌၊ ဆဗ္ဗိသတိပိ-နှစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ တေ ကောဋ္ဌာသေ-တို့ကို၊ ဧကတော-တည်း၊ ကတွာ-၍၊ အမုမာသံ(သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) မုတ္တ-ဆက္ကံ-ကို၊ အမုမာသံ(သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) တတော-၌၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ ဒုတ္တိသ-သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော၊ ကောဋ္ဌာသေ-တို့ကို၊ ဧကတော ကတွာ အမုမာသံ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဆ မာသေ-ခြောက်လတို့ပတ်လုံး၊ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထိုသို့သရဇ္ဈာယ်ရာ၌၊ (ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ တေသု ဒုတ္တိသကောဋ္ဌာ- သေသု”ဟုစွဲ၏၊) ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ-အားကြီးသောမိရာနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သပညဿ-ဉာဏ်ပညာနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဝါ-သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဥဂ္ဂက္ခန္ဓဿေဝ-ဆရာအထံ၌သင်ယူစဉ်ပင်၊ ကောဋ္ဌာသာ-တို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ-ထင် လာတတ်ကုန်၏၊ ဧကစူဿ-အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ နဥပဋ္ဌဟန္တိ-မထင်လာကုန်၊ တေန-ထိုမထင်သောကောဋ္ဌာသရိသောရဟန်းသည်၊ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ-မထင်ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝီရိယံ-ကို၊ န ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗေ-မစွန့်လွှတ်ထိုက်၊ ယတ္ထကာ-အကြင်မျှအတိုင်းအရည်ရှိကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသာ-တို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ-ကုန်၏၊ တတ္ထကေ-ထိုမျှအတိုင်းအရည်ရှိကုန်သောကောဋ္ဌာသတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤနည်းဖြင့် ၆-လပတ်လုံးသရဇ္ဈာယ် ဖို့ရန်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ကထေန္နေန-ပြောဟောသောဆရာသည်၊ ပညာဝတော-

ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်) နေဝ(ကထေတဗွဲ-မဟောပြော
ထိုက်)၊ မန္တပညဿ-နံသောပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ န ကထေတဗွဲ၊
မဇ္ဈိမပညဿ-အလယ်အလတ်ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ကထေတဗွဲ။ ဟိ-
မှန်၊ မဇ္ဈိမပညဿ-၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ အာစရိယာ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊
ဆဟိ-မာသေဟိ၊ ၆-လတို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ-ပိုင်းဖြတ်၍၊ တန္တိ-အစဉ်ကို၊ ဌပယိသု-
ထားကြကုန်ပြီ၊ ၆-လသရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြောဟောသောဆရာသည်၊ ဉာဏ်ကောင်း
သူအတွက် ၆-လမကြာစေရ၊ ဉာဏ်နံသူအတွက် ၆-လမကသရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြော
ဟောနိုင်သည်၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဧတ္တာဝတာပိ-ဤမျှ
အတိုင်းအရှည်ရှိသော ၆-လဖြင့်လည်း၊ ကောဌာသာ ပါကဋာ န ဟောန္တိ၊ တေန-
ထိုမထင်လာသော ကောဌာသရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တတော-ထို ၆-လထက်၊
ပရမ္ပိ-အလွန်လည်း၊ သဇ္ဈာယော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော ဧဝ-သည်သာ၊ စ ခေါ-ထိုသို့ပင်
ပြုထိုက်ပါသော်လည်း၊ အပရိစ္ဆိန္နိတွာ-မပိုင်းမဖြတ်မရပ်တန့်မူ၍၊ (သဇ္ဈာယော-
ကို) နော (ကာတဗ္ဗော) ဆ ဆ မာသေ-၆-လ၊ ၆-လတို့ကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိတွာဝ-
ပိုင်းခြားသတ် မှတ် ရပ်တန့်ပြီး၍သာလျှင်၊ (သဇ္ဈာယော-ကို) ကာတဗ္ဗော။

သဇ္ဈာယံ-ကို၊ ကရောန္တေန-ပြုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝဏ္ဏော-ကို၊ န
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော-မဆင်ခြင်ထိုက်၊ လက္ခဏံ-ဓာတုလက္ခဏာ၊ ပဋိကူလလက္ခဏာကို၊
န မနသိကာတဗွဲ-နှလုံးမသွင်းထိုက်၊ ကောဌာသဝသေနေဝ-ကောဌာသ၏ အဖြစ်
ဖြင့်သာ၊ (သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော) အာစရိယေနာပိ-ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်လည်း၊
ဝဏ္ဏဝသေန-အဆင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (အဆင်းကိုနှလုံးသွင်း၍) သဇ္ဈာယံ-ကို၊
ကရောဟိ-လော့၊ ဣတိ-သို့၊ နိယမေတွာ-မှတ်သား၍၊ န ကထေတဗွဲ-မပြောဟော
ထိုက်၊ နိယမေတွာ-၍၊ ကထိတေ-ပြောဟောအပ်သော်၊ ကော ဒေါသော-သည်၊
(ဟောတိ-နည်း)၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ (နိယ-မေတွာ၊ ကထိတေ-သော်)
သမ္ပတ္တိယမ္ပိ-ပြည့်စုံခြင်း၌လည်း၊ ဝိပတ္တိသညာ အာပဇ္ဇနံ-ဖောက်ပြန်သော အမှတ်
အသား၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းထင်ပုံက မှန်ကန်ကောင်းမြတ်
နေပါလျက် သူကမှားနေသည်ဟု ထင်တတ်သည်)၊ ဟိ-ချဲ့၊ အာစရိယေန-သည်၊
ဝဏ္ဏဝသေန-အဖြစ်ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယံ-ကို၊ ကရောဟိ-လော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-
ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဝါ-သည်၊ တထာ-ထိုဝဏ္ဏ၏ အဖြစ်
ဖြင့်သရဇ္ဈာယ်မှုကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုစဉ်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဝဏ္ဏတော၊သစေ
နဥပဋ္ဌာတိ-အကယ်၍ မထင်အံ့၊ ပဋိကူလဝသေနဝါ-စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်
သော်လည်းကောင်း၊ ဓာတုဝသေန-ဓာတ်၏အဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊
(သစေ) ဥပဋ္ဌာတိ-အံ့။

အထ-ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ ဧသ-ဤ ယောဂီရဟန်းသည်၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဝိလက္ခဏံ-စင်ကြယ်သောလက္ခဏာ ရှိသည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ သညီ-ဤသို့သော သညာရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ အာစရိယေန-သည်၊ ကထိတ-မေဝ၊ “ဝဏ္ဏဝသေန သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ”ဟု ဆိုအပ်သောစကားကိုသာ၊ ဝါ-ဆိုအပ်သည့်အတိုင်းသာ၊ ကပ္ပေတွာ-ကြံဆ၍၊ ဂဏှာတိ-ယူတတ်၏၊ (အဆင်းမထင်ပါဘဲလျက် အဆင်းထင်လာအောင် လုပ်ကြံ၍ ယူတတ်သည်၊) ပဋိကူလဝသေန-ပဋိကူလ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယံ-ကို၊ ကရောဟိ-လော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေပိ-ပြောဆိုအပ်ပြန်သော်လည်း၊ ဝါ-ပြောဆိုအပ်ရာ၌လည်း၊ တဿ-ထိုယောဂီရဟန်းအား၊ ဝါ-သည်၊ တထာ-ထို ပဋိကူလ၏အဖြစ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်မှုကို၊ ကရောန္တဿ-စဉ်၊ ပဋိကူလတော-အားဖြင့်၊ သစေ န ဥပဋ္ဌာတိ-အံ့၊ ဝဏ္ဏဝသေန ဝါ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓာတုဝသေန ဝါ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ-အံ့၊

အထ-ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ ဧသ-ဤယောဂီရဟန်းသည်၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဝိလက္ခဏံ-သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ သညီ၊ ဟောတိ၊ အာစရိယေန-သည်၊ ကထိတမေဝ၊ “ပဋိကူလဝသေန သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ”ဟု ဆိုအပ်သောစကားကို သာ၊ ဝါ-ဆိုအပ်သည့်အတိုင်းသာ၊ ကပ္ပေတွာ၊ ဂဏှာတိ-ယူတတ်၏၊ ဓာတု ဝသေန-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယံ-ကို၊ ကရောဟိ-လော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေပိ-ပြောဆိုအပ် ပြန်သော်လည်း၊ ဝါ-ပြောဆိုအပ်ရာ၌လည်း၊ တဿ-အား၊ ဝါ-သည်၊ တထာ-ထို ဓာတု၏အဖြစ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်မှုကို၊ ကရောန္တဿ-စဉ်၊ ဓာတုတော-အားဖြင့်၊ သစေ န ဥပဋ္ဌာတိ-အံ့၊ ဝဏ္ဏဝသေန ဝါ ပဋိကူလဝသေန ဝါ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အထ-သော်၊ ဧသ-ဤယောဂီရဟန်းသည်၊ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဝိလက္ခဏံ-သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ သညီ၊ ဟောတိ၊ အာစရိယေန-သည်၊ ကထိတမေဝ၊ “ဓာတု ဝသေန တံ သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ”ဟု ဆိုအပ်သောစကားကိုသာ၊ ဝါ-အတိုင်းသာ၊ ကပ္ပေတွာ ဂဏှာတိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အာစရိယေန-သည်၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာက၊) နိယမေတွာ-၍၊ ကထိတေ-ပြောဆိုအပ်ရာ၌၊ ဒေါသော-အပြစ်တည်း။

ပန-အန္တယကား၊ (အာစရိယေန-သည်၊) ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝတ္တဗ္ဗော-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ကောဋ္ဌာသဝသေန-ဖြင့်၊ (ဆံပင်ဟူသော ကောဋ္ဌာသ၊ မွေးညှင်းဟူသော ကောဋ္ဌာသ၏အစွမ်းဖြင့်၊) သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ကထံ-လျှင်၊ (ဝတ္တဗ္ဗော-နည်း၊) ကေသကောဋ္ဌာသော-ဆံပင်အစု လည်းကောင်း၊ လောမကောဋ္ဌာသော-အမွေးအစုလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-အား၊ ဝါ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ကောဋ္ဌာသဝသေန-တစ်ဖိုတစ်စုစီ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယံ-ကို၊ ကရောန္တဿ-စဉ်၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ သစေ ဥပဋ္ဌာတိ-အံ့၊ အထ-ထိုသို့ ထင်လာလသော်၊ အနေန-သမ္မော (၅)၁-၂၉၀

ထိုယောဂီရဟန်းသည်၊ ဩဝါဒါစရိယဿ-ဩဝါဒပေး သောဆရာအား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-လျှောက်ထားရာ၏၊ (ကိ-နည်း၊) အဟံ-တပည့် တော်သည်၊ ဒွတ္တိသာကာရံ-၃၂ပါး အပြားရှိသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကောဋ္ဌာသ ဝသေန-ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယံ ကရောမိ-ပြုပါ၏၊ ပန-ထိုသို့ပြုပါသော်လည်း၊ မယံ-တပည့် တော်အား၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ထင်လာပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာစိက္ခိတဗ္ဗံ)။

အာစရိယေန-ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည်၊ ဧတံ-ဤအဆင်းအားဖြင့် ထင်လာသော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိယ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့သော၊ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအတုဖြစ်သော၊ အကမ္မဋ္ဌာနံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအစစ်မဟုတ်သော၊ ဝိလက္ခဏံ-စင်ကြယ်သော လက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ န ဝိသံဝါဒေတဗ္ဗံ-မချွတ်ယွင်းစေထိုက်၊ (အထင်မှားစေထိုက်) သပ္ပရိသ-သူတော်ကောင်း၊ သာဓု-ကောင်းလေစွာ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ (ရှေးဘဝတုန်းက) တယာ-သည်၊ ဝဏ္ဏကသိဏေ-ဝဏ္ဏကသိုဏ်း၌၊ ပရိကမ္ပံ-အဖန်ဖန်အားထုတ်မှု သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတပုဗ္ဗံ-ပြုအပ်ဖူးသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ်၊ ဧတဒေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ဤဝဏ္ဏအားဖြင့် ထင်လာသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ပင်၊ တုယံ-အား၊ သပ္ပာယ်-လျှောက်ပတ်၏၊ ဝဏ္ဏဝသေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ သဇ္ဈာယံ ကရောဟိ၊ ဣတိ ဝတ္တဗော၊ တေနပိ-ထိုယောဂီရဟန်းသည်လည်း၊ ဝဏ္ဏဝသေနေဝ သဇ္ဈာယော ကာတဗော။

သော-ထိုယောဂီရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သရဇ္ဈယ်မှုကို၊ ကရောန္တော-လသော်၊ အဇ္ဈတ္တံ-၌၊ နီလကံ-ညိုသောအဆင်းရှိသောကသိုဏ်း လည်းကောင်း၊ ပီတကံ-ရွှေသောအဆင်းရှိသောကသိုဏ်းလည်းကောင်း၊ လောဟိတကံ-နီသောအဆင်းရှိသောကသိုဏ်းလည်းကောင်း၊ ဩဒါတံ-ဖြူသော အဆင်းရှိသော ကသိုဏ်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏ ကသိဏာနိ-ဝဏ္ဏကသိုဏ်းတို့ကို၊ လဘတိ-ရတတ်၏၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊ (လဘတိ-နည်း၊) ဟိ-ချဲ့၊ တဿ-ထိုယောဂီရဟန်း၏သန္တာန်၌၊ ဝါ-ထိုယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ကေသလောမပိတ္တေသုစေဝ-ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ သည်းခြေတို့၌ လည်းကောင်း၊ အက္ခိနံ-မျက်လုံးတို့၏၊ ကာဠကဋ္ဌာနေ စ-မည်းနက်သောအရပ်၌ လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ နီလံ နီလန္တိ-ညိုသောအဆင်း ညိုသောအဆင်းဟူ၍၊ မနသိကရောန္တဿ-စဉ်၊ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ-စတုက္ကဈာန် ပဉ္စကဈာန်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ ဈာနံ-ကို၊ ပါဒကံ-အခြေခံကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ပဌပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်တတ်၏။

ပန-ကား၊ မေဒသ္မိံ-အဆီခဲ၌လည်းကောင်း၊ အက္ခိနံ-တို့၏၊ ပီတကဋ္ဌာနေစ- ရွှေသောအရပ်၌လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ ပီတကံ ပီတကန္တိ-ရွှေသောအဆင်း၊

ရွှေသောအဆင်းဟူ၍၊ မနသိကရောက္ခဿ-စဉ်၊ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ဈာနံ၊ ပေါ၊ ပါပုဏာတိ၊ ပန-ကာ၊ မံသလောဟိတေသု စ-အသား အသွေးတို့၌
လည်းကောင်း၊ အက္ခိနံ-တို့၏၊ ရတ္တဌာနေ စ-နိသောအရပ်၌လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏ-
အဆင်းကို၊ လောဟိတကံ လောဟိတက္ခိ-နိသောအဆင်း၊ နိသောအဆင်းဟူ၍၊
မနသိကရောက္ခဿ-စဉ်၊ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဈာနံ၊ ပေါ၊ ပါပုဏာတိ၊
ပန-ကာ၊ နဒေန္တစမ္ပအဋ္ဌိသု-ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ သွား၊ အတွင်းရေ၊ အရိုးတို့၌
လည်းကောင်း၊ အက္ခိနံ-တို့၏၊ ပဏ္ဏရဌာနေစ-ဖြူသောအရပ်၌လည်းကောင်း၊
ဝဏ္ဏ-ကို၊ ဩဒါတံ ဩဒါတန္တိ-ဖြူသောအဆင်း၊ ဖြူသောအဆင်းဟူ၍၊
မနသိကရောက္ခဿ၊ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဈာနံ၊ ပေါ၊ ပါပုဏာတိ၊ ဣဒံ-
ဤသည်ကား၊ ဝဏ္ဏ ဝသေန-ဖြင့်၊ အဘိနိဝိဋ္ဌဿ-နလုံးသွင်းသော၊ ဘိက္ခုနော-
၏၊ ယာဝ အရဟတ္တံ-အကြင် အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်၊ နိဂမနံ-နိဂုံးတည်း၊
ဝါ-အဆုံးသတ်တည်း။

အပရဿ-အခြားသော ယောဂီရဟန်းအား၊ ဝါ-သည်၊ ကောဌာသဝသေန-
ဖြင့်၊ သဇ္ဈာယံ ကရောက္ခဿ၊ ပဋိကူလတော-အဖြစ်ဖြင့်၊ (သစေ) ဥပဌာတိ-အံ၊
အထ-သော်၊ အနေန-သည်၊ ဩဝါဒါစရိယဿ-အား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-
လျှောက်ရာ၏ အာစရိယေန-ဆရာသည်၊ ဧတံ-ဤပဋိကူလအားဖြင့်
ထင်လာသော အာရုံသည်၊ ပေါ၊ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော၊ တဿ-
ထိုယောဂီရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ ကေသာ နာမ-ဆံပင်တို့မည်သည်၊ အဇညာ-
လူအပေါင်းကို မထိုက်ကုန်၊ ဝါ-လူအပေါင်း အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းခြင်းငှာ
မထိုက်ကုန်၊ (ဇနံ အရဟန္တိ ဇညာ၊ ဇန-နောင် အရဟတိ အနက်၌ ဣပစ္စည်း၊
ဈာနံ ဥပ္ပု၊ ဒေဘော လာ။) ဒုဂ္ဂန္ဓာ-မကောင်း သော အနံ့ရှိကုန်၏၊ ဇေဂ္ဂစ္ဆာ-
စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏၊ ပဋိကူလာ-ရုံရှာဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊
ပဋိကူလဝသေန သဇ္ဈာယံ ကရောက္ခဿ-ပြုစဉ်၊ ပဋိကူလာရမ္မဏေ-
စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌၊ ပဌမဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ သော-ထိုယောဂီ ရဟန်းသည်၊ ဈာနံ
ပေါ၊ နိဂမနံ။

အပရဿ-အား၊ ဝါ-သည်၊ ကောဌာသဝသေန သဇ္ဈာယံ ကရောက္ခဿ၊
ဓာတုတော-ဓာတ်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဌာတိ၊ ဓာတုတော-ဓာတ်၏အဖြစ်ဖြင့်၊
ဥပဌဟန္တံ-လသော်၊ ကိဒိသံ-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်၊ ဟုတ္တာ ဥပဌာတိ-နည်း၊
ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-လောမ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဌာကုန်သော)
ကေသာ-တို့သည်၊ ဝဗ္ဗိကမတ္တကေ-တောင်ပို့အထက်၌၊ ဇာတကုဏ္ဏတိဏကာနိ
ဝိယ-ပေါက်သော တုံးတိတိ မြက်တို့ကဲ့သို့၊ (အဖျားမချွန်သော မြက်တို့သည်ကဲ့သို့)
ဟုတ္တာ၊ ဥပဌဟန္တိ၊ လောမာ-တို့သည်၊ ပုရာဏဂါမဌာနေ-ရှေးဟောင်း ရွာနေရာ၌၊
ဇာတဒဗ္ဗတိဏကာနိဝိယ-ပေါက်သော နေဇာမြက်တို့သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတ္တာ

ဥပဌဟန္တိ။ နခါ-တို့သည်။ ဒဏ္ဍကေသု-ဒုတ်ချောင်းငယ်တို့၌၊ ဌပိတမဓကဖလဌိ
ကောသကာ ဝိယ-ထားအပ်သော သစ်မည်စည်စေ့ အအိမ်တို့သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ
ဥပဌဟန္တိ။) ဒန္တာ-တို့သည်။ မတ္တိကာပိဏ္ဍေ-မြေညက်စိုင့်၌၊ ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊
ဌပိတအလာဗုဗိဇာနိ ဝိယ-ထားအပ်သော ဗူးစေ့တို့သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌ-
ဟန္တိ။) တစော-သည်။ ဝိဏာပသိဗ္ဗကေ-စောင်းခွက်၌၊ ပရိယောနဒ္ဒအလ္လဂေါစမ္ပံ
ဝိယ-မြှေးယှက်အပ်သော စိုသော နွားအရေသည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။)
[ဝိဏာပသိဗ္ဗကေ ဝိဏာဒေါဏိယံ။ — ယောဇနာ။]

မံသံ-သည်။ ဘိတ္တိယံ-နံရံ၌၊ အနုလိတ္တမတ္တိကာ ဝိယ-အဖန်ဖန် သုတ်လိမ်း
အပ်သော မြေညက်သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။) နှာရု-သည်။ ဗဗ္ဗသမ္ဘာရ-
ဗဒ္ဒဝလ္လိ ဝိယ-သစ် အဆောက်အဦတို့ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော နွယ်သည်
ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။) အဌိ-သည်။ ဥဿာပေတွာ-ထောင်မတ်စေ၍၊ ဝါ-
စိုက်ထောင်၍၊ ဌပိတဘိတ္တိဗဗ္ဗသမ္ဘာရောဝိယ-ထားအပ်သော နံရံ သစ် ဝါး
အဆောက်အဦသည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။) အဌိမိဉ္ဇံ-သည်။ မဟာဝေဏုမ္ပိ-
ဝါးကြီး၌၊ ပက္ခိတ္တသေဒိတဝေတ္တဝံဝိယ-ထည့်အပ်သော ပြုတ်ဖြောအပ်သော
ကြိမ်ညွန့်သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။) ဝက္ကံ-လည်းကောင်း၊ ဟဒယံ-လည်း
ကောင်း၊ ယကနံ-လည်းကောင်း၊ ကိလောမကံ-လည်းကောင်း၊ ပိဟကံ-လည်း
ကောင်း၊ ပပ္ပါသံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆ-၆-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ
ကောဌာသာ-တို့သည်။ သူနကာရယရံဝိယ-ဟင်းလျာချက်ပြုတ်မှုကို ပြုသော
စဖိုသည်၏ အိမ်ကဲ့သို့၊ ဟုတွာ၊ ဥပဌဟန္တိ၊ ဒုတ္တိသဟတ္ထံ-၃၂-တောင်ရှိသော၊
အန္တံ-သည်။ လောဟိတဒေါဏိယံ-သွေးစားကျင်း၌၊ သံဝေလ္လေတွာ-ခွေ၍၊
ဌပိတယရ သပေါဝိယ-ထားအပ်သောရေမြေသည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။)
အန္တဂုဏံ-အူမကို ချည်ကြောင်းဖြစ်သောအူ သိမ်သည်။ ပါဒပုဉ္ဇနကေ-
ခြေသုတ်ကြိုးဝန်းတို့ကို၊ သိဗ္ဗိတရဇ္ဈကာဝိယ-ချုပ်စပ်ကြောင်း ကြိုးငယ်သည်ကဲ့သို့၊
(ဟုတွာ ဥပဌာတိ။)။

ဥဒရိယံ-သည်။ ပရိဿာဝနေ-ပုဝါရေစစ်၌၊ သိထိလဗန္ဓတဏှာလံဝိယ-
လျော့
လျော့ဖွဲ့အပ်သော ဆန်သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။) ကရိသံ-သည်။ ဝေဏု-
ပဗ္ဗေ-ဝါးဆစ်၌၊ ပက္ခိတ္တပဏှမတ္တိကာ ဝိယ-ထည့်အပ်သော ဖြောတော့ဝါဝင်းသော
မြေညက်သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ ဥပဌာတိ။) မတ္တလုဂီ-သည်။ ဩမဒ္ဒိတွာ-အောက်သို့
ဖိနှိပ်၍၊ ဌပိတာ-ကုန်သော၊ စတ္တာရော-လေးခဲကုန်သော၊ တဏှာလပိဌပိဏ္ဍာ ဝိယ
ဆန်မှုန့်ခဲတို့သည်ကဲ့သို့၊ (ဟုတွာ၊ ဥပဌာတိ။) ဒွါဒသဝိဓာ-၁၂-ပါး အပြားရှိသော၊
အာပေါဓာတု-သည်။ (ပိတ္တမှစ၍ မုတ္တတိုင်အောင် အာပေါဓာတ်လွန်ကဲသော
ကောဌာသသည်။) ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အတိုင်း စီတန်းလျက်၊) ဌပိတေသု-ထားအပ်
ကုန်သော၊ ဒွါဒသသု-တစ်ဆယ့်နှစ်လုံးကုန်သော၊ ဥဒကသရာဝကေသု-ရေ
သောက် ခွက်ငယ်တို့၌၊ ပူရိယ-ခွေ၍၊ (ဤယ-ပြု၍) စေအပ်သော ရေသည်ကဲ့သို့၊
ဝါ-ပြည့်နေသော ရေသည်ကဲ့သို့၊ ဟုတွာ ဥပဌာတိ။

အထ-ထိုသို့ ထင်လာလသော်၊ အနေန-ဤ ရဟန်းသည်၊ ဩဝါဒါစရိယဿ-
အား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗ-၏၊ အာစရိယေန-သည်၊ ဧတံ-ဤဓာတ်အဖြစ်ဖြင့် ထင်လာ
သောအာရုံသည်၊ ပေ၊ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော၊ တဩ-ထိုဓာတ်အဖြစ်ဖြင့်
သရဇ္ဈာယ်မှုကို ပြုရာ၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ မနသိကာရမုခေနေဝ-နှလုံး
သွင်းမှုကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်သာ၊ သဇ္ဈာယဝိဓာနံ-သရဇ္ဈာယ်ပုံအစီအရင်တည်း၊
[အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်းကို သရဇ္ဈာယ်ဟုခေါ်သည်၊ သရ-အသံ၊ သဇ္ဈာယ-ရွက်ဆို
ခြင်း၊] ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကေသာ-တို့သည်၊ သီသံ-ဦးခေါင်း
ကို၊ ပရိယောနန္ဒိတွာ-မြွေးယှက်၍၊ ဝါ-ဖွဲ့ကျက်၍၊ ဌိတစမ္ပေ-တည်သောအရေ၌၊
ဇာတာ-ပေါက်ကုန်၏၊ တေ-ထိုဆံပင်တို့သည်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ သီသံ
ပရိယောနန္ဒိတွာ ဌိတစမ္ပေ ဇာတာ၊ ဣတိ န ဇာနန္ဒိ-မသိကြကုန်၊ သီသံ-ကို၊
ပရိယောနန္ဒိတွာ-၍၊ ဌိတစမ္ပေ-သည်လည်း၊ ကေသာ-တို့သည်၊ မယံ-
ငါ့အရေပေါ်၌၊ ဇာတာ-ကုန်၏၊ ဣတိ န ဇာနာတိ-မသိတတ်၊ ဧတေ-
ဤဆံပင်တို့သည်၊ အစေတနာ-စိတ် စေတနာမရှိကုန်၊ အဗျာကတာ-
ရုပ်အဗျာကတတို့တည်း၊ သုညာ-အတ္တမှ ကင်း ဆိတ်ကုန်၏၊ ထဒ္ဒါ-
ကြမ်းတမ်းကုန်သည်၊ ပတ္တိဏ္ဏာ-ခက်မာကုန်သည်၊ ဧသာ-ဤဆံပင်အပေါင်းသည်၊
ပထဝီဓာတု-တည်း၊ ဣတိ မနသိကရောတိ။

လောမာ-တို့သည်၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ပရိယောနဟနစမ္ပေ-ဖွဲ့ကျက်ကြောင်း
ဖြစ်သော အရေ၌၊ ဇာတာ၊ တေ-ထိုအမွေးတို့သည်၊ မယံ-တို့သည်၊ သရီရံ
ပရိယောနဟနစမ္ပေ ဇာတာ၊ ဣတိ န ဇာနန္ဒိ၊ သရီရံ-ကို၊ ပရိယောနဟနစမ္ပေ-
သည်လည်း၊ လောမာ-တို့သည်၊ မယံ-ငါ့အရေပေါ်၌၊ ဇာတာ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊
ဧတေပိ-ဤအမွေးတို့သည်လည်း၊ အစေတနာ၊ [အဗျာကတာစသည်တို့ကို
ပေယျာလမြှုပ်သည်၊] နခါ-တို့သည်၊ အင်္ဂုလီနံ-လက်ချောင်းတို့၏၊ အဂ္ဂေသု-
အဖြားတို့၌၊ ဇာတာ-ကုန်၏၊ တေ-ထိုခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်၊ မယံ
အင်္ဂုလီနံ အဂ္ဂေသု ဇာတာ၊ ဣတိ န ဇာနန္ဒိ-အင်္ဂုလီနံ-တို့၏၊ အဂ္ဂါပိ-
အဖျားတို့သည်လည်း၊ နခါ အမ္ပေသု ဇာတာ၊ ဣတိ န ဇာနန္ဒိ၊ ဧတေပိ-
ဤခြေသည်းလက်သည်းတို့ သည်လည်း၊ အစေတနာ၊ ဒန္တာ-တို့သည်၊
ဟနကဌိကေ-မေးရိုး၌၊ ဇာတာ၊ တေ-ထိုသွားတို့သည်၊ မယံ ဟနကဌိကေ ဇာတာ၊
ဣတိ န ဇာနန္ဒိ၊ ဟနကဌိကမ္ပိ-သည်လည်း၊ ဒန္တာ မယံ ဇာတာ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊
ဧတေပိ-ဤသွားတို့သည် လည်း၊ အစေတနာ၊ တစော-သည်၊ သရီရံ-ကို၊ မယာ-
သည်၊ ပရိယောနန္ဒံ-မြွေးယှက် အပ်၏၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ သရီရမ္ပိ-
အရေသည်လည်း၊ အဟံ-ငါကို၊ တစေန-သည်၊ ပရိယောနန္ဒံ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊
အယမ္ပိ-ဤအရေသည်လည်း၊ အစေတနော၊ မံသံ-သည်၊ မယံ သရီရံ အနုလိတ္တံ-
အဖန်ဖန် လိမ်းကျံအပ်၏၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ သရီရမ္ပိ-သည်လည်း၊ အဟံ မံသေန
အနုလိတ္တံ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ ဣဒမ္ပိ-ဤအသားသည်လည်း၊ အစေတနံ၊ နှာရု-

သည်။ အဟံ အဋ္ဌိပုဉ္ဇေ-အရိုး အစုကို၊ အာဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ ဌိတံ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ အဋ္ဌိပုဉ္ဇောပိ-သည်လည်း၊ နှာရု ဇာလေန-အကြောတည်းဟူသော ကွန်ယက်ဖြင့်၊ အဟံ-ကို၊ အာဗဒ္ဓေါ-ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ ဣဒမ္ပိ-ဤအကြောသည်လည်း၊ အစေတနံ။

သီသဌိ-သည်။ အဟံ ဂီဝဌိကေ-လည်ဝတ်ရိုး၌၊ ပတိဌိတံ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ ဂီဝဌိကမ္ပိ-သည်လည်း၊ မယိ-၌၊ သီသဌိကံ ပတိဌိကံ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ ဂီဝဌိ-သည်။ အဟံ၊ ပိဌိကဏှကေ-ကျောက်ဆူးရိုး၌၊ ဌိတံ၊ န ဇာနာတိ၊ ပိဌိကဏှကောပိ၊ ပေ၊ “န ဇာနာတိ မယိ ဂီဝဌိကံ ပတိဌိတန္တိ”စသည်ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်။ ကဋ္ဌိဌိကံ-ခါးရိုးသည်၊ ပေ၊ ဦရုဌိတံ-ပေါင်ရိုးသည်၊ ပေ၊ ဇယ်ဌိကံ-ခြေသလုံးရိုးသည်၊ ပေ၊ ဂေါပကဌိကံ-ဖမျက်ရိုးသည်။ အဟံ၊ ပဏိကဌိကေ-ဖနောင်ရိုး၌၊ ပတိဌိတံ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ ပဏိကဌိကမ္ပိ-သည်လည်း၊ အဟံ၊ ဂေါပကဌိကံ-ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်ပင့်၍၊ ဌိတံ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ ပေ၊ ဂီဝဌိကံ-သည်။ အဟံ သီသဌိကံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတံ၊ (ပြခဲ့သော အရိုးတွေကို မိမိက မြှောက်ပင့်၍ နေရသည်။) ဣတိ န ဇာနာတိ။

ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ အဌိနိ-သီသဌိစသော အရိုးတို့သည်၊ ကောဋိယာ-အစွန်းချင်းအားဖြင့်၊ ဌိတာနိ-အောက်အောက်အရိုး၌ တည်ကုန်၏။ (အဟံ အဋ္ဌိပုဉ္ဇော-ဤအရိုးစုကို၊) အနေကသန္ဓိယမိကော-တစ်ပါးမကများစွာသော အဆက်အစပ်တို့သည် စောင့်ရှောက်ဖွဲ့စပ်အပ်၏။ ကေဟိစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်တို့သည်၊ န ဗဒ္ဓေါ-ဖွဲ့စပ်အပ်သည် မဟုတ်၊ နဟာရူဟိ-အကြောတို့သည်၊ ဗဒ္ဓေါ-၏၊ ဇရာယ-ဇရာသည်၊ စောဒိတော-မရဏသို့ရောက်အောင် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်၏။ အစေတနော-စိတ်စေတနာ မရှိ၊ ကဌကလိင်္ဂရူပမော-ထင်းနပ်ထင်းဆွေး ဥပမာရှိ၏။ [အချို့နေရာ၌ “အဌကလင်္ဂ”ဟုရှိ၏။] ဣဒံပိ-ဤအရိုးသည်လည်း၊ အစေတနံ၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေ-သည်။ ဝက္ကံ-သည်။ ပေ၊ မတ္ထလုင်္ဂီ-သည်။ အစေတနံ၊ ပေ၊ ပထဝီဓာတု-ပထဝီဓာတ်တည်း၊ ဣတိ မနသိကဓာတိ၊ ပိတ္တံ၊ သေမ္ပံ၊ ပေ၊ မုတ္တံ၊ အစေတနံ အဗျာကတံ သုညံ၊ ယူသဂတံ-အရည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အာပေါဓာတု-တည်း၊ ဣတိ မနသိကဓာတိ။

ဒွေ-ကုန်သော၊ ဣမေ မဟာဘူတေ-ဤပထဝီ အာပေါ မဟာဘုတ်တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ-ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥဒရေ-ရင်၌၊ ဥဿဒါ-များသော၊ တေဇောဓာတု-သည်၊ ပါကဋာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ နာသာယ-နှာခေါင်း၌၊ ဥဿဒါ-သော၊ ဝါယောဓာတု ပါကဋာ ဟောတိ၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဣမေ မဟာဘူတေ-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ-အား၊ ဥပါဒါရူပံ-ဥပါဒါရုပ်သည်၊ ပါကဋံ ဟောတိ၊ မဟာဘူတံ နာမ-မဟာဘုတ် မည်သည်ကို၊

ဥပါဒါရူပေန-ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္ဒ-ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဥပါဒါရူပ-ကို၊ မဟာဘူတေန-ဖြင့် (ပရိစ္ဆိန္ဒ) အာတပေါ နာမ-နေပူမည်သည်ကို၊ ဆာယာယ-အရိပ်ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆန္ဒောယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဆာယာ-ကို၊ အာတပေနဖြင့်၊ (ပရိစ္ဆိန္ဒာယထာ) ဝေမေဝ၊ မဟာဘူတံ ဥပါဒါရူပေန ပရိစ္ဆိန္ဒံ၊ ဥပါဒါရူပံ မဟာဘူတေန (ပရိစ္ဆိန္ဒံ) အထ-ထင်လာရာထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ သည်၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ မဟာဘူတာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ တေဝီသတိ-၂၃-ပါးကုန်သော၊ ဥပါဒါရူပါနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ရူပက္ခန္ဓော-တည်း။

ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ရူပက္ခန္ဓံ-ကို၊ ပရိဂ္ဂဟန္တဿ-လသော်၊ အာယတနဒွါရဝသေန-စက္ခုအစရှိသော အာယတန၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့နှင့်စပ်သဖြင့်၊ (တစ်နည်း-အာယတနဒွါရဝသေန-ရူပါယတနအစရှိသော အာယတန၊ စက္ခုအစရှိသော ဒွါရတို့နှင့်စပ်သဖြင့်)၊ အရူပိနော-နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟော-သိမ်းဆည်းအပ်သော ရုပ်တရား နာမ်တရားသည်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟော ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗရူပါရူပံ။ -ယောဇနာ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာနှင့်အရတူအောင် ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗရူပါရူပံဟု ဖွင့်သည်။ “ရုပ်နာမ် တို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်”ဟု အနက်မပေးရ၊ ထိုသို့ပေးလျှင် ပဉ္စက္ခန္ဓာနှင့် အရမတူသောကြောင့် တစ်ဝါကျတည်း၌ ဝိဘတ်တူမထားနိုင်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-တို့သည် ဒွါဒသအာယတနာနိ ဟောန္တိ၊ ဣတိ ခန္ဓာယတနဓာတုဝသေန-အဖြစ်ဖြင့်၊ ယမက-တာလကန္တံ-အစုံဖြစ်သော ထန်းဥကို၊ ဝါ-ထန်းမြစ်ကို၊ ဖာလေန္တော ဝိယ-ခွဲလိုက်သကဲ့သို့၊ ဒွေ ကောဌာသေ-နှစ်ဖွဲ့ နှစ်စုကို၊ ကတွာ၊ နာမရူပ-ကို၊ ဝဝတ္ထပေတိ-ပိုင်းခြားမှတ်သား၏။

သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ [“ဥပပရိက္ခန္ဓော၊ ဝိတရတိ”တို့၌ စပ်၊] ဣဒံ နာမရူပံ သည်၊ အဟေတု-အကြောင်းမရှိသည်၊ (ဟုတွာ) န နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ အပ္ပစ္စယာ-အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (တစ်နည်း) အပ္ပစ္စယံ-အကြောင်းမရှိသည်၊ (ဟုတွာ) န နိဗ္ဗတ္တံ၊ သဟေတု-အကြောင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊ နိဗ္ဗတ္တံ) သပ္ပစ္စယာ-အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တစ်နည်း) သပ္ပစ္စယာ-တူသော အကြောင်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုရုပ်နာမ်၏၊ (သော) ဟေတု-

သပ္ပစ္စယာ။ ။ ဋီကာ၌ “သပ္ပစ္စယဘာဝိ”ဟု ဖွင့်၏။ “သဟပစ္စယေန ယံ ဝတ္တတိတိ သပ္ပစ္စယံ”ဟု ပဌမဝိဂြိုဟ်ပြုပြီးနောက် ဘာဝပ္ပဓာနဘာဝလောပကြံ၍ “သပ္ပစ္စယ”ဖြစ်၏။ ထို့နောက် သွာဝိဘတ်ဖြင့် “သပ္ပစ္စယာ”ဟု ပြီးသည်၊ (တစ်နည်း) “သမာနော+ပစ္စယော သပ္ပစ္စယော”ဟု ကမ္မဓာရဲသမာသံ တွဲ၍ သွာဝိဘတ်ဖြင့် “သပ္ပစ္စယာ”ဟု ဖြစ်သည်၊ ဤ ဋီကာအဖွင့်လို ၂-နည်းပေးထား၏။ ဤသပ္ပစ္စယာကို ကြည့်၍ ရှေ့ဝါကျ၌ “န အပ္ပစ္စယာ”ဟု ပြင်ကြဟန်တူသည်၊ မူရင်းမှာ-“အပ္ပစ္စယံ”ဟု ရှိမည်ထင်သည်။

သည်။ ကော-နည်း၊ (သော)ပစ္စယော-ထို အထောက်အပံ့သည်။ ကော ပန-နည်း၊ ဣတိ၊ ဥပပရိက္ခန္ဓော-စူးစမ်းဆင်ခြင်လသော်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တဏှာပစ္စယော-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္မပစ္စယော-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာဟာရပစ္စယော-ကြောင့် လည်းကောင်း၊ (နိဗ္ဗတ္တံ) ဣတိ-သို့၊ တဿ-ထိုနာမ်ရုပ်၏၊ ပစ္စယံ-ကို၊ ဝဝတ္ထုပေတွာ-၍ အတိ-တေပိ-၌လည်း၊ ပစ္စယာစေဝ-အကြောင်းတရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယ-သမုပ္ပန္နဓမ္မာ စ-အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ) အနာဂတေပိ-၌လည်း၊ ဧတရဟိပိ-၌လည်း၊ ပစ္စယာ စေဝ၊ ပစ္စယသမုပ္ပန္နဓမ္မာ စ (အတ္ထိ) တတော-ထိုအကြောင်းအကျိုးထက်၊ ဥဒ္ဓံ-အလွန်၊ သတ္တော ဝါ-သတ္တဝါသည်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလော ဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ၊ သုဒ္ဓ-သင်္ခါရပုဂ္ဂေ ဧဝ-သတ္တမဖက် သက်သက်သော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ အစုသာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ တီသု-ကုန်သော၊ အဒ္ဓါသု-ကာလတို့၌၊ ကဒီ-ကို၊ ဝိတရတိ-လွန်မြောက်၏၊ ပန-ဆက်၊ အယံ ဝိပဿနာ-သည်၊ သင်္ခါရသလ္လက္ခဏာ-သင်္ခါရတရားတို့ကို မှတ်သားတတ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဉာတပရိညာ နာမ-ဉာတပရိညာမည်၏၊ (သိအပ် သိထိုက်သော တရားတို့ကိုပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်မည်၏။)

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သင်္ခါရေ-ရုပ်နာမ်နှစ်ဝသင်္ခါရတို့ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-ကောင်းစွာမှတ်သားပြီး၍၊ ဌိတဿ-သော၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဒသဗလဿ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာသနေ-၌၊ မူလံ-အခြေအမြစ်သည်၊ ဩတိဏ္ဏံနာမ-သက်ရောက်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ [ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ကို ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြင့်၊ သိမ်းဆည်းမိသောအခါ၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ သာသနာတော်မှ မခွာနိုင်အောင် သာသနာတော်ဝယ် အမြစ်တွယ်ပြီး ဖြစ်တော့သည်-ဟူလို။] ပတိဋ္ဌာ-ထောက်တည်ရာသည်၊ လဒ္ဓါနာမ-ရအပ်သည် မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ နိယတဂတိကော-မြဲသောသုဂတိရှိသော၊ စူဠသောတာ-ပန္နော နာမ-စူဠသောတာပန်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ တထာရူပံ-သော၊ (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယူနိုင်လောက်သော သဘောရှိသော) ဥတုသပ္ပိယံ-လျောက်ပတ်သော ဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလသပ္ပိယံ-လျောက်ပတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း

နိယတဂတိကော။ ။ ဤနိယတဂတိရှိသော စူဠသောတာပန်မှာ အခြေခံဖြစ်သော သီလဝိသုဒ္ဓိသည်လည်းကောင်း၊ သမာဓိဟူသော စိတ္တဝိသုဒ္ဓိသည်လည်းကောင်း ရှိရသေးသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ် ထက်သန်ရုံမျှဖြင့် နိယတဂတိမဟုတ်နိုင်သေး၊ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂဋ္ဌကထာ ကိုမှီသော အောက်ပါဂါထာကို မှတ်သားအပ်၏။ အနက်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌ရှုပါ။

ဝိသုဒ္ဓိ သီလစိတ္တေဟိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဉာဏိကော။

စူဠသောတာပန္နော၊ (ဒုတိယော) ဉာဏိယမေ တတော။

ကောင်း၊ ဘောဇနသပ္ပါယံ-လျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊
ဓမ္မဿဝနသပ္ပါယံ-လျောက်ပတ်သော တရားနာရခြင်းကို လည်းကောင်း၊ လဘိတ္တာ-
ရ၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ဧကာသနေ-တစ်နေရာတည်း၌၊ ဧကပလ္လိကဝရဂတော-
တစ်ခုတည်းသော မြတ်သော ထက်ဝယ်ပလ္လင်သို့ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) တိဏိ-
ကုန်သော၊ လက္ခဏာနိ-တို့သို့၊ အာရောပေတွာ-စိတ်အစဉ်ကို တက်ရောက်စေ၍၊
ဝါ-တင်၍၊ ဝိပဿနာပဋိပါဋိယာ-ဝိပဿနာအစဉ်အားဖြင့်၊ (သမ္မသနဉာဏ်၊
ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စသောအစဉ်အားဖြင့်) သင်္ခါရေ-တို့ကို၊ သမ္မသန္တော-သုံးသတ်
လသော်၊ အရဟတ္တံ-ကို၊ ဂဏှာတိ-ယူနိုင်၏၊ ဣတိ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊
ဓာတုဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌဿ ဘိက္ခုနော ယာဝ အရဟတ္တာ၊ နိဂမနံ-တည်း။
ဝါ-အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ကြောင်းစကားတည်း။

ပန-ဆက်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝဏ္ဏတော-အားဖြင့်၊ နေဝ ဥပဋ္ဌာတိ
ပဋိကူလတော န(ဥပဋ္ဌာတိ) သုညတော-အတ္တဇီဝမှ ကင်းဆိတ်သောအားဖြင့်၊
န(ဥပဋ္ဌာတိ) တေန-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မေ-အား၊ န ဥပဋ္ဌာတိ-ဘာမျှမထင်၊ ဣတိ-
ဤသို့တွေး၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝိဿဇေတွာ-၍၊ န နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ-ထိုင်မနေရာ၊ ပန-
အနွယ်ကား၊ ကောဋ္ဌာသမနသိကာရေယေဝ-ကောဋ္ဌာသတို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်း
၌သာ၊ ယောဂေါ-အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ ပေါရာဏကထေရာ-
တို့သည်၊ ကောဋ္ဌာသမနသိကာရောဝ-သည်သာ၊ ပမာဏံ-လိုရင်းပမာဏတည်း၊
ဣတိ-သို့၊ အာဟံသု ကိရ-မိန့်တော်မူကြကုန်သတတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အဿ-
ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ ကောဋ္ဌာသဝသေန၊ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တဿ-
စဉ်၊ ကောဋ္ဌာသာ-တို့သည်၊ ပဂုဏာ-အဝါးဝစွာလေ့လာအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကဒါ-၌၊ (ကောဋ္ဌာသာ)
ပဂုဏာ နာမ-တို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊
ယဒါ-၌၊ ကေသာတိ-ဟူ၍၊ အာဝဇ္ဇိတမထွေ-အနုလုံအားဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌၊
မနသိကာရော-သည်၊ ဂန္ဓာ-စိတ်အစဉ်အားဖြင့် သွား၍၊ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ-ဟူ၍၊
အန္တိမကောဋ္ဌာသေ-၌၊ ပတိဋ္ဌာတိ၊ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ-ဟူ၍၊ အာဝဇ္ဇိတမထွေ-ပဋိလုံ
အားဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌၊ မနသိကာရော-သည်၊ အာဂန္ဓာ-စိတ်အစဉ်အားဖြင့်
လာ၍၊ ကေသာတိ-ဟူ၍၊ အာဒိ ကောဋ္ဌာသေ-၌၊ ပတိဋ္ဌာတိ။

အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ [ဥပဋ္ဌဟန္တိ ခွဲစပ်] ယထာနာမ-
ကား၊ စက္ခုမတော-သော၊ ပုရိသဿ-အား၊ [ပါကဋှာ ဟောန္တိခွဲစပ်] ဒွတ္တိသ
ဝဏ္ဏာနံ-၃၂-မျိုးသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ပုပ္ဖိနံ-တို့၏၊ ဧကသုတ္တဂဏ္ဍိတံ-
တစ်မျိုးတည်းသောချည်ဖြင့် သိကုံးအပ်သော၊ မာလံ-ပန်းကုံးကို၊ ဩလော-
ကေန္တဿ-လသော်၊ ပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ [“ဒွတ္တိသဝဏ္ဏာနိ ပုပ္ဖိနိ ပါကဋှာနိ

အာကခံမာနဿ-သုညတအားဖြင့် ထင်လိုလသော်၊ သုညတော-အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-သည်၊ ဥပဋ္ဌဟိဿတိယေဝ-ထင်လိမ့်မည်သာ၊ ဧတ္ထကော-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အယံ-ဤ ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသသည်၊ ဥဂ္ဂဟသန္နိ နာမ-ဥဂ္ဂဟသန္နိမည်၏၊ ဝါ-မနသိကာရနှင့် ဥပဋ္ဌာနကို ဆက်စပ်အပ်ရာ သင်ယူအပ်သော ကောဋ္ဌာသမည်၏၊ ဣမသ္မိံ ဥဂ္ဂဟသန္နိသ္မိံ-ဤဥဂ္ဂဟသန္နိ၌၊ ဌတွာ၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဂဏနပထံ-ဂဏန်းလမ်းကို၊ ဝီတိဝတ္တာ-လွန်ကုန်ပြီ၊

ပန-ဆက်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥဂ္ဂဟသန္နိသ္မိံ-ဥဂ္ဂဟသန္နိအခန်း၌၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-သည်၊ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ တေန-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ အာစရိယော-သည်၊ ဝသတိ၊ သော အာဝါသော-ထိုကျောင်းတိုက်သည်၊ သပ္ပာယော-လျှောက်ပတ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နော စေ (ဟောတိ)-အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သပ္ပာယဋ္ဌာနေ-လျှောက်ပတ်သောအရပ်၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ ဝသန္တေန-နေသောရဟန်းသည်၊ အဋ္ဌာရသ-ကုန်သော၊ ဝိဟာရဒေါသေ-

အယံ ဧတ္ထကော။ ။ ဧတ္ထကောတိ ယထာဝုတ္တေန အာကာရေန ပဂ္ဂဏော ကောဋ္ဌာသော။ -ဋီကာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်အားဖြင့် အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော ကောဋ္ဌာသကို “ဧတ္ထကော” အရ ယူပါ-ဟူလို-ယထာဝုတ္တေန အာကာရေနကိုကား ဋီကာ၌ “ဣတိ ဣဒံ သတ္တဝိဝံ ဥဂ္ဂဟကောသလံ သုဂ္ဂဟိတံ ကတွာတိ အာဒိနာ”ဟု ပဌမဖွင့်၏၊ ထို အဖွင့် အလိုအားဖြင့် “ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သတ္တဝိဝေဥဂ္ဂဟကောသလံကိုလည်းကောင်း၊ ဒသဝိဝေ မနသိကာရကောသလံ ကိုလည်းကောင်း ပြီးစေပြီးမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆရာအထံ၌သင်ယူရမည်”ဟူသော စကားကို “ယထာဝုတ္တအာကာရ”ဟုဆိုလိုသည်။

တစ်နည်း။ ။ “ဣမံ ပန ကမ္မဋ္ဌာန် ဘာဝေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုကာမေနာတိ အာဒိနာ ဝါ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဝိဝိနာ”ဟု ဒုတိယတစ်နည်း ဖွင့်၏-ထိုအဖွင့်အလိုအားဖြင့် ပြခဲ့သည့် အတိုင်း စတုဗ္ဗိဝေသံလကို သုခံသင်ခြင်းမှစ၍ ပလိဗောဓကိုဖြတ်ပြီးလျှင် ကလျာဏမိတ္တ အထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ယူရပုံ စသော အစီအစဉ်ကို “ယထာဝုတ္တအာကာရ”ဟုဆိုလိုသည်။

ဥဂ္ဂဟသန္နိ နာမ။ ။ ထိုပြအပ်ခဲ့သော ၂-နည်းလုံးသည်ပင် ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ယူရမည့် ဥဂ္ဂဟအစီအစဉ်ကို ပြ၏၊ ထိုကြောင့် “အယံ ဩ၊ ဥဂ္ဂဟသန္နိ နာမ”ဟု ဆိုသည်-ဤ၌ ဥဂ္ဂဟနှင့် သန္နိသည် အရတူ ကမ္မဓာရသမာသ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဥဂ္ဂဟောဝ ဥဂ္ဂဟသန္နိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ “သန္နိယတိ ဧတ္တာတိ သန္နိ”ဟု ဋီကာ၌ ဝိဂ္ဂဟပြု၏၊ ဧတ္ထ-ဤဥဂ္ဂဟ၌၊ ဥပဋ္ဌာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ထင်လာခြင်းကို၊ မနသိကာရေန-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်၊ သန္နိယတိ-ဆက်သွယ်အပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း ထင်လာခြင်းကို ဆက်သွယ်အပ်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သော-ထို ဥဂ္ဂဟသည်၊ သန္နိ-မည်၏၊ ထို့နောက် “ဥဂ္ဂဟောဝ+ သန္နိ ဥဂ္ဂဟသန္နိ”ဟု ပြပါ။

သမ္မော (၅) ၁-၂၉၀

ကျောင်းတိုက်၏အပြစ်တို့ကို၊ (မဟာဝါသစသော အပြစ်တို့ကို) ဝဇ္ဇေတွာ-၍၊ ပဉ္စင်သမန္နာဂတေ-၅-ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သေနာသနေ-၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ၊ သယမ္ဗိ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ပဉ္စင်သမန္နာဂတေန-သူသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ပဉ္စင်သမန္နာဂတစသည်ကို ဋီကာ၌ဖွင့်ထားသည်။) တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ နောက်အဖို့ဖြစ်သောကာလ၌၊ ပိဏ္ဍပါတပုဋိက္ကန္တေန-ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ရတ္တိဌာနံ ဝါ-ညဉ့်နေရာ အရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဝါဌာနံ ဝါ-နေ့နေရာအရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ပဝိသိတွာ-၍၊ ကမ္မဌာနံ-ကို၊ မနသိကာတဗ္ဗံ။

ကထံ-လျှင်၊ (မနသိကာတဗ္ဗံ-နည်း၊) အာဒိတော-အစမှစ၍၊ တာဝ-အစဉ်အတိုင်း၊ ဟေဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာလျှင်၊ အနုပုဗ္ဗတော-အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧကန္တရိကာယ-ကောဌာသတစ်ခုကြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ကောဌာသ တစ်ခုကျော်အားဖြင့်၊ န (မနသိကာတဗ္ဗံ)။ [စာအုပ်တို့၌ “နဧကန္တရိကာ”ဟုရှိ၏၊ ယောဇနာ၌ “ဧကန္တရိကာယ”ဟုတွေ့ရ၏။] ဟိ-ချဲ့၊ အနုပုဗ္ဗတော-အားဖြင့်၊ မနသိ-ကရောန္တော-နှလုံးသွင်းသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒွတ္တိသပဒံ-၃၂-ပါးသော အဖို့ ရှိသော၊ ဝါ-၃၂-ထစ်ရှိသော၊ နိဿေဏီ-လှေခါးကို၊ ပဒပဋိပါဋိယာ-လှေခါးထစ် အစဉ်အားဖြင့်၊ အတ္တမန္တော-နင်းလျက်၊ ပါသာဒံ-သို့၊ အာရုယျ-တက်၍၊ ပါသာဒါနိ- သံသံ-ပြာသာဒ်၏အကျိုးအာနိသင်ကို၊ အနုဘဝနကပုရိသော ဝိယ-ခံစားသော ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့၊ ကေသာလောမာတိ-ကေသာ လောမာအစရှိသည် ဟူ၍၊ ပဋိပါဋိယာ-ဖြင့်၊ ကမ္မဌာနံ-ကို၊ မနသိကရောန္တော-သည်၊ ကမ္မဌာနတော စ-မှလည်း၊ န ပရိဟာယတိ-မလျှောကျ၊ ပါသာဒါနိသံသသဒိသေ-နှင့်တူကုန်သော၊ နဝ-ကုန်သော၊ လောကုတ္တရဓမ္မေ စ-တို့ကိုလည်း၊ အနုဘဝတိ-ခံစားရ၏၊ စ-ဆက်၊ အနုပုဗ္ဗတော-ဖြင့်၊ မနသိကရောန္တောပိ-နှလုံးသွင်းပြန်သော်လည်း၊ အတိသီယတော-အလွန်လျင်သောအားဖြင့်၊ န (မနသိကာတဗ္ဗံ) အတိသဏိက-တော-အလွန်နှေးသောအားဖြင့်၊ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြီအံ့၊ အတိသီယတော-ဖြင့်၊ မနသိကရောန္တဿ-၏၊ ကမ္မဌာနံ-သည်၊ ပဂုဏံ-သည်၊ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ-အကယ်၍ပင် ဖြစ်စေဦးတော့၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဝိဘူတံ-မထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုမထင်ရှားရာ၌၊ ဩပမ္ပံ-ဥပမာကို၊ ဟေဌာ-၌၊ ဝုတ္တ-မေဝ-သည်သာ။ [“ယထာ နာမ တိယောဇနမဂ္ဂံ ပဋိပဋိတွာ”စသည်ဖြင့် ဥပမာ ပြခဲ့ပြီ။]

အတိသဏိကတော-ဖြင့်၊ မနသိကရောန္တဿ-၏၊ ကမ္မဌာနံ-သည်၊ ပရိယောသာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ န ဂစ္ဆတိ-မရောက်၊ အန္တရာဝ-အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်မီအကြား၌သာ၊ ဩသက္ကိတဗ္ဗံ-ဆုတ်နစ်ရာသည်၊ (ဆုတ်နစ်စရာရှိသည်) ဟောတိ-သမ္မော (၅) ၁-၂၉၀

၏။ ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ ပုရိသော-သည်။ တိယောဇနံ-သော၊ မဂ္ဂ-ကို။ သာယံ-ညနေချမ်းအခါ၌။ (နောက်၌ ဘေးရန်များစွာ တွေ့နိုင်သောအချိန်ကို ပြလိုသောကြောင့် “သာယံ”ဟုဆိုသည်။) ကစ္ဆံ-အောက်ပိုးကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍။ (ခါးတောင်းကျိုက်၍) ပဋိပန္နော-သွားသည်။ (ဟုတွာ) နိက္ခန္တိဌာနတော-ထွက်ရာ အရပ်မှ၊ ပဌာယ-၍၊ သီတလစ္ဆာယံ-အေးမြသော အရိပ်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဝိဿမတိ-အပန်းဖြေ၏၊ ရမဏီယံ-မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ ဝါလိကတလံ-သဲအပြင်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ပိဋ္ဌိ-ကျောက်ကုန်းကို၊ ပဿာရေတိ-ဆန့်တန်း၏၊ ဝနပေါက္ခရဏိ-တော ရေကန်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ပါနီယံ-သောက်ရေကို၊ ပိဝတိ-သောက်၏၊ နှာယတိ-ရေချိုး၏၊ ပဗ္ဗတံ-တောင်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ အာရုယု-တက်၍၊ ပဗ္ဗတရာမဏေယျကံ-တောင်၌ မွေ့လျော်ဖွယ်ကို၊ ပဿတိ-ရှု၏၊ တံ-ထိုယောက်ျားကို၊ (ဖြေးဖြေးနှေးနှေး ခရီးသွားနေသော ထိုယောက်ျားကို) အန္တရာယေဝ-လမ်းခရီးအကြား၌ပင်၊ သီဟော ဝါ-ခြင်္သေ့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗျဏ္ဍေါ ဝါ-ကျားသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒီဝိ ဝါ-သစ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟနတိ ယထာ-ကိုက်သတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါပန-သည်သာမကသေး၊ စောရာ-ခိုးသူတို့သည်၊ ဝိလုပ္ပန္တိ ယထာ စေဝ-လုယက်မှုလည်း လုယက်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဟနန္တိ ယထာ စေဝ-သတ်မှုလည်း သတ်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ ၊ပေ၊ ဩသက္ကိတဗ္ဗံ ဟောတိ။

တသွာ-ကြောင့်၊ အတိသီယံ-စွာ၊ န (မနသိကာတဗ္ဗံ) အတိသဏိကံ-စွာ၊ န (မနသိကာတဗ္ဗံ) ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့၌၊ ဝါ-တစ်နေ့လျှင်၊ တိသဝါရေ-အကြိမ် ၃၀-တို့ တိုင်တိုင်၊ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ပါတောဝ-၌ပင်၊ ဒသသဝါရေ-ဆယ်ကြိမ်တို့တိုင်တိုင်၊ (သဇ္ဈာယော၊ ကာတဗ္ဗော) မဇ္ဈန္ဒိကေ-နေ့လယ်၌၊ ဒသဝါရေ၊ (သဇ္ဈာယော၊ ကာတဗ္ဗော) သာယနေ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ ဒသဝါရေ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော (သဇ္ဈာယံ-ကို) ကာတု-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မသင့်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ဝဋ္ဋတိယေဝ-သည်သာ) ဟိ-အံ့၊ ပါတောဝ-၌သာ၊ ဥဌာယ-ထ၍၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ဓောဝိတု-ဆေးခြင်းငှာ၊ (တစ်နည်း-မုခံ ဓောဝိတု-မျက်နှာသစ်ခြင်းငှာ) န ဝဋ္ဋတိ-မသင့်သည်ကား၊ နော-မဟုတ်၊ (ဝဋ္ဋတိယေဝ ယထာ)-သင့်သည်သာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ခါဒနီယံ-ကို၊ ခါဒိတု-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-ကား၊ နော-မဟုတ်၊ (ဝဋ္ဋတိယေဝ ယထာ) ဘောဇနီယံ-ကို၊ ဘုဉ္ဇိတု၊ န ဝဋ္ဋတိ-ကား၊ နော-မဟုတ်၊ (ဝဋ္ဋတိယေဝ ယထာ။) ပန-ထိုသို့ပင် မသင့်မဟုတ် သင့်ပါသော်လည်း၊ ဧတံ-ဤမျက်နှာသစ်မှု စသည်ကို မပြုခြင်းသည်၊ ဝဋ္ဋေယျ-သင့်တန်ရာသေး၏၊ ဣဒမေဝ-ဤကမ္မဋ္ဌာန်းကို တစ်နေ့လျှင် အကြိမ် ၃၀-တိုင်တိုင် နှလုံးသွင်းမှုကိုသာ၊ ဧကန္တေန-စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ နော ကာတု-မပြုဘဲနေခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မသင့်၊ ကရောန္တော-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဟန္တိ-ကြီးစွာသော၊ အတ္ထံ-စီးပွားကို၊ ဂဟေက္ကာ-၍၊ တိဌတိ-၏၊ ဟိ-အံ့၊ ဧကဿ-

သော-ပုရိသဿ-၏။ တီဏိ-သုံးကွင်းကုန်သော၊ ခေတ္တာနိ-လယ်ကွင်းတို့သည်၊ (သန္တိ) ဧကံ-သော၊ ခေတ္တံ-လယ်ကွင်းသည်၊ အဋ္ဌကုမ္ဘ-ရှစ် ကုမ္ဘကို၊ ဒေတိ-၏၊ [၁၀-အဓမ္မဏကို “တစ်ကုမ္ဘ”ဟု အဘိဓာန်၌ ဆို၏။] ဧကံ-သော၊ (ခေတ္တံ-သည်) သောဠသ(ကုမ္ဘ)၊ ၁၆-ကုမ္ဘကို၊ (ဒေတိ) ဧကံ-သော၊ (ခေတ္တံ-သည်) ဒွတ္တိသ (ကုမ္ဘ)၊ ၃၂-ကုမ္ဘကို၊ (ဒေတိ) တေန-ထို ယောက်ျားသည်၊ တီဏိပိ-သုံးကွင်းလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ခေတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပဋိဇဇိတုံ-သုခသင်ခြင်းငှာ၊ (လုပ်ကိုင်ခြင်းငှာ) အသက္ကောန္တေန-မစွမ်းနိုင်လသော်၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ခေတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဆဇ္ဈေတွာ-စွန့်၍၊ ဧကံ-သော၊ ဒွတ္တိသကုမ္ဘဒါယကမေဝ- ၃၂-ကုမ္ဘ ပေးနိုင်သော လယ်ကိုသာ၊ ပဋိဇဇိတဗ္ဗံ ယထာ-သုခသင်ရာသကဲ့သို့၊ ဝါ-လုပ်ကိုင်ရာသကဲ့သို့၊ တတ္ထေဝ-ထို ၃၂-ကုမ္ဘထွက်သောလယ်၌ပင်၊ ကသနဝပနနိဒ္ဒါယနာဒိနိ-ထွန်ယက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကောက်ရိတ်ခြင်းအစရှိသောအမှုတို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာနိယထာ-ပြုထိုက်ကုန်သကဲ့သို့၊ အဿ-ထိုယောက်ျားအား၊ ဝါ-၏၊ တဒေဝ-ထို ၃၂-ကုမ္ဘထွက်သော လယ်သည်သာ၊ ဣတရေသု-အခြားကုန်သော၊ ဒွိသု-လယ်ယာ နှစ်ကွက်တို့၌၊ ဥဌာနကဒါယံ-ထွက်သော ပေးထိုက်သောစပါးကို၊ ဒဿတိ ယထာ-ပေးလတ္တံ့ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ သေသံ-ကောဌာသကို နှလုံးသွင်းခြင်းမှ ကြွင်းသော၊ မုခဓောဝနာဒိကမ္ပံ-မျက်နှာသစ်ခြင်း အစရှိသောအမှုကို၊ ဆဇ္ဈေတွာပိ-စွန့်၍လည်း၊ ဧတ္ထေဝ-ဤကမ္ပဌာန်း နှလုံးသွင်းခြင်း၌သာ၊ ကမ္ပံ-အမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏၊ (ကမ္ပံ-ကို) နော ကာတု-မပြုဘဲနေခြင်းငှာ၊ န ဝဇ္ဇတိ-မသင့်၊ ကရောန္တော-သော်၊ မဟန္တံ အတ္ထံ ဂဏိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဣတိ(ဧဝံ) သို့၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော တစ်နေ့လျှင် အကြိမ် ၃၀-တိုင်တိုင် ကမ္ပဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို ပြုခြင်းဖြင့်၊ မဇ္ဈိမာ-အလယ်အလတ်ဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါနာမ-အကျင့် မည်သည်ကို၊ ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊

ဧဝံ-သို့၊ ပဋိပန္နေနာပိ-ကျင့်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဝိက္ခေပေါ-စိတ်ကို အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှင့်ခြင်းကို၊ ဝါ-စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟိ-တဗ္ဗော-တားမြစ်ထိုက်၏၊ ဟိ-လဒ္ဒဒေါသထင်ရှားပြအံ့၊ ကမ္ပဌာနံ-ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ စိတ္တေ-သည်၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ပြင်ပအားရုံ၌၊ ဝိက္ခေပံ-ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တေ-ရောက်လသော်၊ ကမ္ပဌာနတော-မှ၊ ပရိဟာယတိ-ယုတ်လျော့၏၊ ဝဇ္ဇဘယံ-ဝဋ်ဘေးကို၊ သမတိက္ကမိတုံ-လွန်မြောက်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဟိ-ဥပမာဆောင်ထင်အောင်ပြဦးအံ့၊ ဧကော-သော၊ ပုရိသော-သည်၊ သဟဿုဒ္ဓါရံ-တစ်တောင်အတိုးအပွားရှိသော ကြွေးမြီကို၊ ဝါ-ထုတ်ဆောင်ထိုက်သော တစ်ထောင်သော ကြွေးမြီးကို၊ သာဓေတွာ-ပြီးစေ၍၊ ဝဇ္ဇိ-အတိုးအပွားကို၊ လဘိတွာ-၍၊ အဒ္ဓါနံ-ကို၊ ပဋိပန္နော-သွားသည်၊ (ဟုတွာ) အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ကုမ္ဘိလမကရဂါဟရက္ခသ-

သမုဋ္ဌိတာယ-မိကျောင်း မကရံ၊ ဖမ်းယူတတ်သောရက္ခိသ်တို့၏ ထက္ကရာဇ်ဖြစ်သော၊
ဂမ္ဘီရဂိရိကန္ဓရာယ-နတ်သောတောင်ကြားချောက်၏၊ ဥပရိ-အပေါ်၌၊ အတ္ထတံ-
ခင်းထားအပ်သော၊ ဧကပဒိကံ-ခြေတစ်လှမ်းစာရှိသော၊ ဝါ-ခြေတစ်လှမ်းသာ
သွားလောက်သော၊ ဒဏ္ဍကသေတုံ-ဒုတ်ငယ်တံတားသို့ အာရုယျ-တက်၍၊ ဂစ္ဆန္တော-
သွားသော ယောက်ျားသည်၊ အတ္တမနပဒံ-နင်းကြောင်းခြေကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊
(ခြေလှမ်းကို ဂရု မစိုက်ဘဲ စွန့်၍) ဣတောစိတော စ-ဤအရပ်
ဤအရပ်သို့လည်း၊ ဩလော-ကေန္တော-ကြည့်လသော်၊ ပရိပတိတွာ-ချော်ကျ၍၊
ကုမ္ဘိလာဒိဘတ္တံ-မိကျောင်း အစရှိသော သတ္တဝါတို့၏အစာသည်၊ ဟောတိ
ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ အယမ္ပိ-ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-
ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ သစိတ္တေ-မိမိစိတ်သည်၊ ပေ၊ န သက္ကောတိ၊

တတြ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဩပမ္မသံသန္ဓနံ-
ဥပမာနကို ဥပမေယျနှင့် ခိုးနှောပြခြင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပုရိသဿ-၏၊
သဟဿုဒ္ဓါရံ-ကို၊ သာဓေတွာ-၍၊ ဝဇ္ဇိ-ကို၊ လဒ္ဓကောဝိယ-ရအပ်ရာအခါကဲ့သို့၊
(တထာ) ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ အာစရိယသန္တိကေ-၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ကို၊
ဥဂ္ဂဟိကာလော-သင်ယူ အပ်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)အန္တရာ-အကြား၌၊
ဂမ္ဘီရဂိရိကန္ဓရာ ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ) သံသာရော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) တဿ-
ထိုယောက်ျား၏၊ ကုမ္ဘိလာဒိဘိ-မိကျောင်း စသောသတ္တဝါတို့သည်၊ ဒဌကာလော
ဝိယ-ကိုက် အပ် ရာအခါကဲ့သို့၊ (တထာ) ဝဋ္ဋမူလကနိ-
ဝဋ်လျင်အကြောင်းရှိကုန်သော၊ မဟာဒုက္ခာနိ-တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗောနိ)၊
ဧကပဒိကဒဏ္ဍကသေတု ဝိယ-ခြေတစ်လှမ်းသာ သွားလောက် သော
ဒုတ်ငယ်တံတားကဲ့သို့၊ (တထာ) ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ သဇ္ဈာယဝိထိ-
သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၏လမ်းကို၊ ဝါ-သရဇ္ဈာယ်ခြင်းအစဉ်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) တဿ
ပုရိသဿ-၏၊ ဧကပဒိကံ-သော၊ ဒဏ္ဍကသေတုံ-သို့၊ အာရုယျ-၍၊ ပေ၊ ကုမ္ဘိလာဒိနံ-
မိကျောင်း အစရှိသောသတ္တဝါတို့၏၊ ဘတ္တဘာဝံ-အစာ၏အဖြစ်သို့၊ အာပန္န-
ကာလော ဝိယ-ရောက်ရာအခါကဲ့သို့၊ (တထာ) ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-
ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ-အထူးထူးပြားပြားပစ်လွှတ်
အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍) ကမ္မဋ္ဌာနတော-
မှ၊ ပရိဟာယိတွာ-ယုတ်လျော့၍၊ ဝဋ္ဋဘယံ-ကို၊ သမတိက္ကမိတုံ-ငှာ၊ အသမတ္ထ-
ဘာဝေါ-မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တသ္မာ-ကြောင့် (ထိုသို့ ပြင်ပအာရုံ၌ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏
ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ လျော့ကျ၍ ဝဋ္ဋဘယကို လွန်မြောက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်) ကေသာ-တို့ကို၊ မနသိကာတဗ္ဗော။ ကေသေ-တို့ကို၊ မနသိကရိတွာ-
သမ္မော (၃) ၁-၂၉၀

၍၊ စိတ္တုပ္ပါဒဿ-စိတ္တုပ္ပါဒ်၏၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ဝိက္ခေပံ-ပျံ့လွင့်ခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟိတွာ-
တား မြစ်၍၊ သုဒ္ဓစိတ္တေနဝ-စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ “လောမာ နခါ ဒန္တာ
တစော”တိ-ဟူ၍၊ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ-သို့၊ မနသိကရောန္တော-သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန-
တော-မှ၊ န ပရိဟာယတိ၊ ဝဋ္ဋဘယံ-ကို၊ သမတိက္ကမတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-
ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝဋ်ဘေးမှ
လွတ်မြောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်၌၊ ဩပဗ္ဗံ-ဥပမာကို၊ တဒေဝ-
ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဥပမာကိုပင်၊ ပရိဝတ္ထေတွာ-ပြောင်းပြန်ပြန်၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သဟဿုဒ္ဓါရုံ-ကို၊ သာဓေတွာ-၍၊ ဝဇ္ဇိ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဆေကဿ-
ကျွမ်းကျင်သော၊ ပုရိသဿ-၏၊ ဒဏ္ဍကသေတံ-သို့၊ အာရုယျ-၍၊ နိဝါသနပါရုပနံ-
ကိုယ်ဝတ်ခြုံထည်ကို၊ သံဝိဓာယ-ကောင်းစွာစီရင်၍၊ ဓာတုပတ္ထဒ္ဓကာယံ-ဓာတ်လေး
ပါးသည် ထောက်ပံ့အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ကို၊ (တောင့်တောင့်တင်းတင်း
ခိုင်ခိုင်မာမာ ကိုယ်ရှိသည်ကို) ကတွာ၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ပရတီရဂမနံ
ဝိယ-တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ခြင်းကို ကဲ့သို့၊ ဆေကဿ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကေသေ
မနသိကရိတွာ၊ ပေ၊ အပရိ ဟာယိတွာ-၍၊ ဝဋ္ဋဘယသမတိက္ကမနံ-ဝဋ်ဘေးကို
လွန်မြောက်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [စာအုပ်တို့၌ “ဝဋ္ဋဘယံ သမတိက္ကမနံ”ဟု
ဝါကျတွေ့ရ၏၊ “ဝဋ္ဋဘယဿ သမတိက္ကမနံ”ဟု ဝါကျဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ်
“ဝဋ္ဋဘယသမတိက္ကမနံ”ဟု သမာသိဖြစ်စေ တစ်မျိုး မျိုးသာ ရှိသင့်သည်။]

ဧဝံ-သို့၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ဝိက္ခေပံ-ကို၊ ပဋိဗာဟန္တေနာပိ-တားမြစ်သောရဟန်းသည်
လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ-သာလျှင်၊ [“ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတောတိ
ယာ အယံ၊ ပေ၊ ပဏ္ဏတ္တိ”စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို “ဝုတ္တနယေနဝ”ဟု
ဆိုသည်၊] ပဏ္ဏတ္တိ-ဆံပင်စသော နာမည်ပညတ်ကို၊ သမတိက္ကမနတော-အားဖြင့်၊
မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ကေသာ လောမာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဆံပင်မွေးညှင်းဟူ၍၊ ပဏ္ဏတ္တိ-
နာမည်ပညတ်ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ ပဋိကူလံ ပဋိကူလန္တိ-စက်ဆုတ်ဖွယ် စက်ဆုတ်
ဖွယ်ဟူ၍၊ သတိ-သတိကို၊ ဌပေတဗ္ဗာ-ထားထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပဌမံယေဝ-
ရှေးဦးအစ၌ပင်၊ ပဋိကူလတော၊ န ဥပဋ္ဌာတိ-မထင်နိုင်သေး၊ ယာဝ-လောက်၊ န
ဥပဋ္ဌာတိ-မထင်သေး၊ တာဝ-ထိုမထင်သေးသမျှကာလပတ်လုံး၊ ပဏ္ဏတ္တိ-ကေသာ
လောမာစသော နာမည်ပညတ်ကို၊ ဝါ-ဆံပင်မွေးညှင်းစသော နာမည်ပညတ်ကို၊
န ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ ယဒါ-၌၊ ဥပဋ္ဌာတိ-၏၊ တဒါ-၌၊ ပဏ္ဏတ္တိ-ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊
ပဋိကူလန္တိ-ဟူ၍၊ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ (မနသိ-၌) ကရောန္တေန-ပြုသောရဟန်း
သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ-ဖြင့်ပင်၊ ပဗ္ဗဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-
တို့ဖြင့်၊ ပဋိကူလ-တော-အားဖြင့်၊ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ [“ဣဒံ ပန၊ ပေ၊
ဝဝတ္ထာပနံ”စသည်ဖြင့် ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းကို ဝုတ္တနယေနဝဟုဆိုသည်၊] ဟိ-

ချဲ့၊ တစပဉ္စကသို့-၌၊ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-ဂန္ဓာသယောကာသဝသေနဝ-အဆင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်၊ အနံ့၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်ဟူသော အာသယ၊ ဖြစ်တည်ရာ အရပ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်သာလျှင်၊ ပဉ္စဝိဓမ္မိ-သော၊ ပါဠိကူလျံ-စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို၊ လဗ္ဘတိ-၏။ သေသေသုပိ-တစပဉ္စကမှ ကြွင်းသော ဝဏ္ဏပဉ္စကစသည် တို့၌လည်း၊ ယံ ယံ-အကြင်အကြင် ပါဠိကူလျံကို၊ လဗ္ဘတိ-၏။ တဿ တဿ- ထိုထိုပါဠိကူလျံ၏။ ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ မနသိကာရော-ကို၊ ပဝတ္တေတဗ္ဗော- ဖြစ်စေထိုက်၏။

တတ္ထ-ထို ၃၂-ပါးသောကောဋ္ဌာသတို့တွင်၊ ကေသာဒယော-ကုန်သော၊ ပဉ္စ- ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသာ-တို့သည်၊ သုဘနိမိတ္တံ-သုဘနိမိတ်ဖြစ်သော၊ ဝါ- တင့်တယ်၏ဟု မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သော၊ ရာဂဋ္ဌာနိယံ-ရာဂ၏တည်ရာ ဖြစ်သော၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ-ဣဋ္ဌာရုံတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂတာ-ကုန်၏၊ ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ၊ ကြွင်းမဲ့ညသုံ အလုံးစုံသော အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ ရဇ္ဇနကသတ္တာ နာမ-တပ်မက်တတ်သော သတ္တဝါတို့ မည်၏၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ-ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ပဉ္စသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု ကောဋ္ဌာသေသု-ဤဆံပင်စသော ကောဋ္ဌာသတို့၌၊ ရဇ္ဇန္တိ-တပ်မက်ကြ ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ မဟာဇနဿ-၏၊ ရဇ္ဇနဋ္ဌာနေ-တပ်မက်ရာ ဌာနဖြစ်သော တစပဉ္စက၌၊ ပဋိကူလန္တိ-ဟူ၍၊ အပ္ပနံ-စိတ်၏ သက်ဝင်ခြင်းဟူသော အပ္ပနာဈာန်သို့ ပါပေတိ-ရောက်စေနိုင်၏၊ တတ္ထ-ထိုတစပဉ္စက၌၊ အပ္ပနာပတ္တိတော- အပ္ပနာသို့ရောက်ရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ပရတော-နောက်ဖြစ်သော ဝဏ္ဏပဉ္စက စသည်၌၊ အကိလမန္တောဝ-မပင်ပန်းဘဲသာလျှင်၊ အပ္ပနံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ။

တတြ-ထိုတစပဉ္စက၌ စိတ်ဝင်စားခြင်းသို့ ရောက်ရာအခါမှစ၍ နောက်ဖြစ် သော ဝဏ္ဏပဉ္စကစသည်ဝယ် မပင်ပန်းဘဲသာလျှင် အပ္ပနာသို့ရောက်ရာ၌၊ ဣဒံ- ကား၊ ဩပမ္ပံ-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဆေကော-သော၊ ဓနုဂ္ဂဟော-လေးဆရာသည်၊ ရာဇာနံ-ကို၊ အာရာဓေတွာ-နှစ်သက်စေ၍၊ သတသဟဿုဋ္ဌာနကံ-တစ်သိန်း အခွန်ထွက်သော၊ ဂါမဝရံ-ရွာစားဆုကို၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ သန္နဒ္ဓပဉ္စာဂုဓော- ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော ငါးမျိုးသောလက်နက်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) တတ္ထ-ထိုရွာသို့၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားလသော်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဒွတ္တိသ-သော၊ စောရေ-တောပုန်းဓားပြ တို့ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ တေသု-ထို၃၂-ယောက်သောတောပုန်းဓားပြတို့တွင်၊ ပဉ္စ-ကုန် သော၊ စောရဇေဋ္ဌကေ-တောပုန်းဓားပြကြီးတို့ကို၊ ဃာတေယျ ယထာ-သတ်ရာ သကဲ့သို့၊ တေသံ-ထိုငါးယောက်သောတောပုန်းဓားပြကြီးတို့ကို၊ ဃာတိတကာလ- တော-သတ်အပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ တေသု-ထိုကျန်သောဓားပြတို့တွင်၊ ဒွေ-၂-ယောက်သောဓားပြတို့သည်၊ ဧကမဂ္ဂံ-တစ်ခုတည်းသောလမ်းကို၊

ပဋိပဇ္ဇမာနာ နာမ-သွားသူတို့မည်သည်၊ န ဟောန္တိ ယထာ-မရှိကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ သမ္ပဒံ-ဤသို့မချွတ်မယွင်းပြီးစီးခြင်းရှိသော၊ ဣဒံ-ဤဥပမေယျကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မနုဂ္ဂဟဿ-၏၊ ရာဇာနံ-ကို၊ အာရာဇေတွာ-၍၊ ဂါမဝရံ-ကို၊ လဒ္ဓကာလောဝိယ-ရအပ်ရာအခါကိုကဲ့သို့၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ အာစရိယသန္တိကေ-၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ဌိတကာလော-တည်ရာအခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒွတ္တိသ-သော၊ စောရာဝိယ-တို့ကိုကဲ့သို့၊ ဒွတ္တိသ-သော၊ ကောဋ္ဌာသာ-တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ပဉ္စ-ကုန်သော၊ စောရဇေဋ္ဌကာဝိယ-တို့ကိုကဲ့သို့၊ ကေသာဒယော-ကုန်သော၊ ပဉ္စ- ကုန်သော၊ (ကောဋ္ဌာသာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) စောရဇေဋ္ဌကာနံ-တို့ကို၊ ယာတိတကာလောဝိယ-သတ်အပ်ပြီးရာ အခါကိုကဲ့သို့၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ-တို့၏၊ ရဇနဋ္ဌာနေ-တပ်မက်ရာဌာနဖြစ်သော၊ တစပဉ္စကေ-၌၊ ပဋိကူလန္တိ-ဟူ၍၊ အပ္ပနာယ-သို့ ပါပိတကာလော-ရောက်စေအပ်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) သေသစောရာနံ-တို့၏၊ ပါဏိပ္ပဟာရေနေဝ-လက်ဖျောက်တီးလိုက်ခြင်းဖြင့်ပင်၊ [ရှေးနိဿယ၌ “လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်သဖြင့် သာလျှင်”ဟု ပေး၏၊] ပလာယိတကာလောဝိယ-ထွက်ပြေးရာအခါကိုကဲ့သို့၊ သေသ ကောဋ္ဌာသေသု-တို့၌၊ အကိလမန္တဿေဝ-မပင်ပန်းဘဲသာလျှင်၊ အပ္ပနာပတ္တိ-အပ္ပနာသို့ ရောက်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ-သို့၊ ပဏ္ဏတ္တိ-ကို၊ သမတိက္ကမန္တေနစ-လွန်မြောက်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတော-အားဖြင့်၊ မနသိကာရော-ကို၊ ပဝတ္တေတဗ္ဗော-၏၊ ကေသေ-တို့ကို၊ မနသိကရောန္တေန-နှလုံးသွင်းသောရဟန်းသည်၊ မနသိကရောန္တေနေဝ-နှလုံးသွင်းလျှင် သွင်းခြင်းပင်၊ ကေသေသု-တို့၌၊ သာပေက္ခေန-ငဲ့ကွက်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ) လောမေသု-အမွေးတို့၌၊ သတိ-ကို၊ ပေသေတဗ္ဗာ-စေလွှတ်ထိုက်၏၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ လောမာ-တို့သည်၊ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တာဝ-လုံး၊ ကေသာ ကေသာတိ-တို့ဟူ၍၊ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ပန-ကား၊ ယဒါ-၌၊ လောမာ၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တဒါ-၌၊ ကေသေ-တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-လွှတ်၍၊ (နှလုံးသွင်းမှုကို စွန့်၍) လောမေသု-တို့၌၊ သတိ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ နခါဒိသုပိ-လက်သည်း ခြေသည်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ မနသိကာရော၊ ပဝတ္တေတဗ္ဗော။

တတြ-ထို ကေသာ ကေသာတိ မနသိကာတဗ္ဗာဟူသော ပါဠိ၌၊ (တစ်နည်း) တတြ-ထို နောက်နောက် ကောဋ္ဌာသတို့ မထင်လာသေးသမျှ ရှေးရှေးကောဋ္ဌာသကို မလွှတ်သေးရာ၌၊ ဣဒံ-ဤကား၊ ဩပမ္ပံ-တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဇလူကာ-မျှောသည်၊ ဝါ-ပိုးလောက်လမ်းသည်၊ ဂစ္ဆမာနာ-သွားလသော်၊ ယာဝ-လောက်၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ ပတိဋ္ဌံ-တည်ရာကို၊ န လဘတိ-မရသေး၊ တာဝ-ထို ရှေ့၌ တည်ရာမရသေး

သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ပစ္ဆိမတော-၌၊ နဂိုဌေးန-အမြီးနှင့်တူသော နောက်ပိုင်းဖြင့်၊ ဂဟိတဌာနံ-ယူအပ်သောအရပ်ကို၊ န မုဉ္ဇတိ-မလွှတ်သေး၊ ပန-အန္တယကား၊ ယဒါ-၌၊ ပုရတော ပတိဋ္ဌ လဘတိ၊ တဒါ-၌၊ နဂိုဌ်-အမြီးနှင့်တူသော နောက်ပိုင်းကို၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်၍၊ မုခေန-ပါးစပ်ဖြင့်၊ ဂဟိတဌာနေ-၌၊ ဌပေတိယထာ-ထားသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ကေသေ မနသိကရောန္တေန ၊ပေ၊ မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗော။

ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ (မနသိကာရံ-ကို) ပဝတ္တေန္တေန-ဖြစ်စေသော ရဟန်းသည်၊ အပ္ပနာ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တမနသိကာရကောသလံ-ကို၊ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ-ပြီးစီးစေထိုက်၏။ “ကေသာဒီသု ဧကေကသ္မိ ကောဌာသေ အပ္ပနာ ဟောတိတိ”ဟု ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို “အပ္ပနာ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ”ဟုဆိုသည်။ ကထ-နည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣဒံ အပ္ပနာကမ္မဌာနံ-ဤအပ္ပနာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဌာန်းသည်၊ ဝါ-အပ္ပနာဟူသော ဝိသေသာဓိဂမ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော ကမ္မဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုသည်၊ ဝါ-ကို၊ (တစ်နည်း) ဣဒံ အပ္ပနာကမ္မဌာနံ-ဤဘာဝနာအားထုတ်မှု၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော အာရုံဟူသော အပ္ပနာသည်၊ ဝါ-ကို၊ မနသိကရောန္တဿ-နှလုံးသွင်းသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်၊ အပ္ပနံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ၊ [စာအုပ်တို့၌ “အပ္ပနာ ကမ္မဌာနံ”ဟုရှိ၏။ ဋီကာကျော်၌ “ကမ္မဌာနံ”ကိုသာဖွင့်ထား၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးပါဌ်၌ “အပ္ပနာ”ပါဟန်မတူ၊ ယောဇနာ၌ ပါနေသောကြောင့် ပါဠိရှိအတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ ကမ္မဌာနံ၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

တာဝ-ရှေးဦးစွာ၊ ပဌမံယေဝ-ရှေးဦးမဆွ အစ၌ပင်၊ န ဥပဌာတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အနမတဂ္ဂသ္မိ-မသိအပ်သောအစရှိသော၊ ဝါ-သိအပ်သော အစမရှိသော၊ သံသာရဝဋ္ဋေ-သံသရာဝဋ်၌၊ [“စ”အနက်မရှိ၊ ယောဇနာ၌ကား “ဧဝံ”အနက်ဟုဖွင့်၏၊ အချို့စာအုပ်တို့၌ “သံသာရဝဋ္ဋေဝါ”ဟု ပါဌ်တစ်မျိုးရှိ သတတ်]၊ နာနာရမ္မဏေသု-အမျိုးမျိုးသောအာရုံတို့၌၊ ဝဇ္ဇိတံ-ကြီးပွားစေအပ်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ [ပတိဌာတိ၌စပ်]၊ ကေသာတိ-ဟူ၍၊ အာဝဇ္ဇိတမတ္တေ-အနုလုံအားဖြင့် ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌၊ သဇ္ဈာယသောတာနုသာရေန-သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၏ အယဉ်သို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ မတ္ထလုဇ်-၌၊ ဝါ-ဦးနှောက်ဟူသောအာရုံ၌၊ ပတိဌာ တိ-၏၊ မတ္ထလုဂ်န္တိ-ဟူ၍၊ အာဝဇ္ဇိတမတ္တေ-ပဋိလုံအားဖြင့်ဆင်ခြင်အပ်ကာမျှ၌၊ သဇ္ဈာယသောတာနုသာရေန-ဖြင့်၊ အာဂန္ဓာ-ရှေ့သို့ပြန်လာ၍၊ ကေသေသု-တို့၌၊ ဝါ-ဆံပင်ဟူသောအာရုံတို့၌၊ ပတိဌာတိ။ [စိတ်သည် ကေသာလောမာဟု သရဇ္ဈာယ် သောအခါ ထိုသရဇ္ဈာယ်မှုအတိုင်း မတ္ထလုဂ်တိုင်အောင် ရောက်သွား၏၊ ထင်ထင် ရှားရှား မထင်လာသေး၊ မတ္ထလုဂ်မှစ၍ ပဋိလုံသရဇ္ဈာယ်ရာ၌လည်း ထို့အတူ ရောက်သွား၏-ဟူလို]

ပန-ဆက်၊ မနသိကရောက္ခဿ မနသိကရောက္ခဿ-စဉ်သော သော ကောဌာ သော-သည်၊ ဥပဌာတိ-၏၊ သတိ-သတိသည်၊ သမာဓိနာပိ-သမာဓိနှင့် တကွလည်း၊ တိဌဟမာနာ-တည်လျက်၊ ပဝတ္တတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ယော ယော ကောဌာသော-သည်၊ အဓိကတရံ-သာ၍ လွန်ကဲစွာ၊ ဥပဌာတိ-ထင်လာ၏၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထို ကောဌာသ၌၊ ဒီဂုဏေန-၂-ဆတက်အားဖြင့်၊ ယောဂံ-အားထုတ်ခြင်းကို၊ ကတွာ၊ အပ္ပနာ-သို့၊ ပါပေတဗ္ဗာ-ရောက်စေထိုက်၏၊ ဧဝံ-သို့၊ အပ္ပနာယ-သို့၊ ပါပိတ ကာလတော-ရောက်စေအပ်ရာအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ သေသကောဌာသေသု-တို့၌၊ အကိလမန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ) အပ္ပနံ၊ ပါပေတိ-ရောက်စေနိုင်၏၊ တတ္ထ-ထိုသို့ရောက်စေရာ၌၊ တာလဝနမက္ကဋ္ဌော-ထန်းတော၌ မျောက်သည်ပင်၊ ဩပမ္ပ-တည်း၊ ရှေ့၌ပြအပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့်“မက္ကဋ္ဌော”ဟု သန္နိဌာနာဝဓာရဏာဖြင့် ဆိုသည်။

အဝိစ-ထိုသို့တာလဝနမက္ကဋ္ဌသည်ပင် ဥပမာဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤနေရာ၌၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့လည်း၊ ယောဇနာ-အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ [“ရှေ့၌ ပြအပ်ခဲ့သောနည်းမှ တစ်နည်းအဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်စေရမည်”ဟူလို၊] ဟိ-ချဲ့၊ ဒွတ္တိသတာလကသ္မိ-၃၂-ပင်သော ထန်းပင်ရှိသော၊ တာလဝနေ-၌၊ မက္ကဋ္ဌော-မျောက်သည်၊ ပဋိဝသတိ-နေ၏၊ တံ-ထိုမျောက်ကို၊ ဂဟေတုကာမော-ဖမ်းယူခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ လုဒ္ဒေါ-မုဆိုးသည်၊ ကောဋိယံ-တော၏၊ ရှေ့ဆုံးအစွန်၌၊ ဌိတတာလမူလေ-တည်သောထန်းပင်၏အရင်း၌၊ ဌတွာ-၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-ကြွေးကြော်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဟစ်အော်၍ ခြောက်ခြင်းကို၊ အကာသိ၊ မာနဇာတိယော-မာနသဘောရှိသော၊ (မာနကြီးသော) မက္ကဋ္ဌော-သည်၊ တံ တံ တာလံ-ထိုထိုထန်းပင်ကို၊ လဃိတွာ-ခုန်၍၊ ပရိယန္တတာလေ-အဆုံးဖြစ်သော ထန်းပင်၌၊ အဌာသိ-ပြီ၊ လုဒ္ဒေါ-သည်၊ တတ္ထပိ-ထိုအဆုံးထန်းပင်သို့လည်း၊ ဂန္ဓာ-လိုက်သွား၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-ကို၊ အကာသိ-ပြီ၊ မက္ကဋ္ဌော-သည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ [ထန်းပင်တိုင်းကို ခုန်၍ ခုန်၍ပင်၊] ပုရိမတာလေ-ရှေးဖြစ်သောထန်းပင်၌၊ ပတိဌာသိ-ပြီ၊ သော-ထိုမျောက်သည်၊ အပရာပရံ-အခြားထန်းပင် အခြားထန်းပင်သို့၊ ဝါ-အပြန်အလှန်၊ အနုဗန္ဓိယမာနော-အစဉ်လိုက်အပ်သော်၊ ကိလမန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ) တဿ တဿေဝ တာလဿ-၏ပင်၊ မူလေ-၌၊ ဌာတွာ-၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-ကာလေ-ဟစ်အော်ရာ ဟစ်အော်ရာ အခါ၌၊ ဥဌဟိတွာ-ထ၍၊ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တော-သွားလသော် သွားလသော်၊ အတိကိလမန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ) ဧကဿတာလဿ-၏၊ မကုဠပဏ္ဏသုစိ-အင်ဖြစ်သော ထန်းရွက်ဖူးတိုင်ကို၊ ဒဠ်-မြဲမြဲစွာ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဓနုကောဋိယာ-လေး၏အစွန်းဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိတွာ-ထိုး၍၊ ဂဏှန္တောပိ-ယူအပ်ပါသော်လည်း၊ န ပလာယတိ-မပြေးတော့၊ [မာနပစ္စည်းမှပြန်သော အန္တဟုမှတ်ပါ။]

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဒွတ္တိသတာလာဝိယ-တို့ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) ဒွတ္တိသ
 ကောဌာသာ-တို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) မက္ကဋ္ဌောဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) စိတ္တံ-ကို၊
 (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) လုဒ္ဓေါဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) ယောဂါဝစရော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊)
 လုဒ္ဓေန-သည်၊ တာလမူလေ-၌၊ ဌတွာ-၍၊ ဥက္ကဋ္ဌိကာလေ-၌၊ မာနဇာတိကဿ-
 သော၊ မက္ကဋ္ဌဿ-၏၊ ပလာယိတွာ-၍၊ ပရိယန္တကောဋိယံ-အဆုံးဖြစ်သော အစွန်၌၊
 ဌိတကာလောဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဋ္ဌေ၊ နာနာရမ္ပဏေသု၊
 ဝဓိတစိတ္တဿ-၏၊ ကေသာတိ အာဝဇ္ဇိတမတ္တေ၊ ပေ၊ ပတိဌာနံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊)
 ပရိယန္တကောဋိယံ-၌၊ ဌတွာ၊ ဥက္ကဋ္ဌေ-ဟစ်အော်လသော်၊ ဩရိမကောဋိ-ဤဘက်
 အစွန်သို့၊ အာဂမနကာလောဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) မတ္ထလုဂ်န္တိ-ဟူ၍၊ ပေ၊
 ပတိဌာနံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) အပရာပရံ အနုပန္နိယမာနဿ-အစဉ်လိုက် အပ်သည်
 ဖြစ်၍၊ ကိလမန္တဿ-ပင်ပန်းသော မျောက်၏၊ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌိဌာနေ-၌၊ ဥဌာန-
 ကာလောဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) မနသိကရောန္တဿ မနသိကရောန္တဿ-စဉ်၊ တသ္မိ
 တသ္မိ ကောဌာသေ-သည်၊ ဥပဌဟန္တေ-လသော်၊ သတိယာ-၏၊ ပတိဌာယ ပတိဌာယ-
 တည်၍ တည်၍၊ (ရပ်၍ ရပ်၍၊) ဂမနံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) ဓနကောဋိယာ-ဖြင့်၊
 ဝိဇ္ဈိတွာ-၍၊ ဂဏန္တဿာပိ-ယူအပ်ပါသော်လည်း၊ အပလာယနကာလော
 ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) ယော ကောဌာသော အဓိကတရံ ဥပဌာတိ၊ တသ္မိ-
 ထိုကောဌာသ၌၊ ဒိဂုဏံ-နှစ်ဆ၊ မနသိကာရံ-ကို၊ ကတွာ၊ အပ္ပနာယ-သို့၊ ပါပနံ-
 ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)။

တတ္ထ-ထို အလွန်ထင်လာသောကောဌာသ၌၊ အပ္ပနာယ-သို့၊ ပါပိတကာလ-
 တော-မှ၊ ပေ၊ ပါပေဿတိ-ရောက်စေလတ္တံ့၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဋိကူလံ ပဋိကူ
 လန္တိ-ဟူ၍၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ-၏၊ သမန္နာဟရိတဗ္ဗံ-နှလုံးသွင်း
 ထိုက်၏၊ တက္ကာဟတံ-ကြံစည်ခြင်းဖြင့် တီးခေါက်အပ်သည်ကို၊ ဝိတက္ကာဟတံ-
 ဝိတက်ဖြင့် တီးခေါက်အပ်သည်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ-သို့၊ ကရောန္တဿ-စဉ်၊ စတ္တာရော
 ခန္ဓာ၊ ပဋိကူလာရမ္ပဏာ-စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူသောအာရုံ ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အပ္ပနံ-
 (စိတ်၏သက်ဝင်ခြင်းဟူသော)အပ္ပနာဈာန်သို့၊ ပါပုဏာတိ၊ ပရိကမ္မဥပစာရ သင်္ခါ
 တာနိ-ကုန်သော၊ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနိ-အပ္ပနာဈာန်၏ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော စိတ်တို့
 သည်၊ သဝိတက္ကသဝိစာရာနိ-ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-
 အလုံးစုံသောစကားရပ်သည်၊ ဟေဌာ-၌၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော စကား
 ရပ်နှင့်တူသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ ဧကံ-သော၊ ကောဌာသံ-ကို၊ မနသိကရောန္တဿ-
 နှလုံးသွင်းသော ယောဂီရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊ ဧကမေဝ-သော၊ ပဌမဇ္ဈာနံ-သည်၊
 နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပါဋိယေက္ကံ-အသီးအသီးသော ကောဌာသကို၊ မနသိကရောန္တဿ-
 နှလုံးသွင်းသော ရဟန်း၏ သန္တာန်၌၊ ဒွတ္တိသ-သော၊ ပဌဇ္ဈာနာနိ-တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ
 ဟတ္တေ-၌၊ ဂဟိတပဉ္စာဝတ္ထု-ကိုင်၍မေးအပ်သော ပြဿနာဝတ္ထုသည်၊ ပါတိက

မေဝ-ပင်ကိုယ်သဘော ရှိသည်သာ၊ [ဟတ္ထေ ဂဟိတ ပဉ္စာဝတ္ထုသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ လာသော ဝတ္ထုတည်း။]

သော တံ နိမိတဇ္ဇိ-ကား၊ သော ဘိကုဒသည၊ တံ ကမဋ္ဌာနနိမိတံင်္ဂိ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အာရုံဖြစ်သော နိမိတ်ကို၊ အာသေဝတိတိ-ကား၊ သေဝတိ-မှီဝဲ၏၊ ဘဇေတိ-ဆည်းကပ်၏၊ [အာသေဝတိ-၌ အာအနက်မရှိ၊] ဘာဝေတိတိ-ကား၊ ဝဇေတိ-တိုးပွားစေ၏၊ [“ဘူ-ဝဗုဓေ”ဟူသော ဓာတ်နက်ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဗဟုလိ ကရောတိတိ - ကား၊ ပုနပွန် - အဖန်ဖန်၊ ကရောတိ - ၏၊ [“ပုနပွန်သည်”အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်၊ “မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ပြု၏”ဟုသဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။] သွာဝတ္ထိ တံ ဝဝတ္ထ ပေတိတိ - ကား၊ သုအဝတ္ထိ တံ - ကောင်းစွာပိုင်းခြားအပ် သည် မည်လောက် အောင်၊ ကရောတိ-၏၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကာယေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ (အာသေဝန၊ ဘာဝန၊ ဗဟုလိကရဏ၊ သွာဝတ္ထိတံ ဝဝတ္ထာပန ဖြစ်လောက် အောင်၊) ကတွာ-၍ ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ပရဿ-၏၊ ကာယေ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပသံဟရတိ-ကပ်၍ဆောင်၏၊ ဌပေတိ-ထား၏၊ ပေသေတိ-စေလွှတ်၏၊ အတ္ထိဿ ကာယေတိ-ကား၊ အဿ-ထိုသူတစ်ပါး၏၊ ကာယေ-၌၊ (ကေသာ-တို့သည်၊) အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ကာယေ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိတိ-ကား၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝါ-ရံဖန်ရံခါ၊ အတ္တနော-၏၊ ကာယေ-၌လည်း ကောင်း၊ ကာလေန-၌၊ ဝါ-ခါ၊ ပရဿ-သူတစ်ပါး၏၊ ကာယေ-၌လည်းကောင်း၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပနာမေတိ-ကပ်၍ညွတ်စေ၏၊ အတ္ထိ ကာယေတိဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကန္တေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ အတ္တနော-၏၊ ကာယော-ကိုယ်ကို၊ န(အဓိပ္ပေတော)-အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်၊ ပရဿေဝ-၏သာ၊ ကာယောပိ-ကိုလည်း၊ န အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [“ဣမသ္မိ”ဟုလည်းကောင်း၊ “အဿ”ဟု လည်းကောင်း မထည့်ဘဲ “အတ္ထိ ကာယေ”ဟုသာ “ဤနေရာ၌ ဟောတော်မူအပ် သည်”ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ ကာယေ”ဟုဤနေရာ၌ ဣမသ္မိ မပါစေရ ဟု မှတ်ပါ။]

သွာဝတ္ထိတံ။ ။ “သု+အဝတ္ထိတံ”ဟုပုဒ်ဖြတ်၊သု၏ဥကို(ဝ) ပြု၊ နောက်(အ) က ပြု၍၊ “သွာဝတ္ထိတံ”ဟုဖြစ်၏၊ထိုပုဒ်၏ အဖွင့်၌လည်း “သုအဝတ္ထိတံ”ဟုသာရှိသင့်၏၊ “သုဝဝတ္ထိတံ”ဟု မရှိသင့်၊ ဝဝတ္ထပေတိ-၌ကား ဝိ+အဝ+ထပဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့်ဝိ၏၊ (ဝ) ကိုချေ၊ နောက် (အ) သို့ကပ်၍၊ “ဝဝတ္ထပေတိ”ဟုဖြစ်နိုင်သည်၊ သွာဝတ္ထိတံသည် ဝဝတ္ထပေတိ၏ ကြိယာဝိသေသနဖြစ်သောကြောင့် “ကောင်းစွာပိုင်းခြားအပ်သည် မည်လောက် အောင်”ဟု ကြိယာဝိသေသန အနက်ပေးရသည်။

ပန-ဆက်၊ဧတ္ထ-ဤမိမိ၏ကိုယ်၊ သူတပါး၏ကိုယ်တို့တွင်၊ အတ္တနော-၏၊ ဇီဝဓာနကသရီရေ-အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သောကိုယ်၌၊ ပဋိကူလန္တိ-စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဟူ၍၊ ပရိကမ္မံ-ပရိကမ်ကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အပ္ပနာပိ-အပ္ပနာဈာန် သည်လည်းကောင်း၊ ဥပစာရမ္ပိ-ဥပစာရဈာန်သည်လည်းကောင်း၊ ဇာယတိ- ဖြစ်နိုင်၏၊ ပရဿ-၏၊ ဇီဝဓာနကသရီရေ-၌၊ ပဋိကူလန္တိ-ဟူ၍၊ မနသိ ကရောန္တဿ-နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အပ္ပနာ-သည်၊ နေဝ ဇာယတိ-မဖြစ်နိုင်၊ ဥပစာရ-သည်၊ န(ဇာယတိ) စ-ဆက်၊ ဒသသု-ကုန်သော၊ အသုဘေသု-တို့၌၊ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ-ဤနှစ်ပါးစုံသော အပ္ပနာဈာန်၊ ဥပစာရဈာန်သည်လည်း၊ ဇာယတိ နန-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤကားစောဒနာတည်း၊ အာမ ဇာယတိ- အိမ်းဖြစ်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တာနိ-ထို ၁၀-ပါးသော အသုဘတို့သည်၊ အနုပါဒိန္နက ပက္ခေ-ဥပါဒိန္နက မဟုတ်သော အဖို့၌၊ ဝါ-ငါ၊ ငါ၏ဥစ္စာ ဟု မစွဲလမ်းအပ်သော သက်မဲ့အဖို့၌၊ ဌိတာနိ-တည်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထို ၁၀-ပါးသော အသုဘတို့၌၊ အပ္ပနာပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပစာရမ္ပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဇာယတိ-ဖြစ်နိုင်၏၊ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ ဣဒံ-ဤသူတစ်ပါး၏ ကိုယ်သည်၊ ဥပါဒိန္နကပက္ခေ-ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော အဖို့၌၊ ဌိတံ-တည်၏၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့် ပင်၊ ဧတ္ထ-ဤသူတစ်ပါး၏ကိုယ်၌၊ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ-ဤနှစ်ပါးစုံသော အပ္ပနာဈာန်၊ ဥပစာရဈာန်သည်လည်း၊ န ဇာယတိ၊ ပန-ဆက်၊ အသုဘာနုပဿနာသင်္ခါတာ- အသုဘာနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ-သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်နိုင်၏၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗေ-ဤကာယာနုပဿနာပဗ္ဗ၌၊ ဝါ- ဤကာယာနုပဿနာ အပိုင်းအခန်း၌၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကထိတံ-ဟောတော် မူအပ်နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗေ-၌၊ သမထဝိပဿနာ- ကို၊ ကထိတာ-ပြီ၊ (ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း)။

ဣဒါနိ-၌၊ ဧတ္ထ-ဤဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ သော နည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗံ-သော၊ မနသိကာရသာဓာရဏံ-နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် ဆက်ဆံ သော၊ ပကိဏ္ဏကံ-ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧတေသံ ကေသာဒိနံ-ဤဆံအစရှိကောဋ္ဌာသတို့၏၊ နိမိတ္တတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက္ခဏတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓာတုတော-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထ- ထိုမှ တစ်ပါး၊ သုညတော-အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခန္ဓာဒိတောစ- ခန္ဓာအစရှိသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဝိညေ ယျော-သိထိုက်၏။

တတ္ထ-ထိုနိမိတ္တတော အစရှိသောပုဒ်တို့တွင်၊ နိမိတ္တတောတိ(ပဒဿ)-၏၊ (ဝိတ္ထာရော၊ ဧဝံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒွတ္တိံသာကာရေ- ၃၂-ပါး အပြားရှိသော ကောဋ္ဌာ သ၌၊ သဌိသတံ-တစ်ရာခြောက်ဆယ်သော၊ နိမိတ္တာနိ-မှတ်သားကြောင်း နိမိတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ယေသံ-ယင်း တစ်ရာခြောက်ဆယ်သော နိမိတ်တို့၏၊

ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ယောဂါဝစရော၊ ဒွတ္တိသာကာရံ-ကို၊ ကောဋ္ဌာသတော-အားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဏှာတိ-ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူ၏။ ဝါ-သိမ်းဆည်း၏။ ဣဒံ-တစ်ရာခြောက်ဆယ်သော နိမိတ်တို့ဟူသည်။ သေယျာထာ-အဘယ်နည်း။ ကေသဿ-၏။ ဝဏ္ဏနိမိတ္တံ-မှတ်သားကြောင်း အဆင်းလည်းကောင်း၊ သဏ္ဌာနနိမိတ္တံ-မှတ်ကြောင်း သဏ္ဌာန်လည်းကောင်း၊ ဒိသာနိမိတ္တံ-မှတ်သားကြောင်း အရပ်လည်းကောင်း၊ သြကာသနိမိတ္တံ-မှတ်သားကြောင်း ဖြစ်ရာအရပ်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆေဒနိမိတ္တံ-မှတ်သားကြောင်း အပိုင်းအခြားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ နိမိတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ လောမာဒိသုပိ-မွေးညှင်းအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌လည်း၊ ဧသေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်၊ နယော-အနက်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ [၃၂-ကောဋ္ဌာသကို နိမိတ် ၅-ပါးဖြင့်မြှောက်၍ ၁၆၀-ရသည်။]

လက္ခဏတောတိ (ပဒဿ-၏၊ ဝိတ္တာရော၊ ဧဝံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒွတ္တိသာကာရေ-၌၊ အဋ္ဌဝီသတိသတံ-တစ်ရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော၊ လက္ခဏာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ယေသံ-တစ်ရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယောဂါဝစရော-သည်၊ ဒွတ္တိသာကာရံ-ကို၊ လက္ခဏတော-ဖြင့်၊ မနသိ ကရောတိ ဣဒံ-ဤတစ်ရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့ဟူသည်၊ သေယျာထာ-နည်း၊ ကေသေ-၌၊ [လက္ခဏာနိ ဟောန္တိ၌စပ်၊] ထဒ္ဓတ္တလက္ခဏံ-ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာလည်းကောင်း၊ [ဆံပင်၌ပါသော ပထဝီဓာတ်ကိုရည်ရွယ်သည်၊] အာဗန္ဓုတ္တ လက္ခဏံ-ဖွဲ့စည်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာလည်းကောင်း၊ [ဆံပင်၏ အဋ္ဌကကလာပ်၌ပါသော အာပေါဓာတ်ကိုရည်ရွယ်သည်၊] ဥဏှတ္တ လက္ခဏံ-အငွေ့၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာလည်းကောင်း၊ [တေဇောဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဝိတ္တမ္ဘနလက္ခဏံ-ထောက်ပံ့ခြင်း လက္ခဏာလည်းကောင်း၊ [ဝါယောဓာတ်ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဣတိ-ဤသို့၊ စတ္တာရိ၊ လက္ခဏာနိ၊ ဟောန္တိ၊ လောမာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော၊ [၃၂-ကောဋ္ဌာသကို လက္ခဏာ ၄-ပါးဖြင့် မြှောက်၍ လက္ခဏာပေါင်း ၁၂၈-ရသည်။]

ဓာတုတောတိ(ပဒဿ၊ ဝိတ္တာရော၊ ဧဝံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒွတ္တိသာကာရေ-၌၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ အယံ ပုရိသော-ဤသတ္တဝါသည်၊ စတုဓာတုရော-လေးပါးသော ဓာတ်ရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌဝီသတိသတံ-သော၊ ဓာတုယော-ဓာတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [စာအုပ်တို့၌“ဝုတ္တာသု ဓာတုသု-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သောဓာတ်တို့၌”ဟုရှိ၏၊ အစပ်မရှိသောကြောင့်၊ ဝုတ္တာ အဋ္ဌဝီသတိသတံ ဓာတုယော ဟောန္တိ”ဟုရှိမှ ကောင်းမည်၊] ယာသံ-ယင်းတစ်ရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသောဓာတ်တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယောဂါဝစရော ဒွတ္တိသာကာရံ ဓာတုတော ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဣဒံ-ဤတစ်ရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့ဟူသည်၊ သေယျာထာ-

နည်း၊ ကေသေ-၌၊ ကက္ခဏာ-ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ပထဝီဓာတု-တည်း၊ အာဗန္ဓနတာ-ဖွဲ့စည်းတတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ အာပေါဓာတု-တည်း၊ ဥဏှတာ-အငွေ့၏ အဖြစ်သည်၊ တေဇောဓာတု-တည်း၊ ဝိတ္ထမ္ဘနတာ-တောင့်မာသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါယောဓာတု-တည်း၊ ဣတိ၊ စတသော ဓာတုယော ဟောန္တိ၊ လောမာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။

သုညတောတိ (ပဒဿ၊ ဝိတ္တာရော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒွတ္တိ သာကာရေ-၌၊ ဆန္ဒဝုတိ-၉၆-ပါးသော၊ သုညတာ-အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ယာသံ-ယင်း ၉၆-ပါးသောသုညတာတို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ယောဂါဝစရော ဒွတ္တိသာကာရံ သုညတော ဝိပဿတိ၊ ဣဒံ-ဤ ၉၆-ပါးသော သုညတာတို့ ဟူသည်၊ သေယျထာ-နည်း၊ ကေသာ-တို့သည်၊ အတ္တေန ဝါ-အတ္တမှလည်းကောင်း၊ အတ္တနိယေန ဝါ-အတ္တ၏ဥစ္စာအဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ နိစ္စေန ဝါ-မြဲသည်၏အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ ဓုဝေန ဝါ-ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ သဿတေန ဝါ-အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ-ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသည်၏အဖြစ်မှလည်းကောင်း၊ သုညာ-ကင်းဆိတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တာဝ-လောမာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော) ကေသေ-၌၊ အတ္တသုညတာ-အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အတ္တနိယသုညတာ-အတ္တနိယမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နိစ္စတာဝသုညတာ-မြဲသည်၏အဖြစ်မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိသော သုညတာ ဟောန္တိ၊ လောမာဒိသုပိ ဒေသေ နယော၊ [၃၂-ကောဋ္ဌာသ တို့ကို သုညတာသုံးပါးဖြင့်မြှောက်၍ ၉၆-ပါးရသည်။]

ခန္ဓာဒိတောတိ (ပဒဿ၊ ဝိတ္တာရော၊ ဧဝံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒွတ္တိသကာရေ-၃၂-ပါးအပြားရှိသော ကောဋ္ဌာသကို၊ (သာမည၊) ကေသာဒိသု-ဆံပင်အစရှိသည်တို့ကို၊ (ဝိသေသ၊) ခန္ဓာဒိဝသေန-ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂယု-မာနေသု-ကုန်လသော်၊ ကေသာ-တို့သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ကတိ၊ အာယတနာနိ (ဟောန္တိ) ကတိ၊ ဓာတုယော (ဟောန္တိ) ကတိ၊ သစ္စာနိ (ဟောန္တိ) ကတိ သတိပဋ္ဌာနာနိ (ဟောန္တိ) ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤ ၃၂-ပါး အပြားရှိသော ကောဋ္ဌာသ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝိညာတဗ္ဗော၊ [ရှေ့၌ “ဒွတ္တိသကာရေ”ဟု အာဓာရရှိပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဧတ္ထ မပါသော်လည်း ကောင်း၏၊ ယောဇနာ၌ကား-ဧတ္တာတိ ကေသာဒိသု”ဟု စွဲ၏]။

၃၅၇။ ဧဝံ-သို့၊ အဇ္ဈတ္တာဒိဘေဒတော-အဇ္ဈတ္တ အစရှိသောအပြားရှိသော၊ တိဝိဓေန-သုံးပါး အပြားအားဖြင့်၊ ကာယာနုပဿနံ-ကို၊ ဝိတ္တာရတော-အားဖြင့်၊ ဒဿေတွာ-၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ကာယာနုပဿိ ဝိပရတိ အာတာပိ သမ္ပဇာနောတိ အာဒိနိ-အစရှိကုန်သော၊ ပဒါနိ-တို့ကို၊ ဘာဇေတွာ-အကျယ်ဝေဘန်၌၊ ဒဿေတုံ-ငါ။

အနုပဿိတိအာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာရဒ္ဓံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအနုပဿိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ယာယ အနုပဿနာယ-ကြောင့်၊ ကာယာနုပဿိ နာမ-ကာယကိုအဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသူမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထိုအနုပဿနာကို၊ ဒသေတုံ-ငှါ၊ တတ္ထ-၊ ပေ၊ ပဇာနနာတိအာဒိ-အစရှိသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ အာတာအပီတိ အာဒိသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

တတ္ထ-ထိုတတ္ထကတမာ အနုပဿနာအစရှိသောစကားရပ်၌၊ ပညာပဇာနနာတိ အာဒိနိ-အစရှိသောပုဒ်တို့ကို၊ ဟေဋ္ဌာ-သော၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍဝဏ္ဏနာယံ-စိတ္တုပ္ပါဒ ကဏ္ဍအဖွင့်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဥပေတောတိအာဒိနိ-ကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသောပုဒ်တို့သည်၊ အညမညဝေဝနာနိ-အချင်းချင်း ဝေဝုဏ်ပရိယာယ်စကားလှယ်တို့တည်း၊ အပိစ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဆိုဖွယ် အထူး ကား၊ (ပရိယာယ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း သဒ္ဓါနည်းအားဖြင့် အနည်းငယ်အထူးကား၊) အာသေဝနဝသေန-အစ၌မှီ၌ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပေတော-ပြည့်စုံ၏၊ ဘာဝနာ ဝသေန-တိုးပွားစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊ ဥပေတော-ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သမုပေတော-သမုပေတောမည်၏၊ ဥပါဂတော၊ ပေ၊ သမ္ပန္နောတိ-ဟူကုန်သော၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ဣမေသုပိ ဒုကေသု-ဤဒုက်တို့၌လည်း၊ အယ မေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်၊ နယော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဗဟုလိ ကာရဝသေန-မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-ကြိမ်ဖန် များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤဥပေတောအစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ ယောဇနာ-အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဣမိနာ အာတာပေန ဥပေတောတိ အာဒိသုပိ-အစရှိသောပုဒ်တို့၌ လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ဝိဟရတီတိ ပဒေ-ဝိဟရတီဟူသော ပုဒ်၌၊ တတ္ထ ကတမော ဝိဟာရောတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆံ-ကို၊ အကတွာ-၍၊ (အနုပဿိစသည်တုန်းက “တတ္ထ ကတမာ အနုပဿနာ”စသည်ဖြင့် ပုစ္ဆာပြုသကဲ့သို့ ပုစ္ဆာမပြုမူ၍) ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ-နေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော တည်ရာရှိသော၊ ဒေသနာယ-ဒေသတနာတော်ဖြင့်၊ ဒေသေန္တော-ဟောတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣရိယတီတိ အာဒိ-အစ ရှိသောစကားကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တဿ-ထိုဣရိယတိဟူသောပုဒ်၏၊ အတ္ထော-ကား၊ စတုန္နံ-ကုန်သော၊ ဣရိယာပထာနံ-တို့တွင်၊ အညတရသမဂ္ဂိဘာဝတော-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါး သော ဣရိယာပုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဣရိယတိ-အသက် ယှဉ်၏၊ [ဣရိယော၊ ဇီဝုတ္တိယံ-အသက်မွေးခြင်း၌ဖြစ်၏၊-ဓာတုတ္ထသင်္ဂဟ။] တေဟိ ဣရိယာပထစက္ကေဟိ-ထို ဣရိယာပုဏ်တည်းဟူသော စက်ဘီးတို့ဖြင့်၊ ကာယသကဋ္ဌဝတ္တနေန-ကိုယ်တည်းဟူသောလှည်း၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝတ္တတိ-

ဖြစ်၏။ ဝါ-လှည့်လည်၏။ [ကုရ်ဇ်ယာပထစတုတ္ထေဟိဟု စာအုပ်တို့၌ရှိသော်လည်း မကောင်း၊ စတုတ္ထဆိုလျှင် ဧကဝုဇ်သာရှိရမည်။] ဧက-သော၊ ကုရ်ဇ်ယာပထဒုက္ခ-ကုရ်ဇ်ယာပုထ်၏ ညောင်းညာခြင်းဟူသော ဒုက္ခကို၊ အပရေန-သော၊ ကုရ်ဇ်ယာပထေန-ဖြင့်၊ ဗာဟိတွာ-တားမြစ်၍၊ စိရဋ္ဌိတိကဘာဝေန-ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ သရီရရက္ခဏတော-ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပါလေတိ-စောင့်ရှောက်၏။ ဧကသ္မိ ကုရ်ဇ်ယာပထေ-၌၊ အသဏ္ဌဟိတွာ-မတည်မူ၍၊ သဗ္ဗိရိယာပထဝတ္ထနတော-အလုံးစုံသော ကုရ်ဇ်ယာပုထ်၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ယပေတိ-ဖြစ်စေ၏။ တေန တေန ကုရ်ဇ်ယာပထေန-ထိုထိုကုရ်ဇ်ယာပုထ်ဖြင့်၊ တထာ တထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကာယဿ-ကို၊ ယာပနတော-ရှည်သော အခွန်သို့ ရောက်စေခြင်းအားဖြင့်၊ ယာပေတိ-ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်စေ၏။ စိရကာလဝတ္ထာပနတော-ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်၊ စရတိ-ဖြစ်တတ်၏။ ကုရ်ဇ်ယာပထေန-ကုရ်ဇ်ယာပုထ်တစ်ပါးဖြင့်၊ ကုရ်ဇ်ယာပထ-ကုရ်ဇ်ယာပုထ်တစ်ပါးကို၊ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ-ဖြတ်၍၊ ဇီဝိတဟရဏတော-အသက်ကို ဆောင်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝိဟရတိ-ကုရ်ဇ်ယာပုထ်တစ်ပါးဖြင့် ကုရ်ဇ်ယာပုထ်တစ်ပါးကို ဖြတ်၍ အသက်ကို ဆောင်၏။ ဝါ-နေ၏။

၃၆၂။ သွေဝ ကာယော လောကောတိ-ကာ၊ ယသ္မိ ကာယေ-၌၊ ကာယာန ပဿိ-ကာယကိုအဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ၊ သွေဝကာယော-ထို ကာယသည်ပင်၊ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန-ပျက်တတ် အပြားအားဖြင့် ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ လောကော-လောကမည်၏။ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ အဿ-ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယေ-၌၊ ပဟိယမာန-ပယ်အပ်ပြီးသော၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ-ကို၊ ဝေဒနာဒိသုပိ-တို့လည်း၊ ပဟိယတိဇေ-ပယ်အပ်သည်သာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဉ္စပိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလောကောတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ သန္တာတိအာဒိသုပိ-အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း၊ နိရောဓဝသေန-ချုပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သန္တကာယ-ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္တာ-ငြိမ်သက်ကုန် သည်၊ [ဟောန္တိ ဌ္ဗစပိ] ဘာဝနာယ-ကြောင့်၊ သမိတတ္တာ-ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမိတာ-ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီးသည်၊ (တစ်နည်း)ဘာဝနာယ-ဖြင့်၊ သမိတတ္တာ-ငြိမ်းကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမိတာ-ငြိမ်းကုန်ပြီးသည်၊ ဝတ္ထု၊ ပရိညာယ-အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿတို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကိုယ်ကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အားဖြင့်၊ အပ္ပဝတ္တိဝုပသမဝသေန-နောင်တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်းဟူသော ငြိမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုပသန္တာ-နောင်တစ်ဖန်မဖြစ်သောအားဖြင့် ငြိမ်းကုန်သည်၊ နိရောဓ သင်္ခါတံ-နိရောဓဟုဆိုအပ်သော၊ အတ္တံ-ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဂတာ-ရောက်ကုန်ပြီ၊ ကူတိ-ထို့ကြောင့်၊ အတ္ထဂံတာ-တို့မည်၏၊ ပုနပျုနံ-အဖန်ဖန်၊ နိဗ္ဗတ္တိယာ-ဖြစ်ခြင်း ၏၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိဗာဟိတတ္တာ-တားမြစ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိဝိယ-အလွန်

ကဲသာလျှင်၊ အတ္တင်္ဂတာ-ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အဗ္ဘတ္တင်္ဂတာ-တို့မည်၏၊ အပ္ပိတာတိ-ကား၊ ဝိနာသိတာ-ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီးသည်၊ [အပ္ပဓာတ်သည်ရောက်ခြင်းကိုဟော၏၊ ထို့ကြောင့်ပါဠိတော်၌ “အပ္ပိတာ-ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီးသည်” ဟုပေးပါ၊] အပဝတ္တိယံ-နောင်တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်း၌၊ ဌပ္ပိတာ-ထားအပ်ကုန်ပြီးသည်၊ ဣတိပိ အတ္ထော-ဤအနက်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဗျပ္ပိတာတိ-ကား၊ သုဝိနာသိတာ-ကောင်းစွာဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီးသည်၊ အတိဝိယသာလျှင်၊ ပဝတ္တိယံ-၌၊ ဌပ္ပိတာ-သည်၊ ဣတိပိ အတ္ထော(ဟောတိ)၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ခြောက်သွေ့စေအပ်သော၊ ပုန-တဖန်၊ န အန္တဿဝန္တိ-အစဉ်မလိုက်ကုန်၊ ဧဝံ-ဤသို့ အစဉ်မလိုက်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သောသိတတ္တာ-ခြောက်သွေ့စေအပ်ကုန်ပြီး၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ သောသိတာ-ခြောက်သွေ့စေအပ်ကုန်ပြီ၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ သောသိတာ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိသောသိတာ-မည်၏၊ သုက္ခာပိတာ-ကောင်းစွာခြောက်သွေ့စေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဝိဂတန္တာ-ကင်းသော အကြွင်းအကျန်ရှိသည်တို့ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဗျန္တိဂတာ-မည်၏၊ [ဤသို့ အနက်ပေးရပုံကို သီလက္ခန္ဓံ သာမညဖလသုတ် ဘာသာဋီကာ၌ရှုပါ။]

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိအစရှိသော ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌၊ အနုပဿနာယ-အဖန်ဖန်ရှုတတ်သောဉာဏ်ဖြင့်၊ (ကာယာနုပဿီ၌ ပါဝင်သော အနုပဿနာဖြင့်)၊ ကမ္မဋ္ဌာနဝိဟာရေန-နေကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ-ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ယှဉ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကာယ ပရိဟရဏံ-ကိုယ်၌ ဆောင်ခြင်းကို၊ (ဝုတ္တံ) အာတာပေန-ဖြင့်၊ (အာတာပီ၌ ပါသော အာတာပဖြင့်)၊ သမ္ပပ္ပဓာနံ-သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့လဝီရိယကို၊ (ဝုတ္တံ) သတိ သမ္ပဇဉေနဖြင့်၊ (သတော သမ္ပဇာနော၌ ပါသော သတိသမ္ပညဖြင့်)၊ ကမ္မဋ္ဌာန ပရိဟရဏူပါယော-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သွားလေရာဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားကို၊ (ဝုတ္တော) ဝါ-တစ်နည်း၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ (သတော၌ပါသော သတိဖြင့်)၊ ကာယာနုပဿနာ ဝသေန-ဖြင့်၊ ပဋိလဒ္ဓေါ-ရအပ်သော၊ သမထော-ကို၊ (ဝုတ္တော)၊ သမ္ပဇဉေန-ဖြင့်၊ (သမ္ပဇာနော၌ပါသော သမ္ပဇဉေဖြင့်)၊ (ပဋိလဒ္ဓါ-သော)၊ ဝိပဿနာ-ကို၊ (ဝုတ္တော)၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဝိနယေန-အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းဖြင့်၊ (ဝိနေယျ လောကေဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ၌ ပါသော အဘိဇ္ဈာဒေါမဿ ဝိနယဖြင့်)၊ ဘာဝနာဖလံ-ဘာဝနာ၏အကျိုးကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကာယာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၆၃။ ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသိ-၌လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဖြစ်သော ကာယာ
 နုပဿနာနိဒ္ဒေသိ၌၊ ဝုတ္တသဒိသံ-ဆိုအပ်ပြီးသောပုဒ်နှင့်တူသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊
 ဝုတ္တနယေနဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-၏၊ [ကထဉ္စ ဘိက္ခုစသော ပုဒ်အပေါင်းကို
 ဆိုလိုသည်၊] ပန-ဆက်၊ သုခံဝေဒနံ ဝေဒယမာနောတိအာဒိသု-အစရှိသော
 ပုဒ်တို့၌၊ သုခံ ဝေဒနန္တိ-ကား၊ ကာယိကံ ဝါ-ကိုယ်၌မူလည်းဖြစ်သော၊ စေတသိကံ
 ဝါ-စိတ်၌မူလည်းဖြစ်သော၊ သုခံ-သုခဖြစ်သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယမာနော-ခံစား
 လသော်၊ အဟံ-သည်၊ သုခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယာမိ-ခံစား၏၊ ဣတိ ပဇာနာတိ-
 အပြားအားဖြင့်သိ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ တတ္ထ-ထိုသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော
 ဟူသောပါဌ်၌၊ ဥတ္တာနသေယျကာ-ပက်လက်အိပ်ကုန်သော၊ (ပက်လက်အိပ်နေရ
 ကုန်သော၊) ဒါရကာပိ-ကလေးတို့သော်မှလည်း၊ ထည့်ပိဝနာဒိ ကာလေ-နိရုဉ်ကို
 သောက်စို့ရာ အစရှိသောအခါ၌၊ သုခံ-သုခဝေဒနာကို၊ ဝေဒယမာနော-ခံစားကုန်
 လသော်၊ (မယံ) သုခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယာမိ-ခံစားကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊
 ကာမံပဇာနန္တိ-အကယ်၍ကား သိပါပေကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် သိကြပါကုန်သော်
 လည်း၊ ဧဝံပု-သော၊ ဧတံ ဇာနနံ-ဤသိခြင်း လောက်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ န ဝုတ္တံ-
 ဟောတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။

ဟိ-မှန်၊ ဧဝံပု-သော၊ ဇာနနံ-သည်၊ သတ္တုပလဒ္ဓိ-သတ္တဝါဟူသော အယူကို၊
 နပုဇဟတိ-မပယ်စွန့်နိုင်၊ သတ္တသည-သတ္တဝါဟူသော အမှတ်သညာကို၊ န
 ဥဿိဇေတိ-မခွဲနိုင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ-သည်ကောင်း၊ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ဝါ-သည်
 လည်းကောင်း၊ န ဟောတိ၊ ပန-အန္ဓယကား၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-ဤ ယောဂီ
 ရဟန်း၏၊ ဇာနနံ-သုခဝေဒနာကို ခံစား၏ဟူသော သိခြင်းသည်၊ သတ္တုပလဒ္ဓိ-
 ကို၊ ပဇဟတိ၊ သတ္တသည-ကို၊ ဥဿိဇေတိ-၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနဉ္စေဝ-သည်လည်းကောင်း၊
 သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤသုခံ
 ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိဟူသောစကားကို၊ (ဝုတ္တံ ၌စပ်၊)
 ကော-အဘယ်သူသည်၊ ဝေဒယတိ-ခံစားသနည်း၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊
 ဝေဒနာ-ခံစားခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-နည်း၊) [ဤအမေး၏ အဖြေကို နောက်၌
 ပြလိမ့်မည်၊] ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သမ္ပဇာနဝေဒိယနံ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်သိသူ၏
 ခံစားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ-ထိုပြဿနာ၌၊ ကော ဝေဒယတိတိ-ကား၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်
 သော၊ သတ္ထော ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလော ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ န
 ဝေဒယတိ-ခံစားသည်မဟုတ်၊ ကဿ ဝေဒနာတိ-ကား၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်
 သော၊ သတ္ထဿ ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂဿ ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ-

ခံစားခြင်းသည်၊ န-မဟုတ်၊ စပန-ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့၊ ကိကာရဏာ ဝေဒနာတိ-
 ကား၊ သော-ဤဝေဒနာသည်၊ ဝတ္ထုအာရမ္မဏာ-ဝေဒနာ၏တည်ရာအာရုံသည်၊
 (ဟုတွာ) ဝေဒနာခံစားခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒေ(သော)-
 ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဇာနာတိ-၏၊ (ကိ-နည်း၊) သုခါဒီနံ-သုခအစရှိ
 သော ဝေဒနာတို့၏၊ တံတံ ဝတ္ထု-ထိုထိုတည်ရာအကြောင်းကို၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ-
 အာရုံ ပြု၍၊ ဝေဒနာ-ဝေဒနာမည်သောသဘော တရားသည်သာ၊ ဝေဒယတိ-
 ၏၊ ပန-ဆက်၊ တံ ဝေဒနာပဝတ္တိ-ထိုဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်
 ယူ၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ အဟံ-သည်၊ ဝေဒယာမိ-ခံစား၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေါဟာရမတ္တံ-
 ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုရိုးမျှသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပဇာနာတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္ထု-
 သုခဝေဒနာ စသည်တို့၏ တည်ရာအကြောင်းကို၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ-၍၊
 ဝေဒနာဝ-သည်သာ၊ ဝေဒယတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခန္ဓော-မှတ်သားသော၊ ဒေ-
 ဤ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယာမိ-၏၊ ဣတိ၊ ပဇာနာတိ၊ ဣတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ (ကော ဝိယ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့နည်း၊) စိတ္တလပဗ္ဗတေ-စိတ္တလတောင်၌၊
 အညတရော -အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ထေရောဝိယ-ထေရ်ကဲ့သို့
 တည်း။

ကိရ-ခဲ့၊ ထေရော-ထေရ်သည်၊ အဖာသုကကာလေ-မကျန်းမာသူ၏အခါ၌၊
 ဝါ-မကျန်းမာရာအခါ၌၊ ဗလဝဝေဒနာယ-အားကြီးသောဝေဒနာကြောင့်၊ နိတ္ထုန-
 န္ဓော-ပြီးတွားလျက်၊ အပရာပရံ-တပြောင်းပြန်ပြန်၊ ပရိဝတ္တတိ-လူးလှိမ့်နေ၏၊
 တံ-ထိုထေရ်ကို၊ ဧကော-သော၊ ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊
 (ကိ-နည်း၊) ဘန္ဓေ-အရှင်ဘုရား၊ ဝေါ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ကတရံ ဌာနံ-အဘယ်
 အရပ်သည်၊ ရုဇ္ဇတိ-နာကျင်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊
 ပါဠိယေက္ကံ-အသီးအခြားတစ်ခုသော၊ ရုဇ္ဇနဌာနံနာမ-နာကျင်သောအရပ်မည်သည်၊
 နတ္ထိ၊ ဝတ္ထု-ဒုက္ခဝေဒနာ၏တည်ရာအကြောင်းကို၊ အာရမ္မဏံ ကတွာ-၍၊
 ဝေဒနာဝ-သည်သာ၊ ဝေဒယတိ၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ ဘန္ဓေ-အရှင်ဘုရား၊
 ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-သို့ကလောက်၊ ဇာနနကာလတော-သိရာအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ အဓိဝါ
 သေတုံ-မိမိအထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေခြင်းငှာ၊ ဝါ-သည်းခံခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ
 နော-သင့်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟ-လျှောက်ပြီ) အာဝုသော-
 ငါ့ရှင်၊ အဓိဝါသေမိ-မိမိအထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေအံ့၊ ဝါ-သည်းခံအံ့၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ (အာဟ)။

ဘန္ဓေ-ရား၊ အဓိဝါသနာ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ သေယျော-မြတ်ပါ၏၊ ဣတိ-
 သို့၊ (အာဟ)၊ ထေရော-သည်၊ အဓိဝါသေသိ-ပြီ၊ ဝါ-ပြီ၊ ဝါတော-လေသည်၊
 ယာဝ ဟဒယာ-နှလုံးတိုင်အောင်၊ ဖာလေသိ-ခွဲပြီ၊ မဉ္ဇကေ-ညောင်စောင်းငယ်၌၊

အန္တာနိ-အူတို့သည်။ ရာသီကတာနိ-အစုအပုံကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ အဟေသု-
 ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ထေရော-သည်။ ဒဟရဿ-အား၊ ဒဿသိ-ပြုပြီ။ (ကိ-အဘယ်သို့
 ပြော၍ ပြသနည်း။) အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ဧတ္တကာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊
 အဓိဝါသနာ-သည်။ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ပြုပြီ။ ဒဟရော-
 သည်။ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ ထေရော-သည်။ ဝိရိယသမာဓိ-
 ဝိရိယ သမာဓိနှစ်ပါးစုံကို၊ ယောဇေတွာ-ညီမျှအောင်ယှဉ်စေ၍၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ-
 ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ ပါပုဏိတွာ-ရောက်၍၊
 သမသိသိ-ညီမျှသော ကိလေသာသိသ၊ ဝဋ္ဋသိသရှိသော ရဟန္တာသည်။ ဟုတွာ-
 ၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိ-ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ (သမသိသိ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိထိဘာသာ
 ဋီကာ၊ ပရိနိဗ္ဗာနဝိထိခဏ်း၌ ကြည့်ပါ။)

စ-ဆက်၊ သုခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယမာနော-လသော်၊ သုခံ-သော၊
 ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယာမိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ ပဇာနာတိ ယထာ-အပြားအားဖြင့် သိသ
 ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒုက္ခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယမာနော-လသော်၊ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ
 ဝေဒယာမိ၊ ဣတိ၊ ပဇာနာတိ၊ “အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော”မှစ၍
 “သာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော တိုင်အောင်ပေယျာလ
 မြှုပ်သည်။) နိရာမိသံ-အာမိသမရှိသော၊ အဒုက္ခမသုခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊
 ဝေဒယမာနော-လသော်၊ နိရာမိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိ၊
 ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဘဂဝါ-သည်။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-ရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထေတွာ-
 ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဟောတော်မူပြီး၍၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-
 အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထေန္တော-ဟောတော်မူလသော်၊ ဝေဒနာဝသေန-
 ဝေဒနာနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ကထေသိ။

ဟိ-ချဲ့၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်။ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-လည်းကောင်း၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-
 လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒုဝိခံ-၏၊ ရူပပရိဂ္ဂဟော-ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း
 ဉာဏ်လည်းကောင်း၊ အရူပပရိဂ္ဂဟော- နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းကြောင်းဉာဏ်လည်း
 ကောင်း၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဧတဒေဝ-ဤရူပကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပင်၊
 ဝုစ္စတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုရူပကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်၊ ဘဂဝါ-သည်။
 ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝါ-ရုပ်ကိုသိမ်းဆည်းတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထေန္တော-
 လသော်၊ သင်္ခေပမနသိကာရဝသေန ဝါ-အကျဉ်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရမနသိကာရဝသေန ဝါ-အကျယ်အားဖြင့်
 နှလုံးသွင်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စတုဓာတုဝဏ္ဏာနံ-စတုဓာတု
 ဝဏ္ဏာန်ကို၊ ကထေသိ-ပြီ၊ တဒုဘယမ္ပိ-ထိုနှစ်ပါးစုံသော အကျဉ်းအားဖြင့်
 နှလုံးသွင်းခြင်း၊ အကျယ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊
 သဗ္ဗကာရတော-အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်၊ ဒသိတမေဝ-သည်သာ။

အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝါ-နာမ်တရားကို သိမ်းဆည်းတတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထေန္တာ-လသော်၊ ယေဘုယျေန-ဖြင့်၊ ဝေဒနာဝသေန-ဖြင့်၊ ကထေသိ-ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာနေ-၌၊ ဝါ-၌၊ အဘိနိဝေသော-နုလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ဖဿဝသေန-ဖဿ၏ အစွမ်းလည်းကောင်း၊ ဝေဒနာဝသေန-ဝေဒနာ၏ အစွမ်းလည်းကောင်း၊ စိတ္တဝသေန-စိတ်၏ အစွမ်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓော-သုံးပါးအပြားရှိ၏၊ ကထံ-လျှင်၊ (တိဝိဓော၊ ဟောတိ-နည်း၊) ဟိ-ချဲ့၊ ဧကစ္စဿ-အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ [ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၌စပ်၊] ဝါ-၏၊ [ဖဿော ဟောတိ၌စပ်၊] သဒ္ဓိတ္တေန ဝါ-အကျဉ်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရေန ဝါ-အကျယ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာနေ-ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတေ-သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော်၊ တသ္မိ အာရမ္မဏေ-၌၊ စိတ္တစေတသိကာနံ-တို့၏၊ ပဌမာဘိနိပါတော-ပဌမကျရောက်ခြင်းဟူသော၊ တံ အာရမ္မဏံ-ကို၊ ဖုသန္တော-ထိလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော-ဖြစ်သော၊ ဖဿော-သည်၊ ပါကဋ္ဌော-ထင်ရှားသည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ဧကစ္စဿ-အား၊ ဝါ-၏၊ တံ အာရမ္မဏံ-ကို၊ အနုဘဝန္တိ-ခံစားလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-သော၊ ဝေဒနာ-သည်၊ ပါကဋ္ဌော၊ ဟောတိ၊ ဧကစ္စဿ-အား၊ ဝါ-၏၊ တံ အာရမ္မဏံ-ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ဝိဇာနန္တိ-သိလျက်၊ သုပ္ပဇ္ဇမာနံ-သော၊ ဝိညာဏံ-သည်၊ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထို သုံးမျိုးတို့တွင်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဖဿော-သည်၊ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ သောပိ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ကေဝလံ-စေတနာစသည် မဖက် သက်သက်၊ ဖဿောဝ-သည်သာ၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး၊ တေန-ထို ဖဿနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ တဒေဝါရမ္မဏံ-ထို အာရုံကိုပင်၊ အနုဘဝမာနာ-ခံစားသော၊ ဝေဒနာပိ-သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ သဉ္ဇာနနမာနာ-မှတ်သိသိသော၊ သညာပိ-သည်လည်း၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊) စေတယမာနာ-စေ့ဆော်သော၊ စေတနာပိ-သည်လည်း၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊) ဝိဇာနနမာနံ-သညာပညာတို့သိပုံမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံသိသော၊ ဝိညာဏမ္ပိ-သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဖဿပဉ္စမကေယေဝ-ဖဿပဉ္စမက တရားတို့ကိုသာ၊ ပရိဂ္ဂဏှာတိ-ပိုင်းခြား၍ယူ၏၊ ဝါ-သိမ်းဆည်း၏၊ ယဿ ဝေဒနာ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ သောပိ-သည်လည်း၊ ကေဝလံ-ဖဿစသည်မဖက် သက်သက်၊ ဝေဒနာဝ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာယ-ထို ဝေဒနာနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ တဒေဝါရမ္မဏံ-ကို၊ ဖုသမာနော-သော၊ ဖဿောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ယဿ ဝိညာဏံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ သောပိ-သည်လည်း၊ ကေဝလံ-ဖဿစသည်မဖက် သက်သက်၊ ဝိညာဏမေဝ-သည်သာ၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန-ထို ဝိညာဏ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ပေ၊ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သော-ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဖဿပဉ္စမကာ-ဖဿဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဣမေ ဓမ္မာ-ဤတရားတို့သည်၊ ကိ နိဿိတာ-အဘယ်ကို မှီပါကုန်လိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥပဓာရေန္တော-စူးစမ်းဆင်ခြင်

လသော်၊ (ဖဿ ပဉ္စမကာ ကုမေ ဓမ္မာ) ဝတ္ထု-တည်ရာကိုယ်ကို၊ နိဿိတာ-မှီ
 ကုန်၏။ ကုတိ ပဇာနာတိ၊ ဝတ္ထု နာမ-ဝတ္ထုမည်သည်၊ ကရဇကာယော-ကရဇကာယ
 တည်း၊ ယံ-ယင်းကရဇကာယဟူသောဝတ္ထုကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ကုဒ္ဓဉ္စ ပန မေ
 ဝိညာဏံ ဧတ္ထ သိတံ၊ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓန္တိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [သီလက္ခန်ပါဠိတော်၊
 သာမညဗလသုတ်၊ ဝိပဿနာဉာဏအခန်း၌ ဟောတော်မူသည်။] သော-ထို
 ကရဇကာယဟူသည်၊ အတ္တတော-တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်၊ ဘူတာနိစေဝ-
 မဟာဘုတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါရူပါနိစ-ဥပါဒါရုပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊
 (ဟောန္တိ) ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤနိဿယ နိဿိတဖြစ်သောဝတ္ထု၊ ဖဿပဉ္စမကတို့တွင်၊
 ဝတ္ထု-ကရဇကာယဟူသောဝတ္ထုသည်၊ ရူပံ-ရုပ်တည်း၊ ဖဿပဉ္စမကာ-ဖဿဟူ
 သောငါးပါးမြောက်ရှိသော တရားတို့သည်၊ နာမံ-နာမ်တည်း၊ ကုတိ-သို့၊ နာမရူပ-
 မေဝ-ကိုသာ၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤနာမ်ရုပ်တို့တွင်၊ ရုပ်ံ-ရုပ်သည်၊
 ရူပက္ခန္ဓော-ရူပက္ခန္ဓာတည်း၊ နာမံ-နာမ်သည်၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ အရူပိနော-
 နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-ခန္ဓာတို့တည်း၊ ကုတိ-သို့၊ ပဉ္စက္ခန္ဓမတ္ထံ-ငါးပါးသောခန္ဓာ
 မျှသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ နာမရူပဝိနိမ္မတ္တာ-နာမ်ရုပ် ၂-ပါးမှလွတ်ကုန်သော၊
 ပဉ္စခန္ဓာ-တို့သည်၊ နတ္ထိ-ကုန်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓဝိနိမ္မတ္တံ-ခန္ဓာငါးပါးမှလွတ်သော၊ နာမရူပဝိ-
 နာမ်ရုပ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိ။

သော-ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကုမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ကိ ဟေတုကာ-
 အဘယ်အကြောင်း ရှိပါကုန်လိမ့်မည်နည်း၊ ကုတိ-သို့၊ ဥပပရိက္ခန္ဓော-စူးစမ်း
 ဆင်ခြင်လသော်၊ (ကုမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ) အဝိဇ္ဇာဒိဟေတုကာ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသော
 အကြောင်းရှိကုန်၏၊ ကုတိ ပဿတိ။ [အဝိဇ္ဇာဒိ၌ အာဒိဖြင့် “အဝိဇ္ဇိတဏှာ၊
 ကံ - အာဟာ၊ ဖဿာ - နာမ် ရုပ် များ” နှင့် အညီ
 တဏှာအစရှိသောအကြောင်းတို့ကိုယူပါ။ တတော-ထို ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်မှ၊
 (ပရံ-နောက်၌) ကုဒ်-ဤနာမ်ရုပ်ဟူသည်၊ ပစ္စယောစေဝ-အဝိဇ္ဇာအစရှိသော
 အကြောင်းတရားသည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယုပ္ပန္နန္တိ -
 အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)
 အညော-အကြောင်းအကျိုးမှ တစ်ပါးသော၊ သတ္တောဝါ-သတ္တဝါသည်
 လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလောဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ သုဒ္ဓသင်္ခါရ-
 ပုဂ္ဂမတ္ထမေဝ-သတ္တပုဂ္ဂလမဖက် သက်သက်သင်္ခါရအစုမျှသည်သာ၊ (ဟောတိ။)
 ကုတိ-သို့၊ သပ္ပစ္စယနာမရူပဝသေနေဝ-အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော နာမ်ရုပ်၏
 အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ တိလက္ခဏံ-လက္ခဏာသုံးပါးကို၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊
 ဝိပဿနာပဋိပါဠိယာ-ဝိပဿနာ အစဉ်အားဖြင့်၊ [သမ္မသနဉာဏ်စသော
 ဝိပဿနာအစဉ်အားဖြင့်၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ-အနတ္တ၊ ကုတိ-
 သို့၊ သမ္မသန္တော-အဖန်ဖန်သုံးသပ်လျက်၊ ဝိစရတိ-လှည့်လည်၏။

သော-ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဇ္ဇ အဇ္ဇာတိ-ယနေ့ ယနေ့ဟူ၍၊ ဝါ-ယနေ့ပင် သိအံ့၊ ယနေ့ပင်သိအံ့ ဟူ၍၊ ပဋိဝေဓံ-ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောဉာဏ်ကို၊ အာကဓံ မာနော-လိုလားတောင်းတလျက်၊ တထာရူပေ-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ (အရဟတ္တဖိုလ်တည်နိုင်လောက်အောင်သော သဘောရှိသော၊) ဒီဝသေ-၌၊ ဥတုသပ္ပိယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလသပ္ပိယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနသပ္ပိယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဿဝန သပ္ပိယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ဧကပလ္လင်္ကေန-တစ်ခုတည်းသောထက်ဝယ်တင်လွှင်ဖြင့်၊ (တစ်ထိုင်တည်းဖြင့်၊) နိသိန္နောဝ-ထိုင်လျက်သာလျှင်၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ မတ္ထကံ-အထွတ်အထိပ်သို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ အရဟတ္တေ-အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာတိ-တည်ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တိက္ကမ္မိ-သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေသံ ဇနာနံ-ဤရဟန်းတို့အတွက်၊ ယာဝအရဟတ္တာ-အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကထိတံ-ဟော တော်မူအပါပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ [ယဿ ဖဿော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ ယဿ ဝေဒနာ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ ယဿ ဝိညာဏံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ ကိ ရည်ရွယ်၍ “ဣမေသံ တိက္ကမ္မိ ဇနာနံ”ဟုဆိုသည်။]

ပန -ဆက်၊ ဣဓ-ဤသတိပဋ္ဌာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ (ရှေးနိဿယအနက်၊) [ယောဇနာ၌ကား-“ဣဓ-ဤဝိပဿနာနိဒ္ဒေသ၌”ဟုစွဲလေ၏၊] ဘဂဝါ-သည်၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ကထေန္တော-လသော်၊ ဝေဒနာဝသေန-ဖြင့်၊ ကထေသိ၊ ဟိ၊ ချေ၊ ဖဿဝသေန ဝါ-ဖဿနှင့်စပ်သဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏဝသေန ဝါ-ဝိညာဏနှင့်စပ်သဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကထိယမာနံ-ဟောတော်အပ်သော်၊ ပါကဋ္ဌံ န ဟောတိ၊ အန္တကာရံဝိယ-အမိုက်မှောင်ကဲ့သို့၊ ခါယတိ-ထင်ရ၏၊ ပန-အန္တယကား၊ ဝေဒနာဝသေန-ဖြင့်၊ (ကထိယမာနံ-သော်၊) ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ (ဝေဒနာဝသေန၊ ကထိယမာနံ၊ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ-နည်း၊) ဝေဒနာနံ-တို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိပါကဋ္ဌတာယ-ဖြစ်ပုံ၏ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝေဒနာဝသေန ကထိယမာနံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။)

ဟိ-ချေ၊ သုခဒုက္ခဝေဒနာနံ-တို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိ-ဖြစ်ပုံသည်၊ ပါကဋ္ဌံ-ထင်ရှား၏၊ ယဒါ-၌၊ သုခံ-သုခဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (တဒါ) သကလသရီရံ-အလုံးစုံသော ကိုယ်ကို၊ ခေါဘေန္တံ-ချောက်ချားစေလျက်၊ မဒ္ဒန္တံ-နှိပ်နယ်လျက်၊ ဖရမာနံ-ဖြန့်လျက်၊ အဘိသန္ဓယမာနံ-ယိုစီးသကဲ့သို့ဖြစ်စေလျက်၊ (တစ်နည်း) အဘိသန္ဓယမာနံ-တစ်ပေါင်းတည်းဆောင်လျက်၊ သတဓောတသပ္ပိ-အကြိမ်တစ်ရာစစ်အပ်သော ထောပတ်ကို၊ ခါဒါပယန္တံဝိယ-ခဲစားစေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သတပါကတေလံ-အကြိမ်တစ်ရာချက်အပ်သောဆီကို၊ မက္ခာပယမာနံဝိယ-သုတ်လိမ်းစေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဥဒကယဋ္ဌသဟဿေန-တစ်ထောင်သော ရေအိုးဖြင့်၊ ပရိဋ္ဌာဟံ-ပူအိုက်ခြင်းကို၊ နိဗ္ဗာပယမာနာနံဝိယ-ငြိမ်းစေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဟော

သုခံ အဟောသုခန္တိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အော် . . ချမ်းသာလေစွ၊ အော် . . ချမ်းသာလေစွ
ဟူ၍၊ ဝါစံ-စကားလုံးကို၊ ဝါ-နှုတ်ကို၊ နိစ္ဆာရယမာနမေဝ-မြွက်ဆိုစေလျက်သာ၊
ဥပဇ္ဇတိ။

ယဒါ-၌၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (တဒါ) သကလသရီရံ-ကို၊ ပေ၊
တတ္ထဖာလံ-အလွန်ပူသောထယ်သွားကို၊ ပဝေသေန္တံ-ဝိယ-သွင်းလိုက်သကဲ့
သို့လည်းကောင်း၊ ဝိလိနတဗ္ဗလောဟေန-ကြေမွသောကြေးနီရည် ဖြင့်၊ အာသိဉ္စန္တံ
ဝိယ-သွန်းလောင်းသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ သုက္ခတိဏဝနပ္ပတိမ္ပိ-ခြောက်သော
မြက်၊ တောစိုးသစ်ပင်ရှိသော၊ အရညေ-၌၊ ဒါရုဉ္ဇကာကလာပံ-ထင်း မီးရှူးစည်းကို၊
ပက္ခိပမာနံ ဝိယ-ထည်သွင်းလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဟော ဒုက္ခံ အဟော
ဒုက္ခန္တိ-ဟူ၍၊ ဝါ-အော် . . ဆင်းရဲလေစွ၊ အော် . . ဆင်းရဲလေစွဟူ၍၊
ဝိပ္ပလာပယမာနမေဝ-အထူးထူးအပြားပြား ပြောဆိုစေလျက်သာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊
ဣတိ-လျှင်၊ သုခ ဒုက္ခဝေဒနာနံ-တို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိ၊ ပါကဋာ ဟောတိ။

ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ အဒုက္ခမသုခါ-အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာသည်၊ ဒုဒ္ဓိပနာ-
ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြအပ်သည်၊ ဝါ-ပြဖို့ရန် ခက်ခဲသည်၊ အန္တကာရာ-အမိုက်မှောင်
သဖွယ်ဖြစ်သည်၊ အဝိဘူတာ-မထင်ရှားသည်၊ (ဟောတိ) သာ-ထိုအဒုက္ခမသုခါ
ဝေဒနာဟူသည်၊ သုခ ဒုက္ခာနံ-တို့၏၊ အပဂမေ-ကင်းရာအခါ၌၊ သာတာသာက
ပဋိက္ခေပဝေသေန-သာယာခြင်း၊ မသာယာခြင်းကို ပယ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တာ
ကာရဘူတာ-အဇ္ဈတ္တအခြင်းအရာရှိသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ-လျစ်လျူရှုသော
အခြင်းအရာရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အဒုက္ခမသုခါ-ဒုက္ခလည်း မဟုတ်၊
သုခလည်း မဟုတ်သော၊ ဝေဒနာ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နယတော-နည်းအားဖြင့်၊
ဂဏန္တဿ-ယူသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပါကဋာ ဟောတိ၊ ယထာ ကိ-ဥပမာ အဘယ်ကဲ့
သို့နည်း၊ အန္တရာ-အကြား၌၊ ပိဋ္ဌိပါသာဏံ-ကျောက်ဖျာသို့၊ အာရဟိတော-တက်၍၊
ပလာယန္တဿ-ပြေးသော၊ မိဂဿ-သား သမင်၏၊ အနုပထံ-အစဉ်အတိုင်း
ဖြစ်သော လမ်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တော-လိုက်သွားသော၊ မိဂလုဒ္ဒကော-သားမုဆိုးသည်၊
ပိဋ္ဌိပါသာဏဿ-၏၊ ဩရဘာဂေပိ-ဤဘက်၌ လည်းကောင်း၊ အပရဘာဂေပိ-
ဟိုဘက်၌လည်းကောင်း၊ ပဒံ-ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ အပဿန္တောပိ-
ခြေရာကို မမြင်ရပါသော်လည်း၊ ဣတော-ဤဘက်၌၊ အာရဋ္ဌော-ကျောက်ဖျာ
ပေါ်သို့ တက်သည်၊ ဣတော-ဤဘက်၌၊ ဩရဋ္ဌော-ကျောက်ဖျာပေါ်မှ
ဆင်းသည်၊ မဇ္ဈေ-ဖြစ်သော၊ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ-ကျောက်ဖျာ၌၊ ဣမိနာပဒေသေန-
ဤအရပ်ဖြင့်၊ ဂတော-သွားသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နယတော-
အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ကြောင်းနည်းအားဖြင့်၊ (မိဂပဒဝဋ္ဌဉ္စန နည်းအားဖြင့်၊)
ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဧဝံ-ဤအတူတည်း၊ ဝါ-ဤ ဥပမာကဲ့သို့တည်း၊ [ယထာ ကိ

၏အမေးကို ပြေသည်။ ။ ဟိ-ဥပမာန ဥပမေယျ နှီးနှော၍ပြဦးအံ့၊ အာရုဋ္ဌဌာနေ-
တက်ရာအရပ်၌၊ ပဒံ-သည်၊ (ပါကဋ်-သည်၊ ဟောတိ) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ၊)
သုခါယ-သော၊ ဝေဒနာယ-၏၊ ဥပ္ပတ္တိ ပါကဋာ ဟောတိ၊ ဩရုဋ္ဌဌာနေ-
ဆင်းရာအရပ်၌၊ ပဒံ-သည်၊ (ပါကဋ် ဟောတိ) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ၊) ဒုက္ခာယ၊
ဝေဒနာယ၊ ဥပ္ပတ္တိ ပါကဋာ ဟောတိ၊ ဣတော-ဤအရပ်မှ၊ အာရုဋ္ဌော-တက်သည်၊
ဣတော-ဤအရပ်မှ၊ ဩရုဋ္ဌော-ဆင်းသည်၊ (ဟုတွာ) မဇ္ဈေ-၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ဂတော-
သွားသည်၊ (ဘဝိဿတိ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ နယတော-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို
ဆောင်ကြောင်းနည်းအားဖြင့်၊ ဂဟဏံ ဝိယ-ယူခြင်းကဲ့သို့၊ သုခဒုက္ခာနံ-တို့၏
၊ ပေ၊ ပါကဋာ၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီး သောနည်းဖြင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပဌမံ-
စွာ၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ (ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို)၊ ကထေတွာ-
၍၊ ပစ္စာ-နောက်၌၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ (ဝေဒနာနုပဿနာ စသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို)၊
ကထေန္တော-လသော်၊ ဝေဒနာဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိနိဝတ္တေတွာ (ဝိသုဒ္ဓိဝိနိဝတ္တေတွာ)-
လေးပါးသောခန္ဓာမှ သီးခြားနှစ်စေ တော်မူပြီး၍၊ ဝါ-သီးခြားထုတ်တော်မူပြီး၍၊
ဒဿေသိ-ပြီ။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-အခြားသုတ္တန်မဖက် သက်သက်၊ ဣဓေဝ-ဤသတိ
ပဋ္ဌာနဝိဘင်း ပါဠိတော်၌သာ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ န ဒဿေသိ-ပြသည်မဟုတ်သေး၊
ဒီဃနိကာယမှိ-ဒီဃနိကာယ၌၊ မဟာနိဒါနေ-မဟာနိဒါနသုတ်လည်းကောင်း၊
သက္ကပဉ္စေ-သက္ကပဉ္စသုတ်လည်းကောင်း၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ-မဟာသတိပဋ္ဌာန
သုတ်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယမှိ-မဇ္ဈိမနိကာယ၌၊ သတိပဋ္ဌာနေစ-
သတိပဋ္ဌာနသုတ်လည်းကောင်း၊ ။ ပေ၊ အာနေဉ္စသပ္ပာယေ-အာနေဉ္စသပ္ပာယ
သုတ်လည်းကောင်း၊ သံယုတ္တနိကာယမှိ-သံယုတ္တနိကာယ၌၊ စူဠနိဒါနသုတ္တေ-
စူဠနိဒါနသုတ်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခောပမေ-ရုက္ခောပမသုတ်လည်းကောင်း၊
ပရိဝိမံသနသုတ္တေ-လည်းကောင်း၊ သကလေ-သော၊ ဝေဒနာသံယုတ္တေ-ဝေဒနာ
သံယုတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အနေကေသု-ကုန်သော၊
သုတ္တေသု-တို့၌၊ ပဌမံ-စွာ၊ ။ ပေ၊ ဒဿေသိ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ တေသုတေသု-ထိုထို
သုတ္တန်တို့၌၊ (ပဌမံ၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ။ ပေ၊ ဒဿေသိ) ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊
ဣမသ္မိဝိ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေ-၌လည်း၊ ပဌမံ၊ ရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ပေ၊ ဒဿေသိ။

တတ္ထ-ထို ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌၊ [ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ တေသု
ပဒေသု”ဟု စွဲသည်၊] သုခံ ဝေဒနန္တိအာဒိသု-တို့၌၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊
အပရောပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ပဇာနနပရိယာယော-အပြားအားဖြင့်
သိခြင်း၏ပရိယာယ်တည်း၊ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိတိ-ကား၊ သုခ
ဝေဒနာကွဏေ-သုခဝေဒနာဖြစ်ရာ ခဏ၌၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ-ဒုက္ခဝေဒနာ၏၊
အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ သုခံ-သော၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယမာနော-လသော်၊
သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြားအပြားအားဖြင့်သိ၏၊

တေန-ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဘူတပုဗ္ဗာ-ဖြစ်ဘူးသော၊ ဒုက္ခာ-သော၊ ယာ
ဝေဒနာ-သည်၊ (အတ္တံ) တဿာ-ထိုဒုက္ခဝေဒနာ၏၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (သုခ
ဝေဒနာဖြစ်ဆဲအခါ၌) အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣမိဿာ
သုခါယ-၏၊ (ယခုဖြစ်ဆဲသုခ၏) ဣတော-ဤအခါမှ၊ ပဌမံ-စွာ၊ အဘာဝတော-
မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ယခုသုခမဖြစ်မီ အချိန်၌ သုခရှိသော်လည်း
ဤသုခမရှိ၊ အခြားသုခသာရှိသည်၊) ဝေဒနာ နာမ-မည်သည်၊ အနိစ္စာ-အမြဲ၊
အဒ္ဓါ ဝါ-မခိုင်ခံ့၊ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ-ဇရာမရဏဟူသော နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်
ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ပဇာနာတိ) ဣတိ-လျင်၊ တတ္ထ-
ထိုဝေဒနာ၌၊ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။

စ-သာဓကကား၊ ယသို့အဂ္ဂိဝေဿန၊ ပေ၊ ပဇာနာတိတိ-ဟူ၍၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-
ကို၊ ဘဂဝတာပိ-သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ပရိဗ္ဗာဇကဝဂ်၊ ဒီဃနုခ
သုတ်၊] [အဂ္ဂိဝေဿန-န၊ ယသို့သမယေ-၌၊ သုခံ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒေတိ-ခံစား၏၊
တသို့သမယေ-၌၊ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ-ကို၊ နေဝ ဝေဒေတိ-ခံစားသည်မဟုတ်၊
အဒုက္ခမသုခံဝေဒနာနံ-ကို၊ နဝေဒေတိ-မဟုတ်၊ တသို့ သမယေ-၌၊ သုခံယေဝ
ဝေဒနံ-ကိုသာ၊ ဝေဒေတိ-ခံစား၏၊ ပေ၊ အဂ္ဂိဝေဿန-န၊ သုခါပိ ဝေဒနာ-သည်
လည်း၊ အနိစ္စာ-မမြဲ၊ သင်္ခတာ-အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုစီမံအပ်၏၊ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပန္နာ-အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏၊ ခယဓမ္မာ-ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဝယဓမ္မာ-
ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဝိရာဂဓမ္မာ-စက်ဆုပ်ဖွယ်သဘောရှိ၏၊ နိရောဓဓမ္မာ-ချုပ်ခြင်း
သဘောရှိ၏၊ ပေ၊ အဂ္ဂိဝေဿန-န၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဿံ-မြင်သော၊ သုတဝါ-ကြားနာ
အပ်ပြီးသော အာဂမ အဓိဂမ ရှိသော၊ အရိယသာဝကော-သည်၊ သုခါယပိ
ဝေဒနာယ-၌လည်း၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ-ငြီးငွေ့၏၊ ပေ၊ နိဗ္ဗန္တံ-ငြီးငွေ့လသော်၊ ဝိရဇ္ဇတိ-
မတပ်မက်၊ ဝိရာဂါ-မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိမုစ္စတိ-ကိလေသာတို့မှလွတ်၏၊
(စိတ္တေ-သည်၊) ဝိမုတ္တသို့-ကိလေသာတို့မှလွတ်လသော်၊ (မေ-၏၊ စိတ္တံ-သည်၊)
ဝိမုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဉာဏံ-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ။

ဇာတိ-ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်၊ ခိဏာ-ကုန်ပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊
ဝုသိတံ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး
သော မဂ်ကိစ္စကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတ္ထတ္တယ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ဤသို့
ပြားသော မဂ်ကိစ္စအပေါင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ်မဂ်ကိစ္စအကျိုးငှါ၊
အပရံ-တစ်ပါးသော မဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ်ကိစ္စသည်၊ န-မရှိတော့၊ (တစ်နည်း)
ဣတ္ထတ္တယ- ဤသို့ပြားသော လူ့ဘဝ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာအစဉ်မှ၊
အပရံ-တစ်ပါးသော အနာဂတ်ခန္ဓာအစဉ်သည်၊ န-မရှိတော့၊ ဣတိ-သို့၊
ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား အပြားအားဖြင့် သိ၏။]

သာမိသံ ဝါ သုခန္တိအာဒိသု-အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ သာမိသာသုခါနာမ-မည်သည်၊ ပဉ္စကာမဂုဏာမိသနိဿိတာ-ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ဟူသော အာမိသ ကို မှီသော၊ ဆဂေဟသိတသောမနဿဝေဒနာ-ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော အိမ် ၌ မှီသော ဇ-ပါးသော သောမနဿဝေဒနာတည်း၊ နိရာမိသာသုခါ နာမ-မည် သည်၊ ဆနေက္ခမ္ဘသိတသောမနဿဝေဒနာ-ကာမမှ ထွက်မြောက်သောနေက္ခမ္ဘ၌ မှီသော-ဇ-ပါးသောသောမနဿဝေဒနာတည်း၊ ၊ပေ၊ တာသံ-ထိုဝေဒနာတို့၏၊ ဝိဘာဂေါ-ဝေဘန်အပ်သောအထူးသည်၊ ဥပရိပဏ္ဏာသေ-ဥပရိပဏ္ဏာသ၌၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ (သဠာယတနဝဂ္ဂ ဝိဘင်္ဂီသုတံ ၌) အာဂတောယေဝ-တိုက်ရိုက်လာ သည်သာ၊

သော တံ နိမိတ္တန္တိ-ကား၊ သော-ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ ဝေဒနာ နိမိတ္တံ- ထို ဝေဒနာဟူသော နိမိတ်ကို၊ ဝါ-ထို ဝေဒနာဟူသော အာရုံကို၊ [အာသေဝတိ- စသည်၌စပ်၊] ဗဟိဒ္ဓါ ဝေဒနာသုတိ-ကား၊ ပရပုဂ္ဂလဿ-တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝေဒနာသု-တို့၌၊ [ဥပသံဟရတိ-၌စပ်၊] သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနန္တိ-ကား၊ ပရပုဂ္ဂလံ-ကို၊ သုခဝေဒနံ-ကို၊ ဝေဒယမာနံ-ခံစားနေသည်ကို၊ [ပဇာနာတိ-၌စပ်၊] အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါတိ-ကား၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝါ-ရံဖန်ရံခါ၊ အတ္တနော-၏လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာသု-တို့၌၊ ပရဿ-သူတစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာသု-တို့၌၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပသံဟရတိ-ကပ်ဆောင်၏၊ ဣမသ္မိံ ဝါရေ- ဤအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဝါရ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အတ္တာ-မိမိကို၊ နေဝ(နိယမိတော)- မသတ်မှတ်အပ်၊ ပရော-သူတစ်ပါးကို၊ န နိယမိတော-အပ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟ မတ္တမေဝ-ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ယူကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်မျှကိုသာ၊ ဒဿေတုံ-ငါ၊ ဣမ ဘိက္ခု သုခံ ဝေဒနံ သုခါ ဝေဒနာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဂုတ္တံ၊ ဧတ္ထ-ဤဝေဒနာ နုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-သည်သာ၊ ပန-အထူးကား၊ ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗေ-ဤ ဝေဒနာနုပဿနာ အပိုင်းအခန်း၌၊ သုဒ္ဓ္ဓဝိပဿနာဝ-သမထ မဖက် သက်သက်ဝိပဿနာကိုသာ၊ ကထိတာ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဝေဒနာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

သုဒ္ဓ္ဓဝိပဿနာဝ။ ။ဧဝံဖြင့် ကာယာနုပဿနာကဲ့သို့ သမထမပါဟု ကန့်သည်၊ မှန်၏-သမထကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀-တွင် ကောဋ္ဌာသကမ္မဋ္ဌာန်းကို “ကာယဂတာသတိ”ဟု ခေါ်ရ၏၊ ဆံပင်စသော ကောဋ္ဌာသကို ဝဏ္ဏ ဂန္ဓ စသောအားဖြင့်၊ အသုဘဟု ရှုနေလျှင် သမထကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်၍၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ရှုလျှင် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “သတိယာ ဝါ ၊ပေ၊ သမထော၊ သမ္မုဇဉေန ဝိပဿနာ”ဟု ရှေ့၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသအဖွင့်

၃၆၅။ စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသေပိ-၌လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တသဒိသံ-ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်နှင့်တူသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန-အထူးကား၊ သရာဂံ ဝါ စိတ္တန္တိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ သရာဂန္တိ-ကား၊ အဋ္ဌဝိခံ-၈-ပါးအပြားရှိသော၊ လောဘသဟဂတံ-လောဘနှင့် တကွဖြစ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ ပဇာနာတိ။) ဝီတရာဂန္တိ-ကား၊ လောကီယ ကုသလာဗျာကတံ-လောကီကုသိုလ်အဗျာကတဖြစ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ-စိတ်ကိုမူ လည်း၊ ပဇာနာတိ။) ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤ သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ သရာဂံ မေ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ အစရှိသော စကားသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္မသနံ-သုံးသပ်ကြောင်း ဉာဏ်ကိုပြသော စကားတည်း၊ ဓမ္မသမောဓာနံ-တရားကို ပေါင်းစုကြောင်း စကားသည်၊ န-မဟုတ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤ စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌၊ ဧကပဒေဝိ-တစ်ခုသောပုဒ်၌သော်မှလည်း၊ လောကုတ္တရံ-လောကုတ္တရာစိတ်ကို၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်။

ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဟာနေကဋ္ဌဝသေန-ပဟာနေကဋ္ဌ၏ဖြစ်ဖြင့်၊ ရာဂါဒိဟိ-ရာဂ အစရှိသော တရားတို့နှင့်၊ (အာဒိဖြင့် ဒေါသ၊ မောဟကိုယူ၊) သဟ-တကွ၊ ဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ပဟိယန္တိ-ပယ်အပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒွိသု-ကုန်သော၊ ပဒေသု-သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ဟူသောပုဒ်တို့၌၊ နိပ္ပရိယာယေန-ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်၊ (စတ္တာရိ အကုသလစိတ္တာနိ-တို့ကို၊) န လဗ္ဘန္တိ-မရအပ်ကုန်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ န ဂဟိတာနိ-မယူအပ်ကုန်။

ဣဒံ၊ ပေ၊ န လဗ္ဘတိ။ ။သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ သရာဂံ မေ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ အစရှိသော စကားသည် သရာဂစိတ်ကို သုံးသပ်၍ သိတတ်သော သမ္မသနဉာဏ်ကိုပြသော စကားတည်း၊ ဝီတရာဂံ စသည်၌လည်း နည်းတူ၊ ထို သရာဂံ ဝါ ဝီတရာဂံ ဝါ စသော စကား ၂-ရပ်သည် ရသင့်သမျှ တရားအားလုံးကို ပေါင်းရုံးသော စကားမဟုတ်၊ ရသင့်သမျှ တရားအားလုံးကို ပေါင်းရုံး၍ယူလျှင် “ဝီတရာဂံ”အရ လောကုတ္တရာကုသိုလ် အဗျာကတလည်း ရနိုင်လိမ့်မည်-ဟူလို၊ စင်စစ်ကား-မရပါ၊ သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ရာဝယ် “အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ”ဟု ရှုသောအခါ လောကုတ္တရာတရားကိုရှု၍ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ဤစိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝယ် မည်သည်ပုဒ်၌မျှ လောကုတ္တရာတရားကို မရအပ်။

ယသ္မာ၊ ပေ၊ န ဂဟိတာနိ။ ။ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဟူရာ၌ တစ်ဦးတည်း သော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်ဝယ် ရာဂနှင့်အတူ ပယ်ဖက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားများလည်း ရနိုင်၏၊ သို့သော် ဤနေရာ၌ ပရိယာယ်မဟုတ်၊ မုချဖြစ်သော သရာဂစိတ်ကိုသာ ယူရသောကြောင့် ထိုရာဂနှင့် တကွဖြစ်ဖက် ပယ်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့ကို မယူအပ်ကုန်၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ကား ယူနိုင်ပါ၏-ဟူလို၊ ဤဝါကျသည် သေသာနိ စတ္တာရိကို ထောက်ခံသော ဝါကျဖြစ်၍ သေသာနိ စတ္တာရိ ဝါကျ၏နောက်၌သာ ရှိထိုက်သည်။

သမ္မော (ဒု) ၁-၂၉၀

သေသာနိ-လောဘမူ၊ လောကီကုသိုလ် အဗျာကတတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ စတ္တာရိ-
ကုန်သော၊ အကုသလစိတ္တာနိ-ဒေါသမူ၊ မောဟမူအကုသိုလ်စိတ်တို့သည်၊
ပုရိမပဒံ-သရာဂဟူသော ရှေ့ပုဒ်သို့၊ နေဝ(ဘဇ္ဇန္တိ)-မကပ်ဝင်ကုန်၊ ပစ္စိမပဒံ-
ဝီတရာဂဟူသော နောက်ပုဒ်သို့၊ န ဘဇ္ဇန္တိ-ကုန်။

သဒေါသန္တိ-ကား၊ ဒုဝိဇံ-နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊ ဒေါမနဿသဟဂတံ-
ဒေါမနဿနှင့် တကွဖြစ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ ပဇာနာတိ)၊ ဝီတဒေါသန္တိ-
ကား၊ လောကီယကုသလာဗျာကတံ-သော၊ (စိတ္တံ ဝါ၊ ပဇာနာတိ)၊ သေသာနိ-
ဒေါသမူ၊ လောကီကုသိုလ် အဗျာကတတို့မှကြွင်းကုန်သော၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်
သော၊ အကုသလစိတ္တာနိ-လောဘမူ၊ မောဟမူ အကုသိုလ်စိတ်တို့သည်၊ ပုရိမပဒံ-
သဒေါသဟူသော ရှေ့ပုဒ်သို့၊ နေဝ(ဘဇ္ဇန္တိ)၊ ပစ္စိမပဒံ-ဝီတဒေါသဟူသော
နောက်ပုဒ်သို့၊ န ဘဇ္ဇန္တိ၊ သမောဟန္တိ-ကား၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတဉ္စေဝ-ဝိစိကိစ္ဆာ
သဟဂုတ်စိတ်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဉ္စေဝ-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်လည်းကောင်း၊
ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဇံ-သော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ)။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မောဟော-သည်၊ သဗ္ဗာကုသလေသု-အလုံးစုံ
သော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သေသာနိပိ-
မောဟမူ မှကြွင်းသော အကုသိုလ်စိတ်တို့သည်လည်း၊ ဣဓ-ဤသမောဟဟူသော
ပုဒ်၌၊ ဝဇ္ဇန္တိ ဧဝ-သင့်ကုန်သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣမသ္မိ ယေဝ ဒုကေ-ဤသမောဟံ
ဝီတမောဟဟူသော ဒုဂ်၌သာ၊ ဒွါဒသအကုသလစိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပရိယာဒိန္နာနိ-
ကုန်အောင် ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မှတ်အပ်၏၊ ဝီတမောဟန္တိ-ကား၊
လောကီယကုသလာဗျာကတံ-သော၊ (စိတ္တံ ဝါ၊ ပဇာနာတိ)၊ သံခိတ္တန္တိ-ကား၊
ထိနမိဒ္ဓါနုပတိတံ-ထိနမိဒ္ဓသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ၊ ပဇာနာတိ)၊
[သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်၊ အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း၊] ဟိ-မှန်၊ ဧတံ-ဤထိနမိဒ္ဓသည် အစဉ်
လိုက်အပ်သော စိတ်သည်၊ သင်္ကေတစိတ္တံနာမ-တွန့်ဆုတ်သောစိတ်မည်၏၊ ဝါ-
ကျုံ့ဝင်သောစိတ်မည်၏၊ ဝိက္ခိတ္တန္တိ-ကား၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်
ဖြစ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတံ-ဤဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်သည်၊
ပသဋ္ဌစိတ္တံနာမ-ပျံ့လွင့်သောစိတ် မည်၏။

မဟဂ္ဂတန္တိ-ကား၊ ရူပါဝစရံ-ရူပါဝစရလည်းဖြစ်သော၊ အရူပါဝစရဉ္စ-
အရူပါဝစရလည်းဖြစ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ)၊ အမဟဂ္ဂတန္တိ-ကား၊
ကာမာဝစရံ-သော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ)၊ သဥတ္တရန္တိ-ကား၊ ကာမာဝစရံ-သော၊
(စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ)၊ အနတ္တရန္တိ-ကား၊ ရူပါဝစရဉ္စ-ရူပါဝစရလည်းဖြစ်သော၊
အရူပါဝစရဉ္စ-သော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ)၊ တတြာပိ-ထို ရူပါဝစရစိတ်၊
အရူပါဝစရစိတ်တို့တွင်လည်း၊ သဥတ္တရံ-သဥတ္တရစိတ်ဟူသည်၊ ရူပါဝစရံ-

ရူပါဝစရစိတ်တည်း၊ အနုတ္တရံ-အနုတ္တရစိတ်ဟူသည်၊ အရူပါဝစရမေဝ-အရူပါဝစရ
စိတ်သာတည်း၊ သမာဟိတန္တိ-ကား၊ ယဿ-အကြင်စိတ်၏၊ ဝါ-မှ၊ အပ္ပနာသမာဓိ
ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပစာရသမာဓိဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊
အတ္ထိ-ရှိ၏၊ (ယှဉ်၏) (တံ-ထိုစိတ်သည်၊ သမာဟိတံ-သမာဟိတမည်၏)
[ရှေးနိဿယ၌ “ယဿ ပုဂ္ဂလဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား”ဟု အနက်ပေး၏၊
ယောဇနာ၌ကား ယဿ စိတ္တဿဟု ဖွင့်သည်၊] အသမာဟိတန္တိ-ကား၊
ဥဘယသမာဓိရဟိတံ-နှစ်ပါးစုံသော သမာဓိမှကင်းသော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ၊)
ဝိမုတ္တန္တိ-ကား၊ တဒဂ်ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဟိ-တဒဂ်ဝိမုတ္တိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိတို့ဖြင့်၊ ဝိမုတ္တံ-
လွတ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ၊) အဝိမုတ္တန္တိ-ကား၊ ဥဘယဝိမုတ္တိရဟိတံ-
နှစ်ပါးစုံသော ဝိမုတ္တိတို့မှလွတ်သော၊ (စိတ္တံ ဝါ ပဇာနာတိ။)

ပန-ဆက်၊ သမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိမုတ္တိနံ-သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ
ဝိမုတ္တိ၊ နိဿရဏဝိမုတ္တိတို့၏၊ ဣဓ-ဤစိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌၊ ဩကာသောဝ-
အခွင့်အလမ်းသည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ [သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိစသည်တို့မှာ လောကုတ္တရာ
ဝိမုတ္တိများတည်း၊ ဤစိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ၌ လောကုတ္တရာတရား မရသော
ကြောင့် ထိုဝိမုတ္တိများ အခွင့်အလမ်းမရှိ၊] သရာဂမဿစိတ္တန္တိ-ကား၊ အဿ-
ထိုသူ၏၊ သရာဂံ-ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တံ-ကို၊ (ပဇာနာတိ၊) [ဗဟိဒ္ဓစိတ်ရှုပ်ကို
ပြသောကြောင့် “သရာဂံ အဿ စိတ္တံ”ဟုဆိုသည်၊] သေသံ-ကြွင်းသောပုဒ်
အပေါင်းသည်၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောအနက်ရှိသည်သာ၊ ဣမသ္မိပိ
ပဗ္ဗေ-ဤစိတ္တာနုပဿနာ အပိုင်းအခန်း၌လည်း၊ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝ၊ ကထိတာ၊
ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [ဣမသ္မိ ပိ ၌အပ်ဖြင့် ဝေဒနာနုပဿနာပဗ္ဗကိုပေါင်း။]

စိတ္တာနုပဿနာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဓမ္မာနုပဿနာနိဒ္ဒေသ

နိဝရဏပဗ္ဗအဖွင့်

၃၆၇။ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ယသ္မာ-
ကြောင့်၊ ကာယာနုပဿနာယ-ကာယာနုပဿနာဖြင့်၊ ရူပက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟောဝ-
ရူပက္ခန္ဓာကိုပိုင်းခြား၍ ယူကြောင်းဉာဏ်ကိုသာ၊ ကထိတော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊
ဝေဒနာနုပဿနာယ-ဝေဒနာနုပဿနာဖြင့်၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟောဝ-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
ကိုပိုင်းခြား၍ ယူကြောင်းဉာဏ်ကိုသာ၊ (ကထိတော၊) စိတ္တာနုပဿနာယ-ဖြင့်၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓပရိဂ္ဂဟောဝ-ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ ယူကြောင်းဉာဏ်ကိုသာ၊
(ကထိတော၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒါနိ-၌၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မသီသေန-သမ္ပယုတ္တဓမ္မ

တို့ကိုအဦးပြုသဖြင့်၊ သညာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာပရိဂ္ဂဟမ္ပိ-သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ ကိုပိုင်းခြား၍ ယူကြောင်းဉာဏ်ကိုလည်း၊ ကထေတုံ-ဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ ဓမ္မာနု-ပဿနံ-ဓမ္မာနုပဿနာကို၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကထဉ္စ ဘိက္ခုတိအာဒိ-အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုကထဉ္စဘိက္ခုအစရှိသောစကားရပ်၌၊ သန္တန္တိ-ကား၊ အဘိဏ္ဍသမုဒါ စာရဝသေန-မပြတ်မပြတ် ကောင်းစွာအထက်အထက်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်၊ သံဝိဇ္ဇမာနံ-ထင်ရှားရှိသော၊ (ကာမစ္ဆန္တံ ၌စပ်) အသန္တန္တိ-ကား၊ အသမုဒါ-စာရဝသေန ဝါ-ကောင်းစွာအထက်အထက်၌ မဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပဟိနတ္တာ ဝါ-အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အသံဝိဇ္ဇမာနံ-ထင်ရှားမရှိသော၊ (ကာမစ္ဆန္တံ ၌စပ်) [အချို့ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု ထင်လောက်အောင် ကာမစ္ဆန္တ မဖြစ်ပေါ်ဘဲရှိတတ်၏၊ ထိုသို့မဖြစ် ပေါ်ခြင်း ကို “အသမုဒါစာရ ဝသေန” ဟု ဆိုသည်၊] ယထာစာတိ-ကား၊ ယေနကာရ ဧကေန-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ကာမစ္ဆန္တဿ-၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာတိတိ-ကား၊ တဉ္စ ကာရဏံ-ထိုကာမစ္ဆန္တ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း၊ ပဇာနာတိ၊ ဣမိနာနယေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသု-အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထို ကာမစ္ဆန္တဖြစ်ကြောင်း ပယ်ကြောင်းတို့တွင်၊ [အယောနိသော မနသိကာရ တို့၌စပ်၊ ရှေးနိဿယဝယ် “ထို ကာမစ္ဆန္တဖြစ်ရာ၌” ဟု ပေး၏၊ ဤ၌ကား ယောဇနာအတိုင်း စွဲလိုက်ပါသည်၊] သုဘနိမိတ္တေ-သုဘဟုမှတ်သားအပ်သော အာရုံ၌၊ အယောနိသောမနသိကာရေန-မသင့်တင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ ကာမစ္ဆန္တဿ-၏၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ သုဘနိမိတ္တံ နာမ-မည်သည်၊ သုဘမ္ပိ-သုဘဟု မှတ်ယူတတ်သော ရှေးရှေးသော ကာမစ္ဆန္တသည်လည်း၊ သုဘနိမိတ္တံ-နောက်နောက်သော ကာမစ္ဆန္တ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် သုဘနိမိတ်မည်၏၊ သုဘာရမ္မဏမ္ပိ-တင့်တယ်သော အာရုံသည်လည်း၊ သုဘနိမိတ္တံ-သုဘဟု မှတ်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သုဘနိမိတ်မည်၏၊ အယောနိသော မနသိကာရော နာမ-မည်သည်၊ အနုပါယမနသိကာရော-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း

အဘိဏ္ဍသမုဒါစာရဝသေန။ ။ဓမ္မာနုပဿနာဖြစ်ခိုက် ဖြူစင်သော ကုသိုလ်တရားဖြစ်နေ၏၊ ထိုတရားဖြစ်ခိုက်၌ မည်းညစ်သော အကုသိုလ် ကာမစ္ဆန္တသည် မဖြစ်နိုင်၊ သို့ပါလျက်-အဘယ်ကြောင့် “သန္တ (ထင်ရှားရှိ)” ဟုဆိုပါသနည်း ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “အဘိဏ္ဍသမုဒါစာရဝသေန” ဟု ဝိသေသနပြုရသည်။ ဤ ဓမ္မာနုပဿနာ ဖြစ်ခိုက်၌ ကာမစ္ဆန္တမရှိသော်လည်း အခြားအချိန်ဝယ် မကြာမကြာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ထိုပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္တထင်ရှားရှိနေသေးသည်” ဟု ဆိုရသည်-ဟူလို။

၏ အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဥပ္ပထမနသိကာရော-လမ်းမမှန်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ အနိစ္စ-အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်နာမ်၌၊ နိစ္စန္တိ ဝါ-နိစ္စဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ-ဒုက္ခဖြစ်သော ရုပ်နာမ်၌၊ သုခန္တိ ဝါ-သုခဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အနတ္တနိ-အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်နာမ်၌၊ အတ္တောတိ ဝါ-အတ္တဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အသုဘေ-သုဘ မဟုတ်သော ရုပ်နာမ်၌၊ သုဘန္တိ ဝါ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ မနသိကာရော-နှလုံးသွင်း ခြင်းတည်း။

တံ-ထို အယောနိသောမနသိကာရကို၊ တတ္ထ-ထို သုဘမ္ပိ၊ သုဘာရမ္မဏမ္ပိဟု ဆိုအပ်သော ၂-ပါးသော သုဘနိမိတ်၌၊ ဗဟုလံ-အကြိမ်များစွာ၊ ပဝတ္ထယတော-ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ကာမစ္ဆန္ဒော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ အတ္ထ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ-ဟူ၍၊ ဘဂဝါ၊ အာဟ၊ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ္တပါဠိ၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အာဟာရသုတ်။ . . ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သုဘနိမိတ္တံ-သုဘနိမိတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထို သုဘနိမိတ်၌၊ အယောနိသောမနသိကာရ ဗဟုလိကာရော-စီးပွားချမ်းသာကိုရခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ အယံ-ဤ အယောနိသော မနသိကာရ ဗဟုလိကာရသည်၊ အနုပ္ပန္နဿ-မဖြစ်သေးသော၊ ကာမစ္ဆန္ဒဿ-၏၊ ဥပ္ပါဒါယ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နဿ-ဖြစ်ပြီးသော၊ ကာမစ္ဆန္ဒဿ-၏၊ ဘိယျောဘာဝါယ ဝါ-လွန်စွာ တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှာ လည်းကောင်း၊ ဝေပုလ္လာယ ဝါ-ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ လည်းကောင်း၊ အာဟာရော-အကြောင်းတည်း။]

ပန-အဖို့ တစ်ပါးကား၊ အသုဘနိမိတ္တေ-အသုဘဟု မှတ်သားအပ်သော အာရုံ၌၊ ယောနိသောမနသိကာရေန-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်းအား ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထို ကာမစ္ဆန္ဒကို၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ အသုဘနိမိတ္တံနာမ-မည်သည်၊ အသုဘမ္ပိ-အသုဘအာရုံရှိသော ဈာန် သည်လည်း၊ အသုဘနိမိတ္တံ-မည်၏၊ အသုဘာရမ္မဏမ္ပိ-အသုဘအာရုံသည်လည်း၊ အသုဘနိမိတ္တံ-မည်၏၊ ယောနိသော မနသိကာရော နာမ-မည်သည်၊ ဥပါယ မနသိကာရော-စီးပွားချမ်းသာကိုရခြင်း၏အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း ခြင်းတည်း၊ ပထမနသိကာရော-လမ်းမှန်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း၊ အနိစ္စေ-၌၊ အနိစ္စန္တိ ဝါ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အသုဘေ-၌၊ အသုဘန္တိ ဝါ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ မနသိကာရော-တည်း၊ တံ-ထို ယောနိသော မနသိ ကာရကို၊ တတ္ထ-ထို အသုဘဈာန် အသုဘအာရုံဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသော အသုဘနိမိတ်၌၊ ဗဟုလံ-စွာ၊ ပဝတ္ထယတော-၌၊ ဝါ-ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာမစ္ဆန္ဒော-ကို၊ ပဟိယတိ-ပယ်အပ်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊

ဝေပုလ္လာယာတိ-ဟူ၍၊ ဘဂဝါ၊ အာဟ၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၊ သာကစ္ဆဝဂ် အာဟာရသုတ်။ . . ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အသုဘနိမိတ္တံ-သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထို အသုဘ နိမိတ်၌၊ ယောနိသော မနသိကာရ ဗဟုလိကာရော-သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) အယံ-ဤ ယောနိသော မနသိကာရဗဟုလိကာရသည်၊ အနုပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္နဿ ဥပ္ပါဒါယ ဝါ ဥပ္ပန္နဿ ကာမစ္ဆန္နဿ ဘိယျောဘာဝါယ ဝါ ဝေပုလ္လာယ ဝါ၊ အနာဟာရော-အကြောင်းမဟုတ်။]

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ အသုဘနိမိတ္တဿ-အသုဘအာရုံကို၊ ဥဂ္ဂဟော-သင်ယူခြင်းလည်းကောင်း၊ အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ-အသုဘဘာဝနာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိယေသု-စက္ခုစသော ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌၊ ဂုတ္တဒွါရတာ စ-စောင့်ရှောက်အပ်သော တံခါးရှိသူ၏ အဖြစ်လည်း ကောင်း၊ ဘောဇနေ-ဘောဇဉ်၌၊ မတ္တညူတာ-အတိုင်းအရှည်ကို သိသူ၏အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကလျာဏမိတ္တတာ-ကောင်းသောမိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်လည်း ကောင်း၊ သပ္ပာယ်ကထာ-လျောက်ပတ်သော တရားစကားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆ-၆-ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ကာမစ္ဆန္နဿ-ကို၊ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဒသဝိမံ-၁၀-ပါး အပြားရှိသော၊ အသုဘနိမိတ္တံ-အသုဘအာရုံကို၊ (ဥဒ္ဓါမာတကစသော အာရုံကို) ဥဂ္ဂဟန္တဿာပိ-သင်ယူသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ကာမစ္ဆန္နော-ကို၊ ပဟိယတိ-ပယ်အပ်၏၊ ဝါ-ပယ်နိုင်၏၊ ဘာဝေန္တဿပိ-ပွားစေ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ကာမစ္ဆန္နော ပဟိယတိ၊) ဣန္ဒြိယေသု-တို့၌၊ ပိဟိတ- ဒွါရဿာပိ-ပိတ်အပ်သော ဒွါရရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ကာမစ္ဆန္နော ပဟိယတိ၊) စတုန္ဒ(အာလောပါနံ)-လေးလုပ်သော ဆွမ်းလုပ်တို့၏ သော်လည်း ကောင်း၊ ပဉ္စန္ဒ အာလောပါနံ-ငါးလုပ်သော ဆွမ်းလုပ်တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ဩကာသေ-စားလောက်ရာအရပ်သည်၊ (ဗိုက်မပြည့်ဘဲ စားဖို့ရန်ကျန်သေးသည်) သတိ-သော်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ပိဝိတွာ-သောက်၍၊ ယာပနသီလတာယ-မျှတခြင်း အလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဘောဇနေ-ဘောဇဉ်၌၊ မတ္တညူနောပိ-အတိုင်း အရှည်ကိုသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ကာမစ္ဆန္နော ပဟိယတိ၊)

တေန-ကြောင့်၊ စတ္တာရော၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနောတိ-ဟူ၍၊ (ဓမ္မသေနာပတိနာ-တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတြာသည်၊) ဂုတ္တံ၊ [တိသနိပါတ်၊ ထေရဂါထာ၊ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ သုတ္တန္တိကဒုက၊ ဘောဇနေ မတ္တညူတာအဖွင့်၊ စတ္တာရော (အာလောပေ)-လေးလုပ်သောဆွမ်းတို့ကို သော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စအာလောပေ-ငါးလုပ်သော ဆွမ်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဘုတွာ-မစားဘဲ ချန်ထား၍၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ပိဝေ-သောက်ရာ၏၊ (ဧတံ-ဤသို့ လေးလုပ်မစားဘဲ ချန်ထား၍ ရေကိုသောက်ခြင်းသည်၊) ပဟိတတ္တဿ-ကိုယ်နှင့်

အသက်မပေးကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဖာသုဝိဟာရာယ-ချမ်းချမ်းသာသာ ကျန်းကျန်းမာမာ နေနိုင်ခြင်းငှာ၊ အလံ-စွမ်းနိုင်လောက်ပြီ။]

အသုဘကမ္မိကတိဿထွေရသဒိသေ-အသုဘဘာဝနာ အလုပ်ရှိသော တိဿထေရ်နှင့် တူကုန်သော၊ အသုဘဘာဝနာရတေ-အသုဘဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ကုန်သော၊ ကလျာဏမိတ္တေ-ကောင်းသောမိတ်ဆွေတို့ကို၊ သေဝန္တ-ဿာပိ-မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟိယတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းအစရှိသော ကုရိယာပုတ်တို့၌၊ ဒသ အသုဘနိဿိတသပ္ပာယ-ကထာယပိ-ဆယ်ပါးသော အသုဘကိုမှီသော လျောက်ပတ်သော တရားစကား ဖြစ်လည်း၊ (ကာမစ္ဆန္ဒော) ပဟိယတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ဆ ဓမ္မာ ကာမဆစ္ဆန္ဒဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ-ဟူ၍၊ (မယာ)ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ ဆဟိ-ကုန်သော၊ ကုမေဟိ ဓမ္မေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပဟိနဿ-ပယ်အပ်ပြီးသော၊ ကာမစ္ဆန္ဒဿ-၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန-အရဟတ္တမဂ်ကြောင့်၊ အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ အနုပ္ပါဒေါ-မဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ကူတိ ပဇာနာတိ။

ပန-ကား၊ ပဋိယနိမိတ္တေ-ပဋိယနိမိတ်၌၊ အယောနိသောမနသိကာရေန-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ ဗျာပါဒဿ-ဗျာပါဒ၏၊ ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ပဋိယနိမိတ္တေဟူသောပါဌ်၌၊ ပဋိယမ္ပိ-စိတ်ကိုထိပါးတတ်သော ရှေးရှေးဒေါသသည်လည်း၊ ပဋိယနိမိတ္တနာမ-နောက်နောက်ဒေါသ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ပဋိယနိမိတ်မည်၏၊ ပဋိယာရမ္မဏမ္ပိ-ဒေါသ၏အာရုံသည်လည်း၊ ပဋိယနိမိတ္တ-ပဋိယနိမိတ်မည်၏၊ အယောနိသော မနသိကာရော-သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော နိဝရဏတို့၌၊ ဧကလက္ခဏောဝ-တူသောလက္ခဏာရှိသည်သာ၊ [အယောနိသော မနသိကာရော နာမ အနုပါယမနသိကာရော ဥပ္ပတမနသိကာရော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော တူသောလက္ခဏာရှိသည်သာ။] တံ-ထို အယောနိသော မနသိကာရကို၊ တသ္မိ နိမိတ္တေ-ထို ပဋိယမ္ပိ၊ ပဋိယာရမ္မဏမ္ပိဟု ဆိုအပ်သော ၂-မျိုးသော ပဋိယနိမိတ်၌၊ ဗဟုလံ-စွာ၊ ပဝတ္ထယတော-ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဗျာပါဒေါ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အတ္ထိ ဘိက္ခုဝေ ပဋိယနိမိတ္တံ၊ ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ-ဟူ၍၊ ဘဂဝါ၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ [အနက်လွယ်ပြီ။]

ပန-ကား၊ မေတ္တာယ-မေတ္တာရှိသော၊ ဝါ-မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ စေတော-ဝိ မုတ္တိယာ-စိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့မှ လွတ်ကြောင်းဖြစ်သောသမာပတ်၌၊ ယောနိသော မနသိကာရေန-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထိုဗျာပါဒကို၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို မေတ္တာယ သမ္မော (၅) ၁-၂၉၀

စေတောဝိမုတ္တိယာ ဟူသောပါဌ်၌၊ မေတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သော်၊ ဝါ-ဆိုအပ်ရာ၌၊ အပ္ပနာပိ-အပ္ပနာမေတ္တာသည်လည်း ကောင်း၊ ဥပစာရောပိ-ဥပစာရမေတ္တာသည်လည်းကောင်း၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ စေတော ဝိမုတ္တိတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တေ-သော်၊ ဝါ-၌၊) အပ္ပနာဝ-အပ္ပနာမေတ္တာသည်သာ၊ (ဝဇ္ဇတိ) ယောနိသောမနသိကာရော-သည်၊ ဝုတ္တ လက္ခဏောဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသည်သာ၊ “ယောနိသောမနသိကာရော နာမ ဥပါယမနသိကာရော” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသည်သာ၊ တံ-ထိုယောနိသောမနသိကာရကို၊ တတ္ထ-ထို အပ္ပနာမေတ္တာ ဥပစာရမေတ္တာ၌၊ ဗဟုလံ-စွာ၊ ပဝတ္တယတော-ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊ ဝါ-ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဗျာပါဒေါ-ကို၊ ပဟိယတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မေတ္တာ စေတော ဝိမုတ္တိ၊ ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ-ဟူ၍၊ ဘဂဝါ အာဟ၊ အနက်လွယ်ပြီ၊ စေတောဝိ မုတ္တိကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌ “စေတေတိတိ စေတော-ဝိမုစ္စတိတိ ဝိမုတ္တိ” ဟုဖွင့်၏၊ ထိုအလို “စေတောဝိမုတ္တိ-စေတေတိတိ၊ ဗျာပါဒေမှ လွတ်တတ်သော မေတ္တာ”ဟု အနက်ပေးရလိမ့်မည်။

အပိစ-သည်သာ မကသေး၊ မေတ္တာနိမိတ္တဿ-မေတ္တာ၏အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဥဂ္ဂဟော-သင်ယူခြင်းလည်းကောင်း၊ မေတ္တာဘာဝနာနယောဂေါ-မေတ္တာဘာဝနာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ကမ္မဿကတာ ပစ္စဝေက္ခဏာ-ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပဋိသင်္ခါနဗဟုလိက(တ)တာ-ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်မှု၌ အကြိမ်များစွာ ပြုလုပ်သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကလျာဏမိတ္တတာ-လည်းကောင်း၊ သပ္ပာယကထာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဆမ္မော ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဩဒိဿကာနောဒိဿက ဒိသာဖရဏာနံ-ဩဒိဿကမေတ္တာ၊ အနောဒိဿကမေတ္တာ၊ ဒိသာဖရဏမေတ္တာတို့တွင်၊ အညတရဝသေန-အမှတ်

ဩဒိဿက၊ အနောဒိဿက ။ ။ မေတ္တာနိမိတ္တဥဂ္ဂဟ (မေတ္တာအာရုံကို သင်ယူ ပုံ) ကိုပြရာ၌ “ဩဒိဿက”ဟု သုံးစွဲ၏၊ မေတ္တာပွားနည်းကို သင်ယူရာ၌ ရည်ညွှန်းခြင်း ရှိသော သင်ယူမှု၊ ရည်ညွှန်းခြင်းမရှိသော သင်ယူမှုကို “ဩဒိဿက၊ အနောဒိဿက”ခေါ်သည်။-ဟူလို၊ အနောဒိဿကဒိသာဖရဏကို ပြရာ၌ “ဝိဟာရာဒိဥဒ္ဓေသရဟိတံ”ဟု ဋီကာ ဖွင့်သောကြောင့် ဤ ဩဒိဿက၊ အနောဒိဿကပါဌ်လည်း အမှန်ဖြစ်ကြောင်းသိသာ၏။

ဝစနတ္ထ ။ ။ ဥဒ္ဓိဿ-ဣတ္ထိ ပုရိသ စသည်ဖြင့် ရည်ညွှန်း၍+ပဝတ္တာ-ဖြစ်သော ဖြန့်ခြင်းတည်း။ ဩဒိဿာ-ခြင်း၊ ပဝတ္တ အနက်၌ ဣပစ္စည်း၊ ထို့နောက် သုတ္တံ၌ ကပစ္စည်းသက်၍ “ဩဒိဿက”ဟု ဖြစ်၏၊ ဒ တစ်လုံးကိုချေ၊ “ကာလောဒိသ”စသော ပုဒ်တို့၌ “ဥဒ္ဓိဿ+ အနုညာတံ၊ ဩဒိဿ”ဟုဖြစ်ရာဝယ် ဒ တစ်လုံးကို ချေရကဲ့သို့တည်း၊ န+ဩဒိဿကာ အနောဒိဿကာ၊ ဖရဏာနှင့် ကမ္မဓာရဲတွဲ။

အမှတ်မထား တစ်ပါးပါး၏အစွမ်းဖြင့်၊ မေတ္တ-မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဥဂ္ဂဏန္တ-
ဿာပိ-သင်ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ၊ ဩဓိသော
အနောဓိသော ဒိသာဖရဏာဝသေန-ဣတ္ထိပုရိသစသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်
ပွားစေခြင်း၊ ဣတ္ထိ ပုရိသ စသော အပိုင်းအခြား မဟုတ်သောအားဖြင့် ပွားစေခြင်း၊
အရပ်မျက်နှာတို့သို့ ဖြန့်ကြောင်းဖြစ်သော ပွားစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မေတ္တ-
ကို၊ ဘာဝေန္တဿာပိ-ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ)။

တွဲ-သည်၊ ဧတဿ-ဤသူအား၊ ကုဒ္ဓေါ-စိတ်ဆိုးသည်၊ (သမာနော၊) ကိ
ကရိဿတိ-အဘယ်ကို ပြုနိုင်လိမ့်မည်နည်း၊ ဝါ-ဘာလုပ်နိုင်လိမ့်မည်နည်း၊ အဿ-
ထိုသူတစ်ပါး၏၊ သီလာဒီနိ-သီလအစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိနာသေတုံ-ဖျက်ဆီး ခြင်းငှာ၊
သက္ခိဿတိ ကိ-စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်လော၊ တွဲ-သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကမ္မေန-
ကံကြောင့်၊ အာဂန္တာ-ဤဘဝသို့လာ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္မေနေဝ-ကံကြောင့်သာ၊
ဂမိဿသိ နန-နောက်ဘဝသို့ သွားရလိမ့်မည် မဟုတ်လော၊ ပရဿ-
သူတစ်ပါးတို့ကို၊ ကုဇ္ဈနံနာမ-စိတ်ဆိုးနေခြင်းမည်သည်၊ ဝိတစိတအင်္ဂါရ-
တတ္ထအယောသလာကဂူထာဒီနိ-ကင်းသော အလှူရှိသောမီးကျီး၊ အလွန်ပူသော
သံချောင်း၊ မစင်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ဆုပ်ကိုင်၍၊ ပရဿ-ကို၊ (ပရံ-
ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏၊) ပဟရိတုကာမတာသဒိသံ-ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏
အဖြစ်နှင့်တူသည်၊ ဟောတိ၊ ဧသောပိ-ဤသူတစ်ပါးသည်လည်း၊ တဝ-သင့်အား၊
ကုဒ္ဓေါ-သည်၊ (သမာနော၊) ကိကရိဿတိ-နည်း၊ တေ-သင်၏၊ သီလာဒီနိ၊
ဝိနာသေတုံ၊ သက္ခိဿတိ ကိ-မည်လော၊ ဧသ(ဧသော)-ဤသူတစ်ပါးသည်၊
အတ္တနော ကမ္မေန အာဂန္တာ အတ္တနော ကမ္မနေေဝ ဂမိဿတိ။

အပ္ပဋိစ္ဆိတပဟေဏကံ ဝိယ-လက်မခံအပ်သော လက်ဆောင်သည်ကဲ့သို့-
လည်းကောင်း၊ (လက်မခံအပ်သော လက်ဆောင်ကို ပေးတဲ့သူပြန်ရသကဲ့သို့
လည်းကောင်း၊) ပဋိဝါတခိတ္တရဇော ဝိယ စ-လေညာသို့ ပစ်လွှင့်အပ်သော
မြူမှုန်ဆုပ်သည်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ (မြူမှုန်ကို လက်ဖြင့်ဆုပ်၍ လေညာသို့

ဩဓိသော ၊ပေ၊ ဖရဏာဝသေန။ ။ဩဓိ-သဒ္ဓါသည် အဖို့ဘာဂ
အနက်ကိုလည်း ကောင်း၊ မရိယာဒါ(အပိုင်းအခြား)အနက်ကိုလည်းကောင်း ဟော၏။
သော-သဒ္ဓါကား တတိယာဝိဘက် အနက်ကိုဟောသော ပစ္စည်းတည်း။ ဩဓိသော-ဣတ္ထိ
ပုရိသ စသော တစ်ဖို့စီအားဖြင့်၊ ဝါ-ဣတ္ထိစသည်နှင့် ပုရိသစသည်ကို မရောက်အောင်
ပိုင်းခြားသော အားဖြင့်+ဖရဏာ-ဖြန့်ခြင်းတည်း။ ဩဓိသောဖရဏာ-ခြင်း၊ န+ဩဓိ အနောဓိ၊
အနောဓိ-သော+ဖရဏာ အနောဓိသော ဖရဏာ။ ။ ဩဓိသောတိ ဘာဂသော။-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
မဟာဋီကာ။ အနောဓိသောဖရဏာတိ(ဟူသောပါဌ်၌)ဩဓိ မရိယာဒါ၊ န+ဩဓိ အနောဓိ၊
တတော အနောဓိသော၊ အနောဓိတောတိ အတ္ထော။-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ၊ ယုဂနန္ဒဝဂ္ဂ၊
မေတ္တာကထာ အဋ္ဌကထာ။]

ပစ်လွှင့်သောအခါ ကိုယ့်အပေါ် ပြန်ရောက် သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊) ဧတသေဝ-
 ဤသူတစ်ပါး၏သာ၊ ဧသ(ဧသော)ကောဓော-ဤဒေါသသည်၊ မတ္တကေ-
 အထက်၌၊ ပတိဿတိ-ကျလတ္တံ့၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အတ္တနောစ-၏လည်းကောင်း၊
 ပရဿစ-၏ လည်းကောင်း၊ ကမ္မဿကတံ-ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတောပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ဗျာပါဒေါ
 ပဟိယတိ၊) ဥဘယကမ္မဿကတံ - ၂-ယောက်လုံး၏ ကံသာလျှင်
 မိမိဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ-ဆင်ခြင်၍၊ ပဋိသင်္ခါနေ-အသင့်အားဖြင့်
 ရှုတတ်သောဉာဏ်၌၊ ဌိတဿာပိ-တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ဗျာပါဒေါ၊
 ပဟိယတိ၊) အဿဂုတ္တ ဧတ္ထရသဒိသေ-အဿဂုတ္တထေရ်နှင့် တူကုန်သော၊
 မေတ္တာဘာဝနာရတေ-မေတ္တာဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ကုန်သော၊ ကလျာဏမိတ္တေ-
 တို့ကို၊ သေဝန္တဿာပိ-သည်လည်း၊ ဗျာပါဒေါ၊ ပဟိယတိ၊ တေန ဝုတ္တံ ၊ပေ၊
 ပဇာနာတိ။

အရတိတိ အာဒိသု-အရတိ အစရှိသော တရားတို့၌၊ အယောနိသောမနသိ-
 ကာရေန-စီးပွားချမ်းသာကိုရခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း
 ခြင်းကြောင့်၊ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ၊ ဥက္ကဏ္ဍိတတာ-အထက်၌တည်သော
 လည်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ-လည်တမော့မော့ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ပျင်းရိသူ၏
 အဖြစ်သည်၊ အရတိနာမ-မည်၏၊ ကာယလသိယတာ-ကိုယ်၏ပျင်းရိသည်၏
 အဖြစ်သည်၊ တန္နိနာမ-မည်၏၊ ကာယဝိနာမနာ-ကိုယ်ကိုအထူးထူး အပြားပြား
 ညွှတ်စေခြင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇိတာနာမ-မည်၏၊ ဘတ္တမုစ္ဆာ-ထမင်းကြောင့် ဖြစ်သော
 တွေဝေခြင်းသည်၊ ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟော-ထမင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းသည်၊
 ဘတ္တသမ္ပဒေါနာမ-မည်၏၊ စိတ္တဿ-၏၊ လိနာကာရော-တွန့်ဆုတ် သည်၏အဖြစ်
 ဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ စေတသော လိနတ္တိနာမ-မည်၏၊ ဣမေသု အရတိ
 အာဒိသု-ဤ အရတိ အစရှိသော တရားတို့၌၊ အယောနိသော မနသိကာရံ-
 ကို၊ ဗဟုလံ-စွာ၊ ပဝတ္တယတော-၌၊ ထိနမိဒ္ဓံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန-ထိုကြောင့်၊
 အတ္တိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ-ဟူ၍၊ ဘဂဝါ အာဟ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊
 အရတိ-ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား၌ မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ တန္နိ-ကိုယ်၏ပျင်းရိခြင်းသည်၊
 ဝိဇ္ဇိတာ-ကိုယ်လက်ဆန့်တန်းခြင်းသည်၊ ဘတ္တသမ္ပဒေါ-ထမင်းဆီယစ်ခြင်းသည်၊
 စေတသော-စိတ်၏၊ လိနတ္တိ-တွန့်ဆုတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ အတ္တိ၊ တတ္ထ-ထို
 အရတိ အစရှိသော တရားတို့၌ ၊ပေ၊ အာဟာရော-တည်း။]

ပန-ကား၊ အာရမ္မဓာတု အာဒိသု-အာရမ္မဓာတု အစရှိသည်တို့၌၊ [ယောနိ-
 သော မနသိကာရံ၌စပ်]၊ ယောနိသောမနသိကာရေန-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏
 အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ အဿ-ထို ထိနမိဒ္ဓကို၊ ပဟာနံ-
 ပယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ အာရမ္မဓာတု နာမ-မည်သည်၊ ပဌမာရမ္မဝီရိယံ-

ပဌမအားထုတ်ကြောင်း ဝီရိယတည်း၊ နိက္ကမဓာတု နာမ-မည်သည်၊ ကောသဇ္ဇတော -မှ၊ နိက္ကန္တတ္တာ-ထွတ်မြောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတော-ထိုအာရမ္မ ဓာတုဝီရိယထက်၊ ဗလဝတရံ-သာ၍အားရှိသော ဝီရိယတည်း၊ ပရက္ကမဓာတု နာမ-မည်သည်၊ ပရံပရံ-ထို့နောက်ထို့နောက်ဖြစ်သော၊ ဝါ-အဆင့် ဆင့်ဖြစ်သော၊ ဌာနံ-မြင့်သောအရာကို၊ အက္ကမတော-ရောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတောပိ-ထိုနိက္ကမဓာတုဝီရိယထက်လည်း၊ ဗလဝတရံ-တည်း၊ တိပွဘေဒေ-သုံးပါးအပြားရှိသော၊ ဣမသ္မိံ ဝီရိယေ-၌၊ ပေ၊ ပဟိယတိ၊ တေန၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ-ဟူ၍၊ ဘဂဝါ၊ အာဟ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အာရမ္မဓာတု-အစရှေ့ ဖျား၊ သတိထား၍၊ ကြိုးစားမပြတ်၊ အာရမ္မဓာတ်ဟူသော ဝီရိယသည်လည်း ကောင်း၊ နိက္ကမဓာတု-ကောသဇ္ဇမ္ပ၊ ထွက်မြောက်ရအောင်၊ လုံ့လမပြတ်၊ နိက္ကမ ဓာတ်ဟူသော ဝီရိယသည်လည်းကောင်း၊ ပရက္ကမဓာတု-တစ်ဆင့်တစ်ဆင့်၊ မြင့်ထက်မြင့်သို့၊ အသင့်ရောက်တတ်၊ ပရက္ကမဓာတ်ဟူသော ဝီရိယသည်လည်း ကောင်း၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုအာရမ္မဓာတ် အစရှိသောဝီရိယတို့၌၊ ပေ၊ အနာဟာရော။]

အပိစ-သေး၊ အတိဘောဇနေ-အလွန်စားခြင်း၌၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော-ထိနမိဒ္ဓ၏ အကြောင်းဟု မှတ်ယူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣရိယာပထသမ္ပရိဝတ္တနတာ-ဣရိယာ ပုထ်ကို ပြောင်းလဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အာလောကသညာ မနသိ ကာရော-အရောင်အလင်း၌ဖြစ်သော သညာနှင့်ယှဉ်သောနှလုံးသွင်းခြင်းလည်း ကောင်း၊ အဗ္ဘောကာသဝါသော-လွင်တီးခေါင်၌ နေခြင်းလည်းကောင်း၊ ကလျာဏ မိတ္တတာ၊ သပ္ပိယကထာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဆ ဓမ္မာ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့အံ့၊ အာဟရဟတ္ထက၊ ပေ၊ ဘောဇနံ-အာဟရဟတ္ထကပုဏ္ဏား၏ စားခြင်း၊ ဘုတ္တဝမိတကပုဏ္ဏား၏စားခြင်း၊ တတြဝဋ္ဋကပုဏ္ဏား၏စားခြင်း၊ အလံ သာဓူကပုဏ္ဏား၏ စားခြင်း၊ ကာကမာသကပုဏ္ဏား၏စားခြင်းမျိုးကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ-စားပြီး၍၊ ရတ္တိဌာနဒိဝါဌာနေ-ညဉ့်နေရာအရပ်၊ နေနေရာအရပ်၌၊ နိသိန္နဿ-ထိုင်လျက်၊ သမဏဓမ္မံ-ရဟန်းတရားကို၊ ကရောတော-ပြုသော ရဟန်း၏၊ ထိနမိဒ္ဓံ-သည်၊ မဟာဟတ္ထိဝိယ-ဆင်ပြောင်ကြီးသည်ကဲ့သို့၊ ဩတ္ထရန္တံ-လွှမ်းမိုးလျက်၊ အာဂစ္ဆတိ-လာတတ်၏၊ [အာဟရဟတ္ထက စသူတို့၏ စားနည်းနှင့် တကွ ပုဒ်ပြီးပုံကို အဌသာလိနိဘာသာဋီကာ နိက္ခေပကဏ္ဍ သုတ္တန္တကဒုက ဘောဇနေမတ္တညုပုဒ်အဖွင့်၌ ရှုပါ။]

ပန-ကား၊ စတုပဉ္စအာလောပ ဩကာသံ-လေးလုပ် ငါးလုပ်သောဆွမ်းလုပ် ၏တည်ရာအရပ်ကို၊ ဝါ-လေးလုပ်ငါးလုပ်သောဆွမ်းလုပ်၏ ဆန့်လောက်ရာအ ရပ်ကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ ပါနိယံ-သောက်ရေကို၊ ပိဝိတွာ-သောက်၍၊ ယာပန သီလဿ-မျှတခြင်းအလေ့ရှိသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝါ-မှာ၊ တံ-ထိုထိနမိဒ္ဓသည်၊

န ဟောတိ၊ ဣတိ-သိ၊ အတိဘောဇနေ-၌၊ နိမိတ္တံ-ကို၊ ဂဏန္တဿာပိ-ယူသော
ရဟန်းသည်လည်း၊ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ပဟိယတိ။

ယသ္မိ ဣရိယာပထေ-၌၊ ထိနမိဒ္ဓံ-သည်၊ ဩက္ကမတိ-သက်ရောက်၏၊ တ
တော-ထိုထိနမိဒ္ဓသက်ရောက်ရာဣရိယာပုထံမှ၊ အည-အခြားသောဣရိယာပုထံ
ကို၊ ပရိဝတ္တေန္တဿာပိ-ပြောင်းလွှဲသော ရဟန်းသည်လည်း၊ (ထိနမိဒ္ဓံ၊ ပဟိယတိ၊)
[လျောင်း၍နေစဉ် ထိနမိဒ္ဓသက်ရောက်လာလျှင် ထိုင်လိုက်သောအခါ ထိနမိဒ္ဓ
ပျောက်၏၊ ထိုင်၍နေစဉ် ထိနမိဒ္ဓသက်ရောက်လာလျှင် ထိုင်လိုက်သောအခါ
ထိနမိဒ္ဓပျောက်၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်သိပါ။] ရတ္တိ-ညဉ့်အခါ၌၊ စန္ဒာလောက
ဒီပါလောကဥက္ကာလောက-လရောင်၊ ဆီမီးရောင်၊ မီးရှူးရောင်တို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဒီဝါ-နေအခါ၌၊ သူရိယာလောက-နေရောင်ကိုလည်းကောင်း၊ မနသိ
ကရောန္တဿာပိ-နှလုံးသွင်းသောရဟန်းသည်လည်း၊ (ထိနမိဒ္ဓံ ပဟိယတိ၊)
အဗ္ဘောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ ဝသန္တဿာပိ-နေသောရဟန်းသည်လည်း၊ (ထိန
မိဒ္ဓံ ပဟိယတိ၊) မဟာကဿပတ္ထေရသဒိသေ-အရှင်မဟာကဿပထေရ်နှင့်တူ
ကုန်သော၊ ပဟိနထိနမိဒ္ဓေ-ပယ်အပ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ ရှိကုန်သော၊ ကလျာဏ
မိတ္တေ-ကောင်းသောမိတ်ဆွေတို့ကို၊ သေဝန္တဿာပိ-မှီဝဲသောရဟန်းသည်လည်း၊
ထိနမိဒ္ဓံ၊ ပဟိယတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းအစရှိသော ဣရိယာ
ပုထံတို့၌၊ ဓုတင်္ဂနိဿိတသပ္ပာယကထာယပိ-ဓုတင်ကိုမှီသော လျှောက်ပတ်သော
တရားစကားဖြင့်လည်း၊ (ထိနမိဒ္ဓံ) ပဟိယတိ၊ တေန ဝုတ္တံ၊ ပေ၊ ပဇာနာတိ။

စေတသော-စိတ်၏၊ အဝုပသမေ-မငြိမ်သက်ခြင်း၌၊ အယောနိသော မနသိ
ကာရေန-စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်း၏အကြောင်းမဟုတ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း
ခြင်းကြောင့်၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ-၏၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ အဝုပသမောနာမ-မည်
သည်၊ အဝုပသန္တာကာရော-မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအခြင်းအရာတည်း၊
ဇေတ-ဤစိတ်၏မငြိမ်သက်ခြင်းသည်၊ အတ္တတော-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ ဝါ-တ
ရားကိုယ်အားဖြင့်၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမေဝ-သာတည်း၊ တတ္ထ-ထိုအဝုပသမ၌၊ ပေ၊
ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ပန-ကား၊ သမာဓိသင်္ခါတေ-သမာဓိဟု ဆိုအပ်သော၊
စေတသော-၏၊ ဝုပသမေ-ငြိမ်းအေးခြင်း၌၊ ဝါ-ငြိမ်းအေးကြောင်းတရား၌၊
ယောနိသော မနသိကာရေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို၊ ပဟာနံ၊
ဟောတိ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ။

အပိစ-သေး၊ ဗဟုဿုတတာ-များသောသုတ ရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊
ပရိပုစ္ဆကတာ-အဖန်ဖန် မေးတတ်သူ၏အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဝိနယေ-
ဝိနည်းအရာ၌၊ ပကတညုတာ-သဘောကို သိသူ၏ဖြစ် လည်းကောင်း၊
ဝုဗ္ဗသေဝိတာ-သက်တော်ကြီး ဝါတော်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မှီဝဲလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်
လည်းကောင်း၊ ကလျာဏမိတ္တတာ-လည်းကောင်း၊ သပ္ပိယကတာ-လည်းကောင်း၊

ကတိ၊ ဆ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနာယ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ဟိ-ချေ၊ ဗာဟုဿစွေန-
 များသောသုတရှိသူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [ပဟိယတိ၌ စပ်၊ ဗဟုဿစွေနပိဟု ပိ
 ပါသည်ကား ပိုဟန်တူ၏၊] ဧကံ(နိကာယံ) ဝါ-နိကာယံတစ်ရပ်ကိုသော်
 လည်းကောင်း၊ ဒွေ(နိကာယေ) ဝါ-နိကာယံနှစ်ရပ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 တယော(နိကာယေ) ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စက္ကာရာ(နိကာယေ) ဝါ-
 တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စနိကာယေ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါဠိဝသေန
 စ-ပါဠိတော်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပါဠိတော်နှင့်စပ်သဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ အတ္ထဝသေန စ-အနက်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-
 အဋ္ဌကထာနှင့် စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂဏန္တဿာပိ-သင်ယူသောပုဂ္ဂိုလ်သည်
 လည်း၊ [အပိဖြင့် နောက်လာမည့် ပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာပိကိုပေါင်း၊] ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ
 ပဟိယတိ။

ကပ္ပိယာကပ္ပိယပရိပုစ္ဆဗဟုလဿာပိ-များသော အပ်သောအရာ၊ မအပ်သော
 အရာ၌ အဖန်ဖန် မေးလေ့ရှိသော ရဟန်းသည်လည်း၊ (ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ၊)
 ဝိနယပညတ္တိယံ-ဝိနည်းပညတ်တော်၌၊ စိန္တဝသီဘာဝတာယ-လေ့လာအပ်ပြီး
 သော ဝသီဘော် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပကတညူနောပိ-သဘောကိုသိသော
 ရဟန်းသည်လည်း၊ (ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ပဟိယတိ၊) ဝုဇေ-မိမိထက်ကြီးကုန်သော၊
 မဟလ္လကထေရေ-သက်တော်ကြီး၊ ဝါတော်ကြီး ထေရ်တို့ကို၊ ဥပသင်္ကမန္တဿာပိ-
 ဆည်းကပ်သောရဟန်းသည်လည်း၊ (ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ပဟိယတိ၊) [ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့
 အထဲမှ ဗဟုသုတကိုရသောကြောင့် ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို ပယ်နိုင်သည်၊] ဥပါလိ
 ဣရသဒိသေ-ကုန်သော၊ ပေ၊ ပဟိယတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-တို့၌၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယ-
 နိဿိတသပ္ပာယကထာယပိ-အပ်သော အကြောင်းအရာ၊ မအပ်သော
 အကြောင်း အရာကိုမှီသော လျောက်ပတ်သော တရားစကားဖြင့်လည်း၊
 (ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊) ပဟိယတိ၊ တေန ဝုတ္တံ၊ ပေ၊ ပဇာနာတိ။

ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယေသု-ဝိစိကိစ္ဆာ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-
 တည်တတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တို့၌၊ အယောနိသော မနသိ-
 ကာရေန-ကြောင့်၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ-၏၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဟောတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယာ ဓမ္မာ
 နာမ-တို့မည်သည်၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ-နောက်နောက် ဝိစိကိစ္ဆာ၏၊
 ကာရဏတ္တာ-အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိစိကိစ္ဆာဝ-ရှေးရှေးဝိစိကိစ္ဆာပင်တည်း၊
 တတ္ထ-ထို ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယဓမ္မတို့၌၊ ပေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပုဇ္ဇတိ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ
 အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ၊ ပန-ကား၊ ကုသလာဒိဓမ္မေသု-ကုသိုလ်
 အစရှိသော တရားတို့၌၊ ယောနိသောမနသိကာရေန-ကြောင့်၊ အဿာ-
 ထိုဝိစိကိစ္ဆာကို၊ ပဟာနံ၊ ဟောတိ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ၊ အတ္ထိ၊ ပေ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ၊
 [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကုသလာကုသလာ-ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊

(အတ္ထိ) သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ-အပြစ်ရှိကုန် အပြစ်မရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ (အတ္ထိ) ဟိန ပဏီတာ-ယုတ်ညံ့ကုန်၊ မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ (အတ္ထိ) ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိရ ဘာဂါ-မည်းညစ်သော တရားနှင့်တူသော အဖို့ရှိကုန်၊ ဖြူစင်သောတရားနှင့် တူသော အဖို့ရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ (အတ္ထိ) တတ္ထ-ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့၌ ၊ပေ၊ အာဟာရော၊]

အဝိစ-သေး၊ ဗဟုသုတတာ-လည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆကတာ-လည်းကောင်း၊ ဝိနယေ-၌၊ ပကတညူတာ-လည်းကောင်း၊ အဓိမောက္ခဗဟုလတာ- များသောဆုံး ဖြတ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကလျာဏမိတ္တတာ-လည်းကောင်း၊ သပ္ပာယ်ကထာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဆ ဓမ္မာ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဗဟုဿစွေန-များသောသုတရှိသူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [ဤ၌လည်း ပိ ပုံဟန် တူသည်၊] ဧကံ(နိကာယံ) ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပဟိယတိ၊ တိဏီ-ကုန်သော၊ ရတနာနိ-တို့ကို၊ အာရဗ္ဗ-အကြောင်းပြု၍၊ ပရိပုစ္ဆာ ဗဟုလဿာ- ပိ-များသော အဖန်ဖန်မေးခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပဟိယတိ၊) [တိဏီ ရတနာနိဟု ဆိုရခြင်း၏အကြောင်းကို နိကာ၌ကြည့်ပါ၊] ဝိနယေ-၌၊ စိက္ခဝသိဘာဝဿာပိ-လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသိဘော်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ၊) တီသု-ကုန်သော၊ ရတနေသု-တို့၌၊ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါ- သဒ္ဓါတအဓိမောက္ခဗဟုလဿာပိ- ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါဟု ဆိုအပ်သော များသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ (ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ၊) [ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်တတ်သော သဒ္ဓါကို ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါဟု ဆိုသည်၊ ဤဝိသေသနဖြင့် အဓိမောက္ခစေတသိက်ကို ကန့်သည်၊ “သဒ္ဓါဓိမောက္ခကို ယူပါ”ဟူလို၊] သဒ္ဓါဓိမုတ္တေ-ရတနာသုံးပါး၌ လွန်လွန်ကဲကဲ စွဲ၏မြဲနစ်မြဲသောသဒ္ဓါ ရှိကုန်သော၊ ဝက္ကလိတ္တေရသဒိသေ- ဝက္ကလိထေရ်နှင့်တူကုန်သော၊ ကလျာဏ- မိတ္တေ-တို့ကို၊ သေဝန္တဿာပိ- သည်လည်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပဟိယတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-တို့၌၊ တိဏ္ဏံ-ကုန်သော၊ ရတနာနံ-တို့၏၊ ဂုဏနိဿိတသပ္ပာယ်ကထာယပိ-ဂုဏ်တော်ကိုမှီသော လျောက်ပတ်သော တရားစကားဖြင့်လည်း၊ (ဝိစိကိစ္ဆာ) ပဟိယတိ၊ တေန ဝုတ္တံ၊ ၊ပေ၊ ပဇာနာတိ။

နိဝရဏပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗအဖွင့်

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗေ-၌၊ သန္တန္တိ-ကား၊ ပဋိလာဘဝသေန-ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇမာနံ-ထင်ရှားရှိသော၊ အသန္တန္တိ-ကား၊ အပုဋိလာဘဝသေန-မရခြင်း၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇမာနံ-ထင်ရှားမရှိသော၊ [သတိသမ္ပေဇ္ဈင်္ဂါ၌စပ်] ပန-ဆက်၊ ယထာစ အနုပ္ပန္နဿာတိ အာဒိသု-အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌၊ တာဝ-ဓမ္မဝိစယ

သမ္မောဇ္ဈင်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ-သော) သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ-၏၊
 [ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ ဌိစပ်] အတ္တိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ သံဝတ္တတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊
 ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဌာနိယာ-သတိသမ္မောဇ္ဈင်၏
 တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တည်တတ်သော သတိသမ္မောဇ္ဈင် ရှိကုန်
 သော၊ ဓမ္မာ အတ္တိ၊ တတ္ထ-ထိုတရားတို့၌၊ ပေ၊ အာဟာရော၊ ဘာဝနာယ-၏၊
 ပါရိပူရိယာ-ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို သတိသမ္မောဇ္ဈင်-
 ဌာနိယာ ဓမ္မာဟူသောပါ၌၌၊ သတိယေဝ-ရှေးရှေးသတိသည်ပင်၊
 သတိသမ္မောဇ္ဈင်- ဌာနိယာ-နောက်နောက် သတိသမ္မောဇ္ဈင်၏
 တည်ရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တည်တတ်သော သတိသမ္မောဇ္ဈင် ရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ-
 တို့တည်း၊ ယောနိသော မနသိကာရော-သည်၊ ဝုတ္တလက္ခဏောယေဝ-သာ၊ တံ-
 ထိုယောနိသော မနသိကာရကို၊ တတ္ထ-ထိုသတိသမ္မောဇ္ဈင်ဌာနိယ ဓမ္မတို့၌၊
 ဗဟုလံ ပဝတ္ထယတော၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အဝိစ-သေး၊ သတိသမ္ပဇဉ်-လည်းကောင်း၊ မုဋ္ဌဿတိပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ-
 ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ် လည်း
 ကောင်း၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိပုဂ္ဂလသေဝနတာ-ကပ်၍တည်သော သတိရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တဒဓိမုတ္တတာ-ထိုသတိသမ္မောဇ္ဈင်
 ဖြစ်ခြင်း၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ စတ္တာရော ဓမ္မာ၊
 သတိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ အဘိက္ကန္တာဒီသု-အဘိက္ကန္တ
 အစရှိကုန်သော၊ သတ္တသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-တို့၌၊ သတိသမ္ပဇဉေန-သတိ
 သမ္ပဇဉ်ကြောင့်၊ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ) [အဘိက္ကန္တ စသော ၇-ဌာနကို
 သီလက္ခန်ပါဠိတော် သာမညဖလသုတ်၊ သတိသမ္ပဇဉ်အခန်း၌ ကြည့်ပါ။]
 ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကသဒိသေ-ထမင်း၌ချထားအပ်သော မျက်စိရှိသော ကျီးနှင့်
 တူကုန်သော၊ မုဋ္ဌဿတိပုဂ္ဂလေ-ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊
 ပရိဝဇ္ဇနေန-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြောင့်၊ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ) [ထိုကျီးကန်း
 သည် ထမင်း၌စိတ်စွဲနေ၏၊ နောက်ကရန်သူကို သတိမထားမိ၊] တိဿဒတ္တတ္ထေရ
 အဘယတ္ထေရသဒိသေ-တိဿဒတ္တထေရ်၊ အဘယထေရ်နှင့် တူကုန်သော၊
 ဥပဋ္ဌိတဿတိပုဂ္ဂလေ-စွဲမြဲသော သတိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သေဝနေန-
 မှီဝဲခြင်းကြောင့်၊ (သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ) ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု-တို့၌၊
 သတိသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ-သတိကိုဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတာယ
 စ-ညွတ်သောစိတ်၊ ကိုင်းသောစိတ်၊ ရှိုင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊
 သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-
 အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နဿ-ဖြစ်သော၊ အဿ-ထိုသတိသမ္မောဇ္ဈင်၏၊
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန-ကြောင့်၊ ဘာဝနာ ပါရိပူရိ ဟောတိ၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ပန-ကား၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ-၏။ [ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ ဌာဝပံ] အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊
 ပေ၊ သံဝတ္ထတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ [အနက်လွယ်ပြီ] အပိစ-
 သေး၊ ပရိပုစ္ဆကတာ-အဖန်ဖန်မေးတတ်သူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊
 ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ-အဇ္ဈတ်ဗာဟိနစ်လီသော ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းမှုကိုပြခြင်း
 လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ-သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှ
 ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းလည်းကောင်း၊ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ-
 ပညာမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ-
 ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းလည်းကောင်း၊ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ-
 နက်နဲသော ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်၏အထူးအပြားကို ဆင်ခြင်ခြင်း
 လည်းကောင်း၊ တဒဓိမုတ္တတာ-ထို ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဖြစ်ခြင်း၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ
 သက်ဝင်သူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ သတ္တဓမ္မာ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ
 ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္ထန္တိ တတ္ထ-ထို ၇-နှစ်ပါးတို့တွင်၊ ပရိပုစ္ဆကတာတိ-ကား၊ ခန္ဓဓာတု၊
 ပေ၊ ဝိပဿနာနံ-ခန္ဓာ၊ ဓာတ်၊ အာယတန၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်၊ ဈာန်၊
 သမထ၊ ဝိပဿနာ၊ တရားတို့၏၊ အတ္ထသန္နိဿိတပရိပုစ္ဆာဗဟုလတာ-အနက်
 အဓိပ္ပာယ်ကိုမှီသော အကြောင်းအရာကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်း၏ များသည်၏
 အဖြစ်တည်း၊ ဝါ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မှီသော အကြောင်းအရာကို များသော
 အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း၊ [“ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်”ဟူသည်
 ခန္ဓာစသော ဓမ္မတို့ကို စိစစ်တတ်သော ဉာဏ်ပညာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာ ဓာတ်
 စသည်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုမှီသော အကြောင်းအရာကို အဖန်ဖန်
 မေးမြန်းခြင်းသည် ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၏ တိုးပွားကြောင်းဖြစ်၏။]

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာတိ-ကား၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနံ-အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌
 ဖြစ်ကုန်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနံ-ဝတ္ထုတို့၏၊ ဝိသဒဘာဝကရဏ-
 သန့်ရှင်း ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယဒါ-၌၊ အဿ-
 ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကေသနခလောမာနိ-ဆံပင်၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ အမွှေးတို့သည်၊
 ဒီယာနိ-ရှည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ သရီရံ ဝါ-ကိုယ်သည်မှုလည်း၊ ဝါ-ကိုယ်ကိုမှုလည်း၊
 ဥဿန္တ- ဒေါသဉ္ဇေဝ-များသောသလိပ်၊ သည်းခြေ၊ လေဟူသော
 အပြစ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ သေဒမလမက္ခိတဉ္ဇ-ချွေးအညစ်အကြေးတို့
 လူးအပ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ) တဒါ-၌၊ အဇ္ဈတ္တိကံ-အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌
 ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထု-ကိုယ်ဟူသော ဝတ္ထုသည်၊ အဝိသဒံ-မသန့်ရှင်းသည်၊ အပရိသုဒ္ဓံ-
 မစင်ကြယ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ကား၊ ယဒါ-၌၊ စိဝရံ-သည်၊ ဇိဏ္ဏိ-
 ဟောင်းနွမ်းသည်၊ ကိလိဌံ-ညစ်နွမ်း သည်၊ ဒုဂ္ဂန္တံ-မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်၊
 ဟောတိ၊ သေနာသနံ ဝါ-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာသည် မူလည်း၊ ဥက္ကာဝံ-
 စွန့်ပစ်အပ်သော အမှိုက်အပေါင်းရှိသည်၊ ဝါ-အမှိုက်ရှုပ်နေသည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ-
 ၌၊ ဗာဟိရံ-သော၊ ဝတ္ထု-သည်၊ အဝိသဒံ အပရိသုဒ္ဓံ၊ ဟောတိ-၏။

တသွာ-ကြောင့်၊ ကေသာဒိဆေဒနေန-ဆံပင်အစရှိသည်ကို ဖြတ်ခြင်း အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓ္မိဝိရေစနအဓောဝိရေစနာဒိဟိ-အထက်သို့ ပျို့အန်ကြောင်းဆေး၊ အောက်သို့ သက်လျှောကြောင်းဆေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သရီရသလ္လဟုကဘာဝကာရဏေန-ကိုယ်၏ ပေါ့ပါးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ လေစသော အပြစ်တို့ကို ကင်းဆိတ်အောင်ပြုခြင်းကိုဆိုလိုသည်။) ဥစ္ဆာဒနနာပနေနစ-ချွေးအစရှိသည်ကို ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထု-အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝတ္ထုကို၊ ဝိသဒ္ဓိ-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင်၊ ကာတဗ္ဗ-ပြုထိုက်၏။ သူစိကမ္မဓောဝနရဇန-ပရိဘက္ခကရဏာဒိဟိ-သင်္ကန်းချုပ်ခြင်းဟူသော အပ်အမှုကိုပြုခြင်း၊ ဖွတ်လျှော်မှုကိုပြုခြင်း၊ ဆိုးမှုကိုပြုခြင်း၊ မြေကြီးစသည်ကို ပြေပြစ်အောင်ပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဗာဟိရဝတ္ထု-ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝတ္ထုကို၊ ဝိသဒ္ဓိ-အောင်၊ ကာတဗ္ဗ-၏။ ဟိ-မှန်၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝတ္ထုသို့-သည်။ အဝိသဒေ-မသန့်ရှင်းလသော်၊ ဥပ္ပန္နေသု-ဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကေသု-တို့၌၊ ဉာဏမ္မိ-ဉာဏ်သည်လည်း၊ အဝိသဒ္ဓိ အပရိသုဒ္ဓိံ ဟောတိ၊ (ကောဝိယ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊) အပရိသုဒ္ဓိနိ-မစင်ကြယ်ကုန်သော၊ ဒီပကပလ္လကဝဋ်တေလာနိ-ဆီမီးခွက်၊ မီးစာ၊ ဆီတို့ကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဥပ္ပန္နဒီပသိခါယ-ဖြစ်သော ဆီမီးလျှော်၏။ ဩဘာသောဝိယ-မကြည်လင်သော အလင်းရောင်ကဲ့သို့တည်း၊ ပန-အနွယ်ကား၊ အဇ္ဈတ္တိက-ဗာဟိရဝတ္ထုမှ-သည်။ ဝိသဒေ-သော်၊ ဥပ္ပန္နေသု-ကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကေသု-တို့၌၊ ဉာဏမ္မိ ဝိသဒ္ဓိဟောတိ၊ (ကောဝိယ-နည်း၊) ပရိသုဒ္ဓိနိ-စင်ကြယ်ကုန်သော၊ ဒီပကပလ္လက-ဝဋ်တေလာနိ-တို့ကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဥပ္ပန္နဒီပသိခါယ-၏။ ဩဘာသောဝိယ-ကြည်လင်သော အရောင်ကဲ့သို့တည်း၊ တေန ဝုတ္တံ၊ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ၊ မေဝိစယသမ္မောဇ္ဈိယ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တတိတိ။

ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာနာမ-မည်သည်၊ သဒ္ဓါဒိနံ-ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနံ-တို့၏။ သမဘာဝကရဏံ-ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသွာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ-သည်၊ ဗလဝံ-အားကြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ ဣတရာနိ-သဒ္ဓိန္ဒြေမှ တစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်၊ မန္တာနိ-နဲ့ကုန်သည်၊ (သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့) တတော-ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိရိယန္ဒြိယံ-သည်၊ (ယုဉ်လျက်ပါနေသော ဝိရိယိန္ဒြေသည်) ပဂ္ဂဟကိစ္စံ-သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချိုးမြှောက်ခြင်းကိစ္စကို၊ (ကာတု န သက္ကောတိ) သတိန္ဒြိယံ-သည်၊ ဥပဋ္ဌာနကိစ္စံ-အာရုံ၌ကပ်၍တည်ခြင်း ကိစ္စကို၊ (ကာတု န သက္ကောတိ) သမာဓိန္ဒြိယံ-သည်၊ အဝိက္ခေပကိစ္စံ-မပျံ့လွင့်ခြင်းကိစ္စကို၊ (ကာတု န သက္ကောတိ) ပညိန္ဒြိယံ-သည်၊ ဒဿနကိစ္စံ-သိမြင်ခြင်းကိစ္စကို၊ (ကာတု န သက္ကောတိ) တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ တံ-ထိုလွန်နေသော သဒ္ဓါကို၊ [ဟာပေတဗ္ဗံ

၌စပ်၊ မွေသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဝါ-တရားသဘောကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့် သော် လည်းကောင်း၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မနသိကရောတော- နှလုံးသွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (တံ-ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေသည်၊) ဗလဝံ-အားရှိသည်၊ ဇာတံ- ဖြစ်၏၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အမနသိကာရေန ဝါ-နှလုံးမသွင်းခြင်း အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဟာပေတဗ္ဗံ-လျော့စေထိုက်၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤသို့ လွန်နေသောသဒ္ဓါကို လျော့စေရာ၌၊ ဝတ္တလိတ္ထေရဝတ္ထု-သည်၊ နိဒဿနံ- ညွှန်ပြ ကြောင်း ဥဒါဟရုဏ်တည်း၊ [ဝတ္တလိတ္ထေရဝတ္ထုသည် မွေပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဘိက္ခု ဝဂ်၌ ပါ၏။]

ပန-ကား၊ ဝီရိယိန္ဒြိယံ-သည်၊ ဗလဝံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ အထ-ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ-သည်၊ အဓိမောက္ခကိစ္စံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စကို၊ ကာတံ၊ နေဝ သက္ကောတိ၊ ဣတရာနိ-သဒ္ဓိန္ဒြေမှတစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်၊ ဣတရကိစ္စဘေဒံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိစ္စမှ တစ်ပါးသောကိစ္စ အထူးအပြားကို၊ ကာတံ၊ န (သက္ကောန္တိ) တသွာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုဝီရိယိန္ဒြေကို၊ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ- ပဿဒ္ဓိအစရှိ သည်တို့ကို ပွားစေခြင်းအားဖြင့်၊ ဟာပေတဗ္ဗံ-၏၊ တတြာပိ- ထိုသို့လျော့စေရာ ၌လည်း၊ သောဏတ္ထေရဝတ္ထု-ကို၊ ဒဿေတဗ္ဗံ-ပြထိုက်၏၊ [သောဏတ္ထေရ ဝတ္ထု သည် ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ၊ စမ္ပက္ခန္ဓကဋ္ဌိ ပါ၏။] ဧဝံ-လျှင်၊ သေသေသုပိ-ကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့တွင်လည်း၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသောဣန္ဒြေ၏၊ ဗလဝဘာဝေ-အားကြီး သည်၏အဖြစ်သည်၊ သတိ-သော်၊ ဣတရေသံ- အခြားသောဣန္ဒြေတို့၏၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကိစ္စေသု-တို့၌၊ အသမတ္တတာ- မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဣန္ဒြေတို့တွင်၊ ဝိသေသတော-အားဖြင့်၊ သဒ္ဓါပညာနံ- သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေတို့၏လည်းကောင်း၊ သမာဓိဝီရိယာနဉ္စ-သမာဓိန္ဒြေ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ တို့၏လည်းကောင်း၊ သမတံ-ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပသံသန္တိ-ခိုးမွမ်းကြကုန်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိယသွာ-ကြောင့်၊ ဗလဝသဒ္ဓေါ-အားကြီးသော သဒ္ဓါရှိသော၊ မန္တပညော-နဲ့သော ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မုဒ္ဒပ္ပသန္နော-ဉာဏ်မရှိသည် ဖြစ်၍၊

မုဒ္ဒပ္ပသန္နော။ ။ သက္ကတ၌ မုဂ္ဂသည် ပါဠိ၌ မုဒ္ဒဟု ဖြစ်၏၊ မုဟဓာတ်မှ ဖြစ် သောကြောင့်“တွေဝေသူ၊ ညံ့ဖျင်းသူ၊ ဉာဏ်နည်းသူ”ဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ မုဒ္ဒေါ-ညံ့ဖျင်း သည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍+ပသန္နော၊ ကြည်ညိုထိုက်သူ မဟုတ်ပါဘဲ ကြည်ညိုသူတည်း၊ မုဒ္ဒပ္ပသန္နော-သူ၊ [ယော ဗလဝတိယာ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော၊ အဝိသဒဉာဏော (သန့်ရှင်းသောဉာဏ်ကား မရှိ၊) သော မုဒ္ဒပ္ပသန္နော ဟောတိ၊ န အဝေစ္စပ္ပသန္နော-ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသူ မဟုတ်၊ တထာ ဟိ အဝတ္ထုသ္မိံ (ကြည်ညိုဖွယ် မဟုတ်သူ၌) ပသီဒတိ၊ သေယျထာပိ တိတ္ထိယာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့က သူတို့၏ ဆရာတွေကို ကြည်ညိုနေကြသကဲ့သို့တည်း၊ --ဧကင်္ဂုတ္တရမိကာ။

|

ကြည်ညိုတတ်သူသည်။ ဟောတိ-၏။ အဝတ္ထုသို့-ကြည်ညိုစရာ မဟုတ်သော
 ဝတ္ထု။ ပသီဒတိ-ကြည်ညိုတတ်၏။ ဗလဝပညော-အားကြီးသောပညာရှိသော၊
 မန္တသဒ္ဓေါ-နံသောသဒ္ဓါရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေရာဋိကပက္ခ-ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲ
 သူ၏ အဖို့သို့၊ ဘဇတိ-ကပ်ရောက်တတ်၏။ (ကော ဝိယ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊)
 ဘေသဇ္ဇသမုဋိတော-ဆေးမှားကြောင့်ထကြွဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ရောဂေါ-ရောဂါ
 သည်။ အတေကိစ္ဆော-ဆေးကုခြင်းငှာမထိုက်သည်။ ဝါ-ကုစားဖို့ရန် မလွယ်
 ကူသည်။ ဟောတိဝိယ-ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေနေဝ-စိတ်ဖြစ်ကာမျှ
 ဖြင့်ပင်၊ ကုသလံ-သည်။ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ အတိဓာဝိတွာ-လွန်အောင်ပြေး
 သွား၍၊ (ရပ်သင့်သော အပိုင်းအခြား၌ မရပ်ဘဲလွန်သွား၍၊) ဒါနာဒိနိ-ဒါနအစရှိ
 ကုန်သော၊ ပုညာနိ-ကောင်းမှုတို့ကို၊ အကရောန္တော-မပြုဘဲ၊ နိရယေ-ငရဲ၌၊
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ရတတ်၏။ ပန-အနွယ်ကား၊ ဥဘိန္တံ-သဒ္ဓါ ပညာနှစ်ပါးတို့၏၊ သမ-
 တာယ-ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝတ္ထုသို့ယေဝ-ကြည်ညိုထိုက်သောဝတ္ထု
 ၌သာ၊ ပသီဒတိ-၏။

ပန-ကား၊ ဗလဝသမာဓိ-အားကြီးသောသမာဓိရှိသော၊ မန္တဝီရိယံ-နံသော
 ဝီရိယရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သမာဓိဿ-သမာဓိ၏၊ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ-ကောသဇ္ဇအဖို့
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကောသဇ္ဇ-ကောသဇ္ဇသည်။ အဓိဘဝတိ-လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်၏။
 ဗလဝဝီရိယံ-အားကြီးသောဝီရိယရှိသော၊ မန္တသမာဓိ-နံသောသမာဓိရှိသောပုဂ္ဂိုလ်
 ကို၊ ဝီရိယဿ-၏၊ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ-ဥဒ္ဓစ္စအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓစ္စံ-ဥဒ္ဓစ္စ
 သည်။ အဓိဘဝတိ၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုရည်ရွယ်၍ “သမာဓိလွန်တော့ ကောသဇ္ဇ၊
 ဝီရိယလွန်တော့ ဥဒ္ဓစ္စ”ဟုပြောကြသည်၊] ပန-အနွယ်ကား၊ ဝီရိယေန-နှင့်၊
 သံယောဇိ-တော-ယှဉ်စေအပ်သော၊ သမာဓိ-သည်။ ကောသဇ္ဇေ-၌၊ ပတိတု-
 ကျခြင်းငှာ၊

ကေရာဋိကပက္ခ ဘဇတိ။ ။ ကေရာဋိကပက္ခသို့
 ဝင်ပုံကိုပြလို၍ “စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထေ နေဝ”စသည်ကို မိန့်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကား
 အဘိဓမ္မာသဘောကို နည်းနည်းပါးပါးလိုက်စား ဖူး၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းဆောက်ရာ၌
 ကုန်သောငွေသည် နောက်ဘဝ၌အကျိုးပေးသည် မဟုတ်၊
 စေတနာကသာအကျိုးပေးသည်ဟု အမှန်အတိုင်းယူဆ၍ သူကိုယ်တိုင်က မည်သည့် ဒါန
 သီလစသောကုသိုလ်ကိုမျှ ထိထိရောက်ရောက်မလုပ်၊ စိတ်ကူးဖြင့်ကျောင်းဆောက်နေ၏။
 စိတ်ကူးဖြင့် ဥပုသ်စောင့်နေ၏။ အခြားပုညကြိယာဝတ္ထုတို့ကိုလည်း စိတ်ကူးဖြင့်ချည်းပြုနေ၏။
 တကယ်လုပ်ဖို့ရန် တိုက်တွန်းသောအခါ “ကုသိုလ်ဆိုတာ စိတ်စေတနာသာ
 လိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။ သူများလှူသည်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာမုခေါ်လျှင်လဲ
 ကုသိုလ်ရတာပါပဲ”ဟုပြော၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်
 ဆေးမှားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါသည် ကုစား၍မလွယ်သကဲ့သို့၊
 ထိထိရောက်ရောက်ကုသိုလ်ပြုခြင်းမှသာ (၇) မြှော့မြှောက်လွယ်၊ ထိုသို့ကုသိုလ်မရှိရကား
 သူတစ်ပါးကို ကဲ့ရဲ့သော အကုသိုလ်တွေနှင့် မိမိကိုအထင်ကြီးသော အကုသိုလ်တွေ
 တိုးပွား၍ ငရဲ၌လား ရတတ်လေသတည်း။

ဝါ-ကျခွင့်ကို၊ နလဘတိ၊ သမာဓိနာ-နှင့်၊ သံယောဇိတံ-သော၊ ဝီရိယံ-သည်၊ ဥဒ္ဓစ္စေ-၌၊ ပတိတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ကို၊ န လဘတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဒုဘယမ္ပိ-ထိုဝီရိယ သမာဓိနှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ သမံ-ညီမျှအောင်၊ ကာတဗ္ဗံ-၏။

ဟိ-အကျိုးကား၊ ဥဘယသမတာယ-ဝီရိယ သမာဓိနှစ်ပါးစုံ၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (သတိ-သော်၊) အပ္ပနာ-သည်၊ ဟောတိ၊ အပိစ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏၊ သမာဓိကမ္မိကဿ-သမာဓိအလုပ်ရှိသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဗလ-ဝတီဝိ-အားကြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ သဒ္ဓါ-သည်၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သော-ထိုသဒ္ဓါအားကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သဒ္ဓဟန္တော-ယုံကြည်လျက်၊ ဩကပ္ပေန္တော-သက်ဝင်လျက်၊ အပ္ပနံ-သို့၊ ပါပုဏတိ-ရောက်လတ္တံ့။

ပန-ဆက်၊ သမာဓိပညာသု-တို့တွင်၊ သမာဓိကမ္မိကဿ-၏၊ ဧကဂ္ဂတာ-သည်၊ ဗလဝတီ-အားရှိသည်၊ (သမာနာ-သော်၊) ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဧကဂ္ဂတာအားရှိလသော်၊ သော-ထိုသမာဓိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အပ္ပနံ -သို့၊ ပါပုဏတိ၊ ဝိပဿနာကမ္မိကဿ- ဝိပဿနာအလုပ်ရှိသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပညာ-သည်၊ ဗလဝတီ-သည်၊ (သမာနာ) ဝဇ္ဇတိ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပညာအားရှိလသော်၊ သော-ထိုဝိပဿနာကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လက္ခဏပုဂ္ဂိုလ်- အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းသို့၊ ပါပုဏတိ၊ ပန-ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သမ္ဘဝနာကား၊ ဥဘန္တံ-သမာဓိပညာ၂-ပါးစုံတို့၏၊ သမတာယ- ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်သည်၊ (သတိ) အပ္ပနာ-သည်၊ ဟောတိယေဝ-ဖြစ်တော့ သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ သတိ-သတိသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌၊ ဗလဝတီ-သည်၊ (သမာနာ၊) ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သတိ-သည်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ-ဥဒ္ဓစ္စအဖို့၌ဖြစ်ကုန်သော၊ သဒ္ဓါဝီရိယပညာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဥဒ္ဓစ္စပါတကော-ဥဒ္ဓစ္စ၌ကျရောက်ခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ကောသဇ္ဇပက္ခိကေန-ကောသဇ္ဇအဖို့၌ဖြစ်သော၊ သမာဓိနာ-ကြောင့်၊ ကောသဇ္ဇ ပါတတော စ-ကောသဇ္ဇ၌ကျရောက်ခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ရက္ခတိ-စောင့်ရှောက် ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သာ-ထိုသတိကို၊ သဗ္ဗဗျဉ္ဇနေသု-အလုံးစုံသောဟင်းကောင်း ဟင်းလျာတို့၌၊ လောဏဓူပနံ-ဆား၊ ကရဝေ၊ ဇီယာ၊ မဆလာ စသောအထုံကို၊ (ဣန္ဒြိယဗ္ဗ)ဝိယ-အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗရာဇကိစ္စေသု-အလုံးစုံ သော မင်း၏ကိစ္စတို့၌၊ သဗ္ဗကမ္မိကအမစ္စော-အလုံးစုံသောအမှု၌ ကျွမ်းကျင်သော အမတ်ကြီးကို၊ (ဣန္ဒြိယဗ္ဗ)ဝိယစ-အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (တထာ-တူ) သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌၊ ဣန္ဒြိယဗ္ဗ-၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ သတိစ ပန |ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ (အာစရိယော-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာသည်၊) အာဟ၊ [သတိ စ ပန-သတိကိုကား၊ သဗ္ဗတ္ထိကာ-အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌ အလိုရှိထိုက်၏

ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ကိ ကာရဏာ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊
(သဗ္ဗတ္ထိကာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ-နည်း) ဟိယသွာ-ကြောင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊
သတိပဋိသရဏံ-သတိဟူသော လဲလျောင်းရာရှိသည်လည်းကောင်း၊ သတိ-သည်၊
အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ စ-စောင့်ရှောက်တတ်သော တရားဟု ယောဂီတို့ဉာဏ်အား
ရှေးရှုထင်လာသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ-၏) သတိယာ-နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊
စိတ္တဿ-ကို၊ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟော-ချီးမြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ၊ (တသ္မာ
သဗ္ဗတ္ထိကာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ)။

ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ နာမ-မည်သည်၊ ခန္ဓာဒိဘေဒေ-ခန္ဓာအစရှိသော
အပြား၌၊ အနောဂါဠပညာနံ-သက်ဝင်သော ပညာမရှိကုန်သော၊ ဒုဗ္ဗေဓပုဂ္ဂလာနံ-
ပညာမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အာရဏာ-စွာ၊ ပရိဝဇ္ဇနံ-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း၊
ပညာဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ နာမ-မည်သည်၊ သမပညာသလက္ခဏပရိဂ္ဂဟိကာယ-
အတိကျ ၅၀-သော လက္ခဏာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော၊ ဥဒယဗ္ဗယပညာယ-
အဖြစ်အပျက်ကို သိတတ်သောပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတပုဂ္ဂလသေဝနာ-ပြည့်
စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းတည်း၊ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ နာမ-မည်သည်၊
ဂမ္ဘီရေသု-နက်နဲကုန်သော၊ ခန္ဓာဒိသု-ခန္ဓာအစရှိသောတရားတို့၌၊ ပဝတ္ထာယ-
ဖြစ်သော၊ ဂမ္ဘီရပညာယ-နက်နဲသောပညာ၏၊ ပဘေဒပစ္စဝေက္ခဏာ-အထူးအ
ပြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း၊ [ဂမ္ဘီရဉာဏကို ဂမ္ဘီရပညာယဟု ဖွင့်၍၊ စရိယကို
ပဘေဒဟု ဖွင့်၏၊ “ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ-နက်နဲသောခန္ဓာ အစရှိသည်
တို့၌ဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြစ်ပုံအထူးအပြားကို ဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း”ဟု ပေးပါ။]
တဒဓိမုတ္တတာနာမ-မည်သည်၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-တို့၌၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ
သမုဋ္ဌာပနတ္ထံ-ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရ
စိတ္တတာ-ညွတ်ယိမ်း ကိုင်းရှိုင်းသောစိတ်ရှိသူ၏အဖြစ်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-
သို့၊ ဥပ္ပန္နဿ-သော၊ အဿ-ထို ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန-
ကြောင့်၊ ဘာဝနာပါရိပူရိ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ပဇာနာတိ။

ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ-၏၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ပဇာနာတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ
သို့၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဟောတိ-၏၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ အပါယဘယ-
ပစ္စဝေက္ခဏတာ-အပါယ်ဘေးကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊
[ယောဇနာ၌ ပစ္စဝေက္ခဏတိတိ ပစ္စဝေက္ခဏောဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၏၊ စဉ်းစားပါ။]
အာနိသံသဒဿာဝိတာ-ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၏အကျိုးကို ရှုလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်လည်း
ကောင်း၊ ဂမနဝိထိပစ္စဝေက္ခဏတာ-သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ မဟာသာဝကတို့
သည် သွားအပ်သောလမ်းကို ဆင်ခြင်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊
ပိတ္တပါတာပစာယနတာ-ဆွမ်းကိုအတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်း

ကောင်း၊ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ-အမွေခံအဖြစ်၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သတ္တုမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ-ဆရာဖြစ်တော် မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ-အမျိုးဇာတ်၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သဗြဟ္မစရိယ-မဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏတာ-သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ-ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာ-အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တဒဓိမုတ္တတာ-ထိုဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကုတိ-သို့၊ ကောဒသဓမ္မော၊ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

တတ္ထ-ထိုတစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့တွင်၊ [အပါယဘယံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ စ-စသည်၌စပ်၊] နိရယေသု-ငရဲတို့၌၊ ပဉ္စဝိဗေဒနန္တကမ္မကာရဏတော-၅-ပါးအပြားရှိသော နောင်ဖွဲ့မှုဟူသော ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရာအခါမှ၊ [ကာရဏသဒ္ဓါသည် ညှဉ်းဆဲခြင်းအနက်ကိုဟော၏၊ ပဉ္စဝိဗေဒနန္တကမ္မကို အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ တိကနိပါတ် , ပဌမပဏ္ဏာသက, ဒေဝဒူတဝဂ်, ဒေဝဒူတသုတ်၌ ရှုပါ။] ပဌာယ-၍၊ မဟာဒုက္ခံ-ကြီးစွာသော ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝနကာလေပိ-ခံစားရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာနယောနိယံ-တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပေါင်းစုရာအမျိုး၌၊ ဇာလက္ခိပကုမိနာဒိဟိ-ပိုက်ကွန်ပစ်ခြင်း၊ မြူးချခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂဟိတကာလေပိ-ဖမ်းယူအပ်ရာအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ပါဇနကဏ္ဍကာဒိပ္ပဟာရဝိတုန္တဿ-နှင်တံ, သံဆူး အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပုတ်ခတ်အပ်, ထိုးဆွဲအပ်သော တိရစ္ဆာန်၏၊ သကဋဝဟနာဒိကာလေပိ-လှည်းကို ဆောင်ရရာအစရှိသော အခါ၌လည်းကောင်း၊ ပေတ္တိဝိသယေ-ပြိတ္တာတို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်၌၊ ဝါ-ပြိတ္တာဘုံ၌၊ အနေကာနိပိ ဝဿသဟဿာနိ-များစွာသော နှစ်ပေါင်းအထောင်တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရမ္ပိ-နှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏တစ်ခုသောအကြားပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ခုပ္ပိပါသာဟိ-ဆာလောင်ခြင်း, မွတ် သိပ်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ အာတုရီဘူတကာလေပိ-နာကျင်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်ရာ အခါ၌လည်းကောင်း၊ ကာလကဉ္စိကအသုရေသု-ကာလကဉ္စိကအသုရာတို့၌၊ သဌိဟတ္ထ အသီတိဟတ္ထ ပွမာဏေန-အတောင်ခြောက်ဆယ်, အတောင်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရည်ရှိသော၊ အဌိစမ္မမတ္ထေနဝ-အရိုးအရေမျှသာ ရှိသော၊ အတ္တဘာဝေန-အတ္တဘောဖြင့်၊ ဝါတာတပါဒိဒုက္ခာနုဘဝနကာလေပိ-လေ, နေပူ အစရှိသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ခံစားရရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ-ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို၊ ဥပ္ပါဒေတုံ-ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ ဘိက္ခု-အမောင်ရဟန်း၊ အယမေဝ-ဤ လူစင်စစ်၌ ရဟန်းဖြစ်ခဲ့ကံ အခါသည်သာ၊ တေ-သင်၏၊

ဝိရိယကရဏာယ-ဝိရိယကိုပြုခြင်း၏။ ကာလော-အခါကောင်းတည်း။ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့။ အပါယဘယံ-ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈဂေါ-သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကုသိတေန-ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာ-ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားတို့သည်။ ဝါ-ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားတို့ကို၊ လဒ္ဓါ-ရခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်းကုန်၊ အာရဒ္ဓဝိရိယေန-အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ၊ (နဝလောကုတ္တရဓမ္မာ-ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားတို့သည်။ လဒ္ဓါ-ရခြင်းငှာ၊) သက္ကာ-တတ်ကောင်းကုန်၏။ အယံ အာနိသံသော-ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို ရခြင်းဟူသော ဤအကျိုးသည်။ ဝိရိယဿ-ဝိရိယ၏။ (အာနိသံသော-အကျိုးတည်း။) ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့။ အာနိသံသဒဿာဝိနောပိ-ဝိရိယ၏အကျိုးကို ရှုလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈဂေါ-သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓမဟာသာဝကေ-ဟေဝ-အလုံးစုံသောသဗ္ဗညူဘုရားရှင် အလုံးစုံသောပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အလုံးစုံသော မဟာသာဝကတို့သည်သာ၊ ဂတမဂ္ဂေါ-သွားအပ်ပြီးသောလမ်းကို၊ တေ-သင်သည်။ ဂန္တဗ္ဗော-သွားထိုက်၏။ သော စ-ထိုလမ်းကိုလည်း။ ကုသိတေန-ပျင်းရိသူသည်။ ဂန္တံ-သွားခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း။ ဣတိဧဝံ-ဤသို့။ ဂမနဝီရိယံ-သွားအပ်သွားထိုက်သောလမ်းကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈဂေါ-သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။

ယေ-အကြင်လူတို့သည်။ တံ-သင်ကို၊ ပိဏ္ဏပါတာဒီဟိ-ဆွမ်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ-ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ ဣမေ မနုဿာ-ဤလူတို့သည်။ တေ-သင်၏။ နေဝ ဉာတကာ-ဆွေမျိုးတို့မဟုတ်ကုန်၊ န ဒါသကမ္မကရာ-ကျွန်အလုပ်သမားတို့ မဟုတ်ကုန်၊ တံ-သင်ကို၊ နိဿာယ-၍၊ ဇီဝိဿာမ-အသက်မွေးကုန်အံ့။ ဣတိပိ-ဤသို့ကြံ၍လည်း။ တေ-အား၊ ပဏီတာနိ-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ပိဏ္ဏပါတာဒီနိ-ဆွမ်းအစရှိသည်တို့ကို၊ န ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်သည်မဟုတ်၊ အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ အတ္တနော-မိမိ၏ ကာရာနံ-ပြုအပ်သောကောင်းမှုတို့၏။ မဟပ္ပလတံ-များသောအကျိုးရှိကုန်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စာသိသမာနာ-တောင့်တကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်၏။ သတ္တာရာပိ-မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အယံ-ဤ ငါ၏သားတော်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ ဣမေ ပစ္စေယေ-ဤပစ္စည်းတို့ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ-ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ပြီး၍၊ ကာယဒိဋ္ဌိဗဟုလော-များသောကိုယ်၏ ခိုင်ခံ့ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ) သုခံ-ချမ်းသာစွာ၊ ဝိဟရိဿတိ-နေနိုင်လိမ့်မည်။ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့လည်း။ သမ္မဿတာ-ကောင်းစွာမြင်တော်

မူသည်၊ (ဟုတွာ) တုယံ-သင့်အား၊ ပစ္စယာ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ န အနုညာတာ-ခွင့်ပြု
တော်မူအပ်ကုန်သည်မဟုတ်။

အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ အယံ-ဤ ငါ၏သားတော်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်
ဣမေ-ဤပစ္စည်းတို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇမာနော-သုံးဆောင်လျက်၊ သမဏဓမ္မ-ရဟန်း
တရားကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော-ဝဋ်ဆင်းရဲမှ၊ မုစ္ဆိဿတိ-လွတ်မြောက်လိမ့်မည်၊
ဣတိ-ဤသို့၊ (သမ္မဿတာ-ကောင်းစွာမြင်တော်မူသည်၊ ဟုတွာ) တေ-သင့်အား၊
ပစ္စယာ-တို့ကို၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ သောတံ-ထိုသင်သည်၊ ဒါနိ-
၌၊ ကုသိတော-ပျင်းရိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တော-နေလသော်၊ တံ ပိဏ္ဍပါတ်-
ထို ဆွမ်းကို၊ ဝါ-ထိုဆွမ်းကိုမှတ်သား၍ လေးပါးသောပစ္စည်းကို၊ န အပစာယိဿတိ-
အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၊ အာရဒ္ဓဝီရိယဿေဝ-အားထုတ်
အပ်သော ဝီရိယရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏သာ၊ ပိဏ္ဍပါတာပစာယနံနာမ-ဆွမ်းကိုအတုံ့
ပြန်၍ ပူဇော်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ပိဏ္ဍပါတာပစာယနံ-ဆွမ်းကို
အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ခြင်းကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊
(ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (ကဿဝိယ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ကဲ့သို့နည်း၊)
မဟာမိတ္တထွေရဿဝိယ-မဟာမိတ္တထေရ်၏ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ-ချဲ့၊ ထေရော-မဟာမိတ္တထေရ်သည်၊ ကဿကလေဏေနာမ-ကဿက
လိုက်မည်သောအရပ်၌၊ ပဋိဝသတိ-နေ၏၊ တဿစ-ထို မဟာမိတ္တထေရ်၏လည်း၊
ဂေါစရဂါမေ-ဆွမ်းခံရွာ၌၊ ဧကာ-တစ်ယောက်သော၊ မဟာဥပါသိကာ-ဥပါသိ
ကာမကြီးသည်၊ ထေရံ-ကို၊ ပုတ္တံ-သားကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ပဋိဇ္ဇေတိ-ပြုစုလုပ်
ကျွေး၏၊ သာ-ထိုဥပါသိကာမကြီးသည်၊ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့သ၌၊ အရည-
တောသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားခါနီးလသော်၊ ဓိတရံ-သွီးကို၊ အာဟ-ပြောပြ၊ (ကိ-နည်း၊)
အမ္မ-ချစ်သွီး၊ အသုကသ္မိံ-ဌာနေ-ထိုမည်သောအရပ်၌၊ ပုရာဏတဏှုလာ-
အဟောင်းဖြစ်သော ဆန်တို့သည်၊ (နှစ်ချို့ဆန်တို့သည်၊) အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊
အသုကသ္မိံ (ဌာနေ)-၌၊ ခိရံ-နို့ရည်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏၊) အသုကသ္မိံ (ဌာနေ)-၌၊
သပ္ပိ-ထောပတ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) အသုကသ္မိံ (ဌာနေ)-၌၊ ဖာဏိတံ-တင်လဲသည်၊
(အတ္ထိ၊) တဝ-သင်ချစ်သွီး၏၊ ဘာတိကဿ-မောင်တော်ဖြစ်သော၊ အယုမိတ္တဿ-
အယုမိတ္တထေရ်၏၊ အာဂတကာလေ-ကြွလာရာ အခါ၌၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊ ပစိတွာ-
ချက်၍၊ ခီရသပ္ပိဖာဏိတေဟိ-နို့ရည်၊ ထောပတ်၊ တင်လဲတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊
ဒေဟိ-လှူလိုက်လော့၊ တုဉ္ဇေ-သင်ချစ်သွီးသည်လည်း၊ ဘုဉ္ဇေယျာသိ-စားလော့၊
ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ၊) အမ္မ-မိခင်၊ တံ ပန-အသင်မိခင်သည်ကား၊ ကိ-အဘယ်ကို၊
ဘုဉ္ဇိဿသိ-စားလတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ အဟံ ပန-ငါသည်ကား၊ ဟိယျော-
ယမန်နေက၊ (မနေ့ညနေက၊) ပက္ကံ-ချက်အပ်ပြီးသော၊ ပါရိဝါသိကဘတ္တံ-

တစ်ညဉ့်ပတ်လုံး တည်နေစေအပ်ပြီးသော ထမင်းကြမ်းကို၊ [ရှေ့နိဿယ၌ “သိုး
လေပြီးသော ထမင်းကို”ဟု ပေး၏။] ကဋ္ဌိယေန-ပုန်းရည်နှင့်တကွ၊ ဘုတ္တာ-
စားပြီးသည်၊ အမှီ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အမ္မ-မိခင်၊ ဒိဝါ-နေ့၌၊ ကိ-ကို၊
ဘုဋ္ဌိဿသိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ အမ္မ-ချစ်သိုး၊ သာကပဏ္ဏံ-ဟင်းရွက်ကို၊
ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ ကဏတဏှာလေဟိ-ကျိုးပြတ်သောဆန်တို့ဖြင့်၊ ဝါ-
ဆန်ကွဲတို့ဖြင့်၊ အမ္မိလယာဂုံ-ချဉ်သောယာဂုကို၊ ဝါ-ဗျူးစပ်ယာဂုကို၊ ပစိတွာ-ကျို၍၊
ဌပေဟိ-ထားလိုက်လော့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

ထေရော-အယုမိတ္တထေရ်သည်၊ စီဝရံ-ကို၊ ပါရပိတွာ-ရုံ၍၊ ပတ္တံ-ကို၊
နီဟရန္တောဝ-သပိတ်အိတ်မှ ထုတ်စဉ်ပင်၊ တံ သဒ္ဓံ-ထို မှာနေသောအသံကို၊
သုတွာ-ကြားရ၍၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဩဝဒိ-ဆုံးမပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) မဟာဥပါသိကာ-
သည်၊ ကဋ္ဌိယေန-ပုန်းရည်ဖြင့်၊ ပါရိဝါသိကဘတ္တံ-တစ်ညဉ့်ပတ်လုံးတည်နေစေ
အပ်ပြီးသော ထမင်းကြမ်းကို၊ ဘုဋ္ဌိ ကိရ-စားသတဲ့၊ ဒိဝါပိ-နေ့အခါ၌လည်း၊
ကဏပဏ္ဏမ္မိလယာဂုံ-ဆန်ကွဲ၊ ဟင်းရွက်တို့ဖြင့် ကျိုချက်အပ်သော ချဉ်သော
ယာဂုကို၊ ဝါ-ဗျူးစပ်ယာဂုကို၊ ဘုဋ္ဌိဿတိ ကိရ-စားလတ္တံ့တဲ့၊ တုယံ-သင်၏၊
အတ္တာယ ပန-အကျိုးငှာကား၊ ပုရာဏတဏှာလာဒီနိ-အဟောင်းဖြစ်သော
ဆန်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝါ-နှစ်ချို့ဆန်အစရှိသည်တို့ကို၊ အာစိက္ခတိ-ပြောနေ၏၊
တံ-သင့်ကို၊ နိဿာယ ပန-မှီ၍ကား၊ ဧသာ-ဤဥပါသိကာမကြီးသည်၊ ခေတ္တံ-
လယ်ကို၊ နေဝ (ပစ္စာသီသတိ-တောင့်တသည် မဟုတ်၊) ဝတ္ထု-ယာကို၊ န
(ပစ္စာသီသတိ၊) ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ န (ပစ္စာသီသတိ) ဝတ္တံ-အဝတ်ကို၊ န
ပစ္စာသီသတိ၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ တိဿော-သုံးပါးကုန်သော၊ သမ္ပတ္တိယော-
မနုဿသမ္ပတ္တိ၊ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ၊ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတို့ကို၊ ပတ္ထယမာနာ-တောင့်တလျက်၊
ဒေတိ-လှူရ၏၊ တွံ-သင်သည်၊ ဧတိဿာ-ဤဥပါသိကာမကြီးအား၊
တာသမ္ပတ္တိယော-ထိုသမ္ပတ္တိတို့ကို၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ သက္ခိဿသိ-စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော၊ န
သက္ခိဿသိ-စွမ်းနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ [ဤနေရာ၌ “ဣတိ”မပါသင့်။]

ပန-ဆက်၊ အယံ ပိဏ္ဏပါတော-ဤဆွမ်းကို၊ တယာ-သင်သည်၊ သရာဂေန-
ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သဒေါသေန-ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သမောဟေန-
မောဟနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဘုဋ္ဌိတုံ-စားခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊
(တစ်နည်း) နသက္ကာ ဘုဋ္ဌိတုံ-မစားကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အတ္တာနံ-ကို၊ ဩဝဒိ-
ပြီ) ဣတိ-ဤသို့ဆုံးမပြီး၍၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ထဝိကာယ-သပိတ်အိတ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ-
ပြန်ထည့်၍၊ ဂဏ္ဌိကံ-တပ်ပြီးသော အနားပတ်သီးကို၊ မုတ္တိတွာ-ဖြေ၍၊ နိဝတ္တိတွာ-
ပြန်နှစ်၍၊ ကဿကလေဏမေဝ-သို့သာ၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟေဋ္ဌာမဉ္ဇေ-
ညောင်စောင်းအောက်၌လည်းကောင်း၊ စီဝရံ-သင်္ကန်းကို၊ စီဝရံသေ-သင်္ကန်းတန်း
ဝါး၌လည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ-ထားပြီး၍၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊

အပါပုဏ်တွာ-မရောက်မူ၍၊ ဝါ-မရောက်မချင်း၊ န နိက္ခမိဿာမိ-မထွက်တော့အံ့၊
ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိရိယံ-ဝိရိယကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-ဆောက်တည်၍၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ၊
ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး၊ အပ္ပမတ္တော-မမေ့မလျော့သည်၊ ဟုတွာ-၍၊
နိဝုတ္တဘိက္ခု-နေသောရဟန်းသည်၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ဝဇေတွာ-တိုးပွားစေ၍၊
ပုရေဘတ္တမေဝ-ဆွမ်း၏ရှေ့အဖို့၌ပင်၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ ပတွာ-ရောက်၍၊
ဝိကသမာနံ-ပွင့်သော၊ ပဒုမံ ဣဝ-ပဒုမာကြာကဲ့သို့၊ မဟာဒီဏာသဝေါ-မြတ်သော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဟုတွာ) သိတံ-ပြီးမှုကို၊ ကရောန္တောဝ-ပြုလျက်သာ၊ နိသီဒိ-
ထိုင်နေပြီ။

လေဏဒွါရေ-လိုဏ်တံခါးအနီး၌၊ ရုက္ခမ္ပိ-သစ်ပင်၌၊ အဓိဝတ္ထာ-နေသော၊
ဒေဝတာ-နတ်သည်၊ နမော တေ ပုရိသာဇဉ၊ ပေ၊ မာရိသာတိ-ဟူ၍၊ ဥဒါနံ-
ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေတွာ-မြွက်ဆို၍၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ပဝိဋ္ဌာနံ-
ကုန်သော၊ တုမ္မာဒိသာနံ-အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ရှုအပ်ကုန်သော၊ အရဟန္တာနံ-ရဟန္တာ
တို့အား၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဒတွာ-ပေးလှူ၍၊ မဟလ္လကိတ္တိယော-ကြီးရင့်သော
မိန်းမတို့သည်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲမှ၊ မုစ္စိဿန္တိ-လွတ်မြောက်ကြပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ မာရိသ-ဒုက္ခကင်းကွာ၊ စိတ်ချမ်းသာသည့်၊
ရဟန္တာသခင်၊ အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ယဿတေ-အကြင်အရှင်၏၊ အာသဝါ-
အာသဝေါတို့သည်၊ ဒီဏာ-ကုန်ပါကုန်ပြီ၊ (သောတွံ-ထိုအရှင်သည်၊) ဒက္ခဏေ-
ယျာ-အလှူခံခြင်းကို ထိုက်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ ပုရိသာဇဉ-ယောက်ျား
အာဇာနည် ပီသတော်မူသော အရှင်ဘုရား၊ တေ-အရှင်ဘုရားအား၊ နမော-
ရှိခိုးပါ၏၊ ပုရိသုတ္တမ-ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူသောအရှင်ဘုရား၊ တေ-အား၊
နမော-ရှိခိုးပါ၏။)

ထေရာ-အယုမိတ္တထေရ်သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ ဒွါရံ-တံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ-
ဖွင့်၍၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ ဩလောကေန္တော-ကြည့်လသော်၊ ပါတောယေဝ-
စောသေးသည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဥတွာ-သိ၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊
ဂါမံ-ရွာသို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ ဒါရိကာပိ-သတို့သမီးသည်လည်း၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊
သမ္မာဒေတွာ-ပြီးစီးစေ၍၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ မေ-ငါ၏၊ ဘာတာ-
မောင်တော်သည်၊ အာဂမိဿတိ-လာလတ္တံ့၊ ဣဒါနိ-၌၊ မေ-ငါ၏၊ ဘာတာ-သည်၊
အာဂမိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ ဒွါရံ-တံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊
ဩလောကယမာနာ-ကြည့်လျက်၊ နိသီဒိ-ထိုင်နေပြီ၊ သာ-ထိုသတို့သမီးသည်၊
ထေရေ-ထေရ်သည်၊ ယရဒွါရံ-အိမ်တံခါးသို့၊ သမ္ပတ္တေ-ရောက်လသော်၊ ပတ္တံ-
သပိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ သပ္ပိဖာဏိတယောဇိတဿ-ထောပတ် တင်လဲတို့ဖြင့်
ရောစပ်အပ်သော၊ ဒီရပိဏ္ဍပါတဿ-နွားနို့ ဆွမ်းဖြင့်၊ ပုရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊
ဟတ္ထေ-လက်၌၊ ဌပေသိ-ထားပြီ၊ ထေရာ-သည်၊ သုခံ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-

ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ကူတိ-ဤသို့၊ အနုမောဒနံ-အနုမောဒနာကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ပက္ကမိ-ဖဲကြွပြီ၊ သာပီ-ထိုသူငယ်မသည်လည်း၊ တံ-ထိုအယုမိတ္တထေရ်ကို၊ ဩလောကယမာနာ-ကြည့်လျက်၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်တည်ပြီ။

ဟံ-ကြည့်သင့်၏။ ထေရဿ-၏။ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲ
သာလျှင်၊ ဆဝိဝဏ္ဏော-အရေအဆင်းသည်၊ ပရိသုဒ္ဓေါ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်
သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဣန္ဒြိယာနိ-စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည်၊ ဝိပဿနာနိ
အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ကုန်၏။ မုခံ-မျက်နှာသည်၊ ဗန္ဓနာ-အညှာမှ၊ မုတ္တတာလ-
ပတ္တဝိယ-ကြွေကျသော ထန်းသီးမှည့်ကဲ့သို့၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊
ဝိရောစိတ္တ-တင့်တယ်ပြီ၊ မဟာဥပါသိကာ-ဥပါသိကာမကြီးသည်၊ အရညာ-တောမှ၊
အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ အမ္မ-ချစ်သွီး၊ တေ-သင်၏။ ဘာတိကော-မောင်တော်သည်၊
အာဂတော ကိ-လာ၏လော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ-မေးပြီ၊ သာ-ထိုသူငယ်မသည်၊ သဗ္ဗ-
အလုံးစုံသော၊ တံ ပဝတ္တိ-ထိုဖြစ်ပုံကို၊ အာရောစေသိ-ပြောပြပြီ၊ ဥပါသိကာ-
ဥ ပ ၇ သ

ကာမကြီးသည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ မေ-ငါ၏၊ ပုတ္တဿ-သား၏။ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ-
ရဟန်းကိစ္စသည်၊ မတ္တကံ-အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္တံ-ရောက်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဥ တွာ-သိ၍၊
အမ္မ-ချစ်သွီး၊ တေ-သင်၏။ ဘာတာ-မောင်တော်သည်၊ ဗုဒ္ဓသာသနေ-မြတ်စွာ
ဘုရားသာသနာတော်၌၊ အဘိရမတိ-အလွန်မွေ့လျော်၏။ န ဥက္ကဏ္ဍတိ-မပျင်းရိ၊
ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြောပြီ။

ပိဏ္ဏပါတာပစာယနတာ၏ အကျယ်ကိုပြပြီး၍ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏ
 တာ စသည်တို့၏အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “မဟန္တံ ခေါ ပနေတံ” စသည်ကို
 မိန့်။။ ယဒိဒံ(ယာနိံ+ဣမာနိံ) သတ္တ အရိယဓနာနိ နာမ-ဤ အရိယဥစ္စာခုနစ်ဖြာ
 တို့မည်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိကုန်၏။) ဧတံ-ဤ အရိယဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာသည်၊ မဟန္တံ-
 ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော၊ သတ္တု-ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒါယဇ္ဇံ-
 အမွေတော်တည်း၊ [ဒါယာဒဿ+ဘာဝေါ ဒါယဇ္ဇံ-အမွေခံ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ
 အမွေ။] တံ-အရိယဥစ္စာခုနစ်ဖြာဟု ကြီးစွာသောထိုအမွေကို၊ ကုသိတေန-
 ပျင်းရိသူသည်၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ န သတ္တာ-မတတ်ကောင်း၊ ဟိ-ဥပမာဆောင်
 ထင်အောင်ပြအံ့၊ ဝိပဋ္ဌိပန္နံ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ကျင့်သော၊ ပုတ္တံ-သားကို၊ မာတာ
 ပိတရော-မိဘတို့သည်၊ အယံ-ဤသူသည်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ အပုတ္တော-သား
 မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြေငြာ၍၊ ပရိဗာဟိရံ-သူစိမ်းပြင်ပကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြ
 ကုန်၏၊ သော-ထိုသားသည်၊ တေသံ-ထိုမိဘတို့၏၊ အစ္စယေန-ကွယ်လွန်ရာ
 အခါ၌၊ ဒါယဇ္ဇံ-အမွေကို၊ န လဘတိ ယထာ-မရသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ကုသိတောပိ-
 ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဣဒံ အရိယဓနဒါယဇ္ဇံ-ဤ အရိယဥစ္စာ ခုနစ်ဖြာ
 ဟူသော အမွေကို၊ န လဘတိ-မရ၊ အာရဒ္ဒဝီရိယောဝ-အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ
 ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ၊ လဘတိ-ရ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဒါယဇ္ဇမဟတ္တံ-အမွေ၏မြင့်မြတ်

သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတောပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

တေ-သင်၏၊ သတ္တာ-ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟာ-ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တေ-သင်၏၊ သတ္တုနော-၏၊ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ-မယ်တော်ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိဂုဏ်နကာလေပိ-ပဋိသန္ဓေ ယူတော်မူရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အဘိနိက္ခမနေပိ-တောသို့ရှေးရှုထွက်တော်မူရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အဘိသမ္မောဓိယမ္ပိ-သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်းသိတော်မူရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနယမကပါဋိဟာရိယဒေဝေါရောဟနအာယုသင်္ခါရဝေါသဇ္ဇနေသုပိ-ဓမ္မစကြာကိုလည်စေတော်မူရာအခါ၊ ရေ မီးအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူရာအခါ၊ နတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူရာအခါ၊ အာယုသင်္ခါရကို လွှတ်တော်မူရာအခါတို့၌လည်းကောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေပိ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတု-တစ်သောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်၊ ကမ္မိတ္ထ-တုန်လှုပ်ရလေပြီ၊ တေ-အား၊ ဝါ-သည်၊ ဧဝရူပဿ-သော၊ သတ္တုနော-၏၊ သာသနေ-၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ-၍၊ ကုသိတေန-ပျင်းရိသူသည်၊ ဘဝိတုံ-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ယုတ္တံ န-သင့်ပါအံ့လော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သတ္တုမဟတ္ထံ-ဆရာဖြစ်သောမြတ်စွာဘုရား၏ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတောပိ-၏လည်း၊ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ဇာတိယာပိ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်လည်း၊ တွံ-သည်၊ ဣဒါနိ-ရဟန်းဖြစ်ပြီးရာယခုအခါ၌၊ လာမကဇာတိကော-ယုတ်ညံ့သောဇာတ်ရှိသူသည်၊ နအသိ-မဟုတ်တော့၊ အသမ္ဘိန္ဒာယ-အခြားဇာတ်တို့နှင့် မရောစပ်သော၊ မဟာသမ္မတပဝေဏီယာ-မဟာသမ္မတမင်း၏အဆက်အားဖြင့်၊ အာဂတေ-လာသော၊ ဩက္ကာကရာဇံသေ-ဩက္ကာကမင်း၏အနွယ်၌၊ ဇာတော-ဖြစ်သော၊ သိရိသုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ စ-သိရိသုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ၏လည်းကောင်း၊ မဟာမာယာဒေဝိယာစ-မဟာမာယာဒေဝီ၏လည်းကောင်း၊ နတ္တာ-မြေးတော်ဖြစ်သော၊ ရာဟုလဘဒ္ဒဿ-ရာဟုလမင်းသား၏၊ ကနိဋ္ဌော-ညီတော်တည်း၊ တယာ နာမ-သင်မည်သည်၊ ဧဝရူပေန-သော၊ ဇိနပုတ္တေန-ဘုရားသားတော်သည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်ပါလျက်၊ ကုသိတေန-ပျင်းရိသူသည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရိတုံ-နေခြင်းငှာ၊ နယုတ္တံ-မသင့်၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဇာတိမဟတ္ထံ-အမျိုးဇာတ်၏မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတောပိ-၏လည်း၊ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂုလ္လာနာစေဝ-အရှင်သာရိပုတြာ၊ အရှင်မောဂ္ဂုလ္လာန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အသီတိမဟာသာဝကာ စ-ရှစ်ကျိပ်သောမဟာသာဝကတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝိရိယေနဝ-ဝိရိယဖြင့်သာ၊ လောကုတ္တရဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဇိသု-ထိုး ထွင်း၍ သိကြကုန်ပြီ၊ တွံ-သည်၊ ဧတေသံ သဗြဟ္မစာရိန်-

ဤသီတင်းသုံးဖော်တို့၏၊ မဂ္ဂ-လမ်းကို၊ ပဋိပဇ္ဇသိ-သွားသလော၊ ဣတိဇဝံ-ဤသို့၊ သဗြဟ္မစာရိမဟတ္ထံ-သီတင်းသုံးဘော်တို့၏မြင့်မြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတောပိ-၏လည်း၊ (ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကုန္တိ-ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဌိတအဇဂရသဒိသေ-တည်သောစပါးကြီး၊ မြွေနှင့်တူကုန်သော၊ ဝိသဋ္ဌကာယိကစေတသိကဝိရိယေ-စွန့်လွှတ်အပ်သော ကာယိကဝိရိယ၊ စေတသိကဝိရိယ ရှိကုန်သော၊ ကုသိတပုဂ္ဂလေ-ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ပရိဝဇ္ဇန္တဿာပိ-ရှောင်ကြဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ အာရဒ္ဓဝိရိယေ-အားထုတ်အပ်သောဝိရိယရှိကုန်သော၊ ပဟိတတ္ထေ-ကိုယ်နှင့် အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလေ-တို့ကို၊ သေဝန္တဿာပိ-မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-တို့၌၊ ဝိရိယုပ္ပါဒနတ္ထံ-ဝိရိယကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ နိန္ဒပေါဏပတ္တာရစိတ္တဿာပိ-ညွတ်ယိမ်း ကိုင်းရှိုင်းသောစိတ် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ (ဝိရိယ-သမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဇဝံ-သို့၊ ဥပ္ပန္နဿ-သော၊ အဿ-ထိုဝိရိယ-သမ္မောဇ္ဈင်၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန-ကြောင့်၊ ဘာဝနာပါရပူရိ-ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံ လုံလောက်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ-၏၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ သံဝတ္တတိ၊ ဣတိ ဇဝံ-သို့၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီဌာနီယာ ဓမ္မာ ဟူသောပါဌ်၌၊ ပီတိယေဝ-ရှေးရှေးသောပီတိသည်ပင်၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီဌာနီယာ-နောက်နောက် ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တည်တတ်သော ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ နာမ-တို့မည်၏၊ တဿာ-ထိုပီတိကို၊ ဥပ္ပါဒကာမနသိကာရော-ဖြစ်စေနိုင်သော နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ယောနိသောမနသိကာရောနာမ-မည်၏၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရ ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဓမ္မာနုဿတိ-တရားဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရ ခြင်းလည်းကောင်း၊ သံဃာနုဿတိ-အရိယာသံဃာ၏ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ သီလာနုဿတိ-မိမိသီလ၏ အဓဏှ စသောဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ စာဂါနုဿတိ-မိမိစွန့်ကြဲခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုအဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ ဒေဝတာနုဿတိ-နတ်တို့၏ သဒ္ဓါစသည်ကို သက်သေအရာ၌ ထား၍ မိမိသဒ္ဓါစသည်ကိုအဖန်ဖန် အမှတ်ရ ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဥပသမာနုဿတိ-နိဗ္ဗာန်၏ငြိမ်းအေးခြင်း ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန်အမှတ်ရခြင်းလည်းကောင်း၊ လူဓပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇန္တတာ-ကြမ်းတမ်း သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သိနိဒ္ဓ-ပုဂ္ဂလသေဝနတာ-ပြေပြစ်ညက်ညောသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ပဿာဒနီယသုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏတာ-ကြည့်ညှိဖွယ်ကောင်းသော

သုတ္တန်တို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တဒဓိမုတ္တတာ-ထို ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ဖို့ရန် စွဲစွဲမြဲမြဲသက်ဝင်သူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧကောဒသမ္မော ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

ဟိ-ချဲ့၊ ဗုဒ္ဓဂုဏေ-ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို၊ အနုဿရန္တဿာပိ- အဖန်ဖန် အမှတ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ယာဝ ဥပစာရာ-ဥပစာရ ဘာဝနာ တိုင်အောင်၊ သကလသရီရံ-အလုံးစုံသောကိုယ်ကို၊ ဖရမာနော-ဖြန့်လျက်၊ ပီတိ- သမောဇ္ဈင်-သည်၊ ဥပဇာတိ။ [ဗုဒ္ဓဂုဏ် တိ စသည်တို့သည် အပနာတိုင်အောင် မဆောင်နိုင်သောကြောင့် “ယာဝ ဥပစာရ”ဟု ဆိုသည်။] ဓမ္မသံဃဂုဏေ- တရားတော်၏ဂုဏ်၊ အရိယာသံဃာတော်၏ဂုဏ်တို့ကို၊ အနုဿရန္တဿာပိ-၏ လည်းကောင်း၊ ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ အက္ခန္တံ-မကျိုးမပြတ် သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ရက္ခိတံ-စောင့်ထိန်းအပ်သော၊ စတုပါရီသုဒ္ဓိသီလံ-ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဂိဟိနော-လူဝတ် ကြောင်ဖြစ်၍၊ (အက္ခန္တံ ကတွာ ရက္ခိတံ)၊ ဒေသသီလံ-ဆယ်ပါးသီလကို လည်းကောင်း၊ ပစ္စသီလံ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဘိက္ခဘယာဒိသု-ဒုဗ္ဘိက္ခဘေးဖြစ်ရာ အစရှိသော အခါ တို့၌၊ ပဏီတံ-မွန်မြတ်သော၊ ဘောဇနံ-ဘောဇဉ်ကို၊ သဗြဟ္မစာရိနံ- သီတင်းသုံးဖော်တို့အား၊ ဒတွာ-ပေးလှူပြီး၍၊ ဧဝံ နာမ-ဤသို့မည်သော ပဏီတ ဘောဇဉ်ကို၊ အဒမ္မာ-ပေးလှူခဲ့ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စာဂံ-စွန့်ကြဲခြင်းကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တ- ဿာပိ-ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဂိဟိနောပိ-လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်၍ လည်း၊ ဧဝရူပေ-သော၊ ကာလေ-ဒုဗ္ဘိက္ခအခါ၌၊ သီလဝန္တာနံ-သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ် တို့အား၊ ဒန္တဒါနံ-လှူအပ်သောအလှူကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-လည်းကောင်း။

ယေဟိ ဂုဏေဟိ-အကြင်သဒ္ဓါအစရှိသောဂုဏ်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတာ- ပြည်စုံကုန်သော၊ ဒေဝတာ-နတ်တို့သည်၊ ဒေဝတ္ထံ-နတ်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်ကုန်ပြီ၊ တထာရူပါနံ-ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ဂုဏာနံ-ဂုဏ်တို့၏၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ အတ္ထိတံ-ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ သမာပတ္တိယာ-ဈာန်သမာပတ်ဖြင့်၊ ဝိက္ခမ္ဘိတေ-ခွါအပ်ပြီး ကုန်သော၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ သဠိပိ(ဝဿာနိ)-အနှစ်ခြောက်ဆယ်တို့ပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ သတ္တတိပိ ဝဿာနိ-အနှစ်ခုနစ်ဆယ်တို့ ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ (ပစ္စဝေက္ခန္တဿ-၌စပ်၊) (ကိလေသာ-တို့သည်)န သမုဒါစရန္တိ-ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌မဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာပိ-ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ စေတိယဒဿနဗောဓိဒဿနထေရဒဿနေသု- စေတီတော်ကို ဖူးမြော်ခြင်း၊ ဗောဓိပင်ကို ဖူးမြော် ခြင်း၊ မထေရ်ကြီးကို ဖူးမြင်ရ ခြင်းတို့၌၊ အသက္ကစ္စကိရိယာယ-မရိုမသေ မလေးမစားပြုခြင်သည်၊ [သံသ္မစိတ

၌စပ်။ သံသ္မတိတလူခဘာဝေ-ထင်စွာပြအပ်သော ကြမ်းတမ်းသူ၏ အဖြစ်ရှိ ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါဒိသု-ဘုရားအစရှိသော ရတနာသုံးပါးတို့၌၊ ပဿဒသိနေဟာ- ဘာဝေန-ကြည်ညိုခြင်းတည်းဟူသော အစေး၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဂဒြဘပိဋေ- မြည်၏ကျောက်ကုန်း၌၊ ရသေဒိသေ-မြူမှုန်နှင့်တူကုန်သော၊ လူခပုဂ္ဂလေ- ခြောက်ကပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ပရိဝဇ္ဇေဿာပိ-ရှောင်ကြဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း ကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါဒိသု-ဘုရားအစရှိသော ရတနာသုံးပါးတို့၌၊ ပဿဒဗဟုလေ- များသော ကြည်ညိုခြင်းရှိကုန်သော၊ မုဒုစိတ္တေ-နူးညံ့သော စိတ်ရှိကုန်သော၊ သိနိဒ္ဓ- ပုဂ္ဂလေ-ပြေပြစ်ညက်ညောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သေဝန္တဿာပိ- ၏လည်းကောင်း၊ ရတနတ္ထယဂုဏပရိဒိပကေ-ရတနာသုံးပါးတို့၏ဂုဏ်ကို ထင်ရှား ပြတတ် ကုန် သော၊ ပဿဒနီယသုတ္တန္တေ-ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော သုတ္တန်တို့ကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တ-ဿာပိ-ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ လည်းကောင်း၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-တို့၌၊ ပီတိဥပ္ပါဒါ- နတ္ထံ-ပီတိကိုဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊ နိန္ဒပေါဏပတ္တာရစိတ္တဿာပိ-၏လည်းကောင်း၊ (ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန- ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပန္နဿ-သော၊ အဿ-ထိုပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန- ကြောင့်၊ ဘာဝနာပါရိပုရိ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။ ‘

ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ-၏၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ သံဝတ္တတိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ပဏီတဘောဇနသေဝနတာ- မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဥတုသုခသေဝန- တာ-မိမိနှင့် လျောက်ပတ်၍ ကောင်းမြတ်သော ဥတုကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဣရိယာပထသုခသေဝနတာ-မိမိနှင့် လျောက်ပတ်၍ ကောင်းမြတ် သော ဣရိယာပုထ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ-အလယ် အလတ်၌တည်သော သဘောရှိသော ပယောဂရှိသူ၏ အဖြစ်လည်း ကောင်း၊ သာရဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ- ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပဿဒ္ဓိကာယပုဂ္ဂလ- သေဝနတာ-ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်း ကောင်း၊ တဒမိမုတ္တတာ- ထိုပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဖြစ်ဖို့ရန် စွဲစွဲမြဲမြဲသက်ဝင်သူ၏အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဣတိ သတ္တမော ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

ဟိ-ချဲ့၊ ပဏီတံ-မွန်မြတ်သော၊ သိနိဒ္ဓံ-စေးစေးကပ်ကပ်ဖြစ်သော၊ (အဆီ အစေးရှိသော၊) [သိနိဟဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊] သပ္ပာယဘောဇန-လျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဂ္ဂန္တဿာပိ-စားရသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ သီတုဏှေသု- အအေး အပူဖြစ်ကုန်သော၊ ဥတုသု-ဥတုတို့တွင်လည်းကောင်း၊ ဌာနာဒိသု- ရပ်ခြင်းအစရှိကုန်သော၊ ဣရိယာပထသုခ-ဣရိယာပုထ်တို့တွင်လည်းကောင်း၊ သပ္ပာယံ-သော၊ ဥတုဉ္စ-ဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ဣရိယာပထဉ္စ-ဣရိယာပုထ်ကို လည်းကောင်း၊ သေဝန္တဿာပိ-မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ပဿဒ္ဓိ-သည်၊

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဟာပုရိသဇာတိကော-
 ယောက်ျားမြတ်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောရှိသည်။ သဗ္ဗဥတုဣရိယာပထ-
 ကမ္မောဝ-အလုံးစုံသောဥတု အလုံးစုံသော ဣရိယာပုတ်၌ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်သာ၊
 ဟောတိ-၏။ တံ-ထိုမဟာပုရိသဇာတိကပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဧတံ-ဤဥတု
 သုခသေဝနတာ၊ ဣရိယာပထသုခသေဝနတာ ဟူသောစကားကို၊ န ဝုတ္တံ-
 ဆိုအပ်သည်မဟုတ်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သဘာဂဝိသဘာဂတာ-သဘာဂ၏
 အဖြစ်၊ ဝိသဘာဂ၏ အဖြစ်သည်၊ အတ္ထိ၊ တဿေဝ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သာ၊ (သာမည၊)
 ဝိသဘာဂေ-ဝိသဘာဂ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥတုဣရိယာပထေ-ဥတုဣရိယာပုတ်တို့ကို၊
 ဝဇ္ဇေတွာ-ရှောင်ကြဉ်၍၊ သဘာဂေ-သဘာဂဖြစ်ကုန်သော၊ (ဥတုဣရိယာပထေ-
 တို့ကို) သေဝန္တဿာပိ-၏လည်း၊ (ပဿဒ္ဓိ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အတ္ထ နော စ-မိမိ၏လည်းကောင်း၊ ပရဿ စ-လည်းကောင်း၊
 ကမ္မဿကတာ ပစ္စဝေက္ခဏာ-ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို
 ဆင်ခြင်ခြင်းကို၊ မဇ္ဈတ္တ ပယောဂေါ-မဇ္ဈတ္တပယောဂဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-အပ်၏၊ ဣမိနာ
 မဇ္ဈတ္တပယောဂေန-ဤ မဇ္ဈတ္တပယောဂကြောင့်၊ (ပဿဒ္ဓိ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ယော-
 အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လေဍ္ဍဒဏ္ဍာဒိဟိ-ခဲ၊ ဒုတိ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရံ-
 သူတစ်ပါးကို၊ ဝိဟေဌယ- မာနောဝ-ညှင်းပန်း နှိပ်စက်လျက်သာ၊ ဝိစရတိ-
 လှည့်လည်တတ်၏၊ ဧဝရူပံ-သော၊ သာရဒ္ဓကာယံ-ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော
 ကိုယ် ရှိသော၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ပရိဝဇ္ဇေန္တိ- သ္မာပိ-ချောင်ကြဉ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ သံယတပါဒပါဏီ-စောင့်စည်း အပ်သော ခြေ၊ လက်
 ရှိသော၊ ပဿဒ္ဓကာယံ-ငြိမ်သက်သော ကိုယ်ရှိသော၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ သေဝန္တဿာပိ-
 မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-တို့၌၊ ပဿဒ္ဓိ ဥပ္ပါဒနက္ခာယ-
 ပဿဒ္ဓိကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊ နိန္ဒပေါဏပတ္တာရ စိတ္တဿာပိ-၏လည်းကောင်း၊
 (ပဿဒ္ဓိ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပန္နဿ-သော၊ အဿ-ထို
 ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန-ကြောင့်၊ ဘာဝနာ- ပါရိပူရိ-သည်၊
 ဟောတိ၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ-၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သမထနိမိတ္တံ-နောက်နောက်သမထ
 ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော သမထသည်လည်းကောင်း၊ အဗျုပ္ပာနိမိတ္တံ-
 နောက်နောက်သော အဗျုပ္ပာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးရှေးသော အဗျုပ္ပာသည်
 လည်း ကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုသမထနိမိတ္တ အဗျုပ္ပာနိမိတ္တံ၊ ပေ၊ သံဝတ္တတိ၊

အဗျုပ္ပာနိမိတ္တံ။ ။ဗျုပ္ပာ “ဝိ+အဂ္ဂဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဝိဝိဓ အဂ္ဂ (အာရမ္မဏံ) ဗျုပ္ပံ၊ နတ္ထိ
 ဗျုပ္ပံ ယဿာတိ အဗျုပ္ပေါ၊ အထူးထူးအပြားပြား အာရုံမရှိသောကြောင့် မပျံ့လွင့်သော
 သမာဓိ၊ ထိုသမာဓိသည်ပင် နောက်နောက်သမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်
 အဗျုပ္ပာနိမိတ္တမည်၏၊ ထို့ကြောင့် သမထနိမိတ္တံ အဗျုပ္ပာနိမိတ္တံ အရ သမာဓိချည်းရသောကြောင့်
 “ပရိယာယ်”ဟု မှတ်ပါ။

ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပာဒေါ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို အတ္တိ ဘိက္ခဝေ သမထနိမိတ္တံ အဗျဂ္ဂ-နိမိတ္တံ ဟူသော ပါဠိ၌၊ သမထောဝ-ရေးရေး သမထသည်ပင်၊ သမထနိမိတ္တံ-နောက်နောက် သမထ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် သမထနိမိတ် မည်၏၊ (သမထောဝ-သည်ပင်၊) အဝိက္ခေပဋ္ဌေန စ-အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တံ-မည်၏၊ အဝိစ-သေး၊ ဝတ္ထုဝိသဒ-ကိရိယတာ-အဖျတ်၊ ဗာဟိ နှစ်လီသော ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းမှုကို ပြုခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိယသမတ္ထပဋိပါဒနတာ-သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နိမိတ္တကုသလ-တာ-နိမိတ်၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သမယေ-ချီးမြှောက်သင့်ရာ အခါ၌၊ စိတ္တဿ-စိတ်ကို၊ ပဂ္ဂဟဏတာ-ချီးမြှောက်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သမယေ-နှိပ်သင့်ရာအခါ၌၊ စိတ္တဿ-ကို၊ နိဂ္ဂဟဏတာ-နှိပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သမယေ-ရွှင်စေသင့်ရာအခါ၌၊ (စိတ္တဿ-ကို၊) သမ္ပတိ-သနတာ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သမယေ-လျစ်လျူ ရှုသင့်ရာအခါ၌၊ (စိတ္တဿ-ကို၊) အဇ္ဈပေက္ခနတာ-အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အသမာဟိတပုဂ္ဂလ-ပရိဝဇ္ဇနတာ-မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သမာဟိတပုဂ္ဂလ-သေဝနတာ-တည်ကြည်သောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဈာနဝိမောက္ခပစ္စဝေက္ခဏတာ-ဈာန်၊ ဝိမောက္ခတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တဒဓိမုတ္တတာ-ထို သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ဘို့ရန် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧကောဒသ ဓမ္မာ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္ထန္တိ၊ တတ္ထ-ထို ၁၁-ပါးသော တရားတို့တွင်၊ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယတာ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြိယသမတ္ထ-ပဋိပါဒနတာ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

နိမိတ္တကုသလတာ နာမ-နိမိတ္တကုသလတာ မည်သည်၊ ကသိဏနိမိတ္တဿ-ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို၊ ပဂ္ဂဟဏကုသလတာ-သင်ယူခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ် တည်း၊ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟဏတာတိ-ကား၊ ယသို့ သမယေ-၌၊ အတိသိထိလဝိရိယ-တာဒိဟိ-အလွန်လျော့သော ဝိရိယရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ လိနံ-တွန့်ဆုတ်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသို့ သမယေ-စိတ်၏တွန့်ဆုတ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဓမ္မဝိစယဝိရိယပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ-ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဝိရိယ-သမ္မောဇ္ဈင်၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို၊ သမုဋ္ဌာပနေန-ထကြွဖြစ်ပေါ်စေခြင်းအားဖြင့်၊ တဿ-ထိုတွန့်ဆုတ်သောစိတ်ကို၊ ပဂ္ဂဏှနံ-ချီးမြှောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) သမယေ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဟဏတာတိ-ကား၊ ယသို့ သမယေ-၌၊ အဇ္ဈာရဒ္ဓ-ဝိရိယတာဒိဟိ-အလွန်အားထွက်အပ်သော-ဝိရိယရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည်

တို့ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓန္တု-ပျံ့လွင့်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ သမယေ-စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ရာ ထိုအခါ၌၊ ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ-ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂကို၊ သမုဋ္ဌာပနေန-ထူထောင် ထကြွစေခြင်း အားဖြင့်၊ တဿ-ထိုပျံ့လွင့်သောစိတ်ကို၊ နိဂ္ဂဏှနံ-နှိပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။

သမယေ သမ္မဟံသနတာတိ-ကား၊ ယသ္မိံ သမယေ-၌၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပညာပ-ယောဂမန္တတာယဝါ-ပညာလုံ့လ၏နံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပသမသုခါနဓိဂမေန ဝါ-ငြိမ်းအေးခြင်းသုခကို မရခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိရဿာဒံ-မသာယာအပ်သည်၊ ဝါ-သာယာခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ သမယေ-နိရဿာဒစိတ်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စဝေက္ခဏေန-ရစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်၊ သံဝေဇေတိ-ထိတ်လန့်စေရ၏၊ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ-ဟူကုန်သော၊ စတ္တာရိ-၄-ပါးတို့ လည်းကောင်း၊ ပဉ္စမံ-မြောက်သော၊ အပါယဒုက္ခံ-အပါယ်ဆင်းရဲလည်းကောင်း၊ အတိတေ-အတိတ်၌၊ ဝဋ္ဋမူလကံ-ဝဋ်လျှင် အရင်းခံရှိသော၊ ဒုက္ခံ-လည်းကောင်း၊ အနာဂတေ-၌၊ ဝဋ္ဋမူလကံ-သော၊ ဒုက္ခံ-လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ-၌၊ အာဟာရပရိယေဋ္ဌိ-မူလကံ-အာဟာရကို ရှာရခြင်းလျှင် အရင်းခံသော၊ ဒုက္ခံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌ-ရစ်ပါးတို့သည်၊ သံဝေဂဝတ္ထုနိနာမ-ထိတ်လန့်ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်း တို့မည်၏၊ စ-အဖို့တစ်ပါးကား၊ ရတနတ္ထယဂုဏာနုဿရဏေန-ရတနာ သုံးပါး၏ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်းကြောင့်၊ ပဿာဒံ-ကြည်လင်ခြင်းကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ အယံ-ဤ ရတနာသုံးပါး၏ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း ကို၊ သမယေ သမ္မဟံသနတာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

သမယေ အဇ္ဈုပေက္ခနတာ နာမ-မည်သည်ကို၊ (ဧဝံ-ဤဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗျာ) ယသ္မိံ သမယေ-၌၊ သမ္မာပဋိပတ္တိ-မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော အကျင့်ကို၊ အာဂမ္မ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ အလီနံ-တွန့်လည်း

သံဝေဂဝတ္ထု စ-ပါး။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ စသောဒုက္ခတို့သည် သံသရာ၌ ကျင်လည်နေသူ ဟူသမျှတို့ မကင်းနိုင်ကြသော ထိတ်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြရကား သူတော်ကောင်းများ သတိထားဖွယ် ကောင်းလှ၍ အောက်ပါ လင်္ကာကို ပြပါသည်။

[ဆောင်] အမိဝမ်းခေါင်း၊ ဆယ်လညောင်းမျှ၊ အောင်းခဲရချေ၊ တည်သန္ဓေနှင့်၊ လူ့ပြေလူ့ရွာ၊ ရောက်ပြန်ပါလည်း၊ အို နာ သေရေး၊ ဒုက္ခဘေးကြောင့်၊ စိတ်အေး ကိုယ်ခိုင်၊ မနေနိုင်ခဲ့၊ ဆိုင်ဆိုင် ဒုက္ခ၊ ခံပြီးမှလည်း၊ များလှပါယ်ရွာ၊ ရောက်ကြရှာ၏၊ အတိတာရှေး၊ ဤ ဝဋ်ဘေးနှင့်၊ နောင်ရေးနာဂတ်၊ ဒုက္ခထပ်လိမ့်၊ မပြတ်ခုခါ၊ ဖြစ်တုန်းမှာလည်း၊ အစာရှာရ၊ ထို ဒုက္ခကြောင့်၊ နေ့ည မဟူ၊ ကိုယ်စိတ်ပူ၍၊ သူသူ ငါငါ၊ မသက်သာသည်၊ . . . ရှစ်ဖြာ သံဝေ ရကြောင်းတည်း။

မကွန်ဆုတ်သော၊ အနုဒ္ဓဋ်-ပျံ့လည်း မပျံ့လွင့်သော၊ အနိရဿာဒ်-နိရဿာဒ်လည်းမဟုတ်သော၊ (မသာမယာလည်းမဟုတ်သော) အာရမ္မဏော-၌၊ သမ္ပပ္ပဝတ္ထံ-အညီအမျှဖြစ်သော၊ သမထဝီထိပဋိပန္နံ-သမထလမ်းသို့ သွားနေသော၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဟောတိ-၏။ တဒါ-၌၊ အယံ-ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမပ္ပဝတ္ထေသု-အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော၊ အသေသု-မြင်းတို့၌၊ သာရထိ-ရထားထိန်းသည်၊ ဗျာပါရံ-ဗျာပါရသို့၊ နအာပဇ္ဇတိဝိယ-မရောက်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ) ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟ-သမ္ပဟံသနေသု-ချီးမြှောက်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေခြင်းတို့၌၊ ဗျာပါရံ၊ နအာပဇ္ဇတိ၊ အယံ-ဤပဂ္ဂဟ၊ နိဂ္ဂဟ၊ သမ္ပဟံသနတို့၌ ဗျာပါရသို့ မရောက်ခြင်းကို၊ သမယေ အဇ္ဈပေက္ခနတာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

ဥပစာရံ ဝါ-ဥပစာရဈာန်သို့သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနံ ဝါ-အပ္ပနာဈာန်သို့သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပတ္တာနံ-မရောက်ကုန်သော၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာနံ-အထူးအထူးအပြားပြား ပစ်လွှတ်အပ်သောစိတ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာနံ-တို့ကို၊ အာရကာ-ဝေးစွာ၊ ပရိဝဇ္ဇနံ-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်၊ အသမာဟိတ-ပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ နာမ-မည်၏၊ ဥပစာရေနဝါ-ဥပစာရဈာန်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနာယ ဝါ-အပ္ပနာဈာန်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သမာဟိတစိတ္တာနံ-ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ-တည်ကြည်သောစိတ် ရှိကုန်သော၊ (ပုဂ္ဂလာနံ-တို့ကို) သေဝနာ-မှီဝဲခြင်းသည်၊ ဘဇနာ-ဆည်းကပ်ခြင်းသည်၊ ပယိရူပါသနာ-အနီးသို့ ချဉ်းကပ်သည်၊ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာနာမ-မည်၏၊ ဌာနနိသဇ္ဇဒိသု-တို့၌၊ သမာဓိဥပ္ပါဒနတ္ထိယေဝ-သမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာသာလျှင်၊ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတ္တာ-ညွတ်ယိမ်းကိုင်းရှိုင်းသော စိတ်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်၊ တဒဓိမုတ္တတာနာမ-မည်၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဋိပဇ္ဇတော-ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဧသ(ဧသော သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ)-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပန္နဿ-သော၊ အဿ-ထို သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန- ကြောင့်၊ ဘာဝနာပါရိပူရိ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီဿ-၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီဌာနီယာ-ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တည်တတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုတရားတို့၌၊ ပေ၊ သံဝတ္တတိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုအတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီဌာနီယာ ဓမ္မာ ဟူသော ပါဌ်၌၊ ဥပေက္ခာဝ-ရှေးရှေးဥပေက္ခာသည်ပင်၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီဌာနီယာ-နောက်နောက် ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ တည်ရာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တည်တတ်သော ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ နာမ-

တရားတို့မည်၏။ အပိစ-သေး၊ သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ-သတ္တဝါတို့အပေါ်ဝယ် အလယ် အလတ်၌ တည်သောသဘောရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတာ- သင်္ခါရတို့အပေါ်ဝယ် အလယ်အလတ်၌တည်သော သဘောရှိသူ၏ အဖြစ်လည်း ကောင်း၊ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ-သတ္တဝါသင်္ခါရတို့၌ မက်မော တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သတ္တသင်္ခါရ- မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလသေဝနတာ-သတ္တဝါသင်္ခါရတို့ အပေါ်ဝယ် အလယ်အလတ်၌တည် သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှီဝဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ တဒမိမုတ္တ- တာ-ထိုဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ဖို့ရန် စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ဿ ဥပ္ပာဒါယ သံဝတ္တန္တိ။

တတ္ထ-ထို ငါးပါးသောတရားတို့တွင်၊ တွံ-သင်သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကမ္မေန-ကံကြောင့်၊ အာဂန္တာ-ဤလူ့ဘဝသို့ လာ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္မေနဇေ- ကံကြောင့်ပင်၊ ဂမိဿသိ-သွားရလတ္တံ့၊ ဧသောပိ- ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ အတ္တနော ကမ္မေန အာဂန္တာ အတ္တနော ကမ္မေန ဇေ ဂမိဿတိ၊ တွံ-သည်၊ ကံ-အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ကေလာယသိ-မြတ်နိုးစုံမက် နှစ်သက်သနည်း၊ ဣတိ ဇေ-သို့၊ ကမ္မဿ-ကတာ ပစ္စဝေက္ခဏေန စ-ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရမတ္ထတော-ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ သတ္ထောယေဝ-သတ္တဝါ သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ သော တွံ-ထို သင်သည်၊ ကံ- အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ကေလာယသိ-မြတ်နိုးစုံမက် နှစ်သက်သနည်း၊ ဣတိ ဇေ- သို့၊ နိဿတ္တ ပစ္စဝေက္ခဏေန စ-သတ္တ မဟုတ် သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ- အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ သတ္တမဇ္ဈတ္တတံ-သတ္တဝါတို့ အပေါ်ဝယ် အလယ် အလတ်၌ တည်သောသဘောရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-သတ္တဝါတို့၌ လျစ်လျူရှုတတ် သူ၏ အဖြစ်ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ-ဖြစ်စေ၏။

ဣဒံ စီဝရံ-သည်၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝဏ္ဏဝိကာရဉ္စေဝ-အဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့လည်းကောင်း၊ ဇိဏ္ဏဘာဝဉ္စ-ဟောင်းနွမ်းသည်၏ အဖြစ်သို့ လည်းကောင်း၊ ဥပဂန္တာ-ကပ်ရောက်၍၊ ပါဒပုဉ္ဏနစောဠကံ-ခြေသုတ် အဝတ်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ယဋ္ဌိကောဋိယာ-တောင်ဝှေးစွန်းဖြင့်၊ ဆဉ္စနိယံ- စွန့်ပစ်ထိုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုသက်န်း၏၊ သာမိကော- အရှင်သည်၊ သစေ ဘဝေယျ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဇေ သတိ-သော်၊) အဿ- ထိုသက်န်းအား၊ ဇေ-သို့၊ ဝိနဿိတုံ-ပျက်စီးခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပျက်စီးခွင့်ကို၊ န ဒဒေယျ- မပေးရာ၊ ဣတိ ဇေ-သို့၊ အဿာမိကဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန စ- အရှင်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ- ဤသက်န်းသည်၊ အနဒ္ဓနိယံ-ရည်သော အခွန်ကို မခန့်သည်၊ ဝါ- ရည်သောအခွန်သို့ မရောက်သည်၊ တာဝကာလိကံ-ထိုသုံးဆောင်ရာ ကာလမျှသာရှိသည်၊ ဝါ-အဆိုဗွေအ(ခွန်)သဉ္စေ(ဟောတိ) ဣတိ ဇေ-သို့၊

တာဝကာလိကဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန စ-တာဝကာလိက၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ ဇေ-တို့ဖြင့်ပင်၊ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတံ-သင်္ခါရတို့အပေါ်ဝယ် အလယ်အလတ်၌ တည်သောသဘော ရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ စီဝရေ-သင်္ကန်း၌၊ (ယောဇနာ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကတာ)ယထာ-ပြုအပ်သကဲ့သို့၊ ဇေ-ဤအတူ၊ ပတ္တာဒိသုပိ-သပိတ်အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၌လည်း၊ ယောဇနာ၊ ကာတဗ္ဗာ။

သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာတိဇတ္ထ-၌၊ (အတ္ထော ဇေဝေဒိတဗ္ဗော) ယော ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ဂိဟိ ဝါ-လူဝတ်ကြောင်သည်မူလည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ပုတ္တမိတာဒိကေ-သားသမီးအစရှိသူတို့ကို၊ မမာယတိ-ငါ့ဥစ္စာဟု ပြု၏၊ ဝါ-မြတ်နိုး၏၊ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ-ရဟန်းသည်မူလည်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ အန္တေ-ဝါသိကသမာနပဇ္ဈာယကာဒိကေ-အနီးနေတပည့်၊ တူသောဥပဇ္ဈာယ်ရှိသော သီတင်းသုံး ဖော်အစရှိသူတို့ကို၊ မမာယတိ-၏၊ သဟတ္ထေနေဝ-မိမိလက်ဖြင့်သာ၊ နေသံ-ထိုအန္တေဝါသိက၊ သမာနပဇ္ဈာယကစသူတို့၏၊ ကေသစ္ဆေဒနသုစိကမ္မ-စီဝရဓောဝနရဇနပတ္တပစာနာဒိနိ-ဆံကိုရိတ်ဖြတ်မှု၊ အပ်ချုပ်မှု၊ သင်္ကန်းကို ဖွတ်လျှော်မှု၊ သင်္ကန်းဆိုးမှု၊ သပိတ်ဖုတ်မှု အစရှိသောအမှုတို့ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ မုဟုတ္တမ္ပိ-တစ်မုဟုတ်မျှလည်း၊ အပဿန္တော-မမြင်လသော်၊ အသုကော-ထိုမည်သော၊ ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ ကုဟိ-အဘယ်မှာနည်း၊ အသုကော-ထိုမည်သော၊ သာမဏေရော-သည်၊ ကုဟိ-အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘန္တမိဂေါဝိယ-တုန်လှုပ်သောသမင်သည်ကဲ့သို့၊ ဣတော စိတော စ-ဤမှဤမှ လည်း၊ အာလောကေတိ-ကြည့်ရှုရှာဖွေ၏၊ အညေန-အခြားသူသည်၊ ကေသစ္ဆေဒနာဒိနိ-ဆံရိတ်ခြင်းအစရှိသောအမှုတို့၏၊ အတ္တာယ-ငှာ၊ မဟုတ္တံ-တစ်မုဟုတ် လောက်၊ အသုကံ-ထိုမည်သောသာမဏေကို၊ ဝါ-ထိုမည်သောရဟန်းငယ်ကို၊ တာဝ ပေသေထ-စေလွှတ်ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယာစိယမာနောပိ-တောင်းအပ်ပါ သော်လည်း၊ အမှေပိ-ငါတို့သည်လည်း၊ ဝါ-ငါတို့မှသော်လည်း၊ တံ-ထိုသာမဏေ ကို၊ ဝါ-ထိုရဟန်းငယ်ကို၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ န ကာရေမ-မပြုစေ ရက်ပါကုန်၊ တုမေ-သင်တို့သည်၊ နံ-ထိုသာမဏေကို၊ ဝါ-ထိုရဟန်းငယ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ခေါ်၍၊ ကိလမေဿထ-ပင်ပန်းစေကြကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ န ဒေတိ-မပေး၊ အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သတ္တကေလာယနောနာမ-သတ္တဝါကို မြတ်နိုးသူမည်၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စီဝရပတ္တထာလကကတ္တရယဋ္ဌိအာဒိနိ-သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ခွတ်၊ တောင်ဝှေး အစရှိသောပစ္စည်းတို့ကို၊ မမာယတိ-ငါ့ဥစ္စာ ဟုပြု၏၊ ဝါ-မြတ်နိုး၏၊ အညဿ-အခြားသူအား၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊

ပရာမသိတုမ္ပိ-သုံးသပ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-သုံးသပ်ခွင့်ကိုလည်း၊ န ဒေတိ-မပေး၊ တာဝကာလိကံ-ထိုသုံးဆောင်ရာကာလပတ်လုံး ယူအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ ဝါ-အခိုက်အတန့်၊ ယာစိတော-တောင်းအပ်သည်၊ (သမာနော) ဝိ-သော်လည်း၊ မယမ္ပိ-ငါတို့သော်မှလည်း၊ ဣမံ-ဤပစ္စည်းကို၊ မမာယန္တော-မြတ်နိုးကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) န ပရိဘုရားမ-မသုံးစွဲရက်ပါကုန်၊ တုမှာကံ-သင်တို့အား၊ ကိံ ဒဿာမ-အဘယ်မှာပေးနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒတိ-ပြော၏၊ အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သင်္ခါရကေလာယနော နာမ-သင်္ခါရကိုမြတ်နိုးသူ မည်၏၊ ယော ပန-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ ဒွိသုပိ-၂-မျိုးလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသုဝတ္ထုသု-ထိုသတ္တဝါသင်္ခါရဟူသော ဝတ္ထုတို့၌၊ မဇ္ဈတ္တော-အလယ်အလတ်၌ တည်သောသဘောရှိသည်၊ ဥဒါသိနော-လျစ်လျူရှုတတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တောနာမ-သတ္တဝါသင်္ခါရတို့၌ လျစ်လျူရှုသူ မည်၏၊ [ဥဒါသိနံပုဒ်အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ မူလဋီကာနိဿယ ဥပါဒိန္နတိကအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။]

ဣတိ-ဤသို့၊ အယံ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ-သည်၊ ဧဝရူပေ-ကုန်သော၊ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလေ-သတ္တဝါသင်္ခါရတို့ကို မြတ်နိုးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အာရကာ-ဝေးစွာ၊ ပရိဝဇ္ဇေဿာပိ-ရှောင်ကြဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလေ-သတ္တဝါသင်္ခါရတို့အပေါ်ဝယ် အလယ်အလတ်၌ တည်သောသဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သေဝန္တဿာပိ-မှီဝဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု-တို့၌၊ တဒုပ္ပါဒနတ္ထံ-ထိုဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ နိန္နပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တဿာပိ-ညွတ်သောစိတ်၊ ကိုင်းသောစိတ်၊ ရှိုင်းသောစိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပန္နဿ-သော၊ အဿ-ထိုဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ၏၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန-ကြောင့်၊ ဘာဝနာပါရိပုရိ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ပဇာနာတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်တို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောအနက် ရှိသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဗောဇ္ဈင်္ဂိပဗ္ဗဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဒွိသု-၂-ပါးကုန်သော၊ ဣမေသုပိ ပဗ္ဗေသု-ဤနိဝရဏပဗ္ဗ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂိပဗ္ဗတို့၌လည်း၊ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝ-သမထမဖက် သက်သက်သော ဝိပဿနာကိုသာ၊ ကထိတာ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့ကို၊ ပုဗ္ဗဘာဝေ-မဂ်၏ရှေးအဖို့၌၊ နာနာစိတ္တေသု-အမျိုးမျိုးသောစိတ်တို့၌၊ လဗ္ဘန္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အညေနေဝ-ဝေဒနာစသည်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း ဖြစ်သောစိတ်မှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ စိတ္တေန-စိတ်ဖြင့်၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊

ပရိဂ္ဂဏာတိ-ပိုင်းခြား၍ ယူ၏။ ဝါ-သိမ်းဆည်း၏။ အညေန (ဧဝံ)-ကာယစသည်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်းဖြစ်သောစိတ်မှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (စိတ္တေန) ဝေဒနံ-ကို၊ (ပရိဂ္ဂဏာတိ)၊ အညေန (ဧဝံ)-ကာယစသည်ကို သိမ်းဆည်းကြောင်း ဖြစ်သော စိတ်မှ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (စိတ္တေန)၊ စိတ္တံ-ကို၊ (ပရိဂ္ဂဏာတိ) အညေန(ဧဝံ) သော၊ (စိတ္တေန)၊ ဓမ္မေ-ဓမ္မတို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏာတိ၊ ပန-ကား၊ (စတ္တာရော၊ ဣမေ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့ကို)၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂကွဏေ-လောကုတ္တရ မဂ်ခဏ၌၊ ဧက- စိတ္တဇယဝ-တစ်ခုတည်းသောစိတ်၌သာ၊ လဗ္ဘန္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ အာဒိတော-အစ၌၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ ပရိဂ္ဂဏိတွာ- ပိုင်းခြားကာယူ၍၊ ဝါ-သိမ်းဆည်း၍၊ အာဂတဿ-လာသောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ-ဝိပဿနာနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော၊ သတိ-သတိသည်၊ ကာယနုပဿနာနာမ-မည်၏၊ တာယ သတိယာ-နှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ကာယာနုပဿိ နာမ-မည်၏၊ ဝိပဿနံ-ကို၊ ဥဿုကာပေတွာ-အထက် ထက်သို့ တိုးတက်စေ၍၊ ဝါ-အားထုတ်စေ၍၊ [ဥ+သုကဓာတ်၊ ဣပေ ပစ္စည်း၊] အရိယမဂ္ဂံ-သို့၊ ပတ္တဿ-ရောက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မဂ္ဂကွဏေ-မဂ်ခဏ၌၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ-မဂ်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော၊ သတိ-သတိသည်၊ ကာယာနုပဿနာ နာမ-မည်၏၊ တာယ သတိယာ-နှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ကာယာနုပဿိ နာမ-မည်၏၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ပရိဂ္ဂဏိတွာ-၍၊ ပေ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိဂ္ဂဏိတွာ-၍၊ ပေ၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏိတွာ-၍၊ အာဂတဿဝိပဿနာ သမ္ပယုတ္တာ သတိ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ၊ တာယ သတိယာ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုပဿိ နာမ၊ ဝိပဿနံ ဥဿုကာပေတွာ၊ ပေ၊ ဓမ္မာနုပဿိ နာမ-မည်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဒေသနာ-သည်၊ ပုဂ္ဂလေ-၌၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏။

ပန-ကား၊ ကာယေ-ကိုယ်၌၊ သုဘန္တိ-တင့်တယ်၏ ဟူ၍၊ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ- ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်တတ်သော၊ ကာယပရိဂ္ဂါဟိကာ-ကိုယ်ကို ပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော၊ ဝါ-ကိုယ်ကို သိမ်းဆည်းတတ်သော၊ သတိ-သည်၊ မဂ္ဂေန-မဂ်ကြောင့်၊ သမိဇ္ဈတိ-ပြီးစီး၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကာယာနုပဿနာ နာမ-မည်၏၊ ဝေဒနာယ-၌၊ သုခန္တိ-သုခဟူ၍၊ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ- ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်တတ်သော၊ ဝေဒနာပရိဂ္ဂါဟိကာ- ဝေဒနာကိုပိုင်းခြား၍ ယူတတ်သော၊ ဝါ-သိမ်းဆည်းတတ်သော၊ ပေ၊ ဝေဒနာနုပဿနာ နာမ-မည်၏၊ စိတ္တေ-၌၊ နိစ္စန္တိ-ဟူ၍၊ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ-သော၊ စိတ္တပရိဂ္ဂါဟိကာ-သော၊ ပေ၊ စိတ္တာနုပဿနာ နာမ-မည်၏၊ ဓမ္မေသု-သညာ သင်္ခါရတရားတို့၌၊ အတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနာ-သော၊ ပေ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ နာမ-မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဧကာဝ-တစ်ပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ-

သော၊ သတိ-သည်၊ စတုကိစ္စသာဓကဋ္ဌေန-လေးပါးသော ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ နာမာနိ- ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် စသော နာမည်တို့ကို၊ လဘတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဧကစိတ္တေယေဝ လဗ္ဘန္တိတိ-ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ။ သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၃၇၄။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ-အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ လောကုတ္တရ သတိ- ပဋ္ဌာနဝသေန-လောကုတ္တရာသတိပဋ္ဌာန်နှင့်စပ်သဖြင့်၊ ဒေသနာယ-ဒေသနာ၏၊ ဝါ-ကို၊ အာရဒ္ဓတ္တာ-အားထုတ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာယာဒိ- အာရမ္မဏေသု-ကာယအစရှိကုန်သော အာရုံရှိကုန်သော၊ လောကီယ သတိ- ပဋ္ဌာနေသု-လောကီသတိပဋ္ဌာန်တို့၌၊ တန္တိ-ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ ဌပိတာ ယထာ- ထားတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ (တန္တိ-ကို)၊ အဌပေတွာ-ထားတော်မူဘဲ၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာယာနုပဿနာဒိနိ-ကာယာနုပဿနာ အစရှိကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာနိ-သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ-ဓမ္မသင်္ဂဏိ ပါဠိတော်၌၊ ဝိဘတ္တဿ-ဝေဘန်အပ်ပြီးသော၊ ဒေသနာနယဿ-ဒေသနာတော် နည်း၏၊ မုခမတ္တမေဝ-အမြွက်မျှကိုသာ၊ ဒေသေန္တေန-ပြတော်မူလျက်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ- ညွှန်ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

တတ္ထ-ထို အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ [နောက်၌ “ဒေသပုဘေဒေါ အသီတိ နယသဗ္ဗဿပုဋိမဏ္ဍိတော အဘိဓမ္မဘာဇနီယနိဒ္ဒေသော”ကို ကြည့်၍ ယောဇနာ အတိုင်း စွဲသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “တတ္ထ-ထို လောကုတ္တရာဖြစ်သော သတိ ပဋ္ဌာန်တို့၌”ဟု စွဲလေ၏။] ကထံ-အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ တာဝ-ဝေဒနာ နုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် အစရှိသည်တို့မှ ရှေးဦစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ-သော) ကာယာနု ပဿနာယ-၏၊ ဝါ-အတွက်၊ [ဒေ နယာ ဟောန္တိ-၌ စပ်] သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ-၌၊ ဈာနာဘိနိဝေသေ-ဈာနာဘိနိဝေသ အခန်း၌၊ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ-သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ ဌာနလည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကသုညတာ-သုဒ္ဓိကသုညတာဌာနလည်းကောင်း၊ သုည တပဋိပဒါ-သုညတပဋိပဒါဌာနလည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတံ-သုဒ္ဓိက အပ္ပဏိဟိတဌာနလည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါ-အပ္ပဏိဟိတ ပဋိပဒါဌာန လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဉ္စသု-၅-ပါးကုန်သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု- ဤဌာနတို့၌၊ ဒိန္နံ ဒိန္နံ-နှစ်ပါး နှစ်ပါးကုန်သော၊ စတုက္ကပဉ္စကနယာနံ-စတုက္ကနည်း၊ ပဉ္စကနည်းတို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဒသ-ကုန်သော၊ နယာ-နည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ သေသေသုဝိ-ကြွင်းသော အဘိနိဝေသတို့၌လည်း၊ ဧဝံ-ဤ အတူတည်း။

ကူတိ-သို့၊ ဝိသတိယာ-နှစ်ဆယ်သော၊ အဘိနိဝေသေသု-အဘိနိဝေသတို့၌၊ ဒွေ
 နယသတာနိ-နှစ်ရာသောနည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ။) တာနိ-ထိုနှစ်ရာသောနည်း
 တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ စတုဟိ-လေးပါးကုန်သော၊ အဓိပတိဟိ-အဓိပတိတို့ဖြင့်၊
 စတုဂ္ဂုဏိတာနိ-လေးဖွဲ့တို့ဖြင့် မြှောက်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ-ကုန်လသော်၊)
 အဋ္ဌ (နယသတာနိ)-ရှစ်ရာသောနည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ။) ကူတိ-သို့၊ သုဒ္ဓိကာနိ-
 အဓိပတိတို့နှင့် မဖက်သက်သက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ(နယသတာနိ)-နှစ်ရာသော
 နည်းတို့လည်းကောင်း၊ သာဓိပတိနိ-အဓိပတိတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ-
 (နယသတာနိ)-ရှစ်ရာသောနည်းတို့လည်းကောင်း၊ ကူတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္ပိ- အလုံးစုံ
 သောနည်းသည်လည်း၊ နယသဟဿံ-နည်းတစ်ထောင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဝေဒနာ-
 နပဿနာဒိသု-ဝေဒနာနပဿနာ အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိက သတိ-
 ပဋ္ဌာနေ စ-သုဒ္ဓိကသတိပဋ္ဌာန်၌လည်းကောင်း၊ တထာ-ထို့အတူတည်း၊ ကူတိ-
 ကြောင့်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ-သောတာပတ္တိမဂ်၌၊ ပဉ္စနယသဟဿာနိ- ငါးထောင်
 သောနည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ။)

စ-ဆက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ-၌၊ (ပဉ္စနယသဟဿာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ။)
 ယထာ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ သေသမဂ္ဂေသုပိ-ကြွင်းသော မဂ်တို့၌
 လည်း၊ (ပဉ္စနယသဟဿာနိ၊ ဟောန္တိ။) ကူတိ-ဤသို့၊ ကုသလေ-ကုသိုလ်၌၊
 ဝိသတိနယသဟဿာနိ-နှစ်သောင်းသော နည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ။) ပန-ဆက်၊
 သုညတာပဏိဟိတာနိမိတ္တာဒိဘေဒေသု-သုညတ၊ အပ္ပဏိဟိတ၊ အနိမိတ္တ
 အစရှိသော အပြားရှိသော မဂ်တို့၌၊ တတော-ထိုနည်းပေါင်း နှစ်သောင်းမှ၊
 တိဂုဏေ-သုံးဆဖြင့်မြှောက်အပ်သော်၊ ဝိပါကေ-၌၊ သဋ္ဌိနယသဟဿာနိ-
 မြှောက်သောင်းသောနည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ။) ကူတိ-သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာ
 လျှင်၊ သကိစ္စ- သာဓကောနဉ္စေဝ-မိမိကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 (ကုသိုလ်ကို ရည်ရွယ်သည်။) သံသိဒ္ဓိကကိစ္စာနဉ္စ-ပြီးပြီးသောကိစ္စရှိသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝိပါကကို ရည်ရွယ်သည်။) ကုသလဝိပါကသတိပဋ္ဌာနာနံ-
 ကုသိုလ်သတိပဋ္ဌာန်၊ ဝိပါကသတိပဋ္ဌာန်တို့၏၊ နိဒ္ဒေသဝသေန-နိဒ္ဒေသ၏အပြား အားဖြင့်၊
 ဒုဝိဇော-နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ [အဘိဓမ္မဘာဇနိယနိဒ္ဒေသော၌ စပ်]
 ကာယာနပဿနာဒိဝသေန စ-ကာယာနပဿနာ အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်သဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကဝသေန စ-သုဒ္ဓိကနှင့် စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုသလေ-
 ၌၊ ပဉ္စန္ဒ-ငါးပါးသော နိဒ္ဒေသဝါရတို့လည်းကောင်း၊ ဝိပါကေ-၌၊ ပဉ္စန္ဒ-တို့လည်း
 ကောင်း၊ ကူတိ-သို့၊ ဒသန္တံ-ကုန်သော၊ နိဒ္ဒေသဝါရာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-အပြားအား
 ဖြင့်၊ ဒသပ္ပဘေဒေါ-ဆယ်ပါးအပြားရှိသော၊ အသီတိနယသဟဿပုဋိမဏ္ဍိတော-
 ရှစ်သောင်းသော နည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ အဘိဓမ္မဘာဇနိယနိဒ္ဒေ-
 သော-သည်၊ (ဟောတိ။)

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆက အဖွင့်

၃၈၆။ ပဉ္စာပုစ္ဆက-နည်း၌၊ ပါဠိအနုသာရေနေဝ-သာလျှင်၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ-တို့၏၊ ကုသလာဒိဘာဝေါ-ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-အထူးကား၊ အာရမ္မဏတ္ထိကေသု-တို့၌၊ သဗ္ဗာနိပိ-ကုန်သော၊ ဧတာနိ-ဤလော-ကုတ္တရာသတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၊ အပ္ပမာဏံ-ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ-ကို၊ အာရမ္မ-အာရုံပြု၍၊ ပဝတ္တနတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာနေဝ-သာတည်း၊ မဂ္ဂါ-ရမ္မဏာနိ-မဂ္ဂါရမ္မဏတို့သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ပန-ဆက်၊ သဟဇာတဟေတုဝေသန-တကွဖြစ်သောဟိတ၏၊ အစွမ်းဖြင့်၊ မဂ္ဂဟေတုကာနိ-မဂ္ဂဟေတုကတို့တည်း၊ ဝီရိယံဝါ-ဝီရိယကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝီရိယံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဇေဋ္ဌကံ-အကြီးအကဲကို၊ ကတွာ-၍၊ မဂ္ဂဘာဝနာကာလေ-မဂ်ကိုဖြစ်စေရာ အခါ၌၊ မဂ္ဂါ-ဓိပတိနိ-မဂ္ဂါဓိပတိတို့တည်း၊ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌိကာယ-ဆန္ဒ စိတ္တဟူသော အကြီးအကဲရှိသော၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ-မဂ်ကိုဖြစ်စေရာ အခါ၌၊ မဂ္ဂါဓိပတိနီတိ-မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်၏ဟူ၍၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-မဆိုထိုက်ကုန်၊ ဖလကာလေပိ-ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ရာ အခါ၌လည်း၊ (မဂ္ဂါဓိပတိနီတိ-ဟူ၍) န ဝတ္ထဗ္ဗာနေဝ-မဆိုထိုက်ကုန်သည်ပင်၊ အတိတာဒိသု-အတိတ်အစရှိသော အာရုံတို့တွင်၊ ဧကာရမ္မဏဘာဝေနပိ-တစ်ခုသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-ကုန်။

ပန-ကား၊ နိဗ္ဗာနဿ-၏၊ ဗဟိဒ္ဓဓမ္မတ္တာ-ဗဟိဒ္ဓတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိနာမ-ဗဟိဒ္ဓဟူသော အာရုံရှိကုန်သည် မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတသ္မိ ပဉ္စာပုစ္ဆက-၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနေဝ-ကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနာနိ-တို့ကို၊ ကထိတာနိ၊ ဟိ-မှန်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယသ္မိ-ယေဝ လောကီယလောကုတ္တရဓိဿကာ သတိပဋ္ဌာနာ ကထိတာ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယပဉ္စာပုစ္ဆကေသု ပန-တို့၌ကား၊ လောကုတ္တရာယေဝ (သတိပဋ္ဌာနာ၊ ကထိတာ) ဣတိ ဧဝံ အယံ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂီပိ-ကိုလည်း၊ တေပရိဝဋ္ဋံ နိဟရိတွာ ဘာဇေတွာ ဒဿိတော-ပြီ၊ ဣတိ-တည်း။

သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ-သော၊ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယ-၌၊

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း အဖွင့်ပြီး၏။

သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်

၃၉၀။ ကုဒါနိ-သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တဒန္တရေ-ထို သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌၊ (ဝုတ္တေ-ဟောတော်မူအပ်သော၊) သမ္မပ္ပဓာန-ဝိဘင်္ဂ-သမ္မပ္ပဓာနဝိဘင်း၌၊ စတ္တာရောတိ-စတ္တာရောဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ-တည်း၊ တေန-ထို စတ္တာရောဟူသော သဒ္ဓါဖြင့်၊ တတော-ထိုလေးပါးမှ၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (သမ္မပ္ပဓာနာ-သမ္မပ္ပဓာန်တို့သည်၊) န (ဟောန္တိ)-မရှိကုန်၊ (တတော-ထိုလေးပါးမှ၊) ဥဒ္ဓံ- အထက်၌၊ ဝါ-အလွန်၊ (သမ္မပ္ပဓာနာ) န (ဟောန္တိ)-ကုန်၊ ကုတိ-ဤသို့၊ သမ္မပ္ပဓာနပရိစ္ဆေဒံ- သမ္မပ္ပဓာန်တို့၏အပိုင်းအခြားကို၊ (ဘဂဝါ) ဒီပေတိ-မူ၏၊ သမ္မပ္ပဓာနာတိ-ကား၊ ကာရဏပ္ပဓာနာ-သင့်သော အကြောင်းဖြစ် ကုန်သော အားထုတ်ကြောင်းဝီရိယတို့သည်၊ ဥပါယပ္ပဓာနာ-နည်းလမ်း ကျသော အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အားထုတ်ကြောင်းဝီရိယတို့သည်၊ ယောနိသောပဓာနာ-သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် အားထုတ်ကြောင်းဝီရိယတို့သည်။ (စတ္တာရော ဌှိ စပ်။)

ကာရဏပ္ပဓာနာ။ ။ သမ္မပ္ပဓာနာ၌ သမ္မာကို “ကာရဏ”ဟု ဖွင့်၏။ “ကာရဏ-အကြောင်း”ဟု သာမည ဆိုသော်လည်း ယုတ္တိအနက်ဟောဖြစ်သောကြောင့် သင့်သော အကြောင်းကို “ကာရဏ”ဟု ယူပါ။ မှန်၏-“သဗ္ဗမေတံ အကာရဏ”ဟု လာရာ၌ ယုတ္တိမရှိသော (မသင့်သော) အကြောင်းကို “အကာရဏ”ဟု ခေါ်ရသောကြောင့် ဤနေရာ၌ သင့်သော အကြောင်းကို “ကာရဏ”ဟု ယူရသည်။ [ကာရဏသဒ္ဓေါ ယုတ္တိဝါစကော၊ ပေ၊ တသ္မာ ကာရဏပ္ပဓာနာတိ ယုတ္တိပဓာနာ။-အနု။]

တနည်း။ ။ အနုပ္ပန္နုပါပကာနုပ္ပါဒနာဒိ ကိရိယာယ အနုရူပပဓာနာတိ၊ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။-ဤသို့ အနုဋီကာ၌ တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ ထိုအလို ကာရဏသဒ္ဓါ ကို “အနုရူပဝါစက”ဟု ဆိုရမည်။ [အနုရူပ-လျော်သောအကြောင်း။]

ဥပါယပ္ပဓာနာ။ ။ ဥပါယသဒ္ဓါသည် အကြောင်းဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ အကြောင်းဆိုသော်လည်း သာမန် အကြောင်းမဟုတ်၊ ဆိုင်ရာအကျိုးသို့ ကပ်ရောက် ကြောင်းဖြစ်သော ပဓာန အကြောင်းတည်း။ [ဥပေစ္စ+ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိ ဧတေနာတိ ဥပါယော။] ဤဥပါယကိုပင် ဥပါယ်တမည် (အကြောင်းတမျိုး)ဟု ခေါ်ကြ၏။ ဥပမာ-ရန်သူကို အောင်နိုင်ကြောင်းကိုပြရာ၌ “ဘေဒ၊ ဒဏ္ဍာ၊ သာမ၊ ဒါန”တို့ကို “ဥပါယ”ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့တည်း။-အဘိဓာန် (၃၄၈။)

ယောနိသော ပဓာနာ။ ။ အဘိဓာန် (၈၄၈)၌ ယောနိသဒ္ဓါသည် ဟေတု အနက်ကိုလည်း ဟော၏။ ထိုအကြောင်းဟူသည်လည်း အကျိုးတရားနှင့် သင့်လျော်သော အကြောင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “ကာရဏ”အရ အကြောင်းသာမညကို မယူဖို့ရာ ဥပါယ၊ ယောနိဟူသော ပရိယာယ် သဒ္ဓါတို့ဖြင့် ထပ်၍ဖွင့်သည်။

ဣဓ ဘိက္ခုတိ-ဣဓ ဘိက္ခုဟူသည်ကား၊ ဣမသ္မိ သာသနေ-ဤသာသနာ တော်၌၊ ပဋိပန္နကော-ဘာဝနာကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ (ဇနေတိ စသည်၌စပ်) အနုပန္နာနန္တိ-အနုပန္နာနံဟူသည်ကား၊ အနိဗ္ဗတ္တာနံ- မဖြစ်ကုန်သေးသော၊ ပါပကာနန္တိ-ဟူသည်ကား၊ လာမကာနံ-ယုတ်ညံ့ကုန်သော၊ [အဓိပ္ပာယ်တူ၊ သဒ္ဓတ္ထမ္မာ “ပါပေန္တိတိ ပါပကာ-မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ် လေးရွာသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော”ဟု ဖြစ်၏။] အကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ- အကုသလာနံ ဓမ္မာနံဟူသည်ကား၊ အကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ-ဉာဏ်ကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော၊ (ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော) ဓမ္မာနံ-တရားတို့ကို၊ အနုပ္ပာဒါယာတိ-ဟူသည်ကား၊ န ဥပ္ပာဒနတ္ထာယ-မဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝါ-မဖြစ်အောင်၊ [ဥပ္ပာဒနဟု ကာရိတ်- သွင်း၍ ဖွင့်သောကြောင့် အနုပ္ပာဒ၌ ကာရိတ်အကြွေကြပ်ပါ။] ဆန္တံ ဇနေတိတိ- ကား၊ ကတ္ထုကမ္ပတာသင်္ခါတိ-အနုပုန္နပါပကတို့ကို မဖြစ်အောင်ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ကုသလစ္ဆန္တံ-ကုသလစ္ဆန္တကို၊ ဇနေတိ- ဖြစ်စေ၏၊ ဥပ္ပာဒေတိ-ဥပါဒ်စေ၏၊ [တစ်စုံတစ်ခု ဝတ္ထုခြင် ဖြစ်ပေါ်လာစေသည်

အရာအားလျော်စွာဖွင့်။ ။ ဤ၌ သမ္မာ၏ ဒီပနတ္ထကို “ကာရဏံ၊ ဥပါယ၊ ယောနိ”ဟု ဖွင့်သော်လည်း အဋ္ဌသာလိနီ မူလဋီကာ ဓမ္မဒ္ဓေသ သမ္မာဒိဌိအဖွင့်၌ “သမ္မာတိ အဝိပရိတ (မဖောက်မပြန်) နိယျာနိကဘာဝေန (ထွက်မြောက်တတ်သည်အဖြစ်ဖြင့်)ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်၌ အဝိပရိတသည် သမ္မာ၏ ဒီပနတ္ထတည်း။ “မဖောက်မပြန်မှန်ကန်သော ကြောင့်+သမ္မာ-ကောင်းသည်”ဟူလို၊ နိယျာနိကကား “ကုသိုလ်ဖြစ်၍ ဒုဂ္ဂတိစသည်မှ ထွက်မြောက်တတ်သောကြောင့် ကောင်းသည်”ဟု ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသို့အရာအားလျော်စွာ သင့်တော်အောင်ဖွင့်ရသော်လည်း သမ္မာသဒ္ဓါ၏ သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်၊ သမ္မာသဒ္ဓါက ပြစွမ်းနိုင်သော ဒီပနတ္ထများတည်း၊ သဒ္ဓတ္ထမာ “သမ္မာ ဗျယဉ္ဇာ ဝိတထံ”စသော အဘိဓာန် (၁၂၇)နှင့် အညီ “မဖောက်မပြန် အမှန်”ဟူသော အနက်သာတည်း။ ထိုအမှန်ကိုပင် “သမ္မာ-ကောင်းစွာ”ဟု နိဿယအနက်ပေးကြသည်။ “အနု- ပုန္နပါပကတို့၏ မဖြစ်ခြင်းစသော အကျိုးကိုရလိမ့်မည်”ဟု မြှော်ကိုး၍ လုံ့လဝီရိယပြုကြသူမှာ ထိုရည်မှန်းသည် အတိုင်း အကျိုးရနိုင်သော အကြောင်းဥပါယ်ဖြစ်သောကြောင့် “သမ္မာ-မှန် သော+ပဓာန-လုံ့လဝီရိယဖြစ်သည်”ဟူလို။

ပဋိပန္နကော ဘိက္ခု ။ ။ အနုပုန္နပါပကကို မဖြစ်အောင် ကြိုးစားရာ၌ ဘိက္ခုဖြစ်သူတိုင်း ကြိုးစားသည်မဟုတ်၊ သီလစသည်ကို ဖြည့်ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သာ ကြိုးစားသောကြောင့် “ပဋိပန္နကော”ဟု ဝိသေသနပြုရသည်။ ထိုကြိုးစားမှုလည်း များသောအားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာ၌သာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ဣဓ”ကိုလည်း “ဣမသ္မိ သာသနေ”ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ဖွင့်သဖြင့် “ဤကဲ့သို့ သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံရာ ယခု အခါဝယ် ကျင့်ဖြစ်အောင် ကျင့်လိုက်ပါ”ဟူသော တိုက်တွန်းမှုကိုလည်း သာမတ္ထိယတ္ထ အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗျုတ္တနယ အားဖြင့်လည်းကောင်း ပြပြီးဖြစ်တော့၏။

ကို ယူမည်စိုး၍ ဇနေတိကို “ဥပ္ပာဒေတိ-ဥပါဒ်စေ၏” ဟု သဘာဝတ္ထဖြင့် ဖွင့်သည်။ ဝါယမတိတိ-ကား၊ ပယောဝံ-ပြင်းစွာကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ပရက္ကမံ-အဆင့်ဆင့် မြင့်သောအရာသို့ ရောက်တတ်သော ဝီရိယကို၊ ကရောတိ-၏၊ [ပ-ကို “ဘုသအနက်ဟော” ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ ပရံပရံ ကမတိတိ ပရက္ကမော-အဆင့်အဆင့် မြင့်သောအရာသို့ ရောက်တတ်သော လုံ့လ၊] ဝီရိယံ အာရတတိတိ - ကား၊ ကာယိက စေတသိကံ-ကိုယ်၌လည်းဖြစ် စိတ်၌လည်းဖြစ်သော၊ ဝီရိယံ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ [“စိတ်က အားတက်သရော ဖြစ်သကဲ့သို့ ကိုယ်ကလည်း အားတက်သရော ဖြစ်နေသည်” ဟူလို၊] စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိတိ - ကား၊ တေနော သဟဇာတဝီရိယေန-ထိုတကွဖြစ်သော ဝီရိယဖြင့်ပင်၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ဥက္ခိပတိ-ချိမြှောက်၏၊ [“စိတ်ကိုလျှော့ချ၍ မထားဘဲ အမြဲတက်ကြွနေအောင် မြှောက်ပင့် ထားသည်” ဟူလို၊] ပဒဟတိတိ - ကား၊ ပဓာနဝီရိယံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်-ကြောင်းဝီရိယကို၊ ကရောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ စတ္တာရိပိ-လေးပုဒ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတာနိ ပဒါနိ - ဤ ဝါယမတိ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို၊ အာသေဝနဘာဝနာဗဟုလိကမ္မသာတစွကိရိယာဟိ-အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်း၊ တိုးပွားစေခြင်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုခြင်း၊ မပြတ်မလပ် ပြုခြင်းတို့ဖြင့်၊ ယောဇေတဗ္ဗာနိ-ယှဉ်စေထိုက်ကုန်၏။

ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနန္တိ-ကား၊ အနုပ္ပန္နာတိ-အနုပ္ပန္နတို့ဟူ၍၊ အဝတ္တဗ္ဗတံ-မဆိုထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပန္နာနံ-ရောက်ကုန်သော၊ ပါပဓမ္မာနံ-အကုသိုလ်တရားတို့ကို၊ ပဟာနာယာတိ-ကား၊ ပဇဟနတ္ထာယ-ပယ်စွန့်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ-ကား၊ အနိဗ္ဗတ္တာနံ-မဖြစ်ကုန် သေးသော၊ ကောသလ္လသမ္ဘူတာနံ-ဉာဏ်ကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တို့ကို၊ ဥပ္ပာဒါယာတိ-ကား၊ ဥပ္ပာဒနတ္ထာယ-ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊

ပဋိပါဋိယာ ၊ပေ၊ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ ။ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲသောအားဖြင့် စ၍အားထုတ်ခြင်းကို “ဝါယမတိ” ဟု ဆို၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဝီရိယတိုးပွားစေသောအားဖြင့် အားထုတ်ခြင်းကို “ဝီရိယံ အာရတတိ” ဟု ဆို၏။ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေပြီးနောက် တစ်နေ့တစ်နေ့လျှင် အကြိမ်များစွာ အားထုတ်မှုကို “စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ” ဟု ဆို၏။ အကြိမ်များစွာ သာမက အဆက်မပြတ် အားထုတ်မှုကို “ပဒဟတိ” ဟု ဆို၏။

အနုပ္ပန္နာတိ အဝတ္တဗ္ဗတံ။ ။ ဥပ္ပန္နာနံအရ “ဥပ္ပဇ္ဇိသုတိ ဥပ္ပန္နာ” ဟု ဝစနတ္ထ ပြု၍ တကယ်ဖြစ်ပြီး ဥပါဒ်ပြီးသော အကုသိုလ်တို့ကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် “အနုပ္ပန္နာတိ အဝတ္တဗ္ဗတံ အာပန္နာနံ” ဟု ဖွင့်သည်။ “အနုပ္ပန္နဟု မဆိုထိုက်သော အကုသိုလ် ဟူသမျှကို ဥပ္ပန္နအရ ယူပါ” ဟူလို၊ ထိုအနုပ္ပန္နဟု မဆိုထိုက်သော အကုသိုလ်များကို ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။

ဥပဉ္စနန္တိ-ကား၊ နိဗ္ဗတ္တနံ-ဖြစ်ပြီးကုန်သော၊ (ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၌ စပ်)၊
 ဌိတိယာတိ-ကား၊ ဌိတတ္ထာယ-တည်တံ့ခြင်း အကျိုးငှာ၊ အသမ္မောသာယာတိ-
 ကား၊ အနဿနတ္ထံ-မပျောက်ပျက်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဘိယျောဘာဝါယာတိ-ကား၊
 ပုနပွန်-ထပ်၊ ဘာဝါယ-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝေပုလ္လာယာတိ-ကား၊ ဝိပုလဘာဝါယ-
 ပြန့်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဘာဝနာယာတိ-ကား၊ ဝဇီယာ-
 တိုးပွားခြင်းငှာ၊ ပါရိပူရိယာတိ-ကား၊ ပရိပူရဏတ္ထာယ-ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်း
 အကျိုးငှာ၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-နိဒ္ဒေသမှ ရှေးဦးစွာ၊ စတုန္ဒ-လေးပါး
 ကုန်သော၊ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ-သမ္ပပ္ပဓာန်တို့၏၊ ဥဒ္ဓေသဝါရဝသေန-ဥဒ္ဓေသဝါရနှင့်
 စပ်သဖြင့်၊ ဧကပဒိကော-တစ်ပုဒ်တစ်ပုဒ်၌ ယှဉ်သော၊ အတ္ထုဒ္ဓါရော-အနက်ကို
 ထုတ်ပြခြင်းတည်း၊ [အနုပုန္နတစ်ပုဒ်အတွက် အနက်၊ ပါပကတစ်ပုဒ်အတွက်
 အနက်၍သို့စသောအားဖြင့် တစ်ပုဒ်စီတစ်ပုဒ်စီ၏အနက်ကို ထုတ်ပြခြင်း ဖြစ်
 သည်၊ အပေါင်းဝိက္ကတ္တအနက်ကို ပြခြင်းမဟုတ်-ဟူလို။]

၃၉၁။ ဣဒါနိ-ဥဒ္ဓေသဝါရကိုပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ပဋိပါဠိယာ-
 အစဉ်အားဖြင့်၊ တာနိ ပဒါနိ-ထိုပုဒ်တို့ကို၊ ဘာဇေတွာ-အကျယ်ဝေဘန်၍၊
 ဒသေတုံ-ခြင်းငှာ၊ ကထဉ္စ အနုပုန္နနန္တိအာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊
 နိဒ္ဒေသဝါရော-နိဒ္ဒေသဝါရကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓေါ-အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ၊
 တတ္ထ-ထိုနိဒ္ဒေသဝါရ၌၊ ယံ-အကြင်ပုဒ်သည်၊ ဟေဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-အောက်ဖြစ်
 သော၊ ဓမ္မသင်္ဂဟေ-ဓမ္မသင်္ဂဟီ၌၊ (တရားတို့ကိုသိမ်းယူရာ ဓမ္မသင်္ဂဟီပါဠိတော်၌)
 အာဂတသဒိသံ-လာသောပုဒ်နှင့်တူ၏၊ တံ-ထိုပုဒ်ကို၊ တဿ-ထိုဓမ္မသင်္ဂဟပါဠိ
 တော်၏၊ ဝဏ္ဏနာယံ-အဖွင့်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်ပုဒ်သည်၊ တသ္မိ-ထိုဓမ္မသင်္ဂဟပါဠိတော်၌၊ အနာဂတံ-
 မလာ၊ တတ္ထ-မလာသောပုဒ်၌၊ တာဝ-ဝါယာမပုဒ်အစရှိသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊
 (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-ညွှန်ပြအပ်သော) ဆန္ဒနိဒ္ဒေသေ-ဆန္ဒနိဒ္ဒေသ၌၊ ယော ဆန္ဒောတိ-ကား၊

အသမ္မောသာယ။ ။ သမ္မောသ-မေ့လျော့ခြင်း၊ အသမ္မောသ-မမေ့မလျော့ခြင်း၊
 သမ္မာဿ တိ-မေ့လျော့၏၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အနက်ပေးကြ၏။ “မေ့လျော့”ဟူသောအနက်မှာ
 ထိုထိုအာရုံကို သတိမရခြင်းသာတည်း။ မုသဓာတ်က ထိုမေ့လျော့ခြင်းအနက်ကိုမဟော၊
 ပျောက်ပျက်ခြင်း အနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် “အသမ္မောသာယာတိ အနဿနတ္ထံ”ဟု
 သဒ္ဓတ္ထဖွင့်၏၊ နေရာတိုင် သတိပြုပါ။

ပါရိပူရိယာ။ ။ ပရိပူရေန္တိတိပရိပူရာ၊ (ကုသလာ) ပရိပူရာနံ+ဘာဝေါ-ဘာရိပူရိ၊
 ဘာဝအနက်၌ဏပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်းသက်၊ ဤသို့ ဘာဝတဒ္ဓိတ်
 ဝိဂြိုဟ်ပြုသော အခါ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်း အနက်ကိုရသောကြောင့်
 “ပရိပူရဏ”ဟုဖွင့်ဟန်တူသည်။

ဆန္ဒနိယ(ဆန္ဒယန)ဝသေန-ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ယော ဆန္ဒော-အကြင်ဆန္ဒသည်။ ဆန္ဒကတာတိ-ကား၊ ဆန္ဒကဘာဝေါ-ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသော စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဆန္ဒကရဏာကာရော-ဆန္ဒကို ပြုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ) ကတ္တုကမ္ပတာတိ-ကား၊ ကတ္တု-ကာမတာ-ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသော စိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ ကုသလောတိ-ကား၊ ဆေကော-ကောင်းသော၊ (ဓမ္မစ္ဆန္ဒော၌စပ်) ဓမ္မစ္ဆန္ဒောတိ-ကား၊ သဘာ-ဝစ္ဆန္ဒော-ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒသည်။

ဟိ-မှန်၊ အယံဆန္ဒောနာမ-ဤဆန္ဒမည်သည်။ တဏှာဆန္ဒော-တဏှာဆန္ဒလည်းကောင်း၊ ဝါ-တပ်မက်တတ်သောဆန္ဒလည်းကောင်း၊ ဒိဌိဆန္ဒော-ဒိဌိဆန္ဒလည်းကောင်း၊ ဝါ-မှားမှားယွင်းယွင်းသိမြင်တတ်သော ဆန္ဒလည်းကောင်း၊ ဝီရိယဆန္ဒော-ဝီရိယဆန္ဒလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဝီရိယဟူသော ဆန္ဒလည်းကောင်း၊ ဓမ္မစ္ဆန္ဒော-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဗဟုဝိဓော-များသောအပြားရှိ၏၊ နာနပ္ပကာရကော-အထူးထူးသော အပြားရှိ၏၊ တေသု-ထိုများစွာသောဆန္ဒတို့တွင်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤဆန္ဒနိဒ္ဒေသ အရာ၌၊ ကတ္တုကမ္ပတာကုသလဓမ္မစ္ဆန္ဒော-ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော ကုသိုလ်ဖြစ်သော ပရမတ္ထသဘာဝဖြစ်သော ဆန္ဒကို၊ ဓမ္မစ္ဆန္ဒောတိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော-အပ်၏။

ဣမံ ဆန္ဒံ ဇနေတီတိ-ကား၊ ဆန္ဒံ-ဆန္ဒကို၊ ကုရုမာနောဝ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ် သည်ပင်၊ ဆန္ဒံ-ကို၊ ဇနေတိ နာမ-ဖြစ်စေသည်မည်၏၊ သဉ္ဇနေတီတိ-ကား၊ ဥပသ-ဂ္ဂေန-သံဥပသာရဖြင့်၊ ပဒံ-ဇနေတိပုဒ်ကို၊ ဝဗ္ဗိတံ-တိုးပွားစေတော်မူအပ်ပြီ၊ ဥဌ-ပေတီတိ-ကား၊ ဆန္ဒံ-ကို၊ ကုရုမာနောဝ-သည်ပင်၊ တံ-ထိုဆန္ဒကို၊ ဥဌပေတိ နာမ-တက်ကြွစေသည် မည်၏၊ သမုဋ္ဌပေတီတိ-ကား၊ ဥပသဂ္ဂေန-သံဥပသာရဖြင့်၊

ဆန္ဒနိယ(ဆန္ဒယန)ဝသေန။ ။စာအုပ်တို့၌ ဆန္ဒနိယဟု တွေ့ရ၏၊ အလိုရှိခြင်း ဟုလည်း ရှေးနိဿယပေး၏။ ဤပုဒ်မျိုးကို ဖွင့်သောအခါ အဋ္ဌသာလိနိ၌ “ဗုဒ္ဓနကဝသေန၊ တက္ကနဝသေန၊ စရဏဝသေန”စသည်ဖြင့် ဘာဝသာဓနကို ဖွင့်ပြလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဆန္ဒ ဓာတ်၏ စုရာဒိဂိုဏ်းဖြစ်သောကြောင့် ဣယပစ္စည်းဖြင့် “ဆန္ဒယနဝသေန”ဟုရှိမှ ကောင်း မည်ထင်၏။ ဆန္ဒနိယကို အမှန်ယူလျှင် ဣယကို အနက်မရှိကြပါ။

ဓမ္မစ္ဆန္ဒော။ ။ဓမ္မစ္ဆန္ဒော၌ ဓမ္မကို သဘာဝဟု ဖွင့်၏။ “ဓမ္မော သဘာဝေ ပရိယတ္တိ ပညာ”စသော အဘိဓာန်လာအနက်တို့တွင် သဘာဝအနက်ဟော-ဟူလို။ [သ-ပရမတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော၊ဘာဝ-အတည်ခြံပ်။] တဏှာဆန္ဒဟုဆိုလျှင် “တဏှာလောဘ” စေတသိက်ကို အရကောက်ရ၏။ ဆန္ဒစေတသိက်ကို အရမကောက်ရ၊ “ဒိဌိဆန္ဒ၊ ဝီရိယဆန္ဒ”တို့၌လည်း နည်းတူ။ “ဓမ္မစ္ဆန္ဒော”ဟု ဟောတော်မူရာ၌ကား ဆန္ဒစေတသိက်ဟူသော သဘောတရားကို အရကောက်ရသည်။

ပဒံ-ဥဌပေတိပုဒ်ကို၊ ဝဓိတံ-ပြီ၊ နိဗ္ဗတ္တေတိတံ-ကား၊ ဆန္ဒံ-ကို၊ ကုရုမာနောဝ-
သည်ပင်၊ တံ-ထိုဆန္ဒကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတိနာမ-ဖြစ်စေသည်မည်၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိတံ-
ကား၊ ဥပသဂ္ဂေန-အဘိဥပသာရဖြင့်၊ ပဒံ-နိဗ္ဗတ္တေတိပုဒ်ကို၊ ဝဓိတံ-ပြီ၊ အပိစ-
တစ်နည်းကား၊ ဆန္ဒံ-ဆန္ဒကို၊ (ပြုခြင်းငှာ လိုလားမှုကို)၊ ကရောန္တောဝ-
ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်၊ ဆန္ဒံ-ကို၊ ဇနေတိနာမ-ဖြစ်စေသည်မည်၏၊ တမေဝ-
ထိုဆန္ဒကိုပင်၊ သတတံ-အမြဲ၊ ကရောန္တော-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သဉ္စနေတိနာမ-
ကောင်းစွာ ဖြစ်စေသည်မည်၏၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊
အန္တရာယေန-အန္တရာယ်ကြောင့်၊ ပတိတံ-လျှောကျသောဆန္ဒကို၊ ပုန-တစ်ဖန်၊
ဥက္ခိပန္တော-ချီးမြှောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥဌပေတိနာမ-ထကြွစေသည်မည်၏၊
ပဗန္ဓဋ္ဌိတံ-အစဉ်အားဖြင့် တည်ခြင်းသို့၊ ပါပေန္တော-ရောက်စေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
သမုဋ္ဌပေတိနာမ-ကောင်းစွာထကြွစေသည်မည်၏၊ တံ-ထိုဆန္ဒကို၊ ပါကဋံ-
ထင်ရှားအောင်၊ ကရောန္တော-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တေတိနာမ-ဖြစ်စေသည်
မည်၏၊ အနောသက္ကနတာယ-ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အလိနဝုတ္တိ-
တာယ-မတွန့်ဆုတ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အနောလိနဝုတ္တိတာယ-
တွန့်ဆုတ်သော ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဘိမုဒဘာဝေန-ရှေးရှုသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်၊ (ရှေ့တိုးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်)၊ နိဗ္ဗတ္တေန္တော-ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိနာမ-ဇန : ရှု ပြ စ စေ သည် မည် ၏ ၊
[“အနောလိနဝုတ္တိတာယ”ပုဒ်သည် ရှေးနိဿယ၌ မပါ၊ အလိနဝုတ္တိတာယနှင့်
အဓိပ္ပါယ်တူသောကြောင့် မပါခြင်းက ကောင်းသည်။]

၃၉၄။ [ပါဠိတော်ဥဒ္ဒေသ၌“ဝါယမတိ ဝိရိယံ အာရဘတိ”ဟု ဝိရိယနှင့်စပ်၍
ပုဒ် ၂-မျိုးရှိသော်လည်း ဝိရိယကို အကျယ်ချဲ့လိုက်လျှင် ဝါယမတိကိုလည်း ချဲ့ပြီး
ဖြစ်သောကြောင့် ဝိရိယနိဒ္ဒေသေစသည်ဖြင့် ဝိရိယနိဒ္ဒေသကို ဖွင့်ပြသည်။] ဝိရိယ-
နိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဝိရိယံ-ကို၊ ကရောန္တောဝ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်၊ ဝိရိယံ-ကို၊
အာရဘတိနာမ-အားထုတ်သည်မည်၏၊ ဒုတိယပဒံ-သမာရဘတိ ဟူသော
ဒုတိယပုဒ်ကို၊ ဥပသဂ္ဂေန-သံဥပသာရဖြင့်၊ ဝဓိတံ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဝိရိယံ-ကို၊
ကရောန္တောယေဝ-သည်ပင်၊ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ နာမ-အာသေဝတိ
ဘာဝေတိ မည်၏၊ ပုနပျုနံ-အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ကရောန္တော-ဝိရိယကိုပြုလျက်
(ပြုသောအားဖြင့်)၊ ဗဟုလိကရောတိ-ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြု၏၊ ဝါ-
တစ်နည်း၊ အာဒိတော-အစ၌၊ [အာဒိတောဝ-ဟု ရှိသော်လည်း “အာဒိတောဝါ”ဟု
ရှိမှကောင်းမည်၊] ကရောန္တော-လျက် (အားဖြင့်)၊ သမာရဘတိ-အဖန်ဖန်
အထပ်ထပ် အားထုတ်၏၊ ဘာဝနာဝသေန-ဝိရိယကိုဖြစ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
ဘဇန္တော-ဆည်းကပ်လျက် (အားဖြင့်)၊ အာသေဝတိ-မှီဝဲ၏၊ ဝဇေန္တော-တိုးပွားစေ
လျက် (အားဖြင့်)၊ ဘာဝေတိ-တိုးပွားစေ၏၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု-အလုံးစုံသောကိစ္စတို့၌၊
တဒေဝ-ထိုဝိရိယကိုပင်၊ ဗဟုလိကရောန္တော-ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ

ပြုလျက် (အားဖြင့်) ဗဟုလိကရောက်-ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြု၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

၃၉၅။ စိတ္တပဂ္ဂဟနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဝီရိယပဂ္ဂဟေန-ဝီရိယကို ချီးမြှောက်ခြင်းနှင့်၊ ယောဇေန္တော-ယုဉ်စေလျက် (ယုဉ်စေသောအားဖြင့်)၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ပဂ္ဂဏှာတိ-ချီးမြှောက်၏။ [ဝီရိယကိုချီးမြှောက်လျှင် စိတ်ကိုလည်း ချီးမြှောက်ရာရောက်သည်။] ဥက္ခိပတိ-ကြွမြှောက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ပုနပျုန-ထပ်၊ ပဂ္ဂဏှာန္တော-စိတ်ကိုချီးမြှောက်လျက်၊ (စိတ်ကို ချီးမြှောက်သောအားဖြင့်)၊ သမ္ပဂ္ဂဏှာတိ-အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ချီးမြှောက်၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ သမ္ပဂ္ဂဟိတံ-အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ချီးမြှောက်အပ်သော စိတ်သည်၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ထောက်ကန်လသော်၊ န ပတတိ-မလဲမကျ၊ တထာ-ထို မလဲမကျ လောက်အောင်သော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ နံ-ထို စိတ်ကို၊ ဝီရိယပတ္ထမ္ဘေန-ဝီရိယတည်းဟူသော ထောက်ျား ဖြင့်၊ ဥပတ္ထမ္ဘန္တော-ထောက်ကန်လျက် (ထောက်ကန်သောအားဖြင့်)၊ ဥပတ္ထမ္ဘတိ-ထောက်ကန်၏။ [ဤ၌ “ထမ္ဘ”ဓာတ် စုရာဒိတည်း၊] ဥပတ္ထမ္ဘိတမ္ဘိ-ထောက်ကန် အပ်ပြီးသောစိတ် ကိုလည်း၊ ထိရဘာဝတ္ထာယ-ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ ပုနပျုနံ-အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ဥပတ္ထမ္ဘန္တော-လျက် (အားဖြင့်)၊ ပစ္စုပတ္ထမ္ဘတိ နာမ-အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ထောက်ကန်သည်မည်၏။

၄၀၆။ ဌိတိယာတိပဒဿ-ဌိတိယာဟူသောပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ သဗ္ဗေသမ္ဘိ-လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အသမ္မောသာဒီနံ-အသမ္မောသအစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ ဌိတိ ဝေဝစနဘာဝံ-ဌိတိပုဒ်၏ဝေဝစနပရိယာယ် စကားလှယ်တို့၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံ-ခြင်းငှာ၊ ယာ ဌိတိ၊ သော အသမ္မောသောတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤ ယာ ဌိတိ၊ သော အသမ္မောသောအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဟေဌိမံ ဟေဌိမံ-အောက်၌ဖြစ် အောက်၌ဖြစ်သော၊ ပဒံ-ပုဒ်သည်၊ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ-အထက်၌ဖြစ် အထက်၌ဖြစ်သော၊ ပဒဿ-၏၊ အတ္ထော-တည်း၊ ဥပရိမံ ဥပရိမံ-သော၊ (ပဒံ-သည်)၊ ဟေဌိမဿ ဟေဌိမဿ-သော၊ (ပဒဿ-၏)၊ အတ္ထော-တည်း၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝတ္ထု-ဆိုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပါဠိရပ်၌၊ သေသံ၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သာ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ဝိနိစ္ဆယကထာမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပါဠိ ဝဏ္ဏနာ-ပါဠိတော်၏ အဖွင့်တည်း။

ပန-ပါဠိဝဏ္ဏနာမှတစ်ပါး ဝိနိစ္ဆယကထာကား၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံသော စကားရပ်သည်၊ ဧတ္ထ-ဤ သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်း၌၊ ဝိနိစ္ဆယကထာ-ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ အယံ သမ္ပပ္ပဓာနကထာ နာမ-ဤ သမ္ပပ္ပဓာနကထာ မည်သည်၊ လောကီယာ စ-လောကီယကထာလည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရာ စ-

လောကုတ္တရာကထာလည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒုဝိဓာ-ရှိ၏။ တတ္ထ-ထိုနှစ်ပါးသော ကထာတို့တွင်၊ လောကီယာ-လောကီယကထာသည်၊ သဗ္ဗုပ္ပဘာဂ-အလုံးစုံသော မဂ်တို့၏ ရှေ့အဖို့၌၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သာ-ထိုလောကီယကထာကို၊ ကဿပသံယုတ္ထပရိယာယေန-ကဿပသံယုတ် ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ လောကီယမဂ္ဂက္ခဏေ-လောကီယမဂ်ခဏ၌၊ (မဟာကုသိုလ်စသည်ဝယ် ယှဉ်သော မဂ်ခဏ၌) ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

ဟိ-ချဲ့၊ တတ္ထ-ထိုကဿပသံယုတ်၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) [“စတ္တာရော မေ အာဝုသော သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ ကတမေ စတ္တာရော”ဟူသော ဝါကျသည် ပါဠိတော်၌ မပါ၊ ဘုရားစကားတော် မဟုတ်သောကြောင့် မပါခြင်းကပင် ကောင်းသည်၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ [အရှင်မဟာကဿပက အရှင်သာရိပုတြာကို ခေါ်သည်၊] ဣမ- ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ (အာတပ္ပံ ကရောတိ ၌ စပ်) မေ-ငါ၏၊ အနုပ္ပန္နာ-မဖြစ်သေးကုန်သော၊ ပါပကာ-ယုတ်ညံ့ ကုန်သော၊ အကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-ဖြစ်ကုန်လသော်၊ အနတ္ထာယ-စီးပွားမဲ့ အလို့ငှာ၊ သံဝတ္ထေယျ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ အာတပ္ပံ-ကိလေသာကို လွန်စွာလောင်မြှိုက်တတ်သော လုံ့လဝီရိယကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ မေ-ငါ၏၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ပြီးကုန်သော၊ ဝါ-ဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်နှင့်တူကုန်သော၊ ပါပကာ၊ အကုသလာ၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အပ္ပဟိယမာနာ-မပယ်အပ်ကုန်လသော်၊ အနတ္ထာယ သံဝတ္ထေယျန္တိ အာတပ္ပံ ကရောတိ၊ မေ-ငါ၏၊ အနုပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ ကုသလာ-ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ-မဖြစ်ကုန်လသော်၊ အနတ္ထာယ-ငှါ၊ သံဝတ္ထေယျန္တိ အာတပ္ပံ ကရောတိ၊ မေ-၏၊ ဥပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ ဝါ-ကုန်သော၊ ကုသလာ၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ နိရုဇ္ဈမာနာ-ချုပ်ကုန်လသော်၊ အနတ္ထာယ၊ သံဝတ္ထေယျန္တိ အာတပ္ပံ ကရောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ။)

စ-ဆက်၊ စတ္ထ-ဤ ပါဠိတော်၌၊ အနုပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ- ကား၊ သမထ-ဝိပဿနာစေတ-သမထဝိဿနာတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂေါ စ-မဂ်သည်လည်းကောင်းတည်း၊ ဥပ္ပန္နာ ကုသလာ နာမ-ဥပ္ပန္နကုသိုလ်တို့ မည်သည်၊ သမထဝိပဿနာဝ-သမထဝိပဿနာတို့သာတည်း၊ [ဧဝံဖြင့် မဂ္ဂေါကို ကန့်သည်၊] ပန-ဆက်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ သကိ-တစ်ကြိမ်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတွာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ နိရုဇ္ဈမာနော-ချုပ်လသော်၊ အနတ္ထာယ-ငှာ၊ သံဝတ နိဗ္ဗာနာမ-ဖြစ်စေတတ်သော မဂ်မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုမဂ်သည်၊ ဖလဿ-ဖိုလ်အား၊ ဝါ-ဖိုလ်၏၊ ပစ္စယံ-ပစ္စည်းကို၊ (အနန္တရ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းကို)၊ ဒက္ခာဝ-ပေး၍သာလျှင်၊ နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်၏၊ [ဥပ္ပန္နကုသလမဂ်က နိရုဇ္ဈမာနာဖြစ်သော်လည်း အနတ္ထာယ သံဝတ္ထန မဖြစ်သောကြောင့် ဥပ္ပန္နကုသလအရ မဂ်ကိုမယူဘဲ ချန်ထားသည်။]

ဝါ-တစ်နည်း၊ ပုရိမသို့-အနုပုဏ္ဏာ မေ ကုသလာ မွော အနုပုဏ္ဏမာနာ အနတ္တဿ သံဝတ္ထေယျဟူသော ရှေ့ပါဌ်၌လည်း၊ သမထဝိပဿနာ-တို့ကိုသာ၊ [ဧဝံဖြင့် မဂ်ကိုကုန်၊] ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ငုတ္တံ- ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ တံ-ထို ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သော စကားသည်၊ န ယုတ္တံ-မသင့်။

တတ္ထ-ထို ပါဠိရပ်၌၊ ဥပ္ပန္နာ သမထဝိပဿနာ နိရုဇ္ဈမာနာ အနတ္တဿ သံဝတ္ထန္တိတိ- ဟူသောပါဠိရပ်၌၊ အတ္တဿ-အနက်၏၊ အာဝိဘာဝတ္ထံ-ထင်စွာ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ [ရှေးနိဿယ၌“အတ္တဝိဘာဝတ္ထံ”ဟု ရှိ၏၊] ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဝတ္ထု-တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ခီဏာသဝတ္ထေရော-ရဟန္တာထေရ်သည်၊ မဟာစေတီယဉ္စ-မဟာစေတီတော်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာဗောဓိဉ္စ-မဟာဗောဓိကိုလည်းကောင်း၊ ဝန္တိဿာမိ-ရှိခိုးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ သမာပတ္တိလာဘိနာ-လောကီသမာပတ်ရှစ်ပါးကို ရခြင်းရှိသော၊ ဘဏ္ဍာဂါဟက-သာမဏေရေန- သပိတ် သင်္ကန်းဘဏ္ဍာကို ယူတတ်သော သာမဏေနင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဇနပဒတော-ဇနပုဒ်မှ၊ မဟာဝိဟာရံ- မဟာဝိဟာရသို့၊ အာဂန္တာ- ကြွလာ၍၊ ဝိဟာရပရိဝေဏံ-ကျောင်းတိုက်ပရိဝုဏ်သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ သာယနသမယေ-ညနေချမ်းအခါ၌၊

မဟာဘိက္ခုသံယေ- များစွာသောရဟန်းအပေါင်းသည်၊ စေတီယံ-စေတီတော်ကို၊ ဝန္တမာနေ- ရှိခိုးလသော်၊ ဝါ-စဉ်၊ စေတီယံ-ကို၊ ဝန္တနတ္တဿ-ရှိခိုးခြင်းငှါ၊ န နိက္ခမိ-မထွက်သေး၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်၊ (န နိက္ခမိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ခီဏာသဝါနံ-တို့၏၊ တီသု-သုံးပါးကုန်သော၊ ရတနေသု-ရတနာတို့၌၊ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ ဂါရဝံ-ရိုသေလေးစားသူ၏ အဖြစ်သည်၊ (ရိုသေလေးစားခြင်းသည်၊) ဟောတိ-၏၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ န နိက္ခမိ-မထွက်သေး၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မထွက်သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘိက္ခုသံယေ-ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ဝန္တိတွာ-ရှိခိုးပြီး၍၊ ပဋိက္ခန္ဓေ-ဖဲသွားလသော်၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏၊ သာယမာသဘူတ္ထဝေလာယ-ညစာစားချိန် အခါ၌၊ [ဤစကားဖြင့် “စေတီတော်အတွင်း၌ လူများလည်းမရှိ”ဟု ပြသည်။] သာမဏေရမ္ပိ-သာမဏေကိုသော်မှလည်း၊ အဇာနာပေတွာ-မသိစေမူ၍၊ [သာမဏေရမ္ပိ၌ အပိသည် သမ္ဘာဝနာ၊ “အတူသွား အတူလာဖြစ်သောကြောင့် အသိပေးထိုက်ပါ

တံ န ယုတ္တံ။ ။ ဘာကြောင့် မသင့်သနည်းဟူမူ မဂ်၏မဖြစ်ခြင်းသည်ပင် အနတ္တ (စီးပွားမဲ့) ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မဂ်မဖြစ်လျှင် ဝဋ်ဒုက္ခအမျိုးမျိုး တည်း ဟူသော စီးပွားမဲ့ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း ထိုစကားကို မသင့်ဟု ပယ်ရသည်။ [တံ ပန မဂ္ဂါနုပုဏ္ဏတာယ ဘာဝတော အနုပုဏ္ဏမာနေ စ တသ္မိံ ဝဋ္ဋာနတ္ထသံဝတ္တနတော န ယုတ္တန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။---ဋီကာ။]

သော်လည်း အသိမပေး”ဟူလို။ စေတီယံ-ကို၊ ဝန္တိသာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဧကကောဝ-တစ်ပါးတည်းသာ၊ နိက္ခမိ-ပြီ။

သာမဏေရော-သည်၊ ကိ နုခေါ-ကြောင့်၊ ထေရော-သည်၊ အဝေလာယ- အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ ဧကကောဝ-သာ၊ ဂစ္ဆတိ-သွားပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဇာနိ- သာမိ-သိအံ၊ (သိအောင်ပြုအံ၊) ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ ပဒါနုပဒိ- ကောဝ-ခြေရာသို့၊ အစဉ်လိုက်သော ခြေရာရှိသည်သာ၊ (ဟုတွာ) နိက္ခမိ-ပြီ၊ ထေရော-သည်၊ အနာဝဇ္ဇနေန-မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်၊ (သာမဏေလိုက်လာ သည်ကို မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်) တဿ-ထိုသာမဏေ၏၊ အာဂမနံ-လိုက်လာ ခြင်းကို၊ အဇာနန္တော-မသိသည်၊ (ဟုတွာ) ဒက္ခိန္နာဒ္ဓါရေန-တောင်ဘက်တံခါးဖြင့်၊ မဟာစေတီယဂံဏံ-မဟာစေတီ ရင်ပြင်တော်သို့၊ အာရုဇ္ဈော-တက်ပြီ၊ သာမဏေ- ရောပိ-သည်လည်း၊ အနုပဒိယေဝ-အစဉ်လိုက်သောခြေရာ အတိုင်းသာ၊ အာရု ဇ္ဈော-ပြီ၊ မဟာထေရော၊ မဟာစေတီယံ-ကို၊ ဥလ္လောကေတွာ-မော်ဖူး၍၊ ဗုဒ္ဓါ ရမ္မဏံ-သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရားဟူသော အာရုံရှိသော၊ ပီတိ-ပီတိကို၊ ဂဟေ တွာ-ယူ၍၊ စေတသော-စိတ်၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံအကုန်အစင်ကို၊ သမန္နာဟရိတွာ - ကောင်းစွာဆောင်၍၊ ဝါ-နှလုံးသွင်း၍၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော-ရွှင်လန်း၊ အလွန်ရွှင်လန်း သည်၊ (ဟုတွာ) မဟာစေတီယံ-ကို၊ ဝန္တတိ-၏၊ သာမဏေရော-သည်၊ ထေရဿ- ၏၊ ဝန္တနာကာရံ-ရှိခိုးပုံအခြင်းအရာကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော- သည်၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပသန္နစိတ္တော-ကြည်ညို သောစိတ်ရှိ သည်၊ (ဟုတွာ) ဝန္တတိ-၏၊ ပုပ္ဖါနိ-ပန်းတို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ပူဇော်ခြင်းကို၊ ကာရေယျ ကိနုခေါ-ပြုရာအံလော၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေသိ-ပြီ။

ထေရေ-သည်၊ ဝန္တိတွာ-၍၊ ဥဌာယ-ထ၍၊ သိရသိ-ဦးခေါင်း၌၊ အဉ္စလိ- လက်အုပ်ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ မဟာစေတီယံ-ကို၊ ဥလ္လောကေတွာ-၍၊ ဌိတေ- တည်လသော်၊ သာမဏေရော-သည်၊ ဥက္ကာသိတွာ-ချောင်းဟန်၍၊ အတ္တနော-မိ မိ၏၊ အာဂတဘာဝံ-လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနာပေသိ-သိစေပြီ၊ ထေရော-သည်၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ပြန်လှည့်၍၊ ဩလောကေန္တော-ကြည်လျက်၊ ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ (ဘယ်တုန်းက) အာဂတော-ရောလာသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ- ပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ စေတီယံ-ကို၊ ဝန္တနကာလေ-ရှိခိုးရာအခါ၌။ (အာ- ဂတော-သည်၊ အမှီ-၏) အတိဝိယ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပသန္နာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) စေတီယံ-ကို၊ ဝန္တိတ္ထ-ရှိခိုးကုန်၏၊ ကိန္နုခေါ-အသို့နည်း၊ ပုပ္ဖါနိ-တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ ပူဇေယျာထ-ပူဇော်ကုန်ရာပါအံလော၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ သာမဏေရ-ဏေ၊ အာမ-အိမ်၊ ဣမသ္မိံ စေတီယေ ဝိယ- ဤစေတီ တော်၌ကဲ့သို့၊ အညတြ-အခြား စေတီတော်၌၊ ဧတ္တကံ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊

ဓာတုနိဓာန် နာမ-ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဧဝရူပံ-
ဤသို့သဘောရှိသော၊ အသဒိသံ-အတူရှိတော်မမူသော၊ မဟာထူပံ-
ပုထိုးတော်ကြီးကို၊ ပုပ္ဖိနိ-တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ ကော-အဘယ်သူ
သည်၊ န ပူဇေယျ-မပူဇော်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ တေနဟိ-လျှင်၊ အဓိဝါသေထ-စဉ်းငယ်သည်းခံပါကုန်၊ ဝါ-ဆိုင်း
ငံပါကုန်၊ အာဟရိဿမိ-ဆောင်ယူပါအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ တာဝဒေဝ-
ထိုခဏ၌ပင်၊ ဈာနံ-ကို၊ သမာပဋိတွာ-ဝင်စား၍၊ ဣဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ ဟိမဝန္တ-
ဟိမဝန္တာသို့၊ ဂန္တာ-၍၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ-အဆင်းအနံ့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ပုပ္ဖိနိ-
တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပရိဿာဝနံ-ပုဝါရေစစ်ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ မဟာ-
ထေရေ-သည်၊ ဒက္ခိဏမုခတော-တောင်ဘက်မုခ်မှ၊ ပစ္ဆိမမုခ်-အနောက်ဘက်မုခ်
သို့၊ အသမ္ပတ္တေယေဝ-မရောက်သေးမီသာလျှင်၊ အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ ဟတ္ထေ-
လက်၌၊ ဌပေတွာ-ထား၍၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပူဇေထ-ပူဇော်ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊
အာဟ-ပြီ၊ ထေရော-သည်၊ သာမဏေရ-ဏေ၊ ပုပ္ဖိနိ-တို့သည်၊ အတိမန္ဓာနိ နော-
အလွန်နည်းကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ-ပြီ၊ [ပုဝါရေစစ် ပြည့်
ရုံမျှဖြစ်၍ အလွန်နည်းသည်ဟု ပြောသည်၊] ဘန္တေ-ရား၊ ဂစ္ဆထ-ကြွပါကုန်၊
ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဂုဏေ-ဂုဏ်တော်တို့ကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-၍၊
ပူဇေထ- ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

ထေရော-သည်၊ ပစ္ဆိမမုခ် နိဿိတေန-အနောက်ဘက်မုခ်ကို မှီသော၊ သော-
ပါနေန-စောင်းတန်းလှေခါးဖြင့်၊ အာရယျ-တက်၍၊ ကုစ္ဆိဝေဒိကာဘူမိယံ-စေတီ
ဝမ်း၏၊ ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော တည်ရာအပြင်၌၊ [စေတီတော်၏ ဝမ်း
ဗိုက်သဖွယ် အလယ်ခေါင်ဖြစ်သော အရပ်ဝယ် ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော
တည်ရာအပြင်၌၊] ပုပ္ဖပူဇံ-ပန်းပူဇော်ခြင်းကို၊ ကာတု-ငါ၊ အာရဒ္ဓေါ-ပြီ၊ ဝေဒိကာ-
ဘူမိ-ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော တည်ရာအပြင်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏာ-ပြည့်ပြီ၊
ပုပ္ဖိနိ-တို့သည်၊ ပတိတွာ-လျှံကျ၍၊ ဒုတိယဘူမိယံ-ဒုတိယတည်ရာအပြင်၌၊
ဇဏ္ဍုပ္ပမာဏေန-ပုဆစ်ဒူးဝန်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဩဓိနာ-အပိုင်းအခြားဖြင့်၊
ပူရယိသု-ပြည့်ကုန်ပြီ၊ တတော-ထို ဒုတိယတည်ရာအပြင်မှ၊ ဩတရိတွာ-
သက်ဆင်း၍၊ ပါဒိပဋိကပန္နိ-ခြေဖမိုးနှင့် တူစွာ၊ စေတီတော်၏ အောက်ဆုံးနေရာ
အစဉ်ကို၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ဘိနပ်တော်အစဉ်ကို”ဟု ပေး၏] ပူဇေသိ-ပြီ၊ သာဝိ-
ထို ခြေဖမိုးနှင့်တူစွာ၊ စေတီတော်၏ အောက်ဆုံးနေရာအစဉ်သည်လည်း၊ ပရိပူရိ-
ပြည့်ပြီ၊ ပရိပုဏ္ဏဘာဝံ-ပြည့်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥ-တွာ-သိ၍၊ ဟေဋ္ဌိမတလေ-

အောက်အပြင်၌၊ ဝိကိရန္တော-ကြပြန်လျက်၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ သဗ္ဗစေတီယင်္ဂဏ်-
အလုံးစုံသော စေတီရင်ပြင်တော်သည်၊ ပရိပူရိ-ပြည့်ပြီ၊ တသ္မိ-ထို အလုံးစုံသော
စေတီရင်ပြင်တော်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏေ-လသော်၊ သာမဏေရ-ဏေ၊ ပုပ္ဖာနိ-တို့သည်၊
န ဒိယန္တိ-မကုန်နိုင်ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ ပရိသာဝနံ-ပုဝါရေစစ်ကို၊ အဓောမုခံ-အောက်၌ မျက်နှာ
ရှိအောင်၊ ကရောထ-ပြုပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အဓောမုခံ-အောင်၊
ကတွာ-၍၊ စာလေသိ-လှုပ်ခါပြီ၊ တဒါ-၌၊ ပုပ္ဖာနိ-တို့သည်၊ ဒိဏာနိ-ကုန်ကုန်ပြီ၊
ထေရော-သည်၊ ပရိသာဝနံ-ကို၊ သာမဏေရဿ-အား၊ ဒတွာ-၍၊ ဟတ္ထိ-
ပါကာရေန-ဆင်ရုပ်ရှိသော တံတိုင်းနှင့်၊ (ဆင်ရံတံတိုင်းနှင့်) သဒ္ဓိ-ကွ၊ စေတီယံ-
ကို၊ တိက္ခတ္တံ-သုံးကြိမ်၊ ပဒက္ခိဏံ-လက်ျာရစ်ကို၊ ကတွာ-၍၊ စတုသု-လေးဘက်
ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ ဝန္နိတွာ-၍၊ [တံတိုင်းအပြင်က ရှိခိုးသည်၊]
ပရိဝေဏံ-ပရဝုဏ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-ရောက်လသော်၊ စိန္တေသိ-ပြီ၊ (ကိ)၊ အယံ
သာမဏေရော-သည်၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ မဟိဒ္ဓိကောဝတ-ကြီးသော
တန်ခိုးရှိပါပေစွ၊ ဣမံ ဣဒ္ဓါနုဘာဝံ-ဤတန်ခိုးအာနုဘော်ကို၊ ရက္ခိတုံ-စောင့်ရှောက်
ခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိနုခေါ-စွမ်းနိုင်လတ္တံလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (စိန္တေသိ)၊ တတော-
ထိုမှနောက်၌၊ န သက္ခိဿတိ-မစွမ်းနိုင်လတ္တံ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊
သာမဏေရံ-ကို၊ အာဟ-ပြီ။

(ကိ)၊ သာမဏေရ-ဏေ၊ တွံ-သည်၊ ဣဒါနိ-၌၊ မဟိဒ္ဓိကော-၏၊ ပန-ထိုသို့
ပင် ယခုတန်ခိုးကြီးပါသော်လည်း၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဣဒ္ဓိ-တန်ခိုးကို၊
နာသေတွာ-ဖျက်ဆီး၍၊ ပစ္ဆိမကာလေ-နောက်အခါ၌၊ ကာဏပေသကာရိယာ-
မျက်စိကာဏ်းသော ယက်ကန်းသည်မ၏၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ မဒ္ဓိတံ-နယ်အပ်
သော၊ ကဗ္ဗိယံ-ပအုန်းရည်ကို၊ ပိဝိဿတိ-သောက်ရလတ္တံ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊
သော-ထိုသာမဏေသည်၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ ကထာယ-စကားကြောင့်၊ သံဝေ-
ဇေတွာ-ထိတ်လန့်၍၊ ဘန္တေ-ရား၊ မေ-အား၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း၊ ဝိပဿ
နာကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အာစိက္ခယ-ပြောပြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယံ န ယာစိ-အကြင်
မတောင်းခဲ့၊ ဧသ(ဧသော)-ဤသို့ မတောင်းခြင်းသည်၊ ဒဟရကဘာဝဿ နာမ-
ငယ်ရွယ်သူ၏အဖြစ် မည်သည်၏၊ ဒေါသော-အပြစ်တည်း၊ ပန-စင်စစ်ကား၊
အမှာကံ-တို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဝဒတိ-ပြောဆိုပါလိမ့်မည်
နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တံ-ထိုစကားကို၊ အသုဏန္တောဝိယ-မကြားသကဲ့သို့၊
(ဟုတွာ)၊ အဂမာသိ-သွားပြီ။

ထေရော-သည်၊ မဟာစေတီယဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာဗောဓိဉ္စ-ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဝန္နိတွာ-၍၊ သာမဏေရံ-ကို၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေ၍၊
အနုပဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ကုဋေဠိတိဿ မဟာဝိဟာရံ-ကုဋေဠိတိဿမည်သော

ကျောင်းကြီးသို့၊ အဂမာသိ-ရောက်ပြီ၊ သာမဏေရော-သည်၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ ပဒါနုပဒိကော-သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဘိက္ခာစာရ်-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်သို့၊ န ဂစ္ဆတိ-လိုက်မသွား၊ (ဆရာနှင့်အတူ နောက်ကလိုက်မသွား၊) ပန-အနွယ်ကား၊ ဘန္တေ-ရား၊ ကတရံဂါမံ-အဘယ်ရွာသို့၊ ပဝိသထ-ဆွမ်းခံဝင်ပါကုန်မည်နည်း၊ က္ကတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ-၍၊ က္ကဒါနိ-ယခုအချိန်၌၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ဂါမ-ဒွါရ်-ရွာတံခါးသို့၊ သမ္ပတ္တော-ကောင်းစွာရောက်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ က္ကတိ-ဤသို့၊ ဥ တွာ-၍၊ အတ္တနော စ-၏လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယဿ စ-၏လည်းကောင်း၊ ပတ္တစီဝရ်-ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အာကာသေန-ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အာဂန္ဓာ-လိုက်လာ၍၊ (ရွာတံခါး၌ မှီအောင်လိုက်လာ၍)၊ ထေရဿ-အား၊ ပတ္တစီဝရ်-ကို၊ ဒတွာ-၍၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ ပဝိသတိ-ဝင်၏၊ ထေရော-သည်၊ သဗ္ဗကာလံ-အလုံးစုံသောအခါ၌၊ ဝါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဩဝဒတိ-ဆုံးမ၏၊ (ကိ)၊ သာမဏေရ-ဏေ၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အကာသိ-မပြုလင့်၊ (တန်ခိုးကိုဤလောက် အသုံးမချနှင့်)၊ ပုထုဇနိဒ္ဓိ နာမ-ပုထုဇဉ်တို့၏ တန်ခိုးမည်သည်၊ စလာ-လှုပ်၏၊ အနိဗဒ္ဓါ-မမြ၊ အသပ္ပာယံ-မလျှောက်ပတ်သော၊ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ-ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ အပ္ပမတ္တကေန-အနည်းငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းကြောင့်ပင်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ပျက်ဆီးတတ်၏၊ သန္တာယ-ငြိမ်သက်သော၊ သမာပတ္တိယာ-မှ၊ ပရိဟိနာ-ယုတ်လျော့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသေ-ဗြဟ္မစရိယဖြင့်နေခြင်း၌၊ ဝါ-ကျင့်သုံးအပ်သော ဗြဟ္မစရိယ၌၊ သန္တမ္ပိတံ-ကောင်းစွာထောက်တည်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ က္ကတိ-သို့၊ (ဩဝဒတိ-၏)။

သာမဏေရော-သည်၊ မယံ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ကိ-ကို၊ ကထေသိ-ပြောပါလိမ့်မည်နည်း၊ က္ကတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ သောတု-နာယူခြင်းငှါ၊ န က္ကစ္ဆတိ-အလိုမရှိ၊ တထေဝ-ထိုအတိုင်းပင်၊ (တန်ခိုးကိုအသုံးပြုမြဲအတိုင်းပင်)၊ ကရောတိ-၏၊ ထေရော-သည်၊ အနုပုဗ္ဗေန-အားဖြင့်၊ စေတိယဝန္ဓနံ-စေတီတော်ကို ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကရောန္တော-လျှက်၊ ကမ္မုပေန္နဝိဟာရ်နာမ-ကမ္မုပေန္န မည်သောကျောင်းသို့၊ [ကမ္မုပေန္နံ နာမ ဝိဟာရ်။-ယောဇနာ၊] ဂတော-ရောက်ပြီ၊ ထေရေ-သည်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ ဝသန္တေပိ-နေစဉ်လည်း၊ သာမဏေရော-သည်၊ တထေဝ-ထိုအတိုင်းပင်၊ ကရောတိ-၏၊ (တန်ခိုးကို အသုံးပြု၏)၊ အထ-၌၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဧကာ-သော၊ အဘိရူပါ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသော၊ ဝါ-အလွန်အဆင်းလှသော၊ ပဌမ-ဝယေ-ပဌမအရွယ်၌၊ ဌိတာ-တည်သော၊ ပေသကာရဓိတာ-ယက်ကန်းသည်၏သို့သည်၊ ကမ္မုပေန္နဂါမတော-ကမ္မုပေန္နရွာမှ၊ နိက္ခမိတွာ-၍၊ ပဒုမဿရ်-ပဒုမာကြာအိုင်သို့၊ ဩရယု-သက်ဆင်း၍၊ ဂါယမာနာ-သီချင်းဆိုလျက်၊ ပုပ္ဖာနိ-ပန်းတို့ကို၊ ဘဇ္ဇတိ-ချိုး၏။

တသို့ သမယေ-၌၊ သာမဏေရော-သည်၊ ပဒုမဿရမတ္ထကေန-ပဒုမာကြာ
 အိုင်၏ အထက်ကောင်းကင်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆတိ-ဈာန်ပျံသွား၏၊ ပန-ဆက်၊ ဂစ္ဆန္တော-
 ဈာန်ပျံသွားလသော်၊ သက္ကရလသိကာယ-သကာအစေး၌၊ ကာဏမက္ခိကာ-မျက်စိ
 ကာဏ်သော ယင်သည်၊ (ဗဇ္ဈတိ) ဝိယ-ဖွဲ့မိသကဲ့သို့၊ ဝါ-ငြိတွယ်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-
 တူ၊) တဿာ-ထိုသတို့သမီး၏၊ ဂီတသဒ္ဓေ-သီချင်းသံ၌၊ ဗဇ္ဈိ-ဖွဲ့မိပြီ၊ ဝါ-ငြိတွယ်
 ပြီ၊ တာဝဒေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ ဣဒ္ဓိ-တန်ခိုးသည်၊ အန္တရဟိတာ-ကွယ်ပျောက်ပြီ၊
 ဆိန္ဒုပက္ခော-ပြတ်သော အတောင်ရှိသော၊ ကာကောဝိယ-ကျီးသည်ကဲ့သို့၊
 အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ [“ကောင်းကင်မှကျလာသည်”ဟူလို၊] ပန-ထိုသို့ပင် ဆိန္ဒုပက္ခ
 ကာကကဲ့သို့ ကောင်းကင်မှ ကျပါသော်လည်း၊ သန္တသမာပတ္တိဗလေန-ငြိမ်သက်
 သော သမာပတ်၏အစွမ်းကြောင့်၊ တတ္ထေဝ ဥဒကပိဋ္ဌေ-ထို ရေအပြင်၌သာ၊
 အပတိတွာ-မကျမူ၍၊ ပတမာနံ-ကျသော၊ သိမ္ဗလိတူလံ ဝိယ-လက်ပံလဲကဲ့သို့၊
 [“သိမ္ဗလိတူ ဝိယ-ကဲ့သို့၊ ပတမာနော-လျက်”ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏၊] အနုပုဗ္ဗေန-
 အားဖြင့်၊ ပဒုမဿရတိရေ-ပဒုမာကြာအိုင်၏ကမ်း၌၊ အဌာသိ-တည်ပြီ။

သော-ထိုသာမဏေသည်၊ ဝေဂေန-လျင်မြန်စွာ၊ ဂန္ဓ-သွား၍၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-
 အား၊ ပတ္တစိဝရံ-ကို၊ ဒတွာ-၍၊ နိဝတ္တိ-ပြန်နစ်ပြီ၊ မဟာထေရော-သည်၊ ဧတံ-
 ဤ အကြောင်းအရာကို၊ မယာ-သည်၊ ပဂေဝ-သရှေးဦးမဆွ၊ အစကပင်၊ ဒိဌံ-
 မြင်အပ်ပြီ၊ နိဝါရိယမာနောပိ-တားမြစ်အပ်ပါသော်လည်း၊ န နိဝတ္တိဿတိ-
 ပြန်နစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ သိတော်မူ၍၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသောစကား
 ကိုမျှ၊ အဝတွာ-မပြောမူ၍၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ ပါဝိသိ-ပြီ၊ သာမဏေရော၊ ဂန္ဓ-၍၊
 ပဒုမဿရတိရေ-၌၊ တဿာ-ထို အမျိုးသမီး၏၊ ပစ္စုတ္တရဏံ-ရေမှတက်လာခြင်းကို၊
 အာဂမယမာနော-ဆိုင်းငံ့လျက်၊ အဌာသိ-ပြီ၊ သာပိ-သည်လည်း၊ သာမဏေရံ-
 ကို၊ အာကာသေန-ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တူ-သွားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊
 အာဂန္တာ-လာ၍၊ ဌိတဉ္စ-တည်သည်လည်းကောင်း၊ ဒိသွာ-၍၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်ဧကန်၊
 ဧသ(ဧသော)-ဤ သာမဏေသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ နိဿာယ-မို့၍၊ ဥက္ကဏ္ဍိတော-
 ပျင်းရိပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဥတွာ-သိ၍၊ သာမဏေရ-ဏေ၊ ပတိက္ကမ-ဖယ်စမ်းပါဦး၊
 ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ သောပိ-ထို သာမဏေသည်လည်း၊ ပတိက္ကမံ- ဖယ်ပေးပြီ၊
 ဣတရာ-သာမဏေမှတစ်ပါးသော သတို့သမီးသည်၊ ပစ္စုတ္တရိတွာ-ရေမှတက်၍၊
 သာဋကံ-အဝတ်ကို၊ နိဝါသေတွာ-ဝတ်၍၊ တံ-ထို သာမဏေကို၊ ဝါ-သို့၊
 ဥပသကံမိတွာ-၍၊ ဘန္တေ-ရား၊ ကိ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆံ- ပြီ၊ သော-
 ထိုသာမဏေသည်၊ တမတ္ထံ-ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ-ပြီ၊ သာ-သည်၊
 ဗဟူဟိ-များစွာကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ယရာဝါသေ-
 အိမ်ဟူသော အာဝါသ၌၊ ဝါ-အိမ်ရာတည်ထောင်၊ လူ့ဘောင်၌၊ အာဒိနဝဉ္စ-

အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသေ-ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်း၌၊ အာနိသံသဝ္ဗ-အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသေတွာ-စွမ်းနိုင်သမျှပြု၍၊ ဩဝဒမာနာ ပိ-ပြောဆို ဆုံးမပါသော်လည်း၊ တဿ-ထို သာမဏေ၏၊ ဥက္ကဏ္ဍ-ပျင်းရိခြင်းကို၊ ဝိနောဒေတုံ-ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အယံ-ဤသာမဏေသည်၊ မမ-၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဧဝရူပါယ-သော၊ ကုဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးမှ၊ ပရိဟိနော-ယုတ်လျော့ပြီ၊ ဒါနိ-၌၊ ပရိစ္စဇိတုံ-စွန့်ပယ်ခြင်းငှါ၊ န ယုတ္တံ-မသင့်၊ ကုတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကုဓေဝ-ဤအရပ်၌သာ၊ တိဌ-တည်ရစ်ပါဦး၊ ကုတိ-သို့၊ ဝတွာ-၍၊ ယရံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ မာတာပိတူနံ-တို့အား၊ တံ ပတ္တိ-ထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ။

တေပိ-ထို မိဘတို့သည်လည်း၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ နာနပ္ပကာရံ-အထူးထူး အပြားပြား၊ ဩဝဒမာနာ-ဆုံးမစကားပြောကုန်လျက်၊ ဝစနံ-ကို၊ အဂ္ဂဏန္တံ-မနာယူသော သာမဏေကို၊ အာဟံသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ)၊ တွံ-သည်၊ အမေ-ကျွန်ုပ်တို့ကို၊ ဥစ္စာကုလ္လာတိ-အထက်တန်းအမျိုးတို့ဟူ၍၊ သလ္လက္ခေသိ-မှတ်ထင်သလော၊ မယံ-တို့သည်၊ ပေသကာရော-ယက်ကန်းသည်တို့ပါတည်း၊ ပေသကာရကမ္မံ-ယက်ကန်းသည်တို့၏ အလုပ်ကို၊ ကာတုံ-ငှါ၊ သက္ခိဿတိ-စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော၊ ကုတိ-သို့၊ (အာဟံသု-ကုန်ပြီ) သာမဏေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ ဝိဟိဘူတော နာမ-လူဖြစ်၍ဖြစ်သူ မည်သည်၊ ပေသကာရကမ္မံ ဝါ-ယက်ကန်းသည်တို့၏ အလုပ်ကိုမူလည်း၊ ကရေယျ-ပြုရာ၏၊ နဠကရကမ္မံ ဝါ-ကျူထရံသည်တို့၏ အလုပ်ကိုမူလည်း၊ ကရေယျ-ရာ၏၊ ကုမိနာ-ဤအလုပ်ဖြင့်၊ ကိံ-အဘယ် မေးဘွယ်ရှိအံ့နည်း၊ သာဠကမတ္ထေ-ပုဆိုးကလေးမျှ၌၊ လောဘံ-လောဘကို၊ မာကရောထ-မပြုပါကုန်လင့်၊ ကုတိ-ဤသို့၊ (အာဟ-ပြီ။)

ပေသကာရကော-ယက်ကန်းသည်ဒါယကာသည်၊ ဥဒရေ-ရင်၌၊ ဗဒ္ဒ-သာဠကံ-ဖွဲ့အပ်သောပုဆိုးကို၊ ဒတွာ-၍၊ ယရံ-သို့၊ နေတွာ-ဆောင်၍၊ ဓိတရံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ သော-ထိုရှင်လူထွက်သည်၊ ပေသကာရကမ္မံ-ယက်ကန်းသည်တို့၏အလုပ်ကို၊ ဥဂ္ဂဏိတွာ-သင်ယူပြီး၍၊ ပေသကာရေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သာလာယ-ယက်ကန်းရုံ၌၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ကရောတိ-၏၊ အညေသံ-အခြားသူတို့၏၊ ကုတ္တိယော-မိန်းမတို့သည်၊ ပါတောဝ-နံနက်စောစော၌ပင်၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ သမ္မာဒေတွာ-ပြီးစေပြီး၍၊ အာဟရိသု-ဆောင်ပို့ကြကုန်ပြီး၊ တဿ-ထိုရှင်လူထွက်၏၊ ဘရိယာ-မယားသည်၊ န တာဝ ဂစ္ဆတိ-မလာသေး၊ သော-ထိုရှင်လူထွက်သည်၊ ကုတရေသု-မိမိမှတစ်ပါး၊ အခြားသူတို့သည်၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-စွန့်လွှတ်၍၊ ဘုဉ္ဇမာနေသု-စားကုန်လသော်၊ တသရံ-ရက်ဖောက်ကို၊ ဝဇ္ဇေန္တော-လည်စေလျက်၊ (ရက်ဖောက်ယောက်လျက်) နိသီဒိ-

ထိုင်ပြီ။ သာ-ထိုရှင်လူထွက်၏မယားသည်။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂမာသိ-လာပြီ။ အထ-ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုမယားကို၊ သော-ထိုရှင်လူထွက်သည်။ အတိစိရေန-အလွန်ကြာမြင့်မှ၊ အာဂတာ-လာသည်။ အသိ-၏၊ ကူတိ-သို့၊ တဇေသိ-ကြိမ်းမောင်းပြီ။

စ-ဆက်၊ မာတုဂါမော နာမ-မည်သည်။ စက္ကဝတ္တိရာဇာနံအပိ-စကြာမင်းကိုသော်လည်း၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တံ-စွဲငြိသောစိတ်ရှိသည်ကို၊ ဥ-တွာ-၀ါ-သိလသော်၊ ဒါသံဝိယ-ကျွန်ကိုကဲ့သို့၊ သလ္လက္ခေတိ-မှတ်ထင်တတ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သာ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ)၊ အညေသံ-တို့၏၊ ဃရေ-အိမ်၌၊ ဒါရူပဏ္ဏလောဏာဒီနိ-ထင်း၊ ဟင်းရွက်၊ ဆားအစရှိသည်တို့ကို၊ သန္နိဟိတာနိ-ကောင်းစွာစုရုံးထားအပ်ကုန်ပြီ၊ ဗာဟိရတော-အပြင်မှ၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဒါယကာ-ပေးကုန်သော၊ ပေသနကာရကာပိ-စေခိုင်းအပ်သည်ကို ပြုလုပ်သူတို့သည်လည်း၊ အတ္တိ-ကုန်၏၊ အဟံ ပန-ကျုပ်သည်ကား၊ ဧကိကာ-တစ်ယောက်တည်း၊ (အမှီ)၊ တွမ္ပိ-သည်လည်း၊ မယံ-၏၊ ဃရေ-အိမ်၌၊ ကူဒံ-ဤဟာသည်၊ အတ္တိ-ရှိ၏၊ ကူဒံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ကူတိ-သို့၊ န-ဇာနာသိ-မသိတတ်၊ သစေကူစ္ဆသိ-အကယ်၍စားလိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘုဉ္ဇ-စား၊ နောစေ ကူစ္ဆသိ-အကယ်၍မစားလိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ မာဘုဉ္ဇ-မစားလင့်၊ ကူတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ)။

သော-ထိုရှင်လူထွက်သည်၊ ကေဝလံ-စကားဖြင့်ထိခိုက်ခြင်းမဖက်သက်သက်၊ ဥဿူရေ-အထက်ကောင်းကင်သို့၊ နေရောက်ရာအခါ၌၊ ဝါ-နေမြင့်မှ၊ ဘတ္တံ-ကို၊ န အာဟရသိ-ဆောင်ပို့သည်မဟုတ်သေး၊ ဝါစာယပိ-စကားဖြင့်လည်း၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဃဇေသိ-ထိခိုက်ဘိ၏၊ ကူတိ-ဤသို့ကြုံ၍၊ ကုဇ္ဈိတွာ-စိတ်ဆိုး၍၊ အည-ရက်ဖောက်တံမှတစ်ပါးအခြားသော၊ ပဟရဏံ-ပုတ်ခတ်ကြောင်းလက်နက်ကို၊ အပဿန္တော-မမြင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တမေဝ တသရဒဏ္ဍကံ-ထို ရက်ဖောက်ရစ်တံကိုပင်၊ တသရတော-ရက်ဖောက်မှ၊ လုဉ္ဇိတွာ-နတ်၍၊ ဒိပိ-ပစ်လိုက်ပြီ၊ သာ-သည်၊ တံ-ထိုရက်ဖောက်ရစ်တံကို၊ အာဂစ္ဆန္တံ-လာသည်ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ဤသကံ-စဉ်းငယ်၊ ပရိဝတ္တိ-ရှောင်လွှဲလိုက်ပြီ၊ တသရဒဏ္ဍကဿ စ-၏လည်း၊ ကောဋိ နာမ-အစွန်းမည်သည်၊ တိဒိဏာ-ထက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သာ-ထိုရက်ဖောက်တံ အစွန်းသည်၊ ပရိဝတ္တမာနာယ-ရှောင်လွှဲသော၊ တဿာ-ထို ရှင်လူထွက်မယား၏၊ အက္ခိကောဋိယံ-မျက်ထောင့်စွန်း၌၊ ပဝိသိတွာ-စူးဝင်၍၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊ သာ-ထိုလူထွက်မယားသည်၊ ဥဘောဟိ-နှစ်ဘက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဝေဂေန-လျင်သောအဟုန်ဖြင့်၊ အက္ခိ-မျက်လုံးကို၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူပြီ၊ (ပိတ်ပြီ)၊ ဘိန္နဋ္ဌာနတော-ပေါက်ကွဲသောအရပ်မှ၊ လောဟိတံ-သွေးသည်၊ ပဉ္စရတိ-ယုံစီး၏။

သော-ထိုရှင်လူထွက်သည်။ တသို့ ကာလေ-ထိုအခါ၌၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊
 ဝစနံ-ကို၊ အနုဿရိ-အမှတ်ရပြီ၊ (ကိ)၊ ဣဒံ-ဤဖြစ်ပုံကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊
 မံ-ကို၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ အနာဂတေ ကာလေ၊ ပေ၊ ကမ္ဘိယံ ပိဝိဿတိတိ-ဟူ
 ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ဣဒံ-ဤဖြစ်ပုံသည်၊ ဝါ-ဤဖြစ်ပုံကို၊ ထေရေန-သည်၊ ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်
 သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ အယျော-ဆရာအရှင်သည်၊ အဟော ဒီဃဒဿိ-
 အော်. . . အရှည်ကို မြင်နိုင်ပါပေစွ၊ ဣတိ-သို့၊ (အနုဿရိ-ပြီ)၊ ဣတိ-ဤသို့
 အမှတ်ရပြီး၍၊ မဟာသဒ္ဓေန-ကျယ်စွာသောအသံဖြင့်၊ ရောဒိတုံ-ငိုခြင်းငှါ၊
 အာရဘိ-အားထုတ်ပြီ၊ တမေနံ-ထိုရှင်လူထွက်ကို၊ အညေ-အခြားသော
 ယက်ကန်း အလုပ်သမားတို့သည်၊ အာဂုသော-အမောင့်၊ အလံ-မသင့်၊ မာရောဒိ-
 မငိုလင့်၊ ဘိန္နံ-ပျက်ပြီးသော၊ အက္ခိ နာမ-မျက်စိမည်သည်၊ ရောဒေန-ငိုခြင်းဖြင့်၊
 ပဋိပါတိကတိကံ-တစ်ဖန် ပင်ကိုယ်သဘောရှိအောင်၊ ကာတုံ-ငှါ၊ န သက္ကာ-
 မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟံ-ဟု-ပြီ၊ သော-ထို ရှင်လူထွက်သည်၊ အဟံ-
 အကျွန်ုပ်သည်၊ ဧတမတ္ထံ-ဤအကြောင်းကို၊ န ရောဒိမိ-ငိုသည်မဟုတ်ပါ၊ အပိစ-
 စင်စစ်ကား၊ ဣဒံ-ဤအကြောင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ရောဒိမိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗ-
 သော၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို၊ ပဋိပါတိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ (စိကာပတ်ကုံး)၊
 ကထေသိ-ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဥပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ သမထဝိပဿနာ-တို့သည်၊
 နိရုဇ္ဈမာနာ-ကုန်လသော်၊ အနတ္တယ-ငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ (“ဣဒံ-
 ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတည်း” ဟု ပြန်လှည့်ပါ။)

အပရမ္ပိ-ဆိုအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုမှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဝတ္ထု-ကား၊
 တိသမတ္တာ-သုံးကျိပ် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်၊
 ကလျာဏိယံ-ကလျာဏီမည်သော၊ မဟာစေတီယံ-ကို၊ ဝန္တိတွာ-၍၊ အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေန-
 တောအုပ်ခရီးဖြင့်၊ မဟာမဂ္ဂံ-လမ်းမကြီးသို့၊ ဩတရမာနာ-သက်ဆင်းကုန်လသော်၊
 အန္တရာမဂ္ဂေ-လမ်းခရီးအကြား၌၊ ဈာမက္ခေတ္တေ-မီးလောင်အပ်သောလယ်၌၊ ကမ္မံ-
 အလုပ်ကို၊ ကတွာ-လုပ်ပြီး၍၊ အာဂစ္ဆန္တံ-လာနေသော၊ ဧကံ-တစ်ယောက်သော၊
 မနုဿံ-လူကို၊ အဒ္ဓသံသု-မြင်ကြကုန်ပြီ၊ တဿ-ထိုလူ၏၊ သရီရံ-ကိုယ်သည်၊
 ဝါ- ကိုယ်ကို၊ မသိမကွဲတံ-မီးသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ စ-
 ဆက်၊ မသိမကွဲတမေဝ-မီးသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်ပင်ဖြစ်သော၊ ဧကံ-
 တစ်ထည်သော၊ ကာသာဝံ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကို၊ ကမ္ဘိ-
 ခါးတောင်းကို၊ ပိဋေတွာ-ညှစ်၍၊ ဝါ-မြှောက်နေအောင်ကျိုက်၍၊ နိဝတ္ထံ-
 ဝတ်အပ်ပြီ၊ ဩလောကိယမာနော-အမှတ်တမဲ့ ကြည့်အပ်သော်၊ ဈမခါဏုကော
 ဝိယ-မီးလောင်အပ်သော သစ်ငုတ်ကဲ့သို့၊ ခါယတိ-ထင်ရ၏၊ သော-ထို မီးလောင်
 သစ်ငုတ်နှင့်တူသော လူသည်၊ ဒီဝသဘာဂေ-နေအဘို့၌၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ကတွာ-

လုပ်၍၊ ဥပဗုဗ္ဗာယမာနာနံ-ထက်ဝက်မီးလောင်အပ်ကုန်သော၊ ဒါရူနံ-ထင်းတို့၏၊ ကလာပံ-အစည်းကို၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြောက်ချီ၍၊ ပိဋိယံ-ကျောက်ကုန်း၌၊ ဝိပွကိဏ္ဍေဟိ-ဖရိဖရဲ ပြန့်ကျဲကုန်သော၊ ကေသေဟိ-ဆံပင်တို့ဖြင့်၊ ကုမ္မဂ္ဂေန-လမ်းမဟုတ်သောအရပ်ဖြင့်၊ (ဘေးမြောင်လမ်းဖြင့်) အာဂန္ဓာ-၍၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သမ္မုခေ-မျက်မှောက်၌၊ အဌာသိ-ပြီ။

သာမဏေရာ-တို့သည်၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ အညမည-အချင်းချင်း၊ ဩလောကယ-မာနာ-ကြည့်ကုန်လျက်၊ အာဝုသော-ငါ့လူ၊ တုယံပိတာ-သင့်အဖေ၊ တုယံ မဟာပိတာ- (ငါ့အဖေဖြစ်လျှင်) သင့်အဘိုး၊ တုယံ မာတုလော-သင့်ဦးလေး၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဟသ-မာနာ-ရည်ရွှမ်းပတ်ရွှမ်း ပြောကြကုန်လျက်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဥပါသက-ကာ၊ တွံ-သင်သည်၊ ကောနာမော-အဘယ်အမည်ရှိသည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နာမံ-နာမည်ကို၊ ပုစ္ဆိသု-မေးကြကုန်ပြီ၊ သော-ထိုဥပါသကာသည်၊ နာမံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ-နုလုံးမသာယာ ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဒါရူကလာပံ-ထင်းစည်းကို၊ ဆဋ္ဌေတွာ-စွန့်၍၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ သံဝိဇာယ-ကောင်းစွာ စီမံ၍၊ နိဝါသေတွာ-ဝတ်၍၊ မဟာထေရေ-တို့ကို၊ ဝန္တိတွာ-၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ တာဝံ တိဌထ-ရပ်တော်မူကြပါဦး၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ မဟာထေရာ- တို့သည်၊ အဋ္ဌံသု-ကုန်ပြီ၊ ဒဟရသာမဏေရာ-ရဟန်းငယ် သာမဏေတို့သည်၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ မဟာထေရာနံ-တို့၏၊ သမ္မုခါပိ-၌လည်း၊ ပရိဟာသံ-ပြောင်လှောင်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်၏။

ဥပါသကော-သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမေ-တို့သည်၊ မံ-ကို၊ ပဿိတွာ-ကြည့်၍၊ ပရိဟသထ-ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်၏၊ စတ္တကေနေဝ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သင်္ကန်းဝတ်ကာမျှဖြင့်ပင်၊ မတ္တကံ-အထွတ်အထိပ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခေထ-မှတ်ထင်ကြကုန်သလော၊ အဟမ္ပိ-သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ တုမှာဒိသော-အရှင်ဘုရားတို့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ သမဏောဝ-ရဟန်းသည်ပင်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ တုမှာကံ ပန-အရှင်ဘုရားတို့၏ကား၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တမ္ပိ-စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းမျှသည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ အဟံ-သည်၊ ဣမသ္မိံ သာသနေ-ဤသာသနာတော်၌၊ မဟိဒ္ဓိကော-ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူသည်၊ မဟာနုဘာဝေါ-ကြီးစွာသော အာနုဘော်ရှိသူသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ အာကာသံ-ကောင်းကင်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ပထဝီ ကရောမိ-မြေဖြစ်အောင်ပြုနိုင်၏၊ ပထဝီ-မြေကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အာကာသံ ကရောမိ-ကောင်းကင်ဖြစ်အောင်ပြုနိုင်၏၊ ဒူရံ-အဝေးကို၊ ဂက္ခိတွာ-ယူ၍၊ သန္တိကံ ကရောမိ-အနီးဖြစ်အောင် ပြုနိုင်၏၊ သန္တိကံ-အနီးကို၊ ဂက္ခိတွာ-ယူ၍၊ ဒူရံ ကရောမိ-အဝေးဖြစ်အောင်ပြုနိုင်၏၊ စက္ကဝါဠသဟသံ-စကြဝဠာ

တစ်ထောင်ကို၊ ခဏေန-တစ်ခဏခြင်းဖြင့်၊ ဝိနိဝိဇ္ဇာမိ-ထုတ်ချင်းဖောက်၊ ရောက်နိုင်၏။ မေ-၏၊ ဟတ္ထေ-လက်တို့ကို၊ ပဿထ-ကြည့်ကြပါကုန်၊ ကုဒါနိ ပန-၌ကား၊ မက္ခဋ္ဌဟတ္ထသဒိသာ-မျောက်၏လက်နှင့်တူကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) အဟံ-သည်၊ ကုမေဟေဝ ဟတ္ထေဟိ-ဤလက်တို့ဖြင့်ပင်၊ ကုဓ-ဤမြေပြင်၌၊ နိသိန္နောဝ-ထိုင်လျက်ပင်၊ စန္ဒိမသူရိယေ-လ နေတို့ကို၊ ပရာမသိ-သုံးသပ်ခဲ့ပြီ၊ ကုမေသံယေဝ ပါဒါနံ-ဤခြေတို့၏ပင်၊ စန္ဒိမသူရိယေ-လ နေတို့ကို၊ ပါဒက-ထလိကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကို၊ ကတွာ-၍၊ နိသိဒိ-နေထိုင်ခဲ့ပါပြီ၊ မေ-၏၊ ဧဝရူပါ-သော၊ ကုဒ္ဓိ-သည်၊ ပမာဒေန-မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ အန္တရဟိတာ-ကွယ်ပျောက် ခဲ့ပြီ၊ တုမေ-တို့သည်၊ မာပမဇ္ဇိတ္ထ-မမေ့လျော့ကြပါကုန်လင့်၊ ဟိ-မှန်၊ ပမာဒေန-ကြောင့်၊ ဧဝရူပံ-သော၊ ဗျသနံ-ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပုဏန္တိ-ရောက်ကြရကုန်၏။

အပ္ပမတ္တာ-မမေ့မလျော့ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝိပာရန္တာ-နေသူတို့သည်၊ ဇာတိ-ဇရာ မရဏဿ-၏၊ အန္တံ-အဆုံးကို၊ ကရောန္တိ-ပြုနိုင်ကြကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တုမေ-တို့သည်၊ မညေဝ-တပည့်တော်ကိုပင်၊ အာရမ္မဏံ ကရိတွာ-အာရုံပြု၍၊ အပ္ပမတ္တာ-ကုန်သည်၊ ဟောထ ဘန္တေ-ဖြစ်ပါကုန်ဘုရား၊ ကုတိ-ဤသို့၊ တဇ္ဇေတွာ-တရားဖြင့်ခြိမ်းခြောက်၍၊ ဩဝါဒံ-ကို၊ အဒါသိ-ပြီ၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တဿ-ထို ဥပါသကာသည်၊ ကထေန္တဿေဝ-ပြောဆိုစဉ်ပင်၊ သံဝေဂံ-ထိတ်လန့်၊ ကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်ကို၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ရောက်၍၊ ဝိပဿမာနာ-ဝိပဿနာ ရှုကုန်လသော်၊ တိသဇ္ဇာ-သုံးကျိပ်သောရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို အရပ်၌ပင်၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိသု-ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ ကုတိ-ဤသည်ကား၊ (အပရံပိ-သော၊ ဝတ္ထု-တည်း၊) ဧဝမ္ပိ-သို့လည်း၊ ဥပ္ပန္နာ-ကုန်သော၊ ဩပ၊ သံဝတ္တန္တိ-ကုန်၏၊ ကုတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ပြုအပ်ခဲ့သော ဝတ္ထု နှစ်ဝတ္ထုသည် သမထ ဆိုင်ရာ ဝတ္ထုများသာဖြစ်၏၊ သို့သော်ဝိပဿနာလည်း မဂ်သို့မရောက်သေးလျှင် ဤသို့ အလားတူပင်ပျက်နိုင်၏ ဟု နှလုံးသွင်း၍ “ဧဝမ္ပိ ဥပ္ပန္နာ သမထ ဝိပဿနာ” အတွက်ပါ နိဂုံးအုပ်လေသည်။ (ဋီကာကြည်ပါ။) အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီ ကား၊ တာဝ-လောကုတ္တ ရာ သမ္ပပ္ပဓာနကထာမှ ရေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ-သော၊) လောကီယ-သမ္ပပ္ပဓာနကထာယ-၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

ပန-ကား၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ-လောကုတ္တရာမဂ်ခဏ၌၊ ဧတံ-ဤသမ္ပပ္ပဓာန်သည်၊ ဧကမေဝဝီရိယံ-တစ်ပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော ဝီရိယသည်၊ (ဟုတွာ) စတုကိစ္စသာဓနဝသေန-လေးပါးသောကိစ္စတို့ကို ပြီးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဥပ္ပန္နုပါပကကိ ပယ်ခြင်းကိစ္စစသောလေးပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊) စတ္တာရိ-လေးပါးကုန်သော၊ နာမာနိ-အမည်တို့ကို၊ လဘတိ-ရ၏။

တတ္ထ-ထိုအနုပုဏ္ဏာနံ ပါပကာနံအစရှိသော သမ္ပပ္ပဓာနကထာ၌၊ (တစ်နည်း) တတ္ထ-ထိုအနုပုဏ္ဏာနံ ပါပကာနံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ [အနုပုဏ္ဏာနံ၌ အပေါင်း အာဓာရ၊ စိတ်အာဓာရစပ်။] အနုပုဏ္ဏာနန္တိ-ကား၊ အသမုဒါစါရဝသေန ဝါ-ဤဘဝဝယ်မဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အနနုဘူတာရမ္မဏဝသေန ဝါ-မခံစားအပ်ဖူးသော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အနုပုဏ္ဏာနံ-မဖြစ်ကုန်သော၊ (ဓမ္မာနံ-၌စပ်။)

ဟိ-မှန်၏။ (တစ်နည်း) ဟိ-လဒ္ဓဒေါထင်ရှားပြအံ့၊ အညထာ-အသမုဒါစာရနနုဘူတာရမ္မဏ၏ အစွမ်းဖြင့်မဖြစ်သော အနုပုဏ္ဏပါပကကိုယူခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အတ္ထေ-အနက်ကို၊ ဂယုမာနေ-ယူအပ်သော်၊ (တကယ်မဖြစ်ဖူးသော ပါပကဟု အနက်ယူအပ်သော်၊) အနမတဂ္ဂေ-မသိအပ်သော အစရှိသော၊ ဝါ-သိအပ်သော အစရှိသော၊ သံသာရေ-သံသရာ၌၊ အနုပုဏ္ဏာ-မဖြစ်ဖူးကုန်သော၊ ပါပကာ-ကုန်သော၊ အကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာနာမ-တို့မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ ပန-အန္တယကား၊ အနုပုဏ္ဏာ-မဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ဧတေယေဝ-ဤ အနမတဂ္ဂသံသရာဝယ် ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တို့သည်သာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ပဟိယမာနာပိ-ပယ်အပ်ကုန်သော်လည်း၊ ဧတေယေဝ-ဤ အနမတဂ္ဂသံသရာဝယ်ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တို့ကိုသာ၊ ပဟိယန္တိ-ပယ်အပ်ကုန်၏။

တတ္ထ-ထို အသမုဒါစာရ အနုပုဏ္ဏ၊ အနနုဘူတာရမ္မဏ အနုပုဏ္ဏတို့တွင်၊ ဧကစ္စဿ-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝတ္ထဝသေန-ကျင့်ဝတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကိလေသာ-ကိလေသာတို့သည်၊ န သမုဒါစရန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ ဧကစ္စဿ-၏၊ ဂန္ထဓုတင်္ဂသမာဓိ-ဝိပဿနာ နဝကမ္မာနံ-ကျမ်းဂန်၊ ဓုတင်၊ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာ၊ အသစ်အသစ်ပြုအပ်သော အလုပ်တို့တွင်၊ [“နဝကမ္မိကာနံ”ဟု ရှိသော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမရသော

အညထာ ဟိ ။ ။ အနုပုဏ္ဏ၌ ဥပ္ပန္နအရ တကယ်ဖြစ်သော ခဏတ္တယသို့ ရောက် ပြီးသောတရားကို ရသောကြောင့် “အနုပုဏ္ဏ-ခဏတ္တယသို့ မရောက်ဖူးကုန်သော” ဟုအနက်ဖွင့်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် “အသမုဒါစာရဝသေန၊ အနနုဘူတာရမ္မဏဝသေနဟု ဖွင့်ရပါသနည်း”ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အညထာ ဟိ” စသည်ကို မိန့်၊ အသမုဒါစာရ၊ အနနုဘူတာရမ္မဏ၏ အစွမ်းဖြင့် အနုပုဏ္ဏကို မယူဘဲ ခဏတ္တယသို့မရောက်ဖူးသော အနုပုဏ္ဏကိုယူလျှင် အနမတဂ္ဂသံသရာဝယ် အနုပုဏ္ဏ ပါပကအကုသလဓမ္မ ဟု မရှိနိုင်၊ ထိုသို့ မရှိနိုင်လျှင် “အနုပုဏ္ဏာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ”ဟု မဟောနိုင်ခြင်းဟူသော အပြစ် ရောက်ရာသည် ဟူလို၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ အခြေပြုသဖြင့် “ဤဘဝ၌၊ လုံးဝမဖြစ်၊ အာရုံသစ်ကြောင့်၊ မဖြစ်ဖူးကြ၊ ပါပက၊ အနုပုဏ္ဏခေါ်”ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

ကြောင့် “နဝကမ္မာနံ” ဟုရှိသင့်သည်။ သို့မဟုတ် အကျယ်စကားဝယ် “နဝကမ္မိက”၏ နောက်၌ “သုဒ္ဓသတ္တ”ပုဒ် ရှိသောကြောင့် “နဝကမ္မာနိ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ အညတရဝသေန-အမှတ်မထား၊ တစ်ပါး၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ကိလေသာ-ကိလေသတို့သည်။ န သမုဒါစရန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊) ကထ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ (န သမုဒါစရန္တိ-မဖြစ်ကုန်သနည်း၊) ဟိ-ချေ၊ (တစ်နည်း) ဟိ-အဖြေကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧကစ္စော-သည်၊ ဝတ္ထသမ္ပန္နော-ဝတ်အကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒွါသိတိ-ရှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးသော၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထာနိ-ကျဉ်းငယ်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ [အသီးအသီးပုဂ္ဂိုလ်နှင့်သာ ဆိုင် သောကြောင့် “ကျဉ်းငယ်”ဟု ပေးပါသည်၊ ထိုဝတ်တို့ကို ဋီကာ၌ တွက်ထား သည်၊ ဝိနည်း စူဠဝဂ္ဂခန္ဓကကိုလေ့လာပြီးသူအတွက် မခက်ပါ၊] စုဒ္ဓသ-တစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော၊ မဟာဝတ္ထာနိ-ကြီးကျယ်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ စေတိယင်္ဂီဏ၊ ပေ၊ ဂမိကဝတ္ထာနိ စ-စေတီရင်ပြင်ပေါ်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၊ ဗောဓိရင်ပြင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၊ သောက်ရေအိုးစင်၌ ပြုထိုက်သော ကျင့်ဝတ်၊ ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌ ပြုထိုက်သောကျင့်ဝတ်၊ အာဂန္တကဝတ်၊ ဂမိကဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တဿေဝ-ပြုစဉ်ပင်၊ ကိလေသာ-ကိလေသာ တို့သည်၊ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ-မရကုန်၊ ပန-ကား၊ အပရဘာဂေ-ဝတ်အကျင့်ကို ကျင့်ရာအခါမှ နောက်အဘို့၌၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-စွန့်လွှတ်၍၊ ဘိန္နဝတ္ထဿ-ပျက်သောဝတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိစရတော-လျှည်းလည်လသော်၊ အယောနိသောမနသိကာရဉ္စေဝ-မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သတိဝေါသဂ္ဂဉ္စ-သတိကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အာဂမ္မ-ရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ (ကိလေသာ-တို့သည်၊) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ကုန်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ အသမုဒါစာရဝသေန-ဖြင့်၊ အနုပုန္နာ-အနုပုန္နမည်သော ကိလေသာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိနာမ-ဖြစ်ကုန်သည်မည်၏။

ဧကစ္စော-သည်၊ ဂန္ထယုတ္တော-ကျမ်းဂန်၌ယှဉ်သည်၊ ဝါ-ကျမ်းဂန်ကိုအားထုတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဧကမ္မိ နိကာယံ-တစ်ရပ်သောနိကာယံကိုလည်း၊ ဂဏှာတိ-သင်ယူ၏၊ ဒွေပိ (နိကာယေ)-နှစ်ရပ်သော နိကာယံတို့ကိုလည်း၊ (ဂဏှာတိ)၊ တယောပိ (နိကာယေ)-တို့ကိုလည်း၊ (ဂဏှာတိ)၊ စတ္တာရောပိ (နိကာယေ)-တို့ကိုလည်း၊ (ဂဏှာတိ)၊ ပဉ္စပိ (နိကာယေ)-တို့ကိုလည်း၊ (ဂဏှာတိ)၊ တဿေဝ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်၊ တေ ပိဋကံ-ပိဋကသုံးပုံဟူသော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ-ဘုရားစကားတော်ကို၊ အတ္ထဝသေန-အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဋ္ဌကထာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါဠိဝသေန-ပါဠိ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုသန္နိဝသေန-အနုသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗာပရဝသေန-ရှေ့နောက်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂဏှန္တဿ-သင်ယူစဉ်လည်းကောင်း၊ သဇ္ဈာယန္တဿ-

သရဇ္ဈာယ် စဉ်လည်းကောင်း၊ စိန္တေန္တဿ-ကြံစည်စဉ်လည်းကောင်း၊ ဝါစေန္တဿ-ပို့ချစဉ်လည်း ကောင်း၊ ဒေသေန္တဿ-ဟောပြောစဉ်လည်းကောင်း၊ ပကာသေန္တဿ-ထင်ရှား ဖွင့်ပြစဉ်လည်းကောင်း၊ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ၊ ပန-ကား၊ အပရ ဘာဂေ-၌၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဂန္တကမ္မ-ကျမ်းဂန်အလုပ်ကို၊ ပဟာယ-၍၊ ကုသီ တဿ-ပျင်းရိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိစရတော-လှည့်လည်လသော်၊ အယောနိသောမနသိ ကာရသတိဝေါသဂ္ဂေ-မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ သတိကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းတို့ကို၊ အာဂမ္မ-၍၊ ဝါ-၍၊ (ကိလေသာ) ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ကုန်၏၊ ဧဝမ္ပိ-သို့လည်း၊ ဝါ-အားဖြင့် လည်း၊ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ-ကုန်သည်မည်၏။

ပန-ကား၊ ဧကစ္စော-သည်၊ ဓုတင်္ဂဓရော-ဓုတင်ကိုဆောင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေရသ-တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ ဓုတင်္ဂဂုဏေ-ဓုတင်ဂုဏ်တို့ကို၊ သမာဒါယ-ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တတိ-ကျင့်၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဓုတင်္ဂဂုဏေ-တို့ကို၊ ပရိဟရန္တဿ-ဆောင်ရွက်စဉ်၊ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ၊ ပန-ကား၊ အပရဘာဂေ-၌၊ အဿ-သည်၊ ဓုတင်္ဂါနိ-တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ ဗာဟုလ္လာယ-ပစ္စည်း ၄-ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၊ အာဝဇ္ဇဿ-လည်လျက်၊ ဝိစရတော-လသော်၊ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ-ကုန်သည်မည်၏၊ ပန-ကား၊ ဧကစ္စော-သည်၊ အဋ္ဌသု-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိသု-သမာပတ်တို့၌၊ စိန္တေဝသီ-လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဌမဇ္ဈာ နာဒိသု-ပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့၌၊ အာဝဇ္ဇန-ဝသီအာဒိနံ-အာဝဇ္ဇနဝသီ အစရှိ သည်တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိဟရန္တဿ-နေလသော်၊ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ၊ ပန-ကား၊ အပရဘာဂေ-၌၊ အဿ-သည်၊ ပရိဟိနဇ္ဈာနဿဝါ-ယုတ်လျော့သော ဈာန်ရှိသည် ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝိသဋ္ဌဇ္ဈာနဿဝါ-စွန့်လွှတ်အပ်သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဘဿာဒိသု-စကားပြောခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ အနုယုတ္တဿ-အဖန်ဖန် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတော- လသော်၊ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ-ဖြစ်ကုန်သည် မည်၏။

ပန-ကား၊ ဧကစ္စော-သည်၊ ဝိပဿကော-ဝိပဿနာ ရှုတတ်သူသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သတ္တသု-ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိပဿနာသုဝါ-ဝိပဿနာတို့၌သော်လည်းကောင်း၊ [ပဋိသမ္ပိဒါမဂ်၊ ပညာဝဂ်၊ သတိပဋ္ဌာနကထာ၌လာကုန်သော၊] အဋ္ဌာရသသု-တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော၊ မဟာဝိပဿနာသု ဝါ-မဟာဝိပဿနာတို့၌ သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလျက်၊ ဝိဟရတိ-၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ဝိဟရတော-နေလသော်၊ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ၊ ပန-အနွယ၊ အပရဘာဂေ-၌၊ အဿ-သည်၊

ဝိပဿနာကမ္မ-ကို၊ ပဟာယ-၍၊ ကာယဒဠိဗဟုလဿ-များသောခန္ဓာကိုယ်၏ တောင့်တင်း ခိုင်မာ သည်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဖြစ်၍၊ ဝိဟရတော-နေလသော်၊ အယောနိသော ၊ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ။

ပန-ကား၊ ဧကစ္စော-သည်၊ နဝကမ္မိကော(နာဝကမ္မိကော)-အသစ်အသစ် အမှု၌ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ဤ၌ ပုဂ္ဂလာဓိဌာန်ဖြစ်ကြောင့် “နာဝကမ္မိကော”ဟု ရှိ၍၊ ရှေ့၌ ဓမ္မဓိဌာန်ဖြစ်သောကြောင့် “နဝကမ္မ”ဟု ရှိရ သည်၊] ဥပေါသထာဂါရဘောဇနသာလာဒီနိ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၊ ဆွမ်းစားစရပ် အစရှိသော အဆောက်အဦတို့ကို၊ ကရောတိ-၏၊ တဿ-၏၊ တေသံ-ထိုဥပုသ် ကျောင်းဆောင်၊ ဆွမ်းစားစရပ် အစရှိသောနေရာတို့၏၊ ဥပကရဏာနိ-သစ်၊ ဝါး စသောအဆောက်အဦတို့ကို၊ စိန္တေန္တဿ-ကြံစည်စိတ်ကူးစဉ်၊ ကိလေသာ ဩကာသံ န လဘန္တိ၊ ပန-အအန္တယ၊ အပရဘာဂေ-၌၊ အဿ-သည်၊ နဝကမ္မေ- အသစ်အသစ်ပြုအပ်သောအမှုသည်၊ နိဌိတေ ဝါ-ပြီဆုံးသော်လည်းကောင်း၊ (နဝကမ္မေ-ကို)၊ ဝိသဋ္ဌေ ဝါ-စွန့်လွှတ်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ အယောနိသော ၊ပေ၊ ဥပ္ပ ဇ္ဇန္တိ နာမ။

ပန-ကား၊ ဧကစ္စော-သည်၊ ပြဟ္မလောကာ-မှ၊ အာဂတော-လာသော၊ သုဒ္ဓ- သတ္တော-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သတ္တဝါသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ် ၏၊ အနာသေဝနာယ-ကိလေသာတို့၌ အထုံ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ကိလေသာ ဩကာသံ နလဘန္တိ၊ ပန-အန္တယ၊ အပရဘာဂေ-၌၊ အဿ-သည်၊ လဒ္ဓါသေဝနဿ- ရအပ်သော အာသေဝနရှိသည်ဖြစ်၍၊ အယောနိသော ၊ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-အနုနုဘူတာရမ္မဏမ္ပ ရှေးဦးစွာ၊ အသမုဒါစာရဝသေနဝ- မပြတ်မလပ် မဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အနုပုန္နတာ-အနုပုန္နတို့၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ အနုနုဘူတာရမ္မဏဝသေန၊ မခံစားအပ်ဘူးသော အာရုံအစွမ်းဖြင့်၊ (အနုပုန္နတာ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-နည်း၊) ကုမ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စော-သည်၊ အနုနုဘူတပုဗ္ဗံ-မခံစားအပ်ဘူးသော၊ မနာပိယာဒိဘေဒံ-မြတ်နိုး အပ်သော အာရုံအစရှိသော အပြားရှိသော၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ လဘတိ-၏၊ တဿ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တတ္ထ-ထိုအာရုံ၌၊ အယောနိသော ၊ပ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊

ကာယဒဠိဗဟုလဿ။ ။ က ဝ ယ သ + ဒ ဥ . ။
 ကာယဒဠိ - ကိုယ်၏တောင့်တင်းခိုင် မာသည်၏အဖြစ်။ (ဘာဝပ္ပဓာနကြံပါ)
 ကာယဒဠိ+ဗဟုလံ ယဿာတိ ကာယဒဠိ ဗဟုလော၊အ-ကို ဤ-ပြု၍၊(တစ်နည်း)
 ဤပစ္စည်းသက်၍ ပါကဋိကရဏပုဒ်ကဲ့သို့ “ဒဠိ”ဟုဖြစ်၏။ အစားကောင်းတွေကို စား၍
 ကာယဗလ လေ့ကျင့်သောအားဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို တောင့်တောင့်တင်းတင်းရှိအောင်
 ပြုလေ့ရှိသူ။

အနန္တဘူတာရမ္မဏဝသေန-ဖြင့်၊ အနုပ္ပန္နာ-မဖြစ်ကုန်သေးသော၊ (ကိလေသာ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမ-မည်၏။) ပန-ကား၊ လောကုတ္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဧကမေဝ ဝီရိယံ-တစ်ပါးတည်းသာဖြစ်သော ဝီရိယသည်။ (ဟု-တွာ၊) (စတုကိစ္စသာဓနဝသေန-ဖြင့်၊ စတ္တာရိ၊ နာမာနိ၊ လဘတိ-၏။ -ဟုဆိုအပ်ခဲ့သည် ထိုစကားကို ယူ၍ပေးပါ။)

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ အနုပ္ပန္နာ-မဖြစ်ကုန်သေးသော၊ ယေ-အကြင်ကိလေသာ တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေ-ထို ကိလေသာတို့သည်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အနုပ္ပါဒကိစ္စ၊ ပဟာနကိစ္စကို ပြီးစေလသော်၊ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ ဧဝံ-ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ နေသံ-ထို ကိလေသာတို့၏၊ အနုပ္ပါဒကိစ္စ-မဖြစ်ခြင်းကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နာနံ-ဥပ္ပန္နအကုသိုလ် တို့ကို၊ ပဟာနကိစ္စံ စ ပယ်ခြင်းကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊ သာဓေတိ-ပြီးစေ၏။ တသ္မာ ထို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနန္တိတ္ထ-ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ ဟူသောဤပါဌ်၌၊ (လဗ္ဘမာနံ-သော) ဥပ္ပန္နံ-ဥပ္ပန္နဟူသည်၊ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ-ဝတ္တမာန ဥပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ ဘုတ္တာဝိဂတုပ္ပန္နံ-ဘုတ္တာဝိဂတုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ (“ဘုတာဝိဂတုပ္ပန္နံ”ဟုလည်း ရှိ၏။) ဩကာသကတုပ္ပန္နံ-ဩကာသကတုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံ-ဘူမိ လဒ္ဓုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုပ္ပိမံ-လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ-ထိုလေးပါး သော ဥပ္ပန္နတို့တွင်၊ ယေ ကိလေသာ-တို့သည်၊ ဝိဇ္ဇာမာနာ-ထင်ရှားရှိကုန်၏။ ဥပ္ပါဒါဒိသမဂ္ဂိနော-ဥပါဒ် အစရှိသော အခိုက်အတန့်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ (ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင် အခိုက်အတန့်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။) ဣဒံ-ဤခဏတ္တယနှင့်ပြည့်စုံသော ကိလေသာသည်၊ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ နာမ-ဝတ္တမာနုပ္ပန္န မည်၏။ ဝါ-ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ဥပ္ပန္နမည်၏။

ပန-ကား၊ ကမ္မေ-သည်၊ ဇဝိတေ-ဇောစောပြီးလသော်၊ အာရမ္မဏရသံ-အာရုံ၏ အရသာကို၊ အနုဘဝိတွာ-ခံစား၍၊ နိရုဒ္ဓဝိပါကော-ချုပ်ပြီးသော တဒါရုံဟူသော ဝိပါက်သည်၊ ဘုတ္တာဝိဂတံနာမ-ဘုတ္တာဝိဂတ မည်၏။ ဝါ-ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်သော ဥပ္ပန္န မည်၏။ (ဤစကားဖြင့် ဝိပါက်ကိုသာ ဘုတာဝိဂတ ဟုဆိုသည်။) ကမ္မံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတွာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ နိရုဒ္ဓံ-ချုပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ-သော်၊) ဘုတ္တာဝိဂတံ နာမ-ဘုတ္တာဝိဂတမသည်၏။ ဝါ-ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်သော ဥပ္ပန္နမည်၏။ တဒုဘယမ္ပိ-ထို ဝိပါက်၊ ကံ နှစ်ပါးစုံသည်လည်း၊ ဘုတ္တာဝိဂတုပ္ပန္နန္တိ ဘုတ္တာဝိဂတုပ္ပန္နဟူ၍၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏။ ကုသလာကုသလကမ္မံ-ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည်၊ အညဿ-အခြားသော၊ ကမ္မဿ-ကံ၏။ ဝိပါကံ-အကျိုးကို၊ ပဋိဗာဟိတွာ-တားမြစ်၍၊ အတ္တနော-မိမိ၏။ ဝိပါကဿ-အကျိုး၏။ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ ကရောတိ-၏။ ဧဝံ-သို့၊ ဩကာသေ-အခွင့်ကို၊ ကတေ-ပြုအပ် ပြီးသော်၊ ဝိပါကော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော-ဖြစ်လသော်။

ဩကာသကရဏတော-အကျိုးပေးခွင့်ပြုရာအခါမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ဥပ္ပန္နောတိ-ဥပ္ပန္နဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဣဒံ-ဤဥပ္ပန္နသည်၊ ဩကာသကတုပ္ပန္နနာမ၊ ဩကာသကတုပ္ပန္နမည်၊ ဝါ-ပြုအပ်သော အကျိုးပေးခွင့်ရှိသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

ပန-ကား၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာ-ခန္ဓာတို့သည်၊ ဝိပဿနာယ-ဝိပဿနာ၏၊ ဘူမိနာမ-ဖြစ်ရာဘုံမည်၏၊ တေ-ထို ငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်၊ အတိတာဒိဘေဒါ-အတိတ်အစရှိသော အပြားရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ တေသု- ထိုငါးပါးသောခန္ဓာတို့၌၊ အနုသယိတကိလေသာ-ကိန်းဝပ်နေသော ကိလေသာတို့ကို၊ အတိတာတိ ဝါ-အတိတ်တို့ဟူ၍လည်း ကောင်း၊ အနာဂတာတိ ဝါ-အနာဂတ်တို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတိ ဝါ-ပစ္စုပ္ပန်တို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ န ဝတ္တဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်ကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ အတိတက္ခန္ဓေသု-အတိတ်ခန္ဓာတို့၌၊ အနုသယိတာပိ-ကိန်းဝပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့သည်လည်း၊ အပ္ပဟိနာဝ-မပယ်အပ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ အနာဂတက္ခန္ဓေသု-အနာဂတ် ခန္ဓာတို့၌၊ (အနုသယိတာပိ-ကိန်းဝပ်လတ္တံ့သော ကိလေသာတို့သည်လည်း၊ အပ္ပဟိနာဝ၊ ဟောန္တိ၊) ပစ္စုပ္ပန္နက္ခန္ဓေသု-ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့၌၊ အနုသယိတာပိ-ကိန်းဝပ်သော ကိလေသာတို့သည်လည်း၊ အပ္ပဟိနာဝ ဟောန္တိ၊ ဣဒံ-ဤဥပ္ပန္နသည်၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နနာမ-ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နမည်၏၊ ဝါ-ရအပ်သောခန္ဓာငါးပါးဟူသောဘုံရှိသော ဥပ္ပန္နမည်၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ-ရှေး၌ဖြစ်ပေါ် ဆရာတော်တို့သည်၊ တာသု တာသု ဘူမိသု-ထိုထိုဖြစ်ရာ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဘုံတို့၌၊ အသမုတ္တိတိတာ-မဂ်ဖြင့် မပယ်ခွါအပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ-ကိလေသာတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နာတိ-ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နတို့ဟူ၍၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ပေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟု-ဆိုကြကုန်ပြီ။

အပရမ္ပိ-ရေလေးမျိုးမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဥပ္ပန္နံ-ဥပ္ပန္နသည်၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ-သမုဒါစာရုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ-အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ-အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ အသမုတ္တိတိတုပ္ပန္နံ-အသမုတ္တိတိတုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဒံ-လေးပါးအပြားရှိသည်၊ (ဟောတိ-၏၊) တတ္ထ-ထိုလေးပါးသောဥပ္ပန္နတို့တွင်၊ သမ္ပတိ-ယခုပစ္စုပ္ပန်၌၊ ဝတ္တမာနံယေဝ-ဖြစ်ဆဲသော တရားသည်ပင်၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္နနာမ-သမုဒါစာရုပ္ပန္နမည်၏၊ ဝါ-ဖြစ်ဆဲ ဥပ္ပန္နမည် ၏၊ [သမုဒါစရတိတိ သမုဒါစာရော၊ သမုဒါစာရော စ+သော+ဥပ္ပန္နံ စာတိ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ၊ သကိတစ်ကြိမ်၊ စက္ခုနိ-မျက်စိတို့ကို၊ ဥမ္ဘိလေတွာ-ဖွင့်၍၊ (စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်၊) အာရမ္မဏေ-အာရုံဖြစ်သော၊ နိမိတ္တေ-နိမိတ်ကို၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ အနုဿရိတာနုဿရိတက္ခန္ဓေ-အောက်မေ့အပ်ရာ၊ အောက်မေ့အပ်ရာခဏ၌၊ ကိလေသာ-ကိလေသာတို့သည်၊ နုပဇ္ဇိဿန္တိ-မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ-သို့၊

န ဝတ္ထဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်ကုန်၊ ကသွာ-အဘယံကြောင့်နည်း၊ အာရမ္မဏဿ-
 ကိလေသာဖြစ်လောက်သော အာရုံ၏၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ-စွဲစွဲမြဲမြဲ
 ယူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ယထာကီ-ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊
 ခိရရက္ခဿ-နို့ရည်ကဲ့သို့သော အစေးရှိသောသစ်ပင်၏၊ (ဌာန၊ ခိရံတို့၌စပ်၊)
 ကုဌာရိယာ-ဒါးမဖြင့်၊ အာဟာတာဟတဌာနေ-ပေါက်အပ်၊ ပေါက်အပ်ရာ အရပ်၌၊
 ခိရ-နို့ရည်ကဲ့သို့သော အစေးသည်၊ န နိက္ခမိဿတိ-မထွက်လတ္တံ့၊ ကုတိ-ဤသို့၊
 န ဝတ္ထဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ (သကီ စက္ခုနိ ဥမ္မိလေတွာ
 ပေ၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-ကုန်၊) ကုဒံ-ဤဥပဉ္စသည်၊ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံနာမ-
 အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နမည်၏၊ ဝါ-စူးစူးစိုက်စိုက်ယူအပ်ပြီးသော အာရုံရှိသော
 ဥပဉ္စမည်၏။

ပန-ကား၊ သမာပတ္တိယာ-ဈာန်သမာပတ်ဖြင့်၊ အဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာ-
 မခွါအပ်သေးသော ကိလေသာတို့သည်၊ ကုမသ္မိ နာမ ဌာနေ-ဤမည်သောအရပ်၌၊
 နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ-မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ ကုတိ-ဤသို့၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ ကသွာ-နည်း၊ အဝိက္ခမ္ဘတတ္တာ-
 ဈာန်သမာပတ်ဖြင့် မခွါအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ယထာကီ-နည်း၊
 ခိရရက္ခ-နို့ရည်ကဲ့သို့သော အစေးရှိသောသစ်ပင်ကို၊ ကုဌာရိယာ-ဖြင့်၊ သစေ
 အာဟနေယျ-အကယ်၍ပေါက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ပေါက်ကုန်လသော်)
 ကုမသ္မိ နာမ ဌာနေ-၌၊ ခိရံ-သည်၊ န နိက္ခမေယျ-မထွက်ရာ၊ ကုတိ-သို့၊ န
 ဝတ္ထဗ္ဗံ ယထာ-မဆိုထိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ (သမာပတ္တိယာ ပေ၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊)
 ကုဒံ-ဤဥပဉ္စသည်၊ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံနာမ-အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နမည်၏၊ ဝါ-
 ဈာန်သမာပတ်ဖြင့် မခွါအပ်သော ဥပဉ္စမည်၏၊ ပန-ကား၊ မဂ္ဂေန-မဂ်ဖြင့်၊
 အသမုတ္တိတိတကိလေသာ-မပယ်သတ်အပ်သေးသော ကိလေသာတို့သည်၊
 ဘဝဂ္ဂေ-ဘဝ၏အဆုံးဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတနတံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တဿာဝိ-
 ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ လည်း၊ နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ-ကုန်လတ္တံ့၊ ကုတိ-ဤသို့
 အစရှိသော၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ-
 အကျယ်ချဲ့ထိုက်၏၊ ကုဒံ-ဤဥပဉ္စသည်၊ အသမုတ္တိတိတုပ္ပန္နံ နာမ-
 အသမုတ္တိတိတုပ္ပန္နမည်၏၊ ဝါ-မဂ်ဖြင့်မပယ်သတ်အပ်သေး သောဥပဉ္စမည်၏၊
 [ပုရိမနယေနေဝ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ အရဋီကာ၌ “ကုမသ္မိ နာမ ဌာနေ နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိတိ
 န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ အသမုတ္တိတိတတ္တာ”ဟုအကျယ်ချဲ့ထားသည်။]

ကုမေသု ဥပဉ္စေသု-ဤ ဥပဉ္စတို့တွင်၊ ဝတ္ထမာနုပ္ပန္နံ-ဝတ္ထမာနုပ္ပန္နလည်းကောင်း၊
 ပေ၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ-လည်းကောင်း၊ ကုတိ-သို့၊ စတုပ္ပိဓံ-သော၊ ဥပဉ္စံ-ဖြစ်သော
 ကိလေသာကို၊ န မဂ္ဂဝဇ္ဈံ-မဂ်ဖြင့်မသတ်ထိုက်၊ ဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ပန္နံ-ဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ပန္နလည်း
 ကောင်း၊ ပေ၊ ကုတိ-သို့၊ စတုပ္ပိဓံ (ဥပဉ္စံ)မဂ္ဂဝဇ္ဈံ-မဂ်ဖြင့်သတ်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊
 မဂ္ဂေါ-မဂ်သည်၊ ဥပဉ္စမာနော-ဖြစ်လသော်၊ ဧတေ ကိလေသေ-ဤ ဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ပန္န

စသော ကိလေသာတို့ကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏။ သော-ထိုမဂ်သည်။ ယေ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ပဇဟတိ-၏။ တေ-ထိုကိလေသာတို့ကို၊ အတိတာတိ ဝါ- အတိတ်တို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနာဂတာတိ ဝါ-အနာဂတ်တို့ဟူ၍လည်း ကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတိ ဝါ-ပစ္စုပ္ပန်တို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်ကုန်။

စ-သာဓကကား၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဓမ္မသေနာပတိ)ပိ-တရားစစ်သူ ကြီးဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတြာသည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (ကိ-နည်း)၊ အတိတေ-အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိလေသေ-ကိလေသာတို့ကို၊ ဟန္တိ ပဇဟတိ-အကယ်၍ ပယ်စွန့်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့စွန့်လသော်)၊ တေန-ထိုသို့ အတိတ် ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ဒိဏံ-ကုန်ပြီးသော ကိလေသာကို၊ ခေပေတိ-ကုန်စေရာ ရောက်၏။ နိရုဒ္ဓံ-ချုပ်ပြီးသော ကိလေသာကို၊ နိရောဓေတိ- ချုပ်စေရာ ရောက်၏။ ဝိဂတံ-ကင်းပြီးသော ကိလေသာကို၊ ဝိဂမေတိ-ကင်းစေရာ ရောက်၏။ အတ္တင်္ဂတံ-ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ကိလေသာကို၊ အတ္တံ- ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဂမေတိ-ရောက်စေရာ ရောက်၏။ အတိတံ-အတိတ်ဖြစ်သော၊ ယံ- အကြင်ကိလေသာသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တံ-ထို မရှိ ကိလေသာကို၊ ပဇဟတိ- ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။

အနာဂတေ-အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ဟန္တိ ပဇဟတိ- အကယ်၍ ပယ်စွန့်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန-ထိုသို့ အနာဂတ်ဖြစ်သောကိလေသာ တို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ အဇာတံ-မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို၊ ပဇဟတိ- ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။ အနိဗ္ဗတ္တံ-နိဗ္ဗတ္တမဟုတ်သော ကိလေသာကို၊ (ပဇဟတိ- ၏)၊ အနုပ္ပန္နံ-ဥပ္ပန္နမဟုတ်သော ကိလေသာကို၊ (ပဇဟတိ-၏)၊ အပါတုဘူတံ- ထင်ရှားမဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို၊ ပဇဟတိ-၏။ အနာဂတံ-အနာဂတ်ဖြစ် သော၊ ယံ-အကြင်ကိလေသာသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တံ-ထိုမရှိသော ကိလေသာကို၊ ပဇဟတိ-၏။

ပစ္စုပ္ပန္နေ-ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ဟန္တိပဇဟတိ-အံ့၊ တေန- ထိုသို့ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ရတ္ထော-ရာဂဖြင့် တပ်မက်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လျက်၊ ဝါ-ဖြစ်တုံး ဖြစ်ခိုက်)၊ ရာဂံ-ရာဂကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။ ဒုဋ္ဌော-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သည်၊ (သမာနော-လျက်၊ ဝါ-ဖြစ်တုံး ဖြစ်ခိုက်)၊ ဒေါသံ-ကို၊ (ပဇဟတိ)၊ မူဋ္ဌော-တွေဝေ သည်၊ (သမာ နော-လျက်၊ ဝါ-ဖြစ်တုံး ဖြစ်ခိုက်)၊ မောဟံ-ကို၊ (ပဇဟတိ)၊ ဝိနိဗ္ဗေဒါ- မာနဖြင့် ဖွဲ့စပ်သည်၊ ဝါ-မာနဖြင့် ခက်ထန်သည်၊ (သမာနော)၊ မာနံ-ကို၊ (ပဇဟတိ)၊ ပရာ မဋ္ဌော-မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သည်၊ (သမာနော)၊ ဒိဋ္ဌိ- ဒိဋ္ဌိကို၊ (ပဇဟတိ)၊ ဝိက္ခေပဂတော-ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (သမာနော)၊ ဥဒ္ဓစ္စံ-

ဥဒ္ဓစ္စကို၊ (ပဇဟတိ၊) အနိဋ္ဌင်္ဂတော-မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၊
(သမာနော)ဝိစိကိစ္ဆ-ကို၊ (ပဇဟတိ၊) ထာမဂတော-အားအစွမ်းသို့ ရောက်သည်၊
(သမာနော) အနုသယ-ကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်ရာရောက်၏။

ကဏ္ဍသုက္ကဓမ္မာ-မည်းညစ်သော အကုသိုလ်တရား၊ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်
တရား ဟူကုန်သော၊ ယုဂနဒ္ဓါ-အစုံဖွဲ့အပ်သော တရားတို့သည်၊ သမမေဝ-အညီ
အမျှ တပြိုင်နက်သာလျှင်၊ ဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ သံကိလေသိကာ-သံကိလေသိကာ
နှင့်ယှဉ်သော၊ မဂ္ဂဘာဝနာ-မဂ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပေ၊ တေန-
ထို့ကြောင့်၊ မဂ္ဂဘာဝနာ-မဂ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဝါ-မဂ်ကိုပွားစေခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-
မရှိရာရောက်၏၊ ဖလသစ္စိကိရိယာ-ဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-၏၊
ကိလေသပ္ပဟာနံ-ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ဓမ္မာဘိသမယော-သစ္စာ
လေးပါးတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိရာရောက်၏၊ ဣတိ-ဤ
ကားအပြစ်တည်း၊ မဂ္ဂဘာဝနာ-မဂ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဝါ-မဂ်ကိုပွားစေခြင်း
သည်၊ အတ္ထိ-စင်စစ်ဧကန် အမှန်ရှိ၏၊ ပေ၊ ဓမ္မာဘိသမယော-သည်၊ အတ္ထိ-စင်စစ်
ဧကန် အမှန်ရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ယထာကထံ ဝိယ-အဘယ်ကဲ့သို့
နည်း၊ တရုဏော-နုပျိုသော၊ ရုက္ခော သေယျထာပိ-သစ်ပင်ကဲ့သို့၊ ပေ၊ အပါတု
ဘူတာ ယေဝ-ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သေးသော ကိလေသာတို့သည်သာ၊ န
ပါတုဘဝန္တိ-ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္တံ-တော်မူအပ်ပြီ)၊ [ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၊
ပညာ ဝဂ်၊ အဘိသမယကထာ။]

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ပါဠိယံ-ပဋိသမ္ဘိမဂ် ပါဠိတော်၌၊ အဇာတဖလရုက္ခော-
မဖြစ်သေးသော အသီးရှိသော နုသော သစ်ပင်သည်၊ အာဂတော-လာ၏၊ ပန-
ထိုသို့ပင် လာပါသော်လည်း၊ ဇာတဖလရုက္ခေန-ဖြစ်သောအသီးရှိသော သစ်ပင်
ဖြင့်၊ ဒီပေတဗ္ဗံ-ပြထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သဖလော-အသီးနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-အသီး
ရှိသော၊ တရုဏာအမ္မရုက္ခော-နုပျိုသော သရက်ပင်သည်၊ (အဿ-ရှိရာ၏၊)
တဿ- ထိုနုပျိုသော သရက်ပင်၏၊ ဖလာနိ-တို့ကို၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊
ပရိဘုဉ္ဇေယျံ- သုံးဆောင်ကုန်ရာ၏၊ သေသာနိ-သုံးဆောင်အပ်ပြီးသော အသီးမှ
ကြွင်းသော အသီးတို့ကို၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ ပစ္ဆိယော-တောင်းတို့ကို၊ ပူရေယျံ-
ပြည့်စေကုန် ရာ၏၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အညော-အခြားသော၊ ပုရိသော-သည်၊
တံ-နုပျိုသော သရက်ပင်ကို၊ ဖရသုနာ-ပေါက်ဆိန်ဖြင့်၊ ဆိန္ဓေယျ-ဖြတ်ရာ၏၊
တေန-ထို ယောကျားသည်၊ အဿ-ထို သစ်ပင်၏၊ အတိတာနိ-
အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖလာနိ-တို့ကို၊ နာသိတာနိ-ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်၊ နေဝ
ဟောန္တိ-မဟုတ်ကုန်၊ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနိ-အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော၊
(ဖလာနိ) စ-တို့သည်လည်း၊ နာသိတာနိ-ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ၊ ဟိ-မှန်၊
အတိတာနိ-အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော သရက်သီးတို့ကို၊ မနုဿေဟိ-တို့သည်၊

ပရိဘုတ္တန်နိ - သုံးဆောင်အပ်ကုန်ပြီ။ အနာဂတာနိ - အနာဂတ်ဖြစ်သော သရက်သီးတို့သည်။ ဝါ-တို့ကို၊ အနိဗ္ဗတ္တန်နိ-ဖြစ်ဆဲမဟုတ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)၊ နာသေတုံ-ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ-မတတ် ကောင်း၊ ပန-ကား၊ ယသ္မိံ သမယေ- အကြင်အခါ၌၊ သော-ထိုသရက်ပင်ကို၊ ဆိန္နော-ဖြတ်အပ်ပြီ၊ တဒါ-ဖြတ်အပ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဖလာနိ ယေဝ-အသီးတို့သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ - ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အသီးတို့ကိုလည်း၊ အနာသိတာနိ - မဖျက်ဆီးအပ်ကုန်။

ပန-အန္တယကား၊ ရုက္ခော-သည်၊ အစ္ဆိန္နော-မဖြတ်အပ်သည်၊ သစေအဿ- အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ အထ-ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ အဿ-ထိုသစ်ပင်၏၊ ပထဝီရသဉ္စ- မြေ၏ အရသာကိုလည်းကောင်း၊ အာပေါရသဉ္စ-ရေ၏ အရသာကိုလည်းကောင်း၊ အာဂမ္မ-စွဲ၍၊ ယာနိ ဖလာနိ-အကြင် အသီးတို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တယျ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တာနိ-ထို ဖြစ်ခွင့်ရှိသောအသီးတို့သည်၊ နာသိတာနိ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဟိ- မှန်၊ တာနိ-ထိုဖြစ်ခွင့်ရှိသော အသီးတို့သည်၊ အဇာတာနေဝ-မဖြစ်ကုန်သည်သာ လျှင်၊ (ဟုတွာ)၊ န ဟောန္တိ ယထာ-မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ အနိဗ္ဗတ္တာနေဝ-မဖြစ်ကုန် သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ)၊ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယထာ-မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ အပါတုဘူတာ နေဝ-ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ)၊ န ပါတုဘဝန္တိ ယထာ-ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။

ဧဝမေဝ-လျှင်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ အတိတာဒိဘေဒေ-အတိတ် အစရှိသော အပြား ရှိကုန်သော၊ ကိလေသေပိ-တို့ကိုလည်း၊ န ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်သည် မဟုတ်၊ ကိလေသေပိ-တို့ကိုလည်း၊ န ပဇဟတိ-မပယ်စွန့်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ပဇဟတိ ဧဝ-ပယ်စွန့်သည်သာ)၊ ဟိ-မှန်၊ ယေသံ ကိလေသာနံ-အကြင်ကိလေသာတို့၏၊ မဂ္ဂေန-သည်၊ ခန္ဓေသု-ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့ကို၊ အပရိညာတေသု-ပိုင်းခြား၍ မသိအပ် ကုန်လသော်၊ ဥပ္ပတ္တိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ မဂ္ဂေန-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ- ဖြစ်ပြီး၍၊ ခန္ဓာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရိညာတတ္တာ-ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေ ကိလေသာ-တို့သည်၊ အဇာတာဝ-မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ)၊ န ဇာယန္တိ-ကုန်၊ အနိဗ္ဗတ္တာဝ-မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ)၊ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ-ကုန်၊ အပါတုဘူတာဝ-ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ)၊ န ပါတုဘဝန္တိ-ကုန်။

တရုဏပုတ္တာယ-ငယ်သော သားရှိသော၊ ဣတ္ထိယာ-မိန်းမ၏၊ (သားဖွားပြီး သောမိန်းမ၏)၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အဝိဇာယနတ္ထံ-မဖွားခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ပိတ ဘေသဇ္ဇေဟိပိ-သောက်အပ်သော ဆေးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊) ဗျာမိတာနံ- အနာရောဂါရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ရောဂဝူပသမတ္ထံ-ရောဂါ၏ ငြိမ်းအေးခြင်း

အကျိုးငှာ၊ ပီတဘေသဇ္ဇေဟိ စာပိ-လည်းကောင်း၊ အယမတ္ထော-ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာ-ထင်စွာဖြစ်စေထိုက်၏။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ယေ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ပဇာဟတိ-၏၊ တေ- ထိုကိလေသာတို့ကို၊ အတိတာတိ ဝါ-တို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနာဂတာတိ ဝါ- တို့ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နတိ ဝါ-တို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာ- မဆိုထိုက်ကုန်၊ စ-ထို့သို့ပင်မဆိုထိုက်ကုန်သော်လည်း၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ကိလေသေ- တို့ကို၊ န ပဇာဟတိ မပယ်စွန့်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ပဇာဟတိဧဝ-ပယ်စွန့် သည် သာ) ပန-စင်စစ်ကား၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ယေ ကိလေသေ-တို့ကို၊ ပဇာဟတိ-၏၊ တေ-ထိုမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော် မူ၍၊ ဥပ္ပန္နာနံပါပကာနန္တိ အာဒိ-အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-ဥပါဒိန္နာခန္ဓာ မဖက်သက်သက်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ကိလေသေ ယေဝ-ကိလေသာတို့ကိုသာ၊ ပဇာဟတိ-ပယ်စွန့်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ပန- အဟုတ်ကား၊ ကိလေသာနံ-တို့၏၊ အပ္ပဟိနတ္တာ-မပယ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ယေ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ-အကြင် ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ကုန်ရာ ၏၊ တေပိ-ထို ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့ကိုလည်း၊ ပဇာဟတိယေဝ-ပယ်စွန့်သည်သာ၊ စ- သာဓကကား၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေန၊ ပေ၊ ဧတ္ထ တေ နိရုဇ္ဈန္တိတိ-အစရှိသော၊ ဧတံ(သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဓမ္မဒေသနာပတိနာ)ပိ-သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [စူဠနိဒ္ဒေသ၊ ပါရာယနဝဂ်၊ အဇိတမာဏဝ ပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသ၊] သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေန-ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ-အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်၏၊ နိရောဓေန-ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သတ္တ-ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဘဝေ-ဘဝတို့ကို၊ ဌပေတွာ-ထား၍၊ အနမတဂ္ဂေ-သော၊ သံသာဓရေ-သံသရာ၌၊ နာမဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ရူပဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ယေ-အကြင် ခန္ဓာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ကုန် ရာ၏၊ ဧတ္ထ-ဤ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကြောင့်၊ ဧတေ-ဤ ခန္ဓာတို့သည်၊ နိရုဇ္ဈန္တိ-ချုပ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ အစရှိသော၊ ဝိတ္တာရော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ မဂ္ဂေါ- သည်၊ ဥပါဒိန္နတောစ-ဥပါဒိန္နဖြစ်သော ခန္ဓာမှလည်းကောင်း၊ အနုပါဒိန္နတောစ- အနုပါဒိန္နဖြစ်သော သင်္ခါရမှလည်းကောင်း၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏။

ဥပါဒိန္နတော စ ။ ။ ဥပါဒိန္န အရ မိမိ၏လည်းကောင်း၊ သူတပါးတို့၏ လည်း ကောင်း ရုပ်နာမ်ခန္ဓာရ၏၊ အနုပါဒိန္နအရ ခန္ဓာကိုယ်မှ ပြင်ပဖြစ်သော သင်္ခါတရား ရ၏၊ [ပရဿ ခန္ဓေပိ အနုပါဒိန္နသင်္ခါရေပိ ပဿတိ၊ ပေ၊ သစေ ပနဿ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သမ္မသနကာလေ ဝိပဿနာမဂ္ဂေန သဒ္ဓိ ယဋယတိ၊ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ- အဋ္ဌသာလိနီ၊ လောကုတ္တရ ကုသလေ ပကိဏ္ဏကကထာ။]

ပန-ဆက်၊ ဘဝဝသေန-ဘဝနှင့် စပ်သဖြင့်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-သောတာပတ္တိမဂ်သည်၊ အပါယဘဝတော-အပါယဘဝမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ-မဂ်သည်၊ သုဂတိဘဝေကဒေသတော-သုဂတိဘဝတစ်စိတ်မှ၊ (ဝုဋ္ဌာတိ)၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ-သည်၊ သုဂတိကာမဘဝတော-သုဂတိကာမဘဝမှ၊ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ-သည်၊ ရူပါရူပဘဝတော-ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝမှ၊ ဝုဋ္ဌာနိ၊ သဗ္ဗဘဝေဟိ-အလုံးစုံသော ဘဝတို့မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ-ထသည်သာ၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏။

အထ-ထိုသို့ မဂ်က ကိလေသာတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော်၊ မဂ္ဂက္ခဏေ-၌၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ အနုပ္ပန္နာနံ-အနုပ္ပန္နကုသိုလ်တရားတို့၏၊ ဥပ္ပါဒါယ-ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဘာဝနာ-မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ကထံဝါ-အဘယ်သို့လျှင်လည်း၊ ဝါ-အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ပပ္ပန္နာနံ-ပပ္ပန္န ကုသိုလ်တရားတို့၏၊ ဌိတိယာ-တည်တန့်ခြင်းငှာ၊ (ဘာဝနာ-သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊) ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ မဂ္ဂပ္ပဝတ္တိယာဇေ-မဂ်၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်ပင်၊ [ရှေးနိဿယ၌ “မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါသာလျှင်” ဟု အနက် ပေး၏၊ မဂ္ဂက္ခဏေပုဒ်က လိုက်လာသောကြောင့် ထိုအနက်မသင့်၊ ထို့ကြောင့် ဥပ္ပါဒါယ ဌိတိယာ တို့နှင့် အရတူအောင် အဘိန္နဝိသေသန အနက်ကိုသာ ပေးလိုက်ပါသည်၊] (အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဘာဝနာ ဟောတိ-၏၊ ပပ္ပန္နာနံ ဌိတိယာ ဘာဝနာ ဟောတိ-၏၊) ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ-အဖြေကိုဆိုဦးအံ့၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ ၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ပဝတ္ထမာနော-ဖြစ်လသော်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ-မဖြစ်ဖူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုပ္ပန္နောနာမ-အနုပ္ပန္နမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ (အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ၌ အနုပ္ပန္နဟုဆိုအပ်၏၊) ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့၊ အနာဂတပုဗ္ဗေ-ရှေး၌ မရောက်အပ်သော၊ ဝါ-မရောက်အပ်ဖူး သော၊ ဌာနံ-အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-ရောက်၍သော်လည်းကောင်း၊ အနနုဘူတပုဗ္ဗေ-ရှေး၌ မခံစားအပ်သော၊ ဝါ-မခံစားအပ်ဖူးသော၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ အနုဘဝိတ္တာ ဝါ-ခံစားရ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထာရော-ပြာဆိုသူတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ရှိကုန်၏၊ (ကိ-နည်း၊) (မယံ-ငါတို့သည်၊) အနာဂတဌာနံ-မရောက်အပ်သော အရပ်သို့၊ အာဂတာ-ရောက်ရကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ကုန်၏၊ အနနုဘူတံ-မခံစားအပ်ဘူးသော၊ အာရမ္မဏံ-ကို၊ အနုဘဝါမ-ခံစားရကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထရော၊ ဘဝန္တိ။)

[အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယကိုဖြေပြီး၍၊ ပပ္ပန္နာနံ ဌိတိယာကိုဖြေလိုသောကြောင့် ယာ စဿ-စသည်မိန့်၊] စ-အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ၏ အဖြေမှတစ်ပါး၊ ပပ္ပန္နာနံ ဌိတိယာ၏အဖြေကား၊ အဿ-ထိုမဂ်၏၊ ယာ ပဝတ္တိ-အကြင် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္တိ)၊ အယမေဝ-ဤမဂ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်၊ ဌိတိနာမ-တည်တံ့ခြင်းမည်၏၊

ဣတိ-ကြောင့်၊ ဌိတိယာ-တည်တံ့ခြင်းငှါ၊ ဘာဝေတိ-ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထု-
ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဧဝံ-လျှင်၊ ဧတဿ ဘိက္ခုနော-၏။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ-၌၊
ဣဒံ ဝိရိယံ-ဤဝိရိယသည်။ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
အနုပ္ပါဒါယာတိ အာဒိနိ-အစရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ၊ အယံ-
ဤကထာသည်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ-၌၊ သမ္ပပ္ပဓာန ကထာ-သမ္ပပ္ပဓာန်ဝိရိယကို
ဆိုရာဆိုကြောင်းစကားတည်း။ ဧဝံ-လျှင်၊ ဧတ္ထ-ဤသုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌၊
လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ-ကုန်သော၊ သမ္ပပ္ပဓာနာ-တို့ကို၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-
အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဒ္ဒိတာ-ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၄၀၈။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ-အဘိဓမ္မဘာနီယနည်း၌၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံ
လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ-တို့ကို၊ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ-ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်
၌၊ ဝိဘတ္တဿ-ဝေဘန်အပ်ပြီးသော၊ ဒေသနာနယဿ-ဒေသနာတော်နည်း၏။
မုခမတ္တမေဝ-အမြွက်မျှကိုသာ၊ ဒဿေန္တေန-ပြတော်မူလျက်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-ညွှန်ပြတော်
မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ နယဘေဒေါ-နည်းအထူး
အပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ ကထံ-အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ တာဝ-ဒုတိယ
သမ္ပပ္ပဓာနံ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော) ပဌမ သမ္ပပ္ပဓာနေ-ပဌမသမ္ပပ္ပဓာန်
၌၊ (ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္တံ ဇနေတိ စသော
ပဌမ သမ္ပပ္ပဓာန်၌) သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ-သောတာပတ္တိမဂ်၌၊ ဈာနာဘိနိဝေသေ-
ဈာနာဘိနိဝေသ၌၊ ဝါ-စွဲစွဲမြဲမြဲလုံးသွင်းအပ်သောစာနည်း၌၊ သုဒ္ဓိကပဋိပဒါ-သုဒ္ဓိက
ပဋိပဒါလည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကသုညတာ-သုဒ္ဓိကသုညတာလည်းကောင်း၊ သုညတ
ပဋိပဒါ-သုညတပဋိပဒါလည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိဟိတာ-သုဒ္ဓိကအပ္ပဏိ-
ဟိတာလည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါ-အပ္ပဏိဟိတပဋိပဒါလည်းကောင်း၊
ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စသု-ငါးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု-ဤ ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဒွိန္တံ
ဒွိန္တံ-နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော၊ စတုတ္ထပဉ္စကနယာနံ-စတုတ္ထနည်း၊ ပဉ္စကနည်းတို့၏။
ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ နယာ-နည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊
သေသေသုပိ-ပဌမ သမ္ပပ္ပဓာန်မှ ကြွင်းသောသမ္ပပ္ပဓာန်တို့၌လည်း၊ ဧဝံ-ဤအတူ
တည်း။

ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိသတိယာ-နှစ်ဆယ်သော၊ အဘိနိဝေသေသု-ဈာနာဘိနိဝေသ
တို့၌၊ ဒေ နယသတာနိ-နှစ်ရာသော နည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တာနိ-ထိုနှစ်ရာ
သောနည်းတို့သည်၊ စတူဟိ-လေးပါးကုန်သော၊ အဓိပတိဟိ-အဓိပတိတို့ဖြင့်၊

စတုဂ္ဂုဏ်တာနိ-လေးပါးတို့ဖြင့် မြောက်အပ်ကုန်သည်။ (သမာနာနိ-ဖြစ်ကုန်လသော်)၊ အဋ္ဌ(နယသတာနိ)-ရှစ်ရာသောနည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ကုတိ-ဤသို့လျှင်၊ သုဒ္ဓိကာနိ-အဓိပတိမဖက်၊ သက်သက်ကုန်သော၊ ဒွေ(နယသတာနိ)-တို့လည်းကောင်း၊ သာဓိပတိနိ-အဓိပတိ ၄-ပါးနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ရာသောနည်းတို့လည်းကောင်း၊ ကုတိ-သို့၊ သဗ္ဗမ္မိ-အလုံးစုံသည်လည်း၊ နယသဟဿ-နည်းတစ်ထောင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဒုတိယသမ္ပပ္ပဓာနာဒိသု-ဒုတိယသမ္ပပ္ပဓာန်အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိကသမ္ပပ္ပဓာနေ ၈-သုဒ္ဓိကသမ္ပပ္ပဓာန်၌လည်းကောင်း၊ တထာ-ထို့အတူ၊ ကုတိ-ဤသို့၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ-၌၊ ပဉ္စနယသဟဿာနိ-ငါးထောင်သော နည်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ စ-ဆက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ-၌၊ (ပဉ္စနယသဟဿာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ)ယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သေသမဂ္ဂေသုဝိ-တို့၌လည်း၊ (ပဉ္စနယသဟဿာနိ ဟောန္တိ)။ ကုတိ-ဤသို့၊ ကုသလဝသေနေဝ-ကုသိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိသတိနယသဟဿာနိ-နှစ်သောင်းသောနည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဝိပါကေ ပန-ဝိပါက၌ကား၊ သမ္ပပ္ပဓာနေဟိ-သမ္ပပ္ပဓာန်တို့ဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ-ပြုထိုက်သောကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ကုတိ-ကြောင့်၊ ဝိပါကဝါရော-ဝိပါကဝါရကို၊ န ဂဟိတော-ယူတော်မမူအပ်၊ ကုတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ အဘိဓမ္မာဘာဇနီယနည်း၌၊ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ-တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနေဝ-လောကီမှ နှစ်စေအပ်၊ သီးခြားထုတ်အပ်သော လောကုတ္တရာတို့ကိုသာ၊ ကထိတာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ကုတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၄၂၇။ ပဉ္စာပုစ္ဆက-ပဉ္စာပုစ္ဆက နည်း၌၊ ပါဠိအနုဿာရေနေဝ-ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ-တို့၏၊ ကုသလာဒိဘာဝေါ-ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ ပန-အထူးကား၊ အာရမ္မဏ-တ္တိကေသု-တို့၌၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတာနိ-ဤသမ္ပပ္ပဓာန်ဝီရိယတို့သည်၊ အပ္ပမာဏ-နိုင်ယှဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်ကို၊ အာရဗ္ဗ-အာရုံပြု၍၊ ပဝတ္တိတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာနေဝ-အပ္ပမာဏာရမ္မဏတို့ချည်းသာတည်း၊ မဂ္ဂါရမ္မဏာနိ-မဂ္ဂါရမ္မဏတို့သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ပန-ကား၊ သဟဇာတဟေတုဝသေန-တကွ ဖြစ်သော ဟိတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ မဂ္ဂဟေတုကာနိ-မဂ်ဟူသော ဟိတ်ရှိကုန်၏၊ ဝိမံသံ-ပညာကို၊ ဇေဋ္ဌကံ-အကြီးအကဲကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ မဂ္ဂဘာဝါနာကာလေ-မဂ်ကိုဖြစ်စေရာအခါ၌၊ မဂ္ဂါဓိပတိနိ-မဂ်ဟူသော

သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း ရှိကုန်၏။ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌိကာယ-ဆန္ဒဟူသော အကြီးအကဲ၊ စိတ်ဟူသော အကြီး အကဲရှိသော၊ မဂ္ဂဘာဝါနာယ-မဂ်ကို ဖြစ်စေရာအခါ၌၊ မဂ္ဂါဓိပတိနီတိ-မဂ္ဂါဓိပတိနီတို့ဟူ၍၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-မဆိုထိုက်ကုန်။

ပန-ကား၊ ဝီရိယဇေဋ္ဌိကာယ-ဝီရိယဟူသောအကြီးအကဲရှိသော၊ (မဂ္ဂ ဘာဝနာယ-၌)၊ အညဿ-သမ္ပပ္ပဓာန်အမည်ရသော ဝီရိယမှ အခြားသော၊ ဝီရိယဿ-၏။ အဘာဝါ-အရှိခြင်းကြောင့်၊ မဂ္ဂါဓိပတိနီတိ ဝါ-မဂ္ဂါဓိပတိနီတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ န မဂ္ဂါဓိပတိနီတိ ဝါ-န မဂ္ဂါဓိပတိနီတို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-ကုန်၊ အတိတာဒိသု-အတိတ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဧကာရမ္မဏဘာဝေနပိ- တစ်ခုသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-ကုန်၊ [မဂ်၏ အာရုံဖြစ် သော နိဗ္ဗာန်က အတိတ်စသည်မဟုတ်သောကြောင့်တည်း၊] ပန-ကား၊ နိဗ္ဗာနဿ-နိဗ္ဗာန်၏။ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မတ္တာ-ဗဟိဒ္ဓုတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာန်နာမ-ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတို့ မည်သည်၊ ဟောန္တိ။

ဣတိဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတသ္မိ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-ဤပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတ- (နိဝတ္တိတ)လောကုတ္တရာနေဝ-လောကီမှ နှစ်စေအပ်၊ အသီးအခြား ထုတ်အပ်သော လောကုတ္တရာတို့သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ-တို့ကို၊ ကထိတာနိ-ဟော တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယသ္မိယေဝ- သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌သာ၊ လောကီယလောကုတ္တရဓိဿကာ-ကုန်သော၊ သမ္ပပ္ပဓာနာ-တို့ကို၊ ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပဉ္စာပုစ္ဆကေသု ပန-အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းတို့၌ကား၊ လောကုတ္တရာယေဝ-လောကုတ္တရာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ ကထိတာ)၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အယံ သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂီပိ-ဤ သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်းကို လည်း၊ တေပရိဝဋ်-သုံးပါးသော ပြောင်းလဲခြင်းရှိအောင်၊ နိဟရိတွာဝ-ထုတ်ဆောင် တော်မူ၍သာလျှင်၊ ဘာဇေတွာ-အကျယ်ဝေဘန်တော်မူ၍၊ ဒဿိတော- ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်းအဖွင့်ပြီး၏။

ကုဒ္ဒိပါဒဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်

၄၃၁။ ကုဒ္ဒိနိ-သမ္ပပဓာဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တဒနန္တရေ-
ထိုသမ္ပပဓာနဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌ (ဝုတ္တေ-ဟောတော်မူအပ်သော၊) ကုဒ္ဒိပါဒ
ဝိဘင်္ဂ-ကုဒ္ဒိပါဒဝိဘင်း၌၊ စတ္တာရောတိ-သဒ္ဒါသည်၊ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ-တည်း၊
ကုဒ္ဒိပါဒါတိ ဧတ္ထ-ကုဒ္ဒိပါဒါဟူသောဤပါဌ်၌၊ (ဝစနတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)
ကုဇ္ဈတိ-ပြီးစီးတတ်၏၊ ကုတိ-ကြောင့်၊ ကုဒ္ဒိ-ကုဒ္ဒိမည်၏၊ သမိဇ္ဈတိ-ပြီးစီးတတ်၏၊
နိပ္ပဇ္ဇတိ-ပြီးစီးတတ်၏၊ ကုတိ အတ္ထော-နက်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧတာယ-ဤသဘော
တရားဖြင့်၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ကုဇ္ဈန္တိ-ပြည့်စုံကုန်၏၊ ကုဒ္ဒါ-ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဝုဒ္ဓါ-
တိုးပွားကုန်သည်၊ ဥက္ကသဂတာ-လွန်မြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ကုတိပိ-ဤအနက်ကြောင့်လည်း၊ ကုဒ္ဒိ-ကုဒ္ဒိမည်၏။

ပဌမေန အတ္ထေန-ပဌမကတ္တားအနက်ဖြင့်၊ ကုဒ္ဒိဧဝ-ပြီးစီးသောအကျိုးတရား
သည်ပင်၊ ပါဒေါ-အဖို့အစုတည်း၊ ကုဒ္ဒိပါဒေါ-ပြီးစီးသောအကျိုးတရားသည်ပင်အဖို့
အစု၊ ကုဒ္ဒိကောဌာသော-ပြီးစီးသောအကျိုးတရားအစု၊ ကုတိ အတ္ထော-နက်၊
ဒုတိယေန အတ္ထေန-ဒုတိယကရိုဏ်းအနက်ဖြင့်၊ ကုဒ္ဒိယာ-ပြည့်စုံခြင်း၏၊ ပါဒေါ-

ကုဒ္ဒိ။ ။ ပြီးစီးခြင်းအနက်ဟော ကုဓောတံ၊ တိပစ္စည်း၊ ထို့ကြောင့်
“သမိဇ္ဈတိ”ဟု ဖွင့် သည်၊ “သမိဇ္ဈတိ”အရပြည့်စုံခြင်း၊ ကုလုံကြွယ်ဝခြင်း အဓိပ္ပါယ်ကို
ယူမည်စိုး၍ “နိပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော”ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်၊ ကိစ္စတစ်စုံတစ်ရာ၏
ပြီးစီးထမြောက်ခြင်း အနက်ကို ယူပါ”ဟူလို။

ကုဒ္ဒိပါဒေါ။ ။ ပဌမနည်းဝယ် ကုဒ္ဒိကို အဋ္ဌကထာအတိုင်း ကတ္ထုသာနေပြုပါ။
“ပါဒသဒ္ဒဿ ဧကော ကရဏမေဝတ္ထော ဝုတ္တော”ဟု ဋီကာဆိုသောကြောင့်
“ပါဒ”သဒ္ဒါကိုကား “ပဇ္ဇန္တိ ဧတေနာတိ ပါဒေါ”ဟု ကရဏသာနေပြုရ၏၊
ဤသို့ဝစနတ္ထပြုရသော်လည်း အဘိဓမ္မေယျတ္ထဟောနက်မှာ ကောဌာသအနက်သာတည်း၊
ထို့ကြောင့် “ကုဒ္ဒိ ကောဌာသောတိ အတ္ထော” ဟု မိန့်သည်၊ [ကုဒ္ဒိပါဒေါ-
ပြီးစီးထမြောက်သောတန်ခိုးအဖို့အစု၊] ဥပမာ-ပဌမဈာန်ရအောင် အားထုတ်သူအတွက်
ပြီးစီးထမြောက်သော ပဌမဈာန်သည် တန်ခိုးလည်း ဟုတ်၏၊
တန်ခိုးအများတို့တွင်တစ်ဖို့တစ်စုံလည်း ဟုတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပဌမဈာန်ကို “ကုဒ္ဒိ
ကောဌာသ”ဟုဆိုရသကဲ့သို့တည်း။

ဒုတိယတစ်နည်း။ ။ ဒုတိယနည်း၌ ကုဒ္ဒိကို ကရဏသာနေပြု၍ အလွန်
ကြီးပွားကြောင်းဖြစ်သော ပဌမဈာန်စသော တန်ခိုးကို ယူပါ၊ “ပါဒ”ကိုလည်း
ကရဏသာနေပင် ပြု၍ အထက်အထက်တန်ခိုးသို့ ရောက်ကြောင်းဟု အနက်မှတ်ပါ၊
[ကုဒ္ဒိပါဒေါ-ပြည့်စုံပွားတိုး အထက်အထက်တန်ခိုး၏ အကြောင်းရင်းအခြေခံဖြစ်သော
အောက်အောက်တန်ခိုး၊] ဥပမာ-ပဌမဈာန်ကိုရအောင် အားထုတ်ရာ၌ ဥပစာရဈာန်သည်
အထက် ပဌမဈာန် တန်ခိုး၏ အကြောင်းအရင်းအခြေခံဖြစ်၍
ကုဒ္ဒိပါဒအမည်ရနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

သမ္မော (ဒ) ၁-၂၉၀

အခြေခံတည်း၊ ကုဒ္ဒိပါဒေါ-ပြည့်စုံခြင်း၏အခြေခံ၊ ပါဒေါတိ-ပါဒေါဟူသောပုဒ်၏၊ ပတိဌာ-တည်ရာအခြေခံတည်း၊ အဓိဂမုပါယော-ကုဒ္ဒိကို ရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ကုတိ အတ္ထော-ဤနက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ တေန-ထိုအကြောင်းရင်း အခြေခံဖြင့်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥပရူပရိဝိသေသသင်္ခါတံ-အထက်ထက်၌ အကျိုးထူးဟုဆိုအပ်သော၊ ကုဒ္ဒိ-ပြည့်စုံခြင်းသို့၊ ဝါ-တန်ခိုးသို့၊ ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ-ရောက်ကြကုန်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ပါဒေါတိ-ပါဒဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-အကျယ်မှရှေးဦးစွာ၊ စတ္တာရော ကုဒ္ဒိပါဒါတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ၌၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

ကုဒါနိ-ကုဒ္ဒိပါဒ် ၄-ပါးကို အကျဉ်းပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တေ-ထိုကုဒ္ဒိပါဒ်တို့ကို၊ ဘာဇေတွာ-အကျယ်ဝေဘန်၍၊ (လေးပါးခွဲ၍)၊ ဒဿေတုံ၊ ပေ၊ အာရန္တံ၊ တတ္ထ-ထိုကုဒ် ဘိက္ခုအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ကုဒ် ဘိက္ခုတိ-ကား၊ ကုမသ္မိ သာသနေ-၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ (ဘာဝေတိ ၌စပ်)၊ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (အဝယဝတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဆန္ဒဟေတုကော-ဆန္ဒဟူသောအကြောင်း ရှိသော၊ သမာဓိ-ဆန္ဒဟူသော အကြောင်းရှိသော သမာဓိ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဆန္ဒာဓိကော-လွန်ကဲသောဆန္ဒရှိသော၊ သမာဓိ-တည်း၊ ဆန္ဒသမာဓိ-လွန်ကဲသော ဆန္ဒရှိသော သမာဓိ၊ ဧတံ-ဤဆန္ဒဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒံ-ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒကို၊ (ကုဒ္ဒိပါဒ်ကိုရလိုသော ဆန္ဒကို)၊ အဓိပတိ-အကြီးအကဲကို၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိဿ-ရအပ်သော ဈာန်သမာဓိ၏၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဝစနံ-အထက်၌ဖြစ်သောသဒ္ဒါတည်း၊ ဝါ-ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။

ဆန္ဒသမာဓိ။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ဆန္ဒဟေတုကော ဆန္ဒာဓိကောကိုကြည့်၍ ဟေတုက ပုဒ်၊ သို့မဟုတ် အဓိကပုဒ်ကြေသောသမာသ်ဟု ထင်ဖွယ်ရှိ၏။ သို့သော် ဋီကာ၌ “ဆန္ဒာဓိပတိ သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိတိ အဓိပတိသဒ္ဓလောပံ ကတွာ သမာသော ဝုတ္ထော”ဟု မိန့်သောကြောင့် အဓိပတိပုဒ်ကြသော ပုဗ္ဗပဒေဥတ္တရပဒလောပံ တပျုရိသ်သမာသ်ဟုမှတ်ပါ။

ဤ ကုဒ္ဒိပါဒ်တို့သည် အဓိပတိတစ်ပါးပါးရှိသော တရားများဖြစ်၏ ထို့ကြောင့်ပင် “ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်” ဟု အဓိပတိပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ကို ရှေ့ကပြထားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဋီကာ၌ “ဆန္ဒာဓိပတိ” စသည်ဖြင့် အဓိပတိပုဒ်ကြေသော သမာသ်ဟု ပြသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဆန္ဒဓိပတိရှိသောသမာဓိ” ဟု ဆိုလျှင် ထိုသမာဓိ၏ အရင်းခံသည် ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒ ဖြစ်ကြောင်း သိသာ၏။ သို့မဟုတ် ထိုသမာဓိ၌ ဆန္ဒလွန်ကဲကြောင်း သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသောအားဖြင့် “ဆန္ဒဟေတုကော၊ ဆန္ဒာဓိကော ဝါ” ဟု မိန့်သည်။

ပဓာနဘူတာ-အမြတ်ပဓာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရာ-ထိုထိုအကျိုးထူးကို စီမံတတ်သော တရားတို့တည်း။ ပဓာနသင်္ခါရာ-အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၊ ဧတံ-ဤ ပဓာနသင်္ခါရာဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ စတုကိစ္စသာကေသ- ၄-ပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော၊ သမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ ဝါ-တည်း၊ သမန္နာဂတန္တိ-ကား၊ ဆန္ဒသမာဓိနာ စ-ဆန္ဒာဓိပတိရှိသော သမာဓိနှင့် လည်းကောင်း၊ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ-ပဓာနဖြစ်သော ထိုထိုအကျိုးထူးကို စီမံတတ် သော တရားတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဥပေတံ-ပြည့်စုံသော၊ (ဣဒ္ဓိပါဒံ ဌိစပ်။)

ဣဒ္ဓိပါဒန္တိ(ပဒဿ)-၏၊ (အတ္ထော ဌိ စပ်၊) နိပ္ပတ္တိပရိယာယေန-နိပ္ပတ္တိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော၊ ဣဇ္ဈနကဋ္ဌေန ဝါ-ပြီးစီးခြင်းအနက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ရှေ့၌ ဖွင့်အပ်သော “ဣဇ္ဈတိ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ” အနက်ကို ရည်ရွယ်သည်၊] ဧတာယ-ဖြင့်၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ဣဇ္ဈန္တိ-ကုန်၏၊ ဣဒ္ဓါ-ကုန်သည်၊ ဝုဒ္ဓါ-ကုန်၏၊ ဥက္ကံသဂတာ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန ဝါ-ဤပရိယာယ်ကြောင့်သာလည်းကောင်း၊ [ရှေ့၌ ဖွင့်အပ်ခဲ့သော “ဣဇ္ဈန္တိ ၊ပေ၊ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိ” အတိုင်းပင်တည်း၊] ဣဒ္ဓိတိ-ဣဒ္ဓိဟူ၍၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂတာနံ-ရောက်ကုန်သော၊ ဥပစာရဇ္ဈာနာဒိကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ- ဥပစာရဇ္ဈာန အစရှိသော ကုသိုလ်စိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာနံ-ဆန္ဒာဓိပတိရှိသော သမာဓိ၊ ထိုထိုအကျိုးထူးကို ပြုစီမံတတ်သော အမြတ်ပဓာနဖြစ်သော ဝိရိယတို့၏၊ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-တည်ရာ၏

ပဓာနသင်္ခါရာ။ ။ပဓာနကိုကေစိဆရာတို့က “ဝိရိယ”ဟု ဖွင့်ကြ၏။ မူလဋီကာ ဆရာကား အထဝါ တက်၍ “သေဌဘူတာ”ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေး လိုက်ပါသည်။ အမြတ်ပဓာန ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ဥပ္ပန္နုပါပကကို ပယ်ခြင်း စသော ၄-ပါးသော ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်တည်း။ ဝိရိယတစ်ပါးတည်း ဖြစ်ပါလျက် “သင်္ခါရာ” ဟု ဗဟုဝစ် ဆိုခြင်းမှာလည်း ထိုကိစ္စ ၄-ပါးကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်ပင်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ကေစိဝါဒ၍ ပဓာနအရ အားထုတ်ကြောင်း ဝိရိယကိုသာယူလျှင် ဆန္ဒအမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ၊ ဝိမံသာသမာဓိတို့နှင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကွဲသော်လည်း ဝိရိယသမာဓိ၌ ကား ဝိရိယချည်းဖြစ်နေသောကြောင့် အနက်အဓိပ္ပါယ် မကွဲဘဲ ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ ကေစိဝါဒကို မနှစ်သက်၍ “အထဝါ”ဟု တစ်မျိုးဖွင့်ရသည်ဟု မှတ်ပါ။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဆန္ဒသမာဓိနှင့် ပဓာနသင်္ခါရတို့က အရကွဲသောကြောင့် “ဆန္ဒသမာဓိနာ စ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ” ဟု ဒွန်ဝါကျဖြင့်ဖွင့်သည်။

ဣဒ္ဓိပါဒံ။ ။“စိတ္တစေတသိကရာသိ” ဟုဆိုသောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒ၏ အရကြွင်းသော စိတ် စေတသိက် အစုကို ယူရသည်။ “ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ”ဟု ဆိုခဲ့သောကြောင့် ထို ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ အမည်ရသော ဝိရိယတို့ကို သေသ၏ အပါဒါန်အဖြစ်ဖြင့် ခံပါ။

အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ပါဒဘူတံ-အခြေခံဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သေသစိတ္တ စေတသိကရာသိ-ဆန္ဒသမာဓိဝီရိယတို့မှ ကြွင်းသောစေတသိကအစုကို (ဘာဝေတိ-၏) ကုတိအတ္ထော-အနက်။

ဟိ- မှန် (ပါဒအရ “သေသစိတ္တစေတသိကရာသိ”ကို ယူခြင်းသည်မှန်၏) ပရတော-နောက်၌၊ ကုဒ္ဓိပါဒါတိတထာဘူတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ပေ၊ ဝိညာဏ-က္ခန္ဓောတိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ ကုမိနာ အတ္ထေန-ဤအနက်နှင့်၊ ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ ကုမိနာ နယေန-ဖြင့်၊ သေသေသုပိ-ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်မှ ကြွင်းသော ဝီရိယဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်တို့၌ လည်း၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗော-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဆန္ဒ-ကို၊ အဓိပတိ-အကြီးအကဲကို၊ ကရိတွာ-၍၊ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိ-ရအပ်သောသမာဓိကို၊ ဆန္ဒသမာဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော ယထေဝ-ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဝီရိယံ-ကို၊ ပေ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပေ၊ ဝိမံသံ-ကို၊ အဓိပတိ-ကို၊ ကရိတွာ-၍၊ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိ-ကို၊ ဝိမံသာသမာဓိတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုစ္စတိ-ဟောတော်မူအပ်၏၊ ကုဒါနိ-ကုဓ ဘိက္ခုအစရှိသော ပုဒ်တို့ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ဆန္ဒသမာဓိအာဒိနိ-ဆန္ဒသမာဓိ အစရှိကုန်သော၊ ပဒါနိ-တို့ကို၊ ဘာဇေတွာ ဒဿေတုံ ကထဉ္စ ဘိက္ခုတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထိုကထဉ္စ ဘိက္ခု အစရှိသောပဋိရပ်၌၊ ဆန္ဒံ စေ ဘိက္ခု အဓိပတိ ကရိတွာတိ (ပဒဿ)-၏၊ (အတ္ထော ၌စပ်) ဘိက္ခု-သည်၊ ဆန္ဒ-ကို၊ အဓိပတိ-မိမိနှင့်စပ်သော တရားတို့၏ အရှင်

ဆက်ဦးအံ့-ပြအပ်ခဲ့သော ဝိပြိုဟ် ၂-မျိုးနှင့်အညီ ဥပစာရဈာန် အစရှိသော တရားထူးတို့သည် ပြီးစီးထမြောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝ ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ကုဒ္ဓိအမည် ရကြ၏၊ ထိုကုဒ္ဓိ၏ တရား ကိုယ်မှာ ဥပစာရဈာန် အစရှိသော ကုသိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဆန္ဒစေတသိကံ၊ ပဓာနသင်္ခါရ အမည်ရသော ဝီရိယစေတသိကံတို့တည်း၊ ထို ကုဒ္ဓိအမည်ရသော စေတသိကံ ၃-ပါးမှကြွင်းသော စိတ် စေတသိကံ အစုကို ပါဒအရယူပါ။

မှတ်ချက်။ ။ကုဒ္ဓိပါဒ်-၌ ပါဒအရ သေသစိတ္တစေတသိကရာသိကို ယူ၍ ထိုစိတ်စေတသိကံ အစုဟူသော ခန္ဓာ ၄-ပါးကိုပင် ကုဒ္ဓိပါဒ်အရ ယူထားသော်လည်း ထိုခန္ဓာတို့က ၄-မျိုး မပြားနိုင်သောကြောင့် “စတ္တာရော ကုဒ္ဓိပါဒေါ” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် မသင့်ရကား ပါဒသဒ္ဓါကို အခြေခံကြောင်း ဥပါယအနက်ဟောဟု ယူ၍ အကြောင်းဖြစ်သော ဆန္ဒအစရှိ သည်တို့သာ “ကုဒ္ဓိပါဒ်” ဟု ဋီကာ၌ ယူသည်၊ ဤသို့ယူမှလည်း ဆန္ဒ စသည်တို့က ၄-မျိုးပြား သောကြောင့် “စတ္တာရော ကုဒ္ဓိပါဒါ”ဟူသော ပါဠိတော်သွားနှင့် လျော်သည်၊ ထိုဆန္ဒကြောင့် ရအပ်သော ဥပစာရဈာန် စသည်ကိုကား အကျိုးကုဒ္ဓိပါဒ်အဖြစ်ဖြင့် ယူစေလိုဟန်တူသည်၊ [“ဆန္ဒသမာဓိ၊ပေ၊ ကုဒ္ဓိပါဒ်န္တိ ဧတ္ထ နိဿယတ္ထေဝ ပါဒသဒ္ဓေ ဥပါယတ္ထေန ဆန္ဒာ ဒီနံ ကုဒ္ဓိပါဒတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ” စသော ဋီကာကို ကြည့်ပါ။]

သခင်ကို၊ [“အဓိနံ+ပတိ အဓိပတိ” အရ သဒ္ဒတ္ထ၊] ဆန္ဒ-ကို၊ ဇေဋ္ဌကံ-အကြီး အကဲကို၊ ဆန္ဒ-ကို၊ ဓုရံ-ဝန်ဆောင် ကို၊ ဆန္ဒ-ကို၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ-ရှေ့သွားကို၊ ကတွာ-၍၊ [ဇေဋ္ဌကံ ဓုရံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံတို့ကား အဓိပတိ၏ ပရိယာယ်တည်း၊] သမာဓိ-ကို၊ ယဒိ ပဋိလဘတိ-အကယ်၍ရအံ့၊ ယဒိ နိဗ္ဗတ္တတိ-အကယ်၍ဖြစ်စေအံ့၊ [ယဒိသည် စေ၏အဖွင့်၊] (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဧဝံ-သို့၊ နိဗ္ဗတ္တိတော-ဖြစ်စေအပ်သော၊ အယံ သမာဓိ-ကို၊ ဆန္ဒသမာဓိ နာမ-ဆန္ဒသမာဓိရှိသော သမာဓိမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဣတိအတ္ထော-အနက်၊ ဝီရိယံ စေတိ အာဒိသုပိ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ဣမေ ဝုစ္ဆန္တိ ပဓာနသင်္ခါရောတိ-ကား၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှတိုင်းရှည်ရှိသော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့်၊ ဆန္ဒဒွိပါဒ်-ကို၊ ဘာဝယ-မာနဿ-မိမိသန္တန်၌ဖြစ်စေသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ပဓာနာဘိသင်္ခါရသင်္ခါတံ-ပဓာန သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော၊ [စာအုပ်တို့၌ “သင်္ခါတ”ဟုရှိသည်ကား စတုကိစ္စ၌ မစပ်နိုင် သောကြောင့် မကောင်း၊ ရှေးနိဿယ၌ “သင်္ခါတ”ဟုရှိ၏၊] စတုကိစ္စသာဓကံ-လေးပါးသောကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော၊ ဝီရိယံ-ကို၊ ကထိတံ-ပြီ၊ တဒေကဇ္ဈံ အဘိသညဟိတွာတိ (ပဒဿ)-၏၊ (အတ္ထော ၌စပ်) တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော သမာဓိဝီရိယကို၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ရာသီ-အဖို့အစုကို၊ ကတွာ-၍၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ သင်္ချီ ဂစ္ဆတိတိ(ပဒဿ)-၏၊ ဧတံ ဝေါဟာရံ-ဤဆန္ဒသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရဟူသော ဝေါဟာရသို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်။

၄၃၃။ ဣဒါနိ-ဆန္ဒသမာဓိသင်္ခါရပုဒ်ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ဆန္ဒသမာဓိ သင်္ခါရောတိ-ဟူသော၊ ဧတသ္မိပဒသမူဟေ-ဤပုဒ်အပေါင်း၌၊ ဆန္ဒာဒိဓမ္မေ-ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့ကို၊ ဘာဇေတွာ ဒဿေတုံ တတ္ထ ကတမော ဆန္ဒောတိ အာဒိ အာရမ္ဘံ၊ တံ-ထိုအပုဒ်ပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သာ။

ဥပတော ဟောတီတိ-ကား၊ ဣဒ္ဓိပါဒသင်္ခါတော-ဣဒ္ဓိပါဒ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဓမ္မရာသိ-စိတ် စေတသိက်တရားအစုသည်၊ ဥပေတော-ဥပေတမည်သည်၊ ဝါ-ပြည့်စုံ သောတရားစုသည်၊ ဟောတိ၊ [ဥပေတောအရ ဆန္ဒသမာဓိစသော စေတသိက် တရားစုကို ယူပါ ဟူလို၊] တေသံ ဓမ္မာနန္တိ-ကား၊ သမ္ပယုတ္တာနံ-သမ္ပယုတ်ဖြစ် ကုန်သော၊ [“သသမ္ပယုတ္တာနံ-သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော” ဟု ရှိမှ ဆန္ဒာအဓိပတိနှင့် လိုက်လျောသည်၊] တေသံဆန္ဒာဒိဓမ္မာနံ-ထိုဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့၏၊ [အာဒိဖြင့် ဝီရိယ၊ စိတ္တ၊ ဝိမံသတို့ကိုယူ၊] ဣဒ္ဓိ သမိဒ္ဓိတိ အာဒိနိ-ဣဒ္ဓိ သမိဒ္ဓိအစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိဝေဝစနာ-နေဝ-နိဗ္ဗတ္တိပုဒ်၏ ဝေဝုဗ်ပရိယာယ်စကားလှယ်တို့တည်း၊ ဧဝံ သန္တေပိ-ဤသို့နိဗ္ဗတ္တိ ပုဒ်၏ ဝေဝုဗ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ဖြစ်သော်လည်း၊ ဣဇ္ဈနကဋ္ဌေန-ပြီးစီးတတ်

သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ကုဒ္ဒိ-ကုဒ္ဒိမည်၏၊ သမ္မုက္ကာ-ပြည့်စုံသော၊ ကုဒ္ဒိ-ကုဒ္ဒိတည်း၊ သမိဒ္ဓိ-ပြည့်စုံသောကုဒ္ဒိ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဥပသဂ္ဂေန-သံဥပသာရဖြင့်၊ ပဒံ-ကုဒ္ဒိပုဒ်ကို၊ ဝဗ္ဗိတံ-တိုးပွားစေအပ်ပြီ။

ကုဇ္ဈာနာကာရော-ပြီးစီးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ ကုဇ္ဈာနာ-ကုဇ္ဈာမည်၏၊ သမိဇ္ဈာနာတိ-ကား၊ ဥပသဂ္ဂေန-သံဥပသာရဖြင့်၊ ပဒံ-ကုဇ္ဈာနပုဒ်ကို၊ ဝဗ္ဗိတံ၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ သန္တာနေ-ခန္ဓာအစဉ်၌၊ ပါတုဘာဝဝသေန-ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ လဘနံ-ရခြင်းသည်၊ လာဘော-လာဘမည်၏၊ ပရိဟိနာနမ္ပိ-ယုတ်လျော့သော ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ် အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ [အပိဖြင့် “အပရိဟိန”ကို ဝဲသည်၊] ဝိရိယာရမ္မဝသေန-ဝိရိယကို အားထုတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပုန-ဖန်၊ [ပဋိ၏အဖွင့်]၊ လာဘော-ရခြင်းသည်၊ ပဋိလာဘော-ပဋိလာဘမည်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဥပသဂ္ဂေန-ပတိဥပသာရဖြင့်၊ ပဒံ-လာဘပုဒ်ကို၊ ဝဗ္ဗိတံ၊ ပတ္တိတိ-ကား၊ အဓိဂမော-ရခြင်းတည်း၊ [“ပတ္တိ-ရောက်ခြင်း” ဟုသဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်သော်လည်း “ရခြင်း” ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူပါ-ဟူလို၊] အပရိဟာနဝသေန (အပရိဟိနဝသေန)-မယုတ်လျော့ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (မယုတ်လျော့အောင်၊) သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပတ္တိ-ရောက်ခြင်းတည်း၊ ဝါ-ရခြင်းတည်း၊ ကုတိ-ကြောင့်၊ သမ္ပတ္တိ-မည်၏၊ ဖုသနာတိ-ကား၊ ပဋိလာဘဖုသနာ-ရခြင်းဟူသော တွေ့ထိခြင်းတည်း၊ [ဖဿသဘော အားဖြင့် ဖုသနဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ရခြင်းကိုပင် “တွေ့ထိခြင်း”ဟု ဆိုသည်-ဟူလို၊] သစ္စိကိရိယာတိ-ကား၊ ပဋိလာဘသစ္စိကိရိယာဝ-ရခြင်းဟူသော မျက်မှောက် ပြုခြင်းပင်တည်း၊ ဥပသမ္ပဒါတိ-ကား၊ ပဋိလာဘဥပသမ္ပဒါဇဝ-ရခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်းပင်တည်း၊ ကုတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တထာဘူတဿာတိ-ကား၊ တေန အာကာရေန-ထိုပြီးစီးခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘူတဿ-ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တေ ဆန္ဒာဒိဓမ္မေ-ထိုဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့ကို၊ ပဋိလဘိတွာ၊ ဌိတဿ-တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကုတိအတ္ထော-နက်၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ အာဒိဟိ-ဝေဒနာက္ခန္ဓော အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဆန္ဒာဒယော-ဆန္ဒအစရှိသော တရားတို့ကို၊ အန္တောကတွာ-အတွင်းပြု၍၊ စတ္တာရောပိ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့ကို၊ (ဘဂဝတာ)ကထိတာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ တေ ဓမ္မေတိ-ကား၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ တေ အရူပက္ခန္ဓေ-ထိုနာမ်ခန္ဓာတို့ကို၊ (အာသေဝတိ ဌိစပ်၊)ဝါ-တစ်နည်း၊ ဆန္ဒာဒယော-ကုန်သော၊ တယော-ကုန်သော၊ (တေ)ဓမ္မေ-ထိုတရားတို့ကို၊ (အာသေဝတိ ဌိစပ်၊) ကုတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ အာသေဝတိတိ အာဒိနိ-အစရှိသောပုဒ်တို့သည်၊ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ-သာ၊ သေသ ကုဒ္ဒိပါဒ်နိဒ္ဒေသေသုပိ-

ဆန္ဒခွဲပါဒ်နိဒ္ဒေသမှ ကြင်းဒေသာ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ် အစရှိသည်တို့၏ နိဒ္ဒေသတို့၌လည်း၊
ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗော။

ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိအစဉ်ဖြင့်၊ (ဘဂဝတာ)ကိ-
အဘယ်ကို၊ ကထိတံ-ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊
(ဧတ္တာဝတာ-ဖြင့်) စတုန္ဒ-၄-ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ မတ္တကပ္ပတ္တံ-အထွတ်
အထိပ်သို့ရောက်သော၊ ကမ္မဌာနံ-ကမ္မဌာန်းကို၊ (ဘဂဝတာ) ကထိတံ-ဟောတော်မူ
အပ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဆန္ဒ-ဆန္ဒကို၊ အဝဿယတိ-
မှီခို၏၊ (အခြေခံပြု၏)၊ ကတ္တုကမ္ပတာ ကုသလဓမ္မစွန္နေန-လောကုတ္တရာတရားကို
ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဓမ္မစွန္န
ကြောင့်၊ အတ္တနိပ္ပတ္တိယာ-အကျိုး၏ပြီးစီးခြင်းသည်၊ သတိ-ဖြစ်လသော်၊ (ရှိရိုးထုံးစံ
ဖြစ်လျှင်) အဟံ-ငါသည်၊ လောကုတ္တရဓမ္မ-ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ-ဖြစ်စေအံ၊
(မဖြစ်မနေဖြစ်အောင်ပြုအံ)၊ မယံ-ငါ၏၊ ဧတဿ-ဤလောကုတ္တရာတရားကို၊
နိဗ္ဗတ္တနေ-ဖြစ်စေခြင်း၌၊ ဘာရော-လေးလံသောတာဝန်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဆန္ဒ-ကို၊ ဇေဋ္ဌကံ-ကို၊ ဓုရံ-ပဓာနကို၊ ဆန္ဒ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ-ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊
လောကုတ္တရဓမ္မ-ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဧကော-သော၊ (ဘိက္ခု)၊ ဝီရိယံ-
ဝီရိယကို၊ ပေ၊ စိတ္တံ၊ ပေ၊ ပညံ၊ ပေ၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ။

ကထံ-အဘယ်သို့၊ (နိဗ္ဗတ္တေတိ-ဖြစ်စေသနည်း)၊ ဟိ-အဖြေကား၊ စတုသု-
လေးယောက်ကုန်သော၊ အမစ္စပုတ္တေသု-အမတ်၏သားတို့သည်၊ ဌာနန္တရံ-ရာထူး
ကို၊ ပတ္တေတွာ-တောင့်တ၍၊ ဝိစရန္တေသု-လှည့်လည်ကုန်လသော်၊ ဧကော-
တစ်ယောက်သောအမတ်သားသည်၊ ဥပဌာနံ-မင်းကိုဆည်းကပ်ခစားခြင်းကို၊ ဝါ-
ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ အဝဿယိ-မှီခိုအားထားပြီး၊ [ဤသို့ မင်းကိုဆည်းကပ်ခစား
လျှင် ရာထူးရလိမ့်မည်ဟု ရာထူးရဖို့ရန် ဆည်းကပ်ခစားခြင်းကို အမှီပြုသည်၊]
ဧကော-သည်၊ သူရဘာဝံ-ရဲရင့်သူ၏အဖြစ်ကို၊ (အဝဿယိ-မှီခိုအားထားပြီး)
ဧကော-သည်၊ ဇာတိ-အမျိုးဇာတ်ကို၊ (အဝဿယိ-ပြီး) ဧကော-သည်၊ မန္တံ-အတိုင်
ပင်ကို၊ (အဝဿယိ-ပြီး) ကထံ-အဘယ်သို့မှီခိုအားထားသနည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊
တေသု-ထိုလေးယောက်သော အမတ်သားတို့တွင်၊ ပဌမော-ပဌမအမတ်သား
သည်၊ ဥပဌာနေ-၌၊ ဝါ-၌၊ အပ္ပမာဒကာရိတာယ-မမေ့မလျော့ ပြုလေ့ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တနိပ္ပတ္တိယာ-စီးပွား၏ပြီးစီးခြင်းသည်၊ သတိ-ဖြစ်လသော်၊
လဗ္ဘမာနံ-ရထိုက်သော၊ ဧတံဌာနန္တရံ-ဤရာထူးကို၊ လစ္ဆာမိ-ရလိမ့်မည်၊ ဣတိ-
ဤသို့ကြံ၍၊ ဥပဌာနံ၊ အဝဿယိ။

ဒုတိယော-ဒုတိယအမတ်သားသည်၊ (သူရဘာဝံ အဝဿယိ ဌှပ်)၊ ဥပဌာနေ-၌၊ ဝါ-၌၊ အပ္ပမတ္တော-မမေ့မလျော့သည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဧကစ္စော-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သင်္ဂါမေ-စစ်ပွဲသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်တေ-ရှေ့ရှုတည်လသော်၊ သက္ကာတုံ-ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာတိ-မစွမ်းနိုင်၊ (မရဲဝံ) ခေါ် ပန-စင်စစ်ကား၊ အဝဿံ-မချွတ်ဧကန်၊ ရညော-မင်း၏၊ ပစ္စန္တော-ပစ္စန္တအရပ်သည်၊ ကုပ္ပိဿတိ-ပျက်စီးလတ္တံ့၊ (သူပုန်ထလတ္တံ့)၊ တသ္မိ-ထို ပစ္စန္တအရပ်သည်၊ ကုပ္ပိတေ-ပျက်စီးလသော်၊ ရထဓုရေ-စစ်ရထားဦး၌၊ ဝါ-စစ်ရထား၏ရှေ့က၊ ကမ္ပံ-သူပုန်နှိမ်မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ ရာဇာနံ-မင်းကို၊ အာရာဓေတွာ-နှစ်သက်စေ၍၊ ဧတံ ဌာနန္တရံ-ကို၊ အာဟရာပေဿာမိ-ဆောင်စေအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ သူရဘာဝံ၊ အဝဿယိ။

တတိယော-တတိယ အမတ်သားသည်၊ (ဇာတိ အဝဿယိ ဌှပ်)၊ သူရဘာဝေ-ရဲရင့်သူ၏အဖြစ်သည်၊ သတိပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဧကစ္စော-သည်၊ ဟိနဇာတိကော-ယုတ်ညံ့သောဇာတ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဇာတိ-အမျိုးဇာတ်ကို၊ သောဓေတွာ-သုခ်သင်၍၊ ဌာနန္တရံ-ကို၊ ဒဒန္တာ-ပေးကုန်လသော်၊ မယံ-ငါ့အား၊ ဒဿန္တိ-ပေးကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ ဇာတိ အဝဿယိ၊ စတုတ္ထော-စတုတ္ထ အမတ်သားသည်၊ (မန္တံ အဝဿယိ ဌှပ်)၊ ဧကော-အချို့သည်၊ ဇာတိမာ-အမျိုးဇာတ်ရှိသည်၊ ဝါ-ကောင်းသောဇာတ်ရှိသည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အမန္တနိယော-မတိုင်ပင်အပ်၊ မတိုင်ပင်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ မန္တေန-အတိုင်ပင်ဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စေ-ပြုထိုက်သောကိစ္စသည်၊ ဥပ္ပန္နေ-ဖြစ်လသော်၊ ဧတံ ဌာနန္တရံ-ကို၊ အာဟရာပေဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ မန္တံ အဝဿယိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ-ထိုအလုံးစုံသော အမတ်သားတို့သည်လည်း၊ အတ္တနော အတ္တနော-မိမိ မိမိ၏၊ အဝဿယဗလေန-မှီခိုအားထားခြင်း၏အစွမ်းကြောင့်၊ ဌာနန္တရာနိ-ရာထူးတို့သို့၊ ပါပုဏီသု-ရောက်ကြကုန်ပြီ။

တတ္ထ-ဌာနန္တရသို့ ရောက်ကြသော ထိုအမတ်သား လေးယောက်တို့တွင်၊ ဥပဌာနေ-ဆည်းကပ်ခစားခြင်း၌၊ အပ္ပမတ္တော-သည်၊ ဟုတွာ၊ ဌာနန္တရံ-သို့၊ ပတ္တောဝိယ-ရောက်သောအမတ်သားသည်ကဲ့သို့၊ ဆန္တ-ကို၊ အဝဿာယ-၍၊ ကတ္တကမ္ပတာ ကုသလဓမ္မန္တေန-လောကုတ္တရာတရားကို ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဓမ္မန္တကြောင့်၊ အတ္တနိပ္ပတ္တိယံ-အကျိုး၏ ပြီးစီးခြင်းသည်၊ သတိ-ဖြစ်လသော်၊ အဟံ-သည်၊ လောကုတ္တရာဓမ္မ-လောကုတ္တရာတရားကို၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ-ဖြစ်စေအံ့၊ မယံ-ငါ၏၊ ဧတဿ-ဤလောကုတ္တရာတရားကို၊ နိဗ္ဗတ္တေန-ဖြစ်စေခြင်း၌၊ ဘာရာ-ထမ်းဆောင်ထိုက်သောတာဝန်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဆန္တံ ဇေဌကံ၊ ဆန္တံ ဓုရံ၊

ဆန္ဒ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ၊ လောကုတ္တရဓမ္မ နိဗ္ဗတ္တကော-လောကုတ္တရာတရားကို ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။ (ကောဝိယ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ နည်း၊) ရဋ္ဌပါလတ္ထေရာဝိယ-ရဋ္ဌပါလထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိ၊ ဇရာဝဂ်၊ ရဋ္ဌပါလသုတ်၊] ဟိ-မှန်၊ သော အာယသ္မာ-ထိုအရှင်ရဋ္ဌပါလထေရ်သည်။ ဆန္ဒ ဓုရံ ကတွာ လောကုတ္တရဓမ္မ နိဗ္ဗတ္တေသိ။

သူရဘာဝေန-ရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ရာဇာနံ အာရာဇေတွာ ဌာနန္တရံ ပတ္တောဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဝိရိယံ ဇေဋ္ဌကံ၊ ပေ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ (ကောဝိယ) ၊ သောဏတ္ထေ ရော ဝိယ-သောဏထေရ် ကဲ့သို့တည်း။ [အရှင်သောဏထေရ်၏ ဝတ္ထုကို ဝိနည်း မဟာဝဂ္ဂစမ္ပက္ခကဋ္ဌကဋ္ဌိ ရှုပါ။] ဟိ-မှန်၊ သော အာယသ္မာ-ထိုအရှင်သောဏ ထေရ်သည်။ ဝိရိယံ၊ ပေ၊ နိဗ္ဗတ္တေသိ၊ ဇာတိသမ္ပတ္တိယာ-အမျိုးဇာတ်၏ပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်၊ ဌာနန္တရံ ပတ္တော ဝိယ-ကဲ့သို့၊ စိတ္တံ ဇေဋ္ဌကံ၊ ပေ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ (ကောဝိယ)၊ သမ္ဘူတတ္ထေရာဝိယ-သမ္ဘူတထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ [ထေရဂါထာပါဠိ၊ စတုက္ကနိပါတ၊ သမ္ဘူတထေရဂါထာ၌ ရှုပါ။] ဟိ-မှန်၊ သော အာယသ္မာ-ထိုအရှင်သမ္ဘူတထေရ် သည်၊ စိတ္တံ၊ ပေ၊ နိဗ္ဗတ္တေ သိ၊ မန္တံ-အတိုင်အပင်ကို၊ အဝဿာယ-၍၊ ပေ၊ ဌာနန္တရပုတ္တောဝိယ-ရာထူးသို့ ရောက်သော အမတ်သားသည်ကဲ့သို့၊ ဝိမံသံ၊ ပေ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ (ကော ဝိယ)၊ မောယ ရာဇာ-မောယရာဇာမည်သော၊ ထေရော ဝိယ- ထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ [အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ဧကကနိပါတ်၊ ဧတဒဂ္ဂဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ မောယရာဇ ထေရဝတ္ထု၊] ဟိ-မှန်၊ သော အာယသ္မာ-ထိုအရှင်မောယရာဇာထေရ်သည်။ ဝိမံသံ၊ ပေ၊ နိဗ္ဗတ္တေသိ။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ အစရှိသောတရားတို့တွင်၊ (တစ်နည်း) ဧတ္ထ-ဤဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒတို့တွင်၊ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရတာ-ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ ဝိရိယဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ တယော-၃-ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဣဒ္ဓိပိ-ဣဒ္ဓိတို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ- ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်လည်း၊ (ဟောန္တိ)၊ ပန-ကား၊ သေသာ-ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ ဝိရိယတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ သမ္ပယုတ္တကာ-သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော- ကုန်သော၊ ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဣဒ္ဓိပါဒါယေဝ-ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ချည်းသာတည်း၊ ဝိရိယ၊ ပေ၊ စိတ္တံ၊ ပေ၊ ဝိမံသသမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရသင်္ခါတာပိ-ဝိမံသ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တယော-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ- တို့သည်၊ ဣဒ္ဓိပိ၊ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါပိ (ဟောန္တိ)၊ ပန-ကား၊ သေသာ-ဝိမံသ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော တရားတို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါယေဝ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီး ကား၊ တာဝ-ဘေဒမှချွေးဦးစွာ၊ အဘေဒတော-မခွဲခြား ပေါင်းသောအားဖြင့်၊ (တစ်နည်း) အဘေဒတော- မရာမနှောခြင်းအားဖြင့်၊ ကထာ-ဆိုရာဆိုကြောင်း စကားတည်း။

ပန-ကား၊ ဘေဒတော-ခွဲခြားခြင်းအားဖြင့်၊ ဆန္ဒော-သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ-
ဣဒ္ဓိမည်၏၊ ဆန္ဒဓုရေန-ဆန္ဒကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဘာဝိတာ-မိမိသန္တာန်၌
ဖြစ်စေအပ် ကုန်သော၊ စတ္တာရော ခန္ဓာ-တို့သည်၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ သမာဓိ-
သမာဓိလည်း ကောင်း၊ ပဓာနသင်္ခါရော-ပဓာနသင်္ခါရမည်သော
ဝီရိယလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဒွေ ဓမ္မာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေ-
၌၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကုန်၏၊ ပါဒေ-ပါဒ၌၊ ပဝိဋ္ဌာ-ဝင်ကုန်ပြီ၊ ဣတိပိ၊ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဇဝ၊
တတ္ထေဝ-ထိုဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့တွင်ပင်၊ သမာဓိ-သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ-
မည်၏၊ သမာဓိဓုရေန-ပြုသဖြင့်၊ ပေ၊ သမာဓိဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ ဆန္ဒော-ဆန္ဒလည်း
ကောင်း၊ ပဓာနသင်္ခါရော-ပဓာနသင်္ခါရဟူသော ဝီရိယလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ပေ၊
ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဇဝ၊ ပေ၊ တတ္ထေဝ-ထိုဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့တွင်ပင်၊
ပဓာနသင်္ခါရော ဣဒ္ဓိနာမ၊ ပေ၊ ပဓာနသင်္ခါရိဒ္ဓိပါဒေါ နာမ၊ ဆန္ဒော-လည်းကောင်း၊
သမာဓိ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပေ၊ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဇဝ၊ တတ္ထေဝ-ထိုဝီရိယ၊
သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရတို့တွင်ပင်၊ ဝီရိယံ-သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ၊ ပေ၊ စိတ္တံ-သည်၊
ဣဒ္ဓိနာမ၊ ပေ၊ ဝိမံသာ-ပညာသည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ၊ ပေ၊ ပါဒေ-၌၊ ပဝိဋ္ဌာ-၏၊ ဣတိပိ
ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိဇဝ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဘေဒတော-ဆန္ဒ သမာဓိ အစရှိသည်
တို့ကို ခွဲခြားခြင်းဖြင့်၊ ကထာနာမ-ဆိုရာဆိုကြောင်းစကား မည်၏။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဘေဒကထာ၌၊ အဘိနဝံ-အသစ်ဖြစ်သော အနက်
အဓိပ္ပါယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဂဟိတမေဝ-ယူအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ၊
ဝိဘူတဓာတုကံ-ထင်ရှားသောသဘောရှိအောင်၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ကထံ-သို့၊
(ဂဟိတမေဝ၊ ဝိဘူတဓာတုကံ၊ ကတံ-နည်း၊) ဆန္ဒော-ဆန္ဒလည်းကောင်း၊ သမာဓိ-
သမာဓိလည်းကောင်း၊ ပဓာနသင်္ခါရော-ပဓာနသင်္ခါရ လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊
တယော-ကုန်သော၊ ဣမေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဣဒ္ဓိပိ-တို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒိပိ-
တို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ သေသာ-ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရ မှ ကြွင်းကုန်သော၊
သမ္ပယုတ္တကာ-သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ ခန္ဓာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒိယေဝ-ဣဒ္ဓိပါဒ
တို့သာတည်း၊ [ဧဝံဖြင့် ဣဒ္ဓိအမည်ကိုကုန်၊] ဟိ-မှန်၊ တယော-၃-ပါးကုန်သော၊
ဣမေ ဓမ္မာ-ဤ ဆန္ဒ၊ သမာဓိ၊ ပဓာနသင်္ခါရတရားတို့ သည်၊ ဣဇ္ဈမာနာ-ပြီးစီး
ကုန်လသော်၊ ဝါ-ပြည့်စုံကုန်လသော်၊ သမ္ပယုတ္တကေဟိ-ကုန်သော၊ စတူဟိ-
ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ-ခန္ဓာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိယေဝ-တကွသာလျှင်၊ ဣဇ္ဈန္တိ-ပြီးစီးကုန်၏၊
ဝါ-ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ န(ဣဇ္ဈန္တိ)-ပြီးစီးကုန်သည် မဟုတ်၊ ဝါ-ပြည့်စုံ
ကုန်သည်မဟုတ်၊ [ဋီကာဖွင့်အတိုင်း “ဟိ ယသ္မာ”ဟု တစ်နည်း ပေး၍ “တသ္မာ
ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒိယေဝ”ဟုပြန်လှည့်ပါ၊] ပန-ကား၊ သမ္ပယုတ္တကာ
စတ္တာရော ခန္ဓာ၊ ဣဇ္ဈနကဋ္ဌေန-ပြီးစီးတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိနာမ
ဟောန္တိ၊ ပဝိဋ္ဌာနဋ္ဌေန-တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါဒေါနာမ (ဟောန္တိ)၊ ဣဒ္ဓိတိဝါ-

ဣဒ္ဓိဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါတိဝါ-ဣဒ္ဓိပါဒေါ
ဟူသောအမည်သည်လည်းကောင်း၊ အညဿ-ခန္ဓာလေးပါးမှ တစ်ပါးသော၊
ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ရာသောတရား၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်သည်၊ န-မဟုတ်၊
သမ္ပယုတ္တကာနံ စတုန္နံ၊ ခန္ဓာနံယေဝ-တို့၏သာ၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ ဝီရိယံ-ဝီရိယ
လည်းကောင်း၊ ပေ၊ စိတ္တံ-စိတ်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ [“သမာဓိပဓာန သင်္ခါရောတိ”
စသည်ကို ပေယျာလမြှုပ်သည်၊ ထို့ကြောင့်နောက်၌“ဝိမံသ”ဟု မရှိရ၊ “ဝိမံသာ”ဟု
ပဌမန္တရိပါစေ၊] ဝိမံသာ-ပညာလည်းကောင်း၊ သမာဓိ-သမာဓိလည်းကောင်း၊ ပဓာန
သင်္ခါရော-ပဓာနသင်္ခါရလည်းကောင်း၊ ဣတိ တယော မဗ္ဗာ၊ ပေ၊ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ
ယေဝ အဓိဝစနံ၊ [စတုန္နံ ခန္ဓာနံ ၌ ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ စိတ္တ၊ ဝိမံသနှင့် သမာဓိ၊ ပဓာန
သင်္ခါရဟူသော ဝီရိယတို့လည်း ပါဝင်ကြသည်။]

အပိ စ-သည်သာမကသေး၊ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ပုဗ္ဗဘာဂေါ-ဣဒ္ဓိ၏ရှေ့အဖို့၌
ဖြစ်သောတရား၊ ဣဒ္ဓိ၏ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော တရားသည်၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ-ဣဒ္ဓိ၏
အခြေခံတရားမည်၏၊ ပဋိလာဘော ပဋိလာဘော-ရအပ်သောတရား၊ ရအပ်သော
တရားသည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ-မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အယံအတ္ထော-ဤအနက်
အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဥပစာရေနဝါ-ဥပစာရဈာန်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာယဝါ-
ဝိပဿနာဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဒီပေတဗ္ဗော-ပြထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပဌမဇ္ဈာနပရိကမ္ပ-
ပဌမဈာန်၏ပရိကမ်သည်၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ-ဣဒ္ဓိပါဒ်မည်၏၊ (ပဌမဈာန်ဟူသော
ဣဒ္ဓိ၏ ရှေ့အဖို့၌ အခြေခံဖြစ်သောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒ်မည်၏၊) ပဌမဇ္ဈာန-
ပဌမဈာန် သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ-ဣဒ္ဓိမည်၏၊ (ဈာန်ရဖို့ရန် ပရိကမ်အလုပ်၏
ပြီးစီးထမြောက်ခြင်းကြောင့် ဣဒ္ဓိမည်၏၊) ဒုတိယဇ္ဈာနပရိကမ္ပ-ဒုတိယဈာန်၏
ပရိကမ်သည်၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ-မည်၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာနံ-သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ၊ [ဤအတိုင်း
ဖော်ပေးပါ၊ ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။]

တတိယ၊ ပေ၊ စတုတ္ထ၊ ပေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန၊ ပေ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတ
န၊ ပေ၊ အာကိဉ္စညာယတန၊ ပေ၊ နေဝသညာနာသညာယတနပရိကမ္ပ-
နေဝသညာ နာသညာယတနဈာန်၏ ပရိကမ်သည်၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါ နာမ၊
နေဝသညာနာသညာ ယတနံ-နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ၊
သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ-သောတာပတ္တိမဂ်၏၊ ဝိပဿနာသည်၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါ နာမ၊
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-သောတာပတ္တိမဂ် သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ၊ သကဒါဂါမိ၊ ပေ၊
အရဟတ္တမဂ္ဂဿ-အရဟတ္တ မဂ်၏၊ ဝိပဿနာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါ နာမ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ-
အရဟတ္တမဂ်သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ။

ပဋိလာဘေနာပိ-ရအပ်သော တရားဖြင့်လည်း၊ ဒီပေတု-ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို
ပြခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သင့်သည်သာ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပဌမဇ္ဈာနံ-သည်၊ ဣဒ္ဓိ ပါဒေါ
နာမ-မည်၏၊ (ဒုတိယဈာန်ဟူသော ဣဒ္ဓိ၏ အခြေခံမည်၏၊) ဒုတိယဇ္ဈာနံ-သည်၊

ဣဒ္ဓိနာမ၊ ဒုတိယဇ္ဈာန်-သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ တတိယဇ္ဈာန်၊ ဣဒ္ဓိနာမ ၊ပေ၊
 အနာဂါမိမဂ္ဂေါ-သည်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါနာမ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ-သည်။ ဣဒ္ဓိနာမ၊
 (ပဋိလာဘော-ပဌမဇ္ဈာန် အစရှိသော ရအပ်သော တရားထူးသည်။) ကေနဌေန-
 အဘယ်အနက်ကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိနာမ-ဣဒ္ဓိမည်သနည်း၊ (ပုဗ္ဗဘာဂေါ-ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်
 သော ပရိကမ်စသောတရားသည်။) ကေနဌေန-ကြောင့်၊ ပါဒေါ-ပါဒမည်သနည်း၊
 ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ (ပဋိလာဘော-သည်။) ဣဇ္ဈနကဌေနေဝ-ပြီးစီးခြင်းဟူ
 သောအနက်ကြောင့်ပင်၊ ဣဒ္ဓိ-မည်၏၊ (ပုဗ္ဗဘာဂေါ-သည်။) ပတိဌာနဌေနေဝ-
 တည်ရာ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်ပင်၊ ဣဒ္ဓိ-မည်၏၊ (ပုဗ္ဗဘာဂေါ-သည်။)
 ပတိဌာနဌေနေဝ-တည်ရာ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်ပင်၊ [ရှေ့၌ပါပြီး
 ဖြစ်သောကြောင့် ဧဝံ သဒ္ဓါနှင့်တကွ ဆိုသည်။] ပါဒေါ-မည်၏၊ (ဣတိ-ဤကား
 အဖြေတည်း။) [ဋီကာ၌ ဝစနသေသော-ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဋိလာဘော၊
 ပုဗ္ဗဘာဂေါ တို့ကို ထည့်၍ အနက်ပေးသည်။] ဧဝံ-ဤသို့၊ ဣဓာပိ-ဤနည်း၌လည်း၊
 (အပိစဟုတက်လာသော ဤနည်း၌လည်း) [ယောဇနာ၌ ဣဓာပိတံ ဘေဒ
 ကထာယံဟုဖွင့်လေသည်။] ဣဒ္ဓိတိဝါ-ဣဒ္ဓိဟူသော အမည်သည်လည်း ကောင်း၊
 ပါဒေါတိဝါ-ပါဒေါဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း၊ အညဿ-ခန္ဓာလေးပါးမှ
 အခြားသော၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ခုသောတရား၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်သည်၊ န-
 မဟုတ်၊ သမ္ပယုတ္တကာနံ-ကုန်သော၊ စတုန္နံ-ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ ယေဝ-တို့၏သာ၊
 အဓိဝစနံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဝုတ္တေ-ဖွင့်ဆိုအပ်သော်၊ ဣဒ္ဓံ-ဤစကားကို၊ (အာစရိယာ-
 ရှေးအဌကထာဆရာတို့သည်။) အာဟံသု-ဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) သတ္တာ-
 မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဥတ္တရဇ္ဈဌဘာဇနီယံ နာမ-ဥတ္တရ
 ဇ္ဈဌဘာဇနီယ မည်သော နည်းကို၊ ယဒိ န အာဟရေယျ-အကယ်၍ ထုတ်ဆောင်

ဧဝံ ဝုတ္တေ ၊ပေ၊ မာဟံသု။ ။အာဟံသု၏ကတ္တားမပါသော်လည်း ဋီကာ၌
 “တေသံ အဌကထာစရိယာနံ အဓိပ္ပာယော”ဟု ဆိုသောကြောင့် အာဟံသု၏ ကတ္တားကို
 (အာစရိယာဟု ထည့်ပါ၊ ဤအဌကထာ၌ “ဣဒ္ဓိ-ဣဒ္ဓိပါဒ အမည်သည်၊ သမ္ပယုတ္တကာနံ
 စတုန္နံ ခန္ဓာနံယေဝ အဓိဝစနံ”ဟု ဆိုထား၏၊ ထိုအဆိုကို မနှစ်သက်သောကြောင့်
 ရှေးအဌကထာဆရာတို့က “စတုန္နံ ၊ပေ၊ န အာဟရေယျ၊ ဥတ္တရဇ္ဈဌဘာဇနီယေ ပန ၊ပေ၊
 ကထိတံ”ဟု ဆိုကြပါသည်။

ဆိုလိုရင်းကား။ ။ပါဠိတော်ဝယ် ဥတ္တရဇ္ဈဌဘာဇနီယအခန်း၌ “ဆန္ဒောယေဝ
 ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ ၊ပေ၊ ဝိမံသာဝ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ”ဟု ဣဒ္ဓိပါဒ၏သရုပ်ကို ထုတ်ဆောင်တော်မမူလျှင်
 ဣဒ္ဓိပါဒ ဟူသော အမည်သည် ဤဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း စတုက္ခန္ဓာ၏အမည်
 ဖြစ်နိုင်စရာရှိပါ၏၊ ယခုသော်ကား ဣဒ္ဓိပါဒ၏သရုပ်ကို “ဆန္ဒ၊ ဝိရိယ၊ စိတ္တံ၊ ဝိမံသာ” ဟု
 တိုက်ရိုက် ထုတ်ဆောင်တော်မူသောကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒ အမည်သည် စတုက္ခန္ဓာ၏
 အမည်မဖြစ် နိုင်ပါ-ဟူလို။

တော်မမူအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ ထုတ်ဆောင်တော် မမူလသော်၊) စတုန္ဒ ခန္ဓာနမေဝ အဓိဝစနံ၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။ ပန-စင်စင်ကား၊ ဥတ္တရဝုဋ္ဌဘာဇနီယေ-၌၊ ဆန္ဒောယေဝ-ဆန္ဒသည်ပင်၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ-ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒမည်၏။ ဝီရိယမေဝ ၊ပေ၊ စိတ္တမေဝ ၊ပေ၊ ဝိမံသာဝ-ပင်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ-မည်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ကထိတံ-ဟော တော်မူအပ်ပြီ၊ (ဣတိ၊ အာဟံသု)၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကေစိ-အချို့သော ဥတ္တရ ဝိဟာရဝါသီထေရ်တို့သည်၊ ဣဒ္ဓိနာမ-မည်သည်။ အနိပ္ပန္နာ-နိပ္ပန္နမဟုတ်၊ ဝါ- အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်သော ပရမတ္ထတရားမဟုတ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါ- သည်၊ နိပ္ပန္နော-နိပ္ပန္နတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒီသု-ဆိုကြကုန်ပြီ၊ ဧတေသံ-ဤထေရ် တို့၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ ပဋိက္ခိပိတ္တာ-ပယ်မြစ်၍၊ ဣဒ္ဓိပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ- ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ နိပ္ပန္နော-နိပ္ပန္နတည်း၊ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတော-လက္ခဏာသုံးရပ်ဖြင့် အမှတ်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သန္နိဋ္ဌာနံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ ဣမသို့ သုတ္တဘာဇနီယေ-၌၊ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ- ကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိပါဒေါ-တို့ကို၊ ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။

သုတ္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ကေစိ ၊ပေ၊ ဝဒီသု။ ။ဥတ္တရဝိဟာရဝါသီ ထေရ်တို့ကို “ကေစိ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုထေရ်တို့က “ဣဒ္ဓိ”ဆိုတာ ပြီးစီးခြင်း၊ ပြည့်စုံခြင်း ကြိယာသာ ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထ တရားကိုယ်မရနိုင်ရကား အကြောင်းတရားတို့သည် ပြီးစေအပ်ပြီးသော နိပ္ပန္နတရားမဟုတ်၊ အနိပ္ပန္နာ ဖြစ်၏။ ထို ဣဒ္ဓိ၏ အခြေခံဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒကား ပရိကမ်ဘာဝနာအလုပ်နှင့် အောက်အောက်ဖျာန်စသည် ဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထအထည်ကိုယ် ရနိုင်ရကား တရား အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြီးစေအပ်သော တရားဖြစ်၍ နိပ္ပန္နတည်း။

နိပ္ပန္နော။ ။ဤ အဋ္ဌကထာဆရာကား- ဣဒ္ဓိပါဒသည် ပရိကမ္မဘာဝနာနှင့် ပဌမဖျာန်စသော အောက်အောက်ဖျာန်များဖြစ်၍ နိပ္ပန္နဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိလည်းပြီးစီးသော ဖျာန်တရား၊ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား ဖြစ်ရကား ပရမတ္ထအထည်ကိုယ် ရကောင်းသော နိပ္ပန္နပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဣဒ္ဓိပါဒေါပိ နိပ္ပန္နော၊ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတော”ဟု ဆိုသည်။ နိပ္ပန္နဟူသည် အကြောင်းတရားတို့၊ ပြီးစေအပ်သော ပရမတ္ထတရားတည်း။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတ ဟူသည်လည်း အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု သုံးသပ်၍ ရစကောင်းသော သင်္ခတတရားတည်း။ [တိလက္ခဏေန-အနိစ္စတာ စသော ၃-ပါးသော လက္ခဏာသည်+ အဗ္ဗာဟတော-ရှေးရှုခတ် အပ်၏။ ဣတိ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတော-အနိစ္စ အနိစ္စ စသည်ဖြင့် သုံးသပ်အပ်သည်ကို “တိလက္ခဏာဖြင့် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်အပ်”ဟု ဆိုသည်။]

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၄၄၄။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ-အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-
သာ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ နယာ-နည်းတို့ကို၊ ဂဏေ
တဗ္ဗာ-ရေတွက်ထိုက်ကုန်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဆန္တသမာဓိ၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် ဘာဝေတီတိ-
ဟူ၍၊ ဥတ္တဋ္ဌာနသို့-ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိရပ်၌၊ လောကုတ္တရာနိ-လောကုတ္တ
ရာဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရိ နယသဟဿာနိ-လေးထောင်သော နည်းတို့ကို၊
ဝိဘတ္တာနိ-ဝေဘန်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝိရိယသမာဓိအာဒိသုပိ-ဝိရိယ သမာဓိ အစ
ရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း၊ တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဥတ္တရစ္စဋ္ဌဘာ
ဇနီယေ-၌၊ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေ-ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၌၊ စတ္တာရိ နယသဟဿာနိ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝိရိယ
စိတ္တဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေ-ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ်၌၊ [“ပါဒေသု”ဟု ရှိလျှင်
ကောင်း၏၊] စတ္တာရိ စတ္တာရိ (နယသဟဿာနိ)-တို့ကို၊ (ဝိဘတ္တာနိ)၊ ဣတိ-သို့၊
အဋ္ဌန္တံ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ စတုတ္တာနံ-စတုတ္ထတို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ သဗ္ဗာ
နိပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွတ္တိသနယသဟဿာနိ-သုံးသောင်းနှစ်ထောင်
သောနည်းတို့ကို၊ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနံယေဝ-
လောကီမှ နှစ်စေအပ်သော လောကုတ္တရာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ-
တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဒွတ္တိသနယသဟဿပုဋိမဏ္ဍိတံ-သုံး
သောင်း နှစ်ထောင်သောနည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ ဧတံ အဘိဓမ္မဘာဇ
နီယံ-ကို၊ ကထိတံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၄၆၂။ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-နည်း၌၊ ပါဠိအနုသာရေနေဝ-သာလျှင်၊ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ-
တို့၏၊ ကုသလာဒိဘာဝေါ-ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-
၏၊ ပန-အထူးကား၊ အာရမ္မဏတ္ထိကေသု-အာရမ္မဏတိက်တို့၌၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံ
လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်၊ အပ္ပမာဏံ-အပ္ပမာဏဖြစ်သော၊
နိဗ္ဗာနံ-ကို၊ အာရမ္မ-အာရုံပြု၍၊ ပဝတ္တိတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ
ဧဝံ-အပ္ပမာဏာရမ္မဏတို့သာတည်း၊ [ဤ ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌ လောကုတ္တရာဣဒ္ဓိ
ပါဒ်ကိုသာဟောတော်မူသောကြောင့် “အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ဧဝံ”ဟု ဆိုသည်၊]
မဂ္ဂါရမ္မဏာ-မဂ္ဂါရမ္မဏတို့သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ပန-ကား၊ သဟဇာတဟေတုဝ
သေန-တကွဖြစ်သောဟိတ်နှင့် စပ်သဖြင့်၊ (သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသောဟိတ်နှင့် ယှဉ်သဖြင့်၊)
မဂ္ဂဟေတုကာ-မဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ်ရှိကုန်၏၊ မဂ္ဂါပိပတိနော-မဂ်ဟူသော အဓိ
ပတိပစ္စည်း ရှိကုန်သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ စတ္တာရေ-ကုန်သော၊

အဓိပတယော-အဓိပတိတို့သည်။ အညမည-ချင်း၊ ဂရု-အလေးဂရုကို၊ န
 ကရောန္တိ-မပြုကြကုန်၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ (စတ္တာရော အဓိပတယော- အညမည
 ဂရု န ကရောန္တိ-နည်း၊) သယံ-မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၊ ဇေဋ္ဌ ကတ္တာ-အကြီးအကဲတို့၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ (စတ္တာရော အဓိပတယော အညမည ဂရု န ကရောန္တိ-ကုန်၊)
 ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့၊ သမဇာတိကာ-တူသော
 အမျိုးဇာတ်ရှိကုန်သော၊ သမဝယာ-တူသောအရွယ်ရှိကုန်သော၊ သမထာမာ-
 တူသော အားအစွမ်းရှိကုန်သော၊ သမသိပ္ပိ-တူသော အတတ်ရှိကုန်သော၊
 စတ္တာရော-လေးယောက်ကုန်သော၊ ရာဇပုတ္တာ-မင်းသားတို့သည်၊ အတ္တနော
 အတ္တနော-မိမိ မိမိ၏၊ ဇေဋ္ဌကတယ-အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 အညမညဿ-အား၊ အပစိတိ-အရိုအသေကို၊ န ကရောန္တိ ယထာ-
 မပြုကြကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ စတ္တာရော-လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေပိ
 အဓိပတယော-တို့သည်လည်း၊ ပါဠိယေက္ကံ ပါဠိယေက္ကံ-အသီးအသီး၊
 ဇေဋ္ဌကဓမ္မတယ-အကြီးအကဲတို့၏ အဖြစ်ဟူသော
 သဘောရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အညမည ဂရု န ကရောန္တိ ဣတိ-ကြောင့်၊
 ဧကန္တေနဝ-စင်စစ်အားဖြင့်သာ၊ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊ န-မဟုတ်ကုန်။

အတိတာဒိသု-အတိတ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဧကာရမ္မဏဘာဝေနပိ-
 တစ်ခုသော အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်း၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်ကုန်၊
 [နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသောကြောင့် အတိတာရမ္မဏ စသည် မဆိုထိုက်၊] ပန-ဆက်၊
 နိဗ္ဗာနဿ-၏၊ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မတ္တာ-ဗဟိဒ္ဓတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ နာမ-
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတသ္မိံ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-၌၊
 [အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်းကို ပေါင်းဖို့ရာ ဧတသ္မိံပိ ဟု ပိသဒ္ဓါပါလျှင်ကောင်း၏၊]
 နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာယေဝ-လောကီတရားတို့မှ နှစ်စေအပ်သော လောကုတ္တရာ
 သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ၊ ဟိ-မှန်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန-သည်၊
 သုတ္တန္တဘာဇနီယသ္မိံ ယေဝ-နည်း၌သာ၊ လောကီယလောကုတ္တရာရမိဿကာ
 ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယပဉ္စာပုစ္ဆကေသု ပန-နည်းတို့၌ကား၊
 လောကုတ္တရာယေဝ(ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အယံ ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေါပိ-
 ကိုလည်း၊ တေပရိဝဋ္ဌံ နိဟရိတွာဝ ဒသိတော၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ ၊ပေ၊ နိဋ္ဌိတာ၊

ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း

၁။ သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်

၄၆၆။ ကုဒါနိ-ကုဒ္ဒိပါဒဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌ တဒန္တရေ-
ထို ကုဒ္ဒိပါဒဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌ (ဝုတ္တော) ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂ-၌၊ သတ္တာတိ-သည်၊
ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ-တည်း၊ [ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိမှစ၍ ဝေဒိတဗ္ဗော တိုင်အောင် ဝါကျများကို
အဋ္ဌသာလိနီ၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ လောကုတ္တရကုသိုလ် အဖွင့်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊
ဧကပုဏ် ဗဟုပုဏ်သာကွေ၏၊ “ဗုဇ္ဈတိ ကိလေသသန္တာန နိဒ္ဒါယ” နေရာဝယ်
အဋ္ဌသာလိနီ၌ “ဗုဇ္ဈတိတိ ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ” ဟု ရှိ၏၊ “ယော ပနေသ”
နေရာ၌လည်း ထိုဝယ် “ယော ပေသ” ဟု ရှိ၏၊ ဤ၌ ပနကို ပက္ခန္တရကြံပါ။
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါတိအာဒိသု-သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ (အတ္ထော
ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ပသတ္ထော စ-ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ သုန္နရော စ-
ကောင်းသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ-ဗောဇ္ဈင်္ဂတည်း၊ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-
ချီးမွမ်းအပ်သောဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ ဝါ-ကောင်းသော ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ သတိယေဝ-သတိသည်ပင်၊
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-ချီးမွမ်းအပ်သော ဗောဇ္ဈင်္ဂတည်း၊ ဝါ-ကောင်းသော ဗောဇ္ဈင်္ဂတည်း၊
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-ဇ္ဈင်္ဂ၊ ဝါ-ဇ္ဈင်္ဂ။

တတ္ထ-ထို သမ္မောဇ္ဈင်္ဂတို့တွင်၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-သည်၊ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏော-
အာရုံ၌ကပ်၍ တည်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-သည်၊
ပဝိစယလက္ခဏော-ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို စိစစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဝီရိယ
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-သည်၊ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော-သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်း
လက္ခဏာ ရှိ၏၊ ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-သည်၊ ဖရဏလက္ခဏော-သပို့တိက
စိတ္တဇရုပ်တို့ကို ဖြန့်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-သည်၊ ဥပသမ
လက္ခဏော-ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-
သည်၊ အဝိက္ခေပလက္ခဏော-မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏၊ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-
သည်၊ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏော-လျှောက်ပတ်စွာ ရေတွက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏၊
ဝါ-အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။

တေသု-ထို သမ္မောဇ္ဈင်္ဂတို့တွင်၊ သတိဉ္စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိတိ-
ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ သဗ္ဗေသံ-ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ-
တို့အား၊ ဥပကာရတ္တာ-လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-ကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သတိဉ္စ-သတိကိုကား၊
သဗ္ဗတ္ထိကံ-အလုံးစုံ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်၌ဖြစ်သော တရားဟူ၍၊
ဝါ-အလုံးစုံတွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်၌ အလိုရှိထိုက်သောတရားဟူ၍၊
ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏၊ ဤကား အဋ္ဌကထာအဖွင့်တည်း၊] (တစ်နည်း) သဗ္ဗတ္ထိကံ-

တွန့်ဆုတ်သောအခါ၊ ပျံ့လွင့်သော အခါဝယ် ပွားစေထိုက်ကုန်၊ အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၏ အကျိုးရှိကြောင်း တရားဟူ၍၊ အဟံ-ငါဘုရားသည်၊ ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏။ [ဤကား မူလဋီကာ နည်းတည်း၊] (မဟာဝဂ္ဂ၊ ဗောဇ္ဈင်သံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိသုတ်၊) [သဗ္ဗတ္ထိကပုဒ်၏ အဖွင့်ကို မူလဋီကာ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်း၊ ကာယာနုပဿနာ ဥဒ္ဓေသအဖွင့်၌ ရှုပါ။] တတော-ထိုသတိသမ္မောဇ္ဈင်မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သတော-သတိမပြတ်၊ အမှတ်ရသည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တော-သော်၊ တံဓမ္မ-ထိုရုပ်တရားကို၊ ပညာယ-ဖြင့်၊ ပဝိစိနတိ-အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် အပြားအားဖြင့် စိစစ်၏။ ဣတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ အနုတ္တမနေဝ-အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ နိက္ခေပပယောဇနံ-ချထားရ ခြင်း၏ အကျိုးသည်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတမေဝ-တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊ [ဤပါဠိတော်၌ ရှေ့နောက် စဉ်ရခြင်း၏ အကျိုးကို တိုက်ရိုက်ဟောတော်မူသည်။]

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတေ-ဤဗောဇ္ဈင်တို့ ကို၊ အနုနာ-မယုတ်လျော့ကုန်သော၊ အနဓိကာ-မပိုလွန်ကုန်သော၊ သတ္တေဝ-ခုနစ်ပါးတို့ကိုသာ၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေး တည်း၊ လိနုဒ္ဓစ္စပဋိပက္ခတော စ-တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်၏ ဆန့် ကျင်ဘက်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထိကတောစ-အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်တို့၌ အလိုရှိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အလုံးစုံ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ် ဖြစ်ရာအခါ၌ အလိုရှိထိုက်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ဧတေ အနုနာ အနဓိကာသတ္တေဝ ဝုတ္တာ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊) ဟံ-ချဲ့၊ ဧတ္ထ-ဤ ဗောဇ္ဈင်တို့တွင်၊ တယော-ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်-တို့သည်၊ လိနဿ-တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၏၊ ပဋိပက္ခာ-ဆန့်ကျင်ဘက်တို့တည်း၊ ယထာဟ-အဘယ်သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ ယသ္မိဉ္စ ခေါဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်ဿ ဘာဝနာယာတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ) [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယသ္မိသမယေ-၌၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်ဿ-ကို၊ ဘာဝနာယ-ဖြစ်စေခြင်း၏၊ ဝါ-ပွားစေခြင်း၏၊ ကာလော-အခါတည်း၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ဿ၊ ဘာဝနာယ၊ ကာလော၊ -ဗောဇ္ဈင် သံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိသုတ်၊] တယော-ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်-တို့သည်၊ ဥဒ္ဓစ္စဿ-ပျံ့လွင့်သောစိတ်၏၊ ပဋိပက္ခာ-တို့တည်း၊ ယထာဟ-နည်း၊ ယသ္မိ ခေါ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဘာဝနာယာတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ-ပြီ) [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယသ္မိ သမယေ-၌၊ ဥဒ္ဓတံ-အထက်အထက်၌ တုန်လှုပ်သော၊ ဝါ-ပျံ့လွင့်သော၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိ သမယေ-၌၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ၊ ဘာဝနာယ ကာလော၊

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိယ ဘာဝနာယ ကာလော၊ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂိယ ဘာဝနာယ ကာလော၊ -ဗောဇ္ဈင်္ဂိယသုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိသုတ်။]

[လီနဒ္ဒစ္စတော၏ အကျယ်ကို ပြပြီး၍၊ သဗ္ဗတ္ထိကတော၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ဧကော ပနေတ္ထ” စသည်မိန့်၊] ပန-ကား၊ ဧတ္တ-ဤဗောဇ္ဈင်္ဂိယတို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိယသည်၊ (သဗ္ဗတ္ထိကော ဌ်စပ်) ဝါ-ကို၊ (ဣတ္ထတဗ္ဗ ဌ်စပ်) သဗ္ဗဗျဉ္ဇနေသု-အလုံးစုံသော ဟင်းလျာတို့၌၊ လောဏဓူပန-ဆား၊ ကရဝေ၊ ဇီယာ၊ မဆလာစသော အခိုးအထုံကို၊ (ဣတ္ထိတဗ္ဗ) ဝိယ-အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေသု-ကုန်သော၊ ရာဇကိစ္စေသု-မင်း၏အမှုကိစ္စတို့၌၊ သဗ္ဗကမ္မိကအမေဇ္ဇော-အလုံးစုံအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်သော အမတ်ကို၊ (ဣတ္ထိတဗ္ဗော) ဝိယ စ-သို့လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ-တူ) သဗ္ဗဗောဇ္ဈင်္ဂိယသု-အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်္ဂိယတို့၌၊ ဣတ္ထိတဗ္ဗတော-အလိုရှိထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထိကော-သဗ္ဗတ္ထိက မည်၏၊ ဝါ-အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်္ဂိယတို့၌ အလိုရှိထိုက်သောတရားမည်၏၊ ယထာဟ-နည်း၊ သတိဉ္စ ခွါဟံ၊ ပေ၊ ဝဒါမိတိ-ဟူ၍၊ (အာဟ)၊ သဗ္ဗတ္ထကန္တိဝိ-ဟူ၍ လည်း၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ပါဌ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဒိန္နမိ-နှစ်မျိုးသော ပါဌ်တို့၏လည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဗောဇ္ဈင်္ဂိယတို့၌၊ ဝါ-အလုံးစုံ တွန့်ဆုတ်သောစိတ်၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ် ဖြစ်ရာအခါတို့၌၊ ဣတ္ထိတဗ္ဗ-ထိုက်၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ လီနဒ္ဒစ္စပဋိပက္ခာတော-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထိကတော စ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သတ္ထေဝ-တို့ကိုသာ၊ ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

၄၆၇။ ဣဒါနိ-ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါးကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ နေသံ-ထိုဗောဇ္ဈင်တို့၏၊ ဧကသိယေဝ-တစ်မျိုးတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏေ-အာရုံ၌၊ အတ္တနော အတ္တနော-မိမိ မိမိ၏၊ ကိစ္စဝသေန-ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-ကိစ္စနှင့်စပ်သဖြင့်၊ နာနာကရဏံ-အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးကို၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ တတ္ထကတမော သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂိယတိအာဒိ-ကို၊ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ-ထိုတတ္ထ ကတမော သတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂိယတိအာဒိအစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဣမ ဘိက္ခုတိ-ကား၊ ဣမသိ သာသနေ-၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သတိမာ ဟောတိတိ-ကား၊ ပညာယ-ပညာအားဖြင့်၊ ပညဝါ-ပညာရှိသူသည်၊ (ဟောတိ) ဝိယ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ယသေန-အခြံအရံအားဖြင့်၊ ယသဝါ-အခြံအရံရှိသူသည်၊ (ဟောတိ) ဝိယ-သို့လည်းကောင်း၊ ဓနေန-ဥစ္စာအားဖြင့်၊ ဓနဝါ-ဥစ္စာရှိသူသည်၊ (ဟောတိ) ဝိယ-သို့လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ-တူ) သတိယာ-သတိအားဖြင့်၊ သတိမာ-သတိရှိသူသည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ဤသို့အနက်ပေးလျှင် ပညာယ စသည်ကို ပညဝါစသည်ဝယ် ပညာစသည်၌ အဘိန္နဝိသေသန စပ်၊] (တစ်နည်း) ပညာယ-ကြောင့်၊ ပညဝါ-ပညဝါ မည်သည်၊ (ဟောတိ) ဝိယ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ဧဝံ-တူ) သတိယာ-သတိကြောင့်၊

သတိမာ မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ဤသို့ပေးလျှင် ပညာယသည် ပညဝါ အမည်ရခြင်း၏ သဒ္ဓပ္ပဝတ္ထိနိမိတ်တည်း၊ ယသေန ယသဝါစသည်၌လည်း နည်းတူ၊ သတိသမ္ပန္နော-သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ (ဟောတိ-၏) ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ပရမေနာတိ-ကား၊ ဥတ္တမေန-မြတ်သော၊ (သတိနေပတ္တေန၌စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ တံ-ထို သတိနေပတ္တသည်၊ ပရမတ္ထသစ္စဿ-ပရမတ္ထသစ္စာ ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနဿ စေဝ-နိဗ္ဗာန်အားလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂဿ စ-မဂ်အားလည်းကောင်း၊ အနုလောမတော-လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရမံနာမ-အလွန်အမြတ်ဆုံး မည်သည်၊ ဥတ္တမံ(နာမ)-မြတ်သည်မည်သည်၊ သေဌံ (နာမ)-ချီးမွမ်းအပ်သည် မည် သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သတိနေပတ္တေနာတိဇ္ဇော-၌၊ ပညာ-ကို၊ နေပတ္တံ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [နိပက၏ ဝစနတ္ထကို ဋီကာကျော်နိဿယ၊ဝိထိမုတ်ပိုင်း၊ ဘူမိစတုက္ကအဖွင့်၌ရှုပါ၊ နိပကဿ+ဘာဝေါ နေပတ္တံ-ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်ပညာ၊ သတိယာစေဝ-သတိနှင့်လည်းကောင်း၊ နေပတ္တန စ-ရင့်ကျက်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်ပညာနှင့်လည်းကောင်း၊ (သမ္ပန္နာဂတော၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣမသ္မိသတိဘာဇနီယေ-ဤသတိကို အကျယ်ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်၌၊ ပညာ-ကို၊ သင်္ဂဟိတာ-သိမ်းယူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ သတိယာ-သတိ၏၊ ဗလဝဘာဝဒီပနတ္ထံ-အားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ-အားရှိသည် ၏အဖြစ်ကို ပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [ကသ္မာအမေးနှင့် လိုက်အောင်ပေးသည်၊] (ဣမသ္မိသတိဘာဇနီယေ ပညာ သင်္ဂဟိတာ၊ ဣတိ-တည်း၊) ဟိ-ချဲ့၊ သတိ-သည်၊ ပညာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိမ္ပိ-အတူလည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊ [ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တို့၌ ကင်း၍ ဖြစ်သည်၊] ပညာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-လသော်၊ ဗလဝတီ-အားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (ပညာယ)-နှင့်၊ ဝိနာ-၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-လသော်၊ ဒုဗ္ဗလာ-အားမရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿာ-ထိုသတိ၏၊ ဗလဝဘာဝဒီပနတ္ထံ-ငှါ၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပညာသင်္ဂဟိတာ။

ဟိ-ဥပမာဆောင်၊ ပေ၊ အံ၊ ဒွိသု-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဒိသာသု-အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ရာဇမဟာမတ္တာ-မင်း၏အမတ်ကြီးတို့သည်၊ တိဌေယျ-တည်ကုန်ရာ၏၊ တေသု-ထိုမင်း၏ အမတ်ကြီးနှစ်ယောက်တို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော အမတ်ကြီးသည်၊ ရာဇပုတ္တံ-မင်းသားကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (လက်ကိုင်လုပ်၍) တိဌေယျ-တည်ရာ၏၊ ဧကော-သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊

ဓမ္မတာယ-သဘောအားဖြင့်၊ ဧကကောဝ-တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်၊ (တိဋ္ဌေယျ-ရာ၏) တေသု-တို့တွင်၊ ရာဇပုတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဌိတော-တည်သောအမတ်ကြီးသည်၊ အတ္တနော-၏၊ တေဇေနပိ-တန်ခိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရာဇပုတ္တံ-၏၊ တေဇေနပိ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တေဇဝါ-တန်ခိုးရှိသူသည်၊ ဟောတိ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ အတ္တနော၊ ဓမ္မတာယ-ဖြင့်၊ ဌိတော-သည်၊ တေန-ထိုမင်းသားကို လက်ကိုင်လုပ်၍ တည်သောအမတ်ကြီးနှင့်၊ သမတေဇော-တူမျှသောတန်ခိုးရှိသည်၊ န ဟောတိ ယထာ-မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ရာဇပုတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဌိတော-သော၊ မဟာမတ္တာဝိယ-သို့၊ ပညာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ ဥပ္ပန္နာ-သော၊ သတိ-သည်၊ (ဗလဝတီ-သည်၊ ဟောတိ) အတ္တနော-၏၊ ဓမ္မတာယ-ဖြင့်၊ ဌိတော-သော၊ မဟာမတ္တာ ဝိယ ပညာယ ဝိနာ ဥပ္ပန္နာ သတိ (ဒုဗ္ဗလာ ဟောတိ) တတ္ထ-ထိုသတိ ၂-မျိုးတို့တွင်၊ ရာဇပုတ္တံ ဂဟေတွာ ဌိတော-သည်၊ အတ္တနော-၏၊ တေဇေနပိ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရာဇပုတ္တံ-၏၊ တေဇေနပိ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောင့်လည်းကောင်း။ တေဇဝါ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ပညာယ သဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ သတိ ဗလဝတီ ဟောတိ၊ အတ္တနော-၏၊ ဓမ္မတာယ-အားဖြင့်၊ ဌိတော-တည်သောအမတ်ကြီးသည်၊ တေန-ထိုမင်းသားကို လက်ကိုင်လုပ်၍ တည်သောအမတ်ကြီးနှင့်၊ သမတေဇော-သည်၊ န ဟောတိ ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ပညာယ ဝိနာ ဥပ္ပန္နာ (သတိ) ဒုဗ္ဗလာ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (သတိယာ-၏) ဗလဝဘာဝဒီပနတ္ထံ-ငှာ၊ ပညာ-ကို၊ ဂဟိတာ-ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စိရကတမ္ပိတိ-ကား၊ အတ္တနော ဝါ-မိမိ၏သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မိမိသည် သော်လည်းကောင်း၊ ပရဿ ဝါ-သူတစ်ပါး၏သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ စိရကတံ-ကြာမြင့်စွာသောကာလ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော၊ ဝတ္ထံ ဝါ-ဝတ်အကျင့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဝါ-ကသိုဏ်းဝန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကသိဏပရိကမ္မံ ဝါ-ကသိုဏ်းပရိကမ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (သရိတာ ဟောတိ၌စပ်) စိရဘာသိတမ္ပိတိ-ကား၊ အတ္တနော ဝါ-လည်းကောင်း၊ ပရေန ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဝါစာယ-နှုတ်ဖြင့်၊ စိရဘာသိတံ-ကြာမြင့်စွာသောကာလ၌ ပြောအပ်ခဲ့သော၊ ဗဟုကမ္ပိ-များစွာလည်းဖြစ်သော၊ ဝတ္ထသီသေ-ဝတ်တည်းဟူသောအဦး၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ ဓမ္မကထံ ဝါ-တရားစကားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယံ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်း အဆုံးအဖြတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝိမုတ္တာယတနသီသေ-ကိုလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောအဦး၌၊ ဌတွာ-၍၊ ဓမ္မကထမေဝ-တရားစကားကိုသာလျှင်၊ [ဧဝံဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယကိုကန်၊] သရိတာ ဟောတိတိ-ကား၊ တံ ကာယဝိညတ္ထိ-

ထိုကာယဝိညတိကိုလည်းကောင်း၊ တံ ဝစီဝိညတ္တိ စ-လည်းကောင်း၊ သမုဋ္ဌာပေ
တွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ပဝတ္ထံ-သော၊ အရူပဓမ္မကောဋ္ဌာသံ-နာမ်တရားအစုကို၊ (သရိတာ
ဟောတိ ဌ်စပ်၊) ဇဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဇဝံ-သို့၊ ဝါ-နည်း၊
နိရုဒ္ဓေါ-ချုပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သရိတာ-သည်၊ ဟောတိ၊ အနုဿရိတာတိ-ကား၊
ပုနပျန်-ထပ်၊ သရိတာ ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီတိ-ကား၊ ဇဝံ-
သို့၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သော၊ သေသဗောဇ္ဈင်္ဂီသမုဋ္ဌာပိကာ-ကြွင်းသော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို
ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ-သော၊ အယံ သတိ-ဤသတိကို၊
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီတိ-ဟူ၍၊ ကထိယတိ-၏။

သော တထာ သတော ဝိဟရန္တောတိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ တေန
အာကာရေန-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နာယ-ဖြစ်သော၊ သတိယာ-သတိဖြင့်၊
သတော-အမှတ်ရသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဝိဟရန္တော-နေလသော်၊ တံ ဓမ္မန္တိ-ကား၊
စိရကတံ-ကြာမြင့်စွာသောကာလ၌ ပြုအပ်ခဲ့သော၊ စိရဘာသတံ-ကြာမြင့်စွာသော
ကာလ၌ပြောဆိုအပ်ခဲ့သော၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော
အပြားရှိသော၊ (စိရကတံ ဝတ္ထုဝါ စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိရဘာသိတံ ဓမ္မကတံ
ဝါ စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော) တံ ဓမ္မံ-ထိုတရားကို၊
ပညာယ ပဝစိနတိတိ-ကား၊ ပညာယ-ဖြင့်၊ အနိစ္စံ-အနိစ္စ၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ-
အနတ္တ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဝစိနတိ-အပြားအားဖြင့်စိစစ်၏၊ ပဝစရတိတိ-ကား၊
အနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ၊ အနတ္တာ၊ ဣတိ-သို့၊ တတ္ထ-ထိုတရား၌၊ ပညံ-ကို၊ စရာပေန္တော-
လှည့်လည် စေလျက်၊ ပဝစရတိ-အပြားအားဖြင့် လှည့်လည်၏၊ ပရိဝိမံသံ
အာပဇ္ဇတိတိ-ကား၊ ဩလောကနံ-ဉာဏ်ဖြင့်ကြည့်ရှုခြင်းသို့၊ ဂဝေသနံ-ဉာဏ်ဖြင့်
ရှာမှီးခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ အယံ ဝုစ္စတိတိ-ကား၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ရှိသော၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂီ သမုဋ္ဌာပကံ-ဗောဇ္ဈင်္ဂီဖြစ်စေတတ်သော၊ ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ-ကို၊
ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ နာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

တဿ တံ ဓမ္မန္တိ-ကား၊ အဿ ဘိက္ခုနော-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-
၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-သော၊ တံဓမ္မံ-ကို၊ (ပဝစိနတော စသည်၌စပ်၊) အာရဒ္ဓံဟောတိတိ-
ကား၊ ပရိပုဏ္ဏံ-ပြည့်စုံစွာ၊ ပဝုဟိတံ-ချီးမြှောက်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အသလ္လိနန္တိ-
ကား၊ အာရဒ္ဓတ္ထာယေဝ-အားထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ အသလ္လိနံ-
ထိုထိုအာရုံ၌ မငြိမိပေသည်၊ (ထိုထိုအာရုံ၌ ကတ်သီးကတ်သပ်ဖြစ်မနေသည်၊)
ဟောတိ-၏၊ အယံ ဝုစ္စတိတိ-ကား၊ ပေ၊ ဝိပဿနာ သမ္ပယုတ္တံ-ဝိပဿနာနှင့်
ယှဉ် သော၊ ဣဒံ ဝီရိယံ-ကို၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ နာမ ဝုစ္စတိ၊ နိရာမိသာတိ-
ကား၊ ကာမာမိသလောကမိသဝဋ္ဋာမိသာနံ-ကာမာမိသ လောကမိသ
ဝဋ္ဋာမိသတို့၏၊ အဘာဝေန-ကြောင့်၊ နိရာမိသာ-အာမိသ မရှိသော၊ ပရိသုဒ္ဓါ-

ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ (ပိတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဌိစပ်) အယံ ဝုစ္စတိတိ-ကား၊
ဝိပဿနာ သမ္ပယုတ္တာ-သော၊ အယံ ပိတိ-ကို၊ ပိတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ နာမ ဝုစ္စတိ။

ပိတိမနဿာတိ-ကား၊ ပိတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ-ပိတိနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာယောပိ ပဿမ္မတိတိ-ကား၊ ခန္ဓတ္တယသင်္ခါတော-ခန္ဓာ ၃ ပါး
အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ နာမ ကာယော-သည်၊ ကိလေသဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ-
ကိလေသအပူ၏ ငြိမ်းခြင်းအားဖြင့်၊ (ပဿမ္မတိ၏ သရူပက္ခာဝိသေသန၊) ပဿမ္မ
တိ-ငြိမ်း၏၊ စိတ္တမ္ပိတိ-ကား၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓောပိ-ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်လည်း၊ တထေ
ဝ-ထို့အတူပင်၊ [ကိလေသဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာကိုညွှန်းသည်၊] ပဿမ္မတိ-၏၊
အယံ ဝုစ္စတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယဿ သုခိနောတိ-ကား၊ ပဿဒ္ဓကာယတာယ-
ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နသုခေန-ဖြစ်သော သုခဖြင့်၊
သုခိတဿ-လွန် စွာသောသုခရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (စိတ္တံ ဌိစပ်) သမာဓိယတိတိ-
ကား၊ သမ္မာ-စွာ၊ အာဓိယတိ-ထားအပ်၏၊ နိစ္စလံ-တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-
၍၊ အာရမ္မဏေ- ဌိ၊ ဌပိယတိ-ထားအပ်၏၊ အပ္ပနာပုပ္ဖတ္တံ ဝိယ-
အပ္ပနာသို့ရောက်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ- ဖြစ်နေ၏၊ အယံ ဝုစ္စတိ ၊ပေ၊ အယံ
စိတ္တေကဝုတာ-ကို၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ နာမ ဝုစ္စတိ။

တထာ သမာဟိတန္တိ-ကား၊ အပ္ပနာပုပ္ဖတ္တေန ဝိယ-အပ္ပနာသို့ရောက်သကဲ့သို့
ဖြစ်သော၊ တေန သမာဓိနာ-ထိုသမာဓိဖြင့်၊ သမာဟိတံ-ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထား
အပ်သော၊ (စိတ္တံ ဌိစပ်) သာဓုကံအဇ္ဈပေက္ခိတာ ဟောတိတိ-ကား၊ သုဠ-
ကောင်းစွာ၊ အဇ္ဈပေက္ခိတာ-လျစ်လျူရှုတတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေသံ ဓမ္မာနံ-
ထိုတရားတို့၏၊ ဟာပနာဝဗုဓေန-ဆုတ်ယုတ်စေခြင်း တိုးပွားစေခြင်း၌၊ အဗျာဝဇ္ဇော-
ကြောင့်ကြမရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ အဇ္ဈပေက္ခိတာ-လျစ်လျူရှု၏၊ အယံ ဝုစ္စတိတိ-
ကား၊ ဆန္ဒံ-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂီနံ-တို့၏၊ အနောသက္ကန အနတိဝတ္တန
ဘာဝသာဓကော-မဆုတ်နစ်သည်၏အဖြစ် မလွန်သည်၏အဖြစ်ကိုပြီးစေတတ်
သော၊ အယံ မဇ္ဈတ္တာကာရော-ဤအလယ်အလတ်၌တည်သောသဘောရှိသည်
၏အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီနာမ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဧတ္တာ
ဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ကိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကထိတံနာမ-
ဟောတော်မူအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ-နည်၊ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ-မရှေးမနှောင်း၊
ဧကစိတ္တက္ခဏေ-၌၊ နာနာရသလက္ခဏ-အမျိုးမျိုးသောကိစ္စလက္ခဏာရှိကုန်သော၊
ပုပ္ဖဘာဂဝိပဿနာ-မဂ်၏ ရှေ့ဖို့၌ဖြစ်သော ဝိပဿနာဟူကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂီ
ကထိတာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ပဌမော နယော (နိဌိတော)။

၄၆၈-၄၆၉။ ကွဒါနိ-ပဌမနည်းကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ယေနပရိယာယေန-
 အကြင်ပရိယာယ်ကြောင့်၊ သတ္တ-၇ ပါးကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ စုဒ္ဓသ-
 တစ်ဆယ့်လေးပါးတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [အဇ္ဈတ္တသတိဗဟိဒ္ဓသတိ စသောအားဖြင့်
 ကွဲသောကြောင့် တစ်ဆယ့်လေးပါးဖြစ်ရသည်၊] တဿ-ထိုတစ်ဆယ့်လေးပါး
 ဖြစ်ခြင်း၏ ပရိယာယ်ကို၊ ပကာသနတ္ထံ-ထင်ရှားပြခြင်းငှါ၊ ဒုတိယနယံ-နည်းကို၊
 ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ
 အာဒိမာဟ၊ တကြ-ထိုသတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုလတ္တံ့ကား၊
 အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-တည်း၊ အဇ္ဈတ္တံဓမ္မေသုသတိတိ-ကား၊ အဇ္ဈတ္တိကသင်္ခါရေ-
 မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ-ပိုင်းခြား၍ ယူသောပုဂ္ဂိုလ်၏
 သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပန္နာ-သော၊ သတိ-သည်၊ (“အတ္ထိ-ရ်၏”ဟုပါဠိတော်၌စပ်) ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မေသု
 သတိတိ-ကား၊ ဗဟိဒ္ဓါသင်္ခါရေ-အပသန္တာန်၌ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ
 ဥပ္ပန္နာသတိ(အတ္ထိ)၊ ယဒပိတိ-ကား၊ ယာပိ(သတိ)-အကြင်သတိသည်လည်း (အတ္ထိ)၊
 တဒပိတိ-ကား၊ သာပိ(သတိ)-သည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ အဘိညာယာတိ-ကား၊
 အဘိညေယျဓမ္မေ-ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိထိုက်သောတရားတို့ကို အဘိဇာန နတ္ထာယ-
 ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ (သံဝတ္တတိ၌စပ်)၊ သမ္မောဓာယာတိ (ဧတ္ထ)-
 ဟူသောဤပါဠိ၌၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်ကို၊ သမ္မောဓိ-သမ္မောဓိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ မဂ္ဂ ဣာယ-
 မဂ်ဉာဏ်အကျိုးငှါ၊ (သံဝတ္တတိ၌စပ်)၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ နိဗ္ဗာနာယာတိ (ဧတ္ထ)-
 နိဗ္ဗာနာယဟူသောဤပါဠိ၌၊ တဏှာ-တဏှာကို၊ ဝါနံ-ဝါနဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊
 [နိဗ္ဗာန၌“နိ+ဝါန”ဟုပုဒ်ဖြတ်] သာ-ထိုတဏှာသည်၊ တတ္ထ-ထိုနိဗ္ဗာန်၌၊ ဝါ- ကြောင့်၊
 နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်မည်၏၊ တဒတ္ထာယ-ထိုတဏှာ မရှိကြောင်း
 နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ၊ အသင်္ခတယ-အသင်္ခတဖြစ်သော၊ အမတဓာတုယာ အမတဓာတ်
 ကို၊ သန္တိကိရိယတ္ထာယ-မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိအတ္ထော-
 နက်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေပိ-၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ကာယိကံ ဝီရိယန္တိ-ကား၊ စင်္ကမံ-စင်္ကြံသွားမှုကို၊ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ-ဆောက်တည်
 သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပန္နဝီရိယံ-ဖြစ်သောဝီရိယသည်၊ (အတ္ထိ)၊ စေတသိကံ
 ဝီရိယန္တိ-ကား၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ မေ-ငါ၏၊ အနုပါဒါယ-တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်
 တစ်စုံတစ်ခုသောအာရုံကို မယူမူ၍၊ အာသဝေဟိ-တို့မှ၊ စိတ္တံ-သည်၊ န ဝိမုစ္စိဿတိ-
 မလွတ်လတ္တံ့၊ တာဝ-ထို အာသဝေတို့မှ မလွတ်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ အဟံ-သည်၊
 ဣမံ ပလ္လင်္ဂံ-ဤထက်ဝယ် တင်ပလ္လင်ကို၊ န ဘိန္နိဿာမိ-မဖျက်တော့အံ့၊ ဣတိ
 ဧဝံ-သို့ (ဥပ္ပန္နဝီရိယံ ၌စပ်)၊ ကာယပယောဂံ-ကိုယ်၌ဖြစ်သော လုံ့လဝီရိယကို၊ ဝိနာ-
 ကြဉ်၍၊ (ကာယပယောဂမပါပဲ) ဥပ္ပန္န ဝီရိယံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ကာယပဿဒ္ဓိတိ-
 ကား၊ တိဏ္ဍန္တံ-သုံးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ-စေတသိကံ ခန္ဓာတို့၏၊ ဒရထပဿဒ္ဓိ-
 ကိလေသာ အပူဘေးမှ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိတိ-ကား၊
 ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏၊ ဒရထပဿဒ္ဓိ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဥပေက္ခာ

သမ္မောဇ္ဈင်-၌၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်သဒိသောဝ-သတိ သမ္မောဇ္ဈင်၌ အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဣမသ္မိ နယေ-ဤဒုတိယနည်း၌၊ သတ္တ-ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-တို့ကို၊ လောကီယ လောကုတ္တရာမိဿကာ-ရောသော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို၊ ကထိတာ-ကုန်ပြီ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ပေါရာဏကထေရာ-တို့သည်၊ ဧတ္တကေန-ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ (လောကီယလောကုတ္တရာမိဿကာ ကထိတာ ဟူသော စကားမျှဖြင့်) ပါကဋ္ဌ-ထင်ရှားသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ [လောကီ ဗောဇ္ဈင်၊ လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်ဟု မထင်ရှားသေး၊] ဣတိ-ဤသို့ဆို၍၊ ဝိဘဇိတ္တာ-ခွဲခြား ဝေဘန်၍၊ (လောကီဗောဇ္ဈင် လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်ကို ခွဲခြား ဝေဘန်၍၊ ဒဿေသု-ပြကြကုန်ပြီ၊ ဟိ-ခွဲ၊ ဧတေသု-ဤဗောဇ္ဈင်တို့တွင်၊ (သတိစသည်၌ စပ်)၊ [ဧတေသု ဗောဇ္ဈင်သု နိဒ္ဒါရဏာ-ယောဇနာ၊] အဇ္ဈတ္တ ဓမ္မေသု-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော တရားတို့၌၊ သတိ-လည်းကောင်း၊ ပဝိစယော-ဓမ္မဝိစယ လည်းကောင်း၊ (အပြားအား ဖြင့် စိစစ်တတ်သော ပညာလည်းကောင်း) ဥပေက္ခာ-ဥပေက္ခာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တယော-သုံးပါးကုန် သော၊ ဣမေ-ဤဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ခန္ဓာရမ္ပဏတ္တာ-ခန္ဓာဟူသော အာရုံရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောကီယာဝ-လောကီဗောဇ္ဈင် တို့သည်သာ၊ ဟောန္တိ-၏၊ [နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံမပြု သောကြောင့် လောကုတ္တရာ မဂ် ဖိုလ် ဗောဇ္ဈင်များ မဖြစ်နိုင်ကြ၊ အကယ်၍ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏဖြစ်လျှင် ကား နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် လောကုတ္တရာ ဗောဇ္ဈင်များဖြစ်နိုင်ကြသည်-ဟူလျှံ၊] တထာ-ထိုအတူ၊ မဂ္ဂ-မဂ်သို့၊ အပတ္တိ-မရောက်သေးသော၊ ကာယိကဝီရိယ-ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဝီရိယသည်၊ (လောကီယံ-လောကီဗောဇ္ဈင်သည်၊ ဟောတိ၊) [အကယ်၍ စကြိုသွားရင်းတရားကို အားထုတ် သောအခါ မဂ်သို့မရောက်လျှင် လောကုတ္တရာ ကာယိက ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်-ဟူလျှံ၊] ပန-ကား၊ အဝိတက္က အဝိစာရာ-အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ် ကုန်သော၊ ပီတိ သမာဓယော-ပီတိ၊ သမာဓိ တို့သည်၊ လောကုတ္တရာ-လောကုတ္တရာ တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ သေသာ-ဆိုအပ်ပြီးသော ဗောဇ္ဈင်တို့မှကြွင်းကုန်သော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ လောကီယ လောကုတ္တရာမိဿကာ-လောကီလောကုတ္တရာ ရောသော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဣတိ-ဤသို့၊ (ဒဿေသု)။

တတ္ထ-ထိုဗောဇ္ဈင်တို့တွင်၊ တာဝ-ထိုပီတိ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်တို့မှရှေးဦးစွာ၊ ဝါ-ထိုပီတိ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်တို့၏ရှေးဦးစွာ၊ အဇ္ဈတ္တ-မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ [သတ္တမိသုဝိဘတ်ကို အံ့ပြု၊] ဓမ္မေသု-တရားတို့၌၊ သတိပဝစယ ဥပေက္ခာ-တို့သည်၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္ပဏာ-အဇ္ဈတ္တတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်၏၊ လောကုတ္တရာ ပန-လောကုတ္တရာ-လောကုတ္တရာတရားတို့သည်ကား၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ပဏာ-ဗဟိဒ္ဓါတရား ဟူသော အာရုံရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ တေသံ-ထိုသတိ ပဝိစယ၊ ဥပေက္ခာ-ဗောဇ္ဈင်တရားတို့၏၊ လောကုတ္တရာဘာဝေါ-လောကုတ္တရာတရားတို့၏ အဖြစ် သည်။

မာယုဒ္ဓိတ္ထ-မယုဉ်ပါလင်း၊ ဝါ-မရောထွေးပါလင်း၊ စင်္ကမပယောဂေန-စင်္ကြိုလျှောက်
ခြင်းဟူသော ကာယပယောဂကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တဝီရိယမ္ပိ-ဖြစ်သော ဝီရိယသည်လည်း၊
လောကီယံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တော-ပြောဆိုလသော်၊ န ကိလမတိ-မပင်ပန်း။

ပန-ကား၊ အဝိတက္ကအဝိစာရာ-အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်ကုန်သော၊ ပီတိ သမာဓ-
ယော-ပီတိ၊ သမာဓိတို့သည်၊ ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ လောကုတ္တရာ-လောကုတ္တရာ
ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-သနည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ တာဝ-ရူပါဝစရ၊
အရူပါဝစရတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) ကာမာဝစရ-ကာမာဝစရ တရားအပေါင်း
၌၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ (ဝိပဿနာရူသောအခါ
ရအပ်၏၊) အဝိတက္က အဝိစာရာ-အဝိတက္က အဝိစာရ ဖြစ်သော၊ ပီတိ-ပီတိကို၊ န
လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ [ကာမာဝစရတရား၌ အဝိတက္က အဝိစာရ ပီတိ မရှိနိုင်၊] ရူပါဝစရ-
ရူပါဝစရတရား၌၊ အဝိတက္က အဝိစာရာ-အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်သော၊ ပီတိ-ကို၊
လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ပီတိသာမညကို ရနိုင်၏၊
ပန-ထိုသို့ပင်ပီတိကို ရအပ်ပါသော်လည်း၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ကို၊ န
လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ အရူပါ ဝစရေ-၌၊ ဝဗ္ဗေန-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
သဗ္ဗ-အလုံးစုံ အကုန်အစင်၊ န လဗ္ဘတိ၊ [“ပီတိ သာမညလည်း မရ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်
လည်းမရ ဟူလို။”]

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပီတိအရာ၌၊ အလဗ္ဘမာနကံ-ဗောဇ္ဈင်အဖြစ်ဖြင့် မရထိုက်
သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပီတိကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်ယူ၍၊ ဝါ ထောက်စာ
၍၊ လဗ္ဘမာနကံ-ရထိုက်သော ပီတိကိုလည်း၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်အပ်ပြီ၊ [အကျဉ်း၌
“အဝိတက္က အဝိစာရာ ပန ပီတိသမာဓယော လောကုတ္တရာ ဟောန္တိ”ဟု ဆိုခဲ့ရာဝယ်
ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ ပီတိတို့က ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်အဖြစ်ဖြင့် မရသောကြောင့် ပီတိ
သမ္မောဇ္ဈင်အဖြစ်ဖြင့် ရထိုက်သော ကာမာဝစရ ပီတိကိုပါ ပယ်ခဲ့ရသည်-ဟူလို၊]
ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဝိတက္က အဝိစာရ ဖြစ်သော၊ အယံ
ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ-ဤ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်သည်၊ ကာမာဝစရတောပိ-ကာမာဝစရတရားမှ
လည်းကောင်း၊ ရူပါဝစရတောပိ-မှလည်းကောင်း၊ အရူပါဝစရတောပိ-
မှလည်းကောင်း၊ နိက္ခန္တော-ထွက်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တိတ
လောကုတ္တရောယေဝ-လောကီမှ နစ်စေအပ်သော လောကုတ္တရာပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်
သာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကထိတော-ဆိုအပ်ပြီ၊ [အဝိတက္က အဝိစာရာ ပန၊ ပေ၊
ကထိတော-ဤစကားအားလုံးသည် အဝိတက္က အဝိစာရာ ပန၊ ပေ၊ လောကုတ္တရာ
ဟောန္တိ ၏ အကျယ်ပြတည်း။]

ရူပါဝစရ၊ ပေ၊ န လဗ္ဘတိ။ ။ဤ၌ ပြအပ်သော ဗောဇ္ဈင်ဟူသည် ဝိပဿနာ
ရူသော သမ္မောဇ္ဈင်သော်လည်း ဖြစ်ရ၏၊ လောကုတ္တရာ သမ္မောဇ္ဈင် သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏၊
ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရတရားတို့ကား ကသိုဏ်း ပညတ်စသည်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်
ဝိပဿနာ မဖြစ်နိုင်၊ [တေဘူမက သင်္ခါရကို ရှုရာ၌သာ ဝိပဿနာ ရနိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့်
ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရတရား၌ ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင် မရနိုင်။]

[အဝိတက္က အဝိစာရ ပီတိအတွက် ရှင်းပြပြီး၍ အဝိတက္က အဝိစာရ သမာဓိ အတွက် ရှင်းပြလိုသောကြောင့် “တထာ”စသည်မိန့်၊] တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ကာမာဝစရေ-ကာမာဝစရတရား၌၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ-ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ [ဝိပဿနာ ရှုသောအခါ ရနိုင်ပါ၏၊] အဝိတက္က အဝိစာရော-အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်သော၊ သမာဓိ ပန-သမာဓိကိုကား၊ န လဗ္ဘတိ၊ (ကာမာဝစရ တရား၌ မရအပ်၊) ရူပါဝစရ အရူပါဝစရေသု-ရူပါဝစရ အရူပါဝစရတရားတို့၌၊ အဝိတက္က အဝိစာရော-သော၊ သမာဓိ-သမာဓိသာမညကို၊ လဗ္ဘတိ၊ (ဈာန် သမာဓိအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၊ ရနိုင်ပါ၏၊ ပန-ထိုသို့ရအပ်ပါသော်လည်း၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ-ကို၊ န လဗ္ဘတိ၊ [“ဝိပဿနာ မရှုနိုင်သောကြောင့် မရနိုင်”ဟုလို၊]။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအဝိတက္က အဝိစာရသမာဓိ အရာ၌၊ အလဗ္ဘမာနကံ-မရထိုက်သော ကာမာဝစရသမာဓိကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ ဝါ-၍၊ လဗ္ဘမာနကောပိ-ရထိုက်သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ သမာဓိကိုလည်း၊ အဝိတက္က အဝိစာရော-သော၊ သမာဓိ-သည်၊ ကာမာဝစရတောပိ၊ ပေ၊ ကထိတော၊ [ဤနေရာကျမှ ပေါရာဏကထေရဝါဒအကျဉ်းကို အကျယ်ရှင်းပြချက် ပြီးသည်။]

အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ လောကီယံ-လောကီဗောဇ္ဈင်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ ၍၊ လောကုတ္တရာ-လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏၊ ဝါ-ပြုနိုင် ၏၊ [လောကုတ္တရံ-လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ လောကီယော-လောကီဗောဇ္ဈင်ကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ လောကုတ္တရံ ဂဟေတွာစသောဝါကျသည် ရှေးနိဿယ၌ မပါ၊] ဟိ-ချဲ့၊ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေသု-အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ခန္ဓာ တရားတို့၌၊ သတိ ပဝိစယဥပေက္ခာနံ-သတိ ဓမ္မဝိစယ ဥပေက္ခာတို့၏၊ လောကုတ္တရာဘာဝနာ ကာလောပိ-လောကုတ္တရာဘာဝနာ၏ အခါသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ [ပေါရာဏက ထေရ်တို့က သတိ ပဝိစယ ဥပေက္ခာတို့ကို “လောကီယာဝ ဟောန္တိ”ဟု ဆိုခဲ့၏၊ ထိုကို စောင်း၍ “လောကုတ္တရာ ဘာဝနာ ကာလောပိ အတ္ထိ”ဟု ဆိုသည်၊] တတြ-ထို သတိ ဓမ္မဝိစယ ဥပေက္ခာတို့၏ လောကုတ္တရာဘာဝနာ ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ သုတ္တံ-သုတ်တည်း၊ ဝါ-ပါဠိတော်တည်း။

အာဝုသော-အရှင်ဘုရား၊ [အရှင်ကဋ္ဌာရဓတ္ထိယက အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ခေါ်သည်၊] အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခံ-အဇ္ဈတ္တခန္ဓာတို့ကို နှလုံးသွင်း၍ ထိုခန္ဓာမှထလျက် ကိလေသာတို့မှလွတ်သော မဂ်ကို၊ သဗ္ဗုပါဒါန-က္ခယံ-အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ကြောင်း မဂ်ဟူ၍၊ ဝဒါမိ-ဆို၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဣမေ အာသဝါ-ဤအာသဝေါတို့သည်၊ နာနုသေန္တိ-မကိန်းအောင်းကုန်၊ ဣတိ-ဤကား၊ ပါဠိတော်တည်း၊ ဣမိနာ

သုတ္တေန-ဤသုတ်ကြောင့်၊ [နိဒါနသံယုတ်၊ ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ်၊ ကဋ္ဌာရခတ္တိယသုတ်၊
လောကုတ္တရာ-လောကုတ္တရာ ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ (ဣတိ၊ ဝိညာယန္တိ-
သိအပ်ကုန်၏)၊ [ဣမိနာ သုတ္တေနဇာတိပုဒ်မရှိသောကြောင့် “ဣတိဝိညာယန္တိ” ဟု
ထည့်ရသည်၊ ဤသုတ်၌ အဇ္ဈတ္တခန္ဓာတို့ကို ဝိပဿနာရှုခြင်းသည်
လောကီဗောဇ္ဈင် တည်း၊ မဂ်ကိုရခြင်းသည် လောကုတ္တရာဗောဇ္ဈင်တည်း၊
ထို့ကြောင့် “လောကီယံ ဂဟေတွာ လောကုတ္တရာ ကာတဗ္ဗော” ဟုဆိုသည်။]

ပန-ကား၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ စင်္ဂမပယောဂေန-စင်္ကြံသွားခြင်းဟူသော
ကာယ ပယောဂကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တေ-ဖြစ်သော၊ ကာယိကဝီရိယေ-ကိုယ်၌ဖြစ်သော
ဝီရိယသည်၊ အဝူပသန္တေယဝ-မငြိမ်းအေးမီပင်၊ ဝိပဿနာ-သည်၊ မဂ္ဂေန-မဂ်နှင့်
တကွ၊ ယဋီယတိ-ဆက်စပ်မှုကိုပြု၏၊ [နာမဓာတ်ကြသည်၊] (တစ်နည်း) ယဋီယတိ-
စပ်၏၊ [စုရာဒိ၊ ယဋီဓာတ်၊ ကာယပစ္စည်း၊] တဒါ-ထိုအခါ၌၊ တံ-ထိုကာယိကဝီရိယ
သည်၊ လောကုတ္တရံ-လောကုတ္တရာသည်၊ ဟောတိ၊ ဤကား လောကီဝီရိယ
သမ္မောဇ္ဈင်ကို ယူ၍ လောကုတ္တရာဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်ပုံကိုပြသော စကား
တည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ယေ ထေရာ-တို့သည်၊ (ဝဒန္တိ ၌စပ်)၊ ကသိဏဇ္ဈာနေ-
ကသိုဏ်းကို အာရုံပြုသော ဈာန်၌လည်းကောင်း၊ အာနာပါနဇ္ဈာနေ-အာနာပါနကို
အာရုံပြုသော ဈာန်၌လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာနေ စ-ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန်၌
လည်းကောင်း၊ ဗောဇ္ဈင်-ဗောဇ္ဈင်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရန္တော-ထုတ်ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
န ဝါရေတဗ္ဗော-မတားမြစ်ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏၊ [အဝိတက္က
အဝိစာရဗောဇ္ဈင်ကို ပြသောကြောင့် ကသိဏဇ္ဈာနေ စသည်ဝယ် သဝိတက္က
သဝိစာရဖြစ်သော ပဌမဈာန်သာ ရစေနိုင်သော အသုဘဈာန်ကို ထည့်၍ မဆို
တော့-မူကား၊ ဝိပဿနာ၏အခြေခံမဟုတ်သော ဈာန်၌ပါသော တရားတို့သည်၊
ဗောဇ္ဈင်အမည် မရကြ၊ ဤ ဈာန်တို့ကား ဝိပဿနာ၏အခြေခံဖြစ် သောကြောင့်
ဗောဇ္ဈင်အမည်ရနိုင်သည့်အတွက် န ဝါရေတဗ္ဗောဟု ဆိုသည်၊] တေသံ-ထိုထေရ်
တို့၏၊ ဝါ-၌၊ အဝိတက္ကအဝိစာရာ-အဝိတက္က အဝိစာရဖြစ်ကုန်သော၊ ပီတိ
သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်-ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်တို့သည်၊ လောကီယာ-
လောကီတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဒုတိယော နယော(နိဋ္ဌိတော)။

မှတ်ချက်။ ။ယခု စာအုပ်များ၌ “လောကုတ္တရံ ဂဟေတွာ လောကီယော
ကာတဗ္ဗော” ဟု အကျဉ်းပြခဲ့သော်လည်း အကျယ်ပြခန်း၌ကား လောကုတ္တရာကို ယူ၍
လောကီဗောဇ္ဈင်ထုတ်ပုံကို မပြ၊ ထို့ကြောင့် ရှေးနိဿယ၌ လောကုတ္တရံ ဂဟေတွာ
လောကီယော ဟူသော ဝါကျမပါခြင်းသည် ကောင်း၏။

၄၇၀-၄၇၁။ ဣဒါနိ-ဒုတိယနည်းကိုပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ-ဗောဇ္ဈင်တို့၏၊ ဘာဝနာဝသေန-ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထံ-သော၊ တတိယနယ်-နည်းကို၊ ဒဿန္တော-ကြောင့်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ အာဒိမာဟ၊ တတ္ထာပိ-ထိုတတိယနည်း၌လည်း၊ [အပိဖြင့် ဒုတိယနည်း၏ သံဝဏ္ဏနာကိုပေါင်း၊] အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-တည်း၊ ဘာဝေတိတိ-ကား၊ ဝဇေတိ-တိုးပွားစေ၏၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ သန္တာနေ-သန္တာန်၌၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဝိဝေကနိဿိတန္တိ-ကား၊ ဝိဝေက-ကိလေသာတို့မှကင်းဆိတ်ခြင်း၌၊ နိဿိတံ--သော၊ ဝိဝေကောတိ-ကား၊ ဝိဝိတ္တတာ-ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်တည်း၊ [တာ ပစ္စည်းဖြင့် “ဝိဝိစ္စနံ+ ဝိဝေကော”ဟု ဘာဝသာဓန ပြ၏၊] စ-ဆက်၊ သော အယံ-ထိုသို့သော ဤဝိဝေက သည်၊ တဒင်္ဂဝိဝေကော-တဒင်္ဂဝိဝေကလည်းကောင်း၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော-ဝိက္ခမ္ဘန ဝိဝေကလည်းကောင်း၊ သမုစ္ဆေဒ (ဝိဝေကော)-သမုစ္ဆေဒဝိဝေကလည်းကောင်း၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ (ဝိဝေကော)-ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိဝေကလည်းကောင်း၊ နိဿရဏဝိဝေကော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စဝိဓော-၏။

တတ္ထ-ထို ငါးပါးသော ဝိဝေကတို့တွင်၊ တဒင်္ဂဝိဝေကောနာမ-တဒင်္ဂဝိဝေကမည်သည်၊ ဝိပဿနာ-ဝိပဿနာတည်း၊ [ဝိပဿနာဇောစိတ် ဖြစ်သောအခါ ထိုထိုအကုသိုလ်အစိတ်အပိုင်းမှ ကင်းဆိတ်၏၊] ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော နာမ-ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကမည်သည်၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော-သမာပတ်တို့တည်း၊ [ဈာန်သမာပတ်ဖြစ်သောအခါ ကာမာဝစရကုသိုလ် ဝိပဿနာကဲ့သို့ တဒင်္ဂမျှမကဘဲ အတော်ကြာအောင် ပယ်ခွါသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်၏၊] သမုစ္ဆေဒ ဝိဝေကော နာမ-သမုစ္ဆေဒဝိဝေကမည်သည်၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်တည်း၊ (မဂ်ဖြင့် ကိလေသာ တို့ကို ပယ်ခြင်းသည် ရေဖြင့် မီးငြိမ်းအောင် ငြိမ်းခြင်းနှင့် တူ၏၊ မီးငြိမ်းပြီး သော်လည်း အပူငွေ့ကျန်နေသည်ကို နောက်ထပ်ငြိမ်းရသကဲ့သို့၊ မဂ်ရေစင် ကြောင့် ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာအပူကို ဖိုလ်ရေစင်ဖြင့် အငွေ့မျှ မကျန်အောင် ထပ်မံငြိမ်းစေရသည်။]

နိဿရဏဝိဝေကောနာမ-နိဿရဏဝိဝေကမည်သည်၊ သဗ္ဗနိမိတ္တနိဿရ-အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ ထွက်မြောက်သော၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဉ္စဝိဓေ-ငါးပါးအပြားရှိသော၊ ဧတသ္မိံ ဝိဝေကေ-ဤဝိဝေက၌၊ နိဿိတံ-မှီသော၊ ဝိဝေကနိဿိတံ-ဝိဝေက၌မှီသော၊ (သတိသမ္ပောဇ္ဈိ ဘာဝေတိ၌စပ်) ဣတိ-သို့၊ တဒင်္ဂဝိဝေကနိဿိတံ-တဒင်္ဂဝိဝေက၌ မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ-သမုစ္ဆေဒဝိဝေက၌မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ နိဿရဏ

ဝိဝေကနိဿိတဉ္စ-နိဿရဏဝိဝေက၌ မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ-သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို၊ ဘာဝေတိ-မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၏၊ ဝါ-တိုးပါးစေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ အယံ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ဤ၌ ဝိဝေက သုံးပါးကိုသာ ပြ၍ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိဝေကကို မပြခြင်း၏၊ အကြောင်းကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကကို မပြခြင်းမှာ ဈာန်ခန်း မဟုတ်၊ ဝိပဿနာအခန်း၊ မဂ်အခန်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။]

တထာဟိ-ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအံ့၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီဘာဝနာနုယောဂံ-အဖန်ဖန် အားထုတ်အပ်သောသတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီဘာဝနာကို၊ အနုယုတ္ထော-အဖန်ဖန်အား ထုတ်သော၊ အယံ ယောဂီ-ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိပဿနာကွဏေ-ဝိပဿနာ ခဏ၌၊ ကိစ္စတော-ကိလေသာကို အခိုက်အတန့် ပယ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့်၊ တဒဂ် ဝိဝေကနိဿိတံ-တဒဂ်ဝိဝေက၌မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ အဇ္ဈာသယတော-အဇ္ဈာသယအားဖြင့်၊ (နိဗ္ဗာန်ကိုရလိုသောဆန္ဒအားဖြင့်၊) နိဿရဏဝိဝေက နိဿိတံ-နိဿရဏ ဝိဝေက၌မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ မဂ္ဂကာလေပန-မဂ်ဖြစ်ရာ အခါ၌ကား၊ ကိစ္စတော-ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့်၊ သမုဒ္ဓေဒဝိဝေက နိဿိတံ-သမုဒ္ဓေဒဝိဝေက၌မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏတော-အာရုံအား ဖြင့်၊ နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ-သော၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ-ကို၊ ဘာဝေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

ပဉ္စဝိဝေကနိဿိတံတမ္ဗိ-ငါးပါးသော ဝိဝေက၌ မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ (သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ) ဣတိ-သို့၊ ဧကေ-အချို့ဆရာတို့သည် (ဝဒန္တိ)၊ ဟိ-ချဲ့၊ တေ-အချို့ဆရာတို့သည်၊ ကေဝလံ-ပါဒကဈာန်မဖက်သက်သက်၊ ဗလဝ ဝိပဿနာ မဂ္ဂဖလကွဏေသုဇေ-အားရှိသောဝိပဿနာခဏ၊ မဂ်ခဏ၊ ဖိုလ်ခဏ တို့၌သာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂီ-ကို၊ န ဥဒ္ဓရန္တိ-ထုတ်ဆောင်ကုန်သည်မဟုတ်သေး၊ ဝိပဿနာ ပါဒကကသိဏဇ္ဈာနအာနာပါနာသုဘဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာနေသုပိ-ဝိပဿနာ၏ အခြေခံ ဖြစ်သော ကသိဏဈာန်၊ အာနာပါနဈာန်၊ အသုဘဈာန်၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဈာန် တို့၌လည်း၊ ဥဒ္ဓရန္တိ-ကုန်သေး၏။

စ-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ-အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊ န ပဋိသိဒ္ဓါ-မတားမြစ်အပ်၊ တသ္မာ-ထိုကြောင့်၊ တေသံ-ထိုဧကေဆရာတို့၏၊ မတေန-အလိုအားဖြင့်၊ ဧတေသံ ဈာနာနံ-ဤဈာန်တို့၏၊ ပဝတ္တိကွဏေ-ဖြစ်ရာခဏ၌၊ ကိစ္စတော ဇေ-ကိစ္စအားဖြင့်ပင်၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကနိဿိတံ-ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေက၌မှီသော၊ (သတိ သဗောဇ္ဈင်္ဂီ၊ ဘာဝေတိ)၊ စ-ဆက်၊ ဝိပဿနာကွဏေ-၌၊ အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝိတ္တိယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဇေဝံ-တူ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိဝေကနိဿိတမ္ဗိ ဘာဝေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထု-ငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ ဝိရာဂနိဿိတာဒိသု-

ဝိရာဂနိဿိတ အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ ဧသနယော-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဝိရာဂါဒယော-ဝိရာဂအစရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်၊ ဝိဝေကတ္ထာဝေ-ဝိဝေက အနက်ရှိကုန်သည်သာ၊ [သဒ္ဒတ္ထကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ အဓိပ္ပါယ်ထွက်သောဆိုလိုသည်။

ဟိ-စိုးစဉ်အနည်းငယ် ဆိုဖွယ် အထူးကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ဝိရာဂနိဿိတ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကေဝလံ-ငါးပါးအပြားနှင့်မဖက် သက်သက်၊ ဝေါသဂ္ဂေါ-ဝေါသဂ္ဂသည်၊ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါ စ-ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂလည်းကောင်း၊ ပက္ခန္ဓန ဝေါသဂ္ဂေါ စ-ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂ လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိမော-၏၊ တတ္ထ-ထိုနှစ်ပါးသော ဝေါသဂ္ဂတို့တွင်၊ ဝိပဿနာက္ခန္ဓာ-၌၊ တဒဂ်ဝသေနစ-တဒဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓာ-မဂ်ခဏ၌၊ သမုစ္ဆေဒဝသေနစ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိလေသပ္ပဟာနံ-ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းသည်၊ ပရိစ္စာဂ ဝေါသဂ္ဂေါတိ-ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂမည်၏၊ ဝိပဿနာက္ခန္ဓာ-၌၊ တန္နိန္ဒာဘဝေန-ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓာ ပန- မဂ်ခဏ၌ကား၊ အာရမ္မဏကရဏေန-အာရုံပြုခြင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနံ နိဗ္ဗာန်သို့ပြေးဝင်ခြင်းသည်၊ ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂေါတိ-ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂမည်၏။

ကေဝလဉ္စေတ္ထ။ ။ “ဧသ နယော ဝိရာဂနိဿိတာဒိသု” ၌အာဒိဖြင့် နိရောဓ နိဿိတ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ တိုင်အောင်ယူ၍ တဒဂ်ဝေါသဂ္ဂစသည်ဖြင့် ငါးပါးပြား၏ဟု အတိဗျာပိတအဓိပ္ပါယ်ရှိသောကြောင့် ထိုအတိဗျာပိတ ဒေါသကို တားမြစ်လိုရကား “ကေဝလဉ္စေတ္ထ” စသည်ကို မိန့်၊ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ၌ တဒဂ်ဝေါသဂ္ဂ စသောအားဖြင့် ငါးပါး မပြား၊ “ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂ၊ ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂ အားဖြင့် ၂-ပါးသာ ပြားသည်” ဟူလို၊ ဤအလို ဟိသည် ဝိသေသတ္ထဇောတကတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဟိ-စိုးစဉ်အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား” ဟု ဆရာတို့ပေးကြသည်၊ [ကေဝလံ ဟိ၊ နိပါတ်ရှိ၊ အတိဒေါသပယ်၊ . . . ဖြစ်သင့်သလောက်မျှ မကဘဲ လွန်၍ ပြန်နဲ့သော အဓိပ္ပါယ်ကို “အတိဗျာပိတ”ဟုခေါ်ရသည်၊] ယုတ္တိဒဋ္ဌိနှင့် တကွ အသင့်အတင့် ထူးသည်ကို ပြလို၍လည်း “ကေဝလံ ဟိ” ဟုထားတတ်သေး၏။

ဝေါသဂ္ဂ။ ။ ဝိ+ အဝ+သဇ္ဇဓာတ်+ဏပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဝေါသဂ္ဂ သဒ္ဒါသည် ပရိစ္စာဂ(စွန့်လွှတ်ခြင်း)အနက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပက္ခန္ဓန (လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်းခြင်း) အနက်ကိုလည်းကောင်း ဟော၏၊ ထိုတွင် ဝိပဿနာခဏ၌ တဒဂ်အားဖြင့် လည်းကောင်း မဂ်ခဏ၌ သမုစ္ဆေဒအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိလေသာကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည် ပရိစ္စာဂဖြစ်သော ဝေါသဂ္ဂတည်း။ [ဝေါသဇ္ဇနံ-ပယ်စွန့်ခြင်း၊ ဝေါသဂ္ဂေါ-ခြင်း၊ ပရိစ္စာဂ သင်္ခါတော+ဝေါသဂ္ဂေါ ပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂေါ။] ဝိပဿနာခဏ၌ စိတ်အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ရဖို့ရာ ကိုင်းညွတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း မဂ်ခဏ၌ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း နိဗ္ဗာန်သို့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်းပင်တည်း၊ [ဝေါသဇ္ဇနံ-လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်း၊ ဝေါသဂ္ဂေါ-ခြင်း၊ ပက္ခန္ဓနသင်္ခါတော+ ဝေါသဂ္ဂေါ ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂေါ။]

တဒုဘယမ္ပိ-နှစ်ပါးစုံသော ဝေါသဂ္ဂသည်လည်း၊ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကေ-
 လောကီ လောကုတ္တရာရောသော၊ ဣမသ္မိံ အတ္တဝဏ္ဏနာနယေ-ဤအတ္တ
 သံဝဏ္ဏနာနည်း၌၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ တထာဟိ-ထိုစကားမှန်၏။ အယံ
 သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ-ဤသတိသမ္ပောဇ္ဈင်သည်၊ ယထာဝုတ္တေန-သော၊ ပကာရေန-
 ဖြင့်၊ (တဒဂံသမုစ္ဆေဒ အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်ခြင်းဟူသော အပြားအားဖြင့်၊)
 ကိလေသေ-တို့ကို၊ ပရိစ္စတိ-စွန့်၏။ နိဗ္ဗာနဉ္စ-သို့လည်း၊ ပက္ခန္ဓတိ-ပြေးဝင်၏။

ပန-ဆက်၊ သကလေန-အလုံးစုံသော၊ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိန္ဒိ ဣမိနာ ဝစနေန-
 ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိဟူသော ဤစကားဖြင့်၊ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ ဌိစပ်)၊ ဝေါသဂ္ဂတ္ထ-
 ကိလေသာတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ပြေးဝင်ခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ပရိဏမန္တံ-ဝိပဿနာအားဖြင့် ရင့်ကျက်ဆဲလည်းဖြစ်သော၊ ပရိဏတဉ္စ-
 မဂ်အားဖြင့် ရင့်ကျက်ပြီးလည်းဖြစ်သော၊ ပရိပစ္စန္တံ-ဝိပဿနာအားဖြင့် ရင့်ကျက်ဆဲ
 လည်းဖြစ်သော၊ ပရိပက္ခန္ဓ-မဂ်အားဖြင့် ရင့်ကျက်ပြီးလည်းဖြစ်သော၊ (သတိ
 သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဌိစပ်)၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သည်၊
 ဝါ-ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂိဘာဝနံ-ကို၊
 အနုယုတ္တော-သော၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်
 ပွားစေလသော်၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ-သည်၊ ကိလေသပရိစ္စာဂဝေါသဂ္ဂတ္ထ-
 ကိလေသာတို့ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူသော ဝေါသဂ္ဂအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန
 ပက္ခန္ဓနဝေါသဂ္ဂတ္ထ-နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်ခြင်းဟူသော ဝေါသဂ္ဂအကျိုးငှာလည်း
 ကောင်း၊ ပရိပစ္စတိ-ရင့်ကျက်ဆဲဖြစ်၏၊ (တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်) နံ-
 ထို သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ၊ ဘာဝေတိ-၏၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်
 ပွားစေလသော်၊ ပရိသက္ခော-ရင့်ကျက်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ တထာစ-လည်း၊ နံ
 ဘာဝေတိ၊ ဣတိ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ သေသဗောဇ္ဈင်္ဂီသုပိ-သတိသမ္ပောဇ္ဈင်မှ
 ကြွင်းသောဗောဇ္ဈင်တို့၌လည်း၊ ဧသနယော-တည်း၊ ဣမသ္မိံပိ နယေ-ဤ
 တတိယနည်း၌လည်း၊ လောကီယ လောကုတ္တရ မိဿကာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂီ ကထိတာ၊
 ဣတိ-အပြီးတည်း။

သုတ္တန္တဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဌိတာ-ပြီ။

ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ။ ။ ပရိဏာမသဒ္ဓါသည် ဤနေရာ၌ အစာကြေကျက်သကဲ့သို့
 ရင့်ကျက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “ပရိဏမန္တံ”ကို “ပရိပစ္စန္တံ” ဟုလည်းကောင်း၊
 ပရိဏတကို “ပရိပက္ခန္တံ”ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။ ဤအဖွင့်ကို ထောက်၍ “ပရိဏာမိ-
 ကိုင်းညွတ်”ဟု အနက်မပေးမိဖို့ရန် သတိပြုပါ။ [ပရိဏာမော+ ယဿ အတ္ထိတိ ပရိဏာမိ၊
 ဗောဇ္ဈင်္ဂီ။ ဝေါသဂ္ဂတ္ထံ+ပရိဏာမိ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ]

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၄၇၂။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ-၌၊ သတ္တဝါ-ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်-တို့ကို၊
 ကေတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ပုစ္ဆိတွာ-မေးတော်မူပြီး၍၊ ဝိဿဇနဿ-အဖြေ၏၊
 (ဝသေန စ-အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊) ပါဠိယေက္ကံ-အသီးသီး၊ ပုစ္ဆိတွာ-၍၊
 ဝိဿဇနဿ-၏၊ ဝသေန စ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ နယာ-နည်း
 တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ပါဠိတော်၌ “တတ္ထ ကတမေ သတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂီ” စသည်ဖြင့်
 တစ်ပေါင်းတည်းမေး၍ တစ်ပေါင်းတည်းဖြေသောနည်း၊ “တတ္ထ ကတမော
 သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ” စသည်ဖြင့် အသီးသီးမေး၍ အသီးသီးဖြေသောနည်းအားဖြင့်
 နည်းနှစ်ပါးရှိသည်] တေသံ-ထိုနှစ်ပါးသောနည်းတို့၏၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာ-အနက်အဖွင့်
 ကို၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဖြစ်သော သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-ကား၊ (ဝုတ္တနယမှ အထူးကား၊) ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီနိဒ္ဒေသေ-
 ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ နိဒ္ဒေသ၌၊ ဥပေက္ခာဝသေန-(ဟာပန ဝမုန အတွက် ဗျာပါရ
 မများဘဲ) အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပေက္ခာ-ဥပေက္ခာမည်၏၊
 ဥပေက္ခနာကာရော-အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊
 ဥပေက္ခနာ-ဥပေက္ခနာမည်၏၊ ဥပေက္ခိတဗ္ဗယုတ္တေ-အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းနှင့်
 ယှဉ်ကုန်သော၊ သမပ္ပဝတ္တေ-အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-သမ္ပယုတ်တရား
 တို့ကို၊ ဣက္ခတိ-ရှုတတ်၏၊ န စောဒေတိ-မတိုက်တွန်းတတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊
 ဥပေက္ခာ-ဥပေက္ခာမည်၏၊ [တစ်နည်းပြသောကြောင့် “ဥပေက္ခိတဗ္ဗယုတ္တေ
 ဝါ” စသည်ဖြင့် ဝါသဒ္ဓါပါလျှင် ကောင်း၏။]

ပုဂ္ဂလံ-မိမိကိုးရာ သတ္တဝါဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဥပေက္ခာပေတိ-အသင့်
 အားဖြင့် ရှုစေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဥပေက္ခနာ-မည်၏၊
 ဗောဇ္ဈင်္ဂီဘာဝပုတ္တိယာ-ဗောဇ္ဈင်္ဂီအဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ လောကီယ
 ဥပေက္ခနာယ-လောကီဖြစ်သော ဥပေက္ခနာထက်၊ အဓိကာ-ပိုလွန်သော၊
 ဥပေက္ခနာ-အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းသည်၊ အဇ္ဈပေက္ခနာ-အဇ္ဈပေက္ခနာ မည်၏၊
 အဗျာပါရာပဇ္ဇနေန-ဟာပန ဝမုနအတွက် ဗျာပါရသို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်၊
 မဇ္ဈတ္တ ဘာဝေါ-အလယ် အလတ်၌ တည် မတ် သော
 သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ မဇ္ဈတ္တတာ-မဇ္ဈတ္တတာမည်၏၊ [မဇ္ဈတ္တ ဘာဝေါဖြင့်
 တာပစ္စည်းအနက်ကို ပြ၏၊ မဇ္ဈတ္တဿ+ဘာဝေါ မဇ္ဈတ္တတာ၊ ပန-ဆက်၊ သာ-
 ထိုမဇ္ဈတ္တတာသည်၊ စိတ္တဿ-စိတ်၏၊ (မဇ္ဈတ္တတာ-တည်း၊) သတ္တဿ-သတ္တဝါ၏၊
 (မဇ္ဈတ္တတာ-သည်၊) န-မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ အယံ-
 ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ နယာ-နည်းတို့ကို၊ ဂဏေတဗ္ဗာ-ရေတွက်ထိုက်ကုန်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သတ္တန္တမ္ပိ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂီန-တို့၏အတွက်၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ပုစ္ဆိတွာ-မေးတော်မူ၍၊ ဝိဿဇ္ဇနေ-အဖြေ၌၊ ဧကေကမဂ္ဂေ-တစ်ပါးတစ်ပါးသော မဂ်၌၊ နယသဟဿံ နယသဟဿံ-တစ်ထောင်တစ်ထောင်သော နည်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ စတ္တာရိ နယသဟဿာနိ-လေးထောင်သောနည်းတို့ကို၊ ဝိဘတ္တာနိ-ဝေဘန်တော်မူအပ် ကုန်ပြီ၊ ပါဠိယေက္ကံ-အသီးသီး(တစ်ပါးစီ) ပုစ္ဆိတွာ-၍၊ ဝိဿဇ္ဇနေ-၌၊ ဧကေက ဗောဇ္ဈင်္ဂဝသေန-တစ်ပါးတစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်နှင့် စပ်သဖြင့်၊ စတ္တာရိ စတ္တာရိ(နယ သဟဿာနိ)-လေးထောင်လေးထောင်သော နည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ- သို့၊ သတ္တ စတုက္ကာ-ခုနစ်ပါးသော စတုက္ကတို့သည်၊ အဋ္ဌဝိသတိ(နယသဟဿာနိ)- နှစ်သောင်းရှစ်ထောင်သောနည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တာနိ-ထိုနှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်သော နည်းတို့သည်၊ ပုရိမေဟိ-ရှေ့ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုဟိ-လေးပါး သော နည်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဒုတ္တိသ(နယသဟဿာနိ)-သုံးသောင်း နှစ်ထောင်သော နည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-သို့၊ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ- အဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာနေဝ- ကုသိုလ်ချည်းသာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒုတ္တိသနယသဟဿာနိ-သုံးသောင်း နှစ်ထောင်သော နည်းတို့ကို၊ ဝိဘတ္တာနိ-ဝေဘန်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဖလက္ခဏေပိ-ဖိုလ်ခဏ၌လည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂီ- တို့ကို၊ လဗ္ဘန္တိ-ရအပ်ကုန်၏၊ စ-မှန်၊ သာမညဖလောနိ-သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ လေးဖြာသော ဖိုလ်တို့သည်၊ ကုသလဟေတုကာနိ-ကုသိုလ်ဟူသော အကြောင်း ရှိကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသုပိ-ထို သာမညဖိုလ်တို့၌လည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ ဒဿနတ္ထံ-ဗောဇ္ဈင်ကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာ၊ ကုသလနိဒ္ဒေသ ပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ဧဝ-ကုသလနိဒ္ဒေသ ရှေ့သွားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ တန္တိယာ-ပါဠိတော် အစဉ်ဖြင့်၊ ဝိပါကနယော-ဝိပါကနည်းကို၊ (ဘဂဝတာ) အာရဒ္ဓေါ၊ [ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။] သောပိ-ထို ဝိပါကနည်းသည်လည်း၊ ဧကတော ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနဿ- ၏၊ (ဝသေန စ-စပ်သဖြင့်လည်း၊) ပါဠိယေက္ကံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနဿ-၏၊ ဝိသေန စ ဒုဝိဓော ဟောတိ၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဓမ္မဘာဇနီယနည်း၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဖြစ်သော သုတ္တန္တဘာဇနီယနည်း၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန-အထူးကား၊ ဝိပါကေ-ဝိပါက၌၊ ကုသလတော-ကုသိုလ်ထက်၊ တိဂုဏာ-သုံးခုဖြင့် မြှောက်အပ်ကုန်သော၊ နယာ-နည်းတို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက် ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [အဋ္ဌသာလိနိ အဗျာကတ လောကုတ္တရ ဝိပါက အဖွင့်၌“ဣမသ္မိ ဝိပါကနိဒ္ဒေသေ ကုသလစိတ္တေဟိ တိဂုဏာနိ ဝိပါကစိတ္တာနိ

ဝေဒိတဗ္ဗာနီ”ဟု ကုသိုလ်စိတ်ထက် ဝိပါက်စိတ်က သုံးဆရတတ်ပုံကို ဆိုခဲ့၏။ သုံးဆတက်ပုံကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော် အဗျာကတ လောကုတ္တရဝိပါက သုဒ္ဓိက သုညတ အခန်းကို ညွှန်းခဲ့သည်။ ဤ ပါဠိတော်၌ကား သုညတ တစ်ပါးတည်း ကိုသာ ပြ၍ အနိမိတ္တ အပဏိဟိတတို့ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။

အဘိဓမ္မဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ-သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၄၈၂။ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌၊ ပါဠိအနုသာရေနေဝ-ပါဠိတော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် သာလျှင်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ-တို့၏၊ ကုသလာဒိဘာဝေါ-ကုသိုလ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-အထူးကား၊ အာရမ္မဏတ္ထိကေသု-တို့၌၊ သဗ္ဗေပိ-ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ အပ္ပမာဏံ-အပ္ပမာဏ ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ-ကို၊ အာရမ္မ-အာရုံပြု၍၊ ပဝတ္တိတော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဇေဝ-အပ္ပမာဏာရမ္မဏတို့သာတည်း၊ မဂ္ဂါရမ္မဏာ-မဂ္ဂါရမ္မဏ တို့သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ [လောကုတ္တရာ ဗောဇ္ဈင်တို့ကိုသာ ဟောတော်မူသော ကြောင့် “အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဇေဝ”ဟု ဆိုသည်၊] ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ဗောဇ္ဈင်တို့၌၊ သဟဇာတဟေတုဝသေန-တကွဖြစ်သော ဟိတ်နှင့်စပ်သဖြင့်၊ ကုသလာ- ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ မဂ္ဂဟေတုကာ-မဂ်ဟူသော သဟဇာတဟိတ် ရှိကုန်၏၊ ဝီရိယံ ဝါ-ဝီရိယကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝီမံသံ ဝါ-ဝီမံသာကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဇေဋ္ဌကံ-အကြီးအကဲကို၊ ကတွာ-၍၊ မဂ္ဂဘာဝနာကာလေ-မဂ်ကို ဖြစ်စေရာ အခါ၌၊ မဂ္ဂါဓိပတိနော-မဂ်ဟူသော သဟဇာတာဓိပတိ ရှိကုန်၏၊ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌိကာယ-ဆန္ဒစိတ်ဟူသော အကြီးအကဲရှိသော၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ- မဂ်ကိုဖြစ်စေရာ၌၊ မဂ္ဂါဓိပတိနောတိ-မဂ္ဂါဓိပတိတို့ဟူ၍၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ-ကုန်၊ ဖလကာလေပိ-ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ရာ အခါ၌လည်း၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗာဇေဝ-မဂ္ဂါဓိပတိဟု မဆိုထိုက်ကုန်သည်ပင်၊ အတိတာဒိသု-အတိတ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဧကာရမ္မဏ ဘာဝေနပိ-တစ်ခုသောအာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ် အားဖြင့်လည်း၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ- မဆိုထိုက်ကုန်၊ ပန-ဆက်၊ နိဗ္ဗာနဿ-၏၊ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မတ္တာ-ဗဟိဒ္ဓတရား၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနာမ-ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ ဇေဝ-သို့၊ ဧတသ္မိ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-ဤပဉ္စာပုစ္ဆကနည်း၌လည်း၊ [ဤမှ နောက်၌ အနက်လွယ်ပြီ၊] ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်းအဖွင့် ပြီး၏။

မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်း

၁-သုတ္တန္တဘာဇနီယအဖွင့်

၄၈၆။ ကုဒါနိ-ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်းကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တဒန္တရေ-
ထို ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်း၏ အခြားမဲ့၌၊ (ဝုတ္တေ-သော) မဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂေ-၌၊ အရိယော
အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ အာဒိ-အစရှိသော၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို၊
သစ္စဝိဘင်္ဂေ-၌၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါနိဒ္ဒေသေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေ-ဖြင့်ပင်၊
ဝေဒိတဗ္ဗ-၏၊ ဘာဝနာဝသေန-ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေ
ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဠိယေက္ကံ-အသီးအခြားတစ်ပါးတည်း၊ ဒသိတေ-ပြတော်မူ
အပ်သော၊ ဒုတိယနယေပိ-ဒုတိယနည်း၌လည်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘာဝေတိ ဝိဝေက
နိဿိတန္တိ အာဒိ-အစရှိသော၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂေ-
၌၊ ဝုတ္တနယေနေ ဝေဒိတဗ္ဗ၊ [ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] ဧဝံ-သို့၊
ဒိန္နဗ္ဗိ၊ နယာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ကုဒ်သုတ္တန္တဘာဇနီယ-နည်းကို၊ လောကီယ
လောကုတ္တရဓိဿကမေဝ-နည်းကိုသာ၊ ကထိတံ-ပြီ။

၂-အဘိဓမ္မဘာဇနီယအဖွင့်

၄၉၀။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ-၌၊ အရိယောတိ-အရိယောဟူ၍၊ အဝတ္တာ-
ဟောတော်မမူဘဲ၊ အဋ္ဌဂီကောမဂ္ဂေါ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့ အရိယောဟူ၍၊
အဝုတ္တော-ဟောတော်မမူအပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အယံ-
ဤအဋ္ဌဂီကမဂ်သည်၊ အရိယောဇေ-အရိယာသာတည်း၊ ဟိ-ဥပမာဆောင်ထင်
အောင်ပြအံ့၊ မုဒ္ဒါဘိသိတ္တဿ-ဦးထိပ်၌ သွန်းလောင်းအပ်ပြီးသော ဘိသိတ်ရေစင်
ရှိသော၊ ရညော-မင်း၏၊ မုဒ္ဒါဘိသိတ္တယ-သော၊ ဒေဝိယာ-မိဖုရား၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိ-
ဝမ်း၌၊ ဇာတော-ဖြစ်သော၊ ပုတ္တော-သားသည်၊ ဝါ-ကို၊ ရာဇပုတ္တောတိ-မင်းသား
ဟူ၍ အဝုတ္တော-မဆိုအပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ-သော်လည်း၊ ရာဇပုတ္တောယေဝ-
မင်းသား သည်သာ၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အယမ္ပိ-ဤအဋ္ဌဂီကမဂ်သည်
လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ အရိယောတိ-ဟူ၍၊ အဝုတ္တော-သည်၊ (သမာနော)ပိ-သော်
လည်း၊ အရိယောဇေ-သာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဣဓာပိ-ဤမဂ္ဂင်္ဂ
ဝိဘင်း၌လည်း၊ သေသံ-ကို၊ သစ္စဝိဘင်္ဂေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေ-ဖြင့်ပင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-
၏။

ဧဝံ အဝုတ္တောပိ။ ။စာအုပ်တို့၌ “အဝုတ္တောပိ”ဟုရှိ၏။ ယောဇနာ၌လည်း “ဧဝံ
အဝုတ္တောပိတိ အရိယောတိ ဝစနေ ဘဂဝတာ အဝုတ္တောပိ ” ဟုဖွင့်၏။ သို့သော် “အဝုတ္တ”
အရ မဆိုအပ်သော စကားဟူသည် အယမ္ပိ၏ အနက်ဖြစ်သော မဂ်တည်း၊ ဤသို့ အရတူ
သောကြောင့် တစ်ဝါကျတည်း၌ “အဝုတ္တောပိ” ဟုဝိဘတ်တူရှိမှ စာသွားမှန်သည်။

သမ္မော (ဒု) ၁-၂၉၀

၄၉၃။ ပဉ္စဂီကဝါရေပိ-ပဉ္စဂီကဝါရဉ်လည်း၊ အဋ္ဌဂီကောတိ-ဟူ၍၊ အဝုတ္တော-
သည်၊ (သမာနော)ပိ-သော်လည်း၊ အဋ္ဌဂီကောဇေ-အဋ္ဌဂီကဟူ၍သာ
ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-မှန်၊ လောကုတ္တရာမဂ္ဂေါ-သည်၊ ပဉ္စဂီကောနာမ-ပဉ္စဂီကမဂ်
မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤ၊ ပဉ္စဂီကဝါရအရာ၌၊
အာစရိယာနံ-ဆရာတို့၏၊ သမာနတ္ထကထာ-တူမျှသောအနက်ကို ဆိုကြောင်း
စကားတည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ဝိတဏှဝါဒီ-ဝိတဏှဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဟ-
ပြီ၊ (ကိံ) လောကုတ္တရာမဂ္ဂေါ-သည်၊ အဋ္ဌဂီကောနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပဉ္စဂီကော
ယေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ က္ကတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ သော-ထို ဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
ဝါ-ကို၊ သုတ္တံ-သုတ်ကို၊ အာဟရာဟိ-ဆောင်ပါလော့၊ က္ကတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-သည်၊
(သမာနော)၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်ဧကန်၊ အညံ-အခြားသောသုတ်ကို၊ အပဿန္တော-မမြင်
သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မဟာသဋ္ဌာယတနတော-မဟာသဋ္ဌာယတနသုတ်မှ၊ က္ကဒံ
သုတ္တပုဒေသံ-ဤသုတ် အစိတ်အပိုင်းကို၊ အာဟရိဿတိ-ဆောင်လတ္တံ့။

(ကိံ)၊ တထာဘူတဿ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ယာ
ဒိဋ္ဌိ- အကြင်ဒိဋ္ဌိသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သာ-ထိုဒိဋ္ဌိသည်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်၊ ဟောတိ၊ တထာဘူတဿ-၏၊ ယောသင်္ကပ္ပေါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊
ပေ၊ ယော ဝါယာမော-သည်၊ ပေ၊ ယာ သတိ-သည်၊ ပေ၊ တထာဘူတဿ-၏၊
ယော သမာဓိ-သည်၊ (ပတ္ထိ)၊ အဿ-၏၊ သော-ထိုသမာဓိသည်၊ သမ္မာသမာဓိ-
သည်၊ ဟောတိ၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပုဗ္ဗေဝ- မဂ်၏၊ ရှေ့အဘို့၌ပင်၊ ကာယကမ္မံ-
သည်လည်းကောင်း၊ ဝစီကမ္မံ-သည်လည်းကောင်း၊ အာဇီဝေါ-အသက်မွေးမှုသည်
လည်းကောင်း၊ သုပရိသုဒ္ဓေါ-ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၊ ဟောတိ
က္ကတိ-သို့၊ (အာဟရိဿတိ)။ [ဤပါဠိတော်၌ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊
သမ္မာအာဇီဝတို့ကို “ပုဗ္ဗေဝ”ဟုဆိုသောကြောင့် မဂ်ခဏ၌မပါ၊ မဂ်ခဏ၌ ပဉ္စဂီ
ကသာဟု ဝိတဏှဝါဒီက ယူလိုသည်။]

တတော-ထိုသို့ဆောင်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတဿ-ဤသုတ်၏၊ အနန္တရံ-အခြား
မဲ့ဖြစ်သော၊ သုတ္တပဒံ-သုတ်ပုဒ်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ပြပါဦး၊ က္ကတိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊
သစေ အာဟရတိ-အကယ်၍ ဆောင်ပြအံ့၊ က္ကစေတံ-ဤသို့ဆောင်ပြခြင်းသည်၊
ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နော စေ အာဟရတိ-အကယ်၍ မဆောင်ပြအံ့၊ (ဧဝံသတိ)
သယံ-မိမိဟူသော သကဝါဒီကိုယ်တိုင်၊ အာဟရိတွာ-၍၊ ဧဝံသဿာယံ၊ ပေ၊
ဂစ္ဆတိတိ-ဟူသော၊ က္ကမိနာ သတ္တုသာသနေန-ဤဘုရားအဆုံးမတော်ဖြင့်၊ တေ-
သင်၏၊ ဝါဒေါ-ဝါဒသည်၊ ဘိန္နော-ပျက်စီးပြီးတကား၊ လောကုတ္တရာမဂ္ဂေါ-သည်၊
ပဉ္စဂီကော နာမ-မည်သည်၊ အဋ္ဌဂီကောဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ က္ကတိ-သို့၊
ဝတ္ထဗ္ဗော-၏၊ [ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အရိယော-မြတ်သော၊

အဋ္ဌဂီကော-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ အယံ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ဘာဝနာပါရိပုရိ-
ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံ လုံလောက် ခြင်းရှိသည်အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏။]

ပန-ဆက်၊ တိဏီ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ အင်္ဂါနိ-ဤသမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ
သမ္မာအာဇီဝဟူသော အင်္ဂါတို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ- မဂ်၏ရှေးအဖို့၌၊ ပရိသုဒ္ဓါနိ-ထက်ဝန်း
ကျင် စင်ကြယ်ကုန်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝတ္တန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခန္ဓာ
လောကုတ္တရာ မဂ်ခဏ၌၊ ပရိသုဒ္ဓတရာနိ-သာ၍ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်
သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ အထ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါတိ ဣဒံ- ဟူသော
စကားကို၊ ကိမတ္ထံ-အဘယ်အကျိုးငှါ၊ ဂဟိတံ-ယူတော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-
ဤသို့ ဝိတဏှာဝါဒီမေး၏၊ (ဣဒံ-ဤ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါဟူသော စကားကို၊)
အတိရေကကိစ္စဒဿနတ္ထံ-လွန်ကဲသောကိစ္စကို ပြခြင်းငှါ။ (ဂဟိတံ-ပြီ) ဟိ-
ချဲ့၊ ယသ္မိ သမယေ-၌၊ မိစ္ဆာဝါစံ-ကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏၊ သမ္မာဝါစံ-ကို၊ ပူရေတိ-
ပြည့်စေ၏၊ တသ္မိ သမယေ-မိစ္ဆာဝါစာကိုပယ်၍ သမ္မာဝါစာကိုပြည့်စေရာ ထိုအခါ၌၊
မိစ္ဆာဝါစံ-ကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏၊ သမ္မာဝါစံ-ကို၊ ပူရေတိ-ပြည့်စေ၏၊ တသ္မိ
သမယေ-မိစ္ဆာဝါစာကိုပယ်၍ သမ္မာဝါစာကိုပြည့်စေရာ ထိုအခါ၌၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊
သမ္မာအာဇီဝါ-တို့သည်၊ နတ္ထိ-ကုန်၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ကာရာပကင်္ဂါနေဝ-
ဤပြုစေတတ် ပြီးစေတတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသော အင်္ဂါတို့သည်သာ၊ မိစ္ဆာဝါစံ-
ကို၊ ပဇဟန္တိ-ပယ်စွန့်ကုန်၏၊ သမ္မာဝါစာ ပန-သည်ကား၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊
ဝိရတိဝသေန-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြံယာ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပူရေတိ-မဂ္ဂင်အင်္ဂါကို
ပြည့်စေ၏။

ယသ္မိ သမယေ-၌၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တံ-ကို၊ ပဇဟတိ-၏၊ သမ္မာကမ္မန္တံ-ကို၊ ပူရေတိ-
၏၊ တသ္မိ သမယေ-မိစ္ဆာကမ္မန္တကို ပယ်စွန့်၍ သမ္မာကမ္မန္တကိုပြည့်စေရာ ထိုအခါ၌၊
သမ္မာဝါစာ သမ္မာအာဇီဝါ-တို့သည်၊ နတ္ထိ-ကုန်၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ
ကာရာပကင်္ဂါနေဝ-တို့သည်သာ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တံ-ကို၊ ပဇဟန္တိ-ကုန်၏၊ သမ္မာကမ္မန္တော
ပန-သည်ကား၊ သယံ ဝိရတိဝသေန ပူရေတိ၊ ယသ္မိ သမယေ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝံ-ကို
ပဇဟတိ-၏၊ သမ္မာအာဇီဝံ-ကို၊ ပူရေတိ-၏၊ တသ္မိ သမယေ-မိစ္ဆာအာဇီဝကိုပြည့်
စေရာ ထိုအခါ၌၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တာ နတ္ထိ၊ ပဉ္စ ဣမာနိ ကာရာပကင်္ဂါနေဝ
မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဇဟန္တိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ ပန၊ သယံ၊ ဝိရတိဝသေန ပူရေတိ၊ ပဉ္စန္ဒ-
ကုန်သော၊ ဧတေသ် ကာရာပကင်္ဂါနံ- ဤ ပြုစေတတ်၊ ပြီးစေတတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အစရှိသော အင်္ဂါတို့၏၊ ဣမံ ကိစ္စတိရေကတံ-ဤ လွန်ကဲသောကိစ္စ
ရှိကုန်သည်အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါတိ-ဟူ၍၊ ဂဟိတံ-ပြီ၊
လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ပန-သည်ကား၊ အဋ္ဌဂီကောဝ-အမြဲ အဋ္ဌဂီကသည်သာ၊
ဟောတိ၊ ပဉ္စဂီကောနာမ-ပဉ္စဂီကလောကုတ္တရမဂ်မည်သည်၊ နတ္ထိ။

သမ္မာဝါစာဒိဟိ-သမ္မာဝါစာ အစရှိသော အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ အဋ္ဌဂီကောတိ ဟူ၍၊ ယဒိ ဝဒထ-အကယ်၍ ပြောဆိုကုန်အံ့၊ [သကဝါဒီကိုပြောသည်၊] (ဧဝံသတိ) စတဿော-၄-ပါးကုန်သော၊ သမ္မာဝါစာစေတနာ-တို့လည်းကောင်း၊ [မိစ္ဆာဝါစာ ၄-ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း စေတနာ၊] တိဿော-၃-ပါးကုန်သော၊ သမ္မာ-ကမ္မန္တစေတနာ-တို့လည်းကောင်း၊ [ဤ ၇-ပါးတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နှင့်မစပ်။] သတ္တ-၇-ပါးကုန်သော၊ သမ္မာအာဇီဝစေတနာ-တို့လည်းကောင်း၊ [ဤ ၇-ပါးတို့ကား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့်စပ်သည်။] ဣတိ-သို့၊ ဣမမှာ စေတနာ ဗဟုတ္တာ-၍ စေတနာတို့၏ များကုန်သည်အဖြစ်မှ၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ မုစ္ဆိဿထ-အသင် သကဝါဒီတို့ လွတ်ကုန်လတ္တံ့နည်း၊ တဿ-ကြောင့်၊ လောကုတ္တရ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ပဉ္စဂီကောဝ-ပဉ္စဂီကသည်သာ၊ (ဟောတိ) ဣတိ-၍သို့ဆိုအံ့၊ (ဝိတက္ကဝါဒီကဆိုအံ့) စေတနာဗဟုတ္တာ စ-စေတနာတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်မှလည်း၊ ပမုစ္ဆိဿာမ-လွတ်ကုန်အံ့၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ-သည်၊ အဋ္ဌဂီကောဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ) ဣတိစ-သို့လည်း၊ ဝက္ခာမ-ဆိုကုန်အံ့။

တာဝ-ရှေးဦးစွာ၊ တွံ-သည်၊ မဟာစတ္တာလီသကဘာဏကော-မဟာစတ္တာ-လီသကကို ဆောင်သူသည်၊ ဟောသိ-ဖြစ်သလော၊ န ဟောသိ-မဖြစ်သလော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ (အဟံ-သည်၊ မဟာစတ္တာလီသက ဘာဏကော-သည်) န ဟောမိ-မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တွံ-သည်၊ အဘာဏကတ္တာ-မဟာစတ္တာလီသကဘာဏက မဟုတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ န ဇာနာသိ-မသိ၊ ဣတိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ (အဟံ) ဘာဏကော-သည်၊ အသ္မိ-၏၊ ဣတိ၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သုတ္တံ-ကို၊ အာဟာရ-ဆောင်ပါလော့၊ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ သုတ္တံ သစေ အာဟာရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣစ္စေတံ-၍သို့ ဆောင်ပြ ခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နောစေအာဟာရတိ-အကယ်၍မဆောင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သယံ-မိမိဟူသောသကဝါဒီကိုယ်တိုင်၊ ဥပရိပဏ္ဏာသတော-မှ၊ အာဟာရိတဗ္ဗံ-ဆောင်ထိုက်၏။

(ကိ) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သမ္မာဝါစာ-ဟူသည်၊ ကတမာစ-နည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဟံ-ငါဘုရားသည်၊ သမ္မာဝါစမ္ပိ-သမ္မာဝါစာကိုလည်း၊ ဒွယံ-နှစ်ပါးသော အစိတ် အပိုင်းရှိ၏ဟူ၍၊ ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ သာသဝါ-အာသဝေါတရား တို့နှင့်တကွဖြစ်သော၊ (အာရုံပြုသော အာသဝေါတို့နှင့်တကွဖြစ်သော)၊ ပုည-ဘာဂိယာ-ကုသိုလ်ကောင်းမှု အဖို့စု၌ဖြစ်သော၊ ဝါ-ကုသိုလ်ကောင်းမှု အဖို့အစု တွင်ပါဝင်သော၊ ဥပဓိဝေပဏ္ဏာ-ခန္ဓာဟူသောဥပဓိကို ရင့်ကျက်စေတတ်၊ အကျိုးပေးတတ်သော၊ ဝါ-ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိ၌ပဝတ္တိအကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ရင့်ကျက် တတ်သော၊ သမ္မာဝါစာ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အရိယာ-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော၊

အနာသဝါ-အာရုံပြုမည့် အာသဝေါမရှိသော၊ လောကုတ္တရာ-ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂဂါ-
သော၊ သမ္မာဝါစာ-သည်၊ အတ္ထိ-၏။

ဘိက္ခဝေ၊ သာသဝါ-သော၊ ပုညဘာဂိယာ-သော၊ ဥပဓိဝေပက္ကာ-သော၊
သမ္မာဝါစာ-ဟူသည်။ ကတမာ စ-အဘယ်ပါနည်း၊ မုသာဝါဒါ-မှ၊ ဝေရမဏိ-
ရှောင်ကြဉ်ခြင်း အမှုအရာကြိယာသည်လည်းကောင်း၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ-မှ၊
ဝေရမဏိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ-မှ၊ ဝေရမဏိ-သည် လည်း
ကောင်း၊ သမ္ပပ္ပလာပါ-မှ၊ ဝေရမဏိ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ဘိက္ခဝေ၊
သာသဝေါ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ကာ-သော၊ သမ္မာဝါစာ-သည်၊ အယံ-ဤ
လောကီဝိရတိတည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယာ-သော၊ အနာသဝါ-သော၊ လောကုတ္တရာ-
သော၊ မဂ္ဂဂါ-သော၊ သမ္မာဝါစာ-ဟူသည်။ ကတမာ စ-နည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယ
စိတ္တဿ-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသောစိတ်ရှိသော၊ အနာသဝစိတ္တဿ-
အာသဝေါမရှိသော စိတ်ရှိသော၊ အရိယမဂ္ဂသမဂ္ဂိနော-အရိယာမဂ္ဂနှင့်
ပြည့်စုံသော၊ အရိယမဂ္ဂ-အရိယာမဂ္ဂကို ဘာဝယတော-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေသော၊
(ပုဂ္ဂလဿ-၏၊) စတူဟိ-ကုန်သော၊ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ-တို့မှ၊ ယာ အာရတိ-
အကြင်ဝေးစွာ မွေ့လျော်တတ်သောသဘောသည်၊ (အတ္ထိ၊) ယာ ဝိရတိ-အကြင်
ကင်း၍ မွေ့လျော်တတ်သောသဘောသည်၊ (အတ္ထိ၊) ယာ ပဋိဝိရတိ-အကြင်
ဆုတ်နစ်လျက်သာလျှင် ကင်း၍မွေ့လျော်တတ်သော သဘော သည်၊ (အတ္ထိ၊)
ယာ ဝေရမဏိ-အကြင်ဒုစရိုက်ရန်ကို ဖျက်စီးတတ်သော သဘောသည်၊ (အတ္ထိ၊)
ဘိက္ခဝေ၊ အရိယာ အနာသဝါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂဂါ-သော၊ သမ္မာဝါစာ-ဟူသည်၊
အယံ-ဤလောကုတ္တရာဝိရတိတည်း၊ [သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ လွယ်ပြီ၊] ဣတိ-
သို့၊ (အာဟရိတဗ္ဗံ၊) [ဝိရတိစသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌသာလိနိဘာသာဋီကာ၊
စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်အဖွင့်၌ ရှုပါ။]

ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤမဟာစတ္တာရိသကသုတ်၌၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ ဝစီ
ဒုစ္စရိတေဟိ-တို့မှလည်းကောင်း၊ တီဟိ-ကုန်သော၊ ကာယဒုစ္စရိတေဟိ-တို့မှ
လည်း ကောင်း၊ မိစ္ဆာဇီဝတော စ-မိစ္ဆာဇီဝမှလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤဒုစရိုက်တို့မှ၊
ဧကေကာဝ-တစ်ပါးတစ်ပါးစီသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိရတိ-တို့ကို၊ [စာအုပ်တို့၌
ဝိရတိဟု ဧကဝုစရိ၏၊] အရိယာ-ကုန်သော၊ အနာသဝါ-အာရုံပြုမည့် အာသဝေါ
မရှိကုန်သော၊ လောကုတ္တရာ-ကုန်သော၊ မဂ္ဂဂါတိ-မဂ္ဂင်တို့ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊
ဧတ္ထ-ဤလောကုတ္တရာမဂ္ဂင်တို့၌၊ စေတနာဗဟုတ္ထံ-စေတနာတို့၏
များကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ [သမ္မာဝါစာ
စေတနာတစ်ပါး၊ သမ္မာ ကမ္မန္တစေတနာတစ်ပါး၊ သမ္မာအာဇီဝ
စေတနာတစ်ပါးသာ-ဟူလို၊] ပဉ္စဂီကော-သော၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ကုတော-နည်း၊
[အဋ္ဌဂီကသာ-ဟူလို၊] ဣဒံသုတ္ထံ-သည်၊ (ဒီပေတိ၌ စပ်၊) အကာမကဿ-

အဋ္ဌဂီကမဂ်ကို အလိုမရှိသော၊ တေ-သင်၏ အတွက်၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ-သည်၊ အဋ္ဌဂီကော-တည်း၊ ဣတိ-ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ-ပြ၏။

ဧတ္ထကေန-ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသောစကားရပ်ဖြင့်၊ သစေ သလ္လက္ခေတ္တိ-အကယ်၍ အဋ္ဌဂီကမဂ်ကို မှတ်သားနိုင်အံ့၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နောစေ သလ္လက္ခေတ္တိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိံ) အညာနိပိ-အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကာရဏာနိ-အကြောင်းတို့ကို၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်၍၊ သညာပေတဗ္ဗော-အဋ္ဌဂီကမဂ်ကို ကောင်းစွာ သိစေထိုက်၏၊ ဝါ-နားလည်စေထိုက်၏၊ ဟိ-သာကေကား၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ သုဘဒ္ဒ-သုဘဒ္ဒ၊ ယသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ-အကြင်တရားသဖြင့် ဆုံးမရာသာသနာ တော်၌၊ အရိယော-သော၊ အဋ္ဌဂီကော-သော၊ မဂ္ဂေါ-ကို၊ န ဥပလဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ တတ္ထ-ထိုတရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌သာ၊ သမဏောပိ-ပထမတန်းသောတာပန်ရဟန်းကိုလည်း၊ န ဥပလဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ပေ၊ သုဘဒ္ဒ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ ဥပလဗ္ဘတိ၊ သုဘဒ္ဒ-သုဘဒ္ဒ၊ ဣစ္စေတံ-ဤသာသနာတော်၌သာ၊ သမဏော-ကို၊ ဥပလဗ္ဘတိ-၏၊ ပေ၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ ပရပူဝါဒါ-တစ်ပါးသော တိတ္ထိတို့သည် အပြားအားဖြင့် ပြောအပ်သိစေအပ် သောသာသနာတို့သည်၊ သမဏေတိ-သောတာပန် အစရှိသော ရဟန်းတို့မှ၊ သုညာ-ကင်းဆိတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ-ဤသုတ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။ [ရှေးနိဿယ၌ အညေဟိ ဟုမရှိ၊ အညေ ဟုသာရှိ၏၊ များစွာသော စာအုပ်တို့၌ ကား အညေဟိ ဟုချည်း ရှိ၏၊ “အညေဟိ-သစ္စာလေးပါးတရားကို သိကုန်သော သမဏေတိ-တို့မှ၊ သုညာ-ကုန်၏” ဟုပေးပါ။]

အညေသုပိ-အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အနေကေသု-တစ်ပါးမက များစွာကုန်သော၊ သုတ္တသတေသု-သုတ်အရာတို့၌၊ အဋ္ဌဂီကောဝ-အဋ္ဌဂီကသာဖြစ်သော၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ အာဂတော-လာ၏၊ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏေပိ-ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌လည်း၊ မဂ္ဂါနံ အဋ္ဌဂီကော သေဋ္ဌော၊ ပေ၊ စက္ခုမာတိ-ဟူသော၊ သုတ္တန္တော-သည်၊ အတ္ထေဝ-ရှိသည်သာ မဟုတ်လော၊ ဣတိ-မေး၊ အာမန္တာ-အိမ်း၊ ဣတိ-ဖြေ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ရှိလျှင်၊ မဂ္ဂေါ-လောကုတ္တရာမဂ်သည်၊ အဋ္ဌဂီကော-အဋ္ဌဂီကတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-သကဝါဒီဆိုအပ်ပြီ၊ [မဂ္ဂါနံ-တို့တွင်၊ အဋ္ဌဂီကော-အဋ္ဌဂီကမဂ်သည်၊ သေဋ္ဌော-ချီးမွမ်းအပ်၊ အမြတ်ဆုံးတည်း၊ သစ္စာနံ-တို့တွင်၊ စတုရော-ကုန်သော၊ ပဒါ-အဖို့အစုဖြစ်သော သစ္စာတို့သည်၊ သေဋ္ဌာ-တို့တည်း၊ ဓမ္မာနံ-တို့တွင်၊ ဝိရာဂေါ-ရာဂ၏မတပ်မက်ကြောင်းနိဗ္ဗာန်သည်၊ သေဋ္ဌော-တည်း၊ ဒွိပဒါနဉ္စ-အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့တွင်လည်း၊ စက္ခုမာ-စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သေဋ္ဌော-တည်း။]

ပန-ဆက်၊ ဧတ္တကေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ သညတ္တိ-နားလည်ခြင်းသို့၊ သစေ န ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍မရောက်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဂစ္ဆ-သွားလော၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းတွင်း သို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ ယာဂုံ-ယာဂုကို၊ ပိဝါဟိ-သောက်ချေလော၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော ၍၊ ဥယျောဇေတဗ္ဗော-လွတ်ထိုက်၏၊ ဥတ္တရိ-အလွန်ဖြစ်သော၊ ကာရဏံ ပန-အကြောင်းကိုကား၊ ဝက္ခတိ-ဝိတဏှဝါဒီဆိုလတ္တံ့၊ ဣတိ ဧတံ- ဤအလွန်ဖြစ်သော အကြောင်းကိုဆိုခြင်းသည်၊ အဋ္ဌာနံ-သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်၊ [“ပဉ္စဂီကမဂ် ဖြစ်ကြောင်းကို ထုတ်ပြစရာမရှိ” ဟူလို၊] ဧတ္တ- ဤအဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-ထိုသို့ပင် ဥတ္တာနတ္ထဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဧတ္တ- ဤအဘိဓမ္မဘာဇနိယနည်း၌၊ နယာ-နည်းတို့ကို၊ ဂဏေတဗ္ဗာ-ရေတွက်ထိုက်ကုန် ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂသို့-၌၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ပုစ္ဆိတွာ-၍၊ [“တတ္ထ ကတမော အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂေါ” ဟု မေးပြီး၍၊] ဧကတော-တည်း၊ ဝိသဇ္ဇနေ-၌၊ စတ္တာသု- ကုန်သော၊ မဂ္ဂေသု-တို့၌၊ စတ္တာရိနယသဟဿာနိ-လေးထောင်သောနည်းတို့ကို၊ ဝိဘတ္တာနိ-ကုန်ပြီ၊ အပဉ္စဂီကမဂ္ဂေ-၌၊ ဧကတော ပုစ္ဆိတွာ-၍၊ [“တတ္ထ ကတမော ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ” ဟုမေးပြီး၍၊] ဧကတော၊ ဝိသဇ္ဇနေ-၌၊ စတ္တာရိ (နယ သဟဿာနိ)-တို့ကို၊ (ဝိဘတ္တာနိ-ကုန်ပြီ၊) ပါဠိယက္ကံ-အသီးအသီး (တစ်ပါးစီ)၊ ပုစ္ဆိတွာ၊ [တတ္ထ ကတမော သမ္မာဒိဋ္ဌိ” စသည်ဖြင့် မေးပြီး၍၊] ပါဠိယက္ကံ ဝိသဇ္ဇနေ စတ္တာရိ စတ္တာရိ (နယသဟဿာနိ)၊ လေးထောင် လေးထောင်သောနည်းတို့ကို၊ (ဝိဘတ္တာနိ)၊ ဣတိ-သို့၊ အင်္ဂေသု-တို့၌၊ (ပဉ္စဂီကမဂ်တွင် ပါဝင်သော အင်္ဂါငါးပါး တို့၌)၊ ဝိသတိ (နယသဟဿာနိ)-နှစ်သောင်းသောနည်းတို့ကို၊ (ဝိဘတ္တာနိ)၊ ဣတိ- သို့၊ ပုရိမာနိ-ရှေ့ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ(နယသဟဿာနိ)-ရှစ်ထောင်သောနည်းတို့ လည်းကောင်း၊ ဣမာနိစ ဝိသတိ (နယသဟဿာနိ)-ဤနှစ်သောင်းသောနည်းတို့ လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ မဂ္ဂဝိဘင်္ဂေ-၌၊ သဗ္ဗာနိပိ-ကုန်သော၊ အဋ္ဌဝိသတိ နယ သဟဿာနိ-နှစ်သောင်းရှစ်ထောင်သောနည်းတို့ကို၊ ဝိဘတ္တာနိ-ကုန်ပြီ၊ တာနိ စ (အဋ္ဌဝိသတိ နယ သဟဿာနိ)-ထိုနှစ်သောင်းရှစ်ထောင်သောနည်းတို့သည် လည်း၊ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနိ-လောကီမှနှစ်စေအပ်သောလောကုတ္တရာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာနေဝ-ကုသိုလ်တို့သာတည်း၊ ဝိပါကေ ပန-၌ကား၊ ကုသလတော-ထက်၊ တိဂုဏာ-သုံးဆတက်ကုန်သော၊ နယာ-တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ- ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

အဘိဓမ္မဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-ပဉ္စာပုစ္ဆကအဖွင့်

၅၀၄။ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ-၌၊ ပါဠိ အနုသာရေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂင်္ဂီနံ-တို့၏၊ ကုသလာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-အထူးကား၊ အာရမ္မဏတ္ထိကေသု-တို့၌၊ သဗ္ဗာနိပိ-ကုန်သော၊ ဧတာနိ-ဤမဂ္ဂင်တို့သည်၊ အပ္ပမာဏံ၊ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မ ပဝတ္တိတော-ကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာနေဝ-အပ္ပမာဏာရမ္မဏတို့သာတည်း၊ မဂ္ဂါရမ္မဏာနိ-တို့သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ ဖလံ-ကို၊ နေဝ ကရောတိ-မပြု၊ ဖလံ-သည်၊ မဂ္ဂ-ကို၊ အာရမ္မဏံ န ကရောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအကုသိုလ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ သဟဇာတဟေတုဝသေန-တကွဖြစ်ဖက် ဟိတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကုသလာနိ-တို့သည်၊ မဂ္ဂဟေတုကာနိ-မဂ်ဟူသော သဟဇာတဟိတ်ရှိကုန်၏၊ ဝီရိယံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝီမံသံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဇေဋ္ဌကံ-အကြီးအကဲကို၊ ကတ္တာ-၍၊ မဂ္ဂဘာဝနာကာလေ-မဂ်ကိုဖြစ်စေရာ အခါ၌၊ မဂ္ဂါဓိပတိနိ-မဂ်ဟူသော အဓိပတိပစ္စည်းရှိကုန်၏၊ ဆန္ဒစိတ္တဇေဋ္ဌိကာယ-ဆန္ဒဟူသော အကြီးအကဲ၊ စိတ်ဟူသော အကြီးအကဲ ရှိသော၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ-၌၊ မဂ္ဂါဓိပတိနိ-မဂ္ဂါဓိပတိနိတို့ဟူ၍၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-ကုန်၊ ဖလကာလေပိ-ဖိုလ်ကို ဖြစ်စေရာအခါ၌လည်း၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနေဝ-ကုန်သည်သာတည်း။

အတိတာဒိသု ကာလေသု-အတိတ်အစရှိသော တရားတို့တွင်၊ [အတိတာ ဓမ္မာ၊ အနာဂတာ ဓမ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ၊ အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ စသည်ကိုဆိုသည်၊] ဧကာရမ္မဏဘာဝေနပိ-တစ်ခုသောအာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာနိ-ကုန်၊ ပန-ကား၊ နိဗ္ဗာနဿ-၏၊ (မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်၏) ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာနိနာမ-တို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတသ္မိ ပဉ္စာပုစ္ဆကေပိ-၌လည်း၊ [ပိဖြင့် အဘိဓမ္မဘာဇနီယ နည်းကို ပေါင်းသည်၊] နိဗ္ဗတ္တိတ လောကုတ္တရာနေဝ-သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂင်္ဂီနိ ကထိတာနိ၊ ဟိ-မှန်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ သုတ္တန္တဘာဇနီယသ္မိယေဝ-၌သာလျှင်၊ လောကီယလောကုတ္တရာနိ မဂ္ဂင်္ဂီနိ ကထိတာနိ၊ ပန-ကား၊ အဘိဓမ္မ ဘာဇနီယေ-၌လည်းကောင်း၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကေ စ-၌လည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရာနေဝ (မဂ္ဂင်္ဂီနိ ကထိတာနိ)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အယံ မဂ္ဂင်္ဂီဝိဘဂေါပိ-ကိုလည်း၊ တေ ပရိဝုဋ္ဌံ-အောင်၊ နိဟရိတွာဝ-၍သာလျှင်၊ ဘာဇေတွာ-အကျယ်ဝေဖန်၍၊ ဒသိတော-ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

မဂ္ဂင်္ဂီဝိဘင်းအဖွင့် ပြီး၏။